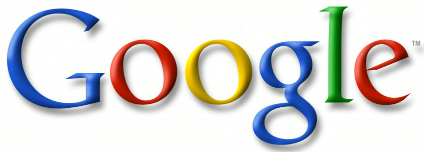
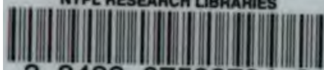

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07593794 0

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

TREDIE BIND

LOLLAND-FALSTERS OG FYNS STIFTER

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

1897

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FOR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

TREDIE BIND

LOLLAND-FALSTERS OG FYNS STIFTER

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

1897

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

TREDIE BIND

LOLLAND-FALSTERS OG FYNS STIFTER

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

1897

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

ETATSRAAD
STIFTSSKRIVER I ROSKILDE

KAMMERJUNKER, CAND. JUR.
ASSISTENT I FINANSMINISTERIET

TREDIE BIND

LOLLAND-FALSTERS OG FYNS STIFTER

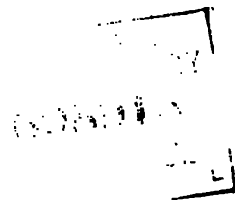
KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER)

1897

INDHOLD.

LOLLAND-FALSTERS STIFT.

LOLLAND-FALSTERS STIFT.

1. **Stiftamtmand, Kammerherre, Baron Holstens Jubilæums Legat,** 1875 af Beboere i Stiftet stillet til Raadighed for Kammerherre, Baron Frederik Christian von Holsten (f. 12. Mai 1804 † 1. Sept. 1885) ved hans Jubilæum som Stiftamtmand med 6,000 Kr., hvis Renter skulde uddeles hvert Aars 11. Dec. i Portioner paa 90, 40, 30, 20, 20, 20 og 20 Kr. til Tyende, der har tjent i længere Tid i samme Familie med Troskab, men for Tiden kun uddeles i Portioner paa 30, 25 og 20 Kr.

Legatet bestyres af Amtsraadet. Fundats af 16. Jan. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 33), stadf. 13. Marts 1875.

2. **Grosserer Jens Holsts Livrentefond for ugifte Piger** se Sjællands Stift.

3. **Kammerherre, Hofjægermester, Overførster Frederik Carl Eides og Hustru Christine Elisabeth Eide født Sarauws Legat til Fordel for Enker efter Skovridere og underordnede Skovbetjente samt til Skovbrugets Fremme** se Sjællands Stift.

MARIBO AMT.

Samlinger til de danske Øer Laalands og Falsters Historie af P. Rhode, med en Del Forandringer, Tillæg og Rettelser paany udgivne af J. J. F. Friis, Sognepræst for Horne og Asdal Menigheder. Kbhvn. 1859.

---

1. **Løitnant Hohendorffs Legat,** stiftet 1765 af Løitnant ved Sjællands nationale Infanteri-Regiment Erik Steensen Hohendorff († 1765) med 1,200 Rdl., nu 2,400 Kr., hvis Renter tildeles 6 Lærere i Falsters Nørre Herred og 6 Lærere i Falsters Sønder Herred.

Legatet, der staaer i Torkildstrup Kirketiende, bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Amtmanden og Provsten. Testamente af 12. April 1765 (Schack VI, S. 255), konfirm. 8. Nov. 1765.

2. **Jørgen Egtveds Legat,** stiftet 1811 af Sognepræst til Arninge Jørgen Egtved (f. 1739 † 23. Nov. 1812) med 5,900 Rdl., nu 12,600 Kr., hvis Renter uddeles til Præsteenker i Lollands Sønder og Nørre Herreder.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af Biskoppen og Provsterne. Fundats af 17. Sept. 1811, konfirm. 15. Mai 1812. Kgl. Resol. 22. Jan. 1846 (G. R.).

3. **Georgine Hansine Wredes Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1882 af Georgine Hansine Wrede (f. 15. Aug. 1844 † 4. Marts 1882) med 8,000 Kr., af hvis Renter „Georgine Hansine Wredes Begravelsesfond" (se Holeby og Bursø Sogne 2) er oplagt. Renten uddeles nu i 4 lige store Portioner til flittige unge Mennesker fra Fuglse Herred til Uddannelse i Haandværk og Landbrug, dog ikke til Uddannelse paa Folkehøiskoler, saa længe disse ikke henhøre under Statens Styrelse, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterindens Søskende Hans Christian Wrede, Georg Henrik Wrede og Marie Kathinka Birgithe Wrede.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af en af Legatstifterindens mandlige Slægtninge, et Amtsraadsmedlem og Sognepræsten til Holeby og Bursø. Fundats af 30. Aug. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 173), stadf. 20. (22.) Okt. 1883.

MARIBO KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Foreningen af 1. Jan. 1852,** stiftet af Borgere i Maribo, yder Sygehjælp og Understøttelse samt Fribolig til Foreningens trængende Medlemmer. Foreningen eier Eiendommen Matr.-Nr. 245 i Ny Klostergade, brandforsikret for 28,035 Kr. og indrettet til 12 Leiligheder, der efterhaanden bortgives som Friboliger.

Stiftelsen bestyres af Foreningens Bestyrelse.

Til Foreningen og Stiftelsen ere følgende Legater skjænkede:

2. **Peter Jørgensens Legat,** stiftet 1875 af Tømmermester i Maribo Christopher Peter Jørgensen (f. 16. Dec. 1828), Tømmermester i Kjøbenhavn Jens Christian Jørgensen (f. 23. Okt. 1835 † 5. Juni 1888) og Lærerinde Jacobine Jørgensen (f. 7. Sept. 1842) til Minde om deres Fader, Tømmermester Peter Jørgensen (f. 11. Juni 1808 † 1874) med 300 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til 3 Medlemmer af Foreningen.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 8. Dec. 1875.

3. **Kaptain L. Schrøders Legat,** stiftet 1877 af Kaptain, Kjøbmand Lauritz Schrøder (f. 2. Nov. 1819) med 400 Kr., nu 427 Kr. 23 Ø., hvis Renter uddeles til Julen til 2 gamle, trængende Borgere eller deres Enker.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 1. Jan. 1877.

4. **Johan Anton Gerrits' og Hustru Petra Wilhelmine Gerrits' Legat for værdige og trængende Medlemmer af Foreningen af 1. Jan. 1852 i Maribo,** stiftet ved Testamente af 3. Marts 1880 af Johan Anton Gerrits (f. 1818 † 28. April 1886) og Petra Wilhelmine Kaalund (f. 1815 † 11. Jan. 1892) med 2,500 Kr., nu 2,629 Kr. 39 Ø., hvis Renter med 1/2 uddeles før Jul til trængende Medlemmer af Foreningen, med 1/2 oplægges, indtil samtlige Leiligheder ere bortgivne som Fribolig, hvorefter det fulde Rentebeløb fordeles blandt Beboerne.

Legatet bestyres under Byraadets Kontrol af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 11. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 355), stadf. 5. Dec. 1892.

5. **Industriforeningens Legat,** stiftet 1886 af Maribo Industriforening af Overskudet fra Sjælland-Lolland-Falsters Varelotteri med 500 Kr., hvis Renter uddeles efter Foreningens Love.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 14. Jan. 1886.

6. **Frøken Sophie Ellers Legat,** stiftet 1886 af Sophie Eller (f. 14. Aug. 1805) med 200 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles efter Foreningens Love.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 24. Juni 1886.

7. **Agent C. A. Qvades Legat,** stiftet 1888 af Agent, Kjøbmand Carl Anton Qvade (f. 1. Dec. 1818) med 1,000 Kr., forøget 1893 med 1,000 Kr., nu 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Brændselshjælp for Stiftelsens Beboere.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 1. Dec. 1888.

8. **Kjøbmand C. A. Wesths Legat,** stiftet 1890 af Arvingerne efter Carl Adolph Westh (f. 30. Sept. 1826 † 10. Nov. 1889) med 200 Kr., hvis Renter uddeles efter Foreningens Love.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 15. Febr. 1890.

9. **Sangforeningens Legat,** stiftet 1890 ved Realisationen af Maribo Sangforenings Eiendele med 100 Kr., senere suppleret til 500 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner efter Foreningens Love.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse.

10. **Legatet oprettet af refunderet Bygningsafgift,** stiftet 1890 af Foreningen med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner efter Foreningens Love.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse.

11. **C. Hermansens Legat,** stiftet i Dec. 1892 af Fabrikant Christopher Hermansen (f. 31. Dec. 1814 † 16. Okt. 1893) med 200 Kr., hvis Renter uddeles efter Foreningens Love.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse.

12. **Maribo Asyl,** stiftet 7. Dec. 1866 paa Foranledning af et af Justitsraad Meincke gjort Tilbud om at ville sikre Lønnen til Asylmoderen i 3 Aar, benytter en af Kommunen opført Bygning, der er brandforsikret for 5,122 Kr.

Asylet bestyres af en af 4 Kvinder og 2 Mænd bestaaende Bestyrelse, der vælges paa en Generalforsamling af Bidragyderne, og eier følgende Legater:

13. **Petronelle Ross' Gave,** skjænket 1875 af Frøken Petronelle Margrethe Ross (f. 5. April 1805 † 5. April 1875) med 200 Kr., nu 203 Kr. 50 Ø., hvis Renter tilfalde Asylet.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 3. Juni 1875.

14. **Kammerraad Ross' Gave,** skjænket 1879 af Kammerraad, Førstelærer og Kordegn Christian Vilhelm Ross (f. 15. Aug. 1812 † 10. Marts 1892) med 100 Kr., hvis Renter tilfalde Asylet.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats.

15. **Marie Elisabeth Gerrits' Legat til Fordel for Børneasylet i Maribo,** stiftet ved Testamente af 3. Marts 1880 af Farver Johan Anton Gerrits og Hustru Petra Wilhelmine Kaalund (se ovenfor 4) med 2,000 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Kontrol af Asylbestyrelsen. Fundats af 11. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 353), stadf. 3. Dec. 1892.

16. **Apotheker Theodor Ruges Gave,** skjænket 1892 af Andreas Theodor Wilhelm Ruge (f. 26. Juni 1840 † 16. Sept. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Asylbørnenes Julefest.

17. **C. A. Qvades Legat,** stiftet 1893 af Agent, Kjøbmand Carl Anton Qvade (se ovenfor 7) med 500 Kr. til Asylet.

Legatet bestyres af Asylbestyrelsen. Gavebrev af 1. Mai 1893.

18. **Hvilehjemmet i Maribo,** oprettet 1893 af Bestyrelsen for Filialen i Maribo af „Foreningen til Værn for enlig stillede Kvinder“ med Huset Matr.-Nr. 243 i Ny Klostergade, brandforsikret for 12,321 Kr., afgiver Fribolig for gamle, trængende Kvinder, særlig af Tyendeklassen.

Stiftelsens Bestyrelse bestaaer af 12 Personer. Foreningens Love ere vedtagne 19. April 1886. Stiftelsen eier følgende Legater:

19. **Tømmermester, Borgerrepræsentant af Kjøbenhavn J. C. Jørgensens Mindelegat til Fordel for „Hvilehjemmet i Maribo,** stiftet af Jens

Christian Jørgensen (se ovenfor 2) med 3,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 7 lige store Dele til 7 Kvinder i Hvilehjemmet.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Hvilehjemmets Legatbestyrelse. Fundats af 28. Sept. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 349), stadf. 7. Nov. 1891.

20. **Lærer og Translatør Niels Christian Olsen Willerts Legat,** stiftet ved Gavebrev af 10. Dec. 1892 af Johanne Hilda Elise Willert, Enke efter Lærer og Translatør Niels Christian Olsen Willert (f. 10. Febr. 1842 † 12. Juli 1889), med 1,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død anvendes til Vedligeholdelse af hendes tvende Gravsteder paa Maribo Kirkegaard samt til deres Fornyelse, Resten anvendes til Fordel for Hvilehjemmet.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Hvilehjemmets Legatbestyrelse. Fundats af 23. Jan. 1894 (Min-Tid. 1894 A, S. 101), stadf. 18. April 1894.

21. **Agent C. A. Qvades Jubilæumslegat,** stiftet ved Gavebrev af 30. April 1893 af Agent, Kjøbmand Carl Anton Qvade (se ovenfor 7) med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 2 lige store Portioner til Brændselshjælp til 2 af de i Hvilehjemmet optagne Kvinder.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Hvilehjemmets Legatbestyrelse. Fundats af 2. Aug. 1894.

LEGATER.

22. **Maribo Hospitalslegat.** Maribo Hospital, kaldet „Beginne-Huset", var en gammel Stiftelse, hvis Oprindelse ikke lader sig paavise. Det gav 10 gamle Kvinder Husly og nogen Pengehjælp, men blev 1878 nedlagt og solgt for 802 Kr. 19 Ø., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Kapitalen bestyres af Byraadet (Hofman VI, S. 13; Schack VI, S. 5). Min.-Skr. 24. Okt. 1878 (utrykt).

23. **Maribo Klosters Legat,** Hospitalets tidligere Kapital, nu 1,313 Kr. 33 Ø., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Maribo Byraad.

24. **Hr. Christian Friis** til Krænkerup (f. 4. Nov. 1581 † 1. Okt. 1639) gav 1624 til Husarme, Enker og Faderløse i Maribo 4 Tdr. Byg af Ugestrup efter Kapitelstaxt. Pengene uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 28. Juli 1624 (Hofman VI. S. 13; Schack VI. S. 6).

25. **Johanne Druchens Legat,** stiftet 1638 af Johanne Madsdatter Lerche, Enke efter Hans Jensen Druchen, med 50 Sldr., nu 100 Kr., hvis Renter gaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 1. Mai 1638 (Hofman VI, S. 15; Schack VI, S. 7).

26. **Søren Sørensens Legat,** stiftet 1646 af Borgermester Søren Sørensens Enke og Arvinger med 500 Rdl., nu 343 Kr. 33 Ø., hvis Renter gaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 24. Marts 1646 (Hofman VI, S. 12 og 16; Schack VI. S. 4 og 7).

27. **Judith Musenbergs Legat,** stiftet 1745 med 200 Sldr., nu 266 Kr. 67 Ø., for hvis Renter der skulde kjøbes Brændsel til de Fattige i Hospitalet. Renten gaaer nu i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 24. April 1745 (Hofman VI. S. 18; Schack VI. S. 7).

28. **Maren Hattemagers Donation** paa 94 Rdl. 2 Mk., nu 188 Kr. 67 Ø., og **Frederik Rasmussens Donation** paa 21 Rdl., nu 42 Kr., til de Fattige. Renten gik tidligere til Hospitalet, nu til de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman VI, S. 17; Schack VI, S. 7).

29. **Peder Jensens Enkes Legat,** stiftet 1778 af Anna Marie Jensen, Enke efter Peder Jensen, med 200 Rdl., atter s. A. med 100 Rdl. og paany 1782 med 100 Rdl., ialt nu 800 Kr., hvis Renter tidligere tilfaldt Hospitalet, nu gaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 11. Marts 1778 (Schack VI, S. 7). Fundats af 4. Dec. 1780.

30. **Apotheker Schmidts Legat,** stiftet 1849 af Apotheker Christian Frederik Schmidt (døbt 19. Juni 1785 † 18. Marts 1866) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Brændselshjælp til 10 trængende Familier.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 17. Marts 1849 med Kodicil af 3. Juni 1855.

31. **Jørgen Blaks Enkes Gave,** skjænket af Ane Sophie Rasmussen (f. 17. Marts 1796 † 6. Mai 1876), Enke efter Gaardeier Jørgen Blak († c. 1864), med 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 26. Febr. 1877.

32. **Johan Anton Gerrits' og Hustru Petra Wilhelmine Gerrits' Legat for værdige og trængende Indvaanere eller ældre, værdige, trængende Kvinder i Maribo, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet ved Testamente af 3. Marts 1880 af Johan Anton Gerrits og Petra Wilhelmine Kaalund (se ovenfor 4) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 8 lige store Dele.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Dec. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 31), stadf. 5. Jan. 1893.

33. **Pensioneret Distriktslæge, Justitsraad Jacob Nicolai Wilhjelms** (f. 25. Sept. 1793 † 8. Marts 1881) **Legat,** stiftet af hans Sønner med 2,000 Kr., nu 2,035 Kr., hvis Renter mellem 8. og 16. Marts uddeles i 4 lige store Portioner til trængende Enker eller ældre ugifte Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Marts 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 107), stadf. 25. Juli 1881.

34. **Amtsforvalter Meyers Jubilæumslegat,** stiftet 1882 af Amtsforvalter, Kancelliraad Johan Frederik Otto Eduard Meyer (f. 1813 † 11. Juni 1891) med 500 Kr., nu 508 Kr. 75 Ø., hvis Renter tildeles en ældre, værdig og enligstillet Kvinde af Embeds- eller Borgerstanden, fortrinsvis Legatstifterens Døtre.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 5), stadf. 4. Jan. 1883.

35. **Thrine Rasmussens Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Nov. 1881 af Jomfru Birthe Cathrine Rasmussen (f. 1805 † 22. Juni 1883) med 500 Kr., nu 508 Kr. 75 Ø., hvis Renter tildeles en ældre, værdig og trængende Borgermandsdatter udenfor Fattigvæsenet, mod at hun vedligeholder Legatstifterindens Gravsted paa Maribo Kirkegaard.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af $\frac{\text{3. Okt. 1883}}{\text{23. Jan. 1884}}$ (Min.-Tid. 1884 A, S. 31), stadf. 2. Febr. 1884.

NAKSKOV KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Karen Riegelsens Stiftelse,** oprettet 1729 af Karen Holm († 4. Sept. 1760), Enke efter Kjøbmand Andreas Riegelsen, med Huset Matr.-Nr. 159 i Tolderens Stræde, assureret for 3,965 Kr., til Fribolig for 2 Enker og 500 Rdl., hvortil hun 1760 gav 100 Rdl., hvorhos hendes Datter Anne Riegelsen (f. c. 1717 † 1786) og hendes Mand, Sognepræst til Østofte Poul Moth Thestrup (f. 11. Nov. 1696 † 1774), 1772 gav 500 Rdl., ialt nu 3,650 Kr., hvis Renter tildeles Stiftelsens Beboere.

Stiftelsen bestyres af Sognepræsten, et Byraadsmedlem og en Fattigforstander. Fundats af 29. Nov. 1734 (Hofman VI, S. 131; Schack VI, S. 157—161; Rhode I, S. 76). Testamente af 8. Sept. 1772 (Schack VI, S. 158).

2. **Marie Pøppings Stiftelse,** oprettet 1782 af Marie Pøpping, Enke efter Hans Pedersen, med 2 Boliger i Kongenstoftegade Matr.-Nr. 177 og 178, brandforsikrede for 3,955 Kr., til Fribolig for 4 fattige Enker og en Kapital, nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles Stiftelsens Beboere.

Stiftelsen bestyres af Sognepræsten, et Byraadsmedlem og en Fattigforstander. Testamente af 12. Sept. 1782 og 22. Jan. 1783 (Schack VI, S. 161).

3. **Stiftelsen „Den borgerlige Forening“,** oprettet 24. Aug. 1849 af Borgere i Byen med en Eiendom til Fribolig for værdige, trængende Borgere og deres Enker. Eiendommen er solgt. Stiftelsen eier 30,144 Kr.

Stiftelsen bestyres af 5 valgte Medlemmer. Til Stiftelsen ere følgende Legater skjænkede:

4. **Distriktslæge Niels Christian Møllers og Hustru Augustine født Dorphs Legat til Husleiehjælp for Medlemmer af Stiftelsen „Den borgerlige Forening“ i Nakskov,** stiftet 1888 af Niels Christian Møller (f. 1. Jan. 1799 † 12. Dec. 1888) og Augustine Dorph (f. 1810 † 4. Marts 1880) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 4 paa 30, 2 paa 40 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningen. Fundats af 11. Juli 1888 (Min.-Tid. 1888 A. S. 216), stadf. 20. Sept. 1888.

5. **Postmester, Kaptain Carl Eduard Gjedsteds Legat,** stiftet 1890 af Carl Eduard Gjedsted (f. 11. Febr. 1826) med 1,200 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelser af Stiftelsen „den borgerlige Forening“.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelse. Fundats af 12. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1891 A. S. 33), stadf. 3. Febr. 1891.

6. **Erlings Minde,** stiftet 1864 af Jomfru Martzen Erling af Nakskov (f. 24. Dec. 1800 † 20. Sept. 1875) til Minde om hendes Broder, Kjøbmand Henrik Ascanius Erling (f. 27. Okt. 1805 † 10. Nov. 1861) med Eiendommen Matr.-Nr. 170, brandforsikret for 8,400 Kr., til Bedste for 6 ældre Damer, fik ved hendes Testamente af 14. Jan. 1872 tillagt dels en Kapital af 4,000 Kr., hvis Renter tjene til Vedligeholdelse af hendes Broders og hendes eget Gravsted, medens Resten uddeles til Stiftelsens Beboere i lige Dele, dels en Kapital af 1,000 Kr. til extraordinære Reparationer ved Stiftelsen og til yderligere Renteuddeling til Stiftelsens Beboere.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Aug. 1864 (Rskr. 1866, S. 44), stadf. 15. Febr. 1866. Fundats af 25. Juni 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 102), stadf. 26. Juli 1878.

7. **Haandværkernes Fribolig,** grundlagt 1873 ved Bidrag fra Haandværkerstanden, bestaaer af en paa Matr.-Nr. 203 ved Kattesundet opført Bygning med 12 Leiligheder samt en Bygning paa Matr.-Nr. 404 i i Voldanlæget med 12 Leiligheder, der for en Del bortgives som Friboliger til gamle Haandværkere og deres Enker. De 2 Bygninger ere tilsammen brandforsikrede for 32,087 Kr.

Stiftelsen bestyres under Amtets Tilsyn af 7 paa en Generalforsamling af Bidragydere valgte Medlemmer. Fundats af Dec. 1873 (Min.-Tid. 1874 A, S. 11), stadf. 28. Jan. 1874.

Til Stiftelsen er følgende Legat knyttet:

8. **Haandværkerstiftelsernes Legat i Nakskov,** stort 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 24. Dec. uddeles blandt de værdigste og mest trængende Beboere i Stiftelsen „Haandværkernes Fribolig".

Legatet bestyres som Stiftelsen. Fundats af 31. Okt. 1893 (Min.-Tid. 1894 A. S. 66), stadf. 17. Febr. 1894.

9. **Konsul Winchells Friboliger,** oprettede 1892 af Marie Bøttern (f. 2. Sept. 1844), bestaaer af Eiendommen Matr.-Nr. 180 i Veilegade, brandforsikret for 5,560 Kr., med Friboliger til 4 enlige, ugifte Damer eller Enker, fortrinsvis efter Kjøbmænd, og en Kapital paa 2,000 Kr. til Vedligeholdelse og Fremvæxt.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Juli 1892 (Min.-Tid. 1894 A, S. 45), stadf. 23. Jan. 1894.

I Nakskov findes fremdeles en Lemmeafdeling af Nykjøbing Hospital.

KIRKEN.

10. **Fru Ide Rantzaus Legat,** stiftet, uvist naar, af Ide Pogwisch, Enke efter Henrik Rantzau til Schmoel og Høibygaard (f. 2. Juni 1590 † 5. Jan. 1644), med 100 Rdl. in specie til at vedligeholde et Vindue og en tredobbelt Lyse-Arm under Taarnet i Kirken.

Hofman VI, S. 93; Schack III, S. 136.

11. **Borger Hans Rasmussen og Hustru Karen Bores** gav, uvist naar, 100 Sldr. Cour. til Kirken til Lys i den Krone paa 16 Arme, som de havde ladet ophænge i den midterste Gang i Kirken.

Hofman VI, S. 93; Schack VI, S. 136.

12. **Smed Rasmus Nielsen** testamenterede, uvist naar, til Kirken 150 Sldr., som 1656 sattes paa 1. Prioritet i Mikkel Nielsen Væyers Gaard ved Veilegadeport. 1674 var Gaarden med Jord tilført Kirken. 1722 solgtes Gaarden for 208 Sldr. 2 Mk., som brugtes til at betale Kirkens Gjæld. Jorden tilhørte da endnu Kirken.

Hofman VI. S. 95; Schack VI, S. 136.

13. **Biskop Frants Thestrup** i Aalborg (f. 6. Juli 1653 † 17. Aug. 1735) gav Jord til Kirken til Vedligeholdeise af den af ham i Nedergangen ved Koret indrettede Font og Begravelse.
Hofman VI, S. 96.

14. **Borgermester Carsten Nielsen Holdentzes** († 1625) **Enke** gav 1626 en Gaard i Kogade med Jord til sin Begravelse i Kirkens Midtergang. Gaarden var 1674 øde.
Skjøde af 6. Marts 1626 (Hofman VI, S. 96).

15. **Karen Rasmussens Legat,** stiftet 1691 af Karen Birch († 1691), Enke efter Sognepræst til Branderslev Gregers Rasmussen († 1679), med et Hus paa Gaasetorvet til Kirkens Nytte. Huset solgtes 1692 for 40 Sldr.
Gavebrev af 29. Jan. 1691 (Hofman VI, S. 94; Schack III, S. 136).

16. **Karen sal. Jens Godefridsens** gav 1711 20 Sldr. til Lys i Armen i Kirkens nordre Gang.
Gavebrev af 13. Aug. 1711 (Hofman VI, S. 94; Schack VI, S. 136).

17. **Raadmand Hans Anthoni og Borger Jens Bieniche** gav 1718 80 Sldr. til 8 Pund Voxlys i deres i Koret ophængte Lysekrone paa 8 Arme.
Hofman VI, S. 94; Schack VI, S. 136.

18. **Haandværkerne i Nakskov** gav 2. April 1738 50 Sldr. til Voxlys i deres i den søndre Gang ophængte Lysekrone paa 12 Arme.
Hofman VI, S. 94; Schack VI, S. 136.

19. **Karen Riegelsens Legat,** stiftet 1742 af Karen Holm, Enke efter Andreas Riegelsen (se ovenfor 1), med 100 Rdl. Cour. til Vedligeholdelse af hendes murede Begravelsessted ved den nordre Side under Taarnet, og 1753 med 50 Sldr. til Lys i hendes Lysekrone i den nordre Gang.
Hofman VI, S. 94 og 95; Schack VI, S. 136.

20. **Marie Peppings Legat,** stiftet 1782 af Marie Pøpping, Enke efter Hans Pedersen (se ovenfor 2), med 200 Rdl. og 80 Rdl. til Kirken.
Testamente af 12. Sept. 1782 og 22. Jan. 1783 (Schack VI, S. 139).

21. **Abildgaards Legat,** stiftet 1792 af Arvingerne efter Arkivtegner Søren Abildgaard (f. 18. Febr. 1718 † 2. Juli 1791) med 100 Rdl. til Vedligeholdelse af en Forheining for en Ligkiste med Jomfru von Hattens Lig.
Gavebrev af 11. Dec. 1792 (Schack VI, S. 140).

22. **Bodil Andersdatter Kelles Legat,** stiftet 1796 af Bodil Andersdatter, Enke efter Jørgen Kølle, med 400 Rdl. til Kirken.
Testamente af 18. Jan. 1796 (Schack VI, S. 141)
Forestaaende Legater 10—22 ere 1817 for største Delen anvendte til et Stakit omkring en ny Kirkegaard, Resten er blandet med Kirkens øvrige Midler (Schack VI, S. 137).

23. **Hermanna Marie von Borgens Legat,** stiftet 24. Mai 1822 af Hermanna Marie von Borgen med 400 Rdl. til Kirkens udvendige Istandsættelse, udlagt med 382 Rdl., som 1836 anvendtes efter Bestemmelsen.
Testamente af 24. Mai 1822 (Schack VI, S. 143), konfirm. 9. Juli 1822.

DEN DANSKE SKOLE.

24. **Nakskov Borgerskabs Legat,** stiftet 1721 og 1722 med Udbyttet af Auktioner over det til de svenske Ryttere paa Høibygaard og Bremersvold anskaffede Sengeklæder, 265 Rdl. 2 Mk. 6 Sk., hvortil Sognepræsten, Mag. Jørgen Ursin (f. 19. Dec. 1670 † 12. Aug. 1727) gav 50 Rdl., Johan Ditmen 16 Rdl., Jochum Struch 10 Rdl., Peder Top 2 Rdl. og Skomager Anders Christensen og Hustru 15 Rdl. 3 Mk. 8 Sk., fremdeles Handelsmand Jens Rasmussen 13 Rdl. 2 Mk.
Hofman VI, S. 120.

25. **Madam Holleby** († 16. April 1773) gav 100 Rdl.
Schack VI, S. 147.

26. **Tobaksspinder og Handelsmand Peder Knudsen** gav ved 1775 100 Rdl.
Schack VI, S. 147.

27. **Vestindisk Koffardikaptain Jacob Nielsen Belle** gav ved 1780 300 Rdl.
Schack VI, S. 147.

28. **Marie Pøpping,** Enke efter Hans Pedersen (se ovenfor 2), gav 1783 600 Rdl.
Testamente af 12. Sept. 1782 og 22. Jan. 1783 (Schack VI, S. 147).

29. **Skoleforstander Frederik Christensen** gav 1784 4 Gaards Jorder, opmaalte til 6 Tdr. Land, udlagte med 4 Tdr. 7 Skpr. geom. Maal, hvoraf Indtægten skulde anvendes til Skolens Bedste.
Gavebrev af 4. Febr. 1784 (Schack VI, S. 147).

30. **Major Nehrenst** gav 1793 20 Rdl.
Schack VI, S. 150.

31. **Bodil Andersdatter sal. Jørgen Kølles** (se ovenfor 22) gav 1796 200 Rdl.
Testamente af 18. Jan. 1796 (Schack VI, S. 150).
Samtlige Legater 24—31 ere indgaaede blandt Kommunens Midler.

ANDRE LEGATER.

32. **Karen Hvid** gav 50 Sldr. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 125; Schack VI, S. 155).

33. **Claus Jacobsen** gav 20 Sldr. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 125; Schack VI, S. 155).

34. **Margrethe Knud Urnes Legat,** stiftet 1603 af Margrethe Grubbe (begr. 12. Mai 1656), Enke efter Lehnsmand paa Mariboklose Knud Urne til Aarsmarke (f. 26. Okt. 1564 † 2. Febr. 1622), med 150 Rdl. til de Fattige.
Raadmændenes Kvittering af 12. Mai 1603 (Hofman VI, S. 125; Schack VI, S. 155).

35. **Kjøbmand Hans Hammer** gav 20. Sept. 1703 100 Sldr. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 126; Schack VI, S. 155).

36. **Søren Koch** gav 22. Juni 1604 8 Rdl. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 126; Schack VI, S. 155).

37. **Raadmand Thøger Sørensen og Hustru** gav 1630 100 Sldr. til de Fattige.
Gavebrev af 27. April 1630 (Hofman VI, S. 127; Schack VI, S. 155).

38. **Borgermester Niels Nielsen** (f. 1601 † 25. Jan. 1671) gav 1643 200 Sldr. til de Fattige.
Obligation af 10. Aug. 1643 (Hofman VI, S. 127; Schack VI, S. 156).

39. **Kiersten Hammers og Otte Hammers Legat,** stiftet 1643 af Borgermester Niels Nielsen for hans afdøde Hustru Kiersten Hammer med 75 Sldr. og for hans Stifsøn Otte Hammer med 25 Sldr., tilsammen 100 Sldr.
Fundats af 1. Marts 1642 (Hofman VI, S. 127; Schack VI, S. 156).

40. **Ib Pedersen Rod** gav 1701 50 Sldr. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 129; Schack VI, S. 156).

41. **Peder Nielsen og Hustru** gav 30 Sldr. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 129; Schack VI, S. 156).

42. **Else Smit** gav 40 Rdl. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 130; Schack VI, S. 156).

43. **Johanne Ingvordsdatter** gav før 1630 100 Daler til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 130; Schack VI, S. 156).
Forestaaende Legater 32—43 ere indgaaede i Fattigvæsenets almindelige Kapitalmasse (Schack VI, S. 157).

44. **Michel Madsens Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Sept. 1642 af Borger og Raadmand i Nakskov Michel Madsen (f. 13. Nov. 1598 i Haderslev, † 7. Jan. 1645) med 923 Sldr. 2 Mk., hvis Renter skulde tilfalde de Fattige med 1/2, fattige Skolebørn

med 1/2. Den ene Halvdel af Kapitalen, som 1680 var opvoxet til 1,337 Sldr. 2 Mk., er 1839 overgaaet til Nykjøbing Skole, den anden Halvdel, som til 1695 var opvoxet til 1,100 Sldr., er nu indbefattet i Byens Midler.

Fundats af 24. Juli 1650 (Hofman VI, S. 121; Schack VI, S. 130 og 155).

45. **Ide Rantzaus Legat,** stiftet 1644 af Fru Ide Rantzau (se ovenfor 10) med 1,000 Mk. Lybsk, nu 666 Kr. 66 Ø. til de Fattige. Legatet tilhørte tidligere de lærde Skolers Stipendiefond, men tilfaldt 1839 Kommunen. Renten, der oprindelig anvendtes til Disciplenes Bespisning, tilfalder nu Kommunekassen.

Legatet, der staaer i Høibygaard, bestyres af Byraadet. Fundats af 24. April 1644 (Hofman VI, S. 106; Schack VI, S. 135, 156; Selmer, Akad. Tid. 1835, S. 256; Indbydelsesskr. 1855, S. 57, 1868, S. 26). Kgl. Resol. 30. Sept. 1839.

46. **Jens Rasmussens Legat,** stiftet 1722 af Handelsmand Jens Rasmussen og Hustru Anne Elisabeth Sidelman med 100 Rdl. til de Fattige. Legatet er indbefattet i Kommunens Midler.

Fundats af 12. Juni 1722 (Hofman VI, S. 107; Schack VI, S. 155).

47. **Tops Legat,** stiftet 1723 af Hans Pedersen Top og Hustru Gunder Pedersdatter Lund med 4 Gaards Jorder dels til de Fattige, dels til Skoledisciple, dels til Kapellanenker. Denne Gave tilhørte tidligere den lærde Skoles Stipendiefond, men Indtægten af Jorderne, f. T. 49 1/2 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, gaaer nu i Kommunens Kasse. 1/4 af Forpagtningsafgiften skal henlægges til Forøgelse af den den ordin. Kateket og Førstelærer ved Borgerskolen tillagte Løn, dog saaledes, at naar der paa dette Embede er en Enke, tilfalder Afgiften hende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Jan. 1723 (Hofman VI, S. 114; Schack VI, S. 130 og 135; Selmer, Akad. Tid. 1835, S. 256). Kgl. Resol. 30. Sept. 1839. Canc.-Skr. 26. Aug. 1847 (G. R.).

48. **Peder Nielsens Legat,** stiftet 1737 med 1 Gaards Jord til de Fattige. Jorden er tillige med en 1783 af Anne Marie Tollesen, Enke efter Farver Tolle Jensen, i samme Øiemed skjænket Gaards Jord 1879 bortarvefæstet for 1,200 Kr. og en Arvefæsteafgift af 12 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt. Legatets Indtægt indgaaer i Kommunens Kasse. De samtidig af Mad. Tollesen givne 100 Sldr. ere indgaaede under Fattigvæsenets Kapitalmasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 11. Juni 1737 (Hofman VI, S. 130; Schack VI, S. 157). Gavebrev af 18. Okt. 1783 (Schack VI, S. 162). Min.-Skr. 17. Okt. 1879 (utrykt).

49. **Karen Holms Legat,** stiftet 1748 af Karen Holm, Enke efter Kjøbmand Andreas Riegelsen (se ovenfor 1), med 150 Rdl. til de Fattige. Legatet er indbefattet i Kommunens Midler.

Gavebrev af 17. Mai 1748 (Hofman VI, S. 117; Schack VI, S. 130).

50. **Bodil Kølles Legat,** stiftet 1796 af Bodil Andersdatter, Enke efter Kjøbmand Jørgen Kølle (se ovenfor 22), med 3,000 Rdl., nu 3,100 Kr., til et Arbeids- eller Spindehus, til dets Vedligeholdelse og til Brænde og Underhold for Lemmerne. Renten indgaaer nu blandt Fattigvæsenets Indtægter.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 18. Jan. 1796 (Schack VI, S. 163).

51. **Tønnes Rasmussens I. Legat,** stiftet 1816 af Tønnes Rasmussen og Hustru Maria Dorph med en Jordeiendom paa Byens Mark, stor 10 1/6 Tdr. Land,

hvoraf Indtægten oprindelig skulde anvendes til Stipendium for 3 Disciple af Nakskov lærde Skole, men nu efter dennes Ophævelse tilfalder Byens Fattigvæsen for at bruges til en Haandgjerningsskole. Jorderne ere bortforpagtede for 58 Tdr. Byg. Der er oplagt en Kapital af 3,576 Kr. 75 Ø.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 16. Mai 1816 (Rskr. 1817, S. 351; Schack VI, S. 131 og 166; Selmer, Akad. Tid. 1835, S. 256), konfirm. 19. Sept. 1817. Kgl. Resol. 30. Sept. 1839.

52. **Tønnes Rasmussens II. Legat,** stiftet 1816 af de Samme saaledes, at saafremt en eller flere af de af dem indsatte Legatarer skulde afgaa ved Døden uden lovlige Livsarvinger før den Sidstlevende af Legatstifterne, da skulde deres Lodder tilfalde Byens Arbeidsanstalt til Industriens Fremme. Da 2 saadanne Lodder, hver paa 231 Rdl. $56^{18}/_{57}$ Sk., bleve ledige ved Arvetagernes Død, bestemtes 1819, at hele Summen, 463 Rdl. $4^{36}/_{57}$ Sk., skulde anvendes til Belønninger i Haandgjerningsskolen. Legatet er forbrugt.

Testamente af 24. Mai 1816 (Schack VI, S. 142), konfirm. 30. Juli 1816. Canc.-Skr. 10. Mai 1817 (Schack VI, S. 150).

53. **Legatet af 30. Okt. 1869,** stiftet af Konsul Christopher Theodor Friedenreich Hage (f. 9. Marts 1819 † 9. Mai 1872) og Hustru Nancy Amalie Margrethe Hammerich (f. 29. Jan. 1827) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende uden Hensyn til Stand eller Stilling.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Borgermesteren og et Byraadsmedlem. Fundats af 30. Okt. 1869, stadf. 28. Marts 1870.

54. **Midlerkamps Legat,** stiftet af Johan Peter Midlerkamp (f. 9. Dec. 1815 † 25. Aug. 1867) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Borgere og deres Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Nov. 1870, stadf. 24. Nov. 1870.

55. **Understøttelsesfonden til Fordel for saavel Enker som Børn efter Skibsførere og Styrmænd hjemmehørende i Nakskov,** stiftet af Overskudet ved et Marked i Juni 1870 i Lystskoven „Svingelen“ med 4,000 Kr., nu 4,870 Kr., af hvis Renter der uddeles 1 Portion paa 50 Kr., 1 paa 40 Kr. og 1 paa 30 Kr. for 5 Aar, Resten oplægges til 1,000 Kr.

Fonden bestyres af Byraadet. Fundats af 18. April 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 185), stadf. 6. Juni 1872.

56. **Frøken Martzen Erlings Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Jan. 1872 af Martzen Erling (se ovenfor 6) med 10,000 Kr., nu 10,610 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, hvert Aars 24. Dec. uddeles i livsvarige Portioner paa 40 Kr. til trængende Enker eller ugifte Damer med en fast aarlig Indtægt af under 200 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 25. Juni 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 102), stadf. 26. Juli 1878.

57. **Provst Christian Severin Petersens Legat til Nakskov,** sammenskudt 1877 i Anledning af Sognepræst til Nakskov og Branderslev, Provst Christian Severin Petersens (f. 26. Juli 1804 † 26. April 1882) 25 Aars Jubilæum med 2,250 Kr., hvis Renter ere oplagte til 3,000 Kr. og efter nogle Legatarers Død uddeles i livs-

varige Portioner paa 40 Kr. til ældre, ugifte og trængende Døtre af Præster eller Skolelærere i Nakskov-Branderslev Pastorat.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 152), stadf. 17. Dec. 1877.

58. **Rasmus og Henriette Raahauges Legat,** stiftet af deres Søn Sophus Raahauge i Hull (f. 26. April 1835) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 6. Juni tildeles to trængende Søfolk eller deres Enker i lige store Portioner.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 139), stadf. 9. Okt. 1885.

59. **Kjøbmand Ludvig Reimers Legat,** stiftet af Ludvig Reimer (f. 30. Jan. 1805 † 10. Juni 1883) med 12,000 Kr., nu 25,400 Kr., hvis Renter uddeles i 6 Portioner paa 64—120 Kr. til værdige og trængende Mænd i Nakskov udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og et af Byraadet valgt Medlem. Fundats af 4. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 15), stadf. 21. Jan. 1888.

60. **Kong Christian IX's og Dronning Louises Jubilæumslegat,** stiftet af Nakskov Kjøbstads Beboere i Anledning af Kongens 25 Aars Regjeringsjubilæum med 7,000 Kr., nu 7,543 Kr., af hvis Renter 3 pCt. uddeles hvert Aars 15. Nov. i Portioner paa 25 Kr. til trængende Mænd og Kvinder af alle Samfundsklasser udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 23), stadf. 5. Jan. 1889.

61. **Konsul Peter Scheel Winchells og Hustru Laura Sophie Margrethe Winchell født Bertelsens Legat,** stiftet af Peter Scheel Winchell (f. 10. Marts 1802 † 5. Jan. 1872) og Laura Sophie Bertelsen (f. 4. Aug. 1806 † 6. Febr. 1885) med 24,000 Kr., hvis Renter tildeles Enkefru Marie Sophie Frederikke Bøttern født Winchell og Livsarvinger med Dispositionsret, først til Kvinder, derefter til Mænd og, naar denne Slægt er uddød, med 1/2 den ældste Kvinde af Justitsraad og Toldforvalter i Nakskov Mathias Winchells Afkom og med 1/2 den ældste Kvinde af Sognepræst til Kjøng Anton Bertelsens Afkom med samme Dispositionsret, først til Kvinder, derefter til Mænd. Uddøer den ene Linie, gaaer hele Renten over til den anden. Uddø ogsaa begge disse Linier, anvendes Renten til Understøttelse af 4 værdige og trængende ugifte Kjøbmandsdøtre fra og i Nakskov.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Borgermester Julius Karberg, derefter af Borgermesteren i Nakskov. Fundats af 27. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 367), stadf. 7. Dec. 1891.

62. **Farver Johan Sophus Mathiesens Mindelegat,** stiftet af Børn og Svigerbørn efter Johan Sophus Mathiesen (f. 24. April 1821 † 18. Mai 1892) med 4,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles paa Livstid til 2 Trængende af Arbeiderstanden udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsforsørgelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af Mai 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 356), stadf. 10. Okt. 1893.

De Nakskov Kommune af Nykjøbing-Legaterne 14, 17, 18, 23, 27, 29, 31, 35 og 38 tilfaldne Andele antages at være indgaaede i Kommunens Kasse.

NYKJØBING KJØBSTAD
PAA FALSTER.

STIFTELSER.

1. **Nykjøbing Hospital,** oprindelig kaldet Helliggeistes Hus eller Helligaands Kapel, hvortil Kong Hans 1486 henlagde Idestrup Kirke og Kirketiende [1]), fik 1585 af Kong Frederik II en Fundats [2]), hvori det omtales som stiftet af „Vore Forfædre“ for fattige, gamle, syge og vanføre Mennesker, og ved hvilken der til Hospitalet henlagdes den saakaldte Bispetiende, som atter ophævedes 1688, og som Erstatning herfor fik Hospitalet Refusioner af nogle Kongetiender [3]). 1817 tillodes det, at den daværende Bygning, hvori fandtes Alter og Prædikestol, maatte nedrives og en ny opføres [4]), og saaledes opførtes østre Lemmebolig 1821, vestre 1833. 1834 fik Hospitalet en ny Fundats [5]), som bestemte Lemmeantallet til 40 af Kvindekjøn, fortrinsvis saadanne, som efter den Stilling, hvori de forhen havde levet, især vilde være lidende, dersom de nødsagedes til at ty til det almindelige Fattigvæsen. 1835 opførtes Forstanderboligen med Kontor og Arkivlokale, Forsamlingsværelse for Bestyrelsen og et Kapel til Gudstjeneste. Nye Bygninger opførtes: 1848 til 22 Lemmer (Christian VIII's Bygning) [6]), 1862 til 20 Lemmer (Frederik VII's Bygning) [7]), 1876 til 20 Lemmer (Christian IX's Bygning). Disse Bygninger ere opførte paa Hospitalets Grund i Nykjøbing, og den sidste optog nogle af Lemmerne i østre og vestre Bygninger, hvor hvert Værelse beboedes af 2, hvilket efterhaanden forandredes saaledes, at hvert Værelse kun fik 1 Beboer, hvorved Lemmeantallet gik ned til 81 [8]). Hospitalet udvidedes dernæst ved Opførelsen af en Bygning i Nakskov til 20 Lemmer, hvilken Bygning toges i Brug 1883 [9]). 1893 befaledes det, at der i Stedet for østre Bygning, som nedreves, opførtes en ny Bygning fortrinsvis for saadanne skrøbelige Personer, som trænge til dagligt og vedvarende Tilsyn [10]). Denne nye Bygning (Sygeafdelingen), som toges i Brug i Midten af Febr. 1895, har Plads til 19 kvindelige Lemmer og indeholder desuden 4 Sygestuer og et Kapel. Ved denne Afdeling er ansat 2 Sygeplejersker og det fornødne underordnede Tyende. Lemmerne og Funktionærerne faae her fuld Kost og Vask og hine hver 1 Kr. ugenlig til deres øvrige Fornødenheder. Bygningen opvarmes ved Centralvarmeapparat.

I de ældre Bygninger nyde Lemmerne (Pensionisterne) Fribolig, hver 1½ Fv. Bøgebrænde, fri Læge og Medicin og en Pengeunderstøttelse, som efter gjentagen Forhøielse nu udgjør 4 Kr. ugenlig [11]). Til Hjælp for Lemmerne er der i hver Bygning ansat en Opvarterske, som ligeledes har Fribolig, Brænde, fri Læge og Medicin og desuden en aarlig Løn af 150 Kr. [12]), hvilken Løn 1894 for Opvartersken i Filialen er forhøjet til 300 Kr., medens der samtidig er tildelt de andre Opvartersker fuld Kost fra den ovenfor omtalte Sygeafdeling [13]). Hospitalet har siden 1872 aarlig uddelt 4,000 Kr. til Trængende udenfor Stiftelsen af begge Kjøn i Portioner, hvoraf 10 paa 200 Kr., 10 paa 100 Kr. og 20 paa 50 Kr. [14]).

Stiftelsen oppebærer aarlig efter Kapitelstaxt i Refusioner: 106 Tdr. 3 Skpr. 3⅛ Fdk. Rug, 151 Tdr. 1 Skp. 1⅞ Fdk. Byg og 37 Tdr. 4 Skpr. 3¼ Fdk. Havre, i Afgift af solgt Bøndergods 1,097 Tdr. 4 Skpr. 3¼ Fdk. Byg samt Idestrup Sogns Kirketiende: 76 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdk. Hvede, 88 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdk. Rug, 196 Tdr. 7 Skpr. Byg, 92 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdk. Havre og 53 Tdr. 1 Skp. 2 Fdk. graa Ærter. Stiftelsens rentebærende Kapital udgjorde ved Udgangen af 1894 1,031,490 Kr. 42 Ø., og den eier et Skovareal af c. 70 Tdr. Land og Jorder paa Nykjøbing Mark, henlagte til Forstanderembedet, med Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. „ Fdk. 2½ Alb.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion og Sognepræstens og Borgermesterens Inspektion af en Forstander. 1. Brev af Dom. Cant. 1486 (Hofman VI, S. 190; Schack VI, S. 204). — 2. Fundats af 22. Aug. 1585 (Hofman VI, S. 186; Schack VI, S. 204). — 3. Rskr. 17. April 1688. — 4. Rskr. 22. Jan. 1817 (Coll.-Tid. 1817, S. 217; Rskr. 1817, S. 26). — 5. Fundats af 22. Jan. 1834 (Coll.-Tid. 1834, S. 611 og 633; Rskr. 1834, S. 25; Schack VI, S. 208). — 6. Kgl. Resol. 3. Dec. 1845 (Oppermann, S. 42); Kgl. Resol. 23. Febr. 1848; Kgl. Resol. 19. Dec. 1850; Min.-Skr. 9. Dec. 1856; Kgl. Resol. 25. Okt. 1857. — 7. Kgl. Resol. 10. Juli 1861; Min.-Skr. 19. Juli 1865. — 8. Min.-Skr. 16. Okt. 1876 (utrykt). — 9. Kgl. Resol. 14. Mai 1881 (utrykt); Kgl. Resol. 1. Mai 1883. — 10. Kgl. Resol. 7. Juni 1893 (utrykt). — 11. Min.-Skr. 14. Juni 1875 (utrykt). — 12. Kgl. Resol. 15. Aug. 1873. — 13. Min.-Skr. 15. Nov. 1894 (utrykt). — 14. Kgl. Resol. 15. Aug. 1873. — Se fremdeles Oppermann: Efterretninger om de borgerlige Klostre, Kbhvn. 1863, S. 35.

Til Hospitalet ere følgende Legater 2—8 skjænkede:

2. **Fru Ingers Legat,** stiftet 1492 af Inger Bille Torbernsdatter til Nielstrup († 1507), Enke efter Hr. Johan Oxe til Torsø, med Jord ved Nakskov og 50 Mk. Af Jorden svares nu 8 Kr. 33 Ø. af Kæmnerkassen i Nakskov, medens Legatet skulde tilsvares af Grevskabet Hardenberg-Reventlow med 1 Kr. 25 Ø., men det skeer ikke.

Gavebrev af Lundum feria sexta proxima post fastum beati Johannis ante portam Latinam 1492 (Hofman VI, S. 194; Schack VI, S. 205; Opperman, S. 36). Gavebrev af festivum beati ægidii abbatis 1493 (Hofman VI, S. 196).

3. **Seidelins Legat,** stiftet 1727 af Apotheker Frederik Hansen Seidelin (f. 1667 † 29. April 1729) og Hustru Maren Jensdatter Hov († 9. Mai 1738) med 180 Rdl., af hvis Renter Præsten skulde nyde 12 Sldr. for hver Maaned at holde en Prædiken i Klosterets Kirke, en Discipel af Skolen 1 Rdl. for at opvarte med Sang før og efter Prædiken.

Fundats af 11. Juni 1727 (Hofman VI, S. 198; Schack VI, S. 205; Oppermann, S. 37).

4. **Alrøes Legat,** stiftet 1737 af Peder Simonsen Alrøe i Nysted med 180 Rdl., hvis Renter Kapellanen skulde nyde for en Maaneds-Prædiken i Hospitalet.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 200; Schack VI, S. 206; Oppermann, S. 37).

5. **Elisabeth Mejers Legat,** stiftet af Elisabeth Lasson (f. 1631, begr. 10. Sept. 1728), Enke 1° efter Sognepræst til Nørre Vedby Rasmus Pedersen Scarvin (f. 1622 † 1674), 2° efter Sognepræst til Nørre Vedby, Mag. Gert Mejer (f. 24. Sept. 1646 † 13. Mai 1687) med 100 Rdl. til Idestrup Kirke.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 200; Schack VI, S. 206; Oppermann, S. 37).

6. **Gjøstrups Legat,** stiftet af Jens Gjøstrup med 40 Rdl. til Hospitals-Fattiges Underholdning.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 200; Schack VI, S. 206; Oppermann, S. 37).
Legaterne 3—6 antages at være optagne blandt Hospitalets Midler.

7. **Dronning Sophia Amalias Legat** se nedenfor 22.

8. **Det Jessen'ske Legat** se nedenfor 50.

9. **Det Wichfeld'ske Enkehus,** opført i Midten af det 18. Aarh. af Bodil Cathrine From (f. 1689 † 1760), Enke 1° efter Bertel Wichmann (f. 1677, begr. 27. Okt. 1732), 2° efter Konferensraad, Høiesteretsassessor Rasmus Rasmussen († 1753), fik 1830 ny Fundats af Kammerherre, Oberstløitnant Henning Wichfeld til Stamhuset Engestofte (f. 28. Marts 1767 † 21. Juli 1846) og bestaaer nu af en af Sidstnævnte opført Bygning med Fribolig til 4 Enker eller ugifte Fruentimmer af den Wichfeld'ske Familie eller Embedsmændsdøtre fra Stiftet, som derhos hver erholde 180 Kr. om Aaret. Stiftelsen eier nu en Kapital af 19,000 Kr.

Stiftelsen bestyres af Besidderen af Stamhuset Engestofte, Stiftsamtmanden og Biskoppen. Fundats af 20. April 1830 (Hofman VI, S. 203; Rskr. 1830, S. 181; Coll.-Tid. 1830, S. 626; Schack VI, S. 219) konfirm. 26. Mai 1830.

10. **Nykjøbing Børneasyl,** stiftet 1839 af Justitsraad Carl Vincens (Vilhelm) Grandjean til Vennerslund (f. 7. April 1771 † 3. April 1844) med et Hus, oprindelig vurderet til 3,000 Rdl., nu til 1,000 Kr.

Bestyrelsen bestaaer af 4 Mænd og 4 Kvinder og supplerer sig selv.

KIRKEN.

11. **Mette Hansdatter** (f. 1662 † 13. Marts 1731), Enke efter Skipper Lauritz Thomsen, gav 1730 100 Sldr. til Kirken.

Gavebrev af 2. Jan. 1730 (Hofman VI, S. 157, 202; Schack VI, S. 191).

12. **Det Regnsperg'ske Legat,** stiftet 1654 af Oberstløitnant Gabriel Regnsperg til Arnstorf (f. 1594 † 15. Febr. 1661) og Hustru Hedevig Maria von Rekentin (f. 1602 † 11. Febr. 1676) med nogen Jord og 50 Rdl. til Kirken.

Fundats af 1. Mai 1654 (Hofman XI, S. 258).
Legaterne 11 og 12 ere antagelig forbrugte.

DEN LÆRDE SKOLE.

Indbydelsesskrift til den offenlige Eksamen i Nykjøbing Cathedralskole 1842, 1855, 1866, 1866, 1868.

13. **Dronning Sophia** gav 1615 150 Rdl. Rente til 8 Disciple, hvilken Rente under Kong Christian V blev forandret til 141²/₈ Tdr. Byg, hvoraf Disciplene kun nød 125 Tdr., Læreren det Øvrige. Indtægten gaaer nu i Skolens Kasse.

Gavebrev af 18. Okt. 1615 (Hofman VI, S. 157; Schack VI, S. 193; Selmer, Akad. Tid. 1835, S. 252).

14. **Elisabeth Friis' Legat,** stiftet 1624 af Elisabeth Friis til Mullerup (f. 19. Febr. 1555 † 2. Okt. 1631), Enke efter Jacob Huitfeldt til Lillø og Berritsgaard (f. 10. Okt. 1547 † 27. April 1583), med 1,000 Rdl., deraf ½ til Saxkjøbing Kirke (se der), ½ til Saxkjøbing Latinskole. Sidstnævnte Halvdel overgik efter Skolens Nedlæggelse 1740 til Nakskov Latinskole, og efter dennes Nedlæggelse 1839 deltes den lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Latinskole.

Fundats af 28. Mai 1624 (Hofman VI, S. 46 og 101; Schack VI, S. 9 og 11). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

15. **Dronning Sophia** gav 1629 3,000 Rdl. i Specier til Skolens Rektor og 2 duelige Hørere.

Kapitalen antages at være indgaaet blandt Skolens Midler. Gavebrev af 2. Juli 1629 (Hofman VI, S. 159; Schack VI, S. 194).

16. **Borgermester Nicolai Hansens Enke og Arvinger** gav 1630 2 Vaaninger i Store Kirkestræde til Beboelsesværelser for Skolebetjentene.

Husene ere solgte. Kapitalen antages at være indgaaet blandt Skolens Midler. Gavebrev af 7. Juli 1630 (Hofman VI, S. 183; Schack VI, S. 192).

17. **Christen Madsens Legat,** stiftet 1636 af Borger Christen Madsen Nakskov med 100 Sldr. til fattige Skolebørn i Nakskov Latinskole. Legatet faldt 1839 i lige Dele til Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Skole.

Fundats af 2. Jan. 1636 (Hofman VI, S. 109; Schack VI, S. 130). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

18. **Michel Madsens Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Sept. 1642 af Borger og Raadmand i Nakskov Michel Madsen (f. 13. Nov. 1598 † 7. Jan. 1645) med 923 Sldr. 2 Mk., af hvis Renter ½ skulde tilfalde fattige Skolebørn i Nakskov Latinskole. Denne Halvdel af Kapitalen, som 1680 var opvoxet til 1,337 Sldr. 2 Mk., deltes 1839 lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Skole.

Fundats af 24. Juli 1650 (Hofman VI, S. 121; Schack VI, S. 130 og 155). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

19. **Christen Lauritzens Legat,** stiftet Juledag 1646 af Ladefoged paa Nielstrup Christen Lauritzen med 100 Rdl. til Nysted Skole. Legatet er 1740 overgaaet til Nakskov Latinskole og vistnok 1839 til Nykjøbing Latinskole.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 56). Rskr. 4. Marts 1740 (Selmer, Akad. Tid. 1835, S. 256 Note; Indbydelsesskr. 1868, S. 27).

20. **Biskop Bredals Legat,** stiftet 1651 af Biskop over Trondhjems Stift, Mag. Erik Bredal (f. 1607 ell. 8, begr. 6. Juni 1672) og Hustru Johanne Villumsdatter Rogert med 100 Rdl., hvis Renter skulde tildeles en Discipel.

Gavebrev af 13. Sept. 1651 (Hofman VI, S. 173; Schack VI, S. 195).

21. **Iver Nielsens Legat,** stiftet 1665 af Iver Nielsen i Nysted og hans Enke Johanne Lerche med 100 Sldr. til Nysted Skole. Legatet er 1740 overgaaet til Nakskov Latinskole og vistnok 1839 til Nykjøbing Latinskole.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 56). Rskr. 4. Marts 1740 (Selmer, Akad. Tid. 1835, S. 256 Note; Indbydelsesskr. 1868, S. 27).

22. **Dronning Sophie Amalie** gav 1680 8,000 Rdl. til Skolens Lærere og 8 Skoledisciples Kost samt 2,000 Rdl. til sidstnævntes Klæder og Bøger. Af Renten nyder Nykjøbing Hospital 48 Kr.

Gavebrev af 28. Aug. 1680 (Hofman VI, S. 163; Schack VI, S. 194).

23. **Beierholm-Stenderups Legat,** stiftet 1696 af Sognepræst til Saxkjøbing og Maibølle Anders Beierholm (f. c. 1620 † 1698) og Studiosus Jacob Stenderup med 200 Sldr., hvoraf den halve Rente skulde oplægges, medens af den anden Halvdel 1/3 tilfaldt Rektor ved Saxkjøbing Latinskole, 2/3 Disciplene. Legatet, som 1740 overførtes til Nakskov Latinskole, var 1815 voxet til 967 Rdl. 64 Sk. og deltes 1839 lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Latinskole.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 48; Schack VI, S. 11 og 130). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

24. **Mag. Høyelses Legat,** stiftet 1699 af Rektor ved Nykjøbing Skole, Mag. Peder Andersen Høyelse († 13. April 1704) og Hustru Agnete Jensdatter Portuan med 500 Rdl., hvis Renter skulde uddeles til en af Skolens øverste Disciple.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Jan. 1699 (Hofman VI, S. 175; Schack VI, S. 195), konfirm. 29. April 1699.

25. **Christian Andersens Legat,** stiftet 1709 af Studiosus Christian Andersen med 100 Rdl. til Nysted Skole. Legatet er 1740 overgaaet til Nakskov Latinskole og vistnok 1839 til Nykjøbing Latinskole.

Gavebrev af 4. Mai 1709 (Hofman VI, S. 56), konfirm. 1. Juni 1709. Rskr. 4. Marts 1740 (Selmer, Akad. Tid. 1835, S. 256 Note; Indbydelsesskr. 1868, S. 27).

26. **Mag. Aarhuus' Legat,** stiftet 1709 af Sognepræst til Halsted og Aunede, Mag. Simon Pedersen Aarhuus (f. 16. Okt. 1644 † 14. Febr. 1709) med 61 Rdl. 1 Mk. 12 Sk., hvis Renter skulde anvendes til Vadmel og Træsko til Disciple i 1. og 2. Lektie.

Gavebrev af 2. Sept. 1709 (Hofman VI, S. 177; Schack VI, S. 195).

27. **Biskop Thestrups Legat,** stiftet 1715 af Biskop over Aalborg Stift Frantz Thestrup (f. 6. Juli 1653 † 17. Aug. 1735) og Hustru Magdalene Bornemann (f. 19. Jan. 1673 † 15. Juli 1715) med 150 Sldr., hvis Renter tilfaldt en Discipel i Nakskov Latinskole. Legatet deltes 1839 lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Latinskole.

Fundats af 14. Nov. 1715 (Hofman VI, S. 111; Schack VI, S. 130). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

28. **Kjøbmand Jens Gustavus** gav ved 1720 et Hus i Store Kirkestræde til Skolen. Huset er solgt. Kapitalen antages at være indgaaet blandt Skolens Midler. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 184; Schack VI, S. 192).

29. **Jens Rasmussens Legat,** stiftet 1722 af Handelsmand i Nakskov Jens Rasmussen og Hustru Anne Elisabeth Sidelman med 100 Rdl. til Nakskov

Latinskole. Legatet deltes 1839 lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Latinskole.

Fundats af 12. Juni 1722 (Hofman VI, S. 107; Schack VI, S. 130). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

30. **Frederik Seidelins Legat,** stiftet 1726 af Apotheker Frederik Hansen Seidelin og Hustru Maren Jensdatter Hov (se ovenfor 3) med 160 Rdl., hvis Renter skulde tildeles en Discipel i de nederste Lektier.

Gavebrev af 12. Juni 1726 (Hofman VI, S. 179; Schack VI, S. 195).

31. **Edvard Beierholms Legat,** stiftet 1727 af Sognepræst til Herredskirke og Lille Løitofte Edvard Beierholm (f. 1677 † 12. Juli 1745) og Hustru Karen Jacobsdatter Kjeldskov med 100 Sldr., hvis Renter gaves til 2 fattige Disciple i Nakskov Latinskole. Legatet deltes 1839 lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Latinskole.

Fundats af 23. April 1727 (Hofman VI, S. 113; Schack VI, S. 130). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

32. **Mette Lauritz Thomesens Legat,** stiftet 1730 af Mette Thomesen med 50 Rdl., hvis Renter skulde tildeles fattige Skolebørn.

Gavebrev af 2. Jan. 1730 (Hofman VI, S. 183, 202; Schack VI, S. 195).

33. **Seidelins Enkes Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Dec. 1735 af Maren Jensdatter Seidelin født Hov (se ovenfor 3) med 200 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til 2 Disciples Kost.

Fundats af 11. Juni 1739 (Hofman VI, S. 181; Schack VI, S. 195).

34. **Rehlings Legat,** stiftet 1745 af Sognepræst til Koldby Johan Rehling (f. 13. Juni 1703 † 23. Marts 1775) med 100 Rdl., hvis Renter skulde tildeles Skolens øverste Discipel.

Gavebrev af 11. Juni 1745 (Hofman VI, S. 185; Schack VI, S. 196).

35. **Karen Holms Legat,** stiftet 1748 af Karen Holm († 4. Sept. 1760), Enke efter Kjøbmand Andreas Riegelsen i Nakskov, med 150 Rdl. til Nakskov Latinskole. Legatet deltes 1839 lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Latinskole.

Gavebrev af 17. Mai 1748 (Hofman VI, S. 117; Schack VI, S. 130). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

36. **Rektor Joensens Legat,** stiftet 1757 af Rektor ved Nykjøbing Skole, Mag. Peder Joensen († 4. Marts 1757) med 250 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til Kost for 3 Disciple i de nederste Lektier.

Fundats af 5. Jan. 1757 (Hofman VI, S. 211; Schack VI, S. 198).

37. **Claus Seidelins Legat,** stiftet 1779 af Apotheker Claus Seidelin og Hustru Elisabeth Catharina Wichmann med 200 Rdl., hvis Renter skulde tildeles en gudfrygtig, fattig og flittig Discipel.

Fundats af 11. Juni 1784 (Schack VI, S. 196; Engelstofts Annaler 1810 II, S. 254).

38. **Mad. Pøppings Legat,** stiftet 1783 med 200 Rdl. til fattige Disciple i Nakskov Latinskole. Legatet deltes 1839 lige mellem Nakskov Kjøbstad og Nykjøbing Latinskole.

Gavebrev af 11. Dec. 1783 (Schack VI, S. 130). Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 297).

39. **David Seidelins Legat,** stiftet 1792 af Arvingerne efter Sognepræst til Gamtofte David Seidelin (f. 18. Jan. 1711 † 19. Juni 1791) med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter hvert Aar tildeles den fattigste Student fra Nykjøbing lærde Skole.

Gavebrev af 11. April 1792 (Rskr. 1792, S. 448; Schack VI, S. 198; Engelstofts Annaler 1810 II, S. 258), konfirm. 11. Mai 1792.

40. **Hages Legat,** stiftet 1834 af Overlærer ved Roskilde Skole Johannes Dam Hage (f. 2. April 1800 † 16. Sept. 1837) og Hustru Charlotte Bolette Bartholin (f. 22. Juli 1806 † 18. Juli 1834) med hele hans Bibliothek og øvrige Bo, udlagt med en Jordlod ved Stege paa c. 12 Tdr. Land og 1,564 Rdl., nu 3,200 Kr., hvis Renter anvendes til Bibliothekets Forøgelse.

Legatet bestyres af Skolens Forstanderskab. Testamente af 19. Febr. 1834 (Schack VI, S. 200; Indbydelsesskrift 1855, S. 75; Selmer, Akad. Tid. 1836—40, S. 535), konfirm. 12. Dec. 1834.

41. **Overlærer H. J. Blichers Legat,** stiftet 1864 ved frivillige Bidrag fra Disciple og Venner af Overlærer Hans Jacob Blicher (f. 17. Aug. 1789 † 18. Jan. 1863) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Belønning for en hæderlig og flittig Discipel i Skolen.

Legatet bestyres af Skolens samlede Lærerkollegium. Fundats af 16. Febr. 1864 (Indbydelsesskrift 1864, Skoleefterr. S. 9; Medd. ang. de lærde Skoler 1857—78, S. 129), konfirm. 11. April 1864.

42. **Det Jessen'ske Legat** se nedenfor 50.

43. **Greve Moltkes Legat til Skoledisciple** se Roskilde Kjøbstad 23.

Legaterne 13, 14, 17, 18, 20, 22, 23, 26, 27, 29—39 og 42 ere indgaaede i Skolens Stipendiefond.

ANDRE LEGATER.

43. **Ida Portuans Legat,** stiftet 1715 af Ida Portuan (begr. 1715), Enke efter Justitsraad, Landsdommer Poul Mathiesen med 600 Rdl. D. C., omskrevne til 120 Rbd., nu 240 Kr., hvis Renter uddeles til 6 fattige Enker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 22. Okt. 1715 (Hofman VI, S. 201; Schack VI, S. 203).

44. **Laurits Halds Legat,** stiftet af Slotsvandmøller Laurits Pedersen Hald (f. 1658, begr. 16. Dec. 1715) med 100 Sldr. til de Fattige.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 203; Schack VI, S. 202).

45. **Madam Poulsens Legat,** stiftet af Anna Bergeshagen (f. 1649 † 9. Mai 1729), Enke efter sin 4. Mand, Raadmand Lars Poulsen Vendelbo (begr. 20. Dec. 1719), med 100 Rdl. til de Fattige.

Ingen Fundats (Schack VI, S. 203).

46. **Mette Hansdatters Legat,** stiftet 1730 af Mette Hansdatter (se ovenfor 11) med 75 Sldr. til de Fattige.

Gavebrev af 2. Jan. 1730 (Hofman VI, S. 202).
Legaterne 44—46 ere optagne blandt Byens Midler.

47. **Apotheker Seidelins Legat,** stiftet før 1730 af Apotheker Frederik Hansen Seidelin (se ovenfor 3) med 200 Rdl. Kroner, omskrevne til 42 Rbd. 3 Mk., nu 85 Kr., hvis Renter uddeles til 3—4 skikkelige Enker, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 24. Febr. 1730 (Hofman VI, S. 203; Schack VI, S. 203).

48. **Maren Seidelins Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Dec. 1735 af Maren Jensdatter Hov, Enke efter Apotheker Frederik Hansen Seidelin (se ovenfor 3), med 620 Rdl., nu 240 Kr., hvis Renter uddeles til 6 nødlidende Enker, fortrinsvis af deres Slægt.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 11. Juni 1739 (Hofman VI, S. 206; Schack VI, S. 203).

49. **Madam Suhrs Legat,** stiftet, uvist naar, med 160 Rdl. D. C., omskrevne til 32 Rdl., nu 64 Kr., hvis Renter uddeles til 2 fattige Enker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Ingen Fundats (Schack VI, S. 203).

50. **Det Jessen'ske Legat,** stiftet 1767 af Justitsraad, Told- og Konsumtonsinspektør i Kjøbenhavn Lorentz Lundt Jessen (døbt 29. Okt. 1701 † 1771) med 1,000 Rdl. D C., omskrevet til 394 Rbd. 1 Mk., nu 991 Kr. 56 Ø., hvis Renter tilfalde Nykjøbing Hospital, Byens lærde Skole og Byens Fattige samt Idestrup Sogns Fattige hver med 1/4.

Legatet bestyres af Biskoppen. Fundats af 14. Febr. 1767 (Hofman XI, S. 255; Schack VI, S. 185; Oppermann, S. 37).

51. **Det Hincheldey'ske Legat,** stiftet 1792 af Justitsraad Christian Hincheldey til Ourupgaard (f. 6. Marts 1729 † 7. Jan. 1793) med 2,500 Rdl., nu 5,135 Kr. 89 Ø., af hvis Renter 1/2 uddeles til Fattige i Nykjøbing, 1/2 til Fattige paa Ourupgaards Gods i Idestrup, Sønder Kirkeby, Sønder Alslev og Systofte Sogne.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Stifterens nærmeste Slægtninge, Eieren af Ourupgaard og Sognepræsterne samt et Medlem af Nykjøbing Byraads Fattigudvalg. Testamente af 4. Marts 1792 (Schack VI, S. 186).

52. **Mahrenholzs Legat,** stiftet 1819 af Tobaksfabrikant Johan Heinrich Mahrenholz (f. 26. Marts 1759 † 3. Febr. 1820), stort nu 34,222 Kr. samt Andel i Falkerslev Kirke og Kirketiende. Legatets Nettooverskud, der efter de sidste 5 Aars Gjennemsnit har udgjort 2,077 Kr., uddeles til 20 trængende Borgerenker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af 2 Borgere. Fundats af 3. Juni 1819 med Tillæg af 7. Juni 1819, konfirm. 24. Aug. 1819.

53. **Afdøde Kjøbmand Christen Løyes og Hustru Karen Margrethe Løyes Legat,** stiftet 1855 af Karen Margrethe Mogensen (f. 15. Nov. 1799 † 30. April 1866), Enke efter Christen Løye (f. 1783 † 26. Jan. 1846), med 10,000 Rdl., nu 20,751 Kr. 82 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 9. Nov. i 5 Portioner paa 60 Kr. og 10 Portioner paa 30 Kr. til Trængende. 200 Kr. kunne anvendes til at lønne en Regnskabsfører med 60 Kr. og en Revisor med 20 Kr. samt til at vedligeholde Legat-

stifterindens og hendes Mands Gravsted med Murværk, Gitterværk m. v. Resten anvendes i Portioner paa 30 og 60 Kr. til at skaffe fattige og opvakte Børn Undervisning eller til Befordring af en Stiftelse elter Indretning til Gavn for Byen.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten, Byraadsformanden og 2 agtbare Mænd. Testamente af 3. Mai 1855 med Kodicil af 22. April 1862 (Rskr. 1864. S. 256), konfirm. 23. Aug. 1864.

54. **Enkemadam Karen Margrethe Løyes Stiftelse til Understøttelse for trængende Sømænd i Nykjøbing paa Falster,** stiftet 1862 af Karen Margrethe Løye født Mogensen (se ovenfor 53) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Sømænd og deres Enker.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren, den øverste Toldembedsmand og 3 bosatte Mænd, deraf en Skibsfører og 1 anden Sømand. Fundats af 6. Sept. 1862, konfirm. 11. Febr. 1863.

55. **Sadelmagermester Peter Hansens og Hustru Sine Hansens Legat,** stiftet 1880 af Nielsine Jakobine Birgitte Pedersen (f. 21. Marts 1812 † 17. Febr. 1893), Enke efter Peter Hansen (f. 1813 † 28. Juli 1879), med 1,000 Kr., nu 1,076 Kr. 63 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Nykjøbing Kirkegaard, Resten skal oplægges til 1,500 Kr., af hvis Renter ½ uddeles hvert Aars 24. April til Trængende af Haandværkerstanden udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Slægtninge indtil 3. Led af Legatstifterinden og hendes Mand, ½ skal oplægges til 2,000 Kr., hvorefter Portionerne blive paa 10—50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 13), stadf. 19. Jan. 1881.

56. **Hoteleier Carl Johan Thomsen og Hustru Joachimine født Kaas' Understøttelseslegat for værdige og trængende Mænd og Kvinder i Nykjøbing paa Falster,** stiftet 1880 af Joachimine Kaas (f. 12. Juli 1813), Enke efter Carl Johan Thomsen (f. 11. Febr. 1821 † 19. Jan. 1874), med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsteder paa Nykjøbing Kirkegaard, Resten skal oplægges til 1,500 Kr., af hvis Renter ½ hvert Aars 30. Jan. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Slægtninge indtil 3. Led af Legatstifterinden og hendes Mand, ½ skal oplægges til 2,000 Kr., hvorefter Portionerne blive paa 10—50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 14), stadf. 19. Jan. 1881.

57. **Forhenværende Avlsbruger Simon Hansens Legat,** stiftet 1885 af Simon Hansen (f. 22. Marts 1815 † 30. Juni 1892) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens og hans Hustrus Gravsted og uddeles i 10—20 Portioner før Julen til trængende Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Febr. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 59), stadf. 11. Mai 1885.

58. **Tjener Christen Pedersens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Mai 1885 af Christen Pedersen (f. 1835 † 20. Mai 1887) og Hustru Marie Berthelsen (f. 1840 † 21. Juli 1888) med 1,000 Kr., nu 1,018 Kr. 23 Ø., hvis

Renter ved Juletid uddeles til fattige, men hæderlige Folk som Hjælp til Husleie og Ildebrændsel.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 30. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 325), stadf. 26. Nov. 1890.

59. **Sognepræst H. J. Haars Mindelegat,** stiftet 1890 halvt af Menighedsmedlemmer og halvt af Marie Christiane Janssen Tjaden (f. 13. Dec. 1818), Enke efter Sognepræst til Nykjøbing og Systofte Hans Jørgen Theodor Haar (f. 27. Jan. 1819 † 12. Mai 1889), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 27. Jan. i 2 lige store, livsvarige Portioner til 2 trængende, enligstillede Kvinder i Nykjøbing By og Landsogn udenfor Fattigvæsenet, for den ene Halvdels Vedkommende efter Legatstifterindens Død.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 27. Jan. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 9; G. R. 1891, S. 2), stadf. 7. Jan. 1891.

NYSTED KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Nysted Hospital,** oprettet 1676 af Handelsmand Peder Sørensen og 1706 af Paaske Jensen med 3 Boder, der afbrændte 1729 og gjenopførtes med 7 Fag Hus til 8 fattige Kvinder. Hospitalet eier en Kapital af 1,343 Kr. 74 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater 2—4 og nogle Jorder.

Hospitalet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 14. Sept. 1676 og 7. Aug. 1706 (Hofman VI, S. 57; Schack VI, S. 59 og 60).

2. **Jens Winthers Legat,** stiftet 1745 af Sognepræst til Nysted og Herritslev Jens Danielsen Winther (f. 1689 † i Sept. 1745) med 200 Rdl. til de Fattige.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 59).

3. **Michelsens Legat,** stiftet 1750 af Lakai Anders Michelsen med 200 Rdl. til de Fattige.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 59).

4. **Zeuthens Legat,** stiftet af Amtsforvalter over Aalholm og Maribo Klosters Amter Mathias Zeuthen med 100 Sldr. til de Fattige.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 59).

5. **Mette Christiansens Stiftelse,** oprettet ved Gavebrev af 2. Nov. 1875 af Mette Christiansen (f. 1799 † 13. Marts 1876), Enke efter Husmand af Vaabensted Christen Sørensen, med en Bygning med Gaard og Have i Sostræde, nyt Matr.-Nr. 106, hvori der er livsvarige Friboliger for 2 fattige Enker udenfor Fattigvæsenet. Udgiften dækkes af Kæmnerkassen.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Juni 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 134), stadf. 9. Sept. 1879.

KIRKEN.

6. **Christian Andersens Legat,** stiftet 1709 af Studiosus Christian Andersen med 100 Rdl. til Kirken. Legatet er inddraget under Kirkens Midler.

Testamente af 24. Mai 1709 (Hofman VI, S. 55; Schack VI, S. 58), konfirm. 1. Juni 1709.

7. **Suhrs Legat,** stiftet 1709 af Kammerraad Suhr med en Afgift af 6 Tdr. Byg af nogle Jorder til Kirken, mod at den holder hans Begravelsessted vedlige.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 55; Schack VI, S. 58).

ANDRE LEGATER.

8. **Havnefoged Gedes Enkes og Søns, Etatsraad, forhenværende Universitetskvæstor Gedes Legat til Bedste for Nysted By,** stiftet ved Testa-

mente af 7. Okt. 1866 med Kodicil af 15. Juni 1872 af Karen Olsen (f. 6. Okt. 1793 † 30. Dec. 1872), Enke efter Toldbetjent og Havnefoged i Nysted Johan Georg Gede og ved Testamente af 23. Dec. 1867 af Etatsraad Ludvig Vilhelm Gede (f. 7. Dec. 1816 † 6. Marts 1885) med 61,400 Kr., nu 62,545 Kr. 81 Ø., af hvis Renter der uddeles 2 livsvarige Portioner paa 160 Kr. til Familiefædre, 4 livsvarige Portioner paa 80 Kr. til Enker og ugifte Kvinder, 2 Portioner paa 20 Kr., 2 paa 30 Kr. og 1 paa 40 Kr. til veltjente Tyender, alle udenfor Fattigvæsenet, 4 Portioner paa 50 Kr. i Konfirmationshjælp til Piger, hvert 4. Aar 600 Kr. som Udstyrslegat, 30 Kr. til Skolepræmier; fremdeles 9 Portioner paa 80 Kr. til Enker og ugifte Kvinder, fortrinsvis Enker og Døtre af Byens Havnefogder og Toldbetjente, 20 Kr. til Vedligeholdelse af Havnefoged Gedes og Hustrus Gravsted i Nysted, 20 Kr. oplægges til 200 Kr., hvis Renter anvendes til Syge eller Husarme udenfor Fattigvæsenet, 20 Kr. hvert Aars 6. Okt. til Almisselemmers Bespisning, 80 Kr. til Syge eller Husarme, event. 3 Portioner paa 80 Kr. til trængende Mænd udenfor Fattigvæsenet, 4 Portioner à 70 Kr. til trængende Enker og ugifte Kvinder.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og 2 Byraadsmedlemmer. Fundats af 7. Dec. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 99), stadf. 21. Mai 1887.

9. **Jens Hassings og Hustru Margrethe Sophie Hassing født Thorsens Legat til Fordel for trængende, i Nysted bosiddende Haandværkere og Enker efter Saadanne,** stiftet 1875 af Margrethe Sophie Thorsen (f. 17. Mai 1795 † 3. Juli 1875), Enke efter Jens Hassing (f. 15. Dec. 1808 † 30. Dec. 1873), med 2,000 Kr., nu 3,501 Kr. 62 Ø., hvis Renter oplægges til 10,000 Kr. og derefter uddeles i 6 Portioner, 2 paa 100 Kr., 4 paa 50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet, indtil det træder i Virksomhed, og da af 2 Byraadsmedlemmer og 3 Medlemmer af Haandværker- og Industriforeningen under Byraadets Tilsyn. Fundats af 13. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 41), stadf. 31. Marts 1875.

10. **Ole Rodes og Karen Rodes Legat for værdige og trængende Enker i Nysted Kjøbstad,** stiftet af Ole Rode (f. 1805 † 24. Aug. 1890) og Hustru Karen Larsen (f. 1804 † 8. Nov. 1881) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 28. Dec. uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til 4 Enker efter Haandværkere, Dagleiere eller Matroser, af hvilke den yngste besørger Legatstifternes Begravelsesplads paa Nysted Kirkegaard renholdt, ligesom den ogsaa skal vedligeholdes for Renten.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 21. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 31; G. R. 1882, S. 167), stadf. 10. Febr. 1882.

11. **Emerentze Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

12. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

RØDBY KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **De Lehn'ske Stiftelser,** oprindelig stiftede som Hospital i Taagerup ved et 2. Okt. 1810 konfirm. Testamente af 1804 af Kammerherre, Baron Paul Abraham Lehn til Stamhuset Høibygaard og Lungholm (f. 9. Okt. 1732 † 24. Okt. 1804), men uden at være traadt i Kraft, paany oprettet 1847 af Kammerherre, Baron Johan Julian Sophus Ernst Bertouch-Lehn til Baroniet Sønderkarle (f. 26. Febr. 1826) med et Hus i Rødby til Fribolig for afgaaede gamle Skolelærereeller Enker efter saadanne ved de til Baroniet hørende Skoler og en aarlig Afgift af 200 Kr. af Gaarden Darket, 1855 atter forandret af den nævnte Besidder af Baroniet Sønderkarle til A. **Den Bertouch-Lehn'ske Stiftelse** med det nævnte Hus i Rødby, nu Matr.-Nr. 96, med Have og Vænge til Fribolig for 2 trængende Lærere eller Enker efter saadanne, som have været ansatte ved Skolerne i Errindlev, Bjernæs, Sjelstofte, Torslunde, Taagerup, Holeby, Sæddinge, Høieris og Ringsebølle, og 100 Rdl., nu 200 Kr. af de Stiftelsen tillagte s. k. humlegaardske Jorder, hvoraf Stiftelsens Beboere nyde hver 50 Kr., medens Resten anvendes til Skatter m. v. og uddeles til andre trængende Lærere fra nævnte Skoler, eller oplægges til en Fond paa 4,000 Kr., hvis Renter anvendes paa samme Maade som de oprindelige Indtægter. — B. **Det taagerupske Hospital** (se Taagerup Sogn).

De Bertouch-Lehn'ske Stiftelser bestyres under Stiftsovrighedens Overtilsyn af Besidderen af Baroniet Sønderkarle og tilsees af de 2 i Embedet ældste Præster i Errindlev, Taagerup og Nebbelunde. Fundats af 10. April 1847 (Rskr. 1847, S. 172), konfirm. 12. Juli 1847. Ny Fundats af 2. Dec. 1854 (Rskr. 1855, S. 134), konfirm. 12. April 1855.

2. **Haandværker- og Industriforeningens Stiftelse,** opført 1885, bestemt til Fribolig for Medlemmer af Foreningen eller Enker efter saadanne, med 8 Leiligheder paa 2 Værelser med Kjøkken m. m. Stiftelsen er brandforsikret for 22,052 Kr.

Stiftelsen bestyres af Foreningens Bestyrelse.

KIRKEN.

3. **Skipper Hans Naul** gav 33 Rdl. 32 Sk. til Kirken.

Denne Kapital existerer ikke mere (Hofman VI, S. 19; Schack VI, S. 77).

4. **Martha sal. Simon Christensens** gav 6. Juli 1682 33 Rdl. 2 Mk. til Kirken til Vedligeholdelse af hendes og hendes Mands Begravelse og 6. Juli 1702 fremdeles 50 Sldr. i samme Øiemed.

Begge Kapitalerne ere 1705 forbrugte til Kirketaarnets Forbedring (Hofman VI, S. 24 og 26; Schack VI, S. 77).

SKOLELEGATER.

5. **Rasmus Jørgensens Legat,** stiftet 1607 af Rasmus Jørgensen i Rødby med 300 Rdl., hvis Renter tillagdes Skolemesteren.

Fundats af 19. Sept. 1607 (Hofman VI, S. 19; Schack VI, S. 77).

6. **Sammes Legat,** stiftet 1611 med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Disciplene.

Fundats af 20. Aug. 1611 (Hofman IX, S. 15; Schack VI, S. 78).

7. **Skipper Hans Naul** gav 33 Rdl. 2 Mk. til fattige Disciple.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 21; Schack VI, S. 78).

8. **Peder Giese** gav 33 Rdl. 2 Mk. til fattige Skolebørn.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 24; Schack VI, S. 78).

9. **Ziers Legat,** stiftet 1777 af Kjøbmand Hans Hansen Zier med 50 Sldr. til fattige Skolebørn.

Gavebrev af 11. Dec. 1777 (Hofman XI, S. 239; Schack VI, S. 78).

Legaterne 5—9 bleve 1813 omskrevne til 126 Rdl. 64 Sk., nu 253 Kr. 33 Ø., hvis Renter deles mellem Andenlæreren og Tredielæreren ved Kommuneskolen.

Legaterne 5—9 bestyres under Navn af „Rasmus Jørgensens Skole- og Fattiglegat" af Amtmanden og Provsten i Forening med det under Nebbelunde og Sæddinge Sogne opførte Legat af samme Navn.

ANDRE LEGATER.

10. **Rasmus Jørgensen** gav 1604 3 Vaaninger i Fruegade til Bolig for Fattige.
Gavebrev af 14. Aug. 1604 (Hofman IX, S. 16; Schack VI, S. 79).

11. **Peder Giese** gav 53 Rdl. 2 Mk. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 25).

12. **Klokker Søren Justesen** gav 20 Sldr. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 25).

13. **Jacob Skynnemann og Hustru** gav 1740 50 Rdl. til de Fattige.
Testamente af 22. Febr. 1740 (Hofman VI, S. 24).

14. **Handelsmand Ole Larsen** gav 66 Rdl. 4 Mk. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 25).

15. **Cort Giese** gav 26 Rdl. 4 Mk. til de Fattige.
Ingen Fundats (Hofman VI, S. 25).

16. **Hans Thomesens Legat,** stiftet 1742 af Kirkeværge Hans Thomesen med 600 Rdl., hvis Renter tillagdes Fattige.
Gavebrev af 18. Aug. 1742 (Hofman VI, S. 26).
Rasmus Jørgensens 3 Vaaninger nedbrødes 1836, og Legaterne 11—16 anvendtes med Cancelliets Tilladelse til Opførelsn af et nyt Fattighus (Schack VI, S. 80).

17. **Lars Haagens Legat,** stiftet 1786 af Lars Haagen i Kolding med 400 Rdl., omskrevne til 240 Rdl., nu 480 Kr., hvis Renter hvert Aars Mikkelsdag ud-

deles til de 4 fattigste Hospitalslemmer, dog fortrinsvis til Legatstifterens nødlidende Slægt i Rødby i 2, 3 eller 4 lige Dele.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 17. Dec. 1786 (Rskr. 1836, S. 272; Schack VI, S. 80). Canc.-Skr. 26. Juli 1836.

18. **Jens Hassings og Hustru Margrethe Sophie Hassing født Thorsens Legat til Fordel for trængende, i Rødby bosiddende Haandværkere og Enker efter Saadanne,** stiftet 1875 af Margrethe Sophie Thorsen (f. 17. Mai 1795 † 3. Juli 1875), Enke efter Jens Hassing (f. 15. Dec. 1808 † 30. Dec. 1873), med 2,000 Kr., nu 3,493 Kr. 14 Ø., hvis Renter oplægges til 10,000 Kr. og derefter uddeles i 6 Portioner, 2 paa 100 Kr., 4 paa 50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet, indtil det træder i Virksomhed, og da af 2 Byraadsmedlemmer og 3 Medlemmer af Haandværker- og Industriforeningen under Byraadets Tilsyn. Fundats af 13. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 41), stadf. 31. Marts 1875.

19. **Søren Andersens og Hustrus Legat til Understøttelse for Værdige og Trængende af Arbeider- og Haandværkerklassen,** stiftet 1889 af Partikulier Søren Andersen i Sæddinge (f. 2. Jan. 1811 † 3. Mai 1890) med 8,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Juni og 20. Dec. efter nogle Legatarers Død uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til 2 Enker og 2 Par Ægtefolk, hvorhos Legatstifternes Gravplads paa Rødby Kirkegaard skal vedligeholdes og fornyes i 80 Aar.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og Kirkeværgen. Fundats af 4. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 223), stadf. 15. Juli 1889.

SAXKJØBING KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Juniors Hospital,** oprettet 1802—3 af Lars Hansen Junior med nogle Huse i Juniorsgade til Fribolig for 12 Fattige og 3,000 Rdl., nu 6,105 Kr., hvis Renter tildeles disse Fattige i lige Dele.

Hospitalet bestyres af Byraadet. Testamente af 6. Marts 1802 med Tillæg af 19. Nov. 1803 (Schack VI, S. 15).

2. **Saxkjøbing Industriforenings Stiftelse og Understøttelsesfond** bestaaer af en Bygning paa Hjørnet af Gaasetorvet og Juniorsgade, Matr.-Nr. 1 c, 1 d og 1 e, med 4 Leiligheder til Friboliger for trængende Medlemmer og en Kapital paa 2,806 Kr. 15 Ø. samt en Understøttelsesfond paa 9,347 Kr. 37 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa ikke over 200 Kr. til trængende Medlemmer.

Stiftelsen og Fonden bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 10. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 95), stadf. 21. Mai 1883.

KIRKEN.

3. **Elisabeth Friis' Legat,** stiftet 1624 af Elisabeth Friis til Mullerup (f. 19. Febr. 1555 † 2. Okt. 1631), Enke efter Jacob Huitfeldt til Lillø og Berritsgaard (f. 10. Okt. 1547 † 27. April 1583), med 1,000 Rdl., halvt til Kirken, halvt til Skolen (se Nykjøbing F.). Kirkens Halvdel er indbefattet i Kirkens Kapitaler.

Fundats af 28. Mai 1624 (Hofman VI, S. 46 og 101; Schack VI, S. 9 og 11).

4. **Siøes Legat,** stiftet ved 1734 af Niels Caspersen Sjøe og Hustru Mette Nielsdatter med 100 Rdl. og 333 Rdl. 2 Mk. til Vedligeholdelse af deres og deres Søns Gravsteder i Kirken. Gravstedet er sløifet og Legatet inddraget under Kirkens Midler.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 46; Schack VI, S. 9).

ANDRE LEGATER.

5. **Fru Thestrups Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Nov. 1785 af Anna Riegelsen (f. 1717, begr. 8. Juni 1786), Enke efter Konsistorialraad, Sognepræst til Østofte Poul Moth Mathiesen Thestrup (f. 11. Nov. 1696 † 1774), udlagt 1788 paa Skiftet med 932 Rdl. 66 Sk. Cour., nu 1,896 Kr. 67 Ø., hvis Renter uddeles til 2 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Aug. 1788 (Schack VI, S. 14).

6. **Juniors Legat,** stiftet 1802 af Lars Hansen Junior (se ovenfor 1) med 600 Rdl., nu 1,221 Kr., hvis Renter skulle anvendes til Forbedring af Skolelærerens Kaar.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 6. Marts 1802 (Schack VI, S. 11).

7. **Skrædermester H. Petersens og Hustru Karen Kirstine født Larsens Legat for værdige Trængende i Saxkjøbing,** stiftet 1880 af Hans Petersen (f. 19. Juni 1806 † 4. Nov. 1886) og Hustru Karen Kirstine Larsen (f. 26. Marts 1806 † 2. Sept. 1879) med 5,400 Kr., nu 6,600 Kr., hvis Renter hvert Aars 19. Juni og 26. Marts uddeles i 3 Portioner hver Gang til Trængende udenfor Fattigvæsenet; derhos en Legatsum paa 200 Kr., senere forøget til 400 Kr., hvis Renter i 50 Aar anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsteder, hvorefter Summen falder til Hovedlegatet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Apotheker F. T. V. Grundtvig og Kjøbmand Christian Krag, efter disse tvendes Død af Sognepræsten og Byfogden og et af dem valgt Medlem. Fundats af 14. Juli 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 141), stadf. 30. Okt. 1880.

8. **Frøken Mariane Poulette Hansine Wieds Legat til Fordel for værdige Trængende i Saxkjøbing,** stiftet ved Testamente af 17. Jan. 1886 af Mariane Poulette Hansine Wied (f. 21. Febr. 1818 † 12. Nov. 1891) med 7,500 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 100 Kr. til trængende, over 50 Aar gamle Kvinder udenfor Fattigvæsenet med Fortrinsret for saadanne af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Mai 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 268), stadf. 7. Juli 1893.

9. **Uhrmager Christian Wieds og Hustru Constance Alexandrine født Hansens Begravelseslegat til Fordel for Trængende i Saxkjøbing,** stiftet ved Testamente af 17. Jan. 1886 af Frøken Mariane Poulette Hansine Wied (se ovenfor 8) med 500 Kr., af hvis Renter 1/2 anvendes til Vedligeholdelse og Fornyelse af Legatstifterindens Familiegravsted paa Saxkjøbing Kirkegaard, 1/2 tildeles en ældre, trængende Enke udenfor Fattigvæsenet mod at holde Gravstedet i sømmelig Stand.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Mai 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 266), stadf. 7. Juli 1893.

10. **Ulrik Harsdals Legat** se Taars Sogn.

STUBBEKJØBING KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Elvers' Minde,** oprettet 1860 af Christian Frederik Elvers (f. 1783 † 6. Aug. 1861) med et Hus til Fribolig for 4 trængende Familier af Opretterens og hans Hustru Maren Nebles (f. 15. Dec. 1778 † 12. Aug. 1855) Slægt og 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter med 1/4 tilfalde hver af de 4 Familier, samt 1,000 Rdl. til en Reservefond, som nu eier 3,374 Kr. 14 Ø.

Stiftelsen bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af 3 af Kommunalbestyrelsen valgte Mænd, deraf 1 af Opretterens Hustrus Slægt. Fundats af 21. Marts 1860 (Rskr. 1860, S. 159), konfirm. 13. Juni 1860.

2. **Stubbekjøbing Asyl,** oprettet 1865 af Læge Hans Frederik Rostrup (f. 13. Okt. 1818) og Konsul Christian Bøje Benzon (f. 13. Nov. 1821 † 22. Nov. 1895) med et af dem paa en af Sidstnævnte skjænket Grund opført Hus, brandforsikret for 3,240 Kr. Asylet eier en Kapital af 6,000 Kr., deri indbefattet nedenstaaende Legater.

Asylet bestyres af en af 6 Kvinder og 3 Mænd bestaaende Bestyrelse. Gavebrev af 3. Okt. 1865.

3. **Konsul Benzons Legat,** stiftet i Sept. 1863 af Christian Bøje Benzon (se ovenfor 2) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr.

4. **Enkefru Mikkelsens Legat,** stiftet 1. Juli 1879 af Enkefru Mikkelsen med 400 Kr.

KIRKEN.

5. **Nyborgs Legat,** stiftet før 1726 af Roland Pedersen Nyborg fra Karrebæksminde med 66 Rdl. 4 Mk. til Kirken.

Ingen Fundats (Hofman VI, S. 149; Schack VI, S. 224).

6. **Catharina Dorothea Müllers Legat,** stiftet 1808 af Jomfru Catharina Dorothea Müller (f. 1736 † 19. Jan. 1812) med 250 Rdl. Sølv, af hendes Husbond, Overmaaler P. Wiborg (f. 1733 † 18. Sept. 1824) forøget med 250 Rdl. til Kirkens udvendige Prydelse, mod at hendes Gravsted lades urørt for bestandig.

Gavebrev af 17. Sept. 1808 (Schack VI, S. 224), konfirm. 10. Marts 1809.

7. **Mogens Huus' Legat,** stiftet 1811 af Mogens Huus med 100 Rdl. til Kirken mod fri Begravelse og Ligsten.

Ingen Fundats (Schack VI, S. 224).

8. **Wiborgs Legat,** stiftet 1825 af Overmaaler P. Wiborg (se ovenfor 7) med 600 Rbd. til Kirken.

Ingen Fundats (Schack VI, S. 225).

9. **Ib Pedersens Legat,** stiftet 1837 af Smedemester Ib Pedersen (f. 1759 † 18. Sept. 1837) med 200 Rbd. Sedler til Kirken, mod at Kirken skulde sætte en Ligsten paa hans Grav.

Testamente af 2. April 1837 (Schack VI, S. 225), konfirm. 27. Mai 1837. Rskr. 18. Okt. 1839 (utrykt). Legaterne 5—9 ere indgaaede blandt Kirkens Midler.

ANDRE LEGATER.

10. **Elisabeth Mejers Legat,** stiftet 1727 af Elisabeth Lassen († 1728), Enke efter Sognepræst til Nørre Vedby, Mag. Gert Mejer (f. 24. Sept. 1646 † 13. Mai 1687), med et Hus, som er solgt, 100 Rdl. til de Fattige og 20 Rdl. til Skolen.

Hele Legatet er indbefattet under Fattigvæsenets Midler. Gavebrev af 18. April 1727 (Hofman VI, S. 149; Schack VI, S. 226).

11. **Staals Legat,** stiftet 1810 af Arvingerne efter Hofagent Ditleff Staal og Hustru Karen Berrig med et Hus i Byens søndre Gade til Bolig for 2 fattige gamle Mænd eller Koner og 400 Rdl., omskrevne til 120 Rdl., hvis Renter tillagdes en Trængende af det nævnte Ægtepars Familie i Stubbekjøbing, derefter en trængende Borgerenke eller to Fattige. Huset er solgt og nedrevet.

Legatet er inddraget blandt Byens øvrige Midler. Fundats af 28. Dec. 1810 (Schack VI, S. 226), konfirm. 29. Marts 1811.

12. **Et anonymt Legat,** stiftet 1860 med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften til en trængende Borgerenke udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Sognepræsten og et af Byraadet valgt Medlem. Gavebrev af 10. April 1860.

13. **Rebslagermester Andreas Peter Jochum Kriebels og Hustru Marie Margrethe Pouline Kriebel født Schultzs Legat i Stubbekjøbing,** stiftet af Andreas Peter Jochum Kriebel (f. 1816 † 14. Febr. 1881) og Marie Margrethe Pouline Schultz (f. 5. Febr. 1824 † 13. Nov. 1883) med 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Dec. tildeles en trængende Haandværkssvend eller Haandværker, eller 1 eller flere Haandværkerbørn eller en trængende Haandværkerenke.

Legatet bestyres nnder Byraadets Tilsyn af en af Legatstifternes mandlige Descendenter, Sognepræsten og Førstelæreren. Fundats af 6. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 138), stadf. 9. Okt. 1885.

14. **Tjener Christen Pedersens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Mai 1885 af Christen Pedersen (f. 1835 † 20. Mai 1887) og Hustru Marie Bertelsen (f. 1840 † 21. Juli 1888) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til en Konfirmationsklædning til en fattig Pige.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Sognepræsten samt Førstelæreren ved Borger- og Almueskolen. Fundats af 30. Sept. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 350), stadf. 31. Dec. 1890.

MARIBO AMTS LANDSOGNE.

Aastrup Sogn.

1. **Det Classen'ske Fattiglegat,** stiftet 1792 af Generalmajor Johan Frederik Classen (f. 11. Febr. 1725 † 24. Marts 1792) med 200 Rdl., nu 400 Kr. aarlig af det Classen'ske Fideikommis til de Fattige paa Corselitze og Carlsfeldt Godser i Aastrup, Horbelev, Horreby og Karleby Sogne.

Legatet bestyres af Direktionen for det Classen'ske Fideikommis. Testamente af 23. Marts 1792 (Schack VI, S. 173).

2. **Det Classen'ske Lærerlegat,** stiftet 1792 af Samme med 500 Rdl., nu 1,000 Kr. aarlig af det Classen'ske Fideikommis til Lærerne paa Corselitze og Carlsfeldt Godser i Aastrup, Horbelev, Horreby og Karleby Sogne.

Legatet bestyres af Direktionen for det Classen'ske Fideikommis. Testamente af 23. Marts 1792 (Schack VI, S. 173).

Arninge Sogn.

1. **Dølings Legat,** stiftet af Enken efter Lærer i Arninge Johan Albrecht Døling med 12 Rdl. 3 Mk., nu 25 Kr., hvis Renter uddeles til Lemmerne i Fattighuset.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 102).

2. **Egtveds Legat,** stiftet af Sognepræst til Arninge Jørgen Egtved (f. 1739 † 23. Nov. 1812) med 50 Rdl., nu 100 Kr., af hvis Renter $1/2$ tilfalde Skolevæsenet, $1/2$ uddeles til Lemmerne i Fattighuset.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 102).

3. **Baadesgaards Godses Fattiges Kapital** se Gloslunde og Græshave Sogne.

Askø Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Bandholm Sogn.

1. **Eggert Christoffer Knuths Legat** se Hunseby Sogn.
2. **Karen Knuths Friboliger** se Hunseby Sogn.

Branderslev Sogn.

(Annex til Nakskov Kjøbstad.)

1. **Biskop Frantz Thestrups Legat,** stiftet 1699 af Biskop over Aalborg Stift Frantz Thestrup (f. 6. Juli 1653 † 17. Aug. 1735) med 50 Rdl., af hvis Renter der tillagdes Degnene i Nakskov og Branderslev hver 1/5, Almisselemmerne 3/5.

Legatet, der er forsvundet, skulde bestyres af Provsten og Sognepræsten. Fundats af 6. Juli 1699 (Hofman VI, S. 136; Schack VI, S. 115).

2. **Krigsraad Lauritz Schmidt** til Asserstrup tillagde 1768 Degnen 10 Rdl. om Aaret af Branderslev Kirke.

Legatet er forsvundet. Fundats af 3. Juni 1768 (Hofman XI, S. 242; Schack VI, S. 115).

3. **Jens Clausens og Hustrus Legat,** stiftet 1854 af Gaardeier Jens Clausen af Jarlstengaard og Hustru med 600 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted, Resten tilfalder Sognets Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 29. Jan. 1854.

Dannemarre og Tillitze Sogne.

1. **Øllegaard Pentzs Legat,** stiftet 1630 af Øllegaard Pentz Hartvigsdatter, Enke efter Joachim von Barnewitz til Rudbjerggaard (f. 1563 † 22. Marts 1626), med 600 Rdl. in. Specie, af hvis Renter der tillagdes Sognepræsten 5/6, Læreren i Tillitze 1/6, som nu udredes med henholdsvis 144 Kr. og 24 Kr.

Legatet staaer i Rudbjerggaard under Stiftsøvrighedens Tilsyn. Gavebrev af 1. Nov. 1630 (Hofman VI, S. 144; Schack VI, S. 101).

2. **Rodsteens Legat,** stiftet af Frederik Rodsteen til Rudbjerggaard (f. 27. Juli 1669 † 1719) med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Læreren i Tillitze.

Legatet er gaaet tabt. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 144; Schack VI, S. 100).

3. **Etatsraad Frederik Barnewitz Bülow** til Rudbjerggaard (f. 3. Okt. 1689 † 1728) gav 1723 10 Rdl. aarlig af Rudbjerggaard til Læreren i Tillitze.

Legatet er gaaet tabt. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 144; Schack VI, S. 100).

4. **Charlotte Amalies Gave,** stiftet af Prinsesse Charlotte Amalie (f. 6. Okt. 1706 † 28. Okt. 1782), Kong Frederik IV's Datter, med 20 Rdl., nu 40 Kr., aarlig af Baadesgaard til Lærerne i Dannemarre og Charlottenlund.

Ingen Fundats (Schack VI, S. 101).

5. **Bølch-Tobiesens Legat,** stiftet af Sognepræst til Dannemarre og Tillitze, Provst Christopher Leberecht Tobiesen (f. 1. April 1807 † 16. Juni 1893) i Stedet for **Bølchs Donation,** stor 50 Rdl., som var gaaet tabt, med 100 Kr., hvis Renter tillagdes Trængende i Dannemarre Sogn.

Legatet, der har staaet i Præstegaarden og skulde bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, er gaaet tabt. Ingen Fundats (Schack VI, S. 102). Canc.-Skr. 1. Okt. 1842.

6. **Det Rudbjerggaard'ske Legat** bestod ifølge en af Kammerherre, Høiesteretsassessor, Baron Conrad Ditlev Knuth til Rudbjerggaard (f. 20. Febr. 1730 † 13. Sept. 1805) 1803 afgiven Erklæring af 3 Tdr. Rug, 3 Tdr. Byg, 2 Tdr. Ærter og 4 Bønderlæs Brænde til de Fattige i Tillitze Sogn, hvorunder de ældre Legater af

Fru Ide Grubbe og Geheimeraad Holstein (Hofman VI, S. 144) maa betragtes som indbefattede, men Legatet svares nu kun med 8 Favne Egebrænde.

Deklaration af 12. Dec. 1803 (Hofman VI, S. 144; Schack VI, S. 101). Canc.-Skr. 1. Okt. 1842.

7. **Christen Jensens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 7. Nov. 1862 af Husmand Christen Jensen af Dannemarre Langholm med 3,480 Rdl., nu 6,960 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Dannemarre Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Juni 1870, stadf. 9. Sept. 1870.

8. **Provst Tobiesens Legat til Understøttelse af trængende og værdige Konfirmander i Dannemarre Sogn,** stiftet 1879 af Sognepræst til Dannemarre og Tillitze, Provst Christoffer Leberecht Tobiesen (se ovenfor 5) med 300 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Konfirmander i Dannemarre Sogn.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og Sognefogden. Fundats af Marts 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 100; G. R. 1879, S. 174), stadf. 8. Juli 1879.

9. **Gaardeier Hans Rasmussens Enke Ane Kirstine Pedersens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Dannemarre Sogn,** stiftet 1885 af Ane Kirstine Pedersen (f. 21. April 1832), Enke efter Hans Rasmussen (f. 10. Juli 1830 † 2. Juni 1884), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften til Trængende i Dannemarre Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Legatstifterinden, derefter af hendes Søn, Gaardeier Frederik Rasmussen i Dannemarre. Fundats af 30. Juni 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 148), stadf. 24. Okt. 1885.

10. **Baadesgaards Godses Fattiges Kapital** se Gloslunde og Græshave Sogne.

Døllefjelde og Musse Sogne.

1. **Emerentze Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

2. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

Errindlev og Olstrup Sogne.

1. **Jerboes Legat,** stiftet af Christoffer Jerboe til Aars og Hustru Ingeborg Brandt med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter 10 Kr. tilfalde de Fattige i Olstrup Sogn, 6 Kr. de Fattige i Taagerup Sogn.

Legatet, der staaer i Lungholm Gods, bestyres af dettes Eier og uddeles af Sognepræsterne. Testamente af 20. Marts 1770 (Schack VI. S. 69).

2. **Jacob Larsens Legat,** stiftet 17. Marts 1882 af Gaardeier i Errindlev Jacob Larsen (f. 10. Jan. 1806 † 24. Marts 1882) med 600 Kr., hvis Renter uddeles

til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustru Birthe Hansdatters Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1883 A, S. 121), stadf. 22. Juni 1883.

3. **Forpagter Rasmussens Legat,** stiftet 1886 af fhv. Forpagter paa Bremersvold Peter Ludvig Rasmussen (f. 1. Mai 1821 † 22. Febr. 1894) med et Hus af ½ Alb. Htk. i Errindlev til Sognet, mod at dette vedligeholder hans Familiegravsted paa Errindlev Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 29. April 1886, thinglæst 25. Mai 1886.

4. **Den Bertouch-Lehn'ske Stiftelse** se Rødby Kjøbstad.

5. **Det taagerupske Hospital** se Taagerup og Thorslunde Sogne.

Feiø Sogn.

Legat for værdige Trængende i Feiø Sogn, stiftet 1876 af Tiendeeier Niels Nielsen i Østerby (f. 2. Okt. 1801 † 23. Juni 1879) med 300 Kr., hvis Renter uddeles til 3 Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Legatstifterens mandlige Descendenter, derefter under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Juni 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 118), stadf. 15. Sept. 1876.

Femø Sogn.

Møllers Stiftelse, oprettet 1829 af Husmand Jacob Madsen Møller paa Askø (f. 1759 † 25. April 1829) med et Hus i Nørreby paa Femø til Fribolig for 8 Enker og faderløse Børn og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilflyde Kommunekassen. Huset anvendes ikke længer til Fribolig.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 11. April 1829 (Schack VI, S. 96), konfirm. 27. Nov. 1829.

Fuglse og Krønge Sogne.

1. **Ane Marie Thonboes Legat,** stiftet 1800 af Ane Marie Thonboe († 1808), Enke efter Godsinspektør Jens Thonboe, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende til Julen med 1/6 i Bregninge Sogn, 1/4 i Herridslev Sogn, 1/6 i Øster Ulslev Sogn, 1/3 i Vester Ulslev Sogn og 1/12 i Fuglse Sogn.

Legatet bestyres af Provsten og uddeles af Sogneraadene. Fundats af 3. Juni 1800 (Schack VI, S. 54), konfirm. 14. Okt. 1800.

2. **Jægermester, Godseier David Peter Friderichsens og Hustru Diderikke Beate født Wilhjems Legat for værdige Trængende i Fuglse Sogn,** stiftet 1879 af David Peter Friderichsen (f. 12. Febr. 1825) og Hustru Diderikke Beate Wilhjelm (f. 14. Aug. 1830) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften i 4 Portioner paa 20 Kr. og 4 paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattig-

væsenet, fortrinsvis Personer, der have staaet i fast Tjeneste eller Arbeidsforhold til Kjærstrup, og fortrinsvis ½ til en Descendent af Legatstifterne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Legatstifterne. Fundats af 12. Febr. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 128), stadf. 31. Juli 1879.

3. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

Gloslunde og Græshave Sogne.

1. **Kancelliraad Hans Daniel Ahlefeldt** til Baadesgaard (f. 1676 † 1728) gav 100 Sldr. og **Etatsraad Hans Landorph** til Baadesgaard (f. 21. Nov. 1651 † 8. Sept. 1691) 100 Sldr. til Gloslunde Skole.

Begge Legater ere forsvundne (Hofman VI, S. 146; Schack VI, S. 105).

2. **Seidelins Legat,** stiftet af Bogtrykker Claus Seidèlin i Kjøbenhavn med 200 Rdl. D. C., nu 106 Kr. 66 Ø., hvis Renter tilfalde Lærerne i Gloslunde, og 200 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde Lærerne i Græshave.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 103 og 104).

3. **Baadesgaards Godses Fattiges Kapital,** fordum vunden i Lotteriet, stor 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2—3 Krøblinge af de tidligere til Baadesgaards Gods hørende Sogne Gloslunde, Stokkemarke, Arninge, Vestenskov, Tillitze, Dannemarre, Landet, Græshave og Birket.

Legatet bestyres af Amtsraadet. Ingen Fundats. Min.-Skr. 8. Mai 1858 (utrykt).

4. **Justitsraad Mathias H. Wilhjelms og Hustru Diderikke Georgia født Seehusens Legat for værdige Trængende i Græshave Sogn,** stiftet 1879 af Børn og Svigerbørn efter Mathias Hamborg Wilhjelm (f. 6. Dec. 1796 † 21. Marts 1868) og Diderikke Georgia Seehusen (f. 28. Jan. 1798 † 11. Febr. 1851) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften i 4 Portioner paa 20 Kr. og 8 paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Personer, der have staaet i fast Tjeneste eller Arbeidsforhold til Øllingesøgaard, og deres Enker, fortrinsvis med ½ til en trængende Descendent af Justitsraad Wilhjelm.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse i Forening med Eieren af Øllingesøgaard. Fundats af Febr. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 127), stadf. 31. Juli 1879.

5. **Suhrs Gravstedslegat,** stiftet 1890 af Arvingerne efter Frederik Berendt Suhr til Gabrielsminde (f. 1804 † 27. Nov. 1868) og Hustru Anne Elisabeth Marie Holm (f. 1809 † 28. Jan. 1888) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Græshave Kirkegaard til 1988, hvorefter Kapitalen tilfalder Kommunen.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

6. **Mads Røds og Hustru Ane Pedersdatters Legat for værdige Trængende i Gloslunde By,** stiftet 1892 af Mads Rød (f. 26. Juli 1834) og Hustru

Ane Pedersdatter (f. 29. Juni 1841 † 28. Juli 1894) med 5,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifternes Død uddeles i 1 Portion paa 20 Kr., 1 paa 19 Kr., 1 paa 18 Kr., 1 paa 17 Kr., 1 paa 16 Kr., 1 paa 15 Kr., 1 paa 14 Kr., 1 paa 13 Kr., 1 paa 12 Kr., 1 paa 11 Kr., 1 paa 10 Kr. til Trængende i Gloslunde By udenfor Fattigvæsenet, hvorhos 5 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted paa Gloslunde Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Juni 1892 (Min.-Tid. 1893 A. S. 75), stadf. 15. Febr. 1893.

Gundslev Sogn.

1. **Mossins Legat,** stiftet 1759 af Sognepræst til Gundslev Hans Mossin (f. 1703 † 18. Juli 1762) og Hustru Sophie Christine Winther (f. 1690 † 14. Dec. 1762) med 400 Rdl., nu 1,300 Kr. Renten af 1/3 uddeles til de Fattigste i Sognet, Renten af 1/3 tildeles en Lærer i Sognet, for Renten af 1/3 kjøbes Bibler til Menigheden.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres af Provsten og Sognepræsten. Fundats af 5. Juni 1759 (Schack VI, S. 248), konfirm. 2. Febr. 1760.

2. **Kammerraad Chr. Kehlets Enke Maria Margareta født Eghs Legat for Trængende i Gundslev og Maglebrænde Sogne** se Maglebrænde Sogn.

Halsted og Aunede Sogne.

1. **Simon Aarhuus' Legat,** stiftet af Sognepræst til Halsted og Aunede Simon Pedersen Aarhuus (f. 16. Okt. 1644 † 14. Febr. 1708) med 143 Rdl. 2 Mk. 12 Sk., nu 286 Kr. 91 Ø., hvis Renter tilfalde Kommunens Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Sept. 1709 (Hofman IX, S. 19; Schack VI, S. 120).

2. **Pastor Møllers Legat,** stiftet 1753 af Sognepræst til Halsted og Aunede Knud Pedersen Møller (f. 1704 † 19. Aug. 1755) og Hustru Elisabeth Tvede (f. 1698 † 1769) med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter anvendes til Klæder og Bøger for fattige Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Dec. 1753 (Schack VI, S. 121), konfirm. 27. Juni 1755.

3. **Jens Rasmussens Legat,** stiftet 1804 af Gaardmand Jens Rasmussen i Meltofte med 199 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Halsted Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 31. Dec. 1804 (Schack VI, S. 122).

4. **Grev Erhard Juel-Vind-Frijs' Minde,** stiftet 1867 af Kammerherre, Greve Frederik Julius Krag-Juel-Vind-Frijs til Baroniet Juellinge (f. 28. Aug. 1821 † 14. Sept. 1885) og Hustru Benedicte Christiane Polly Gustave Comtesse Reventlow (f. 25. Marts 1829) til Minde om deres ældste Søn, Greve Erhard Carl Christian Julius Krag-Juel-Vind-Frijs (f. 1. Juli 1848 † 21. Marts 1867) med

2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 21. Marts uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Baroniet Juellinge, uddeles af Sogneraadet og Sognepræsten. Gavebrev af 14. Mai 1867.

5. **Niels Jensens Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Juli 1871 af Gaardeier Niels Jensen (f. i Mai 1823 † 12. Marts 1875) og Hustru Ane Kathrine Nielsen af Store Aunede med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Aunede Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. Aug. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 138), stadf. 22. Sept. 1879.

6. **Gaardfæster-Enke Maren Frederiksen født Christensdatters Legat for Fattiglemmer i Halsted-Aunede Fattighus,** stiftet ved Testamente af 9. April 1878 af Maren Christensdatter (f. 1801 † 1. Marts 1884), Enke efter Gaardfæster Peder Frederiksen i Øster Karleby, med 600 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Marts uddeles til Lemmer, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 154), stadf. 11. Nov. 1885.

7. **Gaardfæsterenke Anna Langhorns Sparekassebog,** stiftet 1881 af Anna Rasmussen (f. 1800 † 15. April 1884), Enke efter Gaardfæster Johan Theodor Langhorn i Hellinge, med 200 Kr., hvis Renter tilfalde Kirkesangeren i Halsted, mod at han vedligeholder deres Gravsted paa Halsted Kirkegaard.

Sparekassebogen er i Kirkesangerens Værge.

8. **Gaardfæsterenke, Enkefru Anna Langhorn født Rasmussens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Halsted Sogn,** stiftet ved Testamente af 8. April 1884 af Anna Langhorn født Rasmussen (se ovenfor 7) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 15. April.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 21. April 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 77), stadf. 4. Mai 1886.

9. **Jochumsen Ludvig Balcks og Hustru Kirsten født Jørgensens Legat for værdige Trængende i Aunede Sogn,** stiftet 1893 af Jochumsen Ludvig Balck (f. 12. Febr. 1822) og Hustru Kirstine Jørgensen (f. 1814 † 17. April 1893) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 17. April i 4 lige store Portioner til Trængende uden Fattighjælp og Alderdomsforsørgelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Mai 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 390), stadf. 17. Nov. 1893.

Herredskirke og Lille Løitofte Sogne.

1. **Niels Hays Legat,** stiftet af Gaardmand Niels Hay (f. 1784 † 9. April 1851) med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 122).

2. **Carl Pedersen Knaks Legat,** stiftet af Ungkarl og Huseier i V. Karleby Carl Pedersen Knak (f. 1838 † 23. Juli 1876) med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Lille Løitofte Sygeforening.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Ingen Fundats.

3. **Proprietær Peter Madsen Petersens og Hustru Mathilde Petersens Legat for værdige Trængende i Herredskirke og Løitofte Sogne,** stiftet 1884 af Mathilde Petersen, Enke efter Peter Madsen Petersen (f. 28. Jan. 1825 † 5. Juli 1882), med 3,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Herredskirke Kirkegaard. Resten uddeles hvert Aars 28. Jan. og 23. Okt. i 10 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 24. Mai 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 11), stadf. 14. Jan. 1884.

4. **Sognepræst Langhorns Gravstedslegat,** stiftet af Cathrine Magdalene Høgsbroe (f. 3. Juli 1801 † 9. Okt. 1885), Enke efter Sognepræst til Herredskirke og Lille Løitofte Christian Carl Erhard Langhorn (f. 27. Febr. 1790 † 6. Febr. 1864), med 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Herredskirke Kirkegaard, derefter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Ingen Fundats.

5. **Gaardeier Hans Larsens Enkes Legat,** stiftet 1887 af Bodil Marie Frederiksen (f. 13. April 1818 † 11. Mai 1893), Enke efter Hans Larsen, med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Herredskirke Kirkegaard, derefter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Kodicil af 29. Okt. 1887 til Testamente af 3. Aug. 1867.

Herritslev Sogn.

(Annex til Nysted Kjøbstad.)

1. **Herritslev Hospital,** oprettet 1685 af Sognepræst til Herritslev og Bregninge, senere til Saxkjøbing Anders Beyerholm (f. 1620 † 1698) med et Hus til 6 Personer, 4 af Herritslev, 2 af Bregninge Sogn, samt 200 Rdl., Jordskylden af 4 Huse og en Mølle og et Hus i Ondrup, solgte for ialt 70 Rdl., hvortil Sognepræst til Østofte Holger Jacobsen Tryde (f. 1656 † 1727) gav 100 Sldr. Hospitalet er nu et almindeligt Fattighus, og dets Kapitaler ere forbrugte. Jordskylden af de 4 Huse tilfalder nu Bregninge Sogn alene.

Ingen Fundats. Se Hofman VI, S. 60 og Schack VI, S. 61. Canc.-Skr. 5. Marts 1831.

2. **Emerentze Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

3. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

4. **Ane Marie Thonboes Legat** se Fuglse og Krønge Sogne.

Hillested Sogn.

(Annex til Maribo Kjøbstad.)

1. **Karen Knuths Friboliger** se Hunseby Sogn.
2. **Eggert Christoffer Knuths Legat** se Hunseby Sogn.

Holeby og Bursø Sogne.

1. **Bursø Hospital,** stiftet 1703 af Geheimeraad, Stiftsbefalingsmand Henning Ulrik Lützow til Søholt, Ulriksdal og Sæddinggaard (f. 7. Sept. 1649 † 8. Okt. 1722) og Hustru Anna Magdalena Hardenberg (f. 1672, begr. 25. Dec. 1730) med et Hus i Bursø til 12 Fattige, der have frit Ophold, Føde og Klæder af Søholt. Til Sikkerhed herfor og for Hospitalets Vedligeholdelse er Krønge, Holeby og Bursø Sognes Kongetiende henlagt til Hospitalet.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Søholt. Fundats af 6. Okt. 1722 (Hofman VI. S. 31; Schack VI, S. 68).

2. **Georgine Hansine Wredes Begravelsesfond,** stiftet ved hendes Testamente af 26. Febr. 1882 med oplagte Renter af „Georgine Hansine Wredes Legat" (se Maribo Amt 3), nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Wredeslunds Gravplads paa Bursø Kirkegaard og til Konfirmationsudstyr for fattige Børn i Bursø Sogn.

Fonden bestyres under Amtsraadets Tilsyn af en af Legatstifterindens mandlige Slægtninge, Sognepræsten og et Amtsraadsmedlem. Fundats af 30. Aug. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 173), stadf. 20. Okt. 1883.

3. **Jacob Alfred Madsens Konfirmationslegat,** oprettet af hans Forældre, Gaardeier Hans Madsen af Holeby (f. 6. Juli 1849) og Marie Kirstine Jacobsen med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Konfirmationsudstyr for fattige Børn i 4 lige store Portioner, 3 i Holeby, 1 i Bursø Sogn, 2 om For- og 2 om Efteraaret.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Skolekommissionen. Fundats af 25. Marts 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 168; G. R. 1890, S. 341), stadf. 12. Juli 1890.

4. **Rasmus Jørgensens Legat** se Nebbelunde og Sæddinge Sogne.

Horbelev og Falkerslev Sogne.

1. **Det Stampe'ske Legat,** stiftet 1799 af Maria Rothe (f. 2. Febr. 1739 † 4. Marts 1811), Enke efter Justitsraad Ole Stampe til Skjørringe (f. 17. Sept. 1717 † 5. Sept. 1785), med 1,000 Rdl. D. C., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 17. Sept. uddeles i Portioner paa 2—10 Kr. til de mest Trængende paa Skjørringe Gods i Falkerslev, Torkildstrup, Lillebrænde og Nørre Kirkeby Sogne.

Legatet, der staaer i Skjørringe Hovedgaard og Dalbygaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Skjørringe og uddeles i Sognepræsternes Overværelse. Testamente af 30. Marts 1791 og 11. Juni 1799 (Schack VI, S. 184).

2. **Sognepræst Hans Peter Kochs Legat for Fattige i Horbelev og Falkerslev Sogne,** stiftet 1801 af Sognepræst til Horbelev og Falkerslev Hans Peter Koch (f. 31. Marts 1723 † 20. April 1806) med 400 Rdl., forøget af Provst og Sognepræst til Horbelev og Falkerslev Hans Christopher Elers Koch (f. 4. Aug. 1819 † 16. Jan. 1895) med 400 Kr., ialt nu 1,200 Kr., af hvis Renter 2 Kr. udbetales til Eierne af Horbelev Kirketiende som Grundskat af den Koch'ske Familiebegravelse paa Horbelev Kirkegaard og 4 Kr. til en Mand for at renholde Begravelsespladsen, medens Resten uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats (G. R. 1884, S. 46; Schack VI, S. 182), stadf. 7. Juni 1884. Tillægsfundats af 20. Febr. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 152), stadf. 30. April 1894.

3. **Virket Gaardmænds Legat,** stiftet 1888 af Gaardmændene Hans Jørgen Larsen Villumsen, Ane Kirstine Larsen, Niels Peter Rasmussen Lund, Rasmus Olsen Lise, Peder Rasmussen, Hans Steffen Jørgensen, Niels Jeppesen, Lars Hansen Strange, Peder Pedersen Tønnesen, Niels Rasmussen, Ole Hansen Berthelsen, Rasmus Pedersen Hare, Rasmus Andersen Hares Enke Karen Marie Mortensen, Lars Larsen Belling, Lars Hansen Belling og Ole Hansen med den dem i Forening tilhørende Konge- og Kirketiende af 30 Eiendomme i Virket, tilsammen 1 Td. 3 Skp. 2 Fdk. Byg og 21 Kr. 29 Ø., der hvert Aars 15. Marts uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 valgte Mænd. Fundats af 1. Juni 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 217), stadf. 22. Sept. 1888.

4. **Det Classen'ske Fattiglegat** se Aastrup Sogn.

5. **Det Classen'ske Lærerlegat** se Aastrup Sogn.

Horslunde og Nordlunde Sogne.

1. **Horslunde to Hospitaler** opførtes, det ene 1753 af Christian Detlev Greve Reventlow til Grevskabet Christianssæde (f. 1. Nov. 1735 † 10. Dec. 1759) med et Hus til 10 Fattige, det andet 1824 af Christian Frederik Ditlev Greve Reventlow til Grevskabet Christianssæde (f. 11. Marts 1748 † 11. Okt. 1827) med et Hus til 8 Fattige, der alle underholdtes af Sognet. Begge Hospitalerne ere solgte og Udbyttet, 400 Kr., indgaaet i Kommunens Kasse.

Hofman VI, S. 136: Schack VI, S. 123.

Til Hospitalerne have følgende Legater tidligere været henlagte:

2. **Anders Christensens Legat,** stiftet af Selveier i Horslunde Anders Christensen († 19. Mai 1760) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tillagdes de 10 Lemmer i Horslunde Hospital, men efter dettes Ophør gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Mai 1762 (Hofman XI, S. 241; Schack VI, S. 123).

3. **Christen Poulsens Enkes Legat,** stiftet 1802 af Ane Nielsdatter, Enke efter Gaardmand Christen Poulsen af Egholm, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tillagdes de 10 Lemmer i Horslunde Hospital og 6 andre Fattige i Sognet og nu efter Hospitalets Ophævelse uddeles til 8 fattige Enker i Horslunde Sogn.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 25. Okt. 1802 (Schack VI, S. 123).

4. **Nordlunde Hospital,** oprettet ved Hjælp af en Kapital af 200 Rbd., som Ungkarl Jens Jensen Skafte gav 1835, til 4 Fattige, der underholdtes af Sognet. Huset, som opførtes 1839, er solgt og Udbyttet, 400 Kr., indgaaet i Kommunekassen.
Testamente af 16. Mai 1835 (Schack VI, S. 125), konfirm. 31. Okt. 1835.

5. **To Fattiglegater,** stiftede af ubekjendte Velgjørere 16. Aug. 1769 med 100 Rdl., i Jan. 1803 med 100 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige i Horslunde Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 123).

6. **Det Reventlow'ske Legat,** stiftet 1829 af Christian Ditlev Greve Reventlow til Grevskabet Christianssæde (f. 28. April 1775 † 30. Jan. 1851) med 24 Rbd., nu 48 Kr. om Aaret af Grevskabet til 6 trængende Konfirmander af Horslunde og Nøbbet Skoler, 8 Kr. og en Salmebog til hver.

Legatet udredes af Besidderen af Grevskabet Christianssæde efter Forslag af Sognepræsten. Fundats af 11. Marts 1829 (Schack VI, S. 128).

7. **Aggerups Legat,** stiftet 1863 af Borgermester, Etatsraad Carl Gottlieb Aggerup (f. 1795 † 7. Febr. 1881) med en Lod ved Ørstykke af Areal 4 Tdr. 6 Skpr., som er bortsolgt for 2,975 Kr. 30 Ø., nu 3,088 Kr. 96 Ø., hvis Renter anvendes til Konfirmationsudstyr for 4 fattige Børn, 2 fra Horslunde og 2 fra Vesterborg Sogn, som af Sogneraadet skulle mindes om til Pinse efter deres Konfirmation at lægge en lille Krans af Markblomster eller Løvværk paa Statsminister, Greve Reventlows Grav paa Horslunde Kirkegaard og paa Kammerherre, Greve C. Reventlows Grav i Theophili-Skoven ved Vesterborg Sø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Christianssæde eller, hvis han vægrer sig derved, af 2 Medlemmer af Horslunde og 2 af Vesterborg Sogneraad. Fundats af 11. Aug. 1863 (Rskr. 1864, S. 117), konfirm. 8. April 1864.

8. **Hans Fugls Legat,** stiftet 1891 af Partikulier Hans (Juan) Christensen Fugl i Frederiksberg (f. 24. Okt. 1811) med 3,000 Kr., af hvis Renter 1/3 skal henlægges til Oplæg, 20 Kr. anvendes til Præmier for flittige Elever i Horslunde Skole, Resten tildeles for 1—3 Aar en 12—24aarig Husmandssøn fra samme Skole til hans videre Uddannelse; den kan ogsaa gives en Elev af Horslunde Realskole.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Skolekommissionen. Fundats af 24. Okt. 1891 (Min.-Tid 1892 A, S. 125; G. R. 1892, S. 355), stadf. 28. Marts 1892.

Hunseby Sogn.

1. **Hunseby Hospital,** stiftet 1715 af Søster Lerche til Aarsmark og Havrelykke, (f. 14. Marts 1658 † 29. Marts 1723), Enke efter Geheimeraad, Kammerherre Eggert Christopher Knuth til Melz (f. 15. Jan. 1643 † 25. Febr. 1697), med et Hus i Hunseby til 8 fattige Lemmer, der af Knuthenborg Hovedgaard nyde 18 Tdr. Rugmel, 18 Tdr. Malt, 6 Tdr. Byggryn, 3 Tdr. Ærter, 64 Kr., 2 gode Slagtenød, 4 Fedesvin, Senge-, Gang- og Linklæder samt 10⅔ Favne Ege-Fagot.

Hospitalet bestyres under Sognepræstens Inspektion af Besidderen af Grevskabet Knuthenborg. Fundats af 19. Nov. 1715 (Hofman VI. S. 72; Schack VI. S. 21).

2. **Karen Knuths Friboliger,** stiftede ved Testamente af 28. Juni 1874 af Greve Eggert Christoffer Knuth til Grevskabet Knuthenborg (f. 29. Okt. 1838 † 18. Okt. 1874) med 115,770 Kr. 79 Ø. til Oprettelse af en Stiftelse for værdige, ubemidlede Mænd og Kvinder paa Grevskabet, der have staaet i Tjenesteforhold som Arbeidere, Haandværkere o. l. til Grevskabet Knuthenborg eller dets Besiddere, og som nu paa Grund af Alder og Svagelighed ere uskikkede til deres Gjerning. Til Stiftelsens Opførelse er der anvendt 28,000 Kr. Legatkapitalen er nu 87,787 Kr. 31 Ø.

Stiftelsen bestyres under Provstens Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Knuthenborg. Fundats af 14. Sept. 1880, stadf. 8. Febr. 1881.

3. **Didrik Bechs Legat,** stiftet ved 1815 af Forpagter og Inspektør ved Baroniet Vintersborg Didrik Bech († 1815) med 100 Sldr., nu 993 Kr. 89 Ø., hvis Renter tilflyde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI. S. 22).

4. **Madamme Bjerres Legat,** stiftet af Ane Sophie Holm (døbt 21. Mai 1794 † 1. Sept. 1867), Enke efter Sognepræst til Hunseby Ole Christopher Holm (f. 1780 † 12. Jan. 1828) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Gravsted.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

5. **Eggert Christoffer Knuths Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Juni 1874 af Greve Eggert Christoffer Knuth til Grevskabet Knuthenborg (se ovenfor 2) med 20,000 Kr., hvis Renter fordeles i 50 Portioner til værdige Trængende paa det til enhver Tid til Grevskabet Knuthenborg hørende Gods i Hunseby, Hillested, Bandholm, Østofte og Stokkemarke Sogne.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Knuthenborg. Fundats af 18. Jan./17. Mai 1876, stadf 9. Sept. 1876.

Idestrup Sogn.

1. **Seidelins Legat,** antagelig stiftet af Apotheker i Nykjøbing p. F. Frederik Hansen Seidelin (f. 1667 † 29. April 1729) med 100 Rdl. Sølv, nu 200 Kr., hvis Renter, 8 Kr., tilfalde Sognets Fattigvæsen.

Legatet staaer i Nykjøbing Hospital (Schack VI, S. 185).

2. **Det Jessen'ske Legat** se Nykjøbing Kjøbstad.

3. **Det Hinckeldey'ske Legat** se Nykjøbing Kjøbstad.

Kappel Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelsen.

Karleby og Horreby Sogne.

1. **Det Classen'ske Fattiglegat** se Aastrup Sogn.

2. **Det Classen'ske Lærerlegat** se Aastrup Sogn.

Kjettinge og Bregninge Sogne.

1. **Kjettinge Hospital,** skjænket af Kammerherre, Greve Gregers Christian Raben til Grevskabet Christiansholm (f. 22. Marts 1796 † 26. Marts 1875) til Sognet for at benyttes til Fattighus.

Hospitalet bestyres af Sogneraadet.

2. **Povel Mathisens Kirkelegat,** stiftet af Justitsraad, Landsdommer Povel Mathisen (f. 1632 † 1708) med 200 Rdl., hvis Renter bestemtes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustru Ide Portuans murede Begravelse i Kjettinge Kirke. Krypten med Kisterne er nu fyldt og overdækket med Jord.

Legatet stod i Kirken og bestyredes af Kirkeeieren, men er nu forsvundet. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 60, XI, S. 248; Schack VI, S. 56).

3. **Winthers og Mathisens Legat,** stiftet 1747 af Sognepræst til Kjettinge og Bregninge Steen Danielsen Winther (f. 20. Juli 1698 † 1763) med 300 Sldr. og af Landsdommer Povel Mathisen (se ovenfor 2) med 100 Kroner, ialt nu 600 Kr., hvis Renter tilflyde Kommunekassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 46 Note 4 og S. 60; Schack VI, S. 56).

4. **Høielses Legat,** stiftet 1759 af Etatsraad, Dr. med. Andreas Høielse paa Vemmetofte (f. 16. Febr. 1698 † 14. Jan. 1775) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter ⁴/₅ anvendes til Hjælp til Klæder for fattige Børn i Kjettinge By, Resten tilfalder Provsten med ²/₅ og Sognepræsten med ³/₅ for Tilsynet med Justitsraad Povel Mathisens nu fyldte Begravelse (se ovenfor 2).

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden og uddeles af Sognepræsten og Byens to ældste Gaardmænd. Fundats af 24. Jan. 1759 (Hofman XI. S. 248; Schack VI. S. 57), konfirm. 13. Sept. 1786.

5. **Gaardeier i Freilev Lars Hansens og Hustru Margrethe Pedersdatters Legat for værdige Trængende i Kjettinge Sogn paa Lolland,** stiftet ved Gavebrev af 14. Mai 1887 af Margrethe Pedersdatter (f. 19. Marts 1828), Enke efter Lars Hansen (f. 2. Febr. 1819 † 20. April 1887), med 2,500 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 8 paa 10 Kr., 4 paa 5 Kr., til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Aug. 1888 (Min.-Tid. 1889 A. S. 48), stadf. 6. Febr. 1889.

6. **Herritslev Hospital** se Herritslev Sogn.

7. **Ane Marie Thonboes Legat** se Fuglse Sogn.

8. **Emerentze Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

9. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

Kippinge og Brarup Sogne.

1. **Møller Clausens Legat,** stiftet 1785 af Møller og Fæstebonde i Nørre Vedby Morten Nielsen Clausen med 200 Rdl., nu 850 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Øster Kippinge paa nær 4 Kr., som oplægges til 100 Kr. o. s. fr.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten, Skolelæreren og de 2 ældste Gaardmænd i Vester Kippinge. Fundats af 26. Juni 1785 (Schack VI, S. 242), konfirm. 11. Nov. 1785.

2. **Mette Villadsens Legat,** stiftet 1797 af Mette Villadsen, Enke efter Gaardmand Rasmus Villadsen af Øster Kippinge, med hele hendes Efterladenskab, nu 530 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til de Allerfattigste i Øster Kippinge.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten, Skolelæreren og 2 Gaardmænd. Fundats af 17. Mai 1797 (Schack VI, S. 246), konfirm. 14. Juli 1797.

3. **Forhenværende Hørfabrikant Hans Nicolaisens Legat for værdige Trængende i Kippinge Sogn,** stiftet 1875 af Hans Nicolaisen († 26. Marts 1879) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 4 paa 30 Kr., 4 paa 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Søskendes Afkom i 3. Led.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Sogneraadsformanden, Sognepræsten og det ældste Sogneraadsmedlem. Fundats af 15. Okt. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 5), stadf. 15. Jan. 1876.

Sønder Kirkeby og Sønder Alslev Sogne.

1. **Friboligen Aldersly,** oprettet 1858 af det Classen'ske Fideikommis, brandforsikret for 14,320 Kr., afgiver Fribolig med Brændsel og Pengehjælp for forhenværende Smaabetjente under det Classen'ske Fideikommis.

Fundats af 20. Okt. 1858.

2. **Corselitze Børnehjem,** oprettet 1866 af det Classen'ske Fideikommis, brandforsikret for 10,720 Kr., til Opdragelse af 12 fattige Pigebørn til duelige, tarvelige og kristelige Tjenestepiger.

Fundats af 10. Marts 1866.

3. **Sønder Kirkeby Børneasyl,** oprettet 1866 af det Classen'ske Fideikommis, brandforsikret for 4,082 Kr., optager Smaabørn om Dagen, medens Forældrene ere paa Arbeide.

Fundats af 8. Nov. 1866.

De 3 nævnte Stiftelser bestyres af Direktionen for Fideikommisset og staa under den paa Corselitze boende Direktørs Tilsyn.

Til sidstnævnte Asyl er følgende Legat skjænket:

4. **Hans Larsen Boesens Legat,** stiftet 1870 af Gaardmand Hans Larsen Boesen († 24. Mai 1870) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Sønder Kirkeby Asyl.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Okt. 1870.

5. **Sammes Legat,** stiftet med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Pastoratets Sygeforening.

Legatet bestyres af Alderdomsforsørgelsesforeningen.

6. **Provst Kochs Legat,** stiftet 1862 af Sognepræst til Nørre Vedby og Nørre Alslev, Provst Hans Peter Gyllembourg Koch (f. 1. Nov. 1807 † 23. Marts 1883) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Febr. 1862.

7. **Det Hinckeldey'ske Legat** se Nykjøbing Kjøbstad.

Kjøbelev Sogn.

1. **Samuel Jensens Legat,** stiftet 1696 af Sognepræst til Udby og Ørslev Samuel Jensen Ild (f. 1638 † 31. Marts 1699) og Hustru Dorothea Nielsdatter (begr. 1. Mai 1699) med 400 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Kristne med ²/₃ i Kjøbelev og ¹/₃ i Vindeby Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Juni 1696 (Hofman VI, S. 137; Schack VI, S. 119), konfirm. 11. Juli 1696. Rskr. 6. Nov. 1801. Kgl. Resol. 3. April 1835.

2. **Sognepræsternes Legat,** samlet af Sognets Præster før 1760 med 172 Rdl., nu 404 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige med ²/₃ i Kjøbelev, ¹/₃ i Vindeby Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 139; Schack VI, S. 120).

3. **Mads Frederiksens og Kirstine Frederiksens Legat til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Kjøbelev Sogn,** stiftet af Mads Frederiksen (f. 22. Febr. 1796 † 14. Dec. 1871) og Hustru Kirstine Frederiksen (f. 13. Mai 1800

† 9. Nov. 1871) med 1,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles før Jul i lige store Portioner til 2 eller 4 trængende Familier eller Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 2. Juni 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 190), stadf. 17. Okt. 1873.

4. **Christen Friis' og Hanne Magdalene Friis' Legat,** stiftet 1874 af Fr. Friis til Lillekjøbelevgaard til Minde om Christen Friis (f. 11. Nov. 1788 † 9. Sept. 1857) og hans Hustru Hanne Magdalene Friis med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 9. Sept. med 2, 26. Mai med 2 Portioner paa 12 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden, Sognepræsten og Eieren af Lillekjøbelevgaard. Fundats af Jan. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 96). stadf. 2. Mai 1874.

5. **Proprietær Hans Hansens og Hustru Ane Margrethe Hansens Legat,** stiftet 1877 af Hans Hansen (f. 22. Okt. 1802 † 21. Sept. 1880), Enkemand efter Ane Margrethe Hansen (f. 4. Mai 1801 † 3. Febr. 1871), med 1,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadet og Eieren af Kjøbelevgaard. Fundats af 6. Juli 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 31), stadf. 8. Marts 1878.

Landet og Ryde Sogn.

1. **Ryde Hospital,** oprettet i Henhold til Kgl. Resolution af 28. April 1781 og Reskript af 5. Nov. 1784 af Kammerherre, Stiftamtmand Caspar Wilhelm von Munthe af Morgenstierne (f. 4. Marts 1744 † 20. Sept. 1811) til 8 Fattige. Hospitalet oppebærer af Gammelgaard 24 Kr., 4 Tdr. Rug, 4 Tdr. Byg, 2 Tdr. Ærter og 2 Læs Halm samt 4 Læs Brænde.

Hospitalet bestyres under Provstens og Eieren af Gammelgaards Direktion af Sognepræsten. Fundats af 1. Marts 1799 (Rskr. 1799, S. 219; Schack VI, S. 106), konfirm. 19. Juli 1799. Rskr. 3. Juli 1802.

2. **Niels Christensens Legat,** stiftet med 60 Rbd., nu 120 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i det 1775 nedlagte, til Landet Sogn annekterede Aageby Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 106).

3. **Zacarias Jacobsens Legat,** stiftet af Zacarias Jacobsen († 24. Okt. 1870) med 25 Rdl., nu 120 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ryde Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats, konfirm. 4. Juni 1867.

4. **Morslets Legat** se Tirsted, Skjørringe og Veileby Sogne.

5. **Baadesgaards Godses Fattiges Legat** se Gloslunde og Græshave Sogne.

Maglebrænde Sogn.

Kammerraad Chr. Kehlets Enke Maria Magareta født Eghs Legat for Trængende i Gundslev og Maglebrænde Sogne, substitueret for det af Maria Margareta Egh, Enke efter Kammerraad Christen Kehlet, 1783 oprettede, nu ophævede Hospital i Stangerup med en Kapital af 14,586 Kr. 22 Ø., hvis Renter uddeles i 8 livsvarige Portioner paa 50 Kr. og 15 Kr. til Brændsel, først til de 6 sidste Lemmer i Stangerup Hospital, Opsynsmanden og hans Hustru og efter deres Død til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet, 5 i Gundslev Sogn, 2 i Maglebrænde Sogn og 1 i Gundsømagle By i Torkildstrup Sogn, fortrinsvis Kvinder og alle af Stangerup Gods.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn og under Inspektion af Sognepræsterne for Stubbekjøbing-Maglebrænde, Gundslev og Thorkildstrup-Lillebrænde Menigheder af Regnskabsføreren for Stangerup Gods. Fundats af 18. Jan. 1783 (Rskr. 1865, S. 337; Schack VI, S. 228), konfirm. 7. Mai 1783. Rskr. 29. Dec. 1786. Canc.-Skr. 8. Mai 1832. Min.-Skr. 5. Juli 1852 (G. R. 1852, S. 162). Min.-Skr. 25. Nov. 1865. Ny Fundats (Min.-Tid. 1889 A, S. 76), stadf. 8. Marts 1889.

Maibølle Sogn.

1. **Jomfru Ane Margrethe Christine Petersens Legat for værdige og trængende Personer i Soesmarke By, Maibølle Sogn,** stiftet ved Testamente af Ane Margrethe Christine Petersen (f. 22. Mai 1851 † 28. Marts 1892) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af $\frac{\text{1. Mai}}{\text{30. Okt.}}$ 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 371; G. R. 1892, S. 553), stadf. 20. Dec. 1892.

2. **Guldborg Lollands Alderdomsforsørgelsesforenings Legat for værdige og trængende Personer i Guldborg By paa Lolland,** stiftet 1892 af nævnte, 10. Juli 1881 oprettede Forening med 3,850 Kr., nu 4,299 Kr. 34 Ø., hvis Renter oplægges til 4,500 Kr. og da uddeles i 6 Portioner til trængende Medlemmer af Foreningen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 30. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 375), stadf. 30. Dec. 1892.

3. **Legat til Sygepleieforeninger paa Baroniet Guldborgland** se Saxkjøbing Landsogn.
4. **Christopher Gjøes Hospital** se Saxkjøbing Landsogn.
5. **Jomfru Helms Legat** se Saxkjøbing Landsogn.
6. **Taars Hospital** se Taars Sogn.
7. **Justitsraad, Godsforvalter Traps Legat** se Taars Sogn.

Nebbelunde og Sæddinge Sogne.

1. **Rasmus Jørgensens Skole- og Fattiglegat,** stiftet 1601 af Rasmus Jørgensen i Rødby med 1,000 Rdl., nu 650 Kr., hvis Renter uddeles til de Fattige i Nebbelunde Sogn med 5/17, i Taagerup og Thorslunde Sogne med 6/17, i Holeby Sogn med 3/17 og i Ringsebølle Sogn med 3/17.

Legatet bestyres af Stiftamtmanden og Provsten i Forening med det under Rødby Kjøbstad opførte Legat af samme Navn. Fundats af 15. Aug. 1601 (Hofman VI. S. 21 og 32; Schack VI. S. 65).

2. **Morten Kirketerps Legat til Skolevæsenet i Nebbelunde Sogn,** stiftet 1834 af Landvæsenskommissær Morten Kirketerp til Danstedgaard med 150 Rbd., 1842 forøget med 50 Rbd., ialt nu 400 Kr., hvis Renter tildeles Skolelæreren i Nebbelunde, saafremt han er nødt til at holde Hjælpelærer, eller en Enke efter en Skolelærer i Nebbelunde, eller i 3 lige store Portioner til 2 Konfirmander, fortrinsvis blandt Danstedgaards Husmandsbørn.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sogneraadet. Fundats (Rskr. 1834, S. 105; Coll.-Tid. 1834, S. 282), konfirm. 29. Marts 1834. Ny Fundats (Rskr. 1841, S. 318; Ny Coll.-Tid. 1842, S. 849), konfirm. 30. Dec. 1841.

3. **Pastor Julius Schades Legat for Trængende i Nebbelunde-Sæddinge Sogne,** stiftet 1869 af Sognepræst til Nebbelunde og Sæddinge Rasmus Carl Julius Schade (f. 8. Juli 1807 † 4. April 1882) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Klæder for en meget flittig og flink Konfirmand eller, hvis en saadan ei findes, til Julen med 1/2 til en Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1/2 til 4 af de værdigste Fattiglemmer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats konfirm. 3. Juni 1869.

4. **Den Bertouch-Lehn'ske Stiftelse** se Rødby Kjøbstad.

5. **Det taagerupske Hospital** se Taagerup og Thorslunde Sogne.

Nykjøbing Landsogn.

Proprietær Jens Hansens og Enkes Legat, stort 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i Portioner paa 5 Kr. til Trængende, navnlig Enker, udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneforstanderskabet. Fundats af 28. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 49), stadf. 8. Marts 1884.

Nysted Landsogn.

1. **Emerentze Rabens Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Juni 1744 af Emerentze Levetzau (f. 22. Juni 1669 † 11. Febr. 1746), Enke efter Geheimeraad, Hofmarskal Josias Otto Raben til Bremersvold, Aalholm, Stuck og Egholm (f. 22. Febr.

1646 † 11. Nov. 1719), med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles med ½ til Fattige, ½ til fattige Skolebørn, saaledes at Thoreby Sogn faaer 7 Kr. 95 Ø., Kjettinge Sogn 31 Kr. 10 Ø., Nysted Landsogn 11 Kr. 10 Ø., Herritslev Sogn 12 Kr. 70 Ø., Vester Ulslev Sogn 10 Kr. og Døllefjelde-Musse Sogne 7 Kr. 15 Ø.

Legatet staaer uuder Amtsraadets Tilsyn i Grevskabet Christiansholm og uddeles i Nysted Landsogn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse; men tilfalder i de øvrige Sogne Kommunekassen. Reglement af 2./4. Okt. 1749 (Hofman VI, S. 34; Schack VI, S. 53). Min.-Skr. 15. Jan. 1859 (utrykt).

2. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Juli 1872 med Paategning af 23. Aug. 1872, Kodicil af 19. Jan. 1874 og senere Bestemmelser af 19. og 26. Mai 1875 af Greve Gregers Christian Raben til Grevskabet Christiansholm (f. 22. Marts 1796 † 26. Mai 1875) med 139,881 Kr. 19 Ø., nu 139,166 Kr. 4 Ø., af hvis Renter efter nogle Legatarers Død ¾ uddeles i livsvarige Portioner til Trængende paa Grevskabet Christiansholm.

Legatet er indbetalt i Overformynderiet og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Godsforvalteren ved Grevskabet, Sognepræsterne og Sogneraadsformændene i de Sogne, hvori Dele af Grevskabet ligge. Fundats af 6. Okt. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 49), stadf. 21. Marts 1877.

Radsted Sogn.

1. **Radsted Hospital,** stiftet 1641 af Lisebeth Lunge til Eskjær (f. 2. Febr. 1610 † 7. Jan. 1659), Enke efter Palle Rosenkrantz til Krenkerup (f. 28. Juni 1587 † 22. Febr. 1642), med Bygning til 6 fattige Lemmer og 1,000 Rdl. [1]), hvortil Jørgen Rosenkrantz til Krenkerup († 1660) gav 1,000 Rdl., 8 Gaardmænds Landgilde i Radsted samt et Stykke Skov, og senere blev Summen forøget med 2,304 Rdl., hvorefter Lemmernes Antal forøgedes til 16. Ved Aaret 1708 inddrog Grevinde Benedicte Margrethe Reventlow født Brockdorff til Krenkerup (f. 1678 † 7. Juni 1739), g. m. Greve Christian Ditlev Reventlow til Grevskabet Reventlow m. m. (f. 21. Juni 1671 † 1. Okt. 1738), Kapitalerne og Skoven og gav 20. Mai 1708 et (ikke konfirmeret) Reglement om Levering in natura af Fødemidler, Brændsel og Klædningsstykker til Lemmerne. 1817 gjenopførte Greve Christian Heinrich August Hardenberg-Reventlow til Grevskabet Hardenberg-Reventlow (f. 12. Febr. 1775 † 16. Sept. 1840) Hospitalet og gav det s. A. en ny Fundats, hvori Lemmernes Antal bestemtes til 20, 10 Mænd og 10 Kvinder (deraf 1 Kogekone), 10 fra Hardenberg Gods, 6 fra Nørregaard og Rosenlund Godser, 4 fra Nielstrup Gods, og Naturalleverancen fastsattes [2]). 1881 gaves nærmere Bestemmelser om, hvilke Fattige der have Adgang til Hospitalet [3]). Ved et Tillæg konverterede Enkegrevinde Lucie Caroline Amalie Adelheid Henriette Georgine Wilhelmine Haugwitz-Hardenberg-Reventlow, født Prinsesse af Schønaich-Carolath til Grevskabet Hardenberg-Reventlow (f. 18. Sept.

1822) 1890 en Del af Naturalleverancen til 500 Kr., der hver Maaned uddeles til Lemmerne, som nu, foruden fri Læge og Medicin fra vedkommende Forsørgelseskommune, af Grevskabet Hardenberg-Reventlow nyde 35¼ Tdr. Mel, 13 Tdr. Malt, 16 Pd. Humle, 9¾ Tdr. Byg, 832 Pd. fersk Oxekjød, 832 Pd. røget Flæsk, 8 Faar og 16 Lam, 32 Pd. udbrændt Talg, 80 Pd. Smør, 40 Pd. Ost, 20 Favne Bøgebrænde, 10,000 Tørv, 1 Td. Salt, 1½ Tdr. Ærter, og af 4 Hospitalsbønder 8 Tdr. Rug, 24 Pd. Smør, 24 Pd. Ost, 208 Potter sur Mælk og 104 Potter sød Mælk, hvorhos Kirkesangeren nyder 2 Tdr. Byg af Grevskabet Hardenberg-Reventlow for hver Søndag at oplæse en Prædiken i Hospitalet [4]).

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Godsinspektøren paa Hardenberg. 1. Fundats af 24. Aug. 1641 (Hofman VI, S. 81), konfirm. 30. Okt. 1641. 2. Fundats af 30. Nov. 1817 (Rskr. 1818, S. 34; Coll.-Tid. 1818, S. 73; Schack VI, S. 25), konfirm. 28. Jan. 1818. 3. Tillæg af 16. Sept. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 141), stadf. 15. Okt. 1881. 4. Fundatstillæg af 3. Juli 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 105), stadf. 11. April 1891.

2. **Pastor Krags Legat,** stiftet 1790 af Sognepræst til Radsted Friderich Christian Krag (f. 30. Jan. 1741 † 19. Jan. 1802) med et Hus til Enkesæde. Huset bortsolgtes ved Auktion 12. Okt. 1849 for 1,355 Rdl. og en aarlig Afgift af 4 Tdr. Byg, at betale efter Kapitelstaxt. 1849 bestemtes, at det ved Salget Indkomne, nu 2,710 Kr., skal være et Legat for Præsteenkerne paa Radsted Sognekald. Er der ingen Enke, tilfalder Indtægten Sognepræsten.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Gavebrev af 10. Aug. 1790 (Schack VI, S. 35), konfirm. 4. Febr. 1791. Rskr. 28. Nov. 1849 (utrykt).

Ringsebølle Sogn.

(Annex til Rødby Kjøbstad.)

Rasmus Jørgensens Legat se Nebbelunde og Sæddinge Sogne.

Sandby Sogn.

1. **Niels Pedersen Hejes og Karen Kirstine Hejes Legat for Trængende udenfor Fattigvæsenet i Sandby Sogn,** stiftet 1879 af Børn og Svigerbørn efter Niels Pedersen Heje (f. 1. Okt. 1793 † 2. Juni 1845) og Hustru Karen Kirstine Heje (f. 8. Aug. 1806 † 1. Febr. 1879) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul i 2 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Okt. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 48), stadf. 27. Marts 1880.

2. **Lars Pedersens og Hustru Inger Marie Rasmussens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Sandby Sogn,** stiftet ved Testamente af 15. Marts 1882 af Lars Pedersen (f. 1810 † 28. Marts 1882) og Hustru

Inger Marie Rasmussen (f. 1806 † 6. Sept. 1882) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles før Julen til 5 Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Mai 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 148), stadf. 23. Okt. 1886.

3. **Jens Svendsens Legat til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Sandby Kirkegaard,** stiftet 1883 af Arvingerne efter Gaardeier Jens Svendsen (f. 1788 † 27. Sept. 1872) med 200 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Dec. 1883.

4. **Dreiers Legat,** stiftet af Drainingsmester Niels Julius Petersen (Dreier) (f. 17. Sept. 1850 † 9. Juli 1886) med 1,500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Marts 1887.

Saxkjøbing Landsogn.

1. **Christopher Gjøes Hospital,** oprettet 1581 af Christopher Gjøe til Aunsbjerg, Gunderslevholm og Bregentved († 23. April 1584) og Hustru Birgitte Bølle til Orebygaard (f. 1532 † 3. Mai 1595) med et Hus i Rørbæk, nu til 5 Fattige af Orebygaards Gods, i Almindelighed af Saxkjøbing Landsogn, som nyde fri Bolig, Brændsel, Lægehjælp og Medicin, 7 Pd. Brød om Ugen, 1/2 Skp. Byggryn og 3 Kr. hvert Fjerdingaar, samt for 5 Fattige af Taars og Vigsnæs Sogne, som nyde Renten af det Schytte'ske Legat, fri Bolig, Brændsel, Lægehjælp og Medicin. Hospitalet eier Kapitaler til et samlet Beløb af 10,400 Kr. samt en Jordafgift af 5 Kr. 33 Ø.

Hospitalet staaer under Stiftsøvrighedens og Sognepræstens Tilsyn og under Baroniet Guldborglands Besidders Patronat (Hofman VI, S. 48; Schack VI, S. 13). Ny Fundats (G. R. 1853, S. 300), konfirm. 9. Sept. 1853. Til Hospitalet ere følgende Legater knyttede:

2. **Axel Brahes Legat,** stiftet 1610 af Rigsraad Axel Brahe til Elved og Orebygaard (f. 28. Mai 1550 † 14. Aug. 1616) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tillagdes Lemmerne i Christopher Gjøes Hospital med 6, nu 5 pCt.

Legatet staaer i Orebygaard og er indbefattet i Hospitalets ovennævnte Formue. Fundats af 3. April 1610 (Hofman VI, S. 51; Schack VI, S. 13).

3. **Holger Rosenkrantzs Legat,** stiftet af Holger Rosenkrantz til Rosenholm (f. 14. Dec. 1574 † 28. Sept. 1632) med 100 Rdl., nu 200 Kr., i samme Øiemed.

Legatet staaer i Orebygaard og er indbefattet i Hospitalets ovennævnte Formue. Fundats af 11. Juni 1668 (Hofman VI, S. 52; Schack VI, S. 13).

4. **Jomfru Helms Legat,** stiftet 1839 af Eleonore Christiane Helm med 700 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter tildeles en fattig Pige eller Enke paa Livstid.

Legatet, der er optaget blandt Christopher Gjøes Hospitals Midler, bestyres under Biskoppens og Præstens Tilsyn af Besidderen af Baroniet Guldborgland. Testamente af 5. Mai 1839 (Schack VI, S. 20), konfirm. 17. Dec. 1839.

5. **Schyttes Legat** se Taars Sogn.

6. **Baron O. D. Rosenørn-Lehns Legat for de Orebygaard'ske og Berritsgaard'ske Samlinger,** stiftet ved Testamente af 11. Jan. 1892 af Udenrigs-

minister, Kammerherre, Hofjægermester, Baron Otto Ditlev Rosenørn-Lehn til Baronierne Lehn og Guldborgland (f. 28. Mai 1821 † 21. Mai 1892) med 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til Tilsyn med og Vedligeholdelse af de Baroniet Guldborgland tilhørende Samlinger paa Orebygaard og Berritsgaard.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Baroniet Guldborgland. Fundats af 26. Juni 1893, stadf. 19. Juli 1893.

7. **Legat til Sygepleieforeningen paa Baroniet Guldborgland,** stiftet ifølge Testamente af 11. Jan. 1892 af Udenrigsminister, Kammerherre, Baron Otto Ditlev Rosenørn-Lehn til Baronierne Guldborgland og Lehn (se ovenfor 6) ved Hofjægermester, Baron Christian Conrad Sophus Rosenørn-Lehn til Baroniet Guldborgland (f. 10. Nov. 1827) med 30,000 Kr., hvis Renter uddeles til Sygeforeninger i de Sogne, i hvilke Baroniet har eller har havt Eiendomme.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Baroniets Besidder. Fundats af 24. Juli 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 298), stadf. 16. Aug. 1893.

8. **Taars Hospital** se Taars Sogn.

9. **Ulrik Harsdals Legat** se Taars Sogn.

10. **Justitsraad, Godsforvalter Traps Legat** se Taars Sogn.

Skjelby og Gjedesby Sogne.

1. **Legat for Trængende,** stiftet 1875 af Komiteen til Hjælp efter Stormfloden den 13. Nov. 1872 med 1,200 Kr., nu 1,400 Kr., hvis Renter uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 81), stadf. 14. Juni 1875.

2. **Gaardeier Lars Rasmussens og Hustrus Legat for Syge og Trængende i Gjedesby Sogn,** stiftet 1888 af Lars Rasmussen (f. 29. Marts 1822 † 9. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. i Portioner paa 5—10 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 af Legatstifteren beskikkede Mænd, der supplere sig selv. Fundats af 29. Marts / 16. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 152), stadf. 5. Juli 1888.

Skovlænge og Gurreby Sogne.

Sognepræst Andreas Christian Brøndsteds Legat til Trængende i Skovlænge-Gurreby Kommune, stiftet af Sognepræst til Skovlænge og Gurreby Andreas Christian Brøndsted (f. 12. Febr. 1801 † 2. Marts 1891) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 20 Kr. til Trængende, der have fast Ophold eller Bopæl i Kommunen og ikke enten nyde fast Understøttelse af Fattigvæsenet eller i det sidste Aar have modtaget Hjælp af dette.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 af ham for 3 Aar valgte myndige og selvstændige Mænd. Fundats af 28. Jan. 1892, stadf. 22. Juni 1892.

Slemminge og Fjelde Sogne.

1. **Povel Zachariæsen Danchel**, Sognepræst til Slemminge og Fjelde (f. 1680 † 16. Aug. 1743) og Hustru Anne Sophie Jørgensdatter Holm gav 1734 et Hus i Slemminge til Skole. Huset er ei mere til.

Fundats af 16. Marts 1734 (Hofman VI, S. 65; Schack VI, S. 47), konfirm. 28. Aug. 1734.

2. **Seidelins Legat**, stiftet 1811 af Karen Gram, Enke efter Sognepræst til Slemminge og Fjelde Bertel Seidelin (f. 25. Sept. 1736 † 1. Nov. 1803), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til de mest værdige og trængende Fattige.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Nov. 1811 (Schack VI, S. 47), konfirm. 24. Jan. 1812.

3. **Fhv. Høker Lars Jensens og Hustru Johanne Jensen født Nielsens Legat for Slemminge Sogn**, stiftet 1889 af Lars Jensen (f. 31. Okt. 1817 † c. 1891) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en flink Dreng eller ung Mand af uformuende Forældre i Sognet, der har besøgt Slemminge Skole og nærer Ønske om at blive Skolelærer eller Landbohøiskoleelev.

Legatet bestyres under Stiftamtets Kontrol af Sognepræsten og Sogneraadet i Slemminge. Fundats af 1. Juli 1889 (Min.-Tid. 1890 A. S. 84), stadf. 25. April 1890.

4. **Radsted Hospital** se Radsted Sogn.

Stadager og Nørre Kirkeby Sogne.

1. **Det Grandjean'ske Legathus i Sundby**, stiftet ved Testamente af 19. Mai 1840 af Justitsraad Carl Vilhelm Grandjean til Vennerslund (f. 7. April 1771 † 3. April 1844) med et Hus til Fribolig for 8 fattige gamle Mænd og Koner, 4 af hvert Kjøn, der nyde hver 5 Kr. og forskjellige Fødevarer samt noget Brændsel af Stamhuset Vennerslund.

Stiftelsen bestyres under Amtets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset. Erektionspatent af 10. Marts 1847.

2. **Leths Legat**, stiftet 1745 af Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Gros Mikkelsen Leth (f. 30. Juli 1695 † 6. Mai 1762) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Aug. 1745 (Hofman VI, S. 154 og IX, S. 23; Schack VI, S. 240). Canc.-Skr. 6. Juli 1805 (utrykt). Min.-Skr. 15. Juni 1858 (utrykt).

3. **Svogerslevs Legat**, stiftet 1779 af Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Lauritz Svogerslev (f. i Juli 1711, begr. 8. Dec. 1786) og Hustru Marie Elisabeth Stub med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Febr. 1779 (Schack VI, S. 241), konfirm. 22. Dec. 1776. Can.-Skr. 6. Juli 1805 (utrykt). Min.-Skr. 15. Juni 1858 (utrykt).

4. **Sognepræst Georg Müllers Konfirmandlegat,** stiftet 1894 af Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Georg Wilhelm Müller (f. 28. Nov. 1816) med 200 Kr., hvoraf 150 var et ham ved hans 25 Aars Jubilæum som disse Sognes Præst overrakt Pengebeløb; naar Aarsrenten er 10 Kr., skal den tilfalde en trængende, særlig flink og hæderlig Konfirmand.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Ingen Fundats.

5. **Det Stampe'ske Legat** se Horbelev og Falkerslev Sogne.

Stokkemarke Sogn.

1. **Christen Nielsen** af Løiet gav 1742 100 Sldr. til Kirken.
Legatet er forsvundet (Hofman VI, S. 46; Schack VI, S. 110).

2. **Rasmus Bringes Legat,** stiftet 1800 af Rasmus Bringe i Kjældernæs med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 22. Febr. 1800 (Schack VI, S. 110).

3. **Hans Mortensens Legat,** stiftet med 25 Rbd. Sølv, nu 50 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 111).

4. **Peder Ernsts eller Kirsten Blaks Legat,** stiftet med 12 Rbd. 48 Sk., nu 25 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 111).

5. **Bølles Legat,** stiftet 1818 med 300 Rbd. Sølv, nu 600 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 28. Dec. 1818 (Schack VI, S. 112).

6. **Peter Ernst Friis' Legat,** stiftet med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 112).

7. **Jørgen Madsens Legat,** stiftet af Arvefæstegaardmand i Tjennemarke Jørgen Madsen med 20 Rbd., nu 40 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 112).

8. **Jørgen Blaks Enkes Legat,** stiftet 1877 af Ane Sophie Rasmussen, Enke efter Gaardeier Jørgen Blak, med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Stokkemarke Fattiggaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

9. **Ole Hovmands Legat,** stiftet 1879 af Gaardeier Hemming Hansen i Kjældernæs og Gaardeier Ole Hansen i Birket med 100 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

10. **Pastor C. L. Galschiøts Legat,** stiftet af Menigheden i Anledning af, at Pastor Christian Ludvig Galschiøt (f. 19. Sept. 1795 † 20. Mai 1883) den 11. April 1871 i 38 Aar havde været dens Sjælesørger, med 1,210 Kr., hvis Renter af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Julen i Portioner paa 2—6 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Juni 1874 (Min.-Tid. 1874 A. S. 153), stadf. 18. Aug. 1874.

11. **Baadesgaards Godses Fattiges Kapital** se Gloslunde og Græshave Sogne.

12. **Eggert Christoffer Knuths Legat** se Hunseby Sogn.

13. **Karen Knuths Friboliger** se Hunseby Sogn.

Søllested Sogn.

1. **Barbara Kirstine Steensen** (f. 1672 † 23. Jan. 1755), Enke efter Baron Mogens Holck til Skovsgaard (f. 1670 † 12. Mai 1712), gav 1739 100 Rdl. til Vedligeholdelse af hendes Familiebegravelse i Kirken.

Legatet er forsvundet. Familiebegravelsen (de Steensen'ers) vedligeholdes af Kirkeeieren, Eieren af Øllingesøgaard. Gavebrev af 25. Juni 1739 (Hofman VI, S. 147; Schack VI, S. 114).

2. **Hans Pedersen Thages Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Marts 1877 af forhenv. Gaardeier Hans Pedersen Thage (f. 3. Juni 1820 † 18. Okt. 1877) med 800 Kr., hvis Renter hvert Aars Juleaften uddeles til 10 Fattiglemmer i Fattighuset eller andre Fattiglemmer med 1 Kr. til hver, Resten til 3 Husarme udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Juni 1878 (Min.-Tid. 1878 A. S. 131), stadf. 26. Sept. 1878.

Søstofte Sogn.

(Annex til Nykjøbing Kjøbstad.)

Det Hinckeldey'ske Legat se Nykjøbing Kjøbstad.

Taagerup og Thorslunde Sogne.

1. **Det taagerupske Hospital,** oprindelig stiftet ved et 2. Okt. 1810 konfirmeret Testamente af 1804 af Kammerherre, Baron Paul Abraham Lehn til Stamhuset Høibygaard og Lungholm (f. 9. Okt. 1732 † 24. Okt. 1804), oprettet 1854 af Kammerherre, Baron Johan Julian Sophus Ernst Bertouch-Lehn til Baroniet Sønderkarle (f. 26. Febr. 1826) med Huslodden Matr.-Nr. 13 i Taagerup, c. 1 Td. Land, og en derpaa opført Hospitalsbygning til 16 Fattige fra Baroniet Sønderkarle, der hver nyde 66 Kr. aarlig, frit Brændsel, Lægehjælp og Medicin af Restindtægten af de humle-

gaardske Jorder (se den Lehn'ske Stiftelse i Rødby), enkelte Lemmer et passende Tillæg af Overskudet.

Hospitalet bestyres af Besidderen af Baroniet Sønderkarle og tilsees af 2 af Præsterne paa Baroniet Fundats af 2. Dec. 1854 (Kskr. 1855, S. 136), konfirm. 12. April 1855. Kgl. Resol. 9. Nov. 1885 (utrykt).

2. **Præsten Müllers Legat,** stiftet 1763 af Sognepræst til Taagerup og Thorslunde Mathias Müller (f. 20. Jan. 1700 † 14. Juli 1765) med 240 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 24. Okt. 1763 (Hofman VI, S. 30; X, S. 18; Schack VI, S. 67).

3. **Den Bertouch-Lehn'ske Stiftelse** se Rødby Kjøbstad.

4. **Rasmus Jørgensens Legat** se Nebbelunde og Sæddinge Sogne.

5. **Jerboes Legat** se Errindlev og Olstrup Sogne.

Taars Sogn.

1. **Taars Hospital,** oprettet 1848 af Baronesse Christiane Henriette Rosenørn-Lehn til Baronierne Guldborgland og Lehn, født Barner (f. 1. Jan. 1788 † 26. Marts 1860), Enke efter Kammerherre, Baron Henrik Christian Rosenørn-Lehn (f. 6. Sept. 1782 † 14. Aug. 1847), med et Hus til Fattige fra Sognet og event. Nabosognene paa Baroniet Guldborgland, der nyde fri Bolig og Brændsel.

Hospitalet bestyres af Besidderen af Baroniet Guldborgland. Ingen Fundats.
Til Hospitalet ere følgende Legater knyttede:

2. **Kammerherreinde, Baronesse Rosenørn-Lehns Legat,** stiftet 1860 af Baronesse Christiane Henriette Rosenørn-Lehn (se ovenfor 1) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Lemmerne i Hospitalet.

Ingen Fundats.

3. **Udenrigsminister, Baron Rosenørn-Lehns Legat,** stiftet 1892 af Udenrigsminister, Kammerherre, Baron Otto Ditlev Rosenørn-Lehn til Baronierne Guldborgland og Lehn (f. 28. Mai 1821 † 21. Mai 1892) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles til Lemmerne i Hospitalet.

Testamente af 11. Jan. 1892.

4. **Ulrik Harsdals Legat,** stiftet af Overstaldmester Christian Ulrik Harsdal til Berritsgaard (f. 19. Nov. 1645 † 4. Sept. 1719) med 500 Rdl. D. C., 1813 omskrevne til 150 Rdl. Sølv, nu 300 Kr., af hvis Renter 4/5 tilfalde de Fattige i Taars, 1/5 de Fattige i Saxkjøbing Landsogn.

Legatet bestyres af Biskoppen og uddeles af Besidderen af Baroniet Guldborgland. Fundats af 1724 (Hofman VI, S. 77; Schack VI, S. 41).

5. **Schyttes Legat,** stiftet 1776 af Sognepræst til Taars Ole Schytte (f. 25. Nov. 1697 † 24. Jan. 1776) med 670 Rdl. 4 Mk. 10 18/22 Sk., nu 1,400 Kr., hvis Renter tildeles 3 Fattige af Taars Sogn og 2 Fattige af Vigsnæs Sogn, som have Ret

til fri Bopæl og frit Brændsel i Christopher Gjøes Hospital (se Saxkjøbing Landsogn), og 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige i Taars og Vigsnæs Sogne.

Det første Legat staaer i Baroniet Guldborgland, det andet i Præstegaarden, begge bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Besidderen af Baroniet. Testamente af 12. April 1776, konfirm. 11. Juli 1776. Fundats af 24. Sept. 1779 (Schack VI, S. 42). Kgl. Resol. 20. Febr. 1784 (Schack VI, S. 46).

6. **Justitsraad, Godsforvalter Traps Legat,** stiftet 1893 af Justitsraad, Godsforvalter Carl Anton Trap (f. 24. Marts 1813) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles 4 Fattige, 1 i hver af Baroniet Guldborglands 4 Sogne.

Legatet bestyres af Besidderen af Baroniet Guldborgland. Fundats af 20. April 1893.

7. **Christopher Gjøes Hospital** se Saxkjøbing Landsogn.

8. **Legat til Sygepleieforeningen paa Baroniet Guldborgland** se Saxkjøbing Landsogn.

9. **Jomfru Helms Legat** se Saxkjøbing Landsogn.

Thoreby Sogn.

1. **Peder Bruuns Legat,** stiftet før 1685 af Peder Bruun i Grænge og Hustru Sidsel Mortensdatter med 30 Sldr., 1739 opvoxede til 129 Sldr., hvis Renter skulde tilfalde de Fattige.

Legatet bestyredes da af Provsten, men er nu forsvundet (Hofman VI, S. 89; Schack VI, 50).

2. **Brygmanns Legat,** stiftet 1767 af Sognepræst til Thoreby, Provst Hans Brygmann (f. 24. Juni 1711 † 4. Sept. 1774) og Hustru Dorothea Margrethe Ryge (f. 1718 † 27. Juli 1778) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter skulde uddeles til Fattige, men nu tilflyde Kommunekassen.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Juni 1767 (Hofman XI, S. 245; Schack VI, S. 50), konfirm. 26. Marts 1773.

3. **Stubs Legat,** stiftet af residerende Kapellan til Thoreby Iver Stub (f. 17. Febr. 1732 † 23. April 1804) med 200 Rdl., hvis Renter skulde uddeles til Fattige. Kapitalen er 1845 forbrugt ved Opførelsen af et nyt Fattighus.

Ingen Fundats (Schack VI, S. 50). Canc.-Skr. 14. Jan. 1845 (utrykt).

4. **Didrik Bechs Legat,** stiftet ved 1815 af Forpagter og Inspektør ved Baroniet Vintersborg Didrik Bech med 233 Rbd. 2 Mk., af Fattigkassen suppleret til 300 Rbd., som 1845 ere forbrugte ved Opførelsen af et nyt Fattighus.

Ingen Fundats (Schack VI, S. 51). Can.-Skr. 14. Jan. 1845 (utrykt).

5. **Fru Sandøes Legat,** stiftet 1820 af Karen Schæffer (f. 11. Febr. 1754 † 16. Febr. 1826), Enke efter Sognepræst til Thoreby, Dr. theol. Jens Sandøe (f. 18. Aug. 1743 † 2. Juli 1816), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter skulde anvendes til Anskaffelse af Bibler eller nye Testamenter til gudfrygtige Fattige eller Salmebøger til fattige Konfirmander, men nu tilfalde Kommunekassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 24. Jan. 1820 (Schack VI, S. 52), konfirm. 16. Aug. 1826.

6. **Bruuns Legat,** stiftet 1850 af Fæstegaardmand Rasmus Hansen Bruun af Flintinge (f. i April 1780 † 22. Nov. 1854) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis

Renter hvert Aars 24. Dec. uddeles i 4 lige Dele til 4 fattige Enker udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustrus, Dorthe Andersdatters Slægt i Sognet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Gavebrev af 6. Juli 1850 (Rskr. 1850, S. 375; G. R. 1850, S. 171), konfirm. 31. Dec. 1850.

7. **Johan Carl Juniors Legat for værdige Trængende i Sundby, Thoreby Sogn paa Lolland,** stiftet ved Testamente af 9. Nov. 1880 af Johan Carl Junior (f. 13. Sept. 1812 † 18. April 1881) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familiebegravelse paa Thoreby Kirkegaard. Resten uddeles i 2—3 Portioner før Nytaar til Trængende i Sundby udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Kirkeværgen. Fundats af 12. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 193; G. R. 1883, S. 378), stadf. 12. Nov. 1883.

8. **Gaardeier Niels Petersen Hørmands Legat,** stiftet af Niels Petersen Hørmand (f. 1803 † 15. Nov. 1883) med 1,700 Kr., hvis Renter uddeles før Jul i Portioner paa ikke under 6 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Juni 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 7), stadf. 5. Jan. 1887.

9. **Legat for Skolelærerenker i Thoreby Kommune,** oprettet ved Salget af Thoreby Degneenkesæde, som oprindelig var Degnebolig, med 8,400 Kr., hvis Renter tilfalde de 2 ældste Lærerenker.

Legatet er indbetalt til Amtsskolefonden og bestyres af Amtsskoleraadet. Canc.-Skr. 11. Okt. 1828 (utrykt). Fundats af 1. Juni 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 265; G. R. 1893, S. 138; Schack VI, S. 53), stadf. 7. Juli 1893.

10. **Emerentze Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

11. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

Tingsted Sogn.

1. **Kraghave Børneasyl,** hvortil Viktor Hillerup til Gammel Kirstineberg (f. 7. Marts 1839 † 14. Jan. 1894) 1891 gav Grund, eier egen, ved indsamlede Bidrag tilveiebragt Bygning.

Asylet har en Bestyrelse med Sognepræsten som Formand. Gavebrev af 13. Jan. 1891.

2. **Byesteds Legat,** stiftet 1780 af Degn Lars Jensen Byested med 362 Rdl. D. C., 1827 omskrevne til 174 Rbd. 3 Mk. 6²/₅ Sk., nu 716 Kr. 13 Ø., af hvis Renter, 3 pCt., ²/₃ hvert Nytaar gives til en Fattig, fortrinsvis en fattig Enke efter en Præst, Degn eller Lærer i Sognet, ¹/₃ oplægges til 100 Kr. og s. fr.

Legatet, der for en Del staaer i Præstegaarden, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 16. Juni 1780 (Schack VI, S. 237), konfirm. 30. Aug. 1780. Canc.-Skr. 17. April 1827 (Schack VI, S. 238)

Tirsted, Skjørringe og Veileby Sogne.

1. **Grevinde Stolbergs Asyl.** Frederikke Louise Comtesse Reventlow (f. 21. Aug. 1746 † 29. Nov. 1824), Enke 1° efter Kammerherre Christian Gram (f. 11. Juni 1737 † 27. Okt. 1768), 2° efter Geheimeraad, Kammerherre, Greve Christian Stolberg til Vindeby og Friedenthal (f. 15. Okt. 1748 † 18. Jan. 1821), gav 1824 i sit Testamente 8,111 Rbd. til Udredelse af Pensioner til hendes Tjenestefolk og derefter til Fattige paa Grevskaberne Christianssæde og Reventlow samt Baroniet Brahetrolleborg. Herfor blev der senere bygget et Hus ved Christianssæde til Fribolig for 5 trængende Enker eller ugifte Fruentimmer fra Grevskabet Christianssæde, Grevskabet Reventlow eller Baroniet Brahetrolleborg, som nyde Renten af Asylets Kapitalformue, 11,800 Kr., i lige Dele.

Legatet bestyres af Besidderen af Grevskabet Christianssæde, som tillige har Besættelsesret til 3 Pladser, Besidderen af Grevskabet Reventlow til 1, Besidderen af Baroniet Brahetrolleborg til 1, ligesom denne og Besidderen af Grevskabet Reventlow kunne alternere ved Besættelsen af en 6. Plads. Testamente af 2. Febr. 1824 (Schack VI, S. 89), konfirm. 4. Dec. 1824. Fundats af 10. Juli 1851 (Rskr. 1851, S. 253, G. R. 1851, S. 271), konfirm. 4. Aug. 1851.

2. **Herredsfoged Wolf Nielsen** gav 1619 20 Sldr., hvis Renter tillagdes de Fattige i Tirsted Sogn med 3/5, de Fattige i Skjørringe Sogn med 2/5.

Legatet er forsvundet. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 30; Schack VI. S. 81).

3. **Morsleths Legat,** stiftet 1775 af Kammerraad Jacob Morsleth († 27. April 1776) med 1,000 Rdl., hvoraf 500 Rdl. ere anvendte ved Opførelsen af et Fattighus i Vester Skjørringe for Fattige fra Tirsted og Skjørringe Sogne, 375 til Opførelse af et Fattighus for Landet Sogn; Renten af Resten, 125 Rdl., nu 250 Kr., uddeles til Lemmerne i Vester Skjørringe Fattighus.

Legatet, der under Justitsministeriets Overtilsyn staaer i Grevskabet Christianssæde, bestyres af dettes Besidder. Gavebrev af 13. Okt. 1775 (Schack VI, S. 82).

4. **Ammentorps Legat,** stiftet 1791 og 1797 af Sognepræst til Tirsted og Veileby Sogne Anders Ammentorp (f. 2. Jan. 1724 † 23. Mai 1797) med 200 Rdl. og 75 Rdl., ialt nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til de fattigste og flittigste Skolebørn, 3 Portioner i Tirsted Skole, 4 i Skjørringe Skole, 3 i Brandstrup eller Veileby Skole og 2 i Opager Skole.

Legatet bestyres under Kultusministeriets Overtilsyn af Besidderen af Grevskabet Christianssæde og uddeles af Sognepræsten. Gavebrev af 4. Jan. 1791 (Schack VI, S. 83). Gavebrev af 30. Jan. 1797 (Schack VI, S. 87).

5. **Det Reventlow'ske Skolelegat for Grevskabet Christianssæde,** stiftet af Geheimestatsminister, Greve Christian Ditlev Reventlow (f. 11. Marts 1748 † 11. Okt. 1827) med 8,000 Rdl., nu 16,000 Kr., og en Arvefæsteafgift af 365 Kr. 33 Ø., ialt 1,005 Kr. 33 Ø. om Aaret, hvoraf 150 Kr. kunne anvendes til Hjælp for ældre Lærere, 120 Kr. til trængende, pensionerede Lærere og Lærerenker, 400 Kr. til Skolelærersønners og andre trængende, unge Menneskers Oplærelse paa Seminarier

eller Bondehøiskoler, 130 Kr. til Lægehonorar og Sygehjælp for Lærere og deres Enker, 100 Kr. til forsømte eller forældreløse Børns Opdragelse i Asyler, 100 Kr. til Præmiebøger.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Christianssæde. Kgl. Resol. 2. Dec. 1857. Fundats af 11. Marts 1858 (Rskr. 1858, S. 182; G. R. 1858, S. 170), konfirm. 24. Juni 1858.

6. **Rasmus Jørgensen Ladefogeds og Hustrus Legat,** stiftet 1874 af forhenv. Gaardmand Rasmus Jørgensen Ladefoged i Øster Skjørringe (f. 6. April 1803 † 16. Jan. 1883) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2—4 lige store Portioner til Tirsted-Skjørringe-Veileby Sognes Sygekasses Interessenter.

Legatet bestyres under Amtets og Sogneraadets Tilsyn af Sygekassens Formand. Fundats af 16. Jan. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 74), stadf. 23. Marts 1874.

7. **Grev Conrads Minde,** stiftet af Enkegrevinde Hanne Caroline Reventlow født Rosenkilde (f. 15. Juni 1806 † 24. Okt. 1884), Enke efter Conrad Ditlev Cai Greve Reventlow (f. 1. Juni 1785 † 30. Mai 1840), og hendes Søster, Frøken Marie Cecilie Rosenkilde med 22,593 Kr. 27 Ø., nu 22,417 Kr. 38 Ø., hvis Renter anvendes med 10 Kr. til Vedligeholdelse af Sidstnævntes og hendes Forældres Gravsted paa Gjentofte Kirkegaard til 1985 og tildels efter nogle Legatarers Død uddeles til trængende, aldrende Husmænd og deres Familier udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, der have tjent nævnte Greve og Grevinde Reventlow paa Frihedsminde og deres Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Sognepræsten og Godsforvalteren paa Christianssæde. Fundats af 26. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 37), stadf. 16. Febr. 1886.

8. **Kammerraad Søren Peter Ottosens Legat,** stiftet 1888 af Tirsted, Skjørringe og Veileby Sognes Sygekasse til Minde om Kammerraad Søren Peter Ottosen (f. 19. Juni 1822 † 23. Mai 1879) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige Portioner til værdige og trængende Interessenter i Sygekassen.

Legatet bestyres under Amtets og Sogneraadets Tilsyn af Syge- og Understøttelsesforeningens Formand. Fundats af 22. Jan. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 90), stadf. 11. Mai 1888.

9. **Anders Christiansens og Hustrus Legat,** stiftet af Anders Christiansen (f. 12. April 1819 † 4. Okt. 1882) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 3 trængende Interessenter i Tirsted, Skjørringe og Veileby Sognes Sygekasse i en Portion paa 40 Kr. og 2 paa 20 Kr., fortrinsvis i Tirsted Sogn.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Sygekassens Bestyrelse. Fundats (Min.-Tid. 1893 A, S. 122), stadf. 17. Marts 1893.

Torkildstrup og Lillebrænde Sogne.

1. **Førstelærer Christen Jensens og Hustru Cathrine Jensen født Jørgensens Legat for værdige Trængende i Torkildstrup Sogn,** stiftet 1893 af

8 Børn efter Christen Jensen (f. 7. Juni 1825 † 15. Mai 1893) og Cathrine Jørgensen (f. 25. Marts 1827 † 9. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hver Jul i Portioner paa 4 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Førstelæreren og Sognefogden. Fundats af Okt. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 223), stadf. 14. Aug. 1894.

2. **Det Stampe'ske Legat** se Horbelev og Falkerslev Sogne.

3. **Kammerraad Chr. Kehlets Enke Maria Margareta født Eghs Legat for Trængende i Gundslev og Maglebrænde Sogne** se Maglebrænde Sogn.

Vester Ulslev Sogn.

1. **Fru Sandøes Legat,** stiftet 1820 af Karen Schæffer (se ovenfor Thoreby Sogn 5) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Anskaffelse af Bibler og nye Testamenter til gudfrygtige Fattige eller Salmebøger til fattige Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 24. Jan. 1820 (Schack VI, S. 52), konfirm. 16. Aug. 1826.

2. **Emerentze Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

3. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

4. **Ane Marie Thonboes Legat** se Fuglse Sogn.

Øster Ulslev og Godsted Sogne.

1. **Peder Bruuns Legat** paa 10 Rdl. til de Fattige og 10 Rdl. til Kirken er forsvundet.

Hofman VI, S. 62; Schack VI, S. 62.

2. **Danchels Legat,** stiftet 1717 af Sognepræst til Øster Ulslev og Godsted Peder Zachariæsen Danchel (f. 10. Jan. 1687 † 1716) med 150 Sldr., nu 200 Kr., hvis Renter tages til Indtægt i Kommunens Kasse. Ifølge Fundatsen tilfalder der Øster Ulslev Sogn ²/₃, Godsted Sogn ¹/₃.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, men skal under Amtmandens og Biskoppens Tilsyn bestyres af Sognepræsten. Fundats af 24. Juni 1717 (Hofman VI, S. 62; Schack VI, S. 62), konfirm. 14. Nov. 1717.

3. **Frigasts Legat,** stiftet af Degn i Godsted Hans Friderich Frigast med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Øster Ulslev og Godsted Kommunes Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Thingsvidne af 14. Marts 1804 (Coll. Tid. 1804. S. 458; Schack VI, S. 62), konfirm. 13. Juli 1804.

4. **Ungkarl Hans Hansens Legat,** stiftet af Hans Hansen (f. 2. Aug. 1826 † 15. April 1870) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til 4 trængende Familier i Øster Ulslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats (Min.-Tid. 1872 A, S. 152), stadf. 6. Mai 1872.

5. **Ane Marie Thonboes Legat** se Fuglse Sogn.

6. **Engestofte Hospital** se Vaabensted og Engestofte Sogne.

7. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat** se Nysted Landsogn.

Utterslev Sogn.

1. **Seehusens Legat,** stiftet 1788 af Marie Margrethe Neander, Enke efter Forpagter Seehusen paa Vintersborg, med 200 Sldr., nu 266 Kr. 66 Ø., af hvis Renter 7 Kr. 80 Ø. uddeles til 6 fattige Enker eller andre Nødtørftige, Resten anvendes til Indkjøb af Salmebøger til fattige Skolebørn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Fattigforstanderne. Fundats af 29. Nov. 1766 (Hofman XI, S. 243; Schack VI, S. 116).

2. **Birthe Nielsdatter, salig Peter Raahauges Legat,** stiftet 1790 af Birthe Nielsdatter († 1803), Enke efter Selveierbonde i Utterslev Peter Raahauge, med 250 Rdl., nu 500 Kr., af hvis Renter 8 Hospitalslemmer eller andre Fattige hver 11. Juni faae hver 1 Kr. 66 Ø., 2 Fattige hver 1 Kr. 33 Ø., 1 Kr. 33 Ø. anvendes til at istandsætte Hospitalet, og Resten anvendes til Indkjøb af Nye Testamenter til de Forældre og Husbonder, som holde deres Børn og Unge flittig til Skole.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 2. Aug. 1790 (Schack VI, S. 116).

3. **Anders Pedersens Legat,** stiftet af Gaardmand Anders Pedersen i Utterslev († 29. April 1862) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 15. Okt. 1862.

4. **Sognepræst H. A. Jespersens Legat til Understøttelse af værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Utterslev Sogn,** stiftet 1880 af Sognepræst til Utterslev Hans Ancher Jespersen (f. 12. Aug. 1803 † 26. Nov. 1885) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. April 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 104), stadf. 18. Aug. 1880.

5. **Jørgen Larsen Slots og Hustru Ane Marie Hansens Legat,** stiftet 1890 af Rasmus Friis i Henhold til et af Jørgen Larsen († 1. Dec. 1874) og Ane Marie Hansen († 26. Aug. 1885) udtalt Ønske med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Konfirmationsklæder for en trængende Konfirmand.

Legatet bestyres af Sognepræsten i Forening med en af Sogneraadet udnævnt Mand. Gavebrev af 13. Marts 1890.

Vaabensted og Engestofte Sogne.

1. **Engestofte Hospital,** oprettet 1734 af Bodil Kathrine From († 1760), Enke efter Bertel Wichmann til Engestofte († 1732), derefter i Ægteskab med Konferensraad Rasmus Rasmussen, med et Hus i Engestofte til 6 Fattige, som nyde $1^1/_2$ Tdr. Rug, 3 Tdr. Byg og 9 Læs Brænde samt 32 Kr. — efterat der 1698 af Anne Cathrine Friis Christiansdatter til Engestofte (f. 1630 † 30. Sept. 1698), Enke efter Tønne Juul til Thaarupgaard og Søgaard (f. 12. April 1620 † 28. Aug. 1684) var tillagt Sognets Fattige 8 Tdr. Byg af Engestofte — hvorhos der 1796 af Etatsraad, Landsdommer Jørgen Wichfeld til Engestofte og Ulriksdal (f. 1. Nov. 1729 † 19. Dec. 1797) er tillagt Godsets andre Fattige 16 Kr., $1^1/_2$ Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg.

Hospitalet og Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Engestofte. Fundats af 18. Juni 1698 (Hofman VI, S. 76). Testamente af 29. Okt. 1796 (Schack VI, S. 23).

2. **Radsted Hospital** se Radsted Sogn.

3. **Flindts Legat,** stiftet 1748 af Landsdommer, Konferensraad Henrik Flindt til Nielstrup (f. 22. Febr. 1718 † 28. Febr. 1790) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Nielstrup Hovedgaard, bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 76; Schack VI, S. 23).

4. **Kølles Legat,** stiftet 1748 af Birkedommer, senere konst. Byfoged i Saxkjøbing Christen Kølle († 1779) med 20 Rdl., nu 40 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Nielstrup Hovedgaard, bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 76; Schack VI, S. 23).

5. **Pastor C. L. Ehrenreichs og Hustrus Legat for trængende og flittige Skolebørn i Vaabensted og Engestofte Sogne paa Lolland,** stiftet 1874 af Johanne Marie Stolpe (f. 4. Juli 1810 † 26. Juni 1891), Enke efter Sognepræst til Vaabensted og Engestofte Carl Ludvig Ehrenreich (f. 17. Dec. 1807 † 16. Mai 1874) med 2,000 Kr., hvis Renter bruges til gode Skrifter, som uddeles hvert Aars 17. Dec. til fattige og flittige Børn i Pastoratets 3 Skoler.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 4. Okt. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 186; G. R. 1874, S. 321), stadf. 22. Okt. 1874.

Vaalse Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Nørre Vedby og Nørre Alslev Sogne.

1. **Pastor Schavenius' Legat,** stiftet af Provst i Falsters Nørre Herred, Sognepræst til Nørre Vedby og Nørre Alslev Rasmus Scarvin (Schavenius) (f. 1622 † 1674) ved hans Enke Elisabeth Lasson (f. 1631, begr. 10. Sept. 1728) med 100 Rdl., nu 850 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Fædrene Begravelse i Nørre Vedby Kirke. Overskudet anvendes til Skolevæsenets Forbedring.

Legatet bestyres under Biskoppens Overtilsyn af Provsten og Sognepræsten. Fundats af 20. Juni 1725 (Hofman VI, S. 151, XI, S. 254; Schack VI, S. 250), konfirm. 1. Okt. 1725. Rskr. 14. Nov. 1761 Hofman IX, S. 22; Schack VI, S. 250). Rskr. 9. Nov. 1805 (Coll.-Tid. 1806, S. 184).

2. **Elisabeth Mejers Legat,** stiftet 1727 af Elisabet Lasson (se ovenfor 1), Enke 2° efter Sognepræst til Nørre Vedby, Mag. Gert Mejer (f. 24. Sept. 1646 † 16. Mai 1687), med 100 Rdl., nu 1,344 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 18. April 1727 (Hofman VI, S. 149, XI, S. 254; Schack VI, S. 250).

3. **Understøttelsesfond for afdøde Færgekarles Enker og uopdragne Børn ved Gaabense Færgested,** tilveiebragt ved de milde Gaver, som af Reisende og Andre nedlagdes i de ved Gaabense Færgested anbragte Bøsser og Fattigblokke, med 100 Rbd. 23 Sk., nu 3,121 Kr. 36 Ø., hvis Renter uddeles til Færgekarles Enker og Børn og, hvis saadanne ei gives, til en udtjent og trængende gammel Færgekarl.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Febr. 1839 (Rskr. 1839, S. 115; Coll.-Tid. 1839, S. 643; Schack VI, S. 251), konfirm. 20. April 1839.

4. **Forhenværende Hørfabrikant Hans Nicolaisens Legat for værdige Trængende i Nørre Vedby Sogn,** stiftet 1875 med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 2 paa 30 Kr., 3 paa 20 Kr., til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Søskendes Afkom i 3 Led.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Sogneraadsformanden, Sognepræsten og det ældste Sogneraadsmedlem. Fundats af 15. Okt. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 7), stadf. 15. Jan. 1876.

Veggerløse Sogn.

1. **Præsten Eilertzs Legat,** stiftet 1747 af Sognepræst til Rødby og Ringsebølle, Mag. Søren Eilertz (f. 14. Jan. 1692 † 30. Okt. 1753) med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes Fattige.

Legatet er forsvundet. Testamente af 16. April 1747 (Hofman IX, S. 31).

2. **Jens Rasmussen Kaares Legat,** stiftet ved hans Testamente af 13. Nov. 1886 med Kodicil af 16. Jan. 1889 med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til værdige Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for Sognets Alderdomsforsørgelseskasse eller, hvis den skulde ophøre at existere, af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Juli 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 82), stadf. 16. Marts 1891.

Vestenskov Sogn.

1. **Landorphs Legat,** stiftet 1717 af Major Henning Landorph og Hustru Sophie Amalie Steensen med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Provstens og Kirkepatronens Tilsyn af Sognepræsten og Kirkeværgerne. Fundats af 17. Mai 1717 (Hofman VI, S. 143; Schack VI, S. 98).

2. **Bülows Legat,** stiftet af Etatsraad Frederik Barnewitz Bülow til Rudbjerggaard og Fredsholm (f. 3. Okt. 1689 † 1728) med 100 Rdl., **hvis Renter skulde tilfalde Skolevæsenet.**

Legatet er gaaet tabt. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 143, XI, S. 252). Canc.-Skr. 22. Nov. 1823 (Schack VI, S. 98).

3. **Bechs Legat,** stiftet af A. W. Bech til Fredsholm med 130 Rbd., nu 260 Kr., for hvis Renter der Nytaarsdag gives Lemmerne i Vestenskov Fattighus et kraftigt Maaltid.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 3. Marts 1848 (Rskr. 1848, S. 47), konfirm. 23. Marts 1848.

4. **Baadesgaards Godses Fattiges Kapital** se Gloslunde og Græshave Sogne.

Vesterborg og Birket Sogne.

1. **Vesterborg Hospital,** oprettet af Abigael Marie von Støcken, Enke efter Geheimeraad Peder Brandt til Pederstrup (f. 11. Juli 1644 † 18. Jan. 1701), med et Hus til 2 Enker, udvidet 1715 til 2 Lemmer, 1725 af Christian Ditlev Greve Reventlow til Pederstrup, senere Grevskabet Christianssæde (f. 21. Juni 1671 † 1. Okt. 1738) til 8 Lemmer, som hver nyde 2 Tdr. Rug, 1¼ Tdr. Byg, 2 Rdl. og frit Brændsel.

Hospitalet bestyres af Besidderen af Grevskabet Christianssæde. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 146; Schack VI, S. 99).

2. **Det Reventlow'ske Legat,** stiftet af en tidligere Besidder af Grevskabet Christianssæde med 8,000 Rdl., fornyet 1858 af Ferdinand Carl Otto Greve af Reventlow til Grevskaberne Christianssæde og Reventlow samt Baroniet Brahetrolleborg (f. 20. April 1803 † 11. Sept. 1875), nu 16,000 Kr., hvis Renter foruden 364 Kr. 75 Ø. aarlig af Arvefæsterne anvendes til Skolevæsenet paa Grevskabet.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Grevskabet Christianssæde. Ingen Fundats (Schack VI, S. 100).

3. **Rasmus Bucks Legat,** stiftet før 1817 af Rasmus Buck med 562 Rdl. 3 Mk., nu 1,125 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen med ½ til Vesterborg Sogn, ½ til Birket Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 99).

4. **Peter Stryhns Legat,** stiftet af Peter Stryhn med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter tilflyde Fattigkassen med ½ til Vesterborg Sogn, ½ til Birket Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack VI, S. 100).

5. **Ungkarl Jens Jensen Skaftes Legat til 4 af de værdigste og mest trængende Fattige i Vesterborg Sogn,** stiftet 1835 af Jens Jensen Skafte med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 1. Marts.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Mai 1835 (Schack VI, S. 100 og 125), konfirm. 31. Okt. 1835.

6. **Hans Hansen Hviids Legat,** stiftet 1845 af Arvefæstegaardmand Hans Hansen Hviid af Vesterborg Skovhuse (f. 1772 † 4. Jan. 1846) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Nov. uddeles til 4 af de ældste, værdigste og mest trængende, kvindelige Fattige i Vesterborg Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af de ældste Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 23. Dec. 1845.

7. **Carl Frederik Breitenaus Legat,** stiftet ved Testamente af Gaardeier Carl Frederik Breitenau af Bøgehavegaard (f. 16. Febr. 1807 † 19. Sept. 1885) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Febr. uddeles i 2 lige Portioner til 2 trængende Mænd eller Enker i Vesterborg Sogn udenfor Fattigvæsenet med Forpligtelse til at vedligeholde Legatstifterens Gravsted.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 148), stadf. 25. Juni 1888.

8. **Gaardeier Jørgen Jensens og Hustrus Legat,** stiftet 1891 af deres Arvinger med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 6. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 317; G. R. 1891, S. 181), stadf. 30. Sept. 1891.

9. **Aggerups Legat** se Horslunde og Nordlunde Sogne.

Vigsnæs Sogn.

1. **Christopher Gjøes Hospital** se Saxkjøbing Landsogn.

2. **Taars Hospital** se Taars Sogn.

3. **Justitsraad, Godsforvalter Traps Legat** se Taars Sogn.

4. **Schyttes Legat** se Taars Sogn.

5. **Legat til Sygepleieforeninger paa Baroniet Guldborgland** se Saxkjøbing Landsogn.

6. **Jomfru Helms Legat** se Saxkjøbing Landsogn.

Vindeby Sogn.

1. **Puggaards Stiftelse,** oprettet 1872 af Grosserer i Kjøbenhavn Rudolph Christopher Puggaard (f. 7. Jan. 1818 † 9. Dec. 1885) med et Hus Matr.-Nr. 72, taxeret til 900 Kr., til Fribolig for 3 værdige, trængende, enlige Kvinder.

Stiftelsen bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 15. Mai 1872.

2. **Fr. Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet 1847 af Sognefoged, Dannebrogsmand Frederik Jørgensen af Vindeby (f. 28. Marts 1780 † 19. Juli 1853) og Hustru Karen Pedersdatter (f. 1784 † 23. Nov. 1855) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 28. Marts uddeles til 12 af de mest Trængende i Sognet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 5. Nov. 1847.

3. **Proprietær Jørgen Frederiksens og Hustru Maren Johanne Frederiksens Legat for Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vindeby Sogn,** stiftet 1887 af deres Sønner, Frederik Jørgen Frederiksen af Strandgaard (f. 30. Marts 1839 † i Jan. 1895) og Christian Oluf Frederiksen af Frederiksminde (f. 14. Jan. 1843) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 4 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Legatstifterne, derefter af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og et Sogneraadsmedlem. Fundats af 22. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 193), stadf. 15. Aug. 1888.

4. **Gaardeier Rasmus Pedersens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vindeby Sogn paa Lolland,** stiftet 1891 af Ellen Friis (f. 18. Okt. 1808), Enke efter Rasmus Pedersen i Vindeby (f. 2. Okt. 1797 † 22. Okt. 1866), med 400 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 2. Okt. i 3 lige store Portioner til Mænd eller Kvinder i Sognet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Febr. 1891 (Min.-Tid. 1891 A. S. 85), stadf. 17. Marts 1891.

5. **Kammerraad Hans Sørensens og Hustru Fru Maren Sofie Buch Sørensens Legat til Vindeby Kommune,** stiftet af Kammerraad Hans Sørensen paa Birkemosegaard (f. 10. Dec. 1818 † 31. Jan. 1894) og Hustru Maren Sofie Buch (f. 30. Nov. 1819 † 28. Dec. 1892) med 500 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunen paa nær 2 Kr., som hvert Aar udsættes til Forrentning og hvert 10. Aar tillægges Grundfonden.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A. S. 227), stadf. 18. Aug. 1894.

6. **Samuel Jensens Legat** se Kjøbelev Sogn.

7. **Sognepræsternes Legat** se Kjøbelev Sogn.

Ønslev og Eskildstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Nørre Ørslev Sogn.

1. **Det Classen'ske Fattiglegat** se Aastrup Sogn.
2. **Det Classen'ske Lærerlegat** se Aastrup Sogn.

Østofte Sogn.

1. **Nørreballe Hospital,** stiftet 1778 af Johan Henrik Greve Knuth til Grevskaberne Knuthenborg og Gyldensteen samt til Stamhuset Lerchenfeldt (f. 1746 † 12. Juli 1802) og Sognepræst til Østofte Johan Arent Dyssel (f. 26. Juni 1726 † 1789) med et Hus i Nørreballe til 4 Fattige og en Kapital af 600 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter tilfalde Lemmerne.

Hospitalet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 31. Okt. 1778 (Schack VI, S. 69), konfirm. 13. Jan. 1779. Se ogsaa Hofman XI, S. 240.

Til Hospitalet er følgende Legat knyttet:

2. **Karen Huusvigs Legat,** stiftet 1732 af Karen Huusvig, Enke efter Toldvisitør Peder Løwer, med 100 Rdl., som tilligemed en ældre Kapital af 80 Sldr. af ubekjendt Oprindelse antages indbefattet i ovennævnte, Nørreballe Hospital tillagte 600 Rdl.

Testamente af 24. Jan. 1732 (Hofman VI, S. 27; Schack VI, S. 69), konfirm. 20. Febr. 1732.

3. **Wilhjelms Legat,** stiftet 1834 af Justitsraad Mathias Jacobsen Wilhjelm (f. 13. Nov. 1755 † 10. Okt. 1844) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Salmebøger og Nye Testamenter til fattige Konfirmander.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Gavebrev af 25. Jan. 1834.

4. **Kofod Anchers Legat,** stiftet 1854 af Provst, Sognepræst til Østofte Peter Kofod Ancher (f. 4. Aug. 1784 † 1. Febr. 1867) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Trængende paa Livstid.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 27. April 1854 (Rskr. 1858, S. 190; G. R. 1858, S. 173), konfirm. 1. Juli 1858.

5. **Eggert Christoffer Knuths Legat** se Hunseby Sogn.
6. **Karen Knuths Friboliger** se Hunseby Sogn.

FYNS STIFT.

FYNS STIFT.

Efterretning om nogle af Fyens Stifts Legater og offentlige Stiftelser, forsaavidt de staae under Stiftsprovstens Bestyrelse, Tilsyn, Regnskab eller Ansvar, saavel om deres Oprindelse som Tilstand og Anvendelse i Aaret 1813. Meddelt af Dr. Stephan Tetens. Odense 1814.

---

1. **Etatsraad Baggers Legat,** stiftet 1781 af Etatsraad Frederik Bagger til Julskov (f. 1710 † 23. Febr. 1791) med 21,000 Rdl., nu 42,751 Kr. 40 Ø., af hvis Renter 266 Kr. uddeles til Bønderne paa Julskov Gods som Skattelettelse, deraf 60 Kr. til dem, der have flest Børn, 80 Kr. tilfalde Sognepræsten i Kullerup, naar han har Børn, 30 Kr. Degnen, 30 Kr. Læreren i Refsvindinge, 228 Kr. tillægges 2 i Fyn barnefødte Studenter fra Odense latinske Skole, halvt til hver, og 740 Kr. uddeles i livsvarige Portioner paa 20—80 Kr. til fattige Enker af Middelstanden, være sig geistlige eller verdslige, hvis Mænd have været bosiddende i Fyn, eller til fattige, skrøbelige Jomfruer fra Fyn, fortrinsvis først til ægte Descendenter af Konsistorialraad, Provst, Sognepræst til Hjardemaal Thomas Praëm (f. 6. Sept. 1693 † 12. Okt. 1763), Sognepræst til Drangedal og Tørdal i Norge Lars Roholt († 1737), Kommerceraad Lars Hvid til Jungetgaard, Eskild Ebbesen til Risinge (begr. 3. Dec. 1756) og Amtsforvalter i Ringkjøbing Thomas Bagger Lütken (f. 1753 † 30. Sept. 1805), dernæst til fattige Præste-, Degne- og Lærerenker af Kullerup og Refsvindinge Sogne.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Stiftamtmanden, Biskoppen og Stiftsprovsten. Fundats af 23. Juni 1781 (Schack IV, S. 319; Borch: Odense Bys Legater, S. 35; Selmer acad. Tid. 1833, S. 241 og 1835, S. 261 og 270, Indbydelsesskr. til Odense Kathedralskole 1856, S. 41), konfirm. 8. Aug. 1781. Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Selmer acad. Tid. 1836—40, S. 297—99; Lindes Meddel. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 309).

2. **Frøken Ernsts Legat,** stiftet 1781 af Jomfru Juliana Helena Justina Ernst (begr. 20. Marts 1783) med 10,000 Rdl., nu 20,193 Kr. 55 Ø., hvis Renter uddeles paa Livstid til 10 fattige Jomfruer af Middelstanden i Fyns Stift, især hvis Forældre have været i Rangen, 1—2 Portioner kunne dog tildeles trængende Enker.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Fundats af 26. Nov. 1781 (Rskr. 1783, S. 675), konfirm. 19. Dec. 1783.

3. **Provst Thranes Legat**, stiftet 1789 af Sognepræst til Humble, Provst Frederik Christian Thrane (f. 1723 † 11. Juli 1789) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter 3/5 tildeles 2 fattige Præsteenker, 2/5 2 fattige Degneenker i Fyns Stift.

Legatet bestyres af Biskoppen og Provsten for Langelands Sønderherred. Gavebrev af 25. Febr. 1789 (Rskr. 1790, S. 479; Schack IV, S. 347), konfirm. 13. Aug. 1790.

4. **Eilschous Legat**, stiftet ved Testamente af 11. Mai 1790 af Kjøbmand Peter Eilschou til Marienlund (f. 28. Jan. 1713 † 28. Okt. 1783) og Hustru Anna Maria Becher (f. 10. Juli 1719 † 29. Aug. 1799) med 107,412 Rdl. 64 4/5 Sk., nu 164,173 Kr. 94 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 26 og 52 Kr. til Fattige i Odense og Fyns Stift, fortrinsvis til Legatstifternes Familie, Slægt og Svogerskab.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Stiftamtmanden, Biskoppen, Odense Bys 3 Sognepræster og Borgermesteren i Odense. Fundats af 16. April 1804 (Coll.-Tid. 1805, S. 571; Rskr. 1805, S. 41; Schack IV, S. 355; Borch: Odense Bys Legater, S. 44), konfirm. 15. Febr. 1805. Canc.-Skr. 26. Marts 1833. Min.-Skr. 28. Mai 1890 (utrykt).

5. **Holmers Legat**, stiftet 1792 af Anne Kirstine Næraae (f. 1721, begr. 20. Dec. 1793), Enke efter Ole Gabrielsen Holmer af Ballen (f. 1729, begr. 12. Nov. 1788), med 2,250 Rdl., nu 6,016 Kr. 79 Ø., hvis Renter uddeles til 4 Præste-, Degne- eller Lærerenker i Fyns Stift.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af 2 Præster i Sunds Herred. Fundats af 10. Aug. 1792 (Schack IV, S. 275), konfirm. 13. Sept. 1793.

6. **Lahns Legat for fattige Jomfruer**, stiftet ved Testamente af 8. Mai 1799 af Handskehandler i Odense Johan Mathias Lahn (f. 10. Dec. 1728 † 1. Okt. 1802) med 10,000 Rdl., nu 8,776 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles halvaarlig i Juni og Dec. af Stiftsprovsten og Borgermesteren i 10 lige store, livsvarige Portioner til 10 skikkelige, fattige Jomfruer af kongelige Embedsmænd og andre af Middelstanden i Fyns Stift, saa længe de ere ugifte.

Legatet bestyres af Stiftamtmanden, Biskoppen, Stiftsprovsten og Borgermesteren i Odense. Fundats af 1. Marts 1803 (Rskr. 1803, S. 131; Coll.-Tid. 1803, S. 258; Schack V, S. 40; Tetens, S. 22; Borch: Odense Bys Legater S. 43; Momme: Odense Bys Historie, S. 14), konfirm. 15. April 1803.

7. **Lemwighs Legat**, stiftet 1815 af Major Christen Sørensen Lemwigh til Rønninge Søgaard (f. 27. Marts 1745 † 28. Jan. 1823) og Hustru Anna Catharina Rasch (f. 4. Febr. 1744 † 13. Mai 1817) med en Panteobligation paa 2,000 Rbd., som 1822 overtoges paa Auktion for 3,155 Rbd., 1839 solgtes for 6,150 Rbd., nu 15,217 Kr. 49 Ø., hvis Renter uddeles med 1/2 i 4 Portioner til trængende Præsteenker fra Fyn, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt, med 1/2 i 4 Portioner til trængende Lærerenker fra Fyn, fortrinsvis fra Rønninge og Rolfsted Sogne, 4 Portioner til fattige, ugifte Jomfruer af Middelstanden og god Familie.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden, Amtsprovsten og Sognepræsten til Rønninge og Rolfsted. Fundats af 18. Febr. 1815 (Rskr. 1815, S. 121; Coll.-Tid. 1815, S. 317; Schack IV, S. 339; Borch: Odense Bys Legater, S. 48; Bendz: Rønninge og Rolfsted, S. 98), konfirm. 10. Mai 1815. Rskr. 1. Dec. 1819. Canc.-Skr. 22. Jan. 1839 (utrykt).

8. **Bülows Legater,** stiftede 1815 og 1817 af Geheimekonferensraad, Kammerherre Johan Bülow til Sanderumgaard (f. 29. Juli 1751 † 22. Jan. 1828) med 1,000 Rbd. og 1,000 Rbd., hvis Renter tillagdes det fynske literære Selskab.

Legatet er indgaaet i det nu ophævede Selskabs Formue, af hvis Renter ½ tilfalder Fyns Stiftsbibliothek, ½ oplægges til Forøgelse af Selskabets Kapital. Gavebrev af 29. Juni 1815 (Coll.-Tid. 1815, S. 453; Rskr. 1815, S. 183), konfirm. 7. Juli 1815. Gavebrev af 16. Okt. 1817 (Coll.-Tid. 1817, S. 992; Rskr. 1817, S. 431), konfirm. 10. Dec. 1817.

9. **Bertel Paulsens Legat,** stiftet 1818 af Gartner Bertel Paulsen i Nyborg († 24. Jan. 1819) med 7,000 Rbd. Sølv, nu 14,113 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles til 10 Blinde og 4 gamle sygelige Personer af Fyns Stift.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Testamente af 11. Dec. 1818 (Rskr. 1819, S. 40; Coll.-Tid. 1819, S. 83; Schack IV, S. 345; Borch: Odense Bys Legater, S. 48), konfirm 29. Jan. 1819.

10. **Geheimeraad Bülows Legat,** stiftet 1824 af Geheimekonferensraad Johan Bülow til Sanderumgaard (se ovenfor 8), 1883 udlagt med 377 Kr. 11 Ø., nu 374 Kr. 42 Ø., hvis Renter anvendes til Fremme af Fiskeri og Havevæsen i Fyns Stift.

Legatet, der under Indenrigsministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres af Fyns Stifts patriotiske Selskab. Testamente af 4. April 1824.

11. **Fyns Stifts Kommunefond,** oprettet 1825 af det da ophævede fynske Enkesocietets Midler med 8,413 Rbd. 48 Sk., nu 79,485 Kr., der anvendes som Fond til ved Understøttelse og Udlaan at fremme nyttige Foranstaltninger i Fyns Stift.

Fonden bestyres af Amtmændene i Fyns Stift og Biskoppen. Rskr. 7. Jan. 1825 (Borch: Odense Bys Legater, S. 2).

12. **Kryssing-Riissings Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1825 (fac. test. 13. Sept. 1811) af Major, Krigsraad og Overkrigskommissær Peder Kryssing Riissing (døbt 23. April 1773 † 9. Sept. 1829) med Gaarden „Riissings Minde“ i Odense Vor Frue Sogn og 5,000 Rdl., nu 11,510 Kr. 66 Ø.; af Gaarden, der er bortfæstet paa Livstid som Belønning for Flid, Troskab og Duelighed i Tjeneste til Husbondens Tilfredshed, svares i aarlig Afgift 40 Tdr. Byg og 200 Kr. i Indfæstning. Renten af Kapitalen og Kornafgiften efter Kapitelstaxt deles lige mellem 2 Enker og 2 Jomfruer af Embeds- eller Borgerstanden i Fyn, som beholde det paa Livstid, undtagelsesvis til en trængende Kjøbmand. Af Indfæstningen uddeles ½ til 2 Enker eller Jomfruer af Embeds- eller Borgerstanden, ½ tilfalder Legatets Regnskabsfører.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Stiftamtmanden, Biskoppen og Borgermesteren i Odense. Fundats af 22. April 1830 (Coll.-Tid. 1830, S. 916; Rskr. 1830, S. 402; Schack IV, S. 370; Borch: Odense Bys Legater, S. 50), konfirm. 26. Okt. 1830.

13. **Pastor Clausens Legat,** stiftet 1828 af Sognepræst til Flemløse Peter Kryssing Clausen (f. 6. Okt. 1761 † 23. Okt. 1828) med 3,255 Rdl. 82½ Sk., nu 6,644 Kr. 98 Ø., af hvis Renter ½ deles mellem to fattige Jomfruer paa over 30 Aar, af hvilke den ene skal være Datter af en ubemidlet Præst i Fyns Stift, den anden

af en fattig Kjøbmand i Odense, ½ anvendes til St. Knuds Kirkes Vedligeholdelse og Forskjønnelse.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Testamente af 31. Okt. 1828 (Schack IV, S. 353; Borch: Odense Bys Legater, S. 50), konfirm. 23. Jan. 1829.

14. **Jomfru Johanne Margrethe Mules Legat for aldrende, trængende, honette Jomfruer,** stiftet 1833 af Johanne Margrethe Mule (hjemmedøbt 17. Aug. 1778 † 2. Mai 1833) med 2,250 Rdl., nu 4,497 Kr. 75 Ø., hvis Renter uddeles paa Livstid til 3 Jomfruer af Embedsstanden i Fyns Stift, fortrinsvis saadanne, som bære Navnet Mule.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Testamente af 15. Jan. 1833 (Schack IV, S. 348; Borch: Odense Bys Legater, S. 52), konfirm. 31. Mai 1833.

15. **Vincens Ribers Legat for Studerende af Fyns Stifts Landalmue,** stiftet 1835 af Birkedommer Vincens Riber (f. 24. Juni 1778 † 19. Mai 1837) med 9,414 Rdl. 3 Mk., nu 31,395 Kr. 31 Ø., hvis Renter tillægges 1 eller 2 Bønderbørn og Sønner af Landsbylærere til deres Skolegang og Universitetsstudier, saa længe begge Dele varer, ved Universitetet kun i 5 Aar med 600 Kr. om Aaret.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Direktionen for Lundegaards Stiftelse (Nørre Broby Sogn, Svendborg Amt). Testamente af 26. Sept. 1835 (Schack IV, S. 361; Indbydelsesskr. til Odense Kathedralskole 1850, S. 53; Univ.-Leg. 1890, S. 672), konfirm. 22. Dec. 1835.

16. **Det Benzon'ske Legat til Fyns Stiftamtmænds og Biskoppers ugifte Døtre,** stiftet 1836 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon (f. 1. Juni 1767 † 24. Dec. 1839) og Hustru Antoinette Margrethe Gersdorff (f. 24. April 1773 † 31. Mai 1834) med 16,000 Rbd., nu 91,819 Kr. 30 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 160, nu 375 Kr. til ugifte, trængende Døtre af Stiftamtmænd og Biskopper i Fyns Stift, og paa 750 Kr., naar der kun er 1 kvalificeret Legatnyderske.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Fundats af 1. Juni 1836 (Rskr. 1841, S. 242; Borch: Odense Bys Legater, S. 53), konfirm. 10. Nov. 1841. Kgl. Resol. 2. Dec. 1889 (utrykt).

17. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 1 til Fyns Stifts Almueskolevæsen, i Særdeleshed paa Landet,** stiftet 1837 af de Samme med 30,000 Rbd., af hvis Renter i 30 Aar 1,000 Rbd. ere oplagte, saa at Kapitalen nu er 120,880 Kr., hvis Renter kunne anvendes 1° til nye grundmurede Landsbyskolers Opførelse eller til ældre Skolers Udvidelse, 2° til Lønning for Lærere ved nye Skoler, 3° til Opmuntringspræmier for dygtige og nidkjære Almueskolelærere for Livstid eller paa visse Aar, 4° til Understøttelse af fortjente Almuelæreres fattige Enker, 5° til Præmier for de Almuelærere, som ved Bispevisitatsen befindes at have gjennemgaaet 16—20 Kapitler af Evangelierne og Apostlenes Gjerninger med øverste Klasses Børn. For Tiden anvendes Legatet kun til Understøttelse af Lærerenker og til Præmier for Lærere.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Direktionen for Fyns Stifts geistlige Enkekasse. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 253), konfirm. 10. Nov. 1841.

18. **Legat for kvindelige Descendenter af Familien Plum**, stiftet ved Testamente af 27. Okt. 1853 af Frøken Tabitha Sophie Plum (f. 1793 † 1856) med 15,710 Kr. 4 Ø., nu 15,850 Kr. 40 Ø., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til trængende, kvindelige Efterkommere, fortrinsvis ugifte Piger og Enker, af hender Broder, Sognepræst til Taarnby Niels Munk Plum (f. 17. Aug. 1803 † 18. Aug. 1865) og hendes Søstre Oline Cecilie Plum (f. 13. Jan. 1797 † 25. April 1875), Enke efter Kjøbmand i Assens Søren Wedege Bruun (f. 30. Mai 1794 † 11. Nov. 1826), Hanne Antonie Jacobine Christiane Plum (f. 17. Febr. 1798 † 19. Jan. 1878), Enke efter Kjøbmand i Assens, Agent Hans Brøchner Bruun (f. 18. Juli 1793 † 1. April 1863), og Marie Sophie Plum (f. 17. Aug. 1810), Enke efter Sognepræst til Asminderød og Grønholt, Provst Vilhelm Bartholomæus Bentzien (f. 4. Marts 1800 † 8. Okt. 1857) og, naar der ikke længer er kvindelige Efterkommere af de nævnte Linier i Live, som kunne nyde Legatet, da til trængende, ugifte Piger og Enker i Fyns Stift.

Legatet, der er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres af Biskoppen og 2 Mænd af Slægten. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 1. Mai 1858 (Rskr. 1858, S. 283; Borch: Odense Bys Legater, S. 59), konfirm. 2. Sept. 1858.

19. **Fyns Stifts Legat for Skolelærerenker**, stiftet 1856 af Sognepræst til Skjellerup og Ellinge Jens Christian Edvard Theodor Mau (f. 10. Okt. 1808 † 4. Aug. 1885) med 500 Rdl., af forskjellige Præster og Lægfolk med 1,500 Rdl., tilsammen 2,000 Rdl., nu 6,020 Kr. 39 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. til trængende Enker efter Skolelærere, der ere afgaaede som Lærere i Fyns Stift.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Direktionen for Fyns Stifts geistlige Enkekasse. Fundats af 25. Juni 1856 (Rskr. 1857, S. 132; G. R. 1857, S. 39), konfirm. 15. Mai 1857.

20. **Fyns Stifts Sparekasses Jubilæumslegat for værdige Trængende**, stiftet 1859 af Sparekassens Direktion med 30,000 Rdl., hvis Renter uddeltes i 12 Portioner paa 100 Kr. og 24 Portioner paa 50 Kr., 1881 forøget til 100,000 Kr., hvis Renter uddeles i 15 livsvarige Portioner paa 100 Kr. og 50 livsvarige Portioner paa 50 Kr. til værdige, trængende og svagelige Personer fra Fyns Stift.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sparekassens Direktion. Fundats af 7. Juni 1859 (Rskr. 1859, S. 253; Borch: Odense Bys Legater, S. 60), konfirm. 26. Aug. 1859. Ny Fundats, konfirm. 20. Dec. 1881.

21. **Pastor C. E. Møllers og Hustrus Legat**, stiftet ved Testamente af 5. Sept. 1859 med Kodicil af 22. Juni 1881 af Eline Martine Bredsdorff (f. 23. Jan. 1806 † 2. Aug. 1888), Enke efter Sognepræst til Dalby og Stubberup Christian Edvard Møller (f. 13. Jan. 1806 † 16. Mai 1859), med 12,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 lige store, livsvarige Portioner til værdige, trængende og ugifte Fruentimmer, undtagelsesvis Enker, helst Præstedøtre i Fyns Stift, fortrinsvis Slægtninge af Legatstifter-

inden og hendes Mand samt af Fru Ane Elisabeth Frederikke Bergh født Simonsen.

Legatet er inddraget under Stiftsmidlerne og bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Fundats af 11. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 271; G. R. 1889, S. 147), stadf. 6. Aug. 1889.

22. **Det Fog'ske Legat for gamle eller trængende Jomfruer af Stifterindens, Jomfru Adamine Gottlobine Fogs Familie,** stiftet ved Testamente af 13. Mai 1831 og Tillæg af 11. Mai 1842 af Adamine Gottlobine Fog (f. 23. Okt. 1782 † 15. April 1861) med 5,000 Rdl., nu 10,513 Kr. 36 Ø., hvis Renter uddeles til 2 svage, gamle, trængende Jomfruer, der nedstamme fra hendes Fader, Sognepræst til Humble, Provst Jørgen Fog (f. 15. Juni 1734 † 17. April 1799), derefter til trængende Præstedøtre i Fyns Stift.

Legatet, der er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Fundats af 31. Mai 1862, konfirm. 30. Aug. 1862.

23. **Sehestedt-Juuls Legat,** stiftet 1863 af det fynske Brandassuranceselskab til Erindring om Kammerherre Christian Sehestedt Juul til Stamhuset Ravnholt (f. 26. Marts 1806 † 2. Sept. 1861) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 5 paa 40 Kr., 10 paa 20 Kr. til Trængende i Fyn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis paa Landet, især tidligere Medlemmer af Selskabet og saadanne, som have lidt Skade ved Ildebrande, der vedrørte Selskabet.

Legatet bestyres af Selskabet og uddeles af Besidderen af Stamhuset Ravnholt, Selskabets Formand og en af dets Repræsentanter. Fundats af 4. April 1863 (Rskr. 1864, S. 168), konfirm. 24. Mai 1864.

24. **Biskop Engelstofts Jubilæums-Legat,** stiftet 1876 af Fyns Stifts Geistlighed i Anledning af Biskop over Fyns Stift, Dr. theol. Christian Thorning Engelstofts (f. 8. Aug. 1805 † 25. Jan. 1889) 25 Aars Bispejubilæum med 3,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 3 lige Portioner til trængende, ugifte, faderløse Døtre af Præster i Fyns Stift.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Biskoppen. Fundats af 16. Nov. 1876 (Min.-Tid. 1878 A, S. 100; G. R. 1878, S. 89), stadf. 22. Juli 1878.

25. **Cand. theol. Chr. E. Bendzs og Hustrus Sølvbryllupslegat af 22. Juni 1877,** stiftet 1877 af Christian Emil Bendz til Hønneruplund (f. 15. Mai 1817) og Hustru Laura Smith (f. 27. Febr. 1819 † 10. Marts 1891) med 1,200 Kr. i Nationalbankaktier, hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en ældre, trængende, ugift Kvinde af Legatstifternes Slægt inden 4. Slægtled, derefter en ældre, trængende, ugift, privat Lærerinde i Fyn paa Livstid.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Fundats af 22. Juni 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 123; G. R. 1877, S. 355), stadf. 15. Okt. 1877.

26. **Ove Sehestedt-Juuls Legat,** stiftet 1884 af det fynske Brandassuranceselskab til Erindring om Kammerherre Ove Sehestedt Juul til Stamhuset Ravnholt

(f. 5. Nov. 1830 † 3. Dec. 1882) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Portioner paa 100 Kr. til Trængende i Fyn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis paa Landet, især tidligere Medlemmer af Selskabet og saadanne, som have lidt Skade ved Ildebrande, der vedrørte Selskabet.

Legatet bestyres af Selskabet og uddeles af Besidderen af Stamhuset Ravnholt, Selskabets Formand og en af dets Repræsentanter. Fundats af 18. Sept. 1884.

27. **Carl og Sophie Frederikke Juel-Brockdorffs Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1886 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til Meilgaard (f. 10. Nov. 1827 † 25. April 1888) med 400,000 Kr., nu 413,460 Kr. 58 Ø., hvis Renter anvendes til Sygepleie og Sygehjælp, herunder Lægehonorar og Medicin, til trængende Personer udenfor Fattigvæsenet, som have fast Ophold i Fyns Stift, og som ikke uden føleligt Afsavn i deres nødvendigste Udgifter kunne udrede saadant, fortrinsvis til Beboerne af Stamhuset Taasinges og Baroniet Scheelenborgs Godser. Paa hvert af disse Godser er der oprettet en fast Sygepleiestation med uddannede Sygepleiersker.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Fyns Stiftsøvrighed. Fundats af 23. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 6), stadf. 4. Jan. 1890.

28. **Lauritz Langes og Hustru Henriette Christiane født Tobiesens Legat til Bedste for 12 ugifte og uformuende Døtre af evangelisk-lutherske Geistlige i Fyns Stift,** stiftet af fhv. Sognepræst til Helnæs Lauritz Frants Salomon Joachim Lange (f. 22. Okt. 1814 † 10. Aug. 1886) og Hustru Henriette Christiane Tobiesen (f. 9. Dec. 1803 † 6. Juli 1880) med 30,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 10 paa 100 Kr., 1 paa 50 Kr. og 1 paa 40 Kr.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Direktionen for Fyns Stifts geistlige Enkekasse. Fundats af 28. Juni 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 144; G. R. 1887, S. 66), stadf. 18. Juli 1887.

29. **Frederik Carl Barner Worms Legat,** stiftet ved Testamente af 13. April 1887 og Kodicil af 14. Jan. 1893 af Rentier af Nyborg Frederik Carl Barner Worm (f. 1. Dec. 1825 † 21. Jan. 1893) med 274,780 Kr. 94 Ø. (efter Kursværdi), nu 255,951 Kr. 82 Ø., af hvis Renter 1/16 oplægges, Resten uddeles, tildels efter nogle Legatarers Død, i livsvarige Portioner, 1/3 paa 300 Kr., 1/3 paa 200 Kr., 1/3 paa 100 Kr. til mindst 45 Aar gamle Trængende, helst i Fyns Stift, som have ført et ulasteligt Levnet, navnlig saadanne, som tilhøre de dannede Samfundsklasser, og som have kjendt bedre Dage, men hellere savne det Nødvendige i Stilhed end taale den Bitterhed at gaa til det Offenlige, særlig hjælpeløse Lærerinder, som efter et værdigt og stræbsomt Liv staa venneløse og ei længer formaa at tjene Brødet.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Stiftamtmanden, Biskoppen og et Medlem af Odense Byraad. Fundats af 2. Aug. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 319), stadf. 15. Nov. 1894.

30. **Kronprins Frederik og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupslegat af 28. Juli 1894 til Fordel for Skolelæreres Efterladte i Fyns Stift,**

stiftet 1894 af Medlemmerne af en opløst Forening til Forsørgelse af forældreløse Børn efter Skolelærere i Fyns Stift med 6,400 Kr., nu 6,783 Kr. 99 Ø., hvis Renter hvert Aars 28. Juli uddeles i Portioner paa ikke over 100 Kr. til forældreløse Børn under 18 Aar og ikke under 25 Kr. til Enker efter Lærere, der have været Medlemmer af nævnte Forening. Naar Legatet ved Oplæg har naaet en Størrelse af 10,000 Kr., uddeles Renterne til forældreløse Børn under 18 Aar og Enker efter Lærere i Fyns Stift i samme Portioner.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets og under Biskoppens Overbestyrelse af 3 i Embede værende Lærere, en for hver af Fyns Skoleraadskredse, der supplere sig selv. Fundats af 2. Juli 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 275), stadf. 10. Okt. 1894.

29. **Lundegaards Stiftelse** se Nørre Broby Sogn i Svendborg Amt.

30. **Klokker og Stiftsbibliothekar Lütkens og Hustrus Legat for faderløse Præstedøtre i Odense Kjøbstad eller Fyns Stift** se Odense Kjøbstad.

ODENSE AMT.

ODENSE AMT.

1. **Otte Skinkels Legat,** stiftet 1446 af Hr. Otte Skinkel af Iversnæs (†1450) med 3 Gaarde i Asperup Sogn, som 1795 solgtes for 4,800 Rdl., nu 19,268 Kr. 45 Ø., hvis Renter tildeles Sognepræsterne i Vends Herred.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne. Renten fordeles af Kirke- og Undervisningsministeriet. Gavebrev af St. Povelsdag 1446 (Hofman V, S. 415; Schack V, S. 321), konfirm. 5. Febr. 1687. Kgl. Resol. 28. April 1879 (utrykt).

2. **Rasmus Jørgensens og Christiane Charlotte Mejers Legat,** stiftet af Forpagter paa Nislevgaard Rasmus Jørgensen og Hustru Christiane Charlotte Mejer (f. 1727 † 30. Sept. 1810) med 4,000 Rdl., nu 7,961 Kr. 84 Ø., hvis Renter uddeles til 2—3 blandt Lunde Herreds Skolelærere, der anvende mest Flid paa Børnenes Uddannelse.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Provsten og 2 af Biskoppen udnævnte Præster af Lunde Herred. Fundats af 28. Jan. 1812 (Rskr. 1812, S. 112; Coll.-Tid. 1812, S. 221, 236; Schack V, S. 153), konfirm. 20. Marts 1812.

3. **Det Seidelin'ske Mindelegat for ugifte Fruentimmer,** stiftet 16. Juni 1859 af Præsterne og Lærerne i Baag og Vends Herreder ved Provst, Sognepræst til Dreslette Valentin Peter Seidelins (f. 30. April 1781 † 3. Jan. 1863) Jubilæum med 590 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige Portioner til ugifte Døtre over 30 Aar af Præster og Lærere i Baag og Vends Herreder, fortrinsvis blandt Provst Seidelins Descendenter, 1 af hver Klasse.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Provsten i Baag Herred. Fundats af 28. Sept. 1859 (Rskr. 1859, S. 308; G. R. 1859, S. 338), konfirm. 26. Okt. 1859.

4. **Stiftamtmand I. J. Unsgaards Legat,** stiftet 1869 af Stiftamtmand over Fyns Stift, Amtmand over Odense Amt, Geheimekonferensraad, Kammerherre Iver Johan Unsgaard (f. 4. Sept. 1797 † 15. Sept. 1872) med 2,500 Rdl., nu 5,540 Kr. 55 Ø., hvis Renter tildeles 2 Enker, 1 fra Kjøbstad, 1 fra Land.

Legatet bestyres af 1 Medlem af Odense Byraad og 1 Medlem af hvert af Amtets 2 Amtsraad. Fundats af 1. April 1869, konfirm. 30. Dec. 1869.

5. **Legat for ugifte Præstedøtre, stiftet af Pastor Carl Emil Suhr og Hustru Mette Andrea Rasmine Suhr født Kirketerp** med 120,531 Kr. 62 Ø., nu 131,676 Kr. 62 Ø.; af 1/6 af den oprindelige Kapital skal 4 pCt. Rente dels anvendes til Legatets Administration og Vedligeholdelse af Legatstifternes, Sognepræst til Tved Carl Emil Suhrs (f. 15. Okt. 1795 † 15. Juni 1879) og Mette Andrea Rasmine Kirketerps (f. 23. Febr. 1805 † 26. Dec. 1881) Gravsted paa Tved Kirkegaard (se Tved Sogn i Svendborg Amt), dels oplægges, Resten uddeles i livsvarige Portioner, 6 paa 160, 13 paa 80 Kr., senere i Portioner paa 300 Kr. og 150 Kr. til ugifte, trængende Døtre efter Præster i den danske Statskirke, fortrinsvis efter Præster i Sunds Herred.

Legatet bestyres af Direktionen for den Suhr'ske Stiftelse og uddeles af Biskoppen over Fyns Stift. Fundats af 9. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 186), stadf. 15. Okt. 1883.

6. **Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupslegat til Anskaffelse af Brudeudstyr for en Tjenestepige i Odense Amt,** stiftet 1894 af Deres kongelige Høiheder med 4,500 Kr., hvis Renter hvert Aars 28. Juli bortgives til en hæderlig, ubemidlet Tjenestepige, skiftevis af Amtets Landdistrikter og Kjøbstæder, til Brudeudstyr og tillige som Belønning for tro Tjeneste.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Amtmanden. Fundats af 1. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 341), stadf. 19. Dec. 1894.

ASSENS KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Assens Børneasyl,** oprettet 1875 af en Kreds af Mænd og Kvinder, eier en Kapital af 2,449 Kr. 43 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legat. Asylet er brandforsikret for 3,150 Kr.

Asylet bestyres af Opretterne, der supplere sig selv.

2. **Majestæternes Guldbryllupslegat,** stiftet 1892 ved en af Byraadet foranstaltet Indsamling med 606 Kr. 75 Ø., hvis Renter tilfalde Børneasylet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Asylets Bestyrelse. Ingen Fundats.

3. **Haandværker- og Industriforeningens Boliger,** opførte 1892 til 10 Friboliger for gamle, værdige og trængende Haandværkere og deres Enker, af hvilke 8 nyde en aarlig Brændselshjælp af 20 Kr. til hver. Stiftelsen har ingen Formue. Dens Udgifter afholdes af Foreningen. Stiftelsen er brandforsikret for 9,000 Kr.

Stiftelsen bestyres af den 5. Dec. 1853 stiftede Forenings Bestyrelse. Love af 2. Juni 1891.

KIRKEN.

4. **Borgermester Laurits Hiort** gav 1634 18 Skpr. Land i Nymark paa Steilebjerg til Kirkens fornødne Bygning.

Gavebrev af 16. Marts 1634 (Hofman V, S. 328).

5. **Samme** gav 1641 16 Skpr. Land i Skarndal til Kapellanen.

Jorden er bortkommen. Gavebrev af 17. Marts 1641 (Hofman V, S. 357).

6. **Samme** gav 1647 en indhegnet Toft nord for Adelveien for Østerport til Kirken for sit og sin Hustru Margrethe Sandersdatters Leiested i Kirken.

Gavebrev af St. Povels Dag 1647 (Hofman V, S. 327).

7. **Borgermester Bonde Jacobsen** gav 1640 9 Skpr. Sædeland i Kapelsmarken til Kirken og 9 Skpr. smstds. til Kapellanen.

Gavebreve af 9. Okt. 1640 (Hofman V, S. 330 og 356).

8. **Sammes Enke Margrethe Christophersdatter** gav 1660 100 Rdl. til Kirken, for hvilken Sum der 1676 blev udlagt 91½ Skpr. Sædeland.

Fundats af 29. Mai 1660 (Hofman V, S. 330).

Disse Jorder kunne ikke nærmere paavises. Kirken eier nu til fuld Eiendom c. 59 Tdr. 4 Skpr. Land (494,760 □ Alen) i hvilke Jorderne muligvis ere indbefattede, men forøvrigt er der i ældre Tid af Præsterneført Klage over, at Byens Borgermestre og Kirkeværger ikke have seet paa Kirkens, men paa Byens Tarv, og at flere af Kirkens Jorder ere frakomne den og Indtægterne gaaede i Byens Kasse.

9. **Major Bihls Legat**, stiftet 1813 af Major og Kommandør ved Landeværns-Bataillonen i Assens og Hindsgavl Amter Carl Bihl med 56 Rdl. 25 Sk., som indbetaltes ved Skiftets Slutning 30. Nov. 1819.

Legatet er optaget blandt Kirkens øvrige Midler. Gavebrev af 14. Aug. 1813 (Schack V, S. 333).

10. **Frøken Eline Hammekens Legat**, stiftet af Executor testamenti efter Eline Hammeken († 9. Marts 1894) med 600 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes og Pastor Schaldemoses Familiegravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres under Kirkeinspektionens Tilsyn af Kirkeværgen.

11. **Kornbecks Legat**, stiftet af Murmester Kornbeck i Kjøbenhavn med 30 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Broders, Bogbinder Kornbecks Gravsted paa Assens Kirkegaard.

Legatet bestyres under Kirkeinspektionens Tilsyn af Kirkeværgen.

12. **Partikulier A. Jørgensens Legat**, stiftet af Anders Jørgensen (f. 4. April 1839 † 16. Aug. 1892) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Familiegravsted paa Assens Kirkegaard i 40 Aar.

Legatet bestyres under Kirkeinspektionens Tilsyn af Kirkeværgen.

13. **Enkefru Clemmensens Legat**, stiftet 1876 af Karen Eleonore Hedevig Rieffestahl (f. 30. Jan. 1792 † 28. April 1879), Enke efter Kjøbmand Clemmensen, med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Gravsteder paa Assens Kirkegaard i 100 Aar.

Legatet bestyres under Kirkeinspektionens Tilsyn af Kirkeværgen. Fundats af 6. Sept. 1876, approb. 21. Mai 1881.

ANDRE LEGATER.

14. **Jørgen Brahes Legat**, stiftet 1627 af Jørgen Brahe til Hvedholm (f. 22. Mai 1585 † 12. Febr. 1661) med 200 Daler, hvis Renter 2. Pinsedag af Sognepræsten og 2 af Borgermestre og Raad skulde uddeles til 12 af de elendigste og mest „nødtørffvende" Almisselemmer og Krøblinge.

Legatet er inddraget under Byens øvrige Midler. Fundats af Pinsedag 1627 (Hofman V, S. 346; Schack V, S. 337).

15. **Borgermester Clausens Legat**, stiftet 1652 af Borgermester Jens Clausen med 100 Sldr. til 2 fattige Skolens Personer og 2 Husarme. Kapitalen blev 1672 vederlagt med 46 Skpr. Land, hvoraf 17 Skpr. ere bortsolgte for 536 Rdl., nu 1,072 Kr., og en Kornafgift af 1¼ Tdr. Rug, 1 Td. Byg og 7 Skpr. Havre. Legatet henlagdes 1740 ved Assens Latinskoles Nedlæggelse til fattige Skolebørn der i Byen. Af Renten og Kornafgiften uddeles ⅓ til 2 Husarme, ⅔ til 2 fattige Skoledrenge.

Legatet bestyres af Byraadet. Thingsvidne af 17. Dec. 1672 (Hofman V, S. 343; Schack V, S. 334 og 336). Rskr. 4. Marts 1740. Min.-Skr. 30. April 1872 (utrykt).

16. **Bonde Jacobsens Legat**, stiftet 1660 af Borgermester Bonde Jacobsen med 100 Rdl. til 2 fattige Skolebørn i den latinske Skole. For denne Sum blev der 1671 udlagt 8 Tdr. 7 Skpr. Land, som ved den latinske Skoles Nedlæggelse 1740 hen-

lagdes til fattige Skolebørn der i Byen og 1805 solgtes for 1,981 Rdl. 1 Mk. 1½ Sk., hvoraf 95 Rdl. 5 Mk. 9 Sk. tilfaldt Fattigkassen, Resten Skolekassen.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens øvrige Midler. Gavebrev af 29. Mai 1660 (Hofman V, S. 330 og 343; Schack V, S. 334). Rskr. 4. Marts 1740. Canc.-Skr. 29. Marts 1806.

17. **Foghs Legat,** stiftet 1705 af Amtsforvalter i Assens og Hindsgavl Amter, Kammerraad Christian Nielsen Fogh paa Brobygaard med 20 Tdr. Land til de Fattige. 1810 solgtes Jorden for 2,572 Rdl. 48 Sk. foruden en aarlig Kornafgift af 7 Tdr. 2 Skpr. Rug, 8 Tdr. 3 Skpr. Byg og 7 Tdr. 2 Skpr. Havre. Renten af Kapitalen og Kornafgiften tilfalder Kommunens Kasse.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens øvrige Midler. Fundats af 18. Juli 1705 (Hofman V, S. 347; Schack V, S. 337).

18. **Provst Ludvigsens Legat,** stiftet 1708 af Provst, Sognepræst til Assens og Kjærum Bertel Ludvigsen (f. 24. Aug. 1638 † 20. Dec. 1719) med 100 Sldr., opvoxede til 200 Sldr., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er inddraget under Byens øvrige Midler. Fundats af 11. Okt. 1708 (Hofman V, S. 350; Schack V, S. 337).

19. **Myginds Legat,** stiftet 1717 af Niels Jørgensen Mygind og hans Søn Hans Jørgensen Mygind med 6 Skpr. Land, 1719 af Sidstnævnte med 14 Skpr. Land. Al Jorden er solgt for 550 Rdl. Sølv og en aarlig Kornafgift af 1 Td. 1 Skp. Rug, 1 Td. Byg og 1 Td. 1 Skp. Havre. Renten af Kapitalen og Kornafgiften tilfalder Kommunens Kasse.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens øvrige Midler. Fundats af 20. Mai 1717 (Hofman V, S. 353). Fundats af 28. Marts 1719 (Hofman V, S. 354; Schack V, S. 337).

20. **Lundes Legat,** stiftet 1720 af Maren Rasmusdatter, Enke efter Jens Jørgensen Lunde, med 8 Tdr. Land til de Fattige. Jorden er solgt for 205 Rdl. og en Afgift af 1 Td. 4 Skpr. Rug, 1 Td. 5 Skpr. Byg og 1 Td. 4 Skpr. Havre. Renten af Kapitalen og Kornafgiften tilfalder Kommunens Kasse.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens øvrige Midler. Gavebrev af 27. Juli 1720 (Hofman V, S. 355; Schack V. S. 339).

21. **Rektor Winthers Legat,** stiftet 1738 af Rektor Christian Henrik Winther (f. 20. Sept. 1696 † 31. Aug. 1772 som Sognepræst til Veile og Hornstrup) med 40 Rdl. D. C. til de Fattige.

Legatet er inddraget blandt Byens øvrige Midler. Fundats af 16. Marts 1738 (Hofman V, S. 355; Schack V, S. 337).

22. **Maren Bangs Legat,** stiftet 1744 af Maren Bang (begr. 1. Febr. 1745), Enke efter Hans Christian Trewen, med 3 Tdr. Land paa Byens Mark og en Rytterbarak i Byen til 2 Fattige, hvortil en Slægtning efter hendes Død gav 10 Rdl. D. C. Rytterbarakken solgtes 1800 for 150 Rdl. D. C., Jorden for 915 Rdl. samt en Afgift af 1 Td. 1 Skp. Rug, 1 Td. 2 Skpr. Byg og 1 Td. 1 Skp. Havre efter Kapitelstaxt. Legatkapitalen er nu 2,150 Kr. Legatet uddeles til 2 fattige Lemmer.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Mai 1744 (Hofman XI, S. 157; Schack V, S. 337). Canc.-Resol. af 24. Sept. 1800 (utrykt). Min.-Skr. 30. April 1872 (utrykt).

23. **Fru Kaas' Legat,** stiftet 1799 af Christiane Ulrikke Bertelsen (Bartholin) (f. 1731 † 1. Mai 1799), Enke efter Ritmester Christian Frederik Kaas (f. 1714 † 9. April 1799), med en Gaard i Assens, som er solgt for 581 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles i 3 livsvarige Portioner til 3 fattige Enker, hvis Mænd have havt Borgerskab i Assens.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 27. April 1799 (Schack V, S. 340).

24. **Examinatus juris Marius Christian Mønsters Legat for Trængende,** stiftet ved Testamente af 5. Aug. 1865 af Marius Christian Mønster (f. 9. Okt. 1820 † 24. Juli 1870) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige Dele til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Mai 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 192), stadf. 20. Okt. 1873.

25. **Examinatus juris Marius Christian Mønsters Legat for Almisselemmer,** stiftet ved Sammes Testamente af 5. Aug. 1865 med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Almisselemmer med 1/4 hver Kvartal.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Mai 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 193), stadf. 20. Okt. 1873.

26. **Examinatus juris Marius Christian Mønsters Legat,** stiftet ved Sammes Testamente af 5. Aug. 1865 med 150 Rdl., nu 493 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Familiegravsted paa Assens Kirkegaard og derefter tillægges en trængende Borger.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 25. April 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 88), stadf. 21. Juni 1878.

27. **Rasmus Nyboes Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Juli 1870 af Kjøbmand Rasmus Nyboe i Assens med 10,000 Rdl., nu 21,400 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store Portioner til 4 Enker af Handels- og 4 af Haandværksstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Febr. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 39), stadf. 21. Mai 1876.

28. **Snedkermester Lars Justesens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 30. Dec. 1873 af Partikulier Lars Justesen i Kjøbenhavn, bestaaer af Huset Nr. 491 paa Nørregade med Grund og tilliggende nyt Matr.-Nr. 461 samt en Kapital af 4,800 Kr., hvis Renter efter to Legatarers Død uddeles til 2 Trængende af Haandværkerklassen, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt, medens Huset efter de samme 2 Legatarers Død overdrages en Trængende til leiefri Beboelse, ligeledes med Fortrinsret for Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Aug. 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 135), stadf. 28. Sept. 1878.

29. **Hans Christian Christensens Legat for Trængende i Assens,** stiftet ved Testamente af 27. Aug. 1874 med Kodicil af 20. Jan. 1875 af Naalemager Hans Christian Christensen i Assens (f. 24. Marts 1819 † 10. Sept. 1878) med 23,515 Kr. 92 Ø., hvis Renter anvendes til bestandig Vedligeholdelse af Legatstifterens og Familiens Begravelsesplads paa Assens Kirkegaard og efter nogle Legatarers Død uddeles i 4 lige store Dele til trængende Mænd udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1891 A. S. 350), stadf. 9. Nov. 1891.

30. **Enkefru Clemmensen født Rieffestahls Legat for værdige og trængende Kvinder i Assens,** stiftet ved Testamente af 6. Sept. 1876 af Karen Eleonore Hedevig Clemmensen født Rieffestahl (se ovenfor 13) med 800 Kr., hvis Renter udbetales til 2 Enker af den bedre Klasse, fortrinsvis blandt Legatstifterindens Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Okt. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 2), stadf. 6. Jan. 1800.

31. **Den mosaiske Menigheds Legat i Assens,** stiftet 1880 af fhv. Medlemmer og Descendenter af fhv. Medlemmer af Assens opløste mosaiske Menighed, eier en Jordlod Matr.-Nr. 106 og en Kapital af 3,743 Kr. 33 Ø.; for Jordleien og Renten holdes den mosaiske Kirkegaard paa nævnte Jordlod i smuk og forsvarlig Stand, Resten uddeles hvert Aars 1. Sept. til trængende Descendenter af tidligere mosaiske Borgere i Assens, derefter til andre Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Jan. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 65), stadf. 1. Mai 1880.

32. **Enkefru Marie Cathrine Fentz født Brandts Legat til Fordel for Sømandsstanden i Assens,** stiftet ved Testamente af 16. April 1880 af Marie Cathrine Brandt (f. 8. Okt. 1812 † 18. April 1880), Enke efter Bager Nicolai Fentz (f. 1. Dec. 1815 † 11. Nov. 1854), med 8,505 Kr. 87 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 50 Kr. til Sømandsfamilier eller Personer af Sømandsstanden i Assens, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 353), stadf. 10. Nov. 1891.

33. **Haandværkernes Enkekasses Legat,** stiftet 1883 med 1,000 Kr., nu 3,700 Kr., hvis Renter deles mellem Medlemmernes Enker, indtil 1 er tilbage, som kun nyder 1/2, medens 1/2 oplægges til 4,000 Kr., hvis Renter efter den sidste Enkes Død uddeles til eventuelle Sønners Enker og derefter til 4 trængende Enker af Haandværkerstanden udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af 3 af Enkekassens Medlemmer, derefter af Byraadet. Fundats af 27. Juli 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 28), stadf. 1. Febr. 1884.

34. **Feldbereder Hans Nielsens og Hustrus Mindelegat,** stiftet 1889 af Hans Nielsen (f. 6. Febr. 1819 † 23. Jan. 1892) og Hustru Maren Sophie Eriksen (f. 3. Sept. 1828 † 2. April 1887) med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles med 1/2 til en Enkemand af Haandværkerstanden og med 1/2 til Enken efter en Haandværker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. April 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 329), stadf. 10. Okt. 1889.

35. **Bødkermester H. J. Asmussens Legat for en værdig, trængende Haandværker eller Enke efter en saadan i Assens Kjøbstad,** stiftet 1890 af hans Datter Jensine Rasmine Asmussen (f. 14. Nov. 1859 † 3. Febr. 1895) med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i begge Terminerne til Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 2), stadf. 2. Jan. 1891.

36. **Enkefru Marie Dorthea Holms Legat for to trængende Enker i Assens,** stiftet af Marie Dorthea Friis (f. 1804 † 28. Nov. 1885), Enke efter Organist og Lærer Anton August Holm, med 400 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 341), stadf. 23. Dec. 1890.

37. **Det Holm-Friisiske Legat,** stiftet af Marie Dorthea Holm født Friis (se ovenfor 36) med 33,256 Kr. 92 Ø., nu 42,135 Kr. 9 Ø., af hvis Renter, der ere oplagte i 10 Aar, Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Assens Kirkegaard med Monument vedligeholdes og 1 Portion paa 100 Kr. uddeles til en Trængende i Assens udenfor Fattigvæsenet, Resten uddeles i Portioner paa 100 Kr. paa 5 Aar med ½ til de mest trængende Descendenter af Kancelliraad, Birkedommer i Møgeltønder Joachim Christoffer Holm og til 2 Døtre af Johanne Hansen af Gjerrigs, ½ til Descendenter af Skolelærer i Haarby Hans Ravn Friis og til 3 Børn af Ølbrygger i Assens Anders Hansen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 106), stadf. 13. April 1891.

38. **Kontorist Jørgen Andersen Jørgensens** († 11. Dec. 1887) **Legat,** stiftet 1891 af hans Fader, Partikulier Anders Jørgensen i Assens med 1,200 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens Død uddeles til 2 trængende Konfirmander udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Mai 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 293), stadf. 16. Sept. 1891.

39. **Kjøbmand og Skibsrheder Rasmus Petersens og Enkes Legat,** stiftet af Magdalene Dorothea Schmit (f. 10. Marts 1815 † 26. April 1892), Enke efter Rasmus Petersen (f. 20. April 1805 † 1. Jan. 1884), med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 20 Kr. til trængende Skippere eller Styrmænd eller deres Enker i Assens.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 324), stadf. 27. Okt. 1892.

40. **Skomagermester Johan Jacob Albinus og Hustru Johanne Kirstine født Hansens Legat,** stiftet 1892 af Johan Jacob Albinus (f. 6. Juni 1832) og Hustru Johanne Kirstine Hansen (f. 15. Febr. 1831) med 10,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifternes Død uddeles med ½ i 8 lige store Portioner, 4 til Haandværkere i Assens, 4 til Enker eller ugifte Døtre efter Haandværkere, alle udenfor Fattigvæsenet, ⅕ i 10 lige store Portioner til Beboere af Haandværker- og Industriforeningens Friboliger (se ovenfor 3), ⅒ til Børneasylet (se ovenfor 1), ⅒ til Understøttelsesforeningen, ⅒ til fattige Børns Bespisning.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 369), stadf. 17. Dec. 1892.

41. **Søskendene Hans og Mariane Storms Legat,** stiftet 1894 af deres Brødre Carl Storm i Assens (f. 28. Nov. 1853) og Jens Clemmen Storm i Karlslund med 5,000 Kr., hvis Renter hvert Aar i Midten af December uddeles i 4 lige store

Portioner til trængende Mænd i Assens, hvis Hovederhverv har været Agerbrug eller Haandværk, og deres Enker udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifternes Forældre.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 203), stadf. 18. Juli 1894.

42. **Hofmans Legat** se Norup Sogn i Odense Amt.

BOGENSE KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Jens Jørgensens Fattighus,** oprettet 1772 af Jens Jørgensen med 2 Huse paa Torvet til 4 Lemmer og 200 Rdl. Sølv, nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til de af Fattigvæsenet ombyggede Huses Vedligeholdelse og til Lemmerne.

Fattighuset og Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 15. Juli 1772 (Schack V, S. 252 og 262). Til Fattighuset er knyttet:

2. **Ditlev Withardt Jørgensens Legat,** stiftet 1799 med 200 Rdl. Sølv, nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Lemmerne.
Testamente af 18. Marts 1799 (Schack V, S. 252).

3. **Fahnøes Fattighus,** oprettet 1798 af Kjøbmand Christen Fahnøe og Hustru Gjertrud Larsdatter (se nedenfor 24) med Huset Nr. 35 til Fribolig for 2 Fattige.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Testamente af 11. Nov. 1798 (Schack V, S. 261).

4. **Niels Jensens og Hustru Christiane født Wøldidericks Stiftelse,** oprettet af Kjøbmand Niels Jensen (f. 12. April 1771 † 9. Nov. 1836) og Hustru Christiane Wøldiderick (f. 11. Nov. 1795 † 26. Nov. 1857), bestaaer af Huset Nr. 229 i Adelgade med Grund og Have til Fribolig for Trængende, især Enker, fortrinsvis blandt Legatstifternes Livsarvinger og deres andre nærmeste Slægtninge. Stiftelsen eier nu 2,228 Kr. 49 Ø.

Stiftelsen bestyres af Byfogden og 2 af Legatstifternes Efterkommere. Fundats af 20. Nov. 1859 (Rskr. 1860, S. 110), konfirm. 18. April 1860.

KIRKEN.

5. **Axel Brahe** til Elved (f. 28. Mai 1550 † 14. Aug. 1616) gav 1596 2 Eiendomme til Kapellanen.
Gavebrev af 13. Okt. 1596 (Hofman V, S. 305).

6. **Peder Jensen Hjallese,** Sognepræst til Skydebjerg og Orte († 1667) gav 1654 et Stykke Jord til Kirken.
Hofman V, S. 306.

7. **Claus Hansen Bang,** Sognepræst til Soderup og Eskildstrup (døbt 2. Aug. 1656 † i Febr. 1716) gav 1712 en Gaards Eie til Byens Marker og en Roe-Have ved Kirken til Vedligeholdelse af hans Faders, Sognepræst til Bogense og Skovby, Provst, Mag. Hans Clausen Bangs (f. 1620 † 29. Jan. 1658) Begravelse.
Gavebrev af 1. Okt. 1712 (Hofman V, S. 301).

8. **Eleonora Sal. Eggers** *) i Kjærby gav 1736 hele sit Efterladenskab, udlagt med 218 Rdl. 4 Mk. 10 Sk. til at bygge et Orgelværk. Kapitalen er antagelig forbrugt.
Gavebrev af 15. Nov. 1736 (Hofman V, S. 303).

9. **Byskriver Hans Rasmussens Enke** gav Jord i Hjadstrup af Hartkorn 1 Td. 6 Skpr. 1 Fdk. Jorden maa forlængst være solgt.
Hofman V, S. 302.

10. **Raadmand Jens Rasmussen og Hustru Maren Pedersdatter** gav 2 Skpr. $^{1}/_{2}$ Alb. Htk. i Æbelø Skov og Mark til Kirken. Jorden afløstes senere med 160 Rdl., som ere indgaaede blandt Kirkens Midler.
Hofman V, S. 303.
3 af Kirkens Jordlodder bortsolgtes 1811, og Kjøbesummerne inddroges under Kirkens øvrige Midler. Den eier foruden en for 10 Kr. om Aaret bortleiet Roehave en Jordlod Matr.-Nr. 3 a af Htk. 7 Skpr. $^{1}/_{2}$ Alb.

ANDRE LEGATER.

11. **Præsten Claus Bang** (se ovenfor 7) gav en Ager til den latinske Skole. Efter dennes Ophævelse kom Indtægten de fattige Børn til Gode, men Ageren antages at være solgt og Kjøbesummen indgaaet blandt Byens Midler.
Hofman V, S. 309.

12. **Hiorts Legat,** stiftet 29. Sept. 1711 af Anders Christiansen Hiort af Kjøbenhavn med 30 Rdl., nu 60 Kr., hvis Renter gives til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman V, S. 309; Schack V, S. 238).

13. **Matthias Borrings** **) **Legat,** stiftet 1733 af Christian Borring med 40 Rdl., nu 80 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman V, S. 309; Schack V, S. 308).

14. **Alhed Catrine Borring,** fornævnte Matthias B's Moder, gav 1734 „Smedager" til et fattigt Barns Skolelen. Jorden antages at være solgt og Kjøbesummen indgaaet blandt Byens Midler.
Gavebrev af 10. Sept. 1734 (Schack V, S. 237 og 238).

15. **Lundagers Legat,** stiftet 1764 af Sognepræst til Bogense og Skovby Gotfred Poulsen Lundager (f. 18. Mai 1719 † 15. Okt. 1776) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tildeles det allernødtørftigste Almisselem.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Byfogden og Fattigforstanderne. Fundats af 10. April 1764 (Hofman XI, S. 224; Schack V, S. 241).

16. **Basses Legat,** stiftet 1764 af Kammerraad Niels Basse til Hindsgavl (f. 10. April 1695 † 16. Febr. 1773) med 20 Rdl. Sølv., nu 40 Kr. om Aaret af Hindsgavl Hovedgaard til 10 af de mest fattige og nødlidende Husarme.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Hindsgavl. Testamente af 18. Juni 1764 (Schack V, S. 256).

17. **Hunderups Legat,** stiftet 1773 af Anna Maria Dixen († 22. Marts 1775), Enke efter Forvalter ved Harritslevgaard og Kjærsgaard Niels Hunderup

*) Kaldes ogsaa Eleonora Sal. Johan Hartvigs.
**) En Studiosus Matthias Sorensen Borring † i Odense 16. Aug. 1730.

(begr. 15. Febr. 1771), med 2 Gaards Eier paa Bogense Bys Mark til de Fattige. Jorderne ere bortleiede.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 18. Marts 1773, thinglæst 23. Marts 1773 (Schack V, S. 242).

18. **Madam Lundagers Legat,** stiftet 1776 af Anna Kirstine Bøgvad († i Febr. 1799), Enke efter Sognepræst til Bogense og Skovby Gotfred Poulsen Lundager (se ovenfor 15) med 2 Gaards Eier paa Byens Mark til de Fattige.

Gavebrev af 29. Okt. 1776 (Schack V, S. 244).

19. **Brandts Legat,** stiftet 1776 af Kjøbmand Jens Brandt (f. 1708 † 28. Febr. 1799) og Hustru Anna Ivarsdatter († 6. Nov. 1797) med 2 Gaards Eier paa Byens Mark til de Fattige.

Gavebrev af 10. Nov. 1776 (Schack V, S. 246).

Fornævnte 4 Gaardeier, 18 og 19, solgtes 1810 for 6,280 Rdl. D. C. og en Afgift af 4 Tdr. 7 Skpr. Rug, 7 Tdr. 7 Skpr. Byg og 7 Tdr. 2 Skpr. Havre efter Kapitelstaxt. Kapitalen omskreves 1813 til 2,102 Rbd. 68 Sk. og er nu 4,203 Kr. Begge Legaterne bestyres af Byraadet.

20. **Madam Bøgvads Legat,** stiftet 1776 af Birgitte Faber († 3. Marts 1784), Enke efter Tolder og Postmester Peder Christiansen Bøgvad († 13. April 1776), med 100 Rdl. Sølv, nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til fattige og nødlidende Lemmer.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 11. Nov. 1776 (Schack V, S. 249).

21. **En Ubenævnts Legat,** stiftet 1. Juli 1777 med 24 Rdl., af Fattigvæsenet forøgede til 40 Rdl., nu 48 Kr., til de Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet (Schack V, S. 250).

22. **Jens Jørgensens Legat,** stiftet 1777 af Jens Jørgensen (begr. 13. Okt. 1780) med 400 Rdl. Sølv, nu 800 Kr., hvis Renter tilfalde de mest Trængende og Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 25. Juli 1777 (Schack V, S. 251).

23. **Gedske Paulins Legat,** stiftet 1794 af Jomfru Gedske Paulin med 100 Rdl. Sølv, nu 200 Kr., hvis Renter gaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 14. Dec. 1794 (Schack V, S. 252).

24. **Christen Fahnøes og Hustru Gjertrud Larsdatters Husleiehjælps-Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Nov. 1798 af Kjøbmand Christen Fahnøe († 23. Marts 1813) og Hustru Gjertrud Larsdatter Schiødtz († 13. Jan. 1811) med Huset Nr. 43 a, nu Matr.-Nr. 183 paa Adelgade, til fri Beboelse for en Enke efter en geistlig eller verdslig Embedsmand. Huset solgtes 1883 for 2,050 Kr., hvortil kom et kontant Beløb af 33 Kr. 33 Ø. Den samlede Sum af 2,083 Kr. 33 Ø. er derefter oprettet til et Husleielegat for en trængende og skikkelig Enke udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 11. Nov. 1798 (Schack V, S. 261). Fundats af 24. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A. S. 105), stadf. 24. Mai 1884.

25. **Madam Roes Legat,** stiftet 1803 af Karen Borch, Enke efter Byfoged og Byskriver Morten Roe (begr. 11. Dec. 1788), med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til 2 værdige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 15. Juli 1803 (Schack V, S. 253).

26. **Ernst Jørgensens Legat,** stiftet 1811 af Feldberedermester Ernst Jørgensen († 15. Nov. 1819) med Huset Nr. 44 i Bogense til Fattigvæsenet. Huset er solgt og Kjøbesummen antagelig indgaaet blandt Byens øvrige Midler.

Gavebrev af 14. Mai 1811 (Schack V, S. 254).

27. **Jens Jørgensens Enkes Legat,** stiftet 1812 med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter gaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 20. Jan. 1812.

28. **Madam Grønvolds Legat,** stiftet 1829 af Anne Kirstine Schmidt (f. 1754 † 6. Juni 1829), Enke efter Toldinspektør Schack Grønvold (f. 1763 † 1. Dec. 1821), med 708 Rbd. 4 Mk., nu 1,417 Kr. 32 Ø., hvis Renter tilfalde trængende og værdige Enker efter Embedsmænd i Bogense 1) Toldforvalter, 2) Sognepræst, 3) Byfoged, 4) Distriktslæge og, naar saadanne ei gives, da en agtbar Borgers trængende og værdige Enke eller en Embedsmandsdatter.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Testamente af 5. Juni 1829 (Schack V, S. 256), konfirm. 6. Aug. 1829. Fundats af 20. April 1831 (Rskr. 1831, S. 179; Schack V, S. 258), konfirm. 20. Mai 1831.

29. **J. C. Brøchners Legat for værdige trængende Haandværksfamilier i Bogense,** stiftet ved Testamente af 24. Aug. 1861 med Kodicil af 25. Jan. 1865 af Kateket Jens Carl Brøchner (f. 18. Marts 1817 † 28. Aug. 1866) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 4 lige Dele til værdige, trængende Haandværksfamilier eller enkelte Personer af samme Klasse.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, skal bestyres af Byraadet. Fundats af Marts 1869, stadf. 7. Mai 1869.

30. **J. C. Brøchners Legat til værdige, trængende Enker eller ugifte Piger i Bogense,** stiftet 1861 af Samme med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter efter to Legatarers Død uddeles i 2 lige Dele til 2 værdige, trængende Enker eller ugifte Piger af den dannede Klasse.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, skal bestyres af Byraadet. Fundats af Marts 1869, stadf. 7. Mai 1869.

31. **Anders Frederik Andersens Legat for værdige Trængende i Bogense Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 22. Jan. 1873 med Kodicil af 20. April 1882 af Anders Frederiksen, kaldet Andersen (f. 19. Okt. 1818 † 19. Aug. 1890) og Hustru Mette Kirstine Andersen med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. Termin i 2 Portioner, fortrinsvis til Legatstifternes Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 113), stadf. 18. Marts 1892.

32. **Distriktslæge Peter Clausen Larsens og Hustru Sophie Magdalene Larsen fodt Utkes Legat,** stiftet 1874 af Arvingerne efter Peter Clausen

Larsen (f. 11. Juni 1795 † 7. Jan. 1868) og Sophie Magdalene Utke (f. 30. Juni 1797 † 26. Juli 1873) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats (Min.-Tid. 1874 A, S. 101), stadf. 8. Mai 1874.

33. **Bogense Haandværkerforenings Legat for værdige trængende Haandværkere og Enker efter saadanne,** stiftet 1880 med 2,500 Kr., nu 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i Okt. i 17 Portioner paa 20 Kr., fortrinsvis til Foreningsmedlemmer.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse og 4 af Foreningen paa 2 Aar valgte Medlemmer. Fundats af 1. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 160), stadf. 25. Nov. 1880.

34. **Farver H. J. Løgstrups og Hustru Laurine Pouline Løgstrup født Wests Legat for trængende Haandværkere af Bogense,** stiftet ved Testamente af 25. Dec. 1884 af Hans Jørgen Løgstrup (f. 16. April 1822 † 26. Mai 1886) og Hustru Laurine Pouline West (f. 21. Juni 1827) med 5,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles hver Dec. Termin i ikke over 8 Portioner til Haandværkere eller deres Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Mai 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 122), stadf. 27. Juni 1887.

35. **Justitsraad F. L. Richters og Hustrus Legat for Trængende i Bogense,** stiftet 1887 af Justitsraad, forhenværende Apotheker i Bogense Frederik Ludvig Richter (f. 4. April 1805 † 29. Nov. 1891) og Hustru Elisabeth Hansine Petrine Jørgensen (f. 18. Febr. 1814 † 13. Marts 1888) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles 2 Gange om Aaret i 8 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 63), stadf. 2. Marts 1887.

36. **Legat for trængende Borgere i Bogense og deres Efterladte,** oprettet 1889 ved Subskription af Byens Indvaanere med 10,000 Kr., nu 11,700 Kr., hvis Renter uddeles 2 Gange om Aaret i 8 Portioner paa 20 Kr., Resten i Portioner paa 20 eller 10 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af 3 af Bidragyderne, senere af Byraadet. Fundats af 17. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 90), stadf. 1. April 1889.

37. **Hannibal Becks Gave,** stiftet 1893 af Hannibal Beck (f. 14. Marts 1836) med 1,000 Kr., hvis Renter oplægges til Oprettelse af et Børneasyl.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 12. Juli 1893.

38. **Hofmanns Legat** se Norup Sogn i Odense Amt.

KJERTEMINDE KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Haandværkerforeningens Friboliger,** oprettede 1872 af Haandværker- og Industriforeningen, bestaa af Husene Matr.-Nr. 266, 267, 268 i Præstegade, brandforsikrede for 8,920 Kr., og afgive Fribolig for 8 trængende Haandværkere og deres Enker.

Stiftelsen bestyres af Foreningens Bestyrelse.

2. **Sømandsstiftelsen,** hvortil Konsul Elias Bendz Muus (f. 16. Marts 1805 † 17. Marts 1893) 1879 gav Grunden og 1,500 Kr., er oprettet af Sømandsforeningen med Huset Matr.-Nr. 368x i Søndergade, brandforsikret for 11,900 Kr. Stiftelsen afgiver fri Bolig for 8 Sømænd og deres Enker.

Stiftelsen bestyres af et Udvalg af 6 af Foreningens Medlemmer. Gavebrev af 1. Nov. og 3. Dec. 1879. Til Stiftelsen er skjænket:

3. **Konsul Elias B. Muus' Jubilæumslegat,** stiftet 1889 af Elias Bendz Muus (se ovenfor 2) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 af Stiftelsens Beboere.

Legatet bestyres af Stiftelsens Bestyrelse. Gavebrev af 1. Nov. 1889.

4. **Jacob Peter Schmidts Minde,** oprettet 1885 af Anne Cathrine Schmidt (f. 1812 † 26. April 1890), Enke efter Farver og Tøifabrikant i Præstø Jørgen Petersen (f. 1810 † 2. Marts 1872), med Eiendommen Nr. 122 i Strandgade til Fribolig for 3 trængende, ugifte Damer, fortrinsvis af Sømandsstanden, og 2,683 Kr. 44 Ø., nu 2,474 Kr. 39 Ø. Overskudet af Renten tildeles Stiftelsens Beboere i lige Dele, mod at de hygge om Legatstifterindens Broders, Jacob Peter Schmidts Grav. Stiftelsen er brandforsikret for 4,320 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 9), stadf. 12. Jan. 1886.

KIRKEN.

5. **Glysings Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 1695 af Borgermester Johan Glysing (f. 1639, begr. 9. Nov. 1696) og Hustru Anna Mølken (f. 1621, begr. 1. Marts 1699) med 1,400 Rdl. til Kirkens Istandsættelse, hvilken Sum er forbrugt, 200 Rdl., nu 425 Kr., hvis Renter tilfalde Sognepræsten og Kapellanen til lige Deling, og en Mølle til Vedligeholdelse af deres Begravelsessted i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 30. Nov. 1696 (Hofman V, S. 278; Schack V, S. 184).

6. **Aage Petersen Syvs og Hustru Barbara Reutzes Gave,** skjænket til Kirken af Aage Petersen Syv (begr. 4. Dec. 1721) og Hustru Barbara Reutze († 7. Dec. 1758), nu 58 Kr. 26 Ø.

Gaven bestyres af Kirkeinspektionen. Ingen Fundats.

7. **Langemachs Legat,** stiftet 1728 af Jens Ottesen Langemach (begr. 4. Okt. 1718) med 20 Rdl., nu 40 Kr. til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Ingen Fundats (Hofman V, S. 282; Schack V, S. 186).

8. **Bagers Legat,** stiftet 1751 af Hylleborg Maria Bager (begr. 9. Febr. 1758), Enke 1° efter Kjøbmand Thomas Johansen, 2° efter Borgermester og Byfoged Peder Christian Schiøtz (f. 1680, begr. 25. Okt. 1747), med 100 Rdl., nu 200 Kr., til Vedligeholdelse af hendes Begravelsessted i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 29. Jan. 1751 (Hofman XI, S. 150; Schack V, S. 186).

9. **Juels Legat,** stiftet 1763 af Ceremonimester, Geheimeraad, Kammerherre Peder Juel til Stamhuset Hverringe (f. 1708 † 8. Jan. 1779) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Juel'ernes Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 29. Nov. 1763 (Schack V, S. 185).

10. **Svitzers Legat,** stiftet 1881 af Kjøbmand og Kirkeværge Jacob Bjørn Svitzer (f. 1800 † 13. Dec. 1881) med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted til 1982.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Ingen Fundats.

ANDRE LEGATER.

11. **Glysings Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 1695 af Borgermester Johan Glysing og Hustru Anna Mølken (se ovenfor 5) med 500 Rdl., nu 1,062 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. Nov. 1696 (Hofman V, S. 279; Schack V, S. 189).

12. **Elisabeth Nielsdatters Legat,** stiftet 1718 med 20 Sldr., nu 53 Kr. 60 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige og Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 282; Schack V, S. 189).

13. **Bagers Legat,** stiftet 1750 af Hylleborg Maria Bager, Enke efter Borgermester og Byfoged Peder Christian Schiøtz (se ovenfor 8) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 25. Nov. 1750 (Hofman XI, S. 149; Schack V, S. 192).

14. **Madam Guldbergs Legat,** stiftet 1751 af Barbara Reutze, Enke 1° efter Aage Pedersen Syv (se ovenfor 6), 2° efter Sognepræst til Hvirring, Hornborg og Tamdrup Ove Guldberg (f. 1. Juni 1671 † 19. Febr. 1732), med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige og Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Aug. 1751 (Hofman V, S. 282; Schack V, S. 189).

15. **Rues Legat,** stiftet 1770 af Hans Christian Jensen Rue (begr. 16. Juli 1770) med 140 Rdl., nu 280 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Gavebrev af 14. Juni 1770 (Hofman XI, S. 152; Schack V, S. 190). Gavebrev af 19. Juni 1770 (Hofman XI, S. 153; Schack V, S. 190).

16. **Jomfru Jørgensens Legat,** stiftet 1792 af Jørgine Sophie Jørgensen (f. 1770 † 16. April 1792), Datter af Søren Jørgensen til Brolykke (se Viby Sogn), med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 4. Febr. 1792 (Schack V, S. 191), konfirm. 5. Mai 1792. Canc.-Skr. 28. Febr. 1829 (Schack V, S. 192).

17. **Brügmanns Legat,** stiftet 1812 af Charlotte Amalie Nørckencrone (f. 1729 † 16. Sept. 1812), Enke efter Konferensraad Caspar Herman Brügmann til Østergaard (f. 20. Nov. 1705 † 28. Sept. 1781), med 500 Rdl., udlagte med 483 Rbd. 2 Mk., nu 966 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles i lige Dele til 2 syge og sengeliggende Trængende og 2 Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 31. Aug. 1812 efter fac. test. 20. Marts 1801 (Schack V, S. 194).

18. **Bruuns Legat,** stiftet 1814 af Kjøbmand Hans Otto Bruun (f. 1744 † 6. Juli 1820) med hele sit Bo, nu 6,330 Kr. 98 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 20. Sept. 1814, konfirm. 26. Mai 1815.

19. **Enkemadame Anne Cathrine Dragsteds Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Marts 1871 af Anne Cathrine Grønlund (f. 1797 † 14. Aug. 1874), Enke efter Skomagermester Christian Dragsted (f. 1787 † 27. April 1856), med 1,000 Rdl., nu 2,161 Kr. 11 Ø., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til 4 Haandværksmestres Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. April 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 93), stadf. 3. Juli 1875.

20. **Hofmanns Legat** se Norup Sogn.

21. **Det Juel-Levetzau'ske Legat** se Viby Sogn.

MIDDELFART KJØBSTAD.

Beskrivelse over Middelfart Kjøbstad med et Anhang om nogle Midler saavel til denne Kjøbstads som andre smaa Kjøbstæders Forbedring i Danmark af Johan Bluhme, kongl. Majest. Byskriver. Odense 1795.

STIFTELSER.

1. **Claus Madsens Fattighus,** bygget af Borgermester Claus Madsen (Bang) († 1653) ved Kirkemuren, 1819 udflyttet til Markedspladsen, fik 1838 en Tilbygning og er indrettet til 6 Leiligheder for Fattige.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack V, S. 294; Bluhme S. 15).

2. **Agent Iversens Stiftelse,** oprettet 1767 af Agent Christian Iversen (begr. 22. Jan. 1788) og Hustru Anna Marie Paludan († 21. Juni 1787) med et Hus paa Adelgaden til fri Bolig for 6 fattige Fruentimmer.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack V, S. 297).

KIRKEN.

3. **Borgermester Hans Nielsen Bang** gav 1611 „Vesterløkke“ til Kirken. Den er senere kommen under Hindsgavl Hovedgaard, som deraf svarer 1 Td. 4 Skpr. Byg til Kirken.

Fundats af 14. Marts 1611 (Bluhme S. 49).

4. **Claus Madsens Legat,** stiftet 1619 af Borgermester Claus Madsen (Bang) (se ovenfor 1) og Hustru Anne Rasmusdatter († 1674) med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., af hvis Renter 1/2 tilfalder Kirken, 1/2 de Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Juni 1619 (Hofman V, S. 387; Schack V, S. 287; Bluhme S. 48).

5. **De Sammes Præstelegat,** stiftet 1630 med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes Sognepræsten for en kort Undervisning af Almuen hver Lørdag Eftermiddag fra Prædikestolen.

Legatet synes forsvundet. Fundats af 2. Juni 1630 (Kirkens Regnskabsbog i Provinsarkivet, Fol. 10).

6. **Elisabeth Dyres** *) **Legat** var 1/2 Mark Jord i Byens Mark, som er solgt for 400 Rbd., nu 715 Kr. 50 Ø., og en aarlig Afgift af 2 Tdr. Rug, 3 Tdr. Byg og

*) Maaske den Lisbeth Diur, som forekommer i 17. Aarh., formodenlig en Slægtning af Lauritz Diur, maaske hans Hustru (se nedenfor 13).

3 Tdr. Havre, hvoraf ¼ tilfalder Kirken, ½ Kordrengene og ¼ Sognepræsten. Paa samme Maade fordeles Renten.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Ingen Fundats (Schack V, S. 287 og 290).

7. **Gregers Krabbes Legat,** stiftet 1640 af Gregers Krabbe til Torstedlund (f. 12. Jan. 1594 † 20. Dec. 1655) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter ½ udbetales til Kordrengene med 10 Kr., ½ tilfalder Odense Kathedralskole.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af Mortensdag 1640 (Hofman V, S. 395; Schack V, S. 295).

8. **Herman Friis Legat,** stiftet 1664 af Borgermester Herman Friis († 1664) med 50 Sldr. til fattige Skolebørn. Renten udbetales nu med 6 Kr. 33 Ø. til Kordrengene.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V. S. 397; Schack V, S. 295). Rskr. 4. Marts 1740.

9. **Provstinde Engels Legat,** stiftet 1800 af Johanne Marie Eilschou (f. 4. Dec. 1730 † 21. April 1808), Enke efter Provst, Sognepræst til Bogense og Skovby Peder Jensen Engel (f. 4. Aug. 1721 † 25. Febr. 1791), med 100 Rdl., nu 206 Kr. 25 Ø., til Vedligeholdelse af deres Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 18. Juli 1800 (Schack V, S. 288).

10. **Kancelliraad Brandts Legat,** stiftet 1819 af Kancelliraad, Postmester Jens Brandt († 19. Febr. 1823) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., mod at hans Familiegravsted ved Kirken vedligeholdes.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 12. Juni 1819 (Schack V, S. 289).

ANDRE LEGATER.

11. **Hans Johansens Legat,** stiftet 1584 af Hans Johansen Lindenov til Gaunø (f. 1542 † 23. Mai 1595) med 80 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., til Vadmel til de Fattige. Renten gaaer nu i Byens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af Mikkelsdag 1584 (Hofman V, S. 393; Schack V, S. 293).

12. **Rybergs Legat,** stiftet 1591 af Raadmand Mads Nielsen Ryberg og Hustru Birgitte Bang Hansdatter med 100 Mark til fattige Skolebørn.

Legatet antages indgaaet i Byens Kasse. Fundats af 24. Jan. 1591 (Hofman V, S. 390; Schack V, S. 293).

13. **Ulfeldts Legat,** stiftet 1604 af Jacob Ulfeldt til Ulfeldtsholm (f. 25. Juni 1567 † 25. Juni 1630) med 55 Sldr. til Klæder til fattige Skolebørn.

Legatet antages indgaaet i Byens Kasse. Fundats af 28. Sept. 1604 (Hofman V, S. 392; Schack V, S. 293).

14. **Claus Madsens Legat** se ovenfor 4.

15. **Diurs Legat,** stiftet 1619 af Lauritz Diur og Hustru Elisabeth (se ovenfor 6) med 50 Sldr., nu 66 Kr. 67 Ø., til Børns Underholdning. Renten gaaer nu i Byens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Juni 1619 (Hofman V, S. 394; Schack V, S. 294).

16. **Inger Staffens** († 1650), Enke efter Raadmand Niels Pedersen († 1630), gav 1636 1/2 Marks Jord i Byens Mark til den latinske Skole. Legatets senere Skæbne er ubekjendt; maaske det er overgaaet til Latinskolen i Odense.

Skjøde af 19. Febr. 1636 (Hofman V, S. 389; Schack V, S. 293).

17. **Præsten Taulovs Legat,** stiftet 1680 af Sognepræst til Asperup og Rorslev, forhen Rektor i Middelfart Bertel Jørgensen Taulov († 18. Febr. 1682) og Hustru Cathrine Madsdatter Lime med en Gaard i Have, Lumby Sogn, til de Fattige i Middelfart. Gaarden solgtes 1718, og for Kjøbesummen udlagdes 2 Jorder paa Middelfart Bys Marker, hvilke ligeledes ere bortsolgte tilligemed 6 andre Jorder (paa 1 Mark Jord nær). Af disse bortsolgte Jorder svares Landgilde til Byen.

Fundats af 2. Sept. 1680 (Hofman V, S. 397; Schack V, S. 295).

18. **Jens Mogensens Legat,** stiftet 1741 af Organist og Klokker Jens Mogensen († 13. Mai 1741) med 100 Rdl., nu 240 Kr., til de Fattige. Renten gaaer nu i Byens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 402; Schack V, S. 296).

19. **Amtsforvalter Leves Legat,** stiftet 1746 af Amtsforvalter Henrik Leve (begr. 15. Marts 1752) og Hustru Anna Sørensdatter (begr. 3. Nov. 1762) med en Gaard i Voldby til de Fattige. Gaarden solgtes 1802 for 1,708 Rdl. 3 Mk., nu 3,250 Kr., som ere optagne blandt Byens Midler, og en Afgift af 3 Tdr. Rug, 12 Tdr. Byg og 12 Tdr. Havre.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 12. Jan. 1746 efter fac. test. 2. Jan. 1739 (Hofman X, S. 4; Schack V, S. 297).

20. **Provstinde Engels Legat,** stiftet 11. Dec. 1800 af Johanne Marie Eilschou (se ovenfor 7) med 286 Rdl. Sølv, nu 532 Kr., hvis Renter skulde uddeles til nødlidende Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack V, S. 298).

21. **Kammerherreinde Adelers Legat,** stiftet 1803 af Karen Basse Fønss (f. 1743 † 26. Juli 1808), Enke efter Kammerherre Christian Holger Adeler til Hindsgavl (f. 22. Nov. 1743 † 21. Dec. 1801) med 500 Rdl. Sølv, nu 1,162 Kr. 50 Ø., hvis Renter hver Juleaften uddeles til 5 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 19. Febr. 1803 med Kodicil af 12. Aug. 1805 efter fac. test. 6. Sept. 1793 (Schack V, S. 298).

22. **Schultz's Legat,** stiftet 1809 af Edel Marie von Haven (f. 13/14. Dec. 1735 † 24. Okt. 1813), Enke efter Kjøbmand Rasmus Schultz Langaae (f. 1742 † 15. Jan. 1805), med 300 Rdl., hvis Renter tillagdes en eller to af Byens trængende Enker, og Overskudet af hendes Bo til Byens Fattigvæsen.

Legatet, som ikke er modtaget, maa antages ikke at være blevet realiseret. Testamente af 22. Juni 1809 (Rskr. 1814, S. 76), konfirm. 11. Marts 1814.

23. **Thøger Theisens Legat,** stiftet 1847 af Thøger Theisen med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. April 1847.

24. **Behrendt Wulffs Legat,** stiftet 1857 af Kjøbmand Behrendt Wulff med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 29. Sept. uddeles til 4 trængende Enker, fortrinsvis 2 af mosaisk Tro.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Sept. 1857 (Rskr. 1859, S. 71).

25. **Postmester Achens Legat,** stiftet 1862 af Postmester Albrecht Achen med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigkassen, og med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Marts 1862.

26. **Frøken Louise Prehns Legat,** stiftet ved Testamente af Louise Henriette Prehn († i Nov. 1867) med 3,300 Rdl., nu 7,511 Kr. 16 Ø., hvis Renter efter Fradrag af 24 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved Bestyrelsen uddeles i 3 lige store, livsvarige Portioner til 1 Enke og 2 ugifte Piger, der ere Efterkommere af Legatstifterindens Søskende, Kaptain, Told- og Consumtionsinspektør Lorentz Prehn og Provstinde Sophie Marsilia Momsen, derefter, naar ingen saadan melder sig, til 3 ugifte Fruentimmer i Middelfart udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Magistraten. Fundats af 22. Juli 1862 (Rskr. 1863, S. 3), konfirm. 8. Jan. 1863.

27. **Millian Meyers Legat,** stiftet af Johanne Salomon, Enke efter Millian Meyer, med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter, tildels efter Legatstifterindens og 2 Legatarers Død, uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. Dec. 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 25), stadf. 12. Febr. 1875. Tillægsfundats af 9. Okt. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 179), stadf. 7. Nov. 1879.

28. **Hofmanns Legat** se Norup Sogn.

29. **Det Langen'ske Legat** se Veilby Sogn.

30. **Kammerherreinde Adelers II. Legat** se Kauslunde Sogn.

ODENSE KJØBSTAD.

Samlinger til Odense Byes Historie, samlede og udgivne af H. P. Mumme, Cantor, Odense 1857.

Beretning om Legater og Stiftelser, som bestyres eller forefindes i Odense Kjøbstad, udgivet af Theodor Borch. Odense 1866.

Odense Byes Historie af Biskop, Dr. C. T. Engelstoft. 2den Udgave. Odense 1880.

STIFTELSER.

1. **Graabrødre Hospital,** oprettet 1540 af Kong Christian III, som dertil gav Graabrødrekloster og Sortebrødrekloster i Odense, Faaborg Kloster og Blangstedgaard samt 1/6 Kvægtiende af Fyn, Taasinge og Langeland. Kong Frederik II gav Paarup Kirke til Hospitalet. Dermed forenedes 1631 **Hamsforts Boder,** oprettede 1616 af Magdalene von der Hamsfort, Enke efter Dr. jur. Hieronymus Thenner († 13. Marts 1570). 1870 fik Hospitalet ny Fundats og er nu, efterat dets Bygninger ere underkastede en gjennemgribende Ombygning, delt i a) Klosteret for 24 enlige Kvinder af den dannede Middelstand, som foruden fri Bolig, Læge og Medicin nyde 4 Kr. om Ugen, 12 Kr. aarlig til Vask og Lys samt 1½ Favn Brænde; b) Hospitalet for 60 Fruentimmer og 20 Mandfolk, der faae Husly, Varme, Lys, Vask, Brændsel til Madlavning, Sygepleie, Lægehjælp og Medicin samt 3 Kr. om Ugen; c) Doctors Boder for 16 Fruentimmer, der nyde de samme Begunstigelser som Hospitalslemmerne, men kun faae 2 Kr. om Ugen. Samtlige Bygninger ere assurerede for 269,372 Kr.

Hospitalets Formue er nu 549,168 Kr. 38 Ø., hvorhos det oppebærer c. 2,000 Tdr. Korn i Arvefæsteafgift og Tiende.

Hospitalet bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktion og under Inspektion af Borgermesteren, Byfogden og Sognepræsten ved St. Knuds Kirke af en Forstander. Kgl. Gavebrev af Sønd. Cant. 1540 (Hofman V, S. 148). Kgl. Gavebrev af Fred. eft. Sønd. Cant. 1540 og Kgl. Befaling af Mand. eft. Bonif. D. 1540 (Hofman V, S. 148, 149). Fundats af 3. Mai 1540 (Hofman V, S. 149). Kgl Brev af St. Anton. Dag 1560 (Hofman V, S. 151). Kgl. Brev af 4. April 1566 (Hofman V, S. 151). Kgl. Brev af 29. Juli 1568 (Hofman V, S. 151). Fundats af 5. Marts 1571 (Hofman V, S. 152). Kgl. Brev af 28. Febr. 1578 (Hofman V, S. 150). Fundats af 29. Sept. 1616 (Hofman V, S. 157), konfirm. 25. Juli 1631. Rskr. 14. Nov. 1711. Rskr. 10. Sept. 1714. Rskr. 23. April 1791. Rskr. 14. Juli 1792. Rskr. 31. Jan. 1794. Rskr. 8. Aug. 1795. Rskr. 6. Juli 1798. Rskr. 11. Aug. 1819. Rskr. 8. Nov. 1826. Kgl. Resol. 7. Mai 1828. Canc.-Skr. 18. Mai 1833. Kgl. Resol. 1. April 1846. Kgl. Resol. 18. Juli 1857. Min.-Skr. 8. Juli 1862. Ny Fundats af 1. Mai 1870 (Dep.-Tid. 1870, S. 940). Se Schack V. S. 93; Borch. S. 22; Mumme, S. 150; Engelstoft. S. 228; Oppermann Borgerl. Klostre, S. 44.

2. **Jens Hees Legat**, stiftet 15. Sept. 1736 af Hospitalspræsten Jens Sørensen Hee (f. 29. Juli 1679 † 29. Juli 1747) med 100 Rdl., ½ til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Hospitalskirken, ½ til de Fattige i Hospitalet.

Efter Kirkens Nedbrydelse 1805 antages Legatet at være indgaaet blandt Hospitalets Midler. Hofman V, S. 222; Schack V, S. 13.

3. **Pernille Lykkes Boder**, oprettede 1617 af Pernille Lykke til Høgsgaard († 1634) med 18 Fag Hus i Møntestræde, hvoraf Halvdelen er Fribolig for 3 trængende Kvinder og 2 Drenge af Latinskolen, den anden Halvdel udleies, og 200 Rdl., nu 400 Kr. Renten og Leieindtægten anvendes til Husets Vedligeholdelse og uddeles til Lemmerne, dog at Sognepræsten ved Frue Kirke nyder 2 Kr. deraf. Stiftelsen er brandforsikret for 1,800 Kr.

Stiftelsen bestyres af Sognepræsten ved Frue Kirke. Fundats af 23. April 1617 (Hofman V, S. 220, Schack V, S. 86; Borch, S. 24; Engelstoft, S. 228).

4. **Odense adelige Jomfrukloster**, stiftet 1716 af Karen Brahe til Østrupgaard (f. 1. Dec. 1657 † 8. Nov. 1736) med den saakaldte Bispegaard i Odense til Ophold for en Priorinde og 8 Jomfruer af dansk Adel[1]), som 1746 fik Rang[2]). Indskrivningspengene var oprindelig 300 Rdl., men 1812 bestemtes, at enhver Frøken, som kom til Hæving eller indflyttede i Klosteret, en Gang for alle skulde betale 500 Rdl. foruden Indskrivningspengene[3]). Denne Bestemmelse bortfaldt 1823[4]), men Indskrivningspengene forhøiedes 1868 til 600 Rdl., nu 1,200 Kr.[5]). Til de oprindelige 8 Pladser føiedes 1741 en 9., som ophævedes 1812[3]), men gjenoprettedes 1856[6]). Samtidig indførtes Ordenstegn for Klosterjomfruerne[6]). Patronen besætter 3 Pladser, en fjerde Plads besættes 2 Gange af Greverne Scheel-Plessen, 1 Gang af Patronen, en femte af Greverne Scheel. Hævingen for Priorinden er 440 Kr., for Klosterjomfruerne 220 Kr. Klosteret eier nu en Kapital af 320,869 Kr. 9 Ø. samt en Reservefond af c. 51,900 Kr. og en Bibliotheksfond af 400 Kr. Klosterets Bygninger ere brandforsikrede for 22,360 Kr.

Klosteret bestyres under Stiftamtmandens Tilsyn af Greve Bille-Brahe-Selby til Grevskabet Brahesminde, som udnævner sin Eftermand. 1. Fundats af 8. Nov. 1716 (Rskr. 1861, S. 91; Hofman I, S. 329; Schack V, S. 109; Borch, S. 27), konfirm. 15. Marts 1717. — 2. Rskr. 23. Sept. 1746. — 3. Kgl. Resol. 31. Jan. 1812 (Rskr. 1812, S. 40; Coll.-Tid. 1812, S. 137). Rskr. 16. Febr. 1812 (Schack V, S. 113). — 4. Rskr. 27. Aug. 1823. — 5. Kgl. Resol. 2. Okt. 1868 (Dep.-Tid. 1868, S. 1070). — 6. Rskr. 27. Marts 1856. Se fremdeles Canc.-Skr. 21. Marts 1807, Canc.-Skr. 20. Febr. 1813, Kgl. Resol. 11. Jan. 1832 (Schack V, S. 123), Kgl. Resol. 21. Dec. 1858, Kgl. Resol. 28. Marts 1861.

Til Klosteret ere følgende Legater skjænkede, der ere indbefattede i ovennævnte Kapital:

5. **Karen Brahes Bibliothekslegat**, stiftet 1716 af Karen Brahe (se ovenfor 4) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Klosterbibliothekets Vedligeholdelse.

Fundats af 8. Nov. 1716 § 33 (Hofman I, S. 338).

6. **Peder Bentzons Legat**, stiftet 1724 af Peder Bentzon i Viborg med 2,000 Rdl.

Gavebrev af 12. April 1724 (Schack V, S. 115), konfirm. 26. Nov. 1725.

7. **Bielkes Legat,** stiftet 1732 af Beate Margrethe Henriksdatter Bielke (f. i Aug. 1662 † 11. Dec. 1734), Enke efter Anders Bille til Løgismose (f. 28. Jan. 1655 † i April 1694), med en Begravelse i Haarby Kirke.

Gavebrev af 24. Mai 1732 (Schack V, S. 116), konfirm. 13. Juni 1732.

8. **Generalinde Dewitzs Legat,** stiftet af Margarethe Levetzau (f. 8. Juli 1671 † 1739), Enke efter Geheimeraad, General Frantz Joachim von Dewitz til Frederiksgave (f. 17. Okt. 1666 † 8. Sept. 1719), med 3,000 Rdl.

Schack V, S. 117.

9. **Frøken Ahlefeldts Legat,** stiftet 1743 af Anna Birgitte von Ahlefeldt (f. 1690 † 26. April 1754) med 200 Rdl.

Testamente af 7. Juni 1743 (Schack V, S. 118).

10. **Susanne Brahes Legat,** stiftet 1760 af Susanne Brahe til Østrupgaard (f. 20. April 1700 † 21. Jan. 1760), Enke efter Etatsraad Frederik Hein til Steensgaard og Grubbesholm (f. 12. Dec. 1691 † 28. Juli 1751), med 4,000 Rdl. og en Gaard paa Odense Torv til Bolig for Klosterets Patron.

Testamente af 9. Jan. 1760 (Schack V, S. 118).

11. **Bille-Brahes I. Legat,** stiftet 1811 af Greve Preben Bille-Brahe til Grevskabet Brahesminde (f. 25. Febr. 1773 † 21. Sept. 1857) med 10,000 Rdl.

Gavebrev af 6. Dec. 1811 (Schack V, S. 120; Coll.-Tid. 1812, S. 137), konfirm. 31. Jan. 1812.

12. **Bille-Brahes II. Legat,** stiftet 1856 af Samme med 21,650 Rbd.

Rskr. 27. Marts 1856.

13. **De Eilschou'ske Boliger,** oprettede 1781 af Kjøbmand Peter Eilschou til Marienlund (f. 28. Jan. 1713 † 28. Okt. 1783) og Hustru Anne Marie Becker (f. 10. Juli 1719 † 29. Aug. 1799) med et Hus ved St. Knuds Kirke til Fribolig for 3 fattige borgerlige Enker og 3 fattige, borgerlige Jomfruer af Præste- og Kjøbmandsstand, fortrinsvis af Legatstifternes Familie, og 6,300 Rdl., nu 12,600 Kr., af hvis Renter Enkerne og Jomfruerne nyde hver 60 Kr. Stiftelsen er brandforsikret for 16,200 Kr..

Stiftelsen bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Marienlund, som har 2 Stemmer, og Byens 3 Sognepræster. Fundats af 20. Marts 1781 (Rskr. 1835, S. 233; Schack V, S. 82; Borch, S. 34), konfirm. 7. Juli 1835. Canc.-Skr. 24. Marts 1846.

14. **Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn,** oprettet ved Testamente af 8. Mai 1799 af Handskehandler i Odense Johan Matthias Lahn (f. 10. Dec. 1728 † 1. Okt. 1802) med Eiendommen Nr. 36 i Nedergade og 55,763 Rdl. 10 Sk., nu 297,672 Kr. Stiftelsen er brandforsikret for 36,100 Kr. I Stiftelsen optages 40 Drenge i 2 Klasser og 70 Piger i 2 Klasser fra 9 Aars Alder til Konfirmationen, hvorhos der uddeles 30 Portioner paa 20—40 Kr. til fattige Børn. Til Stiftelsen ere følgende Legatet skjænkede, der ere indbefattede i ovennævnte Hospitalsformue og alle bestyres af Stiftelsens Bestyrelse.

Stiftelsen bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktorat af Byens 3 Sognepræster, Borgermesteren og 3 af Direktoratet valgte Borgere. Fundats af 1. Jan. 1805 (Rskr. 1805, S. 73; Coll.-Tid. 1805, S. 573, 652, 804, 817; 1806, S. 1; Schack V, S. 45; Borch, S. 45; Tetens, S. 26; Mumme, S. 12), konfirm. 15. Marts 1805. Konfirmation af 10. Febr. 1855 paa en Forandring i Fundatsen (Rskr. og G. R.).

15. **Driebergs Legat,** stiftet 1824 af Kammerherre, Generalkrigskommissær Carl August Wilhelm von Drieberg (f. 1749 † 28. Dec. 1825) med 4,250 Rdl. Sølv og 10,700 Rdl. Sedler.

Fundats af 25. Jan. 1824 (Rskr. 1824, S. 146; Coll.-Tid. 1824, S. 285; Schack V, S. 71; Borch, S. 46), konfirm. 21. April 1824.

16. **Anne Dorthe Lorentzens Legat for tvende trængende Pigebørn af den Lahnske Skoles Ungdom,** stiftet 1827 af Jomfru Anne Dorthe Lorentzen med 1,100 Rdl., saaledes at Renten deles lige mellem 2 af de værdigste og mest trængende Pigebørn i Skolen, dog at Renten af 200 Kr. tilfalder Skolens Regnskabsfører.
Testamente af 20. Febr. 1827 (Schack V, S. 48; Borch, S. 46), konfirm. 30. Marts 1827.

17. **Porths Legat,** stiftet 1829 af Justitsraad, Auditør og Medlem af det kgl. Raad paa St. Thomas Ole Jacob Evald Porth († 16. April 1833) med 1,000 Specier, hvoraf 2 Drenge og 2 Piger, som have udmærket sig ved Flid og Sædelighed i de første Skoleaar, nyde Renten til lige Deling i 4 Aar.
Testamente af 12. Sept. 1829 (Schack V, S. 21; Borch, S. 47), konfirm. 8. Juli 1833.

18. **Niels Jensens Legat,** stiftet 1859 af Vinhandler Niels Jensen (f. 11. Marts 1793 † 29. Dec. 1860) med 1,000 Rdl., af hvis Renter ½ tildeles 1—2 Drenge i Drengeskolen, ½ anvendes til Stiftelsens Formaal.
Fundats af 31. Marts 1859 (Rskr. 1859, S. 134; G. R. 1859, S. 285; Borch, S. 47), konfirm. 4. Mai 1859.

19. **Kancelliraad, Kæmner Haugsteds Gave,** skjænket 1874 af Anders Haugsted (f. 10. April 1801 † 9. Okt. 1875) med 1,000 Rdl. til Udvidelse af Stiftelsens Godgjørenhed.
Gavebrev af 15. Juni 1874.

20. **Smed Fischers Legat,** stiftet 1874 af Kleinsmedemester og Dannebrogsmand Johan Herman Fischer (f. 1788 † 1875) med 1,000 Rdl.
Testamente af 4. Juli 1874.

21. **Frederikke Kirstine Helm-Petersens Legat til Lahns Stiftelse,** stiftet 1876 af Frederikke Kirstine Hempel (f. 31. Jan. 1810 † 14. Juni 1876), Enke efter Kancelliraad, Boghandler Jens Frederik Helm-Petersen (f. 14. Sept. 1810 † 19. Juni 1870), med 2,000 Rdl.
Fundats af 11. Sept. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 13; G. R. 1877, S. 272), stadf. 20. Jan. 1877.

22. **Frøken Christiane Frederikke Knutzens Legat til Lahns Stiftelse i Odense,** stiftet 1877 af Christiane Frederikke Knutzen (f. 8. Dec. 1806 † 16. Dec. 1876) med 1,500 Kr.
Fundats (Min.-Tid. 1877 A, S. 75; G. R. 1877, S. 319), stadf. 28. Mai 1877.

23. **Gjørtler Andreas Lorentzens Legat til Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn i Odense,** stiftet 1882 af Andreas Lorentzen (f. 7. Febr. 1812) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Børnenes bedre Forsyning med Kost og Klæder.
Fundats af 23. Marts 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 58; G. R. 1882, S. 190), stadf. 14. April 1882.

24. **Møller Muus' Legat,** stiftet 1882 af fhv. Forpagter af Munke Mølle Christian Laurids Muus (f. 13. Febr. 1841 † 3. Dec. 1883) med 3,000 Kr.
Testamente af 1. Sept. 1882.

25. **Kancelliraad Poul Jørgensens Legat til Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn i Odense,** stiftet 1883 af Poul Jørgensen (f. 30. Nov. 1796 † 6. Jan. 1884) med 2,000 Kr.
Fundats af 8. Jan. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 33; G. R. 1883, S. 299), stadf. 22. Febr. 1883.

26. **Stiftsprovst Damgaards Jubilæums-Legat til Bedste for Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn i Odense,** stiftet 1883 af Stiftsprovst, Sognepræst ved St. Knuds Kirke Anders Knudsen Damgaard (f. 1. Nov. 1808) med 3,000 Kr.
Fundats af 31. Jan. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 34; G. R. 1883, S. 298), stadf. 22. Febr. 1883.

27. **Smed Petersens Legat,** stiftet 1885 af Smedemester Hans Peter Petersen (f. 10. Jan. 1807 † 27. Marts 1886) med 3,000 Kr., 1886 med 1,000 Kr.
Gavebrev af 30. April 1885. Testamente af 31. Jan. 1885 med Paategning af 5. Marts 1886.

28. **J. C. Dreyers og Elisabeth Dreyers Legat,** stiftet 1887 af Etatsraad Jørgen Christian Dreyer (f. 11. Mai 1832 † 7. Marts 1897) med 500 Kr.
Gavebrev af 1. Jan. 1887.

29. **Baron Juel-Brockdorffs Legat til Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn i Odense,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1886 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til Meilgaard (f. 10. Nov. 1827 † 25. April 1888) med 95,519 Kr. 82 Ø., hvis Renter anvendes efter de for Stiftelsen gjældende fundatsmæssige Bestemmelser.

Fundats af 9. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 255; G. R. 1890, S. 378), stadf. 11. Okt. 1890.

30. **Tømmermester Rasmus Petersens Legat til Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn i Odense,** stiftet 1891 af Rasmus Petersen (f. 23. Mai 1822 † 7. April 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles med $1/2$ til en af de flittigste Elever i Drengeskolen og med $1/2$ til Stiftelsens Fornødenheder.

Fundats af 20. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 195; G. R. 1891, S. 147), stadf. 13. Juli 1891.

31. **Huus' Stiftelse,** oprettet 1801 af Skomager Christian Huus (f. 27. April 1733 † 9. Mai 1806) og Hustru Maren Hansdatter (f. 6. Mai 1733 † 6. Juli 1818) med en Eiendom paa Horsetorvet, i hvilken 8 Leiligheder bortgives til dydige og flittige Borgerenker, medens den øvrige Del bortleies, og 400 Rdl., nu 6,100 Kr.; hver af Enkerne erholder aarlig 16 Kr. Stiftelsen er brandforsikret for 4,080 Kr.

Stiftelsen bestyres under Stiftamtmandens Tilsyn af Borgermesteren og 2 af ham udvalgte Mænd, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt, af hvilke 1 skal være Skomager. Gavebrev af 24. Sept. og 20. Okt. 1801 (Rskr. 1801, S. 408; Coll.-Tid. 1802, S. 73; Schack V, S. 76; Borch, S. 41), konfirm. 29. Dec. 1801.

Til Stiftelsen er følgende Legat skjænket:

32. **Brygger Th. Schjøtzs Legat,** stiftet 1884 af Brygger i Odense, Cand. pharm. Theodor Ludvig Schjøtz (f. 4. Sept. 1831) med 1,000 Kr., hvis Renter i April uddeles i 4 livsvarige Portioner til Enker i Huus' Stiftelse.

Legatet bestyres af Stiftelsens Forstanderskab. Fundats af 2. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 138), stadf. 21. Juni 1884.

33. **Østrups Stiftelse,** oprettet 1809 af Anne Cathrine Faaborg, Enke efter Kjøbmand Rasmus Østrup, med et Hus og Have til Fribolig for 2 Enker af Borgerstanden, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt, og 800 Rdl., nu 4,030 Kr., til dets Vedligeholdelse. Enkerne nyde hvert Aars 5. Nov. 20 Kr. Stiftelsen, der er brandforsikret for 2,430 Kr., har en Restgjæld af 1,921 Kr. 67 Ø. til Kommunens Reservefond for Laan til en ny Stiftelsesbygning.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Aug. 1809 (Rskr. 1809, S. 492; Coll.-Tid. 1809, S. 760; Schack V, S. 30; Borch, S. 49; Tetens, S. 30; Mumme, S. 138), konfirm. 10. Nov. 1809.

34. **Dronningens Asyl,** oprettet 1837, eier en for 10,930 Kr. brandforsikret Bygning Matr.-Nr. 482 Nr. 5 i Asylgade og en Kapital paa 29,220 Kr., derunder indbefattet nedenstaaende Legater med Undtagelse af dem, der have særlig Bestyrelse.

Asylet og Legaterne bestyres under Hds. Maj. Dronningens Protektion og 12 Damers Inspektion af 4 Herrer og 1 Asylmoder.

35. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 12 til Asylet i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon (f. 1. Juni 1767 † 24. Dec. 1839) og Hustru Antoinette Margrethe Gersdorff (f. 24. April 1773 † 31. Mai 1834) med 1,000 Rbd., nu 2,000 Kr.

Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 276; Borch, S. 18), konfirm. 10. Nov. 1841.

36. **Kancelliraad Søren Hempels Gave af 28. Mai 1838 til Asylet i Odense,** skjænket af Eieren af Fyns Stifts Adressekontor, Kancelliraad Søren Hempel (f. 3. Jan. 1775 † 12. Jan. 1844) med 50 Rbd., af hans Søn, Bogtrykker

Morten Christian Hempel († 1861) forøget til 1,600 Kr., hvis Renter anvendes til Salmebøger for Asylbørn.

Fundats af 5. Dec. 1838 (Rskr. 1839, S. 383; Borch, S. 18), konfirm. 19. Nov. 1839.

37. **Elfride Fabers Legat,** stiftet 1841 af Biskop over Fyns Stift, Dr. phil. et theol. Nicolai Faber (f. 19. Juni 1789 † 15. Mai 1848) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til nyttige Gaver til Børn i Asylet til Julen.

Fundats (Rskr. 1841, S. 59; Ny Coll.-Tid. 1841, S. 482; Borch, S. 18), konfirm. 31. Marts 1841.

38. **Roulunds Legat,** stiftet 1844 af Hans Christian Roulund til Store Hesbjerg (f. 28. Nov. 1787 † 19. April 1854) med 500 Rdl., 1845 atter med 500 Rdl., nu 2,000 Kr.

Testamente af 30. Juni 1844 (Borch, S. 19), konfirm. 1. Okt. 1844. Tillæg af 2. Jan. 1845.

39. **St. Hans Sognekalds Legat,** stiftet af Sognepræsten Laurids Christian Ditlev Westengaard (f. 8. Juli 1795 † 13. Okt. 1853) med 100 Rdl.

Legatet, der ikke opføres i Asylets Aarsberetning, antages at være forbrugt (Borch S. 19).

40. **Møllegaards Legat,** stiftet 1860 af Gaardeier af Hunderup Peter Rasmussen Møllegaard (f. 28. Juli 1796 † 26. Sept. 1860) og Hustru Ane Jensen (f. 3. April 1788 † 4. April 1867) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr.

Gavebrev af 5. April 1860 (Rskr. 1860, S. 104; Borch, S. 19).

41. **Enkedronning Caroline Amalies Legat,** stiftet 1870 af Hendes Majestæt med 2,300 Kr.

42. **Fru Anna Jensens Legat,** stiftet 1870 med 1,000 Kr.

43. **Hofjuveler Michelsens Sølvbryllupslegat,** stiftet 1872 af Hofjuveler, Ordensjuveler Anton Michelsen i Kjøbenhavn (f. 1. Juli 1809 † 14. Dec. 1878) og Hustru Cecilie Margrethe Hansen (f. 26. Aug. 1815) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til 4 Klædninger for Asylbørn.

Gavebrev af 14. Dec. 1878.

44. **Lille Johannes Legat,** stiftet 1872 af Landinspektør Christian Hempel († 1896) med 300 Kr.

45. **Fru Birkedals Legat,** stiftet 1872—82 af forhenværende Asylbørn med 3,000 Kr.

46. **Chr. Milos og Hustrus Legat,** stiftet 1873 af Boghandler Hans Christian Andreas Milo (f. 19. Jan. 1819 † 11. Dec. 1881) og Hustru Anna Fahnøe (f. 9. Juni 1833) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til 4 Klædninger for Asylbørn.

47. **Frøken Selboes Legat,** stiftet 1876 med 200 Kr.

48. **Enkedronning Caroline Amalies Mindelegat,** stiftet 1881 ved Sammenskud med 2,000 Kr.

49. **Christian Muus' Legat,** stiftet 1882 af Møller i Odense Christian Laurids Muus (se ovenfor 24) med 2,100 Kr.

Testamente af 1. Sept. 1882.

50. **Georg Henningsens og Hustrus Legat,** stiftet 1885 af Isenkræmmer Georg Vilhelm Henningsen (f. 11. April 1829) og Hustru Gustave Staal (f. 13. Febr. 1844) med 1,000 Kr.

51. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Jubilæumslegat,** tilveiebragt 1° ved Bidrag fra Odense Borgere og Odense Sparekasse med 5,000 Kr., hvis Renter tilfalde Byens to Børneasyler, 2° af Asylbestyrelsen med 3000 Kr. til Dronningens Asyl alene.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 279), stadf. 18. Dec. 1888.

52. **Enkefru Buchhaves Legat,** stiftet 1888 med 400 Kr.

53. **Ahron Koppels og Hustrus Legat,** stiftet af Rikke Goldschmidt (f. 28. Mai 1809 † 19. Marts 1889), Enke efter Sadelmager Ahron Koppel (f. 26. Juni 1800 † 20. April 1867), med 1,000 Kr.

54. **Enkefru Vilhelmine Søeborgs Legat,** stiftet 1891 af Fru Vilhelmine Søeborg (f. 6. Okt. 1823 † 16. Aug. 1889) med 500 Kr.

55. **Konventualinde Frøken Caroline Frederikke Bruuns Legat,** stiftet 1891 med 537 Kr. 15 Ø., nu 641 Kr. 59 Ø.

56. **Det Trepka'ske Marie Mathiane Legat,** stiftet ved Gavebrev af 22. Mai 1894 af Kammerherre, Generalmajor Holten Fürchtegott Trepka til Schønbøken (f. 14. Aug. 1818 † 27. Febr. 1895) og Hustru Magdalena Meyerink med 6,000 Kr., hvis Renter tillægges 4 fra Asylet udgaaede Konfirmander, som faae det udbetalt strax efter det fyldte 18. Aar.

Fundats af 31. Okt. 1894.

57. **Den Hempel'ske Stiftelse,** oprettet 1844 af Kancelliraad Søren Hempel (se ovenfor 36) med Huset Nr. 10 i Munkemøllestræde til Fribolig for 2 gamle, trængende Enker af Haandværksstanden. Stiftelsen er brandforsikret for 6,660 Kr.

Stiftelsen bestyres af „Stiftelsen af 18. Sept. i Odense" (se nedenfor 265). Gavebrev af 3. Jan. 1844 (Borch, S. 58).

58. **Bethania Asyl,** oprettet 1847, har ingen egen Bygning, men en Fond paa 10,242 Kr. 92 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater:

59. **Brygger Schjøtzs Legat,** stiftet 1884 af Brygger, Cand. pharm. Theodor Ludvig Schjøtz (se ovenfor 32) med 1,000 Kr.

60. **Marie Cathrine Pedersens Legat,** stiftet 1885 af Proprietær H. Pedersen til Gillestedgaard (f. 1. Okt. 1832) med 800 Kr., 1886 med 1,200 Kr.

61. **S. H.'s Legat,** stiftet 1885 med 50 Kr.

62. **Georg Henningsens og Hustrus Legat,** stiftet 1885 af Isenkræmmer Georg Vilhelm Henningsen og Hustru Gustave Staal (se ovenfor 50) med 1,000 Kr.

63. **Lærer Dændlers Legat,** stiftet 1888 af Lærer Christian Dændler (f. 30. Nov. 1821) med 1,000 Kr.

64. **Konventualinde Frøken Caroline Frederikke Bruuns Legat,** stiftet 1891 med 537 Kr. 15 Ø., nu 641 Kr. 59 Ø.

65. **Læge Ehnhuus' og Hustrus Legat,** stiftet 1892 af Læge Christian Lund Ehnhuus (f. 7. Febr. 1836) og Hustru Maria Vilhelmine Martine Wissing (f. 4. Jan. 1847) med 400 Kr.

66. **Tobaksfabrikant H. Nielsens og Hustrus Legat,** stiftet 1893 af Hans Nielsen (f. 14. Juni 1842) og Hustru Nielsine Jørgensen (f. 13. Jan. 1844 † 27. Sept. 1895) med 1,000 Kr.

Til Grundlag for et tredie Asyl ere følgende Legater skjænkede, der ved paaløbne Renter er oplagte til 681 Kr. 4 Ø.

67. **Kammerherre Trepkas og Hustrus Legat,** stiftet 1887 af Kammerherre, Generalmajor Holten Fürchtegott Trepka til Schønbøken (se ovenfor 56) med 400 Kr.

68. **Kjøbmand J. Nielsens og Hustrus Legat,** stiftet 1887 med 100 Kr.

69. **Ferdinand Jensens Stiftelse,** oprettet 1870 af Brødrene Alfred Marius Jensen (f. 24. Okt. 1837) og Fritz Wilhelm Jensen (f. 13. Okt. 1849 † 1880) i Odense med en toetages Bygning og Bagbygning i Østergade til Fribolig for 6 enlige Enker, fortrinsvis af Legatstifternes, Tobaksfabrikant Anders Jensens og hans Hustru Anne Jensens Slægt, dernæst Enker efter Tobaksspindermestre og Tobaksfabrikanter, og en Kapital af 4,000 Kr., af hvis Renter Stiftelsens Beboere hvert Aars 14. Nov. erholde hver 12 Kr., mod at de vedligeholde deres Leiligheder. Stiftelsen er brandforsikret for 7,280 Kr.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Tilsyn af Hovedpræsten ved St. Knuds Kirke, 2 Medlemmer af Velgjørenhedsselskabets Bestyrelse og Legatstifterne. Fundats af 10. Sept. 1870 (Min.-Tid. 1871 A, S. 230), stadf. 11. Sept. 1871.

70. **Frederik den Syvendes Stiftelse,** oprettet ved frivillige Bidrag af Haandværksstanden i Odense med Huset Nr. 25 i Albanigade, hvortil Grundstenen blev lagt af Kong Frederik VII den 29. April 1862, og Huset Nr. 30 og 32 i Pjentegade til Fribolig for trængende Haandværksmestre paa over 55 Aar og deres Enker paa over 50 Aar. Efter Lemmernes Død falde deres Eiendele til Stiftelsen. Stiftelsen, der er brandforsikret for ialt 36,277 Kr., eier følgende Legater:

Stiftelsen har under Stiftsøvrighedens Tilsyn en Bestyrelse paa 9 Medlemmer, 1 valgt af Bestyrelsen for „Stiftelsen af 18. Sept.“, 1 af Bestyrelsen for Industri- og Haandværkerforeningen, 1 af Direktionen for Fyns Stifts Sparekasse. 6 af en Generalforsamling af Bidragydere. Fundats af 1. Sept. 1862 (Rskr. 1863, S. 153; Borch, S. 61), konfirm. 29. April 1863. Ny Fundats af 23. Juli 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 196), stadf. 29. Nov. 1883.

71. **Møllegaards Legat,** stiftet 1860 af Gaardeier af Hunderup Peter Rasmussen Møllegaard og Hustru Ane Jensen (se ovenfor 40) med 500 Rdl., nu c. 11,000 Kr.

Gavebrev af 5. April 1860 (Rskr. 1860, S. 104; Borch, S. 62).

72. **Malermester Hans Christian Appelbyes og Hustru Anna Elisabeth Dorthe Appelbyes Legat,** stiftet 1882 af Sidstnævnte med 2,000 Kr., hvis Renter efter hendes Død uddeles hvert Aars 6. Jan. til de 8 ældste Beboere i Stiftelsen.

Fundats af 26. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 1), stadf. 2. Jan. 1883.

73. **Ane Margrethe Petersens Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 31. Jan. 1885 og 5. Marts 1886 af Kleinsmedemester i Odense Hans Peter Petersen (se ovenfor 27) med Eiendommen Nr. 3 i Odense Smedestræde Matr.-Nr. 644, med Friboliger til to trængende Smedemesterenker udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustru Ane Margrethe Petersens Slægt, som derhos nyde Renten af en tillagt Kapital paa 5,000 Kr., medens Skatter og Afgifter udredes af Renten af en anden tillagt Kapital paa 2,000 Kr. Stiftelsen er brandforsikret for 4,080 Kr.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Overtilsyn af et Byraadsmedlem, et Medlem af Bestyrelsen for Stiftelsen af 18. Sept. og et Medlem af Odense Smedeforening. Fundats af 29. Nov. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 43), stadf. 23. Febr. 1887.

S^T. KNUDS KIRKE.

St. Knuds Kirke i Odense, dens Bygning, Monumenter og andre Mærkeligheder. En historisk Beskrivelse af H. P. Mumme, Cantor. Odense 1844.

74. **Eskild Christensens Legat,** stiftet af ordinarius Medicus i Fyn, Dr. med. Eskild Christensen († 1621) med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er forbrugt. Fundats af 20. Jan. 1626 (Hofman V, S. 11).

75. **Oluf Jacobsens Legat,** stiftet 1638 af Dr. med. Oluf Jacobsen († 12. Nov. 1638) med 200 Rdl. til hans Gravsteds Vedligeholdelse.

Legatet blev 1704 forbrugt ved Kjøbet af Kapellanboligen. Fundats af 20. Okt. 1638 (Hofman V. S. 94; VI, S. 278).

76. **Henning Walkendorffs Legat,** stiftet 1655 af Henning Walkendorff til Glorup (f. 24. Febr. 1595 † 7. Jan. 1658) med en Gaard i Ørsted, som 1777 solgtes for 750 Rdl., nu 1,500 Kr., af hvis Renter Borgermesteren nyder 20 Kr., Resten anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Begravelse i Kirken og forøvrigt til dennes Bedste.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 21. Febr. 1655 (Hofman V, S. 124; Schack V, S. 4; Borch, S. 6; Mumme, S. 34; Saml. t. Fyns Hist. V, S. 160). Rskr. 12. Febr. 1777 (utrykt).

77. **Rasmus Andersens Legat,** stiftet 1674 af Stiftsskriver Rasmus Andersen (f. 1615 † 16. Juli 1675) med en Gaard i Gislev, som 1761 solgtes for 1,084 Rdl. 3 Mk., nu 1,169 Kr., hvis Renter anvendes til hans Begravelses Vedligeholdelse, forøvrigt til Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Skjøde af 1. Juli 1674 (Hofman V, S. 124; Schack V, S. 5; Borch, S. 7; Mumme, S. 35). Kgl. Resol. 6. Nov. 1761 (utrykt).

78. **Gummersbachs Legat,** stiftet 19. Febr. 1676 af Frederik Gummersbach med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er forbrugt (Hofman V, S. 96).

79. **Moths Legat,** stiftet 1681 af Arvingerne efter Vicebiskop, Stiftsprovst og Sognepræst til St. Knuds Kirke Rudolf Moth (f. 1642 † 16. Nov. 1675) med 100 Rdl. til hans Gravsteds Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt. Fundats af 16. Juli 1681 (Hofman V, S. 96).

80. **Maren Hansdatters Legat,** stiftet 1693 af Maren Hansdatter, Enke efter Raadmand Henrik Jørgensen († 1674), med en Vaaning i Kirkestræde til Kirken.

Huset er solgt og Legatet forbrugt (Hofman V, S. 126).

81. **Anne Rumohrs Legat,** stiftet 1701 af Anne Rumohr Henriksdatter (f. 1649 † 12. Dec. 1711), Enke efter Generalløitnant Hans von Ahlefeldt (f. 1624 † 24. Juni 1694) med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., af hvis Renter Borgermesteren nyder 40 Kr., Sognepræsten 40 Kr., Kapellanen 24 Kr., Klokkeren 12 Kr., Kirkeværgen 8 Kr., Resten anvendes til hendes Gravsteds og Epitafiums Vedligeholdelse samt forøvrigt til Kirkens Istandsættelse.

Legatet, der staaer i Stamhuset Moltkenborg, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 21. Juni 1712 (Hofman V, S. 96; Schack V, S. 3; Borch, S. 7; Mumme, S. 34).

82. **Abigael Lauritzdatters Legat,** stiftet af Abigael Lauritzdatter Hindsholm (f. 1. Nov. 1646, begr. 31. Marts 1732), Enke efter Konsistorial-Assessor, Dr. med. Christian Henrik Luja (f. 13. Sept. 1628 † 2. April 1709), med 33 Rdl. 2 Mk. til deres Begravelsessteds Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt (Hofman V, S. 121).

83. **Magdalene Holsts Legat,** stiftet af Magdalene Jacobsdatter Holst († 5. Sept. 1693), Enke efter Kancelliraad, Amtsforvalter Niels Buchholtz, med 100 Rdl. til Lys i den af hende til Kirken givne Lysekrone.

Legatet er forbrugt. Fundats af 22. Dec. 1710 (Hofman V, S. 96).

84. **Søster Bartholins Legat,** stiftet 1717 af Søster Bartholin Albertsdatter (f. 1659 † 1717), Enke efter Biskop over Aalborg Stift, Dr. theol. Jens Bircherod (f. 15. Jan. 1658 † 6. Dec. 1708), med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Vedligeholdelse af deres Gravsted i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 23. Dec. 1717 (Hofman V, S. 112; Schack V, S. 4; Borch, S. 8; Mumme, S. 162).

85. **Roses Legat,** stiftet 1725 af Jacob Rose med 200 Rdl. til Lys ved Froprædiken om Vinteren.

Legatet er forbrugt. Fundats af 28. Dec. 1725 (Hofman V, S. 121; VI, S. 270).

86. **Margrethe von Bergens Legat,** stiftet 1731 af Margrethe von Bergen, Enke efter Borgermester Thor Hansen († 7. April 1731), med 200 Sldr. til deres Begravelsessteds Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt. Fundats af 11. Juli 1731 (Hofman V, S. 121; VI, S. 272).

87. **Anne Mules Legat,** stiftet 1754 af Anne Mule Mogensdatter (f. 16. Okt. 1671 † 26. Marts 1754), Enke efter Rektor ved Odense Kathedralskole, Professor Thomas Broder Bircherod (f. 13. Aug. 1661 † 19. Jan. 1731), med 100 Rdl. til hendes Begravelses Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt. Fundats af 20. Mai 1754 (Hofman VI, S. 277).

88. **Jens Baars Legat,** stiftet 1772 af Etatsraad, Amtsforvalter Jens Baar til Lille Hesbjerg (f. 1704, begr. 11. Juni 1788) med 200 Rdl. til Vedligeholdelse af Professor, Rektor Knud Landorphs (f. 17. Sept. 1649 † 9. Sept. 1711) og Hustru Birgitte Bircherods (f. 7. April 1660 † 21. April 1742) samt Justitsraad, Landsdommer Andreas von Bergens (f. 23. Aug. 1682 † 8. Marts 1763) og Hustru Karen Landorphs (f. 20. Juli 1690 † 25. Juli 1761) Begravelser i Kirken.

Legatet er forbrugt. Fundats af 7. Jan. 1772 (Hofman XI, S. 131).

89. **Peder Eilschous Legat,** stiftet 1776 af Peder Eilschou og Hustru Ane Marie Becker (se ovenfor 12) med 500 Rdl., nu 1,308 Kr. 93 Ø., til Vedligeholdelse af deres Begravelsessted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 13. April 1776 (Schack V, S. 5; Borch, S. 8; Mumme, S. 35).

90. **Skrædder Møllers Legat,** stiftet 1795 af Skræddermester Johannes Møller (f. 1720, begr. 30. Sept. 1796) med 200 Rdl., nu 400 Kr., til hans Familiegravsteds Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 6. Mai 1795 (Schack V, S. 6; Borch, S. 8; Mumme, S. 35), konfirm. 22. Mai 1795.

91. **Uhrmager Ganthers Legat,** stiftet 1822 af Lorentz Ganther (f. i Schwarzwald 1770 † 27. Nov. 1822) med 100 Rdl., nu 200 Kr., til Vedligeholdelse af hans Gravsted.

Legatet synes forbrugt. Gavebrev af 19. Okt. 1822 (Schack V, S. 6; Mumme, S. 36).

92. **Kammerherre Driebergs Legat,** stiftet 1822 af Kammerherre, Generalkrigskommissær Carl August Wilhelm Drieberg (se ovenfor 14) med 400 Rdl., nu 1,000 Kr., til Vedligeholdelse af 3 Gravsteder paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 19. Dec. 1822 (Schack V, S. 6; Borch, S. 8; Mumme, S. 35).

93. **Peter Kryssing Riissings Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1825 af Major, Krigsraad og Overkrigskommissær Peter Kryssing Riissing (døbt 23. April 1773 † 9. Sept. 1829) med 450 Rdl., nu 900 Kr., til Vedligeholdelse af hans og hans Forældres Gravsteder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 22. April 1830 (Schack V, S. 6; Borch, S. 9; Mumme, S. 36).

94. **Det Benzon'ske Legat,** stiftet 1834 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon (se ovenfor 35) med 3,000 Rdl. til Kjøb af et Hus til Kirkepladsens Udvidelse og til en Begravelsesplads for ham og hans Hustru. Af den til Huset hørende Have solgtes 1883 4,072 □ Alen for 4,000 Kr., nu 6,419 Kr. 55 Ø., som skulle anvendes til et nyt Spir paa Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 26. Sept. 1834 (Rskr. 1835, S. 30; Borch, S. 9), konfirm. 27. Jan. 1835. Min.-Skr. 27. Marts 1883 (utrykt).

95. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 6 til St. Knuds Kirke i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 6,000 Rbd., nu 20,430 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Monument med Gravsteder og Jerngitter samt Stadens Lighus, hvorhos Graveren nyder 16 Kr. for Gravstedernes Renholdelse og Beplantning, Resten anvendes til Bestridelse af Kirkens Udgifter.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 267; Borch, S. 10), konfirm. 10. Nov. 1841.

96. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 13 til Opførelse af et grundmuret Lighus i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 3,000 Rdl. 1859 deltes Legatet mellem de 3 Kirker i Byen.

Legatet er forbrugt. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 277; Borch, S. 5), konfirm. 10. Nov. 1841.

97. **Bagermester A. G. Falcks Legat,** stiftet 1865 af Anders Gabriel Falck med 200 Rdl., nu 459 Kr. 69 Ø., til bestandig Vedligeholdelse af hans Begravelsesplads paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 19. Aug. 1865.

98. **Klokker Lütkens Legat,** stiftet 1866 af Sophie Marie Wirth (f. 14. Dec. 1782), Enke efter Klokker Otto Didrik Lütken (f. 21. Juli 1782 † 24. Mai 1841), med 100 Rdl., nu 200 Kr., til Vedligeholdelse af deres samt Cand. Rasmussens Begravelsespladser.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 18. Juni 1866.

99. **Møllegaards Legat,** stiftet 1870 af Ane Hansen, Enke efter Peter Rasmussen Møllegaard af Hunderup (se ovenfor 40) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til Vedligeholdelse af deres Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskriveise af 25. Juni 1870.

100. **Lovise Paludans Legat,** stiftet 1873 af Lovise Thura (f. 8. Okt. 1793 † 11. Nov. 1875), Enke efter Sognepræst til Nørre Næraa og Bederslev Clemens

Christian Fog Paludan (f. 2. Marts 1803 † 28. Jan. 1873), med 600 Kr. til deres Gravsteders Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 9. Sept. 1873.

101. **Frøken Knutzens Legat,** stiftet 1877 af Christiane Frederikke Knutzen (se ovenfor 22) med 1,000 Kr. til Vedligeholdelse af hendes Familiebegravelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

102. **Gjørtler Lorentzens Legat,** stiftet 1878 af Andreas Lorentzen (se ovenfor 23) med 1,400 Kr. til bestandig Vedligeholdelse af hans og Kjøbmand Niels Christian Vilhelm Nielsens (f. 17. Febr. 1830 † 12. Okt. 1857) Gravsteder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 31. Juli 1878.

103. **Enkefru Damms Legat,** stiftet 1880 med 800 Kr. til bestandig Vedligeholdelse af hendes Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 21. Sept. 1880.

104. **Kammerherre Kroghs Legat,** stiftet 1881 af Kammerherre, fhv. Postmester i Nyborg Niels Krabbe Krogh (f. 10. Okt. 1796 † 23. Sept. 1881) med 800 Kr. til bestandig Vedligeholdelse af Broderens, Kammerherre, Major Gregers Frederik Christian Kroghs (f. 17. April 1791 † 29. Mai 1851) og Hustru Isidore Severine Magdalene Heinens (f. 15. Sept. 1798 † 10. Nov. 1848) Gravsted paa Assistenskirkegaarden.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 28. April 1881.

105. **Carl Fichs Legat,** stiftet 1881 af Kjøbmand Carl Fich med 1,000 Kr. til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 10. Aug. 1883.

106. **Modelsnedker Hansens Legat,** stiftet 1884 af P. Hansen med 744 Kr. til bestandig Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 20. Mai 1884.

107. **Smed Petersens Legat,** stiftet 1886 af Smedemester Hans Peter Petersen (se ovenfor 27) med 500 Kr. til Vedligeholdelse af hans Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 23. Marts 1886.

108. **Hattemager Krügers Legat,** stiftet 1889 af S. M. Krüger med 400 Kr. til Vedligeholdelse i 100 Aar af hans Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 23. Sept. 1889.

109. **Gaardeier Rasmussens Legat,** stiftet 1889 af R. Rasmussen og Hustru med 200 Kr. til Vedligeholdelse af deres Gravsted til 31. Dec. 1909.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 12. Dec. 1889.

110. **Enkefru Tellefsens Legat,** stiftet 1893 med 400 Kr. til Vedligeholdelse af hendes Gravsted til 1933.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 19. Mai 1893.

111. **Pastor Clausens Legat** se Fyns Stift 12.

S^T. HANS KIRKE.

112. **Eggert Frilles Legat,** stiftet 1468 af Rigsraaden, Hr. Eggert Christiernsen Frille til Sandholt m. m. († 5. Febr. 1470) med en Gaard i Trøstrup til St. Johannes Kloster i Odense. Gaarden solgtes 1816 for en aarlig Afgift af 4 Tdr. Rug, 4 Tdr. Byg og 4 Tdr. Havre efter Kapitelstaxt til Kirken og 3,000 Rdl., som 1838 anvendtes til Gjenoprettelsen af andre forbrugte Legatkapitaler.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 15. Mai 1468 (Hofman V, S. 191; Schack V, S. 8; Borch, S. 12). Kgl. Resol. 3. Jan. 1816 (utrykt). Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

113. **Fabers Legat,** stiftet 1710 af Overformynder, Handelsmand Niels Hansen Faber († 19. Febr. 1711) og Hustru Maren Andersdatter Bay († 29. Sept. 1713) med en Vaaning i Skulkenborgstræde, som 1804 solgtes for 1,665 Rdl. 32 Mk., nu 3,360 Kr. 67 Ø., til Vedligeholdelse af det af dem bekostede Jernrækværk om Alteret.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen (Hofman V, S. 192; VI, S. 290; Schack V, S. 10; Borch, S. 13). Rskr. 17. Juni 1804 (utrykt). Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

114. **Jacob Møllers Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Sept. 1712 af Borgermester Jacob Christensen Møller († 1717) og Hustru Else Larsdatter med 400 Rdl., nu 800 Kr., til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 19. April 1717 (Hofman V, S. 194; Schack V, S. 10; Borch, S. 13). Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

115. **Geheimeraad Gieddes Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Nov. 1716 (konfirm. 15. Jan. 1717) af Geheimeraad, Admiral, Generalpostdirektør, Stiftamtmand over Fyn Frederik Eiler Giedde (f. 1640 † 13. April 1717) med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 30. Nov. 1717 (Hofman V, S. 193; VI, S. 292; Schack V, S. 10; Borch, S. 13). Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

116. **Thor Hansens Legat,** stiftet 1731 af Margrethe von Bergen, Enke efter Borgermester Thor Hansen (se ovenfor 86), med 200 Sldr., nu 266 Kr. 61 Ø. til Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 11. Juli 1731 (Hofman V, S. 121; VI, S. 272; Schack V, S. 10; Borch. S. 13). Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

117. **Thomas Sørensens Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Nov. 1799 (fac. test. 23. Febr. 1798) af Vinhandler og deputeret Borger Thomas Sørensen (f. 1739 † 9. Jan. 1800) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til St. Hans Kirke, mod at den vedligeholder hans Gravsted ved Kirketaarnet. Graveren faaer Renten af 100 Rdl. for at føre Tilsyn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Byraadet. Fundats af 9. Nov. 1799 (Rskr. 1802, S. 512; Coll.-Tid. 1802, S. 161; Borch, S. 14), konfirm. 18. Febr. 1802. Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

118. **Madam Østrups Legat,** stiftet af Anne Cathrine Faaborg (f. 1728 † 5. Nov. 1808), Enke efter Kirkeværge, Kjøbmand Rasmus Østrup (f. 1716 † 6. Juli

1800), med 400 Rdl., nu 800 Kr., til Vedligeholdelse af hendes og hendes Mands Begravelsessted. Graveren nyder 8 Kr.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 31. Aug. 1809 (Rskr. 1809, S. 494; Coll.-Tid. 1809, S. 761; Borch, S. 14), konfirm. 10. Nov. 1809. Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

119. **Enkemadam Andersens Legat,** stiftet 1824 af Kirstine Bødker, Enke efter Kjøbmand og Kirkeværge Anders Andersen, med 1,000 Kr. til Kirken, mod at hendes og hendes Mands Gravsted paa Assistenskirkegaard forsvarlig vedligeholdes.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 24. Juni 1824 (Rskr. 1824, S. 234; Coll.-Tid. 1824, S. 469; Borch, S. 14), konfirm. 23. Juli 1824 Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

120. **Toldkontrolør Rasmussens Enkes Legat,** stiftet med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Kirken, mod at den vedligeholder deres Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen (Borch, S. 15). Canc.-Skr. 20. Marts 1838 (utrykt).

121. **Proprietær Friborgs Legat,** stiftet 1876 med 400 Kr. til Vedligeholdelse af Proprietær Eggert Christian Friborgs (f. 1782 † 1868) og Hustru Emilie Friborgs (f. 1781 † 1875) Gravsted paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 13. Sept. 1876.

122. **Kammerherre Kroghs Legat,** stiftet 1881 af Kammerherre, fhv. Postmester i Nyborg Niels Krabbe Krogh (se ovenfor 104) med 400 Kr. til Vedligeholdelse af hans Broders, Løitnant Carl Kroghs (f. 5. Mai 1788 † 20. Febr. 1811) Gravsted paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 28. April 1881.

123. **Ritmester Amles Legat,** stiftet 1882 med 400 Kr. til Vedligeholdelse af Ritmester Andreas Peter Amles († 1881) og Hustru Octavia Frederikke Sehesteds († 1882) Gravsted paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 22. Juli 1882.

124. **Frøken Andreasens Legat,** stiftet 1889 af Skifteretten efter Andrea Andreasen (f. 7. Juli 1815 † 20. Dec. 1888) med 400 Kr. til Vedligeholdelse af hendes Gravsted paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 22. Okt. 1889.

VOR FRUE KIRKE.

125. **Pernille Lykkes Legat,** stiftet 1617 af Pernille Lykke (se ovenfor 11) med 16 Rdl., nu 33 Kr. 66 Ø., hvis Renter tilfalde Kirken og de Fattige.

Legatet bestyres under Kirkeinspektionens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 23. April 1617 (Hofman V, S. 219 og 220; Schack V, S. 12; Borch, S. 10).

126. **Else Hahns Legat,** stiftet 1691 af Birgitte Else Hahn (begr. 3. Febr. 1693), Enke efter Oberst Ulrik von Dewitz († 1680), med en Bondegaard i Farstrup til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Kirken. Gaarden solgtes 1714 for 240 Rdl., nu 480 Kr., hvis Renter efter Begravelsens Borttagelse tilfalde Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 12. Mai 1691 (Hofman V, S. 218; VI, S. 295; Schack V. S. 11; Borch, S. 10; Engelstoft, S. 291). Kgl. Resol. 5. Nov. 1714 (utrykt).

127. **Madam Lønbergs Legat,** stiftet 1748 af Anna Margrethe Jørgensdatter Møller († 4. Juni 1748), Enke efter Parykmager Nicolai Lønberg († 12. Mai 1738), med 100 Rdl., nu 200 Kr., til hendes Begravelses Vedligeholdelse. Efter dennes Borttagelse er Legatet tilfaldet Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 29. April 1748 (Schack V, S. 12; Borch, S. 11).

128. **Parmans Legat,** stiftet 1749 og 1757 af Klokker Johan Parman († 11. Febr. 1751) og Hustru Anna Christophersdatter († 28. Nov. 1756) med 50 Rdl., nu 100 Kr., til 2 Lysekroner og til deres Begravelses Vedligeholdelse. Efter dennes Borttagelse er Legatet tilfaldet Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundatser af 19. Dec. 1749 og 17. Nov. 1757 (Hofman VI, S. 298; Schack V, S. 12; Borch, S. 11).

129. **Holms Legat,** stiftet 1768 af Borgermester Wolrath Holm († 31. Dec. 1765) med 100 Rdl., nu 200 Kr., til Vedligeholdelse af hans Epitafium og Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 11. Dec. 1768 (Schack V, S. 12; Borch S. 11).

130. **Generalinde Nørckencrones Legat,** stiftet 1787 af Ida Wilhelmine Brüggemann (f. 9. Dec. 1734 † 18. Juni 1790), Enke efter Generalmajor Christian Nørckencrone († 3. Sept. 1767), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til hendes Begravelses Vedligeholdelse; efter dennes Borttagelse er Legatet tilfaldet Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 18. Dec. 1787 (Schack V, S. 12; Borch, S. 11).

131. **Søren Møllers Begravelseslegat,** stiftet 1789 af Kjøbmand Søren Møller med 300 Rdl., nu 600 Kr., til Vedligeholdelse af hans Begravelsessted i Kirken og til gule Voxlys hver Jul i Lysekronen foran hans Stol i Kirken, derhos til Kirkens Ornamenters Prydelse. Begravelsen er borttaget og Legatet tilfaldet Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 18. Juni 1789 (Rskr. 1789, S. 208; Schack IV, S. 314; Borch, S. 12), konfirm. 25. Sept. 1789.

132. **Jens Larsens Legat,** stiftet 1828 af Brændevinsbrænder Jens Larsen med 48 Rdl. 4 Mk. 9 Sk., nu 97 Kr. 52 Ø., til Vedligeholdelse af hans Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Obligation af 12. Dec. 1828, fornyet 18. Nov. 1877.

133. **Hans Jørgensens Legat,** stiftet 1878 af Gaardeier i Eiby Hans Jørgensen med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Vedligeholdelse af hans Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 7. Okt. 1878.

KATHEDRALSKOLEN.

134. **Otte Rønnovs Legat,** stiftet 1551 af Otte*) Rønnov til Hvidkilde med 3 Ørter = 4 Skpr. Byg af Gaarden Olmerovre (nu lagt under Hovedgaarden

*) En Otte Rønnov til Hvidkilde kjendes ikke. Legatet er antagelig stiftet af Eiler Rønnov til Hvidkilde († 1563).

Rødkilde) til Skolemesteren og en Pebling i Faaborg Latinskole. 1740 henlagdes Legatet til Odense Kathedralskole.

Legatets Indtægter indgaa med ½ i Skolens Stipendiefond, med ½ i Skolens Stipendieoverskudsfond. Fundats af Allehelgensdag 1551 (Hofman V, S. 93, VI, S. 132; Selmer acad. Tid. 1835, S. 268 og 269; Indbydelsesskrift 1850, S. 15). Rskr. 4. Marts 1740.

135. **Johan Friis' Legat,** stiftet 1554 af Johan Friis til Hesselager, Kongens Kansler (f. 20. Febr. 1494 † 5. Dec. 1570) med en Gaard i Veistrup og en Gaard i Næraa Torp til Svendborg Skole. 1740 kom Legatet til Odense Skole og svares nu med 1½ Tdr. Rug, 1½ Tdr. Byg, 1½ Tdr. Havre og 6 Kr. 66 Ø. af Gaarden i Veistrup og med 8 Kr. af Gaarden i Næraa Torp.

Fundats af Fred. efter Quasimodogeniti 1554 (Hofman V, S. 450, VI, S. 77; Schack IV, S. 257).

136. **Magdalene Emmiksdatters Legat,** stiftet 1588 af Jomfru Magdalene Emmiksdatter til Grøftebjerg, Damsgaard og Heisager († 3. April 1598), senere gift med Erik Bille til Kjærsgaard (f. 1561 † 26. Juni 1641), med 100 Rdl. til Vadmel for fattige Skolebørn.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af St. Luciæ Dag 1588 (Hofman V, S. 82; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 6).

137. **Christoffer Walkendorffs Legat,** stiftet 1596 af Rigshofmester Christoffer Walkendorff til Glorup (f. 1. Sept. 1525 † 17. Jan. 1601) med Landgilden af 3 Gaarde i Refsvindinge, Øxendrup og Svindinge til fattige Disciple i Nyborg Latinskole. Denne Afgift svares nu med 11 Tdr. 2 Skpr. Byg efter Kapitelstaxt og indgaaer i Odense Kathedralskoles Stipendiefond.

Fundats af 8. Mai 1596 (Hofman V, S. 475; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

138. **Anna Rønnovs Legat,** stiftet 1605 af Anna Rønnov Eilersdatter til Faareveile og Hvidkilde (f. 1541 † 15. Juni 1609), Enke efter Erik Hardenberg til Vedtofte, Mattrup og Skovsbo (f. 1529 † 13. Marts 1604), med 200 Rdl. til fattige Skolebørn.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman V, S. 84; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 7).

139. **Margrethe Skovgaards Legat,** stiftet 1. Okt. 1613 af Margrethe Skovgaard Jørgensdatter til Sanderumgaard († 7. Aug. 1615) med 100 Rdl. til fattige Skolebørn.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman V, S. 84; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 7).

140. **Margrethe Høegs Legat,** stiftet 1613 af Margrethe Høeg Justsdatter, Enke efter Christian Quitzau til Sandager († 11. Jan. 1587), med 200 Rdl. til fattige Skolebørn.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman V, S. 84; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 7).

141. **Anne Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1616 af Anne Rosenkrantz Eriksdatter (f. 8. Okt. 1564 † 18. Okt. 1618), Enke efter Frands Rantzau til Søholm

(f. 28. Aug. 1555 † 21. Febr. 1612), med 500 Rdl. til Faaborg Latinskole, 1/3 til Rektor, 2/3 til Disciplene. 1740 henlagdes Legatet til Odense Kathedralskole.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 7. Marts 1616 (Hofman VI, S. 126). Ny Fundats af 16. Juli 1620 (Hofman VI, S. 127; Selmer acad. Tid. 1835, S. 268; Indbydelsesskrift 1850, S. 15). Rskr. 4. Marts 1740.

142. **Dr. Jens Mules Legat,** stiftet 1621 af Dr. med. Jens Mule (f. 15. Sept. 1564 † 26. Mai 1633) med 1,000 Rdl., nu 1,828 Kr. 58 Ø., af hvis Renter 2/5 tilfalder Odense Kathedralskole, 3/5 uddeles til 24 Fattige.

Legatet bestyres af Biskoppen, Provsten og Præsten ved St. Knuds Kirke. Fundats af 1. Jan. 1621 (Hofman V, S. 261). Ny Fundats af 28. Nov. 1719 (Hofman V, S. 263; Schack IV, S. 332; Tetens, S. 5; Borch, S. 24), konfirm. 26. Jan. 1720.

143. **Jørgen Brahes Legat,** stiftet 1623 af Jørgen Brahe til Hvedholm (f. 22. Mai 1585 † 12. Febr. 1661) med 200 Rdl. in. sp. til Odense Gymnasium (Collegium Christianum), hvorfra det ved dettes Ophør 1802 kom til Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af Paaskeaften 1623 (Hofman V, S. 9; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 18).

144. **Kirstine Munks Legat,** stiftet 1625 af Fru Kirstine Munk til Vallø (f. 6. Juli 1598 † 19. April 1658) med 1,000 Rdl. til 3 Gymnasiaster. Efter Gymnasiets Ophør kom Legatet 1802 til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 24. Juli 1625 (Hofman V, S. 13; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 19).

145. **Dr. Eskild Christensens Legat,** stiftet 1626 af ordinarius Medicus i Fyn, Dr. med. Eskild Christensen (se ovenfor 74) med 300 Rdl. Sp., hvis Renter tilfaldt 2 Personer af Gymnasiet, hvorfra det ved dettes Ophævelse 1802 kom til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 20. Jan. 1626 (Hofman V, S. 11; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 19).

146. **Holger Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1626 af Holger Rosenkrantz til Rosenholm (f. 14. Dec. 1574 † 28. Okt. 1642) med 1,000 Rdl. in. sp. til 3 Personer af Gymnasiet, efter hvis Ophævelse 1802 Legatet kom til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af Paaskeaften 1626 (Hofman V, S. 15; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 19; Medd. om de lærde Skoler 1879—81, S. 363—67).

147. **Cornelius von der Hamsforts Legat,** stiftet 1627 af Apotheker, Licent. med. Cornelius von der Hamsfort (f. 6. Mai 1546 † 13. Mai 1627) med 1,000 Rdl. til 3 Gymnasiaster. Efter Gymnasiets Ophævelse kom Legatet 1802 til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 13. Jan. 1627 (Hofman V, S. 17; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 19).

148. **Jørgen Brahes Legat,** stiftet 1631 af Jørgen Brahe til Hvedholm (se ovenfor 143) med 100 Rdl. til en Hører ved Faaborg Latinskole. 1740 henlagdes Legatet til Odense Kathedralskole.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 8. Juli 1631 (Hofman VI, S. 129; Selmer acad. Tid. 1835, S. 268; Indbydelsesskrift 1850, S. 26). Rskr. 4. Marts 1740.

149. **Magdalene von der Hamsforts Legat,** opr. oprettet af kgl. Livlæge, Apotheker, Dr. med. Cornelius von der Hamsfort († 8. Marts 1580), stiftet 1632 af hans Datter Magdalene, Enke efter Dr. jur. Hieronymus Thenner (se ovenfor 1), med 100 Rdl. til Træsko for fattige Skolebørn.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 25. Aug. 1632 (Hofman V, S. 81; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 7).

150. **Hr. Christian Friis** til Kragerup (f. 4. Nov. 1581 † 1. Okt. 1639), Kongens Kansler, gav 1637 Aasum Kirketiende til Lector theologiæ ved Gymnasiet. Ved dettes Ophævelse faldt Tienden 1802 til Skolen.

Gavebrev af 26. Sept. 1637 (Hofman V, S. 20).

151. **Dr. Oluf Jacobsens Legat,** stiftet 1638 af Dr. med. Oluf Jacobsen (se ovenfor 75) med 200 Rdl., indbetalt 1663 af Arvingerne med 240 Rdl., til Gymnasiet. Efter dettes Ophævelse kom Legatet 1802 til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Gavebrev af 20. Okt. 1738 (Hofman V, S. 52; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 19).

152. **Stipendium Helenianum,** stiftet af Ellen Marsvin Jørgensdatter (f. 1. Febr. 1572 † 11. Nov. 1649), Enke 1° efter Ludvig Munk til Nørlund og Lundegaard (f. 1537 † 8. April 1602), 2° efter Knud Rud til Sandholt († 1611), med 500 Rdl. til 5 Disciple.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman V, S. 83; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 7).

153. **Hans Mikkelsens Legat,** stiftet af Fyns Biskop, Dr. theol. Hans Mikkelsen (f. 1. Jan. 1578 † 24. Marts 1651) med 1,000 Rdl., hvortil Sognepræst til Nørre Broby Mikkel Clausen (Mule) (f. 25. Marts 1683 † 1. Marts 1743) lagde 62 Rdl. 3 Mk. og Sønnen, Sognepræst til Nørre Broby Johannes Mule (f. 27. Aug. 1714 † 29. Juni 1787) 1753 200 Rdl., nu ialt 2,535 Kr. 6 Ø., hvis Renter tildeles 3 i Fyns Stift fødte eller dog fra Odense Kathedralskole dimitterede Studenter i 3 Aar.

Legatet er optaget blandt Fyns Stiftsmidler og bestyres af Fyns Biskop. Fundats af St. Hansdag 1653 (Hofman VI, S. 168; Schack IV, S. 334; Indbydelsesskrift 1850, S. 40; Univ.-Leg. 1890, S. 668).

154. **Henrici Torchilli Donation,** stiftet af Byskriver Henrik Torkelsen († 28. Sept. 1658) med 100 Rdl. til Gymnasiet. Efter dettes Ophør kom Legatet 1802 til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman V, S. 52; Selmer acad. Tid. 1835, S. 266; Indbydelsesskrift 1850, S. 20).

155. **Marine Bangs Legat,** stiftet 1661 af Marine Christophersdatter Bang, Enke efter Raadmand Hans Brun, med 200 Rdl. til Gymnasiet. Efter dettes Ophævelse kom Legatet 1802 til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 18. Okt. 1661 (Hofman V, S. 39; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 20).

156. **Peder Pedersen Lerches Legat,** stiftet 1664 af Raadmand i Odense, senere Assessor i Høiesteret, Adminiralitetet og Commercecollegiet Peder Pedersen

Lerche til Rygaard (f. 1613 † 1. Jan. 1683) med 100 Rdl. til tvende af Gymnasio. Efter dettes Ophævelse kom Legatet 1802 til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 16. Nov 1664 (Hofman V, S. 35; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265; Indbydelsesskrift 1850, S. 20).

157. **Peder Jensen Winding,** jur. utr. Licentiatus, Assessor i Cancellicollegiet (f. 25. Juni 1637 † 16. Marts 1684) gav 1668 til Gymnasiet en Gaard i Gudme af Htk. c. 9 Tdr., som senere magelagdes med noget andet Gods, der i Aarene 1708 og 1729 bortsolgtes tillige med Stiftelsens øvrige Gods. Efter Gymnasiets Ophævelse kom Legatet 1802 til Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Skjøde af 9. Nov. 1668 (Hofman V, S. 38; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265).

158. **Hans Mule Jørgensens Legat,** stiftet 1670 af Arvingerne efter Høiesteretsassessor Hans Mule Jørgensen (f. 8. Marts 1605 † 3. Sept. 1669), med 700 Rdl. in. sp., senere omvexlede til Cour. 758 Rdl. 32 Sk., hvis Renter tillagdes 10 fattige Skolebørn.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 20. Juli 1670 (Hofman V, S. 77; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 7).

159. **Mette Mules Legat,** stiftet af Mette Nielsdatter Mule (f. 1607 † 1677) med 100 Rdl. til Skolen.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman V, S. 84; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 8).

160. **Mogens Mules Legat,** stiftet af Mogens Mule († 15. Okt. 1680) med 318 Rdl. 72 Sk. til 6 fattige Disciple.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 8).

161. **Margrethe Eriksdatters Legat,** stiftet af Margrethe Eriksdatter (f. 17. Juli 1634 † 1693), Enke efter Mogens Mule († 1680), 2° gift med Professor af Odense Gymnasium Elias Naur, med 300 Rdl., hvis Renter tillagdes 6 hjælpeløse Skolebørn, fortrinsvis blandt Legatstifterindens Arvinger.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 13. Juli 1694 *) (Hofman V, S. 87; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 8).

162. **Rasmus Pedersens Legat,** stiftet 1715 af Rasmus Pedersen i Rudkjøbing og Hustru Anne Henrichsdatter Lytke med 2,000 Rdl., af hvis Renter 9 Rdl. tildeltes de 2 øverste Disciple i Rudkjøbing Latinskole. Efter Skolens Nedlæggelse faldt Renten 1740 til Odense Kathedralskole, og 1842 udbetaltes Legatet til denne med 180 Rdl.

Legatet er optaget i Skolens Stipendieoverskudsfond. Fundats af 3. Jan. 1715 (Hofman VI, S. 215; Selmer acad. Tid. 1835, S. 268 og 269; Indbydelsesskrift 1850, S. 17 og 32). Rskr. 4. Marts 1740.

*) Paa Mindetavlen i Skolen staaer 9. Mai 1694.

163. **Mag. Gert Jochumsen Bonsachs Legat**, stiftet 1719 af Sognepræst til Domkirken i Throndhjem, Stiftsprovst, Mag. Gert Jochumsen Bonsach (f. 14. Sept. 1653 † 29. Sept. 1728) med 200 Rdl. til 2 af Skolens Disciple.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 23. Jan. 1719 (Hofman V, S. 89; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 10).

164. **Legatum Bircherodianum**, stiftet 1731 af Rektor i Odense, Professor, Mag. Thomas Broder Bircherod (se ovenfor 87) ved hans Enke Anna Mule og deres Søn, Landsdommer, Justitsraad Jacob Bircherod (f. 23. Dec. 1693 † i Marts 1737) med 300 Rdl. Cour. til 6 af de fattigste og flittigste Skolebørn, fortrinsvis blandt Legatstifterens Paarørende, i sidste Fald hver 1/3 af hele Renten.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 11. Dec. 1731 (Hofman V, S. 90; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 10).

165. **Margrete Boe Jacobsens Gave** af 10 Sldr. til Faaborg Latinskole henlagdes 1740 til Odense Kathedralskole.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 133; Selmer acad. Tid. 1835, S. 268; Indbydelsesskrift 1850, S. 16). Rskr. 4. Marts 1740.

166. **Stipendium Dewitzianum**, stiftet 1740 af Margrethe Levetzau, Enke efter Geheimeraad, General Frantz Joachim von Dewitz til Frederiksgave (se ovenfor 5), med 500 Rdl. til 6 fattige Skolebørn af de 3 nederste Lektier.

Legatet er optaget i Skolens Stipendiefond. Fundats af 11. Juni 1740 (Hofman V, S. 92; Selmer acad. Tid. 1835, S. 263; Indbydelsesskrift 1850, S. 11).

167. **Svendborg Skoles Legater:** de Friis'ers stort 213 Rdl. 5 Mk. 2 Sk., Fru Mette Krukovs stort 26 Rdl. 4 Mk., Jørgen Enevolds stort 10 Rdl., Hans Nielsens stort 48 Rdl., Anne Hansdatters stort 13 Rdl. 2 Mk., Niels Jensens stort 13 Rdl. 2 Mk. og Knud Jensen Holms stort 16 Rdl., henlagdes 1740 til Odense Kathedralskole.

Legaterne ere optagne i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundatser (Hofman V, S. 60; Selmer acad. Tid. 1835, S. 267; Indbydelsesskrift 1850, S. 16). Rskr. 4. Marts 1740.

168. **Mag. Peder Hostrups Legat**, stiftet 1746 af Hører ved Odense Latinskole, Mag. Peder Christensen Hostrup (f. 31. Dec. 1697, begr. 2. Sept. 1746) med hans efterladte Midler, udlagt med 878 Rdl. 86 Sk., nu 1,652 Kr. 15 Ø., hvis Renter tilfaldt hans Brødrebørns Børn i 3. Led, derefter uddeles med 1/2 til 2 fattige Disciple i Odense Kathedralskole, med 1/2 til 2 fattige, geistlige Enker i Odense.

Legatet er optaget i Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 23. Aug. 1746 (Schack V, S. 62; Tetens, S. 13; Borch, S. 30), konfirm. 30. Sept. 1746.

169. **Frøken Ernsts Legat**, stiftet ved Testamente af 26. Nov. 1781 med Tillæg af 28. Nov. 1781 af Jomfru Juliana Helena Justina Ernst (begr. 20. Marts 1783) med 8,000 Rdl., nu 28,414 Kr. 2 Ø., hvis Renter uddeles til Studenter fra Odense Latinskole, saaledes at 2 faae 210 Kr., 5 170 Kr. efter Examen artium.

Legatet bestyres af Biskoppen, Stiftsprovsten og Rektoren. Fundats af 29. Dec. 1784 (Rskr. 1785, S. 162; Engelstofts Annaler 1808 II, S. 100—109; Selmer acad. Tid. 1833, S. 241 og 1835, S. 270—76; Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 309, 1879—81, S. 363; Indbydelsesskrift 1850, S. 45).

170. **Etatsraad, Rektor Henrichsens Jubellegat,** stiftet 1868 ved Sammenskud af forhenværende og daværende Medlærere og Disciple i Odense Kathedralskole ved Rektor Rudolph Johannes Frederik Henrichsens (f. 15. April 1800 † 15. Juli 1871) 25 Aars Jubilæum med 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til Legatportioner paa 10—50 Rdl. til værdige og trængende Disciple.

Legatet bestyres af Skolens Rektor (Formand), en af Skolens faste Lærere (Kasserer) og en af Skolens forhenværende, i Odense By eller dens Nærhed boende Disciple eller endnu en af Skolens faste Lærere. Fundats af 23. Dec. 1868 (Medd. om de lærde Skoler 1857—78, S. 129—31; Indbydelsesskrift 1869, S. 109), konfirm. 11. Jan. 1869.

171. **Christian Friis' Legat** se nedenfor 197.

172. **Stipendium Frisianum** se nedenfor 211.

173. **Gregers Krabbes Legat** se Middelfart Kjøbstad 14.

174. **Jørgen Krags Legat** se Nykjøbing Kjøbstad p. M.

175. **Femte offentlige Stiftelse siden 1767 fra Friderich Bagger paa Juulschou i Fyn paa Capital 20,000 Rdl.** se Nyborg Kjøbstad.

176. **Etatsraad Baggers Legat** se Fyns Stift.

177. **Vincens Ribers Legat for Studerende af Fyns Stifts Landalmue** se Fyns Stift 15.

178. **Grev Moltkes Legat for Skoledisciple** se Roskilde Kjøbstad 23.

ANDRE SKOLELEGATER.

179. **Mulernes Legatskoler,** stiftede ved Testamente af 10. Sept. 1717 og 13. Marts 1718 af Krigssekretær, würtembergsk Kammerraad Rasmus Mule († 1720) med 3,000 Rdl. til Oprettelse af 3 nye danske Skoler, hvortil Høiesteretsassessor, Professor ved Odense Gymnasium Erik Mule (f. 8. April 1669 † 30. Juni 1751) 1740 gav en Gaard i Udby, en Gaard i Nørre Aaby, en Gaard i Mygind og en Gaard i Kjøng, tilsammen af Hartkorn 34 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdk., og Anne Mule (se ovenfor 87), Enke efter Professor Thomas Broder Bircherod, 1740 Amagergaarden i Vigerslev Sogn, en Gaard i Barløse Sogn og en Gaard i Indslev-Taarup, tilsammen af Htk. 20 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdk. 2 Alb. Efter en Legatars Død tilfaldt der 1756 Skolerne af Kammerraad Rasmus Mules Arv endvidere 1,500 Rdl. og Filstrupgaard, der 1757 solgtes for 5,060 Rdl. Gaarden i Mygind gik tabt ved Høiesteretsdom af 17. Dec. 1829 mod en Godtgjørelse af 550 Rdl. for Landgilde og Rekognition ved Eierskifte. 1831 indgik Skolerne under Byens almindelige Skolevæsen, dog saaledes at deres Midler bevares som en særlig Fond, der nu eier 115,405 Kr. 24 Ø.

Skolerne bestyres af det kateketiske Skolekollegium. Fundats af 5. Marts 1720 (Hofman V, S. 197; Schack V, S. 14), konfirm. 7. Juni 1720. Fundats af 14. Jan. 1740 (Hofman V, S. 209). Fundats af 26. Juli 1740 (Hofman V, S. 212). Rskr. 18. Okt. 1817 (Coll. Tid. 1817, S. 883). Canc.-Skr. 28. Mai 1831. Canc.-Skr.

17. Aug. 1831. Canc.-Skr. 19. Febr. 1833. — Se: De trende kateketiske Skoler i Odense. Odense 1840; Mumme, S. 5.

180. **Christen Sparrevogns Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Aug. 1791 af Christen Sparrevogn (f. 1709 † 18. Febr. 1794) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Konfirmander i St. Hans Sogns kateketiske Skole til Hjælp til Klæder.

Legatet, der staaer i St. Hans Præstegaard, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 11. Sept. 1795 (Borch, S. 39).

181. **Frøken Holstens Legat,** stiftet ved kgl. Bevilling af 2. Nov. 1743 af Cathrine Øllegaard Holsten (f. 1670 † 18. Mai 1753) med 350 Sldr., nu 466 Kr. 66 Ø., af hvis Renter 2 Kr. 66 Ø. tildeles en fattig Kvinde i Dalum Sogn mod at renholde Legatstifterindens Gravsted i Dalum Kirke, Resten anvendes til Beklædning af 6 fattige Skolebørn i St. Hans Sogn.

Legatet indestaaer i Odense Tugthus og uddeles af Sognepræsten til St. Hans Kirke. Fundats af 1. Dec. 1753 (Schack V, S. 89; Borch, S. 31).

182. **Skrædder Johannes Møllers Legat,** stiftet 1795 af Johannes Møller (se ovenfor 90) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter Borgermesteren nyder 20 Kr., medens Resten, der opr. tilfaldt Skoleholderen ved den danske Læse-, Regne- og Skriveskole, nu føres til Indtægt i Skoleregnskabet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 6. Mai 1795 (Schack V, S. 18; Borch, S. 16), konfirm. 22. Mai 1795.

183. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 5 til Odense Fattigvæsens Haandgjerningsskole,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 10,000 Rbd., nu 20,829 Kr. 84 Ø., af hvis Renter 14—15 Pigebørn i Pigeborgerskolerne faae Konfirmationsudstyr, de ukonfirmerede Børn Opmuntringspræmier, Formanden i Fattigkommissionen 100 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 264; Borch, S. 55), konfirm. 10. Nov. 1841.

184. **H. C. Andersens Hjælp,** stiftet ved Testamente af 18. Febr. 1860 af Konferensraad Hans Christian Andersen (f. 2. April 1805 † 4. Aug. 1875) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 2. April uddeles til den flittigste Dreng i den almindelige Borgerskole.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Jan. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 26; G. R. 1876, S. 133), stadf. 11. Febr. 1876.

185. **Gustav Lotzes Præmielegat for den tekniske Skole i Odense,** stiftet 1878 af Etatsraad, Apotheker Ernst Gustav Lotze (f. 14. Dec. 1825 † 17. Dec. 1893) med 1,300 Kr., nu 1,356 Kr. 2 Ø., hvis Renter uddeles i 1 Præmie paa 20 Kr. og 3 Præmier paa 10 Kr. til de flinkeste af Skolens Elever.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Mai 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 114), stadf. 21. Aug. 1878.

186. **Tømmermester Rasmus Petersens Legat for den tekniske Skole,** stiftet 1882 af Brandmajor Rasmus Petersen (se ovenfor 30) med 2,000 Kr., nu 2,446 Kr. 63 Ø., hvis Renter tildeles 1—2 flittige, trængende Elever.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 62); stadf. 20. April 1882.

187. **Fyns Stifts Sparekasses Præmielegat for den tekniske Skole i Odense,** stiftet 1882 af Sparekassen med 1,000 Kr., nu 1,016 Kr. 71 Ø., hvis Renter uddeles til Præmier.

Legatet bestyres af Skolens Bestyrelse. Ingen Fundats.

188. **Etatsraad J. C. Dreyers Præmielegat for den tekniske Skole i Odense,** stiftet 1887 af Etatsraad, Cand. jur. Jørgen Christian Dreyer (se ovenfor 28) med 500 Kr., nu 500 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles til Præmier.

Legatet bestyres af Skolens Bestyrelse. Ingen Fundats.

189. **Tømmermester J. Hansens Præmielegat for den tekniske Skole i Odense,** stiftet 1887 af Jens Hansen (f. 4. Mai 1830) med 200 Kr., nu 211 Kr. 52 Ø., hvis Renter uddeles til Præmier.

Legatet bestyres af Skolens Bestyrelse. Ingen Fundats.

190. **Fabrikant Christian Mogensens Præmielegat for den tekniske Skole i Odense,** stiftet 1892 af Fabrikant Christian Husum Mogensen (f. 30. Okt. 1842) med 1,000 Kr., nu 1,060 Kr. 37 Ø., hvis Renter uddeles til 2 af Skolens flinkeste Elever fra Odense.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 38), stadf. 16. Jan. 1893.

ANDRE LEGATER.

191. **Enkepengene eller de 3 Damers Skjærv,** stiftet 1588 af Magdalene Emmiksdatter til Grøftebjerg, Damsgaard og Heisager, Enke efter Erik Bille til Kjærsgaard (se ovenfor 136), med 100 Rdl., af Mette Mule (se ovenfor 163) med 100 Rdl. og af Cathrine Henriksdatter, Enke efter Fyns Biskop, Dr. theol. Hans Mikkelsen (se ovenfor 153) med 100 Rdl., ialt nu 635 Kr. 13 Ø., hvis Renter uddeles i August til 9 Husarme.

Legatet bestyres af Biskoppen. Fundats af St. Luciæ Dag 1588 (Hofman V, S. 82 og 84). Fundats af 13. Jan. 1654 (Hofman V, S. 161; Schack IV, S. 333; Borch, S. 23, 25 og 26).

192. **Eskild Christensens Legat,** stiftet 1626 af Dr. med. Eskild Christensen (se ovenfor 74) med 100 Rdl. til de Fattige.

Fundats af 20. Jan. 1626 (Hofman V, S. 135; Mumme, S. 65 og 91).

193. **Christian Friis' I. Legat,** stiftet 1626 af Rigskansler, Hr. Christian Friis til Kragerup (se ovenfor 150) med 500 Daler til de Fattige, som 1708 indgik under Fattigvæsenet med 1,175 Rdl. 66 Sk.

Fundats af 30. April 1626 (Hofman V, S. 135; VI, S. 281; Mumme, S. 65).

194. **Christian Friis' II. Legat,** stiftet af Samme med 100 Rdl., som vare voxede til 300 Rdl., da de overgik til Fattigvæsenet.

Hofman V, S. 135; Mumme, S. 66 og 93.

195. **Jens Anchersens Legat,** stiftet 1634 af Borger i Odense Jens Anchersen (Ansgaris) med 100 Rdl. til de Fattige.

Fundats af 5. Aug. 1634 (Hofman VI, S. 280; Mumme, S. 66 og 87).

196. **Else Baggers Legat,** stiftet 1636 af Else Olufsdatter Bagger, Enke efter Raadmand Hans Friis, med 200 Rdl., nedgaaede til 133 Rdl. 32 Sk.

Fundats af 4. Pinsedag 1636 (Hofman V. S. 133 og 135; Mumme, S. 65 og 86).

197. **Christian Friis' III. Legat,** stiftet 1637 af Kansleren, Hr. Christian Friis (se ovenfor 150) og Hustru Barbara Wittrup Hansdatter til Engestofte (f. 1. Febr. 1591 † 4. Juni 1653) med 1,335 Rdl. til Øl og Brød til 10 fattige Enker og 6 fattige Skolebørn, 1638 af dem forøget med 1,600 Rdl. til 16 fattige Enker og 16 fattige Skolebørn, hvilke 2 Legater ved Inddragelsen under Fattigvæsenet havde en Formue af 3,160 Rdl., hvoraf 2/3 tilkomme Enkerne, medens der af 1/3 svares 84 Kr. til Odense Kathedralskole.

Fundats af 27. Okt. 1637 (Hofman V. S. 127; Mumme, S. 61 og 76). Fundats af 28. Okt. 1638 (Hofman V, S. 128; Selmer acad. Tid. 1835, S. 264 og 269). Rskr. 6. Dec. 1828.

198. **Oluf Jacobsens Legat,** stiftet 1638 af Dr. med. Oluf Jacobsen (se ovenfor 75) med 300 Rdl., opvoxede til 575 Rdl. 36 Sk., til de Fattige.

Fundats af 20. Okt. 1638 (Hofman V, S. 133, VI, S. 278; Mumme, S. 64 og 83).

199. **Cornelius von der Hamsforts Legat,** stiftet 19. Aug. 1640 af hans Søn, Apotheker, Lic. med. Cornelius von der Hamsfort (se ovenfor 147) med 1,000 Rdl. til de Fattige, opvoxede til 1,500 Rdl.

Hofman V, S. 130; Mumme, S. 64 og 81.

200. **Knud Lauridsens Legat,** stiftet 1640 af Borger i Odense Knud Lauridsen (f. 1589 † 9. Sept. 1640) med 300 Rdl. til de Fattige, voxede til 400 Rdl.

Fundats af 21. Sept. 1644 (Hofman V, S. 135; Mumme, S. 65 og 94).

201. **Just Høegs Legat,** stiftet 1648 af Anna Lunge Jørgensdatter (f. 1. Febr. 1610 † 6. Aug. 1652), Enke efter Kansleren, Hr. Just Høeg til Gjorslev (f. 8. Sept. 1584 † 25. Mai 1646), med 500 Rdl. til de Fattige.

Fundats af 6. April 1648 (Hofman V, S. 130; Mumme, S. 69 og 81).

202. **Henrik Lindenovs Legat,** stiftet 1654 af Henrik Lindenov til Øvidskloster (f. c. 1601 † 1673) med 250 Rdl. til de Fattige.

Hofman V, S. 133; Mumme, S. 67 og 83.

203. **Frederik Gummersbachs Legat,** stiftet 1676 af Frederik Gummersbach (se ovenfor 78) med 100 Rdl. til de Fattige.

Testamente af 19. Febr. 1676 (Hofman V, S. 135; Mumme, S. 67 og 93).

204. **Niels Buchholtzs Legat,** stiftet 1710 af Kancelliraad, Amtsforvalter Niels Buchholtz (se ovenfor 83) med 100 Rdl. til de Fattige.

Fundats af 22. Dec. 1710 (Mumme, S. 95).

205. **Etatsraad Baggers Legat,** stiftet 1789 af Etatsraad Frederik Bagger til Julskov (f. 1710 † 23. Febr. 1791) med 1,000 Rdl., med tillagte Renter 1,147 Rdl. 4 Sk., til Betleriets Hemmelse.

Schack IV, S. 335; Borch, S. 17.

Ovenstaaende Legater 192—205, ialt 8,488 Rdl. 74 Sk., sammendroges 1873 til

206. **Kansler Friis' med Fleres Legat til Trængende i Odense Kjøbstad** med 17,000 Kr., nu 18,097 Kr. 94 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 40 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Aug. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 170; Borch, S. 75), konfirm. 9. Sept. 1873.

207. **Eiler Høegs Legat,** stiftet 26. Marts 1632 af Eiler Høeg til Dallund m. v. († i Aug. 1660) med 100 Rdl. til de Fattige.

Mumme, S. 64 og 94.

208. **Gregers Høegs Legat,** stiftet 15. Mai 1632 af Gregers Høeg til Rørbæk og Jershave (f. 15. April 1586) med 100 Rdl. Cour. til de Fattige.
Hofman V, S. 133; Mumme, S. 64 og 84.

209. **Falk Gøyes Legat,** stiftet 10. Mai 1634 af Falk Gøye (f. 8. Jan. 1602 † 17. Sept. 1653) med 100 Rdl. til de Fattige.
Mumme, S. 64 og 93.

210. **Henning Pogvisks Legat,** stiftet 21. Marts 1637 af Henning Pogvisk til Hellested (f. 20. Mai 1611 † 5. Marts 1664) med 100 Rdl. til de Fattige.
Mumme, S. 64.
Legaterne 207—210 ere forlængst indgaaede i Kommunens Kasse.

211. **Stipendium Frisianum,** stiftet 1641 af Borger i Odense Jørgen Friis († 1641) med 1,000 Rdl., nu 2,595 Kr. 51 Ø., af hvis Renter Odense Skoles Stipendieoverskudsfond erholder 32 Kr., Resten uddeles strax efter Paaske til 18 Fattige.

Legatet, der under Indenrigsministeriets Tilsyn staaer i Stiftsmidlerne, bestyres af Biskoppen, Provsten og Præsten ved St. Knuds Kirke. Fundats af 3. Marts 1641 (Hofman V, S. 85; Selmer acad. Tid. 1835, S. 265 og 269; Indbydelsesskrift til Odense Kathedralskole 1850, S. 32; Borch, S. 25).

212. **Frands Pogvisks Legat,** stiftet 4. Dec. 1641 af Frands Pogvisk til Ravnholt († 1653) med 100 Rdl. til de Fattige.
Hofman V, S. 133; Mumme, S. 84).

213. **Claus Mules Legat,** stiftet 10. Jan. 1642 af Claus Mule og Hustru Ingeborg Jensdatter med 100 Rdl. til de Fattige.
Hofman V, S. 133: Mumme, S. 85.

214. **Henrik Torkelsens Legat,** stiftet af Byskriver Henrik Torkelsen (se ovenfor 154) og Hustru Else Pedersdatter (f. 1594 † 10. Febr. 1648) med 66 Rdl. 4 Mk. til de Fattige.
Hofman V, S. 133; Mumme, S. 85.

215. **Frands Rantzaus og Steen Becks Legat,** stiftet af Frands Rantzau (se ovenfor 141) og Steen Beck til Førslev m. v. (f. 1604 † i Okt. 1648) med 100 Rdl. til de Fattige.
Hofman V, S. 133; Mumme, S. 84.

216. **Henrik Johansens Legat,** stiftet af Vintapper Henrik Johansen (f. 1600 † 17. April 1641) og Hustru Mette Pedersdatter eller maaske snarere af Henrik Johansen Riber (f. 1614 † 12. Marts 1651) med 66 Rdl. 4 Mk. til de Fattige.
Mumme, S. 85.

217. **Erik Qvitzaus Legat,** stiftet af Erik Qvitzau, uvist om Erik Qvitzau Frederiksen til Sandager (f. 19. Juli 1616 † 18. Marts 1678) eller Erik Qvitzau Eilersen til Lykkesholm og Elved med 100 Rdl. til de Fattige.
Mumme, S. 65.

218. **Magdalene Holsts Legat,** stiftet af Magdalene Jacobsdatter Holst (se ovenfor 83) med 100 Rdl. Cour. til de Fattige.
Hofman V, S. 134; Mumme, S. 67.

219. **Hans Mules Legat,** stiftet af Mag. Hans Mule Jørgensen (se ovenfor 158) med 100 Rdl. til de Fattige.
Hofman V, S. 133; Mumme, S. 86.

220. **Else Hahns Legat,** stiftet af Birgitte Else Hahn, Enke efter Oberst Ulrik von Dewitz (se ovenfor 126), med 100 Rdl., udlagte med 103 Rdl. 2 Mk., til de Fattige.
Hofman V, S. 134.

221. **Erik Kaas' Legat,** stiftet af Erik Kaas til Lindskov († 1670) med 100 Rdl. Sp. til de Fattige.
Hofman V, S. 134; Mumme, S. 88.

222. **Henning Walkendorffs og Jørgen Mortensens Legat,** stiftet af Henning Walkendorff (se ovenfor 76) og Raadmand Jørgen Mortensen med 150 Rdl. Sp. til de Fattige.

Hofman V, S. 134; Mumme, S. 88.

223. **Jesper Hansens Legat,** stiftet af Raadmand Jesper (eller Jørgen) Hansen med 100 Rdl., voxede til 120 Rdl., til de Fattige.

Hofman V, S. 134; Mumme, S. 89.

224. **Søren Ebbesens Legat,** stiftet af Søren Ebbesen med 33 Rdl. 2 Mk. til de Fattige.

Hofman V, S. 135; Mumme, S. 92.

225. **Hans Rasmussens Legat,** stiftet af Hans Rasmussen med 33 Rdl. 2 Mk. til de Fattige.

Hofman V, S. 135; Mumme, S. 92.
Legaterne 212—225 ere forlængst indgaaede i Kommunens Kasse.

226. **Det Ahlefeldt'ske Legat,** stiftet 1601 af Anna Rumohr Henriksdatter, Enke efter Generalløitnant Hans von Ahlefeldt til Glorup (se ovenfor 81) med 8,000 Rdl., nu 10,185 Kr. 72 Ø., hvis Renter uddeles til 40 skikkelige og fattige Husarme; Skolelæreren i Svindinge erholder 40 Kr. af Renten samt desuden 20 Skovlæs Brænde af Glorup.

Legatet bestyres under Overtilsyn af Stiftsøvrigheden og Besidderen af Glorup af Byens 3 Sognepræster og Borgermesteren. Fundats af 20. Mai 1701 (Hofman V, S. 96 og 137; Schack V, S. 60; Borch, S. 26; Tetens, S. 9).

227. **Borgermester Jacob Møllers Enkes Legat,** stiftet 1717 af Else Larsdatter, Enke efter Borgermester Jacob Christensen Møller (se ovenfor 114), med 100 Rdl., nu 240 Kr. 76 Ø., hvis Renter tildeles en Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. April 1717 (Hofman V, S. 194; Schack V, S. 93; Borch, S. 28; Mumme, S. 141).

228. **Steenstrups Legat for en Ubenævnt,** stiftet 1732 „for et Guds Barn her udi Fyen" af Sognepræst til Ryslinge, senere til Kværndrup, Provst Hans Arentsen Steenstrup (f. 9. Mai 1703 † 30. Dec. 1775) med 100 Rdl., nu 221 Kr. 10 Ø., hvis Renter uddeles til 3 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Magistraten. Fundats af 11. Juni 1732 (Hofman V, S. 138, VI, S. 282; Schack V, S. 33; Borch, S. 28).

229. **Müllers og Hyllerups Legat,** stiftet 1739 af Sognepræst til Taagerup og Thorslunde Matthias Müller (f. 20. Jan. 1700 † 14. Juli 1765) og hans Svogre, Brødrene, Kjøbmændene i Odense Andreas Nielsen Hyllerup († 10. Jan. 1754) og Lauritz Nielsen Hyllerup († 24. April 1741) med 100 Rdl., nu 221 Kr. 10 Ø., hvis Renter uddeles til 3 fattige Enker, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Marts 1739 (Hofman VI, S. 284; Schack V, S. 34; Borch. S. 29; Mumme, S. 139).

230. **Henrik Billes Legat,** stiftet 1745 af Etatsraad og Vice-Landsdommer over Fyn og Langeland, senere Stiftamtmand i Fyn og Geheimekonferensraad Henrik

Bille-Brahe til Egeskov (f. 20. Okt. 1709 † 9. Jan. 1789) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 11. Dec. 1745 (Schack V, S. 92; Borch V, S. 29; Mumme, S. 140).

231. **Birgitte Bircherods Legat,** stiftet af Birgitte Bircherod (f. 7. April 1660 † 21. April 1742), Enke efter Professor Knud Landorph (f. 17. Sept. 1649 † 9. Sept. 1711), med 200 Rdl., nu 445 Kr. 18 Ø., hvis Renter i Juni Termin uddeles til 6 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Juni 1747 (Hofman V, S. 138; Schack V, S. 34; Borch, S. 30; Mumme, S. 140).

232. **Madame Lønbergs Legat,** stiftet 1748 af Anna Margrethe Jørgensdatter Møller, Enke efter Parykmager Nicolai Lønberg (se ovenfor 127), med 300 Rdl., nu 636 Kr. 90 Ø., hvis Renter tildeles 1 gammel Mand og 2 gamle Koner af Frue Sogn.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Magistraten og Sognepræsten. Testamente af 29. Mai 1748 (Hofman VI, S. 291; Schack V, S. 33; Borch, S. 31; Mumme, S. 140).

233. **Svend Pedersens Legat,** stiftet 1752 af Murmester i Odense Svend Pedersen med 464 Rdl., nu 464 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Juni uddeles i St. Knuds Kirkes Sakristi til 2 Mænd og 2 Kvinder af Borgerstanden, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres af Sognepræsten ved St. Knuds Kirke og Borgermesteren. Fundats af 19. Mai 1752 (Hofman V, S. 140; Schack V, S. 63; Borch, S. 31; Tetens, S. 14).

234. **Anna Mules Legat,** stiftet 1754 af Anna Mule Mogensdatter, Enke efter Professor, Rektor ved Odense Kathedralskole Thomas Broder Bircherod (se ovenfor 87) med 1,000 Rdl., nu 1,640 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Juni uddeles til 10 gamle, fattige og svage Mennesker, Enker af geistlig Stand samt nogle Enker og Enkemænd af verdslig Stand, fortrinsvis af Mule'rnes og Bircherod'ernes Slægt.

Legatet bestyres af Biskoppen, Sognepræsten ved St. Knuds Kirke og Magistraten. Fundats af 15. Mai 1754 (Hofman VI, S. 287; Schack V, S. 66; Borch, S. 32; Tetens, S. 15).

235. **Jomfru Brandts Legat,** stiftet 1786 af Christiane Elisabeth Brandt († 1789) med 300 Rdl., nu 534 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til Salmebøger til de flittigste og fattigste Konfirmander i St. Knuds Sogn, ½ tildeles en fattig Jomfru i Sognet paa Livstid.

Legatet bestyres af Stiftsprovsten og Magistraten og uddeles af Sognepræsten. Testamente af 27. Marts 1786 (Schack V, S. 70; Borch, S. 36; Tetens, S. 18), konfirm. 31. Marts 1786.

236. **Jomfru Blochs Legat,** stiftet 1789 af Anna Castanea Bloch (f. 1724, begr. 18. Febr. 1789) med 336 Rdl., nu 664 Kr. 62 Ø., hvis Renter uddeles paa Livstid til et trængende Fruentimmer, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres af Magistraten og Stiftsprovsten. Testamente af 27. Jan. 1789 (Schack V, S. 38; Borch, S. 37; Tetens, S. 19), konfirm. 20. Febr. 1789.

237. **Søren Møllers Legat,** stiftet 1789 af Kjøbmand i Odense Søren Møller (se ovenfor 131) med 4,000 Rdl., nu 2/5 at 20,029 Kr. 63 Ø., hvis Renter uddeles til 12 nødlidende Borgere og deres Enker paa Livstid.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Fundats af 18. Juni 1789 (Rskr. 1789, S. 208; Schack IV, S. 314; Borch, S. 38), konfirm. 25. Sept. 1789.

238. **Anna Maria Borrings Legat,** stiftet 1791 af Jomfru Anna Maria Sørensdatter Borring (døbt 22. Marts 1745 † 13. Jan. 1822 i Nyborg) med hele hendes efterladte Formue, hvis Renter hvert Aars 15. Marts skulde uddeles i 7 lige store, livsvarige Portioner til fattige Jomfruer af Borger- og Middelstanden.

Legatet skulde bestyres af Magistraten og Sognepræsten til St. Knuds Kirke, men er aldrig blevet fuldbyrdet. Testamente af 1. Marts 1791 (Rskr. 1794, S. 385; Borch, S. 77), konfirm. 14. Marts 1794.

239. **Johannes Møllers Legat,** stiftet 1795 af Skræddermester Johannes Møller (se ovenfor 90) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 af de ældste og mest trængende Skræddermestre, som have været i Odense Skrædderlav i mindst 20 Aar, eller Enker efter saadanne.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Skrædderlavets Oldermand og de 4 ældste Mestere. Fundats af 6. Mai 1795 (Schack V, S. 75; Borch, S. 39), konfirm. 22. Mai 1795.

240. **Det Brockdorff'ske Legat,** stiftet 1796 af Charlotte Amalie Lente Adeler (f. 15. Juli 1729 † 27. Mai 1800), Enke efter Kammerherre, Baron Schack Brockdorff til Baroniet Scheelenborg (f. 14. Juli 1724 † 21. Nov. 1784), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Juli uddeles til 3 fattige Enker af Middel- eller Borgerstand.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Sognepræsten ved St. Knuds Kirke. Testamente af 13. Marts 1796 (Schack V, S. 74; Borch, S. 40).

241. **Enkemadame Kurtelbaums Legat,** stiftet 1797 af Anne Marie Elisabeth Erreboe (f. 1709, begr. 30. Nov. 1798), Enke efter Raadmand og Postmester Matthias Kurtelbaum († 22. Juni 1793), med 100 Rdl., nu 240 Kr. 54 Ø., hvis Renter af Stiftamtmanden paa Forslag af Sognepræsten ved St. Knuds Kirke tildeles en fattig Enke.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 14. Aug. 1797 (Schack V, S. 22; Borch, S. 40; Mumme, S. 140), konfirm. 1. Sept. 1797.

242. **Lahns Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Mai 1799 af Handskehandler i Odense Johan Christian Lahn (se ovenfor 14) med 20,000 Rdl., nu 12,125 Kr., af hvis Renter 3/5 uddeles til trængende Enker, 2/5 til trængende Mænd.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktorat af Magistraten og Byens 3 Sognepræster samt 3 af Stiftsøvrigheden udnævnte Mænd. Fundats af 15. April 1803 (Rskr. 1803, S. 260; Coll.-Tid. 1803, S. 278; Schack V, S. 42; Tetens, S. 24; Borch, S. 43; Mumme, S. 15), konfirm. 19. Aug. 1803.

243. **Thomas Sørensens Legat,** stiftet 1799 af Vinhandler Thomas Sørensen (se ovenfor 117) med 14,800 Rdl., nu 29,998 Kr. 21 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 20 Kr. til fattige og nødlidende, gamle, svage Borgere, Borgeres Enker og Børn, som formedelst Alder og Svagelighed ikke kunne ernære sig.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 9. Nov. 1799 (fac. test. 23. Febr. 1798). Fundats af 18. Febr. 1802 (Schack V, S. 22; Borch, S. 42; Tetens, S. 21; Mumme, S. 139), konfirm. 12. Marts 1802.

244. **Madame Eichels Legat,** stiftet 1800 og 1803 af Else Kirstine (f. 1720 † 26. Juli 1803), Enke efter Peder Eichel († 26. Nov. 1781), med 1,277 Rdl., nu 2,776 Kr. 63 Ø., hvis Renter af Sognepræsten ved St. Hans Kirke skulde uddeles til Sognets Fattige og Husarme, nu uddeles til Trængende.

Legatet bestyres nu af Byraadet. Testamente af 10. Juli 1800 (Schack V, S. 37; Borch, S. 40), konfirm. 13. Dec. 1800. Testamente af 28. Juni 1803 (Schack V, S. 38; Mumme, S. 141), konfirm. 30. Juli 1803.

245. **Salig Matthias Jacob Kanneworffs Legat til St. Hans og St. Knuds Sognes Fattige, Syge, Sengeliggende og mest Trængende i Odense,** stiftet ved Testamente af 5. Dec. 1800 af Sognepræst til Sønderso Matthias Jacob Kanneworff (f. 1. Juni 1725 † 28. Okt. 1808) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter $^{3}/_{5}$ uddeles til St. Hans Sogns, $^{2}/_{5}$ til St. Knuds Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Sognepræsterne. Fundats af 21. Dec. 1811 (Rskr. 1812, S. 47; Schack V, S. 27; Borch, S. 47; Tetens, S. 31; Mumme, S. 139), konfirm. 7. Febr. 1812.

246. **Ramus' Legat,** stiftet 1801 af Kasserer ved Fyns Stifts geistlige Enkekasse Christian Ramus (f. 24. Mai 1744 † 29. Mai 1801) med 800 Rbd., nu 1,291 Kr. 22 Ø., hvis Renter uddeles til nødtørftige og trængende Mennesker i Odense.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 28. Mai 1801 (Schack V, S. 37; Borch, S. 41; Mumme, S. 141), konfirm. 13. Juni 1801.

247. **Ferslevs Legat,** stiftet 1801 af Jomfru Petronella Henrica Ferslev (f. 1748 † 20/21. Mai 1804) med 200 Rdl., nu 240 Kr., hvis Renter uddeles til de mest trængende og nødlidende Husarme i St. Hans Sogn.

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden og uddeles af Biskoppen. Testamente af 29. Aug. 1801 (Rskr. 1801, S. 271; Schack IV, S. 318; Borch, S. 41), konfirm. 19. Sept. 1801.

248. **Grev Roepstorffs Legat,** stiftet 1817 af Geheimekonferensraad, Greve Ulrik Vilhelm Roepstorff til Grevskabet Roepstorff (f. 12. Juni 1730 † 2. April 1821) med 10,000 Rdl., nu 20,630 Kr. 65 Ø., og 12 Tdr. Byg af Grevskabet til Odense Fattigvæsens forbedrede Indretning. Renten og Bygget føres til Indtægt for Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 27. Dec. 1817 (Schack V, S. 26; Borch, S. 17; Mumme, S. 117). Canc.-Resol. 24. Febr. 1835 (Schack V, S. 27).

249. **Anna sal. Viborgs født Holms Legat,** stiftet 1820 af Ane Kirstine Møller, Enke efter Sognepræst til Munkebo Jens Erreboe Viborg (f. 7. Mai 1722 † 4. Mai 1798), med 400 Rbd., nu 867 Kr. 95 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 16 Kr. til Fattige i St. Hans Sogn.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 23. Febr. 1820, konfirm. 10. Sept. 1830. Fundats af 7. Mai 1832 (Schack V, S. 86; Borch, S. 52; Mumme, S. 141).

250. **Hofraad Meyers Legat,** stiftet 1822 af Hofraad David Amsel Meyer (f. 18. Jan. 1753 † 3[illegible]. Aug. 1813) med 2,500 Rdl. til Fyns Stifts Bibliothek.

Legatet er indgaaet under Bibliothekets øvrige Formue, hvorom der hvert Aar aflægges Beretning til Landemodet. Testamente af 13. Dec. 1822 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 783; Borch, S. 20), konfirm. 20. Dec. 1822.

251. **Bülows Legat,** stiftet 1824 af Geheimekonferensraad, Kammerherre Johan Bülow til Sanderumgaard (f. 29. Juli 1751 † 22. Jan. 1828) med Resten af hans

efterladte Formue, hvis Renter skulde oplægges til 16,000 Rdl., hvoraf 14,000 Rdl. da skulde anvendes til at bygge et Museum i Odense, hvori Stiftsbibliotheket kunde opbevares, og hvori der kunde anvises Stiftsbibliothekaren Bopæl; de øvrige 2,000 Rdl. udsattes til Bygningens Vedligeholdelse. I Aaret 1883 var Legatets Formue 32,000 Kr., hvoraf der afgaves 14,000 Kr. til et Museum, medens Stiftsbiblioiheket beholdt 18,000 Kr.

Kapitalen er indgaaet i Bibliothekets Formue, hvorom der hvert Aar aflægges Beretning til Landemodet. Testamente af 4. April 1824.

252. **Driebergs Legat,** stiftet 1820 af Kammerherre, Generalkrigskommissær Carl August Vilhelm von Drieberg (se ovenfor 15) med 500 Rdl., nu 1,099 Kr. 4 Ø., hvis Renter tillægges 2 trængende Borgerenker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrév af 9. Mai 1820 og Fundats af 25. Okt. 1822 (Schack V, S. 32; Borch, S. 49; Mumme, S. 140).

253. **Legat til Minde om den 1. Nov. 1828,** Prins Frederik Carl Christians og Prinsesse Vilhelmine Maries Bryllupsdag, stiftet af Byens Borgere med 250 Rdl., hvis Renter oplagdes til 1,000 Rbd., hvorefter ³/₄ af Renten anvendes til Byens Forskjønnelse, ¹/₄ oplagdes til andre 1,000 Rbd. o. s. fr. Legatet er nu 4,378 Kr. 99 Ø.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 27. April 1829 (Rskr. 1829, S. 232; Coll.-Tid. 1829, S. 699; Borch, S. 3), konfirm. 5. Juni 1829. Min.-Skr. 19. Juli 1865 (Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1865, S. 53 og 80).

254. **Gersdorffs Legat,** stiftet 1831 af Frederikke Louise Leth (f. 7. Marts 1745 † 28. Jan. 1833), Enke efter Generalløitnant, Baron Karl Frederik Gersdorff (f. 27. Juni 1736 † 182.), med 2,675 Rbd., nu 7,007 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 30 Kr. til over 55 Aar gamle Trængende, helst af Haandværksstanden, som have boet i Odense de sidste 4 Aar.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 24. Okt. 1831, konfirm. 29. Jan. 1833. Fundats af 2. April 1834 (Schack V, S. 34; Borch, S. 51; Mumme, S. 141).

255. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 2 til visse Enker i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru Antoinette Margrethe Gersdorff (se ovenfor 35) med 15,000 Rbd., nu 48,300 Kr., hvis Renter uddeles i 8 Pensioner paa 100 Kr. til Enkerne efter 1) de 2 kgl. Magistratsembedsmænd, 2) det Benzon'ske Familielegats 2 Administratorer, 3) Byens 5 Præster, Skoleinspektøren og Kateketen ved den jødiske Menighed, 4) Fattigvæsenets Læge, Kasserer og Formand samt Skolevæsenets Kasserer, og 8 Pensioner paa 50 Kr. til 5) Enker efter Almueskolelærere, 6) Lærerinder.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Stiftsprovsten og Skoleinspektøren. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 256; Borch, S. 54), konfirm. 10. Nov. 1841. Min.-Skr. 11. Sept. 1865. Min.-Skr. 14. Marts 1879.

256. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 3 til usædelige Forældres Børns Opdragelse og forvildede, unge Menneskers moralske Forbedring,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 11,500 Rbd., nu 47,358 Kr. 81 Ø., hvis Renter anvendes til at underholde slige

Børn og unge Mennesker paa Holsteinborg Anstalt eller andre Opdragelsessteder eller i anden Pleie.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 258; Borch, S. 55), konfirm. 10. Nov. 1841.

257. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 4 til Odense Bys Kæmnerkasse,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 12,000 Rdl., nu 24,134 Kr. 69 Ø., hvis Renter anvendes til Odense Bys og dens Forstæders Forskjønnelse eller en nyttig, bekvem og behagelig Indretning.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 263; Borch, S. 3; Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1864, S. 106, 1865, S. 53), konfirm. 10. Nov. 1841.

258. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 7 til Præmiepensioner for Tjenestetyende i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 5,000 Rbd., nu 15,113 Kr. 90 Ø., hvis Renter anvendes til Præmier paa 30—70 Kr. for 15—35 Aars Tjeneste hos een og samme Husbond.

Legatet bestyres af Magistraten og Byraadet. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 268; Borch, S. 56; Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1864, S. 106), konfirm. 10. Nov. 1841.

259. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 8 til uformuende Skatteydere i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se overfor 35) med 4,000 Rbd., nu 8,513 Kr. 20 Ø., hvis Renter anvendes til at udrede Fattig- og Skoleskat for Uformuende, der i de sidste 4 Aar have havt fast Ophold i Kommunen, og som have at svare mindre end 6 Kr. i Skat.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 271; Borch, S. 56), konfirm. 10. Nov. 1841.

260. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 9 til uformuende Syge i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 3,000 Rdl. foruden 600 Rbd. tilveiebragte af Justitsraad, Stiftsfysikus, Dr. med. Boe Bojesen (f. 22. April 1769 † 26. Febr. 1822), nu ialt 7,219 Kr. 50 Ø., hvis Renter anvendes til at bestride Læge- og Vederkvægelsesmidler til uformuende Syge.

Legatet bestyres af Stiftsfysikus. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 272; Borch, S. 56), konfirm. 10. Nov. 1841.

261. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 10 til Odense Bys borgerlige Skyttelav,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 2,500 Rbd., nu 5,223 Kr. 45 Ø., hvis Renter anvendes til at forhøie Skyttelavets Gevinsters Værdi og Antal og til Beværtning.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 275; Borch, S. 4; Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1864, S. 106), konfirm. 10. Nov. 1841.

262. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 11 til Odense Fattiges Vinterbespisning,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 2,000 Rbd., nu 4,132 Kr. 74 Ø.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 275; Borch, S. 57), konfirm. 10. Nov. 1841.

263. **Det Benzon-Gersdorff'ske Legat Nr. 14 til Opførelse af nye, velindrettede Varetægtsfængsler i Odense,** stiftet 1837 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru (se ovenfor 35) med 15,000 Rdl., som 1864 udbetaltes med 15,333 Rdl. 20 Sk., $^{7}/_{8}$ til Odense By, $^{1}/_{8}$ til Landjurisdiktionerne til Dækning af Udgifterne ved det 1861 opførte Thing- og Arresthus.

Fundats af 1. Juni 1837 (Rskr. 1841, S. 278; Borch, S. 5; Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1864, S. 77), konfirm. 10. Nov. 1841.

264. **Odense Kjøbmandslavs Understøttelsesfond,** oprettet 1840, eier 13,193 Kr. 13 Ø., hvis Renter uddeles i 10 Portioner paa 50 Kr. til Interessenter af Lavet, deres Enker og aldrende og svage men ugifte Døtre, som uden egen Brøde ere geraadede i trange Kaar. Der kan ikke tildeles en enkelt Person over 4 Portioner.

Fonden bestyres under Magistratens Tilsyn af Lavets Oldermand og 4 valgte Medlemmer af Lavet. Fundats af 23. Okt. 1856 (Rskr. 1856, S. 397), konfirm. 14. Dec. 1856. Statuter (Borch, S. 62), konfirm. 22. Sept. 1862.

265. **Stiftelsen af 18. Sept. for gamle, værdige og trængende Haandværksmestre i Odense,** oprettet 1841 af en Kreds af Embedsmænd og Borgere, eier nu 80,593 Kr. 58 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 20, 30, 40 eller 50 Kr. til 60 Aar gamle, trængende Haandværksmestre og Fabrikanter samt deres Enker.

Stiftelsen, hvortil nu „den Hempel'ske Stiftelse" (se ovenfor 57) hører, bestyres under Byraadets Tilsyn af en Bestyrelse, af hvilken 1 vælges af Byraadet, 5 paa de bidragydende Medlemmers Generalforsamling. Fundats af 17. Sept. 1841 (Rskr. 1841, S. 319; Ny Coll.-Tid. 1842, S. 849; Borch, S. 57), konfirm. 30. Dec. 1841. Ny Fundats af 19. Dec. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 18), stadf. 5. Febr. 1879. Stiftelsen eier følgende Legater, der ere indbefattede i ovenstaaende Kapital:

266. **Møllegaards Legat,** stiftet 1860 af Gaardeier af Hunderup Peter Rasmussen Møllegaard og Hustru Ane Jensen (se ovenfor 40) med 1,500 Rdl.
Gavebrev af 5. April 1860 (Borch, S. 58).

267. **P. Wichs Mindelegat,** stiftet 1875 med 657 Kr. 92 Ø., hvis Renter uddeles i 2 Portioner til de 2 ældste Legatarer.

268. **Maler Appelbyes og Hustrus Legat,** stiftet 1876 af Hans Christian Appelbye og Hustru Anna Elisabeth Dorthe Appelbye (se ovenfor 72) med 600 Kr.

269. **Sophie Elisabeth Fichs Legat,** stiftet 1876 med 1,000 Kr.

270. **Boghandler Helm-Petersens Legat,** stiftet 1876 med 2,000 Kr.

271. **Bogtrykker M. C. Hempels og Hustrus Legat,** stiftet 1876 med 2,000 Kr.

272. **Møller Muus' Legat,** stiftet 1882 af fhv. Forpagter af Munke Mølle Christian Laurids Muus (se ovenfor 24) med 2,000 Kr.
Testamente af 1. Sept. 1882.

273. **Smedemester H. P. Petersens Legat,** stiftet 1885 af Hans Peter Petersen (se ovenfor 27) med 7,000 Kr.
Testamente af 31. Jan. 1885.

274. **J. C. Dreyers og Elisabeth Dreyers Legat,** stiftet 1887 af Etatsraad Jørgen Christian Dreyer (se ovenfor 28) med 1,000 Kr.
Gavebrev af 1. Jan. 1887.

275. **Sadelmager M. Koppels og Hustrus Legat,** stiftet 1890 med 1,000 Kr.

276. **Lærer Dændlers Legat,** stiftet 1892 af Lærer Christian Dændler (se ovenfor 63) med 1,000 Kr.

Gavebrev af 5. Nov. 1891.

277. **Maskinbygger J. H. Belzers og Hustrus Legat,** stiftet 1893 med 1,000 Kr.

Gavebrev af 14. Aug. 1893.

278. **Fuldmægtig H. A. Nielsens Legat,** stiftet 1894 med 500 Kr.

Gavebrev af 2. April 1894.

279. **Fru Wederkinchs Legat,** stiftet 1842 af Cecilia Marie Holmer (f. 10. Juli 1762 † 30. Marts 1843), Enke efter Krigsraad, Raadmand, By- og Raadstueskriver i Odense Hans Peter Wederkinch (f. 17. Jan. 1776 † 1. Juni 1832), med 12,500 Rbd., nu 31,400 Kr., af hvis Renter der uddeles 10 Portioner paa 60 Kr., 5 paa 40 Kr. til trængende Enker og ugifte Døtre af kongelige Embedsmænd og Døtre, fortrinsvis Decendenter af Legatstifterindens 4 Søskende indtil 7. Led, hvorhos hendes Gravsted vedligeholdes.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Direktionen for Graabrødre Hospital. Fundats (Rskr. 1842, S. 1; Ny Coll.-Tid. 1842, S. 919; Borch, S. 58), konfirm. 4. Jan. 1842.

280. **Westengaards Legat,** stiftet ved Sammenskud af Menigheden og Andre til Erindring om Sognepræst til St. Hans Kirke Lauritz Christian Ditlev Westengaard (f. 8. Juli 1795 † 13. Okt. 1853) med 371 Rdl. 8 Sk., nu 1,162 Kr., hvis Renter hvert Aars 13. Okt., hans Dødsdag, uddeles til 1—2 Husarme af St. Hans Menighed.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overbestyrelse af Sognepræsten og Kirkeværgen. Fundats (Rskr. 1857, S. 73; Borch, S. 59), konfirm. 4. Marts 1857.

281. **Klokker og Stiftsbibliothekar Lütkens og Hustrus Legat for faderløse Præstedøtre i Odense Kjøbstad eller Fyens Stift m. Fl.,** stiftet 1859 af Sophie Marie Wirth (f. 14. Dec. 1782 † 1864), Enke efter Klokker ved St. Knuds Kirke Otto Diderik Lütken (se ovenfor 98), med 9,155 Rdl., nu 18,310 Kr. 21 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tildeles faderløse Døtre efter Mænd, der have været Præster i Odense Kjøbstad eller Fyns Stift eller have været ansatte som Klokkere, Kordegne og Organister eller Gravere ved nogen af Kirkerne i Odense, i livsvarige Portioner paa 80 Kr.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af de 3 Sognepræster og den residerende Kapellan samt Værgen for St. Knuds Kirke. Fundats af 19. Marts 1859 (G. R. 1866, S. 31; Borch, S. 60), konfirm. 27. Marts 1866.

282. **Bager Falcks og Hustrus Legat,** stiftet 1859 af Bagermester Andreas Gabriel Falck og Hustru Bolette Cathrine Rasch med 1,000 Rdl., nu 2,005 Kr. 79 Ø., hvis Renter uddeles Juleaften i Portioner paa 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifterne.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 27. Sept. 1859 (Rskr. 1860, S. 24; Borch, S. 61; Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1864, S. 107), konfirm. 21. Jan. 1860.

283. **Møllegaards Legat,** stiftet 1860 af Gaardeier af Hunderup Peter Rasmussen Møllegaard og Hustru Ane Jensen (se ovenfor 40) med 2500 Rdl.,

nu 5,135 Kr. 5 Ø., hvis Renter uddeles Juleaften i Portioner paa 40 Kr. til Trængende, 1/5 i Landdistriktet.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev (Rskr. 1860, S. 104; Borch, S. 61; Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1864, S. 107), konfirm. 5. April 1860.

284. **Urtemand Rasmus Hansens Legat,** stiftet 1865 med 1,500 Rdl., nu 3,125 Kr. 83 Ø., hvis Renter uddeles Juleaften i Portioner paa 20 Kr. til trængende Personer af borgerlig Stand udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Marts 1865 (Rskr. 1865, S. 263; Borch, S. 63; Odense Kommunalbestyrelses Forhandlinger 1865, S. 37 og 105), konfirm. 27. Okt. 1865.

285. **Fyens Stiftstidendes Legat,** stiftet 1871 af Etatsraad Jørgen Christian Dreyer (se ovenfor 28) i Anledning af, at nævnte Blad den 3. Jan. 1872 havde bestaaet i 100 Aar, med 2,000 Rdl., nu 10,200 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 20 Kr. til trængende Enker efter Kontorister, Avisbude, Sættere m. v. ved Fyens Stiftstidendes Redaktion, Adressekontor og Bogtrykkeri eller andre Bog- og Stentrykkersvende, eller andre Trængende, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af et Byraadsmedlem, en Slægtning af Kancelliraad Søren Hempel og Udgiveren af Fyens Stiftstidende. Fundats af 9. Nov. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 270), stadf. 21. Dec. 1871.

286. **Pouline von Halles Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Juni 1872 af Frøken Pouline Marie von Halle († 24. Sept. 1881) med 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død hvert Aars 28. Aug. tildeles en trængende, ældre Sypige.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Pastor Koch, Stadslæge Helweg og Kjøbmand Østergaard. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 24. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 101), stadf. 15. Juni 1882.

287. **Frøken Caroline Frederikke Voigts Legat for en Enke eller ugift Pige i Odense,** stiftet ved hendes Testamente af 7. Jan. 1873 med 7,545 Kr. 79 Ø., nu 7,504 Kr. 83 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en trængende Enke eller ugift Pige i Odense, som har været i bedre Kaar, paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 13. April 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 104), stadf. 22. Mai 1888.

288. **Regise og Marie Svendsens (født Milo) deres Legat for ældre, værdige og trængende Jomfruer og Enker i Odense,** stiftet ved Testamente af Sognepræst til Jelling og Hover og Seminarieforstander Hans Jørgen Marius Svendsen (f. 22. Marts 1816 † 24. Sept. 1872) med 1,000 Kr. og af Sognepræst til Haudrup og Solrød Frederik Vilhelm Milo (f. 10. Sept. 1815 † 23. Dec. 1881) med 1,000 Kr., ialt 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Portioner paa 40 Kr. til trængende Jomfruer udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis dem, som ved Slægtskab eller paa anden Maade ere eller have været knyttede til den Milo'ske Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af det ældste Medlem af Miloslægten i Odense, den ældste Præst ved St. Knudskirke og et Byraadsmedlem. Fundats af 29. Aug. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 225), stadf. 22. Dec. 1873.

289. **Boghandler Christian Milos og Hustru Anna født Fahnøes Legater,** stiftet 1873 af Hans Christian Andreas Milo og Anna Fahnøe (se ovenfor 46) med 6,000 Rdl., nu 12,000 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid med 1/3 i 4 Portioner til ældre, trængende Haandværksmestre eller deres Enker, med 1/3 i 4 Portioner til ældre, trængende, ugifte Døtre af Haandværksstanden og med 1/3 i 4 Portioner til trængende, gifte Mænd af Haandværksstanden uden selvstændig Livsstilling, fortrinsvis til Bogtrykkere og Bogbindere eller saadanne, som ved Slægtskab eller paa anden Maade ere eller have været knyttede til Legatstifternes Familie.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af det ældste Medlem af Miloslægten i Aarhus, den ældste af Præsterne ved St. Knudskirke og et Byraadsmedlem. Fundats af 29. Aug. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 227), stadf. 22. Dec. 1873.

290. **Mette Marie Samuels Legat,** stiftet 1874 med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til fattige Familier af Dagleierklassen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Præsten ved Graabrødre Hospitals Kirke, der udnævner sin Eftermand. Fundats af 15. Okt. 1874 (Min.-Tid. 1883 A, S. 128), stadf. 2. Juli 1883.

291. **Frøknerne Ane Cathrine og Nicoline Frederikke Heglunds Legat for værdige, trængende og ugifte Døtre af Embeds- og Borgerstanden i Odense,** stiftet ved Sidstnævntes Testamente af 28. April 1875 med Kodiciller af 19. Okt. 1876, 18. Okt. 1878 og 8. Juli 1880 med 6,252 Kr. 31 Ø., nu 6,520 Kr. 66 Ø.; Renten af 6,000 Kr. uddeles i 6 lige store, livsvarige Portioner, Resten oplægges til 1,000 Kr., og da forøges Portionernes Antal til 7 o. s. fr. Efterkommere af Legatstifterindens Fader, Landmaaler Frederik Heglund af Fangel, have Fortrinsret.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 186), stadf. 1. Nov. 1882.

292. **Andrea Arenholtzs Dænkes Arvingers Legat for unge og begavede Mennesker af begge Kjøn,** stiftet ved Testamente af 25. Okt. 1879 af Frøken Johanne Magdalene Christophine Elisabeth Dænke med 26,641 Kr. 98 Ø., nu 29,293 Kr. 74 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles for indtil 5 Aar i Portioner paa 100—200 Kr. til begavede unge Mennesker fra Odense By eller dens Omegn til kunstnerisk eller teknisk Uddannelse, lige mange til Mænd og til Kvinder, fortrinsvis Slægtninge af Legatstifterindens Fader, hvis Familiegravsted paa Odense Assistenskirkegaard vedligeholdes for Legatets Regning.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Nov. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 46), stadf. 5. Marts 1886.

293. **Frøken Natalia Hirschfelds Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Mai 1881 af Natalia Carstine Juliane Aurelia Hirschfeld med 8,000 Kr.; 4/5 af Renten uddeles paa Livstid til en ældre, ugift og trængende Kvinde i Odense, som har kjendt bedre Dage, 1/5 anvendes til Administration og oplægges.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Juni 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 319), stadf. 7. Okt. 1889.

294. **Rebslagernes Legat,** stiftet 1884 med 404 Kr. 80 Ø., nu 438 Kr. 83 Ø., hvis Renter tildeles en trængende Rebslager-Svend eller -Mester eller deres Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. Marts 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 149), stadf. 1. Juli 1884.

295. **Ane Margrethe Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Jan. 1885 og 5. Marts 1886 af Kleinsmedemester Hans Peter Petersen (se ovenfor 27) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul i 8 lige store, livsvarige Portioner til trængende Smedesvende eller deres Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Overtilsyn af 1 Byraadsmedlem, 1 Medlem af Bestyrelsen for Stiftelsen af 18. Sept. og 1 Medlem af Odense Smedeforening. Fundats af 29. Nov. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 43), stadf. 23. Febr. 1887.

296. **Christiane la Cour født Trolles Legat for trængende Enker og trængende, ugifte Kvinder af den dannede Middelstand i Odense og Svendborg,** stiftet af Christiane Martine Trolle (f. 16. Dec. 1820), Enke efter Kommerceraad, Kjøbmand la Cour (f. 21. Sept. 1828 †) i Henhold til hans Testamente af 10. Juli 1886 med Kodiciller af 29. April 1888 og 20. Mai 1890 med 100,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Dec. uddeles i livsvarige Portioner paa 200 Kr. til trængende Enker eller ugifte Kvinder af den dannede Middelstand, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt indtil 7. Led, derefter til Kvinder fra Odense og Svendborg, saaledes at ¼ af de Portioner, der bortgives udenfor Slægten, tildeles Kvinder i Svendborg.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 25. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 186), stadf. 2. Juli 1894.

297. **Pastor H. S. Ipsens og Hustrus Legat til Beklædning af trængende Konfirmander i St. Knuds Sogn,** stiftet 1886 af Pastor emeritus Hans Steenstrup Ipsen (f. 10. April 1808 † 25. Mai 1896) og Hustru Johanne Marie Christiane Møller (f. 20. Febr. 1814 † 8. Okt. 1895) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 1. Marts i 5 Portioner af Sognepræsterne.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Sept. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 10; G. R. 1887, S. 3), stadf. 6. Jan. 1887.

298. **Tømmermester J. Hansens Jubilæumslegat for Enker efter Tømmermestre eller Møllebyggere i Odense,** stiftet 1887 af Jens Hansen (se ovenfor 189) med 3,000 Kr., nu 3,357 Kr. 92 Ø., hvis Renter uddeles paa 3 Aar i 2 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren og 2 af Byraadet valgte Mænd, en af Byraadet og en ældre Tømmermester. Fundats af 23. Juni 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 162), stadf. 17. Aug. 1887.

299. **Adolphine og Natalia Hirschfelds Legat,** stiftet 1888 af Adolphine Christine Hirschfeld med hele hendes Efterladenskab, udlagt med 22,700 Kr. 75 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Forældres Gravsted i Odense til 1950 og uddeles i livsvarige Portioner paa 200 Kr. til ældre, ugifte, trængende Kvinder, hjemmehørende i Odense, som have kjendt bedre Dage.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1893 A, S. 76), stadf. 15. Febr. 1893.

300. **Stadslæge Helwegs og Hustrus Guldbryllupslegat,** stiftet 1891 af fhv. Stadslæge Heinrich Christian Helweg (f. 28. Nov. 1812 † 30. Marts 1895) og Hustru Jacobine Sophie Saxtorph (f. 27. Nov. 1815) med 1,000 Kr., nu 1,012 Kr. 50 Ø., hvis Renter tildeles uformuende Rekonvalescenter paa Sygehuset i Odense.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 61), stadf. 15. Febr. 1892.

301. **Kjøbmand i Odense Th. Thranes Enke Nicoline Marie Thranes Legat,** stiftet 1891 af deres Søn, Kjøbmand Julius Thrane i Odense med 2,000 Kr., nu 2,025 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Mand eller Kvinde paa 50—60 Aar paa Livstid, fortrinsvis blandt hendes Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 25), stadf. 10. Jan. 1892.

302. **Vicekonsul L. Muus's og Hustrus Legat til Fordel for Pleiebørn i Odense,** stiftet 1892 af svensk-norsk og nederlandsk Vicekonsul Laurids Christian August Bruun Muus (f. 9. Nov. 1837) og Hustru Fanny Edvardine Levy (f. 20. Mai 1845) med 1,000 Kr., nu 1,085 Kr. 21 Ø., hvis Renter anvendes til Konfirmationsudstyr for Pleiebørn i Odense og tilgrænsende Landdistrikter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 62), stadf. 15. Febr. 1892.

303. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat til Fordel for Blinde, Døvstumme, Lemlæstede eller Vanføre i Odense,** stiftet 1892 ved Indsamling med 10,000 Kr., nu 11,053 Kr. 30 Ø., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Portioner, 1 paa 150, 2 paa 100, 1 paa 50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 171; G. R. 1892, S. 397), stadf. 23. Mai 1892.

304. **Kjøbmand i Odense M. P. Petersens og Hustrus Legat til Minde om Sidstnævntes Moder Nicoline Marie Thrane, Enke efter Kjøbmand Th. Thrane af Odense,** stiftet 1892 med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død eller Giftermaal tildeles en trængende Mand eller Kvinde i Odense paa 50—60 Aar til det fyldte 60. Aar, fortrinsvis Slægtninge af Nicoline Marie Thrane, paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 373), stadf. 23. Dec. 1892.

305. **Krigerlegatet af 1864,** stiftet 1894 med Restbeholdningen at et 1864 til Anskaffelse af Underbeklædningsgjenstande til Soldaterne indsamlet Beløb af 7,753 Kr. 5 Ø., hvis Renter oplægges til 10,000 Kr., hvorefter 3/4 af Renten fordeles mellem „Pleieforeningen“ og „Bespisningsforeningen“, 1/4 oplægges.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 80), stadf. 9. Marts 1894.

306. **Fabrikant H. Demants Familiestiftelse,** oprettet 1894 af Fabrikant Hans Stephan Anthon Ludvig Demant (f. 24. Dec. 1828 † 6. Febr. 1897) med Eiendommen Nr. 27 i Kongensgade, som udleies. Leieindtægten tilfalder, efter at Udgifterne ved Vedligeholdelsen af Legatstifterens Gravsted ere afholdte, med 6/7 6 Søskendebørn af Legatstifteren og hans Decendenter med lige store Dele paa Livstid

og uddeles med $^1/_7$ til 5 Arbeidere i Odense, fortrinsvis Mænd eller Kvinder af Navnet Demant, ligeledes paa Livstid. Gaaer Familiemedlemmernes Antal ned til 2, uddeles $^1/_3$, gaaer det ned til 1, $^2/_3$ af de $^6/_7$ til Arbeidere, dog kun for 1 Aar ad Gangen. Lader Familien Legatstifterens Gravsted sløife, falder hele Stiftelsen til Dalum Sogn i Odense Amt til Fordel for Sognets Trængende. Lader Odense Kommune Gravstedet sløife, overgaa Arbeiderlegaterne til Dalum Sogn.

Stiftelsen bestyres af 3 af et af samtlige myndige Familiemedlemmer (de første 6 Legatnydere og deres Decendenter) omfattende Familieraad valgte Mænd og Kvinder og 1 Arbeider. Fundats af 10. Febr. 1894 med Kodicil af 20. Juni 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 196), stadf. 10. Juli 1894.

307. **Dr. Jens Mules Legat** se ovenfor 142.

308. **Femte offentlige Stiftelse siden 1767 fra Friderich Bagger paa Juulschou i Fyen paa Capital 20,000 Rdl.** se Nyborg Kjøbstad.

309. **Eilschous Legat** se Fyns Stift 4.

310. **Hofmans Legat** se Norup Sogn i Odense Amt.

311. **Mag. Peder Hostrups Legat** se ovenfor 168.

312. **Pastor Clausens Legat** se Fyns Stift 13.

313. **Stiftamtmand I. J. Unsgaards Legat** se Odense Amt 4.

ODENSE AMTS LANDSOGNE.

Nørre Aaby og Indslev Sogne.

1. **Johanne Larsdatters Legat,** stiftet 1715 af Johanne Larsdatter, Enke efter Forpagter paa Oregaard Lauritz Pedersen (f. 1641 † 21. Mai 1712), med 2 Fæstehuse i Indslev, som 1808 og 1813 ere solgte for 116 Rdl. og 83³/₄ Rdl., nu ialt 272 Kr. 91 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Indslev og Ore Sogne med Halvdelen i hvert Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Bubbelgaard og Sogneraadet. Fundats af 12. Juni 1715 (Hofman V, S. 406; Schack V, S. 317). Rskr. 10. Sept. 1806 (utrykt). Rskr. 20. Juli 1813 (utrykt).

2. **Schebyes Legat,** stiftet ved Testamente af 29. April 1800 af Alexander Schebye til Bubbelgaard († 19. Dec. 1801) og Hustru Frederikke Østrup († 15. Dec. 1829), siden gift med Landmaaler Rasmus Rasmussen, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Bubbelgaards underliggende, mest nødlidende Husbeboere i Indslev Sogn i Portioner paa ikke over 20 Kr., og 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Degnen for at vedligeholde Legatstifternes Gravsted paa Indslev Kirkegaard.

Legatet, der staaer i Bubbelgaard, bestyres af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 3. Nov. 1831 (Rskr. 1832, S. 29; Schack V, S. 317), konfirm. 31. Jan. 1832.

Agedrup Sogn.

1. **Hans Rasmussens og Abel Kathrine Christensdatters Legat,** stiftet 1882 af Abel Kathrine Christensdatter (f. 25. Nov. 1820 † 9. Juni 1889), Enke efter Gaardmand i Vester Kjærby Hans Rasmussen (f. 11. Juli 1822 † 4. Mai 1881), med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Dec. uddeles til to trængende Familier eller gamle, svagelige Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 17. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 136), stadf. 27. Juli 1883.

2. **Hans Andersens og Marien Frandsdatters Legat,** stiftet 1882 af Marien Frandsdatter (f. 7. Marts 1808), Enke efter Gaardmand i Vester Kjærby Hans Andersen (f. 23. April 1818 † 20. April 1882), med 800 Kr., hvis Renter efter

Legatstifterindens Død hvert Aars 23. Dec. uddeles til 4 trængende Familier eller gamle, svagelige Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 17. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 137), stadf. 27. Juli 1883.

3. **Hans Rasmussens og Ane Dorthea Jørgensdatters Legat,** stiftet 1891 af Børnene efter Gaardmand i Vester Kjærby Hans Rasmussen (f. 9. Marts 1814 † 29. Mai 1885) og Ane Dorthea Jørgensdatter (f. 17. Okt. 1822 † 1. April 1891) med 500 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Dec. uddeles til 2 trængende Familier eller gamle og svagelige Personer udenfor Fattigvæsenet med 10 Kr. til hver.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 30; G. R. 1892, S. 259), stadf. 21. Jan. 1892.

4. **Sognepræst til Kjølstrup og Agedrup Erik Høyer Møllers og Hustru Lovise Marie Aagaards Sølvbryllupslegat** se Kjølstrup Sogn.

5. **Provst Høyer Møllers Legat** se Kjølstrup Sogn.

Allerup og Davinde Sogne.

1. **Cathrine sal. Anders Jensens Legat,** stiftet 1764 af Cathrine Tilsdatter Stochman (f. 1680, begr. 14. Sept. 1764), Enke efter Forpagter Anders Jensen af Lindvedgaard (f. 1701 † 5. Jan. 1764), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 11. Juni og 11. Dec. uddeles til Fattige i Allerup Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 11. Sept. 1764 (Hofman XI, S. 146; Schack V, S. 130 og 175). Rskr. 6. Mai 1825.

2. **Peder Brochmans Legat,** stiftet 1789 af Peder Jakobsen Brochman i Davinde Mølle med 125 Rdl., nu 250 Kr., hvis Renter hver Jul og Paaske uddeles til 5 Fattige af Davinde Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 11. Juni 1789 (Schack V, S. 175). Rskr. 6. Mai 1825.

3. **Bülows Legat,** stiftet 1824 af Geheimekonferensraad Johan Bülow til Sanderumgaard (f. 29. Juli 1751 † 22. Jan. 1828) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til Indkjøb af nyttige Bøger til Skolen i Davinde, ½ tilfalder Læreren for at renholde Legatstifterens Gravsted paa Davinde Kirkegaard.

Legatet, der staaer i Sanderumgaards Hovedgaards Hartkorn, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 4. April 1824 (Schack V, S. 178).

4. **Gaardeier paa Thorup Mark Mads Pedersens Legat for Allerup Sogn,** stiftet 1887 af Gaardeier paa Thorup Mark Peder Christian Madsen (f. 2. Dec. 1851 † 5. Jan. 1890) med 1,000 Kr., nu 980 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften i 2 lige store Portioner til Ægtefolk eller Enker udenfor Fattigvæsenet, 1 i Allerup, 1 i Thorup.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne i Allerup. Fundats af 12. Mai 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 165), stadf. 31. Aug. 1887.

5. **Folkethingsmand, Gaardeier Cornelius Petersens Mindelegat,** stiftet 1894 med Restbeløbet af Indsamlingen til et Monument paa Folkethingsmand, Gaardeier af Davinde, Dannebrogsmand Cornelius Petersens (f. 13. April 1806 † 17. Dec. 1870) Grav paa Davinde Kirkegaard, 300 Kr., hvis Renter uddeles i Marts og Sept. til en trængende Konfirmand udenfor Fattigvæsenet, skiftevis i Allerup og i Davinde Sogn, fortrinsvis til trængende Slægtninge af Cornelius Petersen, dog saaledes at Renten fortrinsvis anvendes til Renholdelse og Vedligeholdelse af hans Gravsted.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 303) stadf. 2. Nov. 1894.

6. **Ahlefeldts Legat** se Nørre Lyndelse og Høiby Sogne.

Allesø og Næsbyhoved-Broby Sogne.

1. **Kirkeeier Ole Jacobsens Legat,** stiftet af Birthe Kirstine Rasmussen (f. 23. Dec. 1825), Enke efter Gaardeier i Beldringe, Lunde Sogn Ole Jacobsen, med 400 Kr., nu 404 Kr. 51 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 4 Kr. til Trængende i Allesø Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 19. Dec. 1870 (Min.-Tid. 1871 A. S. 97). stadf. 8. Mai 1871.

2. **Fineckes Legat** se Sønderso Sogn.

Asperup og Rorslev Sogne.

1. **Madam Raschs Legat,** stiftet af Katrine Hansdatter Hem († 1775), Enke efter Sognepræst til Asperup og Rorslev Johan Rasch (f. 11. April 1688 † 10. Juli 1755), med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter 8 Dage før Jul uddeles til 6 af de fattigste Lemmer i Asperup Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Juli 1775 (Hofman XI. S. 228; Schack V. S. 319) thinglæst 19. April 1822.

2. **Lars Nielsens Legat for værdige Trængende i Asperup Sogn,** stiftet ved Testamente af 30. Dec. 1862 af tidligere Gaardeier i Asperup Lars Nielsen (f. 10. Sept. 1797 † 15. April 1872) med 6,931 Kr. 75 Ø., nu 7,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse og Fornyelse af Legatstifterens Gravsted paa Middelfart Kirkegaard og uddeles før Jul til Trængende i Asperup Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Slægtninge uden Hensyn til, hvor de bo.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Herredsfogden og Sognepræsten. Fundats af 5. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1893 A. S. 187), stadf. 22. April 1893.

3. **Mette Kirstine Andersens Legat for værdige Trængende i Asperup Sogn,** stiftet ved Testamente af 22. Jan. 1873 med Kodicil af 20. April 1882 af Anders

Frederik Andersen (f. 19. Okt. 1818 † 11. Aug. 1890) og Hustru Mette Kirstine Andersen (f. 5. Aug. 1817 † 17. April 1883) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hver Dec. Termin i 2 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Asperup Sogn, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 128), stadf. 31. Marts 1892.

4. **Landmand af Risum Peder Andersens Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Marts 1890 af Niels Peder Andersen (f. 29. Juni 1831 † 22. Marts 1890) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Asperup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1891 A. S. 22), stadf. 16. Jan. 1891.

Baagø Sogn.

Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat se Husby Sogn.

Balslev og Eiby Sogne.

1. **Niels Madsens Legat,** stiftet 1808 af Aftægtsgaardmand i Gamborg Niels Madsen (f. 1742 † 16. Sept. 1822) med 200 Rdl. D. C., omskrevne til 120 Rbd., nu 240 Kr., hvis Renter, 3 pCt., uddeles paa hans Dødsdag til 6 Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Sognepræsten. Gavebrev af 31. Okt. 1808 (Schack V, S. 304), konfirm. 14. Juli 1809.

2. **Kamps Legat,** stiftet af Anna Sophie Hansen (f. 17. Dec. 1775 † 4. Sept. 1844), Enke efter Sognepræst til Balslev og Eiby Jens Adolph Kamp (f. 19. Febr. 1778 † 11. Okt. 1831), med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsteder paa Balslev Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 24. April 1846 (G. R. 1846, S. 104), konfirm. 25. Juni 1846.

3. **Anders Bærendtsens og Hustru Maren født Andersdatters Legat,** stiftet 1889 af Maren Andersdatter (f. 12. Marts 1800 † 3. Okt. 1891), Enke efter Gaardeier i Eiby Anders Bærendtsen (f. 1783 † 13. Febr. 1862), med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til 2 eller flere værdige Trængende i Eiby Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten. Fundats af 2. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A. S. 305), stadf. 17. Sept. 1889.

4. **Pastorinde H. C. Andersens Mindelegat,** stiftet 1891 af hendes Mand, Sognepræst til Balslev og Eiby Morten Andersen (f. 6. Febr. 1833) til Minde om hans Hustru Ane Caroline Pedersen († 8. Febr. 1891) med 600 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 12. April 1891 (Min.-Tid. 1891 A. S. 183). stadf. 27. Juni 1891.

5. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat** se Husby Sogn.

Barløse Sogn.

1. **Lyngesøes Legat,** stiftet 1735 af Sognepræst til Barløse Jacob Clausen Lyngesøe (f. 1657, begr. 12. Sept. 1735) med 100 Rdl. D. C., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles Juledag til de Fattige med 8 Kr.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Brahesborg. Gavebrev af 25. Aug. 1735 (Hofman V, S. 363; Schack V. S. 351).

2. **Husmand af Løghuset Jørgen Paulsens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Dec. 1891 af Dorthe Marie Hansdatter, Enke efter Husmand Jørgen Paulsen (f. 20. Marts 1824 † 3. Juli 1881), med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 28. Febr. 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 82), stadf. 17. Marts 1894.

3. **Jørgen Brahes Hospital** se Gamtofte Sogn.

Brendekilde og Bellinge Sogne.

1. **Consistorialraadinde von Westens Legat,** stiftet 1809 af Christiane Amalie Stampe (f. 3. April 1748 † 25. Febr. 1818), Enke efter Sognepræst til Brendekilde og Bellinge, Consistorialraad, Mag. Christian Ulrik von Westen (f. 19. Jan. 1733 † 26. Aug. 1808), med 100 Rdl., for hvilke der 1809 blev indkjøbt et Fattighus til 4 Fattige. Huset er nedbrudt. Grunden, et Stykke Havejord, udleies af Sogneraadet til Indtægt for Kommunen. Kjøbesummen for Huset antages at være forbrugt ved Opførelsen af en Fattiggaard.

Rskr. 6. Jan. 1809 (Schack V, S. 132).

2. **Det von Westen'ske Gravstedslegat,** stiftet 1829 af Rektor i Nyborg, Dr. phil. Hans Outzen Bjørn (f. 14. Dec. 1777 † 15. Mai 1843) og Hanne Francisca von Westen, Enke efter Justitsraad Berg til Skovsbo, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Consistorialraad Christian Ulrik von Westens og Hustrus (se ovenfor 1) Gravsted paa Brendekilde Kirkegaard. Hvis

Kirkens Eier ikke tilbørlig vedligeholder Gravstedet, skal Renten tilfalde Brendekilde Sogns Skolekommission, til hvilken hin Forpligtelse da skulde overgaa.

Legatet staaer ifølge Obligation af 21. Juni 1829, thinglæst 3. Sept. s. A., i Brendekilde Kirke. En Fundats af 12. Okt. 1830 blev ikke konfirmeret. Canc.-Skr. 15. Nov. 1831 (utrykt).

3. **Det von Westen'ske Legat,** stiftet 1831 af Arvingerne efter Sognepræst til Brendekilde og Bellinge, Consistorialraad, Mag. Christian Ulrik von Westen (se ovenfor 1) med 300 Rbd., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til 3 trængende Familier, 2 i Brendekilde, 1 i Bellinge Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Brendekildegaard og 2 af Sognepræsten udvalgte Fattigforstandere. Fundats af 24. Dec. 1831 (Rskr. 1832, S. 25; Schack V, S. 132), konfirm. 27. Jan. 1832.

4. **Gaardeier Jens Nielsens og Hustru Maren Pedersdatters Legat for værdige Trængende i Brendekilde og Bellinge Sogne,** stiftet 1883 af Gaardeier i Brendekilde Jens Nielsen (f. 24. Marts 1816 † 8. Aug. 1889) og Maren Pedersdatter († 4. Juli 1884) med 800 Kr., nu 884 Kr. 6 Ø., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Portioner til over 60 Aar gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet. Renten af Overskudskapitalen oplægges til en ny Legatportion.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 28. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 143), stadf. 4. Aug. 1883.

5. **Provstinde Louise Augusta Olsen, født Krarups Legat,** stiftet 1888 af Sogneboerne til Minde om Louise Augusta Krarup (f. 5. Dec. 1840 † 30. Dec. 1886), g. m. Sognepræst til Brendekilde og Bellinge, Provst Carl Frederik Vilhelm Olsen (f. 1. Juli 1826), med 250 Kr., hvis Renter hvert Aars 5. Dec. uddeles til en trængende Person udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 21. Aug. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 252), stadf. 29. Okt. 1888.

Brenderup og Ore Sogne.

1. **Anne Trolles Legat,** stiftet 1712 af Anne Trolle Nielsdatter († 1723), Enke efter Erik Bille til Kjærsgaard (f. 22. Nov. 1635 † 27. Mai 1675), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 40 Kr., tilfalde Læreren i Brenderup, stadfæstet af Oberstløitnant Christian Frederik Gersdorff til Kjærsgaard (f. 19. Juli 1697 † 23. Dec. 1759) med Tillæg af forskjellige Naturalydelser.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Aug. 1712 (Hofman V, S. 408; Schack V, S. 312), thinglæst 19. Aug. 1822.

2. **Hans Clemmensens og Hustrus Legat,** stiftet 1833 af Gaardeier Hans Clemmensen paa Hamborggaard (f. 1763 † 10. April 1840) med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Brenderup Kirkegaard; 4 Kr. tilfalde Sognepræsten, Resten uddeles ved Juletid til Trængende.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 6. April 1833, konfirm. 13. Juni 1840.

3. **Lars Munks Legat,** stiftet 1868 af Sognefoged, Dannebrogsmand, Gaardeier Anders Jørgensen Munk (f. 14. Sept. 1831) til Minde om Sognefoged, Dannebrogsmand, Gaardeier Lars Andersen Munk (f. 1802 † 17. Dec. 1867) med 800 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende i Brenderup Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 1. Jan. 1868.

4. **H. P. Hansens og Hustrus Legat for Trængende i Brenderup Sogn,** stiftet 1879 af Gaardeier, Dannebrogsmand Hans Peter Hansen (f. 1810 † 15. Febr. 1879) med 800 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Sognepræsten og et Sogneraadsmedlem, valgt af Sogneraadet. Fundats af 1. Febr. 1879.

5. **C. S. B. Egholdts Legat,** stiftet 1891 af Antoinette Henriette Louise Egholdt (f. 10. Okt. 1863), i Ægteskab med Cand. theol. Jens Christian Clausen (f. 8. Nov. 1864), med 500 Kr., hvis Renter anvendes dels til Vedligeholdelse af Grosserer Christian Siegfried Bassewitz Egholdts (f. 29. Nov. 1829 † 26. April 1891) Gravsted paa Brenderup Kirkegaard, dels til Uddeling før Jul til Sognets Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 21. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 189), stadf. 14. Juni 1892.

6. **Petrine Georgine Scharnwebers Legat,** stiftet af Petrine Georgine Andkjær (f. 3. Mai 1817 † 13. Febr. 1892), Enke efter Forpagter Hans Joachim Carl Scharnweber (f. 1804 † 27. Jan. 1868), med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Ore Kirkegaard til Udgangen af 1982 og derefter uddeles til 1—2 Trængende i Sognet.

Legatet, der er indbetalt i Stiftsmidlerne, bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten, efter 1982 af denne og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 28. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 149), stadf. 14. April 1894.

7. **Johanne Larsdatters Legat** se Nørre Aaby og Indslev Sogne.

Brylle Sogn.

1. **Anders Jensens Legat,** stiftet af Anders Jensen paa Broholm (f. 1687, begr. 4. Okt. 1760) med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter 2. Juledag uddeles til 6 Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Degnen og Medhjælpere. Fundats af 1. Sept. 1767 (Hofman XI, S. 134; Schack V, S. 127).

2. **Jens Rasmussens Legat,** stiftet 1796 af Jens Rasmussen med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter 2. Juledag uddeles til 6 Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 23. Jan. 1796 (Schack V, S. 128).

3. **Balslevs Legat** se Tommerup Sogn.

Dalby og Stubberup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Dalum Sogn.

1. **Kaas-Vinds Legat,** oprindelig stiftet 1666 af Helvig Skinkel Nielsdatter (f. 12. Jan. 1602 † 28. Juni 1677), Enke efter Rigsraaden Iver Vind til Klarupgaard, Nørholm, Agerkrog og Torpegaard (f. 1. Juni 1590 † 17. Febr. 1658), med Landgilde af en Gaard i Rønninge Sogn, 1737 af Anna Vind von der Kuhla (f. 1684 † 1. Marts 1746), gift med General Henrik Bielke Kaas til Boltinggaard (f. 18. Sept. 1686 † 1. Juli 1773), forandret til en Kapital af 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Gravkapellet i Dalum Kirke.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Sognepræstens Tilsyn af Kirketiendeeieren. Fundats af 11. April 1666 (Hofman V, S. 225). Fundats af 17. Juni 1748 (Hofman V, S. 230; Schack IV, S. 370).

2. **Kammerherre Benzons og Hustrus Legat,** stiftet 1861 af Kammerherre Christian Frederik Otto Benzon (f. 23. Marts 1786 † 4. Juni 1875) og Hustru Nielsine Jermiin (f. 8. Dec. 1795 † 4. Febr. 1867) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadets Medlemmer. Fundats af 25. Nov. 1861.

3. **Ungkarl Hans Hansens Legat for Trængende i Dalum og Sanderum Sogne,** stiftet ved hans Testamente af 11. Okt. 1881 med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bestridelse af Udgifterne ved Opholdet paa Amtssygehuset i Odense for Syge, der ikke evne selv at bære dem.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 33), stadf. 22 Jan. 1892.

4. **Dalum Papirfabriks Arbeidslegat,** stiftet 29. Juni 1889 paa en Generalforsamling i Aktieselskabet „Dalum Papirfabrik" med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke over 100 Kr. til trængende Arbeidere, Arbeidersker og Funktionærer paa over 55 Aar udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, der have været i Aktieselskabets Tjeneste den 28. Febr. 1889.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 Medlemmer af Bestyrelsesraadet for Aktieselskabet „de forenede Papirfabrikker", Driftsbestyreren i Dalum og 3 af Funktionærerne og Arbeiderne valgte Medlemmer. Fundats af 2. April 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 158), stadf. 2. Juni 1891.

5. **Frøken Holstens Legat** se Odense Kjøbstad 181.

Dreslette Sogn.

1. **Det Ryberg'ske Legat til fattige Skolelærerenker paa Frederiksgave Gods,** stiftet af Etatsraad Johan Christian Ryberg til Frederiksgave (f. 30. April 1767 † 15. Jan. 1832) med 300 Rdl. til Vedligeholdelse af hans Begravelsessted paa Dreslette Kirkegaard, er voxet til 2,640 Kr., hvis Renter nu tilfalde 1 trængende Skolelærerenke paa Frederiksgave Gods eller i Sønderby, Dreslette, Flemløse, Kjærum og Helnæs Sogne med 80 Kr.

Af Legatet staaer 600 Kr. i Præstegaarden. Resten er inddraget under Stiftsmidlerne. Legatet bestyres af Skoledirektionen. Rskr. 23. Aug. 1805 (Schack V. S. 346). Kgl. Resol. 3. Marts 1841. Kgl. Resol. 28. April 1841 (utrykt).

2. **Det Hildebrandt'ske Legat** se Sønderby Sogn.

Drigstrup Sogn.

(Annex til Kjerteminde.)

1. **Revninge Hospital** se Rynkeby og Revninge Sogne.

2. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegat til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn i Svendborg Amt.

3. **Det store eller Juel'ske Legat** se Viby Sogn.

Eilby og Melby Sogne.

Jakob Østrups Legat til huslig Virksomheds Fremme blandt Landalmuen se Klinte og Grindløse Sogne.

Flemløse Sogn.

1. **Det Ryberg'ske Legat til fattige Skolelærerenker paa Frederiksgave Gods** se Dreslette Sogn.

2. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne i Svendborg Amt.

Fraugde Sogn.

1. **Bircherods Legat,** stiftet 1721 og 1729 af Justitsraad Christian Carl Bircherod til Fraugdegaard (begr. 28. Juli 1730) og Hustru Birgitte Balslev (f. i Mai 1665 † 25. Mai 1744) med 4 Tdr. 1 Skp. 1 Fdk. 1 Alb. Hartk. til Sognepræsten

for Tilsyn med Ungdommens Undervisning og 2 Tdr. 2 Fdk. 2 Alb. Hartk. til Degnen for at læse desto flittigere i Fraugde Skole. Medens det til Sognekaldet skjænkede Hartkorn endnu hører dertil, blev Degnens 1811 afløst med 400 Rdl. til Degnen og 1,800 Rdl. til Skolekassen, hvilke Summer 1822 nedsattes til 540 Rdl., nu 1,080 Kr., hvis Renter tilfalde Fraugde Sogns Skolekasse og betales til en af Lærerne som en Del af hans faste Løn.

Sidstnævnte Legat bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sogneraadet (Hofman V, S. 262; Schack V, S. 178).

2. **Kaas-Gersdorffs Legat,** stiftet 1797 af Admiral, Kammerherre Frederik Christian Kaas til Fraugdegaard (f. 1. Dec. 1725 † 18. Jan. 1803) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter ³/₄ tilfalde Sognepræsten, ¹/₄ Degnen til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustrus Begravelse ved Kirken, og 300 Rdl., hvis Renter sammen med Renterne af de af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Stiftamtmand over Fyns Stift, Amtmand over Odense, Dalum, Rugaard og St. Knuds Amter Poul Rosenørn Gersdorff (f. 8. Nov. 1743 † 10. Juni 1810) skjænkede 300 Rdl., nu ialt 1,200 Kr., uddeles til 8 Trængende paa Fraugdegaards Gods.

Af Legatet ere førstnævnte 2,000 Kr. optagne blandt Stiftsmidlerne, og Stiftsøvrigheden paaseer Begravelsens Vedligeholdelse. De 1,200 Kr. bestyres under Biskoppens og Provstens samt Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 30. Mai 1797 (Rskr. 1797, S. 228; Schack IV, S. 370, V, S. 180), konfirm. 22. Sept. 1797.

3. **Det Knudsen'ske Legat,** stiftet 1873 af Gaardmand Niels Knudsen paa Nytoftegaard ved Overholluf (f. 1791 † 5. Sept. 1880) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Enker eller Familier i Overholluf.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Juni 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 156), stadf. 23. Juli 1873.

4. **Jacob Jørgensens Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Sept. 1873 af Ungkarl i Fraugde Kjærby Jacob Jørgensen (f. 1808 † 1. Mai 1874) med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften i livsvarige, lige store Dele til 6 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1875 A, S. 107), stadf. 20. Juli 1875.

5. **Brødrene Poul og Knud Hansens Legat,** stiftet 1891 af Poul Hansen i Birkum (f. 1. Mai 1816 † 15. Marts 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Birkum og Tving By og Mark.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsen, et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og et Sogneraadsmedlem. Fundats af 9. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 239), stadf. 2. Aug. 1892.

Føns og Ørslev Sogne.

1. **Føns Hospital,** oprettet 1765 af Kammerherre, Greve Frederik Ludvig Wedell til Grevskabet Wedellsborg (f. 25. Okt. 1753 † 7. Okt. 1817) med et Hus i Føns

By til 2 fattige, gamle Fruentimmer af Grevskabet, som nyde fri Bolig og Brændsel af Grevskabet.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Wedellsborg. Fundats af 28. Sept. 1765 (Schack V, S. 305). Til Hospitalet er følgende Legat skjænket:

2. **Klingenbergs Fundation,** stiftet 1784 af Viveke Margrethe Comtesse Haxthausen (f. 13. Jan. 1724 † i Febr. 1803), Enke efter Geheimekonferensraad, Amtmand i Haderslev Frederik Klingenberg (f. 1716 † 16. Febr. 1783), med 1,000 Rdl., nu 2,228 Kr. 49 Ø., hvis Renter tilfalde de 2 Hospitalslemmer.

Fundationen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Wedellsborg. Gavebrev af 11. Dec. 1784 (Rskr. 1823, S. 147; Coll.-Tid. 1823, S. 386; Schack V, S. 306), konfirm. 14. Mai 1822.

3. **Pastor Gleerups Bibliothekslegat,** stiftet 1817 af Sognepræst til Føns og Ørslev Christopher Gleerup (f. 20. Nov. 1770 † 21. April 1852) med 100 Rbd., 1819 af en Menneskeven, som ikke ønskede at nævnes, forøget med 50 Rdl., ialt nu 303 Kr. 50 Ø., hvis Renter anvendes til Sognebibliothekets Vedligeholdelse og Forøgelse.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 30. Juli 1817 (Rskr. 1817, S. 440; Coll.-Tid. 1818, S. 19; Schack V, S. 309), konfirm. 24. Dec. 1817. Fundats af 13. Marts 1819 (Rskr. 1819, S. 205; Schack V, S. 311), konfirm. 8. Juni 1819.

4. **Gleerups Legat,** stiftet ved Gavebrev af 23. Sept. 1835 af Sognepræst til Føns og Ørslev Christopher Gleerup (se ovenfor 3) og Hustru Sophie Amalie Hansen (f. 23. Sept. 1771 † 22. Mai 1853) med 1,000 Rbd., nu 2,035 Kr. 23 Ø., saaledes at Renten af 300 Rbd. skulde anvendes til Anskaffelse af Skrivematerialier, af 100 Rbd. til Konfirmandpræmier, af 200 Rbd. til den dueligste af Pastoratets Skolelærere, af 300 Rbd. til Sognepræsten og af 100 Rbd. til Pastoratets Laanebibliotheks Vedligeholdelse og Fornyelse. 1890 bestemtes, at Renten af de førstnævnte 300 Rbd. skal anvendes til Anskaffelse af historiske, geografiske og naturhistoriske Billeder samt Kort. Legatet kom først til Udbetaling ved Legatstifterens Datters Død 1888.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Skolekommissionen. Fundats af 23. Sept. 1835 (Rskr. 1838, S. 206; Coll.-Tid. 1838, S. 705; Schack V, S. 308), konfirm. 6. Juli 1838). Ny Fundats af 22. Jan. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 38; G. R. 1890 A, S. 266), stadf. 13. Febr. 1890.

5. **Lauritzens Gravstedslegat,** stiftet af Krigsraad, Birkedommer Peder Lauritzen (f. 1760 † 20. Okt. 1823) og Hustru Ane Gerde Rose med 200 Rbd., nu 407 Kr. 31 Ø., hvis Renter tildeles Skolelæreren i Ørslev, mod at han vedligeholder Legatstifternes Gravsted paa Ørslev Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Sept. 1837 (Rskr. 1838, S. 21; Schack V, S. 308), konfirm. 23. Jan. 1838.

6. **Møller af Hybæks Mølle Mads Jørgensens Legat,** stiftet 1° ved Testamente af 3. Juni 1852 af Mads Jørgensen (f. 1787 † 2. Juli 1852) med 800 Kr., nu 814 Kr. 81 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 1—4 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, lige meget i hvert af Sognene, og 2° ved Kodicil af 24. Juni 1852 med 200 Kr., nu 203 Kr. 50 Ø. til Vedligeholdelse af hans Familiegravsted paa

Ørslev Kirkegaard. Bliver Gravstedet i Tidernes Løb sløifet, anvendes Renten som først anført.

Legatet 1° bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. Juni 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 150), stadf. 9. Juli 1884. Legatet 2° bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 23. Mai 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 230), stadf. 15. Dec. 1887.

7. **Gleerups Lærerlegat,** stiftet 1874 med de af foranstaaende Legat 4 oplagte Renter til Beløb 255 Kr. 33 Ø., nu 383 Kr. 21 Ø., af hvis Renter der kan udbetales 10 Kr. til gamle og svagelige Skolelærere i Pastoratet, som holde Substitut, og til Lærerenker.

Legatet, som under Skoledirektionens Tilsyn bestyres af Skolekommissionen, uddeles efter Biskoppens, Provstens og Skolekommissionens Kjendelse. Fundats af 12. Marts 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 82; G. R. 1874, S. 262), stadf. 4. April 1874.

8. **Provst Gleerups Legat til Vedligeholdelse af det Gleerup'ske Familiegravsted paa Føns Kirkegaard,** stiftet 1893 af Sognepræst til Udby, Provst Christopher Gleerup (f. 3. Okt. 1835) med 300 Kr., hvis Renter til Aar 2013 tildeles en Mand eller Kvinde paa Livstid mod at holde Gravstedet vedlige, derefter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 8. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 211), stadf. 24. Mai 1893.

9. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat** se Husby Sogn.

Gamborg Sogn.

1. **Karen Jensdatter Frøks Legat,** stiftet 1700 af Karen Jensdatter Frøk († 20. Marts 1709), Enke efter Sognepræst til Gamborg Jørgen Nielsen (f. 1620 ell. 22 † 13. Okt. 1697), med 100 Rdl., nu 133 Kr. 78 Ø., hvis Renter uddeles til nødtørftige Enker.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 20. Nov. 1700 (Hofman V, S. 413; Schack V, S. 300).

2. **Gaardfæster Mads Nielsens Legat,** stiftet ved hans Testamente med 2,600 Kr., nu 2,667 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 12. Marts i livsvarige Portioner paa 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet. Paaløbende Renter oplægges, indtil der kan dannes en ny Legatportion paa 20 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. Marts 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 174), stadf. 9. Sept. 1887.

3. **Pastorinde Ida Nyeborgs Legat for Trængende i Gamborg Sogn,** stiftet 1891 af fhv. Sognepræst til Gamborg Peter Severin Nyeborg (f. 9. Sept. 1834) og Hustru Ida Oline Hagen (f. 30. Dec. 1836) med 500 Kr., hvis Renter uddeles

hvert Aars 30. Dec. til Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Renten uddeles af Legatstifterinden og hendes Datter, saa længe de leve. Fundats af 12. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 301), stadf. 26. Sept. 1891.

4. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat** se Husby Sogn.

Gamtofte Sogn.

1. **Jørgen Brahes Hospital,** stiftet af Hr. Jørgen Brahe til Hvedholm, Brahesborg m. v. (f. 22. Mai 1585 † 12. Febr. 1661) og Hustru Anne Gyldenstierne Prebensdatter (f. 18. Dec. 1596 † 14. Juni 1677), solgtes 1892 for ialt 2,000 Kr., medens de Brahesborg paahvilede Naturalpræstationer konverteredes til 950 Kr. 59 Ø. om Aaret, hvilke tilligemed Renten af de 2,000 Kr. i livsvarige Portioner paa 1/10 eller 2/10 uddeles til Trængende i Gamtofte, Barløse, Thurup og Holevad Sogne udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatkapitalen er indsat i Stiftsmidlerne. Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens og Sognepræstens Tilsyn af Eieren af Brahesborg. Fundats af 31. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 80; Hofman V, S. 363; Schack V, S. 356), stadf. 22. Febr. 1893.

2. **David Seidelins Legat,** stiftet 1776 af Sognepræst til Gamtofte, Provst David Seidelin (f. 18. Jan. 1711 † 19. Juni 1791) med 500 Rdl. og 1792 af hans Arvinger med 300 Rdl., ialt 1,600 Kr., af hvis Renter Skolelæreren i Aborre erholder 12 Kr., 6 Trængende hver 5 Kr., 6 Trængende hver 3 Kr. 67 Ø.

Legatet, som staaer i Brahesborg Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundatser af 11. Dec. 1776 og 10. April 1792 (Rskr. 1792, S. 464; Hofman XI, S. 160; Schack V, S. 357), konfirm. 8. Juni 1792.

3. **David Seidelins Begravelses-Legat,** stiftet 1792 af Arvingerne efter Provst David Seidelin (se ovenfor 2) med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter tilfalde Sognepræsten eller Kirkesangeren, mod at han vedligeholder Provst Seidelins Begravelse ved Kirkens Vaabenhus.

Legatet staaer under Biskoppens og Provstens Tilsyn i Præstegaarden. Fundats af 11. April 1792 (Rskr. 1792, S. 448; Schack V, S. 362), konfirm. 11. Mai 1792.

4. **Rantzaus Begravelseslegat,** stiftet 1832 af Sophie Magdalene Baronesse Krag-Juel-Vind (f. 4. Juli 1754 † 9. Febr. 1833), Enke efter General, Baron Frederik Siegfred Rantzau (f. 8. Juni 1744 † 23. Aug. 1822), og Grevinde Birgitte Eleonore Rantzau (f. 20. Juni 1759 † 16. Juli 1815) med 275 Rdl., nu 550 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af de Rantzau'ers Familiebegravelse i Gamtofte Kirke.

Legatet staaer i Brahesborg Hovedgaard og bestyres under Provstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 29. Okt. 1832 (Schack V, S. 353), konfirm. 21. Juni 1833.

5. **Gaardeier Peder Knudsens Legat for Trængende i Gamtofte Sogn,** stiftet ved Testamente af 21. April 1881 af Gaardeier i Aborre Peder Knudsen

(f. 6. April 1824 † 19. Aug. 1881) med 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af Febr. 1884 (Min.-Tid 1884 A. S. 71), stadf. 13. Marts 1884.

Gjelsted og Rørup Sogne.

1. **Jens Jensens Legat,** stiftet 1840 af Gaardmand i Kindstrup*) Jens Jensen († 14. Dec. 1840) med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles som Præmier til de mest oplyste og sædeligste Børn i Gjelsted Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Jan. 1840 (Rskr. 1841, S. 5), konfirm. 19. Jan. 1841.

2. **Hans Pedersens Legat,** stiftet 1857 af Skovfoged Hans Pedersen med 500 Rdl., nu 2,343 Kr. 27 Ø., hvis Renter anvendes til Fordeling blandt dem af Rørup Sogns Husmænd, som have havt det Uheld at miste en Ko, med ikke over 20 Kr. til hver enkelt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 13. Juli 1857, konfirm. 6. Mai 1858.

3. **Et Lærerenkelegat,** oprettet 1867 ved Salget af et Kommunens Skolevæsen tilhørende Annexhus med 888 Rdl. 93 Ø., nu 5,080 Kr. 80 Ø., hvis Renter tildeles Kommunens Lærerenker.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne. Min.-Skr. 16. Marts 1867 (utrykt).

4. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat** se Husby Sogn.

Guldbjerg og Nørre Sandager Sogne.

Gertrud Marie Christensens Legat, stiftet 1894 af hendes Søn, Cand. phil. Christian Hansen Jørgensen (f. 2. Sept. 1852) med 2,000 Kr., nu 2,020 Kr. 69 Ø., af hvis Renter 10 Kr. henlægges til Fornyelse af et af Legatstifteren til Guldbjerg Menighed skjænket Harmonium, Resten uddeles hvert Aars 16. Dec. til Trængende i Guldbjerg Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 3 af Sogneraadet valgte Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 14. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 118), stadf. 4. Mai 1894.

Haarby Sogn.

1. **Greve Trampes Legat,** stiftet af Greve Adam Friederich Trampe til Løgismose (f. 4. Marts 1650 † 26. April 1704) med en Hovedgaarden Løgismose paa-

*) I Rskr. staaer feilagtig: Knudstrup Sogn.

lagt aarlig Afgift af 24 Rdl., nu 48 Kr., samt 3 Tdr. Rug og 3 Tdr. Byg til Læreren ved den af Legatstifterne opførte Skole i Sarup. Det af Anders Bille til Løgismose (f. 28. Jan. 1655 † i April 1694) 1676 stiftede Legat til Læreren af 221 Rdl. 2 Mk. antages at være gaaet ind under Trampes Legat.

Legatet bestyres af Eieren af Løgismose. Fundats af 29. Marts 1676 (Hofman V, S. 372; Schack V, S. 380). Fundats af 16. April 1799 (Schack V, S. 374).

2. **Comtesse Trampes Legat,** stiftet af Comtesse Sophie Hedevig Trampe (f. i Okt. 1692/3 † 27. Mai 1780) med 400 Rdl. Sølv, nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Trampe'rnes Familiebegravelse i Haarby Kirke.

Legatet staaer i Haarby Kirke og bestyres af dens Eier. Kgl. Bevilling af 22. Sept. 1797 (Schack V, S. 378).

3. **Forhenværende Gaardmand i Strandby Hans Nielsens Legat,** stiftet af Hans Nielsen (f. 1805 † 1885) med 9,900 Kr., hvis Renter uddeles i 5 Portioner paa 24 Kr. 80 Ø. og 5 paa 14 Kr. 80 Ø. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og 3 af Sogneraadet valgte Medlemmer. Fundats af Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 93), stadf. 5. Mai 1887.

4. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne i Svendborg Amt.

Haarslev Sogn.

1. **Vedel Simonsens Legat,** stiftet 1835 af Professor, Dr. med. Laurits Schebye Vedel Simonsen til Elvedgaard (f. 20. Dec. 1780 † 12. Juli 1858) med 400 Rbd., hvoraf 50 Rbd. anvendtes til et Skolebibliothet, 50 Rbd. til et Laanebibliothek, medens af Renten af de øvrige 300 Rbd., hvortil han 1840 lagde 200 Rdl., nu ialt 1,036 Kr. 12 Ø., 1/2 anvendes til Laanebibliothekets Forøgelse, 1/2 til Præmiebøger til Skolebørn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 1. Marts 1835 (Rskr. 1835, S. 122; Coll.-Tid. 1835, S. 255; Schack V, S. 284), konfirm. 10. April 1835. Gavebrev af 11. Jan. 1840 (Rskr. 1840, S. 56), konfirm. 6. Marts 1840.

2. **Carl Gorgius' Legat,** stiftet 1846 af Carl Gorgius til Lykkesborg (f. i Dec. 1796 † 24. Marts 1888) med 100 Rdl., nu 203 Kr. 50 Ø., hvis Renter anvendes enten til Konfirmationshjælp for 2 Børn eller til nye Testamenter for Konfirmander.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Gavebrev af 16. Juni 1846 (G. R. 1848, S. 2*)), konfirm. 11. Jan. 1848.

3. **Det Balslevske Legat,** stiftet i Anledning af, at Haarslev Præstekald den 9. Sept. 1878 i 100 Aar havde været beklædt af Præster af Familien Balslev i 3 Led, af Sognepræst til Haarslev Johan Christian Balslev (f. 28. Mai 1798 † 18. Nov. 1885), Biskop i Ribe, Dr. theol. Carl Frederik Balslev (f. 10. Jan. 1805 † 11. Marts

*) Her staaer fejlagtig Sorø Amt.

1896), Sognepræst til Nørre Broby Rasmus Vilhelm Balslev (f. 30. Juni 1807 † 29. Sept. 1882) og Sognepræst til Strø Martin Julius Balslev (f. 22. Okt. 1817) med 2,000 Kr., nu 2,035 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. i lige store Dele til 4 fattige Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Skolelæreren og Sogneraadsformanden. Fundats af 9. Sept. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 38), stadf. 27. Marts 1879.

4. **Skrædder Peder Hjæresens Legat til Hjælp til Konfirmationsklæder til fattige Konfirmander fra Haarslev By og Mark,** stiftet ved Testamente af 10. Marts 1887 af Peder Hjæresen af Haarslev (f. 1806 † 20. Sept. 1890) med 1,300 Kr., nu 1,368 Kr. 23 Ø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 4. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 236), stadf. 29. Juli 1892.

5. **Proprietær N. J. Simonsens Legat for Trængende i Haarslev Sogn,** stiftet 1893 af hans Søn Anders Simonsen til Rønnemosegaard (f. 2. Okt. 1852) med 4,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familie gravsted paa Haarslev Kirkegaard, og Resten uddeles før Jul, fortrinsvis til saadanne, som have staaet i Tjeneste- og Arbeidsforhold til Legatstifteren og hans Fader.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Eieren af Rønnemosegaard. Fundats af 30. Okt. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 400), stadf. 2. Dec. 1893.

6. **Trefoldigheds Hospital** se Veflinge Sogn.

7. **Axel Brahes Legat** se Veflinge Sogn.

Helnæs Sogn.

1. **Karen Andersdatters Legat,** stiftet 1811 af Karen Andersdatter (f. 1754 † 7. Juni 1817), Enke efter Gaardmand af Helnæs Lars Nielsen, med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter skulde uddeles 2 Gange aarlig til de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats (Schack V, S. 350).

2. **Det Ryberg'ske Legat til fattige Skolelærerenker paa Frederiksgave Gods** se Dreslette Sogn.

Husby Sogn.

1. **Lehnsgrevinde Rosa Wedell, født v. Kroghs Stiftelse** bestaaer af en 1860 af Lehnsgrevinde Rosa Wedell født von Krogh (f. 1. Okt. 1805 † 27. Dec. 1870) opført Fribolig, Matr.-Nr. 26 b i Husby, for 4 værdige Trængende, hvortil der ved Testamente af 6. Okt. 1871 af hendes Ægtefælle, Geheimekonferensraad, Greve Karl Wilhelm Adam Sigismund Wedell til Grevskabet Wedellsborg (f. 4. Marts

1806 † 15. Marts 1882) henlagdes en Kapital af 20,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse, Skatter m. v., Resten uddeles til Stiftelsens Lemmer.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Wedellsborg. Fundats af 12. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 193), stadf. 3. Nov. 1882.

2. **Husby Hospital,** oprettet 1765 af Geheimeraad, Kammerherre, Greve Hannibal Wedell til Grevskabet Wedellsborg (f. 25. Nov. 1731 † 9. Mai 1766) med et Hus ved Husby Kirke til fri Bolig for 2 Mænd og 4 Kvinder, der nød hver 67 Ø. om Ugen og frit Brændsel af Grevskabet. 1894 er Huset solgt for 505 Kr. 45 Ø. Renten heraf tilligemed en aarlig Ydelse af 268 Kr. af Grevskabet uddeles til 2 Trængende med 144 Kr. til hver.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Wedellsborg og Sognepræsten. Kapitalen er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 28. Sept. 1765 (Hofman XI, S. 226; Rskr. 1823, S. 147; Coll.-Tid. 1823, S. 385; Schack V. S. 301), konfirm. 14. Mai 1823. Min.-Skr. 30. Juli 1894 (utrykt).

3. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Okt. 1871 med Kodicil af 22. Juni 1875 af Geheimekonferensraad, Greve Karl Wilhelm Adam Sigismund Wedell til Grevskabet Wedellsborg (se ovenfor 1) med 200,000 Kr., nu 200,641 Kr. 51 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 25—200 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, der ere fødte paa Grevskabets Grund eller have været Fæstere eller Leiere under Grevskabet eller staaet i Lehnsbesiddernes Tjeneste, og deres Enker.

Legatet bestyres af Besidderen af Grevskabet Wedellsborg, Amtmanden og Birkedommeren. Fundats af 12. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 189), stadf. 3. Nov. 1882.

Kauslunde Sogn.

1. **Kammerherreinde Adelers II. Legat,** stiftet 1805 af Karen Basse Fønss (f. 1743 † 26. Juli 1808), Enke efter Kammerherre Christian Holger Adeler til Hindsgavl (f. 22. Nov. 1743 † 21. Dec. 1801), med 1,000 Rdl., nu 2,812 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften til Fattige paa Hindsgavls Gods, ½ i Kauslunde, ½ i Veilby Sogn.

Legatet, af hvilket 2,000 Kr. staa i Stamhuset Hindsgavl, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder. Testamente af 23. Febr. 1803 med Kodicil af 12. Dec. 1805 (Schack V, S. 323). Kgl. aabent Brev af 9. Dec. 1831 (Schack V. S. 327). Min.-Skr. 4. Jan. 1860.

2. **Gaardeier Peder Jørgensens og Hustru Birthe Kirstine Pedersdatters Legat for værdige Trængende i Kauslunde By og paa sammes Mark,** stiftet 1888 af Birthe Kirstine Hansdatter (f. 10. April 1803 † 23. Jan. 1888), Enke efter Gaardeier af Kauslunde Peder Jørgensen (f. 11. Okt. 1810 † 13. Marts 1873), med 1,400 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles hvert Aars 20. Dec. i 4 Portioner paa 12 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet efter Samraad med Sognepræsten. Fundats af 4. Juli 1888 (Min.-Tid. 1888 A. S. 235), stadf. 4. Okt. 1888.

3. **Kammerraad Basses Legat** se Middelfart Landsogn.

4. **Jomfru Nissens Legat** se Middelfart Landsogn.

5. **Kammerherreinde Adelers I. Legat** se Middelfart Landsogn.

Kjerte Sogn.

1. **Farenhorsts Legat,** stiftet 1767 af Wilhelm Friederich Farenhorst til Billeskov (f. 28. Dec. 1693 † 2. Juli 1767) og Hustru Ane Johanne Hvid (f. 1. Dec. 1702 † 6. Juli 1771) med 600 Rdl. D. C., nu 1,200 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., $^5/_6$ uddeles til 5 af Billeskov Godses fattigste Mands- eller Kvindes-Personer, $^1/_6$ anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted ved Kjerte Kirke.

Legatet, der staaer i Billeskov Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 27. Febr. 1767 (Hofman XI, S. 154; Schack V, S. 369).

2. **Møllers Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Okt. 1858 af Proprietær Hans Vilhelm Møller til Nyfæste (f. 1821 † 20. Nov. 1858) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., af hvis Renter $^1/_2$ Juleaften uddeles til 3 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet, $^1/_2$ Nytaarsaften i 2 Præmier paa 20 og 12 Kr. til 2 Tjenestefolk for lang og tro Tjeneste.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Aug. 1870, stadf. 8. Nov. 1870.

3. **Gaardeier Peder Johansens og Hustru Maren Madsdatters Legat for værdige Trængende i Kjerte Sogn,** stiftet af Gaardeier af Ørsbjerg Peder Johansen (f. i Sept. 1795 † 16. Febr. 1878) og Maren Madsdatter (f. 18. Marts 1811 † 13. Juni 1874) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden, Formanden for Bestyrelsen af de Fattiges Kasse og det ældste af Peder Johansens Børn, derefter Sognepræsten. Fundats af 23. Dec. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 135), stadf. 11. Sept. 1879.

4. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat** se Husby Sogn.

Kjærum Sogn.

1. **Gaardeier Lars Jørgensens Legat for Trængende i Kjærum Sogn,** stiftet af fhv. Eier af Holmgaarden ved Ebberup Lars Jørgensen (f. 17. Sept. 1827 † 21. Juni 1893) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i begge Terminerne i 5 lige store Portioner, af hvilke 1 kan deles i 2 lige store Dele, til 5—6 Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ebberup By, paa dens Marker eller i de saakaldte Banker, eller dog i Kjærum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Sognepræsten, Førstelæreren i Ebberup og 3 Mænd, 1 valgt af Sogneraadet, 1 af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse, 1 af de øvrige Bestyrelsesmedlemmer valgt Gaardeier i Ebberup. Fundats af 27. Sept. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 133), stadf. 24. Mai 1894.

2. **Det Ryberg'ske Legat til fattige Skolelærerenker paa Frederiksgave Gods** se Dreslette Sogn.

Kjølstrup Sogn.

1. **Kjølstrup Hospital,** oprettet 1675 af Abel Cathrine Wulfsdatter von der Wisch til Ulriksholm (f. 13. Dec. 1626 † 1. Jan. 1676), Enke efter Amtsforvalter ved de kgl. Godser paa Lolland og Falster Hans Olsen (Osten) til Filsted Ladegaard, Trelleborg og Østergaard (f. 25. Marts 1617 † 3. April 1672), med et Hus til 2 Fattige og 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til de 3 store Højtider.

Hospitalet bestyres af Eieren af Ulriksholm. Testamente af 27. Dec. 1675 (Hofman V, S. 289; Schack V, S. 215; O. Nielsen: Efterr. om Abel Cathrines Stiftelse, S. 30).

2. **Christian Knudsen Akeleyes Legat,** stiftet af Sekretær i Kancelliet, Lehnsmand paa Odense St. Hans Kloster Christian Knudsen Akeleye til Skinnerup (nu Ulriksholm) († 11. Marts 1832) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til gamle, vanføre Fattige.

Legatet, der staaer i Fattiggaarden, bestyres under Biskoppens og Provstens samt Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 19. Jan. 1719 (Hofman V, S. 289, VI, S. 308; Schack V, S. 216), konfirm. 26. Jan. 1720.

3. **Hans Rasmussens og Peder Toldorphs Legat,** stiftet af Hans Rasmussen i Hundslev med 60 Rdl., af Sognepræst til Kjølstrup og Agedrup Peder Toldorph (f. 1679 † 30. Jan. 1714) med 10 Rdl. til Fattige i Kjølstrup, Rynkeby og Birkende Sogne. Deraf er der ved en 1887 foretagen Deling tilfaldet Kjølstrup Sogn 85 Kr. 71 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Fattiggaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 19. Jan. 1719 (Hofman V, S. 289, VI, S. 310; Schack V, S. 216), konfirm. 26. Jan. 1720.

4. **Brügmanns Legat,** stiftet 1770 af Cathrine (Karen) Brügmann (f. 14. Jan. 1709 † 1. Juni 1790), Enke efter Major Ulrik Frederik von Heinen til Ulriksholm (f. 1. Febr. 1695 † 22. Nov. 1761), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Eieren af Ulriksholm, mod at han vedligeholder den Brügmann'ske og den von Heinen'ske Familiebegravelse i Kjølstrup Kirke.

Legatet, der staaer i Ulriksholm Hovedgaard, bestyres under Amtets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 6. Juli 1770 (Hofman XI, S. 146).

5. **Pastor Tingbergs Legat,** stiftet 1818 af Sognepræst til Kjølstrup og Agedrup Peder Kryssing Tingberg (f. 28. Juli 1750 † 23. Mai 1818) med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., af hvis Renter ½ tilfalder Degnen i Kjølstrup, mod at han fører Tilsyn med Legatstifterens og hans Hustrus Gravsted, ½ uddeles til 2 Enker eller gamle Piger, mod at de luge og renholde Gravstedet.

Legatet er indbetalt i Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten. Testamente af 19. Mai 1818 (Schack IV, S. 343), konfirm. 27. Mai 1818.

6. **Schmidts Legat,** stiftet 1820 af Generalhaveinspektør Christian Frantz Schmidt til Østrupgaard med 100 Specier, nu 466 Kr. 73 Ø., af hvis Renter ½ tildeles et Fattiglem for at vedligeholde Legatstifterens Gravsted paa Kjølstrup Kirkegaard, ½ henlægges til Gravstakittets Fornyelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. Aug. 1820 (Schack V, S. 218), konfirm. 15. Sept. 1820.

7. **Kammerraad Larsens og Hustrus Legat,** stiftet af Kammerraad Frederik Hintze Larsen († 10. Okt. 1841) og Hustru Anna Elisabeth Clausen († 27. Okt. 1860) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

8. **Sognepræst til Kjølstrup og Agedrup Erik Høyer Møllers og Hustru Lovise Marie Aagaards Sølvbryllupslegat,** stiftet 1877 af Provst Erik Høyer Møller (f. 28. April 1818) og Lovise Marie Aagaard (f. 22. Juli 1823) med 400 Kr., 1892 forøget med 200 Kr., nu 600 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Jan. uddeles til 2 trængende Familier, 1 i Kjølstrup Sogn, 1 i Agedrup Sogn, med Halvdelen til hver.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 8. Mai 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 70; G. R. 1877, S. 310), stadf. 8. Mai 1877.

9. **Aftægts-Gaardmand Anders Povlsens og Hustru Ane Dorthea Knudsdatters Sølvbryllups-Legat,** stiftet 1878 af Anders Povlsen af Kjertinge (f. 21. Sept. 1809 † 5. Nov. 1879) og Ane Dorthea Knudsdatter (f. 25. Aug. 1800 † 27. Mai 1879) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 23. Dec. til 4 gamle Personer udenfor Fattigvæsenet med 10 Kr. til hver.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 25. Jan. 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 71), stadf. 13. Mai 1878.

10. **Gaardmand Niels Hansens Legat,** stiftet 1885 af Børnene efter Niels Hansen til Kjertinge (f. 22. Febr. 1807 † 12. Sept. 1883) med 600 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner paa 12 Kr. til 2 trængende Familier eller enkelte Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 20. Okt. 1884 (Min.-Tid. 1885 A. S. 152), stadf. 11. Nov. 1885.

11. **Provst Høyer Møllers Legat,** stiftet 1891 af Kjølstrup og Agedrup Menigheder med 800 Kr., hvis Renter hver 14. April uddeles paa Livstid til 2 trængende Familier eller til 2 gamle, svagelige Mænd eller Kvinder udenfor Fattigvæsenet, 1 i Kjølstrup Sogn, 1 i Agedrup Sogn. Den, der nyder Legatet i Kjølstrup Sogn, skal vedligeholde Provst Høyer Møllers og hans Hustrus (se ovenfor 9) Gravsted.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 13. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 31; G. R. 1892, S. 259), stadf. 21. Jan. 1892.

12. **Revninge Hospital** se Rynkeby og Revninge Sogne.

13. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegat til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn i Svendborg Amt.

Kjøng Sogn.

Sandvads Legat, stiftet 1744 af Sognepræst til Kjøng Jacob Sandvad (f. 24. Aug. 1689 † 5. Juli 1755) med 100 Rdl. D. C., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 4 af Sognets mest Nødlidende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, skal under Provstens Tilsyn bestyres af Sognepræsten, men bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 22. Juli 1744 (Schack V, S. 351), konfirm. 4. Sept. 1744. Fundats af 11. Juli 1756 (Hofman V, S. 378).

Klinte og Grindløse Sogne.

1. **Jakob Østrups Legat til huslig Virksomheds Fremme blandt Landalmuen,** stiftet af Jacob Østrup til Jerstrupgaard (f. 11. Dec. 1753 † 16. Nov. 1803) med 1,300 Rdl., nu 10,712 Kr. 53 Ø., hvis Renter uddeles 2 Gange om Aaret, inden den 11. i Januar og Juli Maaneder, til Landungdommens Ansporelse til huslig Flid i Klinte, Grindløse, Eilby og Melby Sogne.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Provsten og 2 andre, af Stiftsøvrigheden udnævnte, kyndige Mænd fra nævnte Sogne. Fundats af 6. Marts 1812 (Schack V, S. 229), konfirm. 2. Okt. 1812.

2. **Gaardeier af Engeldrup Peder Jensens og Hustru Marie Eriksdatters Legat for værdige Trængende i Klinte-Grindløse Kommune,** stiftet 1886 af Gaardeierinde Ane Pedersen i Engeldrup (f. 17. Dec. 1830 † 17. Mai 1896), Datter af Peder Jensen (f. 1803 † 4. Jan. 1888) og Marie Eriksdatter (f. 4. Sept. 1808 † 22. Sept. 1868), med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 6. Nov. uddeles i 8 Portioner à 10 Kr. til Personer udenfor Fattigvæsenet, der have fyldt 60 Aar.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Førstelæreren i Grindløse og Sogneraadets Formand. Fundats af 27. Nov. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 147), stadf. 25. Juni 1890.

3. **Grev Putbusses Donation paa 500 Rdl. til Fattige paa Baronierne Einsidelsborg og Kjørup** se Krogsbølle Sogn.

4. **Grev Roepstorffs Legat** se Krogsbølle Sogn.

Korup og Ubberud Sogne.

1. **Langsteds Legat,** stiftet 1801 af Skovrider Hans Langsted (f. 3. Juni 1734 † 4. Febr. 1804) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Ubberud Sogns Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 10. Juli 1801 (Schack V, S. 131).

2. **Hans Christian Roulund af Hesbjergs Legat,** stiftet 1844 af Hans Christian Roulund til Store Hesbjerg (f. 28. Nov. 1787 † 19. April 1854), bestaaer af en Kreditforeningsobligation paa 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Løn for en Lærerinde ved Ubberud Syskole, og 247 Kr. 22 Ø., nu 393 Kr. 99 Ø., hvis Renter oplægges til 600 Kr. og da anvendes til Indkjøb af Lærred til Uddeling til de fattigste Børn i Syskolen.

Legatet bestyres af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 30. Juli 1844 (Min.-Tid. 1883 A, S. 138; G. R. 1883, S. 346), stadf. 31. Juli 1883.

3. **Lauritz Jørgensens Legat,** stiftet af Lauritz Jørgensen af Husemose (f. 19. Jan. 1836 † 29. April 1858) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles kort før Jul i Portioner paa 4—8 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ubberud Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 31. Mai 1859 (Rskr. 1860, S. 10), konfirm. 12. Jan. 1860.

4. **Jørgen Jørgensen af St. Korsebjergs Legat i Ubberud Sogn,** stiftet 1869 af Arvingerne efter Gaardeier Jørgen Jørgensen (f. 1812 † 11. Juli 1868) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ubberud Sogn, fortrinsvis til trængende Slægtninge i Sognet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Febr. 1869, konfirm. 31. Mai 1869.

5. **Mortensens Legat,** stiftet af Gaardbesidder af Hesbjerg Hans Mortensen (f. 1792 † 4. Nov. 1864) med 450 Rdl., nu 1,037 Kr. 87 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse for en fattig, men velbegavet Bondedreng af Ubberud Sogn til Oplærelse paa et Skolelærerseminarium eller til et eller andet nyttigt Haandværk. Naar der en Gang i Tiden maatte findes en almennyttig Anvendelse for Kapitalen, er Sogneraadet med Provstens Samtykke berettiget til at anvende hele Kapitalen hertil.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats, stadf. 8. Nov. 1870.

6. **Jens Nielsen af Ubberud hans Legat,** stiftet 1875 af Jens Nielsen (f. 1794 † 7. Dec. 1875) med 1,080 Kr., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ubberud Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 6. Marts 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 110), stadf. 2. Aug. 1875.

7. **Boghandler Hans Christian Andreas Milos og Hustrus Legat for værdige Trængende i Ubberud Sogn,** stiftet 1882 af Hans Christian Andreas Milo (f. 19. Jan. 1819 † 11. Dec. 1881) og Hustru Anna Fahnøe (f. 9. Juni 1833) med 2,000 Kr., nu 2,043 Kr. 26 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 2 paa 20 Kr. og 4 paa 10 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hesbjerg, Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 19. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 181), stadf. 30. Okt. 1882.

8. **Mads Nielsen og Anders Madsen af Høibjergs Legat,** stiftet 1872 af Karen Andersdatter (f. 1805 † 23. Juni 1873) til Minde om hendes Mand, Gaardmand i Høibjerg Mads Nielsen og deres Søn Anders Madsen med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ubberud Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats (Min.-Tid. 1872 A, S. 208), stadf. 1. Aug. 1872.

9. **Karen Andersdatter af Høibjerg hendes Legat,** stiftet af Karen Andersdatter (se ovenfor 8) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ubberud Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 14. Jan. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 168), stadf. 21. Sept. 1874.

Krogsbølle Sogn.

1. **Agernæs Hospital,** indrettet 1787 af Geheimekonferensraad, Greve Ulrich Wilhelm de Roepstorff til Baronierne Einsidelsborg og Kjørup (f. 12. Juni 1730 † 2. April 1821) i det nedlagte Bedehus i Agernæs, ombygget 1824—25 af Greve Gregers Christian Frederik Petersdorff til Grevskabet Roepstorff (f. 13. Sept. 1800 † 4. Nov. 1839) til 10 Lemmer fra Grevskabets Gods. Den 29. Marts 1855 nedbrændte Hospitalet, men gjenopførtes s. A. i bedre Skikkelse.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Roepstorff. Kgl. Resol. 21. Mai 1787 (utrykt). Regulativ af 18. Juni 1821 (Schack V, S. 223), konfirm. 20. Okt. 1821.

Til Hospitalet ere følgende Legater knyttede:

2. **Agernæs Hospitalslegat,** stiftet 1803 af Geheimekonferensraad, Greve Ulrich Wilhelm de Roepstorff (se ovenfor 1) med 1,000 Rdl., nu 4,537 Kr. 41 Ø., hvis Renter uddeles til Hospitalslemmerne i Agernæs og Nørre Næraa og til Fattige paa Grevskabet Roepstorffs Gods i Nørre Næraa og Krogsbølle Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne til Nørre Næraa og Bederslev og til Krogsbølle i Samraad med Besidderen af Grevskabet. Gavebrev af 26. Juli 1803 (Schack V, S. 224).

3. **Greve Roepstorffs Legat,** stiftet 1803 af Samme med 100 Specier, hvis Renter ere oplagte til 14,700 Kr. og fremdeles skulle oplægges til 16,000 Kr. i 1900, hvorefter Renten uddeles til Hospitalslemmer i Agernæs og Nørre Næraa og til Fattige paa Grevskabet Roepstorffs Gods i Nørre Næraa og Krogsbølle Sogne.

Legatet bestyres af Besidderen af Grevskabet Roepstorff. Gavebrev af 26. Juli 1803 (Schack V, S. 223).

4. **Grev Putbusses Donation paa 500 Rdl. til Fattige paa Baronierne Einsidelsborg og Kjørup i Fyen,** stiftet ved Testamente af 25. Mai 1793 og Kodicil af 4. Sept. 1793 af Anselm Carl Greve af Putbus til Baronierne Einsidelsborg og Kjørup (f. 20. Jan. 1727 † 31. Juli 1795) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 2—6 Kr. til Fattige paa det Gods, som 1769 henhørte under nævnte Baronier (nu Grevskabet Roepstorff).

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Herredsfogden og Sognepræsterne til Krogsbølle og Nørre Næraa-Bederslev. Fundats af 14. Nov. 1798 (Rskr. 1799, S. 80; Coll.-Tid. 1799, S. 187; Schack V, S. 220), konfirm. 15. Marts 1799.

Lumby Sogn.

1. **Eilschous Hospital,** oprettet 1780 af Kjøbmand Peter Eilschou til Marienlund (f. 28. Jan. 1713 † 28. Okt. 1783) og Hustru Ane Marie Becher (f. 10. Juli 1719 † 29. Aug. 1799) med et Hus i Lumby til 12 nu 6 Fattige og 6,300 Rdl., nu 18,714 Kr. 44 Ø., hvoraf 12,600 Kr. staa i Marienlund Hovedgaard til 4 pCt. Lemmerne nyde hver 1 Kr. 33 Ø. om Ugen og 4 Læs Tørv om Aaret.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens og Provstens samt Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Marienlund og Sognepræsten. Fundats af 28. Jan. 1780 efter fac. test. af 26. Nov. 1763 (Schack V, S. 146). Min.-Skr. 20. Juli 1885 (utrykt).

2. **Forpagter Jørgensens og Hustru Christiane Mejers Enkesæde for Skolelærerenker,** stiftet 1798 af Forpagter af Nislevgaard Rasmus Jørgensen og Hustru Christiane Charlotte Mejer (f. 1727 † 30. Sept. 1810) med et Hus i Lumby til Fribolig for 2—3 Enker eller Døtre efter Skolelærere i Lunde Herred, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt, og 100 Rdl., nu 200 Kr., samt en Jordlod af Hartk. 9 Skp. 1 Alb. Indtægten deles mellem 2 Enker.

Stiftelsen bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Provsten og en af Lunde Herreds Præster. Gavebrev af 1. Dec. 1798 (Rskr. 1799, S. 73; Coll.-Tid. 1799, S. 151; Schack V, S. 156), konfirm. 8. Marts 1799.

3. **Sehestedts Legat,** stiftet 1748 af Charlotte Amalia Gersdorff til Nislevgaard og Bramstrup (f. 5. April 1685 † 13. Febr. 1757), Enke efter Geheimeraad, Stiftsbefalingsmand over Fyn Christian Sehestedt (f. 22. Febr. 1666 † 19. Juli 1740), med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 1/2 anvendes til mindre betydelige Reparationer af Kirken, 1/2 uddeles Søndagen efter St. Hansdag til 5 fattige Enker.

Legatet, der staaer i Nislevgaard, bestyres af Gaardens Eier og uddeles af Sognepræsten og en af ham tilkaldt Sognemand. Fundats af 15. Mai 1748 (Hofman V, S. 235; Schack V, S. 135).

4. **Hans Kristian Rasmussens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 20. April 1888 af hans Moder Ane Marie Kristensen (f. 27. Nov. 1820 † 5. Juni 1890), Enke efter Gaardmand i Taarup Rasmus Hansen (f. 25. Marts 1822 † 8. Juni 1874), med 5,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i lige store Portioner til 5 Trængende paa over 50 Aar udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Mai 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 208), stadf. 17. Aug. 1891.

5. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat,** stiftet 1892 af Lumby Sogns Beboere med 1,000 Kr., nu 1,229 Kr. 76 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 26. Mai i 2 lige store Portioner til 2 blinde eller døvstumme eller vanføre Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 5 Mænd, 1 fra hver af Sognets 5 Byer. Fundats af 4. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 286), stadf. 14. Sept. 1892.

Lunde Sogn.

1. **Geheimeraad Sehestedts Legat,** stiftet 1736 af Geheimeraad, Stiftsbefalingsmand over Fyns Stift Christian Sehestedt til Raunholt og Nislevgaard (se Lumby Sogn 3) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 32 Kr. tildeles Læreren i Lunde, 18 Kr. anvendes til fattige Skolebørns Beklædning.

Legatet staaer i Stamhuset Raunholt og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af dettes Besidder. Fundats af 29. Sept. 1736 (Hofman V, S. 247; Schack V, S. 141.

2. **Sehestedts Legat,** stiftet 1748 af Charlotte Amalia Sehestedt født Gersdorff (se ovenfor Lumby Sogn 3) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 1/2 anvendes til mindre betydelige Reparationer af Kirken, 1/2 uddeles Søndagen efter St. Hansdag til 5 fattige Enker.

Legatet, der staaer i Nislevgaard, bestyres af Gaardens Eier og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 15. Mai 1748 (Hofman V, S. 235; Schack V, S. 135).

3. **Bechs Legat,** stiftet 1761 af Sognepræst til Lunde Christen Nielsen Bech (f. 10. Juli 1695, begr. 2. Dec. 1762) og Hustru Anna Lynge med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter nogle Dage før Jul uddeles til fattige Almisselemmer.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Biskoppens og Provstens samt Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 31. Aug. 1761 (Hofman X, S. 2; Schack V, S. 144), konfirm. 4. Febr. 1763.

4. **Gaardeier Ole Jacobsens Legat,** stiftet 1870 af Birte Kirstine Rasmussen af Beldringe (f. 23. Dec. 1825), Enke efter Ole Jacobsen, med 400 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 8 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Beldringe.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Dec. 1870 (Min.-Tid. 1871 A, S. 96), stadf. 8. Mai 1871.

5. **Fineckes Legat** se Søndersø Sogn.

Nørre Lyndelse og Høiby Sogne.

1. **Provst Fischers Legat,** stiftet 1717 af Provst, Sognepræst til Nørre Lyndelse Christen Fischer (f. 1639 † 24. Mai 1725) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles 2. Juledag til Fattige i Nørre Lyndelse Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Jan. 1717 (Hofman V, S. 261; Schack V, S. 173). Canc.-Resol. 4. Nov. 1823 (utrykt).

2. **Catharina sal. Anders Jensens Legat,** stiftet 1764 af Catharina Tilsdatter Stockman (f. 1689 † 14. Sept. 1764), Enke efter Forpagter af Lindvedgaard Anders Jensen (f. 1701 † 5. Jan. 1764), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 11. Sept. 1764 (Schack V, S. 130). Canc.-Resol. 4. Nov. 1823 (utrykt).

3. **Ahlefeldts Legat,** stiftet 1793 af Viveke Juel til Bramstrup (f. 1734 † 4. April 1793) med 8,410 Rdl., af hendes Mand, Generalløitnant, Kammerherre Hans Adolph von Ahlefeldt til Lindved (f. 12. Okt. 1722 † 23. Jan. 1807) forøget til 8,600 Rdl., nu 17,200 Kr., hvis Renter uddeles til de Fattige paa Lindved og Bramstrup Godser med 1/3 til hvert af de 3 Sogne Nørre Lyndelse, Allerup og Stenløse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eierne af Lindved og Bramstrup og Sognepræsterne i Nørre Lyndelse, Allerup og Stenløse. Fundats af 4. April 1793 (Schack V, S. 174).

4. **Ahlefeldts Gravstedslegat,** stiftet 1801 af Generalløitnant, Kammerherre Hans Adolph von Ahlefeldt til Bramstrup og Lindved (se ovenfor 3) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hæves af Sognepræsten, mod at han forsyner Jerngitterværket paa Legatstifterens Gravsted paa Nørre Lyndelse Kirkegaard malet m. v.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Kirkesynets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 11. Dec. 1801 (Rskr. 1808, S. 211; Schack IV, S. 370), konfirm. 14. Okt. 1808.

5. **Gaardeier i Høiby Lars Rasmussens og Hustru Gjertrud Jensdatters Legat for Høiby Sogn,** stiftet 1886 af Lars Rasmussen (f. 19. Okt. 1818) og Gjertrud Jensdatter (f. i Dec. 1811 † 1. April 1895) med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Høiby Sogns Sygekasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 7. Juli 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 158), stadf. 9. Nov. 1886.

Marslev og Birkende Sogne.

1. **Hans Rasmussens og Peder Toldorphs Legat,** stiftet af Hans Rasmussen i Hundslev med 60 Rdl. og af Sognepræst til Kjølstrup og Agedrup Peder Toldorph (f. 1679 † 30. Jan. 1714) med 10 Rdl. til de Fattige i Kjølstrup, Rynkeby og Birkende Sogne. Deraf er der ved en 1887 foretagen Deling tilfaldet Birkende Sogn 57 Kr. 15 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 19. Jan. 1719 (Hofman V, S. 289, VI, S. 310; Schack V, S. 216), konfirm. 26. Jan. 1720.

2. **Gjertrud Trunnerups Legat,** stiftet 1849 af Gjertrud Trunnerup (f. 1773 † 4. Juli 1849) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tildeles en trængende og værdig Familie i Marslev Sogn.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats.

3. **Rasmus Eriksens og Hustrus Legat,** stiftet 1860 af Gaardeier Rasmus Eriksen (f. 24. Mai 1817 † 18. Juni 1861) og Hustru Johanne Hansdatter (f. 8. Juli 1819), nu i Ægteskab med Hans Christian Pedersen paa Lavindsgaard i Rønninge Sogn, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Marslev Sogn.

Legatet, der staaer i Kommunens Arbeidsanstalt, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Marts 1860 (Rskr. 1862, S. 352), konfirm. 22. Dec. 1862.

4. **Peder Larsens og Hustrus Legat for Trængende i Marslev Sogn,** stiftet ifølge deres Testamente af 3. Juni 1871 af Gaardeier Viggo Køthe i Holev (f. 28. Sept. 1851) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i begge Terminerne i ikke over 4 Portioner paa ikke under 8 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 15. April 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 217), stadf. 21. Sept. 1888.

5. **Niels Jeppesens Legat for Trængende i Marslev Sogn,** stiftet 1875 af Caroline Jensen, Enke efter Gaardeier i Rastrup Niels Jeppesen (f. 1. Nov. 1815 † 22. Juni 1873), og deres Svigersøn, Proprietær Chr. Sørensen med 1,000 Kr., nu 1,108 Kr. 45 Ø., hvis Renter Juleaften uddeles i 2 lige store Portioner til trængende Ægtefolk udenfor Fattigvæsenet, der have været gifte i 25 Aar, eller 60 Aar gamle Enker.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 29. Mai 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 155), stadf. 5. Nov. 1875.

6. **Kirstine Andersdatters Legat for Trængende i Marslev Sogn,** stiftet 1881 af Gaardeier i Holev Peder Larsen (f. 28. Juli 1805 † 6. April 1887) og hans anden Hustru Ane Andersdatter til Minde om hans første Hustru Kirstine Andersdatter (f. 4. Marts 1808 † 20. Juni 1856) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Juni og Dec. til over 60 Aar gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Aug. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 141), stadf. 11. Okt. 1881.

7. **Anders Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet 1881 af Gaardeier i Vøiremose Anders Jørgensen (f. 12. April 1820 † 23. Nov. 1894) og Hustru Karen Madsdatter (f. 25. Aug. 1822) med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Birkende Sogns Sygekasse og efter dens Ophævelse uddeles til høist 5 Trængende udenfor Fattigvæsenet i Portioner paa ikke under 8 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sygekassebestyrelsen, derefter af Sogneraadet. Fundats af 25. Okt. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 169), stadf. 24. Dec. 1881.

8. **Det Hvenegaard'ske Legat for Trængende i Birkende Sogn,** stiftet 1881 af Peter Vilhelm Ludvig Lassen til Selleberg (f. 14. Juni 1828) og Hustru Caroline Antonie Hvenegaard (f. 4. Juli 1835) med 2,000 Kr., hvis Renter i Terminerne uddeles i Portioner paa ikke under 8 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 10. Nov. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 80), stadf. 2. Mai 1882.

9. **Sognepræst Strøms Legat for Skolebørn i Marslev og Birkende Sogne,** stiftet 1889 af Sognepræst til Marslev og Birkende Gollich Frederik Peter Strøm (f. 3. April 1819) med 400 Kr., som Sognebeboerne skjænkede ham paa hans

70 Aars Fødselsdag, og hvis Renter uddeles i Juni og Dec. i 2 lige store Dele til flittige og sædelige Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Skolekommissionen. Fundats af 30. April 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 216; G. R. 1889, S. 132), stadf. 1. Juli 1889.

Mesinge Sogn.

1. **Mesinge Hospital,** oprettet af Overhofmester, Baron Frederik Vittinghoff til Baroniet Scheelenborg (f. 1624 † 8. Mai 1691) med et grundmuret Hus i Mesinge til 6 Fattige, der nyde 6½ Tdr. Rugmel, 1¼ Tdr. Bygmel, 1 Tdr. Byggryn, 4½ Tdr. Malt, 3 Skpr. Ærter og 56 Kr. 25 Ø. af Baroniet Scheelenborg, som derhos vedligeholder Hospitalet. Af Pladserne i dette besættes 4 af Besidderen af Baroniet, 2 af Sogneraadet.

Hospitalet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 297; Schack V, S. 206).

2. **Gaardmand Poul Poulsens og Hustru Mette Jensdatters Julegave,** stiftet 1874 af Mette Jensdatter (f. 10. Jan. 1810), Enke efter Gaardmand af Salby Poul Poulsen (f. 2. Juni 1809 † 16. Mai 1867), med 1,000 Kr., af hvis Renter hvert Aars 23. Dec. ½ uddeles i 2 Portioner paa 10 Kr., ½ i 4 Portioner paa 5 Kr. til Trængende i Salby udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 29. Aug. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 190; G. R. 1874, S. 322), stadf. 30. Okt. 1874.

3. **Jørgen Sørensens Legat** se Viby Sogn.

4. **Juel-Levetzaus Legat** se Viby Sogn.

5. **Jomfru Jørgensens Legat** se Viby Sogn.

Middelfart Landsogn.

1. **Kammerraad Basses Legat,** stiftet 1764 af Kammerraad Niels Basse til Hindsgavl (f. 10. April 1695 † 17. Febr. 1773) med 20 Rdl., nu 40 Kr. om Aaret af Hindsgavl til Godsets Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder. Testamente af 18. Juni 1764 (Schack V, S. 324).

2. **Jomfruerne Nissens Legat,** stiftet af Søstrene Inger Kirstine Nissen (begr. 16. Sept. 1783) og Margrethe Gjertrud Nissen (begr. 8. Juni 1786) med deres efterladte Formue, 1787 udlagt med 405 Rdl., nu 810 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige og Nødlidende paa Hindsgavls Gods.

Legatet, der staaer i Stamhuset Hindsgavl, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder. Testamente af 21. Nov. 1784 (Schack V, 324). Min.-Skr. 4. Jan. 1860.

3. **Jomfru Langens Legat,** stiftet 1794 af Maria Agnethe Langen (f. 1739, begr. 14. Sept. 1795) med 544 Rdl., nu 1,088 Kr., hvis Renter uddeles til nødlidende, fattige, skikkelige Mennesker, det være sig i eller udenfor Middelfart Sogn.

Legatet, der staaer i Stamhuset Hindsgavl, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder. Testamente af 23. Juli 1794 (Schack V, S. 325), konfirm. 22. Aug. 1794. Min.-Skr. 4. Jan. 1860.

4. **Kammerherreinde Adelers I. Legat,** stiftet 1803 af Karen Basse Fønss (f. 1743 † 26. Juli 1808), Enke efter Kammerherre Christian Holger Adeler til Hindsgavl (f. 22. Nov. 1743 † 21. Dec. 1801) med 2,000 Rdl., nu 5,851 Kr. 58 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige paa Hindsgavls Gods.

Legatet, af hvilket 4,000 Kr. staa i Stamhuset Hindsgavl, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder. Testamente af 23. Febr. 1803 (Schack V, S. 326). Kgl. aabent Brev af 9. Dec. 1831 (Schack V, S. 327). Min.-Skr. 4. Jan. 1860.

Munkebo Sogn.

1. **Munkebo Hospital,** oprettet 1736 af Oberst Godske Hans Brüggmann til Ulriksholm og Østergaard (f. i April 1677, begr. 20. Juni 1736) med et Hus ved Munkebo Kirke til 4 Fattige og 4,000 Rdl. til dette Hospital og til et Hospital til 2 Fattige ved Seden Kirke; en senere Eier af Østergaard, Generalguvernør over de vestindiske Øer, Oberstløitnant, Greve Ulrich Wilhelm de Roepstorff (f. 12. Juni 1730 † 2. April 1821) gav 2,000 Rdl. Af Renterne af disse 6,000 Rdl., nu 12,000 Kr., som staa uopsigelig prioriterede i Østergaard, erholde de 6 Fattige i Munkebo og Seden Hospitaler hver 24 Kr., 36 Kr. anvendes til Vedligeholdelse, Resten uddeles til 15 af Østergaard Godses Fattige.

Begge Hospitalerne bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Østergaard. Fundatser af 28. Mai 1736 (Hofman V, S. 288) og 29. Jan. 1796 (Rskr. 1796, S. 376; Schack V, S. 214), konfirm. 11. Marts 1796.

2. **Anne salig Viborg født Møllers Legat,** stiftet 1830 af Anne Kirstine Møller, Enke efter Sognepræst til Munkebo Jens Erreboe Viborg (f. 7. Mai 1722 † 4. Mai 1798), med 400 Rbd., nu 800 Kr., hvis Renter tilfalde Sognets Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 23. Febr. 1830 (Schack V, S. 87 og 215), konfirm. 10. Sept. 1830. Canc.-Skr. 12. Mai 1832.

3. **Proprietær Schmidts Legat,** stiftet af Kaptainløitnant Christian Jacob Schmidt til Østergaard (f. 29. Dec. 1803 † 13. Juni 1871) med 70 Rdl., der vare indkomne ved Salg af Kirkens Blytag, nu 140 Kr., hvis Renter anvendes til Lærebøger for fattige Skolebørn.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Ingen Fundats.

4. **Sognepræst D. N. B. Schmidts og Hustru Ane Marie Knudsens Legat,** stiftet 1884 af Ane Marie Knudsen (f. 18. Aug. 1827), Enke efter Sognepræst til Munkebo Diderik Nicolai Blicher Schmidt (f. 25. Mai 1815 † 12. Okt. 1883), med

1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 3. Jan. til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Livstid, mod at de renholde Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 1. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A. S. 132; G. R. 1884, S. 50), stadf. 17. Juni 1884.

5. **Peder Andersens og Hustru Ane Margrethe Nielsdatters Legat for værdige Trængende samt for fattige Konfirmander i Munkebo Sogn,** stiftet af Gaardeier af Dræby Fed Peter Kristian Hansen og Hustru Sidsel Marie Pedersdatter til Minde om Sidstnævntes Forældre Peder Andersen (f. 7. Febr. 1817 † 22. Okt. 1882) og Ane Margrethe Nielsdatter (f. 14. Sept. 1807 † 21. Sept. 1877), med 800 Kr., af hvis Renter $^3/_4$ uddeles i 6 lige store Portioner, $^1/_2$ i Munkebo, $^1/_2$ i Dræby, $^1/_4$ bruges af Sognepræsten til Indkjøb af Salmebøger til Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A. S. 109), stadf. 11. Juni 1883.

6. **Juel-Levetzaus Legat** se Viby Sogn.

7. **Jomfru Jørgensens Legat** se Viby Sogn.

Norup Sogn.

Hofmanns Legat, stiftet 1784 af Konferensraad, Rentekammerdeputeret Niels de Hofmann til Stamhuset Hofmannsgave (f. 1717 † 8. Juni 1785) med 400 Rdl., nu 800 Kr. aarlig af Stamhuset Hofmannsgave, hvoraf 300 Kr. tilfalder Norup og Hasmark Byers Fattige paa Hofmannsgaves Gods, 20 Kr. Læreren i Hasmark og 20 Kr. Læreren i Norup for at holde Aftenskole, 20 Kr. anvendes til Bøger for Børn af Norup og Hasmark Skoler, 40 Kr. opspares til en Fond til Kystens Sikring, 400 Kr. uddeles til fattige, sengeliggende eller andre nødlidende Mennesker i Kjøbstæderne Nyborg, Odense, Svendborg, Faaborg, Assens, Middelfart, Bogense, Kjerteminde og Nordborg paa Als, saaledes at 8 i Odense og 4 i hver af de andre Kjøbstæder nyde 10 Kr. hver St. Hansdag.

Legatet, der staaer i Stamhuset Hofmannsgave, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af dettes Besidder og uddeles i Norup Sogn sammen med Sognepræsten og Sogneraadsformanden, i Kjøbstæderne af Magistraten og Sognepræsten. Erektionspatent af 24. Febr. 1784 (Schack IV, S. 125, V, S. 153; særskilt trykt 1785 i Odense), konfirm. 9. Sept. 1785.

Nørre Næraa og Bederslev Sogne.

1. **Nørre Næraa Hospital,** oprettet 1824—25 af Greve Gregers Christian Frederik Petersdorff til Grevskabet Roepstorff (f. 13. Sept. 1800 † 4. Nov. 1839) med et Hus til 10 Lemmer fra Grevskabets Gods, som nyde 64 Læs Tørv fra Grevskabet.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Roepstorff. Regulativ af 18. Juni 1821 (Schack V, S. 223), konfirm. 20. Okt. 1821. Til Hospitalet ere følgende Legater 2 og 3 knyttede:

2. **Agernæs Hospitalslegat** se Krogsbølle Sogn.

3. **Grev Roepstorffs Legat** se Krogsbølle Sogn.

4. **Grev Putbusses Donation paa 500 Rdl. til Fattige paa Baronierne Einsidelsborg og Kjørup** se Krogsbølle Sogn.

Sønder Næraa Sogn.

1. **Mette Gyldenstierne Henriksdatter** til Torpegaard (f. 3. Juni 1636 † 12. Jan. 1713), Enke efter Knud Bille til Skjerrildgaard, Ørumgaard og Tirsbæk (f. 25. Jan. 1627 † 7. Aug. 1684), skal 1713 have testamenteret 100 Rdl. til de Fattige, men Legatet existerer ikke.

Hofman V, S. 261; Schack V, S. 173.

2. **Hovenbecks Legat,** stiftet 1737 af Peder Hovenbeck til Torpegaard (†·22. Jan. 1737) med et Skolehus i Næraa og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren.

Legatet staaer i Torpegaard og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 15. Jan. 1737 (Hofman V, S. 259; Schack V, S. 172).

Odense Vor Frue Landsogn.

1. **Aftægtsmand Hans Jørgensens Legat for Eiby By i Frue Landsogn,** stiftet ved hans Testamente af 7. Juni 1878 med 2,000 Kr., nu 2,148 Kr. 78 Ø.; Renten af 600 Kr. tilfalder Haandarbeidsskolen for fattige Børn i Eiby, Resten uddeles i 7 livsvarige Portioner paa 8 Kr. til trængende Husmænd og deres Enker i Eiby By.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 15. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 189), stadf. 7. Nov. 1883.

2. **Gaardeier Anders Jensens Legat for Trængende af Eiby By og Mark,** stiftet ved Testamente af 31. Marts 1880 af Gaardeier af Eiby Anders Jensen med 800 Kr., hvis Renter hvert Aars Juleaftensdag uddeles i 3 livsvarige Portioner paa 12, 10 og 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 308), stadf. 10. Nov. 1894.

Odense St. Hans Landsogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Odense St. Knuds Landsogn.

1. **Gaardeier Niels Knudsens Legat for St. Knuds Landsogn,** stiftet 13. Juni 1879 efter Ønske af afdøde Gaardeier af Hunderup Niels Knudsen (f. 13. Juni

1828 † 28. Marts 1879) med 2,000 Kr., nu 2,040 Kr. 70 Ø., af hvis Renter ½ tilfalder den private Sygekasse, ½ uddeles i 2 Portioner paa 20 Kr. til over 60 Aar gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af den samlede Distriktsbestyrelse. Fundats af 9. Aug. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 210), stadf. 12. Dec. 1879.

2. **Ungkarl Hans Hansens Legat for Trængende i St. Knuds Landsogn,** stiftet ved hans Testamente af 11. Okt. 1881 med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bestridelse af Udgifterne ved Opholdet paa Amtssygehuset i Odense for trængende Syge fra Sognet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognets Distriktsbestyrelse. Fundats af 5. Mai 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 170), stadf. 13. Juni 1891.

Paarup Sogn.

1. **Langsteds Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Juli 1801 af kgl. Skovrider Hans Langsted (f. 3. Juni 1734, begr. 4. Febr. 1804) med 200 Rdl., nu 408 Kr. 31 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1887 A, S. 50; Schack V, S. 131), stadf. 24. Febr. 1887.

2. **Ahlefeldts Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Jan. 1805 med Paategninger af 12. Marts og 14. Jan. 1805 samt 4. Febr. 1806 (fac. test. af 19. April 1793) af Generalløitnant Hans Adolph von Ahlefeldt (f. 12. Okt. 1722 † 23. Jan. 1807) med 100 Rdl., nu 207 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1887 A, S. 50; Schack V, S. 131), stadf. 24. Febr. 1887.

3. **H. Andersens Legat,** stort 60 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunen, mod at den vedligeholder hans Gravsted paa Paarup Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats.

4. **R. Poulsens Legat,** stort 200 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunen, mod at den vedligeholder Gaardeier i Snedstrup Rasmus Poulsen († i Nov. 1863) Gravsted paa Paarup Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats.

5. **Gaardeier Jørgen Poulsens og Families Legat for gamle og værdige Trængende i Paarup Sogn,** stiftet 1889 af Ane Kirstine Andersdatter (f. 25. Aug. 1817), Enke efter Gaardeier i Stegsted Jørgen Poulsen, med 1,000 Kr., nu 1,020 Kr. 85 Ø., hvis Renter uddeles ved Juletid i 6 Portioner paa 6 Kr. og enten 1 Portion paa 4 Kr. eller 2 Portioner paa 2 Kr.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 Mænd fra Sognet, af hvilke en skal bo paa Stegsted Grund, og uddeles af Legatstifterinden. Fundats af 30. Jan. 1889 (Min.-Tid. 1889 A. S. 95; C. R. 1889, S. 80), stadf. 11. April 1889.

Rynkeby og Revninge Sogne.

1. **Revninge Hospital,** oprettet 1756 af Margrethe Levetzau (f. 8. Juli 1671 † 1739), Enke efter Geheimeraad, Guvernør i Forpommern og Rygen, General Frantz Joachim von Dewitz til Frederiksgave (f. 1666 † 8. Sept. 1719) med et Hus ved Kirken til 8 Fattige af Lundsgaards Gods i Revninge, Kjølstrup og Drigstrup Sogne, og 1,700 Rdl., nu 1,133 Kr., hvis Renter tilfalde Lemmerne.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens, Provstens og Sognepræstens Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Lundsgaard og Sognepræsten. Fundats af 4. Mai 1736 (Hofman V, S. 290; Schack V, S. 213).

2. **Rynkeby Hospital,** oprettet 1804 af Olave Marie Lange, Enke efter Justitsraad Hans Berg til Skovsbo (begr. 3. Febr. 1796), med et Hus ved Kirken til 4 Fattige af Skovsbo Gods i Rynkeby og Ullerslev Sogne og 1,600 Rdl., nu 3,200 Kr., hvis Renter tillige anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted paa Rynkeby Kirkegaard. Lemmerne nyde hver 50 Ø. om Ugen og 6 Læs Tørv om Aaret.

Hospitalet og Legatet, der staa i Skovsbo Hovedgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens og Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Skovsbo og Sognepræsten. Fundats af 12. Marts 1804 (Rskr. 1804, S. 502; Schack V, S. 206), konfirm. 28. April 1804. Til Hospitalet er følgende Legat skjænket:

3. **Bergs Legat,** stiftet 1819 af Jens Magnus Berg til Skovsbo (døbt 8. April 1768 † 5. Mai 1824), Christian Frederik Berg til Skjoldemose (døbt 8. Aug. 1774) og Maren Berg (f. 28. Juli 1769 † 8. Mai 1850), gift 1° med Kammerherre, Oberst Hans Rudolf Juel til Stamhuset Hverringe (f. 13. Aug. 1773 † 17. Marts 1857), 2° m. Konsistorialraad, Sognepræst til Kongsberg Andreas Bonnevie (døbt 15. Marts 1782 † 10. Marts 1833), med 400 Rbd., nu 800 Kr., af hvis Renter 1/3 anvendes til Rynkeby Hospitals Vedligeholdelse, 2/3 uddeles til Hospitalslemmerne.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Skovsbo og Sognepræsten. Fundats af 12. Marts 1819 (Rskr. 1819, S. 210; Schack V, S. 212), konfirm. 12. Juni 1819.

4. **Hans Rasmussens og Peder Toldorphs Legat,** stiftet af Hans Rasmussen i Hundslev med 60 Rdl. og af Sognepræst til Kjølstrup og Agedrup Peder Toldorph (f. 1679 † 30. Jan. 1714) med 10 Rdl. til Fattige i Kjølstrup, Rynkeby og Birkende Sogne. Deraf er der ved en 1887 foretagen Deling tilfaldet Rynkeby Sogn 57 Kr. 15 Ø., hvis Renter gaa i Kommunekassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Jan. 1719 (Hofman V, S. 289, VI, S. 310; Schack V, S. 216), konfirm. 26. Jan. 1726.

5. **Pastorinde Klogs Legat,** stiftet 1819 af Charlotte Amalie Lütken († 21. Juni 1819), Enke efter Sognepræst til Rynkeby og Revninge Jørgen Christian Klog (f. 1743 † 11. Dec. 1815), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 30. Juni og 31. Dec. af Sognepræsten uddeles til trængende Syge og Sengeliggende.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 11. Juni 1819 (Schack IV, S. 343), konfirm. 3. Sept. 1819.

6. **Anders Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet 1881 af Gaardeier i Vøiremose Anders Jørgensen (f. 12. April 1820 † 23. Nov. 1894) og Hustru Karen Madsdatter (f. 25. Aug. 1822) med 500 Kr., hvis Renter tilfalde Rynkeby Sogns

Sygekasse og efter dens Ophævelse uddeles til høist 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet i Portioner paa ikke under 5 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sygekassebestyrelsen, derefter af Sogneraadet. Fundats af 25. Okt. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 170), stadf. 24. Dec. 1881.

7. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegat til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn i Svendborg Amt.

Rønninge og Rolfsted Sogne.

Efterretninger om Rønninge og Rolfsted Sogne forfattede af Johan Christopher Bendz, Sognepræst til Rønninge og Rolfsted. Odense 1820.

1. **Trøstens Boliger,** oprettede af Major Christen Sørensen Lemwigh til Rønninge Søgaard (f. 27. Marts 1745 † 28. Jan. 1823) med 2 Huse i Rønninge til Friboliger for gamle og trængende Husarme og Fattige af Rønninge Sogn og 99 Rdl. 3 Mk., hvortil lagdes de 10. Marts 1784 af Huskone Karen Clausdatter († 1814) til Sognets Fattigvæsen skjænkede 100 Rdl., ialt nu 504 Kr. 81 Ø., hvis Renter anvendes til Husenes Vedligeholdelse.

Stiftelsen bestyres under Biskoppens og Provstens samt Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Legatkapitalen staaer i Præstegaarden. Fundats af 10. Juni 1826 (Rskr. 1827, S. 164; Coll.-Tid. 1827, S. 353; Schack V, S. 167 og 170; Bendz, S. 99), konfirm. 30. Marts 1827.

2. **Oberst Christian Friis' Legat,** stiftet 1726 af Oberst til Hest Christian Friis til Stamhuset Hevringholm (f. 1652 † 2. Juli 1727) med 200 Rdl. D. C., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Rønninge, mod at han giver 4 fattige Børn af Rønninge Søgaards Gods i Rønninge, Skjellerup og Ellinge Sogne fri Undervisning.

Legatet, der staaer i Rønninge Kirke, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 21. Febr. 1726 (Hofman V, S. 257; Schack V, S. 158; Bendz, S. 96).

3. **Sehestedts Legat,** stiftet 1734 af Geheimeraad, Stiftsbefalingsmand Christian Sehestedt til Ravnholt, Nislevgaard og Rønninge Søgaard (f. 22. Febr. 1666 † 19. Juli 1740) med 240 Sldr., nu 320 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 8 Kr. henlægges til Rønninge Kirkes Reparation, 5 Kr. 34 Ø. uddeles til Fattige og 2 Kr. 66 Ø. tilfalde Sognepræsten. 1784 var der af de for de Fattige bestemte Penge oplagt 430 Sldr., nu 573 Kr. 33 Ø., som benævnes **„Rønninge Kirkes Fattigpenge“**, og hvis Renter ligeledes uddeles til Fattige af Sognepræsten.

Legatet, af hvilket 320 Kr. staa i Rønninge Kirke, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 1. Mai 1734 (Hofman V, S. 254; Schack V, S. 158 og 164; Bendz, S. 97). Rskr. 29. Okt. 1784 (Schack V, S. 164).

4. **Justitsraadinde Raschs Legat,** stiftet 1781 af Mette Sophie Munck (f. 18. Sept. 1709 † 31. Mai 1787), Enke efter Justitsraad Johan Caspar Rasch til Rønninge Søgaard og Biskopstorp (f. 1694 † 20. Dec. 1770), med 600 Rdl., nu 1,200 Kr.,

hvis Renter, 4 pCt., hvert Aars 1. Jan. uddeles i lige store Dele til 6 Fattige fra Rønninge Søgaards Gods, 3 fra Rønninge Sogn, 3 fra Skjellerup og Ellinge Sogne.

Legatet, der staaer i Rønninge Kirke, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 10. Dec. 1787 (Rskr. 1825, S. 112; Coll.-Tid. 1825, S. 231; Schack IV, S. 74, V, S. 159; Bendz, S. 97), konfirm. 11. Marts 1825.

5. **Justitsraadinde Raschs Arvingers Legat,** stiftet 1787 af Arvingerne efter Mette Sophie Rasch født Munck (se ovenfor 4) med 150 Rdl. Sølv, nu 300 Kr., af hvis Renter der tillagdes Kirkesangeren i Rønninge 2 Kr. 66 Ø., de Fattige 3 Kr. 75 Ø., medens Resten skulde tilfalde Eieren af Rønninge Søgaard eller Rønninge Kirke til den Rasch'ske Familiebegravelses Vedligeholdelse. Da denne blev ophævet 1859, inddroges de 2 Kr. 66 Ø. til Kirkesangeren til Fordel for de Fattige, men siden 1863 har ingen Uddeling fundet Sted.

Legatet, der staaer i Rønninge Kirke, bestyres af Eieren af Rønninge Søgaard. Fundats af 10. Dec. 1787 (Schack V, S. 161; Bendz, S. 98), læst ved Landsthinget 25. Juni 1788. Canc.-Skr. 24. Febr. 1835 (utrykt).

6. **Mads Ibsens Legat,** stiftet 1795 af Gaardmand af Lavindsgaard Mads Ibsen (f. 1715 † 30. Marts 1796) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 4 af de mest Trængende i Rønninge Sogn.

Legatet, der er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 28. Febr. 1795 (Schack V, S. 165), konfirm. 20. Marts 1795.

7. **Lemwighs Skolelegat,** stiftet 1821 af Major Christen Sørensen Lemwigh til Rønninge Søgaard (se ovenfor 1) med 400 Rdl., nu 832 Kr. 44 Ø., af hvis Renter 1/4 anvendes som en Gratifikation for enhver af de 2 Skolelærere, der have vist Omhu og Flid for Vindskibeligheds Fremme blandt deres Ungdom, 3/4 til Anskaffelse af smaa, for Bondestanden nyttige Skrifter om Agerdyrkning m. m.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Regulativ af 19. Marts 1833 (Schack V, S. 170), approb. 27. Marts 1833.

8. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie,** stiftet 1845 af Kammerherre, Kaptain Johan Caspar Mylius til Stamhuset Rønninge Søgaard m. v. (f. 22. Okt. 1776 † 15. Sept. 1852) og Hustru Wilhelmine Christiane Ulrikke von Holstein-Rathlou (f. 1. Juni 1784 † 12. Juni 1861) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 1/2 anvendes til Ungdommens Undervisning i Landbrug, 1/2 til syge Fattiges Pleie paa Rønninge Søgaards Gods i Rønninge, Skjellerup og Ellinge Sogne.

Legatet bestyres af Eieren af Rønninge Søgaard og uddeles hvert Aars 22. Okt. i Forening med Sognepræsterne. Fundats af 22. Okt. 1845 (Rskr. 1846, S. 35), konfirm. 27. Jan. 1846. Høiesteretsdom af 28. Nov. 1866.

9. **Det Grønwald'ske Legat for Fattige af Rønninge Sogn,** stiftet ved Testamente af Maren Nielsdatter (f. 11. Juni 1785 † 28. Febr. 1866), Enke efter Møller Knud Peter Grønwald til Mellem Mølle i Rønninge (f. 1790 † 26. Febr. 1859), med 100 Rdl., nu 233 Kr. 85 Ø., af hvis Renter 1/2 uddeles til 4 Fattige udenfor Fattigvæsenet, 1/2 skal oplægges.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 27. Marts 1869.

10. **Lemwighs Legat** se Fyens Stift 7.

Sandager og Holevad Sogne.

1. **Mortensens Legat,** stiftet 1811 af Gaardmand i Nakke Mads Mortensen med 100 Rdl. D. C., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til syge Trængende i Sandager Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 22. Marts 1811 (Schack V, S. 374), konfirm. 20. Sept. 1811.

2. **Jørgensens Legat,** stiftet af Hjulmager, Ungkarl Knud Jørgensen (f. 1. Jan. 1774 † 31. Marts 1844) med 50 Rbd., nu 108 Kr. 10 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Sandager Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Juli 1845 (Rskr. 1845, S. 230), konfirm. 30. Sept. 1845.

3. **Anders Knudsens og Hustrus Legat,** stiftet 1859 af fhv. Gaardeier i Holevad Peter Hansen (f. 1796 † 23. Aug. 1867) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Holevad Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 26. Febr. 1859 (Rskr. 1861, S. 39; G. R. 1861, S. 101), konfirm. 8. Febr. 1861.

4. **Peder Hansens og Hustrus Legat til Trængende i Holevad Sogn udenfor den egentlige Fattigforsørgelse,** stiftet ved Testamente af Gaardeier af Holevad Peter Hansen (se ovenfor 3) og Hustru Karen Hansdatter med 200 Rdl., nu 532 Kr. 11 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. April 1869, stadf. 20. Juli 1869.

5. **Mouritz Isak Mouritzen Steffensens Legat for værdige Trængende i Holevad Sogn,** stiftet 1879 af hans Forældre Hans Steffensen af Mygind (f. 25. Okt. 1839 † 20. Dec. 1888) og Nielsine Marie Hansen med 1,000 Kr., hvis Renter efter 3 Legatarers Død uddeles ved Juletid til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Nov. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 32), stadf. 10. Marts 1880.

6. **Gaardeier Hans Steffensens og Hustru Nielsine Marie født Hansens Legat for værdige Trængende i Holevad Sogn,** stiftet 1889 af Nielsine Marie Hansen i Assens (se ovenfor 5) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 312), stadf. 20. Sept. 1889.

7. **Jørgen Brahes Legat** se Gamtofte Sogn.

8. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat** se Husby Sogn.

Sanderum Sogn.

1. **Gaardeier Hans Larsens og Hustru Gjertrud Nielsdatters Legat for Trængende i Sanderum Sogn,** stiftet 1868 af Gjertrud Nielsdatter (f. 30. Sept. 1806 † 5. Febr. 1888), Enke efter Hans Larsen (f. 14. Juli 1814 † 24. Dec. 1867), med 1,000 Rdl., nu 2,200 Kr., hvis Renter i Ugen før Jul uddeles til 10 gamle og værdige Trængende.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 6. Febr. 1868, stadf. 27. Mai 1868.

2. **Ane Kirstine Mortensdatters Legat for værdige Trængende i Sanderum Sogn,** stiftet af Ane Kirstine Mortensdatter (f. 15. Sept. 1811 † 10. Nov. 1880) med 200 Kr.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats kjendes ikke.

3. **Gaardeier Jens Hansens og Hustru Karen Kirstine Mortensens Legat for værdige Trængende i Sanderum Sogn,** stiftet af Gaardeier i Høime Jens Hansen (f. 9. Juni 1827 † 27. Jan. 1878) og Karen Kirstine Mortensen (f. 14. Sept. 1834 † 14. Aug. 1878) med 1,000 Kr., nu 1,053 Kr. 77 Ø., hvis Renter i Ugen før Paaske uddeles i 10 Portioner paa 4 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet paa over 60 Aar.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne. Fundats af 7. Okt. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 71), stadf. 15. Mai 1880.

4. **Ungkarl Hans Hansens Legat** se Dalum Sogn.

Seden og Aasum Sogne.

1. **Seden Hospital** se Munkebo Sogn.

2. **Søren Hansens Legat,** stiftet 1803 af Hyrden Søren Hansen († 29. Sept. 1803) med 100 Rdl., omskrevne til 80 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige i Aasum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Thingsvidne af 10. Okt. 1803 (Schack V, S. 183), konfirm. 30. Dec. 1803. Canc.-Skr. 25. April 1805 (utrykt).

3. **Pastor Lintrups Legat,** stiftet 1882 af Sognepræst til Seden og Aasum Lorentz Lintrup (f. 15. Mai 1810 † 21. Aug. 1885) med 100 Kr., hvis Renter hvert Aars 9. Sept. uddeles til 2 Fattiglemmer.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 9. Sept. 1882.

Skamby Sogn.

1. **Søstrene Svaves Legat,** stiftet 1618 af Elisabeth Svave († 22. Okt. 1618) og Eleonora Svave († 22. Aug. 1624) Jørgensdøtre af Harridslevgaard med Landgilden af 1 Gaard og 6 Huse i Kjærby, nu 2½ Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg

efter 10 Aars Kapitelstaxt til Sognepræsten. Desuden gav de 160 Rdl. til Kirken for deres Gravsted.

Gavebrev af 6. Okt. 1618 (Hofman V, S. 264; Schack V, S. 233; Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. IV, S. 272). Rskr. 1. Febr. 1805.

2. **Gaardeier af Skamby Jens Nielsens og Hustru Laurine født Nielsens Mindelegat til Bedste for fattige Børn af Skamby Sogn,** stiftet 1887 af Jens Nielsen (f. 5. Marts 1839) og Laurine Nielsen (f. 7. Dec. 1839) med 1,000 Kr., hvis Renter hver 8. April uddeles i Portioner paa 4 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Førstelæreren og et Skolekommissionsmedlem. Fundats af 29. Juli 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 3), stadf. 9. Jan. 1888.

3. **Mads Alexander Madsens Legat,** stiftet 1893 af hans Forældre, Gaardeier af Rostrup Knud Madsen (f. 10. April 1825) og Marie Kirstine Alexandersen (f. 3. Aug. 1842) med 10,000 Kr., nu 10,105 Kr., af hvis Renter 25 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted paa Skamby Kirkegaard, 275 Kr. som Syge- og Pleiehjælp til Børn og unge Mennesker i 2—25 Aars Alderen, 100 Kr. som Tyendepræmier, 2 paa 20 Kr. til en Karl og en Pige, som tjene paa 4. Aar paa eet Sted, og 2 paa 30 Kr. til en Karl og en Pige, som tjene paa 6. Aar paa eet Sted. Naar et større Beløb bliver tilovers, kan det, efter at have naaet en Størrelse af 500 Kr., anvendes til Oprettelse af en Husflidsskole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Forstelæreren og Sogneraadsformanden. Fundats af 26. April 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 365), stadf. 21. Okt. 1893.

4. **Fineckes Legat** se Søndersø Sogn.

Skeby og Otterup Sogne.

1. **Frelserens Hospital,** oprettet 1722 af Geheimeraad, Stiftsbefalingsmand paa Fyen Christian Sehestedt (f. 22. Febr. 1666 † 19. Juli 1740) og Hustru Charlotte Amalie Gersdorff til Nislevgaard og Ravnholt (f. 5. April 1685 † 15. Febr. 1756) med et Hus ved Otterup Kirke til 8 Fattige af Nislevgaards Gods og 2,500 Rdl., nu 6,190 Kr. (deraf 5,940 Kr. à 5 pCt., 250 Kr. à 6 pCt), hvis Renter uddeles til Lemmerne, som derhos faae 32 Læs Tørv fra Gaarden. 1742 gav Sidstnævnte yderligere en Aarsrente af Nislevgaard, stor 41 Rdl. 2 Mk., nu 82 Kr. 67 Ø., hvoraf 2 fattige Kvinder, helst i Otterup Sogn, nyde hver 28 Kr. 67 Ø., Præsten 2 Kr., Degnen 4 Kr., Resten anvendes til Hospitalets Vedligeholdelse.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Nislevgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens og Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Nislevgaard og Sognepræsten. Fundats af 18. Dec. 1722 (Hofman V, S. 238; Schack V, S. 139). Fundats af 11. Okt. 1742 (Hofman VI, S. 304; Schack V, S. 140).

2. **Gersdorffs Legat,** stiftet af Charlotte Amalie Sehestedt født Gersdorff til Nislevgaard og Ravnholt (se ovenfor 1) med 400 Rdl., nu 1,600 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., ½ anvendes til mindre betydelige Reparationer af de 2 Sognekirker,

½ uddeles Søndagen efter St. Hansdag til 5 fattige Enker i hvert af Sognene, lige meget i hvert.

Legatet, der staaer i Nislevgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 15. Mai 1748 (Hofman V, S. 235; Schack V, S. 135).

3. **Pastor Brandts Gravstedslegat,** stiftet 1866 af Elise Kirstine Tommerup (f. 7. Juli 1815 † 5. April 1881), Enke efter Sognepræst til Skeby og Otterup Jens Henrik Brandt (f. 23. Jan. 1803 † 30. Marts 1860), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af den Brandt'ske Familiebegravelse paa Skeby Kirkegaard.

Legatet bestyres f. T. af Eieren af Ølundgaard. Gavebrev af 7. Nov. 1866.

4. **Østrupgaards Hospital** se Østrup og Hjadstrup Sogne.

Skovby Sogn.

(Annex til Bogense Kjøbstad.)

1. **Bardenfleths Legat,** stiftet 1831 af Kontreadmiral Johan Frederik Bardenfleth (f. 19. Aug. 1772 † 3. Febr. 1833) med 100 Rbd., hvis Renter tilfalde Kirkesangeren, mod at han vedligeholder den Bardenfleth'ske Familie-Begravelsesplads paa Skovby Kirkegaard, 1883 af Oberst Johan Christian Bardenfleth (f. 22. Nov. 1812 † 5. Nov. 1883) forøget til 3,000 Kr., 1897 af Amalia Maria Paula Bardenfleth (f. 4. Sept. 1869) forøget med 500 Kr., nu 3,710 Kr. 82 Ø., hvis Renter senere mulig kunne anvendes til veldædigt Øiemed.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 18. Juli 1831 (Rskr. 1832, S. 92), konfirm. 2. Marts 1832. Tillægsfundats af 21. Febr. 1883, stadf. 19. Mai 1883.

2. **Husleielegat for Skovby Sogn fra en Ubenævnt,** stiftet 1858 med 105 Rdl. 75 Sk., nu 223 Kr. 19 Ø., hvis Renter tildeles en Familie udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er indbetalt i Stiftsmidlerne og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 28. Aug. 1858 (Rskr. 1858, S. 294), konfirm. 15. Sept. 1858.

3. **Smed Anders Pedersens Legat,** stiftet af Anders Pedersen (f. 18. Febr. 1843 † 3. Aug. 1887) med 300 Kr., hvis Renter i Febr. tildeles en trængende Mand eller Kvinde, der har fyldt 60 Aar, paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Sogneraadsformanden og Sognepræsten. Fundats af 1. Marts 1888, stadf. 14. Mai 1888.

4. **Jacobsens Legat** se Vigerslev Sogn.

Skydebjerg og Orte Sogne.

1. **Iver Madsens Legat for Trængende i Skydebjerg-Orte Sogne,** stiftet ved Testamente af 3. Nov. 1883 af Gaardfæster af Brændholt Iver Madsen

(f. 1812 † 16. Dec. 1883) med 2,000 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til 1 eller flere Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Nov. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 51), stadf. 16. Marts 1886.

2. **Gaardeier P. C. Hansens Legat for Trængende i Orte Sogn,** stiftet af Gaardeier af Aagaard Peter Christian Hansen (f. 1818 † 30. April 1891) med 2,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Orte Sogns Understøttelsesforening, efter dennes Ophør af Sognepræsten, Læreren i Hestbjerg og Formanden for Bestyrelsen af den frivillige Fattigkasse. Fundats af 26. Juni 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 255), stadf. 1. Okt. 1894.

3. **Jens Jørgensens og Rasmus Jensens Legat,** stiftet af Gaardeierne af Skydebjerg Jens Jørgensen (f. 1800 † 11. Aug. 1882) og hans Søn Rasmus Jensen (f. 19. Jan. 1841 † 23. Mai 1892) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Skydebjerg Sogn uden Fattighjælp eller Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsmedlemmerne i Skydebjerg Sogn. Fundats af 13. Juli 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 226), stadf. 17. Aug. 1894.

Stenløse og Fangel Sogne.

1. **Cathrine sal. Anders Jensens Legat,** stiftet 1764 af Catharina Thilsdatter Stochman (f. 1680 † 14. Sept. 1764), Enke efter Forpagter af Lindvedgaard Andreas Jensen*) (f. 1701 † 5. Jan. 1764), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til de Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 11. Sept. 1764 (Schack V, S. 130).

2. **Gaardeier Hans Nielsens Legat for gamle og værdige Trængende i Fangel Sogn,** stiftet ved Testamente af 13. Mai 1876 med Kodicil af 25. Mai 1881 af Hans Nielsen af Fangel Vester Thorup (f. 17. Jan. 1817 † 21. Jan. 1887) og Hustru Karen Hansen (f. 24. Nov. 1833 † 12. April 1891) med 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles i 8 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S 81), stadf. 18. April 1888.

3. **Gaardeier Hans Nielsens Enke Karen Hansens Legat for gamle og værdige Trængende i Fangel Sogn,** stiftet ved Testamente af 13. Mai 1876 med Kodicil af 25. Mai 1881 af Karen Hansen (se ovenfor 2) med 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles i 8 lige store, livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 185), stadf. 14. Juni 1892.

---

*) Et „Æresminde“ over dem hænger i Stenløse Kirke.

4. **Caardmand af Volderslev Hans Pedersens og Hustrus Legat,** stiftet 1891 af Hans Pedersen (f. 23. Aug. 1807) og Hustru Karen Hansdatter (f. 14. Febr. 1814) med 3 Nationalbankaktier à 200 Kr., hvis Udbytte hvert Aars 31. Okt. uddeles i 5 lige store Portioner til gamle, værdige Trængende i Stenløse Sogn udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og et Medlem af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 11. Juli 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 247), stadf. 8. Aug. 1892.

5. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne i Svendborg Amt.

6. **Ahlefeldts Legat** se Nørre Lyndelse og Høiby Sogne.

Særslev Sogn.

1. **Anne Marie Jørgensdatters Legat,** stiftet 1835 af Anne Marie Jørgensdatter (f. 1772 † 31. Mai 1836), Enke efter Selveiergaardmand af Kosterlev Simon Hansen (f. 1767 † 8. Mai 1822), med 400 Rbd., nu 800 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til de 8 mest Nødlidende i Sognet, helst Enker og Enkemænd, af hvilke en nyder 8 Kr. paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 14. Sept. 1835 (Schack V, S. 283), konfirm. 14. Okt. 1835.

2. **Jørgen Hansens Legat,** stiftet 1878 af hans Forældre, Gaardeier af Hemmerslev Hans Jørgensen og Hustru Mette Kirstine Andersdatter med 1,000 Kr., nu 1,109 Kr. 59 Ø., hvis Renter hvert Aars 19. Juni uddeles til 4 fattige Børn, der gaa til Konfirmation.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Skolelæreren i Maderup og Eieren af Gaarden Matr.-Nr. 11 i Hemmerslev. Fundats af 23. Okt. 1878 (Min.-Tid. 1884 A, S. 41; G. R. 1884, S. 14), stadf. 16. Febr. 1884.

3. **Gaardeier af Maderup Jens Jørgensens Legat for Særslev Sogns Sygekasse,** stiftet 1886 af Jens Jørgensen (f. 28. Nov. 1824 † 10. Okt. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles som Kassens øvrige Midler.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sygekassens Bestyrelse. Fundats af 19. Jan. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 75), stadf. 1. Mai 1886.

4. **Gaardeier af Maderup Mads Jensens og Hustru Karen Marie Jensens Legat,** stiftet 1887 af Gaardeier af Maderup Klaus Jacobsen (f. 21. Mai 1847) til Minde om hans Pleieforældre Mads Jensen († 20. Nov. 1885) og Karen Marie Jensen († 19. Nov. 1881) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 27. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 121; G. R. 1887, S. 63), stadf. 21. Juni 1887.

5. **Ungkarl af Toderup Erik Nielsens Legat,** stiftet 1891 af Erik Nielsen († 30. Aug. 1891) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Medlemmer af Særslev Sogns Sygekasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sygekassens Bestyrelse. Fundats af 31. Juli 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 151), stadf. 5. Mai 1892.

6. **Fineckes Legat** se Sønderso Sogn.

7. **Jacobsens Legat** se Vigerslev Sogn.

Kirke Søby og Thurup Sogne.

1. **Søby Hospital,** oprettet 1735 af Barbara Kirstine Steensen (f. 1672 † 23. Jan. 1755), Enke efter Oberst Mogens Holck til Skovgaarde (f. 1670 † 12. Mai 1712), med et Hus ved Søby Kirke til 4 Fattige af Søby Sogn, der nyde fri Bolig og hver 4 Skpr. Rugmel og 4 Skpr. Bygmel samt hvert Aars Mortensdag 2 Faar og 4 Gjæs, og 400 Sldr., nu 533 Kr. 33 Ø., hvis Renter, 5 pCt., uddeles blandt Lemmerne.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Legatet staaer i Skovgaarde. Fundats af 12. Okt. 1735 (Hofman V, S. 375; Schack V, S. 372), thinglæst ved Baag Herredsthing 2. Aug. 1822.

2. **Steensens Legat,** stiftet 1735 af Barbara Kirstine Steensen (se ovenfor 1) med 100 Rdl. til Præstegaardens Indløsning, saaledes at Legatet skulde udbetales af Formand til Eftermand.

Legatet, der skulde staa under Provstens Tilsyn, er forsvundet. Fundats af 12. Okt. 1735 (Hofman V, S. 374; Schack V, S. 371).

3. **Jens Braschs Legat,** stiftet 1818 af Landvæsens- og Tiendekommissær samt Kystbefalingsmand Jens Brasch († 8. Sept. 1845) med et Hus og Have i Kirke Søby til Skole for Søby Skoledistrikt. Skulde Skolen nogensinde blive flyttet til et andet Sted, skal Huset nedrives, Grunden sælges eller bortleies og Renten eller Leien anvendes til nyttige Skolebøgers Anskaffelse.

Om dette Legat har ingen nærmere Oplysninger været at erholde. Antagelig er Huset solgt og Pengene brugte. Gavebrev af 19. Dec. 1818 (Coll.-Tid. 1819, S. 95), konfirm. 3. Febr. 1819.

4. **Jørgen Brahes Legat** se Gamtofte Sogn.

Nørre Søby Sogn.

(Annexet Heden ligger i Svendborg Amt.)

1. **Vedels Begravelseslegat,** stiftet 1883 af Kammerherre, Amtmand over Sorø Amt Emil Vedel (f. 30. Aug. 1824) og hans Søster, Stiftsdame Jensine Elisabeth Vedel (f. 13. Sept. 1822 † 18. Dec. 1893) med 700 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Gravsted paa Nørre Søby Kirkegaard.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og Kirketiendeeieren. Fundats af 2. Juli 1883, stadf. 20. Juli 1883.

2. **Niels Knudsens Legat,** stiftet af Gaardeier af Nørre Søby Niels Knudsen (f. 12. Febr. 1819 † 31. Marts 1890) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. Termin i 2 Portioner paa 20 Kr., Resten i Portioner paa 10 Kr. til værdige Trængende i Folkekirken udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 3. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 176), stadf. 20. Juni 1894.

3. **Herløv Hansens Legat,** stiftet af Husmand af Nørre Søby, Smed Herløv Hansen (f. 4. April 1851 † 1. Sept. 1893) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 4. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 195), stadf. 9. Juli 1894.

Søllested og Vedtofte Sogne.

1. **Vedtofte Hospital,** stiftet af Etatsraad, Stiftamtmand Christian Stockfleth til Brahesholm og Krængerup (f. 1715 † 25. Nov. 1750) med et Hus i Vedtofte til 4 Fattige af Brahesholms Gods, der nyde fri Bolig og hver 8 Læs Tørv, og 706 Rdl. 4 Mk. Sølv. Lemmerne nyde hver 50 Ø. om Ugen. Hospitalets hele Formue, deri indbefattet nedenstaaende Legat, er nu 8,226 Kr. 74 Ø., hvoraf 2,013 Kr. 33 Ø. staa i Brahesholm. Der er opsamlet en Byggefond paa 451 Kr. 97 Ø. En særskilt Afdeling af Hospitalet, opført 1871 af Kammerherre, Greve Carl Frederik Rantzau til Frederikslund, Brahesholm og Søholm (f. 12. Mai 1818 † 27. April 1897) til 4 nye Lemmer, ligger i Ørsted By (se Ørsted Sogn).

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Brahesholm og Sognepræsten. Udateret Fundats (Hofman V, S. 369; Schack V, S. 352), læst paa Fyns Landsthing 22. Febr. 1758.

2. **Stockfleths Legat,** stiftet af Biskop i Akershus Stift Henning Stockfleth († 5. Febr. 1664) og Hustru Magdalene Schnell med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., hvert Aars 22. Dec. 2 Kr. uddeles til Lemmerne, medens Resten uddeles til Trængende i Vedtofte Sogn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Ingen Fundats (Schack V, S. 353).

Sønderby Sogn.

1. **Sønderby Hospital,** stiftet ved Testamente af 28. Nov. 1717 af Geheimeraad, General Frantz Joachim von Dewitz til Frederiksgave (f. 17. Okt. 1666 † 9. Sept. 1719) med 1,000 Rdl. til et af hans Brodersøn og Arving, Ritmester Frantz Joachim von Dewitz 1739 opført Hus ved Sønderby Kirke til 8 nu 4 Fattige. Kapitalen er opvoxet til 4,426 Kr. 66 Ø., af hvis Renter Lemmerne nyde hver 26 Kr., Degnen 8 Kr. 67 Ø.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Frederiksgave og Sognepræsten. Legatet staaer i Frederiksgave. Fundats af 28. Dec. 1738 (Hofman V, S. 358; Schack V, S. 343), konfirm. 10. April 1739. Min.-Skr. 19. Juli 1852. Fundats af 8. Juli 1887 (utrykt).

2. **Vingols Legat,** stiftet 1810 af Skytten Johannes Vingol (f. 1734 † 18. Okt. 1818) og Hustru Kirstine Bech (f. 1728 † 6. Febr. 1815) med en Broderlod, udlagt med 121 Rbd. 91 Sk., nu 245 Kr., hvis Renter gives til en Fattig af Sognet eller Hospitalet for at vedligeholde deres Grave paa Sønderby Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 3. Nov. 1810 (Schack V, S. 344), konfirm. 19. Jan. 1819.

3. **Hildebrandts Legat,** stiftet af tidligere Forpagter paa Frederiksgave og Flenstofte, senere paa Neuvorwerk og Culpin i Lauenborg Heinrich Adolph Hildebrandt med 225 Rbd., nu 450 Kr., hvis Renter hvert Aars 10. Juni uddeles til 1—2 Husarme udenfor Fattigvæsenet i Sønderby og Dreslette Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne. Fundats (Rskr. 1841, S. 192), konfirm. 7. Okt. 1841.

4. **Lars Larsens Legat,** stiftet 1857 af Aftægtsgaardmand Lars Larsen i Sønderby med 4,800 Rdl., nu 9,600 Kr.; af 2,000 Kr. nyde de 4 Lemmer i Sønderby Hospital Renten til lige Deling, medens Renten af Resten, tildels efter nogle Legatarers Død, uddeles i Portioner paa c. 20 Kr. til Enker, Fader- og Hjælpeløse udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Læreren i Sønderby og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 3. Febr. 1857 (Rskr. 1857, S. 301), konfirm. 11. Sept. 1857.

5. **Hans Jeppesens og Birthe Andersens Legat for Trængende i Sønderby Sogn,** stiftet 1880 af Gaardeier af Sønderby Hans Jeppesen med 800 Kr., hvis Renter uddeles i 3 Portioner paa 12, 10 og 10 Kr. til 3 Fattige af Arbeidsklassen udenfor Fattigvæsenet og Hospitalet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Marts 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 80), stadf. 12. Juni 1880.

6. **Jægermester Langkildes Legat,** stiftet 8. Okt. 1881 af Forpagter paa Frederiksgave, Jægermester Frederik Christopher Langkilde (f. 9. Juli 1820 † 20. Marts 1890) med 500 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Sønderby Kirkegaard, ½ uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Sognepræsten eller Sogneraadet.

7. **Anders Jensens og Hustru Karen født Larsdatters Legat til Fordel for værdige Trængende i Sønderby Sogn under Baag Herred,** stiftet ved deres Testamente af 16. Jan. 1888 med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften i 5 lige store, livsvarige Portioner til gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. April 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 200), stadf. 26. April 1893.

8. **Det Ryberg'ske Legat for fattige Skolelærerenker paa Frederiksgave Gods** se Dreslette Sogn.

Søndersø Sogn.

1. **Søndersø Hospital,** oprettet 1641 af Ingeborg Friis Jørgensdatter til Margaard (f. 1590 † 1659) med et Hus i Søndersø til 3 Fattige og 600 Rdl., giver nu Bolig til 4 Fattige af Margaards Gods i Søndersø og Vigerslev Sogne og eier

foruden Hospitalsbygningen med Have i Søndersø en Kapital af 4,400 Kr., hvori nedenstaaende Legatkapitaler ere indbefattede.

Hospitalet bestyres af Stiftsøvrigheden, Eieren af Margaard Hovedgaard og Sognepræsten. Fundats af 28. Sept. 1641 (Hofman V, S. 310; Schack V, S. 281). Fundats af 28. Dec. 1738, konfirm. 10. April 1739. Ny Fundats (Rskr. 1833, S. 167; Rskr. 1860, S. 335), konfirm. 15. Mai 1833. Kgl. Resol. 25. Juni 1887 (utrykt).

2. **Kaptain Friderichsens Legat,** stiftet 1745 af Kaptain Peder Friderichsen i Odense med 500 Rdl. til Hospitalslemmerne.
Fundats af 10. Nov. 1745 (Hofman V, S. 315; Schack V, S. 281), konfirm. 7. Jan. 1746.

3. **Alette Margrethe Dorns Legat,** stiftet 1730 af Alette Margrethe Dorn (f. 26. Okt. 1671 † 11. Dec. 1749), Enke efter General Ove Vind (f. 16. Sept. 1665 † 15. April 1722) med 200 Rdl. til Ildebrændsel til Lemmerne.
Fundats af 16. Febr. 1730 (Hofman V, S. 313; Schack V, S. 281).

4. **Grüners Legat,** stiftet 1730 af Oberstløitnant, senere General Gustav Grüner til Margaard (f. 1. Jan. 1688 † 18. Febr. 1763) med 200 Rdl. D. C. til Ildebrændsel for Lemmerne.
Fundats af 24. Febr. 1730 (Hofman V, S. 312; Schack V, S. 281).

5. **Oberstløitnant Schøllers Legat,** stiftet 1773 af Oberstløitnant i Artilleriet Frederik Schøller til Margaard (f. 5. Febr. 1709 † 4. April 1788) med 300 Rdl.
Testamente af 23. Jan. 1773.

6. **Andersens Legat,** stiftet 1798 af Ungkarl, Røgter paa Margaard Ole Andersen (f. 1737 † 16. April 1807) med alt hans Gods, udlagt med 104 Rdl.
Testamente af 17. Nov. 1798, konfirm. 7. Dec. 1798.

7. **Fineckes Legat,** stiftet 1792 af Kammerjunker, Hofretsassessor Theodosius Ernst Friederich von Finecke til Dallund (f. 1721 † 4. Juli 1801) med 50 Rdl., nu 100 Kr. om Aaret til Fattige af Stamhuset Dallunds Gods i Skamby, Søndersø og Vigerslev Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Dallund. Testamente af 4. Dec. 1792 (Schack V, S. 282), thinglæst 22. Sept. 1795.

Tanderup Sogn.

1. **Mads Mortensens Legat,** stiftet 1811 af Gaardmand i Nakke Mads Mortensen (f. 1782 † 26. Juli 1811) med 100 Rdl., nu 204 Kr., hvis Renter uddeles til syge Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 22. Mai 1811 (Schack V, S. 350), konfirm. 20. Sept. 1811.

2. **Gaardmand af Emtekjær, Sognefoged og Dannebrogsmand Hans Pedersens Legat,** stiftet 1879 af Hans Pedersen († 5. Okt. 1881) med 500 Kr., nu 507 Kr. 50 Ø., hvis Renter anvendes til Kirkens Opvarming.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 20. Mai 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 93; G. R. 1879, S. 163), stadf. 17. Juni 1879.

3. **Eilert Hansens Minde,** stiftet 1880 af hans Fader, Sognefoged og Dannebrogsmand Hans Pedersen af Emtekjær (se ovenfor 2) og Eilert Hansens

Enke Karen Jensen med 1,000 Kr., nu 1,015 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 4 lige store Portioner til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Mai 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 139; G. R. 1880, S. 347), stadf. 26. Okt. 1880.

4. **Maren Pedersens Minde i Nakke,** stiftet af Gaardfæster i Nakke Johan Pedersen (f. 1. Sept. 1836) og Hustru Karen Sørensen med 1,000 Kr., nu 1,015 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner til Konfirmationsudstyr til Børn, hvis Forældre ere udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Skolekommissionen og Skolens Lærere. Fundats af 18. Febr. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 87; G. R. 1885, S. 225), stadf. 17. Juli 1885.

5. **Husmand af Løghuset Jørgen Poulsens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Dec. 1891 af Dorthea Marie Hansdatter († 28. Dec. 1891), Enke efter Husmand Jørgen Poulsen, med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 8. Marts 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 225), stadf. 17. Aug. 1894.

6. **Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat** se Husby Sogn.

Tommerup Sogn.

1. **Balsløvs Legat,** stiftet 1742 af en tidligere Sognepræst, forsynet med Fundats af Sognepræst til Tommerup og Brylle, Mag. Jens Balsløv (f. 3. Okt. 1690 † 8. Aug. 1761) med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles 2. Juledag til 3 Trængende af Tommerup Sogn, 2 af Brylle Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 3. Okt. 1742 (Hofman V, S. 231, VI, S. 302; Schack V, S. 127).

2. **Krags Legat,** stiftet 1771 af residerende Kapellan til Kjettinge og Bregninge Frands Rosenstjerne Krag (f. 8. Sept. 1733 † 7. Aug. 1799 som Sognepræst til Taagerup og Thorslunde) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter 2. Juledag uddeles til 4 Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 18. Aug. 1771 (Hofman XI, S. 139; Schack V, S. 128).

Udby Sogn.

Lehnsgreve Karl Wedells og Hustru Rosa født Kroghs Legat se Husby Sogn.

Uggerslev og Nørre Høirup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Veflinge Sogn.

1. **Trefoldigheds Hospital,** oprettet 1777 af Anna Elisabeth Amalia Berg (f. 30. Jan. 1708 † 8. Marts 1780), Enke 1° efter Konsistorialassessor, Provst, Sognepræst til Munkebo Claus Wedel til Elvedgaard (f. i April 1669 † 19. April 1748), 2° efter Justitsraad, Landsdommer Bonde Simonsen (døbt 20. Sept. 1700 † 6. Sept. 1765), med et Hus i Veflinge til Fribolig for Fattige af Veflinge Sogn og af Elvedgaards Gods i Særslev og Haarslev Sogne og 800 Rdl., nu 1,600 Kr.

Stiftelsen, hvis Kapital staaer i Elvedgaards Gods, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Elvedgaard. Fundats af 30. Juli 1777 (Schack V, S. 264). I anførte 800 Rdl. er indbefattet:

2. **Harderups Legat,** stiftet 1759 af Søren Mortensen Harderup til Store Kjøbeskov med 133 Rdl. 2 Mk. til det af Justitsraad Bonde Simonsen da paatænkte Hospital.

Fundats af 21. Marts 1759 (Hofman XI, S. 221), konfirm. 23. Aug. 1765.

3. **Anna Mariæ Stiftelse,** oprettet af Konferensraad, Dr. med. & phil. Laurits Schebye Vedel Simonsen til Elvedgaard (f. 20. Dec. 1780 † 12. Juli 1858) til Minde om hans Moder Ane Marie Schebye (f. 24. Mai 1757 † 10. Mai 1827), g. m. Kancelliraad Claus Vedel Simonsen til Elvedgaard (f. 16. Juli 1750 † 29. Febr. 1832) med et Hus i Veflinge og ? Rdl., nu 1,430 Kr. 89 Ø., til Fattige, som nyde frit Husværelse, Seng og Varme i en fælles Arbeidsstue, men hvad de ellers foruden det, de selv kunne fortjene sig, maatte behøve til Ophold, besørges og bekostes af Fattigkassen.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Febr. 1839 (Rskr. 1839, S. 195), konfirm. 15. Juni 1839.

4. **Axel Brahes Legat,** stiftet 1596 af Axel Brahe til Elved, Orebygaard og Eskebjerg (f. 28. Mai 1550 † 14. Aug. 1616) med 300 „Enkende Rixdaler“, af hvis Renter der tillagdes „tvende Stach-Karle udi Wøfling-Sogn“ 4 Daler og „tvende Huus-Arme udi Wøfling-Sogn eller Vyren-By“ hver 3½ Daler, senere kaldet **„Veflinge Hospital“**, uagtet det ingensinde har eiet nogen Hospitalsbygning, eier nu en Kapital af 27,256 Kr. og i Bygafgifter 16 Tdr. af Gaarden Matr.-Nr. 1 i Høirup i Kjøng Sogn og 6 Tdr. af Gaarden Nr. 2 i Dreslette Sogn, som betales i Penge efter Kapitelstaxt. Af Indtægten uddeles 6 livsvarige Portioner paa 100 Kr., 13 paa 50 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Veflinge Sogn og Vierne By i Haarslev Sogn. ½ af Bygafgiften oplægges.

Legatet er indbetalt i Stiftsmidlerne og bestyres under Biskoppens Overtilsyn af Eieren af Elvedgaard og Sognepræsten. Fundats af Mikkelsdag 1596 (Hofman V, S. 317; Schack V, S. 262). Fundats af 2. Marts 1631 (Hofman VI, S. 318) og 20. Juli 1631 (Hofman VI. S. 320). Fundats af 19. Mai 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 305), stadf. 17. Aug. 1893.

5. **Vedel Simonsens Legat,** stiftet 183. af Konferensraad, Dr. med. & phil. Laurits Schebye Vedel Simonsen til Elvedgaard (se ovenfor 3) med 600 Rdl., nu

1,200 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til Bøger til Skolepræmier, ½ til et Skolebibliothek. Degnen nyder 8 Kr. for at bestyre Skolebibliotheket.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Elvedgaard. Gavebrev (Rskr. 1833. S. 123; Coll.-Tid. 1833. S. 251; Schack V, S. 273), konfirm. 10. April 1833.

6. **Knudsens Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Aug. 1854 af Karen Simonsdatter, Enke efter Sognepræst til Allesø og Næsbyhoved Broby Rasmus Knudsen (f. 23. Marts 1775 † Mai 1851) med 500 Rdl., nu 1,156 Kr. 90 Ø., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til 2 Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 3. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 49), stadf. 18. April 1885.

7. **Gaardeier Mads Nielsens Hustru Ane Jacobsdatters Legat for et værdigt, trængende Ægtepar i Veflinge Sogn,** stiftet 1884 af Gaardeier af Veflinge Stormark Mads Nielsen (f. 1820 † 24. Marts 1895) med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død udbetales hvert Aars 13. Jan. og 19. Juli til et Ægtepar udenfor Fattigvæsenet paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Febr. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 136), stadf. 21. Juni 1884.

8. **Jacobsens Legat** se Vigerslev Sogn.

9. **Kancelliraad Andresens Legat** se Vigerslev Sogn.

Veilby Sogn.

1. **Pastor Ascanius' Legat,** stiftet 1859 af Ane Johanne Bork (f. 17. Aug. 1797 † 20. April 1860), Enke efter Sognepræst til Veilby Henrik Christian Ascanius (f. 9. Febr. 1788 † 26. Febr. 1857), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter betales til Læreren i Veilby eller en Anden for at vedligeholde begges Gravsted og Jerngitter med Maling og renholde det. Trænger Gravstedet til større Reparation, oplægges ¾ af Renten i nogle Aar.

Legatet er indbetalt i Stiftsmidlerne og bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 24. Okt. 1859 (Rskr. 1860, S. 52; G. R. 1860, S. 10), konfirm. 14. Febr. 1860.

2. **Kammerraad Basses Legat** se Middelfart Landsogn.

3. **Jomfru Nissens Legat** se Middelfart Landsogn.

4. **Kammerherreinde Adelers I. Legat** se Middelfart Landsogn.

5. **Kammerherreinde Adelers II. Legat** se Kauslunde Sogn.

Verninge Sogn.

1. **Peder Hansens Legat,** stiftet 1719 af Foged i Naarup Peder Hansen med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hver Mikkelsdag uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 12. Juni 1719 (Hofman V, S. 231, VI, S. 299; Schack V, S. 126), konfirm. 26. Jan. 1720.

2. **Gaardmand Hans Hansens Legat for Trængende i Verninge Sogn,** stiftet 1870 af Aftægtsgaardmand i Solevad Hans Hansen (f. 14. Febr. 1806 † 27. Okt. 1870) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er indbetalt i Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Aug. 1870 (G. R. 1870, S. 159), konfirm. 24. Sept. 1870.

Viby Sogn.

1. **Brødrene Jørgensens Hospital,** opført af Søren Jørgensen til Brolykke (f. 20. Sept. 1725 † 31. Jan. 1791) til 4 Fattige af Brolykke Gods, hvortil hans Broder, Forpagter paa Nislevgaard Rasmus Jørgensen gav 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., af hvis Renter Lemmerne nyde hver 26 Kr. og 2 Kr. 67 Ø. til Brændsel.

Hospitalet bestyres under Provstens og Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Brolykke og Sognepræsten. Kapitalen staaer i Brolykke Hovedgaard. Fundats af 24. Juni 1785 (Rskr. 1786, S. 638; Schack V, S. 200), konfirm. 1. Dec. 1786.

2. **Majorens Legat,** antagelig stiftet af Major Niels Juel til Hverringe (f. 1709 † 1739) med 100 Rdl. Specie-Dukater, nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., St. Hansdag uddeles til Sognets nødlidende, ærlige og kristelige Fattige.

Legatet staaer i Stamhuset Hverringe og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Fattigforstanderne. Fundats af 21. Marts 1741 (Hofman V, S. 284; Schack V, S 195).

3. **Jørgen Sørensens Legat,** stiftet 1766 af Jørgen Sørensen (f. 1686 † 1. Juni 1766) med hans efterladte Formue, af Geheimeraad, Kammerherre, Ceremonimester Peder Juel til Stamhuset Hverringe (f. 14. Juni 1707 † 8. Jan. 1779) 1767 suppleret til 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 6 af Hverringe Godses Fattige, 4 i Viby Sogn, 2 i Mesinge Sogn.

Legatat, der staaer i Stamhuset Hverringe, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusbesidderen og Sognepræsterne i Viby og Mesinge. Testamente af 16. Mai 1766 (Schack V, S. 198), konfirm. 5. Dec. 1766. Fundats af 9. Mai 1767 (Hofman XI, S. 148; Schack V, S. 196).

4. **Det store eller Juel'ske Legat,** stiftet 1779 af Birthe Kathrine Levetzau (f. 11. Febr. 1715 † 13. Aug. 1784), Enke efter Geheimeraad Peder Juel til Stamhuset Hverringe (se ovenfor 3), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 5 fattige Familier, helst Enker med mange Børn, paa Hverringe Gods i Viby, Mesinge (og Drigstrup?) Sogne.

Legatet, der staaer i Stamhuset Hverringe, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset som Ephorus og Præsterne i Viby og Mesinge. Fundats af 11. Juni 1779 (Schack V, S. 199), læst paa Landsthinget 26. Jan. 1780.

5. **Jomfru Jørgensens Legat,** stiftet 1792 af Jørgine Sophie Jørgensen (f. 1770 † 16. April 1792), Datter af Søren Jørgensen til Brolykke (se oven-

for 1) med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende paa Brolykke Gods i Viby og Mesinge Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne i Viby og Mesinge. Testamente af 4. Febr. 1792 (Schack V, S. 191), konfirm. 5. Mai 1792. Canc.-Skr. 28. Febr. 1829 (Schack V, S. 192).

6. **Rasmus Hansens Legat for værdige Trængende i Viby By,** stiftet 1890 af Mineeier i Amerika Rasmus Hansen af Viby (f. 25. Marts 1847) med 2,000 Kr., hvis Renter i begge Terminerne uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 93), stadf. 20. Marts 1891.

Vigerslev Sogn.

1. **Baron Holstens Hospitaler,** oprettede af Geheimeraad, Baron Adam Christopher Holsten til Baroniet Holstenshus (f. 18. Juli 1717 † 6. Sept. 1801), 1 i Farstrup, 1 i Rue, hvert paa 8 fattige Familier fra Baroniet, der faac hver 6000 Stkr. Tørv eller 2 Favne Bøgefagotter og en Pengegave til Julen af 1/6 til hvert Hospital af den disse og 4 andre Hospitaler tillagte Aarsrente, som svares af Baroniet Holstenshus med 133 Kr. 33 Ø.

Hospitalerne bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn og under Amtsraadets og Sognepræstens Tilsyn af Besidderen af Baroniet Holstenshus. Fundats af 26. Okt. 1786 med Tillæg af 9. Juni 1794 (Coll.-Tid. 1802, S. 86; Schack V, S. 263), konfirm. 15. Jan. 1802. Min.-Skr. 13. Nov. 1868 (utrykt). Min.-Skr. 14. Jan. 1869 (utrykt).

2. **Kancelliraad Andresens Legat,** stiftet 1753 af Kancelliraad, senere Etatsraad Jens Andresen til Benzonsdal (f. 22. Nov. 1697 † 2. April 1772) og Hustru Ide Amalia Barfoed (f. 20. Marts 1690 † 1. Febr. 1760) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter opr. tilfaldt en Kapellanenke af Vigerslev Menighed, men nu, efter at Kapellaniet er afløst af et Sognekald for Veflinge Sogn, uddeles til 5 nødlidende Familier af Vigerslev og Veflinge Sogne.

Legatet, der staaer i Fyns Stifts Præsteenkekasse, bestyres under Provstens og Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne. Fundats af 29. Nov. 1753 (Hofman V, S. 319; Schack V, S. 263). Min.-Skr. 2. Marts 1868 (G. R.).

3. **Jacobsens Legat,** stiftet 1803 af Herredsfoged og Skriver i Odense, Skovby, Lunde og Skam Herreder Niels Jacobsen med 1,000 Rdl., nu 3,800 Kr., hvis Renter uddeles til Syge og Sengeliggende i Vigerslev, Veflinge, Særslev og Skovby Sogne med 1/4 til hvert.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Herredsfogden i Skovby Herred og Præsterne i de 4 nævnte Sogne. Fundats (Rskr. 1803, S. 45; Coll.-Tid. 1803, S. 83; Schack V. S. 271), konfirm. 28. Jan. 1803.

4. **Vedel Simonsens Legat,** stiftet 1838 af Konferensraad, Dr. med. et phil. Lauritz Schebye Vedel Simonsen til Elvedgaard (f. 20. Dec. 1780 † 12. Juli 1858)

med 600 Rdl., nu 1,238 Kr. 6 Ø., af hvis Renter 1/2 anvendes til Bogpræmier til Skolebørn, 1/2 til Sognebibliotheket, medens Bibliothekaren nyder 8 Kr., om han ønsker det.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 28. Mai 1838 (Rskr. 1838, S. 207; Coll.-Tid. 1838, S. 600; Schack V, S. 276), konfirm. 6. Juli 1838.

5. **Det af Husmand i Morudskov i Vigerslev Sogn, Odense Amt, Hans Nielsen og Hustru Maren Larsdatter stiftede Legat for værdige Trængende i Vigerslev Sogn,** stiftet 1877 af Hans Nielsen (f. 22. Mai 1799 † 7. April 1879), Enkemand efter Maren Larsdatter († 5. April 1872), med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles før Jul til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1879 A, S. 223), stadf. 24. Dec. 1879.

6. **Rasmus Kochs Legat,** stiftet af Partikulier Rasmus Koch i Kjelleby (f. 5. Okt. 1808 † 12. Juni 1884) med 1,375 Kr. 98 Øre, nu 1,500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 20. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 109; G. R. 1886, S. 342), stadf. 21. Juli 1886.

7. **Enken af Christensminde, Cathrine Marie Andersdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Dec. 1885 af Cathrine Marie Andersdatter (f. 25. Dec. 1825 † 3. Marts 1886), Enke efter Gaardmand af Christensminde Knud Christensen, med 461 Kr. 70 Ø., nu 507 Kr. 61 Ø., hvis Renter anvendes til Beklædningshjælp for 2 trængende Konfirmander fra Vigerslev Skole udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Skolekommissionen og Læreren. Fundats af 21. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 69; G. R. 1887, S. 17), stadf. 7. Marts 1887.

8. **H. Andersen, Hustru og Datters Gave til Trængende i Vigerslev Sogn,** stiftet 1889 af Maren Sørensdatter (f. 22. Dec. 1816), Enke efter Gjæstgiver i Komigjen ved Langesø Hans Andersen (f. 6. Febr. 1808 † 25. Sept. 1887), tillige til Minde om deres Datter Anne Sophie Andersen (f. 12. Aug. 1851 † 7. Okt. 1884), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 24. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 43), stadf. 5. Marts 1890.

9. **Ditlev Linds Legat,** stiftet 1890 af Marie Petersen Lind (f. 17. Jan. 1843 † 24. April 1890), Datter af Peter Christian Lind af Skovlyst (f. 8. Juni 1820 † 19. Okt. 1892), med 300 Kr., hvis Renter bortgives til en værdig Syg udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 8. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 336), stadf. 17. Dec. 1890.

10. **Søndersø Hospital** se Søndersø Sogn.

11. **Fineckes Legat** se Søndersø Sogn.

Vissenbjerg Sogn.

1. **Provst Rosenvinges Legat,** stiftet af Sognepræst til Vissenbjerg, Provst Jens Villumsen Rosenvinge (f. 20. Sept. 1679 † 11. Jan. 1739) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles 2. Juledag til 5 Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 5. Dec. 1742 (Hofman V, S. 364; Schack V, S. 128).

2. **Degnen Barfoeds Legat,** stiftet 1800 af Degn Josias Barfoed (f. 1739 † 17. Okt. 1800) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter i begge Terminerne uddeles til 5 Fattige og Syge.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 13. Okt. 1800 ifølge fac. test. af 23. Marts 1799 (Schack V, S. 129).

3. **Jeppe Larsen Thobos Legat fra Gadsbøllegaard,** stiftet 1890 af hans Forældre Hans Jørgensen i Odense (f. 11. Juli 1840) og Anne Kirstine Andersen (f. 22. Okt. 1832 † 16. Jan. 1890) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Decbr. i 4 lige store Portioner til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet, 2 i Rold Skoledistrikt, 2 i Sognet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Læreren i Rold og Sogneraadets Formand. Fundats af 16. Juli 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 211), stadf. 27. Aug. 1890.

Ørsted Sogn.

1. **Stockfleths Hospital** se Søllested og Vedtofte Sogne.

2. **Pastor J. G. B. Dreyers Legat,** stiftet 1873 af Sognepræst til Ørsted Jørgen Gantzel Blicher Dreyer (f. 6. Nov. 1800 † 7. Juni 1876) ved hans 25 Aars Jubilæum med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Portioner paa 8 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 3. Marts 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 223), stadf. 15. Dec. 1873.

Østrup og Hjadstrup Sogne.

1. **Østrupgaards Hospital,** oprettet 1798 af Kancelliraad Elias Jørgensen Møller til Østrupgaard (f. i Mai 1761 † 8. Aug. 1846) og Hustru Anna Elisabeth Ramus (f. i Dec. 1752 † 25. Juni 1832) med et Hus i Østrup By til 4 Fattige af Østrupgaards Gods i Østrup, Hjadstrup, Skeby og Otterup Sogne og 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tildeles de 4 Lemmer, samt 20 Læs Tørv fra Gaarden.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Østrupgaard, bestyres under Stiftsovrighedens Tilsyn af Eieren af Østrupgaard og Sognepræsten. Fundats af 24. Okt. 1798 (Schack V, S. 135), konfirm. 23. Nov. 1798.

2. **Enkemadam Jensens Legat,** stiftet 1862 af Charlotte Sophie Jensen født Ipsen af Østrup Skovgaard (f. i Marts 1801 † 22. Mai 1876) med 400 Kr., nu 450 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Familien Jensens 4 Gravsteder paa Østrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Lunde og Skam Herreders Skifterets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 22. Jan. 1862.

3. **Gaardeier af Daugstrup Anders Pedersens Legat til Bedste for værdige og trængende Familier af Daugstrup By,** stiftet 1887 af hans Enke Karen Marie Petersen Langsted (f. 11. Febr. 1837) med 500 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 9. Mai og 9. Nov. i 2 lige store Portioner til 2 Trængende i Østrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 4. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 199), stadf. 21. Okt. 1887.

4. **Brødrene Clemmensens Minde,** stiftet af Gaardeier i Østrup Lars Clemmensen (f. 11. Aug. 1815) med 700 Kr., hvis Renter uddeles til 1—2 Trængende udenfor Fattigvæsenet i Østrup By med Mark.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 6. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 143), stadf. 3. Febr. 1894.

SVENDBORG AMT.

SVENDBORG AMT.

1. **Nakkebølle Legatum for trængende Personer i og udenfor Arbeidsklassen,** stiftet 1799 af Cathrine Elisabeth Cicignon (f. 24. Juni 1747 † 12. Jan. 1815), Enke efter Geheimeraad, Kammerherre Frederik Christian Skeel til Birkelse, Mullerup og Nakkebølle (f. 26. Nov. 1735 † 11. April 1798), med 10,000 Rdl., nu 20,477 Kr. 10 Ø., af hvis Renter 1/2 uddeles i lige Dele til 4 trængende Personer udenfor Arbeidsstanden, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt, 1/2 ligelig til 10 Trængende af Arbeidsstanden, som have opholdt sig paa Nakkebølle Gods, men i hvert Fald kun til Personer, som have fast Ophold i Amtet.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Amtmanden, Provsten og Eieren af Nakkebølle. Fundats af 15. Sept. 1799 (Rskr. 1799, S. 383; Coll.-Tid. 1800, S. 119), konfirm. 15. Nov. 1799.

2. **Websters Legat,** stiftet af Sognepræst til Ørbæk Frederik Villiam Webster (f. 6. Sept. 1796 † 7. Aug. 1836) med Halvdelen af Alt, hvad han eiede, udlagt med 510 Rdl. 94 Sk., til Vindinge Herreds geistlige Enkekasse.

Legatet er inddraget i Enkekassens Formue. Testamente (Rskr. 1836, S. 371), konfirm. 15. Okt. 1836.

3. **By- og Herredsfoged Sagers Mindelegat af 1874,** stiftet 1874 af Beboere paa Langeland og Strynø i Anledning af Borgermester, Byfoged og Byskriver i Rudkjøbing, Herredsfoged og Herredsskriver i Nørre og Sønder Herreder Hans Carl Sagers (f. 21. April 1808 † 23. Nov. 1885) 25aarige Virksomhed som Dommer og Øvrighed med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. tildeles den Bestillingsmand i Jurisdiktionen, der i Aarets Løb har udmærket sig mest som Øvrighedens Medhjælper til Retssikkerhedens Haandhævelse.

Legatet bestyres af Borgermesteren i Rudkjøbing. Fundats af 16. Sept. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 184), stadf. 10. Okt. 1874.

4. **Bülows og Hustrus Guldbryllupslegat,** stiftet 1881 af August Frederik Bülow til Tøistrup (f. 4. Nov. 1801 † 26. Marts 1892) og Hustru Hanne Harreschou (f. 15. Jan. 1813) med 2,600 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Sept. uddeles til en ung Mand fra Svendborg Amt til Uddannelse i Landbrug eller Haandværk.

Legatet bestyres af Legatstifterne, efter deres Død af Amtsraadet. Fundats af 4. Nov. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 30), stadf. 8. Febr. 1882.

5. **Kammerherre, Amtmand, Greve Brockenhuus-Schacks Jubilæumslegat,** skjænket af Amtets Beboere i Anledning af, at Kammerherre, Greve Ludvig Frederik Henrik Brockenhuus-Schack (f. 11. Aug. 1825), den 1. Nov. 1892 havde været Amtmand over Svendborg Amt i 25 Aar, med 12,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Nov. uddeles i Portioner paa 50—100 Kr. til trængende Blinde og Døvstumme i Svendborg Amt.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Tilsyn af Amtmanden. Fundats af 19. Juli 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 289), stadf. 26. Juli 1893.

FAABORG KJØBSTAD.

Meddelelser om Faaborg Kjøbstad fra ældre og nyere Tid, samlede af Aug. Schrøder, Kjøbmand. Faaborg 1866.

STIFTELSER.

1. **Faaborg Hospital,** stiftet 1696 af Borgermester Jacob Jørgensen († 9. Marts 1713), nedbrudt og atter opført 1836 til 12, nu 6 svagelige Kvinder, eier, foruden nedenanførte Jorder, Kapitaler til et Beløb af 12,650 Kr. 49 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater. Hospitalet er brandforsikret for 4,200 Kr.

Hospitalet bestyres under Amtmandens og Biskoppens Overdirektion samt under Sognepræstens og Borgermesterens Inspektion af en Forstander. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 133; Schack IV, S. 114; Schrøder, S. 224). Af Legaterne ere 2—4 indgaaede blandt Hospitalets Midler, 7 og 8 bestyres af Byraadet, de øvrige som Hospitalet.

2. **En Ubenævnts Legat,** 33 Rdl. 2 Mk.
Hofman VI, S. 133.

3. **Maren Hansens Legat,** 4 Rdl. og en lille Have.
Hofman VI, S. 133.

4. **Margrethe Boe Jacobsens Legat,** 13 Rdl. 2 Mk.
Hofman VI, S. 133.

5. **Jørgen Thomsens Legat,** stiftet 1717 af Arvingerne efter Jørgen Thomsen († 27. Okt. 1715) med 100 Rdl., nu 200 Kr.
Fundats af 26. Juli 1717 (Hofman VI, S. 134; Schack IV, S. 116; Schrøder, S. 248).

6. **Schiønnings Legat,** stiftet 1764 af Kjøbmand Niels Juul Schiønning (f. 1690 † 30. Nov. 1764) med Jordlodden Matr.-Nr. 92 p af Htk. 3 Fdk. $2^3/_4$ Alb.
Gavebrev af 13. Febr. 1764 (Schack IV, S. 115; Schrøder, S. 248).

7. **Erreboes Legat,** stiftet 1768 af Kjøbmand Christen Erreboe (f. 1702 † 8. Aug. 1776) og Hustru Sophia Giæberth (f. 1710 † 22. Febr. 1772) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., af hvis Renter $^1/_2$ tilfalder Hospitalet, $^1/_2$ uddeles til 8 Trængende.
Fundats af 11. Dec. 1768 (Hofman XI, S. 214; Schack IV, S. 116; Schrøder, S. 207). Min.-Skr. 15. Mai 1854. Min.-Skr. 1. Juni 1855 (Rskr. og G. R.).

8. **Boesens Legat,** stiftet 1768 af Bager Jens Iver Boesen († 31. Dec. 1768) og Hustru Ellen Nielsdatter Pilegaard (f. 1702 † 7. Sept. 1774) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter $^1/_2$ tilfalder Hospitalet, $^1/_2$ uddeles til 4 Trængende.
Fundats af 17. Dec. 1768 (Hofman XI, S. 212; Schack IV, S. 122; Schrøder, S. 237).

9. **Kjærumgaards Legat,** stiftet 1785 af Farver Hans Henrik Kjærumgaard († 1. Marts 1793) med Jordlodden Matr.-Nr. 92 s s af Htk. 1 Skp. $^1/_2$ Alb.
Testamente af 14. Okt. 1785 (Schack IV, S. 115; Schrøder, S. 248).

10. **Plougs Legat,** stiftet 1798 af Agent Jørgen Jacobsen Ploug († 8. Jan. 1800) med en Jordlod.
Gavebrev af 10. Okt. 1798 (Schack IV, S. 116).

11. **Søstrene Mahls Legat,** stiftet 1811 af Johanne Mahl († 8. Jan. 1819) og Anne Marie Kirstine Mahl († 6. Febr. 1814) med 2,600 Rdl., nu 5,200 Kr. Hospitalsforstanderen nyder Renten af 1,200 Kr.
Testamente af 1. Juli 1811 (Schack IV, S. 127; Schrøder, S. 248).

12. **Clausens Legat,** stiftet 1818 af Simon Groth Clausen med 300 Rdl., nu 600 Kr.
Gavebrev af 10. Aug. 1818 (Schrøder, S. 248).

13. **Jomfru Pommers Legat,** stiftet 1822 af Tjenestepigen Johanne Elisabeth Pommer († 26. Dec. 1823) med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter deles lige mellem Lemmerne.
Testamente af 22. Jan. 1822 (Schack IV, S. 135; Schrøder, S. 249).

14. **Heyes Legat,** stiftet 1829 af Klokker Herluf Trolle Heye († 20. Sept. 1843) med 400 Rdl., nu 800 Kr.
Testamente af 29. Juni 1829 (Schrøder, S. 249).

15. **Kanneworffs Legat,** stiftet 1835 af Ulrica Augusta Ploug (f. 7. Mai 1841), Enke efter Kancelliraad, Forligelseskommissær Nicolai Johan Kanneworff († 30. Sept. 1833) med 200 Rdl., nu 400 Kr.
Gavebrev af 12. Dec. 1835 (Rskr. 1842, S. 142; Schrøder, S. 249), konfirm. 17. Mai 1842.

16. **Frøknerne Classons Legat,** stiftet 1875 af Thormine Classon (f. 21. Dec. 1801 † 2. Aug. 1887) og Birthe Johanne Classon († 22. Jan. 1804 † 2. Mai 1892) med 424 Kr.
Fundats af 10. Dec. 1875.

17. **Jørgen Plougs og Hustru Barbara Kirstine Hempels Pleiehus,** oprettet 1801 af Barbara Kirstine Hempel (f. 22. Aug. 1742 † 22. Aug. 1826), Enke efter Agent, Kjøbmand Jørgen Jacobsen Ploug (se ovenfor 10), men først traadt i Kraft 11. Dec. 1826 efter hendes Død, bestaaer af et Hus Nr. 179 i Grønnegade, brandforsikret for 3,160 Kr., med Have til 8 Fattige, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt, og en Kapital af 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter tilfalde Lemmerne.

Stiftelsen bestyres af Sognepræsten, Byfogden, Byraadsformanden og 2 Byraadsmedlemmer. Fundats af 19. Mai 1801 (Rskr. 1801, S. 191, Coll.-Tid. 1801, S. 417; Schack IV, S. 137), konfirm. 26. Juni 1801.
Stiftelsen eier følgende Legater, som bestyres af Stiftelsens Direktion:

18. **Kancelliraad Kanneworffs Legat,** stiftet 1835 af Ulrica Augusta Kanneworff født Ploug (se ovenfor 15) med 200 Rdl., nu 400 Kr.
Fundats af 18. Sept. 1835.

19. **Enkefru Plougs Legat,** stiftet 1852 af Elise Ploug født Wamberg med 400 Rdl., nu 800 Kr.
Fundats af 24. Marts 1852.

20. **Pastor Johan Hempels Legat,** stiftet 1874 af Sognepræst til Rødding og Skrave Johan Hempel (f. 12. Sept. 1784 † 28. Aug. 1875) med 928 Kr. 23 Ø.
Fundats af 21. Marts 1874.

21. **Skipper O. Bankes og Hustrus Mindelegat,** stiftet 1884 af fem Døtre efter Skipper Anders Rasmussen Banke og Hustru Cicilie Gjede med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til Stiftelsens Beboere.
Fundats af 22. 23. 29. Okt. / 1. Nov. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 83), stadf. 8. Juli 1885.

22. **Stiftelsen af 2. Januar,** oprettet 2. Jan. 1846 af 28 Haandværkere og Borgere, fik 1863 eget Hus ved Kirken til Fribolig for 8 Familier, som 1885 udvidedes til 17 Friboliger. Stiftelsen er brandforsikret for 21,200 Kr. og eier en Kapital paa 5,600 Kr. foruden nedenstaaende, til den skjænkede Legater, der under Byraadets Tilsyn bestyres af Stiftelsens Bestyrelse.

Stiftelsens Bestyrelse bestaaer af 5 Mænd, deraf 1 Byraadsmedlem. Love af 30. Marts 1846 (Schrøder, S. 303).

23. **Agent Lagonis og Hustrus Sølvbryllupslegat,** stiftet 10. Mai 1868 af Agent, senere Etatsraad, Forpagter paa Steensgaard Peter Friedlieb Lagoni (f. 14. Nov. 1808 † 2. Juli 1894) og Hustru Maren Feldthusen (f. 8. Febr. 1820) med 8,000 Kr., hvis Renter anvendes til Fordel for Stiftelsens Beboere.

Fundats af 18. Aug. 1883 / 5. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 52), stadf. 23. April 1885.

24. **Geheimekonferensraad, Baron Holsten-Charisius' Mindelegat,** stiftet 30. Okt. 1879 af Arvingerne efter Geheimekonferensraad, Kammerherre, Baron Adam Christoffer Holsten-Charisius til Baroniet Holstenshus (f. 3. Dec. 1793 † 29. Okt. 1879) med 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til Fordel for Stiftelsens Beboere.

Fundats af 18. Aug. 1883 / 5. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 53), stadf. 23. April 1885.

25. **Kjøbmand A. S. Madsens Legat,** stiftet 1887 af Anders Suddergaard Madsen (f. 1839 † 22. Jan. 1888) med 1,000 Kr.

Fundats af 16. Aug. 1887.

26. **Apotheker Bergs Jubilæumslegat,** stiftet 1887 af Apotheker Johan Andreas Emilius Berg med 300 Kr.

27. **Jernstøber L. Jensens og Hustru Magdalene Jensen født Søndenbroes Mindelegat til Fordel for Stiftelsen af 2. Jan. i Faaborg Kjøbstad,** oprettet 1890 af Jernstøber og Bygningsinspektør Lars Jensen (f. 7. Mai 1821) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aar ved Juletid uddeles til Beboerne i Stiftelsens nye Afdeling.

Fundats af 3. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 129), stadf. 7. Juni 1890.

28. **Malermester, Brandinspektør August Hundts, Dm., Mindelegat til Fordel for Stiftelsen af 2. Januar i Faaborg,** stiftet 1893 af Malermester og Brandinspektør Johan Angust Peter Hundt (f. 11. Juni 1822) med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Stiftelsens Beboere efter Legatstifterens Død.

Fundats af 11. Juni 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 357), stadf. 17. Okt. 1893.

29. **Faaborg Industriforenings Legat,** stiftet 1894 af denne med 1,000 Kr., Overskudet af „Almindeligt dansk Vare- og Industrilotteri", hvis Renter Juleaften uddeles ligelig til alle Stiftelsens Beboere.

Fundats af 22. Aug. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 306), stadf. 8. Nov. 1894.

30. **Partikulier Carl Gorgius og Hustru Lucie Magdalene Schwensens Legat** se nedenfor 59.

KIRKEN.

31. **Lauritz Christensens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 17. Aug. 1673 af Herredsfoged i Salling Herred Lauritz Christensen († 1673) med 50 Rdl., 1679 af hans Enke Anne Jørgensdatter forøget med 16 Rdl. 4 Mk. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 24. Aug. 1679 (Hofman VI, S. 119; Schack IV, S. 109; Schrøder, S. 12).

32. **Jens Lauritzen Erboes Legat,** stiftet 1708 af Jens Lauritzen Erboe (begr. 22. April 1718) og Hustru Maren Pedersdatter Busch († 30. Dec. 1727) med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 20. Aug. 1708 (Hofman VI, S. 120; Schack IV. S. 109; Schrøder, S. 12).

33. **Jørgen Thomsens Legat**, stiftet 1717 af Jørgen Thomsen med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Schrøder, S. 12).

34. **Karen Mortensdatters Legat**, stiftet 1798 af Karen Mortensdatter fra Trunderup (f. 1735 † 24. Marts 1798) med hele hendes Bo, udlagt med 314 Rdl. 3 Mk., til Kirken.

Legatet er 1807 forbrugt til en ny Kirkegaard. Testamente af 24. Marts 1798 (Schrøder, S. 131).

35. **Madam Francks Legat**, stiftet 1808 af Anna Johanne Hansen († 14. Jan. 1822), Enke efter Apotheker i Assens Jørgen Bielefeldt Franck († 22. Okt. 1787), med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 22. Juni 1808 (Schack IV, S. 109).

36. **Søstrene Mahls Legat**, stiftet 1811 af Johanne og Anne Marie Kirstine Mahl (se ovenfor 11) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 1. Juli 1811 (Schack IV, S. 127), konfirm. 23. Juli 1812. Tillæg af 9. Nov. 1814 (Schack IV, S. 132).

37. **Jomfru Pommers Legat**, stiftet 1822 af Johanne Elisabeth Pommer (se ovenfor 13) med 50 Rbd. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 22. Jan. 1822 (Schack IV, S. 111).

38. **Heyes Legat**, stiftet 1829 af Klokker Herluf Trolle Heye (se ovenfor 14) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til Kirkens Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 23. Juni 1829, konfirm. 22. Marts 1845.

39. **Kanneworffs Legat**, stiftet 1833 af Kancelliraad, Forligelseskommissær Nicolai Johan Kanneworff (se ovenfor 15) med 500 Rbd. til Kirken, af hans Enke Ulrica Augusta Ploug 1835 forøget med 200 Rbd., nu ialt 1,400 Kr.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 25. Sept. 1833 (Schack IV, S. 111). Gavebrev af 12. Dec. 1835 (Rskr. 1842, S. 142), konfirm. 17. Mai 1842.

40. **Voigts Legat**, stiftet af Agent, Kjøbmand Lauritz Peder Voigt († 5. Mai 1859) og Hustru Anne Christine Brandt († 1. Marts 1861) med 1,000 Rdl., som 1858 anvendtes til Kirkens Restauration.

Schrøder, S. 120.

SKOLELEGATER.

41. **Raadmand Jørgen Bertelsen Voller** († 30. Dec. 1727) gav 1726 14 Skpr. Land paa Byens Mark til Kapellanen. Jorden er solgt, og Kjøbesummen antages at være henlagt til Byens Skolevæsen.

Fundats af 6. Juli 1726 (Hofman VI, S. 124; Schack IV, S. 113; Schrøder, S. 12).

42. **Ponsaings Legat**, stiftet ved 1800 af Major, Klædekræmmer Johan Georg Ponsaing med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack IV, S. 147; Schrøder, S. 231).

43. **Claus Carstens Legat**, stiftet 1806 af Koffardikaptain Claus Carsten († 6. Febr. 1806) med 300 Rdl., omskrevne til 180 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 4. Jan. 1806 (Schack IV, S. 146; Schrøder, S. 231), konfirm. 1. Marts 1806. Rskr. 26. Marts 1808.

44. **Klokker Heyes Skolelegat,** stiftet 1829 af Herluf Trolle Heye (se ovenfor 14) med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter tilfalder Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 23. Juni 1829 (Schrøder, S. 231), konfirm. 22. Marts 1845.

45. **Inspektør, Dannebrogsmand Aug. Hundts Legat,** stiftet 1892 af Malermester og Brandinspektør Johan August Peter Hundt (se ovenfor 28) med 1,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens Død uddeles i 6 Præmier til flittige Elever i den tekniske Skole.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolebestyrelsen. Fundats af 12. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 349), stadf. 25. Nov. 1892.

ANDRE LEGATER.

46. **Bøvings Legat,** stiftet 1791 af Magdalena Orten († 22. Sept. 1791), Enke efter Apotheker Frants Johan Gerhard Bøving († 22. Nov. 1789), med 17½ Skpr. Land. Indtægten deraf uddeles til Fattige. Legatet eier en Kapital af 144 Kr. 45 Ø.

Legatet bestyres af Byraadet og Sognepræsten. Fundats af 26. Sept. 1791 (Schack IV, S. 120; Schrøder, S. 238).

47. **Madam Francks Legat,** stiftet 1808 af Anna Johanne Hansen, Enke efter Apotheker i Assens Jørgen Bielefeldt Franck (se ovenfor 35), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til 4 trængende Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 22. Juni 1808 (Schack IV, S. 135; Schrøder, S. 239).

48. **Bernt Hansens Legat,** stiftet af Landvæsenskommissær Bernt Hansen († 3. Marts 1807) med 3,136 Rdl. 5 Mk. 6 Sk., nu 6,273 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til 8 trængende, gamle Mænd eller Karle.

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 22. Marts 1809 (Rskr. 1809, S. 407; Schack IV, S. 135 og 331; Schrøder, S. 238), konfirm. 19. Mai 1809.

49. **Søstrene Mahls Legat,** stiftet 1811 af Johanne og Anne Marie Kirstine Mahl (se ovenfor 11) med 2,000 Rdl., nu 4,705 Kr. 97 Ø., hvis Renter uddeles til værdige Fattige, fortrinsvis af Legatstifterindernes Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juli 1811 (Schack IV, S. 127; Schrøder, S. 238), konfirm. 23. Juni 1812. Tillæg af 9. Nov. 1814 (Schack IV, S. 132).

50. **Jomfru Hornes Legat,** stiftet 1818 af Petrine El. Horne († 2. Dec. 1821) med 225 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til 8 trængende Fruentimmer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten og den ordinerede Kateket. Testamente af 12. Marts 1818 (Rskr. 1818, S. 118; Coll.-Tid. 1818, S. 311; Schack IV, S. 133; Schrøder, S. 239), konfirm. 21. April 1818.

51. **Klokker Heyes Legat,** stiftet 1829 af Klokker Herluf Trolle Heye (se ovenfor 14) med 10,000 Kr., nu 21,718 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles til 8 Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 23. Juni 1829 (Schrøder, S. 239), konfirm. 6. April 1833. Rskr. 22. Marts 1845.

52. **Fru Kanneworffs Legat,** stiftet 1835 af Ulrica Augusta Ploug, Enke efter Kancelliraad Nicolai Johan Kanneworff (se ovenfor 15), med 200 Rdl., nu 463 Kr. 54 Ø., hvis Renter skulle oplægges for at anvendes til Indretningen og Vedligeholdelsen af en Arbeidsanstalt i Faaborg.

Legatet bestyres af Forstanderen for Faaborg Hospital. Gavebrev af 12. Sept. 1835 (Rskr. 1842, S. 142), konfirm. 17. Mai 1842.

53. **Agent Lauritz Peder Voigts og Hustrus Legat for 2 gamle, værdige og trængende Mænd eller Enker i Faaborg,** stiftet af Agent, Kjøbmand Lauritz Peder Voigt og Hustru Anne Christine Brandt (se ovenfor 40) med 1,500 Rdl., nu 3,296 Kr. 97 Ø., hvis Renter uddeles til 2 trængende Mænd eller Enker, deraf 1 af Sømandsstand.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Aug. 1855 (Rskr. 1855, S. 303; G. R. 1855, S. 403), konfirm. 18. Sept. 1855.

54. **Kjøbmand Joseph Abrahams Legat til Fordel for den mosaiske Menighed i Faaborg,** stiftet 1858 af Joseph Abraham († 22. Nov. 1858) med 300 Rdl. i Nationalbankaktier, hvis Udbytte uddeles i 4 lige store Portioner, 2 til 2 jødiske, 2 til 2 kristne Trængende; findes ingen jødiske Trængende i Byen, gives alle 4 Portioner til 4 kristne Trængende.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af den israelitiske Menighed i Faaborg, saa længe den bestaaer, derefter af Byraadet. Fundats af 14. Dec. 1858 (Schrøder, S. 189), konfirm. 30. Aug. 1859.

55. **Cohens Legat,** stiftet 1868 af Kjøbmand Levin Cohen med 1,000 Rdl., nu 2,096 Kr. 16 Ø., af hvis Renter 1/2 tilfalder den mosaiske Menighed, 1/2 uddeles til 2 trængende Familiefædre eller Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 24. Sept. 1868.

56. **Forhenværende Godsforvalter N. A. Sandaggers Legat til Understøttelse af værdige trængende Indvaanere i Faaborg Kjøbstad,** stiftet 1881 af Niels August Sandagger med 50,000 Kr., nu 54,302 Kr. 19 Ø.; Renten af 40,000 Kr. uddeles hvert Aars 30. Juni og 31. Dec. i livsvarige Portioner paa 100 og 50 Kr., medens Renten af 10,000 Kr. oplægges.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Okt. 1881 (Min.-Tid. 1889 A, S. 288), stadf. 31. Aug. 1889.

57. **R. D. Schwensens Legat,** stiftet 1881 af Rentier Rasmus Ditlev Schwensen (f. 1801 † 31. Marts 1889) med 10,000 Kr., nu 10,295 Kr. 89 Ø., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige, lige store Portioner til ugifte, honette Fruentimmer udenfor Fattigvæsenet, som have kjendt bedre Dage.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Okt. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 24), stadf. 2. Febr. 1882.

58. **Sognepræst J. C. Chievitzs Jubilæumslegat for værdige trængende Personer i Faaborg-Diernisse Pastorat,** stiftet 1884 af Sognepræst til Faaborg og Djernisse Joachim Christian Chievitz (f. 6. April 1815 † 16. Jan. 1893)

med 1,550 Kr., nu 1,624 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles i 3 Portioner paa 20 Kr. paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23 Juli 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 225), stadf. 27. Okt. 1884.

59. **Partikulier Carl Gorgius og Hustru Lucie Magdalene Schwensens Legat,** oprettet ved Testamente af 3. April 1886 af Carl Gorgius (f. i Dec. 1796 † 24. Marts 1888) og Lucie Magdalene Schwensen (f. 1805 † 3. Febr. 1887) med 135,154 Kr. 21 Ø., nu 136,376 Kr. 72 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 11 tildels livsvarige Portioner til værdige og trængende Mænd og Kvinder, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt. 2 Portioner, tilsammen 13,000 Kr. ere tillagte „Stiftelsen af 2. Januar".

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Juli 1888 / 3. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 174), stadf. 18. Mai 1889.

60. **Doktor Johan Lauritz Erreboes Legat for værdige, trængende Kvinder i Faaborg,** stiftet 1886 af Læge Johan Lauritz Erreboe (f. 5. Juli 1807 † 18. Aug. 1888) med 1,276 Kr., nu 1,305 Kr. 29 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 2 livsvarige Portioner til trængende Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Aug. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 139), stadf. 5. Okt. 1886.

61. **Kjøbmand A. S. Madsens Legat for Arbeidsklassen i Faaborg,** stiftet 1887 af Anders Suddergaard Madsen (se ovenfor 25) med 1,000 Kr., nu 1,025 Kr. 87 Ø., hvis Renter uddeles for 4 Aar ad Gangen til en af Legatstifterens Folk eller deres Enker, derefter i 1—2 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 192), stadf. 3. Okt. 1887.

62. **Kjøbmand A. S. Madsens Legat for Trængende i Handelsstanden i Faaborg,** stiftet 1887 af Samme med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles en mindre heldig stillet Handlende, der er eller har været Kjøbmand eller Detaillist i Faaborg og er udenfor Fattigvæsenet, eller til Enken efter en saadan, paa Livstid.

Legatet bestyres under Magistratens Tilsyn af Handelsforeningen. Fundats af 18. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 228), stadf. 10. Dec. 1887.

63. **Det Fromske Legat,** stiftet 1887 af Charlotte Johanne From (f. 23. Aug. 1820 † 28. Aug. 1892), i Ægteskab med fh. Præst i Altona Karl Leonhard Biernatzky (f. 28. Dec. 1815), med 300 Kr., nu 410 Kr. 78 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død hvert Aars 22. Febr. uddeles til 2 ældre, trængende Enker eller Piger af Handels- og Haandværkerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 25. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 180), stadf. 21. Sept. 1887.

64. **Rasmus Mikkelsens Legat,** stiftet 1889 af Gaardfæster paa Bjørnø Rasmus Mikkelsen (f. 27. Mai 1815 † 18. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 eller 4 værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet, halvt i Faaborg, halvt paa Bjørnø.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 294), stadf. 3. Sept. 1889.

65. **Henrik Nielsens og Hustru Karen Larsdatters Legat for Trængende i Faaborg Kjøbstad,** stiftet af Henrik Nielsen († 27. Sept. 1876) og Karen Larsdatter († 9. Dec. 1890) med 2,500 Kr., nu 2,565 Kr. 6 Ø., for hvis Renter deres Gravsted paa Svanninge Kirkegaard skal vedligeholdes i 100 Aar, Resten uddeles i 4 lige store Portioner, 2 paa Livstid til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 2 til flinke Konfirmander.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren og 2 af Byraadet valgte Mænd. Fundats af 8. Aug. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 258), stadf. 23. Aug. 1892.

66. **Søstrene Thormine og Birthe Johanne Classons Legat for ældre Lærerinder i Faaborg,** stiftet af Thormine Classon og Birthe Johanne Classon (se ovenfor 16) med 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige store Portioner til 2 trængende Lærerinder.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 26. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 363), stadf. 10. Dec. 1892.

67. **Brygger J. Skovs Legat for Trængende i Faaborg,** stiftet af Jørgen Jacobsen Skov (f. 5. Jan. 1833 † 16. Jan. 1893) med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en trængende Familie eller enkelt Person.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 127), stadf. 25. Marts 1893.

68. **N. C. F. Petersens og Hustru Dorothea født Rauns Legat,** stiftet 1893 af Niels Fritz Petersen og Dorothea Raun med 4,000 Kr., nu 4,030 Kr. 1 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles paa Livstid til 2 Trængende, fortrinsvis trængende Descendenter af Legatstifterindens Fader, Brænderieier Raun i Faaborg.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Byraadet og bortgives skiftevis af Farver Niels Raun og Kjøbmand Henrik Raun, begge i Faaborg, derefter af Bestyrelsen. Fundats af 15. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 334), stadf. 16. Sept. 1893.

69. **Hofmanns Legat** se Norup Sogn i Odense Amt.

NYBORG KJØBSTAD.

Jordebog for Nyborg Kjøbstad, udarbeidet af Otto Staggemeier. I—II 1891—93.

STIFTELSER.

1. **Lerches Fattighus**, skjænket af Kancelliraad, Regimentskvartermester Adam Caspar Lerche (døbt 2. Sept. 1681 † 21. Juli 1733) med en dobbelt Vaaning til de Fattige og 100 Rdl., hvortil hans Søster Johanne Marie Lerche (døbt 1. April 1670 † 10. Juli 1725) i Ægteskab med Professor, Rektor i Odense, Mag. Thomas Aabye (begr. 26. Juli 1748 i St. Knuds Kirke i Odense, ført til Nyborg 9. Aug. 1748) 1736 gav 70 Rdl., ialt 170 Rdl.

Huset nedbrændte 1797. Om Kapitalen haves ingen Oplysninger. Fundats af 1. Febr. 1736 (Hofman V, S. 458), konfirm. 19. Okt. 1736.

2. **Baggers Stiftelse** (Vl. Legat), oprettet 1790 af Etatsraad Frederik Bagger til Julskov (f. 1710 † 23. Febr. 1791) med en Kapital af 8,300 Rdl., bestaaer af Eiendommen Matr.-Nr. 280 i Nørregade, dels **Hospitalet** med Fribolig til 14, nu 17 Fattige, der nyde fri Bolig og tilsammen 15 Kr. 25 Ø. om Ugen, dels **Arbeidsanstalten**. Stiftelsen, der er assureret for 30,000 Kr., eier nu 21,156 Kr. 40 Ø.

Stiftelsen bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Byraadet. Fundats af 25. Okt. 1790 (Rskr. 1795, S. 86; Schack IV, S. 27 og 41; Staggemeier I, S. 18, 99 og 100), konfirm. 17. April 1795. Rskr. 5. Marts 1791. Rskr. 27. Juli 1792.

3. **Børnehjemmet**, til hvis Opførelse Etatsraad, Grosserer i Kjøbenhavn Ole Bernt Suhr (f. 3. Mai 1813 † 6. Okt. 1875) 1872 gav 10,000 Kr., medens Kommunen gav Grunden, 47,470 □ Al. af Htk. 4 Skpr. 2 Alb., opførtes 1873 og har Plads til 30 Børn. Det eier 4,334 Kr. 39 Ø. samt nedenstaaende Legat. Det er brandforsikret for 10,300 Kr.

Børnehjemmet bestyres af Sognepræsten, Fattigvæsensudvalgets Formand og 3 af Byraadet valgte Mænd (Staggemeier I, S. 23).

4. **Marie Maales Legat**, stiftet 1884 af Frøken Marie Maale (f. 6. Marts 1860 † 2. Jan. 1885) med 2,100 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde Børnehjemmet.

Legatet bestyres af Børnehjemmets Bestyrelse (Staggemeier I, S. 24).

5. **Jespersens Stiftelse**, oprettet 1882 af Mølleeier Jens Christian Jespersen (f. 13. Jan. 1811 † 8. Sept. 1885) med Eiendommen Matr.-Nr. 314 i Mellemgade til Fribolig for 2 ældre trængende Familier eller enlige Personer uden Børn. Stiftelsen er brandforsikret for 6,266 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Testamente af 20. Jan. 1882 (Staggemeier I, S. 24 og 108).

6. **Kruuses Friboliger,** stiftede 1884 af Etatsraad Johan Kruuse til Nordskov (f. 20. Sept. 1815 † 12. Mai 1896) med Eiendommen Matr.-Nr. 566 i Søndergade til Fribolig for Medlemmer af „Understøttelsesforeningen for Skibsrhedere og Søfarende i Nyborg Tolddistrikt af 31. Januar 1866“ og 3,000 Kr. Stiftelsen er brandforsikret for 12,490 Kr.

Stiftelsen bestyres af Foreningens Bestyrelse, efter dens Ophævelse af Byraadet. Fundats af 1. April 1884.

KIRKEN.

7. **Hr. Axel Lavesen (Brok)** til Clausholm († 26. April 1498) og Hustru Eline Ovesdatter Lunge gav 1480 til Kirken 2 Gaarde i Næraa af Htk. 10 Tdr. 1 Skp. 2 Fdk. og en Gaard i Alslev, hvilke solgtes 1806 for 1,250 Rdl., hvoraf $^1/_2$ indgik blandt Kirkens øvrige Midler, $^1/_2$ forrentes med en fast Afgift til Kirken af 1 Td. 7 Skpr. 2$^1/_2$ Fdk. Rug, 6 Tdr. 2 Skpr. Byg og 2 Tdr. 5 Skpr. 3$^1/_2$ Fdk. Havre.

Gavebrev af Søndagen ante festum purificationis Beatæ Mariæ 1480 (Hofman V, S. 428; Schack IV, S. 2). Rskr. 2. Juli 1803 (Schack IV, S. 3). Canc.-Resol. 29. Aug. 1820 (ibids.).

8. **Hans Friis** til Skovsbo gav 1491 til Kirken 2 Gaarde i Taarup, tils. 9 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdk. 1 Alb. Htk. Gaardene solgtes 1770 for 760 Rdl., hvoraf $^1/_2$ udbetaltes og indgik blandt Kirkens øvrige Midler, $^1/_2$ forrentes af Besidderen af Glorup Gods med 4 pCt.

Skjøde af Onsdag efter St. Dorotheædag 1491 (Hofman V, S. 426; Schack IV, S. 2). Rskr. 9. Febr. 1770 (Schack IV, S. 2).

9. **Borgermester Mads Lerche** († 1608) og Hustru Maren Jacobsdatter († 24. Dec. 1590) gav 1589 50 Rdl. til en Lysekrone i Kirken og deres Arvinger 6. Aug. 1640 en Ager til at holde den med Lys for. Ageren solgtes 1837 tilligemed 4 andre Agere for tilsammen 385 Rdl. Sedler, som indgik blandt Kirkens øvrige Midler, og en fast Afgift til Kirken af 1 Td. 5$^1/_2$ Skpr. Rug, 1 Td. 5$^1/_2$ Skpr. Byg og 1 Td. 5$^1/_2$ Skpr. Havre.

Ingen Fundats (Hofman V, S. 436; Schack IV, S. 4). Rentekammerskr. 1. Nov. 1837 (Schack IV, S. 5).

10. **Borgermester og Tolder Peder Jensen** († 2. Mai 1608) og Hustru Johanne Knudsdatter gav 1600 for deres Leiersted i Kirken et Stykke Jord, som nu er Sognepræstens Have.

Ingen Fundats (Hofman V, S. 436; Schack IV, S. 4).

11. **Borgermester og Tolder Peder Nielsen** (f. 2. April 1583, begr. 12. Sept. 1638) gav en Lysekrone til Kirken og en Ager til at holde den med Lys for. Ageren solgtes 1837 tilligemed nogle andre Agre (se ovenfor 9).

Ingen Fundats (Hofman V, S. 436; Schack IV, S. 4). Rentekammerskr. 1. Nov. 1837 (Schack IV, S. 5).

12. **Niels Jensens Legat,** stiftet 1649 af Raadmand Niels Jensen Riber (begr. 10. Dec. 1669) og Hustru Anna Lauridsdatter med 400 Sldr. til en Skrifte-

prædiken hver Lørdag. Renten tilfalder nu Sognepræsten paa nær 1 Kr. 32 Ø., som anvendes til Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 29. Dec. 1649 (Hofman V, S. 452; Staggemeier I, S. 91). Rskr. 30. Sept. 1803.

13. **Else Pichenhover** († 17. Febr. 1665), gift med Klokker Johan Conrath († 30. Aug. 1668) gav Halvdelen af sit Bos Midler, udlagt med 165 Sldr. 4 Mk. 8½ Sk., til Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Testamente (Pers.-hist. Tidsskr. IV, S. 427), konfirm. 7. Aug. 1665.

14. **Karen Pedersdatter** († 31. Okt. 1702), Enke efter Gaardmand Søren Thomasen († 20. Dec. 1669), gav 1685 en Lysekrone til Kirken og en Ager til Lys i den. Ageren solgtes 1837 tilligemed nogle andre Agere (se ovenfor 9).

Gavebrev af 29. Sept. 1685 (Hofman V, S. 438; Schack IV, S. 4). Rentekammerskr. 1. Nov. 1837 (Schack IV, S. 5).

15. **Kirkeskriver Hendrich Pedersens Enke** gav 1695 sin halve Eiendom til Kirken.

Legatet, hvis Størrelse ikke kjendes, maa antages at være indgaaet blandt Kirkens Midler. Gavebrev af 22. Dec. 1695 (Hofman V, S. 438; Schack IV, S. 4).

16. **Marie Kirstine Johannesdatter Borchenfeldt** (begr. 20. Juli 1750), Enke efter Borgermester Peder Sørensen (døbt 4. Aug. 1648 † 20. Dec. 1723), gav 1727 en Lysekrone til Kirken samt 120 Rdl. og 2 Agere til Lys i den. Ageren solgtes 1837 tilligemed nogle andre Agere (se ovenfor 9).

Kapitalen er optaget blandt Kirkens øvrige Midler. Gavebrev af 26. Juli 1727 (Hofman V, S. 439; Schack IV, S. 5), konfirm. 16. Jan. 1728. Rentekammerskr. 1. Nov. 1837 (Schack IV, S. 5).

17. **Kammerraad, Raadmand Rasmus Povelsen Bosen** (f. 13. April 1668 † 17. Aug. 1757) gav 1748 10 Sldr., nu 13 Kr. 33 Ø. i aarlig Afgift til Kirken af en Gaard i Aunslev til Vedligeholdelse af hans Gravsted.

Gavebrev af 26. Jan. 1748 (Hofman V, S. 442; Schack IV, S. 6), læst 8. Jan. 1828.

18. **Villads Knudsens Legat,** stiftet 1782 af Arvingerne efter Kjøbmand Villads Knudsen (f. 1706, begr. 26. Aug. 1772) og Hustru Anna Kristine Graae (døbt 17. Marts 1715, begr. 28. Jan. 1776) med 150 Rdl. Cour. til Vedligeholdelse af disses Gravsted i St. Gjertruds Kapel.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Gavebrev af 1. Marts 1782 (Pers.-hist. Tidsskr. VI, S. 114).

19. **Frøken Rieffestahls Legat,** stiftet af Frøken Karen Gjertrudine Charlotte Rieffestahl med 400 Kr. til Kirken, mod at den overtager Tilsynet med hendes Faders, Apotheker Johan Peter Rieffestahls Gravsted paa Frue Kirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

20. **Majorinde S. Hjeltes Legat,** stiftet med 1 Østifternes Kreditforenings-Obligation paa 100 Kr. til Kirken, mod at den overtager Tilsynet med hendes Faders, Doktor C. Frischs og Hustrus Gravsted paa Frue Kirkegaard til 1919.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

21. **Partikulier V. Hansens Legat,** stiftet med en kgl. Obligation paa 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans og hans Hustrus Gravsted paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

22. **Fru Langkildes Legat,** stiftet af Marie Storch (f. 12. Juni 1828), Enke efter Jægermester, Forpagter af Frederiksgave Frederik Christopher Langkilde (f. 9. Juli 1820 † 20. Marts 1890), med 100 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Faders, Kaptain, Postmester Edvard Thomas Storchs Gravsted paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

23. **Proprietær Andersens Legat,** stiftet med 100 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder Frøken Hanne Brydegaards Gravsted paa Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

SKOLELEGATER.

Under Nyborg Latinskole var henlagt efternævnte Legater 24—45, der dannede Skolens Stipendiefond. Ved Skolens Nedlæggelse 1838 deltes den samlede Kapitalformue lige mellem Nyborg Kjøbstad og Odense Kathedralskole.

Kgl. Resol. 28. Sept. 1838. Selmer acad. Tid. 1836—40, S. 265—300.

24. **Johan Friis' Legat,** stiftet af Kansleren, Hr. Johan Friis til Hesselager (f. 20. Febr. 1494 † 5. Dec. 1570) med 160 Rdl., hvis Renter, 8 Rdl., tillagdes fattige Disciple i Nyborg Skole. Kapitalen indbetaltes 1839 med 200 Rdl., hvorhos der var oplagt Renter til et Beløb af 120 Rdl., omskrevne til 101 Rdl. 32 Sk.

Fundats af 21. Mai 1587 (Hofman V, S. 472; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259 og 1836—40, S. 487).

25. **Mette Rønnovs Legat,** stiftet af Mette Rønnov Eilersdatter til Hvidkilde (f. 9. Juli 1533 † 20. Marts 1601), Enke efter Jacob Tønnesen Viffert til Brolykke, med 100 Rdl. til Kjerteminde Latinskole. 1740 lagdes Legatet til Nyborg Latinskole (se nedenfor 28).

Ingen Fundats (Hofman V, S. 510). Rskr. 4. Marts 1740.

26. **Anne Hardenbergs Legat,** stiftet 1602 af Anne Hardenberg Eriksdatter (f. 28. Dec. 1558 † 12. Aug. 1612), Enke efter Anders Bielke til Bellinge († 5. April 1588), 2° gift med Sivert Sehested til Urup, med 500 Rdl. Sp. til Kjerteminde Latinskole, henlagdes 1740 til Nyborg Latinskole og udgjorde sammen med Marcus Rodsteens Legat (se nedenfor 40) 1834 i Rigsbankpenge Rpr. 789 Rdl. 43½ Sk. og i Sølv 301 Rdl. 44 Sk.

Fundats af 13. Jan. 1602 (Hofman V, S. 506; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260). Rskr. 4. Marts 1740.

27. **Karen Skrams Legat,** stiftet 1605 af Karen Skram Pedersdatter til Egeskov (f. 1544 † 1625), Enke efter Laurids Brockenhuus (f. 8. Sept. 1552

† 7. Nov. 1604), med 300 Rdl., voxede til 406 Rdl. 64 Sk., omskrevne til 125 Rdl. Sedler og 290 Rdl. Sølv, til Vadmel og Sko for fattige Disciple i Nyborg Latinskole.

Fundats af 18. Marts 1605 (Hofman V, S. 477; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

28. **Margrethe Høegs I. Legat,** stiftet 1613 af Margrethe Høeg Justsdatter, Enke efter Christian Quitzou til Sandager († 11. Jan. 1587), med 100 Rdl., sammen med Mette Rønnovs Legat (se ovenfor 25) og Kapellan Jørgen Larsens Legat (se nedenfor 35) nedgaaede til 90 Rdl., til fattige Disciple i Kjerteminde Latinskole. 1740 lagdes Legatet til Nyborg Latinskole.

Fundats af Mortensdag 1613 (Hofman V, S. 511; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260). Rskr. 4. Marts 1740.

29. **Margrethe Høegs II. Legat,** stiftet 1614 af Samme med 100 Rdl., voxede til 111 Rdl., omskrevne til 105 Rdl. 64 Sk. Sølv, til fattige Disciple i Nyborg Latinskole.

Fundats af Mortensdag 1614 (Hofman V, S. 482; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

30. **Christen Hemmingsens Legat,** stiftet 1636 af Sognepræst til Kullerup og Refsvindinge Christen Hemmingsen († 1636) med 50 Rdl. til fattige Skoledisciple i Nyborg Latinskole.

Legatet er forsvundet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 506).

31. **Peder Nielsens Legat,** stiftet af Borgermester og Tolder Peder Nielsen (se ovenfor 11) med 133 Rdl. 2 Mk., voxede til 166 Rdl. 64 Sk., omskrevne til 153 Rdl. 32 Sk., til Klæder for 2 Disciple i Nyborg Latinskole.

Fundats af 22. Sept. 1639 (Hofman V, S. 483; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

32. **Gregers Krabbes Legat,** stiftet 1640 af Gregers Krabbe til Thorstedlund (f. 12. Jan. 1594 † 20. Dec. 1655) med 200 Rdl. til Klæder til fattige Skolebørn i Middelfart Latinskole. 1740 henlagdes Legatet til Nyborg Latinskole.

Fundats af 11. Nov. 1640 (Hofman V, S. 393; Schack V, S. 293; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260). Rskr. 4. Marts 1740.

33. **Jørgen Møllers Legat,** stiftet 1644 af Oberstløitnant Jørgen Møller med 400 Rdl., nedgaaede til 366 Rdl. 4 Mk., omskrevne til 279 Rdl. 16 Sk. Sølv, til fattige Disciple i Nyborg Latinskole.

Fundats af 2. Dec. 1644 (Hofman V, S. 487; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

34. **Jørgen Brahes Legat,** stiftet 1647 af Hr. Jørgen Brahe til Hvedholm (f. 22. Mai 1585 † 12. Febr. 1661) med 500 Sldr. til fattige Disciple i Assens Latinskole. Dette Legat, der sammen med Margrethe Norbys (se nedenfor 39) 1834 var nedgaaet til 113 Rdl. 32 Sk., henlagdes 1740 til Nyborg Latinskole.

Fundats af 6. April 1647 (Hofman V, S. 336; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260). Rskr. 4. Marts 1740.

35. **Jørgen Larsens Legat,** stiftet 1650 af Kapellan i Svendstrup paa Als Jørgen Larsen Monrad (f. 1609 † 1675 som Sognepræst til Aastrup i Haderslev Amt) med 16 Rdl. til fattige Skolebørn i Kjerteminde Latinskole, henlagdes 1740 til Nyborg Latinskole (se ovenfor 28).

Ingen Fundats (Hofman V, S. 510). Rskr. 4. Marts 1740.

36. **Hans Mortensens Legat,** stiftet af Raadmand Hans Mortensen med 66 Rdl. 4 Mk., udbetalte med 40 Rdl., nedgaaede til 20 Rdl., til fattige Skoledisciple i Nyborg Latinskole.

Ingen Fundats (Hofman V, S. 506; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260).

37. **Søren Thomsens Legat,** stiftet 1652 af Søren Thomsen med 66 Rdl. 4 Mk. til Klæder til en fattig Discipel i Nyborg Latinskole.

Fundats af 16. Aug. 1652 (Hofman V, S. 490; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

38. **Knud Biørnsens Legat,** stiftet 1654 af Raadmand Knud Biørnsen med 666 Rdl. 4 Mk. til fattige Skolebørn i Nyborg Latinskole, voxet til 1,000 Rdl., hvoraf der dog kun tilkom Disciplene $^{11}/_{15}$ med 733 Rdl. 32 Sk., omskrevne til 137 Rdl. 48 Sk. Rpr. og 451 Rdl. 58 Sk. Sølv.

Gavebrev af 5. Jan. 1654 (Hofman V, 492; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

39. **Margrethe Norbys Legat,** stiftet 1654 af Margrethe Norby til Selleberg med 200 Rdl. in sp. til 2 Disciple i Assens Latinskole. For Kapitalen udlagdes 1689 2 Gaarde i Kjøng, som ere solgte for 4,530 Rdl. 1740 lagdes Legatet til Nyborg Latinskole (se ovenfor 34).

Fundats af 10. Mai 1654 (Hofman V, S. 340). Rskr. 4. Marts 1740.

40. **Marcus Rodsteens Legat,** stiftet 1666 af Marcus Rodsteen til Lundsgaard (f. 2. Dec. 1619 † 10. Dec. 1670) med 50 Rdl. til fattige Børn i Kjerteminde Latinskole. 1740 lagdes Legatet til Nyborg Latinskole (se ovenfor 26).

Fundats af 2. Aug. 1666 (Hofman V, S. 509). Rskr. 4. Marts 1740.

41. **Bertel Hansens og Hustrus Legat,** stiftet 1668 af Raadmand og Tolder Bertel Hansen og Hustru Anne Pedersdatter med 66 Rdl. 64 Sk. til Klæder til en fattig Discipel i Nyborg Latinskole.

Gavebrev af 2. Paaskedag 1668 (Hofman V, S. 494; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

42. **Christopher Christophersens Legat,** stiftet 1671 af fhv.. Rektor i Nyborg, Resident ved det spanske Hof Christopher Christophersen med 100 Sldr., omskrevne til 125 Rdl. Sedler, til et fattigt Skolebarn i Nyborg Latinskole.

Fundats af 14. Febr. 1671 (Hofman V, S. 501; Selmer acad. Tid. 1835, S. 259).

43. **Claus Raschs Legat,** stiftet 1678 af Præsident i Nyborg, senere Politimester i Kjøbenhavn Claus Rasch til Raschenberg (f. 22. Aug. 1639 † 8. Jan. 1705) med $^1/_{10}$ i Jagten „Jægeren", solgt for 33 Rdl. 2 Mk., omskrevne til 8 Rdl. 32 Sk. Sølv, til fattige Disciple i Nyborg Latinskole.

Fundats af 24. Dec. 1678 (Hofman V, S. 497; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260).

44. **Hans Knudsens Legat,** stiftet 1696 af Assessor i Admiralitetskollegiet Hans Knudsen til Sandagergaard (f. 1630 † 10. Dec. 1696) med 500 Rdl., deraf $^4/_5$

til Disciplene, 1/6 til Rektor i Bogense Latinskole. 1740 lagdes Legatet til Nyborg Latinskole.

Fundats af 20. Okt. 1696 (Hofman V, S. 306 og 455; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260). Rskr. 4. Marts 1740.

45. **Hans Holmers Legat,** stiftet 1705 af Borgermester Hans Pedersen Holmer († 8. Juni 1730) med 33 Rdl. 32 Sk., der 1834 udgjorde 18 Rdl. 72 Sk. Rpr. og 13 Rdl. 13 Sk. Sølv, til Disciple i Nyborg Latinskole.

Fundats af 30. Dec. 1705 (Hofman V, S. 505; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260).

---

46. **Johan Friis' Legat,** stiftet 1554 af Kongens Kansler Johan Friis til Hesselager (se ovenfor 24) med Landgilden af 2 Gaarde i Vindinge Sogn til Nyborg Latinskole. Landgilden afløstes 1872 med en aarlig Afgift af 30 Kr., som indbetales til Kirken, men tilfalder Realskolen.

Fundats af Sønd. Quasimod. 1554 (Hofman V, S. 450; Schack IV; S. 58). Min.-Skr. 11. April 1872 (Staggemeier I, S. 89).

47. **Borgermesters, Raadmænds og Borgeres Legat,** stiftet 1648 af Borgermester Peder Nielsen Arndrup og Hustru Gjertrud Clausdatter med 50 Sldr., af Raadmand Lambert Jensen og Hustru Marine Christensdatter med 25 Sldr., af Raadmand Niels Bosen og Hustru Inger Jensdatter med 50 Sldr., af Raadmand Niels Jensen og Hustru Anne Larsdatter med 100 Sldr., af Borger Jacob Bosen og Hustru Margrethe Hermansdatter med 25 Sldr. og af Borger Søren Thomasen og Hustru Karine Pedersdatter med 20 Sldr., ialt 270 Sldr., nu 716 Kr., hvis Renter anvendes til Byens Skolevæsen.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Fundats af 28. Marts 1648 (Hofman V, S. 513; Schack IV, S. 44; Staggemeier I, S. 87).

48. **Henrik Gyldenstiernes Legat,** stiftet 1649 af Henrik Gyldenstierne til Skovsbo (f. 5. April 1594 † 7. Sept. 1669) med 100 Rdl. sp., nu 189 Kr. 67 Ø., hvis Renter anvendes til Byens Skolevæsen.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Gavebrev af 9. Dec. 1649 (Hofman V, S. 516; Schack IV, S. 45; Staggemeier I, S. 87).

49. **Niels Henriksens Legat,** stiftet 1719 af Veier, Maaler og Havnefoged Niels Henriksen († 22. Dec. 1719) og Hustru Karen Sørensdatter (begr. 27. Febr. 1748), Enke efter Stadskæmner Conrad Giessenbuhr, med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Byens Skolevæsen.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Testamente af 26. Sept. 1719 (Hofman V, S. 517; Schack IV, S. 45; Staggemeier I, S. 87), konfirm. 22. Juli 1720.

50. **Krølls Legat,** stiftet 1782 af Kjøbmand Peder Andersen Krøll (f. 1702 † 29. Okt. 1784) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Byens Skolevæsen.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Testamente af 23. Febr. 1782 (Schack IV, S. 46; Staggemeier I, S. 88).

51. **Lars Nielsens Legat,** stiftet 1801 af Kjøbmand Lars Nielsen med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Byens Skolevæsen.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Ingen Fundats (Schack IV, S. 47; Staggemeier I, S. 48).

52. **Hans Bredals Legat,** stiftet 1803 af Kammerraad Hans Bredal (f. 1732 † 9. Jan. 1805) med 4,000 Rdl. Sølv, nu 8,000 Kr., af hvis Renter 101 Kr. anvendes til Skolevæsenet.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Skolekommissionen. Testamente af 20. Jan. 1803 med Tillæg af 6. Nov. 1804 (Schack IV, S. 47; Staggemeier I, S. 91).

53. **Langes Legat,** stiftet 1816 af Kancelliraad Lauritz Lange i Odense (f. 12. Aug. 1735 † 27. Jan. 1822) og Hustru Mette Kirstine Knudsen med 34,740 □ Al. af Htk. 3 Skpr. Indtægten deraf, nu 13 Tdr. 1 Skp. Byg, anvendes til Byens Skolevæsen. Desuden eier Legatet en oplagt Kapital af 6,804 Kr. 47 Ø.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Gavebrev af 29. Sept. 1816 (Rskr. 1816, S 390; Coll.-Tid. 1816, S. 790; Staggemeier I, S. 54 og 88; Schack IV, S. 52), konfirm. 4. Dec. 1816.

54. **Justitsraad, Dr. med. J. Chr. Coldings Legat til Opmuntring for flittige Realskoledisciple i Nyborg,** stiftet 1881 af Justitsraad, Dr. med. Jens Christian Colding (f. 17. Juni 1805 † 4. Juli 1883) med 600 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til dem, der have faaet den bedste Karakter ved Afgangsexamen i øverste og næstøverste Afdeling.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. April 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 100; G. R. 1881, S. 83; Staggemeier I, S. 89), stadf. 7. Juli 1881.

55. **Niels Jensens Legat** se ovenfor 12.

56. **Hans Olsens Legat** se nedenfor 68.

57. **Femte offentlige Stiftelse siden 1767 fra Friderich Bagger paa Juulschou i Fyen paa Capital 20,000 Rdl.** se nedenfor 84.

ANDRE LEGATER.

58. **Ulrich Hermansens *) Legat,** stiftet 1590 af Skrædder Ulrich Hermansen med Jord til de Fattige. Jorden solgtes 1770 for 90 Rdl., nu 180 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 520; Schack IV, S. 11; Staggemeier I, S. 93).

59. **Geert Torborgs Legat,** stiftet 1603 af Raadmand Geert Torborg med 66 Rdl. 4 Mk., nu 125 Kr. 89 Ø., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 520; Schack IV, S. 12; Staggemeier I, S. 94).

---

*) Hos Hofman kaldes han Sørensen.

60. **Jørgen Alsings Legat,** stiftet 1603 af Jørgen Pedersen Alsing († 28. Juli 1603) med 66 Rdl. 4 Mk., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 520; Schack IV, S. 12; Staggemeier I, S. 94).

61. **Karen Skrams Legat,** stiftet 1605 af Karen Skram Pedersdatter, Enke efter Lauritz Brockenhuus til Egeskov (se ovenfor 27), med 200 Rdl., nu 640 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Marts 1605 (Hofman V, S. 477 og 520; Schack IV, S. 12; Staggemeier I, S. 94).

62. **Jacob Ulfeldts Legat,** stiftet 12. Nov. 1624 af Jacob Ulfeldt til Urup, Rigets Kansler (f. 25. Juni 1567 † 25. Juni 1630) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 520; Schack IV, S. 13; Staggemeier I, S. 94).

63. **Christian Friis' Legat,** stiftet 1635 af Christian Friis til Kragerup, Rigets Kansler (f. 4. Nov. 1581 † 1. Okt. 1639) med 225 Rdl., nu 665 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 520; Schack IV, S. 13; Staggemeier I, S. 95).

64. **Peder Nielsens Legat,** stiftet 1639 af Borgermester og Tolder Peder Nielsen og Hustru Sidsel Knudsdatter (se ovenfor 11) med 266 Rdl. 4 Mk., nu 518 Kr. 43 Ø., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Sept. 1639 (Hofman V, S. 483 og 521; Schack IV, S. 13; Staggemeier I, S. 95).

65. **Sidsel Knudsdatters Legat,** stiftet 1641 af Sidsel Knudsdatter, Enke efter Borgermester og Tolder Peder Nielsen (se ovenfor 11) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Sept. 1639 (Hofman V, S. 483 og 521; Schack IV, S. 13; Staggemeier I, S. 95).

66. **Jørgen Møllers Legat,** stiftet 1644 af Oberstløitnant Jørgen Møller med 200 Rdl., nu 331 Kr. 66 Ø., af hvis Renter 1/2 anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter, 1/2 uddeles til Vindinge Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. Dec. 1644 (Hofman V, S. 487 og 521; Schack IV, S. 13; Staggemeier I, S. 95).

67. **Bertel Hansens Legat,** stiftet 1668 af Borgermester og Tolder Bertel Hansen († 7. Aug. 1652) og Hustru Ane Pedersdatter Lerche med 66 Rdl. 4 Mk., nu 160 Kr., hvis Renter anvendes til Husleiehjælp.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. Paaskedag 1668 (Hofman V, S. 494 og 521; Schack IV, S. 14; Staggemeier I, S. 96).

68. **Hans Olsens Legat,** stiftet 1689 af Raadmand Hans Olsen (Viborg) med 300 Sldr., hvis Renter Nytaarsaften skulde uddeles til Fattige og Almisse nødlidende Lemmer samt til nogle af de fattigste Skolepersoner i Latinskolen, forøget 1691 af hans Enke Anne Margrethe Wandel (Riber) med 100 Sldr. og 1705 af hendes anden Ægtefælle Hans Pedersen Holmer med 50 Sldr. til en eller to hjælpeløse Disciple i Latinskolen. Legatkapitalen er nu 533 Kr. 33 Ø., af hvis Renter $^3/_4$ Nytaarsaften uddeles til Trængende, $^1/_4$ tilfalder Byens Realskole.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. Dec. 1689, 30. Dec. 1691 og 30. Dec. 1705 (Hofman V. S. 502; Schack IV, S. 15; Selmer acad. Tid. 1835, S. 260). Univ.- og Skoledir.-Skr. 30. Sept. 1826. Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Staggemeier I, S. 90 og 101).

69. **Hans Bertelsens Legat,** stiftet 1696 af Byfoged Hans Bertelsen og Hustru Margrethe Hansdatter Friis med et Hus til de Fattige, som 1744 solgtes for 66 Rdl. 4 Mk., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack IV, S. 14; Staggemeier I, S. 96).

70. **Borgermester og Raads Legat,** stiftet 1701 af Borgermester og Raad med Borgerskabet i Anledning af, at Byen havde vundet en Proces om sine fra Kong Erik Menveds Tid hidrørende Privilegier for Græsgang, Mark- og Havejorder, med 50 Rdl., nu 66 Kr. 66 Ø., hvis Renter Nytaarsaften uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. April 1701 (Hofman V, S. 522; Schack IV, S. 16; Staggemeier I, S 101).

71. **Rasmus Povelsen (Boesens) Legat,** stiftet 1715 af Kammerraad, Tolder Rasmus Povelsen (Boesen) (f. 13. April 1668 † 17. Aug. 1757) og hans første Hustru Karen Hansdatter Wiborg (f. 8. Juli 1684 † 17. Juli 1706) med 100 Rdl., 1733 af ham og hans anden Hustru Gyde Hansdatter With (f. 20. Dec. 1673 † 12. Marts 1731) med 100 Rdl., 1751 atter af ham med 300 Rdl., ialt nu 1,471 Kr. 31 Ø. Renten af 400 Kr. uddeles den 17. Juli og 31. Dec. til 5 nødlidende Fattige, Renten af 600 Kr. den 11. Juni til nødlidende gamle Søfarende eller deres Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 17. Juli 1715 (Hofman V, S. 524; Staggemeier I, S. 101). Gavebrev af 2. Okt. 1733 (Hofman X, S. 9). Gavebrev af 6. Sept. 1751 (Hofman X, S. 10). Fundats af 15. Aug. 1758 (Hofman X, S. 12).

72. **Lars Ottesens Legat,** stiftet 1715 af Handelsmand og Fattiginspektør Lars Ottesen (begr. 23. Febr. 1722) og Hustru Karen Sørensdatter (begr. 12. Dec. 1712) med 100 Sldr., af hans anden Kone Maren Hansdatter Vith (begr. 4. Mai 1751) og hendes anden Mand, Strandinspektør Niels Thomsen (begr. 18. Sept. 1751) 1736 forøget med 50 Sldr., nu ialt 200 Kr., hvis Renter uddeles lige til 2 Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Dec. 1715 (Hofman V, S. 526; Schack IV, S. 16, Staggemeier I, S. 102). Fundats af 5. Marts 1736 (Hofman V, S. 528; Schack IV, S. 17).

73. **Peder Sørensens Legat,** stiftet 16. Jan. 1713 af Borgermester Peder Sørensen og Hustru Marie Kirstine Johansdatter Borchenfeldt (se oven-

for 16) med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 528; Schack IV, S. 14; Staggemeier I, S. 96).

74. **Marie Kirstine Borchenfeldts Legat,** stiftet 1727 af Marie Kirstine Johansdatter Borchenfeldt, Enke efter Borgermester Peder Sørensen (se ovenfor 16), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Juli 1727 (Hofman V, S. 439 og 528; Schack IV, S. 14; Staggemeier I, S. 96), konfirm. 16. Jan. 1728.

75. **Kirstine Prips Legat,** stiftet 1727 af Kirstine (begr. 10. Febr. 1728), Enke efter Jens Prip eller Pribbe, med 66 Rdl. 4 Mk., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Hofman V, S. 528; Schack IV, S. 14; Staggemeier I, S. 96).

76. **Enkens Skærv,** stiftet 1735 af en unavngiven Enke med 200 Rdl., forøget 1779 af et Medlem af Menigheden med 200 Rdl., ialt nu 800 Kr., hvis Renter i Juni Termin uddeles i lige Dele til 3 Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Juni 1735 (Hofman V, S. 528; Schack IV, S. 17; Staggemeier I, S. 103). Fundats af 11. Juni 1780 (Schack IV, S. 17).

77. **Boesens Legat,** stiftet 1761 af Assessor i Høiesteret Poul Rasmussen Boesen (f. 1700 † 10. Sept. 1786) med 2,000 Rdl., nu 4,329 Kr. 80 Ø., hvis Renter anvendes til fattige fader- og moderløse Børns Opdragelse til det 16. Aar.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 8. Mai 1761 (Staggemeier I, S. 104), konfirm. 20. Jan. 1781.

78. **Anonymt Legat,** stiftet 29. Jan. 1762 med 20 Rdl., nu 40 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack IV, S. 15; Staggemeier I, S. 97).

79. **Baggers I. Legat,** stiftet 1768 af Kammerraad, senere Etatsraad Frederik Bagger til Julskov (se ovenfor 2) med en Haveplads i Rebslagergade, 1779 solgt for 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack IV, S. 19; Staggemeier I, S. 97).

80. **Knud Rasmussen Maales Legat,** stiftet 1771 af Kjøbmand Knud Rasmussen Maale (f. 1690 † 12. Juli 1777) og Hustru Anna Thomasdatter Lange (døbt 25. Mai 1697 † 28. Nov. 1769) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 25. Juni 1771 (Pers.-hist. Tidsskr. VI, S. 116; Staggemeier I, S. 97).

81. **Kammerraad Bredals og Kjøbmand Lars Nielsens Legat,** stiftet 1773 af Kammerraad Hans Bredal (se ovenfor 52) og Kjøbmand Lars Nielsen med 5 Tdr. 6 Skpr. Land i Teglværksskiftet i Nymarken med den Bestemmelse, at saa længe Nogen af Lars Nielsens Slægt boer i Nyborg, skal han have Ret til Jordens Brug mod en Afgift af 28 Kr. Jordleien anvendes til Fattigvæsenets Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 10. Sept. 1773 (Staggemeier I, S. 48 og 98).

82. **Kammerraad Bruuns Legat,** stiftet 1773 af Kammerraad, Landinspektør Peder Friis Bruun med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Staggemeier I, S. 97).

83. **Villads Knudsens Legat,** stiftet 1778 af Kjøbmand Villads Knudsen og Hustru Ane Cathrine Graae (se ovenfor 18) med 94,280 □ Al. i Nymarken af Htk. 1 Td. 1/2 Alb. Af Afgiften anvendes 149 Kr. til Trængende, 100 Kr. til Leie af 3 Friboliger i Baggers Hospital, Resten til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Sept. 1778 (Staggemeier I, S. 49 og 107).

84. **Peter Krølls Legat,** stiftet 1782 af Kjøbmand Peter Krøll (se ovenfor 50) med Jorder i Humlevænget og Nymarken af et samlet Areal af 205,120 □ Al., hvoraf 51,120 □ Al. er afhændet for 3,795 Kr. 27 Ø. og en fast Kornafgift af 2 Tdr. 2 Skpr. Rug, 2 Tdr. 7 Skpr. Byg og 3 Tdr. 6 Skpr. Havre. Den tilbageværende Jord, 154,036 □ Al., er udleiet. Af Legatets samlede Indtægt have Legatstifterens Paarørende, som bo i Nyborg, Fortrinsret til 106 Kr. 66 Ø., Resten uddeles til Trængende, til Husleiehjælp og anvendes forøvrigt til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 23. Sept. 1782 (Staggemeier I, S. 51, 103 og 107).

85. **Femte offentlige Stiftelse siden 1767 fra Friderich Bagger paa Juulschou i Fyen paa Capital 20,000 Rdl.,** stiftet 1789 af Etatsraad Frederik Bagger til Julskov (se ovenfor 2) med 20,000 Rdl., nu 40,000 Kr., af hvis Renter 572 Kr. 86 Ø. tilfalde Nyborg Kjøbstads Fattige, 427 Kr. 14 Ø. dens Skolevæsen, 600 Kr. uddeles til Trængende i Odense, dog at 4 Disciple i Odense Kathedralskole deraf nyde 28 Kr., Stiftsprovsten og Borgermesteren hver 20 Kr. Et oprindelig udsat Beløb af 100 Rdl. til 2 Deposituri fra Nyborg Latinskole, som 1838 henlagdes til Odense Kathedralskole, kom 1839 atter tilbage til Nyborg Skolevæsen.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Kaptain, Kancelliraad M. Sørensen i Nyborg som Eforus. Denne udnævner sin Eftermand. Fundats af 8. Juli 1889 (Schack IV, S. 20; Borch, Odense Bys Legater, S. 38), konfirm. 7. Aug. 1789. Canc.-Skr. 25. Marts 1820. Canc.-Skr. 16. Febr. 1828. Kgl. Resol. 28. Sept. 1838 (Staggemeier I, S. 90; Selmer acad. Tid. 1836—40, S. 297). Kgl. Resol. 17. Mai 1839 (Selmer acad. Tid. 1836—40, S. 486). Selmers Aarb. 1845, S. 236. Medd. om det lærde Skolevæsen 1888—89, S. 172.

86. **Baggers Legat,** stiftet 1790 af Etatsraad Frederik Bagger til Julskov (se ovenfor 2) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Schack IV, S. 26; Staggemeier I, S. 97).

87. **Kjøbmand Hoes Legat,** stiftet 1791 af Kjøbmand Niels Mouridsen Hoe (f. 1715 † 4. Nov. 1791) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Staggemeier I, S. 97).

88. **Oberstløitnant Hohendorffs Legat,** stiftet af Oberstløitnant Johan Henrik Albert Hohendorff (f. 1712 † 31. Okt. 1791) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Staggemeier I, S. 97).

89. **Dorthea Hansens Legat,** stiftet 1796 af Jomfru Dorthea Hansen i Randers med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles Nytaarsaften til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 14. Juli 1796 (Staggemeier I, S. 104), konfirm. 29. Juli 1796.

90. **Peder Pedersens Legat,** stiftet 1800 af Brændevinsbrænder Peder Pedersen og Hustru Karen Paulsdatter med 24,732 □ Al. af Htk. 2 Skpr. 2 Fdk. Leieindtægten anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 21. Marts 1800 (Staggemeier I, S. 53 og 99).

91. **Meylvangs Legat,** stiftet 1806 af Jens Andersen Meylvang med 4,770 □ Al. Jord, som 1816 solgtes for 200 Rdl., nu 400 Kr., og en aarlig Afgift af 1 Skp. Rug, 1 Skp. Byg og 1 Skp. Havre. Denne og Renten anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 16. Sept. 1806 (Staggemeier I, S. 98).

92. **Knud Lerches Legat,** stiftet 1808 af Lodsoldermand Knud Lerche (døbt 8. Marts 1765 † 5. Okt. 1808) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tildeles en fattig Sømandsenke.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 9. Sept. 1808 (Schack IV, S. 39; Staggemeier I, S. 104).

93. **Rosenviins Legat,** stiftet 1814 af Kjøbmand Peter Andersen Rosenviin*) (f. 1734 † 25. Marts 1815) med 1,000 Rdl., hvis Renter skulde oplægges til Opbygning af en Arbeidsanstalt.

Legatet er 1835 anvendt efter sin Bestemmelse. Testamente af 28. Mai 1814 (Schack IV, S. 39; Staggemeier I, S. 22).

94. **Baronesse Gyldenkrones Legat,** stiftet 1823 af Daniela Claudine Svane (døbt 9. Marts 1751 † 23. Aug. 1826), Enke efter General, Baron Christian Wilhelm Gyldenkrone (f. 1748 † 9. Mai 1818), med 1,093 Rdl. 24 Sk., nu 2,400 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Udgifter.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 29. Nov. 1823 (Schack IV, S. 40; Staggemeier I, S. 98), konfirm. 29. Dec. 1826.

95. **Skipper Ole Holcks Legat,** stiftet 1829 af Degn i Hesselager Hans Holck (f. 1766 † 1839) med 200 Rdl., 1838 med 500 Rdl., hvis Renter tilfalde Lidsenlavet i Nyborg.

Gavebrev af 1. Marts 1829 (Kskr. 1829, S. 414; Schack IV, S. 229), konfirm. 30. Okt. 1829. Testamente af 15. Mai 1839, konfirm. 13. Nov. 1839.

*) Kaldes, vistnok urigtig, i Kirkebogen „Rosenvinge“.

96. **O. B. Suhrs Legat,** stiftet 1874 af Etatsraad Ole Bernt Suhr (f. 3. Mai 1813 † 6. Okt. 1875) og Hustru Ida Marie Bech med 10,000 Kr., hvis Renter tilfalde Syge- og Hjælpekassen for Nyborg.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Syge- og Hjælpekassens Bestyrelse. Testamentarisk Disposition af 27. April 1874 (Staggemeier I, S. 99).

97. **Fru Etatsraadinde Sophie Magdalene Holm født Corneliusens Legat,** stiftet 1874 af Etatsraad, Grosserer i Kjøbenhavn Christian Holm (f. 21. Juli 1807 † 8. Okt. 1876) med 2,000 Kr., 1879 forøget af hans Enke Sophie Magdalene Corneliusen (f. 28. Jan. 1809 † 15. Mai 1881) med 8,000 Kr., ialt nu 10,698 Kr. 45 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 28. Jan. til 8 trængende Kvinder af Borgerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Okt. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 166; Staggemeier I, S. 105), stadf. 22. Nov. 1875. Ny Fundats af 9. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 30), stadf. 6. Marts 1880.

98. **David og Jenny Adelers Legat,** stiftet 7. Jan. 1880 af Jenny Raphael (f. 11. Marts 1830), Enke efter Grosserer David Baruch Adler (f. 16. Mai 1826 † 4. Dec. 1878), med 1,000 Kr. til Fordel for den Keller'ske Døvstummeanstalt, grundet paa Talemethoden, fra 1892 knyttet til den kgl. Døvstummeskole i Nyborg. Renten uddeles til en fra Døvstummeinstitutet i Baldersgade eller fra Døvstummeskolen i Nyborg udgaaet døvstum Dreng.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Nyborg-Skolens Forstander. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 176; G. R. 1892, S. 402), stadf. 31. Mai 1892.

99. **Frøken Hanne Brydegaards Legat,** stiftet 1881 af Proprietær D. Andersen af Ringkloster med 1,000 Kr., hvis Renter i Jan. tildeles en ældre, ensomt stillet Kvinde af Borgerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Febr. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 76; Staggemeier I, S. 106), stadf. 16. Mai 1881.

100. **Apotheker J. P. W. Kromayers og Hustru Flora C. S. C. Kromayer født Holsts Sølvbryllupslegat,** stiftet 1881 af Johan Peter Vilhelm Kromayer (f. 22. Dec. 1825) og Hustru Flora Corinna Sophie Charlotte Holst (f. 16. Juli 1836) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 24. Mai uddeles i 4 lige store Portioner paa 40 Kr. til trængende, ugifte Piger af Borgerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Mai 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 94; Staggemeier I, S. 106), stadf. 25. Juni 1881.

101. **J. C. Jespersens Legat,** stiftet 1882 af Mølleeier Jens Christian Jespersen (se ovenfor 5) med 447,340 □ Al. Jordleien anvendes til Uddeling til Trængende af Borger- og Haandværkerstanden udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 20. Jan. 1882 (Staggemeier I, S. 55 og 109).

102. **Kjøbmand Martinus Rasmussens og Hustru Inger Kirstine Rasmussen født Wincklers Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Juni 1891 af deres Datter Cathinca Johanne Kirstine Rasmussen (f. 14. Sept. 1834 † 11. Juli 1891) til Minde om hendes Forældre Martinus Rasmussen (f. 28. Marts 1800

† 22. Juli 1865) og Inger Kirstine Winckler (f. 13. Aug. 1803 † 19. Juni 1891) med 5,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 17. Dec. uddeles i 4 lige store Portioner, 2 livsvarige Portioner til 2 svagelige og 2 for 1 Aar ad Gangen til 2 syge Personer i Nyborg.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Mai 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 229; Staggemeier I, S. 107), stadf. 25. Juli 1892.

103. **Deres Majestæter Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat til Fordel for værdige, trængende Enker og ældre, ugifte Kvinder af Nyborg Borger- og Haandværkerstand,** stiftet 1892 med 1,250 Kr., hvis Renter oplægges til 2,000 Kr. og da uddeles i Portioner paa 20—30 Kr. til Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Borgermesteren, et Byraadsmedlem og et Medlem af Bestyrelsen for Nyborg Borger- og Haandværkerforening. Fundats af 17. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 372), stadf. 20. Dec. 1892.

104. **Hofmanns Legat** se Norup Sogn i Odense Amt.

RUDKJØBING KJØBSTAD.

Efterretninger om Rudkjøbing Kjøbstads nuværende Tilstand med Hensyn til min Embedsforvaltning sammesteds af Steffen Jørgensen, Vice-Landsdommer i Fyen og Langeland samt Byfoged i Rudkjøbing og Herredsfoged paa Langeland. Odense 1796.

STIFTELSER.

1. **Rudkjøbing Hospital,** hvis Oprindelse er ubekjendt, antages at have ligget paa Hjørnet af Kirkepladsen og Smedegade og at være nedrevet, da Skolen 1846 blev udvidet. En Del af Skolebygningen staaer nu paa Pladsen.

Jørgensen, S. 10.

2. **Lauritzens Fattighus,** givet til de Fattige af Raadmand og Fattigforstander Michael Lauritzen (f. 1631 † i Dec. 1693), som yderligere gav 100 Rdl. til dets Vedligeholdelse.

Stiftelsen existerer ikke længer, og Kapitalen antages at være indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 12. Nov. 1697 *) (Hofman VI, S. 213; Jørgensen, S. 56).

3. **Den Mehl'ske Stiftelse,** oprettet 1809 af fh. Consumtionsskriver Peter Mehl med hans efterladte Formue under Navnet **„Peter Mehls Legat"**, 1817 udlagt med 3,162 Rdl. 31 Sk., hvoraf 162 Rdl. 31 Sk. medgik til Indretningen af en Legatet af Fattigvæsenet overladt Bolig. Af Legatkapitalen tabtes 1819 1,000 Rdl. i en Fallit, og den er nu 4,000 Kr., hvis Renter tilfalde 2 Fattige. Familien har Fortrinsret, forsaavidt Vedkommende er trængende. Stiftelsen er brandforsikret for 1,160 Kr.

Stiftelsen bestyres af Sognepræsten, Byfogden og et af Byraadet valgt Medlem. Testamente af 1. Mai 1809 (Schack IV, S. 287), konfirm. 26. Febr. 1816.

4. **Stiftelsen af 25. Juli 1851,** oprettet af en Forening, eier Huset Matr.-Nr. 178 a i Ørstedsgade, brandforsikret for 13,360 Kr., i hvilken der gives Fribolig for 12 Medlemmer af Foreningen. Stiftelsen eier en Kapital af 5,000 Kr., af hvis Renter trængende Medlemmer nyde Understøttelser paa ikke over 25 Kr.

Stiftelsens Bestyrelse bestaaer af 9 Personer, der vælges paa en Generalforsamling. Love af 26. Febr. 1892.

5. **De Gladske Legatboliger,** stiftede ved Testamente af 2. Aug. 1871 og Kodicil af 15. Mai 1872 af Skomagermester Andreas Jensen Hudvig Glad

---

*) Aarstallet kan ikke være rigtigt, da Michael Lauritzen døde 1693.

(f. 15. Marts 1808 † 22. Febr. 1883), Johanne Dorothea Glad (f. 2. Jan. 1814 † 5. Aug. 1886) og Hansine Ingeborg Henrikke Glad (f. 22. Dec. 1820 † 28. Febr. 1885) med Huset Nr. 299 i Smedegade med 3 Boliger og Huset Nr. 388 i Grønnegade med 2 Boliger, der gives som livsvarige Friboliger, i 50 Aar fortrinsvis til Legatstifternes Slægtninge, forøvrigt til Enker og ugifte Døtre af Haandværkere, og 6,500 Rdl., nu 13,000 Kr., af hvis Renter Beboerne faae 2 Kr. om Ugen, 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Festgaver til Beboerne, 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til Vedligeholdelse og 500 Rdl., nu 1,340 Kr. 75 Ø., hvis Renter oplægges i 52 Aar til Nybygninger eller Hovedreparationer. Stiftelsen er brandforsikret for 4,155 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Febr. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 36), stadf. 28. Febr. 1873.

6. **Enkemadam Schmidts Legater,** stiftet 1874 af Ane Jacobine Larsen († 1. Marts 1870), Enke efter Kordegn Jacob Petersen Schmidt (f. 26. Juni 1777 † 14. Febr. 1834), med Huset Nr. 302 i Smedegade med Friboliger for 2 trængende Enker eller ældre, ugifte Damer og 4,000 Rdl., nu 8,236 Kr. 69 Ø., hvis Renter uddeles i 8 lige store, livsvarige Portioner til trængende Enker eller ældre, ugifte Fruentimmer. Stiftelsen er brandforsikret for 1,820 Kr.

Legaterne bestyres af Byraadet og Sognepræsten. Fundats af 24. Jan. 1874 (Min.-Tid. 1874 A. S. 36), stadf. 20. Febr. 1874.

7. **Rudkjøbing Asyl for Smaabørn,** stiftet ved Gavebrev af 23. Marts 1885 af Borgermester, Byfoged og Byskriver i Rudkjøbing, Herredsfoged og Herredsskriver i Nørre og Sønder Herreder Hans Carl Sager (f. 21. April 1808 † 23. Nov. 1885) med Eiendommen Matr.-Nr. 37 af Bygrunden med Bygninger og Nr. 29 a af Markjorderne. Asylet, der er brandforsikret for 3,280 Kr., eier en Kapital af 109 Kr. 8 Ø. foruden nedenstaaende Legat.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten, Dommeren og et Byraadsmedlem. Fundats af 11. Juni 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 87), stadf. 14. April 1887.

8. **Afdøde Borgermester H. C. Sagers Julegave-Legat til Rudkjøbing Asyl,** stiftet af Samme med 2,210 Kr., nu 2,279 Kr. 40 Ø., hvis Renter anvendes til Julegaver til samtlige Asylbørn.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Asylbestyrelsen. Fundats (Min.-Tid. 1887 A, S. 96), stadf. 16. Mai 1887.

KIRKEN.

9. **Panks Legat,** stiftet 1587 af Raadmand Pank med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 12. Okt. 1587 (Hofman VI, S. 212; Jorgensen, S. 55).

10. **Christen Lauritzens Legat,** stiftet 1616 af Tolder og Byfoged Christen Lauritzen med 250 Sldr. til Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 4. Sønd. i Adv. 1616 (Hofman VI, S. 212; Jørgensen, S. 56).

11. **Claus Bertelsens Legat,** stiftet af Byfoged Claus Bertelsen (f. 1648, begr. 5. Nov. 1715) 1675 med 33 Rdl. 2 Mk., 1698 med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebreve af 14. Jan. 1675 og 11. Dec. 1698 (Hofman VI, S. 212 og 213; Jørgensen, S. 57).

12. **Nicolai Feddersens Legat,** stiftet 1719 af Raadmand Nicolai Feddersen (f. c. 1675, begr. 10. Sept. 1753) og Hustru Ingeborg Marie Hansdatter Gloumand (f. i Aug. 1678, begr. 6. April 1735) med 25 Rdl. til Voxlys i en af dem til Kirken skjænket Lysekrone.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 213; Schack IV, S. 281; Jørgensen, S. 57).

13. **Provst Nielsens Legat,** stiftet 1719 af Sognepræst til Lindelse, Provst Gjøde Nielsen (f. 1679 † 5. Febr. 1752) og Hustru Sophie Elisabeth Jessen (f. 1680 † 26. Dec. 1730) med 200 Sldr. til Kirkens Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 11. Juni 1719 (Hofman VI, S. 214; Schack IV, S. 282; Jørgensen, S. 57).

14. **Bruuns Legat,** stiftet 1728 af Kaptainløitnant Bruun med 13 Rdl. 2 Mk. til Vedligeholdelse af hans Hustrus Begravelse.

Legatet antages at være indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 8. Sept. 1728 (Hofman VI, S. 218; Schack IV, S. 282; Jørgensen, S. 60).

15. **Kjeldsens Legat,** stiftet 1729 af Marie Elisabeth Jepsen, Enke 1° efter Sognepræst til Rise Dominikus Brandt (døbt 1. Juni 1647 † i Sept. 1703), 2° efter Kirkeværge Laurids Kjeldsen (f. 1662, begr. 22. April 1729), og Medarvinger med 20 Rdl. til Voxlys i en af dem til Kirken skjænket Lysekrone.

Gavebrev af 11. Juni 1729 (Hofman VI, S. 218; Schack IV, S. 282; Jørgensen, S. 60).

16. **Enken Anna Rosine Bertelsens Legat,** stiftet 1731 af Anna Rosine (f. 1670, begr. 4. Mai 1731), Enke 1° efter Byfoged Claus Bertelsen Butner (se ovenfor 3), 2° g. m. Byfoged Christopher Friderich Friderichsen (begr. 25. Okt. 1754), med 100 Rdl. til Voxlys i den store Lysekrone og til Vedligeholdelse af hendes Epitafium samt til Altertavlens Renovation.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 28. April 1731 (Hofman VI, S. 221; Schack IV, S. 282; Jørgensen, S. 60).

17. **Ole Borch Lunds Legat,** stiftet 1737 af Kammerraad, Tolder Ole Borch Lund med 100 Rdl. til hans Begravelses Vedligeholdelse samt til Kirkens Fornødenheder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 13. Mai 1739 (Hofman VI, S. 221; Schack IV, S. 282; Jørgensen, S. 61).

18. **Sammes Legat,** stiftet 1746 af Kammerraad Ole Borch Lund (se ovenfor 17) og Hustru Riborg Margrethe Clausdatter (begr. 23. Juli 1751), Enke efter Peder Pedersen, med 100 Rdl. til deres Gravmonuments Konservation og Perpetuation.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 30. Juni 1746 (Hofman VI, S. 223; Schack IV, S. 282).

19. **Mogens Hansens Legat,** stiftet 1749 af Jacob Kruuse i Rudkjøbing (f. 1700, begr. 3. Febr. 1763) og Niels Hansen i Rødby med 100 Rdl. til Vedligeholdelse af Borgermester Mogens Hansens (f. 4. Nov. 1633 † 13. Febr. 1693) Begravelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 31. Marts 1749 (Hofman VI, S. 223; Schack IV, S. 283).

20. **Amtsprovst Lunds Legat,** stiftet 1834 af Amtsprovst, Sognepræst til Rudkjøbing og Skrøbelev Peter Egede Lund (f. 31. Aug. 1769 † 18. Sept. 1846) med 200 Rdl., nu 400 Kr. til Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen (Schack IV, S. 283).

ANDRE LEGATER.

21. **Panks Legat,** stiftet 1587 af Raadmand Pank (se ovenfor 9) med 300 Rdl. til de Fattige samt til fattige Skolebørn til Bøger og Papir.

Gavebrev af 12. Okt. 1587 (Hofman VI, S. 212; Jørgensen, S. 55). Rskr. 4. Marts 1740.

22. **Christen Lauritzens Legat,** stiftet 1616 af Tolder og Byfoged Christen Lauritzen (se ovenfor 10) med 100 Rdl. in. sp. til Skolen og de Fattige.

Gavebrev af Sønd. i Adv. 1616 (Hofman VI, S. 212; Jørgensen, S. 56). Rskr. 4. Marts 1740.

23. **Margrethe Torkildsdatter** gav 1618 et 10 Fags Hus og 2 Skpr. Land i Østertoft til den danske Skole.

Denne Gave er nu ganske ubekjendt (Hofman VI, S. 229; Jørgensen, S. 62).

24. **Claus Bertelsens Legat,** stiftet 1671 af Byfoged Claus Bertelsen med 16 Rdl. 4 Mk. til de Fattige, 4. Jan. 1675 fremdeles med 33 Rdl. 2 Mk.

Hofman VI. S. 212; Jørgensen, S. 56.

25. **Jens Jørgensens Legat,** stiftet før 1673 af Handelsmand Jens Jørgensen med 33 Rdl. 2 Mk. til de Fattige.

Hofman VI, S. 212; Jørgensen, S. 56.

26. **Borgermester Nissens Legat,** stiftet 1689 af Thomas Nissen med 16 Rdl. 4 Mk. til de Fattige.

Hofman VI, S. 213; Jørgensen, S. 57.

27. **Hans Rasmussens Legat,** stiftet af Raadmand Hans Rasmussen (f. 1622, begr. 27. Marts 1693) med 40 Rdl. til de Fattige.

Hofman VI, S. 213; Jørgensen, S. 57.

28. **Præsten Krags Legat,** stiftet 1704 af Sognepræst til Magleby Frands Krag (f. c. 1657 † 11. Febr. 1725) med 58 Rdl. til Skolen og de Fattige.

Gavebrev af 5. Dec. 1704 (Hofman VI, S. 213; Jørgensen. S 57). Rskr. 4. Marts 1740.
Legaterne 21, 22 og 24—28 ere inddragne under Kommunens Midler.

29. **Rasmus Pedersens Legat,** stiftet 1715 af Rasmus Pedersen (f. 1659, begr. 18. Juli 1724) og Hustru Anne Henriksdatter Lytke (f. 1661, begr. 16. Nov. 1715) med 2,000 Rdl., nu 3,745 Kr. 98 Ø., af hvis Renter Organisten nyder 9 Kr., Resten gaaer i Skole- og Fattigkassen. Den Latinskolen tillagte Andel i Legatet er overgaaet til Odense Kathedralskole.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Øvrigheden. Fundats af 3. Jan. 1715 (Hofman VI, S. 215; Schack IV, S. 284; Jørgensen, S. 58). Rskr. 4. Marts 1740.

30. **Lunds Legat,** stiftet 1746 af Kammerraad Ole Borch Lund og Hustru Riborg Margrethe Clausdatter (se ovenfor 17 og 18) med 100 Rdl. til de Fattige.

Legatet er inddraget under Kommunens Midler. Testamente af 30. Sept. 1746 (Hofman VI. S. 223).

31. **Pilegaards Legat,** stiftet 1780 af Kjøbmand Jens Pilegaard med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 6 Fattige, fortrinsvis af hans Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 11. Dec. 1780 (Schack IV, S. 285; Jørgensen, S. 63), konfirm. 2. Febr. 1781.

32. **Niels Hansens Legat,** stiftet 1810 af Kjøbmand Niels Hansen med 500 Rdl., 1813 omskrevne til 200 Rbd., som efter hans Død ere tilfaldne Kommunen til fri Raadighed, dog at hans nærmeste Paarørende, som maatte være trængende, ansees fortrinlig berettigede at nyde Understøttelse af Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Overenskomst af 7. Juni 1810 (Schack IV, S. 286).

33. **Ole Skibbyggers Legat,** stiftet 1809 af Ole Skibbygger med 6,000 Rdl., der udlagdes med 2 Brandkasseobligationer, som 1834 kontant udbetaltes med 650 Rdl., nu 8,619 Kr. 30 Ø., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 1. Marts 1809 (Schack IV, S. 287). Canc.-Skr. 21. Dec. 1847 (utrykt).

34. **Jacob Sørensens Legat,** stiftet af Handelsmand Jacob Sørensen (f. 1777 † 20. Febr. 1842) og Hustru Kirsten Pedersdatter (f. 1766 † 5. Nov. 1842) med 100 Rdl. til Fattigkassen, mod at deres Gravsted vedligeholdes til 1900.

Legatet, som indkom 28. Sept. 1843, bestyres af Byraadet.

35. **Jens Pilegaard Bays og Hustru Ane Marie Bay født Basballes Legat til Fordel for Trængende i Familien og Andre,** stiftet 1860 af Jens Pilegaard Bay (f. 5. Sept. 1801 † 16. Okt. 1865) og Hustru Ane Marie Basballe (f. 13. Juli 1807 † 6. Dec. 1883) med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i 16 livsvarige Portioner paa 50 Kr. til Trængende af Legatstifternes Familie og andre Trængende, særlig Enker efter forulykkede Skippere, saaledes at trængende Familiemedlemmer kunne oppebære indtil 4 Portioner, og 400 Kr. til Bestyrelsesudgifter.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Direktionen for Langelands Sparekasse. Fundats af 31. Dec. 1860 med Tillæg af 11. Febr. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 131), stadf. 11. Juni 1874.

36. **Kjøbmand C. S. Boyes og Hustrus Legat,** stiftet af Claus Stage Boye (f. 31. Okt. 1789 † 29. Mai 1869) og Hustru Mette Marie Hansen (f. 12. Nov. 1795 † i Dec. 1850) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Byfogden, Distriktslægen og 1 Byraadsmedlem. Fundats af 30. Nov. 1870.

37. **Rasmus Hansens og Hustru Christiane Hansen født Bays Legat,** stiftet 1871 af Rasmus Hansen (f. 5. Jan. 1805 † 15. April 1887) og Hustru Christiane Bay (f. 1806 † 21. Juli 1875) med 10,000 Kr., nu 10,073 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles før Jul i Portioner paa 20—40 Kr. til Trængende, særlig Sømænd og deres Enker, fortrinsvis Efterkommere efter Kjøbmand Poul Hansen (f. i Okt. 1777 † 29. Mai 1830) og Johanne Pernille Bruus (f. 16. Juni 1783 † 2. Febr. 1849) og efter Kjøb-

mand Erik Bay (f. 19. Febr. 1776 † 9. Febr. 1838) og Sidsel Ring (f. 11. Okt. 1781 † 29. Jan. 1862).

Legatet bestyres af Byraadet og Sognepræsten. Fundats (Min.-Tid. 1871 A, S. 167), stadf. 5. Aug. 1871.

38. **De tre Søskende Glads Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Aug. 1871 og Kodicil af 15. Mai 1872 af Skomagermester Andreas Jensen Hudvig Glad, Johanne Dorothea Glad og Hansine Ingeborg Henrikke Glad (se ovenfor 5) med 1,000 Rdl., nu 2,753 Kr. 10 Ø., hvis Renter oplægges i 52 Aar til mindst 8,000 Kr. og da uddeles til Julen i 16 Portioner paa 40 Kr. til 4 trængende Skomagermestre, 4 Skomagermesterenker og -døtre og 8 andre Haandværkere og deres Enker og Døtre.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Febr. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 36), stadf. 28. Febr. 1873.

38. **Borgermester Sagers Legat til Vedligeholdelse af Brødrene Ørsteds Monument,** stiftet af Borgermester og Byfoged Hans Carl Sager (se ovenfor 7) med 1,600 Kr., nu 1,809 Kr. 20 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af det over Brødrene, Direktør for den polytekniske Læreanstalt, Geheimekonferensraad Hans Christian Ørsted (f. 14. Aug. 1777 † 9. Marts 1851) og Geheime-Statsminister, Geheimekonferensraad Anders Sandøe Ørsted (f. 21. Dec. 1778 † 1. Mai 1860) i Rudkjøbing reiste Monument.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Dommeren og 1 Byraadsmedlem. Fundats af 11. Juni 1886, stadf. 7. Febr. 1887.

40. **Kong Christian d. IX's og Dronning Louises Legat for Trængende i Rudkjøbing Kommune,** stiftet ved frivillige Gaver i Anledning af Regjeringsjubilæet den 15. Nov. 1888 med 1,000 Kr., nu 1,021 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 15. Nov. i lige store Portioner til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 258), stadf. 1. Nov. 1888.

41. **Provst Aleth Hansens Familielegat,** stiftet af hans Datter, Fru Claudine Caroline Cathrine Hansen (f. 6. Juli 1848) og hendes Mand, Politidirektør i Kjøbenhavn Eugen Petersen (f. 11. April 1840) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af fhv. Kultusminister, Provst Aleth Sophus Hansens (f. 21. Febr. 1817 † 24. Dec. 1889) Familiegravsted paa Rudkjøbing Kirkegaard, Resten uddeles til en trængende Descendent udenfor Fattigvæsenet af Provst Aleth Sophus Hansens Farfader, Kjøbmand Niels Hansen i Rudkjøbing.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Febr. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 160), stadf. 16. Mai 1892.

SVENDBORG KJØBSTAD.

Svendborg Kjøbstad 1869 til 1893, udgivet paa Foranstaltning af Svendborg Byraad af Torkild P. Lund, Borgmester. Svendborg 1894.

STIFTELSER.

1. **Svendborg Hospital,** oprettet 1586 af Helvig Hardenberg til Arreskov (f. 28. Marts 1540 † 14. Juli 1599), Enke efter Erik Rosenkrantz til Kjærstrup (f. 1520 † 8. Nov. 1575), med et Hus i Klosterstræde til 6 Fattige og 2,000 Rdl. Sp. Belæggelsesretten tilkommer Eieren af Stamhuset Taasinge. Renten er fastsat til 216 Kr. 66 Ø., hvoraf Lemmerne nyde hver 28 Kr. Hospitalet eier desuden en Kapital af 5,910 Kr. 7 Ø.

Hospitalet bestyres under Byraadets Overtilsyn af Byfogden som Inspektør og en Forstander. Legatet staaer i Stamhuset Taasinge. Fundats af 29. Sept. 1586 (Hofman VI, S. 78). Obligation af 1. Marts 1679 (Schack IV, S. 303). Rskr. 16. Dec. 1735. Rskr. 17. Aug. 1736 (Hofman VI, S. 81). Se Saml. til Fyns Hist. og Top. I, S. 167; Lund, S. 120.

2. **Borgerstiftelsen,** oprettet 1864 af en Del Borgere i Svendborg ved frivillige Bidrag paa en af Kommunen skjænket Grund med Eiendommen Matr.-Nr. 63, Gade-Nr. 69 i Bagergade, brandforsikret for 28,380 Kr., til 18 Friboliger for over 50 Aar gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, som med Hæder have deltaget i Kommunens offenlige Liv. Beboerne nyde 35—51 Kr. i Legatrenter.

Stiftelsen bestyres af 7 Medlemmer, hvoraf 2 skulle være Medlemmer af Byraadet, der i sin Tid, naar de oprindelige Bidragydendes Antal er svundet ind til under 50, skal vælge den hele Bestyrelse. Vedtægt af 11. Mai 1874 (Lund, S. 124).

Stiftelsen eier følgende Legater:

3. **Frederik Hansens Legat,** stiftet 1871 af Garver og Skomager Frederik Hansen (f. 1792 † 2. Okt. 1871) med 35,662 Kr. 93 Ø., som ere anvendte til Stiftelsens Opførelse paa nær 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til dens Vedligeholdelse.

Testamente af 30. Sept. 1871 (Lund, S. 125).

4. **Pastor C. E. Suhrs og Hustrus Understøttelseslegat,** stiftet 1880 af Mette Andrea Rasmine Kirketerp (f. 23. Febr. 1805 † 26. Dec. 1881), Enke efter Sognepræst til Tved Carl Emil Suhr (f. 15. Okt. 1795 † 15. Jan. 1879), med 4,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Stiftelsens Beboere.

Testamente af 4. Jan. 1880 (Lund, S. 126 og 143).

5. **Anonymt Legat,** stiftet 1881 med 3,000 Kr., hvis Renter anvendes til Indkjøb af Brændsel til Stiftelsens Beboere.

Gavebrev af 1. Okt. 1881 (Lund, S. 126).

6. **Kjøbmand Rudolph Georg Fogs og Hustru Christine født Haastrups Legat,** stiftet 1881 af Christine Haastrup (f. 7. Juni 1820), Enke efter Kjøbmand og Bankdirektør Rudolph Georg Fog (f. 1. Juni 1819 † 9. Nov. 1881), med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige Portioner til Stiftelsens Beboere.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelse. Fundats af 15. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 155; Lund, S. 126 og 138), stadf. 12. Sept. 1882.

7. **Konsul Ph. N. Schytts og Hustru Camilla Schytt født Meyers Legat til Borgerstiftelsen i Svendborg,** stiftet 1884 af Philip Neander Schytt (f. 13. Mai 1805 † 23. Jan. 1890) og Hustru Camilla Meyer (f. 20. Marts 1846) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 28. Dec. i Portioner paa 20—30 Kr. til Stiftelsens Beboere.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelse. Fundats af 28. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 115; Lund, S. 126 og 139), stadf. 31. Mai 1884.

8. **Gartner Christensens Legat,** stiftet 1887 af Christen Jacob Christensen med 400 Kr., nu 529 Kr. 80 Ø., til Stiftelsen.

Testamente af 23. Aug. 1870 (Lund, S. 126).

9. **Garver Hans Andersens og Hustru Amalie Corfitzens Legat,** stiftet 1891 af Catharine Amalie Corfitzen (f. 18. Sept. 1812 † 23. April 1892), Enke efter Garver Hans Andersen (f. 7. Febr. 1797 † 10. Dec. 1862), med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i Portioner paa 5 Kr. til de mest Trængende i Stiftelsen, fortrinsvis Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Jan. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 57; Lund, S. 126 og 136), stadf. 23. Febr. 1891.

10. **M. Assams og Hustrus Legat,** stiftet 1891 af Christiane Marie Lasson (f. 2. Sept. 1824), Enke efter Redaktør Ferdinand Maximilian Assam († 31. Dec. 1891), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles med ½ den 24. April, ½ Juleaften i lige Dele til 4 Enker i Stiftelsen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelse. Fundats af 27. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 106; Lund, S. 126 og 141), stadf. 4. Marts 1892.

11. **Børneasylet „Børnely“,** oprettet 1873 paa en af Kommunen skjænket Grund dels ved en det efter Skomager Frederik Hansen (se ovenfor 3) tilfalden Kapital af 2,000 Kr., dels ved Bidrag fra Stiftets Kommunefond, dels ved Gaver, med Eiendommen Matr.-Nr. 99, Gade-Nr. 28 i Bagergade, brandforsikret for 8,440 Kr.

Asylet bestyres af 4 Mænd og nogle Damer samt en Asylmoder.

Asylet eier nedenstaaende Legater:

12. **Kjøbmand Rudolph Georg Fogs og Hustru Christine Fog født Haastrups Legat,** stiftet 1881 af Christine Haastrup, Enke efter Kjøbmand og Bankdirektør Rudolph Georg Fog (se ovenfor 6), med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Børneasylet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Asylbestyrelsen. Fundats af 15. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 154; Lund, S. 129 og 138), stadf. 12. Sept. 1882.

13. **Konsul Ph. N. Schytts og Hustru Camilla Schytt født Meyers Legat for „Børnely“ i Svendborg,** stiftet 1884 af Philip Neander Schytt og Hustru Camilla Meyer (se ovenfor 7) med 1,500 Kr., hvis Renter anvendes med ½ til Børnenes Bespisning i „Børnely“ den 28. Dec., med ½ ved Sygdomstilfælde.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Direktionen for „Børnely“. Fundats af 28. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 113; Lund, S. 129 og 139), stadf. 31. Mai 1884.

14. **Baagøes Understøttelseslegat for værdige og trængende Personer af begge Kjøn i Svendborg** se nedenfor 49.

15. **Frøken Caroline Baagøes Legat** se nedenfor 51.

NIKOLAI KIRKE.

16. **Christoffer von Offenbergs Legat,** stiftet 1656 af Hofmester Christoffer von Offenberg til Lykkesholm († 1658) og Hustru Marie Lützow († 1674) med et Vænge paa c. 5 Tdr. Land til Klosterkirken. Da denne Kirke 1828 blev nedbrudt, henlagdes Vænget til begge Byens Kirker.

Fundats af 20. Marts 1656 (Hofman VI, S. 76; Schack IV, S. 238 og 240). Kgl. Resol. 2. April 1828.

17. **Knud Knudsens Legat,** 40 Sldr. til Kirken.

Hofman VI, S. 51.

18. **Bodil Friis' Legat,** stiftet 1725 af Bodil Friis Madsdatter, Enke efter kgl. Confessionarius, Dr. theol. Peder Jespersen (f. 9. Nov. 1647 † 3. Nov. 1714), med 218 Rdl. til Kapellet og hendes første Mand, Raadmand Povel Boesens Begravelse.

Gavebrev af 25. Mai 1725 (Hofman VI, S. 51).

19. **Luxdorphs Legat,** stiftet 1728 af Ellen Marie Luxdorph (f. 20. Aug. 1683 † 27. Aug. 1748), Enke efter Oberstløitnant Ludvig Nicolas von Fuchs († 1714), med 10 Sldr. til Vedligeholdelse af den af hendes Moder til Kirken skjænkede Lysekrone.

Gavebrev af 23. Sept. 1728 (Hofman VI, S. 52).

20. **Naaman Møllers Legat,** stiftet af Organist ved Vor Frue Kirke Naaman Møller (begr. 15. Okt. 1767) med 50 Sldr. til Orgelværkets Vedligeholdelse.

Hofman VI, S. 51.

21. **Det Riisbrigh'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Marts 1833 af Viceadmiral Frederik Christian Riisbrigh og Hustru med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa St. Nicolai Kirkes Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkens Værge. Fundats (Rskr. 1838, S. 163), konfirm. 29. Mai 1838.

22. **Fru Dannemands Legat,** stiftet 1860 af Fru Frederikke Benedicte Dannemand født Ravsted (f. 6. Aug. 1792 † 23. Dec. 1862) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til Vedligeholdelse af det Ravsted'ske Gravsted paa St. Nikolai Kirkegaard til 1920. Af Renten nyder Sognepræsten 20 Kr. for at tilse Gravstedet og holde Regnskab over Legatets Indtægter og Udgifter.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Testamente af 28. Okt. 1860.

23. **Gjæstgiver Trochmanns Legat,** stiftet 1864 af Gjæstgiver Johannes Nellemann Trochmann († 18. Okt. 1866) med 100 Rdl. til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted til 1966. 1868 forbrugtes Kapitalen til Kirkens Forsyning med Gasbelysning.

Testamente af 12. April 1864.

24. **Kordegn Schaldemoses Legat,** stiftet med 100 Kr. til Kirken til Vedligeholdelse af hans Gravsted. Vedligeholdelsen er udløben og Kapitalen indgaaet i Kirkens Formue.

25. **Boghandler Buschs Enkes Legat,** stiftet med 140 Kr. til Kirken, mod at hendes og hendes Mands Gravsted vedligeholdes til 1975.

Legatet bestyres af Kirkens Værge.

26. **Seilmager N. Wests og Hustrus Legat,** stiftet 1884 med 300 Kr. til Kirken, mod at deres Gravsteder vedligeholdes til 1968.

Legatet bestyres af Kirkens Værge.

27. **Pastor Emil Warburgs Legat til St. Nikolai Kirke i Svendborg,** stiftet af Pastor Emil Frederik Vilhelm Warburg (f. 18. Mai 1817 † 10. Marts 1886) med 2,544 Kr. 45 Ø., hvis Renter anvendes til at fremme Korsangen i Kirken.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 14. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 75; G. R. 1888, S. 140; Lund, S. 143), stadf. 5. April 1888.

28. **Warburgs Legat,** stiftet 1888 af Arvingerne efter Sognepræst til St. Nikolai Kirke Emil Frederik Vilhelm Warburg (se ovenfor 27) med 200 Kr. til Kirken, mod at hans Gravsted vedligeholdes til 1988.

Legatet bestyres af Kirkens Værge. Stiftsøvrighedsresolution af 18. Aug. 1888.

29. **Sømand Hans Staacks Legat,** stiftet 1894 med 200 Kr. til Kirken til Vedligeholdelse af et Gravsted til 1914.

Legatet bestyres af Kirkens Værge. Stiftsøvrighedsresolution af 24. Febr. 1894.

VOR FRUE KIRKE.

30. **Henrik Ficks Legat,** stiftet 1798 af Bager Henrik Fick (f. 1719 † 3. Mai 1802) og Hustru Gjertrud Andersdatter (f. 1725 † 8. Aug. 1800) med 2 Sølvalterstager, som 1853 solgtes for 325 Rdl., nu 650 Kr.; Renten tilfalder Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 31. Dec. 1798 (Schack IV, S. 254; Lund, S. 116). Min.-Skr. 31. Aug. 1853 (G. R.).

31. **Christoffer von Offenbergs Legat** se ovenfor 20.

ANDRE LEGATER.

32. **Mads Graaes og Hustru Anne Muncks Legat,** stiftet 1767 af Kjøbmand i Svendborg Mads Graae (døbt 14. Aug. 1691, begr. 26. April 1768) og hans anden Hustru Anne Munck (f. 1689, begr. 2. Dec. 1771) med 2 Boliger med Jord i Kattesundet til Beboelse for 6 Almisselemmer og 100 Rdl. 1838 bortsolgtes Husene og Jorderne, og 1876 restitueredes Legatet af Byraadet med 6,000 Kr., hvis Renter uddeles til 6 trængende Enker eller ugifte Døtre efter Borgere udenfor Fattigvæsenet med 40 Kr. til hver paa Livstid, fortrinsvis til Personer af Legatstifternes Slægt.

Gavebrev af 10. April 1767 (Schack IV, S. 242). Fundats af 21. Juni 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 90; Lund, S. 133), stadf. 10. Juni 1876.

33. **Brandts Legat,** stiftet 1774 efter Kjøbmand og Kirkeværge Hans Christian Gummesen Brandt (begr. 20. Febr. 1773) ved hans Søn, Kjøbmand og Kirkeværge Ernst Hansen Brandt (døbt 8. Mai 1749 † 24. Juni 1816) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til en Trængende i Vor Frue Sogn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. Jan. 1774 (Schack IV, S. 247; Lund, S. 133).

34. **Bager Henrik Ficks og Hustrus Legat,** stiftet 1798 af Henrik Fick og Hustru (se ovenfor 30) med 700 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 fattige Haandværksdrenge og Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 31. Dec. 1798 (Schack IV, S. 254; Lund, S. 133).

35. **Jytte Kirstine Nielsens Legat,** stiftet 1800 af Jytte Kirstine Pedersen († 27. Marts 1801), Enke efter Kjøbmand Ernst Nielsen (f. 1734 † 16. Febr. 1798), med et Vænge paa 5 Tdr. 1 Skp. Land til Fattigvæsenet. 1848 overdroges Vænget til Kommunen til fri Disposition, mod at den aarlig betaler 36 Tdr. Byg eller mindst 300 Kr. i 6 Portioner til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 24. Mai 1800 (Schack IV, S. 244; Lund, S. 134), konfirm. 27. Juni 1800. Min.-Skr. 12. Dec. 1848 (utrykt). Byraadsbeslutning af 8. Dec. 1869.

36. **Madam Schiøts Legat,** stiftet 1804 af Madame Schiøt (f. 1742 † 22. Marts 1804) med 250 Rdl. til Fattigkassen.

Legatet er indgaaet i Kæmnerkassen. Ingen Fundats (Schack IV, S. 247; Lund, S. 133).

37. **Borrings Legat,** stiftet 1805 af Partikulier Hermann Wegner Borring (f. 1734 † 19. Jan. 1805) med 160 Rdl. til Fattigkassen.

Legatet er indgaaet i Kæmnerkassen. Gavebrev af 9. Dec. 1805 (Schack IV, S. 246; Lund, S. 133).

38. **Karen Skalkams Legat,** stiftet 1809 af Karen (f. 1725 † 7. Febr. 1811), Enke efter Kjøbmand Peter Skalkam (f. 1744 † 8. Juli 1807), med 200 Rdl., nu 240 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 6. April 1809 (Schack IV, S. 249; Lund, S. 135).

39. **Det Wilhjelm'ske Legat,** stiftet 1811 af Sagfører Frederik Ditzel Wilhjelm (f. 1758 † 25. Febr. 1815) med en aarlig Afgift af Stedet Nr. 116a i Skattegade paa 40 Rdl. og 2,000 Rdl., nu 4,400 Kr., hvis Renter tilligemed Afgiften uddeles til Legatstifterens trængende Slægtninge og, naar Ingen af dem trænger, hvert 3. Aar som Brudegave, event. til andre Trængende i Svendborg.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af 2—3 Retskafne af den Wilhjelm'ske Familie i Byen eller Stiftet. Gavebrev af 29. Mai 1811 (Rskr. 1815, S. 272; Schack IV, S. 250; Lund, S. 137), konfirm. 6. Okt. 1815.

40. **Daniel Møllers og Hustrus Legat,** stiftet 1815 af Daniel Møller og Anne Magdalene Møller med 200 Rdl. til Fattigkassen.

Legatet er indgaaet i Kæmnerkassen. Gavebrev af 23. Mai 1815 (Schack IV, S. 253; Lund, S. 133).

41. **Sophie Hansens Legat,** stiftet af Sophie Hoffman (f. 1741 † 14. Okt. 1826), Enke efter Tobaksfabrikant Hans Hansen (f. 1753 † 23. Dec. 1823), med 4,000 Rbd., nu 8,158 Kr. 58 Ø., af hvis Renter 80 Kr. gives til en Enke efter en Sognepræst ved Frue Kirke, 64 Kr. til en Enke efter en Degn ved samme Kirke, Resten uddeles til Husarme, og 1,000 Rdl. til en Arbeidsanstalt, hvis Renter skulde oplægges, til en saadan kunde opføres. Denne sidste Del af Legatet er formentlig forlængst anvendt efter Bestemmelsen.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Borgermesteren og Sognepræsterne. Testamente af 1. Juni 1824 (Rskr. 1827, S. 95; Coll.-Tid. 1827, S. 163; Schack IV, S. 254; Lund, S. 135). Fundats af 13. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 53), stadf. 2. Febr. 1894.

42. **Caroline-Amalie-Stiftelsen,** oprettet 1842 af 5 Mænd i det Øiemed at indsamle en Kapital til med Renten at understøtte trængende Haandværksmestre og Fabrikanter samt disses Enker. Stiftelsen eier en Kapital af 12,900 Kr. foruden nedenstaaende Legater.

Stiftelsen bestyres af 5 Mænd.

43. **Ewald Lassens Legat,** stiftet 1864 af Bogholder Ewald Lassen (f. 1794 † i Marts 1877) med 600 Kr., hvis Renter uddeles i 1 Portion paa 24 Kr.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelsen. Testamente af 24. Okt. 1864.

44. **Anonymt Legat,** stiftet 1881 med 500 Kr., hvis Renter uddeles i 1 Portion paa 20 Kr.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Skrivelse af 1. Okt. 1881.

45. **Kjøbmand Rudolph Georg Fogs og Hustru Christine født Haastrups Legat,** stiftet 1881 af Christine Haastrup, Enke efter Kjøbmand og Bankdirektør Rudolph Georg Fog (se ovenfor 6), med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Stiftelsen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelse. Fundats af 15. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 155; Lund, S. 124 og 138), stadf. 12. Sept. 1882.

46. **Konsul Ph. N. Schytts og Hustru Camilla Schytt født Meyers Legat for gamle, værdige og trængende Haandværksmestre og deres Enker i Svendborg,** stiftet 1884 af Philip Neander Schytt og Hustru Camilla Meyer (se ovenfor 7) med 1,500 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 28. Dec. i 2 Portioner paa 30 Kr. 30 Ø.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Direktion. Fundats af 28. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 115; Lund, S. 124 og 140), stadf. 31. Mai 1884.

47. **Kjøbmand Ole Maegaards Legat,** stiftet 1862 af Ole Maegaard med 2,100 Rdl., nu 4,200 Kr., som efter en Legatars Død anvendes til Opførelse af Smaaboliger for Trængende af Handelsstanden, Kontorister og Skrivere samt til en Arbeidsanstalt.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 23. April 1862 (Lund, S. 135).

48. **Hedevig Sofie West født Kraghs Legat, oprettet af hendes Børn, Sophie Hansine Pouline Schytt født West, Frederikke Marie Amalie West, Andreasine Cathrine West og Murmester Carl Ludvig Søren West** se nedenfor 71.

49. **Baagøes Understøttelseslegat for værdige og trængende Personer af begge Kjøn i Svendborg,** stiftet ved Testamente af 26. Mai 1865 af Kjøbmand Hans Jørgen Baagøe i Svendborg (f. 23. Mai 1783 † 2. Aug. 1867) og Hustru Caroline Sophie Boje (f. 1. Jan. 1796 † 8. Jan. 1871) med 40,000 Kr., hvis Renter uddeles med 200 Kr. til Børneasylet, Resten hver Juleaften og Pinselørdagaften til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis ugifte Damer, som have levet under bedre Vilkaar, i 5 Portioner paa 80 Kr., 10 paa 40 Kr. 10 paa 30 Kr., 15 paa 20 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af 2 af Byraadet valgte Mænd og 3 Mænd af Legatstifternes Slægt, der have Eneraadighed over Uddelingen af Portionerne indtil 560 Kr., og som supplere sig selv. Fundats af 17. Jan. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 70; Lund, S. 137), stadf. 11. April 1871.

50. **H. J. Baagøes og Hustrus Familielegat,** stiftet af de Samme med 40,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Descendenter af Legatstifteren i hans to Ægteskaber med Maren Graae (f. 29. Sept. 1787 † 28. Juni 1826) og Caroline Sophie Boje. Skulde den Baagøe'ske Familie uddø, saaledes at der ikke længer gives Nogen

af Familien, som er berettiget til at nyde Legatet, inddrages dette under „Baagøes Understøttelseslegat for værdige og trængende Personer af begge Kjøn i Svendborg" (se ovenfor 49).

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Kjøbmand Jens Peter Baagøe, Kjøbmand Chr. Baagøe og Distriktslæge Angelo Petersen. Bestyrelsen supplerer sig selv af den Baagøe'ske Familie. Fundats af 17. Jan. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 81; Lund, S. 142), stadf. 25. April 1871.

51. **Frøken Caroline Baagøes Legat for trængende og værdige Fruentimmer,** stiftet 1867 af Caroline Baagøe (f. 16. Mai 1818 † 29. Sept. 1867) med 20,100 Rdl., nu 40,200 Kr., hvis Renter uddeles i 5 Portioner paa 80 Kr., 10 paa 60 Kr., Resten paa 40 Kr. til Hans Jørgen Baagøes (se ovenfor 49) Descendenter indtil 4. Led, hvorefter Legatets Kapital overgaaer til Svendborg Kommune.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af den arveberettigede Slægt, derefter af Byraadet. Testamente af 21. Sept. 1867.

52. **Prins Valdemars Forening i Svendborg,** stiftet 14. Jan. 1868 med det Formaal at understøtte syge, forliste eller alderssvage Skibsførere og Styrmænd, som ere hjemmehørende i Svendborg eller fare med Svendborg Skibe, Skibsrhedere, Mæglere, Navigationslærere og Lodser samt 6 Klasser Professionister, hvis Næring staaer i Forbindelse med Søen, og disses Enker og Børn. Stiftelsen eier 27,343 Kr. 60 Ø. foruden nedenstaaende Legater.

Bestyrelsen bestaaer af 5 Medlemmer. Generalforsamlingen vælger den og 5 Revisorer. Love af 14. Jan. 1889.

53. **Konsul Ph. N. Schytts og Hustru Camilla Schytt født Meyers Legat for „Prins Valdemars Forening" i Svendborg,** stiftet 1884 af Philip Neander Schytt og Camilla Meyer (se ovenfor 7) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 28. Dec. til 4 trængende Skippere eller Styrmænd i Foreningen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 28. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 114; Lund, S. 127 og 139), stadf. 31. Mai 1884.

54. **Smedemester og Skibsrheder Adolph Hansen Huusoms og Hustru Agnete født Møllers Legat for Prins Valdemars Forening i Svendborg,** stiftet 1888 af Agnete Møller (f. 29. Dec. 1835), Enke efter Adolph Hansen Huusom (f. 6. Okt. 1816 † 10. Jan. 1888) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Mai uddeles i 3 lige Portioner til trængende Skippere eller Styrmænd i Svendborg, som ere Medlemmer af Foreningen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 17. Marts 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 103; Lund, S. 127 og 141), stadf. 17. Mai 1888.

55. **Skibsrheder Jørgen Andersens Legat til Fordel for Sømandsstanden i Svendborg Toldsted,** stiftet 1892 af Arvingerne efter Jørgen Andersen med 500 Kr.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 12. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 56; Lund, S. 127 og 143), stadf. 3. Febr. 1893.

56. **Hjælpeforeningen i Svendborg,** stiftet 20. Sept. 1869 med det Formaal at hjælpe og støtte den retskafne og værdige Trængende i Nødstilfælde, eier følgende Legater:

57. **Enkefru Sophie Mathilde Lunds Legat til Fordel for enligstaaende, trængende Kvinder af den arbeidende Klasse i Svendborg,** stiftet

af Distriktslæge Vilhelm Julius David (f. 14. Juli 1821 † 17. Jan. 1883) til Minde om hans Søster Sophie Mathilde Lund født David med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul i Portioner paa 20 Kr. til Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Hjælpeforeningen. Fundats af 7. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 115; Lund, S. 128 og 139), stadf. 19. Juni 1883.

58. **Kjøbmand i Svendborg Johan Christian Riisbrighs og Hustru Anne Cathrine f. Grønvolds Legat,** stiftet ved Testamente af 7. April 1883 af Johan Christian Riisbrigh (f. 22. Aug. 1812 † 10. Marts 1889), Enkemand efter Anne Cathrine Grønvold (f. 21. Mai 1819 † 8. Sept. 1882), med 500 Kr., nu 510 Kr. 88 Ø., hvis Renter uddeles i Dec. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Hjælpeforeningen. Fundats af 24. Juli 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 43; Lund, S. 128 og 141), stadf. 9. Febr. 1891.

59. **Frederik Hansens Konfirmationsudstyrslegat,** stiftet 1871 af Garver og Skomager Frederik Hansen (se ovenfor 3) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til at udstyre 2 trængende Konfirmander, 1 i hvert af Byens Sogne.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Byens 2 Sognepræster. Testamente af 30. Sept. 1871.

60. **Grevinde du Berthiers Brudeudstyrslegat,** stiftet ved Testamente af 9. Juli 1875 af Grevinde Mathilde du Berthier, Enke efter Leon Greve du Berthier, med 10,768 Kr. 12 Ø, nu 10,743 Kr. 75 Ø., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til Udstyring af 2 fattige Brude, fortrinsvis af Borger- og Haandværkerstanden.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren og 2 Byraadsmedlemmer. Fundats af 30. April 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 154; Lund, S. 140). stadf. 11. Aug. 1887.

61. **Leon Greve du Berthiers og Hustru Mathilde Grevinde du Berthiers Legat til værdige Trængende i Svendborg,** stiftet ved den Sammes Testamente af 9. Juli 1875 med 18,662 Kr. 36 Ø., nu 18,650 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 22. Okt. i 20 lige store, livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, Mænd over 50, Kvinder over 40 Aar.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren og 2 Byraadsmedlemmer. Fundats af 30. April 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 153; Lund, S. 140). stadf. 11. Aug. 1887.

62. **Sypige Johansine Hansens Legat til Sygepleiens Fremme i Svendborg,** oprettet ved Testamente af 30. Sept. 1876 med Kodicil af 1. Nov. 1888 af Johansine Hansen († 14. Nov. 1888) med 796 Kr. 13 Ø. En Legatar nyder Renten paa Livstid.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten ved Vor Frue Menighed. Fundats af 22. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 259; G. R. 1890, S. 383), stadf. 20. Okt. 1890.

63. **Kjøbmand Rudolph Georg Fogs og Hustru Christine Fog født Haastrups Legat,** stiftet 1881 af Christine Fog født Haastrup (se ovenfor 6) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 15. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 117; G. R. 1882 A, S. 222; Lund, S. 138), stadf. 8. Juli 1882.

64. **Kjøbmand i Svendborg Johan Christian Riisbrighs og Hustru Anna Cathrine Grønvolds Legat,** stiftet ved Testamente af 7. April 1883 af Johan

Christian Riisbrigh (se ovenfor 58) med 5,000 Kr.; Renten af 1,000 Kr. skal oplægges, Resten uddeles efter nogle Legatarers Død i 4 Portioner paa Livstid til Haandværkere, deres Enker og Børn paa over 40 Aar udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifternes Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 41), stadf. 9. Febr. 1891.

65. **Kjøbmand i Svendborg Johan Christian Riisbrighs og Hustru Anna Cathrine Grønvolds Legat,** stiftet ved Testamente af 7. April 1883 af Johán Christian Riisbrigh (se ovenfor 58) med 5,000 Kr.; Renten af 1,000 Kr. skal oplægges, Resten uddeles i Portioner paa 100 Kr. paa Livstid til Kjøbmænd, deres Enker og Børn over 40 Aar udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifternes Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 44; Lund, S. 136), stadf. 9. Febr. 1891.

66. **Pastor Emil Warburgs Legat for trængende Konfirmander i St. Nicolai Sogn i Svendborg,** indsamlet 1885 af Menigheden ved Sognepræst til St. Nicolai Kirke Emil Frederik Vilhelm Warburgs (se ovenfor 27) Jubilæum med 1,300 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet; Renten uddeles af Sognepræsten. Fundats af 19. Juni 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 89; G. R. 1885, S. 226; Lund, S. 135), stadf. 20. Juli 1885.

67. **Smedemester og Skibsrheder Adolph Hansen Huusoms og Hustru Agnete født Møllers Legat,** stiftet 1888 af Agnete Møller, Enke efter Adolph Hansen Huusom (se ovenfor 54), med 8,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Mai uddeles i 7 lige store, livsvarige Portioner til Trængende i Svendborg af den næringsdrivende Klasse udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifternes og deres Forældres Descendenter i 100 Aar.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af $\frac{17.\text{ Marts}}{4.\text{ April}}$ 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 102; Lund, S. 135) stadf. 17. Mai 1888.

68. **Provst Ludvig Albert Warburgs Legat til Minde om hans Broder Sognepræst Emil Frederik Vilhelm Warburg for værdige Trængende i St. Nikolai Sogn i Svendborg,** stiftet 1890 af Provst Ludvig Albert Warburgs (f. 5. Juni 1821 † 26. Marts 1886) Slægt med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Marts 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 91; Lund, S. 135), stadf. 5. Mai 1890.

69. **Ludvig Svendsens og Hustru Amalie Wilhelmine født Sahmels Legat,** stiftet 1890 af Prokurator Ludvig Bernhard Svendsen i Frederiksberg (f. 20. Jan. 1845) til Minde om hans Forældre, Skomagermester i Svendborg Ludvig Svendsen (f. 25. Aug. 1804 † 25. Aug. 1853) og Amalie Wilhelmine Sahmel (f. 4. Sept. 1802 † 14. Aug. 1889) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 3 livsvarige

Portioner paa 50 Kr. til kristelige og værdige, trængende, over 45 Aar gamle Kvinder af Borgerklassen udenfor Fattigvæsenet. Legatstifterens Slægt er tildels fortrinsberettiget.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Marts 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 207; Lund, S. 136), stadf. 26. Aug. 1890.

70. **Axel Assams Legat,** stiftet 1892 af Bogtrykker i San Francisco Axel Assam med 500 Kr., hvis Renter uddeles 1 eller 2 Gange om Aaret til en trængende Konfirmand i St. Nicolai Sogn.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 8. Mai 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 170; Lund, S. 141), stadf. 21. Mai 1892.

71. **Hedevig Sofie West født Krags Legat, oprettet af hendes Børn, Sofie Hansine Pouline Schytt født West, Frederikke Marie Amalie West, Andreasine Cathrine West og Murmester Carl Ludvig Søren West,** stiftet af Sophie Hansine Pouline West (f. 16. Mai 1809 † 21. Jan. 1886), gift med Skibsfører Christian Schytt, Frederikke Marie Amalie West (f. 26. Juli 1811 † 19. April 1896), Andreasine Cathrine West (f. 29. Nov. 1816 † 6. Dec. 1891) og Carl Ludvig Søren West (f. 8. Juni 1815 † 27. Jan. 1892) til Minde om deres Moder Hedevig Sophie Krag, Enke efter Bomuldsvæver Jens West, med Eiendommene Matr.-Nr. 387 C og 388 i Vestergade, vunderede til 27,500 Kr., og en Kapital paa 2,000 Kr. samt noget til 844 Kr. 75 Ø. vurderet Løsøre. Efter en Legatars Død uddeles 1/2 af Indtægten af Byraadet i Portioner paa 100 Kr. til Trængende, 1/2 af Bestyrelsen for Caroline Amalies Stiftelse af 28. Juni i Portioner paa 100 Kr. til trængende Haandværksmestre og deres Enker, begge Dele fortrinsvis til Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres i 10 Aar under Byraadets Tilsyn af Byfogedfuldmægtig Chr. Christensen og Bankbogholder Chr. Rasmussen, derefter, naar Eiendommene ere realiserede, halvt af Byraadet, halvt af Bestyrelsen for Caroline Amalies Stiftelse af 28. Juni under Byraadets Tilsyn. Fundats af Sept. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 377), stadf. 10. Nov. 1893.

82. **Hofmanns Legat** se Norup Sogn i Odense Amt.

73. **Christiane la Cour født Trolles Legat for trængende Enker eller trængende ugifte Kvinder af den dannede Middelstand i Odense og Svendborg** se Odense Kjøbstad 296.

ÆRØSKJØBING KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Haandværkerhjemmet,** oprettet 1869 af Borger- og Haandværkerforeningens Sygekasse med et Hus til Fribolig for 4 trængende Haandværkere og deres Enker, eier desuden en Kapital af 3,600 Kr. Stiftelsen er brandforsikret for 5,800 Kr.

Stiftelsen bestyres af Sygeforeningens Bestyrelse.

2. **J. L. Rises Fribolig,** oprettet 1880 af Skipper Jens Lauritzen Rise (f. 18. Nov. 1815 † 11. Nov. 1886) og Hustru Ane Cathrine Nielsen (f. 9. Jan. 1821 † 20. Febr. 1892) med et Hus til 2 Friboliger for Trængende af Sømandsstanden og 8,541 Kr. 17 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 25 Kr. til Trængende af Sømandsstanden. Stiftelsen er brandforsikret for 2,035 Kr.

Stiftelsen bestyres af Skipper- og Skipperenke-Kassens Bestyrelse. Testamente af 20. Mai 1850.

LEGATER.

3. **Enewaldts Legat,** stiftet 1694 af hertugelig glücksborgsk Amtsskriver paa Graasten paa Ærø Peter Johannesen Enewaldt eller Ewald (f. 1627 † 1697) og Hustru Eva Marie Balzarn († 1707) med 1,500 Mk. Lybsk til Kirken, 2,600 Mk. Lybsk, hvis Renter tillagdes meget trængende Familier, fødte i Ærøskjøbing, 545 Mk. 10 Sk. Lybsk til de Fattige, der maa søge deres Brød fra Andres Døre, 300 Mk. Lybsk til Præsten, 200 Mk. Lybsk til Borgermesteren. Der uddeles nu 4 livsvarige Portioner paa 22 Kr. til Husarme.

Legatet bestyres under Eet med andre Legatmidler af Byraadet. Testamente af 22. Febr. 1694, konfirm. 11. Jan. 1696.

4. **J. Jessens Legat,** stiftet af Organist og Byskriver Jørgen Jessen (f. c. 1695, begr. 18. Juli 1750), nu 192 Kr., hvis Renter gives med 7 Kr. til en Fattig, der fører et kristeligt Levnet.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Testamente, konfirm. 25. Okt. 1751.

5. **Christen Josephsen Steens og Else Steens Legat,** stiftet 1772 af Kjøbmand Christen Josephsen Steen (f. 1722 † 26. Juli 1813) og Hustru Else

Clausdatter, nu 1,280 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Portioner paa 12 Kr. til Trængende, nærmest til Familien.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Testamente af 23. Nov. 1772.

6. **Jens og Karen Philipsens Legat,** stiftet 1775 af Jens Philipsen Hay (f. 1713, begr. 7. April 1792) og Hustru Karen Steen (f. 1712, begr. 17. Febr. 1795), nu 3,242 Kr. 39 Ø., hvis Renter uddeles med ialt 112 Kr. til 10 Trængende, især af Familien.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Fundats af 8. Okt. 1775, konfirm. 11. Sept. 1792.

7. **Jeppe Kehlets Legat,** stiftet 1787 af Jeppe Kehlet (døbt 15. Juni 1742, begr. 27. Juli 1791), nu 384 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende, nærmest af Familien, med 14 Kr.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Testamente af 22. Febr. 1787.

8. **Christen Josephsen Steens Legat,** stiftet 1798 af Kjøbmand Christen Josephsen Steen (se ovenfor 5), nu 1,920 Kr., hvis Renter tildeles 4 fattige Skipper- eller Kjøbmandsenker, dog nærmest af Familien, med hver 18 Kr.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Testamente af 24. Aug. 1798.

9. **Hans Jacob Clausens Legat,** stiftet 1804 af Kjøbmand Hans Jacob Clausen (døbt 25. Sept. 1740, begr. 18. Okt. 1803) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til 6 Fattige, nærmest af Familien, med hver 10 Kr.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Testamente af 30. Mai 1804.

10. **Den ældre Skipperkasse,** stiftet 1824 af Skippere i Byen med 285 Rbd. 92 Sk., nu 2,200 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker og Børn efter Søfolk og Skibsrhedere.

Kassen bestyres af Byfogden, 2 Byraadsmedlemmer og 2 Skippere. Fundats af 6. Sept. 1824.

11. **Caroline-Stiftelsen,** oprettet 1829 i Anledning af Prins Frederik Ferdinands Formæling med Prinsesse Caroline af Spare- og Laanekassen med hjælpeløse Børns Opdragelse til Formaal. Der uddeles nu 12 Portioner paa 64 Kr. af Sparekassens Overskud.

Stiftelsen bestyres af Sparekassens Bestyrelse. Kgl. Resol. 18. Juli 1829 (Rskr. 1829, S. 292; Coll.-Tid. 1829, S. 698).

12. **Polschaus Legat,** stiftet 1840 af Bager Nicolai Polschau († 1851—2) med 1,000 Rdl. Cour., nu 3,875 Kr. 75 Ø., hvis Renter uddeles til 8 nødlidende Borgerfamilier.

Legatet bestyres af Byraadets valgte Medlemmer og Sognepræsten. Testamente af 10. Juli 1840, konfirm. 27. Sept. 1852.

13. **Lindenhans Legat,** stiftet 1855 af tidligere Kateket i Ærøskjøbing, senere Sognepræst til Tyrstrup og Hjerndrup i Haderslev Amt Niels Johan Linden-

han (f. 1776 † c. 1855) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles en gammel skikkelig Kone, som nyder permanent Understøttelse af Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 10. Marts 1855.

14. **Toldoppebørselskontrollør Conéls Bøges og Hustru Salome Cathrine Bøge født Kocks Legat,** stiftet 1878 af Salome Cathrine Kock († 13. Sept. 1880), Enke efter Conéls Bøge, med 200 Kr., hvis Renter tildeles en Legatar og hans Børn for at vedligeholde Legatstifterindens og hendes Mands og hendes Moders og hendes Søsters Gravsteder Nr. 205, 206 og 267 paa Ærøskjøbing Kirkegaard til 1930, derefter ved Nytaar uddeles til en Trængende, fortrinsvis en Descendent af Legatstifterindens Brodersøn Philip Mortensen Kock.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Okt. 1878 (Min.-Tid. 1881 A, S. 108), stadf. 25. Juli 1881.

15. **Pastor Dahlerups Legat,** stiftet 1880 af Sognepræst til Ørbæk Harald Valdemar Dahlerup (f. 24. Mai 1815 † 2. Febr. 1894) med 482 Kr. 69 Ø., nu 611 Kr. 24 Ø.; Renten af 600 Kr. tildeles en trængende Pige paa over 40 Aar paa Livstid.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 1. Dec. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 60; G. R. 1881. A. S. 52), stadf. 19. April 1881.

16. **By- og Herredsfoged J. E. A. Carstens' Legat,** stiftet 1882 af Etatsraad Johan Ernst August Carstens (f. 12. Marts 1812 † 27. Sept. 1889) med 857 Kr. 5 Ø., nu 1,404 Kr. 95 Ø., hvis Renter oplægges til 3,500 Kr. og derefter hvert Aars 19. Dec. uddeles i 7 lige store, livsvarige Portioner til 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet i hver af Øens 7 Kommuner.

Legatet bestyres af Æreskjøbing Byraad. Fundats af 1. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 150), stadf 7. Sept. 1882.

17. **Konsul Ph. N. Schytts og Hustru Camilla født Meyers Legat for værdige Trængende i Ærøskjøbing Kjøbstad,** stiftet 1884 af Philip Neander Schytt (f. 13. Mai 1807 † 23. Jan. 1890) og Camilla Meyer (f. 20. Marts 1846) med 15,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 4 paa 20 Kr. af Bestyrelsen for „det kvindelige Velgjørenhedsselskab i Ærøskjøbing“, 11 paa 50 Kr. og 1 paa Restbeløbet til Sømænd og Enker, alle udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Byraadet. Fundats af 12. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 27), stadf. 1. Febr. 1884.

18. **Hans Fyhns Legat,** stiftet 1884 af Postfører Hans Jensen Fyhn († 30. Marts 1884) og Hustru Cathrine Jacobine Mogensen († 1. Jan. 1886) med et til 1,000 Kr. vurderet Hus i Ærøskjøbing og 1,416 Kr. 18 Ø. Efter en Legatars Død skal der af Huset og Pengene oprettes et Legat, hvis Renter tilfalde værdige Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 16. Marts 1884.

19. **Skibsrheder Christian Jensen Errboes og Hustru Anne Cathrine Errboe født Brandts Legat for værdige Trængende i Ærøskjøbing,** stiftet

ved Testamente af 30. Okt. 1885 af Anne Cathrine Brandt (f. 2. Okt. 1816 † 6. Marts 1887), Enke efter Skibsrheder Christian Jensen Errboe († 24. Okt. 1873), med 1,200 Kr.; Renten af 1,000 Kr. uddeles hvert Aars 2. Okt. i 3 livsvarige Portioner paa 15, 15 og 10 Kr. til mindst 50 Aar gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet; Renten af 200 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Ærøskjøbing Kirkegaard til 6. Marts 1927, derefter til en 4. Portion paa 8 Kr. til en Trængende.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Byraadet. Fundats af 15. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 232), stadf. 19. Dec. 1887.

20. **Skibsrheder Hans Nielsen Brandts** (f. 31. Marts 1814 † 16. Aug. 1890) **og Hustru Marie Brandt født Erichsens** (f. 11. April 1813 † 24. Jan. 1889) **Legat,** stiftet af deres Sønner Niels Hansen Brandt og Christian Jensen Brandt og deres Dattersøn Hans Christensen med 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død hvert Aars 11. April uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til 2 trængende Sømænd eller Sømandsenker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Byraadet. Fundats af Juni 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 12), stadf. 12. Jan. 1892.

SVENDBORG AMTS LANDSOGNE.

Vester Aaby og Aastrup Sogne.

1. **Baron Holstens Hospital,** oprettet 1794 af Geheimeraad, Baron Adam Christopher Holsten til Baroniet Holstenshus (f. 18. Sept. 1717 † 6. Sept. 1801) til 8 fattige Familier fra Baroniet, der hver faae 6,000 Stk. Tørv eller 2 Favne Bøgefagotter og en Pengegave til Julen af 1/6 af en dette og 5 andre Hospitaler tillagt Aarsrente af 133 Kr. 33 Ø., som svares af Baroniet Holstenshus.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn og Sognepræstens Tilsyn af Besidderen af Baroniet Holstenshus. Fundats af 26. Okt. 1786 med Tillæg af 9. Juni 1794 (Coll.-Tid. 1802, S. 86; Schack IV, S. 182), konfirm. 15. Jan. 1802. Min.-Skr. 13. Nov. 1868 (utrykt). Min.-Skr. 14. Jan. 1869 (utrykt).

2. **Baron Trolles II. Legat,** stiftet 1692 af Baron Frederik Trolle til Baroniet Brahetrolleborg (f. 13. Okt. 1665 † 13. Marts 1719) med en Skole til Aaby og Aastrup og dertil en Gaard i Hundstrup, som 1716 ved Mageskifte kom under Flintholm Hovedgaard, hvis Eier nu svarer 3 Tdr. Byg, 2 Tdr. Havre, 2 Ottinger Smør og 8 Kr. 45 Ø. til Lærerne i Aaby, Peirup og Aastrup.

Fundats af 19. Jan. 1692 (Hofman VI, S. 171; Schack IV, S. 180).

3. **Baron Trolles VI. Legat,** stiftet 1694 af Samme med Landgilden og Indfæstningen af en Gaard og et Hus i Ulbølle Strandhuse, nu 2½ Tdr. Byg og 10 Kr., hvoraf 1/9 tilligemed Indfæstningen tilfalder Sognepræsten, 8/9 anvendes til at forsyne fattige og flittige Skolebørn med Bøger.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 27. Febr. 1694 (Hofman VI, S. 145 og 180; Schack IV, S. 181).

4. **Jørgen Eriksens Legat,** stiftet 1847 af Møller i Lindevads Mølle Jørgen Eriksen med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vester Aaby Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 andre agtværdige Sognemænd. Testamente af 26. Nov. 1847 og Tillæg af 28. April 1855.

5. **Christen Jensen Holms Legat,** stiftet 1860 af Arvefæstegaardmand i Vester Aaby Christen Jensen Holm med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vester Aaby Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 andre agtværdige Sognemænd. Gavebrev af 6. Nov. 1860.

6. **Christiane Dorothea Lemmings Legat,** stiftet 1861 af Enkefru Christiane Dorothea Lemming med 200 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vester Aaby Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 1861.

7. **Hans Frederik Christensens Legat for værdige Trængende i Aastrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1885 af Boelsmand paa Svelmø Hans Frederik Christensen († 16. Juli 1886) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i begge Terminerne i Portioner paa mindst 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 24. Jan. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 30; G. R. 1889, S. 13), stadf. 18. Jan. 1889.

8. **Forhenværende Gaardeier i Aastrup Niels Christensens og Søster Anne Christensens Legat for værdige Trængende i Aastrup Sogn,** stiftet af Niels Christensen († 28. Mai 1889) og Anne Christensen (f. 22. Mai 1818 † 17. Aug. 1890) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i Portioner paa ikke under 10 Kr. til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 18. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 193; G. R. 1890, S. 350), stadf. 5. Aug. 1890.

9. **Pastor Cæsius Krohns Legat,** stiftet 1890 af Beboere i Aastrup Sogn til Minde om Sognepræst til Vester Aaby og Aastrup Cæsius Crinitus Inopinatus Krohn (f. 9. Sept. 1812 † 11. Febr. 1895) med 500 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner ikke under 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Aastrup Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 13. Nov. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 55; G. R. 1891, S. 39), stadf. 19. Febr. 1891.

Allested og Veile Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Aunslev og Bovense Sogne.

1. **Aunslev Hospital,** oprettet 20. April 1758 af Anna Elisabeth Haman († 18. Febr. 1769), Enke efter Kancelliraad Jens Dreyer til Raschenberg (Juelsberg) († 13. Aug. 1753), med et Hus ved Aunslev Kirke til 6 Lemmer, hvortil hun 1763 gav 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., af hvis Renter Lemmerne hver Søndag nyde 50 Ø. foruden frit Brændsel, Præsten 6 Kr., Kirkesangeren 16 Kr., Resten gaaer til Vedligeholdelse.

Legatet staaer i Juelsberg Hovedgaard og bestyres tilligemed Hospitalet under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Juelsberg og Sognepræsten. Fundats af 3. Jan. 1763 (Schack IV, S. 98).

2. **Kammerherre Niels Krabbe Kroghs Legat,** stiftet 1855 af Kammerherre, Postmester i Nyborg Niels Krabbe Krogh (f. 10. Okt. 1796 † 23. Sept. 1881)

med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustrus Camilla Sørine Jacobine Frederikke Magarethe Vedels (f. 6. Nov. 1816 † 10. Marts 1855) Gravsted paa Aunslev Kirkegaard, Resten uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 6. Nov. 1855 med Tillæg af 12. Jan. 1878.

3. **Frøken Marie Gregersine Juels Legat.** stiftet 1873 af Marie Gregersine Juel (f. 21. Dec. 1833 † 14. Juli 1890) med 16,000 Kr., hvis Renter anvendes til livsvarige Understøttelser paa 50 Kr. for trængende Enker og ugifte Piger, fortrinsvis af Juelsbergs Gods.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Juelsberg. Testamente af 30. Juni 1873.

Avernakø Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Bjerreby Sogn.

1. **Lars Høytes Legat,** stiftet 1802 af Gaardmand af Vaarø Lars Høyte († 1809) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende, fortrinsvis af Legatstifterens og Hustrus Slægt.

Legatet, der staaer i Stamhuset Taasinge, bestyres af Sogneraadet. Fundats af 30. April 1802 (Schack IV, S. 308). Rskr. 3. Aug. 1843 (Dep.-Tid. 1843, S. 685; Rskr. 1843, S. 156).

2. **Gaardfæster Niels Jørgensen Bønnelyckes Understøttelseslegat for værdige Trængende i Bjerreby Sogn,** stiftet ved Testamente af 5. Aug. 1883 af Gaardfæster af Stjoul Niels Jørgensen Bønnelycke (f. 1802 † 30. April 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 172), stadf. 15. April 1893.

3. **Væver og Husfæster Christen Christiansens Legat,** stiftet 1885 af Christen Christiansen (f. 1. Marts 1816 † 19. Febr. 1887) med 400 Kr., nu 369 Kr. 35 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens, hans Hustrus og Børns Gravsted paa Bjerreby Kirkegaard i 60 Aar, hvorefter Kapitalen tilfalder Kommunen, saaledes at Renten efter Sogneraadets Bestemmelse skal anvendes i et eller andet velgjørende Øiemed, dog ikke til Understøttelse af Personer under Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 8. Jan. 1885.

4. **De 3 Bønders Legat** se Bregninge Sogn.
5. **Forvalter J. Hansens Legater** se Bregninge Sogn.
6. **Frøken Christine Juels Legat** se Bregninge Sogn.

Brahetrolleborg og Krarup Sogne.

1. **Baron Trolles Lærerenkesæde og I. Legat,** oprettet 1691 af Baron Frederik Trolle til Baroniet Brahetrolleborg (f. 13. Okt. 1665 † 13. Marts 1719) med et Hus i Krarup og 3 Tdr. Land til Skole. 1816 bestemtes Huset til Enkesæde for Lærerenker i Krarup Sogn, medens Indtægten af Jorden, 12 Kr. anvendes til Husets Vedligeholdelse og Lærerens Løn.

Fundats af 4. Dec. 1691 (Hofman VI, S. 142; Schack IV, S. 155). Canc.-Skr. 3. Febr. 1816 (utrykt).

2. **Baron Trolles VI. Legat,** stiftet 1693 af Baron Frederik Trolle (se ovenfor 1) med en Skole til Brahetrolleborg Sogn, hvortil han henlagde et Boelssted og et Hus i Strandhusene under Ulbølle Sogn. Indfæstningen og Landgilden, som er 17 Kr. 33 Ø., tilfalder Sognets Skolevæsen.

Fundats af 4. Dec. 1693 (Hofman VI, S. 143; Schack IV, S. 156).

3. **Baron Trolles VII. Legat,** stiftet 1694 af Baron Frederik Trolle (se ovenfor 1) med et Boelssted og et Hus i Strandhusene under Ulbølle Sogn til Brahetrolleborg Sogns Skolevæsen. Indfæstningen tilfalder Sognepræsten med 1/4, 3/4 indgaa under Stiftsmidlerne for at anvendes til Skolevæsenet. Landgilden, 3 Tdr. Byg og 4 Kr., uddeles til 10 Skolebørn af Brahetrolleborg Sogn, 8 af Krarup Sogn, og Præsten nyder deraf 2 Kr.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 27. Febr. 1694 (Hofman VI, S. 145; Schack IV, S. 156). Min.-Skr. 10. Juni 1896 (utrykt).

4. **Baron Trolles IX. Legat,** stiftet 1695 af Baron Frederik Trolle (se ovenfor 1) med Landgilden af et Boelssted i Strandhusene under Ulbølle Sogn, opr. 5 Rdl., nu 20 Kr., hvoraf 8 Kr. tilfalde Biskoppen, medens Resten er oplagt til **„Trolles Depositum“**, der er opvoxet til 3,591 Kr. 29 Ø., med hvis Renter der betales Brandkontingent for en Del Skoler, medens Resten oplægges. Biskoppen oppebærer Indfæstningssummen.

Legatkapitalen er optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 23. Jan. 1695 (Schack IV, S. 157).

5. **Feveiles Legat,** stiftet 1807 af Proprietær Feveile med 100 Rdl. til Brahetrolleborg Sogns Fattigvæsen, mod at det vedligeholder hans Søns Gravsted paa Brahetrolleborg Kirkegaard.

Ingen Fundats. Efterretning herom findes i Liber daticus.

6. **Hofraad David Amsel Meyers Legat,** stiftet af David Amsel Meyer (f. 18. Jan. 1753 † 30. Aug. 1813) med 2,500 Rdl. til Skolelærerseminariet paa Bernstoffsminde. Ved Seminariets Nedlæggelse 1826 blev Legatet inddraget i Seminariefonden.

Fundats af 13. Dec. 1822 (Coll.-Tid. 1822, S. 783), konfirm. 20. Dec. 1822. Canc.-Skr. 9. Dec. 1826 (utrykt).

7. **Pastor Knaps Legat,** stiftet 1830 af Sognepræst til Brahetrolleborg og Krarup, Konsistorialraad Børge Henrik Knap (f. 21. Jan. 1777 † 12. Nov. 1850) med 100 Rdl., af Organist, senere Klokker ved Petri Kirke i Kjøbenhavn Hans Hansen

(f. 28. Sept. 1778 † 23. Jan. 1860) forøget med 200 Kr., nu ialt 400 Kr., hvis Renter anvendes til en forbedret Kirkesang i Brahetrolleborg Kirke.

Legatet bestyres af Besidderen af Baroniet Brahetrolleborg. Ingen Fundats (Schack IV, S. 158).

8. **Niels Nielsens Legat for fattige Skolebørn,** stiftet 1843 af Ane Sophie Larsdatter (f. 22. Febr. 1761 † 2. Juli 1845), Enke efter Arvefæstegaardmand paa Søkilde, Sognefoged og Lægdsmand Niels Nielsen, med 250 Rbd., nu 555 Kr. 13 Ø., for hvis Renter der anskaffes Træsko til de flittigste og fattigste Skolebørn i Gjerup Skoledistrikt eller Psalmebøger og Klæder til de fattigste Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Baroniet Brahetrolleborg og Sognepræsten. Fundats af 12. Okt. 1843 (Rskr. 1843, S. 233), konfirm. 16. Nov. 1843.

9. **Det Schimmelmann-Reventlow'ske Skolelegat,** stiftet 1850 af Kammerherre, Greve Ditlev Christian Ernst Reventlow til Baroniet Brahetrolleborg (f. 29. Aug. 1782 † 10. Juni 1854) med 4,300 Rbd., nu 8,600 Kr., hvis Renter anvendes til Anskaffelse af Bøger og Apparater, til at fremme Sangundervisningen og til at forbedre Lærernes Kaar i Brahetrolleborg Sogn.

Legatet, der staaer i Baroniet Brahetrolleborg, bestyres af dettes Besidder og Sognepræsten. Fundats af 12. Okt. 1850 (Rskr. 1851, S. 43; G. R. 1851, S. 195), konfirm. 13. Febr. 1851.

10. **Det Reventlow'ske Legat til Fordel for Brahetrolleborgs Skolevæsen,** stiftet af den Samme med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tilfalde Skolelæreren i Grønderup Skoledistrikt.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. Mai 1856 (Rskr. 1856, S. 156; G. R. 1856, S. 149), konfirm. 4. Juni 1856.

11. **Grevinde Josephine Reventlows Legat for trængende og flittige Skolebørn i Brahetrolleborg Sogn,** stiftet af Kammerherre, Greve Ditlev Christian Ernst Reventlow til Baroniet Brahetrolleborg (se ovenfor 9) for hans Hustru Charlotte Dorothea Josephine Christiane Comtesse Schimmelmann (f. 12. Marts 1790 † 3. April 1852) med 10,000 Rdl., nu 21,232 Kr. 8 Ø., hvis Renter anvendes til Uddeling af Tøi til Klædningsstykker Juleaften til trængende flittige Skolebørn af Brahetrolleborg Skole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Baroniet Brahetrolleborg og Sognepræsten. Fundats af 20. Febr. 1858 (Rskr. 1858, S. 80; G. R. 1858, S. 131), konfirm. 29. Marts 1858.

12. **Bernstorffsmindes Legat,** stiftet 1859 af Sognets Hartkornsbrugere med 12 Tdr. Land og det nedlagte Skoleseminarium „Bernstorffsminde"s Bygninger til Sognekommunen og Fattigvæsenet, hvilke dette har benyttet til Oprettelse af en Fattig- og Arbeidsanstalt, og med en Kapital, som nu er 1,798 Kr. 57 Ø., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 23. Mai 1859 (Rskr. 1860, S. 28), konfirm. 25. Jan. 1860.

13. **Legatet til Understøttelse af udkommanderede Krigeres Efterladte,** oprettet 1864 ved en af Skibsbygger Chr. Jensen i Liverpool foretagen Ind-

samling, eier nu 1,000 Kr., hvis Renter midlertidig anvendes til Fordel for Sognets Sygepleie.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Ingen Fundats.

14. **R. D. Schwensens Legat til uformuende Familier af Arbeidsklassen i Brahetrolleborg Sogn,** stiftet af Rentier i Faaborg Rasmus Ditlev Schwensen (f. 13. Mai 1800 † 30. Marts 1881) med 5,000 Kr., nu 5,139 Kr. 44 Ø., hvis Renter ved Juletid uddeles til 2 Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Nov. 1881 (Min.-Tid. 1882 A. S. 23), stadf. 2. Febr. 1882.

15. **Johanne Baggers Legat,** stiftet 1885 af Eleonore Elisabeth Johanne Sophie Nygaard (f. 16. April 1818), Enke efter Sognepræst til Brahetrolleborg og Krarup Frederik Vilhelm Bagger (f. 5. Jan. 1805 † 10. Marts 1884), med 400 Kr., hvis Renter dels anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Brahetrolleborg Kirkegaard dels, uddeles til en trængende Familie udenfor Fattigvæsenet, skiftevis i de to Sogne.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 25. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 63; G. R. 1885, S. 205), stadf. 21. Mai 1885.

16. **Kjøbmand Lars Jørgensens Legat for Fattige i Brahetrolleborg Sogn,** stiftet 1888 af Karen Knudsen (f. 9. Juni 1828), Enke efter Lars Jørgensen, med 600 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid til to ældre, trængende og værdige Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 14. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1889 A. S. 50). stadf. 8. Febr. 1889.

Bregninge Sogn

paa Taasinge.

1. **De 3 Bønders Legat,** ogsaa kaldet **„Lotterilegatet“,** stort 300 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Taasinge.

Legatet, der staaer i Stamhuset Taasinge, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder og Øens 3 Sogneraad. Ingen Fundats (Schack IV, S. 309).

2. **Forvalter Jørgen Hansens Legater,** tilsammen 6,417 Kr., hvis Renter uddeles til de Fattige paa Taasinge.

Legaterne, der staa i Stamhuset Taasinge, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder og Øens 3 Sogneraad. Ingen Fundats (Schack IV, S. 310).

3. **Frøken Christine Juels Legat,** stiftet 1774 af Christine Juel (f. 1702 † 14. Sept. 1785) med 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles paa Livstid til 8 fattige Mennesker paa Taasinge Land, 4 fra Bregninge Sogn, 2 fra Landet Sogn, 2 fra Bjerreby Sogn.

Legatat, der staaer i Stamhuset Taasinge, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusbesidderen og Øens 3 Sogneraad. Testamente af 3. Dec. 1774 (Schack IV, S. 305), konfirm. 22. Mai 1776.

4. **Frederikke Sophie Cathrine Daentzer født Sonnemanns Legater,** stiftede ved Testamente af 3. Mai 1831 af Frederikke Sophie Cathrine Sonnemann, Enke efter Fyrinspektør Johann Hermann Bendix Daentzer af Troense, med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Fordel for Fattiglemmer, 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles en fattig Familie i Troense udenfor Fattigvæsenet, 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted og oplægges til 800 Kr., hvorefter Renterne deraf anvendes til Fattigvæsenets Bedste.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 206), stadf. 23. Nov. 1882.

5. **Ritmester Krabbe Juels Legat,** stiftet 1839 af Ritmester i Husarregimentet Niels Krabbe Juel (f. 3. Nov. 1793 † 9. Okt. 1839) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tildeles den mest trængende og værdige af Troense Bys Fattige paa Livstid, mod at han vedligeholder de Juel'ske Gravsteder paa Bregninge Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af Mai 1839 (Rskr. 1839, S. 252; Coll.-Tid. 1839, S. 674), konfirm. 17. Aug. 1839.

6. **Lars Mikkelsens og Hustrus Legat,** stiftet 1870 af Lars Mikkelsen med 200 Rdl., nu 603 Kr. 21 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted i 70 Aar, derefter efter Sogneraadets Bestemmelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Juli 1870.

Bregninge Sogn

paa *Ærø.*

By- og Herredsfoged J. E. A. Carstens' Legat se Ærøskjøbing Kjøbstad.

Nørre Broby Sogn.

1. **Lundegaards Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 28. Okt. 1711 af Kancelliraad Peder Smidt til Lundegaard, kjendt ved Magt ved Høiesteretsdom af 28. Marts 1754, bestaaer af Hovedgaarden Lundegaard af Hartkorn Ager og Eng 38 Tdr. 1 Skp. 1 Fdk. og Skovskyld 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdk. 1²/₃ Alb. samt en Kapital paa 999,339 Kr. 47 Ø. og en aarlig Afgift af 1,100 Tdr. Byg af bortsolgt Bøndergods. Stiftelsen yder Pensioner paa 40—100 Kr. til c. 800 Trængende i Fyn, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Stiftelsen bestyres af Stiftamtmanden, Biskoppen og 2 Præster i Salling Herred. Fundats af 21. Aug. 1754 (Hofman VI, S. 162; Schack IV, S. 358; Borch: Odense Bys Legater, S. 32), konfirm. 13. Sept. 1754. Rskr. 16. Juni 1792. Min.-Skr. 29. Juli 1862. Min.-Skr. 30. Sept. 1864.

Til Stiftelsen er følgende Legat knyttet:

2. **Christiane Dorothea Lemmings Legat,** stiftet 1860 af Christiane Dorothea Hatting, Enke efter Proprietær Dines Peter Lemming, med 30,670 Rdl., nu 62,561 Kr. 59 Ø., hvis Renter uddeles som Lundegaards Stiftelses Indtægter, fortrinsvis til Slægtninge og Paarørende af Legatstifterinden og hendes Mand.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for Lundegaards Stiftelse. Testamente af 20 Marts 1860.

3. **Smidts Legat,** stiftet af Kancelliraad Peder Smidt til Lundegaard (se ovenfor 1) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 8 Fattige.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for Lundegaards Stiftelse og uddeles af Sognepræsten og Stiftelsens Forvalter. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 162; Schack IV, S. 177).

4. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne.

Sønder Broby Sogn.

1. **Generalinde Windtz's Fattiglegat,** stiftet 1767 af Christiane Sophie Ernst til Brobygaard († 1771), Enke efter Generalmajor Hans Frederik Windtz († 1765), med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til indtil 12 Fattige paa Brobygaards Gods.

Legatet, der staaer i Brobygaard, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 8. Okt. 1767 (Hofman XI, S. 199; Schack IV, S. 177).

2. **Sammes Gravstedslegat,** stiftet 1767 med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter Kirkesangeren nyder 2 Kr. for Renholdelsen af Legatstifterindens Begravelse i Sønder Broby Kirke, Resten tilfalder Eieren af Brobygaard for Begravelsens Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer i Brobygaard, bestyres under Provstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 8. Okt. 1767 (Hofman XI, S. 199; Schack IV, S. 177).

3. **Gaardmand Hans Mogensens Enke Ane Marie Johansens Legat,** stiftet ved Testamente af 13. Aug. 1883 af Ane Marie Johansen (f. 1811 † 20. Dec. 1889), Enke efter Gaardmand af Hemmershøi Hans Mogensen, med 900 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse i begge Terminerne uddeles i Portioner paa 4 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 120), stadf. 20. April 1891.

4. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne.

Bødstrup Sogn.

1. **Kastrups Legat,** stiftet 1832 af Løitnant, Inspektør og Forpagter paa Nedergaard Jørgen Kastrup til Charlottenlund (f. 16. April 1767 † 3. Juni 1841) med

100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til den mest trængende Enke af Nedergaards Gods i Sognet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Juli 1832, konfirm. 8. Juli 1841.

2. **Frederik Rekmanns og Hustrus Legat for værdige Trængende i Bødstrup Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1874 af Ane Nielsen (f. 3. Juni 1812 † 8. Nov. 1889), Enke efter Skovfoged Frederik Rekmann, med 200 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles med en Portion for hver 200 Kr. Kapital.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 30. Marts 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 39), stadf. 16. Marts 1875.

3. **Gaardeier i Fæbæk Niels Jakobsens Legat,** stiftet ved Testamente af 11. April 1882 af Niels Jakobsen (f. 2. Febr. 1803 † 24. Dec. 1885) med 400 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til en Trængende, helst af Legatstifterens og Hustrus Slægt, mod at overtage deres Gravsteds Vedligeholdelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Dec. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 75), stadf. 24. Marts 1887.

4. **Egelykke Legat for Bødstrup Sogn,** stiftet 1882 af Carl Frederik Steensen Leth til Egeløkke (f. 31. Mai 1798 † 19. Okt. 1889) med 50,000 Kr., hvis Renter anvendes dels til fattige Konfirmanders Udstyr, dels til Understøttelse af værdige Trængende, dels til at skaffe fattige Børn en kristelig Opdragelse i gode Hjem.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 3. Mai 1882 (Min.-Tid. 1890 A, S. 181; G. R. 1890, S. 348), stadf. 30. Juli 1890.

5. **Stenhugger Rasmus Hansens Legat for værdige Trængende i Bødstrup Sogn,** stiftet 1886 af Anne Pedersen (f. 15. Nov. 1823), Enke efter Rasmus Hansen, med 300 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død gives til Julen til 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 11. Juli 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 113), stadf. 30. Juli 1886.

6. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Diernisse Sogn.

1. **Diernisse Hospital,** oprettet 1706 af Armgard Sophie Gabel († i Marts 1719), Enke efter Geheimeraad, Stiftamtmand Diderich Schult til Findstrup (nu Holstenshus) (f. 1644 † 30. Nov. 1704) med et Hus ved Kirken til 6 Fattige og 200 Rdl. foruden de 100 Rdl., som hendes Moder Anna Margretha von Gøtzen, Enke efter Jørgen Schult til Findstrup († 1652), havde givet. Lemmerne nyde nu

tilligemed Skolelæreren 220 Kr. om Aaret af Holstenshus og Brændsel, deri indbefattet Renten af Frøken Holstens nedenanførte Legat.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Baroniet Holstenshus, bestyres under Amtmandens og Provstens Tilsyn af Baroniets Besidder. Fundats af 30. Jan. 1706 (Hofman VI, S. 188; Schack IV, S. 147).

2. **Frøken Holstens Legat,** stiftet 1741 af Cathrine Øllegaard Holsten (f. 1670 † 18. Mai 1753) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes skiftevis til Klæder for 4 fattige Børn og til Understøttelse for en fattig Enke i Diernisse Hospital paa Livstid.

Legatet, der staaer i Holstenshus, bestyres under Biskoppens Tilsyn af Baroniets Besidder. Fundats af 8. Nov. 1745 (Hofman VI, S. 191; Schack IV, S. 148).

3. **Baron Holstens Hospitaler,** oprettede 1786 af Geheimeraad, Baron Adam Christopher Holsten til Baroniet Holstenshus (f. 18. Sept. 1717 † 6. Sept. 1801), 2 i Diernisse By for 12, 1 i Katterø By for 8 fattige Familier fra Baroniet, der hver faae 6 Læs Tørv og en Pengegave til Julen af en disse og 3 andre Hospitaler tillagt Aarsrente af 133 Kr. 33 Ø. af Baroniet Holstenshus.

Hospitalerne bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn og under Sognepræstens Tilsyn af Besidderen af Baroniet Holstenshus. Fundats af 26. Okt. 1786 med Tillæg af 9. Juni 1794 (Rskr. 1802, S. 449; Coll.-Tid. 1802, S. 86; Schack IV, S. 149), konfirm. 15. Jan. 1802.

4. **Hans Olsens og Hustru Johanne Hansdatters Legat,** stiftet 1890 af Gaardeier af Lisesminde paa Diernisse Mark Hans Olsen (f. 1. Okt. 1824) og Johanne Hansdatter (f. 30. Mai 1829) med 3,000 Kr., hvis Renter i begge Terminerne uddeles i Portioner paa 5—15 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognets Hjælpeforening. Fundats af 5. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 147), stadf. 22. Mai 1891.

Dreiø Sogn.

1. **Gaardmand Niels Rasmussen Strangesens Legat,** stiftet 1830 af Niels Rasmussen Strangesen (f. 10. Aug. 1775 † 8. April 1861) med 200 Rdl., 1849 af ham forøget med 200 Rdl., 1872 opvoxede til 900 Kr., hvis Renter paa Foraars-Konfirmationsdagen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet; Legatstifterens Søn og Sønnesøn nyde 1/2 af denne Rente paa Livstid. Sønen Peder Nielsen (Strangesen) (f. 5. Juni 1815) har 1878 forøget Legatet med 100 Kr. og 1883 med 300 Kr., saaledes at Legatet nu er paa 1,300 Kr. Trængende af Familien have Fortrinsret.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 18. April 1830 (Rskr. 1831, S. 181; Schack IV, S. 279), konfirm. 20. Mai 1831. Gavebrev af 19. Okt. 1849. Fundats af 11. Febr. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 32), stadf. 10. Marts 1879. Fundats af 22. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 107), stadf. 8. Juni 1883.

2. **Legat til Sygehjælp paa Baroniet Lehn** se Egense Sogn.

Egense Sogn.

1. **Hans Olsens Legat for værdige Trængende af Arbeidsklassen i Egense Sogn,** stiftet ved Testamente af 11. Sept. 1888 af Gaardeier i Egense Hans

Olsen (f. 22. Juni 1810 † 2. Juli 1891) med 2,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles til Julen i 4 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 323), stadf. 25. Okt. 1892.

2. **Lærer Jens Petersens Konfirmationslegat,** stiftet af Jens Petersen (f. 10. Sept. 1827 † 7. Okt. 1888) med 400 Kr., hvis Renter hver Aars 10. Sept. uddeles til en Konfirmand udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Nov. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 326), stadf. 28. Nov. 1890.

3. **Legat til Sygehjælp for Baroniet Lehn,** stiftet ifølge Testamente af 11. Jan. 1892 af Udenrigsminister, Kammerherre, Baron Otto Ditlev Rosenørn-Lehn til Baronierne Lehn og Guldborgland (f. 28. Mai 1821 † 21. Mai 1892) af Kammerherre, Hofjægermester, Baron Erik Christian Hartvig Rosenørn-Lehn til Baroniet Lehn (f. 26. Mai 1825) med 30,000 Kr., hvis Renter anvendes til Sygehjælp for trængende Beboere paa Baroniet Lehn eller Eiendomme, der tidligere have henhørt til dette i Sognene Egense, Sørup og St. Jørgens, Ollerup og Kirkeby, Øster Skjerninge og Hundstrup, Tved, Skaarup, Dreiø og Svendborg Landsogn, fortrinsvis for Betjente og Fæstere paa Baroniet og Arbeidere ved dets Hovedgaarde og Haver.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Baroniets Besidder. Fundats af 24. Juli 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 299), stadf. 16. Aug. 1893.

Espe og Vantinge Sogne.

1. **Nicoline Petersens og Poul Jensens Legat,** stiftet 1868 af Nicoline Petersen (f. 29. Juni 1814 † 26. Marts 1874), Enke efter Selveiergaardmand i Espe Hans Jensen, og hendes Svoger, Ungkarl Poul Jensen († 11. Mai 1875) med 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Espe Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Espe Sogns Medlemmer af de Fattiges Kasse. Fundats af 13. Nov. 1868, konfirm. 30. Aug. 1869.

2. **Peder Christensens og Hustru Sidsel Kirstine Nielsdatters Legat for Trængende i Espe Sogn,** stiftet 1882 af Selveierhusmand i Espe Peder Christensen († 8. Jan. 1888) og Sidsel Kirstine Nielsdatter († 5. Juli 1892) med 1,000 Kr., nu 1,040 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa 5 Kr. til trængende Familiefædre eller enlige Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 178), stadf. 28. Okt. 1882.

3. **Mads Andreasens og Hustru Karen Andersdatters Legat,** stiftet af Boelsmand af Vantinge Mads Andreasen (f. 1807 † 13. Aug. 1879) og Karen

Andersdatter (f. 15. Mai 1806 † 21. Nov. 1884) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Vantinge Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 21. Mai 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 114; G. R. 1885, S. 240), stadf. 22. Aug. 1885.

4. **Gaardmand Hans Larsens Legat for trængende Syge i Espe Sogn,** stiftet ved Testamente af 8. April 1892 af Gaardmand af Espe Hans Larsen (f. 19. Marts 1845 † 23. April 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles som Sygehjælp til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af 3 Husmænd. Fundats af 29. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 173), stadf. 15. April 1893.

5. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne.

Flødstrup og Ullerslev Sogne.

1. **Baggers Legat,** ogsaa kaldet „Hugo Praems Legat", stiftet 1731 af Petronelle Købke, Enke efter Poul Bagger til Risinge, med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles St. Hansdag til Fattige.

Legatet, der staaer i Hovedgaarden Risinge, bestyredes opr. af Sognepræsten, men bestyres nu under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 24. Sept. 1731 (Hofman V, S. 573; Schack IV, S. 73).

2. **Kullerups Legat,** stiftet af Sognepræst til Flødstrup og Ullerslev Laurits Christian Kullerup († 1727) og Hustru Maren Hansdatter († c. 1734) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter Juleaften uddeles til Fattige.

Legatet bestyredes opr. af Sognepræsten, men bestyres nu under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 5. Mai 1734 (Hofman V, S. 573; Schack IV, S. 73).

3. **Møller Grønvolds Legat,** stiftet 1858 af Knud Grønvold til Mellem Mølle i Rønninge Sogn (f. 1790 † 26. Febr. 1859) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ullerslev Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 27. Nov. 1858.

4. **Hans Pedersen og Hustru Sidsel Hansdatters Legat til Fordel for værdige Trængende i Ullerslev Sogn udenfor det offenlige Fattigvæsen,** stiftet 1889 af Gaardeier af Ullerslev Hans Pedersen (f. 18. Jan. 1814 † 7. Juli 1893) og Sidsel Hansdatter (f. 21. Aug. 1818 † 4. Mai 1889) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i livsvarige Portioner paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 7. April 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 313), stadf. 21. Sept. 1889.

5. **Gaardmand Rasmus Hansen og Hustru Ane Cathrine Henriksdatters Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 15. Okt. 1890 med Kodicil af 5. Okt. s. A. af Anne Cathrine Henriksdatter († 20. Nov. 1890), Enke efter Gaardmand

af Flødstrup Rasmus Hansen († 14. Juni 1882) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul i livsvarige Portioner paa 10 Kr. til Trængende i Flødstrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Juli 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 344), stadf. 31. Okt. 1891.

6. **Thomas Andersens Legat,** stiftet 1891 af Thomas Andersen († 11. Nov. 1890) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustrus Gravsted paa Flødstrup Kirkegaard samt til Hjælp for en fattig Familie i Sognet.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Gavebrev af 30. Juni 1891.

7. **Rynkeby Hospital** se Rynkeby og Revninge Sogne i Odense Amt.

Frørup Sogn.

1. **Baron Conrad Frederik Erich Holcks Legat** se Vindinge Sogn.
2. **Vindinge Hospital** se Vindinge Sogn.

Gislev og Ellested Sogne.

1. **Geheimeraad Lente-Adelers Legat,** stiftet 1762 af Geheimeraad, Amtmand over Nyborg og Tranekjær Amter Theodorus Lente-Adeler til Lykkesholm (f. 26. Maj 1702 † 21. April 1767) med 140 Rdl., nu 280 Kr., hvis Renter uddeles til de Fattige i Ellested Sogn.

Legatet, der staaer i Lykkesholm, bestyres under Biskoppens og Provstens samt Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 11. Jan. 1762 (Schack IV, S. 231). Min.-Skr. 3. Mai 1869 (G. R.).

2. **Sognepræst Krebs' og en Ubekjendts Legat,** stiftet af Sognepræst til Gislev og Ellested Villads Krebs (f. 11. Juni 1722 † 30. Jan. 1799) og Hustru Nicoline Dorothea Hviid (f. 1742 † 20. Sept. 1787) med 200 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Gislev Sogn.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens samt Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 31. Jan. 1800 (Schack IV, S. 233), 25. Juni 1803 verificeret af Stiftsøvrigheden. Min.-Skr. 3. Mai 1869 (G. R.).

3. **Forvalter Buschs Legat,** stiftet af Forvalter paa Lykkesholm Andreas Busch († i April 1813) med 100 Rdl., nu 229 Kr. 22 Ø., hvis Renter uddeles til Lykkesholms Godses Fattige.

Legatet bestyres under Provstens og Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 3. April 1813, konfirm. 20. April 1813. Fundats af 31. Okt. 1824 (Schack IV, S. 236). Min.-Skr. 3. Mai 1869 (G. R.).

4. **Hofjægermester Lindegaards Jubilæumslegat,** stiftet 1888 af Hofjægermester Peter Salomon Lindegaard til Lykkesholm (f. 16. Sept. 1832) med 1,000 Kr., hvis Renter 1. Jan. uddeles i 3 ulige Portioner til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 1. Jan. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 200), stadf. 16. Aug. 1888.

Gudbjerg Sogn.

1. **Dorothea Tonboes Legat,** stiftet 1711 af Dorothea Hansdatter, Enke efter Anders Tonboe til Hanstedgaard, med 400 Sldr., nu 579 Kr. 58 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Sept. 1711 (Hofman VI, S. 27; Schack IV, S. 208).

2. **Sophie Amalie Vind Holgersdatter** (f. 5. Febr. 1668 † 21. Jan. 1743), Enke efter Kaptain Anders Skeel til Stamhuset Birkelse og til Mullerup (f. 22. Febr. 1665 † 25. April 1702), byggede 1718 en Skole ved Gudbjerg Kirke og doterede den med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., hun tillagde Læreren i Gudbjerg, men 1764 overførtes Renten af Legatstifterindens Søn, Geheimeraad Holger Skeel (f. 2. Jan. 1699 † 9. Marts 1764) til Læreren i Ellerup.

Legatet staaer i Mullerup Hovedgaard. Fundats af 1. Aug. 1718 (Hofman VI, S. 25; Schack IV, S. 206). Fundats af 1. Jan. 1764 (Hofman XI, S. 169).

3. **Holger Skeel** til Stamhuset Birkelse, Mullerup osv. (se ovenfor 2), Geheimeraad og Stiftamtmand i Sjælland, gav 1764 en Skole i Ellerup og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Gudbjerg.

Legatet staaer i Mullerup Hovedgaard. Fundats af 1. Jan. 1764 (Hofman XI, S. 169; Schack IV, S. 206).

4. **Skeels Legat,** stiftet 1764 af Holger Skeel (se ovenfor 2) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til de mest Trængende i Sognet paa Mullerup Gods.

Legatet, der staaer i Mullerup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Jan. 1764 (Hofman XI, S. 168).

5. **Frederik Christian Skeels Legat,** stiftet 1797 af Geheimeraad, Kammerherre Frederik Christian Skeel til Stamhuset Birkelse og til Mullerup (f. 26. Nov. 1735 † 11. April 1798) og Hustru Cathrine Elisabeth Cicignon (f. 24. Juni 1747 † 12. Jan. 1815) med 1,000 Rdl., nu 2,400 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tilfalde Lærerne i Gudbjerg og Ellerup, hver med 1/2.

Legatet staaer i Mullerup Hovedgaard. Testamente af 26. Marts 1797 (Schack IV, S. 207). Canc.-Skr. 28. Juni 1834.

6. **Gaardeier Rasmus Nielsens og Hustru Ane Andersdatters Legat til Fordel for værdige Trængende i Gudbjerg Sogn,** stiftet ved Gavebrev af 28. Febr. 1882 af Gaardeier af Gudbjerg Rasmus Nielsen (f. 27. Juli 1811 † 18. Dec. 1882) og Ane Andersdatter (f. 14. April 1812 † 2. Dec. 1880) med 400 Kr., nu 413 Kr. 65 Ø., hvis Renter uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. Jan. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 71), stadf. 23. April 1883.

7. **Gaardmand Christen Jensens og Hustru Johanne Pedersens Legat til Fordel for værdige Trængende i Gudbjerg Sogn,** stiftet 1887 af Johanne Pedersen (f. 9. Jan. 1815), Enke efter Gaardfæster i Lakkendrup Christen Jensen (f. 29. Okt. 1806 † 28. Juni 1886), med 2,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Mai 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 121), stadf. 22. Juni 1887.

8. **Kammerraad Hans Bredals Legat** se Langaa og Øxendrup Sogne.

Gudme og Brudager Sogne.

1. **Gudme Hospital,** oprettet 1810 af Marie Vibeke von Pultz (f. 8. Dec. 1729 † 13. Febr. 1810), Enke efter Oberstløitnant Anders Sehested til Stamhuset Broholm, til Brudager, Selleberg og Karsholm (f. 11. Febr. 1720 † 30. Sept. 1799), med et Hus til 8 Fattige og 500 Rdl., udlagt paa Skiftet med 250 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse. 1870 er Hospitalet og dets Formue tilfaldet Gudme-Brudager Kommune og anvendes som Fribolig for 3 fattige Familier.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Juni 1810 (Schack IV, S. 210). Min.-Skr. 2. April 1870 (utrykt).

2. **Brudager Hospital,** oprettet af Samme med et Hus i Brudager, som solgtes 1880. Salgssummen anvendtes til Indkjøb af en Fattiggaard.

Ingen Fundats.

3. **Ide Lunges Legat,** stiftet 1646 af Ide Jørgensdatter Lunge (f. 1. Sept. 1612 † 30. Okt. 1671), Enke efter Otte Albrechtsen Skeel til Broholm m. v. (f. 29. Nov. 1605 † 26. Mai 1644), med 5 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg af Broholm til Fattige paa Broholms Gods.

Legatet har ikke været udredet i Mands Minde. Fundats af 14. Jan. 1646 (Hofman III, S. 119).

4. **Petersminde,** Børnehjem i Holmdrup, se Skaarup Sogn.

Heden Sogn.

(Annex til Nørre Søby Sogn i Odense Amt.)

1. **Heden Hospital,** oprettet 1740 af Etatsraad Frederik Hein til Steensgaard og Grubbesholm (f. 12. Dec. 1691, † 28. Juli 1751) og Hustru Susanne Brahe til Østrupgaard (f. 20. April 1700 † 21. Jan. 1760) med Kirkeladen i Heden til Bolig for 4 Fattige af Heden Sogn og 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., Lemmerne nyde hver 24 Kr. om Aaret, medens 4 Kr. anvendes til Hospitalets Vedligeholdelse.

Hospitalet bestyres af Besidderen af Grevskabet Brahesminde. Kapitalen staaer i Hvedholm Gods. Testamente af 22. Juli 1740 med Kodicil af 17. Juli 1751. Fundats af 30. April 1758 (Hofman XI, S. 209), konfirm. 7. Juli 1758. Testamente af 1. Nov. 1785 (Schack V, S. 183).

2. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne.

Herrested Sogn.

1. **Sehestedts Hospital,** oprettet 1742 af Charlotte Amalie Gersdorff til Raunholt og Nislefgaard (f. 5. April 1685 † 15. Febr. 1756), Enke efter Geheimeraad, Stiftamtmand Christian Sehestedt (f. 22. Febr. 1666 † 19. Juli 1740), med et Hus ved Herrested Kirke til 5, nu 8 Fattige og en Kapital af 1,250 Rdl., nu 3,430 Kr., deri indbefattet nedenstaaende Legater 2—4, af hvis Renter Lemmerne hver Søndag faae hver 33 Ø., desuden 4 Læs Tørv, Præsten 8 Kr., Degnen 12 Kr., Resten deles mellem Lemmerne ved Aarets Udgang.

Hospitalet og Kapitalen, der staaer i Raunholt Hovedgaard, bestyres tilligemed nedenstaaende Legater 2—4, der ligeledes staa i Raunholt, under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Raunholt. Fundats af 15. Jan. 1742 (Hofman V, S. 556; Schack IV, S 80), konfirm. 26. Dec. 1742.

2. **Seidelins Legat,** stiftet 1759 af Anna Brandt (f. c. 1688 † 1761), Enke efter Sognepræst til Herrested Hans Mikkelsen Seidelin (f. 22. Mai 1679 † 1741), med 100 Rdl. til Hospitalet.

Fundats af 1. Mai 1759 (Hofman VI, S. 327; Schack IV, S. 84).

3. **Johan Wendelborgs Legat,** stiftet 10. Aug. 1746 med 133 Rdl. til Hospitalet.

Fundats af 14. Okt. 1762 (Schack IV, S. 81).

4. **Geheimeraadinde Sehestedt Juuls Legat,** stiftet 1794 af Overhofmesterinde Lucie Charlotte Comtesse Scheel (f. 29. Dec. 1765 † 13. Dec. 1839), Enke efter Geheimeraad Christian Sehestedt Juul til Stamhuset Raunholt (f. 30. Jan. 1741 † 24. Jan. 1788), med 200 Rdl. til Hospitalet.

Fundats af 4. Jan. 1794 (Schack IV, S. 83).

5. **Christian Sehestedt** (se ovenfor 1) gav 1736 en Skole til Herrested By og tillagde Læreren 10 Rdl., 30 Læs Tørv og 16 Læs Brænde af Raunholt Hovedgaard samt Præsten 2 Tdr. Rug for Skoletilsyn. Nu betales af Raunholt 32 Kr., 3 Favne Brænde og 18 Læs Tørv til hver af Sognets 2 Skoler samt 2 Tdr. Rug efter Kapitelstaxt til Sognepræsten.

Fundats af 30. Jan. 1736 (Hofman V, S. 552; Schack IV, S. 86). Min.-Skr. 17. Aug. 1861 (utrykt).

6. **Christian Sehestedts Legat,** stiftet af hans Enke Charlotte Amalie Gersdorff (se ovenfor 1) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., ½ anvendes til Kirkens Reparation, ½ uddeles til 5 nødlidende Enker.

Legatet, der staaer i Raunholt Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af dennes Eier. Fundats af 15. Mai 1748 (Hofman V, S. 235; Schack IV, S. 85).

7. **Seidelins Fattiglegat,** stiftet 1859 af Anna Brandt (se ovenfor 2) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Fattige udenfor Hospitalet.

Legatet, der staaer i Raunholt Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Mai 1759 (Hofman VI, S. 327; Schack IV, S. 84), læst 29. Juni 1833 ved Vinding Herred.

8. **Seidelins Kirkelegat,** stiftet 1760 af Anna Brandt (se ovenfor 2) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Epitafium i Kirken, Resten uddeles til Sognets Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Aug. 1760 (Hofman IX, S. 26; Schack IV, S. 84), læst 29. Juni 1833 ved Vinding Herred.

9. **Fru Kammerherreinde Clara Sehestedt Juuls Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Marts 1876 og Kodicil af 29. Jan. 1885 af Clara Adolphine Adelheid Comtesse Platen zu Hallermund (f. 24. Nov. 1821 † 28. Dec. 1887), Enke efter Kammerherre, Major Christian Sehestedt Juul til Stamhuset Raunholt (f. 26. Marts 1806 † 2. Sept. 1861), med 12,000 Kr., hvis Renter anvendes til Konfirmationsbeklædning for trængende Pigebørn, halvt af Herrested-Raunholt, halvt af Søllinge-Hellerup Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Raunholt i Forening med Sognepræsterne for de to nævnte Menigheder. Fundats af 30. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 78), stadf. 1. Marts 1889.

10. **Gaardmand Hans Rasmussens og Hustru Maren Hansens Legat for værdige og trængende Syge i Herrested Sogn,** stiftet 1891 af Gaardmand af Maare Hans Rasmussen (f. 5. Febr. 1828) og Hustru Maren Hansen (f. 18. Aug. 1837) med 600 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. Termin til en Syg.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, men bortgives af Legatstifterne, derefter af Sogneraadet. Fundats af $\frac{4. \text{ Okt. } 1890}{20. \text{ Marts } 1891}$ (Min.-Tid. 1891 A, S. 176), stadf. 19. Juni 1891.

Herringe og Gjestelev Sogne.

1. **Herringe Hospital,** oprettet 1619 af Ebbe Munk til Fjellebro (f. 9. Aug. 1551 † 18. Juli 1622) og Hustru Sidsel Høeg Styggesdatter til Steensgaard (f. 11. Juni 1582 † 8. Aug. 1648) med et Hus til 6 Fattige af Fjellebro Gods og 1,000 Rd., nu 2,000 Kr., hvis Renter, 6, nu 5 pCt., de nyde til lige Deling. Besidderen af Fjellebro vedligeholder Hospitalet.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Stamhuset Fjellebro, bestyres af Stamhusbesidderen. Fundats af 29. Sept. 1619 (Hofman VI, S. 156; Schack IV, S. 175). Min.-Skr. 26. Sept. 1854.

Til Hospitalet ere følgende Legater skjænkede, der staa i Stamhuset Fjellebro og bestyres af dets Besidder:

2. **Luxdorphs Legat,** stiftet 1693 af Landsdommer Peder Luxdorph (f. 1648 † 1702) til Fjellebro og Hustru Anne Margrethe Helverschov (f. 1651 † 1713) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles et Lem i Hospitalet.
Gavebrev af 2. Marts 1693 (Hartman VI, S. 159; Schack IV, S. 176).

3. **Frøken Holstens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 6. Okt. 1748 af Cathrine Øllegaard Holsten (f. 1670 † 18. Mai 1753) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., nydes af et Lem i Hospitalet.
Fundats af 24. Sept. 1753 (Hofman VI, S. 160; Schack IV, S. 176).

4. **Pentzs Legat,** stiftet 1764 af Konferensraad Ludvig Christian von Pentz til Fjellebro og Skovsgaard (f. 1716 † 28. Nov. 1770) og Hustru Anne Margrethe Holsten (f. 26. Dec. 1719 † 13. Okt. 1770) med 700 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Lemmerne i Hospitalet.

Fundats af 8. Marts 1764 (Hofman XI, S. 196; Schack IV, S. 176; Rskr. 1854, S. 344).

5. **Pentzs Arvingers Legat,** stiftet 1771 af Fornævntes Arvinger med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 5 pCt., fordeles til Lemmerne i Hospitalet.

Fundats af 28. Jan. 1771 (Hofman XI, S. 197; Schack VI, S. 176; Rskr. 1854, S. 315).

6. **Ebbe Munk** (se ovenfor 1) gav en Gaards Landgilde til Herringe Kirke.

Hofman VI, S. 156.

7. **Løitnant M. J. Harboes og Enkes Legat,** stiftet 1870 af Marie Sophie Hansine Kruuse (f. 30. April 1821 † 10. Juni 1882), Enke efter Premierløitnant i Søetaten Morten Julius Harboe (f. 7. April 1819 † 16. Sept. 1851) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter ½ tildeles 2 fattige Konfirmander til Klæder, ½ 2 gamle Trængende i Gjestelev Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Skolelæreren og Sogneraadets Formand. Fundats af 8. Juni 1868, konfirm. 17. Juni 1870.

8. **Christen Nielsens og Hustru Ida Jørgensens Julegave til Trængende i Herringe Sogn,** stiftet 1886 af Selveiergaardmand af Mosegaarden i Herringe Christen Nielsen (f. 17. Juli 1817) og Ida Jørgensen (f. 4. Okt. 1810 † 27. Nov. 1890) med 1,000 Kr., hvis Renter efter begge Legatstifternes Død uddeles til Julen i Portioner paa 10 Kr. til trængende Familier eller gamle, enlige Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. Juli 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 153), stadf. 3. Nov. 1886.

Hesselager Sogn.

1. **Hesselager store Hospital,** oprettet 1597 af Niels Friis til Ørbæklunde og Hesselager (f. 8. Juni 1544 † 26. April 1610) med et Hus ved Kirken til 8 Fattige og 1,100 Rdl. til Vedligeholdelse. 1620 gav hans Sønner og Svigersønner Tønne Friis til Hesselager (f. 19. Juni 1584 † 31. Marts 1642), Johan Friis til Ørridslevgaard (f. 24. Juni 1585 † 13. Juli 1655), Jørgen Friis til Ørbæklunde (f. 20. Aug. 1593 † 15. April 1643), Albert Skeel til Fusingø (f. 23. Nov. 1572 † 9. April 1639) og Peder Lange til Kjærsgaard († 1661) 1,000 Rdl. til Hesselbjerg Skole. Den samlede Kapital er nu 3,457 Kr. 88 Ø., og desuden oppebærer Hospitalet ⅙ af Sognets Kirketiende og Smaaredsel, 1 Td. 6 Skpr. 2⁸⁶⁄₉₆ Fdk. Byg. Læreren i Hesselager nyder af Renten 53 Kr. 33 Ø. Hospitalet er nu et almindeligt Fattighus.

Hospitalet og Legatet, hvoraf 3,048 Kr. staa i Hesselager Hovedgaard til 5 pCt., bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hesselager og Sognepræsten. Fundats af 25. Jan. 1595 (Hofman VI. S. 33; Schack IV, S. 215). Fundats af 29. Sept. 1620 (Hofman VI, S. 30; Schack IV, S. 215). Reglement af 10. Jan. 1758 (Hofman IX, S. 3).

2. **Hesselager lille Hospital,** stiftet 1765 af Kammerraad Niels Baggesen til Hesselagergaard (f. 3. Okt. 1720 † 30. Aug. 1799), Vagtmesterløitnant og Garnisonsauditør i Nyborg Peder Baggesen (f. 25. Sept. 1731 † 25. April 1772), By- og Herredsskriver i Kolding Rasmus Baggesen (f. 14. Mai 1733 † 1784), Præsident, Borgermester i Ribe Peder Ussing (døbt 13. April 1718 † 1788) og Sognepræst til Hesselager Herman Landt (f. 14. Juli 1727, begr. 22. Nov. 1797) som Arvinger efter Kommerceraad, Amtsforvalter i Nyborg og Tranekjær Amter Lauritz Baggesen (f. 30. Juni 1681 † 17. Jan. 1750) og Hustru Øllegaard Buchholtz (f. 16. Mai 1695 † 20. Nov. 1767) med et Hus i Hesselager til 4 Fattige og Nødlidende, helst Gaardmandsenker eller andre gamle og renlige Kvindfolk af Hesselager Gods. Hospitalet er nu et almindeligt Fattighus.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hesselager og Sognepræsten. Fundats af 2. Juni 1765 (Hofman XI, S. 163).

Til Hospitalet ere følgende Legater knyttede:

3. **Baggesens Legat,** stiftet 1789 af Kammerraad Niels Baggesen til Hesselager (se ovenfor 2) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 3/8 anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familiebegravelse i Hesselager Kirke og, naar de dertil ikke behøves, tilligemed de 5/8 tillagdes de 4 Lemmer i det lille Hospital.

Legatet, der staaer i Hesselager Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hesselager og Sognepræsten. Gavebrev af 14. Okt. 1797 (Schack IV, S. 216).

4. **Overkrigskommissær Friis' Legat,** stiftet 1807 af Johannes Frederik Friis med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tillagdes Lemmerne i det lille Hospital.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hesselager og Sognepræsten. Testamente af 15. Juli 1807 (Rskr. 1808, S. 85; Schack IV, S. 219), konfirm. 31. Mai 1808.

5. **Sognepræst Landts Legat,** stiftet 1792 af Sognepræst til Hesselager Herman Landt (f. 14. Juli 1727, begr. 22. Nov. 1797) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 4 pCt., til Nytaar skulde uddeles til Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, skal bestyres af Sognepræsten, men bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 20. Aug. 1792 (Schack IV, S. 220).

6. **Hans Holcks Præsteenkelegat,** stiftet 1827 af Degn og Skolelærer i Hesselager Hans Holck (f. 1766 † 1839) med et Hus ved Kirken til Præsteenkesæde. 1842 solgtes Huset for 600 Rdl., nu 2,680 Kr. 67 Ø., hvis Renter tilfalde den ældste Enke paa Kaldet.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne. Gavebrev af 28. Jan. 1827 (Coll.-Tid. 1828, S. 879; Rskr. 1828, S. 344; Schack IV, S. 222), konfirm. 1. Okt. 1828. Rskr. 5. Aug. 1842.

7. **Hans Holcks Lærerenkesæde,** stiftet 1827 af Samme med et Hus i Hesselager til Bolig for den ældste Enke paa Skolekaldet og Degneboligen til sin Eftermand.

Gavebrev af 28. Jan. 1827 (Coll.-Tid. 1828, S. 879; Rskr. 1828, S. 344; Schack IV. S. 224), konfirm. 1. Okt. 1828.

8. **Hans Holcks Lærerenkelegat,** stiftet 1838 af Samme med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Lærerenke i Hesselager, der ikke nyder Enkesædet, ellers tilfalde Gudme og Vinding Herreders Hjælpekasse.

Legatet bestyres af Hjælpekassens Bestyrelse. Gavebrev af 29. Mai 1838 (Rskr. 1838, S. 222; Schack IV, S. 228), konfirm. 25. Juli 1838. Testamente af 15. Mai 1839 (Rskr. 1839, S. 371), konfirm. 13. Nov. 1839.

9. **Hans Holcks Fattiglegat,** stiftet 1839 af Samme med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 15. Mai 1839 (Rskr. 1839, S. 371), konfirm. 13. Nov. 1839.

10. **Henriksens Legat,** stiftet 1856 af Enken Anne Christiane Henriksen (f. 7. Mai 1786 † 16. Aug. 1857) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Hesselager for Vedligeholdelse af hendes Gravsted paa Hesselager Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Jan. 1856.

11. **Schwartzs Legat,** stiftet 1880 af Kjøbmand Jannes Leopoldus Schwartz (f. 1800 † 17. Febr. 1882) med 400 Kr. til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Hesselager Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Dec. 1880.

12. **Carl Emil Dons' Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1885 af Partikulier Carl Emil Dons (f. 23. Juli 1824 † 13. Aug. 1885) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 5 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hesselagergaard, Sognefogden og Avlsbrugeren af Varmarks Mølle. Fundats af April 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 19), stadf. 7. Jan. 1887.

Horne Sogn.

1. **Horne Hospital,** oprettet af Rigsraad Jørgen Brahe til Hvedholm osv. (f. 22. Mai 1585 † 12. Febr. 1661) og Hustru Anne Gyldenstjerne Prebensdatter (f. 18. Dec. 1596 † 14. Juni 1677) med et Hus ved Horne Kirke til 5, nu 6 Fattige, 2 Mænd og 4 Kvinder, først fra Horne Sogn, dernæst fra Svanninge Sogn og saa andre Steder fra, hvor Fattige findes. Til Hospitalet lagde han 7 Gaarde i Sognet med al deres Landgilde, som leveres dem fra Hovedgaarden Hvedholm tilligemed 36 Kr. 50 Ø. til Medicin og Sygepleie. Hospitalet eier en opsparet Kapital af 2,510 Kr. 70 Ø.

Hospitalet bestyres under Provstens og Sognepræstens Tilsyn af Eieren af Hvedholm, Kapitalen af Sognepræsten. Fundats af 3. Aug. 1687 (Hofman VI, S. 180; Schack IV, S. 182). Fundatstillæg af 24. April 1840, konfirm. 25. Nov. 1840. Min.-Skr. 24. Marts 1874 (utrykt).

2. **Maren Jeppesdatters Legat,** stiftet 11. Nov. 1727 med 100 Sldr., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Hvedholm Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Hofman VI, S. 185; Schack IV, S. 183).

3. **Skolelærer P. A. Wedels Legat til Fordel for Børn af Bøyden Skole,** stiftet 1878 af Peter August Wedel (f. 21. April 1808 † 22. Mai 1895) med

300 Kr., hvis Renter af Skolekommissionen og Læreren anvendes til Præmier til 2—3 flittige Skolebørn.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 31. Aug. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 7; G. R. 1879, S. 121), stadf. 11. Jan. 1879.

4. **Horne Menigheds Kirkefond,** stiftet 1879 ved frivillige Bidrag med 1,000 Kr., nu 3,500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 17. Febr. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 182; G. R. 1879, S. 217), stadf. 5. Nov. 1879.

5. **Mindelegat for Ungkarl Jens Peder Jensen,** stiftet af hans Forældre, Gaardeier paa Horne Mark Peder Jensen (f. 25. Okt. 1838) og Johanne Poulsen (f. 7. Nov. 1839) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 31. Dec. uddeles i Portioner paa 5—20 Kr. til trængende Familier eller enlige Personer udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Aug. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 240), stadf. 19. Sept. 1894.

Hou Sogn.

1. **Herredsfoged Sagers Legat til Vedligeholdelse af Kapellet paa Hov,** stiftet 1875 af Borgermester i Rudkjøbing, Herredsfoged i Langelands Herreder Hans Carl Sager (f. 21. April 1808 † 23. Nov. 1885) med 1,600 Kr., af hvis Renter 4 Kr. oplægges til en Reservefond.

Legatet bestyres under Amtmandens og Provstens Tilsyn af Kirkebestyrelsen. Fundats af 30. Mai 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 77; G. R. 1875, S. 36), stadf. 10. Juni 1875.

2. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Humble Sogn.

1. **Anne Pors' Legat,** stiftet af Anne Pors Stigsdatter med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 6 pCt., uddeles til Fattige, fortrinsvis af Skovsgaards Gods.

Legatet, der staaer i Skovsgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 7. Jan. 1719 (Hofman VI, S. 235; Schack IV, S. 296).

2. **Sammes Legat til Præsten,** 9 Daler af en Gaard i Helsned under Skovsgaard, senere lagt under Hjortholm.
Legatet er forsvundet (Hofman VI, S. 236).

3. **Boyes Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Febr. 1861 af Claus Stage Boye af Haughus (f. 31. Okt. 1789 † 29. Mai 1869) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 1. Jan. i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Gaarden Haughus, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Nov. 1870 (Min.-Tid. 1871 A, S. 280), stadf. 31. Jan. 1871.

4. **Kammerraad Jørgen Hansens Legat til fattige Konfirmander af Ristinge By og Mark,** stiftet ved Testamente af 12. Juni 1867 af Kammerraad Jørgen Hansen til Bøgelund ved Veile († 1. Marts 1871) med 200 Rdl., nu 430 Kr. 58 Ø., hvis Renter uddeles til de 2 flinkeste Konfirmander fra Ristinge Skole.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 9. Aug. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 12; G. R. 1873, S. 129), stadf. 10. Jan. 1873.

5. **Pastor Hans Jacob Drejers Legat til Trængende i Humble Sogn paa Langeland,** stiftet 1879 af Sognepræst til Humble Hans Jacob Drejer (f. 4. Okt. 1803 † 4. Sept. 1879) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 4. Jan. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 122; G. R. 1879, S. 181), stadf. 24. Juli 1879.

6. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Vester Hæsinge og Sandholts Lyndelse Sogne.

1. **Otte Ruds Legat,** stiftet 1630 af Otte Rud til Sandholt (f. 14. Mai 1611 † 2. Febr. 1630) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 6 pCt., 1/2 tillagdes de Fattige paa Sandholdts Gods, 1/2 skulde tillægges en fattig Skoles Person til Studeringer. 1821 bestemtes, at sidstnævnte Halvdel skulde udredes som Lønning til Læreren i Sandholts Lyndelse; men nu uddeles hele Renter til Fattige.

Legatet, der staaer i Sandholdts Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Sandholt. Fundats af 16. Marts 1638 (Hofman VI, S. 136; Schack IV, S. 153). Canc.-Skr. 11. Aug. 1821 og 25. Mai 1830 (Schack IV, S. 154). Min.-Skr. 28. Juli 1862.

2. **Berte Rosensparres Legat,** stiftet 1642 af Berte Rosensparre Olufsdatter (f. 24. Jan. 1586 † 27. April 1645), Enke efter Corfits Rud til Sandholt (f. 1573 † 5. Febr. 1630), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 6 pCt., tilfalde Sognepræsten.

Legatet, der staaer i Sandholt Hovedgaard, bestyres af Biskoppen. Fundats af 1. April 1642 (Hofman VI, S. 140; Schack IV, S. 153). Min.-Skr. 28. Juli 1862.

3. **Groths Legat,** stiftet 1804 af Dorthe Margrethe Groth født Lund af Vester Hæsinge med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 12. Marts 1804 (Rskr. 1804, S. 592; Coll.-Tid. 1805, S. 647), konfirm. 20. Juli 1804.

4. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne.

Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne.

1. **Østerhæsinge Hospital,** stiftet 1618 af Pernille Gyldenstierne Henriksdatter (f. 13. Dec. 1578 † 7. Nov. 1622), Enke efter Jakob Rosenkrantz til Kjærstrup (f. 14. Okt. 1567 † 9. Sept. 1616), med et Hus til 6 Fattige og 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Lemmerne.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Arreskov Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Muckadell. Gavebrev af 25. Febr. 1618 (Hofman VI, S. 149; Schack IV, S. 167).

Til Hospitalet er knyttet:

2. **Frøken Holstens Legat,** stiftet af Cathrine Øllegaard Holsten (f. 1670 † 18. Mai 1753) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til Lemmerne.

Legatet, der staaer i Arreskov Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Muckadell. Fundats kjendes ikke (Schack IV, S. 168).

3. **Hillerslev Hospital,** oprettet 1769 af Konferensraad, Landsdommer Erik Skeel Holsten til Gjelskov og Arreskov (f. 1710 † 25. Mai 1772) med et Hus til 4 Fattige, hvortil hans Moder Ide Skeel (f. 1676 † 1749), Enke efter Wulf Siegfried Holsten til Gjelskov (f. 18. Nov. 1672 † 29. Juli 1718), iforveien havde givet 666 Rdl. 4 Mk., og hvortil han selv lagde 666 Rdl. 4 Mk., nu ialt 2,667 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til de 4 Fattige i Hospitalet.

Hospitalet og Kapitalen, der staaer i Gjelskov Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Besidderen af Grevskabet Muckadell. Fundats af 17. Marts 1769 (Hofman VI, S. 148, XI, S. 201; Schack IV, S. 168).

Til Hospitalet er knyttet:

4. **Frøken Holstens Legat,** stiftet af Cathrine Øllegaard Holsten (se ovenfor 2) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tilfalde Lemmerne.

Legatet, der staaer i Arreskov Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Muckadell. Ingen Fundats (Schack IV, S. 173).

5. **Christense Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1677 af Christense Jakobsdatter Rosenkrantz til Arreskov (f. 11. Febr. 1609 † 15. Sept. 1679), Enke efter Rigsraad Mogens Høeg til Kjærgaardsholm og Hostrup (f. 3. Nov. 1593 † 29. Jan. 1661), med 400 Rdl., nu 875 Kr. 95 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 13. Okt. 1677 (Hofman VI, S. 150; Schack IV, S. 167).

6. **Baron Trolles V. Legat,** stiftet 1693 af Baron Frederik Trolle til Baroniet Brahetrolleborg (f. 13. Okt. 1665 † 13. Marts 1719) med en Skole i Hillerslev, hvortil han lagde Landgilden af 2 Boelssteder i Strandhusene under Ulbølle Sogn, 8 Rdl., nu 2 Tdr. Byg og 20 Kr., som tilfalde Læreren.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 4. Dec. 1693 (Hofman VI, S. 151; Schack IV, S. 173).

7. **Baron Trolles VIII. Legat,** stiftet 1694 af Samme med Landgilden af et Boelssted i Strandhusene under Ulbølle Sogn til Uddeling blandt fattige Skolebørn i Jordløse-Haastrup og Øster Hæsinge-Hillerslev Kommuner, 1/2 i hver. Af Landgilden,

opr. 8 Rdl., nu 20 Kr., uddeles 16 Kr. til nævnte Skolebørn, medens 4 Kr. tilfalde Præsterne i Jordløse og Øster Hæsinge. Af Indfæstningen indbetales 3/4 til Fordel for Sognekaldene, 1/4 tilfalder Præsterne i de 2 nævnte Sogne.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn vexelvis af Sognepræsterne. Fundats af 19. Nov. 1694 (Hofman VI, S. 153; Schack IV, S. 174 og 184).

8. **Rasmus Pedersen Brogaards Legat for Øster Hæsinge Sogn,** stiftet ved Testamente af 16. Febr. 1874 med Kodicil af 4. Febr. 1879 af Ungkarl af Brogaarden Rasmus Pedersen Brogaard († 20. Marts 1879) med 2,100 Kr., af hvis Renter 4 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted, 80 Kr. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet eller tildeles paa 2 Aar 1 eller 2 unge Mennesker til Ophold paa Latinskole, Seminar eller Veterinærskole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 30. Juli 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 26), stadf. 9. Marts 1885.

9. **Grevskabet Muckadells Jubilæumslegat,** stiftet 1885 af Kammerherre, Greve Erik Engelke Schaffalitzky de Muckadell til Grevskabet Muckadell (f. 25. Dec. 1834) med 5,000 Kr., nu 5,326 Kr. 52 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa indtil 35 Kr. til Fattige paa Grevskabet Muckadells Gods i Øster Hæsinge, Hillerslev, Vantinge, Heden, Nørre Broby, Sønder Broby, Vester Hæsinge, Haarby, Flemløse og Fangel Sogne.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Grevskabets Besidder. Fundats af 24. Febr. 1885, stadf. 21. Dec. 1885.

Sønder Høirup og Aarslev Sogne.

General Eickstedts Legat se Ringe Sogn.

Jordløse og Haastrup Sogne.

1. **Jordløse Hospital,** stiftet 1759 af Susanne Brahe til Østrupgaard (f. 20. April 1700 † 21. Jan. 1760), Enke efter Etatsraad Frederik Hein til Steensgaard og Grubbesholm (f. 12. Dec. 1691 † 28. Juli 1751), med et Hus ved Kirken til Bolig for 4 Fattige af Jordløse By og 1,000 Rdl., af hvis Renter, 5 pCt., Lemmerne nyde hver 12 Kr. om Aaret, 2 Kr. anvendes til Hospitalets Vedligeholdelse.

Hospitalet bestyres af Besidderen af Grevskabet Brahesminde. Legatet staaer i Hvedholm Hovedgaard. Fundats af 30. April 1758 (Hofman XI, S. 209), konfirm. 7. Juli 1758.

2. **Haastrup Hospital,** oprettet ved Testamente af 1. Nov. 1785 af Oberstløitnant Preben Brahe til Hvedholm (f. 9. Jan. 1711 † 17. Aug. 1786) med et Hus til 4 Fattige fra Haastrup og Svanninge Sogne, som nyde hver 24 Kr. af Hvedholm.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Ingen Fundats (Schack IV, S. 184).

3. **Baron Trolles III. Legat,** stiftet 1693 af Baron Frederik Trolle til Baroniet Brahetrolleborg (f. 13. Okt. 1665 † 13. Marts 1693) med en Skole til Haastrup

By, som han doterede med et Boelssted „Bjergehuset“ i Ollerup, der 1804 solgtes for en aarlig Afgift af 2 Tdr. Rug, 2 Tdr. Byg, 5 Tdr. Havre og 605 Rdl., som 1813 omskreves til 181 Rdl. 48 Sk., nu 363 Kr. Kornafgiften, der udredes efter Gjennemsnittet af 10 Aars Kapitelstaxt, og Renten af Kapitalen tilfaldt indtil 1887 Læreren i Haastrup, imod at han deraf udredede Udgifterne til Skolens Vedligeholdelse. 1887 lagde Sogneraadet Beslag paa Legatet, som ikke længer udbetales til Læreren. Afgiften og Renten anvendes nu af Sogneraadet til Forrentning og Afdrag af et til Anskaffelse af Materiel gjort Laan.

Legatet bestyres saaledes nu af Sogneraadet. Fundats af 10. Jan. 1693 (Hofman VI, S. 186; Schack IV, S. 184). Kgl. Resol. 9. Mai 1804 (utrykt).

4. **Gaardfæster Rasmus Knudsens og Hustrus Legat,** stiftet af Gaardfæster Rasmus Knudsen (f. 1799 † 27. Juli 1876) og Hustru Ane Marie Hansdatter (f. 3. Jan. 1801 † 16. Nov. 1870) med 600 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Haastrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

5. **Arve-Gaardfæster Mads Hansens og Hustru Mette Sofie Matthiasdatters Legat for værdige og trængende Husfædre eller Enker i Haastrup Sogn,** stiftet af Mette Sophie Matthiasdatter (f. 1798 † 23. Nov. 1878), Enke efter Mads Hansen (f. 1794 † 23. Febr. 1865), med 800 Kr., hvis Renter uddeles inden Jul i 3 Portioner paa 8 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, en 4. Portion paa 8 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsteder.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Kirkesangeren. Fundats (Min.-Tid. 1880 A, S. 145), stadf. 5 Nov. 1880.

6. **Baron Frederik Trolles VIII. Legat** se Øster Hæsinge og Hillerslev Sogne 7.

St. Jørgens og Sørup Sogne.

St. Jørgensgaard ved Svendborg af Biskop, Dr. theol. C. T. Engelstoft (Samlinger til Fyns Historie og Topographie I, S. 1).

1. **St. Jørgens Hospital,** hvis Oprindelse er upaaviselig, doteret af Slægterne Rønnov, Gøye og Quitzou som Eiere af Hvidkilde og 1735 af Johan Lehn til Hvidkilde (f. 1705 † 1760) med 120 Rdl., nu 240 Kr. om Aaret af Hvidkilde, giver fri Bolig til 15 Fattige og en Opvartningspige, der hver nyde 120 Kr., Brændsel og Pleie, Lægehjælp og Medicin, medens Sognepræsten nyder 95 Kr. Besidderen af Baroniet Lehn betaler Skatter og Afgifter, vedligeholder Hospitalet og svarer aarlig i Penge 684 Kr. 55 Ø. og 16 Favne Bøgekløv samt 37,300 Stk. Tørv foruden nogen Naturalydelse. Tavlepengene af St. Jørgens Kirkeblok tilfalde Hospitalet.

Dette eier nu en Kapitalformue af c. 54,000 Kr., deri indbefattet nedenstaaende Legater 2—6.

Hospitalet og dets Formue bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Besidderen af Baroniet Lehn og Sognepræsten. Statut af Fredag efter St. Ambrosii Dag 1486 (Engelstoft, S. 37). Vedtægt af 30. Jan. 1590 (Engelstoft, S. 41). Fundats af 19. Dec. 1735 (Hofman VI, S. 58), konfirm. 2. Nov. 1736. Rskr. 21. Aug. 1811 (Schack IV, S. 273).

2. **Fru Anne Rønnovs Legat,** stiftet af Anne Rønnov Eilersdatter (f. 1541 † 15. Juni 1609), Enke efter Erik Hardenberg til Mattrup (f. 1529 † 13. Marts 1604), med 100 Rdl.

Engelstoft, S. 22.

3. **Fru Ellen Marsvins Legat,** stiftet 19. Juni 1614 af Ellen Marsvin Jørgensdatter (f. 2. Febr. 1572 † 11. Nov. 1649), Enke 1° efter Ludvig Munk til Nørlund († 1602), 2° efter Knud Rud til Sandholt (f. 11. Juli 1556 † 22. Juli 1611), med 200 Rdl.

Hofman VI, S. 74; Engelstoft, S. 23.

4. **Anne Gøyes Legat,** stiftet af Anne Gøye Henriksdatter (f. 18. Dec. 1609 † 9. Jan. 1681) med 200 Rdl.

Gavebrev af 16. Mai 1698 (Hofman VI, S. 65; Engelstoft, S. 22).

5. **Holger Rosenkrantzs og Hustrus Legat,** stiftet 2. Juli 1616 af Holger Rosenkrantz til Rosenholm (f. 14. Dec. 1574 † 28. Okt. 1642) og Sophie Brahe Axelsdatter (f. 11. Mai 1578 † 21. Dec. 1646) med 100 Rdl.

Hofman VI, S. 74; Engelstoft, S. 23).

6. **Baron Rosenørns Legat,** stiftet 1882 af Udenrigsminister, Kammerherre, Baron Otto Ditlev Rosenørn-Lehn til Baronierne Guldborgland og Lehn (f. 28. Mai 1821 † 21. Mai 1892) med 3,090 Kr. 50 Ø., 1892 med 20,000 Kr.

Testamente af 11. Jan. 1892.

7. **Legat til Sygehjælp for Baroniet Lehn** se Egense Sogn.

Kullerup og Refsvindinge Sogne.

1. **Refsvindinge Hospital,** stiftet af Knud Urne til Julskov (f. 28. Aug. 1634 † 28. Dec. 1705) og Hustru Anne Beate Walkendorf Henningsdatter (f. 1662 † 2. April 1720), oprettet 1725 efter deres Død af Etatsraad Erik Skeel til Arreskov, Bjørnemose og Faareveile (f. 1670 † 5. Jan. 1729) og Oberstløitnant Sigvart Urne (f. 1668 † 1728) med et Hus ved Kirken til 4 Fattige, 2 Mænd og 2 Kvinder, og 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., Lemmerne nyde hver 18 Kr. og tilsammen 14 Kr. til Brændsel, Præsten 8 Kr. og Kirkesangeren 2 Kr., Resten gaaer til Reparationer.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Julskov Hovedgaard, bestyres under Biskoppens, Provstens og Sognepræstens Tilsyn af Eieren af Julskov. Fundats af 5. Febr. 1725 (Hofman V, S. 540; Schack IV, S. 65). Rskr. 8. Juni 1804. Til Hospitalet er følgende Legat knyttet:

2. **Sechmans Legat,** stiftet af Justitsraad Frederik Sechman til Julskov med 40 Rdl., nu 80 Kr., hvis Renter, 5 pCt., anvendes til Hospitalets Reparation eller hvert Nytaar uddeles til Lemmerne.

Legatet staaer i Julskov Hovedgaard og bestyres under Sognepræstens Tilsyn af dens Eier. Fundats af 18. Marts 1747 (Hofman V, S. 545; Schack IV, S. 65).

3. **Kullerup Hospital,** oprettet 1776 af Kammerraad, senere Etatsraad Frederik Bagger til Julskov (f. 1710 † 23. Febr. 1791) med et Hus ved Kirken til

8 Fattige, 4 Mænd og 4 Kvinder, og 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., af hvis Renter de 4 Lemmer nyde hver 1 Kr. 67 Ø., de 4 hver 83 Ø. om Ugen, samt Brændsel af Julskov, Præsten 8 Kr., Kirkesangeren 2 Kr., Resten gaaer til Reparationer.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Julskov, bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 25. Juni 1776 (Hofman XI, S. 233; Schack IV, S. 66). Rskr. 9. Juni 1804.

4. **Etatsraad Baggers Legat** se Fyns Stift.

Kværndrup Sogn.

1. **Kraghs Hospital,** oprettet 1770 af Sophie Juel til Egeskov og Skjoldemose (f. 4. Febr. 1706 † 15. Aug. 1785), Enke efter Deputeret i Sø-Kommissariatet Niels Kragh (f. 8. Juli 1699 † 1. Nov. 1740), med et Hus til 8 Fattige og 1,850 Rdl., hvortil Geheimekonferensraad, Greve Preben Bille-Brahe til Grevskabet Brahesminde og til Stamhuset Egeskov (f. 25. Febr. 1773 † 21. Sept. 1857) 1824 gav 2,150 Rdl., saaledes at Hospitalet nu eier 8,000 Kr., af hvis Renter Lemmerne nyde hver 67 Ø. om Ugen, Præsten 4 Kr. og Kirkesangeren 2 Kr.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Egeskov Hovedgaard, bestyres af Besidderen af Stamhuset Egeskov og Sognepræsten. Fundats af 5. Dec. 1770 (Hofman XI, S. 174). Gavebrev af 25. Okt. 1824 (Schack IV, S. 262).

2. **Kraghs Præstelegat,** stiftet af Fru Sophie Kragh født Juel (se ovenfor 1) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter tilfalde Sognepræsten.

Legatet, der staaer i Egeskov Hovedgaard, bestyres af dennes Eier. Ingen Fundats (Schack IV, S. 263). Erektionspatent for Stamhuset Egeskov af 20. Nov. 1811, konfirm. 9. Juni 1812, thinglæst 5. Nov. 1812.

3. **Bille-Brahes Legat,** stiftet 1808 af Caroline Agnese Raben (f. 9. Dec. 1738 † 11. Marts 1810), Enke efter Geheimekonferensraad, Stiftamtmand Henrik Bille-Brahe til Egeskov (f. 20. Okt. 1709 † 9. Jan. 1789), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 8 Kr. tilfalde Læreren i Kværndrup for Renholdelse af Billernes Gravkapel i Kværndrup Kirke, 12 Kr. Sognepræsten for Tilsyn dermed, 20 Kr. Kirketiendeeieren for Kapellets Vedligeholdelse og Kisternes Fornyelse.

Legatet bestyres under Slægterne Billes og Rabens Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Egeskov. Fundats af 10. Nov. 1808 (Schack IV, S. 264).

4. **Andreasens Legat,** stiftet 1824 af Smed Lars Andreasen med 200 Rdl., nu 416 Kr. 95 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Aug. 1824 (Schack IV, S. 267), konfirm. 23. Dec. 1825.

Landet Sogn.

1. **Fru Frederikke Christine Lunds Legat,** stiftet af Frederikke Christine Lund († 19. Nov. 1846) med 600 Kr., nu 630 Kr. 52 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 gode Sognemænd. Ingen Fundats.

2. **Melkors Legat,** stiftet 1886 af Baadehandler i Kjøbenhavn Søren Melkor og Hustru Martha Kjerk med 200 Kr., hvis Renter oplægges til 1911, da tilfalde en navngiven Person i et Aar og derefter hvert Aars 6. Okt. anvendes til en Konfirmationsklædning for et Barn af en Haandværker eller Arbeidsmand i Lundby udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres efter de indsatte Bestyreres Død af 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 28. Febr. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 175), stadf. 17. Juni 1891.

3. **De 3 Bønders Legat** se Bregninge Sogn.

4. **Forvalter J. Hansens Legater** se Bregninge Sogn.

5. **Frøken Christine Juels Legat** se Bregninge Sogn.

Langaa og Øxendrup Sogne.

Kammerraad Hans Bredals Legat, stiftet 1803 af Kammerraad Hans Bredal (f. 1732 † 9. Jan. 1805) med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., af hvis Renter 30 Kr. tilfalde Brenderup Pogeskole i Langaa Sogn, 30 Kr. uddeles til Fattige i Svindinge Sogn, 30 Kr. til Fattige i Øxendrup Sogn, 30 Kr. tilfalde Læreren i Øxendrup, 101 Kr. Nyborg Skolevæsen (se Nyborg Kjøbstad 52), 60 Kr. Bredal By i Engom Sogn i Veile Amt.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Amtsforvalteren i Svendborg. Testamente af 20. Jan. 1803 med Tillæg af 6. Nov. 1804 (Schack IV, S. 47).

Lindelse Sogn.

1. **Selveier Ole Rasmussens Legat,** stiftet med 200 Rdl., omskrevne til 70 Rdl., hvis Renter skulde oplægges til 100 Rdl. Sølv og da anvendes til Indkjøb af Skolebøger til fattige Børn.

Legatet, der endnu 1830 hæftede paa Sognepræstens Naadensaar og da bestyredes af Sognepræsten, er forsvundet. Ingen Fundats (Schack IV, S. 294).

2. **Jacob Hansens Legat,** ogsaa kaldet **Rasmus Olsens Legat,** stiftet 1785 af Jacob Hansen eller Rasmus Olsen med 200 Rdl., nu 443 Kr. 24 Ø., hvis Renter skulde anvendes dels til Alterlys, dels til 2—3 af de fattigste Konfirmandbørn, men nu anvendes til Foranstaltninger til Skolens Bedste udenfor det, som Kommunen er pligtig at bekoste.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Testamente af 30. Dec. 1784, konfirm. 27. Mai 1785. Min.-Skr. 9. Dec. 1865.

3. **Johan Nielsens Legat for Lindelse Pigeskole,** stiftet ved Testamente af 18. Juli 1887 af den i Hongkong afdøde Toldkontrollør i kinesisk Tjeneste Johan Nielsen (f. 1. Dec. 1838) med 12,000 Kr. og Eiendommen Matr.-Nr. 1 d af Lindelse

By af Htk. 2 Fdk. 1³/₄ Alb. med Husbygning, til Oprettelse af en Pigeskole med fri Adgang for 12—16 Aars Piger fra Sognet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, Sognepræsten og Sognets Lærere. Fundats af 31. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 167, G. R. 1891, S. 114), stadf. 10. Juni 1891.

4. **Christian Larsens og Hustru Johanne Marie Larsens Legat for værdige Trængende i Lindelse Sogn,** stiftet ved Testamente af 5. Dec. 1887 af Gaardeier af Amalielund Christen Larsen (f. 21. Mai 1797 † 18. Nov. 1888) og Hustru Johanne Marie Larsen (f. 2. Marts 1811 † 8. Febr. 1888) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa høist 40 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 12/13. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 110), stadf. 29. Mai 1890.

5. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Longelse og Fuglsbølle Sogne.

1. **Birgitte Sophie Hansens Hospital og Legat,** stiftet 1728 af Birgitte Sophie Olufsdatter, Enke efter Herredsfoged Niels Hansen til Skovsbo, med 600 Rdl. og en Gaard i Østerby til Vedligeholdelse af et af hende opført Hus i Fuglsbølle, der indrettedes til Bolig for en Skoleholder og til Hospital for 4 fattige Lemmer, samt til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravkapel ved Kirken. Af Renterne af Legatkapitalen, der nu, efter at Gaarden er solgt, er 7,462 Kr. 50 Ø., faaer hver af de 4 Fattige 60 Kr., Præsten 2 Kr. 66 Ø. og Degnen 21 Kr. 33 Ø. Gravkapellet er nedbrudt, og for den derved indkomne Pengesum er der i Kirken anbragt en Mindetavle, som vedligeholdes af Legatets Indtægter. Der boer nu ingen Lærer i Huset.

Hospitalet og Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Eieren af Skovsbo og Sognepræsten. Fundats af 10. Okt. 1728 (Hofman VI, S. 242; Schack IV, S. 298), konfirm. 18. Juli 1729. Rskr. 31. Juli 1860 (Rskr. og G. R.). Fundatstillæg af 25. Okt. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 221; G. R. 1873, S. 235), stadf. 8. Dec. 1873.

2. **Rudbek von Dedens Legat,** stiftet 1672 af Rudbek von Deden til Skovsbo med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter, 6 pCt., uddeles til 3 Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Møllegaard og Sognepræsten. Fundats af 24. Nov. 1672 (Hofman VI, S. 240; Schack IV, S. 298).

3. **Mette Margrethe Sehesteds Legat,** stiftet 1713 af Mette Margrethe Sehested Eriksdatter (f. 1674, begr. 29. April 1715), Enke 1° efter Bernt Frederik von Deden (f. 21. Nov. 1674 † 11. April 1704), 2° efter Kaptain Vincents Kaas til Møllegaard (f. 17. Marts 1678 † 24. Dec. 1709), med 461 Rdl. 4 Mk. til Vedligeholdelse af et Orgel, som Bernt Frederik von Deden havde skjænket til Longelse Kirke.

Legatet, som stod i Møllegaard, er, efter at Orgelet er nedtaget, ophørt. Fundats af 9. Okt. 1713 (Hofman VI, S. 238). Canc.-Skr. 13. Mai 1828 (Schack IV, S. 297).

4. **Christen Hansens Legat,** stiftet 1817 af Christen Hansen (f. 1746 † 14. Jan. 1823) og Hustru Anne Madsdatter (f. 1753 † 13. Juni 1840) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Dec. 1817, konfirm. 20. Marts 1821.

5. **Møller Knudsens og Hustru Johanne født Boesgaards Opdragelseslegat,** stiftet ved Testamente af 26. Aug. 1872 og Kodicil af 22. Sept. 1877 af Carl Knudsen (f. 26. Jan. 1793 † 13. Marts 1878) og Johanne Boesgaard (f. 16. Mai 1799 † 15. Okt. 1872) med 2,000 Kr., nu 2,807 Kr., hvis Renter anvendes til Opdragelse af et forældreløst, i lovligt Ægteskab født Barn i Longelse Sogn udenfor Fattigvæsenet eller et Barn af fattige Forældre udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af den langelandske Pleieforening for forsømte Børn, eller af Sognepræsten, Læreren ved Hovedskolen i Longelse og Eieren af Nørre Longelse Mølle, saafremt han er af Legatstifternes Slægt, ellers en af Præsten og Læreren valgt Mand. Fundats af 19. Marts 1880 (Min.-Tid. 1880 A. S. 105), stadf. 31. Aug. 1880.

6. **Selveierhusmand Jørgen Hansens Legat for værdige Trængende i Fuglsbølle Sogn,** stiftet ved Testamente af 17. Juli 1875 med Kodicil af 26. Juli 1889 af Jørgen Hansen (f. 16. Aug. 1812 † 2. Febr. 1892) med 600 Kr., hvis Renter uddeles før Jul til 2 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 7. Sept. 1893 (Min.-Tid. 1893 A. S. 355), stadf. 6. Okt. 1893.

7. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Magleby Sogn.

1. **Jørgensens Legat,** stiftet 1846 af Skolelærer i Søndenbro Jørgen Daniel Jørgensen (f. 16. Febr. 1792 † 24. Sept. 1858) med et Hus i Søndenbro med 1 Skp. Land Have til Bolig for Lærerenker af Søndenbro Skoledistrikt. Huset er brændt for adskillige Aar siden og ikke senere gjenopført. Indtægten af Jorden tilfalder en Lærerenke paa Kaldet, ellers Læreren.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev (Rskr. 1846, S. 304), konfirm. 26. Nov. 1846.

2. **Boyes Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Febr. 1861 af Claus Stage Boye (f. 31. Okt. 1789 † 29. Mai 1869) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. uddeles i Portioner paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Nov. 1870 (Min.-Tid. 1871 A. S. 281), stadf. 31. Jan. 1871.

3. **Jens Rasmussens Legat for værdige Trængende i Magleby Sogn paa Langeland,** stiftet af Uhrmager Jens Henrik Rasmussen i Lyksborg

(f. 31. Juli 1818 † 26. Dec. 1884) med 3,300 Kr., hvis Renter uddeles før Jul i Portioner paa 5—25 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 17. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 105), stadf. 17. Juli 1886.

4. **Johan Frederik Happé og Hustru Anne Cathrine Frederiksens Legat til Fordel for kristelige og værdige Trængende i Magleby Sogn paa Langeland,** stiftet 1889 af L. Svendsen i Frederiksberg med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner paa 50 Kr., fortrinsvis til nævnte Happés Børn og deres Ægtefæller, Resten til Brændselshjælp til en trængende Kvinde.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn af Sognepræsten og 2 af ham valgte Mænd af Sognet. Fundats af 15. Marts 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 269; G. R. 1889, S. 149), stadf. 6. Aug. 1889.

5. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Marstal Sogn.

1. **Skipper Jørgen Christian Schultzs og Hustru Eleonore Schultz født Hansens Legat til Anskaffelse af Bibler og Testamenter til Marstals Ungdom,** stiftet ved Testamente af 22. April 1864 af Jørgen Christian Schultz (f. 26. Okt. 1816 † 2. Okt. 1877) og Eleonore Hansen (f. 24. Nov. 1816 † 9. Mai 1883) med 1,700 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 15. Juli 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 209; G. R. 1884, S. 118), stadf. 29. Sept. 1884.

2. **Legat for værdige Trængende i Marstal Landsogn,** stiftet 1888 af en Anonym med 1,000 Kr., hvis Renter i begge Terminerne uddeles til 4 værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 9. Juni 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 253), stadf. 2. Nov. 1888.

3. **Kjøbmand M. H. Christensens og Hustrus Legat,** stiftet ved Gavebrev af 25. Nov. 1889 af Agnes Hedevig Knudsen (f. 15. April 1819), Enke efter Kjøbmand i Marstal Mads Hansen Christensen, med 3,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død hvert Aars 8. Marts uddeles i lige store Portioner paa Livstid, fortrinsvis til deres Slægtninge indtil Søskendebørn, ellers til værdige Trængende i Marstal Handelsplads.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Marstal Kommunalbestyrelse. Fundats (Min.-Tid. 1890 A, S. 57), stadf. 28. Marts 1890.

4. **Sophie og Mathilde Kromanns Legat,** stiftet 1890 af Albert Hansen Boye Kromann (f. 8. Juni 1841 † 7. Okt. 1893) med 2,500 Kr., hvis Renter efter 2

Legatarers Død uddeles hvert Aars 1. Okt. i 5 lige store, livsvarige Portioner til trængende Enker eller enligstillede Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 1. Nov. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 13), stadf. 9. Jan. 1891.

5. **Hans Levin Hansens og Hustru Juliane Marie Hansens Legat,** stiftet 1893 af Juliane Marie Kromann (f. 29. Okt. 1834), Enke efter Skibsrheder Hans Levin Hansen (f. 7. Dec. 1821 † 15. Aug. 1892), med 4,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 8 lige store, livsvarige Portioner til trængende Sømandsenker eller enligstillede Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 3. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 110), stadf. 8. Marts 1893.

6. **By- og Herredsfoged J. E. A. Carstens' Legat** se Ærøskjøbing Kjøbstad.

Ollerup og Kirkeby Sogne.

1. **Ollerup Børnehjem,** oprettet 1874 og udvidet 1876 og senere ved milde Gaver, eier egen Bygning og en Kapital paa 500 Kr.

Børnehjemmet bestyres af Sognepræsten og 2 Mænd.

2. **Sophie Kraghs Hospital** se Vester Skjerninge Sogn.

3. **Legat til Sygepleie paa Baroniet Lehn** se Egense Sogn.

Oure og Veistrup Sogne.

1. **Lundeborg Invalide-Stiftelse,** oprettet 1864 af Kammerherre, Hofjægermester Niels Frederik Bernhard Sehested til Stamhuset Broholm (f. 19. Febr. 1813 † 15. Jan. 1882) og Hustru Charlotte Christine Linde (f. 5. Juli 1819 † 19. Jan. 1894) med et Hus i Lundeborg til Fribolig for Krigsinvalider og disses Enker.

Stiftelsen bestyres af Besidderen af Stamhuset Broholm. Fundats af 29. Juni 1864.

2. **Hjerild Juuls Legat,** stiftet 1756 af Sognepræst til Oure og Veistrup, Provst Hjerild Juul (f. 14. Dec. 1691 † 1. Marts 1757) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. April 1756 (Hofman VI, S. 29; Schack IV, S. 211).

3. **Peter Wiinholts Legat,** stiftet 1791 af Sognepræst til Oure og Veistrup Peder Wiinholt (f. 1722 † 7. Dec. 1794) med 400 Rdl., nu 240 Kr., af hvis Renter ½ tillagdes de Fattige, ½ Læreren i Veistrup, men nu gaaer hele Renten i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 12. Nov. 1791 (Schack IV, S. 212).

4. **Fru Pultzs Legat**, stiftet af Edel Margrethe Baronesse Gyldenkrone (f. 6. Sept. 1706 † 29. Dec. 1803), Enke efter Major Peder Pultz til Rygaard (døbt 29. Nov. 1695 † 2. Jan. 1764), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter skulde anvendes til Skolepræmier, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, skulde bestyres af Sognepræsten under Provstens Tilsyn, men bestyres nu af Sogneraadet. Fundats af 12. Okt. 1804 (Schack IV. S. 213).

5. **Major Pultzs Legat**, stiftet 1803 af Samme med 100 Rdl., omskrevne til 16 Rdl. 56 Sk., at forrentes til Skolevæsenet.

Legatet er gaaet tabt. Testamente af 25. Aug. 1803 (Schack IV, S. 214).

6. **Jørgensens og Wognsens Legat**, stiftet 1859 af Exam. jur. Carl Ulrik Jørgensen til Tiselholt (f. 11. Mai 1803 † 9. Mai 1861) og Godsforvalter Wognsen af Falle med 160 Rdl. 93 Sk., nu 328 Kr. 40 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Veistrupgaards Gods, derefter i Veistrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 17. Sept. 1859, thinglæst 1. Dec. 1859.

7. **Peder Spillemoses Legat**, stiftet 1887 af Gaardeier af Spillemosegaarden Peder Hansen, kaldet Spillemose (f. 15. Mai 1816 † 31. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles 2 Gange aarlig i 4 lige store Dele til 4 af de mest trængende Familier i Veistrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for Sognets frivillige Fattigkasse. Testamente af 17. Aug. 1887.

8. **Bolsmand Hans Rasmussens og Hustru Karen Madsens Legat**, stiftet ved Testamente af 5. Dec. 1891 af Karen Madsen (f. 19. Okt. 1821 † 15. Marts 1892), Enke efter Boelsmand af Oure Mark Hans Rasmussen, med 1,000 Kr., hvis Renter den 21. Dec. udbetales som Julegave til 3 Trængende af Veistrup Valgmenighed udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Menighedsraadet. Fundats af 15. Okt. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 146), stadf. 28. Marts 1894.

9. **Petersminde**, Børnehjem i Holmdrup, se Skaarup Sogn.

Ringe Sogn.

Forsøg paa en Beskrivelse over Ringe Sogn af Hans Leerbech, Sognepræst for Ringe Menighed. Odense 1826.

1. **Ringe Hospital**, oprettet 1737 af General Henrik Bielke Kaas til Boltinggaard (f. 18. Sept. 1686 † 1. Juli 1773) og Hustru Anna Vind von der Kuhla (f. 1684 † 26. Marts 1744) med et Hus ved Kirken til 6 Fattige og 480 Rdl., nu 960 Kr., hvis Renter, 5 pCt., Lemmerne nyde tilligemed hver 4 Læs Brænde.

Hospitalet og Legatet, som staaer i Boltinggaard, bestyres under Stiftsøvrighedens og Sognepræstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 12. Okt. 1737 (Hofman VI, S. 12; Schack IV, S. 193; Leerbech, S. 30 og 91).

2. **Sammes Legater,** stiftede 1737 med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Ringe, og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter. 5 pCt., anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Begravelse i Ringe Kirke, 1745 med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Kirkesangeren for at renholde Seierværket i Kirken, 1754 med 20 Rdl., nu 40 Kr., af Boltinggaard til Organisten.

Legaterne, der staa i Boltinggaard, bestyres under Stiftsøvrighedens og Sognepræstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 12. Okt. 1737 (Hofman VI, S. 12; Schack IV, S. 193; Leerbech, S. 21, 30 og 98). Fundats af 1. Mai 1745 (Hofman VI, S. 20; Schack IV, S. 195; Leerbech, S. 26), konfirm. 7. Juni 1745. Fundats af 27. Febr. 1754 (Hofman VI, S. 22; Schack IV, S. 195; Leerbech, S. 10).

3. **General Eickstedts Legat,** stiftet 1799 af Overkammerherre, General Hans Henrik von Eickstedt til Boltinggaard (f. 14. Juli 1715 † 13. Aug. 1801) med 1,600 Rdl., nu 3,200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles hvert Aars 24. Juni og 24. Dec. til de Fattige paa Boltinggaards og Rynkebygaards Godser.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten i Sønder Høirup og Eieren af Lammehave. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 27. Marts 1799 (Rskr. 1799, S. 130; Coll.-Tid. 1799, S. 300, 312; Schack IV, S. 198; Leerbech, S. 92), konfirm. 10. Mai 1799.

4. **Sammes Gravstedslegat,** stiftet 1775 med 200 Rdl. til Vedligeholdelse af hans Monument i Ringe Kirke og 50 Rdl., hvis Renter skulde tilfalde Degnen.

Legatet er gaaet tabt, og Monumentet er flere Gange istandsat for Statskassens Regning. Fundats af 3. Mai 1775 (Hofman XI, S. 172; Schack IV, S. 196; Leerbech, S. 22), konfirm. 24. Mai 1775.

5. **Etatsraad Hans Jørgen Hansen** til Bramstrup (f. 1762 † 22. Dec. 1831) gav 1806 et Hus i Rynkeby til Fattighus, men da Ringe Fattiganstalt etableredes 1863, blev Huset omdannet til Skole.

Gavebrev af 11. Dec. 1806 (Schack IV, S. 204), konfirm. 1. Febr. 1811.

6. **Lars Jørgen Jeppesens Legat,** stiftet 1844 af Lars Jørgen Jeppesen (f. 14. April 1819) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Bøger for Konfirmander fra Organistskolen i Ringe.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Gavebrev af 20. Juli 1844.

7. **Lars Andersens Gave til Trængende i Ringe Sogn,** stiftet 1875 af Ungkarl af Ringe Lars Andersen (f. 1809 † 28. Nov. 1886) med 2,400 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1880 A, S. 12), stadf. 21. Jan. 1880.

8. **Proprietær Peter L. Petersens og afdøde Hustrus Legat,** stiftet 1883 af Peter Larsen Petersen til Rynkebygaard (f. 1. Nov. 1818 † 5. Aug. 1890) med 1,000 Kr., af hvis Renter ½ uddeles som Konfirmationshjælp til 2 Børn fra Rynkeby Skole af Forældre udenfor Fattigvæsenet, 8 Kr. til Gaver til de flinkeste Børn over 12 Aar i samme Skole, Resten til en Festlighed for Skolebørnene.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Eieren af Rynkebygaard, Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 20. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 138; G. R. 1883, S. 347), stadf. 31. Juli 1883.

9. **Niels Andersens og Hustru Mariane Eriksdatters Legat,** stiftet 1883 af Selveiergaardmand af Kjellerupgaard i Lombjerge Niels Andersen (f. 22. April 1820) og Mariane Eriksdatter med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 2 Medlemmer af Ringe Syge- og Begravelseskasse og 1 af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 25. Juli 1883 (Min.-Tid. 1883 A. S. 168), stadf. 11. Okt. 1883.

10. **Kirkesanger Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet 1887 af deres Datter Jensine Viveke Margrethe Jørgensen i Svendborg (f. 27. Jan. 1847) med 2,000 Kr., hvis Renter efter 3 Legatarers Død uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Efterkommere efter Legatstifterindens Pleiebørn og Legatarer: Hilda Marie Jørgensen (f. 20. Jan. 1877 i Brylle), Anders Jørgensen (f. 3. Marts 1881 paa Grøndalsgaard) og Georg Richard Benedict Jørgensen (f. 8. Mai 1885 i Aarhus).

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Juni 1887 (Min.-Tid. 1887 A. S. 200), stadf. 22. Okt. 1887.

11. **Rasmus Larsens og Hustru Ane Johansdatters Legat** se Søllinge og Hellerup Sogne.

Rise Sogn.

1. **Louisestiftelsen,** oprettet 1869 af de ærøske Landdistrikters Spare- og Laanekasse i Anledning af Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Louises Formæling med mindst 100 Rdl., nu 200—375 Kr. aarlig af Sparekassens Midler til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Stiftelsen bestyres af Sparekassebestyrelsen og Sogneraadet. Generalforsamlingsbeslutning af 23. Marts 1869. Kgl. Resol. 27. Juli 1869 (utrykt).

2. **By- og Herredsfoged J. E. A. Carstens' Legat** se Ærøskjøbing Kjøbstad.

Ryslinge Sogn.

Madame Marstrands Legat, stiftet af Cathrine Margrethe Rønnow, Enke efter Sognepræst til Ryslinge Jacob Christian Fischer Marstrand (f. 1733 † 17. Mai 1793), med 518 Rbd. 14 Sk., nu 1,036 Kr. 28 Ø., hvis Renter tilfalde Degneenker af Søllinge og Ryslinge Sogne.

Legatet bestyres af Søllinge Skolekommission. Kgl. Konfirmation af 2. Jan. 1824 (Rskr. 1824, S. 1; Coll.-Tid. 1824, S. 29; Schack IV, S. 87).

Simmerbølle Sogn.

1. **Pastor Marstrands Legat,** stiftet af Susanne Fisker, Enke efter Sognepræst til Simmerbølle Frederik Marstrand (f. 7. April 1694 † 29. Aug. 1766),

med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter skulde uddeles til 5 Fattige med 1 Sldr. til hver, nu uddeles til 2—3 Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 29. Aug. 1771 (Hofman XI, S. 253; Schack IV, S. 293).

2. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Skaarup Sogn.

1. **Skaarup Hospital** eller Klosteret, stiftet 1652 af Henning Walkendorff til Glorup (f. 24. Febr. 1595 † 7. Jan. 1658) med et Hus ved Skaarup Kirke til 5 Fattige, hvortil han lagde Landgilden af 4 Gaarde i Skaarup, et Hus i Ørby og en Gaard i Brudager. Hospitalet eier nu 1/6 Kvægtiende, i aarlig Landgilde 1 Td. 2 Skpr. Rug, 20 Tdr. 6 Skpr. Byg, 4 Tdr. 6 Skpr. Havre og 14 Kr. samt nedenstaaende Legater.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 4. Sept. 1652 (Hofman VI, 82; Schack IV, S. 258; Schurmann: Walkendorferne paa Klingstrup, Odense 1882, S. 45).

2. **Peder Pedersens Legat,** stiftet 1723 af Handelsmand i Holbæk Peder Pedersen (f. 1. Marts 1676 † 1. Juli 1723) med 1,000 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Lemmer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 4. Juni 1723 (Hofman VI, S. 85; Schack VI, S. 260).

3. **Walckendorffs Legat,** stiftet 1772 af Anna Margaretha von Halem (f. 1702 † 2. Aug. 1773), Enke efter Oberstløitnant Henning Christopher Walckendorff til Klingstrup (f. 16. Jan. 1693 † 13. Juli 1740), med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., af hvis Renter 2 Lemmer nyde hver 48 Kr., Sognets Fattige 100 Kr., deraf trængende Enker efter Degne, der tillige have været Orgelmestre, forlods 20 Kr., Sognepræsten 40 Kr., Degnen 20 Kr., Læreren ved Organistskolen 120 Kr., Bælgetræderen 8 Kr., 8 Kr. uddeles til Konfirmander, 8 Kr. anvendes til Organisthusets Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer med 3/5 i Klingstrup Hovedgaard, 2/5 i Skaarup Kirke, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Klingstrup og Eieren af Skaarup Kirketiende. Fundats af 10. Sept. 1772 (Hofman XI, S. 186; Schack IV, S. 260; Schurmann, S. 99). Canc.-Skr. 22. Sept. 1821.

4. **Petersminde,** Børnehjem i Holmdrup, oprettet ved Testamente af 13. Mai 1883 af Mette Marie Hansdatter (f. 1838 † 26. Okt. 1888), Enke efter Gaardeier i Holmdrup Peder Bertelsen (f. 16. April 1837 † 18. Mai 1874), med en Gaard i Holmdrup, der bestaaer af Stuehus og 3 Stald- og Ladelænger med c. 31 Tdr. Land af Htk. 4 Tdr. 2 Fdk., yder frit Underhold, Undervisning og Opdragelse til fattige Børn af Forældre i Skaarup, Veistrup, Tvede og Brudager Sogne til deres 14. eller 15. Aar. Der er ingen Gjæld paa Stiftelsen, men heller ingen Formue.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Valgmenighedspræsten i Veistrup og Menighedsraadet. Fundats af Nov. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 65; G. R. 1890, S. 291), stadf. 11. April 1890.

5. **Bertel Pedersens Legat,** stiftet 1840 af Bertel Pedersen (f. 28. Febr. 1805 † 14. Dec. 1879) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende, særlig fra Holmdrup, en Del til Hjælp til Klæder m. m. til Konfirmander.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Familien. Fundats af 14. Dec. 1840.

6. **Rasmus Larsens Legat,** stiftet 1866 af Gaardeier af Juliegaard Rasmus Larsen (f. 8. Dec. 1806 † 8. Juli 1868) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til Fattige, fortrinsvis Syge.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 7. Jan. 1866.

7. **Schurmanns Børnelegat for Skaarup Sogn,** stiftet 30. Nov. 1869 af Sognepræst til Skaarup, Professor og Seminarieforstander Jens Christopher Schurmann (f. 16. Juni 1812 † 10. Dec. 1891) og Hustru Cathrine Marie Jensen (f. 2. Sept. 1819 † 23. Febr. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bedste for Børn af uformuende Forældre, men fortrinsvis gives til en trængende Descendent af Legatstifterne.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af $\frac{\text{28. April 1872}}{\text{28. Aug. 1888}}$ (Min.-Tid. 1893 A, S. 103), stadf. 3. Marts 1893.

8. **Ane Hansdatters Legat,** stiftet 1871 af Anne Kirstine Nielsdatter, Enke efter Gaardmand af Holmdrup Rasmus Hansen, Lars Hansen af Pælehuset, Gaardmand i Ellerup Rasmus Eriksen og Hustru Maren Hansdatter som Arvinger efter Ane Hansdatter (f. 18. Mai 1811 † 5. Juni 1868) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles en vanfør eller svagelig, trængende Kvinde paa ikke under 40 Aar.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af Jan. 1871.

9. **Hans Hansens og Marie Elisabeth Jørgensdatters Legat,** stiftet 1873 af Maren Hansen (f. 10. April 1828) i Ægteskab med Hans Jørgen Hansen (f. 29. Juli 1825) Anna Kirstine Hansen (f. 10. Okt. 1835) i Ægteskab med Niels Peter Hansen, og Mette Marie Hansen (f. 25. Dec. 1838 † 26. Okt. 1888) i Ægteskab med Peder Bertelsen (f. 16. April 1837 † 18. Mai 1874) til Minde om deres Forældre, Gaardmand i Holmdrup Hans Hansen (f. 23. Dec. 1801 † 2. April 1870) og Marie Elisabeth Jørgensdatter (f. 10. Juni 1803 † 10. Dec. 1871) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles i ikke over 4 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Holmdrup.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Familien. Fundats af Jan. 1872.

10. **P. L. Mayntzs og Hustru Marie Caroline født Hansens Sognelegat,** stiftet 1875 af Peder Lauritz Mayntz til Ny Klingstrup (f. 6. Sept. 1807 † 29. Juni 1876) og Hustru Marie Caroline Hansen (f. 16. Juni 1819 † 20. Mai 1887) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, til Paaske 6 Portioner paa 5 Kr. og til Jul 5 Portioner paa 10 Kr., til Bøger til Konfirmations-

præmier, til Paaske 10 Kr. og til Oktober 10 Kr., til en uformuende, i Skaarup Sogn hjemmehørende Elev paa Skaarup Seminarium, til Paaske 40 Kr. og til Jul 20 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Ny Klingstrup og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Dec. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 65; G. R. 1876, S. 180 Noten), stadf. 19. Mai 1876.

11. **Jacob Jørgensens Legat,** stiftet 1878 af Aftægtsmand af Bæklundsstedet Jacob Jørgensen (f. 14. Febr. 1802 † 18. Sept. 1878) med 750 Kr., hvis Renter tildeles en værdig, trængende Kristen eller en kristelig Familie, der kæmper for at holde sig udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 3. Juli 1878.

12. **Peder Pedersens og Hustru Anne Mortensdatters Legat,** stiftet 1879 af Anne Mortensdatter (f. 1. Okt. 1797 † 1. Okt. 1879), Enke efter Gaardeier af Holmdrup Peder Pedersen (f. 7. Dec. 1803 † 20. Jan. 1876), med 800 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til ældre, trængende Enker, Enkemænd eller Familier, i Almindelighed i 1—2 Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 6. Mai 1879.

13. **Peder Rasmussens Legat,** stiftet 1882 af Gaardeier i Holmdrup Peder Rasmussen (f. 9. Dec. 1806 † 18. Jan. 1891) med 800 Kr., hvis Renter uddeles i begge Terminerne til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet med 1/4 til hver.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og 2 Mænd, efter deres Død af Formanden for Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A. S. 179), stadf. 28. Okt. 1882.

14. **Christen Larsens og Hustru Johanne Marie Larsens Legat for en værdig og trængende Elev paa Skaarup Seminarium,** stiftet ved Testamente af 5. Dec. 1887 af Gaardeier i Stenstrup Christen Larsen (f. 21. Mai 1797 † 18. Nov. 1888) og Hustru Johanne Marie Larsen (f. 2. Marts 1811 † 8. Febr. 1888) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles 1 fast Elev, fortrinsvis fra Stenstrup Sogn.

Legatet bestyres under Seminariedirektionens Overtilsyn af Seminariets Forstander. Fundats af 17. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A. S. 15; G. R. 1890, S. 251), stadf. 20. Jan. 1890.

15. **Morten Jensens Legat,** stiftet 1888 af Morten Jensen (f. 13. Jan. 1819 † 2. Mai 1889) med 800 Kr., hvis Renter uddeles til fattige, ældre Folk, som i mindst 10 Aar have boet i Sognet.

Legatet bestyres af Sognepræsten, et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Familien. Fundats af 11. Febr. 1888.

16. **Professor, Dr. theol. Schurmanns Mindelegat for Skaarup Seminarium,** sammenskudt af dettes Lærere og Elever ved Professor, Seminarieforstander, Sognepræst, Dr. theol. Jens Christopher Schurmanns (se ovenfor 7) 40 Aars

Jubilæum den 25. Marts 1891 med 1,500 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en trængende Elev i de 2 øverste Klasser for 1—2 Aar.

Legatet bestyres under Seminariedirektionens Tilsyn af Forstanderen, Lærerne og Læreren ved Skaarup Byskole. Fundats af 10. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1893 A, S. 170), stadf. 13. April 1893.

17. **Seminarielærer J. H. Trahns Mindelegat for Skaarup Seminarium,** sammenskudt af tidligere Elever ved Jürgen Hinrich Trahns (f. 18. Marts 1817 † 16. Marts 1893) 50 Aars Embedsjubilæum den 31. Aug. 1891 med 500 Kr., hvis Renter bortgives paa indtil 2 Aar til en trængende Elev i Seminariets 2 øverste Klasser.

Legatet bestyres under Seminariedirektionens Tilsyn af Forstanderen, Seminarieskolelærerne og Læreren ved Byskolen. Fundats af 18. Marts 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 165), stadf. 13. April 1893.

18. **Skibsrheder Jørgen Andersens Legat til Fordel for værdige, trængende Enker i Skaarup Sogn,** stiftet 1893 af Arvingerne efter Jørgen Andersen (f. 3. Okt. 1817 † 5. Okt. 1888) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til 3 Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 27. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 114), stadf. 13. Marts 1893.

19. **Legat til Sygehjælp paa Baroniet Lehn** se Egense Sogn.

20. **P. L. Mayntzs og Hustrus 2 Sognelegater** se Stenstrup og Lunde Sogne.

Skjellerup og Ellinge Sogne.

1. **Munchs Legat,** stiftet 1744 af Hedevig Langhaar paa Uggerslevgaard, Enke efter Regimentsskriver Munch, med 100 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter 4 Kr. uddeles til Fattige i Skjellerup Sogn, fortrinsvis Biskopstaarup By, 2 Kr. betales til Ellinge Sogns Skolekasse og 4 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens Begravelse i Skjellerup Kirke eller uddeles til Fattige i Skjellerup Sogn.

Legatet, der staaer i Biskopstaarup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 1. Jan. 1744 (Hofman V, S. 569; Schack IV, S. 74).

2. **Møllers Legat,** stiftet 1754 af Jacob Jacobsen Møller af Kjelle (nu Kilde) Mølle med 100 Rdl. D. C., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Ellinge.

Legatet, der staaer i Hindemae Hovedgaard, bestyres under Provstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 7. Jan. 1754 (Hofman V, S. 573; Schack IV, S. 78).

3. **Ivarsens Legat,** stiftet ved testamentarisk Disposition af 27. Nov. 1801 (fac. test. 21. Aug. 1801) af Herredsfoged Ivar Ivarsen († 1806) og Hustru Eleonore Hedevig Bus med 200 Rdl., omskrevne til 70 Rdl., nu 140 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige, 1/2 i Biskopstaarup By, 1/2 i Skjellerup Sogn.

Legatet, der staaer i Biskopstaarup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 17. Juli 1811 (Schack IV, S. 78).

4. **Husmand af Ellinge Søren Hansens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Ellinge Sogn, Vinding Herred, Svendborg Amt,** stiftet 1885 af Søren Hansen (f. 4. Juli 1820) med 600 Kr., hvis Renter uddeles i Dec.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 3. Juni 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 115; G. R. 1885, S. 241), stadf. 22. Aug. 1885.

5. **Oberst Christian Friis' Legat** se Rønninge Sogn, Odense Amt.

6. **Justitsraadinde Raschs Legat** se Rønninge Sogn, Odense Amt.

7. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie** se Rønninge Sogn, Odense Amt.

Vester Skjerninge og Ulbølle Sogne.

1. **Sophie Kraghs Hospital,** stiftet 1778 af Sophie Juel (f. 4. Febr. 1706 † 15. Aug. 1785), Enke efter Etatsraad Niels Kragh til Egeskov og Skjoldemose (f. 8. Juli 1699 † 1. Nov. 1740), med et Hus ved Vester Skjerninge Kirke til 4 Kvinder af Skjoldemose Gods, deraf mindst 2 af Ollerup Sogn og mindst 1 af Vester Skjerninge Sogn, og 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., af hvis Renter Lemmerne nyde 66 Ø. om Ugen og 4 Kr. hvert Aars 4. Febr. samt 16 Læs Tørv, Præsten 4 Kr. og Degnen 1 Kr. 33 Ø.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Skjoldemose Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 15. April 1778 med Tillægsbestemmelser af 14. Juni 1783 og 11. April 1798 (Rskr. 1856, S. 350; G. R. 1856, S. 288; Schack IV, S. 158), konfirm. 8. Nov. 1856. Canc.-Skr. 22. Marts 1823.

2. **Schumachers Legat,** stiftet 1811 af Geheimekonferensraad, Amtmand over Svendborg Amt Peter Christian Schumacher (f. 26. Jan. 1743 † 8. Mai 1817) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 8. Mai uddeles til 20 fattige Mænd eller Koner af Vester Skjerninge Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 7. Dec. 1811 (Schack IV, S. 166), konfirm. 3. Juni 1817.

3. **Det Lange'ske Gravstedslegat,** stiftet 1857 af Erik Harding Lange til Rødkilde (f. 16. Juli 1795 † 15. Nov. 1874) og Hustru Margrethe Sørine Berg (f. 27. April 1808 † 10. Okt. 1857) med 1,300 Rdl., nu 2,600 Kr. i Nationalbankaktier, som skulle følge med Hovedgaarden Rødkilde, og hvis Udbytte anvendes til Vedligeholdelse af Lange'rnes Familiebegravelse i Rødkilde Have med Monumenter og Anlæg; Provsten og Præsten nyde hver 20 Kr. for Tilsynet.

Legatet bestyres under Provstens og Sognepræstens Tilsyn af Eieren af Rodkilde Hovedgaard. Testamente af 16. Sept. 1857, konfirm. 7. Dec. 1857.

Øster Skjerninge og Hundstrup Sogne.

1. **Ahlefeldts Legat,** stiftet 1743 af Arvingerne efter Oberst, Chef for 2. fynske nationale Regiment Frederik von Ahlefeldt til Solvig, Nørskov og Rynkebygaard (f. 1656 † 20. Juni 1706) med 2 Sølvlysestager, nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Øster Skjerninge Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Dec. 1743 (Hofman VI, S. 100; Schack IV, S. 278).

2. **Mogens Nielsens og Hustrus Legat,** stiftet 1787 af Forpagter paa Lehnskov Mogens Nielsen og Hustru Anne Sophia Espe med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Baroniet Lehn i Øster Skjerninge Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Baroniet Lehn og Sognepræsten. Testamente af 24. Mai 1787 (Schack IV, S. 279), konfirm. 13. Juli 1787.

3. **Morten Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 3. April 1862 med Tillægsbestemmelser af 31. Marts 1871 og 19. Marts 1882 af Gaardeier af Gundestrup Morten Jørgensen (f. 1808 † 13. Juni 1892) og Hustru Karen Hansdatter (f. 1799 † 30. Nov. 1883) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul til 8—12 Trængende i Hundstrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Medlemmer af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 30. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 344), stadf. 27. Sept. 1893.

4. **Anders Ovesens og Helle Marie Ovesens Legat,** stiftet ved Disposition af 23. Marts 1871 af Gaardeier af Nørregaarden Hans Ovesen (f. 1800 † 10. Aug. 1871) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 3. April til 10 Trængende i Øster Skjerninge Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Nørregaarden, Sognepræsten og en Sognemand. Fundats af 12. April 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 95), stadf. 17. Mai 1873.

5. **Brødrene Hans Poulsens og Rasmus Poulsens Legat til Beklædning af trængende Konfirmander i Øster Skjerninge Sogn,** stiftet 1891 af Førstnævntes Enke Maren Jespersen (f. 17. Juli 1864), 2° gift med Gaardeier Karl Sofus Hansen Granhøj, med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 7. April til 4 trængende Konfirmander udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Gaarden Matr.-Nr. 6 i Øster Skjerninge og en af ham valgt Mand i Sognet. Fundats af $\frac{28.\ \text{Febr.}}{11.\ \text{Juni}}$ 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 203), stadf. 27. Juli 1891.

6. **Peder Jørgensens Legat,** stiftet 1893 af Organist Peder Jørgensen med 3,200 Kr. Renten af 1,700 Kr. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Øster Skjerninge Sogn, Renten af 1,500 Kr. tilfalder efter en Legatars Død Sygekassen i Øster Skjerninge.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Nov. 1893.

7. **Legat til Sygehjælp paa Baroniet Lehn** se Egense Sogn.

Skrøbelev Sogn.

1. **Selveier Anders Christensens Legat,** stiftet 1792 af Ungkarl af Boesgaard Anders Christensen med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til de Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 31. Aug. 1792 (Schack IV, S. 290). konfirm. 28. Sept. 1792.

2. **Gaardeier af Torpe Erik Hansens og Hustru Ingeborg Hansens Legat for værdige Trængende i Skrøbeløv Sogn,** stiftet ved Gavebrev af 11. Marts 1871 af Ingeborg Hansen (f. 1798 † 17. Juni 1884), Enke efter Erik Hansen (f. 1812 † 31. Marts 1870), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul i Portioner paa 10—20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden, Sognepræsten og et Sogneraadsmedlem. Fundats af 24. Nov. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 81), stadf. 13. Mai 1886.

3. **Gaardeier af Torpe Hans Jacob Hansens og Hustru Karen Hansens Legat,** stiftet af Hans Jacob Hansen (f. 6. Dec. 1810 † 21. Juli 1880) og Hustru Karen Hansen (f. 11. Febr. 1798 † 30. April 1892) med 2,400 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i livsvarige Portioner paa 16—24 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og et Sogneraadsmedlem. Fundats af 19. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 171), stadf. 13. April 1893.

4. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Snøde og Stoense Sogne.

1. **Margrethe Basses Legat,** stiftet af Margrethe Basse Eriksdatter (f. 1552 † 1611, begr. i Snøde Kirke), Enke efter Hans Steensen til Steensgaard (f. 1559 † 6. Okt. 1594), med 3 Tdr. 4 Skp. Byg af 8 Gaarde under Grevskabet Langeland til Fattige.

Legatet, som endnu bestod 1839, kjendes ikke mere (Hofman VI, S. 230; Schack IV, S. 293).

2. **Marstrands Legat,** stiftet 1744 af Sognepræst til Simmerbølle Frederik Marstrand (f. 7. April 1694 † 19. Aug. 1766) og Hustru Susanne Fisker med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 5 Fattige i Snøde By.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Okt. 1744 (Hofman VI, S. 231, IX, S. 13; Schack IV, S. 291).

3. **Det Kastrup'ske Legat,** stiftet 1832 af Løitnant, Inspektør Jørgen Kastrup til Charlottenlund (f. 1766 † 3. Juni 1841) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker og Enkemænd udenfor Fattigvæsenet i Snøde og Stoense Sogne paa Nedergaards Gods.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 14. Juli 1832 med Tillæg af 18. Mai 1836, konfirm. 8. Juli 1841.

4. **Schjødtes Gravstedslegat,** stiftet af Frederikke Lovise Schmidt (f. 25. Okt. 1759 † 1815), Enke efter Sognepræst til Snøde og Stoense Matthias Schjødte (f. 9. Jan. 1750 † 17. Febr. 1803), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Skolelæreren i Snøde for at vedligeholde hendes Familiebegravelse paa Snøde Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats.

5. **Hans Eriksens Mindelegat til værdige Trængende i Snøde Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1877 af Constance Henriette Alexandrine Rasmussen (f. 23. Juni 1818 † 10. Juli 1888), Enke efter Gaardeier af Ennebølle Hans Eriksen, med 1,000 Kr., nu 1,115 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende, særlig i Ennebølle By.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Fundats af 1. Jan. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 31), stadf. 21. Febr. 1877.

6. **Madam Catrine Rasmussen af Bukkegaards Mindelegat,** stiftet 1889 af Katrine Kirstine Madsdatter (f. 1806 † 1. Febr. 1894), Enke efter Gaardmand af Bukkegaard Rasmus Rasmussen, med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. i Portioner paa ikke over 5 Kr. til værdige Trængende i Snøde Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og en af dem paa 5 Aar valgt Trediemand. Fundats af 10. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 230), stadf. 22. Juli 1889.

7. **Godsforvalter S. Barfoed, hans afdøde Hustru Grethe født Nielsen og deres afdøde Børns Legat,** stiftet af Sophus Barfoed (f. 30. Sept. 1818) med 500 Kr., hvis Renter uddeles hver Jul til en ubemidlet Kvinde i Snøde for at renholde deres Gravsted. Der er oplagt 20 Kr. til Vedligeholdelse af Indhegningen omkring Gravstedet, og naar de med paaløbne Renter ere forbrugte, skal der oplægges 2 Kr. dertil om Aaret.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Forstelæreren og en af dem antagen Mand. Fundats af 18. Marts 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 231; G. R. 1892, S. 444), stadf. 26. Juli 1892.

8. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Stenstrup og Lunde Sogne.

1. **Johan Friis' Legat,** stiftet 1625 af Johan Friis til Ørridslevgaard og Løitved (f. 24. Juni 1585 † 13. Juli 1635) med 500 Rdl. in specie, nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Kirkesangeren i Stenstrup med 25 Kr. 43 Ø.

Legatet, der staaer i Stenstrup Kirke, bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 1. Mai 1625 (Hofman VI, S. 99). Rskr. 24. Jan. 1691 (Hofman VI, S. 94). Obligation af 12. Febr. 1691 (Hofman VI, S. 92). Se Schack IV, S. 267.

2. **Jespersens Legater,** stiftet 1711 af Kgl. Konfessionarius og Hofprædikant, tidligere Sognepræst til Stenstrup og Lunde, Dr. theol. Peder Jespersen (f. 9. Nov.

1647 † 3. Nov. 1714) med 400 Rdl., nu 800 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 1/2 tilfalder Førstelæreren, 1/4 uddeles til de Fattige og 1/4 anvendes til Vedligeholdelse af det af Dr. Jespersen samtidig til Kaldet skjænkede Enkesæde.

Legatet staaer i Præstegaarden og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. **Fundats** af 8. Jan. 1711 (Hofman VI. S. 93; Schack IV, S. 267). Gavebrev af 28. Okt. 1721 (Hofman VI, S. 96). Rskr. 27. Sept. 1800.

3. **Peder Biering**, Degn i Stenstrup, gav 1769 et Hus i Stenstrup til Degneenkesæde.

Enkesædet bestyres under Sognepræstens Tilsyn af Førstelæreren. Gavebrev af 23. Okt. 1769 (Hofman XI, S. 184; Schack IV, S. 271), konfirm. 16. Juni 1779.

4. **Bredahls Legat**, stiftet 1780 af Frøken Hannibaline Bredahl med 100 Rdl. og et Hus, som er solgt for 112 Rdl., ialt nu 424 Kr., hvis Renter hver 3. Pinsedag og 3. Juledag uddeles til 4 eller flere Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 12. Juni 1780 (Schack IV, S. 269), konfirm. 6. April 1781.

5. **Lars Fog**, Sognepræst til Stenstrup og Lunde (f. 9. Jan. 1745 † 4. Nov. 1818), gav 1817 et Tørvemaal paa Hundtofte Mark, af Htk. 2 Fdk. 1 Alb., til Enkerne paa Kaldet.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 6. Sept. 1817 (Rskr. 1817, S. 444; Schack IV, S. 268), konfirm. 31. Dec. 1817.

6. **H. V. Bergs Legat**, stiftet 1847 af Hans Vilhelm Berg (f. 1774 † 16. Sept. 1851) 1) med 100 Rbd., hvis Renter ere oplagte til 1,000 Kr. og nu anvendes til Skolevæsenets Forbedring og Udvidelse, 2) med 100 Rbd., hvis Renter ligeledes ere oplagte til 1,000 Kr. og nu uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Begge Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Dec. 1847.

7. **P. L. Mayntzs og Hustrus Sognelegat**, stiftet 1875 af Peder Lauritz Mayntz til Ny Klingstrup (f. 6. Sept. 1807 † 29. Juni 1876) og Hustru Marie Caroline Hansen (f. 16. Juni 1819 † 20. Mai 1887) med 4,000 Kr., nu 4,166 Kr. 35 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Stenstrup Sogn, til Paaske 6 Portioner paa 5 Kr. og til Jul 5 Portioner paa 10 Kr., til Bøger til Konfirmationspræmier til Paaske 10 Kr. og til Jul 10 Kr., til en uformuende Elev paa Skaarup Seminarium til Paaske 40 Kr. og til Jul 20 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Langhøis Mølle og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Dec. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 63; G. R. 1876, S. 180), stadf. 19. Mai 1876.

8. **P. L. Mayntzs og Hustrus Sognelegat**, stiftet 1875 af Proprietær Peder Lauritz Mayntz til Ny Klingstrup og Hustru Marie Caroline Hansen (se ovenfor 7) med 4,000 Kr., nu 4,189 Kr. 99 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Lunde Sogn, til Paaske 6 Portioner paa 5 Kr. og til Jul 5 Portioner paa 10 Kr., til Bøger til Konfirmandpræmier, til Paaske 10 Kr. og til Jul

10 Kr., til en uformuende Elev paa Skaarup Seminarium, til Paaske 40 Kr. og til Jul 20 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Langkildegaard og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Dec. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 61; G. R. 1876, S. 178), stadf. 19. Mai 1876.

9. **Gaardeier Christen Larsens og Hustru Johanne Marie Larsens Legat,** stiftet 1878 af Gaardeier af Amalielund Christen Larsen (f. 21. Mai 1797 † 18. Nov. 1888) og Hustru Johanne Marie Larsen (f. 2. Marts 1811 † 8. Febr. 1888) med 3,000 Kr., nu 3,653 Kr. 34 Ø., hvis Renter hvert Aars 21. Febr. uddeles til Hjælp ved fattige Børns Opdragelse udenfor Hjemmet i Stenstrup Sogn, indtil et Asyl er oprettet i Sognet, hvorefter Renterne tilfalde dette.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 11. April 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 149), stadf. 21. Okt. 1878.

10. **Proprietær Henrik Langkildes Legat,** stiftet 1882 af hans Søn Hans Langkilde til Langkildegaard (f. 18. Juni 1839) og hans Svigersøn Hans Lauesen til Boltinggaard (f. 15. Febr. 1835) med 5,000 Kr., nu 5,128 Kr. 95 Ø., hvis Renter, tildels efter nogle Legatarers Død, uddeles i Portioner paa 10 og 20 Kr. til Trængende i Lunde Sogn udenfor Fattigvæsenet eller til Udstyrshjælp for en fattig ung Pige, eller til Uddannelseshjælp for en flink ung Mand, fortrinsvis til Tyende fra Langkildegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, en af Sogneraadet valgt Mand og Eieren af Langkildegaard. Fundats af 1. Sept. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 106), stadf. 7. Juni 1883.

11. **Christen Larsens og Hustru Johanne Marie Larsens Legat for værdige Trængende i Stenstrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 5. Dec. 1887 af Christen Larsen og Hustru (se ovenfor 9) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i begge Terminerne i Portioner paa høist 40 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 12. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 351), stadf. 22. Nov. 1889.

12. **General Eickstedts Legat** se Ringe Sogn.

13. **Christen Larsens og Hustru Johanne Marie Larsens Legat for en værdig og trængende Elev paa Skaarup Seminarium** se Skaarup Sogn.

Strynø Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Svanninge Sogn.

1. **Svanninge Hospital,** oprettet 1728 af Karen Brahe til Østrupgaard (f. 1. Dec. 1657 † 8. Nov. 1736) med et Hus til 5 fattige Mænd eller Kvinder og 100 Rdl. til dets Vedligeholdelse samt 500 Rdl. til Lemmernes Underhold. Samtidig gav hendes

Søster Birgitte Brahe (f. 17. Marts 1664 † 13. April 1745) 500 Rdl. til Lemmernes Underhold. 1758 gav Susanne Brahe til Østrupgaard (f. 20. April 1700 † 21. Jan. 1760), Enke efter Etatsraad Frederik Hein til Steensgaard og Grubbesholm (f. 12. Dec. 1691 † 28. Juli 1751), 2,000 Rdl. til Hospitalet, som derhos udvidedes til at huse 9 Lemmer, deraf den ene som Forstanderinde. Den samlede Kapital er nu 7,500 Kr. I Stedet for Renten af denne Kapital ydes ifølge Susanne Brahes Bestemmelse til Lemmerne aarlig in natura: 2 Kvæghøveder, 13 Tdr. 4 Skpr. Rug, 13 Tdr. 4 Skpr. Malt, 4 Tdr. 4 Skpr. Byg, 2 Tdr. 2 Skpr. Havre, 4½ Gaas, 1 Tdr. 1 Skp. Salt, 9 Kander Eddike, 1 Skok Hvidkaalshoveder, 1 Lpd. 11 Pd. Uld, 12 Læs Brænde, 18 Læs Tørv og 60 Kr.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Brahesminde. Legaterne staa i Dambo. Fundats af 1. Dec. 1728 (Hofman VI, S. 200). Fundats af 30. April 1758 (Hofman XI, S. 205; Schack IV, S. 188), konfirm. 7. Juli 1758.

2. **Karen Brahes Legat,** stiftet 1728 af Karen Brahe til Østrupgaard (se ovenfor 1) med en Skole til Svanninge By og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren paa nær 2 Kr., som anvendes til Skolens Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer i Grevskabet Brahesminde, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Grevskabets Besidder. Fundats af 11. Dec. 1728 (Hofman VI, S. 194, XI, S. 209; Schack IV, S. 185).

3. **Etatsraad Heins Legat,** stiftet 1750 af Etatsraad Frederik Hein til Steensgaard og Grubbesholm (se ovenfor 1) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Svanninge.

Legatet, der staaer i Grevskabet Brahesminde, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Grevskabets Besidder. Fundats af 3. Okt. 1756 (Hofman XI, S. 209; Schack IV, S. 185).

4. **Preben Brahes Legat,** stiftet 1785 af Oberstløitnant Preben Brahe til Hvedholm (f. 9. Jan. 1711 † 17. Aug. 1786) med en Skole til Millinge By og 24 Rdl., nu 48 Kr., Løn til Læreren som aarlig Afgift af Hvedholm samt Foder til 1 Ko og 4 Faar, i hvis Sted han nu nyder en Jordlod.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet Brahesminde. Testamente af 1. Nov. 1785 (Schack IV, S. 190).

5. **Henrik Nielsens og Hustru Karen Larsdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Febr. 1883 og Kodicil af 30. Mai 1887 af Karen Larsdatter (f. 1802 † 9. Dec. 1890), Enke efter Sognefoged, Gaardmand af Svanninge Henrik Nielsen (f. 1811 † 27. Sept. 1876), med 2,500 Kr., af hvis Renter 2 Portioner paa 16 Kr. tildeles 2 flittige Konfirmander af Forældre udenfor Fattigvæsenet, Resten efter Fradrag af Udgifterne til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Ægtefælles Gravsted uddeles i 2 lige store Portioner til 2 trængende Familier, Enker, Enkemænd eller Ugifte af den arbeidende eller Middel-Klassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Medlemmer. Fundats af 28. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 322), stadf. 22. Okt. 1892.

6. **Horne Hospital** se Horne Sogn.

7. **Haastrup Hospital** se Jordløse og Haastrup Sogne.

Svendborg Landsogn.

Legat til Sygehjælp paa Baroniet Lehn se Egense Sogn.

Svindinge Sogn.

1. **Hans von Ahlefeldts Legat,** stiftet 1677 af Generalløitnant Hans von Ahlefeldt til Glorup og Cathrineberg (f. 1624 † 24. Juni 1694) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Glorup Hovedgaard, bestyres under Biskoppeus Overtilsyn og Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Mai 1677 (Hofman VI, S. 38 og XI, S. 229; Schack IV, S. 230).

2. **Kammerraad Hans Bredals Legat** se Langaa og Øxendrup Sogne.

3. **Det Ahlefeldt'ske Legat** se Odense Kjøbstad.

Søby Sogn.

By- og Herredsfoged J. E. A. Carstens' Legat se Ærøskjøbing Kjøbstad.

Søllinge og Hellerup Sogne.

1. **Asyl for Smaabørn i Søllinge og Hellerup Sogne,** oprettet 1885 af Sognepræst til Søllinge og Hellerup Henrik Fuglslev Haar (f. 26. Juni 1847 † 7. Mai 1895) med et for 2,200 Kr. brandforsikret Hus i Havndrup.

Asylet bestyres af Sognepræsten og 2 Sognemænd.

2. **Christine Lützows Legat,** stiftet 1693 af Christine Lützow til Hellerupgaard (f. 1615 † 16. Okt. 1693), Enke 1° efter Rigsraad Knud Ulfeldt til Hverringe (f. 2. Marts 1600 † 3. Juni 1646), 2° efter Geheimeraad, Rigsmarskal Johan Christoph von Kørbitz (f. 13. Aug. 1612 † 20. Aug. 1682), med en Skole til Søllinge By og 24 Rdl., nu 56 Kr., samt 16 Læs Brændeved af Hellerup til Læreren.

Fundats af 24. Juni 1693 (Hofman V, S. 566; Schack IV, S. 87).

3. **Rasmus Larsens og Hustru Anne Johansdatters Legat,** stiftet 1844 af Selveierhusmand af Eskildstrup Rasmus Larsen (f. 1779 † 16. Juli 1860) og Hustru Anne Johansdatter (f. 1774 † 19. Nov. 1851) med 2,500 Rbd., nu 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 20 Kr. til vanføre og trængende Børn af uformuende Forældre i Søllinge og Ringe Sogne til Hjælp til Konfirmationsklæder eller til Oplærelse i et Haandværk eller anden nyttig Beskjæftigelse. Legatstifternes Slægtninge have Fortrinsret. Findes ingen Kvalificerede, oplægges Renten.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Lammehave og Eieren af Legatstifternes Gaard. Fundats af 5. Aug. 1844 (Rskr. 1844, S. 250), konfirm. 30. Sept. 1844.

4. **Anne Kirstine Nielsens Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 27. Okt. 1885 af hendes Forældre, Selveierhusmand af Eskildstrup Mark Peder Nielsen og Hustru Kirstine Johanne Pedersen med 5,000 Kr., hvis Renter, efter Fradrag af Udgifterne ved Vedligeholdelsen af Legatstifternes m. fl. Gravsteder paa Søllinge Kirkegaard, uddeles til vanføre eller svagelige, ubemidlede Piger.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og de to Sognefogder, skiftevis i 3 Aar. Fundats af $\frac{20. \text{Dec. } 1888}{9. \text{Okt. } 1889}$ (Min.-Tid. 1889 A, S. 358), stadf. 10. Dec. 1889.

5. **Peder Nielsens og Hustru Johanne født Pedersens Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 27. Okt. 1885 af de Samme med 4,000 Kr., hvis Renter anvendes enten til at understøtte et paatænkt Børneasyl i Eskildstrup eller til Understøttelse for Drenge af ubemidlede Forældre til deres Uddannelse, efter at Legatet først har deltaget med det foregaaende Legat i Vedligeholdelsen af Gravstederne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og de to Sognefogder, skiftevis i 3 Aar. Fundats af $\frac{20. \text{Dec. } 1888}{9. \text{Okt. } 1889}$ (Min.-Tid. 1889 A, S. 360), stadf. 10. Dec. 1889.

6. **Madame Marstrands Legat** se Ryslinge Sogn.

7. **Fru Kammerherreinde Clara Sehestedt Juuls Legat** se Herrested og Ravnholt Sogne.

Tranderup Sogn.

1. **Albert Christensens Legat,** stiftet 1845 af Bolsmand i Borgnæs Albert Christensen (f. 1775 † 29. April 1846) med 30 Rdl. Cour., nu 96 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 27. Marts 1845.

2. **Gundorphs Legat,** stiftet 1875 af Sognepræst til Tranderup Hans Christian Gundorph (f. 24. Febr. 1813 † 21. Okt. 1878) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 20. Juni 1875.

3. **By- og Herredsfoged J. E. A. Carstens' Legat** se Ærøskjøbing Kjøbstad.

Tranekjær Sogn.

1. **Tranekjær Børneasyl,** oprettet 1868 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Hofjægermester, Greve Frederik Ludvig Wilhelm Ahlefeldt-Laurvigen til Grevskaberne Langeland og Laurvigen samt til Stamhusene Ahlefeldt og Lundsgaard (f. 23. April 1817 † 30. Nov. 1889) og Hustru Marie Mathilde Albertine Comtesse Schulin (f. 23. Mai 1820 † 5. Febr. 1885).

Legatet bestyres af Besidderen af Grevskabet Langeland. Ingen Fundats.

2. **Anders Jørgensens Legat,** stiftet 1809 af Anders Jørgensen med 60 Rdl., nu 120 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Sept. 1809 (Schack IV, S. 293).

3. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard,** stiftede 1881 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Hofjægermester, Greve Frederik Ludvig Wilhelm Ahlefeldt-Laurvigen og Hustru (se ovenfor 1) med 40.000 Kr. Renten af 17,500 Kr. anvendes i Portioner paa ikke under 200 Kr. til Understøttelse for unge Mennesker, der ønske at uddanne sig ved Studeringer og ere Sønner af Betjente, Forpagtere, Fæstere eller Leiere paa Grevskabet Langelands, Stamhuset Ahlefeldts og Stamhuset Lundsgaards Godser. Renten af 17,500 Kr. anvendes i livsvarige Portioner paa ikke under 100 Kr. til Understøttelse for Døtre af de samme Forældre, fortrinsvis til faderløse, trængende Piger paa over 40 Aar. Renten af 5,000 Kr. udbetales til den langelandske Pleieforening for forsømte Børn til Opdragelse af ægtefødte Børn af Forældre udenfor Fattigvæsenet bosatte paa nævnte Godser.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Grevskabet Langeland. Fundats af 3. Juni 1881, stadf. 17. Dec. 1881.

4. **Lærer Clausens Legat,** stiftet 1894 af Lærer i Nørre Longelse Christian Madstedt Clausen (f. 21. Febr. 1812 † 14. Jan. 1894) med 100 Kr., hvis Renter anvendes til Bedste for Langelands Pleieforening.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Ingen Fundats.

5. **Mortine Marie Rasmussens Legat for værdige Trængende i Tranekjær Sogn,** stiftet af Mortine Marie Rasmussen (f. 23. Juni 1840 † 17. Okt. 1892) med 2,610 Kr., nu 2,627 Kr. 22 Ø., af hvis Renter 1 Kr. 50 Ø. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens Familiegravsted paa Tranekjær Kirkegaard, Resten dels uddeles ved Juletid i Portioner paa 10—25 Kr. til Trængende af Arbeider- og Haandværkerstanden, dels oplægges til 3,000 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Sognefoged H. Johansen. Fundats af 20. Juni 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 190), stadf. 4. Juli 1894.

Tryggelev og Fodslette Sogne.

1. **De Fattiges Landgildekorn,** stiftet af en tidligere Besidder af Grevskabet Langeland med 4 Tdr. 4 Skpr., nu 4 Tdr. 2 Skpr. Byg, som udredes af en Gaard i Nørreballe og en Gaard i Tryggelev og uddeles til fattige Familier.

Kornet uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse (Hofman VI, S. 238; Schack IV, S. 300).

2. **Krags Legat,** stiftet 23. Dec. 1762 af Kirstine Zumbildt til Hjortholm (f. 1702 † i April 1780), Enke efter Sognepræst til Tranekjær og Tullebølle, Konsistorialraad Dines Christian Krag (f. 12. Dec. 1683 † i April 1749) med 200 Rdl. og af

hendes Søn, Major Johan Christopher Kragenskjold (f. 1724 † 14. Juli 1789) med 100 Rdl., ialt nu 600 Kr., hvis Renter, 4 pCt., Nytaarsdag uddeles til Fattige paa Hjortholm Gods i Fodslette Sogn.

Legatet, der staaer i Hjortholm Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 11. Juni 1782 (Schack IV, S. 300).

3. **Gartner Scheels Legat,** stiftet 1807 af Gartner paa Hjortholm Marcus Scheel (f. 1721 † 19. Febr. 1807) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Hjortholm Gods i Fodslette Sogn.

Legatet, der staaer i Hjortholm Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Testamente af 13. Febr. 1807 (Schack IV, S. 302), konfirm. 10. April 1807.

4. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Tullebølle Sogn.

1. **Høker P. Hansens og Hustru Juliane Hansen født Eggerts Legat,** stiftet 1879 af Høker i Lykkeby Peder Hansen (f. 17. Febr. 1818 † 25. Mai 1895) og Juliane Marie Eggert (f. 26. Dec. 1816 † 14. Sept. 1884) med 1,000 Kr., hvis Renter efter den Længstlevendes Død uddeles før Jul i Portioner paa 2 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 12. Juli 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 18), stadf. 7. Febr. 1880.

2. **Lehnsgreve F. L. W. Ahlefeldt-Laurvigens og Hustrus Jubilæumslegater til Understøttelse paa Langeland og Lundsgaard** se Tranekjær Sogn.

Turø Sogn.

Casper Larsens og Hustrus Legat, stiftet 1880 af Skibsrheder af Turø Casper Larsen (f. 8. Marts 1813) og Hustru Maren Sophie Larsen med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 24. Juni og 24. Dec. til 4—6 trængende Familier eller Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sogneraadet og en mandlig Slægtning af Legatstifterne, fortrinsvis Eieren af Huset Matr.-Nr. 18 paa Turø. Fundats af 30. Juni 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 95), stadf. 5. Aug. 1880.

Tved Sogn.

1. **Tved Hospital,** stiftet 1722 af Etatsraad Erik Skeel til Arreskov, Bjørnemose og Faarevejle (f. 1670 † 5. Jan. 1729) og Hustru Ane Beate Walkendorff Henningsdatter (f. 16. Febr. 1662 † 3. April 1720) med et Hus ved Tved Kirke til 4 Fattige og 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter Lemmerne nyde hver 19 Kr.

50 Ø. og til Brændsel 8 Kr., Sognepræsten 8 Kr., Kirkesangeren 2 Kr., og 4 Kr. gaa til Vedligeholdelse.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Tved Kirketiende, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 20. Jan 1722 (Hofman VI, S. 87; Schack IV, S. 261).

Til Hospitalet er knyttet:

2. **Pastor Carl Emil Suhrs Legat,** stiftet 1874 af Sognepræst til Tved Carl Emil Suhr (f. 15. Okt. 1795 † 15. Juni 1879) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til de 4 Lemmer, der bo i Hospitalet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 17. Marts 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 65), stadf. 12. Mai 1875.

3. **Stephan Navilles Legat,** udlagt 1806 paa Skiftet efter Tjener paa Bjørnemose Stephan Naville med 128 Rdl. 1 1/2 Sk., nu 300 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Skifteslutning af 30. Okt. 1806 (Schack IV, S. 261).

4. **Suhrs Gravstedslegat,** stiftet af Sognepræst til Tved Carl Emil Suhr (se ovenfor 2) og Hustru Mette Andrea Rasmine Kirketerp (f. 23. Febr. 1805 † 26. Dec. 1881) med en Del af Renten af den „Legat for ugifte Præstedøtre, stiftet af Carl Emil Suhr og Hustru Mette Andrea Rasmine Suhr født Kirketerp“ tillagte Kapital til Vedligeholdelse og Fornyelse af deres Gravsted.

Legatet bestyres af Direktionen for „Johannes Theodorus Suhrs og Hustru Caroline Falchs Stiftelse“ i Kjøbenhavn. Fundats af 9. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 186; G. R. 1883, S. 368), stadf. 15. Okt. 1883.

5. **Legat til Sygehjælp paa Baroniet Lehn** se Egense Sogn.

6. **Petersminde,** Børnehjem i Holmdrup, se Skaarup Sogn.

Vindinge Sogn.

1. **Vindinge Hospital,** oprettet 1803 af Baron Frederik Conrad Holck til Baroniet Holckenhavn (f. 28. Mai 1777 † 14. Juni 1830) og Forligelseskommissær Peter Bondo med et Hus til 8 Lemmer af Vindinge og Frørup Sogne og 16 Læs Tørv om Aaret af Baroniet.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Baroniet Holckenhavn. Gavebrev af 29. Nov. 1806 (Rskr. 1807, S. 18; Coll.-Tid. 1807, S. 177), konfirm. 16. Jan. 1807.

2. **Niels Povelsens Legat,** stiftet af Sognepræst til Vindinge Niels Povelsen Wellejus († 1676) med 200 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Ingen Fundats (Hofman V, S. 569; Schack IV, S. 90). Canc.-Skr. 28. Juli 1832 (utrykt). Canc.-Skr. 22. Juni 1833 (utrykt).

3. **Baron Eiler Holcks Legat,** stiftet 1730 af Stiftamtmand, Baron Eiler Holck til Holckenhavn (f. 3. Febr. 1695 † 23. Mai 1740) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter gives til Skolelærerne i Vindinge og Kogsbølle med 1/2, 10 Kr. til hver.

Legatet staaer i Baroniet Holckenhavn og bestyres under Biskoppens Tilsyn af Besidderen af Baroniet og Provsten. Fundats af 1. Jan. 1730 (Hofman V, S. 569, XI, S. 231; Schack IV, S. 91). Rskr. 5. Mai 1787.

4. **Baron Conrad Frederik Erik Holcks Legat,** stiftet 1872 af Kammerherre, Hofjægermester, Baron Conrad Frederik Erik Holck til Baroniet Holckenhavn (f. 20. Aug. 1802 † 2. Febr. 1877) med 2,000 Kr., nu 2,062 Kr. 68 Ø., hvis Renter hvert Aars 20. Aug. uddeles i 4 lige store Portioner til trængende Fæstere og Leiere under Baroniet og deres Descendenter i Vindinge og Frørup Sogne.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Besidderen af Baroniet Holckenhavn. Fundats af 20. Aug. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 93), stadf. 16. Mai 1873.

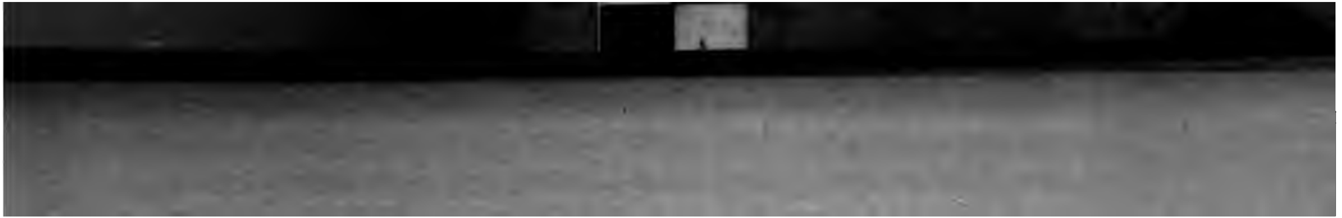
5. **Oberstløitnant Jørgen Møllers Legat** se Nyborg Kjøbstad 66.

Ørbæk Sogn.

Ørbæk Hospitals- og Skolelegat, stiftet 1646 af Elsebe Ulfeldt Jacobsdatter (f. 10. Juli 1609 † 21. Juni 1676), Enke efter Jesper Friis til Ørbæklunde (f. 20. Aug. 1593 † 15. April 1643), med 1,000 Rdl., som 1743 forøgedes af Anna Margrethe Wulf, Enke efter Landsdommer, Justitsraad Matthias Rosenvinge (f. 2. Nov. 1655 † 12. April 1714), til 1,200 Rdl., hvis Renter, 5 pCt., tilfaldt Ørbæk 4 Hospitalslemmer, hver med 13 Kr. Nu nyder af Renten Sognepræsten 8 Kr., Skolelæreren i Ørbæk 32 Kr., 12 Kr. anvendes til Bøger og Papir for trængende Børn, 8 Kr. til Brændsel, 8 Kr. til Skole- og Hospitalsbygningens Vedligeholdelse. Den Kirkelade, som tidligere tjente til Bolig for Hospitalslemmerne, blev 1882 paa Grund af Brøstfældighed nedbrudt og Grunden afhændet til Kirkegaardsjord. Hvad der indkom er, tilligemed hvad der er tillagt Hospitalslemmerne, og hvad der er bestemt til Vedligeholdelse og Brændsel, indsat til Forrentning og Opsamling til i Tidens Løb derfor at opføre et nyt Hospital. For Tiden eier Legatet c. 4,035 Kr. foruden den i Ørbæklunde indestaaende Kapital af 2,400 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Ørbæklunde og Sognepræsten. Fundats af 10. Juli 1646 (Hofman V, S. 546; Schack IV, S. 88). Fundats af 26. Febr. 1743 (Hofman V, S. 550; Schack IV, S. 89). Min.-Skr. 2. Febr. 1882 (utrykt). Fundatstillæg af 8. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 129), stadf. 25. Juli 1882.

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER,

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET 1894.

Værket udkommer i 6 Bind:

I Bind	omfattende	Kjøbenhavn.
II		Sjællands Stift.
III	—	Lolland-Falsters og Fyns Stifter.
IV —	—	Aarhus og Ribe Stifter.
V	—	Aalborg og Viborg Stifter, Færøerne, Island, Grønland og de vestindiske Øer.
VI —		Universitetslegater, Hærens og Flaadens Legater, Familiegodser, Fideikommisser og Familielegater, almindelige for hele Landet gjældende Legater samt Registre over alle sex Bind.

Repertoriet er oprindelig udgaaet i Hefter, hvert omfattende et Amt; enkelte saadanne Amtshefter kunne faaes, saalænge Forraad haves, til en Pris af 25 Øre pr. Ssidet Ark.

Ved Subskription paa hele Værket eller Kjøb af enkelte Bind beregnes Prisen efter 20 Øre pr. Ark.

Subskription modtages i alle Boglader samt hos Hovedforhandleren

Universitetsboghandler G. E. C. Gad.

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

ETATSRAAD
STIFTSSKRIVER I ROSKILDE

KAMMERJUNKER, CAND. JUR.
ASSISTENT I FINANSMINISTERIET

FJERDE BIND

AARHUS OG RIBE STIFTER

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER)

1898

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

ETATSRAAD
STIFTSSKRIVER I ROSKILDE

KAMMERJUNKER, CAND. JUR.
ASSISTENT I FINANSMINISTERIET

FJERDE BIND

AARHUS OG RIBE STIFTER

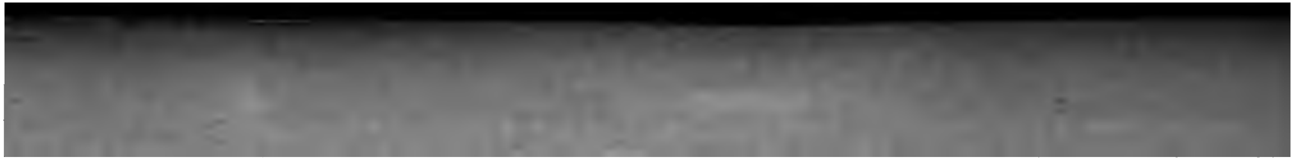

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER)

1898

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

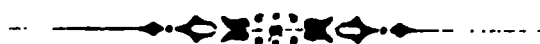
H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

ETATSRAAD, STIFTSSKRIVER I ROSKILDE

KAMMERJUNKER, CAND. JUR., ASSISTENT I FINANSMINISTERIET

FJERDE BIND

AARHUS OG RIBE STIFTER

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER)

1898

INDHOLD.

AARHUS STIFT.

AARHUS STIFT.

1. **Dr. Johannes Ocksens Legat,** stiftet 1728 af Biskop over Aarhus Stift, Dr. theol. Johannes Ocksen (f. 5. Dec. 1667 † 13. Jan. 1737) med 500 Rdl., i Forening med Legaterne 2 og 4 nedgaaede til 255 Kr. 6 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Præsteenker i Stiftet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Inspektionen for Stiftets geistlige Enkekasser og uddeles af Landemodet. Fundats af 2. Okt. 1728 (Hofman II, S. 147).

2. **Mag. Niels Galthens Legat,** stiftet 1731 af Sognepræst til Feldballe og Nødager Niels Galthen (f. 1674 † 1724) med 400 Rdl., i Forening med Legaterne 1 og 4 nedgaaede til 255 Kr. 6 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Præsteenker i Stiftet, fortrinsvis af Legatstifternes Paarørende.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Inspektionen for Stiftets geistlige Enkekasser og uddeles af Landemodet. Fundats af 8. Mai 1731 (Hofman II, S. 147, III, S. 171).

3. **Blichfeldts Legat,** stiftet 1736 af Sognepræst til Sal og Gullev Frants Knudsen Blichfeldt (f. 1697 † 23. Febr. 1737) og Hustru Mette Christensdatter Winding († 1751) med 1,000 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Præsteenker i Stiftet, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Inspektionen for Stiftets geistlige Enkekasser og uddeles af Landemodet. Testamente af 18. Dec. 1736 (Hofman II, S. 428), konfirm. 4. Jan. 1737.

4. **Henrik Christopher Glahns Legat,** stiftet 1757 af kongelig Kok Henrik Christopher Glahn (f. 1672 † 27. Okt. 1757) med 100 Rdl., i Forening med Legaterne 1 og 3 nedgaaede til 255 Kr. 6 Ø., hvis Renter tildeles en trængende Præsteenke i Stiftet, fortrinsvis af Legatstifterens Familie eller Svogerskab.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Inspektionen for Stiftets geistlige Enkekasser og uddeles af Landemodet. Fundats af 7. Marts 1757 (Hofman IX, S. 4).

5. **Frøken Lassons Legat,** stiftet 1783 af Konventualinde i Odense adelige Jomfrukloster Hedevig Margrethe Lasson (f. 10. Febr. 1743 † 14. Juni 1785) med 2,000 Rdl., nu 7,546 Kr. 94 Ø., af hvis Renter Lærerne i Ørting og Aalstrup nyde hver 9 Kr. 80 Ø., Ørting og Falling Sognes Fattige 58 Kr. 75 Ø., 2 verdslige Embeds-

mænds Enker i Stiftet hver 19 Kr. 59 Ø., 2 geistlige Embedsmænds Enker i Stiftet hver 19 Kr. 58 Ø., medens 15 Kr. 67 Ø. uddeles af Biskoppen til Fattige i Aarhus.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Kirkeministeriets Overtilsyn og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 27. Nov. 1783 (Aarh. Amts Leg., S. 56).

6. **Studiosus David Davidsens Legat,** stiftet 1786 af David Davidsen (f. 6. Mai 1714 † 7. April 1793) med 1/3 af hans Bo, nu 27,102 Kr. 47 Ø., af hvis Renter 32 Kr. tilfalde Skolelæreren i Rude, 8 Kr. uddeles til 4 fattige Skolebørn i Rude, 20 Kr. til Odder Sogns Fattige, 20 Kr. til Barrit og Vrigsted Sognes Fattige, 40 Kr. til 2 fattige Disciple i Aarhus Latinskole, 40 Kr. til 2 fattige Disciple i Horsens Latinskole, 168 Kr. til 7 fattige Præsteenker af Stiftet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt, med 24 Kr. til hver, 120 Kr. til 5 fattige Kvinder med 24 Kr. til hver, 128 Kr. til 8 svage Personer fra Legatstifterens Gods i Rude, dernæst fra Bjerre og Hads Herred, med 16 Kr. til hver, 48 Kr. til 4 forældreløse Børn fra Godset i Rude, dernæst fra Bjerre og Hads Herred, med 12 Kr. til hver, 16 Kr. til Soldater fra Godset i Rude, 20 Kr. til Skolebrændsel i Rude.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Kirkeministeriets Overtilsyn og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 22. Nov. 1786 (Rskr. 1787, S. 19; Aarh. Amts Leg., S. 20), konfirm. 19. Jan. 1787. Lov 29. Dec. 1862.

7. **Niels Munch Krags Legat til fattige Degne- og Skolelærerenker paa Landet i Aarhus Stift og fattige Borgere i Horsens,** stiftet 1798 af Niels Munch Krag til Oldebjerggaard i Sorø Amt med 4,000 Rdl., nu 4,918 Kr. 59 Ø.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Kirkeministeriets Overtilsyn og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 16. April 1798.

8. **Sophie Cathrine Baronesse Kragh-Juell-Wind-Arenfeldts Legat for trængende og uforsørgede Døtre af Embedsmænd,** stiftet ved Testamente af 1. Sept. 1851 og 9. April 1856 af Baronesse Sophie Cathrine Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard (f. 18 April 1797 † 24. Juli 1878) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner, fortrinsvis til Sognepræst til Hatting og Torsted, Konsistorialraad Hans Rosendahls (f. 5. Sept. 1756 † 18. Juni 1843) Sønners og Døtres ugifte Døtre i 2 lige store Portioner.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Justitsministeriets Overtilsyn og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 31. Aug. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 28), stadf. 16. Jan. 1889.

9. **Pastor Kabells Legat for fattige Præsteenker i Aarhus Stift,** stiftet 1857 af Sognepræst til Linnerup og Hammer Andreas Løvenhertz Kabell (f. 18. Dec. 1779 † 5. Okt. 1857) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Kirkeministeriets Overtilsyn og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 23. Sept. 1857.

10. **Jomfru E. M. Hørnings Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Marts 1858 af Else Maria Hørning af Klosterlund Mark (f. 23. Jan. 1810 † 24. Marts 1858) med

1,200 Rdl., nu 2,400 Kr., hvis Renter uddeles i 3 livsvarige Portioner til 3 i Stiftet hjemmehørende fattige Enker eller gamle Husjomfruer.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Justitsministeriets Overtilsyn og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats (Rskr. 1860, S. 40), konfirm. 4. Febr. 1860.

11. **Biskop Brammers Legat til Fordel for fattige, forældreløse Præstebørn af Aarhus Stift,** stiftet ved Testamente af 17. Febr. 1871 af Biskop over Aarhus Stift Gerhard Peter Brammer (f. 5. Mai 1801 † 17. Jan. 1884) med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter uddeles i 1 Portion.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Inspektionen for Stiftets geistlige Enkekasser og bortgives af Landemodet. Fundats af 29. Mai 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 96; G. R. 1886, S. 340), stadf. 30. Juni 1886.

12. **Søstrene Juell-Winds Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Mai 1872 af Baronesse Sophie Cathrine Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard (se ovenfor 8) og Baronesse Elisabeth Eleonore Christine Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard (f. 6. Aug. 1806 † 9. Okt. 1884) med deres efterladte Formue, udlagt med 288,852 Kr. 28 Ø., nu 291,573 Kr. 59 Ø., hvis Renter uddeles i 20 livsvarige Portioner paa 200 Kr. og 60 Portioner paa 100 Kr. til ugifte, kristeligsindede, trængende Kvindespersoner, der ere fødte i Kongeriget Danmark og bekjende sig til den evangeligsk-lutherske Lære, mindst 1/2 i Aarhus Stift, fortrinsvis til Personer, som staa i Slægtskabsforhold til Legatstifterne.

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden, der ansætter en særlig Regnskabsfører. Fundats af 17. Aug. 1880, stadf. 10. Febr. 1881.

13. **Biskop Brammers Præstejubilæumslegat,** stiftet af Præster i Aarhus Stift ved Biskop Gerhard Peter Brammers (se ovenfor 11) 50 Aars Præstejubilæum den 16. Aug. 1876 med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles i 3 lige store, livsvarige Portioner til mindst 40 Aar gamle, ugifte, trængende Døtre af Præster i Stiftet.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Kirkeministeriets Overtilsyn og uddeles af Landemodet. Fundats af 25. Mai 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 83; G. R. 1877, S. 324), stadf. 15. Juni 1877.

14. **J. C. Christiansens Legat,** stiftet 1893 af fhv. Førstelærer i Hornslet Jens Christian Christiansen (f. 8. Aug. 1821) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. uddeles til 2 trængende Lærerenker i Stiftet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for Stiftsenkekassen. Fundats af 1. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 204), stadf. 16. Mai 1893.

15. **Aarhus Hospital** se Aarhus Kjøbstad 1.

16. **Den Hørning'ske Stiftelse** se Aarslev og Hørning Sogne i Randers Amt.

AARHUS AMT.

AARHUS AMT.

Efterretninger om Legater og Donationer paa Landet i Aarhus Amt af Stiftamtmand Dahl. Kjøbenhavn 1863.

Efterretninger om Legater og Stiftelser i Skanderborg Amtsraadskreds, trykt ved Skanderborg Amtsraads Foranstaltning. Horsens 1874.

---

1. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Fideikommis,** stiftet 1800 af Kammerherre, Landstaldmester, Oberst Frederik Ludvig Christian Beenfeldt til Serridslevgaard (f. 19. Juli 1741 † 21. Aug. 1801) og Elisabeth Cathrine de Lichtenberg (f. 1743 † 4. April 1807) med 47,800 Rdl., 1813 nedskrevne til 21,075 Rdl., nu 45,860 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles i 8 Portioner paa 11 Kr. og 8 paa 7 Kr. til Fattige under Serridslevgaards Gods, 12 Portioner paa 9 Kr. til Skolebørn i Serridslev, 8 Portioner paa 9 Kr. til Skolebørn i Tvingstrup, 3 Portioner paa 9 Kr. til fattige Enker under Serridslevgaards Gods, med 18 Kr. til Skolelæreren i Tvingstrup, 63 Kr. 67 Ø. til Skolelæreren i Serridslev, 352 Kr. 75 Ø. til de Børn af den Lichtenberg'ske Slægt af Stamhuset Bidstrup, som ikke ere Stamholdere, til Underofficersbørn til Skolehjælp ved 5. Dragonregiment i Randers 132 Kr., ved 3. Dragonregiment i Aarhus 70 Kr., ved 11. Bataillon i Aalborg 60 Kr., ved 12. Bataillon i Fredericia 60 Kr., til en fra Horsens lærde Skole dimitteret Præstesøn fra Voer Herred 264 Kr., hvilken Sum, saafremt en saadan Dimitteret ei findes, fordeles til Kattrup Kapellani med 88 Kr., til 8 Skolelærere i Voer Herred med 106 Kr. 67 Ø. og til 14 Sogne i samme Herred til Skolebøger med 69 Kr. 33 Ø. Desuden uddeles som særlige Legater under Fideikommisset til Ørridslev Skole 51 Kr. 83 Ø., til Bleld Skole 53 Kr. 91 Ø., til Kattrup Kapellani 85 Kr. 13 Ø. og til Bidstrup Stamhus 32 Kr. 33 Ø.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af en særlig Administrator, som udnævnes af Ministeriet. Fideikommisdisposition af 25. Okt. 1800, Kodicil af 19. Juli 1804 og Kodicil af 12. Aug. 1806 efter fac. test. 2. Juni 1780 (Coll.-Tid. 1807, S. 525; Skand. Amts Leg. S. 137; Selmer acad. Tid. 1835, S. 554), konfirm. 31. Juli 1807. Canc.-Skr. 22. Okt. 1839.

2. **Kammerraad Niels Eriksens Legat til Aarhus Landboforening,** stiftet 1877 af Kammerraad Niels Eriksen til Louisenhøi (f. 25. Dec. 1814) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Dyrskuepræmier.

Legatet bestyres af Landboforeningens Bestyrelse. Fundats af 10. Febr. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 130), stadf. 24. Okt. 1877.

3. **Etatsraad C. A. Ditzels Minde,** stiftet 1883 til Minde om Etatsraad, Distriktslæge Christian Andreas Ditzel (f. 19. April 1805 † 22. Mai 1893) af den opløste Forening til Understøttelse af gamle Husmænd og Indsiddere og deres Enker og uforsørgede Børn i Frijsenborg-Faurskov Birk med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 28. Jan. i Portioner paa 40 Kr., særlig til Foreningens tidligere Medlemmer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 5 Mænd, Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats (Min. Tid 1884 A. S. 202), stadf. 17. Dec. 1883.

4. **Pontoppidans Legat,** stiftet 1886 af Generalkonsul i Hamborg Henrik Pontoppidan (f. 21. Marts 1814) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Fremme af Produktionen af Kjødkvæg, Plantning, eller rationel Dyrkning af mindre Jordlodder, og 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bedste for Aarhus Landboforenings Bogsamling.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 21. Nov. 1886.

AARHUS KJØBSTAD.

Forsøg til en antiqvarisk-historisk Beskrivelse over Aarhuus Dom- og Cathedralkirke, tilligemed alt hvad der staaer i nøye Forbindelse med den, saasom dens Præsules og Directeurer, Embedsmænd og Betjente tilligemed disses faste Embedsindkomster, fra dens første Begyndelse af, hele Catholicismen igjennem indtil vor Tid, forfattet af Christian Vest Hertel, første residerende Capellan til Domkirken i Aarhuus og Sognepræst til Veilbye i Hasle Herred. I—II, Haderslev og Aalborg. 1809—10.

Jordebog for Aarhus Kjøbstad, indrettet Anno 1873—74. Aarhus 1874.

STIFTELSER.

1. **Aarhus Hospital**, i ældre Tid kaldet „St. Karens Hospital", fik 1552 tillagt Sortebrødre Kloster samt det Gods, der før laa til Helliggjæstes Huse i Randers og Horsens [1]), 1562 Grenaa Hospitals Gods [2]), 1575 Kongetienden af Veilby, Søften, Grundfør, Holme, Tranbjerg, Koldt og Viby Sogne, derhos Kvægtienden af Alling, Tulstrup, Laasby, Dallerup, Røgen, Lyngaa, Hadsten, Vitten, Haldum, Folby, Lading, Sabro og Faarup Sogne samt af Nørrevissing By i Venge Sogn [3]). 1651 fik Hospitalet en Fundats [4]), som 1856 ændredes ved en ny Fundats, hvorved Lemmernes Antal fastsattes til 28, 12 af Mandkjøn, 16 af Kvindekjøn, af Aarhus Stift, som nyde Husly, Varme, Lys, Vask, Klæder og Underholdning, Sygeforpleining, Lægehjælp og Medicin [5]). 1857 førtes Plovhavren af Houlbjerg Herred fra Randers Hospital tilbage til Aarhus Hospital [6]). Besidderen af Grevskabet Friisenborg har Ret til at belægge 2 Pladser i Hospitalet [7]). 1862 nedlagdes den med Hospitalet forbundne Daareindretning [8]). 1879 oprettedes en egen Afdeling for 20 Pensionærer fra Aarhus Stift af den dannede Middelstand, fortrinsvis Piger, Enker eller forladte Koner, som nyde fri Bolig, Lys og Varme, Vask, Brændsel til Madlavning, og 3 Kr. 50 Ø. om Ugen [9]), og samtidig tilstodes der Lemmerne 3 Kr. 50 Ø. om Ugen istedetfor Underholdning [10]).

Hospitalets Formue er nu 473,172 Kr. 80 Ø., hvorhos det oppebærer Kongetienden af Veilby, Holme og Tranbjerg Sogne med 53 Tdr. 5 Skpr. Rug og 116 Tdr. 5 Skpr 1¹/₄ Fdk. Byg (Søften og Grundfør Kongetiender solgtes 1781, Koldt Kongetiende 1802, Viby Kongetiende var allerede solgt tidligere) og i perpetuerede Afgifter i faste Eiendomme ved disses Salg fra Hospitalet 3 Tdr. Rug, 245 Tdr. Byg og 4 Tdr. Havre, fremdeles i Plovhavreafgift 181 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdk. Havre efter Kapitelstaxt og

192 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdk. med 1 Kr. 33 Ø. pr. Td. Desuden eier Hospitalet 2 Jordlodder paa Aarhus Mark af Hartkorn c. 2 Tdr. Hospitalet er brandforsikret for 81,000 Kr.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion og under Inspektion af Sognepræsten ved Domkirken, Borgermesteren og Byfogden af en Forstander. 1. Gavebrev af Lørdagen efter Mortensdag 1552 (Hofman II, S. 107). — 2. Kgl. Befaling af 6. Dec. 1562 (Hofman II, S. 108 g). — 3. Gavebrev af 2. Jan. 1575. — 4. Fundats af 26. Febr. 1651. — 5. Fundats af 7. Juli 1856 (Dep.-Tid. 1856, S. 965; Rskr. 1856, S. 189; G. R. 1856, S. 174). — 6. Rskr. 14. Mai 1857 (Dep.-Tid. 1857, S. 530; Rskr. 1857, S. 130). — 7. Min.-Skr. 10. Sept. 1857. — 8. Kgl. Resol. 11. Marts 1862. — 9. Fundatstillæg af 22. April 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 49). — 10. Kgl. Resol. 22. April 1879. — Se fremdeles kgl. Resol. 23. Juni 1873; kgl. Resol. 23. Sept. 1881.

Efternævnte, Hospitalet tidligere tilhørende Bøndergods er solgt:

2. **Axel Lagesen (Brok)** († 26. April 1498) til Clausholm, Ridder, gav 1496 4 Bøndergaarde i Hammelev og en Gaard i Laen til Helligaandshuset i Randers, hvorfra de senere kom til Aarhus Hospital.

Gavebrev af 21. Nov. 1496 (Hofman II, S. 118).

3. **Jens Nielsen (Munk)** til Restrup, Væbner, gav 1500 2 Gaarde og 1 Boel i Lyngaa til Helligaandshuset i Randers, hvorfra det senere kom til Aarhus Hospital.

Gavebrev al 5. Okt. 1500 (Hofman II, S. 119).

4. **Tyge Jensen (Seefeld)** til Dalsgaard, Væbner, gav 1510 en Gaard i Tostrup til Helligaandshuset i Randers, hvorfra den senere kom til Aarhus Hospital.

Gavebrev af Peters og Pouls Dag 1510 (Hofman II, S. 119).

5. **Jens Erichsen**, Præst og Kannik i Aarhus, gav 1515 en Gaard i Voldby til Helligaandshuset i Randers, hvorfra den senere kom til Aarhus Hospital.

Gavebrev af profest. St. Bened. 1515 (Hofman II, S. 119.)

Til Hospitalet er endvidere følgende Legat skjænket:

6. **Apotheker Aagaards Legat**, stiftet 1889 af fh. Apotheker i Aarhus Niels Schack Aagaard (f. 12. Juli 1813 † 6. Mai 1895) med 2,000 Kr.

Legatet bestyres af Hospitalsbestyrelsen. Gavebrev af 20. Juni 1889.

7. **Borgermester Søren Jensen Frost** (f. 1577 † 30. Nov. 1642) gav 7 Boder i Fiskergade til de Fattige.

Boderne antages at være solgte (Hofman II, S. 142).

8. **Borgermester Hans Frost** gav 5 Boder i Badstuestræde til fattige Enkers Bolig.

Boderne ere forlængst solgte og Pengene forbrugte til andre Boders Reparation. Ingen Fundats (Hofman II, S. 143).

9. **Borgermester Mikkel Mikkelsen Malling** (f. 1638 † 16. Okt. 1701) **og Hustru Margrethe Christensdatter** (f. 1625 † 24. April 1689) gav 1684 4 Boder i Fiskergade til de Fattige.

Boderne antages at være solgte. Fundats af 30 Sept. 1684 (Hofman II, S. 142; Hertel II, S. 164).

10. **Christen Jensen Basballe,** Borger og Handelsmand (f. 1611 † 12. Nov. 1687), gav 4 Boder bag Klosteret til Fattiges Bolig og et Stykke Jord til deres Vedligeholdelse. Boderne antages at være solgte. Jordstykket er nu Matr.-Nr. 12 „Jeronimusbakken“, hvorpaa Fattiggaarden opførtes 1869—70.

Ingen Fundats (Hofman II, S. 144; Jordebg., S. 51).

11. **Maren Clemensdatter** († 9. Nov. 1600), Enke efter Borgermester Hans Lydrichsen († 24. Mai 1664) gav 7 Boder i Stuesgade til 8 fattige Enkers Bolig.

Boderne ere forlængst solgte for at faae de øvrige reparerede. Ingen Fundats (Hofman II, S. 144).

12. **Basballes Stiftelse,** oprettet 1695 af Borgermester Jens Christensen Basballe (f. 1632 † 1708) med 7 Boder, Matr.-Nr. 1094 til 1101 i Klostergade, til

Fattiges Bolig. Den ene Bod, Matr.-Nr. 1100, er senere afhændet. De øvrige, der ere brandforsikrede for 5,060 Kr., afgive fri Bolig for 11 Enker.

Stiftelsen bestyres af Byraadet (Hofman II, S. 144; Jordebog, S. 18).

13. **Hutfeldts Stiftelse,** oprettet 1696 af Kammerassessor Jesper Nielsen Hutfeldt (f. 1626 † 20. Jan. 1696) med 3 Boder, Matr.-Nr. 709 i Rosensgade, til Bolig for 6, nu 4 Enker. Stiftelsen er brandforsikret for 2,800 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet (Hofman II, S. 145; Jordebog, S. 17).

14. **Margrethe Blichfeldt** (f. 1667 † 24. Juli 1712), Enke efter Raadmand Niels Lauritzen (f. 1645 † 24. Juni 1710), gav 1703 3 Boder i Stuesgade til 3 fattige Enkers Bolig.

Boderne antages at være solgte (Hofman II, S. 144; Hertel II, S. 167).

15. **Raadmand Anders Stæhrs Stiftelse,** oprettet 1768 af Raadmand i Aarhus, Administrator af Domkirkens Jordegods og Inspektør ved Baroniet Marselisborg Anders Stæhr med et Hus, Matr.-Nr. 412 og 413 i Møllestien, Hus-Nr. 25 og 27, brandforsikret for 2,520 Kr., til Fribolig for 2 fattige Enker og 150 Rdl., nu 135 Kr., til dets Vedligeholdelse.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Okt. 1768 (Jordebog, S. 17 og 92).

Til Stiftelsen er følgende Legat skjænket:

16. **Kjøbmand Rasmus Clausens Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Juli 1871 med Kodiciller af 10. Febr. 1875, 10. April 1877 og 6. Marts 1884 af Kjøbmand i Mariager Rasmus Clausen (f. 27. April 1796 † 20. Sept. 1875) og Hustru Else Thomasine Møller (f. 6. Febr. 1805 † 24. Dec. 1885) med 200 Kr., nu 266 Kr. 67 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af den vestre Beboelsesleilighed i Stiftelsen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Juli 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 175), stadf. 11. Sept. 1887.

17. **Buxlunds Stiftelse,** oprettet 1804 af Uhrmager Søren Buxlund med Huset Matr.-Nr. 722 paa Graven, ombygget 1812, giver Fribolig til 30 Enker. Stiftelsen er brandforsikret for 45,140 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Gavebrev af 22. Dec. 1804 (Jordebog, S. 19).

18. **Willadsens Stiftelse,** oprettet 1810 af Peder Willadsen og Hustru Bodil Kirstine Rasmusdatter med et Hus paa Graven, Matr.-Nr. 719, til Fribolig for 2 Enker og 4 Gaardsavl til dets Vedligeholdelse. Der er oplagt en Kapital af 13,282 Kr. 72 Ø. I Stedet for de nævnte 4 og en 5. (se nedenfor Willadsens Legat af 1810 under Aarhus Legater) Gaardsavl udlagdes ved Udskiftningen Lodderne Matr.-Nr. 59 og 60. Stiftelsen er brandforsikret for 2,120 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Testamente af 21. April og 9. Juli 1810 (Jordebog, S. 18, 47 og 96), konfirm. 2. Dec. 1810.

19. **Arveprinsesse Carolines Asyl,** oprettet 1836 af Arveprinsesse Caroline, eier Huset Nr. 6 paa Frue Kirkeplads, brandforsikret for 8,700 Kr., og en Kapital af 30,000 Kr., deri indbefattet nedenstaaende Legater.

Asylet bestyres af en Dameforening og en Herrebestyrelse.

20. **Kuurs Legat,** stiftet 1857 af Kjøbmand Johan Frederik Kuur (f. 1797 † 13. Nov. 1857) med 2,000 Kr. til Asylet.

Legatet bestyres af Asylbestyrelsen. Testamente af 26. Sept. 1857 (Kskr. 1859, S. 212). Kgl. Resol. 7. Juli 1859.

21. **Severin Hendriksens og Rasmine Hendriksens Legat for Børn i Arveprinsesse Carolines Børneasyl i Aarhus,** stiftet ved Testamente af 11. Marts 1875 af Slagtermester Severin Lautrup Hendriksen (f. 8. Sept. 1811 † 22. Marts 1875) og Hustru Rasmine Nicoline Nielsen med 700 Kr., som anvendes til Klædningsstykker for Asylbørnene, 2 hver Gang.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Asylbestyrelsen. Fundats af 30. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1886 A. S. 99), stadf. 7. Juli 1886.

22. **Niels Schack Aagaards og Julie Aagaards Legat for Børn i Arveprinsesse Carolines Børneasyl i Aarhus,** stiftet ved Gavebrev af 12. Juni 1875 af Apotheker Niels Schack Aagaard (se ovenfor 6) og Hustru Julie Auguste Carlsen (f. 14. Dec. 1823) med 4,000 Kr., hvis Renter anvendes fornemlig til Klædningsstykker til Asylbørnene.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Asylbestyrelsen. Fundats af 30. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1886 A. S. 101), stadf. 7. Juli 1886.

23. **Herman Meyers og Minna Meyers Legat til Opdragelse af trængende Børn,** stiftet 1881 af Vexellerer i Kjøbenhavn Herman Meyer (f. 2. Juni 1844) og Hustru Minna Meyer (f. 20. Mai 1849) med 7,500 Kr., hvis Renter tilfalde Asylet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Sept. 1881 (Min.-Tid. 1881 A. S. 148), stadf. 25. Okt. 1881.

24. **Aarhus Handværkerforenings Friboliger,** oprettede 1866—67 af Haandværkerforeningen, eier Eiendommen Matr.-Nr. 1070, Hus Nr. 5—7 i Paradisgade, brandforsikret for 134,500 Kr., hvori der er 12 Friboliger for trængende Enker efter ældre Haandværkere og ældre Haandværkere. Den Stiftelsen 1882 tillagte Fond af 2,000 Kr. er 1889 - 90 forbrugt til Stiftelsens Udvidelse.

Stiftelsen bestyres af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 26. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A. S. 126), stadf. 21. Juli 1887.

Til Stiftelsen ere følgende Legater skjænkede:

25. **Admiral Johan Wilhelm Cornelius Kriegers og Fru Anne Sophie Krieger født Rawerts Minde,** stiftet 15. Okt. 1872 af Johan Cornelius Krieger til Elisabethsminde (f. 14. Nov. 1812 † 3. April 1881), Søn af Kontreadmiral, Kammerherre Johan Wilhelm Cornelius Krieger til Vosnæsgaard (f. 17. April 1788 † 7. Marts 1857) og Anne Sophie Rawert (f. 22. April 1788 † 15. Juli 1863), med 6,000 Rdl., nu 12,400 Kr., hvis Renter deles i 15 Dele, som uddeles i 11 enkelte og 2 dobbelte Portioner til trængende Medlemmer af Haandværkerforeningen eller deres Enker, og 2 Aktier à 700 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af Dec. 1872 (Min.-Tid. 1873 A. S. 61), stadf. 31. Marts 1873.

26. **Slagtermester Severin Lautrup Hendriksens og Hustru Rasmine Nicoline født Nielsens Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Marts 1875 af Severin Lautrup Hendriksen og Rasmine Nicoline Nielsen (se ovenfor 21) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til de i Haandværkerforeningens Friboliger boende Personer.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Haandværkerforeningens Bestyrelse. Fundats af 26. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A. S. 128), stadf. 25. Juli 1882.

27. **Enkefru Thora Ørum Jensens Legat,** stiftet 1889 af Thora Ørum (f. 14. April 1854), Enke efter Grosserer Jacob Jensen (f. 7. Nov. 1849 † 2. Mai 1887), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 3. Jan. til 4 trængende Beboere af den Haandværkerforeningen tilhørende Asylbolig.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 5. Dec. 1889.

28. **Fabrikant K. Christiansens Legat,** stiftet 1893 af Knud Christiansen (f. 8. Marts 1826) med 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde de 2 ældste Beboere af Haandværkerforeningens Stiftelse paa Livstid, fortrinsvis Kvinder.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 10. Mai 1893.

29. **Mads Hansen Rings Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 6. April 1861 med Kodiciller af 20. Dec. 1882 og 23. Juni 1886 af Kjøbmand Mads Hansen Ring med Stedet Nr. 30, Matr.-Nr. 561, i Nygade i Aarhus, som er brandforsikret for 8,250 Kr., til 4 Friboliger for Enker og ældre, ugifte Døtre af Borgere i Aarhus, fortrinsvis Slægtninge af Legatstifteren, og en Kapital paa 4,000 Kr., nu 5,612 Kr. 29 Ø., hvis Renter, efterat Skatter og Reparationer ere afholdte, uddeles i livsvarige Portioner paa 50 Kr., med 1/2 hvert Aars 27. Aug. og 20. Dec. til Enker og Døtre af Borgere i Aarhus over 40 Aar og udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Legatstifterens Slægtninge uden Hensyn til Alder.

Stiftelsen og Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 99), stadf. 25. Marts 1891.

DOMKIRKEN.

30. **Manderup Parsberg** til Haxholm (f. 1541 † 11. Juli 1625), Rigsraad og Befalingsmand paa Aalborghus, gav 1621 40 Rosenobler til Vedligeholdelse af hans Begravelse.

Hofman II, S. 52.

31. **Peder Ibsen** gav 50 Rdl. in Specie til Domkirken.

Hofman II, S. 53.

32. **Sidsel Oxe Johansdatter** († 1592), Enke efter Erik Podebusk til Bistrup († 17. Okt. 1573), gav 100 Rdl. til Vedligeholdelse af deres Begravelse og Epitafium i Domkirken.

Hofman II, S. 53.

33. **Jørgen Skeel** til Sostrup, Rigsmarsk og Rigsraad (f. 13. Mai 1578 † 19. Juli 1631) gav 150 Speciedaler til Domkirken.

Hofman II, S. 52.

For de 4 Legater 30—33 formodes der at være kjøbt 8 Gaardsavlinger paa Aarhus Mark og „Bøddelhaugen" (Hofman II, S. 52).

34. **Jørgen Skeels Legat,** stiftet af Rigsmarsken Jørgen Skeel til Sostrup (se ovenfor 33) med 300 Rdl., hvis Renter tillagdes den øverste Kapellan ved Domkirken.

Ingen Fundats (Hofman II, S. 65).

35. **Provst Spentrups Legat,** stiftet 1632 af Sognepræst ved Aarhus Domkirke, Provst, Mag. Niels Christensen Spentrup (f. 1576 † 24. Okt. 1636) med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Kapellanen for hver Lørdag at afholde Skrifteprædiken.

Fundats af 13. Nov. 1636 (Hofman II, S. 70; Hertel II, S. 125).

36. **Christian Thomesen Sehested** til Stougaard, Kongens Kansler (f. 17. Febr. 1590 † 5. Aug. 1657) gav 1640 en Gaard i Svinbo, Skjødstrup Sogn, til Domkirken til Vedligeholdelse af hans Begravelseskapel i Kirken.

Fundats af Mai 1640 (Hofman II, S. 43; Hertel I, S. 66, II, S. 100).

37. **Borgermester Jørgen Juel** († 1688) gav 50 Rdl. til Lys i Kronen i den store Gang.

Hofman II, S. 44; Hertel II, S. 160.

38. **Jens Rasmussen Lassen,** Borger og Kjøbmand, gav før 1693 Jord til Kirken til sin Begravelses Vedligeholdelse.

Hertel II, S. 122.

39. **Borgermester Mikkel Mikkelsen Malling** (se ovenfor 9) gav 2 Gaardes Avl paa Byens Mark til Voxlys i Kirken, til Daabskapellets, Messingpillernes og Lysearmenes samt til sit Epitafiums Renholdelse.
Hertel II, S. 164.

40. **Kirsten Drostrups Legat,** stiftet 1702 af Kirsten Hansdatter Drostrup (f. 2. Juli 1647 † 21. Nov. 1731), Enke efter Lic. jur. Nicolaus Broberg (f. 25. Mai 1636 † 14. April 1674), med 200 Rdl. og 2 Boder ved Aaen til Domkirken, mod at den vedligeholder hendes Begravelse.
Fundats af 13. Juni 1702 (Hofman II, S. 45).

41. **Mikkel Lassen** († 1709) og Hustru Sidsel († 1704) gav 100 Sldr. til Kirken til deres Gravs Bevarelse.
Hertel II, S. 165.

42. **Mette Johansdatter Lønborg** (begr. 10. Nov. 1725), Enke efter øverste Kapellan ved Domkirken Jens Harlev (f. 21. Juni 1655 † 6. Sept. 1716), gav 1719 en Gaardsavl paa Aarhus Mark til Domkirken til Vedligeholdelse af hendes Begravelse i Kirken og til Lys i en af hende skjænket Lysekrone.
Gavebrev af 27. Marts 1715 (Hofman II, S. 47; Hertel II, S 167).

43. **Else Madsdatter,** Enke efter Hans Nielsen Bomholt, gav 1723 en Gaardsavl paa Aarhus Mark til Domkirken til Vedligeholdelse af hendes Begravelse i Kirken og til Lys i en af hende skjænket Lysekrone.
Gavebrev af 4. Dec. 1723 (Hofman II, S. 47; Hertel II, S. 180).

44. **Jens Andersen Møller,** Handelsmand, (f. 1668 † 1741) gav 1729 en Gaardsavl paa Aarhus Mark til Vedligeholdelse af hans Begravelse med Epitafium i Domkirken samt Thomas Nielsens og Niels Thomæsens Gravsteder paa Domkirkegaarden og 20 Rdl., hvis Renter tillagdes Klokkeren for Epitafiets Renholdelse og Strøkonen for at feie Gravstenene, hver med $^1/_2$.
Fundats af 12. Dec. 1729 (Hofman II, S. 47; Hertel II, S. 154).

45. **Marie Jensdatter** (f. 1679 † 1749), Enke efter Søtoldkontrollør Hans Terchelsen Rosenqvist (f. 1657 † 1726), derefter gift med Justitsraad, Toldkæmmerer Hans Jørgen Fæth, gav 1731 en Gaardsavl paa Aarhus Mark til Domkirken til Vedligeholdelse af hendes første Mands og dennes første Hustru Karen Lauritzdatters Begravelse og Epitafium i Kirken.
Gavebrev af 5. Mai 1731 (Hofman II, S. 49; Hertel II, S. 121).

46. **Bodild Jacobsdatter,** Enke efter Peter Zønnichsen, gav 1735 en Gaardsavl paa Aarhus Mark til Domkirken til Vedligeholdelse af deres Begravelse.
Testamente af 7. Febr. 1735 (Hofman II, S. 50; Hertel II, S. 166).

47. **Jørgen Nielsen Trie** gav 1736 en Gaardsavl paa Aarhus Mark til Domkirken til Vedligeholdelse af hans Hustruers, Maren Troelsdatters og Anne Andersdatters Begravelse i Domkirkun.
Gavebrev af 31. Jan. 1736 (Hofman II, S. 49; Hertel II, S. 181).

48. **Landkommissarius, Kammerassessor Jesper Nielsen Hutfeld** (se ovenfor 13) og Hustru Citzel Christensdatter Clementin (f. 1642 † 15. Sepr. 1712) gav en Halvgaard i Stornord, Malling Sogn, af Htk. 3 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdk. til Domkirken til Vedligeholdelse af deres Begravelsessted og Lys i den af dem til Kirken skjænkede Lysekrone.
Fundats af 29. Marts 1737 (Hofman II, S. 50; Hertel II, S. 109).

49. **Anders Schaarup,** Forpagter paa Marselisborg, gav 1743 100 Rdl. Cour. til Domkirken til Vedligeholdelse af hans Forældres Begravelsessted i Kirken og til Lys i den af ham til Kirken skjænkede Lysekrone.
Testamente (Hofman II, S. 57; Hertel II, S. 158), konfirm. 13. Sept. 1743.

50. **Dr. theol. Friederich Nannestad,** Stiftsprovst og Sognepræst tii Aarhus Domkirke, senere Biskop i Trondhjem og Christiania (f. 21. Okt. 1693 † 11. Aug. 1774) gav 1748

en Gaard til Bolig for Domkirkens Sognepræster. 1858 solgtes Halvdelen af Grunden til Opførelse af Raadhus og Arresthus; for Salgssummen opførtes en ny Stiftsprovstebolig.
Fundats af 20. Juni 1748 (Hofman II, S. 76; Hertel II, S. 418).

51. **Bogbinder Johan Zimmermann** (f. 1673 † 20. Okt. 1750) og Hustru Karen Sørensdatter (f. 1667 † 23. Jan. 1749) gav 1748 en Gaardsavl til Vedligeholdelse af deres Begravelse.
Testamente af 22. Juli 1748 (Hofman II, S. 53; Hertel II, S. 124), konfirm. 21. Febr. 1749.

52. **Frantz Mortensens Enke** gav 17. Juni 1753 100 Rdl. til Domkirken til Vedligeholdelse af hendes og hendes Mands Gravsted i Kirken.
Hofman II, S. 58; Hertel II, S. 122.

53. **Christen Nielsen Haarbye** († 1753) gav 1753 100 Rdl. til Domkirken til Vedligeholdelse af hans murede Begravelse i Kirken.
Gavebrev af 26. Juni 1753 (Hofman II, S. 58; Hertel II, S. 158).

54. **Kammerraadinde Grønvolds Legat,** stiftet 1757 af Anne Cathrine Schubart, Enke efter Kammerraad, Tolddirektør i Kjøbenhavn, senere Slotsforvalter paa Rosenborg Matthias Grønvold (f. c. 1695, begr. 31. Okt. 1733), med 1,000 Rdl. til Domkirkens eller Kathedralskolens Nytte. Det har ikke kunnet oplyses, om Kathedralskolen har oppebaaret Noget af dette Legat.
Testamente af 13. Mai 1757 efter fac. test. af 2. Dec. 1747 (Hofman XI, S. 282).

55. **Generalinde Lüttichaus Legat,** stiftet 1765 af Lucie Magdalene Ocksen (f. 1705 † 15. Febr. 1775), Enke efter Generalmajor Wulf Caspar Lüttichau til Lerkenfeldt, Hessel og Mølgaard (f. 1704 † 24. Marts 1765), med 190 Rdl. til Domkirken, mod at den vedligeholder Biskop over Aarhus Stift, Dr. theol. Johannes Ocksens (f. 5. Dec. 1667 † 13. Jan. 1738) Begravelse i Kirken.
Fundats af 22. April 1766 (Hofman XI, S. 285).

56. **Mette Todberg Schiødstrup** gav 12. April 1769 100 Rdl. til Domkirken.
Hofman XI, S. 286.

57. **Kiersgaards Legat,** stiftet 1770 af Maren Svend Olufsdatter, Enke efter Borgermester Thøger Kiersgaard, med en Gaards Avling paa Aarhus Mark til Vedligeholdelse af deres murede Begravelse i Domkirken.
Gavebrev af 7. April 1770 (Hofman XI, S. 271).

58. **Kancelliraadinde Halses Legat,** stiftet 1771 af Christiane Stivart Moth († 2. Juli 1773), Enke 1° efter Lars Fogh til Skaarupgaard, 2° efter Kancelliraad, Konrektor, Mag. Balthasar Halse til Kvistrup (f. 14. Dec. 1712 † 1. Juni 1771), med 100 Rdl. til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Domkirken.
Testamente af 29. Juni 1771 (Hofman XI, S. 273).

59. **Hedevig Lassons Legat,** stiftet af Frøken Hedevig Lasson af Aakjær († 11. Juni 1785) med 200 Rdl. til hendes Begravelses Vedligeholdelse og Stenens Vedblivelse over hendes Grav.
Hertel II, S. 123.

60. **Jens Anthonsens Legat,** stiftet 1791 af Kjøbmand Jens Anthonsen (f. 25. Sept. 1727 † 29. Juni 1803) og Hustru Marie Christine Johansdatter Sundberg (f. 1716 † 11. Okt. 1795) med 400 Rdl. imod deres Begravelses Vedligeholdelse.
Gavebrev af 15. Marts 1791 (Hertel I, S. LXVI, II, S. 157).

61. **P. Willadsens og Hustrus Legat,** stiftet 1810 af Peder Willadsen og Hustru Bodil Kirstine Rasmussen (se ovenfor 18) med 4 Gaardsavlinger til Domkirken.
Testamente af 21. April og 9. Juli 1810, konfirm. 2. Dec. 1810.
Foranstaaende Legater 34—61 ere indgaaede i Domkirkens Kapital eller indbefattede i dens Jorder.

62. **Geheimeraad Pentzs Legat,** stiftet 1821 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, fh. Stiftamtmand over Aalborg Stift, Amtmand over Aalborg Amt Ditlev von Pentz til Rantzausgave (f. 16. Dec. 1744 † 10. Mai 1821) med 25 Rdl., efter Kvar-

talskurs 31 Rdl. 1 Mk. 8 Sk., til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted, saa længe til Retten til Gravstedet ophører.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 29. Marts 1821.

63. **Justitsraad Valeurs Legat**, stiftet 1823 af Justitsraad, Amtsforvalter Johannes Valeur (f. 26. April 1766 † 17. Dec. 1829) med 150 Rdl. til hans Gravsteds Vedligeholdelse i 50 Aar.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 29. Aug. 1823. Stiftsøvrigheds-Resol. af 17. Dec. 1844.

64. **Grevinde Fædder-Charisius' Legat**, stiftet 1853 af Juliane Sophie Baronesse Rosenkrantz (f. 6. Okt. 1781 † 11. Mai 1857), Enke efter Kaptain, Rigsgreve Jens Jørgen Ambrosius Fædder-Charisius (f. 29. April 1771 † 30. Dec. 1845), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Begravelsessted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 28. Okt. 1853 (Rskr. 1857, S. 289), konfirm. 8. Sept. 1857.

65. **Justitsraad Sørensens Legat**, stiftet 1854 efter Justitsraad, Amtsforvalter Søren Sørensen (f. 17. Marts 1768 † 5. Aug. 1845) med 200 Rdl. til Vedligeholdelse af hans Hustru Ingeborg Wads (f. 18. Sept. 1787 † 24. Marts 1852) Gravsted, saalænge Kirkegaarden bevares som saadan.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrigheds-Resol. af 30. Juni 1854.

66. **Mariane Baess' Legat**, stiftet 1876 af Mariane Gjedsted (f. 10. Jan. 1799 † 17. April 1889), Enke efter Skomagermester Niels Andreassen Baess (f. 13. Nov. 1803 † 6. Juni 1875), med 1,000 Kr. til Vedligeholdelse af deres Familiebegravelse, saa længe den gamle Kirkegaard bevares som saadan.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 13. Juni 1876.

67. **Slagtermester Hendriksens Legat**, stiftet 1880 med 400 Kr. til Vedligeholdelse af Slagtermester Severin Lautrup Hendriksens (se ovenfor 21) Gravsted til 30. Marts 1925.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrigheds-Resol. af 3. April 1880.

68. **Partikulier Stellfelds Legat**, stiftet 1880 med 200 Kr. til Vedligeholdelse af Johan Frederik Stellfelds (f. 12. Marts 1806 † 11. Jan. 1879) Grav paa den nye Kirkegaard i 40 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrigheds-Resol. af 29. Mai 1880.

69. **Toldassistent Hasselbalchs Legat**, stiftet 1884 med 250 Kr. til Vedligeholdelse af Toldassistent Jens Laurits Hasselbalchs (f. 14. Sept. 1807 † 6. Febr. 1884) og Hustrus Gravsted til 18. Aug. 1904.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsovrigheds-Resol. af 18. Aug. 1884.

70. **Skomagermester Bangs Legat**, stiftet 1888 med 500 Kr. til Vedligeholdelse af Skomagermester Søren Bangs (f. 6. Jan. 1807 † 10. Mai 1882) Familiebegravelse til 1. Aug. 1907.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsovrigheds-Resol. af 21. April 1888.

71. **Basses Legat,** stiftet af Partikulier H. E. Basse (f. 11. Okt. 1828 † 7. Mai 1889) med 1,000 Kr. til Vedligeholdelse af Familien Basses 2 Familiebegravelser paa den gamle Kirkegaard til 5. Mai 1929.

Legatet, der indbetaltes 9. Jan. 1892, bestyres af Kirkeinspektionen.

72. **Pastor Halds Legat,** stiftet 1893 med 184 Kr. 70 Ø. til Vedligeholdelse af Sognepræst til Frue Kirke Johan Peter Halds (f. 4. Marts 1777 † 18. Nov. 1825) Gravsted paa den nye Kirkegaard og hans Familiebegravelse paa den gamle Kirkegaard i 20 Aar.

Legatet, der indbetaltes 5. April 1893, bestyres af Kirkeinspektionen.

73. **Ane Cathrine Jensens Legat,** stiftet 1894 med 350 Kr. til Vedligeholdelse af Ane Cathrine Sørensdatters (f. 10. Aug. 1819 † 10. Jan. 1893) og hendes to Mænds Gravsteder til 1919.

Legatet, der indbetaltes 26. April 1894, bestyres af Kirkeinspektionen.

FRUE KIRKE.

74. **Søren Jensen Frosts Legat,** stiftet 1619 af Raadmand Søren Jensen Frost (se ovenfor 7) med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Kapellanen.

Fundats af 27. Marts 1619 (Hofman II, S. 65; Hertel II, S. 126).

75. **Henrich Schults Legat,** stiftet 1619 af Bundtmager Henrich Schult med 50 Rdl, hvis Renter tillagdes Kapellanen.

Fundats af 27. Marts 1619 (Hofman II, S. 69; Hertel II, S. 126).

76. **Oluf Nielsens Legat,** stiftet 1665 af Oluf Nielsen og Hustru Maren Hansdatter med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Kapellanen.

Fundats af 12. Sept. 1683 (Hofman II, S. 73; Hertel III, S. XXXVII).

77. **Dorthe Johansdatter** (f. 28. Febr. 1665 † 8. Mai 1737), Enke efter Raadmand Oluf Sørensen (f. 8. Marts 1657 † 22. Dec. 1724), gav 1736 en Gaardsavl paa Aarhus Mark til Kirken til Vedligeholdelse af deres Begravelse og Lys i den af dem til Kirken skjænkede Lysekrone.

Fundats af 24. Dec. 1736 (Hofman II, S. 59).

78. **Borgermester Christen Jensen** gav 50 Sldr. til Kirken til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken og til Lys i den af ham skjænkede Lysekrone.

Hofman II, S. 59.

79. **Borgermester Eggers** og Hustru gav 12. Sept. 1746 100 Rdl. til Kirken til deres Begravelses Vedligeholdelse.

Hofman II, S. 64.

80. **Lars Gylling** gav 30. Aug. 1748 66 Rdl. 4 Mk. til sin og sin Hustrus Gravs Vedligeholdelse.

Hofman II, S. 64.

81. **Hans Jensen Buchtrup** (f. 18. Aug. 1683 † 30. Sept. 1753) gav 1753 100 Rdl. til Kirken til Vedligeholdelse af hans Grav.

Testamente af 8. Febr. 1743 (Hofman II, S. 64), konfirm. 2. Marts 1753.
Foranstaaende Legater 74—81 ere indgaaede i Kirkens Kapital eller indbefattede i dens Jorder.

KATHEDRALSKOLEN.

82. **Gjertrud Lykkes Legat,** stiftet 1594 af Gjertrud Lykke Jacobsdatter af Skovsgaard († 1598) med 50 Sldr., senere gaaet ned til 20 Sldr. = 13 Rdl.

32 Sk. D. K., til fattige Disciple i Mariager Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole, 1836 til Aarhus Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 13. Marts 1594 (Hofman II, S. 212; Selmer acad. Tid. 1835, S. 549—53). Rskr. 6. Juni 1740. Canc.-Skr. 9. Febr. 1836. Kgl. Resol. 18. Marts 1836.

83. **Dorthe Gøyes Legat,** stiftet 1596 af Dorthe Gøye Albrechtsdatter til Clausholm og Torbenfeldt († 9. Febr. 1616) med 500 Rdl. til Klæder til fattige Skolebørn.

Legatet gik under Svenskekrigen 1658 tabt hos Jørgen Rosenkrantz, Hofmester paa Sorø. Fundats af 20. Mai 1596 (Hofman II, S. 85).

84. **Dorthe Doctors Legat,** stiftet 1618 af Niels Pedersen med 500 Rdl., nedgaaet til 314 Rdl. og omskrevet til 78 Rdl. 48 Sk. Sølv, hvis Renter tillagdes fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Testamente af 3. Mai 1618 (Hofman II, S. 85; Hertel II, S. 196; Selmer acad. Tid. 1835, S. 544).

85. **Anne Friis' Legat,** stiftet 1636 af Anne Friis Jørgensdatter (f. 16. Juni 1587 † 7. Marts 1657), Enke efter Laurids Lindenov til Oregaard (f. 27. April 1583 † 14. Dec. 1635), med 500 Rdl., nedskrevne til 81 Rdl. 88 Sk. Sølv, til Klæder til 12 fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 9. Dec. 1636 (Hofman II, S. 86; Selmer acad. Tid. 1835, S. 544).

86. **Iver Krabbes Legat,** stiftet 1639 af Lehnsmand paa Mariager Kloster Iver Krabbe til Albæk († 7. April 1641) med 100 Rdl. Sp., senere beregnet til 108 Rdl. 32 Sk. D. K., til Klæder til 3 fattige Disciple i Mariager Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole, 1836 til Aarhus Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 11. Dec. 1639 (Hofman II, S. 213; Selmer acad. Tid. 1835, S. 549—53). Rskr. 6. Juni 1740. Canc.-Skr. 9. Febr. 1836. Kgl. Resol. 18. Marts 1836.

87. **Heitwinkels Legat,** stiftet 1637 af Jørgen Heitwinkel med 500 Rdl. til lige Deling mellem Skolebørn i Aarhus og Byens Fattige.

Legatet gik 1658 tabt under Krigen med Sverige. Ingen Fundats (Hofman II, S. 88; Hertel II, S. 123).

88. **Christen Skeels Legat,** stiftet 1641 af Geheimeraad, Stiftamtmand i Viborg, Amtmand over Hald og Skivehus Amter Christen Jørgensen Skeel (f. 23. Jan. 1623 † 23. Marts 1688) med 200 Rdl. til Klæder til fattige Disciple i Grenaa Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole, 1836 til Aarhus Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 20. Jan. 1641 (Hofman II, S. 214; Selmer acad. Tid. 1835, S. 550—53). Rskr. 6. Juni 1740. Canc.-Skr. 9. Febr. 1836. Kgl. Resol. 18. Marts 1836.

89. **Dorthe Juuls Legat,** stiftet af Dorthe Juul Ovesdatter (begr. 1. Juli 1634), Enke efter Jørgen Kaas til Gjelskov (f. 1554 † 8. Mai 1619), med 550 Sldr. til Klæder til fattige Disciple i Grenaa Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole, men 1836 med 266 Rdl. 64 Sk. D. K. til Aarhus Skole, og kun 100 Rdl. forblev ved Horsens Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 1. Nov. 1642 (Hofman II, S. 209; Selmer acad. Tid. 1835, S. 550—53). Rskr. 6. Juni 1740. Canc.-Skr. 9. Febr. 1836. Kgl. Resol. 18. Marts 1836.

90. **Burgaards Legat,** stiftet 1643 af Borgermester i Grenaa Michel Sørensen Burgaard med 100 Sldr. til Klæder til fattige Disciple i Grenaa Skole. 1740 henlagdes Legatet med 66 Rdl. 64 Sk. D. K. til Horsens Skole, 1836 til Aarhus Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 12. Febr. 1643 (Hofman II, S. 216; Selmer acad. Tid. 1835, S. 550—53). Rskr. 6. Juni 1740. Canc.-Skr. 9. Febr. 1836. Kgl. Resol. 18. Marts 1836.

91. **Holger Rosenkrantzs Legat,** stiftet af Hr. Holger Rosenkrantz til Rosenholm, Rigsraad (f. 14. Dec. 1574 † 28. Okt. 1642) med 1,000 Rdl. Sp., omsat til 1,168 Rdl. 72 Sk. D. K., til Klæder og Bøger for 15 fattige fader- og hjælpeløse Disciple. Legatet, der oprindelig indestod i Stipendiefonden, udskiltes 1839 fra denne som et særligt Legat og tildeles nu 4 værdige og trængende Disciple med ialt 93 Kr. 50 Ø.

Legatet staaer i Stamhuset Rosenholm og uddeles af dets Besidder paa Biskoppens og Rektors Indstilling. Fundats af 25. Dec. 1646 (Hofman II, S. 89; Selmer acad. Tid. 1835, S. 545 og 1836—40, S. 495). Skoledir.-Skr. 23. Marts 1839.

92. **Anders Thorsens Legat,** stiftet 1652 af Anders (eller Iver) Thorsen i Hobro med 40 Sldr. til Hobro Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole, 1836 til Aarhus Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 12. Marts 1652 (Hofman II, S. 216; Selmer acad. Tid. 1835, S. 550—53). Rskr. 6. Juni 1740. Canc.-Skr. 9. Febr. 1836. Kgl. Resol. 18. Marts 1836.

93. **Provst Nielsens Legat,** stiftet 1652 af Sognepræst til Udbyneder og Kastbjerg, Provst Villads Nielsen (f. 21(23). Okt. 1607 † 24. April 1681) med 200 Rdl., beregnet til 212 Rdl. 48 Sk. D. K., omsat til 173 Rdl. 50 Sk. S., til Brød til nødtørftige Skoledisciple.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Gavebrev af 5. April 1652 (Hofman II, S. 91; Selmer acad. Tid. 1835, S. 545).

94. **Ugelbølles Legat,** stiftet af Raadmand og Skipper Søren Sørensen Ugelbølle (f. 12. Juli 1603 † 19. Sept. 1685) med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes dem, der dimitteredes fra Skolen. Hans Gave af 300 Rdl., hvis Renter tillagdes en fattig Student, er vist aldrig kommen til Udbetaling.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman II, S. 97; Marm. Dan. II, S. 109; Selmer acad. Tid. 1835, S. 545; Hertel II, S. 82).

95. **Rektor Lauridsens Legat,** stiftet 1692 af Rektor ved Aarhus Domskole Laurids Lauridsen († 6. Juli 1692) med 50 Rdl. til Skolebøger til fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Fundats af 25. Aug. 1692 (Hofman II, S. 93; Hertel II, S. 159; Selmer acad. Tid. 1835, S. 545).

96. **Anonymi Legatum,** stiftet 1703 med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes en Discipel ved hans Afgang fra Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Ingen Fundats (Hofman II, S. 98; Selmer acad. Tid. 1835, S. 545).

97. **Biørnøers Legat,** stiftet 1704 af Studiosus Constantin Biørnøer († 1704) med 200 Rdl. til Bøger til fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Skolens Stipendiefond. Gavebrev af 30. Aug. 1704 (Hofman II, S. 94; Selmer acad. Tid. 1835, S. 545).

98. **Basballes Legat,** stiftet af Borgermester Jens Christensen Basballe (se ovenfor 12) med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes en Discipel ved hans Afgang fra Skolen.

Legatet er gaaet tabt. Ingen Fundats (Hofman II, S. 97; Selmer acad. Tid. 1835, S. 544).

99. **Det Fogh-Wilster'ske Legat,** stiftet 1738 af Etatsraad Peter Fogh til Ryomgaard (f. 31. Aug. 1675 † 7. April 1753) med 200 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter tildeles 1 Discipel ved hans Afgang fra Skolen til Reisepenge til Universitetet.

Legatet, der staaer i Ryomgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens, Provstens og Magistratens Tilsyn af Gaardens Eier og uddeles efter Indstilling fra Rektor. Fundats af 11. Dec. 1738 (Hofman II, S. 96; III, S. 162; Selmer acad. Tid. 1835, S. 546—47 og 1836—40, S. 495; Univ.-Leg. 1890, S. 660).

100. **Det Teilmann'ske Legat,** stiftet 1790 af Etatsraad Andreas Charles Teilmann til Stamhuset Nørholm (f. 1723 † 27. Juli 1790) med 20 Rdl., nu 40 Kr. om Aaret af Nørholm til Vedligeholdelse af Skolens Bogsamling.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Nørholm. Erektionspatent af 2. Febr. 1790 (Engelstofts Annaler 1810 II, S. 101).

101. **Heinrich Ernst Grosmann,** Magister philologiæ samt Konrektor ved Aarhus Kathedralskole (f. 1. Okt. 1732 † 24. Juni 1811) og Konsistorialraad, Sognepræst til Astrup, Tulstrup og Hvilsted Christian Begtrup (f. 1744 † 22. Okt. 1809) skjænkede 1807 et i Skolens Have beliggende Hus til Eiendom, Brug og Fornøielse for Lærerne ved Skolen, saaledes at det for Fremtiden skulde vedligeholdes af Skolens Kasse.

Gavebrev af 17. Marts 1807 (Engelstofts Annaler 1807 II, S. 136—37, III, S. 101—105).

102. **Pastor Hertels Legat** (Aarhus Domkirkes Legat), stiftet 1812 af Sognepræst til Øster Tørslev Christian West Hertel (f. 1. Juni 1748 † 9. Juli 1817) med 500 Rdl., omskrevet til 125 Rdl. Sedler, nu 250 Kr., til Flidspræmier for 3 Disciple, saaledes at henved 20 Kr. hvert andet Aar uddeles.

Legatet er optaget blandt Stiftsmidlerne under Kirkeministeriets Overtilsyn og bortgives af Rektor. Fundats af 4. Sept. 1812 (Engelstofts Annaler 1812, S. 345—48; Selmer acad. Tid. 1835, S. 544, 1836—40, S. 495; Aarhus Skoles Program 1844, S. 22 Note), konfirm. 2. Okt. 1812.

103. **Legatet til Professor og Rektor Jens Stougaards Minde,** tilveiebragt 1845 ved Indsamling til Minde om Rektor Jens Stougaard (f. 30. Okt. 1761 † 4. Marts 1838) med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter tillægges en trængende Discipel ved hans Afgang til Universitetet.

Legatet bestyres af Skolens Forstanderskab og uddeles af Stiftamtmanden og Biskoppen paa Rektors Indstilling. Fundats af 27. Juni 1845 (Rskr. 1846, S. 331; Selmers Aarb. 1845, S. 45; Univ. Leg. 1890, S. 672), konfirm. 29. Juli 1845.

104. **Nis Nissens Legat til Disciple i Aarhus lærde Skole,** stiftet 1845 af Nis Nissen til Spøttrup Hovedgaard og Hestehaugegaard (f. 15. Febr. 1770 † 29. Juli

1848) med 13,165 Rbd. 56 Sk., nu 26,331 Kr. 16 Ø., hvis Renter uddeles i Dec. med 4/5 til uformuende, 1/5 til andre flittige Disciple. Kun Halvdelen udbetales under Skoletiden, den anden Halvdel oplægges og udbetales ved Dimissionen.

Legatet bestyres under Skolens øvrige Midler og bortgives af Rektor, Overlærere og Adjunkter. Testamente af 19. April 1845 (Rskr. 1848, S. 240), konfirm. 25. Aug. 1848. Fundats af 11. Sept. 1851 (Rskr. 1851, S. 310; Dep.-Tid. 1852, S. 186; Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 305 ff.; Univ.-Leg. 1890, S. 668), konfirm. 2. Okt. 1851. Kgl. Resol. 2. Sept. 1874 (Medd. om det lærde Skolev. 1857—78, S. 137—38, 1890—91, S. 147).

105. **Kantor Kabells Legat,** stiftet 1845 af Organist og Kantor ved Aarhus Domkirke Johannes Kabell (f. 2. Dec. 1783 † 12. Sept. 1855) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter ere bestemte for en trængende Discipel ved hans Afgang til Universitetet.

Legatet bestyres under Skolens Midler. Stipendiaten udnævnes af Skolens Rektor og øvrige faste Lærere. Testamente af 7. Okt. 1845 (i Extrakt i Aarhus Skoles Program 1857, S. 40). Fundats (Aarhus Skoles Program 1858, S. 36—38; Univ.-Leg. 1890, S. 664), konfirm. 19. Sept. 1857.

106. **Puggaards Legat,** stiftet 1842 af Grosserer Hans Puggaard (f. 3. Sept. 1788 † 8. April 1866) med 500 Rdl., 1845 forøget med 227 Rdl., ialt 757 Rdl. til Aarhus Realskole, efter hvis Nedlæggelse Legatet fra 22. Aug. 1853 kom til Latinskolen med 1,052 Rdl. 38 Sk., nu 3,627 Kr. 16 Ø. Renten af 2,000 Kr. tildeles en trængende Discipel i Aarhus lærde Skoles øverste Realklasse, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt; den øvrige Rente oplægges til en ny Portion paa mindst 40 Kr.

Legatet bestyres af Skolens Forstanderskab og uddeles efter Rektors Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Fundats af 25. Juli 1859 (Rskr. 1859, S. 234; Selmers Aarb. 1845, S. 237; Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 314, 1857—78, S. 135; Aarhus Realskoles Program 1842—43, S. 46, 1843—44, S. 52), konfirm. 5. Aug. 1859.

107. **Pastor Andreas Løvenhertz Kabells Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Sept. 1857 af Sognepræst til Linnerup og Hammer Andreas Løvenhertz Kabell (f. 18. Dec. 1779 † 5. Okt. 1857) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Discipel ved hans Dimission til Universitetet eller en Realdiscipel ved hans Afgang til den polytekniske Læreanstalt.

Legatet bestyres under Skolens øvrige Midler og uddeles af Rektor og øvrige faste Lærere. Fundats af 6. Mai 1859 (Rskr. 1859, S. 183; Medd. om det lærde Skolev. f. 1857—78, S. 128; Univ. Leg. 1890, S. 664), konfirm. 23. Mai 1859.

108. **Sammes Bibliothekslegat,** stiftet 1857 med 750 Rdl., nu 1,500 Kr., hvis Renter anvendes til Bedste for Skolens Bibliothek og videnskabelige Samlinger.

Legatet bestyres under Skolens øvrige Midler. Testamente af 23. Sept. 1857 (Medd. om det lærde Skolev. 1857—78, S. 128).

109. **Pastor Schoubyes Legat,** stiftet 1858 af Sognepræst til Østbirk og Yding Jens Peter Schoubye (f. 29. Marts 1788 † 26. Juni 1858) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en værdig Discipel af Aarhus lærde Skole, naar han dimitteres til Universitetet, fortrinsvis en Discipel af hans eller hans Hustrus, Marie

Kathrine Kjerulffs (f. 31. Aug. 1802 † 13. Dec. 1855) Slægt, der kan beholde Legatet i 3—4 Aar ved Universitetet.

Legatet bestyres under Skolens Midler og bortgives af Rektor og Lærerne. Gavebrev af 8. Juni 1858 (Rskr. 1863, S. 299; Skoleprogram 1862, S. 134), konfirm. 3. Nov. 1863. Fundats (Medd. om det lærde Skolev. 1857—78, S. 130; Univ.-Leg. 1890, S. 672), konfirm. 18. Jan. 1866.

110. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 27. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter før Julen uddeles af Skolens Lærere som Præmie eller Flidsbelønning til nogle af Skolens mest begavede, flittigste og ordentligste studerende Disciple i Summer paa ikke under 16 Kr.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af Skolens Lærere. Fundats af 2. Dec. 1889 (Medd. om det lærde Skolev. 1889—90, S. 319), konfirm. 8. Jan. 1890.

111. **Studiosus David Davidsens Legat** se Aarhus Stift 6.

112. **Grev Moltkes Legat til Skoledisciple** se Roskilde Kjøbstad 23.

ANDRE SKOLELEGATER.

113. **Bogbinder Jacob Zimmermann** (se ovenfor 51) gav 1748 en Gaardsavling paa Aarhus Mark til at forbedre Lærerens Løn ved Byens fattige Skole. Ved Udskiftningen udlagdes herfor Matr.-Nr. 121.

Testamente af 22. Juli 1748 (Hofman II, S. 53 og 146; Hertel II, S. 124; Jordebog, S. 48), konfirm. 21. Febr 1749.

114. **Hans Jensen Buchtrup** (se ovenfor 78) gav 1753 100 Rdl. til Læreren ved den fattige Skole.

Legatet er indgaaet under Kommunens Midler. Testamente af 8. Febr. 1753 (Hofman II, S. 146), konfirm. 2. Marts 1753.

115. **Kammerraadinde Grønvolds Legat,** stiftet 1757 af Anne Schubart, Enke efter Kammerraad Matthias Grønvold (se ovenfor 54) med 500 Rdl., omskrevne til 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter tillagdes Fattigskolelæreren, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 13. Mai 1757 efter fac. test. 2. Dec. 1747 (Hofman IX, S. 281; Jordebog, S. 85).

116. **Mette Schiødstrups Legat,** stiftet 1769 af Mette Todberg Schiødstrup (se ovenfor 56) med 100 Rdl., omskrevne til 46 Rdl. 84 Sk., nu 93 Kr. 75 Ø., hvis Renter skulde anvendes til Friskolelærerens Lønning, men nu indgaa i Byens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman XI, S. 286; Jordebog, S. 85).

117. **Kjøbmand Jørgen Rasmussens Legat,** stiftet 1780 af Jørgen Rasmussen med 200 Rdl., omskrevne til 62 Rdl. 3 Mk., nu 125 Kr., hvis Renter tillagdes den dueligste Lærer, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Mai 1780 (Jordebog, S. 85).

118. **Fru Geertsens Legat,** stiftet uvist naar med 100 Rdl., omskrevne til 35 Rdl., nu 70 Kr., hvis Renter bestemtes til Bøger for fattige Skolebørn, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Jordebog, S. 85).

119. **Fru Ursins Legat,** stiftet uvist naar med 1,000 Rdl., omskrevne til 778 Rdl. 5 Mk., nedgaaede til 742 Rdl. 55 Sk., nu 1,485 Kr. 14 Ø., hvis Renter vare bestemte til 2 Skolebygninger, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Jordebog, S. 85).

120. **Pastor Hertels Legat,** stiftet 1812 af Sognepræst til Øster Tørslev Christian West Hertel (se ovenfor 102) med 800 Rdl., omskrevne til 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 3 Disciple i Friskolen.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Stiftsprovsten. Fundats af 4. Sept. 1812, konfirm. 2. Okt. 1812.

121. **Kuurs Legat,** stiftet 1857 af Kjøbmand Johan Frederik Kuur (se ovenfor 20) med 500 Rdl. til Prins Ferdinands Tegneskole.

Legatet er 1884 forbrugt til Opførelse af en ny Skolebygning. Testamente af 26. Sept. 1857 (Rskr. 1859, S. 212). Kgl. Resol. 7. Juli 1859.

122. **Ellermanns Legat,** stiftet af Kjøbmand Hans Madselius Ellermann (f. 22. Nov. 1823 † 31. Marts 1893) 1875 med 500 Kr., 1884 med 300 Kr., nu ialt 1,000 Kr., hvis Renter uddeles som Præmier til 2 Elever i den tekniske Skole.

Legatet bestyres af Skolens Bestyrelse. Gavebreve af 3. Mai 1875 og 25. Juli 1884.

123. **Aarhus tekniske Skoles Bibliotheksfond,** stiftet 1885 af en Anonym med 1,000 Kr., nu 2,060 Kr. 34 Ø., hvis Renter oplægges til 5,000 Kr., hvorefter Renten anvendes til Anskaffelse af Bøger og andre Skoleutensilier.

Legatet bestyres af Skolens Bestyrelse. Gavebrev af 25. Jan. 1885.

124. **Hans Majestæt Kong Christian den 9des Jubelaars-Legat,** stiftet 1888 af Aarhus Kommune med 10,000 Kr., nu 11,379 Kr. 93 Ø., hvis Renter hvert Aars 8. April anvendes til Gaver for flittige Skolebørn i Kommunens Skoler.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af $\frac{17.\ \text{Mai}}{12.\ \text{Juni}}$ 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 211), stadf. 5. Sept. 1888.

125. **Prins Valdemars Fond til den tekniske Skole i Aarhus,** stiftet 1893 af en unævnt dansk Mand i Udlandet med 2,000 Kr., 1881 suppleret ved Indsamling med 1,861 Kr. 6 Ø., ved Gaver fra Skolens Kasserer, Kjøbmand P. J. Hahn og Haandværkerforeningen voxet til 10,615 Kr. 18 Ø., hvis Renter anvendes dels til Elevernes videre Uddannelse, dels med ¹/₄ til Præmier og Fripladser.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolens Bestyrelse. Fundats af 6. Juni 1893 (Min.-Tid. 1893 A. S. 331), stadf. 11. Sept. 1893.

126. **Det Krieger'ske Legat for Aarhus Haandværkslærlinge og Haandværkssvende** se nedenfor 203.

ANDRE LEGATER.

127. **Elline Sørensdatters Legat,** ogsaa kaldet „Ellen Espens Legat", stiftet af Elline Sørensdatter, Enke 1° efter Sognepræst ved Aarhus Domkirke, Mag. Esbern Petreius (f. 1529 † 1571(6)), 2° efter Biskop over Aarhus Stift, Mag. Laurids Bertelsen (f. 1514 † 19. Jan. 1588), med 100 Rdl., nu 66 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Husarme.

Legatet, der staaer i Domkirken, uddeles af Biskoppen (Hofman II, S. 137).

128. **Else Marsvins Legat,** stiftet 1629 af Else Jørgensdatter Marsvin til Aastrup (f. 5. Juni 1575 † 25. Okt. 1632), Enke efter Statholder i Norge, Rigsraad Enevold Kruse Tygesen til Stenalt m. m. (f. 28. Okt. 1554 † 8. Marts 1621), med 600 Sldr., nu 1,305 Kr. 9 Ø., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 29. Nov. 1629 (Hofman II, S. 133).

129. **Anne Friis' Legat,** stiftet 1636 af Anne Friis, Enke efter Laurids Lindenov (se ovenfor 85) med 200 Rdl., nu 436 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Husarme. Oprindelig skete det Juleaften.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 9. Dec. 1636 (Hofman II, S. 86 og 137).

130. **De fire Søskendes Legat,** stiftet 1670 af Borgermester Jacob Michelsen, 1674 af hans Hustru Cicilia Nielsdatter, 1681 af Sidstnævntes Broder Niels Nielsen og 1688 af hendes Søster Karen Nielsdatter med tilsammen 400 Sldr., nu 533 Kr. 33 Ø., hvis Renter Mikkelsaften uddeles til 9 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman II, S. 138; Jordebog, S. 88). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 88).

131. **Jørgen Juels Legat,** stiftet af Borgermester Jørgen Juel med 100 Sldr., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Hofman II, S. 138).

132. **Peter Mauritzens Legat,** stiftet af Peder Mauritzen med 50 Rdl., som af en Unævnt forøgedes med 50 Sldr., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Hofman II, S. 139).

133. **Mallings Legat,** stiftet af Raadmand Søren Michelsen Malling (f. 1642 † 18. Febr. 1682) med 100 Sldr., hvis Renter tillagdes fattige Enker.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Hofman II, S. 139; Hertel II, S. 164).

134. **Borgermester Christen Carlsens Arvinger** gav 1684 til Byen en øde Plads ved Mindet, stødende op til Havet, nu en Del af Matr.-Nr. 21 a.

Gavebrev af 23. Juli 1684 (Jordebog, S. 35 og 57).

135. **Maren Mallings Legat,** stiftet af Maren Michelsdatter Malling, Borgermester Hans Winters Hustru, med 100 Sldr. til Byens Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Hofman II, S. 139).

136. **Det Fogh-Wilster'ske Legat,** stiftet 1738 af Professor ved Kjøbenhavns Universitet, Dr. Matthias Jacobæus (f. 1. Mai 1637 † 25. Jan. 1688) med 333 Rdl.

2 Mk., af hans Datterdatter Magdalene Bording († 1720), g. m. Etatsraad Peder Fogh til Ryomgaard (se ovenfor 99) 1716 forøget med 200 Rdl., nu 1,066 Kr. 66 Ø., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til 10 Enker.

Legatet, der staaer i Ryomgaard under Stiftsøvrighedens Tilsyn, bestyres af Gaardens Eier. Fundats af 11. Dec. 1758 (Hofman II, S. 138; III, S. 162), konfirm. 13. Juli 1804.

137. **Niels Lauritzens Legat,** stiftet 1697 af Raadmand Niels Lauritzen (se ovenfor 14) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter Kyndelmisse og Olufstider uddeles til fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 2. Jan. 1697 (Hofman II, S. 139; Hertel II, S. 167; Jordebog, S. 88). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 88).

138. **Basballes Legat,** stiftet af Borgermester Jens Christensen Basballe (se ovenfor 12) med 133 Rdl. 2 Mk., hvis Renter tillagdes fattige Enker.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Hofman II, S. 140).

139. **Kirsten Drostrups Legat,** stiftet 1702 af Kirsten Hansdatter Drostrup, Enke efter Nicolai Broberg (se ovenfor 40), med 3 Boder, som 1732 solgtes for 186 Rdl. 1 Mk., hvis Renter tillagdes fattige Enker.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 13. Juni 1702 (Hofman II, S. 45 og 140).

140. **Rasmus Nielsen Skrivers Legat,** stiftet 1724 af Borgermester Rasmus Nielsen Skriver med 333 Rdl. 2 Mk., nu 444 Kr. 44 Ø., af hvis Renter ²/₃ Juleaften uddeles til 7—8 fattige Enker, ¹/₃ til fattige Stakler.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman II, S. 138; Hertel II, S. 154; Jordebog, S. 89). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 89).

141. **Anne Blachs Legat,** stiftet 1726 af Anne Mogensdatter Blach (f. 1692 † 1726), Enke efter Borger og Handelsmand Michel Pedersen Borre (f. 1669 † 1724), med 450 Rdl., nu 900 Kr., hvis Renter uddeles til fattige geistlige og verdslige Enker.

Legatet bestyredes oprindelig af Stifterindens Descendenter, derefter af Stiftamtmanden, Biskoppen og Borgermesteren, men bestyres nu af Byraadet. Fundats af 24. Juni 1731 (Hofman II, S. 140; Hertel II, S. 155; Jordebog, S. 88). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 88).

142. **Jens Andersen Møllers Legat,** stiftet 1729 af Borger og Handelsmand Jens Andersen Møller med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter 4 Gange om Aaret uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Dec. 1729 (Hofman II, S. 47 og 140; Hertel II, S. 154; Jordebog, S. 89). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 89).

143. **Skipper Frantz Mortensens Enkes Legat,** stiftet 1743 med 100 Rdl. til de Fattige.

Legatet er optaget blandt Kommunens Midler. Testamente af 1743 (Hofman II, S. 145; Hertel II, S. 122).

144. **Peter Panks Legat,** stiftet 1748 af Kammerraad, Amtsforvalter Peter Pank og Hustru Charlotte Amalie Eggers med 500 Rdl., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 9. April 1748 (Hofman II, S. 145), konfirm. 3. Mai 1748. Canc.-Skr. 23. Okt. 1830 (utrykt).

145. **Zimmermanns Legat,** stiftet 1748 af Bogbinder Johan Zimmermann og Hustru Karen Sørensdatter (se ovenfor 51) med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 22. Juli 1748 (Hofman II, S. 53 og 145; Hertel II, S. 124), konfirm. 21. Febr. 1749.

146. **Buchtrups Legat,** stiftet 1753 af Kirkeværge for Frue Kirke Hans Jensen Buchtrup (se ovenfor 78) med 100 Rdl. Cour., nu 93 Kr. 75 Ø., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 8. Febr. 1753 (Hofman II, S. 145; Jordebog, S. 91), konfirm. 2. Marts 1753. Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 91).

147. **Kammerraadinde Grønvolds Legat,** stiftet 1757 af Anne Cathrine Schubart, Enke efter Kammerraad Matthias Grønvold (se ovenfor 54), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige, Syge og Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 13. Mai 1757 efter fac. test. af 2. Dec. 1747 (Hofman XI, S. 282; Jordebog, S. 89). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 90).

148. **Matthias Thomsen Sabroes Legat,** stiftet af Kjøbmand Matthias Thomsen Sabroe († 1760) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter hvert Aars 2. Jan. og 1. Juli tildeles 2 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Febr. 1762 (Hofman XI, S. 284; Jordebog, S. 87). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 87).

149. **Windings Legat,** stiftet 1766 af Oberst Andreas Winding, forhen ved jydske gev. Inf.-Reg., med 2,000 Rdl., nu 3,559 Kr. 99 Ø., hvis Renter tildeles 9 Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 28. Mai 1766 (Hofman XI, S. 286; Jordebog, S. 90). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 91).

150. **Karen Friis Laasbyes Legat,** stiftet 1787 af Jomfru Karen Friis Laasbye († i Jan. 1787) med 440 Rdl. 7 Sk., nu 3,104 Kr. 82 Ø., af hvis Renter 3/4 uddeles til fattige skikkelige Enker, 1/4 oplægges.

Legatet, der under Indenrigsministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres af Biskoppen. Fundats af 22. Jan. 1787.

151. **Fru Halls *) Legat,** stiftet uvist naar med 100 Rdl., nu 196 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Enke.

Legatet bestyres af Byraadet (Jordebog, S. 91). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (ibid., S. 92).

152. **Kommerceraad Bøggilds Legat,** stiftet 1789 af Peder Thyresen Bøggild med 400 Rdl. D. C., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til 3 trængende Enker, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustrus Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 11. Febr. 1789 (Jordebog, S. 92). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (ibid., S. 92).

153. **Jens Anthonsens og Hustrus Legat,** stiftet 1791 af Kjøbmand Jens Anthonsen og Hustru Marie Christine Johansdatter Sandberg (se

*) Legatstifterinden er muligvis den ovenfor 58 anførte Kancelliraadinde Halse.

ovenfor 60) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Syge og Sengeliggende. 300 Rdl., som Legatstifterne samtidig gav til Byens Fattigkasse, ere indgaaede blandt Kommunens Midler.

Legatet, hvis Bestyrelse tillagdes Stiftsprovsten og de Fattiges Inspektører, bestyres af Byraadet. Gavebrev af 15. Marts 1791 (Hertel I, S. LXVI; Jordebog, S. 93). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 93)

154. **Jens Anthonsens Legat,** stiftet 1798 af Kjøbmand Jens Anthonsen (se ovenfor 153) med 1,075 Rdl., nu 1,290 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til 4 fattige Borgerenker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 15. Juni 1798 (Hertel I, S. LXVI; Jordebog, S. 92). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 93).

155. **Willadsens Legat,** stiftet 1810 af Peder Willadsen og Hustru Bodil Kirstine Rasmusdatter med en Gaardsavl (se ovenfor 18), hvoraf 4 skikkelige og trængende Enker nyde Jordleien hver Juleaften, og 300 Rdl., nu 281 Kr. 25 Ø., hvis Renter anvendes til 2 fattige, forældreløse Børns Opdragelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 21. April og 9. Juli 1810 (Jordebog, S. 47 og 93), konfirm. 2. Dec. 1810. Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog. S. 93).

156. **Bechmanns Minde,** stiftet 1816 til Minde om Stiftsprovst, Dompræst Niels Kirkmoe Bechmann (f. 26. Jan. 1753 † 6. April 1816) med 1,350 Rdl., nu 3,507 Kr. 55 Ø. Renten af 1/2 af den oprindelige Kapital tillægges en trængende Borger- eller Embedsmands Enke; Renten af Resten tillægges Enken efter en Sognepræst eller residerende Kapellan ved en af Byens Kirker, men findes ingen Enker, oplægges denne Del af Renten.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, uddeles af Stiftsøvrigheden efter Forslag af Borgermesteren og Sognepræsten ved Domkirken. Fundats (Rskr. 1817, S. 390; Coll.-Tid. 1817, S. 879), konfirm. 22. Okt. 1817. Fundatstillæg af 14. Aug. 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 298), stadf. 16. Okt. 1896.

157. **Det Broberg'ske Legat,** stiftet 1818 af pens. Kammer-Fuldmægtig Søren Broberg (f. 1738 † 5. Febr. 1818) med 600 Rbd., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til Byens Fattige, fortrinsvis af Legatstifterens Familie.

Legatet, hvis Bestyrelse tillagdes Præsterne ved Domkirken og Vor Frue Kirke samt Legatstifterens Forældres Afkom, bestyres af Byraadet. Testamente af 4. Jan. 1818 (Rskr. 1818, S. 43; Jordebog, S. 94), konfirm. 6. Febr. 1818. Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 94).

158. **Justitsraad Gleerups Legat,** stiftet 1818 af Justitsraad Mouritz Gleerup med 1,500 Rdl., nu 3,712 Kr. 49 Ø. til Aarhus Bys Fattigvæsen, saaledes at Renterne anvendes til Bedste for Fattige, Sengeliggende og andre Høistnødlidende.

Legatet, der under Indenrigsministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres af Stiftamtmanden og Biskoppen. Testamente af 17. Okt. 1818.

159. **Valeurs Legat,** stiftet 1823 af Justitsraad, Amtsforvalter Johannes Valeur (se ovenfor 63) og Hustru med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 29. Aug. 1823 (Jordebog, S. 94). Canc.-Skr. 24. Febr. 1846. Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 94).

160. **Det søsterlige Velgjørenhedsselskabs Legat,** stiftet ved Selskabets Opløsning 1834 med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter anvendes i velgjørende Øiemed, fortrinsvis til et Pigebarns Understøttelse.

Legatet, der under Justitsministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres af Stiftamtmandens, Biskoppens og Borgermesterens Hustruer. Rskr. 14. Marts 1834.

161. **Velgjørenheds-Selskabet i Aarhus,** stiftet 10. Febr. 1841, uddeler Hjælp til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Selskabets Bestyrelse bestaaer af dets samlede, valgte Kredsforstandere. Love af 29. Nov. 1882.

Til Selskabet ere følgende Legater 162—176 skjænkede, der alle bestyres af Selskabets Bestyrelse:

162. **Organist ved Domkirken i Aarhus Johannes Kabells Legat til Velgjørenhedsselskabet i Aarhus,** stiftet ved Testamente af 7. Okt. 1845 og 24. Aug. 1855 af Johannes Kabell (se ovenfor 105) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hver Termin i 2 lige store, livsvarige Portioner til 2 trængende og værdige Familier eller Enker udenfor Fattigvæsenet paa mindst 50 Aar og af evang.-luth. Tro.

Legatet staaer under Byraadets Tilsyn. Kgl. Resos. 4. Marts 1857. Fundats af 19. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 9; G. R. 1892, S. 248), stadf. 7 Jan. 1892.

163. **Kuurs Legat,** stiftet 1857 af Kjøbmand Johan Frederik Kuur (se ovenfor 20) med 3,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles til 6 trængende Familier eller over 50 Aar gamle Enker eller Enkemænd.

Testamente af 26. Sept. 1857 (Rskr. 1859, S. 212). Kgl. Resol. 7. Juli 1859.

164. **H. M. Ellermanns Legat,** stiftet 1875 af Kjøbmand Hans Madsilius Ellermann (se ovenfor 122) med 500 Kr., hvis Renter tildeles en over 50 Aar gammel Mand.

Gavebrev af 13. Mai 1875.

165. **Apotheker Aagaards og Hustrus Legat,** stiftet 1875 af Apotheker Niels Schack Aagaard og Hustru Julie Carlsen (se ovenfor 6) med 6,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige og Syge.

Fundats af 6. Sept. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 147), stadf. 23. Okt. 1875.

166. **Redaktør H. F. Elmquists og Hustru K. E. Elmquists Legat,** stiftet 1875 af Udgiveren af „Aarhus Stiftstidende" Harald Fridleif Gudmund Elmquist (f. 26. Febr. 1818 † 20. Aug. 1883) med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til over 50 Aar gamle Trængende.

Gavebrev af 4. Okt. 1875.

167. **J. F. Stellfelds Legat,** stiftet 1877 af Partikulier Johan Frederik Stillfeld (se ovenfor 68) med 3,100 Kr., hvis Renter gives til over 50 Aar gamle Trængende.

Testamente af 4. Okt. 1877.

168. **Det Hald-Liisberg'ske Legat for Aarhus By,** stiftet ved Testamente af 12. April 1879 af Julie Hald († 1880), Enke efter Kjøbmand Henrik Carl Liisberg (f. 2. Juli 1810 † 5. Aug. 1873), med 40,000 Kr., af hvis Renter efter nogle Legatarers Død 1,900 Kr. uddeles i livsvarige Portioner paa 100 Kr. til mindst 40 Aar gamle, trængende, ugifte Piger, særlig Præste- og Kjøbmandsdøtre, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt indtil 5. Led fra deres Bedsteforældre.

Legatet staaer under Stiftsøvrighedens Tilsyn. Fundats af 10. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 27), stadf. 28. Febr. 1881.

169. **Mekanikus Frederik Kjeldsen Bøegs og Hustru Ane Margrethe fodt Brandts Legat til Fordel for Velgjorenhedsselskabet i Aarhus,** stiftet ved Gavebrev af 1. Juli 1885 af Frederik Kjeldsen Bøeg (f. 12. Okt. 1802 † 11. Nov. 1885), Enkemand efter Ane Margrethe Brandt (f. 17. Juli 1814 † 6. Jan. 1875), med

500 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til en trængende Familie, Enke eller Enkemand paa mindst 50 Aar udenfor Fattigvæsenet.

Legatet staaer under Byraadets Tilsyn. Fundats af 19. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1892 A. S. 10), stadf. 7. Jan. 1892.

170. **Enkefru M. Nors' Legat,** stiftet 1885 af Marie Frandsine Møller (f. 1828 † 25. Sept. 1887), Enke efter Kancelliraad, Prokurator Otto Henrik Nors (f. 1822 † 17. Febr. 1875), med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til over 50 Aar gamle Trængende.

Testamente af 28. Nov. 1885.

171. **Justitsraad Lunns Legat,** stiftet 1886 af fh. Herredsfoged i Hasle, Vesterlisberg, Framlev og Sabro Herreder, Justitsraad Peter Ivar Julius Lunn (f. 1. Juli 1813) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles 1—2 Trængende paa over 50 Aar.

Gavebrev af 4. Nov. 1886.

172. **Fabrikant Preislers og Hustrus Legat,** stiftet 1888 af Bruno Preisler og Hustru Nielsine Christiane Strange med 3,000 Kr., hvis Renter gives til over 50 Aar gamle Trængende.

Gavebrev af 28. April 1888.

173. **Overlæge Hahns Legat,** siftet 1889 af Overlæge i II. Generalkommandodistrikt Christoffer Ditlev Hahn (f. 21. Sept. 1811 † 16. Jan. 1895) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Gavebrev af 27. Febr. 1889.

174. **Kancelliraadinde Jensens Legat,** stiftet af Ane Kirstine Møller (f. 1812 † 11. Nov. 1890), Enke efter Kancelliraad, Prokurator Hans Gundorph Jensen (f. 1809 † 22. Jan. 1871), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet indkom 2. Nov. 1891.

175. **Enkefru Sørensens og Datters Legat,** stiftet 1893 af Hansine Sørensen († Febr. 1892), Enke efter Marskandiser Sørensen, og 1883 af deres Datter Jensine Marie Magdalene Sørensen († Okt. 1883) med tilsammen 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet indkom 11. Marts 1893.

176. **En unavngiven Velgjørers Legat,** stiftet 1894 med 2,000 Kr., for hvis Renter der indkjøbes Kul til fattige Enker.

Gavebrev af 28. Jan. 1894.

177. **Jørgen Rasmussens Legat,** stiftet 1849 af Exam. jur. Jørgen Rasmussen med hele hans Bo, nu 2,800 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til 4 trængende Borgere eller Borgerenker, fortrinsvis Bødkere eller Bødkerenker.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 11. Okt. 1849 (Jordebog, S. 95). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 95).

178. **Grevinde Fædder-Charisius' Enkelegat,** stiftet 1853 af Juliane Sophie Baronesse Rosenkrantz, Enke efter Kaptain, Rigsgreve Jens Jørgen Ambrosius Fædder-Charisius (se ovenfor 64), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til de 4 værdigste fattige, gamle Enker.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Biskoppens Tilsyn af en af Stadens Præster. Testamente af 28. Okt. 1853 (Rskr. 1857, S. 289), konfirm 8. Sept. 1857.

179. **Kolerakomiteens Legat,** stiftet 1853 ved indsamlede frivillige Bidrag, nu 1,553 Kr. 5 Ø., hvis Renter uddeles til Enker fra Koleraepidemien 1853 og 1859, derefter til trængende Enker.

Legatet bestyres af Byraadet.

180. **Det Schoubye'ske Legat,** stiftet 1856 af Kjøbmand Niels Schoubye (f. 24. Nov. 1793 † 16. April 1865) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter hvert Aars 31. Dec. uddeles til 4 trængende Enker eller ugifte Fruentimmer udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Byraadet. Fundats af 10. Sept. 1856 (Rskr. 1856, S. 373; G. R. 1856, S. 310; Jordebog, S. 96), konfirm. 24. Nov. 1856. Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 96).

181. **Kuurs Fattiglegat,** stiftet ved Testamente af 26. Sept. 1857 af Kjøbmand Johan Frederik Kuur (se ovenfor 20) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 4 paa 40 Kr., 4 paa 20 Kr., til trængende Familier, Enker og Enkemænd udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats (Kskr. 1860. S. 32; Jordebog, S. 95), knnfirm. 30. Jan. 1860. Kgl. Resol. 7. Juli 1859. Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 95).

182. **Legatet „Borgerlig Godgjørenhed“,** stiftet 1860 af en Unævnt med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Mand eller Kvinde udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 16. Aug. 1860 (Jordebog, S. 95). Min.-Skr. 22. Aug. 1870 (Jordebog, S. 96).

183. **Poul Sørensen Lofts Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Juli 1863 af fh. Gaardeier Poul Sørensen Loft med c. 3,200 Rdl., nu 6,600 Kr., hvis Renter uddeles til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Portioner paa 48 Kr., dog at Renten af 400 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af hans Søns, Løitnant Poul Poulsens Gravhøi paa Kjøbenhavns Garnisonskirkegaard og Renten af 200 Kr. til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustru Christiane Nielsdatters Gravsted paa Aarhus Kirkegaard.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 15. Mai 1866 (Jordebog, S. 98), konfirm. 11. Febr. 1867.

184. **Fru Cathrine Simmelkjærs Legat,** stiftet 1865 af Cathrine Simmelkjær (f. 1795 † 1865), Enke efter Kjøbmand Jens Simmelkjær (f. 24. Nov. 1785 † 7. Nov. 1848), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 14. Nov. til 3 trængende Borgerenker.

Legatet, der er optaget blandt Stiftsmidlerne under Indenrigsministeriets Overtilsyn, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Byens 2 Sognepræster. Testamente af 23. Juni 1865. Fundats af 31. Jan. 1870, konfirm. 14. Juni 1870.

185. **Fru Olivia Jensens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Dec. 1867 af Georgine Ivardine Olivia Schinnerup (f. 1827 † 12. Nov. 1871), Enke efter Kjøbmand Søren Jensen (f. 26. April 1811 † 18. Okt. 1858), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 1. Jan. i 2 lige store Portioner til trængende Kjøbmandsenker og ugifte Kjøbmandsdøtre udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 9. Juli 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 228), stadf. 5. Sept. 1872.

186. **Enkemadam Maren Jensen født Kjerulffs Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Juni 1868 af Maren Jensen født Kjerulff med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 livsvarige Portioner, 2 paa 40 Kr., 4 paa 20 Kr., til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Okt. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 139), stadf. 30. Okt. 1876.

187. **Kjøbmand Christen Møller Schmidts Legat for ugifte Damer i Aarhus Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 7. Aug. 1869 og Kodicil af 19. Sept. 1873 af Christen Møller Schmidt (f. 1809 † 12. Nov. 1878) med 51,000 Kr., hvis Renter uddeles i 20 livsvarige Portioner paa 100 Kr. til ældre, ugifte Damer i Aarhus udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af den Peter Larsen Schmidt'ske og den Christen Larsen Schmidt'ske Slægt i Aarhus, den Anders Larsen Schmidt'ske i Kjøbenhavn samt Niels Larsens Slægt i Røddikegaarden i Farre, hvorhos 40 Kr. anvendes til at holde Stamtavlen over disse Slægter i Orden.

Legatet bestyres af Byraadet og Byens 2 Sognepræster. Fundats af 15. Febr. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 114), stadf. 10. Juli 1879.

188. **Generalinde Charlotte Amalie von Juels Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Marts 1869 af Generalmajor Hans Adolph Juel til Villestrup (f. 28. Okt. 1789 † 21. Aug. 1874) og Hustru Charlotte Amalie Hviid (f. 12. April 1797 † 4. Mai 1881) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Lodder til trængende Enker eller ældre Piger, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Taasinge, Borgermesteren og Byfogden. Fundats af 17/21. Nov. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 57), stadf. 11. April 1882.

189. **Sophie Rings Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Dec. 1871 af Jomfru Sophie Marie Emmerentze Helene Ring (f. 15. Aug. 1815 † 31. Dec. 1871) med 2,000 Rdl., nu 4,400 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 15. Aug. i 2 lige store Portioner til 2 trængende Jomfruer udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 27. Febr. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 59; Jordebog, S. 100), stadf. 24. Marts 1873.

190. **Skolelærer P. Chr. Bays og Hustrus Legat for en Haandværkerenke i Aarhus,** stiftet ved Testamente af 19. Juni 1872 af Peter Christian Bay (f. i Jan. 1814 † 14. Juni 1875) og Hustru Mette Sofie Christensen (f. 1802 † 22. Okt. 1875) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles paa Livstid.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 25. Jan. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 34), stadf. 3. Marts 1876.

191. **Overkrigskommissær Elmquists og Hustrus Legat for ugifte Kvinder og Enker i Aarhus,** stiftet 1872 af Udgiveren af „Aarhus Stiftstidende" Harald Friedleif Gudmund Elmquist (se ovenfor 20) med 5,000 Rdl., nu

10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 livsvarige Portioner, 3 paa 80 Kr., 3 paa 60 Kr., til ældre Piger og Enker.

Legatet skal efter de nuværende Bestyreres Afgang under Stiftsøvrighedens Tilsyn bestyres af Stiftsprovsten, Byraadets Formand og et Medlem af den Elmquist'ske Familie. Fundats af 12. April 1872 (Min.-Tid. 1872, S. 298), stadf. 18. Okt. 1872.

192. **Søstrene Eline og Julie Bjergets Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Juli 1872 af Frøknerne Eline Cathrine Charlotte Bjerget (f. 1821 † 3. Aug. 1872) og Julie Johanne Edle Bjerget (f. 1833 † 7. Jan. 1887) med 17,186 Kr. 2 Ø., nu 17,490 Kr. 85 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, der svare til Renten af 6,000 Kr., til trængende og værdige ugifte Damer, fortrinsvis Lærerinder.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Dec. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 88), stadf. 9. Mai 1888.

193. **Eva Elisabeth Ahnfeldts Legat,** stiftet 1874 af Frøken Eva Elisabeth Ahnfeldt (f. 5. Juni 1823 † 23. Aug. 1874) med 6,232 Kr., nu 8,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Byraadet. Testamente af 21. Aug. 1874, konfirm. 25. Juli 1876.

194. **Sophia Sechers Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Jan. 1876 af Frøken Sophia Christiane Secher (f. 3. Juni 1815 † 24. Febr. 1876) med 2,000 Kr., hvis Renter tillægges en trængende, over 45 Aar gammel Jomfru udenfor Fattigvæsenet paa Livstid, fortrinsvis af Familien Secher.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 93), stadf. 6. Juni 1882.

195. **Ludvig Schucanys og Hustru Maren Marie Schucany født Buhmanns Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Sept. 1876 af Sidstnævnte med 3,000 Kr., hvis Renter af Sognepræsten og 2 af Byraadet valgte Medlemmer anvendes til Hjælp til Klæder til trængende Konfirmander i Domkirkens Sogn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 129), stadf. 23. Okt. 1877.

196. **Therese Hemmerts og Sophie Lindhards Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Sept. 1879 af Frøken Dorthea Sophie Andrea Lindhard (f. 2. Jan. 1835 † 28. Juni 1881) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til trængende, ældre, ugifte Døtre af Statsembedsmænd.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 95), stadf. 13. Juni 1882.

197. **Petrea Schmidts Lærerindelegat,** stiftet og indsamlet af Lærerinde Petrea Schmidt († i April 1879) med 4,403 Kr. 11 Ø., nu 4,931 Kr. 48 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 50 og 100 Kr. til Institutbestyrerinder og Lærerinder fra Aarhus.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Sept. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 123; G. R. 1880, S. 341), stadf. 15. Okt. 1880.

198. **Kjøbmand Jens Jensen Schmidts Legat,** stiftet 1881 af en unævnt Giverinde til Minde om Jens Jensen Schmidt (f. 12. Nov. 1810 † 25. Dec. 1874)

med 4,000 Kr., nu 4,040 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til 2 fattige Kjøbmænd i 1 Portion paa 80 Kr., 1 paa Resten.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats (Min.-Tid. 1881 A, S. 43), stadf. 19. Marts 1881.

199. **Johannes Magnus Mørks Jubilæumslegat,** stiftet 1881 af fhv. Borgerrepræsentanter og af Medlemmer af Byraadet i Anledning af, at Konsul Johannes Magnus Mørk (f. 20 Marts 1827 † 17 Juni 1889) 1881 havde været Medlem af Borgerrepræsentationen og Byraadet i 25 Aar, nu stort 3,000 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid i 2 lige store Portioner, fortrinsvis til forhenværende Medlemmer af Byraadet og disses Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 169), stadf. 14. Juli 1890.

200. **M. C. Lottrups Legat,** stiftet af Eieren af Bryggeriet „Ceres" i Aarhus Lars Christian Meulengracht (f. 14. Febr. 1837) og Hustru Ingeborg Christiane Lottrup (f. 11. April 1846) med 20,000 Kr., 1896 forøget med 10,000 Kr., nu 39,850 Kr. 21 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 180—420 Kr. til Folk, der have tjent mindst 7 Aar paa „Ceres", og i Portioner paa 150—240 Kr. til deres Enker.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Legatstifterne, derefter af Eieren af „Ceres" og 2 af Folkene. Fundats af 21. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 98). stadf. 13. Juni 1882.

201. **H. E. Basses Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Marts 1882 og 10. Marts 1889 af Partikulier Henrik Emil Basse (f. 11. Okt. 1824 † 7. Mai 1889) med 6,000 Kr., nu 6,078 Kr. 3 Ø., hvis Renter deles i 6 lige store Portioner, der uddeles paa Livstid: 2 til en Haandværkerenke med ukonfirmerede Børn, 2 til 2 ugifte Haandværkerdøtre, 1 til en Haandværkerenke, 1 til en Haandværker i Aarhus Haandværkerforenings Friboliger, de 4 sidste Portioner efter 4 Legatarers Død.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 27. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 324), stadf. 25. Nov. 1890.

202. **Skibskaptain Ole Nyrups Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Okt. 1882 og Kodicil af 30. Juni 1886 af Ole Mikkelsen Nyrup (f. 27. Marts 1820 † 11. Jan. 1888) med 3,000 Kr., hvis Renter hver Jul uddeles i 4, 2 dobbelte og 2 enkelte, Portioner til i Aarhus hjemmehørende Søfolk, Fiskere eller Enker efter saadanne paa Livstid, efter at Omkostningerne ved Vedligeholdelsen af Legatstifterens Gravsted ere afholdte.

Legatet bestyres af 3 af Aarhus Byraad udnævnte, i Aarhus hjemmehørende Skibsførere, ev. af Aarhus Byraad. Fundats af 23. Juli 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 70), stadf. 12. April 1890.

203. **Det Krieger'ske Legat for Aarhus Haandværkslærlinge og Haandværkssvende,** stiftet af Johan Cornelius Krieger til Elisabethsminde (se ovenfor 25) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles dels til Understøttelser til Haandværker- og Tegneskolen, til Lærlinge i Læretiden, til Lærlinge, der staa i Begreb med at blive Svende, til Svendereiser, til Forældre og Pleieforældre af den arbeidende Klasse.

som vise Omhu for deres Børns Oplærelse, og til mindre Mestre, som vise lignende Omhu for deres Lærlinge, dels til Præmier til Lærlinge og Svende.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af dette efter Samraad med Haandværkerforeningens Formand. Fundats af April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 103), stadf. 29. Mai 1883. Tillæg af Okt. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 237), stadf. 19. Dec. 1884.

204. **Overlærer Kraibergs Jubilæumslegat,** sammenskudt 1883 ved Overlærer ved Aarhus Borgerdrengeskole Niels Nicolai Hansen Kraibergs (f. 22. Okt. 1814 † 12. Dec. 1888) 50 Aars Jubilæum med 1,100 Kr., hvis Renter ere oplagte til 1,574 Kr. 55 Ø., hvoraf Renten nu uddeles hvert Aars 5. Okt. i 3 lige store Portioner til en Sømands- eller Haandværkerenke, en Lærerenke eller Lærerinde, en Arbejdsmandsenke.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Jan. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 40), stadf. 25. Marts 1885

205. **Grosserer Wincent Magnus Blochs Konfirmationslegat,** stiftet ved hans Testamente af 10. Aug. 1885 med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles af Stiftsprovsten til fattige Konfirmander af Aarhus Domkirkesogn.

Legatet bestyres af Domkirke-Inspektionen. Fundats af 11. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 332; G. R. 1892, S. 522), stadf. 9. Nov. 1892.

206. **C. C. Langballes og Hustrus Legat,** stiftet 1885 af Kjøbmand Otto Langballe (f. 31. Aug. 1843), Poul Langballe til Mallinggaard (f. 15. Okt. 1845) og Caroline Adolphine Langballe (f. 15. Sept. 1849), i Ægteskab med Grosserer i Kjøbenhavn Lemming Valentinus Emil Vett (f. 7. Nov. 1843), med 27,000 Kr., nu 30,468 Kr. 71 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 200 Kr. til trængende Enker eller ugifte Døtre efter Kjøbmænd, Haandværkere eller Skibsførere, fortrinsvis til Descendenter af Kjøbmand C. C. Langballe.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21., 22. og 24. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 155), stadf. 4. Nov. 1886.

207. **Kancelliraad, Prokurator Otto Henrik Nors's og Hustru Marie Frandsine Nors født Møllers Legat for værdige Trængende i Aarhus Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 28. Nov. 1885 af Marie Frandsine Nors født Møller (se ovenfor 170) med 23,250 Kr., nu 24,947 Kr. 98 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 50—200 Kr. (se nedenfor 208).

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 230), stadf. 1. Okt. 1888.

208. **Kancelliraad, Prokurator Otto Henrik Nors's og Hustru Marie Frandsine Nors født Møllers Familielegat i Aarhus,** oprettet ved Testamente af 28. Nov. 1885 af Marie Frandsine Nors født Møller (se ovenfor 170) med 25,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 100—500 Kr. til Descendenter af Kancelliraad Otto Henrik Nors' Forældres og af hans Hustrus Forældres Søskende samt af Fru Nors' Slægtning, Telegrafbestyrer Andreas Nielsen i Viborg (f. 9. Juli 1827). Naar den legatberettigede Slægt er uddød, tilfalder

Legatet „Kancelliraad, Prokurator Otto Henrik Nors's og Hustru Marie Frandsine Nors født Møllers Legat for værdige Trængende i Aarhus Kjøbstad" (se ovenfor 207).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Borgermesteren i Aarhus og uddeles af ham i Forening med Sognepræsterne ved Domkirken og Frue Kirke. Fundats af 1. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 253), stadf. 10. Okt. 1890.

209. **Bolette Cathrine Wagtmanns Lærerinde-Legat,** stiftet af fh. Sognepræst til Besser, Provst Niels Johan Wagtmann (f. 12. April 1812 † 10. April 1886) og Hustru Mariane Kirstine Abelone Jessen (f. 18. Nov. 1833 † 24. Marts 1884) med 3,600 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Lærerinde, der virker eller har virket i Aarhus By.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 16. Okt. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 185; G. R. 1886, S. 397), stadf. 17. Dec. 1886.

210. **Legat til Fordel for Foreningen af Arbeidere til gjensidig Understøttelse i Sygdomstilfælde i Aarhus,** tilveiebragt ved Gaver fra fhv. Apotheker Niels Schack Aagaard og Hustru Julie Augusta Carlsen (se ovenfor 6 og 21), Kjøbmand Hans Madsilius Ellermann (se ovenfor 122) og kommanderende General i 2. Generalkommando, Generalløitnant, Kammerherre Henri Ernest Claude de Wilster (f. 21. Aug. 1808 † 27. Dec. 1881) med 4,000 Kr., nu 5,091 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles til trængende Medlemmer af Foreningen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 17. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 225), stadf. 24. Sept. 1888.

211. **Kjøbmand Jens Ormslevs og Hustrus Legat for Enker efter eller ugifte Døtre af Kjøbmænd, Detaillister og Haandværkere eller dermed ligestillede Næringsdrivende i Aarhus Kjøbstad,** stiftet af Jens Sørensen Ormslev (f. 27. Jan. 1841 † 19. Marts 1892) og Hustru Ane Stine Ditlevine Raae († 10. Febr. 1892) med 10,000 Kr., nu 10,200 Kr. 83 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 100 Kr. og en Restportion paa mindst 50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Mai 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 394), stadf. 27. Nov. 1893.

212. **Kjøbmand og Brandassistent Anton Herskinds Legat for Medlemmer af Aarhus faste Brandkorps,** stiftet 1894 af Anton Herskind (f. 27. Marts 1841) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Bedste for Korpsets Medlemmer.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for Aarhus faste Brandkorps-Forening. Fundats af 29. Marts 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 184), stadf. 27. Juni 1894.

HORSENS KJØBSTAD.

Horsens Kjøbstads Beskrivelse og Historie af O. Fabricius. Odense 1879.

STIFTELSER.

1. **Horsens Hospital** oprettedes 1560 af Kong Frederik II, som dertil lagde noget Jordegods [1]) og 1569 Torsted Kirke samt mere Gods [2]), hvilket han 1570 forøgede med Jord paa Byens Mark [3]). 1665 fik Hospitalet Fundats [4]) og 1856 ny Fundats [5]), hvortil 1876 føiedes et Tillæg, hvorved det bestemtes, at der foruden 24 faste Hospitalslemmer, i Reglen 12 Mænd og 12 Kvinder, der nyde Husly, Varme, Lys, Vadsk, Klæder, Medicin og Lægehjælp samt Underhold eller 3 Kr. 50 Ø. om Ugen, skulde i en da nyopført Bygning optages 14 Pensionærer af den dannede Middelstand, i Reglen Piger, Enker eller forladte Koner, der nyde det Samme som Lemmerne [6]). Udenfor Hospitalet ydes Understøttelse til 10 Personer med 66 Ø. om Ugen til hver.

Hospitalet, der er brandforsikret for 69,380 Kr., eier Jordegods af Hartk. 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdk. ¼ Alb., Torsted Kirke og en Kapital af ialt 278,748 Kr. 34 Ø.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion og Sognepræstens og Borgermesterens Inspektion af en Forstander. 1. Gavebrev af 8. Mai 1560 (Hofman II, S. 221). — 2. Gavebrev af 21. April 1569 (Hofman II, S. 222 og 224). — 3. Gavebrev af 16. April 1570 (Hofman II, S. 234(i.)). — 4. Fundats af 7. Juni 1665 (Hofman II, S. 226). — 5. Fundats af 7. Juli 1856 (Rskr. 1856, S. 201; G. R. 1856, S. 185; Dep.-Tid. 1856, S. 881). — 6. Fundatstillæg af 22. Dec. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 163). — Canc.-Skr. 15. Febr. 1831. Canc.-Skr. 7. Mai 1831. Kgl. Resol. 21. Nov. 1837. Kgl. Resol. 11. Marts 1862. Kgl. Resol. 27. Juni 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 123). Kgl. Resol. 22. Dec. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 163; Oppermann borgerl. Klostre, S. 82).

Til Hospitalet ere følgende Legater 2—10 knyttede:

2. **Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1457 af Rigets Hofmester Erik Ottesen Rosenkrantz til Boller (f. c. 1426 † 7. Jan. 1503) med Gods til et Alter i Mariager Kirke, hvilket Rigsraad og Marsk Holger Ottesen Rosenkrantz til Boller (f. 1517 † 4. Marts 1575) 1564 henlagde til Horsens Hospital, saaledes at Eieren af Boller fik Ret til at belægge 5 Senge i Hospitalet. 1579 mageskiftede Rigsraad Jørgen Ottesen Rosenkrantz til Rosenholm (f. 14. Mai 1523 † 9. April 1596) Godset med 3 Gaarde i Hing Herred og 1 Gaard i Biltoft. Eieren af Boller har nu kun Ret til at belægge 2 Senge.

Gavebrev af 1457 (D. Mag. VI, S. 82; Barner, Familien Rosenkrantzs Historie I D, S 94). Kgl. Resol. 19. Marts 1564 (D. Mag. VI, S. 170). Mageskiftebrev af 28. Juli 1579 (Hofman II, S. 231). Canc.-Skr. 15. Febr. 1831. Canc.-Skr. 7. Mai 1831.

3. **Boller-Legatet,** stiftet 1666 af Rigets Kansler Christen Thomesen Sehested til Stougaard (f. 17. Febr. 1590 † 5. Aug. 1657) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 6 pCt., tilfalde Hospitalet.

Legatet staaer i Hovedgaarden Boller. Forskrivning af 29. Juli 1666 (Hofman II, S. 233). Canc.-Skr. 15. Febr. 1831. Canc.-Skr. 7. Mai 1831.

4. **Leths Legat,** stiftet 1754 af Krigsraad Christian Leth til Hveisel og Hustru Gye Christensdatter von Essen med 1,040 Rdl., hvis Renter bestemtes til 3 Lemmers Underhold. Kapitalen indestod i Hornborg Sogns Kongetiende, som efter Legatstifterens og hans Søns barnløse Død tilfaldt Horsens og Veile Hospitaler.

Fundats af 24. Aug. 1759 (Hofman X, S. 2), konfirm. 23. Mai 1761.

5. **En Legatkapital** af ubekjendt Oprindelse paa 650 Rdl.

Kapitalen er optagen blandt Hospitalets øvrige Midler (Hofman II, S. 234).

6. **Horsens Bys Donation,** stiftet, uvist naar, af Horsens By med en aarlig Kornafgift af 25 Tdr. Rug og 25 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, mod at Magistraten har Ret til at belægge 4 Pladser i Hospitalet.

Hofman II, S. 234. Kgl. Befal. 18. Aug. 1688 (Hofman II, S. 234(h)). Canc.-Skr. 15. Febr. 1831.

7. **Maren Pedersdatter Staunings Legat,** stiftet 1739 af Maren Pedersdatter Stauning († 19. Dec. 1739), Enke 1° efter Forpagter paa Brandtberg og Alsted Niels Lauridsen Lindvig († 6. Mai 1689), 2° efter Kirkeværge og Handelsmand i Horsens Mads Jørgensen Kølholt († 24. Febr. 1706), med Hornum Sogns Kongetiende af 54 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdk. 1/4 Alb. og 3 Gaards-Avlinger paa Horsens Mark, mod at hun og hendes Søn, derefter Magistraten i Horsens fik Ret til at belægge 2 Pladser i Hospitalet, saaledes at Hospitalet er forpligtet til at bortfæste Tienden til den til enhver Tid ældste levende Descendent af Gaardmand af Belle Otto Jørgensen († 1750).

Fundats af 18. Nov. 1739 (Hofman II, S. 235).

8. **Simon Braads Legat,** stiftet 1742 af Hospitalsforstander i Horsens Simon Braad med 400 Rdl. til et fattigt og nødlidende Menneskes Underholdning i Hospitalet.

Legatet er indbefattet i Hospitalets Midler. Fundats af 30. Aug. 1742 (Hofman II, S. 242).

9. **Det Schmidten'ske Legat,** stiftet 1750 af Anna Margretha Helms (f. 1688 † 1758), Enke efter Apotheker i Horsens Jacob Smit (f. 1682 i Gardeleben † 21. Febr. 1750) med 1,000 Rdl., mod at hendes Descendenter (Slægten Schmidten) fik Ret til at indsætte 2 Lemmer i Hospitalet.

Fundats af 8. Juni 1750 (Hofman II, S. 242; IX, S. 4). Canc.-Skr. 15. Febr. 1831. Canc.-Skr. 7. Mai 1831.

10. **Lindvigs Legat** se nedenfor 96.

11. **Anna Svanes Stiftelse,** kaldet **„Himmeriges Boliger“,** oprettet 1631 af Anna Svane († 9. Okt. 1637), Enke efter Borgermester Hans Olufsen Riber († 2. Aug. 1615), med et Hus Matr.-Nr. 636 i Fugholm til Bolig for 3, nu 7 fattige, ærlige, forarmede og hjælpeløse Enker, som nyde 24 Kr. Brændselshjælp, 1 af dem desuden 10 Kr. for at føre Tilsyn med Huset, og 100 Sp. Rdl., for hvilke der indkjøbtes 2 Gaardsavl paa Byens Mark. Stiftelsen eier en Kapital af 20,244 Kr. 89 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater 12 og 13, og er brandforsikret for 3,580 Kr.

Stiftelsen bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Gavebrev af 29. Aug. 1631 (Hofman II, S. 245; Fabricius, S. 253).

12. **Ordings Legat til Himmeriges Boliger,** stiftet 1826 af Brygger Carl Henrik Ording og Hustru Maren Holm med 98 Rdl. 36 Sk.

Fundats af 15. Febr. 1826 (Fabricius, S. 259) efter fac. test. 8. Aug. 1815.

13. **Houmanns Legat,** stiftet 1881 af Kjøbmand Lauritz Peter Houmann (f. 10. Sept. 1817 † 24. Juni 1886) med 933 Kr. 33 Ø., hvis Renter tildeles Stiftelsens Beboere som Julegave.

Testamente af 26. Marts 1881.

14. **Flensburgs Stiftelse,** oprettet 1790 af Kancelliraad, Borgermester og Byfoged i Horsens Andreas Flensburg († 1790) og Hustru Anne Cathrine Stephansdatter med et Hus Matr.-Nr. 346 i Nørregade til Fribolig for 8 trængende Borgerenker paa over 60 Aar, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt, der nyde 20 Kr. Brændselshjælp, en af dem desuden 12 Kr. for at føre Tilsyn i Stiftelsen og 8 Kr. for Portlukning, og 2 Gaardsavlinger paa Byens Mark, af hvis Indtægter 1/2 tilfalder Lemmerne, 1/2 anvendes til Vedligeholdelse. Stiftelsen, der er brandforsikret for 8,960 Kr., eier nu 9,261 Kr. 18 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater 15 og 16.

Stiftelsen bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Gavebrev af 23. Okt. 1790 (Coll.-Tid. 1802, S. 531; Fabricius, S. 254), konfirm. 3. Aug. 1802.

15. **Hendrich Mortensens Enkes Legat til Flensburgs Stiftelse,** stiftet 1791 af Enken efter Hendrich Mortensen med 100 Rdl. og hendes Efterladenskab, som beløb sig til 81 Rdl. 10 Sk., ialt 181 Rdl. 10 Sk., til Stiftelsens Vedligeholdelse.

Fundats af 19. Jan. 1791, konfirm. 23. Nov. 1792.

16. **Houmanns Legat,** stiftet 1881 af Kjøbmand Lauritz Peter Houmann (se ovenfor 13) med 1,066 Kr. 67 Ø., hvis Renter tilfalde Stiftelsens Beboere som Julegave.

Testamente af 26. Marts 1881.

17. **Michael Gottfred Nitschkes og Hustrus Borgerasyl,** oprettet 1832 og 1847 af Farver Michael Gottfred Nitschke (f. 29. Sept. 1802 † 1. Mai 1847) og Hustru Karen From (f. 15. Marts 1793 † som Kancelliraadinde 26. Jan. 1873) med 12,000 Rdl., hvorfor der er oprettet en Stiftelse, Stedet Matr.-Nr. 843, for 10 trængende Borgerfamilier, Borgere eller Borgerenker, som nyde fri Bolig og tildels frit Brændsel. Stiftelsen, der er brandforsikret for 20,740 Kr., eier en Kapital af 10,510 Kr. 70 Ø., hvis Renter tjene til Vedligeholdelse af Asylet og af Opretternes Gravsteder paa Horsens Kirkegaard. I Kapitalen ere nedenstaaende Legater 18—26 indbefattede.

Stiftelsen bestyres af Selskabet til Understøttelse af værdige gamle Borgere og deres Enker. Testamente af 1. Mai 1832 og 22. Juni 1847 (Fabricius, S. 255).

18. **Uhrmager Levys Legat,** stiftet 1879 af Moses Isaac Levy (f. 6. Nov. 1801 † 22. Nov. 1884) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Stiftelsens Beboere.

Gavebrev af 8. Dec. 1879.

19. **Kjøbmand Z. I. Levys Legat,** stiftet 1880 af Børnene efter Zacharias Isaac Levy (f. 1. Febr. 1799 † 14. Juli 1880) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Stiftelsens Beboere.

Gavebrev af 26. Okt. 1880.

20. **Bager Seests og Hustrus Legat,** stiftet 1880 af Jens Nielsen Seest med 500 Kr. til Stiftelsen.

Gavebrev af 20. Juli 1880.

21. **Jernstøber Jochumsens Legat,** stiftet 1880 af Christiane Dahl († 13. Dec. 1887), Enke efter Jernstøber Kruse Jochumsen (f. 9. Dec. 1789 † 10. Dec.

1857), med 800 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Horsens Kirkegaard og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.

Testamente af 12. Nov. 1880.

22. **Kjøbmand Houmanns Legat,** stiftet 1881 af Lauritz Peter Houmann (se ovenfor 13) med en Jordlod, Matr.-Nr. 495 i Lindskov, Horsens Mark, af Htk. 3 Skpr. 3 Fdk. 2 3/4 Alb. Afgiften tilfalder Stiftelsen, dog at Legatstifterens og hans Forældres Gravsted først vedligeholdes.

Testamente af 26. Marts 1881.

23. **Garver Morten Møllers Legat,** stiftet 1881 til Minde om Morten Møller (f. 13. Sept. 1799 † 4. Nov. 1880) af hans Søn, Jernstøber Johan Møller og Hustru Margrethe Holm med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Stiftelsens Beboere.

Gavebrev af 22. Juni 1881.

24. **Kjøbmand Samuel Blumers og Hustrus Legat,** stiftet 1885 af Bolette Wendelbo, Enke efter Samuel Blumer, med 600 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Horsens Kirkegaard og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.

Gavebrev af 29. Mai 1885.

25. **Etatsraad Haurowitzs Legat,** stiftet 1885 af Etatsraad, Læge Just Christian Valentin Haurowitz (f. 17. Mai 1818) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Gravsted paa Horsens Kirkegaard og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.

Gavebrev af 14. Juni 1885.

26. **Farver Østbirks Legat,** stiftet 1886 af Lauritz Christian Østbirk (f. 1828 † 1886) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Stiftelsens Beboere.

Testamente af 30. Jan. 1886.

27. **Horsens borgerlige Stiftelse,** oprettet 1867 af „Selskabet til Understøttelse for værdige, gamle og trængende Borgere og deres Enker i Horsens" (stiftet 1844) med Huset Matr.-Nr. 842 i Kildegade, assureret for 22,720 Kr., til Fribolig for mindst 50 Aar gamle, trængende Borgere eller Næringsdrivende udenfor Fattigvæsenet. Stiftelsen eier en Kapital af 42,416 Kr. 22 Ø, deri indbefattet nedenstaaende Legater 28—57.

Stiftelsens Bestyrelse bestaaer af 9 Mænd. Love af 18. Marts 1885.

28. **Hyttings Legat,** stiftet 1870 med 200 Kr., hvis Renter tildeles den ældste Haandværker i Stiftelsen.

Gavebrev af 5. Jan. 1870.

29. **Hofjægermester Schüttes Legat,** stiftet 1872 af Kammerherre, Hofjægermester August Theodor Schütte til Bygholm (f. 2. Marts 1804 † 15. Jan. 1889) med 2,000 Kr., af hvis Renter 1/2 ved Juletid uddeles til trængende Medlemmer i den borgerlige Stiftelse i Portioner paa ikke under 10 Kr., 1/2 oplægges til 1,000 Kr., hvormed der forholdes paa samme Maade o. s. fr. Legatet er nu 2,464 Kr. 44 Ø.

Fundats af 8. Juni 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 257), stadf. 11. Okt. 1872.

30. **Bager Kruses Børns Legat,** stiftet 1872 af Børn efter Bager Rasmus Kruse (f. 4. Dec. 1818 † 2. Sept. 1859) med 600 Kr., hvis Renter efter deres Moders Død tilfalde Stiftelsen.

Gavebrev af 22. Marts 1872.

31. **Tikjøbs Legat,** stiftet 1872 af N. Tikjøb († 20. Okt. 1875) med 200 Kr. til Stiftelsen.

Testamente af 20. Dec. 1872.

32. **Uhrmager Møllers Enkes Legat,** stiftet 1874 af Anna Catharina Wissing, Enke efter Uhrmager Møller, med 600 Kr., hvis Renter tildeles den ældste Mand og den ældste Kvinde i Stiftelsen.

Testamente af 9. Juli 1874.

33. **Skipper A. M. Jensens Legat,** stiftet 1875 af Anders Madsen Jensen (f. 12. Juni 1814 † 12. Nov. 1876) med 700 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted i 40 Aar og forøvrigt uddeles til Stiftelsens Beboere.

Testamente af 8. Mai 1875.

34. **Audes og Hustrus Legat,** stiftet 1876 af Arvingerne efter Johan Philip Christian Aude (f. 19. Dec. 1815 † 21. Sept. 1871) og Hustru Marie Dorothea Friis med 218 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted i 80 Aar og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.

Gavebrev af 14. Mai 1876.

35. **Cornelius Carstensens Legat for gamle, trængende Haandværkere og deres Enker i Horsens,** stiftet 1877 af Skomager og Garver Peter Cornelius Carstensen (f. 18. Jan. 1808 † 17. Mai 1878) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 10 lige store Portioner til Haandværkere og deres Enker, som have Bolig i Stiftelsen, fortrinsvis af Legatstifterens Afkom.

Legatet staaer under Byraadets Tilsyn. Fundats af $\frac{23.\text{ April}}{22.\text{ Aug.}}$ 1877 (Min.-Tid. 1877 A. S. 118). stadf. 27. Sept. 1877.

36. **Garver Joh. P. Møllers Legat,** stiftet af Johan Poul Møller (f. 23. Febr. 1813 † 22. Juli 1877) med 1,000 Kr. til Beboerne i Stiftelsen.

Legatet indkom 18. Sept. 1878.

37. **Rudkjøbings Legat,** stiftet 1879 af Seilmager, senere Kæmner Rasmus Peter Rudkjøbing (f. 11. Mai 1806 † 24. Nov. 1887) med 500 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde Stiftelsen.

Testamente af 24. Marts 1879.

38. **Bunes Legat,** stiftet af Skipper Severin P. Bune († 17. Okt. 1877) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Beboerne i Stiftelsen.

Legatet indkom 17. Okt. 1879.

39. **Uhrmager Moses Isaac Levys Legat,** stiftet 1879 af Moses Isaac Levy (se ovenfor 18) med 500 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 5—10 Kr. til Beboere i Stiftelsen.

Gavebrev af 8. Dec. 1879.

40. **Bager Seests og Hustrus Legat,** stiftet 1880 af Bager Jens Nielsen Seest med 500 Kr., hvis Renter anvendes til at vedligeholde deres Gravsted og forøvrigt uddeles til Stiftelsens Beboere.

Gavebrev af 20. Juli 1880.

41. **Kjøbmand Z. I. Levys Legat,** stiftet af Børnene efter Zacarias Isaac Levy (se ovenfor 19) med 500 Kr. til Stiftelsens Beboere.

Legatet indkom 26. Okt. 1880.

42. **Kjøbmand P. Houmanns Legat,** stiftet 1881 af Lauritz Peter Houmann (se ovenfor 13) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Beboere i Stiftelsen i Portioner paa 20 Kr.

Testamente af 26. Marts 1881.

43. **Garver M. Møllers Legat,** stiftet 1881 til Minde om Morten Møller (se ovenfor 23) af hans Søn, Jernstøber Johan Møller og Hustru Margrethe Holm med 500 Kr. til Stiftelsens Beboere.

Gavebrev af 22. Juni 1881.

44. **Elisabeth Johansens Legat,** stiftet af Elisabeth Johansen (f. 20. Mai 1834 † 1. Dec. 1880) med 101 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Gravsted i 20 Aar og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.

Legatet indkom 23. Marts 1883.

45. **Kjøbmand Hansens Enkes Legat,** stiftet af Johanne Kjer, Enke efter Kjøbmand Christian Hansen (f. 19. Mai 1807 † 10. Febr. 1878), med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.

Legatet indkom 27. Mai 1883.

46. **Maren Nielsens Legat,** stiftet 1885 af Maren Nielsen († 20. Marts 1888) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Gravsted og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Testamente af 23. Marts 1885.

47. **Etatsraadinde Ræders Legat,** stiftet 1885 af Amalia Birgitte Christine Lüders (f. 14. Sept. 1810 † 16. Nov. 1884), Enke efter Etatsraad, Borgermester Nicolai Ditlev Amund Ræder (f. 6. Juli 1790 † 20. Nov. 1867), med 50 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Sidstnævntes første Hustru Marie Christine Fischers (f. 10. Febr. 1801 † 24. Marts 1837) Gravsted paa Klosterkirkegaarden og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Legatet indkom 17. Mai 1885.

48. **Østbirks Legat,** stiftet 1886 af Farver Lauritz Christian Østbirk (se ovenfor 26) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Stiftelsens Beboere.
Testamente af 30. Jan. 1886.

49. **Pumpemager Westergaards Legat,** stiftet 1886 efter Morten Jensen Westergaard (f. 18. Okt. 1803 † 21. Febr. 1886) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til at vedligeholde hans Gravsted og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Legatet indkom 20. Dec. 1886.

50. **Søskende Lamms Legat,** stiftet 1887 af Hendrik Lamm (f. 2. Marts 1802 † 13. Marts 1872), Peter Lamm (f. 25. Dec. 1803 † 28. Jan. 1865) og Karen Lamm (f. 30. Juni 1800 † 29. Sept. 1887) med 2,300 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Gravsted i 20 Aar og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Legatet indkom 9. Okt. 1887.

51. **Asmussens og Hustrus Legat,** stiftet 1888 efter Glarmester Lorentz Asmussen (f. 2. Mai 1798 † 15. Marts 1888) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Legatet indkom 22. April 1888.

52. **Rysensteens Legat,** stiftet 1891 efter Baronesse Anna Benedicte Frederikke Juul af Rysensteen (f. 29. Marts 1804 † 26. Marts 1890) med 250 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Gravsted til 1910 og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Legatet indkom 16. Febr. 1891.

53. **Frøken Preuthuns Legat,** stiftet 1892 af Else Marie Preuthun (f. 4. Dec. 1811 † 18. Febr. 1893) med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Gravsted i 40 Aar og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Gavebrev af 12. April 1892.

54. **Gæstgiver Laursens Legat,** stiftet 1892 af Mads Laursen med 500 Kr., hvis Renter tildeles Beboerne i Stiftelsen.
Gavebrev af 18. Juli 1892.

55. **Halvorsens Legat,** stiftet 1892 af Julius Christian Erik Halvorsen (f. 16. Okt. 1824 † 7. Dec. 1892) med 300 Kr., hvis Renter anvendes til at vedligeholde hans Gravsted og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Gavebrev af 4. Dec. 1892.

56. **Rieckenbergs Legat,** stittet 1892 af Arvingerne efter Kjøbmand G. H. L. Rieckenberg (f. 6. Mai 1827 † 13. Juli 1892) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Legatet indkom 21. Dec. 1892.

57. **Bagermester J. C. Gyldings og Hustrus Legat,** stiftet 1893 af Jens Christian Gylding (f. 1832 † 17. April 1896) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til at vedligeholde og stedse at indfrie deres Gravsted og forøvrigt tilfalde Stiftelsen.
Testamente af 21. Sept. 1893.

58. **Den Levy'ske Stiftelse,** oprettet 1867 af Kjøbmand Zacarias Isaac Levy (se ovenfor 19) m. fl. med Bygningen Matr.-Nr. 806 og Grund nyt Matr.-Nr. 88,

Farvergade 6, til Bedehus for det mosaiske Trossamfund, bliver nu indrettet til en Stiftelse for Trængende. En 1881 af de Samme til Beboelse og Ligkapel given Bygning paa den mosaiske Menigheds Kirkegaardsjord overgaaer samtidig med Bedehuset til nævnte Stiftelse. Stiftelsen eier en Kapital af 14,400 Kr. Bygningen paa Kirkegaarden er assureret for 5,500 Kr.

Stiftelsen bestyres af Repræsentantskabet for det mosaiske Troessamfund, derefter af Byraadet. Gavebrev af 1. Nov. 1867, konfirm. 24. Febr. 1868. Gavebrev af 20/21. Juli 1881 (Min.-Tid. 1882, S. 174 og 175), stadf. 18. Okt. 1882.

59. **Søstrene Houmanns Fribolig,** oprettet 1881 af Kjøbmand Lauritz Peter Houmann (se ovenfor 13) med en Eiendom til Fribolig for 8 ugifte, hæderlige og uformuende, henved 60 Aar gamle Piger, der nyde hver 15 Kr. om Maaneden, samt endel Jordlodder paa Horsens Mark og en Kapital af 6,000 Kr. Stiftelsen er brandforsikret for 12,460 Kr.

Stiftelsen bestyres af Bestyrelsen for Horsens Børneasyl. Testamente af 26. Marts 1881.

60. **Arentzens Minde,** oprettet ved Testamente af 21. Dec. 1891 af Fabrikant Hans Christian Arentzen (f. 6. Aug. 1817 † 7. Okt. 1892) med hans hele Bo, hvorfor der med en Bekostning af 78,720 Kr. er erhvervet Grund og derpaa opført en for 69,900 Kr. assureret Bygning til Fribolig paa Livstid for 20 trængende Mænd, der ere eller have været Haandværkere og Enker efter saadanne, fortrinsvis Slægtninge af Opretteren; af Resten, 24,400 Kr., anvendes Renten til bestandig Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted paa Horsens Kirkegaard, til Vederlag (200 Kr.) til Borgermesteren for Tilsyn med Stiftelsen og Gravstedet, til Skatter og Reparationer samt til Understøttelser paa 25—100 Kr. til Stiftelsens Beboere.

Stiftelsen bestyres under Borgermesterens Tilsyn af Byraadet. Fundats af 25. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A. S. 243), stadf. 29. Sept. 1894.

KIRKERNE.

61. **Oluf Ibsens Legat,** stiftet 1630 af Raadmand Oluf Ibsen († 18. Jan. 1644) med 60 Rdl., nedgaaet til 33 Rdl. 2 Mk. til Klosterkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Fundats af 20. Marts 1630 (Hofman II, S. 169; Fabricius, S. 78).

62. **Kirstine Munks Legat,** stiftet 1635 af Fru Kirstine Munk til Boller m. v. (f. 6. Juli 1598 † 19. April 1658) med 100 Rdl., oplagte til 166 Rdl., til Klosterkirken. For Kapitalen er der kjøbt 3 Gaards-Avl paa Horsens Mark.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 11. Nov. 1635 (Hofman II, S. 170; Fabricius, S. 79).

63. **Thomas Knudsens Legat,** stiftet 1654 af Raadmand Thomas Knudsen († 1654) og Hustru Anne Sørensdatter Winter († 25. Dec. 1687), 2. Gang gift med Raadmand Nicolai Poulsen, med 50 Rdl., sammen med nedenstaaende Legater 65 og 69 omskrevne til 108 Rdl. 16 Sk., nu 216 Kr. 33 Ø., hvis Renter tillagdes Aftensangspræsten og nu gaa i Sangkorkassen.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af St. Olai Dag 1654 (Hofman II, S. 189).

64. **Hans Svanes Legat,** stiftet 1655 af Erkebiskop Hans Svane (f. 27. Marts 1606 † 20. Juli 1668) og Hustru Marie Fuiren (f. 5. Marts 1624 † 24. Dec. 1693) med 1,250 Sldr., af hvis Renter 1/3 skulde henstaa til Kapitalens Fremvæxt, af de øvrige 2/3 Klosterkirken erholde 1/5, de Fattige 1/5, Skolens Disciple 1/5, Skolens Rektor 1/5, Hørerne 1/5. Legatkapitalen er nu, foruden 3 Agerlodder, 12 Engskifter med 2 Parceller og Andel i en Parcel, 43,968 Kr. 50 Ø., af hvis Renter Kirkerne erholde 1/4, den lærde Skoles Kasse 2/4, dens Stipendieoverskudsfond 1/4, efterat de Fattige have erholdt 24 Kr. 50 Ø., som uddeles sammen med „almindelige Legater" (se nedenfor 132).

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af Paaske 1655 (Hofman II. S. 172; Fabricius, S. 79; Selmer acad. Tid. 1834, S. 107, 1835, S. 296 og 533).

65. **Nicolai Poulsens Legat,** stiftet 1673 af Nicolai Poulsen og Hustru Anne Sørensdatter Winter (se ovenfor 63) med 50 Rdl., sammen med forestaaende Legat 63 og nedenstaaende Legat 69 omskrevne til 108 Rdl. 16 Sk., nu 216 Kr. 33 Ø., hvis Renter tillagdes Aftensangspræsten og nu gaa i Sangkorkassen.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 1. Mai 1673 (Hofman II, S. 191).

66. **Bodil Hansdatters Legat,** stiftet 1674 af Bodil Hansdatter, Enke efter Raadmand og Kirkeværge Johan Andersen († 13. April 1674), med 200 Rdl., nu 2,102 Kr. 11 Ø. og 1 Agerlod paa Horsens Mark samt 2 Engskifter med 2 Parceller. Renten og Indtægten anvendes til Korsangen i Kirken og gaa i Sangkorkassen.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 28. April 1674 (Hofman II, S. 191).

67. **Mag. Windings Legat,** stiftet af Sognepræst til St. Ibs Kirke, Provst, Mag. Anders Winding (f. 1645 † 1715) og Hustru Karen Ottosdatter († 27. Jan. 1723) med 200 Rdl. til St. Ibs Kirke.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue (Hofman II, S. 188; Fabricius, S. 79).

68. **Stephan Hofgaards Legat,** stiftet af Borgermester Stephan Rasmussen Hofgaard (f. 1652 † 26. Juni 1716) og Hustru Bodil Jørgensdatter Høxbroe (f. 1685 † 14. Mai 1721) med 100 Rdl. til St. Ibs Kirke.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue (Hofman II, S. 188).

69. **Diderich von Hams Legat,** stiftet 1722 af Diderich von Ham (f. 1674 † 20. Marts 1737) og Hustru Kirstine Jochumsdatter Rodenberg (f. 1665 † 27. Sept. 1729), Enke efter Knud Thomsen, med 50 Rdl., sammen med ovenstaaende Legater 63 og 65 omskrevne til 108 Rdl. 16 Sk., nu 216 Kr. 33 Ø., hvis Renter tillagdes Aftensangspræsten og nu gaa i Sangkorkassen.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 3. Okt. 1722 (Hofman XI, S. 195).

70. **Margrethe Berings Legat,** stiftet 1730 af Margrethe Pedersdatter Bering († 1. April 1732), Enke 1° efter Borgermester Jørgen Hansen Bliimester (f. 1652 † 28. Juli 1697), 2° efter Borgermester Morten Cordtsen (f. 1668 † 22. Nov. 1727), med 700 Sldr. til Klosterkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Testamente af 20. Nov. 1730, konfirm. 10. Febr. 1731. Fundats af 18. Mai 1733 (Hofman II, S. 177; Fabricius, S. 79).

71. **Claus Cordtsens Legat,** stiftet 1740 af Borger og Handelsmand Claus Cordtsen (f. 1663 † 1740) med 600 Sldr. deraf 2/3 til Kirkerne, 1/3 til Vedligeholdelse af det af ham skjænkede Spir paa St. Ibs Kirke.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Fundats af 11. Jan. 1740 (Hofman II, S. 180; Fabricius, S. 51 og 79).

72. **Peder Aagaards Legat,** stiftet af residereede Kapellan i Horsens Peder Sørensen Aagaard (f. 1689, begr. 25. Febr. 1750) med 220 Rdl. til St. Ibs Kirke til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Fundats af 19. Mai 1742 (Hofman II, S. 184; Fabricius, S. 79).

73. **Niels Malthesens Legat,** stiftet 1743 af Handelsmand Niels Sørensen Malthesen (f. 14. Nov. 1684 † 30. Jan. 1743) med 100 Sldr. til Klosterkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Testamente (Hofman II, S. 197; Fabricius, S. 80), konfirm. 22. Dec. 1743.

74. **Giødvads Legat,** stiftet ved Gavebrev af 27. April 1743 af Negotiant til Søs Christen Pedersen Giødvad (f. 21. Febr. 1703 † 8. Mai 1743) med 200 Rdl. til St. Ibs Kirke.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Fundats af 8. Mai 1744 (Hofman II, S. 185; Fabricius, S. 79).

75. **Henrik Lichtenbergs Legat,** stiftet 1745 af Handelsmand Henrik Lichtenberg (f. 1665 † 1745) med 10 Gaards-Avl paa Horsens Mark til Klosterkirken til hans Arvebegravelses Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 28. Sept. 1745 (Hofman II, S. 197; Fabricius, S. 80).

76. **Jochum de Lichtenhielms Legat,** stiftet 1754 af Kancelliraad Jochum de Lichtenhielm (f. 1701 † 1775) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til Kirkernes og Latinskolens, hans Forældres Gravsteds og hans Epitafiums Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer i Urlev Sogns Kongetiende og forrentes med 5 pCt., bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 16. Mai 1754 (Hofman II, S. 204; Fabricius, S. 80).

77. **Madam Aurelia Møllers Legat,** stiftet 1754 af Aurelia Møller med 10 Rdl., hvis Renter tillagdes Strøkonen forat renholde Giverindens og hendes Mands Ligkiste.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Ingen Fundats.

78. **Mag. Jesper Norups Legat,** stiftet 1755 af Sognepræst til St. Ibs Kirke, Mag. Jesper Norup (f. 2. Febr. 1682 † 30. Dec. 1757) med 466 Rdl. 4 Mk. til Kirkerne og deres Reparation.

Legaset er indgaaet i Kirkernes Formue. Testamente af 1. Aug. 1755, konfirm. 26. April 1758.

79. **Lindvigs Legat,** stiftet 1760 af Kjøbmand Jens Jørgen Lindvig med Hanning Sogns Kongetiende (med Undtagelse af 12 Kr., som tilfalde Latinskolens Disciple) til Klosterkirkens, St. Ibs Kirkes og Latinskolens Reparation.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 16. April 1760 (Hofman IX, S. 313; Fabricius, S. 80).

80. **Anne Staunings Legat,** siiftet ved Testamente af 12. Sept. 1761 af Anne Sørensdatter Stauning med 200 Rdl. til St. Ibs Kirkes Reparation.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Fundats af 12. Nov. 1761 (Hofman XI, S. 327).

81. **Anders Thykjærs Legat,** stiftet 1782 af Kjøbmand Anders Thykjær med 300 Rdl. til Klosterkirken, mod at den vedligeholder hans Begravelse i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Ingen Fundats.

82. **Kammerassessor Schmidts Legat,** stiftet 1783 med 900 Rdl. til Klosterkirken, mod at hans Begravelse i Kirken vedligeholdes.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Ingen Fundats.

83. **Det høifyrstelige Herskab af det brunsvig-lyneborgske Hofs Legat**, stiftet 1783 med 600 Rdl. til Vedligeholdelse af et for 400 Rdl. kjøbt Kapel i Klosterkirken til de brunsvigske Prinser og Prinsesser Catharina (f. 26. Juli 1741 † 23. April 1807), Elisabeth (f. 9. Jan. 1744 † 19. April 1782), Peter (f. 30. Nov. 1745 † 13. Jan. 1798) og Alexei (f. 10. Marts 1746 † 22. Okt. 1787).

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Skjøde af 1. Dec. 1783, ratificeret 9. Dec. 1783.

84. **Det Lillienskiold'ske Legat**, stiftet 1797 af Sophie Charlotte Heltzen (f. 16. Nov. 1753 † 5. Sept. 1834), Enke efter Kammerherre, Kommandør Hans Gustav Lillienskiold til Lilliendal og Skuderupgaard (f. 11. Dec. 1727 † 18. Marts 1797), med 1,000 Rdl. for Oprettelse og Vedligeholdelse af en Begravelse i Klosterkirken. Til Begravelsens Indretning og Forsiring medgik 550 Rdl.

Legatet er indgaaet i Kirkernes Formue. Gavebrev af 15. Mai 1797.

85. **Agent Høyers Legat**, stiftet 1874 af Agent Carl Wilhelm Høyer (f. 26. Dec. 1803 † 5. Nov. 1878) med 1,000 Kr. til Kirkerne, mod at hans og hans Hustru Anne Julie Paludan-Müllers (f. 7. April 1802 † 21. Febr. 1861) Gravsted paa Horsens gamle Assistens-Kirkegaard for bestandig vedligeholdes.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 11. Juli 1874.

86. **Mette Sørensens Legat**, stiftet 1877 af Mette Madsen († 9. April 1879), Enke efter Skomager Chr. Sørensen, med 93 Kr. til Kirkerne, mod at hans Begravelse vedligeholdes til 1899.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 3. Nov. 1877. Min.-Skr. 30. Juli 1880 (utrykt).

87. **Justitsraad Wiborgs Legat**, stiftet 1878 af Justitsraad, fh. Postmester Christian Peter Schack Wiborg († 15. Nov. 1881) med 11,905 Kr. 60 Ø., 1879 af Frøken Laura Camilla Vett († 15. Juni 1882) forøget med 4,420 Kr., ialt nu 16,890 Kr. 40 Ø., til Bedste for Vor Frelsers Kirke.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 8. Juni 1878 med Kodicil af 15. Jan. 1879. Testamente af 7. Febr. 1879.

88. **Optikus Justesens Legat**, stiftet 1887 af Optikus Anders Just Justesen (f. 1805 † 5. Nov. 1893) med 500 Kr. til Kirkerne, mod at hans og hans Hustru Anna Nicoline Coldings (f. 3. Dec. 1808 † 1893) Gravsted paa Horsens nye Assistens-Kirkegaard vedligeholdes til 1953.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 10. Sept. 1887.

89. **Klodsemager Petersens Enkes Legat**, stiftet 1894 af Dorthea Kirstine Andersen († 1. Mai 1894), Enke efter Klodsemager Chr. Petersen, med 100 Kr. til Kirkerne, mod at deres Gravsted vedligeholdes til 1914.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 11. April 1894. Min.-Skr. 25. Okt. 1894 (utrykt).

DEN LATINSKE SKOLE.

90. **Else Juuls Legat**, stiftet 1616 af Else Juul Axelsdatter til Brandholm (f. 22. Juni 1550), Enke efter Peder Terkelsen (Væbner) til Føvling (begr. 15. Aug. 1587), med 100 Sldr. til Klæder for 6 fattige Skolebørn i Horsens Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 30. Nov. 1616 (Hofman II. S. 213; Selmer acad. Tid. 1835. S. 547; Fabricius. S. 145).

91. **Oluf Ibsens Legat,** stiftet 1630 af Raadmand Oluf Ibsen (se ovenfor 61) med 60 Rdl., nedgaaet til 50 Sldr., til Skolen.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 20. Marts 1630 (Hofman II, S. 169 og 213; Selmer acad. Tid. 1835, S. 548; Fabricius, S. 145).

92. **Arenfeldts Legat,** stiftet 1641 af Lehnsmand paa Mariager Kloster, senere Stiftamtmand i Viborg og Amtmand over Hald Amt Mogens Arenfeldt til Rugaard (f. 13. Juli 1604 † 4. Nov. 1671) med 100 Rdl. Sp. til en Hører ved Mariager Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 1. Juni 1641 (Hofman II, S. 208; Fabricius, S. 147). Rskr. 6. Juni 1740.

93. **Dorthe Juuls Legat,** stiftet af Dorthe Juul Ovesdatter (begr. 1. Juli 1634), Enke efter Jørgen Kaas til Gjelskov (f. 1554 † 8. Mai 1619), med 550 Sldr. til fattige Børn i Grenaa Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole, men 1836 gik Legatet med 266 Rdl. 4 Mk. til Aarhus Skole, medens kun 100 Rdl. forblev ved Horsens Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 1. Nov. 1642 (Hofman II, S. 209; Selmer acad. Tid. 1835, S. 550 og 552; Fabricius, S. 146). Rskr. 6. Juni 1740. Canc.-Skr. 9. Febr 1836.

94. **Drostrups Legat,** stiftet 1647 af Borgermester i Mariager Hans Nielsen Drostrup til Skovsgaard med 100 Rdl., reduceret til 100 Sldr., til Høreren i Mariager Skole. 1740 henlagdes Legatet til Horsens Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 1647 (Hofman II, S. 211; Fabricius, S. 147). Rskr. 6. Juni 1740.

95. **Bodil Hansdatter** (se ovenfor 66) gav 1674 200 Sldr. til Indkjøb af 2 Gaardsavl til fattige Skolebørn.

Fundats af 28. April 1674 (Hofman II, S. 191; Fabricius, S. 146).

96. **Gedske Lucasdatters Legat,** stiftet 1705 af Gedske Lucasdatter (f. 1651 † 1705), Enke 1° efter Bertel Fædder, 2° efter Forpagter paa Bramminge Lauritz Friis († 1699) med 200 Rdl. til fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 3. Aug. 1705 (Hofman II, S. 216; Selmer acad. Tid. 1835, S. 548; Fabricius, S. 146).

97. **Mag. Windings Legat,** stiftet 1707 af Sognepræst til St. Ibs Kirke, Provst, Mag. Anders Winding og Hustru Karen Ottosdatter (se ovenfor 67) med 200 Rdl. til fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Ingen Fundats (Hofman II, S. 188; Selmer acad. Tid. 1835, S. 548; Fabricius, S. 146).

98. **Dorthe Hansdatters Legat,** stiftet 1710 af Dorthe Hansdatter Lotterup (f. 3. Mai 1657 † 25. Jan. 1711), Enke efter Anders Jensen Tonboe til Hanstedgaard († 29. Juli 1697), med 300 Rdl. til Klæder til fattige fader- og moderløse Børn samt 100 Rdl. til en trængende Discipels Reisepenge til Universitetet. Desuden tilfalder der Skolen 50 Tdr. Rug om Aaret efter Kapitelstaxt af Hansted Hospital (se Lundum og Hansted Sogne).

Kapitalen er indgaaet i Stipendiefonden. Kornafgiften indgaaer i Stipendieoverskudsfonden. Fundats af 12. Mai 1705 Nr. 16 (Hofman II, S. 307), konfirm. 9. Aug. 1705. Fundats af 10. Mai 1710 (Hofman II, S. 309; Selmer acad. Tid. 1834, S. 104; 1835, S. 548; Fabricius, S. 146). Hoiesterets-Dom af 23. Juni 1813 (Engelstofts Annaler 1813, S. 146). Kgl. Resol. 19. Febr. 1834 (Selmer acad. Tid. 1834, S. 106).

99. **Margrethe Berings Legat,** stiftet 1730 af Margrethe Cordtsen født Bering (se ovenfor 70) med 200 Sldr. til Skolens fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 20. Nov. 1730, konfirm. 10. Febr. 1731. Fundats af 18. Mai 1733 (Hofman II, S. 177; Selmer acad. Tid. 1835, S. 549; Fabricius, S. 146).

100. **Henrich Lichtenbergs Legat,** stiftet ved 1730 af Henrich Lichtenberg (se ovenfor 75) med 3 Gaards-Avl paa Horsens Mark, 2 til Skolens, 1 til Skolebibliothekets Vedligeholdelse. Af de 2 Gaards-Avl, Nr. 191 og 192, svares 200 Kr. til Skolens, af den tredie, før Nr. 193, nu Matr.-Nr. 19 i Langmarken (fælles med Flensborgs Legat, se nedenfor 98) og Eng Matr.-Nr. 6, 79 Kr. til Bibliothekets Vedligeholdelse.

Den første Del af Legatet staaer under Horsens Kirkers, den anden Del under Skolens Bestyrelse. Testamente af 29. Dec. 1730, konfirm. 26. Jan. 1731. Fundats af 28. Sept. 1745 (Hofman II, S. 197; Selmer acad. Tid. 1835, S. 555; Fabricius, S. 146).

101. **Dorothea Didriksdatters Legat,** stiftet 1740 af Dorothea Didriksdatter, Enke efter Broder Lichtenberg, med 400 Sldr. til Forbedring af Hørernes Løn.

Legatet er indgaaet blandt Skolens Midler. Fundats af 11. Jan. 1740 (Fabricius, S. 146).

102. **Niels Malthesens Legat,** stiftet 1743 af Niels Sørensen Malthesen (se ovenfor 73) med 100 Sldr. til Skolen.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente (Hofman II, S. 197; Selmer acad. Tid. 1835, S. 549; Fabricius, S. 147), konfirm. 22. Dec. 1743.

103. **Provst Norups Legat,** stiftet 1756 (eller 1758) af Hilleborg Andersdatter Raarup (f. c. 1691, begr. 25. Aug. 1772), Enke efter Sognepræst til Horsens St. Ibs Kirke, Provst, Mag. Jesper Norup (f. 2. Febr. 1682 † 30. Doc. 1757), med 200 Rdl. til Skolens Reparation.

Kapitalen er indgaaet i Skolens Kasse. Gavebrev af 1. Aug. 1756 (eller 26. April 1758) (Engelstofts Annaler 1809 II, S. 95; Fabricius, S. 147).

104. **Lindvigs Legat,** stiftet 1760 af Kjøbmand Jens Jørgen Lindvig (se ovenfor 79) med Ousted Sogns Kongetiende, som (med Undtagelse af 80 Kr., der tilfalde Horsens Hospital, se ovenfor 1), tildeles 6 Disciple, og med 6 Rdl., nu 12 Kr., af Hanning Sogns Kongetiende til 6 Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendieoverskudsfonden. 2 Fundatser af 16. April 1760 (Hofman XI, S. 297 og 313; Selmer acad. Tid. 1833 S. 241, 1834 S. 107, 1835 S. 549 og 553; Fabricius, S. 147).

105. **Kancelliraad Flensborgs Legat,** stiftet 1777 af Borgermester og Byfoged i Horsens, Herredsfoged og Skriver i Voer og Nim Herreder, Kancelliraad Andreas Flensborg og Hustru Anne Cathrine Stephansdatter (se ovenfor 13) med en Gaards-Avl paa Horsens Mark Nr. 18. Indtægten anvendes til Bøger for trængende Disciple, helst fra Byen. For Gaardsavlen udlagdes ved Udskiftningen til dette og 1/3 af Henrich Lichtenbergs Legat (se ovenfor 93) Jordlodden Matr.-Nr. 19 i Langmarken og Engskiftet Matr.-Nr. 6. Desuden eier Legatet en Kapital af 133 Kr. 91 Ø.

Legatet bestyres af Skolens Forstanderskab, Bøgerne uddeles af Rektor. Fundats af 22. Sept. 1777 (Hofman XI, S. 336; Selmer acad. Tid. 1835, S. 554; Fabricius, S. 147).

106. **Gotfred Schmidts Legat,** stiftet 1784 af Anna Maria Schønau, Enke efter Kammerassessor Gotfred Schmidt († 1773), med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes 2 Studenter ved Afgangen til Universitetet.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Tilførsel i Legatprotokollen af 19. April 1784 (Engelstofts Annaler 1809 II, S. 97; Selmer acad. Tid. 1835, S. 549; Fabricius, S. 147).

107. **Joel Ballins Legat,** stiftet af Jøden Joel Ballin med 100 Rdl. for at erholde Borgerskab i Horsens, til Rentenydelse for Skolens Skrivemester, senere for en Hører.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Stiftsøvrigheds-Skrivelse af 20. Mai 1785 (Engelstofts Annaler 1809 II, S. 99; Fabricius, S. 148).

108. **Det Teilmann'ske Legat,** stiftet 1790 af Etatsraad Andreas Charles Teilmann til Stamhuset Nørholm (f. 1723 † 27. Juli 1790) med 20 Rdl., nu 40 Kr., om Aaret af Nørholm til Vedligeholdelse af Skolens Bogsamling.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Nørholm. Erektionspatent af 2. Febr. 1790 (Engelstofts Annaler 1810 II, S. 101; Selmer acad. Tid. 1833, S. 252, 1835, S. 555; Indbydelsesskrift 1848, S. 31).

109. **Kofoeds Legat,** stiftet 1792 af Tolder Jørgen Kofoed med 210 Rdl. 48 Sk. samt 4 Stkr. Aarhus Aktiebreve til Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kasse. Testamente af 5. Mai 1792 (Engelstofts Annaler 1809 II, S. 98; Fabricius, S. 148).

110. **Adjunkt Christian Frederik Bruuns Legat,** stiftet 1878 af Christian Frederik Bruun (f. 7. Marts 1821 † 1879) med 3,500 Kr., hvis Renter tildeles to af Horsens lærde Skoles Disciple, der ved sidste Hovedexamen før Afgangsexamen have opnaaet den højeste Hovedkarakter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. April 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 69; Medd. om det lærde Skolevæsen 1857—78, S. 134), stadf. 7. Mai 1878.

111. **Etatsraad, Rektor F. C. C. Birchs Legat,** stiftet 1891 af Sophie Frederikke Knobelauch (f. 20. Marts 1812), Enke efter Frederik Carl Christian Birch (f. 21. Aug. 1812 † 16. Nov. 1889), med 6,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Disciple i Horsens lærde Skole.

Legatet er indbetalt i Skolens Stipendieoverskudsfond. Fundats af 22. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A. S. 191; Medd. om det lærde Skolevæsen 1890—91, S. 143), stadf. 4. Juli 1891.

112. **Hans Svanes Legat** se ovenfor 64.

113. **Jochum de Lichtenhielms Legat** se ovenfor 76.

114. **Lindvigs Legat** se ovenfor 79.

115. **David Davidsens Legat** se Aarhus Stift 6.

116. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Fideikommis** se Vær og Nebel Sogne.

ANDRE SKOLELEGATER.

117. **Dorthe Lotterups Legat,** stiftet 1710 af Dorthe Hansdatter Lotterup til Hanstedgaard, Enke efter Anders Tonboe (se ovenfor 98), med 400 Rdl., for

1740 opført med 420 Rdl., til fattige fader- og moderløse samt andre trængende Børn i Horsens Skole.

Legatet maa antages at være indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 10. Mai 1710 (Hofman II, S. 218).

118. **Henrich Lichtenbergs Legat,** stiftet 1730 af Henrich Lichtenberg (se ovenfor 75) med 2 Gaards-Avl paa Horsens Mark til den frie danske Skoles Oprettelse. Jorden udleies til Indtægt for Kommunen.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 29. Dec. 1730, konfirm. 26. Jan. 1731. Fundats af 18. Sept. 1745 (Hofman II, S. 197; Fabricius, S. 237).

119. **Giødvads Legat,** stiftet ved Gavebrev af 27. April 1743 af Negociant til Søs Christen Pedersen Giødvad (se ovenfor 74) med 500 Rdl. til fattige Børn i den danske Skole.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 8. Mai 1744 (Hofman II, S. 185; Fabricius, S. 237).

120. **Fædders Legat,** stiftet 1750 af Landsthingsprokurator Bertel Fædder med 200 Rdl. til en dansk Skole.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Gavebrev af 24. Aug. 1750 (Fabricius, S. 237).

121. **Lindvigs Legat,** stiftet 1752 af Handelsmand Jens Jørgen Lindvig (se ovenfor 79) med 2,000 Rdl. til de fattige Børns danske Skole, for hvilken Sum der i Henhold til hans Testamente af 24. Marts 1766 blev udlagt en Anpart i Hveisel Sogns Kongetiende og 6 Gaardsavl paa Horsens Mark. Tienden og Indtægten af Jorden indgaaer i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Mai 1752 (Hofman II, S. 255 og 441; Fabricius, S. 237).

122. **Jochum de Lichtenhielms Legat,** stiftet 1754 af Kancelliraad, Jochum de Lichtenhielm (se ovenfor 76) med 200 Rdl., nu 400 Kr., til den danske Skole, hvis Renter, 5 pCt., indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Urlev Sogns Konge-Korntiende, bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Mai 1754 (Hofman II, S. 204; Fabricius, S. 238).

123. **Jens Mathisens Legat,** stiftet 14. Nov. 1755 af Sadelmager Jens Mathisen med 10 Rdl. til den danske Skole.

Legatet indgik 1756 i Skolens Kasse. Ingen Fundats (Hofman XI, S. 332).

124. **Lisbeth Leegaards Legat,** stiftet 18. Aug. 1758 af Lisbeth Christiansdatter Leegaard, Enke efter Jens Olufsen, med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes den danske Skole.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Ingen Fundats (Hofman XI, S. 332; Fabricius, S. 246).

125. **Major Houmans Legat,** stiftet 1759 af Major Andreas Houman med 20 Sldr., hvis Renter tillagdes den danske Skole.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Ingen Fundats (Hofman XI, S. 333; Fabricius, S. 246).

126. **Kapellan Hylles Legat,** stiftet 1759 af Sognekapellan i Horsens Justinus Wichmann Hylle (f. c. 1720, begr. 5. Nov. 1759) med 20 Rdl., hvis Renter tillagdes Skolen.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Ingen Fundats (Hofman XI, S. 333; Fabricius, S. 246).

127. **Casper Bormans Legat,** stiftet 1763 af Caspar Christian Frederik Bormand (døbt 2. Nov. 1686 † 1763) med Gaarden Tendrup i Hundslund Sogn af Htk. 9 Tdr. 7 Skpr. 2 Alb. til Skolevæsnet. Ved Forlig af 25. Nov. 1869, approb.

af Indenrigsministeriet 21. Juni 1870, blev Skolevæsenets Ret til Landgilde og Indfæstning afløst imod 2,000 Kr.

Kapitalen er inddraget under Skolevæsenets Kapitalformue. Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 18. April 1763 (Hofman XI, S. 329; Fabricius, S. 246), konfirm. 17. Febr. 1764.

128. **Eberhertzs Legat,** stiftet 1765 af Georg Christian Friederich Eberhertz og Hustru Johanne Lynge med 20 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn til Klæder.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 5. April 1765 (Hofman XI, S. 334; Fabricius, S. 246), konfirm. 26. April 1765.

129. **Borgermester Høstmarks Legat,** stiftet 1767 af Søren Jensen Høstmark og Hustru Marie Jørgensdatter Davidsen med 100 Sldr., hvis Renter tillagdes den danske Skole.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 4. Febr. 1767 (Hofman XI, S. 331; Fabricius, S. 246).

130. **Claus Andersens Legat,** stiftet 1776 af Sadelmager Claus Andersen og Hustru Gjertrud Hansdatter Grøn med 200 Rdl., hvis Renter skulde anvendes med 1/2 til Skoleløn, med 1/2 til Klæder for fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 26. Jan. 1776 (Hofman XI, S. 335; Fabricius, S. 246).

131. **Nille Grøndahls Legat,** stiftet 1811 af Nille Grøndahl født Dalhoff med 300 Rdl. til Klæder for den frie Fattigskoles Børn, hvortil hendes Arvinger lagde 50 Rdl. til Vedligeholdelse af hendes Gravsted, derefter til Skolen.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 7. Mai 1811 (Fabricius, S. 246).

132. **Brygger Ordings Legat,** stiftet 1815 af Brygger Carl Henrik Ording og Hustru Maren Holm (se ovenfor 12) med 100 Rdl., udlagt 1827 med 97 Rdl. 36 Sk., til Fattigskolen.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 15. Sept. 1815 med Kodicil af 25. Febr. 1826 (Fabricius, S. 246).

133. **Etatsraad Ræders og Hustrus Legat,** stiftet 1860 af Etatsraad, Borgermester Nicolai Ditlev Amund Ræder og Hustru Amalia Lüders (se ovenfor 47) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter anvendes til Lønninger, Præmier m. v. ved Søndagsskolen.

Legatet bestyres af Magistraten og Sognepræsten. Testamente af 18. Juni 1860 (Rskr. 1864, S. 213; Fabricius, S. 249), konfirm. 14. Juli 1864.

134. **Gartner P. M. Helstrups Legat,** stiftet 1872 af P. M. Helstrup med 3,000 Kr., hvis Renter tilfalde Haandværkerforeningens tekniske Skole.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Sept. 1872 (Fabricius, S. 251).

135. **Hofjægermester Schüttes Legat,** stiftet 1874 af Kammerherre, Hofjægermester August Theodor Schütte til Bygholm (se ovenfor 29) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde den tekniske Skole.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for den tekniske Skole. Gabebrev af 23. Febr. 1874 (Fabricius, S. 251).

ANDRE LEGATER.

136. **Oluf Ibsens Legat**, stiftet 1630 af Raadmand Oluf Ibsen (se ovenfor 61) med 60 Rdl., nedgaaet til 33 Rdl. 2 Mk., hvis Renter tillagdes Husarme.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Et med nogle andre Legater i en samlet Fond af 18,873 Kr. 58 Ø., som kaldes „de almindelige Legater". Fundats af 20. Marts 1630 (Hofman II, S. 169; Fabricius, S. 256).

137. **Mag. Windings Legat**, stiftet af Sognepræst til St. Ibs Kirke, Provst, Mag. Anders Winding og Hustru Karen Ottosdatter (se ovenfor 67) med 200 Rdl. til de Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136) (Hofman II, S. 188; Fabricius, S. 257).

138. **Stephan Hofgaards Legat**, stiftet af Borgermester Stephan Rasmussen Hofgaard og Hustru Bodil Jørgensdatter Høxbroe (se ovenfor 68) med 400 Rdl. til de Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater (se ovenfor 136) (Hofman II, S. 188; Fabricius, S. 257).

139. **Diderich von Hams Legat**, stiftet af Diderich von Ham (se ovenfor 69) med 10 Rdl. til de Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136) (Hofman II, S. 194; Fabricius, S. 258).

140. **Gedske Lucasdatters Legat**, stiftet 1705 af Gedske Lucasdatter (se ovenfor 96) med 400 Rdl., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Gavebrev af 3. Aug. 1705 (Hofman II, S. 216; Fabricius, S. 256), konfirm. 9. Okt. 1706.

141. **Dorthe Lotterups Legat**, stiftet 1710 af Dorthe Hansdatter Lotterup, Enke efter Anders Jensen Tonboe til Hanstedgaard (se ovenfor 98), med 400 Rdl., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Fundats af 10. Mai 1710 (Hofman II, S. 218 og 302; Fabricius, S. 257).

142. **Borgermester Cordtsens og Hustrus Legat**, stiftet 1730 af Margrethe Pedersdatter Bering (se ovenfor 70) med 200 Sldr. til de Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Testamente af 20. Nov. 1730, konfirm. 10. Febr. 1731. Fundats af 18. Mai 1733 (Hofman II, S. 177; Fabricius, S. 257).

143. **Henrich Lichtenbergs Legat**, stiftet 1730 af Negociant i Horsens Henrich Lichtenberg (se ovenfor 75) med 10 Gaards-Avl paa Horsens Mark, nu tillige en Kapital paa 5,697 Kr. 93 Ø., hvis Renter tilligemed Indtægterne af Jorderne

uddeles i Portioner paa ikke over 48 Kr. til gamle, trængende Mænd og Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Testamente af 29. Dec. 1730 (Fabricius, S. 258), konfirm. 26. Jan. 1731. Fundats af 28. Sept. 1745 (Hofman II. S. 197, 202). Tillæg af 3. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A. S. 68), stadf. 29. April 1882.

144. **Sammes Havnelegat,** stiftet 1770 med 5 Gaards-Avl paa Horsens Mark til Horsens Havns Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Sept. 1745 (Hofman II, S. 197).

145. **Vitus Berings Legat,** stiftet 1733 af russisk Marinekaptain Vitus Jonassen Bering (f. 1681 i Horsens † 19. Dec. 1741 paa Beringsøen) med Arven efter hans Forældre, paa Skiftet 1741 udlagt med 84 Rdl. 1 Mk. 9 Sk., med Renter opvoxede til 139 Rdl. 1 Mk. 14 Sk., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Gavebreve af 28. Marts 1733 og 23. Juli 1736 (Hofman II, S. 248; Fabricius, S. 257).

146. **Claus Cordtsens Legat,** stiftet 1740 af Handelsmand Claus Cordtsen (se ovenfor 71) med 200 Sldr. til Husarme.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Fundats af 11. Jan. 1740 (Hofman II, S. 180; Fabricius, S. 257).

147. **Niels Malthesens Legat,** stiftet 1743 af Niels Sørensen Malthesen (se ovenfor 73) med 100 Sldr. til de Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Testamente (Hofman II, S. 197; Fabricius, S. 258), konfirm. 22. Dec. 1743.

148. **Schweikhoffers Legat,** stiftet af Regimentsfeldskærer ved 3. jydske Reg. Adam Schweikhoffer med 100 Rdl. til de Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136) (Hofman II, S. 254; Fabricius, S. 258).

149. **Lorks Legat,** stiftet 1743 af Thomas Hansen Lork og Hustru Elisabeth Schiern med 20 Rdl. til de Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Testamente af 1 Marts 1743 (Hofman II, S. 254).

150. **Jochum de Lichtenhielms Havnelegat,** stiftet 1754 af Kancelliraad Jochum de Lichtenhielm (se ovenfor 76) med 100 Rdl. til Horsens Havns Vedligeholdelse.

Legatet er prioritetet i Urlev Sogns Kongetiende til 5 pCt. Fundats af 16. Mai 1754 (Hofman II, S. 204).

151. **Provst Norups Legat,** stiftet 1755 af Sognepræst til Horsens St. Ibs Kirke, Provst, Mag. Jesper Norup og Hustru Hilleborg Andreasdatter Raarup (se ovenfor 103) med 300 Sldr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Fundats af 1. Aug. 1755.

152. **Lindvigs I. Legat,** stiftet 1760 af Kjøbmand Jens Jørgen Lindvig (se ovenfor 79) med Nim Sogns Konge- og Kvægtiende, hvoraf 96 Kr. tildeles 6 fattige, aldrende Enker, Resten tilfalder Horsens Bys Havn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Magistraten, Enkelegatet tillige af Sognepræsten. Fundats af 16. April 1760 (Hofman XI, S. 308; Fabricius, S. 258).

153. **Lindvigs II. Legat,** stiftet 1760 af den Samme med 40 Rdl., nu 80 Kr., om Aaret af Ousted Sogns Kongetiende, som tillægges 2 Enker, der ikke ere optagne i nogen Stiftelse.

Legatet bestyres af Magistraten. Fundats af 16. April 1760 (Hofman XI, S. 294; Fabricius, S. 258).

154. **Lindvigs III. Legat,** stiftet 1760 af den Samme med 4,000 Rdl., nu 6,410 Kr., af hvis Renter 40 Kr. anvendes til Konfirmationshjælp for fattige Børn i Friskolen, Resten til 5 fattige, forældreløse Børns Underholdning.

Legatet bestyres af Magistraten og Sognepræsten. Fundats af 16. April 1760 (Hofman XI, S. 319; Fabricicius, S. 258).

155. **Anne Staunings Legat,** stiftet ved Disposition af 12. Sept. 1761 af Anne Sørensdatter Stauning (se ovenfor 80) med 200 Rdl., hvorfor indkjøbtes 2 Gaardsavlinger Nr. 33 og 34 paa Horsens Mark, der bortleies til 2 fattige Avlsbrugere, som hver svare 8 Kr. til Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Nov. 1761 (Hofman XI, S. 327).

156. **Lindvigs IV. Legat,** stiftet 1766 af Kjøbmand Jens Jørgen Lindvig (se ovenfor 79) med 1,000 Rdl., omskrevne til 688 Rdl. 42 Sk., nu 1,376 Kr. 87 Ø., hvis Renter uddeles til 2 Enker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten (Hofman XI, S. 333; Fabricius, S. 258).

157. **Claus Andersens Legat,** stiftet 1776 af Sadelmager Claus Andersen og Hustru Gjertrud Hansdatter Grøn med 200 Rdl., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136). Fundats af 26. Jan. 1776 (Hofman XI, S. 335).

158. **Det Schinckel'ske Legat,** stiftet 1791 efter Generalmajor Johan Schinckel (f. 1738 † 20. Dec. 1790) med I. 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til pauvres honteux, II. 800 Rdl. til Spindeskolen i Horsens.

Legat I. bestyres af Byraadet. Legat II. er inddraget i Kommunens Kapitalformue (Fabricius, S. 258).

159. **Tolder Koefoeds Legat,** stiftet 1792 med 210 Rdl. 3 Mk. til Spindeskolen i Horsens.

Legatet er inddraget under Kommunens Kapitalformue. Testamente af 5. Mai 1792.

160. **Kammerherre von Schencks Legat,** stiftet 1792 af Kammerherre, Generaladjutant, Hofchef ved den russiske Hofholdning i Horsens Jørgen Frederik Tilemann von Schenck (f. 1739 † 21. Juli 1797) med 2,000 Rdl. til Spindeskolen i Horsens.

Legatet er inddraget under Kommunens Kapitalformue. Testamente af 17. Nov. 1792, konfirm. 4. Aug. 1797.

161. **Det Lillienskiold'ske Legat,** stiftet 1797 af Sophie Charlotte Heltzen, Enke efter Kammerherre, Kommandør Hans Gustav Lillienskiold

til Lilliendal og Skuderupgaard (se ovenfor 84), med I. 800 Rdl., 1834 forøget med 500 Rdl., ialt nu 2,600 Kr., hvis Renter uddeles til pauvres honteux, II. 800 Rdl. til Spindeskolen i Horsens.

Legat I. bestyres af Byraadet, Legat II. er inddraget i Kommunens Kapitalformue. Gavebreve af 21. April 1797 og 21. April 1834 (Coll.-Tid. 1836, S. 649; Rskr. 1836, S. 320; Fabricius, S. 258), konfirm. 13. Sept. 1836.

162. **Justermester Niels Christian Elkjærs og Hustruers Inger Margrethe og Anne Kirstine Elkjærs Legat,** stiftet 1798 af forhenv. Justermester i Kjøbenhavn Niels Christian Elkjær i Præstø og Hustru Inger Margrethe Elkjær med 1,125 Rdl., 1799 forøget med 75 Rdl., udlagt med 1,106 Rdl. 50 Sk., nu 2,400 Kr., af hvis Renter 28 Kr. anvendes til Klæder til et fattigt Barn, 8 Kr. til Skoleløn for samme, 50 Kr. til Klæder for 5 fattige Koner, 10 Kr. til disses Vederkvægelse i Julen.

Legatet bestyres af Magistraten. Testamente af 8. Aug. 1798 (Coll.-Tid. 1798, S. 589; Rskr. 1798, S. 588; Fabricius, S. 259), konfirm. 14. Sept. 1798. Testamente af 5. Dec. 1799 (Rskr. 1833, S. 146 Noten), konfirm. 27. Dec. 1799. Canc.-Skr. 4. Mai 1833.

163. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Legat,** stiftet 1804 af Elisabeth Catharine Lichtenberg (f. 1743 † 1807), Enke efter Kammerherre, Landstaldmester Friederich Ludvig Christian Beenfeldt (f. 19. Juli 1741 † Sept. 1801), med I. 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige, II. 1,000 Rdl. til Horsens Spindeskole.

Legat I. bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten under Fonden „alm. Legater" (se ovenfor 136), Legat II. er inddraget under Kommunens Kapitalformue. Testamente af 19. Juli 1804 efter fac. test. 2. Juni 1780 (Skand. Amts Leg., S. 156).

164. **Jens Monbergs og Hustru Mette Frydenbergs Legat til 4 fattige Borger-Enker,** stiftet 1815 af deres Sønner, Kjøbmændene Christian Jensen Monberg og Knud Jensen Monberg med 2,500 Rbd., nu 8,565 Kr. 17 Ø., hvis Renter uddeles til trængende Enker, saaledes at 1/4 af den opr. Kapital oplægges.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 16. Febr. 1815 (Rskr. 1819, S. 293; Fabricius, S. 259), konfirm. 10. Sept. 1819.

165. **Abelone Broes Legat,** stiftet 1824 af Abelone Lang, Enke efter Brændevinsbrænder Peder Rasmussen Broe, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde 2 værdige Borgerenker.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Magistraten, de 2 ældste Byraadsmedlemmer og det ældste Medlem af Fattigudvalget. Testamente af 29. Marts 1824, konfirm. 28. Marts 1824.

166. **Kjøbmand Ib*) Andersens Legat for gamle, trængende Skippere, Styrmænd og Søfolk i Horsens,** stiftet 1831 af Kjøbmand Ib *) Andersen med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis Renter deles mellem 2 Personer.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 8. Febr. 1831 (Fabricius, S. 259), konfirm. 22. Marts 1831. Canc.-Skr. 24. Sept. 1831.

*) I Rskr.-Sml. 1831, S. 372 staaer feilagtig H.

167. **Kjøbmand Severin Hansens Enkes Legat,** stiftet 1834 af Christiane Lauritzdatter Brunsvig, Enke efter Kjøbmand Severin Hansen, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde 4 trængende Borgerenker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 4. Okt. 1834, konfirm. 3. Okt. 1849.

168. **Det Lillienskiold'ske og Schiernbeck'ske Legat for 4 værdige og trængende Fattige i Horsens Kjøbstad,** stiftet 1835 af Cathrine Elisabeth Lillienskiold (f. 7. Jan. 1782 † 2. Dec. 1852), Enke efter Kaptain Frederik Nicolai Hieronymus Lillienskiold (f. 25. Nov. 1779 † 3. Jan. 1827) og Christine Charlotte Lillienskiold (f. 24. Marts 1785 † 30. Dec. 1853) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 18. Aug. til 4 Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet Gavebrev af 18. Aug. 1835 (Fabricius, S. 259), konfirm. 30. Okt. 1835.

169. **Anders Taanings Enkes Legat,** stiftet 1841 af Barbara Sørensen, Enke efter Kjøbmand Anders Taaning, med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Borgerenke, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt, mod at hun renholder deres Gravsted paa Horsens Kirkegaard.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 6. Sept. 1841 (Rskr. 1841, S. 205), konfirm. 21. Okt. 1841.

170. **Agent Søren Nielsen Monbergs og Hustru Gedske Therkelsens Legat,** stiftet 1841 af Christiane Lauritzdatter Hansen født Brunsvig (se ovenfor 160) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 fattige, over 60 Aar gamle Borgere, fortrinsvis af deres Familie.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 3. Dec. 1841, konfirm. 5. Marts 1842.

171. **Konsul R. Seckers og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Juni 1846 af Rasmus Secker og Hustru Annicke Elisabeth Monrad med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter gives til 2 Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet Fundats af 29. Marts 1853 (Fabricius, S. 260).

172. **Michael Gottfred Nitschkes og Hustrus Legat,** stiftet 1847 af Farver Michael Gottfred Nitschke og Hustru Karen From (se ovenfor 16) med 4,000 Rdl., nu 9,099 Kr. 41 Ø., hvis Renter tildeles 8 Jomfruer af Borgerstanden eller Døtre af underordnede Betjente som Skolelærere, Kirkebetjente, Politibetjente, Arrestforvarere.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Sognepræsten og 3 af Byraadet valgte Mænd. Testamente af 22. Jan. 1847 (Fabricius, S. 261).

173. **Kjeld Kjeldsens og Hustru Gjertrud Kjeldsen født Jensens Legat,** stiftet 1847 af Agent, Vinhandler Kjeld Kjeldsen og Hustru Gjertrud Jensen med 3,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 trængende Jomfruer, fortrinsvis af Legatstifternes Familie.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og 3 af Byraadet for 6 Aar valgte Borgere. Testamente af 31. Marts 1847 (Rskr. 1865, S. 300), konfirm. 1. Dec. 1865.

174. **Ane Sophie Hansdatters Legat til Minde om hendes første Mand, Murmester Jørgen Hansted og hende,** stiftet 1850 af Ane Sophie Hansdatter, Enke 1⁰ efter Murmester Jørgen Hansted, 2⁰ efter Johan Henrich Forckel, med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tildeles 1—2 trængende Jomfruer.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 30. Dec. 1850 (Fabricius, S. 260).

175. **Wilckens' Legat,** stiftet 1853 af Else Marie Andersdatter, Enke efter Kobbersmedemester Andreas Jørgen Wilckens, med 600 Rbd., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til 2 af de mest trængende og værdige, ugifte Døtre af Borgermænd i Byen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 1. Juni 1853 (Rskr. 1853, S. 335; Fabricius, S. 260), konfirm. 25. Okt. 1853.

176. **Grevinde Sophie Charlotte Hedevig af Inn- og Knyphausens Legat,** stiftet af Sophie Charlotte Hedevig Comtesse Holstein-Ledreborg (f. 13. Febr. 1771 † 18. Dec. 1854), Enke efter Greve Ezard Moritz af Innhausen og Knyphausen (f. 10. Marts 1748 † 29. Jan. 1824), med 1,000 Rdl. i Guld, nu 4,932 Kr. 10 Ø., hvis Renter tildeles 2 agtværdige, trængende Borgerenker eller Borgerdøtre paa Livstid.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overbestyrelse af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 18. Okt. 1855 (Rskr. 1856, S. 59; G. R. 1856, S. 48; Fabricius, S. 260), konfirm. 3. Marts 1856.

177. **Jomfru Inger Marie Rudkjøbings Legat,** stiftet 1859 af Inger Marie Rudkjøbing, nu 2,704 Kr. 47 Ø., hvis Renter tildeles 3 trængende, gamle Jomfruer paa Livstid.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Borgermesteren. Testamente af 7. Nov. 1859 (Fabricius, S. 260).

178. **Fruerne Christine og Amalia Ræders Legat,** stiftet 1860 af Borgermester, Etatsraad Nicolai Ditlev Amund Ræder og Hustru Amalia Lüders (se ovenfor 46) med 4,000 Rdl. og af Sidstnævnte 1868 forøget med 2,000 Rdl., nu 12,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige Dele paa Livstid til 2 trængende Døtre af kongelige Embedsmænd eller Borgere.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Sognepræsten og Byraadsformanden. Testamente af 18. Juni 1860 (Rskr. 1864, S. 213; Fabricius, S. 260), konfirm. 14. Juli 1864. Testamente af 8. Okt. 1868.

179. **Jens Carl Brøchners Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Aug. 1861 af Kateket i Bogense Jens Carl Brøchner (f. 18. Marts 1817 † 27. Aug. 1866) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til trængende Enker eller ugifte Piger.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af Marts 1869 (Fabricius, S. 261), stadf. 7. Mai 1869.

180. **Niels Christian Bangs Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Febr. 1864 af Konsul Jens Thykjær Bang (f. 15. Aug. 1797 † 28. Jan. 1866) til Minde om

hans Søn, Konsul Niels Christian Bang (f. 9. Dec. 1826 † 26. Jan. 1864) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles hvert Aars 9. Dec. af 2,000 Kr. i 2, af 2,000 Kr. i 4 lige store, livsvarige Portioner til trængende, gamle Jomfruer, fortrinsvis af den Bang'ske Familie.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Sognepræsten og Kapellanen og uddeles af Legatstifterens Børn, Svigerbørn og deres myndige Børn, saa længe nogen af dem lever i Horsens. Fundats af 28. Marts 1877 (Min.-Tid. 1877 A. S. 88), stadf. 27. Juni 1877.

181. **Stiftsprovst E. F. Boesens Legat**, stiftet 1864 af Sognepræst i Horsens, senere Stiftsprovst i Aarhus og Sognepræst til Domkirken Emil Ferdinand Boesen (f. 31. Marts 1812 † 14. Mai 1881) med et ved hans Fratrædelse af Embedet i Horsens indsamlet Beløb af 350 Rdl., nu 750 Kr. 97 Ø., hvis Renter tildeles en trængende Enke eller ugift Pige paa Livstid.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsterne. Fundats af 2. Nov. 1864 (Rskr. 1865, S. 21; Fabricius, S. 260), konfirm. 15. Febr. 1865.

182. **Jacob Guttmanns og Hustrus Legat**, stiftet 1866 af Garvermester Jacob Sandel Guttmann (f. 20. Aug. 1796 † 25. Marts 1867) og Hustru Johanne Catharine Poulsen (f. 27. Aug. 1779 † 12. Jan. 1869) med 1,000 Rdl., nu 2,036 Kr. 44 Ø., hvis Renter tildeles 3 trængende Borgere eller Borgerinder af Haandværksstanden, dog at 2 Kr. aarlig henlægges til ny Indfæstning af Legatstifternes Gravsted, og at den af Legatnyderne, som oppebærer den største Portion, holder Gravstedet vedlige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 3. Okt. 1866 og 28. Jan. 1867 (Fabricius, S 260).

183. **De tre Søskende Levys Legat**, stiftet ved Testamente af 25. Febr. 1868 med Kodicil af 28. Mai 1873 af Uhrmager Moses Isaac Levy (se ovenfor 18), Frederikke Isaac Levy (f. 8. Jan. 1794 † 23. Febr. 1871) og Goldeline Levy (f. 12. Juli 1803 † 20. Febr. 1892) med 10,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles St. Hansdag og Nytaar i 4 lige store, livsvarige Portioner, 2 til trængende, ugifte Borgerdøtre, 2 til Trængende af den mosaiske Tro, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Repræsentantselskabet for det mosaiske Trossamfund. Fundats af $\frac{\text{21. Febr.}}{\text{2. Juni}}$ 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 175), stadf. 29. Nov. 1886.

184. **Marie og Louise Kiers Legat**, stiftet ved Testamente af 2. Marts 1869 med Kodicil af 30. Sept. 1886 af Louise Kier († 1. Nov. 1887) med 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles paa Livstid til en trængende Jomfru, mod at hun til 1907 betaler 3 Kr. aarlig til Graveren for Vedligeholdelsen af Legatstifterindens og hendes Søsters Gravsteder paa Horsens Assistenskirkegaard.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 5. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 156), stadf. 10. Juli 1888.

185. **Etatsraad Holsts og Hustrus Legat**, stiftet 1871 af Etatsraad, Prokurator Jens Palle Christian Holst (f. 26. Juni 1795 † 22. Juli 1886) og Hustru

Øhlegaard Svitzer (f. 10. Febr. 1790 † 3. April 1873) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til trængende, ugifte Fruentimmer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Sognepræsten og et Byraadsmedlem. Fundats af 28. Febr. 1872 / 10. April 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 29; Fabricius, S. 261), stadf. 24. Febr. 1875.

186. **Anthon Madsens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Dec. 1872 af Kjøbmand Philip Anthon Madsen og Hustru Henriette Anna Marie Holm med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 40, 30 og 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet af Kjøbmands- og Haandværkerstanden med 1/2, af Arbeiderstanden med 1/2.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Byraadet valgte Mænd. Fundats af 6. Mai 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 162; Fabricius, S. 260), stadf. 14. Aug. 1873.

187. **P. H. Gyldings og Hustrus Legat for Jomfruer,** stiftet ved Kodicil af 6. Aug. 1875 af Marie Dorothea Hansen (f. 20. Mai 1802 † 1. April 1880), Enke efter Kjøbmand Peter Houmann Gylding (f. 6. Sept. 1794 † 3. Juli 1871), med 2,000 Kr., nu 2,010 Kr. 82 Ø., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til ugifte Døtre af Kjøbmænd udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 7. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 38), stadf. 24. Febr. 1882.

188. **Anders Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 8. April 1876 af Ane Marie Fogh, Enke efter Hoteleier Anders Jørgensen († 1869), med 2,000 Kr. (event. 10,000 Kr.), hvis Renter efter Legatarers Død uddeles til 1 (event. 5) trængende Fruentimmer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og 1 Byraadsmedlem (8,000 Kr. ere indsatte i Overformynderiet til Legatnydelse). Fundats af 20. Juni 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 158), stadf. 9. Nov. 1881.

189. **Jomfru Barbara Jochumsens Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Nov. 1880 af Christiane Dahl, Enke efter Jernstøber Jochumsen, til Minde om Barbara Jochumsen med 23,264 Kr. 94 Ø., nu 23,300 Kr., af hvis Renter 3/4 uddeles i 8 lige Portioner til trængende Enker eller Jomfruer af Haandværkerstanden, 1/4 i 6 lige Portioner til Pigebørn af Haandværkerstanden for at skaffe dem en bedre Skoleundervisning.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og den residerende Kapellan. Fundats af 20. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 314), stadf. 21. Sept. 1889.

190. **Z. I. Levys og Hustru Bolette født Salmonsens Legat,** stiftet 1881 af Børn og Svigerbørn efter Kjøbmand Zacarias Isaac Levy (se ovenfor 18) og Bolette Salmonsen (f. 7. Juni 1805 † 5. Dec. 1867) med 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til den mosaiske Menigheds religiøse eller kirkelige Fornødenheder. Saasnart det ovenfor under 57 anførte Bedehus overgaaer til „den Levy'ske Stiftelse", uddeles Legatrenten i 6 lige Portioner til trængende Borgere, Borgerenker eller Borgerdøtre

ıdenfor Fattigvæsenet og uden Hensyn til Trosbekjendelse, dog at Stiftelsens Beboere ıæst efter Legatstifternes Slægt have Fortrinsret.

Legatet bestyres af Repræsentantskabet for det mosaiske Trossamfund, derefter af Byraadet. Gaverev af 20./21. Juli 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 175), stadf. 18. Okt. 1882.

191. **F. Bangs Legat fra Tersløse,** stiftet 1881 af Frøken Helene Nicoine Mikisch i Kjøbenhavn (f. 3. Dec. 1817 † 5. Aug. 1884) med 200 Kr., hvis Renter ıddeles hvert Aars 19. Juni til en trængende Pige under 50 Aar.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Juli 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 151), stadf. 31. Okt. 1881.

192. **J. D. Mikischs Legat,** stiftet 1881 af Frøken Helene Nicoline Mikisch (se ovenfor 191) til Minde om Justitsraad, Distriktslæge i Horsens Jacob Diderich Mikisch (f. 20. Aug. 1777 † 14. Dec. 1858) med 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. April tildeles en trængende Fabrikarbeiderske udenfor Fattigvæsenet, Kone eller Enke.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Juli 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 151), stadf. 31. Okt. 1881.

193. **Zacharias Isaac Levys og Hustru Bolette født Salmonsens Mindelegat,** stiftet 1881 af Børn og Svigerbørn efter Kjøbmand Zacarias Isaac Levy (se ovenfor 18) med 10,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 28. Nov. uddeles i 8 lige store, livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Nov. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 39), stadf. 2. Marts 1882.

194. **F. C. Madsens og Hustrus Arbeiderlegat,** stiftet 1883 af Fabrikant Frederik Christian Madsen med 2,000 Kr., nu 10,000 Kr., hvis Renter i Terminerne uddeles i Portioner paa 20—50 Kr. til Arbeidere ved „Horsens nye Dampæveri" eller deres Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Okt. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 204), stadf. 21. Dec. 1883.

195. **Agathe Hansens Legat,** stiftet 1884 af Frøken Agathe Hansen f. 5. Febr. 1818 † 28. Marts 1884) med 500 Kr., hvis Renter tildeles 2 gamle, trængende Iomfruer paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Juli 1884.

196. **Fru Birgitte Holcks Legat for Arbeidere i Horsens Kjøbstad,** stiftet 1885 af Proprietær Andreas Holck (f. 1811), Enkemand efter Birgitte Holck f. 1804 † 2. April 1882), med 5,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i ı halvaarlige, livsvarige Portioner paa 20 Kr. til 5 hæderlige Arbeidere udenfor Fattigæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Borgermesteren, Sognepræsten og Distriktslægen. Funats af 9. Febr. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 119), stadf. 31. Aug. 1885.

197. **Overlærer C. Jørgensens Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Sept. 885 af pens. Overlærer Christian Jørgensen (f. 20. Dec. 1818 † 3. Mai 1886) med ı,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner il 4 gamle og trængende Borgere eller Borgerenker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Sept. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 157), stadf. 6. Nov. 1886.

198. **L. C. Østbirks Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Jan. 1886 af Farver Lauritz Christian Østbirk (se ovenfor 25) med 2,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til 4 trængende, enlige, over 40 Aar gamle Kvinder.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 4. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 245), stadf. 8. Aug. 1892.

199. **Mikisch's Legat for ugifte Lægedøtre,** stiftet af Frøken Helene Nicoline Mikisch (se ovenfor 191) med 2,578 Kr. 41 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Justitsraad J. D. Mikisch's (se ovenfor 192) Gravsted paa Horsens Kirkegaard, Resten til et Legat til en ugift Datter efter en dansk Læge, fortrinsvis Døtre af Overlæge Heinrich Carl Meinig Hviding (f. 19. Mai 1809 † 28. Marts 1877).

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Okt 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 162), stadf. 10. Nov. 1886.

200. **Kjøbmand N. H. Prips Legat til Fordel for en værdig trængende Enke af Handelsstanden i Horsens,** stiftet ved Testamente af 15. April 1889 af Nicolai Hansen Prip († 16. Dec. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles en Enke paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 337), stadf. 18. Dec. 1890.

201. **Margrethe og Sophie Rosendahls Legat,** stiftet af Søstrene Ane Margrethe Rosendahl († 17. Okt. 1878) og Sophie Amalie Rosendahl († 18. Juni 1888) med 3,450 Kr., hvis Renter paa Livstid tildeles et værdigt og trængende, ugift Fruentimmer, som nedstammer fra en af Legatstifternes Søskende og, hvis ingen Saadan findes, et værdigt, trængende, ugift Fruentimmer, som nedstammer fra en Mand, der er eller har været Sognepræst for Hatting eller Thorsted Menigheder i Aarhus Stift. Melder ingen særlig Ansøger sig, kan Legatet bortgives for 1 Aar ad Gangen til et værdigt og trængende, ugift Fruentimmer i Horsens.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 7. Febr. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 41), stadf. 28. Febr. 1890.

202. **Frøken Karen Hansens Legat for 4 ugifte Borgerdøtre, hvis Forældre have været bosiddende i Horsens,** stiftet af Karen Hansen (f. 11. Marts 1809 † 24. Febr. 1888) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til Borgerdøtre paa over 40 Aar udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Juli 1890 (Min.-Tid 1891 A, S. 40), stadf. 7. Febr. 1891.

203. **J. N. Seests og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Jan. 1892 af Lene Lausen, Enke efter Bager Jens Nielsen Seest, med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til 2 60 Aar gamle, trængende Jomfruer af Borgerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Febr. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 212), stadf. 11. Juli 1892.

204. **Frederikke Cathrine Møller født Foghs Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Febr. 1892 af Frederikke Cathrine Møller født Fogh med 2,000 Kr.,

hvis Renter uddeles til Julen til 2 trængende, enligstillede Kvinder af Borgerstanden udenfor Fattigvæsenet mellem 40—50 Aar med Halvdelen til hver paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 352), stadf. 3. Dec. 1892.

205. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllups Mindelegat,** indsamlet med 6,000. Kr., nu 9,647 Kr. 45 Ø., af hvis Renter 120 Kr. anvendes til Underhold for et forladt, forældreløst Barn, Resten oplægges til 15,000 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten ved Vor Frelsers Kirke og Spare- og Laanekassebestyrelsens Formand. Fundats af 30. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 303), stadf. 23. Sept. 1892.

206. **Boghandler J. C. Halvorsens Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Dec. 1892 af fhv. Boghandler, Partikulier Julius Christian Erich Halvorsen († 4. Dec. 1892) med 25,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i 5 lige store, livsvarige Portioner til ældre, ugifte, trængende Kvinder eller Enker af Embeds- eller Borgerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Dec. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 56), stadf. 4. Febr. 1893.

207. **Bodil Hoffgaards sal. de Lichtenbergs Legat** se Vær og Nebel Sogne i Aarhus Amt.

208. **Hans Svanes Legat** se ovenfor 64.

209. **Niels Munch Krags Legat til fattige Degne- og Skolelærerenker paa Landet i Aarhus Stift og til fattige Borgere i Horsens** se Aarhus Stift 7.

210. **Nascous Legat** til Horsens Tugthus se Sjællands Stift 4. Bestemmelsen om Legatets Anvendelse til et Juleaftensmaaltid for Fangerne i Horsens Tugthus er ved Justitsministeriets Resolution af 15. Nov. 1870 ændret til Uddeling til trængende Fanger ved Løsladelsen, forsaavidt de have udvist god Opførsel.

SKANDERBORG KJØBSTAD.

Beskrivelse af Skanderborg Bye og Slot af Karl Hansen, ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerskolen i Skanderborg. Kjøbenhavn 1833.

STIFTELSER.

1. **Børneasylet,** oprettet 1867 ved frivillige Bidrag, eier en for 4,610 Kr. assureret Bygning og en Kapital af 6,250 Kr.

Stiftelsen har sin egen Bestyrelse. Love af 4. Nov. 1867.

2. **Alderdomsboligen,** oprettet 1877 ved frivillige Bidrag, giver Fribolig for 5, senere 8 ubemidlede Familier. Stiftelsen er brandforsikret for 14,790 Kr.

Stiftelsen har sin egen Bestyrelse.

KIRKEN.

3. **Ingeborg Reedtzs Legat,** stiftet 1775 af Ingeborg Reedtz (døbt 13. Aug. 1700 † 31. Jan. 1775), Enke efter Generalmajor, Baron Georg Balthazar Samitz (f. 1686 † 11. Marts 1732), med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Kirken.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen (Hofman XI, S. 350; Hansen, S. 18).

4. **Det Pultz'ske Legat,** stiftet ved Testamente (fac. test. af 9. Sept. 1785) af Kaptain Flemming Pultz (f. 18. Okt. 1724 † 3. Febr. 1792) og Ritmester Peder Hovenbek Pultz (f. 1729 † 9. Aug. 1796) med 1,875 Rdl. 3 Mk. 14 Sk., nu 3,751 Kr. 29 Ø., hvis Renter tilfalde Organisten, og 125 Rdl., nu 250 Kr., til deres Begravelses uforanderlige Vedvarenhed og Vedligeholdelse.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 31. Dec. 1800 (Rskr. 1801, S. 143; Coll.-Tid. 1801, S. 369; Hansen, S. 3), konfirm. 15. Mai 1801.

5. **Heino Schandorffs Legat,** stiftet 1804 af Heino Schandorff med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Kapitalformue (Hansen, S. 18).

6. **Christian Schandorffs Legat,** stiftet af residerende Kapellan i Skanderborg Christian Schandorff (f. 18. Juli 1723 † 25. Nov. 1790) med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Kapitalformue. Legatet indkom 12. Juli 1823 (Hansen, S. 18).

7. **Matthias Jansens Legat,** stiftet 1838 af Kjøbmand Matthias Jansen (f. 1770 † 27. April 1838) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Skanderborg Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsovrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 17. April 1838.

8. **Marie Kjerulffs Legat,** stiftet 1873 af Marie Kjerulff (f. 1802 † 12. Sept. 1875) med 1,540 Kr., hvis Renter anvendes til Slotskirkens indre Udsmykning.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 11. Juli 1873.

9. **Fru Foghs Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1884 og 16. Sept. 1885 af Læge Lorentz Frederik Vilhelm Fogh (f. 8. Sept. 1812 † 21. Jan. 1886) med 2,500 Kr., hvis Renter anvendes til Kirkens Bedste og til Vedligeholdelse af Legatstifterens og hans Moders Gravsteder paa Skanderborg Kirkegaard til 1951.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Byfogden og Sognepræsten. Fundats af 25. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 97), stadf. 17. Mai 1887.

ANDRE LEGATER.

10. **Det Fischer'ske Legat,** stiftet ifølge Skiftebrev af 6. April 1678 af kgl. Mundskjænk Christian Thomsen Fischer til Silkeborg († 1677) og Hustru Mette Harder med 100 Rdl., som 1744 ved paaløbne Renter vare voxede til 895 Rdl. 4 Mk. 7¾ Sk., og af hans Søster Mette Fischer (døbt 23. Febr. 1716), Enke efter Henrich Aller, forøget med 500 Rdl., 1744 af Christen Fischer til Allinggaard, Grauballegaard og Vinderslevgaard (f. 6. Marts 1689 † 17. Juni 1774) forøget med 4 Rdl. 1 Mk. 8¼ Sk. til 1,400 Rdl., nu 2,800 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Stifterens Descendenter have Ret til at uddele 20 Kr. af Renten. Fundats af 29. Aug. 1744 (Hofman II, S. 289; Hansen, S. 14), konfirm. 30. Okt. 1744.

11. **Birkedommer Dørups Legat,** stiftet 1752 af Birkedommer paa Samsø Anders Nielsen Dørup († 12. Juni 1755) og Hustru Deliana med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Enkemænd og Enker, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 25. Aug. 1752 (Hofman III, S. 201; IV, S. 740; Hansen, S. 15), konfirm. 17. Juli 1753.

12. **Provst Høegs Legat,** stiftet 1762 af Sognepræst til Skanderborg, Skanderup og Stilling, Provst Christen Jensen Høegh (f. i Sept. 1701 † 27. Dec. 1762) med et Hus til Præstegaard og Resten af hans Bo, 1764 udlagt med 1,482 Rdl. 4 Mk. 10 Sk., nu 4,765 Kr. 54 Ø., hvis Renter anvendes til fattige Børns Skolegang, Føde, Klæder og Bøger.

Legatet, af hvis Kapital 800 Kr. staa i Amtsfattigkassen, bestyres af Byraadet. Fundats af 25. Febr. 1762 (Hofman IX, S. 6; XI, S. 350 og 357; Hansen, S. 4 og 16). Fundats af 4. Juli 1762 (Hofman IX, S. 13).

13. **Det Pultz'ske Fattiglegat,** stiftet ved Testamente (fac. test. af 9. Sept. 1785) af Kaptain Flemming Pultz og Ritmester Peder Hovenbeck Pultz (se ovenfor 4) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 12 Fattige.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Kapellanen og Degnen. Fundats af 31. Dec. 1800 (Rskr. 1801, S. 143; Coll.-Tid. 1801, S. 369; Hansen, S. 3 og 17), konfirm. 15. Mai 1801.

14. **Det Pultz'ske Enkelegat,** stiftet af de Samme med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles med 1/2 til en Kapellanenke i Skanderborg, 1/2 til en Degneenke i Skanderborg. Er der kun 1 Enke, faaer hun det Hele; er der ingen Enker, anvendes Renten til Forøgelse af det Pultz'ske Fattiglegat.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Kapellanen og Degnen. Fundats af 31. Dec. 1800 (Rskr. 1801, S. 143; Coll.-Tid. 1801, S. 369; Hansen, S. 3 og 6), konfirm. 15. Mai 1801.

15. **Schmidts Legat,** stiftet før 1802, nu 200 Kr., hvis Renter til Julen tildeles en trængende Familie udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 66), stadf. 14. April 1883.

16. **Thomas Brædstrups Legat,** stiftet af Bager Thomas Brædstrup (f. 23. Marts 1793 † 14. Sept. 1877) og Hustru Edle Marie Bøegh (f. 23. Dec. 1800 † 15. Marts 1858) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 1 Enke udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 66), stadf. 14. April 1883.

17. **Understøttelsesforeningens Legat,** stiftet 1866 ved frivillige Bidrag med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Understøttelsesforeningen. Fundats af 4. April 1866.

18. **Maren Kjerulffs Enkelegat,** stiftet 1867 af Maren Kjerulff (f. 1794 † 5. Mai 1876), Enke efter Gaardeier Peder Jensen (f. 1798 † 2. Okt. 1847), med 2,000 Kr., nu 2,100 Kr., hvis Renter uddeles til 8 Enker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 16. Juli 1867.

19. **Maren Kjerulffs Fattiglegat,** stiftet 1873 af den Samme med 2,400 Kr., hvis Renter uddeles til 6 fattige Familier.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Byfogden og Kapellanen. Gavebrev af 11. Juli 1873.

20. **Fru Foghs Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1884 a Læge Lorents Frederik Vilhelm Fogh (se ovenfor 9) med 7,500 Kr., hvis Rent efter en Legatars Død uddeles i lige store, livsvarige Portioner til 6 trængende Enk eller gifte Koner udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Byfogden og Sognepræsten. Fundats af 25. Febr. 1 (Min.-Tid. 1886 A, S. 147), stadf. 22. Okt. 1886.

21. **Industri- og Haandværkerforeningens Alderdomsfond for Haa værkere og deres Enker i Skanderborg,** indsamlet ved Bidrag fra Forenin Medlemmer med 4,800 Kr., nu 6,478 Kr., hvis Renter hvert Aars 4. Febr. udde 7 Portioner paa 30 Kr. og 1 paa 20 Kr. til Haandværkere eller deres Enker 55 Aar, 4 af de første paa Livstid.

Fonden bestyres under Byraadets Tilsyn af 7 af Foreningens Medlemmer. Fundats af 10. J (Min.-Tid. 1886 A, S. 23), stadf. 28. Jan. 1886.

AARHUS AMTS LANDSOGNE.

Aaby Sogn.

Ingen Legater og Stiftelser.

Aale og Tørring Sogne.

1. **Maren Andersdatters Legat,** stiftet 1804 af Gaardmandsenken af Egholm Maren Andersdatter med 25 Rdl., nu 50 Kr., af hvis Renter ²/₃ tilfalde Nykirke Sogn i Veile Amt, ¹/₃ Tørring Sogn til Uddeling til Trængende.

Legatet, der staaer i Egholmgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Skand. Amts Leg., S. 187).

2. **Jørgen Christian Møllers Legat,** stiftet af Jørgen Christian Møller til Bjerres Mølle og Hustru med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Aale Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Dokument af 5. Jan. 1806 (Skand. Amts Leg., S. 186).

3. **The- og Porcellænshandler Christensens Legat,** stiftet 1826 af The- og Porcellænshandler i Kjøbenhavn Lauritz Christensen og Hustru Hedevig Marie Hansen med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes som Hjælp for fattige Børn i Aale Sogn til deres Lærdom.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 4 af de ældste og kyndigste Sognemænd. Testamente af 20. Nov 1826 (Skand. Amts Leg., S. 76 og 187), konfirm. 5. Juli 1828. Min.-Skr. 16. Marts 1857 (ibid., S. 188).

4. **Poul Kyndelsens Legat,** stiftet 1836 af Poul Kyndelsen paa Øster-Slaarupgaard († 23. Mai 1836) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Tørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 18. April 1836 (Skand. Amts Leg, S. 190).

5. **Jens Sabroes Legat,** stiftet 1864 af Jens Sabroe til Theibelgaard med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hver Jul deles mellem 2 trængende Familier i Tørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Nov. 1864 (Skand. Amts Leg., S. 188), konfirm. 19. April 1865.

6. **Simon Pedersens Legat,** stiftet af Aftægtsmand Simon Pedersen af Logslund († 20. Febr. 1871) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Hustrængende i Tørring Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 18. Mai 1872.

7. **Thomas Peter Zacho Guldbergs Legat,** stiftet 1875 af Gaardeier i Tørring, nu i Søvind Thomas Peter Zacho Guldberg (f. 15. Nov. 1832) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Julen tii Trængende i Tørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 7. Mai 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 158), stadf. 5. Nov. 1875.

8. **Peder Brills Legat,** stiftet 1876 af Gaardeier af Brill Peder Nielsen Brill (f. 18. April 1820 † 30. Okt. 1876) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Tørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats, konfirm. 25. Okt. 1876.

9. **Bertel Therkelsens Legat,** stiftet 1885 af Gaardeier af Slaarupgaard Bertel Therkelsen († 7. Juli 1885) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Tørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats, konfirm. 23. Juli 1885.

10. **Ferdinand Høis Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Sept. 1885 af Gaardmand paa Stougaards Mark Poul Ferdinand Høi (f. 15. Juli 1840 † 13. Okt. 1885) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til Trængende i Tørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 11. Dec. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 143), stadf. 18. Juli 1887.

11. **Ellen Kirstine Heidens Legat,** stiftet af Ellen Kirstine Heiden (f. 3. Mai 1832 † 2. April 1887), Enke efter Gaardeier af Tørring Anders Henrik Petersen, med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Tørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

12. **J. C. Christiansens Legat,** stiftet 1893 af Kjøbmand og Fabrikant i Veile Jens Christian Christiansen (f. 23. April 1832) med 650 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Forældres Gravsted paa Tørring Kirkegaard og til Tørring Kirkes Opvarming.

Legatet bestyres under Kirkeministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden. Fundats af 15. Juli 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 171), stadf. 18. Juni 1894.

Adslev og Mesing Sogne.

1. **Ole Mikkelsens Legat,** stiftet 1829 af Gaardmand af Mesing Ole Mikkelsen (f. 1762 † 21. Jan. 1829) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til Bøger for fattige Skolebørn, ½ uddeles til de mest Trængende i Mesing Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Thingsvidne af 26. Marts 1829 (Kskr. 1829, S. 281; Skand. Amts Leg., S. 1), konfirm. 3. Juli 1829.

2. **Afgangne Gaardmand Rasmus Rasmussens og efterlevende Hustru Karen Pedersdatters af Miesing By og Sogn, Aarhus Amt, deres Legat til Fordel for værdige Trængende i Miesing Sogn,** stiftet 1868 af Karen Pedersdatter (f. 24. Nov. 1791 † 3. Febr. 1869), Enke efter Gaardmand af Mesing Rasmus Rasmussen (f. 4. Nov. 1793 † 2. Juli 1853), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til en eller flere Trængende i Mesing Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Sept. 1868 (Skand. Amts Leg., S. 5).

3. **Aftægtsmand Peder Christensens og Hustru Elisabeth Christine Friis' Legat,** stiftet 1873 af Elisabeth Christine Friis (f. 12. Okt. 1808 † 13. Juli 1887), Enke efter Peder Christensen af Mesing (f. 23. Jan. 1804 † 23. Sept. 1871), med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Mesing Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 23. Juni 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 178; Skand. Amts Leg., S. 191), stadf. 27. Sept. 1873.

4. **Olivia Sørensens Legat,** stiftet af Olivia Sørensen (f. 1812 † 14. Sept. 1877) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Mesing Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1879 A, S. 170), stadf. 18. Okt. 1879.

5. **Gaardeier Christen Olesens og Hustru Ane Pedersens Legat for værdige Trængende i Mesing Sogn,** stiftet 1894 af Christen Olesen af Mesing (f. 12. Juni 1841 † 27. Mai 1895), Enkemand efter Ane Pedersen (f. 6. Okt. 1842 † 6. Febr. 1886), med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Mesing Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Jan. 1894.

Alling og Tulstrup Sogne.

1. **Aftægtsmand Søren Kristensens Legat,** stiftet 1875 af Søren Kristensen af Alling (f. 17. Juli 1794 † 8. Nov. 1876) med 2,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til Nytaar i Portioner paa 10 og 20 Kr. til Trængende i Alling Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og to af ham valgte Sognemænd. Fundats af 22. Okt. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 114), stadf. 9. Sept. 1876.

2. **Gaardeier Laurs Møller Andersens og Hustru Ane Marie født Pedersens Legat,** stiftet 1883 af Ane Marie Pedersen (f. 6. Okt. 1833 † 4. Jan. 1884), Enke efter Gaardeier af Jaungyde Laurs Møller Andersen (f. 5. Sept. 1834 † 4. Sept. 1882), med 1,000 Kr., hvis Renter inden hvert Aars 1. Febr. uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, mod at de renholde Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Tulstrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Lærerne. Fundats af $\frac{\text{30. April 1884}}{\text{27. Aug. 1884}}$ (Min.-Tid. 1884 A, S. 204), stadf. 22. Sept. 1884.

3. **Kroeier Jørgen Rasmussen Bachs og Hustru Maren Rasmussens Legat,** stiftet 1891 af Jørgen Rasmussen Bach i Tulstrup (f. 15. Dec. 1815 † 13. April 1894), Enkemand efter Maren Rasmussen (f. 27. Juni 1825 † 13. Aug. 1878), med 3,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familiegravsted paa Tulstrup Kirkegaard og uddeles inden hvert Aars 15. Febr. i Portioner paa 5—20 Kr. til Trængende i Tulstrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sognets 2 ældste Førstelærere. Fundats af 16. Sept. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 381), stadf. 30. Dec. 1891.

4. **Pastor Johannes Meller Valeurs og Hustru Frederikke Juliane Valeurs Mindelegat,** stiftet 1893 af deres Pleiedatter Frederikke Hansine Fausbøll (f. 19. Febr. 1855) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Sognepræst til Alling og Tulstrup Johannes Meller Valeurs (f. 8. Juni 1810 † 25. Febr. 1892) og Hustru Frederikke Juliane Møllers (f. 7. Febr. 1811 † 21. Juni 1878) Gravsted, Resten uddeles i Febr. til 2—3 Trængende, som ikke faae Hjælp af Kommunen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og de ved Kommunens Statsskoler ansatte Lærere. Fundats af $\frac{\text{28. Jan.}}{\text{13 Juni}}$ 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 107), stadf. 23. April 1894.

Alrø Sogn.

Peter Sørensen Degns Legat, stiftet ved Testamente af 28. Mai 1872 af Karen Thomasdatter (f. 1796 † 15. Sept. 1878), Enke efter Gaardeier af Brund i Skjolde Sogn Peter Sørensen Degn, med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 24. Jan. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 208), stadf. 12. Dec. 1879.

Astrup og Tulstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Beder og Malling Sogne.

1. **Et lidet Legat** i Malling paa 50 Rdl. er gaaet tabt.
Aarh. Amts Leg., S. 8.

2. **Geheimeraadinde Rathlous Legat** se Odder Sogn.

Blegind og Hørning Sogne.

1. **Laurids Sørensen Worsøe,** Sognepræst til Blegind og Hørning (f. 1710 † 12. Juli 1780), gav 1753 et Enkesæde til Kaldet.
Enkesædet nedlagdes 1881. Rskr. 29. Okt. 1753 (Hofman IX, S. 16) Min.-Skr. 2. Nov. 1881 (G. R.).

2. **Mikkel Kaaes Præmielegat for Blegind Skole,** stiftet 1831 af Mikkel Kaae til Graa Mølle († 24. Juli 1834) med 650 Rdl., nu 1,300 Kr., hvis Renter anvendes til 3—4 Præmier for Flid og Sædelighed i Blegind Skole.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Skolekommissionen i Forbindelse med Skolelærerne. Testamente af 30. April 1831 (Aarh. Amts Leg., S. 72; Skand. Amts Leg., S. 23). Rskr. 14. Febr. 1835. Rskr. 4. Marts 1843. Fundats af 16. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 407), stadf. 11. Dec. 1893.

3. **Mikkel Kaaes Brudeudstyrslegat,** stiftet 1831 af den Samme med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert 2. eller 3. Aar tildeles en fattig, almindelig bekjendt sædelig og fra alle Sider agtet Pige fra Blegind Sogn, ikke under 22 Aar gammel, til Brudeudstyr.

Legatet, der indestaaer i Amtsfattigkassen, uddeles af Sognepræsten og hans Medhjælpere. Testamente af 30. April 1831 (Aarh. Amts Leg., S. 73; Skand. Amts Leg., S. 21). Rskr. 14. Febr. 1835. Rskr. 4. Marts 1843.

4. **Peter Nielsen Leths Legat,** stiftet af Gaardmand af Skiby Søren Nielsen (f. 1759 † 18. Okt. 1838) og Møller af Fregerslev Peder Christiansen med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. til de mest trængende Husarme og Indsiddere i Horning Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Deklaration af 8. Nov. 1841 (Rskr. 1842, S. 24; Ny Coll.-Tid. 1842, S. 920; Skand. Amts Leg., S. 24), konfirm. 13. Jan. 1842.

5. **Elisabeth Christine Friis' Legat,** stiftet 1876 af Elisabeth Christine Friis (f. 12. Okt. 1808 † 13. Juli 1888), Enke efter Aftægtsmand i Mesing Peder Christensen (f. 23. Jan. 1804 † 23. Sept. 1871), med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Hørning Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 20. Okt. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 19), stadf. 30. Jan. 1877.

6. **Sognepræst K. P. Knudsens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 7. Dec. 1884 af Maria Ripche (f. 6. Okt. 1820 † 18. Juni 1885), Enke efter Sognepræst til

Blegind og Hørning Knud Peter Knudsen (f. 10. Marts 1811 † 23. Sept. 1884), 1,000 Kr., hvis Renter deles i lige Dele mellem de frie Fattigkasser i de to Sogne.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelserne for de frie Fattigkasser. Fundats af $\frac{14.\ \text{Juni}}{29.\ \text{Nov.}}$ 1886 (Min.-Tid. 1887 A. S. 9; G. R. 1887, S. 2), stadf. 4. Jan. 1887.

7. **Anne Margarete Rasmussens Legat,** stiftet 1885 af Pigen Anne Margarete Rasmussen af Hørning (f. 17. April 1816 † 26. Juli 1894) med 600 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 3 lige Dele til trængende Enker i Hørning Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og et Medlem af Hørning Sogneraad. Testamente af 8. Sept. 1885.

8. **Gaardmand Jens Christian Dams Skolepræmielegat,** stiftet 1886 af Mette Marie Jensen, Enke efter Gaardmand i Bjærstrup Jens Christian Dam (f. 1794 † 29. Okt. 1878) med 200 Kr., hvis Renter tildeles 2 flittige og skikkelige Børn i Hørning Skole, fortrinsvis fra Bjærstrup, Dørup og Fregerslev Byer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af de i Hørning boende Sogneraadsmedlemmer, subsid. af Skolekommissionen. Testamente af Juni 1886.

Borum og Lyngby Sogne.

1. **Laurs Sørensen Bødkers Legat for værdige Trængende af begge Kjøn i Lyngby Sogn,** stiftet af Gaardeier i Yderup Laurs Sørensen Bødker (f. 24. Juni 1822 † 27. Sept. 1882) med 600 Kr., nu 670 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og et af Sogneraadet valgt Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A. S. 205), stadf. 22. Sept. 1884.

2. **Jens Rasmussen Fogsgaards og Hustru Ane Fogsgaards Legat,** stiftet 1887 af Gaardmand i Borum Jens Rasmussen Fogsgaard (f. 18. April 1814 † 20. April 1895) og Hustru Ane Rasmusdatter (f. 31. Mai 1818 † 21. Jan. 1895) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hver 16. Dec. til 4 Trængende i Borum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet skal under Amtsraadets Tilsyn bestyres af Sogneraadsformanden og Bestyrerne for de Fattiges Kasse, men bestyres ifølge en af Legatstifteren paa Fundatsen under 24. Dec. 1891 foretagen og under 4. Febr. 1892 af Sogneraadet tiltraadt Tilføielse af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og Eieren af Gaarden Fogsgaard Matr.-Nr. 4 a i Borum. Fundats af 31. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 252), stadf. 26. Okt. 1888.

3. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.
4. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.
5. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.
6. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

Brabrand og Aarslev Sogne.

1. **Pastor Thomas Lillelunds Legat,** stiftet 1778 af Sognepræst til Aarslev og Tilst Thomas Lillelund (f. 9. April 1712 † 15. Mai 1781) med 1 Bibel til hver Gaardmand i nævnte Sogne og 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Skolebørn.

Legatet, der staaer i Brabrand Præstegaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 5. Jan. 1778 (Hofman XI, S. 286; Aarh. Amts Leg., S. 64), konfirm. 18. Febr. 1778.

2. **Brabrand Præsteenkesæde,** stiftet 1778 af Sognepræst til Brabrand og Kasted Jens Dons (f. 1708 † 15. Febr. 1779) med et Hus og Jord, hvoraf der 1880 solgtes en Parcel for 100 Kr., medens Huset og Resten af Jorden solgtes 1884 for 2,000 Kr., ialt 2,100 Kr., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten.

Kapitalen indestaaer under Kirkeministeriets Overtilsyn blandt Stiftsmidlerne. 'Rskr. 26. Aug. 1778 (utrykt). Rskr. 14. Juli 1884 (utrykt).

3. **Poul Sørensen Lofts Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Juli 1863 af Gaardeier i Aaby Poul Sørensen Loft med 1,000 Rdl., nu 2,415 Kr. 16 Ø., hvis Renter uddeles i 1 Portion paa 40 Kr, 2 paa 20 Kr., nu 1 paa 48 Kr., 2 paa 24 Kr., alt paa Livstid, til 3 trængende Familier, Enker eller Enkemænd i Brabrand By.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 15. Mai 1866, stadf. 11. Febr. 1867.

4. **Knud Rasmussens Legat for værdige Trængende af begge Kjøn i Aarslev Sogn,** stiftet 1881 af hans Arvinger, Gaardeier Rasmus Knudsen i Skivholme Terp og Møller Chr. Møller Rasmussen i Røde Mølle med 400 Kr., hvis Renter, event. med Fradrag af Udgifterne til Vedligeholdelsen af Knud Rasmussens Gravsted paa Aarslev Kirkegaard, uddeles i livsvarige Portioner til Trængende i Aarslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Medlemmer af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Okt. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 102), stadf. 15. Juni 1882.

Dallerup og Laasby Sogne.

1. **Hansens Legat,** af ubekjendt Oprindelse, stort 206 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige med 1/3 i Dallerup Sogn, 2/3 i Linaa Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadene. Ingen Fundats (Skand. Amts Leg., S. 55).

2. **Rosborgs Legat,** stiftet af Jacob Jensen Rosborg til Kalbygaard med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter 32 Kr. uddeles til Fattige i Dallerup Sogn, 24 Kr. til Fattige i Laasby Sogn og 24 Kr. til fattige Skolebørn i Laasby Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 14. Mai 1796 (Skand. Amts Leg., S. 64). Canc.-Skr. 9. Juli 1844 (Rskr. 1844, S. 203; Skand. Amts Leg., S. 66).

3. **Det Sommer'ske Legat** se Sjelle og Skjørring Sogne.

4. **Mag. Clemen Poulsons Legat** se Silkeborg og Linaa Sogne.

Dover og Venge Sogne.

1. **Peder Jensen Boes' Legat,** stiftet 1789 af Selveiergaardmand i Boes Peder Jensen og Hustru Margrethe Olesdatter (f. 1764 † 8. Nov. 1846) med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter 1/2 tilfalder Læreren i Boes, 1/2 en Husarm af Legatstifternes Slægt.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 10. Okt. 1789 (Skand. Amts Leg., S. 25), konfirm. 8. Jan. 1790.

2. **Ane Olesdatters Legat,** stiftet 1821 af Ane Olesdatter (f. 1762 † 3. Juli 1830), Enke efter Gaardmand i Haarby Søren Rasmussen, med 200 Rbd., nu 400 Kr., af hvis Renter 1/2 anvendes til nødvendige Bøgers Anskaffelse til Haarby Skole, 1/2 til Klæder til en eller flere af Venge Sogns Fattige, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats (Kskr. 1821, S. 346; Coll.-Tid. 1821, S. 791; Skand. Amts Leg., S. 278), konfirm. 28. Nov. 1821.

3. **Ane Rasmusdatters Legat,** stiftet af Ane Rasmusdatter af Alken (f. 1786 † 30. Mai 1858) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til gudelige Bøger til fattige Børn i Bjedstrup Skoledistrikt i Dover Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Skand. Amts Leg., S. 32).

4. **Jens Jensens Legat,** stiftet 1859 af Aftægtsmand i Nørre Vissing Jens Jensen (f. 1780 † 23. Aug. 1863) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter ved Nytaar uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af Jan. 1859 (Skand. Amts Leg., S. 31).

5. **Sognepræst Herman Peter Gudme Bruuns Legat,** stiftet 1867 af Lucie Charlotte Andresen (f. 20. Okt. 1808 † 1. Juli 1890), Enke efter Sognepræst til Dover og Venge Herman Peter Gudme Bruun (f. 6. Juli 1803 † 25. Jan. 1861), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Sept. 1867 (Skand. Amts Leg., S. 29), stadf. 3. April 1868.

6. **Jens Sørensens Legat,** stiftet 1871 af Ungkarl af Nørre Vissing Jens Sørensen (f. 19. Mai 1850 † 4. Dec. 1871) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., af hvis Renter 2/3 uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1/3 anvendes til Understøttelse for

ʒavede Børn eller unge Mennesker til god Undervisning og Uddannelse paa Folkeskole, Landvæsensinstitut o. l.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Testamente af 22. Sept. ı (Skand. Amts Leg., S. 32).

7. **Niels Olesens Legat,** stiftet 1875 af Arvingerne efter Ungkarl Niels esen af Illerup (f. 19. Jan. 1828 † 17. April 1875) med 1,000 Kr., hvis Renter inden ɜn uddeles i 4 Portioner paa 8 Kr. og 2 paa 4 Kr. til Trængende i Illerup udenfor tigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af Dec. 1875 (Min.-Tid. 1877 A, S. 26), stadf. 22. Febr. 1877.

8. **Jomfru Karen Iversen af Alken, hendes Mindelegat,** stiftet af ɪrdeier i Alken Ole Pedersen og Gaardeier i Skovslund Anders Pedersen til de om Karen Iversen (f. 25. Juli 1843 † 29. Jan. 1878) med 2,000 Kr., hvis Renter eles til fattige Syge i Dover Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Ole Pedersen, derefter af Sognepræsten og 2 Sognesmedlemmer. Fundats af 25. Juni 1878 (Min.-Tid. 1880 A, S. 168), stadf. 10. Dec. 1880.

9. **Gaardeier Anders Kristensens og Hustru Maren Jensens Legat,** et af Anders Kristensen (f. 16. Mai 1803 † 30. Nov. 1878) og Maren Jensen ›. Okt. 1808 † 13. Febr. 1870) med 1,500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i ʳer Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Sygekassemedlemmer.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Sogneraadsformanden, Sygekasseformændene og Eieren af Gaarden .-Nr. 1 i Hemstok, saafremt han er Descendent af Legatstifterne. Fundats af 22. Nov. 1879 (Min.-Tid. ‚ A, S 105), stadf. 27. Aug. 1880.

10. **Sognepræst Michelsens og Hustrus Legat til Vedligeholdelse disses Gravsteder paa Dover Kirkegaard,** stiftet 1890 af Børnene efter ;nepræst til Dover og Venge Frederik Nicolai Severin Michelsen (f. 7. April 6 † 9. Jan. 1873) og Hustru Annine Augusta Gottlieb (f. 15. Dec. 1812 † 12. Marts ɔ) med 250 Kr., hvis Renter af Sognepræsten hver Jul uddeles til en værdig trængende Mand eller Kvinde af Dover Sogn, mod at han eller hun renholder vstedet.

Legatet indestaaer under Kirkeministeriets Overtilsyn blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sogneten. Fundats af 9. Jan. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 68; G. R. 1890, S. 293), stadf. 11. April 1890.

11. **Sognepræst Herman Peter Gudme Bruuns Legat til Gravstedets dligeholdelse paa Dover Kirkegaard,** stiftet af hans Enke Lucie Charlotte dresen (se ovenfor 5) med 500 Kr., af hvis Renter 1/2 tildeles en Trængende af ʳer Sogn for Gravstedets Renholdelse, 1/2 tjener til dets Vedligeholdelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

Eistrup Sogn.

1. **Karen Marie Hansens Legat,** stiftet af Pigen af Nørre Snede Karen Marie Hansen († 10. Marts 1876) med 625 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Jan. 1878.

2. **Christen Sørensens Legat,** stiftet 1882 af Christen Sørensen med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Aug. 1882.

3. **Villads Nielsens og Hustrus Legat,** stiftet 29. Sept. 1882 af Villads Nielsen og Hustru Karen Marie Sørensen med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 29. Sept. 1882.

4. **Lærer I. Petersens og Hustrus Legat,** stiftet 1882 af Iver Petersen (f. 28. Okt. 1833 † 7. Mai 1895) og Hustru Mette Madsen med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Dec. 1882.

5. **Søren Christian Erik Sørensens Legat,** stiftet 1888 af Søren Christian Erik Sørensen (f. 12. Juni 1870 † 1888) med 600 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 5. Juni 1888.

6. **Rasmus Christensens og Hustrus Legat,** stiftet 1888 af Rasmus Christensen (Høgh) (f. 7. Juni 1828) og Hustru Ane Kirstine Madsen med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 7. Juni 1888.

7. **En god gammel Vens Legat** se Nørre Snede Sogn.

Elsted og Elev Sogne.

Peder Nicolai Sechers Legat se Todbjerg og Meilby Sogne i Randers Amt.

Endelave Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Fruering og Vitved Sogne.

1. **Fruering Præsteenkesæde,** oprettet 1793 af Geheimeraad Joachim Otto Schack-Rathlou til Stamhuset Rathlousdal (f. 13. Juli 1728 † 7. Juni 1800)

med et Hus, som nedbrændte 23. April 1893 og ikke senere er opført. En Enke paa Kaldet nyder Renten af Assurancesummen, som er 934 Kr. 15 Ø.

Kapitalen indestaaer under Kirkeministeriets Overtilsyn blandt Stiftsmidlerne. Rskr. 22. Febr. 1793. Min.-Skr. 17. Jan. 1894 (utrykt).

2. **Schack-Rathlous Legat til Degnen i Fruering**, stiftet 1794 af den Samme og Hustru Øllegaard Charlotte Juul (f. 5. Okt. 1738 † 20. Mai 1798) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Degnen i Fruering.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn indestaaer blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Stiftsøvrighedens og Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Rathlousdal. Testamente af 8. Sept. 1794 (Skand. Amts Leg., S. 39 og 40).

3. **Rasmus Eriksens og Ane Marie Rasmusdatters Legat**, stiftet ved Testamente af 26. Juni 1798 af Rasmus Eriksen i Skaarup og Hustru Ane Marie Rasmusdatter med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Skaarup Bys Skoleholder, er opvoxet til 600 Kr., hvis Renter nu anvendes til at lette Skolegangen for forældreløse eller uformuende Forældres Børn fra Skaarup By.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres af Sognepræsten og 2 Bymænd af Skaarup. Testamente af 26. Juni 1798 (Skand. Amts Leg., S. 40), konfirm. 31. Aug. 1798. Fundats (Min.-Tid. 1871 A, S. 183; G. R. 1871, S. 256; Skand. Amts Leg., S. 44), stadf. 22. Aug. 1871.

4. **Det Damgaard'ske Legat**, stiftet 1845 af Selveiergaardmand i Hvolbæk, Sognefoged Peder Sørensen Damgaard (f. 1791 † 29. Sept. 1845) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tildeles 2 af de værdigste Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 21. Sept. 1845 (Skand. Amts Leg., S. 34).

5. **Jensine Mikkelsens og Arvingers Legat**, stiftet 1881 af Arvingerne efter Jensine Mikkelsen (f. 24. Febr. 1844 † 12. Juli 1880) med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 1 eller flere Trængende i Vitved Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden og Sogneraadsmedlemmerne i Vitved Sogn. Fundats af 30. Nov. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 107), stadf. 4. Juli 1882.

6. **Thomas Rasmussens og Hustru Mariane Jensens Legat for værdige Trængende i Fruering Sogn**, stiftet af Aftægtsmand af Hvolbæk Thomas Rasmussen (f. 25. Mai 1810 † 8. Sept. 1887) og Hustru Mariane Jensen (f. 1818 † 31. Okt. 1875) med 800 Kr., 1889 forøget af Gaardeier i Hvolbæk Søren P. Paulsen (f. 28. Okt. 1849) med 200 Kr., nu ialt 1,000 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i livsvarige Portioner paa ikke mindre end 4 Kr. til Trængende i Fruering Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres undes Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Juli 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 178), stadf. 29. Dec. 1880. Fundats af 8. Jan. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 154), stadf. 2. Mai 1889.

7. **Det Schack-Rathlou'ske Legat** se Gosmer og Halling Sogne.

Gangsted og Søvind Sogne.

1. **Gedske Lucasdatters Legat,** stiftet 1705 at Gedske Lucasdatter (f. 1651 † 1705), Enke 1° efter Bertel Fædder, 2° efter Forpagter paa Bramminge Lauritz Friis († 1699), med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde Sognepræsten, mod at han vedligeholder Legatstifterindens og hendes anden Mands Begravelse i Gangsted Kirke, og 10 Rdl., nu 20 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Søvind.

Legatet, der staaer i Elbæk Præstegaard, bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 3. Aug. 1705 (Hofman II, S. 216 og 315; Skand. Amts Leg., S. 123), konfirm. 9. Okt. 1706. Min.-Skr. 16. Marts 1857 (Skand. Amts Leg., S. 123).

2. **Hans Christensen Juuls Legat,** stiftet 1769 af Hans Christensen Juul til Tyrrestrup, Viskum og Himmestrup (f. 22. Marts 1695 † 2. Okt. 1769) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 20 Kr. tilfalde Læreren i Aaes, 44 Kr. uddeles til Fattige af Tyrrestrup Gods i Søvind Sogn.

Legatet, der staaer i Tyrrestrup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Gavebrev af 24. Jan. 1769 (Hofman XI, S. 372; Skand. Amts Leg., S. 123; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV, S. 69). Fundats af 30. Juli 1770 (Hofman XI, S. 374). Min.-Skr. 16. Marts 1857 (Skand. Amts Leg., S. 125).

3. **Provst Jordhøys Legat,** stiftet 1770 af Sognepræst til Gangsted og Søvind, Provst Laurits Hansen Jordhøy (f. 1704 † 2. Dec. 1794) og Hustru Mille Hansdatter Juul (f. 1717 † 20. Mai 1795) med 500 Rdl., nu 119 Kr. 29 Ø., hvis Renter tilfalde Lærerne i Gangsted med $^{5}/_{10}$, i Aaes med $^{2}/_{10}$ og i Søvind med $^{3}/_{10}$.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 30. April 1770 (Hofman XI, S. 373; Skand. Amts Leg., S. 126; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV, S. 71).

4. **Madame Dalsgaards Legat,** stiftet af Johanne Justine Søltoft (f. 2. Nov. 1723 † 8. Dec. 1786), Enke efter Iver Jensen Dalsgaard († 31. Mai 1771), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Tyrrestrup Gods.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Tyrrestrup Hovedgaard og Sognepræsten. Skiftebrev af 27. Sept. 1791 (Skand. Amts Leg., S. 125; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV, S. 70).

5. **Jomfru Juuls Legat,** stiftet af Ane Cathrine Juul (f. i Mai 1721 † 17. Jan. 1791) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Tyrrestrup Gods.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Tyrrestrup Hovedgaard og Sognepræsten. Skiftebrev af 27. Sept. 1791 (Skand. Amts Leg., S. 125; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV, S. 70).

6. **Hendrik Rasmussens og Hustru Margrethe Andersdatters Legat,** stiftet 1829 af Gaardmand i Aggestrup Hendrik Rasmussen (f. 1767 † 21. Juni 1842) og Hustru Margrethe Andersdatter (f. 1769 † 9. Juni 1838) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tildeles 2 Fattige, 1 af Gangsted Sogn, 1 af Søvind Sogn, fortrinsvis af Legatstifternes Familie.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 27. Juli 1829 (Skand. Amts Leg., S. 121), konfirm. 28. Dec. 1829.

7. **Jens Sørensens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 16. Jan. 1861 af Gaardmand i Gangsted Jens Sørensen (f. 1797 † 28. Jan. 1868) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 3—4 trængende Familier i Gangsted Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til trængende Arvinger efter Legatstifteren og hans Hustru Johanne Marie Folmersdatter (f. 7. April 1805 † 23. Sept. 1856).

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Juni 1870 (Skand. Amts Leg., S. 129).

8. **Jens Carl Brøchners Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Aug. 1861 af Kateket i Bogense Jens Carl Brøchner (f. 18. Marts 1817 † 27. Aug. 1866) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af Marts 1869, stadf. 9. Mai 1869.

9. **Lucie Søltofts Legat for fattige Konfirmander i Søvind Skoledistrikt,** stiftet 1867 af Ole Johan Søltoft til Tyrrestrup (f. 17. Mai 1807 † 21. Juni 1878) og Hustru Henriette Christiane Emilie Fischer (f. 10. April 1808 † 18. Jan. 1883) til Minde om deres Datter Lucie (f. 9. Marts 1845 † 4. Okt. 1867) med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter tildeles et enkelt Barn.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn indestaaer blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og den Ældste af den Søltoft'ske Familie i Søvind Sogn eller de nærmest tilgrænsende Sogne, ellers Sogneraadsformanden. Fundats af 24. Dec. 1867 (G. R. 1868, S. 261; Skand. Amts Leg.. S. 127), konfirm. 31. Marts 1868.

10. **C. C. Brøchners Legat,** stiftet 1876 af Kjøbmand i Hull Carl Christian Brøchner (f. 22. Dec. 1814 † 12. Juni 1882) med 150 Lstl., hvis Renter uddeles til Julen til 3 fattige Familier i Elbæk.

Legatet bestyres af Exekutorerne i Legatstifterens Bo i Hull og uddeles af Sognepræsten og Formanden for de Fattiges Kasse. Testamente af 21. Juni 1876.

11. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Fideikommis** se Vær og Nebel Sogne.

Gjern og Skannerup Sogne.

1. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

2. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

3. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

4. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

Gosmer og Halling Sogne.

1. **Gosmer Hospital,** oprettet 1756 af Dorthea Sophie Schack (f. 16. Juni 1682 † 4. April 1771), Enke efter Geheimeraad og Jægermester Christian Rathlou

til Stamhuset Rathlousdal (f. 12. Nov. 1677 † 5. Juni 1752), til 8 Lemmer med en samlet Pengehjælp af 139 Rdl. 2 Mk. 1836 fastsattes Lemmernes Antal af Kammerherre, Major Niels Rosenkrantz von Holstein-Rathlou til Stamhuset Rathlousdal (f. 22. Febr. 1786 † 22. Mai 1846) til 16 og Pengehjælpen til 2 Rdl. maanedlig, 1868 bestemtes Lemmernes Antal af Christian Frederik Emil von Holstein-Rathlou til Stamhuset Rathlousdal (f. 11. Nov. 1849) til 12 og 1892 af Samme til 6 med en maanedlig Pengehjælp af 12 Kr. til hver.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Rathlousdal. **Fundats** af 17. April 1756 (Hofman II, S. 337, III, S. 205; Aarh. Amts Leg., S. 34), konfirm. 9. Juli 1756. **Tillægsfundats** af 23. Nov. 1838 (Rskr. 1839, S. 1; Aarh. Amts Leg., S. 48), konfirm. 2. Jan. 1839. Min.-Skr. 16. April 1861. Tillægsfundats af 24. April 1868 (Dep.-Tid. 1868, S. 1011), konfirm. 7. Juli 1868. Tillægsfundats af 14. Marts 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 267), stadf. 29. Aug. 1892.

2. **Det Schack-Rathlou'ske Legat,** stiftet 1790 af Geheimeraad Joachim Otto Schack-Rathlou til Stamhuset Rathlousdal (f. 13. Juli 1728 † 7. Juni 1800) og Hustru Øllegaard Charlotte Juul (f. 5. Okt. 1738 † 20. Mai 1798) med 8,300 Rdl., nu 16,600 Kr., af hvis Renter 40 Kr. tilfalde Besidderen af Rathlousdal for Vedligeholdelsen af Legatstifterens Begravelseskapel ved Gosmer Kirke, 284 Kr. uddeles til Trængende paa Gersdorffslunds Gods i Saxild og Rude Byer af Sognepræsten til Gosmer og Halling, 236 Kr. uddeles til Trængende paa Rathlousdals Gods i Odder, Torrild, Vedsted og Hundslund Sogne af Sognepræsterne lige meget til hver, 21 Kr. 33 Ø. uddeles til Fattige paa Rathlousdals Gods i Fruering og Vitved Sogne af Sognepræsten til Fruering og Vitved; til Uddeling af Bibler faaer Sognepræsten til Gosmer og Halling 28 Kr., Sognepræsterne til Odder, Torrild-Vedslet og Hundslund hver 11 Kr. 34 Ø., Sognepræsten til Fruering og Vitved 6 Kr. 65 Ø.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn indestaaer blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Rathlousdal. Fundats af 23. Juli 1790 (Rskr. 1790, S. 435; Aarh. Amts Leg., S. 26; Skand. Amts Leg., S. 36), konfirm. 30. Juli 1790.

3. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Gosmer og Halling Kommune,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 27. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med 3,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. til 5 Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. **Fundats** af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A. S. 114; G. R. 1890, S. 315), stadf. 23. Mai 1890.

4. **Geheimeraadinde Rathlous Legat** se Odder Sogn.

5. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Udstyrslegat, Tjenestetyendelegat og Skolelegat for Hads Herred** se Odder Sogn.

Grundfør og Spørring Sogne.

1. **Hans Rosborg** til Haraldslund og Hustru Helle Madsdatter gav 1732 en Skole til Grundfør By, mod at Læreren skulde vedligeholde deres grundmurede Begravelse i Kirketaarnet.

Begravelsen existerer ikke længer. Fundats af 1. Juni 1732 (Hofman II, S. 154; Aarh. Amts Leg., S. 82).

2. **Anders Rasmussen Basses Legat,** stiftet 1804 af Ungkarl Anders Rasmussen Basse († 1804) med 100 Rdl., nu 62 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende i Spørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet indestaaer under Indenrigsministeriets Overtilsyn blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Mai 1804 (Aarh. Amts Leg., S. 80).

3. **Trues Legat,** stiftet 1855 af Instrumentmager i Grundfør Peder Mikkelsen True († 23. Dec. 1857) med 100 Rdl., hvoraf ½ er anvendt til et Monument paa hans Grav paa Grundfør Kirkegaard, Renten af ½ tjente til Gravens Vedligeholdelse i 25 Aar.

Legatet er 1882 inddraget blandt Grundfør Kirkes Midler. Testamente af 30. Dec. 1855.

4. **Legat af forhenværende Elever paa Landvæsensinstitutet Haraldslund til Indkjøb af gudelige Bøger til værdige og trængende Konfirmander i Grundfør Pastorat,** stiftet 1856 med 67 Rdl., nu 134 Kr.

Legatet indestaaer under Kirkeministeriets Overtilsyn blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten. Fundats af 25. Juni 1856 (Kskr. 1856, S. 179; G. R. 1856, S. 165; Aarh. Amts Leg., S. 80).

5. **Jens Bonnesens Legat for værdige Trængende af begge Kjøn i Spørring Sogn,** stiftet af Aftægtsmand i Spørring Jens Bonnesen (f. 1816 † 16. Marts 1883) med 400 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Febr. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 203), stadf. 22. Sept. 1884.

6. **Dines Rasmussens og Hustru Nikoline født Jensens Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Jan. 1888 af Christen Dinesen i Spørring (f. 1830 † 22. Jan. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Portioner til ældre, værdige Trængende i Spørring Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 21. Sept. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 59; G. R. 1892, S. 285), stadf. 9. Febr. 1892.

7. **Anker Jørgen Sechers Legat** se Tilst og Kasted Sogne.

Gylling Sogn.

1. **Det Bornemann'ske Legat,** stiftet af Hedevig Margrethe Bornemann (f. 16. Aug. 1679 † 7. Febr. 1749), Enke 1° efter Etatsraad Bendix Lasson til Aakjær (f. 1663 † 1717), 2° efter Oberst Matthias Rosenørn til Aakjær og Damgaard

(f. 19. April 1676 † 29. Juli 1725), med 5 Rdl. aarlig til Degnen for at holde daglig Morgenandagt. Legatet, 10 Kr. aarlig af Falling Kirke, tilfalder nu Skolevæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Hofman II, S. 339).

2. **Isak Andersens Legat,** stiftet 1861 af Gaardmand i Gylling Isak Andersen (f. 1790 † 1. Marts 1862) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Testamente af 9. Sept. 1861.

3. **Mariane Rasmussens Legat,** stiftet ved testamentariske Dispositioner af 13. Dec. 1871 og 4. Nov. 1872 af Mariane Rasmussen (f. 29. April 1849 † c. 1874) med 686 Rdl. 3 Mk. 11 Sk., hvis Renter ere oplagte til 1,400 Kr. og uddeles til trængende, unge Piger eller Karle til deres Uddannelse paa Højskoler o. l.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 30. Juni 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 191; G. R. 1874, S. 326), stadf. 13. Nov. 1874.

4. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Gylling Sogns Kommune,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Hustru Øllegaard Petersen (f. 27. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med 800 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i Portioner paa ikke under 10 Kr. til 2 Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 120; G. R. 1890, S. 316), stadf. 23. Mai 1890.

5. **Søren Sørensens Legat,** stiftet ved 1872 af Søren Sørensen i Gylling (f. 18. Okt. 1812 † 30. April 1877) og Hustru med 400 Rdl., nu 800 Kr., af hvis Renter 4 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af nogle Gravsteder, Resten uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

6. **Det Bornemann-Lasson'ske Legat** se Ørting og Falling Sogne.

Hammel, Voldby og Søby Sogne.

1. **Oberst Benzons Legat,** stiftet 1758 af Oberst Hans Benzon (f. 1698 † 1758) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til fattige, vanføre Mennesker samt uforsørgede, umyndige Børn paa Grevskabet Friisenborg.

Legatet, der staaer i Grevskabet Friisenborg, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Grevskabets Besidder. Testamente af 16. Juni 1758 efter fac. test. af 11. Febr. 1750 (Skand. Amts Leg., S. 46). Fundats af 27. Sept. 1758 (Skand. Amts Leg., S. 47).

2. **Hammel Hospitals Penge,** stiftede af Geheimekonferensraad, Generalløitnant, Greve Christian Friis til Grevskabet Friisenborg (f. 28. Jan. 1691 † 23. Juni

1763) med et Hus i Hammel til 8 Fattige, hvilket 1848 blev overladt til Kommunen til Fattighus, og med 294 Rdl. 33 Sk., nu 300 Kr. aarlig af Grevskabet til 15 Trængende.

Legatet bestyres af Grevskabets Besidder. Ingen Fundats (Hofman III, S. 56; Skand. Amts Leg., S. 45).

3. **Blichfeldts Legat,** stiftet 1767 og 1769 ved konfirm. Testamente af Kirstine Lou († 24. Sept. 1769), Enke efter Sognepræst til Hvorslev og Gjerning Amadæus Knudsen Blichfeldt (f. 1698 † 28. Juli 1731) med 100 Rdl. til Hammel Hospital.

Legatet kjendes ikke mere og er mulig indgaaet under Hammel Hospitals Penge (Hofman XI, S. 418).

4. **Arnt Knudsens Legat,** antagelig stiftet 1775 med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til Fattige paa Grevskabet Friisenborg.

Legatet, der staaer i Grevskabet Friisenborg, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Grevskabet. Ingen Fundats (Skand. Amts Leg., S. 45).

5. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg,** stiftet 1786 af Grevinde Christine Sophie Friis til Grevskabet Friisenborg (f. 22. Jan. 1713 † 5. Okt. 1787), Enke efter Geheimekonferensraad, Generalløitnant, Overkammerherre, Overstaldmester, Greve Erhard Wedell (f. 1710 † 10. Nov. 1786), med hele hendes efterladte Formue, udlagt med 9,052 Rdl. 6 Sk., nu 20,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., anvendes til Jordemodervæsenets og Skolevæsenets Fremme paa Grevskabet Friisenborg.

Legatet, der staaer i Grevskabet Friisenborg, bestyres af dettes Besidder. Testamente af 12. Marts 1787 (Skand. Amts Leg., S. 50).

6. **Byrielsholms Legat,** stiftet 1889 af Helene Kirstine Nielsen (f. 18. April 1818 † 13. Dec. 1892), Enke efter Gaardeier paa Byrielsholm Anders Andersen Byriel (f. i Marts 1810 † 4. Febr. 1889), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Voldby Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Fundats af 18. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 289; G. R. 1889, S. 167), stadf. 1. Sept. 1889.

Harlev og Framlev Sogne.

1. **Giennet Kragengelt** († 1567), Mogens Løvenbalks til Harlevholm gav 2 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdk. Hartkorn til Sognepræsten.

Hofman II, S. 298.

2. **Det Lodberg'ske Legat,** stiftet 1786 af Studiosus Christian Johan Lodberg Krarup (f. 25. Juni 1765 † 2. Okt. 1820 som Amtsprovst og Sognepræst til Borris og Faster), Christian Nielsen Krarup (f. 5. Jan. 1768 † 13. Juni 1833 som Konsistorialassessor og Sognepræst til Vivild og Veilby) og Constance Krarup (f. 1769 † 23. Juni 1827 som Enke efter Sognepræst til Stadil Lars Brøllund f. 1755 † 11. Dec. 1818) til Minde om deres Mormoder Øllegaard Jensdatter Harlev

(† 1785), Enke efter Provst, Sognepræst til Harlev og Framlev Christian Lodberg (f. 1685 † i Okt. 1761), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 11. Aug. 1786 (Rskr. 1786, S. 621; Aarh. Amts Leg., S. 94), konfirm. 3. Nov. 1786.

3. **Jens Lassens Legat,** stiftet 1804 af Jens Lassen til Tarskov Mølle med nogen Tiende, som solgtes for 80 Rdl., af Skifteforvalteren forøgede til 115 Rdl., omskrevne til 92 Rdl., nu 184 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Harlev Sogn.

Legatet, der under Indenrigsministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 24. Nov. 1804 (Aarh. Amts Leg., S. 97).

4. **Jens Andersens og Hustru Christence Nielsdatters Legat,** stiftet 1806 af Jens Andersen og Christence Nielsdatter med 100 Rdl., nu 375 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 18. Febr. 1806 (Aarh. Amts Leg., S. 99), konfirm. 25. April 1806.

5. **Det Hofmann'ske Legat,** stiftet af Madame Hofmann med 100 Rdl. D. C., nu 50 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Harlev Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Provsten og uddeles af Sognepræsten. Stiftsøvrigheds-Resolution af 3. Febr. 1813 (Aarh. Amts Leg., S. 101).

6. **Ove Jensens Legat,** stiftet 1821 af Opholdsmand i Hørslevgaard Ove Jensen (f. 1735 † 22. Jan. 1821) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Framlev Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Provsten og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 15. Jan. 1821 (Aarh. Amts Leg., S. 101).

7. **Poul Sørensen Lofts og Hustru Christiane Nielsdatters Legat,** stiftet 1863 af Gaardeier i Aaby Poul Sørensen Loft med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 1 paa 40 Kr., 2 paa 20 Kr., til trængende Familier, Enker eller Enkemænd i Framlev By udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 15. Mai 1866, konfirm. 11. Febr. 1867.

8. **Ludvig Schucanys og Hustru Maren Marie Schucany født Buhmanns Legat,** stiftet af Sidstnævnte med 600 Kr., hvis Renter uddeles til Nytaar af Sognepræsten og Sogneraadsformanden til Trængende i Harlev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 10. Okt. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 131), stadf. 27. Okt. 1877.

Hasle, Skeiby og Lisbjerg Sogne.

1. **Mikkel Kaaes Præmielegat,** stiftet 1831 af Mikkel Kaae til Graa Mølle († 24. Juli 1834) med 650 Rdl., nu 1,300 Kr., hvis Renter anvendes til 3 Præmier for Flid, 3 for Sædelighed i Lisbjerg Skole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Skolekommissionen i Forbindelse med Skolelærerne. Testamente af 30. April 1831 (Aarh. Amts Leg., S. 72). Rskr. 14. Febr. 1835. Rskr. 4. Marts 1843.

2. **Mikkel Kaaes Brudeudstyrslegat,** stiftet 1831 af den Samme med 1,000 Rdl., nu 2,166 Kr. 49 Ø., hvis Renter hvert 2. eller 3. Aar tildeles en fattig, almindelig bekjendt sædelig og fra alle Sider agtet Pige fra Lisbjerg Sogn, ikke under 22 Aar gammel.

Legatet, der indestaaer blandt Amtsfattigkassens Midler, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Skolelærerne og Sogneraadsmedlemmerne i Lisbjerg Sogn. Testamente af 30. April 1831 (Aarh. Amts Leg., S. 73). Rskr. 14. Febr. 1835. Rskr. 4. Marts 1843.

3. **Mikkel Kaaes Gravstedslegat,** stiftet 1831 af den Samme med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter en fattig Familie nyder 12 Kr. forat vedligeholde Legatstifterens og hans Hustrus Gravminde paa Lisbjerg Kirkegaard, Sognepræsten 4 Kr. for Tilsynet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 30. April 1831 (Aarh. Amts Leg., S. 74).

4. **Niels Lassens Legat for værdige ældre Trængende af begge Kjøn i Lisbjerg Sogn,** stiftet af Aftægtsmand i Lisbjerg Terp Niels Lassen (f. 27. Mai 1798 † 13. Jan. 1879) med 1,000 Kr., hvis Renter hver Juni og Dec. uddeles paa Livstid til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 24. Okt. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 79), stadf. 4. Juni 1880.

5. **Mogens Rasmussens Legat for værdige Trængende i Lisbjerg Sogn,** stiftet ved Testamente af 28. Juni 1879 af Gaardeier i Lisbjerg Terp Mogens Rasmussen (f. 16. Juli 1808 † 3. April 1883) med 800 Kr., hvis Renter uddeles inden Jul og inden Marts Maaneds Udgang til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer i Lisbjerg. Fundats af 21. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 226), stadf. 27. Okt. 1884.

6. **Landsthingsmand Niels Rasmussens og Hustru Johanne Pedersdatters Legat for Fattige og Trængende i Lisbjerg Sogn,** stiftet ved Testamente af 2. April 1880 af Niels Rasmussen i Lisbjerg Terp (f. 26. Juni 1820 † 16. Jan. 1886) og Johanne Pedersdatter (f. 25. Nov. 1814 † 21. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen paa Livstid til 4 Fattige udenfor Fattigvæsenet, som ved egen Flid have erhvervet sig et Hus.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden og en Mand og en Kvinde af Sognet. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 13. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 148), stadf. 10. April 1893.

7. **Landsthingsmand Niels Rasmussens og Hustru Johanne Pedersdatters Legat for Medlemmer af Sygeforeningen for Hasle-Skeiby-Lisbjerg Sogne,** stiftet ved de Sammes Testamente af 2. April 1880 med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 4 livsvarige Portioner til trængende Medlemmer af Foreningen udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden og 2 af Foreningens Medlemmer. Fundats af 13. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 166), stadf. 13. April 1893.

8. **Landsthingsmand Niels Rasmussens og Hustru Johanne Pedersdatters Legat,** stiftet ved de Sammes Testamente af 2. April 1880, bestaaer af en Jordlod paa c. 7 Tdr. Land, Matr.-Nr. 26 af Lisbjerg Terp, Lisbjerg Sogn, af Hartkorn 4 Skpr. 1 Fdk. 1½ Alb., som skal tjene til almennyttig Brug, f. Ex. en Friskole, en Folkehøiskole eller til en Valgmenighed. Driftsoverskuddet skal henlægges indtil videre.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardeier Peter Nielsen i Lisbjerg Terp, Gaardeierske Ane Nielsen i Lisbjerg Terp og Gaardeier Rasmus Nielsen i Elev. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 11. April 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 415), stadf. 18. April 1893.

9. **Gaardeier af Lisbjerg Peder Jensen Sommers og Hustru Ane Nielsdatters Legat,** stiftet 1889 af Slægtninge af Peder Jensen Sommer (f. 19. Nov. 1802 † 3. Jan. 1878) og Ane Nielsdatter (f. 25. April 1806 † 31. Dec. 1869) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 8 Portioner, 4 forinden Jul og 4 i Marts, til Trængende i Lisbjerg Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 21. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 236), stadf. 16. Sept. 1890.

Holme og Tranbjerg Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Hundslund Sogn.

1. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Hundslund Kommune,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 27. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med 800 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 122; G. R. 1890, S. 314). stadf. 23. Mai 1890.

2. **Geheimeraadinde Rathlous Legat** se Odder Sogn.
3. **Det Schack-Rathlou'ske Legat** se Gosmer og Halling Sogne.
4. **Bodil Hoffgaard sal. de Lichtenbergs Legat** se Vær og Nebel Sogne.

Hvilsted Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Hvirring og Hornborg Sogne.

1. **Kancelliraad Marcussens og Frues Legat,** stiftet 1764 af Hans arcussen til Rask og Hustru Cathrine med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, ›Ct., uddeles til Trængende paa Rasks Gods med 1/3 i Hvirring Sogn, 1/3 i Hornborg ›gn, 1/3 i Uldum Sogn i Veile Amt.

Legatet, der staaer i Rask Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelserne for de ttiges Kasser. Fundats af 7. Mai 1766 (Hofman XI, S. 338; Skand. Amts Leg., S. 73). Min.-Skr. 26. Okt. 51 (utrykt).

2. **The- og Porcellænshandler Christensens Legat,** stiftet 1826 af The- ; Porcellænshandler i Kjøbenhavn Lauritz Christensen og Hustru Hedevig arie Hansen med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Hjælp for :tige Børn i Skolen for den Del af Hvirring Sogn, som forhen har ligget til Bjerre-ards Gods, fortrinsvis af Legatstifternes Paarørende.

Legatet bestyres af Sognepræsten og 4 af de ældste og kyndigste Sognemænd. Testamente af Nov. 1826 (Skand. Amts Leg., S. 76), konfirm. 5. Juli 1838.

3. **Hans Mikkelsens Mindelegat,** stiftet 1890 efter Aftægtsmand i Trebjærre ans Mikkelsen (f. 1811 † 2. Jan. 1890) med 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles Trængende i Hvirring Sogn.

Legatet, der er indbetalt i de Fattiges Kasse, bestyres under Sogneraadets Tilsyn af dens Be-relse. Gavebrev af 12. Juni 1890.

Hylke Sogn.

1. **Birgitte Gøye** († 26. Juli 1574), Enke efter Herluf Trolle (f. 14. Jan. 16 † 25. Juni 1565), gav 1566 en Gaard i Hylke til Præstegaard.

Fundats af 16. Marts 1566 (Hofman II, S. 301).

2. **Niels Jensen Gundersens og Hustru Karen Marie Christens-ıtters Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Aug. 1875 af Gaardeier i Ustrup Niels nsen Gundersen (f. 1810 † 24. Febr. 1882) og Karen Marie Christensdatter

(f. 1817 † 5. Febr. 1883) med 800 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 4 lige store, livsvarige Portioner til Trængende i Ustrup udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 24. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 58; G. R. 1885, S. 201), stadf. 6. Mai 1885.

Kattrup, Ørridslev og Tolstrup Sogne.

1. **Niels Olsen Lunds Legat,** stiftet 1804 af Niels Olsen Lund i Hoved med 50 Rdl., nu 59 Kr. 27 Ø., hvis Renter tilfalde Kattrup Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 8. Marts 1804 (Skand. Amts Leg., S. 110).

2. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Fideikommis** se Aarhus Amt 1.

3. **Bodil Hoffgaard sal. de Lichtenbergs Legat** se Vær og Nebel Sogne.

Klovborg, Tyrsting og Grædstrup Sogne.

1. **Thygesons Legat,** stiftet 1758 af Justitsraad Emanuel Thygeson til Mattrup (f. 11. Nov. 1703 † 18. Juli 1764) og Hustru Karen Lenz, Enke efter Agent Andreas Bjørn († 27. Jan. 1750), med 1,000 Rdl. og 1810 af Justitsraad Thyge Jesper de Thygeson (f. 10. Nov. 1738 † 17. April 1822) forøget med 5,000 Rdl., ialt nu 2,751 Kr. 16 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 3. Nov. med 1/3 til de Fattige paa Mattrup Gods i Klovborg, Tyrsting, Grædstrup, Ring og Føvling Sogne, 1/3 til fattige, forældreløse Børn paa Godset, 1/3 til fattige Drengebørns Opdragelse i deres 7.—10. Aar.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Mattrup, Sognepræsten og Sognepræsten til Ring og Føvling. Fundats af 16. Aug. 1758 (Skand. Amts Leg., S. 176). Fundats af 31. Aug. 1812 (Rskr. 1812, S. 313; Coll.-Tid. 1814, S. 513; Skand. Amts Leg., S. 181), konfirm. 6. Nov. 1812.

2. **Jens Sørensen Nørskovs og Hustru Marie Lassens Legat,** stiftet af Jens Sørensen (Nørskov) (f. c. 1800 † 7. Mai 1874) med 1,200 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 3 lige store Portioner til Trængende i Grædstrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Dec. 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 41), stadf. 27. Marts 1875.

3. **Niels Peter Jensen af Vingumgaards Legat,** stiftet af Niels Peter Jensen (f. 26. Jan. 1835 † 28. Febr. 1882) med 600 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende i Grædstrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 154), stadf. 20. Aug. 1883.

4. **Sognefoged Ole Kristensens og Hustru Abelone Kristensens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 22. Dec. 1888 af Abelone Kristensen (f. 14. Dec. 1824), Enke efter Sognefoged i Klovborg Ole Kristensen (f. 26. Mai 1828 † 10. Dec. 1888), med 800 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Portioner til værdige Trængende i Klovborg Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 32). stadf. 8. Febr. 1890.

Lading, Faarup og Sabro Sogne.

1. **Det Reenberg'ske Legat,** stiftet 1740 af Justitsraad, Landsdommer Thøger Reenberg til Ristrup (f. 10. Okt. 1656 † 24. Juni 1742) med 320 Rdl., 1745 af hans Søn, Major Frederik Reenberg til Ristrup (f. 1697, begr. 17. April 1755) forøget med 200 Rdl., af Sidstnævnte og Hustru Beate Dorothea Bielke (f. 1698, begr. 5. Nov. 1755) atter 1747 forøget med 480 Rdl. og 1753 med 250 Rdl., ialt nu 2,500 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., Læreren i Sabro nyder 24 Kr. 94 Ø., de Fattige paa Ristrup Gods i Faarup og Sabro Sogne 75 Kr. 6 Ø.

Legatet, der staaer i Hovedgaarden Ristrup, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og uddeles til de Fattige efter Sognepræstens Forslag. Fundats af 4. Sept. 1747 og 22. Okt. 1753 (Aarh. Amts Leg., S. 131).

2. **Hans von Folsachs Mindelegat,** stiftet 1875 af Arvingerne efter Hans Folsach til Ristrup (f. 30. Aug. 1805 † 14. Aug. 1873) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 5 paa 50 Kr., 2 paa 40 Kr., 3 paa 30 Kr. og 1 paa 20 Kr. til Trængende i Sabro og Faarup Sogne udenfor Fattigvæsenet, hvorhos Hans Folsachs Gravsted paa Sabro Kirkegaard holdes i god Stand.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Ristrup, Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats (Min.-Tid. 1875 A, S. 150), stadf. 22. Okt. 1875.

3. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

4. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

5. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

6. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

Linnerup og Hammer Sogne.

1. **Grevinde Holcks Legat,** stiftet 1808 af Mariane Dorthea de Trappaud († 18. Febr. 1808), Enke efter Greve Burchard Georg Holck (f. 1747 † 8. Juni 1785) med 5,100 Rdl., omskrevne til 850 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter Nytaarsdag uddeles til Fattige i Hammer Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 4/18. Jan. 1808 (Skand. Amts Leg., S. 191).

2. **Mads Christensens og Jens Christensens Kirkelegat,** stiftet a Gaardeier i Koustrup Mads Christensen (f. 1811 † 8. Febr. 1891) og Gaardeie Hage Jens Christensen (f. 1782 † 7. Juli 1867) med 100 Rdl., nu 200 Kr. ti Hammer Kirke.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Ingen Fundats.

3. **Mads Christensens og Jens Christensens Skolelegat,** stiftet af d Samme med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Bøger til trængende Børn i Hammer Skole.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Ingen Fundats.

Lundum og Hansted Sogne.

1. **Hansted Hospital,** oprettet 1705 af Dorothea Hansdatter Lotteru (f. 3. Mai 1657 † 25. Jan. 1711), Enke efter Anders Jensen Tonboe til Hanstedgaar († 29. Juli 1697) med Hovedgaarden Hanstedgaard med Hansted og Lundum Sogne Kirke- og Kvægtiende, Kongetienden af Rind, Lee, Vinkel, Bigum og Nørre Ving Sogne i Viborg Amt. Hospitalet, som er brandforsikret for 113,800 Kr. og eier en Kapital af 1,226,265 Kr., optager 60 Personer (24 Mandfolk og 36 Fruentimmer), de nyde Husly, Kost, Lys og Varme, Lægehjælp og Medicin, og yder Understøttelse ti 325 Trængende, 200 Kr. til 50, 100 Kr. til 125 og 50 Kr. til 150. Trængende fr Hanstedgaards tidligere Gods have Fortrinsret. Hospitalet svarer 50 Tdr. Rug efte Kapitelstaxt til Horsens lærde Skole.

Hospitalet bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktion og under Herredsfogdens o Sognepræstens Inspektion af en Forstander. Fundats af 12. Mai 1705 (Hofman II, S. 302; Skand. Amts Leg. S. 88), konfirm. 3. Aug. 1705. Testamente af 10. Mai 1710 (Hofman II, S. 309; Skand. Amts Leg., S. 93) Høiesteretsdom 23. Juni 1813 (Rskr. 1834. S. 70 Not.). Rskr. 28. Febr. 1834 (Rskr.; Coll.-Tid. 1834, S. 277) Canc.-Skr. 22. April 1834. Min.-Skr. 7. Aug. 1858. Min.-Skr. 21. Juni 1862. Fundats af 10. Okt. 1870 (Dep. Tid. 1870, S. 909; Skand. Amts Leg., S. 98). Fundatstillæg af 27. Juli 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 290).

2. **Skolelærer P. Chr. Bays og Hustrus Legat for en trængend Enke i Lundum Sogn,** stiftet ved Testamente af 21. Juni 1872 af Peter Christia Bay (f. i Jan. 1814 † 14. Juni 1875) og Hustru Mette Sofie Christensen (f. 180 † 22. Okt. 1875) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Enke udenfor Fattig væsenet paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne i Lundum Sogn. Fundats af 30. Juni 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 88), stadf. 26. Mai 1879.

3. **Skolelærer P. Chr. Bays og Hustrus Legat til Vedligeholdelse af deres Gravsted i 50 Aar og efter denne Tids Udløb til Bedste for en trængende Skolelærerenke i Provstiet,** stiftet 1872 af de Samme med 200 Kr.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne i Lundum Sogn, efter 22. Okt. 1925 af Skoledirektionen. Fundats af 30. Juni 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 94; G. R. 1879, S. 172), stadf. 28. Juni 1879.

4. **Eskild Jørgensens Legat,** stiftet ved Testamente af 13. Marts 1885 af fhv. Gaardeier Eskild Jørgensen i Horsens (f. 4. Mai 1828 † 16. Marts 1885) med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til 2 Trængende i Raadved udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1891 A. S. 69), stadf. 7. Marts 1891.

5. **Bøttigers og Hustrus Guldbryllupslegat,** stiftet 1890 af Johan Peder Bøttiger (f. 27. Sept. 1810) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til 2—3 gamle Medlemmer af Sygekassen.

Legatet bestyres af Sygekassens Bestyrelse. Gavebrev af 16. Nov. 1890.

Lyngaa Sogn.

1. **Niels Friis Legat,** stiftet af Niels Friis til Farskov (f. 9. Okt. 1584 † 10. April 1651) med 100 Rdl. til fattige Børn i Lyngaa Sogn til Fremtarv i deres Skolegang.

Legatet er forsvundet (Hofman II; S. 324).

2. **Det Hiersing'ske Legat,** stiftet af Sognepræst til Lyngaa og Skjød Jørgen Hiersing (f. c. 1682 † 17. Sept. 1754) med 100 Rdl., nu 213 Kr. 37 Ø., hvis Renter uddeles Juleaften til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Lyngaa Sogn.

Legatet er inddraget under Lyngaa Sogns fattige Kasses Midler og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Hofman XI, S. 377; Aarh. Amts Leg., S. 142).

3. **Legat til Vedligeholdelse af afdøde Sognepræst til Lyngaa og Skjød Rasmus Schmidts og Hustrus samt Børns Gravsteder paa Lyngaa Kirkegaard,** stiftet af Cand. theol., Vinhandler i Bordeaux Peter Larsen Schmidt (f. 3. Sept. 1844 † 23. Okt. 1889, begr. paa Lyngaa Kirkegaard 26. Nov. 1889), Søn af Pastor Rasmus Malling Schmidt (f. 26. Jan. 1805 † 15. Jan. 1862) og Hustru Henriette Cathrine Worm (f. 1. Okt. 1816 † 20. Juni 1877), med 500 Kr., hvis Renter betales til en værdig Person i Lyngaa Sogn, mod at han vedligeholder Gravstederne.

Legatet indestaaer under Kirkeministeriets Overtilsyn blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 11. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 271; G. R. 1890, S. 391), stadf. 31. Okt. 1890.

4. **R. Knudsens og Hustrus Legat for værdige Trængende i Lyngaa Sogn,** stiftet ved Gavebrev af 25. Juni 1892 af Jensine Bertelsen (f. 3. Jan. 1837), Enke efter Rasmus Knudsen i Aarhus (f. 10. April 1817 † 25. Marts 1892), med 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 28. Mai uddeles til ældre Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A. S. 239), stadf. 8. Juni 1893.

5. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

6. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

7. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

8. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

9. **Læge F. B. Larsens Jubilæumslegat** se Vitten, Haldum og Hadsten Sogne.

Maarslet Sogn.

1. **Maarslet Hospital,** oprettet 1684 af Regitze Sophie Vind (f. 1660 † 10. Febr. 1692), Enke efter Baron Vilhelm Gyldenkrone til Baroniet Vilhelmsborg († 1683), siden gift med Geheimeraad, Baron Jens Juel til Baroniet Juellinge (f. 15. Juli 1631 † 25. Mai 1700), med et Hus ved Maarslet Kirke til 10 fattige Kvinder, hvortil hun lagde 13 Tdr. Rugmel, 13 Tdr. Bygmalt og 80 Rdl. om Aaret af Vilhelmsborg. Efterat Hospitalet ved Høiesteretsdom af 19. Okt. 1826 havde tabt hele denne Indtægt, blev det 1831 nedlagt, og Huset anvendes nu til Fattighus for Maarslet Sogn.

Fundats af 28. Sept. 1684 (Hofman II, S. 150; Aarh. Amts Leg., S. 8). Canc.-Skr. 2. April 1831.

2. **Baronesse Gyldenkrones Legat,** stiftet af Frederikke Hedevig Albertine Baronesse Gørtz (f. 11. Sept. 1704 † 23. Dec. 1779), Enke efter Konferensraad, Amtmand over Haderslev Amt, Baron Matthias Gyldenkrone (f. 1703 † 13. Okt. 1753), med 300 Rdl. til Hospitalet. Ogsaa denne Kapital tabtes ved ovennævnte Høiesteretsdom af 19. Okt. 1826.

Aarh. Amts Leg., S. 8.

3. **Maarslet Børnehjem,** oprettet 1889, eier en til 3,820 Kr. assureret Eiendom Matr.-Nr. 4 c i Maarslet; det har hverken Gjæld eller Kapital.

Børnehjemmets Bestyrelse supplerer sig selv. Fundats af 3. Nov. 1889.

4. **Hjælpe- og Understøttelseskassen for Arbeidere paa Moesgaard,** stiftet 1871 af Kammerherre, Stiftamtmand Torkild Christian Dahl til Moesgaard (f. 11. Sept. 1807 † 5. April 1872) og Hustru Eleonore Emilie Andersen (f. 12. Febr. 1825) med 2,000 Kr., nu 6,202 Kr. 44 Ø., hvis Renter uddeles til Arbeidere paa Moesgaard. I Kapitalen er nedenstaaende Legat indbefattet.

Kassen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af en af Medlemmerne valgt Bestyrelse. Fundats, konfirm. 9. Aug. 1871.

5. **Bolette Cathrine Wagtmanns Legat,** stiftet ved Kodicil af 20. Nov. 1874 af Sognepræst til Maarslet, Provst Niels Johan Wagtmann (f. 12. April 1812 † 10. April 1886) og Hustru Mariane Kirstine Abelone Jessen (f. 16. Nov. 1833 † 24. Marts 1884) med 4,000 Kr. til Hjælpe- og Understøttelseskassen til Fordel for Arbeidere paa Moesgaard eller Eiendomme under denne Gaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Kassens Bestyrelse. Fundats af 10. Okt. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 114), stadf. 4. Juni 1887.

6. **N. Rasmussens og Birthe Sørensdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Juli 1876 af Niels Rasmussen (f. 1810 † 24. Okt. 1881) og Hustru Birthe

Sørensdatter (f. 1810 † 7. Sept. 1878) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 30. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 86; G. R. 1884, S. 25), stadf. 4. April 1884.

Nim og Underup Sogne.

1. **Cramers Legat,** stiftet 1843 af Marie Sophie Neuhaus († 26. April 1844), Enke efter Gaardeier Cramer, med 100 Rdl., nu 200 Kr., til Nim Kirke, hvis Renter tilfalde Læreren i Nim, mod at han vedligeholder hendes Gravsted paa Nim Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Testamente af 13. Aug. 1832 (Skand. Amts Leg., S. 73), konfirm. 24. Sept. 1832. Kodicil af 17. Juni 1843.

2. **Kirsten Marie Nielsens Legat for trængende Familier i Nim Sogn,** stiftet ved hendes Testamente af 13. Juni 1878 med 500 Kr., hvis Renter uddeles før Jul til mindst 5 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 21. Okt. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 49; G. R. 1881, S. 44), stadf. 1. April 1881.

3. **Kirsten Marie Nielsens Legat for Familier i Nim Sogn, der nyde offenlig Understøttelse,** stiftet ved den Sammes Testamente af 13. Juni 1878 med 300 Kr., af hvis Renter 1/8 udbetales til Kirkesangeren for Vedligeholdelse af Legatstifterindens Familiegravsted til 18. Marts 1930, Resten uddeles til Jul til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 21. Okt. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 51; G. R. 1881, S. 45), stadf. 1. April 1881.

4. **Bodil Hoffgaard født de Lichtenbergs Legat** se Vær og Nebel Sogne.

Odder Sogn.

1. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Stiftelse for værdige Trængende i Hads Herred,** oprettet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 27. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med hele deres Bo efter Fradrag af forskjellige andetsteds anførte Legater, udlagt med 317,286 Kr. 70 Ø., hvoraf 57,286 Kr. 70 Ø. ere anvendte til en Stiftelse i Odder for 12 aldrende eller noget svagelige Personer af begge Kjøn af Hads Herred, navnlig dels Mænd, der have virket som Skolelærere, offenlige Bestillingsmænd eller Fuldmægtige hos Embedsmænd, dels Aftægtsfolk, særlig af Legatstifternes Slægt, som nyde fri Kost, Opvartning, Ild og Lys samt fri Læge og Medicin. Stiftelsens Grundkapital er 260,000 Kr., hvoraf

der er udlagt 19,000 Kr. til samme Legatstifteres Udstyrs-, Tjenestetyende- og Skolelegat (se nedenfor 11).

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af en Forstander. Fundats af 22. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 138), stadf. 14. Juni 1890.

2. **Odder Asyl,** grundlagt 1888 ved „Kong Christian IX's og Dronning Louises Jubilæumsfond", som nu eier over 7,000 Kr. og 1. Jan. 1894 begyndte at virke i Menighedspleie, 1. Mai 1894 med Børneasyl, fik 1896 sin egen Bygning.

3. **Odder Børnehjem,** oprettet 1886, fik 1892 eget Hus, som 1896 solgtes til Pleiehjemsforeningen for Aarhus Stifts sydlige Del og nu benyttes af denne som Hjem for skrofuløse Børn.

4. **Præsten Jørgen Davidsens Legat,** stiftet af Sognepræst til Odder og Tvenstrup Jørgen Davidsen (Møller) (f. 10. Marts 1682 † 1. Okt. 1733) med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter, 5 Kr. 33 Ø., tilfalde Læreren i Odder.

Legatet staaer i Præstegaarden og bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats (Hofman II, S. 338; Aarh. Amts Leg., S. 19).

5. **Geheimeraadinde Rathlous Legat,** stiftet 1752 af Dorthe Sophie Schack (f. 16. Juni 1682 † 4. April 1771), Enke efter Geheimeraad Christian Rathlou til Stamhuset Rathlousdal (f. 2. Nov. 1677 † 5. Juni 1752) med 80 Rdl., nu 160 Kr. af Krogstrup By og 3 Gaarde i Spøtterup, hvoraf Skolerne i Fillerup i Odder Sogn, Oldrup i Hundslund Sogn, Torrild i Torrild Sogn, Fensten i Gosmer Sogn og Halling i Halling Sogn nyde hver 20 Kr. og 20 Kr. anvendes til Skolernes Vedligeholdelse, medens Resten, 40 Kr., af Sognepræsterne uddeles til Fattige paa Rathlousdals og Gersdorffslunds Godser.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Rathlousdal. Erektionsbrev af 9. Aug. 1752 (Hofman XI, S. 377; Aarh. Amts Leg., S. 12).

6. **Rodsteenseies Legat,** stiftet af en tidligere Eier af Rodsteenseie med 375 Rdl., nu 750 Kr., af hvis Renter 14 Kr. indflyde i de Fattiges Kasse, 16 Kr. i Kommunekassen til Skolevæsenet.

Legatet staaer i Præstegaarden og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Aarh. Amts Leg., S. 19).

7. **Kammerherre N. R. Holstein-Rathlous Legat,** stiftet 1846 af Kammerherre, Major Niels Rosenkrantz von Holstein-Rathlou (f. 22. Febr. 1786 † 22. Mai 1846) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tillægges et Tjenestetyende.

Legatet bestyres af Overformynderiet og uddeles efter Indstilling af Besidderen af Stamhuset Rathlousdal. Testamente af 7. Mai 1846 (Aarh. Amts Leg., S. 33).

8. **Jens Sørensens Legat til Fattige i Fillerup,** stiftet 1855 af Karen Andersdatter (f. 1. Febr. 1798 † 27. Dec. 1855), Enke efter Gaardmand i Fillerup

Jens Sørensen, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Fillerup udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 8. Juli 1857 (Rskr. 1857, S. 324; Aarh. Amts Leg., S. 31), konfirm. 29. Sept. 1857.

9. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat,** stiftet 1868 af Kancelliraad Rasmus Andersen og Øllegaard Petersen (se ovenfor 1) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Morsholt By i 4 Portioner paa 20, 14, 9 og 9 Kr. og i Fillerup By i 2 Portioner paa 14 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 24. April 1868, konfirm. 20. Juli 1868.

10. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat til de Fattiges Kasse i Odder Kommune,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af de Samme med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. med ½ til 5 Trængende i Morsholt, med ¼ til 3 Trængende i Fillerup og ¼ til 3 Trængende i de øvrige Byer i Kommunen. Trængende Personer af Legatstifternes Slægt have Fortrinsret.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 113; G. R. 1890, S. 313), stadf. 23. Mai 1890.

11. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Udstyrslegat, Tjenestetyendelegat og Skolelegat for Hads Herred,** stiftet af de Samme ved Testamente af 29. April 1872 med 19,000 Kr., af hvis Renter Udgifterne til Vedligeholdelsen af Legatstifternes Gravsteder paa Odder Kirkegaard forlods udredes, hvorhos Renten af 14,000 Kr. uddeles i 2 lige store Portioner til 2 lidet formuende Hustruer i Odder og Gosmer-Halling Pastorat, en i hvert, idet Legatstifternes Slægt har Fortrinsret, Renten af 2,000 Kr. uddeles ved Juletid i Præmier paa ikke under 8 Kr. for lang og tro Tjeneste til Tyender i Morsholt og Fillerup Byer eller i Gosmer-Halling Pastorat, idet Legatstifternes Slægt har Fortrinsret, og Renten af 3,000 Kr. uddeles som Skolepræmier paa ikke under 4 Kr. i Morsholt, Fillerup, Gosmer, Aalstrup og Saxild Byers Kommuneskoler.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Forstanderen for „Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Stiftelse for værdige Trængende i Hads Herred" (se ovenfor 1). Fundats af 22. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 135), stadf. 14. Juni 1890.

12. **N. J. Sechers Legat,** stiftet 1882 af Arvingerne efter Landvæsens- og Forligskommissær Niels Johannes Secher (f. 18. Marts 1803 † 16. Okt. 1881) med 1,400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted paa Odder Kirkegaard og uddeles til 1—2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 71), stadf. 25. April 1883.

13. **Skolediscipel Søren Sørensens Legat for værdige og trængende Konfirmander i Balle og Snæriid Byer med Udflyttere,** stiftet 1887 af Faderen, Gaardeier i Vesterskov Søren Sørensen (f. 17. Juli 1840) med 1,100 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten, Læreren ved Balle Skole og en Mand af Legatstifterens Slægt. Fundats af 15. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 78; G R. 1888, S. 142), stadf. 7. April 1888.

14. **Studiosus David Davidsens Legat** se Saxild og Nolev Sogne.

15. **Det Schack-Rathlou'ske Legat** se Gosmer og Halling Sogne.

Ormslev og Koldt Sogne.

1. **Ormslev Præsteenkesæde,** oprettet 1761 af Sognepræst til Ormslev og Koldt Hans Christian Nissen (f. 29. Sept. 1713 † 1763) med et Hus, som 1884 solgtes for 2,020 Kr., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten.

Legatet er under Kirkeministeriets Overbestyrelse optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 30. Marts 1761, konfirm. 14. Aug. 1761. Kgl. Resol. 27. Okt. 1884 (utrykt).

2. **Det constantinsborgske Fideikommis,** stiftet 1802 af Generalkrigskommissær, Rigsgreve Hans Frederik Fædder-Charisius til Constantinsborg (f. 17. Aug. 1769 † 13. Juli 1829) med 2,100 Rdl. 54 Sk., nu 4,201 Kr. 10 Ø., hvis Renter tilfalde Ormslev Sogn med 1/4, Koldt Sogn med 1/2 og Thiset Sogn med 1/4. Renten gaaer i Kommunernes Kasser til Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadetr Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Nov. 1802 (Rskr. 1861, S. 1*); Aarh. Amts Leg., S. 4), konfirm. 19. Juni 1804. Min.-Skr. 2. Jan. 1861.

3. **Klara Pontoppidans Legat,** stiftet 1870 af dansk Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (f. 21. Marts 1814) med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter med 2/3 uddeles ved Nytaarstid i Portioner paa 4—20 Kr. til Syge og Trængende udenfor Fattigvæsenet, med 1/3 tilfalder Kommunens Læseforening.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 10. Okt. 1870 (Min.-Tid. 1871 A, S. 278), stadf. 23. Jan. 1871.

4. **Klara Pontoppidans Haandgjerningsskolelegat,** stiftet 1871 af den Samme med 3,000 Kr., af hvis Renter 2/3 tilfalde Haandgjerningsskolen i Koldt Sogn, 1/3 Haandgjerningsskolen i Ormslev Sogn.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 27. Juni 1871.

5. **Landsthingsmand Niels Rasmussens og Hustru Johanne Pedersdatters Legat for fattige Syge eller Fattige, som have løst Sognebaand til Valgmenighedspræsten paa Bering Mark,** stiftet ved Testamente af 2. April 1880 af Niels Rasmussen i Lisbjerg Terp (f. 26. Juni 1820 † 16. Jan. 1885) og Jo-

ınne Pedersdatter (f. 25. Nov. 1814 † 21. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter ldeles i Julen i 4 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Valgmenighedspræsten og 2 af Menigheden valgte ːdlemmer. Fundats af 13. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 201), stadf. 1. Mai 1893.

6. **Lærer N. Madsens Legat,** stiftet 1883 af Lærer i Kattrup Niels adsen (f. 18. April 1828) med 50 Kr., hvis Renter tilfalde en fremadstræbende Smaaıarsmand.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for Sognenes Alderdomsforsørgelseskasse. ndats af 10. Juli 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 7), stadf. 4. Jan. 1884.

7. **Forhenværende Gaardeier i Lemming Søren Peter Nielsen Sønderıards og Hustru Birthe Marie Søndergaards Legat til Fordel for værdige yge og Trængende udenfor det offenlige Fattigvæsen i Lemming og taustrup Byer, Ormslev-Koldt Kommune,** stiftet 1888 af Birthe Marie nudsen Overgaard (f. 10. Mai 1841), Enke efter Søren Peter Nielsen Sønderıard (f. 26. April 1843 †) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Marts i Portioner paa ke under 5 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Legatstifterinden, derefter af Sogneraadet. Fundats 14. Marts 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 255), stadf. 2. Nov. 1888.

Ousted og Taaning Sogne.

1. **Jens Nielsen Halds Legat,** stiftet i Slutningen af det 17. Aarh. af Borger i jøbenhavn Jens Nielsen Hald med 200 Rdl., 1/2 til Taaning Kirke, 1/2 til Sognets Fattige.
Legatet er 1708 forbrugt til Forbedringer ved Kirken (Hofman II, S. 323; Skand. Amts Leg., S. 87).

2. **Etatsraadinde Lichtenbergs Legat,** stiftet 1788 af Bodil Hofaard (f. 1711 † 11. Jan. 1795), Enke efter Etatsraad Geert Jensen de Lichtenːrg til Engelsholm, Kjeldkjær, Haraldskjær, Serridslevgaard, Lindbjerggaard, Bidstrup, erringgaard og Ussinggaard (f. 8. Aug. 1697 † 18. Juli 1764), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., ıis Renter til Julen uddeles til Nødlidende af Tammestrup Gods.

Legatet, der staaer i Taaning Sogns Kongetiende, bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. ndats af 23. Febr. 1788 (Skand. Amts Leg., S. 131).

Randlev og Bjergager Sogne.

1. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen dt Petersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Randiev og Bjergager ommune,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus ndersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 27. Jan.

1818 † 31. Juli 1889) med 800 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 121; G. R. 1890, S. 317), stadf. 23. Mai 1890.

2. **Gaardeier Poul Jørgensens og Søster Ane Kirstine Jørgensdatters Legat for værdige og trængende, især ældre Enker og ugifte Piger i Randlev og Bjergager Sogne,** stiftet 1884 af Ane Kirstine Jørgensdatter (f. 10. Okt. 1826) for Broderen, Gaardeier i Hylken Poul Jørgensen (f. 2. Aug. 1819 † 3. Jan. 1884) med 1,000 Kr., hvis Renter før Julen uddeles i Portioner paa 4—8 Kr. til Kvinder udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Efterkommere af Legatstifterindens Søskende.

Legatet bestyres under Stiftamtets Overtilsyn af Sognepræsten. Fundats af 18. Dec. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 57), stadf. 5. Mai 1885.

3. **Gaardeier, Dannebrogsmand Johan Michelsens og Hustru Ane Margrethe Pedersdatters Legat for værdige Trængende i Randlev-Bjergager Sogne,** stiftet 1893 af Gaardeier i Randlev Johan Michelsen (f. 2. Dec. 1816), Enkemand efter Ane Margrethe Pedersdatter (f. 11. Marts 1821 † 5. Marts 1891) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted paa Randlev Kirkegaard og uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende, 1 i Randlev Sogn, 1 i Bjergager Sogn, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustrus Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn efter Legatstifterens Død af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og en af dem tiltagen Mand. Fundats af 10. April 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 286), stadf. 26. Juli 1893.

4. **Geheimeraadinde Rathlous Legat** se Odder Sogn.

5. **Det Schack-Rathlou'ske Legat** se Gosmer og Halling Sogne.

Ring og Føvling Sogne.

1. **Præsten Abels Legat,** stiftet 1894 af fh. Sognepræst til Ring og Føvling Gyntelberg Abel (f. 7. Dec. 1822 † 8. Jan. 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Trængende.

Legatet, der er optaget i Statskassen, bestyres af Sogneraadet.

2. **Thygesons Legat** se Klovborg, Tyrsting og Grædstrup Sogne.

Ry Sogn.

1. **Niels Jensens Legat,** stiftet 1811 af Selveiergaardmand i Ry Niels Jensen med 16 Rdl., 1813 omskrevne til 11 Kr. 20 Ø., om Aaret af Parcel Nr. 7

ɔjerg i Ry Skov til 4 af de værdigste og mest aldrende Trængende, fortrinsvis af atstifterens Familie, som en Forøgelse af Fattigforsørgelsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skjøde af 11. Dec. 1811 (Skand. Amts S. 174).

2. **Ry Sogns Hjælpeforening,** stiftet 1. Marts 1871, eier en Grundfond paa Kr. samt følgende Legater:

3. **Kroeier J. Pedersens og Hustrus Legat,** stiftet 1882 af Kroeier i Ry s Pedersen (f. 30. Juli 1834 † 28. Juni 1890) med 500 Kr., hvis Renter i December eles til trængende Medlemmer af Foreningen udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 20. Dec. 1882.

4. **Hans Hansens Legat,** stiftet 1890 af Huseier i Ry Skov Hans Hansen 9. Marts 1823 † 26. Nov. 1890) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til trængende llemmer af Foreningen udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Testamente af 1890.

5. **Niels Rasmussens og Hustrus Legat,** stiftet af Gaardmand af Ry-rd Niels Rasmussen (f. 1811 † 2. Febr. 1884) med 500 Kr., hvis Renter uddeles rængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Jan. 1889.

Røgen og Sporup Sogne.

1. **Røgen Præsteenkesæde,** oprettet c. 1719 af Sognepræst til Røgen og rup, Provst Søren Grønbech (f. 1667 † i Jan. 1748), solgtes 1853 for 186 Rdl. 3k., nu 364 Kr. 13 Ø., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Ingen Fundats. Skr. 7. Juni 1853 (utrykt).

2. **Grønbechs Legat,** antagelig stiftet af Sognepræst til Røgen og Sporup dreas Grønbech (f. 15. Sept. 1715 † 18. Mai 1799) med 100 Rdl., nu 200 Kr., Renter anvendes til Bøger for fattige Skolebørn i Sporup Skole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Ingen Fundats (Skand. Amts Leg., S. 54).

3. **Ungkarl Mads Christensens Legat for Fattige i Farre,** stiftet af ds Christensen af Farre (f. 18. Juni 1820 † 16. Marts 1882) med 600 Kr., nu Kr. 80 Ø., hvis Renter uddeles i 4 Portioner paa 5 Kr. og 1 paa 4 Kr. til Trænde udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. Juni 1883 (Min.-Tid. A, S. 165), stadf. 1. Okt. 1883.

4. **Ungkarl Mads Jensens Legat,** stiftet 1889 af Mads Jensen af Farre 5. Juni 1837 † 9. Okt. 1889) med 600 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i rup Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 9. Okt. 1889.

5. **Ungkarl Hans Jensens Legat,** stiftet 1890 af Hans Jensen af Sporup (f. 9. Febr. 1850 † 23. Jan. 1890) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Sporup Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 23. Jan. 1890.

6. **Karen Marie Rasmussens Legat,** stiftet 1893 af Karen Marie Rasmussen (f. 13. Mai 1808 † 27. April 1895), Enke efter Peder Laursen i Farre, med 600 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles til Trængende i Sporup Sogn med Undtagelse af Lyngby.

Legatet bestyres af 3 Mænd i Sognet. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 21. Marts 1893.

7. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

8. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

9. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

10. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

Saxild og Nølev Sogne.

1. **Præsten Oluf Knudsens Legat,** stiftet 27. Dec. 1659 af Sognepræst til Saxild og Nølev Oluf Knudsen (f. 24. Aug. 1599 † 28. Juni 1673) med 32 Sldr., hvoraf Degnen i Saxild aarlig skulde nyde 2 Sldr. for at holde daglig Morgenbøn til evig Ihukommelse af, at Landet var befriet for det haarde polske Aag.

Legatet er gaaet tabt. En Tavle, der fandtes i Saxild Kirke til Minde om Legatet, er ligeledes forsvunden (Hofman II, S. 338; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI, S. 274).

2. **Jens Sørensen** gav 29. Juli 1679 i samme Anledning og i samme Øiemed 16 Sldr., hvoraf Degnen skulde nyde 4 Mk. aarlig.

Legatet er gaaet tabt (Hofman II, S. 339; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. VI, S. 275).

3. **Saxild Præsteenkesæde,** oprettet 1795 af Sognepræst til Saxild og Nølev, Provst Jacob Abel Ingerslev (døbt 23. Dec. 1759 † 23. Juni 1821) med et Hus, som bortsolgtes 1857 for 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten.

Kapitalen er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Rskr. 23. Okt. 1795. Rskr. 24. Sept. 1857.

4. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Saxild og Nølev Kommune,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 25. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med 1,200 Kr., nu 1,218 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i Portioner paa ikke under 10 Kr. til 3 Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 117; G. R. 1890, S. 319), stadf. 23. Mai 1890.

5. **Studiosus David Davidsens Legat** se Aarhus Stift 6.

6. **Det Schack-Rathlou'ske Legat** se Gosmer og Halling Sogne.

7. **Geheimeraadinde Rathlous Legat** se Odder Sogn.

8. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Udstyrslegat, Tjenestetyendelegat og Skolelegat for Hads Herred** se Odder Sogn.

Silkeborg og Linaa Sogne.

Silkeborg 1840—1880. Med nogle Oplysninger om dens Fortid samt 10 Billeder og Kort. En historisk-statistisk Fremstilling af V. Drechsel, Kammerjunker og Birkedommer. Kjøbenhavn 1880.

1. **Dronning Louises Asyl,** oprettet 1864 af en Kreds af Damer, eier en for 6,000 Kr. assureret Bygning, hvori der er prioriteret 3,950 Kr., samt en Kapital af 500 Kr. foruden nedenstaaende Legat.

Asylet bestyres af 14 Damer. Love trykte 1887 (Drechsel, S. 129).

2. **Hans Majestæt Kong Christian den Niendes og Hendes Majestæt Dronning Louises Guldbryllupslegat stiftet til Fordel for Dronning Louises Asyl i Silkeborg** med 1,581 Kr. 70 Ø., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Mai udbetales til Asylets Forstanderinde til Dækning af Asylets Udgifter.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 20. Aug. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 282), stadf. 14. Sept. 1892.

3. **Det Fischer-Poulson'ske Legat,** stiftet 1730 af Christian Fischer til Allinggaard, Gravballegaard og Vinderslevgaard (f. 6. Marts 1689 † 17. Juni 1774) og Sognepræst til Linaa og Dallerup, Mag. Clemens Jensen Poulson (f. 19. Sept. 1675 † 15. April 1768) med 800 Rdl. til 4 Lemmer i Linaa Hospital (oprindelig givet af Daniel Fischer til Silkeborg († 1707) til Skolehus, men, efter 1868 at være brændt, overgaaet til Linaa Sogns Fattigvæsen) og af Maren Mikkelsdatter, Enke 1° efter Thyge Jespersen til Mattrup, 2° efter nævnte Daniel Fischer, med 66 Rdl. 4 Mk., ialt nu 1,733 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til 4 Fattige i Linaa Sogn.

Legatet, der staaer i Grønbæk Sogns Kongetiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og den ældste Descendent af den Fischer'ske Familie. Fundats af 4. Sept. 1730 (Hofman III, S. 56; Skand. Amts Leg., S. 57).

4. **Mag. Clemens Poulsons Legat,** stiftet 1766 af Sognepræst til Linaa og Dallerup, Mag. Clemens Jensen Poulson (se ovenfor 3) med 19 Tdr. Rug og 1 Rdl. Landgilde, nu 17 Tdr. Rug og 2 Kr. af forskjellige Eiendomme i Vrads og Eistrup Sogne, som tilfalde Linaa Sogns Fattigvæsen med ²/₃, Dallerup Sogns med ¹/₃.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af de to Sogneraad. Testamente af 30. Aug. 1766 (Skand. Amts Leg., S. 61).

5. **Høiris' Legat,** stiftet 1857 af Anne Kirstine Harboe († 4. Aug. 1866), Enke efter Møller i Kjærs Mølle Christian Høiris, med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Familier i Linaa Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten (Skand. Amts Leg., S. 63).

6. **Enkemadam A. C. Halds Legat,** stiftet 1858 af Anna Cathrine Bagger (f. 17. Jan. 1789 † 27. Marts 1859), Enke efter Landsoverretsprokurator Damianus Christian Hald (f. 1786 † 8. April 1855), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Laven By i Linaa Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 6. Nov. 1858 (Skand. Amts Leg., S. 62)

7. **Kjøbmand C. Knaps og Hustru født Trasborgs Legat for et Børnehjem i Silkeborg,** stiftet 1884 af Carl Severin Knap (f. 12. Febr. 1829 † 11. Febr. 1892) og Hustru Jenny Mathilde Annette Charlotte Laurette Trasborg (f. 23. Juni 1832) med 3,000 Kr., hvis Renter skulle oplægges, til et Børnehjem er oprettet i Silkeborg, og derefter anvendes til dette.

Legatet bestyres under Kommunalbestyrelsens Tilsyn af Sognepræsten og 8 Mænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 19. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 186), stadf. 12. Aug. 1884.

8. **Dr. phil. Christian Marinus Poulsens og Hustrus Legat for trængende Arbeidere og deres Enker i Linaa Sogn, Skanderborg Amt,** stiftet 1885 af Anna Cathine Aschehoug (f. 26. April 1824), Enke 1° efter Kommandørkaptain Hjeronymus Aschehoug (f. 28. Aug. 1819 † 3. Okt. 1850), 2° efter Justitsraad, Dr. phil. Christian Marinus Poulsen (f. 14. Marts 1818 † 20. April 1885), med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles fortrinsvis til Funktionærer og Arbeidere ved „Linaa Vesterskov".

Legatet bestyres af Legatstifterinden, derefter af Amtsraadet. Fundats af 30. Nov. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 64), stadf. 5. April 1886.

9. **Ane Kirstine Andersens og Kirstine Nielsens Legat,** stort 600 Kr., hvis Renter uddeles Juleaften i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Linaa Sogns vestre Fogderi, fortrinsvis til Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 70), stadf. 10. Marts 1891.

10. **Partikulier Christen Andersens Legat for værdige Trængende i Silkeborg,** stiftet af Christen Andersen († 10. Okt. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter Juleaften uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 29. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 332), stadf. 11. Sept. 1893.

11. **Brænderieier Knud Jørgensens Legat,** stiftet af Knud Jørgensen (f. 13. Juni 1818 † 13. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Silkeborg udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Velgjørenhedsselskabet. Fundats af 5. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 368), stadf 24. Okt. 1893.

12. **Hansens Legat** se Dallerup og Laasby Sogne.

Sjelle og Skjørring Sogne.

1. **Det Sommer'ske Legat,** stiftet 1710 af Sognepræst til Sjelle, Skjørring og Laasby Christen Madsen Sommer (f. 1654 † 28. Dec. 1728) med 100 Sldr. og 1768 af hans Søn og Eftermand Otto Christensen Sommer (f. 12. Jan. 1688 6. Juli 1768) med 100 Sldr., ialt nu 266 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige med 6 Kr. i Sjelle og Skjørring Sogne, 4 Kr. i Laasby Sogn.

Legatet, der staaer i Sjelle Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne. Gavebrev af 24. Jan. 1710 (Hofman II, S. 298, XI, S. 359; Aarh. Amts Leg., S. 103; Skand. Amts Leg., S. 68). Gavebrev af 14. Juli 1771 (Aarh. Amts Leg., S. 106; Skand. Amts Leg., S. 71).

2. **Hofjægermester F. von Folsachs Legat for Trængende i Sjelle og Skjørring Sogne,** stiftet 1876 af Hofjægermester Frederik Jørgen Pultz Folsach til Vedelslund (f. 3. Marts 1807 † 21. Jan. 1889) med 10,000 Kr., af hvis Renter 20 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familiegravsted paa Sjelle Kirkegaard, medens Resten uddeles med 1/2 i 4 og 1/2 i 8 lige store, livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til hans Tyende og Arbeidere.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Vedelslund, Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 3. Aug. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 40), stadf. 10. Marts 1877.

3. **Peder Poulsens og Hustru Ane Marie Jensens Legat,** stiftet 1892 af Ane Marie Jensen, Enke efter Peder Poulsen (f. 15. April 1812 † 21. Jan. 1891), med 1,000 Kr., hvis Renter efter hendes Død dels anvendes til deres Gravsteds Vedligeholdelse, dels hver Jul uddeles paa Livstid til 3 trængende Enker i Sjelle By udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 17), stadf. 15. Jan. 1892.

Skanderup og Stilling Sogne.

(Annex til Skanderborg Kjøbstad.)

1. **Børnehjemmet for Skanderborg og Omegn,** opført 1891 ved frivillige Bidrag, eier en 1884 indsamlet Kapital af 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Hjemmets Drift. Stiftelsen er brandforsikret for 6,000 Kr.

Stiftelsen bestyres af Børnehjemsforeningen for Skanderborg og Omegn.

2. **Clemen Clemensen** og Hustru gav 12. Marts 1664 1 Td. Byg af en Gaard i Forlev og den til Gaarden hørende Skov til Skanderup Kirke, mod at den skulde vedligeholde deres Begravelse. Kirketiendeeieren nyder nu herfor 2 Kr. 33 Ø. af Statskassen.

Hofman II, S. 297.

3. **Provst Høeghs Legat,** stiftet 1762 af Provst, Sognepræst til Skanderborg, Skanderup og Stilling Christen Jensen Høegh (f. i Sept. 1701 † 27. Dec. 1762)

med 1,000 Rdl., omskrevne til 800 Rdl., nu 1,600 Kr., af hvis Renter Læreren i Vrold, hvortil Provst Hoegh s. A. gav en Skole, nyder 16 Kr., Læreren i Forlev 8 Kr., medens 8 Kr. anvendes til Bøger og Klæder for fattige Skolebørn, især Konfirmander af Forlev, 32 Kr. paa samme Maade i Gram og Stilling.

Legatet, der staaer i Skanderborg Amtsfattigkasse, bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 25. Febr. 1762 (Hofman XI, S. 350 og 357; Skand. Amts Leg., S. 7). Fundats af s. D. (Hofman IX, S. 10 og 13; XI, S. 10; Skand. Amts Leg., S. 13). Fundats af 4. Juli 1762 (Skand. Amts Leg., S. 16). Canc.-Skr. 2. Febr. 1811. Canc.-Skr. 7. Mai 1844 (Skand. Amts Leg., S. 18).

4. **Søren Rasmussens Legat,** stiftet 1850 af Aftægtsmand af Stilling Søren Rasmussen († 4. Mai 1854) med 200 Rdl., udlagte med 191 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige, lige Portioner til 4 trængende Enker i Stilling Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 5. Juni 1850 (Skand. Amts Leg., S. 20).

5. **Peder Jensens og Karen Kjerulffs Legat,** stiftet 1867 af Maren Kjerulff († 5. Mai 1876) med 1,120 Rdl., nu 2,240 Kr., hvis Renter uddeles til 6 trængende Enker af Skanderup Sogn, medens Graveren nyder 8 Kr. for at vedligeholde Legatstifterindens Gravsted paa Skanderup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Kirkeværgen. Fundats af 16. Juli 1867.

6. **Ole Rasmussens Legat for værdige Trængende i Gram,** stiftet 1877 af Ole Rasmussen i Gram (f. 2. Jan. 1854 † 16. April 1877) med 600 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Sogneraadsmedlemmerne fra Gram. Testamente af 1. April 1877.

7. **Ole Rasmussens Legat til trængende Konfirmander i Gram,** stiftet 1877 af den Samme med 600 Kr.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Skolekommissionen og Sogneraadsmedlemmerne fra Gram. Testamente af 1. April 1877.

Skivholme og Skovby Sogne.

1. **Morsings Legat,** stiftet 1807 af Sognepræst til Skivholme og Skovby Lars Nicolai Morsing (f. 15. Jan. 1752 † 6. Jan. 1810) og Hustru Anna Dorothea Elisabeth Jessen med 600 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 12. April 1807 (Aarh. Amts Leg., S. 124), konfirm. 14. Dec. 1807.

2. **Skovbyes Legat,** stiftet 1814 af Lærer i Skivholme Niels Rasmussen Skovbye (f. 1748 † 18. Okt. 1816) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes

il Hjælp for Lærerne i Skivholme og Skovby eller til Skolebøger for fattige og littige Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 1. Mai 1814 (Aarh. Amts ˏeg., S. 127).

3. **Kirstine Nielsens Legat,** stort 500 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

4. **Flensborgs Legat,** stiftet 13. Okt. 1866 af Sognepræst til Skivholme og ;kovby Carl Thomsen (f. 6. Mai 1810 † 5. Mai 1873) og Hustru Ane Elisabeth ˀlensborg (f. 22. Marts 1817 † 11. Marts 1877) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter ıddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsıvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 12. Dec. 1869 (G. R. 1870, S. 106), konfirm. 12. Jan. 1870.

5. **Aftægtsmand Peder Pedersen Mogensens Legat,** stiftet 1871 af ʾeder Pedersen Mogensen af Skovby (f. 1802 † 1. Juli 1877) med 200 Rdl., nu .00 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges ːasse. Fundats af 7. Okt. 1871 (Min.-Tid. 1872 A, S. 54), stadf. 21. Febr. 1672.

6. **Ane Pedersens Legat,** stiftet af Ane Pedersen (f. 1791 † 8. Nov. 1870) ned 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

7. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

8. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

9. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

10. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere ıaa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

Skorup og Tvilum Sogne.

1. **Pastor Windings Legat,** stiftet 1779 af Sognepræst til Skorup og Tvilum ːhristen Eskesen Winding (f. 11. Aug. 1723, begr. 13. April 1798) og Hustru ngeborg Spliid med 1,200 Rdl., nu 1,050 Kr., af hvis Renter 24 Kr. 50 Ø. tilfalde ʼattigvæsenet, 17 Kr. Læreren i Skorup.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testaıente af 3. Mai 1779 (Skand. Amts Leg., S. 53). Min.-Skr. 16. Marts 1857 (Skand. Amts Leg., S. 54).

2. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

3. **Obert Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

4. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

5. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere ıaa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

Nørre Snede Sogn.

1. **Peder Jensen Vistes Legat,** stiftet 1854 af Peder Jensen Viste i Nortvig (f. 1776 † 25. April 1861) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Fattigforstanderne. Gavebrev af 1. Jan. 1854.

2. **Niels Andreas Madsens Legat,** stiftet 1859 af Kromand i Nørre Snede Niels Andreas Madsen (f. 1785 † 6. Jan. 1863) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 3. April 1859.

3. **Christen Sørensens Legat,** stiftet 1865 af Gaardeier i Keilstrup Christen Sørensen (f. 1807 † 23. Aug. 1868) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 25. Juni 1865.

4. **Mads Christensens Legat,** stiftet 1873 af Gaardeier i Bjørnskov Mads Christensen (f. 1796 † 6. Mai 1888) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 15. Juni 1873.

5. **Johannes Lundsgaards Legat,** stiftet af Kromand i Nørre Snede Johannes Lundsgaard (f. 14. Marts 1791 † 27. April 1874) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Jan. 1876.

6. **Karen Marie Hansens Legat,** stiftet af Pigen Karen Marie Hansen i Nørre Snede († 10. Marts 1876) med 625 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Jan. 1878.

7. **En god gammel Vens Legat,** stiftet 1878 af Sognepræst til Hveisel og Givskud, Provst Eiler Sophus Wolff (f. 22. Juni 1800 † 24. Febr. 1888) med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 4 Trængende i Nørre Snede og Elstrup Sogne udenfor Fattigvæsenet i lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 1. Aug. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 28), stadf. 20. Febr. 1879.

8. **Poul Sveistrup Jørgensens Legat,** stiftet 1881 af fhv. Lærer i Nørre Snede, Gaardeier Poul Sveistrup Jørgensen (f. 25. April 1824) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyret under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 10. Nov. 1881.

9. **Andreas Jensens Legat,** stiftet af Ungkarl, Husmand paa Bjørnskov Mark Andreas Jensen (f. 2. Febr. 1840 † 12. Sept. 1879) med 25 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Marts 1884.

10. **Christen Johansen Lundsgaards Legat,** stiftet 1885 af Kroeier i Nørre Snede Christen Johansen Lundsgaard (f. 26. Sept. 1818 † 17. Febr. 1895) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 14. Juni 1885.

11. **Jens Jensens Legat,** stiftet af Gaardmand i Bjørnskov Jens Jensen (f. 28. Nov. 1832 † 11. Febr. 1885) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 12. Juli 1885.

Storring, Stjær og Galten Sogne.

1. **Det Buchwald'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1736 (konfirm. 23. April 1736) af Skov- og Jagt-Sessions-Skriver Bartram Buchwald (f. 12. Aug. 1669 † 5. April 1736) og Hustru Margrethe Arenkiel med et Skolehus (der forlængst er solgt som ubrugeligt) og 1° 600 Rdl., nu 448 Kr. 33 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Galten; 2° 100 Rdl., nu 90 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted i Galten Kirke, saaledes at Resten tilfalder Skolekassen; 3° 217 Rdl. 3 Mk. 14 Sk., nu 397 Kr. 7 Ø., hvis Renter anvendes til Lys i Kirken, Resten deles mellem Provsten og Sognepræsten.

Legatet 1° er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne, Legatet 2° staaer i Præstegaarden, af Legatet 3° er 254 Kr. 11 Ø. optaget blandt Stiftsmidlerne, 142 Kr. 92 Ø. staa i Præstegaarden. Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 1. Jan. 1754 (Hofman II, S. 299, III, S. 202; Aarh. Amts Leg., S. 109). Canc.-Skr. 3. Marts 1787. Rskr. 28. Sept. 1787.

2. **Ellen Marie Schnells Legat,** stiftet 1760 af Ellen Marie Schnell, Enke efter Birkedommer ved det skanderborgske Rytterdistrikt Johan Hansen Schnell, med 125 Rdl., nu 250 Kr., hvis Renter anvendes til Lys i Kirken, Resten uddeles til Trængende i Storring og Høver Byer.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten. Fundats af 25. Nov. 1760 (Hofman XI, S. 358; Aarh. Amts Leg., S. 115).

3. **Christian Rasmussen Basses Legat,** stiftet 1784 af Høker i Aarhus Christian Rasmussen Basse med 200 Rdl., nu 175 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Høver.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 24. Sept. 1794 (Aarh. Amts Leg., S. 118).

4. **Hauballes Legat,** stiftet 1798 af Hans Hauballe i Storring († 1798) med 60 Rdl. 2 Mk. 1 Sk., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde en Lærerenke i Storring, i Mangel deraf et forældreløst Barn eller 2 af de Fattigste i Sognet.

Legatet indestaaer i Præstegaarden og bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 18. Febr. 1798 (Aarh. Amts Leg., S. 120), konfirm. 13. Juli 1798. Canc.-Skr. 18. Okt. 1806 (utrykt).

5. **Anders Pedersens Legat for værdige Trængende af begge Kjøn i Storring Sogn,** stiftet af Aftægtsmand i Høver Anders Pedersen (f. 1814 † 14. Dec. 1876) med 400 Kr., nu 580 Kr. 85 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 23. Juni 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 23), stadf. 7. Febr. 1878.

6. **Rasmus Christensens Legat for værdige Trængende af begge Kjøn i Stjær Sogn,** stiftet af Gaardeier i Stjær Rasmus Christensen (f. 21. Dec. 1820 † 6. Nov. 1878) med 700 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Medlemmer af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 20. Sept. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 73), stadf. 19. Mai 1880.

Søften og Foldby Sogne.

1. **Aftægtsmand Christen Pedersen Blach af Riis og Hustru Maren Pedersens Legat for Trængende i Foldby Sogn,** stiftet ved Testamente af 26. April 1865 af Christen Pedersen Blach (f. 11. Mai 1800 † 23. Sept. 1866) og Maren Pedersen (f. 1784 † 14. Mai 1868) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 4 trængende Familier eller Personer i Foldby Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 5. Dec. 1869, konfirm. 10. Mai 1870.

2. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

3. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

4. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

5. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

6. **Anker Jørgen Sechers Legat** se Tilst og Kasted Sogne.

Tamdrup Sogn.

1. **Peder Christensens Legat,** stiftet af Gaardmand i Vrønding Peder Christensen (f. 1783 † 20. Okt. 1852) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

2. **Andreas Andersens Legat,** stiftet 1863 af Skolelærer i Vinten Andreas Andersen (f. 1800 † 15. Jan. 1871) med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter 8 Kr. tillægges en trængende Familie for at renholde Legatstifterens Familiegravsted, Resten uddeles til 2—3 trængende Familier.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 14. Febr. 1863 (Rskr. 1863, S. 286; G. R. 1863, S. 134), konfirm. 15. Okt. 1863.

3. **Etatsraad Lars de Thygesons Legat for sande Nødlidende paa Bygholms Gods** se Halling og Torsted Sogne i Veile Amt.

Them Sogn.

Laurs Geertsens og Hustru Ane Margrethe Pedersens Legat, stiftet 1876 af Indsidder i Mandsdal Laurs Geertsen (f. 17. Okt. 1802 † 26. Juli 1887) og Ane Margrethe Pedersen (f. 4. Mai 1802 † 1. Sept. 1877) med 1,000 Kr., hvis Renter til Nytaar uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 8. Jan. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 42), stadf. 27. Marts 1876.

Tilst og Kasted Sogne.

1. **Jens Larsens Legat,** stiftet 1764 af Jens Larsen i Brendstrup med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Tilst Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 9. Jan. 1764 (Hofman XI, S. 288; Aarh. Amts Leg., S. 62).

2. **Anker Jørgen Sechers Legat,** stiftet 1769 af Anker Jørgen Secher til Kjærbygaard (f. 2. Febr. 1742 † 3. April 1802) med 1,200 Rdl., nu 2,400 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 11/12 uddeles til Fattige paa Kjærbygaards Gods i Kasted, Trige, Søften, Ølsted og Spørring Sogne samt Brendrup By i Tilst Sogn, 1/12 bestemtes til Vedligeholdelse af Kristen Mikkelsen Sikers (f. 1660 † 12. Dec. 1729) Begravelse i Aarhus Domkirke, men anvendes nu, efter at dette Gravsted er fyldt, til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustrus, Anne Marie Mørchs (f. 14. Okt. 1750 † 15. Dec. 1799) Gravsted paa Kasted Kirkegaard.

Legatet, der staaer i Kjærbygaard, bestyres af Gaardens Eier og Sognepræsterne i Kasted og Ølsted. Fundats af 28. Sept. 1769 (Hofman XI, S. 274; Aarh. Amts Leg., S. 66).

3. **Pastor Thomas Lillelunds Legat** se Brabrand og Aarslev Sogne.

Tiset Sogn.

1. **Rasmus Sørensens Legat,** stiftet 1855 af Eieren af Ingerslev Mølle Rasmus Sørensen († 30. Juli 1856) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til 2 trængende Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og Eieren af Ingerslev Mølle. Testamente af 24. Nov. 1855 (Aarh. Amts Leg., S. 3).

2. **Niels Christian Pedersen Møllers og Hustru Helene Nielsens Legat,** stort 400 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til 2 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. Jan. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 152), stadf. 18. Aug. 1874.

3. **Det constantinsborgske Legat** se Ormslev og Koldt Sogne.

4. **Gaardmand Niels Didriksens og Hustru Kirstine Ovesdatters Legat** se Viby Sogn.

Torrild og Vedslet Sogne.

1. **Hospitalet Elisabeth Dorothea,** oprettet 1788 af Elisabeth Falk († 1792), Enke efter Sognepræst til Fruering og Vitved Christian Ludvig Bloch (f. 1724 † 8. Mai 1768), og Kammerraad Peder Herschend til Slægthuset Herschendsgave (f. 24. Marts 1724 † 28. Febr. 1796) med en Tilbygning til Assendrup Skole til Bolig for 4 Fattige, der hver nyde 48 Kr. af Slægthuet Herschendsgave foruden Lysepenge 2 Kr. og 2 Kr. til Præsten. Hospitalet eier en Kapital af 1,000 Kr.

Hospitalet bestyres af Slægthuset Herschendsgaves Besidder. Fundats af 12. Juni 1788 (Rskr. 1792, S. 501; Skand. Amts Leg., S. 111), konfirm. 3. Aug. 1792.

2. **Anders Rasmussens og Hustrus Legat til Fordel for værdige Trængende i Vedslet Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1873 af Anna Lund (f. 4. Jan. 1840), Enke efter Gaardeier i Grumstrup Anders Rasmussen (f. 26. Okt. 1824 † 18. Aug. 1871), med 800 Kr., hvis Renter uddeles før Jul med 2 Portioner paa 12 Kr., for Resten kjøbes Bøger til Uddeling.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overbestyrelse af Legatstifterinden, derefter af Sognepræsten. Fundats af 16. Aug. 1873 (Min.-Tid. 1874 A, S. 17; G. R. 1874, S. 248), stadf. 7. Febr. 1874.

3. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Torrild Sogn,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 25. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med 800 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i Portioner paa ikke under 10 Kr. til 2 Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 118; G. R. 1890, S. 311), stadf. 23. Mai 1890.

4. **Therkel Eriksens og Hustrus Legat til Fordel for værdige Trængende i Vedslet Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet af Gaardeier i Grumstrup Therkel Eriksen (f. 1802 † 17. Juni 1884) og Hustru Johanne Hansdatter (f. 17. Marts 1822 † 16. Mai 1888) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 1. Dec. i 5 lige store, livsvarige Portioner.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 18. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 175), stadf. 21. Juli 1890.

5. **Geheimeraadinde Rathlous Legat** se Odder Sogn.

6. **Det Schack-Rathlou'ske Legat** se Gosmer og Halling Sogne.

Trige og Ølsted Sogne.

1. **Lützows Legat,** stiftet 1773 af Oberstløitnant Valentin Friderich Lützow (f. 1695 † 25. April 1776) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige, Syge og Sengeliggende i Trige Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 22. Juni 1773 (Aarh. Amts Leg., S. 83).

2. **Professor Worms Legat,** stiftet 1774 af Professor, Rektor ved Aarhus Latinskole Jens Worm (f. 24. Aug. 1716 † 31. Dec. 1790) med 100 Rdl., nu 200 Kr., til Ølsted Kirke, mod at hans Familiegravsted i Kirken vedligeholdes.

Legatet bestyres under Tilsyn af Rektor ved Aarhus Latinskole, Sogneraad og Præst af Kirketiendens Eier. Fundats af 5. Juli 1774 (Hofman XI, S. 289; Aarh. Amts Leg., S. 83).

3. **Mollerups Legat,** stiftet 1866 af Jørgine Johanne Mollerup med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Gravsted paa Trige Kirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeværgerne. Fundats, konfirm. 21. Juli 1866.

4. **Anker Jørgen Sechers Legat** se Tilst og Kasted Sogne.

Tønning og Træden Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Veilby Sogn.

1. **Maren Jensdatter Müllers Legat,** stiftet 1741 af Maren Jensdatter Müller, Enke efter Byfoged, Kjøb- og Handelsmand i Aarhus Ole Andersen, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter skulde tjene til Forbedring af Veilby Lærers Løn, men nu tilfalde Kommunen.

Legatet staaer i 2 Gaarde i Veilby og forrentes med 5 pCt., men Gaardene ere fritagne for Afgift til Skolevæsenet, med mindre det Bidrag, de ellers skulde udrede, overstiger Renten. Fundats af 16. Okt. 1741 (Hofman II, S. 149; Aarh. Amts Leg., S. 76). Canc.-Resol. 15. April 1828 (utrykt).

[illegible] **Jens Rasmussens og Hustru Ane Kirstine Pedersdatters Legat,** [illegible] Testamente af 27. Okt. 1866 af Aftægtsmand og Sognefoged af Veilby Jens [illegible] († 17. Nov. 1886) og Ane Kirstine Pedersdatter († 8. Mai 1872) [illegible] Kr., hvis Renter uddeles til de 2 flittigste, fattige Børn i Veilby Skole.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under [illegible]ighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 12. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 37; G. R. 1888, [illegible]), stadf. 9. Febr. 1888.

Viby Sogn.

1. **Viby Præsteenkesæde,** oprettet 1789 af Sognepræst til Viby og Tiset Peder Aaboe Müller (f. 1741, begr. 30. Marts 1792) med et Hus, som 1807 flyttedes og 1870 solgtes for 1,100 Rdl., nu 2,200 Kr., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten.

Kapitalen er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Rskr. 24. April 1789. Rskr. 12. Juni 1807. Rskr. 6. April 1870 (G. R.).

2. **Det Marselisborg'ske Legat,** stiftet 1805 af russisk Generalmajor, Baron Christian Carl Nicolaus Gersdorff (f. 4. Febr. 1762 † 11. Juli 1813) med 900 Rdl., nu 1,800 Kr., hvis Renter anvendes til Sognets Skolevæsen.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet Kgl. Bevilling 17. April 1805 (Aarh. Amts Leg., S. 1).

3. **Gaardmand Niels Didriksens og Hustru Kirsten Ovesdatters Legat,** stiftet af Niels Didriksen (f. 1771 † 20. Juli 1848) og Kirsten Ovesdatter (f. 1789 † 13. Dec. 1848) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til en eller flere Familier udenfor Fattigvæsenet i Viby eller tillige i Tiset Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Sept. 1849 (Aarh. Amts Leg., S. 2).

Vinding, Bryrup og Vrads Sogne.

1. **Henrich Anthon Kraghs Legat,** stiftet 1867 af Henrich Anthon Kragh i Vinding (f. 12. Sept. 1792 † 19. April 1868) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende i Vinding Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Gavebrev af 2. Dec. 1867 (Skand. Amts Leg., 175).

2. **Ole Ilums og Kones Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Dec. 1890 af Gaardeier af Velling Ole Hansen Ilum (f. 1812 † 23. Dec. 1890) og Hustru Ane Kirstine Jørgensen (f. 1826 † 1. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende i Bryrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 191). stadf. 4. Juli 1894.

Vitten, Haldum og Hadsten Sogne.

1. **Niels Hansens Legat,** stiftet af Kancelliraad Niels Hansen i Hinnerup Brogaard med 100 Rdl., nu 211 Kr. 28 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Haldum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Ingen Fundats (Hofman XI, S. 376; Aarh. Amts Leg., S. 141).

2. **Inger Jensdatters Legat,** stiftet 1889 af Inger Jensdatter (f. 22. April 1821 † 6. Sept. 1889), Enke efter Husmand i Vitten Peder Nielsen, med 706 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Vitten Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for Understøttelsesforeningen for Trængende i Vitten Sogn. Ingen Fundats.

3. **Læge F. B. Larsens Jubilæumslegat,** stiftet 1894 af praktiserende Læge i Hadsten Frederik Christian Ludvig Bergmann Larsen (f. 22. Okt. 1839) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 17. Febr. uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1 i Vitten-Haldum-Hadsten Kommune, 1 i Galten-Vissing Kommune, 1 i Ødum-Hadbjerg Kommune og hvert andet Aar 1 vexelvis i Lyngaa Sogn og i Rud Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne i Galten-Vissing og Ødum-Hadbjerg Kommuner samt Lægen ved Hadsten Station, af flere den længst praktiserende. Fundats af 28. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 157), stadf. 30. Mai 1894.

4. **Hammel Hospitals Penge** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

5. **Oberst Benzons Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

6. **Arnt Knudsens Legat** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

7. **Det Wedell-Friisiske Institut for Jordemødre og Skoleholdere paa Grevskabet Friisenborg** se Hammel, Voldby og Søby Sogne.

Vær og Nebel Sogne.

1. **Assessor Henrik Mules Legat,** stiftet 1741 af Kancelliassessor Henrik Mule til Serridslevgaard (f. 8. Febr. 1683 † 6. Juni 1742) med 185 Rdl., nu 370 Kr.; Renten af 320 Kr. tilfalder Læreren i Nebel, Renten af 50 Kr. Serridslev Bys Fattige.

Legatet, der staaer i Serridslevgaard Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 29. Juli 1741 (Hofman II, S. 323; Skand. Amts Leg., S. 134). Min.-Skr. 16. Marts 1857 (Skand. Amts Leg., S. 135).

2. **Baronesse Krags Legat,** stiftet af Edele Krag (f. 22. Nov. 1686 † 24. Mai 1751), Enke efter Vicestatholder, Geheimeraad, Baron Frederik Krag til Steensballegaard (f. 6. Marts 1655 † 24. Sept. 1728), med 10 Rdl., nu 20 Kr. af Steensballegaard til Degnen i Vær.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Steensballegaard. Ingen Fundats (Hofman II, S. 322; Skand. Amts Leg., S. 168).

3. **Provst Bentzons Legat,** stiftet af Sognepræst til Vær og Nebel, Provst, Mag. Peder Bentzon (f. 19. Jan. 1695 † i Juni 1763) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Haldrup.

Legatet, der staaer i Stamhuset Steensballegaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder. Erektionspatent for Stamhuset Steensballegaard af 6. Aug. 1759 (Skand. Amts Leg., S. 137). Min.-Skr. 16. Marts 1857 (ibid.).

4. **Bodil Hoffgaard sal. de Lichtenbergs Legat,** stiftet 1788 af Bodil Hoffgaard (f. 1711 † 11. Jan. 1795), Enke efter Etatsraad Gert Hans de Lichtenberg til Engelsholm, Kjeldkjær, Haraldskjær, Serridslevgaard, Lindbjerggaard, Bidstrup, Merringgaard og Ussinggaard (f. 8. April 1697 † 18. Juli 1764), med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 3/4 uddeles blandt Horsens Bys Fattige, 1/4 uddeles til 8 Fattige af Serridslevgaards Gods i Hundslund, Ørridslev, Underup og Nebel Sogne, fortrinsvis i sidstnævnte Sogn.

Legatet, der staaer i Serridslevgaard Hovedgaard, uddeles af Sognepræsten og 2 af Legatstifterindens Descendenter, som bo i eller ved Horsens. Gavebrev af 23. Febr. 1788 (Skand. Amts Leg., S. 131).

5. **Geheimeraadinde Krag-Juel-Vinds Legat,** stiftet 1792 af Sophie Magdalene von Gram til Grevskabet Friisenborg (f. 6. Jan. 1734 † 28. Nov. 1810), Enke efter Geheimekonferensraad, Kammerherre, Baron Jens Krag-Jüel-Vind til Baroniet Juellinge og til Steensballegaard og Værholm (f. 1724 † 30. April 1776), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., Læreren i Steensballe nyder 20 Kr., Læreren i Haldrup 10 Kr., Vær Sogns Fattige 40 Kr., som uddeles af Sognepræsten, medens Resten, 10 Kr., anvendes til Bøger m. m. for Børnene i nævnte Skoler.

Legatet, der staaer i Steensballegaard Hovedgaard og Gods, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Gavebrev af 9. Sept. 1792 (Skand. Amts Leg., S. 135), konfirm. 21. Sept. 1792. Min.-Skr. 16. Marts 1867 (Skand. Amts Leg., S. 136).

6. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Legat,** stiftet 1804 af Elisabeth Cathrine de Lichtenberg (f. 1743 † 4. April 1807), Enke efter Kammerherre, Landstaldmester, Oberst Frederik Ludvig Christian Beenfeldt til Serridslevgaard (f. 19. Juli 1741 † 21. Aug. 1801), med 300 Rdl., nu 130 Kr. 9 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Begravelse paa Nebel Kirkegaard.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 19. Juli 1804 efter fac. test. 2. Juni 1780 (Coll.-Tid. 1807, S. 525; Skand. Amts Leg., S. 156), konfirm. 31. Juli 1807.

7. **Søstrene Juell-Winds Legat,** stiftet 1856 af Sophie Cathrine Baronesse Krag-Juel-Vind-Arenfeldt (f. 18. April 1797 † 24. Juli 1878) og Elisabeth Eleonore Christine Baronesse Krag-Juel-Vind-Arenfeldt (f. 6. Aug. 1806 † 9. Okt. 1884) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 18. April og 6. Aug. uddeles til Trængende i Vær Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 9. April 1856.

8. **Kammerjunker Otto Baron Kragh-Juell-Wind-Arenfeldts Legat til Fordel for Skole- og Fattigvæsenet paa Steensballegaards Gods,** stiftet ved Testamente af 7. Mai 1857 af Kammerjunker, Baron Otto Krag-Juel-Vind-Arenfeldt (f. 25. Juni 1794 † 22. Mai 1857) med 4,382 Kr. 87 Ø.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Steensballegaard og Sogneraadet. Fundats af 16. Juni 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 104), stadf. 16. Juli 1886.

9. **Ane Pedersens Legat til nyttige Bøgers Anskaffelse for fattige Børn i Haldrup Skoledistrikt,** stiftet 1867 af Peder Thomassen paa Haldrup Mark (f. 1809 † 7. Mai 1881) og Hustru Marie Hansdatter (f. 1808 † 9. Juli 1893) til Minde om deres Datter Ane Pedersen (f. 27. Mai 1848 † 18. Nov. 1867) med 100 Rdl., nu 200 Kr., for hvis Renter der i hvert Aars Juni Termin uddeles Bøger.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget iblandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 24. Dec. 1867 (G. R. 1868, S. 261; Skand. Amts Leg., S. 173), konfirm. 31. Marts 1868.

10. **Ane Margrethe Hansdatters Legat,** stiftet 1873 af Ane Margrethe Hansdatter († 28. Okt. 1873) med 250 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker eller andre Fattige i Nebel Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Testamente af 27. Okt. 1873.

11. **Enevold Pedersens Legat,** stiftet af Ungkarl i Haldrup Enevold Pedersen († 14. Marts 1875) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen enten i 2 Portioner til Trængende i Vær Sogn udenfor Fattigvæsenet eller til Opdragelseshjælp.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og et af dem valgt 3. Medlem. Fundats af 22. Dec. 1879 / 27. Okt. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 154), stadf. 22. Nov. 1880.

12. **Elisabeth Eleonore Christine Baronesse Kragh-Juell-Wind-Arenfeldts Legat til Vedligeholdelse af Familien Kragh-Juell-Wind-Arenfeldts Gravsted paa Vær Kirkegaard og til Fordel for Trængende i Vær Sogn under Aarhus Amt,** stiftet af Baronesse Elisabeth Eleonore Christine Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard (se ovenfor 7) med 4,000 Kr., nu 4,487 Kr. 40 Ø., hvis Renter fortrinsvis anvendes til Familiegravstedets forsvarlige Vedligeholdelse. Af hvad dertil ikke medgaaer, skal Halvdelen oplægges til 5,000 Kr., Halvdelen dels anvendes til Smaakaarsfolks Jordefærd, dels hvert Aars Jul uddeles til værdige Trængende.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Bestyreren for „Søstrene Juell-Winds Legat" (se Aarhus Stift 12) og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 31. Aug. 1888 med Tilføielse af 12. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 51), stadf. 18. Marts 1890.

13. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Fideikommis** se Aarhus Amt 1.

Ørting og Falling Sogne.

1. **Det Bornemann-Lasson'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Aug. 1699 af Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Henrik Bornemann (f. 2. Jan. 1646 † 31. Dec. 1710), fornyet 1780 af Benedicte Antonette Rosenørn (f. 6. Aug. 1720 † 13. Mai 1783), Enke efter Etatsraad Thøger Lasson til Dybvad og Herningsholm (f. 1706 † 8. Juli 1772) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter Falling og Ørting Sognes Fattige nyde 30 Kr., Gylling Sogns Fattige 10 Kr., Falling og Ørting Sognes Lærere 20 Kr., Gylling Sognedegn 10 Kr., Falling Sogns Fattige endvidere 16 Kr., som ere Renter af oplagte 400 Kr.

Legatet, der staaer i Ørting Kirketiende med 800 Kr. til 5 pCt., i Falling Kirketiende med 800 Kr. til 5 pCt. og 400 Kr. til 4 pCt., bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Geheimekonferensraad Matthias Hans Rosenørn, der udnævner sin Eftermand. Fundats af 13. Juni 1711 (Hofman I, S. 200). Fundats af 8. Marts 1780 (Aarh. Amts Leg., S. 51). Kgl. Resol. 23. Marts 1810 (ibid. S. 54).

2. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Ørting og Falling Kommune,** stiftet ved Testamente af 29. April 1872 af Kancelliraad Rasmus Andersen (f. 29. Dec. 1807 † 10. Juli 1889) og Øllegaard Petersen (f. 27. Jan. 1818 † 31. Juli 1889) med 1,600 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. ved Juletid til 3 Trængende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 115; G. R. 1890, S. 320), stadf. 23. Mai 1890.

3. **Kancelliraad Rasmus Andersens og Hustru Øllegaard Andersen født Petersens Udstyrslegat, Tjenestetyendelegat og Skolelegat for Hads Herred** se Odder Sogn.

4. **Frøken Lassons Legat** se Aarhus Stift 5.

Østbirk og Yding Sogne.

1. **Jørgen Jensen Holms Legat,** stiftet 1697 af Jørgen Jensen i Holm med et Stykke Jord mellem Aas og Krørup Mark, 1798 solgt for 595 Rdl., nu 1,190 Kr., hvis Renter Allehelgensdag uddeles mellem Fattige, dog at 3 Kr. 33 Ø. anvendes til Legatstifterens Gravsted i Østbirk Kirke.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets og Sognepræstens Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Gavebrev af 23. Juli 1697 (Hofman II, S. 301; Skand. Amts Leg., S. 85). Kgl. Resol. 26. Jan. 1798 (Skand. Amts Leg., S. 85).

2. **Oberstinde Grabows Legat,** stiftet 1768 af Margrethe Øllegaard Rantzau til Urup († 11. Marts 1772), Enke efter Oberst Hans Rudolph von

Grabow († 8. Juni 1765), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravkapel ved Østbirk Kirke, det Overskydende til Østbirk Sogns Fattige, og 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til samme Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Urup Hovedgaard, bestyres af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 2. Jan. 1768 (Hofman XI, S. 364; Skand. Amts Leg., S. 81).

3. **Bartholomæus Deichmanns Legat,** stiftet af Forvalter paa Urup Bartholomæus Deichmann (f. 1715 † 1772) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 4 pCt., hvert Aars Bartholomæi Dag uddeles til 12 Fattige i Østbirk Sogn paa Livstid.

Legatet, der staaer i Urup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 12. Juni 1775 (Hofman XI, S. 368; Skand. Amts Leg., S. 84).

4. **P. Marcussens og Inger Nielsdatter Saabyes Legat,** stiftet 1779 af Peder Marcussen til Aggersbøl og Ørumgaard og Hustru Inger Nielsdatter Saabye med 100 Rdl., nu 68 Kr. 12 Ø., hvis Renter uddeles til Yding Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Testamente af 29. Mai 1779 (Skand. Amts Leg., S. 85).

5. **Peder Christensens Legat,** stiftet 1844 af Husmand af Sattrup Peder Christensen (f. 1790 † 29. Dec. 1844) med 8 Kr. af Gaardene Matr.-Nr. 2 a, 2 b, 2 c og 2 d i Monberg til Trængende i Østbirk Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Testamente af 17. Okt. 1844 (Skand. Amts Leg., S. 86).

6. **Legat til Vedligeholdelse af Sognefoged Jens Peter Nielsens og Hustru Bodil Kirstine Jensens Gravsted,** stiftet ved Testamente af 8. Okt. 1881 af Jens Peter Nielsen (f. 12. Juli 1819 † 19. Mai 1889) og Bodil Kirstine Jensen (f. 18. Sept. 1821 † 5. Jan. 1886) med 1,000 Kr., hvis Renter dels anvendes til Gravstedets Vedligeholdelse til 19. Mai 1989, dels uddeles til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet med ²/₃ til 1 i Østbirk Sogn, ¹/₃ til 1 i Yding Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Syge- og Laanekassens Bestyrelse. Fundats af 13. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 238), stadf. 8. Juni 1893.

7. **Sognefoged og Gaardeier Jens Peter Nielsens og Hustru Bodil Kirstine Jensens Legat for værdige Trængende i Østbirk-Yding Sogne,** stiftet ved de Sammes Testamente af 8. Okt. 1881 med 10,000 Kr., af hvis Renter ¹/₂ uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Trængende udenfor Fattigvæsenet, ¹/₂ i 2 lige store Portioner til en uformuende Karl eller Dreng og en uformuende Pige til indtil 3 Aars Høiskoleuddannelse eller Uddannelse paa anden Maade.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 260), stadf. 30. Juni 1893.

8. **Jørgen Jensen Møller (Holms)*) og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Marts 1891 af Jensine Hansmine Jørgine Sørensdatter (f. 3. Jan.

*) Legatstifteren kaldes i Fundatsen urigtig Jens Jørgen Møller (Holm).

1827 † 11. Jan. 1892), Enke efter Gaardeier i Vestbirk Jørgen Jensen Møller (f. 18. Nov. 1815 † 23. Jan. 1890) med 2,100 Kr., hvis Renter uddeles i lige store Portioner til 2 trængende Enker i Østbirk Sogn udenfor Fattigvæsenet, dog at Renten af 100 Kr. i 50 Aar anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Østbirk Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 240), stadf. 8. Juni 1893.

RANDERS AMT.

RANDERS AMT.

Meddelelser om Legater og Stiftelser under Randers Amtsraads Tilsyn. Randers 1881.

1. **Distriktslæge, Justitsraad S. A. Steenbergs og Hustru Cathrine lisabeth født Lemvighs Legat,** stiftet 1881 af Schack August Steenberg . 5. Sept. 1808 † 27. Dec. 1885) og Cathrine Elisabeth Lemvigh (f. 14. Mai 1823 14. Aug. 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Personer i Grenaa Lægedistrikt, ›m ved Sygdom ere komne i Nød.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af 2 Mænd i Grenaa og 2 Mænd i Nørre Herred. Bestyrelsen pplerer sig selv. Fundats af 10. Marts 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 79), stadf. 27. Mai 1881.

2. **Dyrlæge Jens Peter Linds Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Dec. 381 af Jens Peter Lind (f. 8. Juli 1808 † 7. Juli 1882) med 7,000 Kr., nu 7,539 Kr. 7 Ø., hvis Renter anvendes til Præmier for ypperlig dyrkede Husmandslodder e. l.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Randers Amtshusholdningsselskab. Fundats af 19. Juli 83 (Min.-Tid. 1883 A, S. 155), stadf. 22. Aug. 1883.

3. **Pastor C. F. C. Reiersens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 384 af fhv. Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai eiersen (f. 10. April 1818 † 19. Febr. 1890) med 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i rsvarige Portioner paa 100—200 Kr. til værdige og fattige Enker eller ugifte Døtre ter Præster i Randers Amt.

Legatet bestyres af Randers Byraad. Fundats af 27. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 342), stadf. . Dec. 1890.

4. **Cecilie Christiansens Mindelegat,** stiftet af fhv. Førstelærer ved Hornet Skole Jens Christian Christiansen (f. 8. Aug. 1821) og Hustru Ane Joanne Elise Jørgensen med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 1—2 Lærerdøtre Mols, Sønder- og Østerlisberg Herreder, der have fyldt 40 Aar.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn af Provsten og Sognepræsten i Hornslet. Funts af Palmesøndag 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 308), stadf. 21. Aug. 1893.

5. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupsgat til Fordel for ulykkeligt stillede Børn i Randers Amt,** indsamlet fra 5,300 Bidragydere i Amtet med 11,155 Kr. 26 Ø., nu 11,477 Kr. 56 Ø., af hvis enter 1/4 oplægges, 3/4 anvendes til at skaffe ulykkelig stillede Børn et godt Pleiehjem.

Legatet bestyres under Amtmandens Overtilsyn af en af 5 Personer bestaaende Bestyrelse, hvortil anders Byraad vælger 1 Medlem, Hobro og Mariager Byraad skiftevis 1, Grenaa og Ebeltoft Byraad skiftevis Amtsraadet 1 Medlem. Fundats af Dec. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 119), stadf. 17. Marts 1893.

EBELTOFT KJØBSTAD.

Ebeltoft og Omegn (Mols) nærmest til c. 1814, med det jydske hist. topogr. Selskabs Støtte udg. af L. J. Bøttiger. Aarhus 1893.

KIRKEN.

1. **Hans Jacobsens Legat**, stiftet 1687 af Ridefoged i Kallø Amt og Byfoged i Ebeltoft Hans Jacobsen til Rolsøgaard og Lyngebæksgaard († 16. Nov. 1714) med 100 Rdl. til Kirken. 1690 forbrugtes Legatet til et Positiv med Pulpitur.

Gavebrev af 1. Jan. 1687 (Hofman III, S. 109; Bøttiger, S. 142).

2. **Fru Steenstrups Legat**, stiftet 1890 med 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Laurine Magdalene Holbæks (f. 19. Sept. 1793 † 18. Aug. 1889), Enke efter Sognepræst til Ebeltoft og Draaby Hans Arent Steenstrup (f. 13. Nov. 1771 † 9. Nov. 1843), Gravsted i 20 Aar, hvorefter Kapitalen tilfalder Sognepræsten.

Legatet, som bestyres af Sognepræsten, er indkommet 29. Juli 1890.

3. **Holbechs Legat**, stiftet 1892 med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Kollektør Andreas Christopher Holbechs (f. 1775 † 26. Aug. 1873) og Hustru Caroline Henriette Steenstrups (f. 1803 † 3. April 1886) Gravsted til 1915, hvorefter Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet, som bestyres af Kirkeinspektionen, er indkommet 14. Dec. 1892.

4. **Christen Sørensens Legat**, stiftet 1893 med 120 Kr., nu 123 Kr. 62 Ø., til Vedligeholdelse af Partikulier Christen Sørensens (f. 15. Marts 1811 † 10. Marts 1892) og Hustru Erhardine Christine Hyphoffs (f. 10. Dec. 1807 † 16. April 1892) Gravsteder, efter hvis Sløifning Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet, som bestyres af Kirkeinspektionen, er indkommet 2. Sept. 1893.

5. **Kæmner Thuesens Legat**, stiftet 1894 af Døtrene efter Kæmner Søren Nielsen Thuesen (f. 1814 † 2. Okt. 1886) med 100 Kr. til Vedligeholdelse af hans og hans Hustru Rosine Sallings (f. 1810 † 13. Jan. 1882) Gravsted, efter hvis Sløifning Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet, som bestyres af Kirkeinspektionen, er indkommet 4. Aug. 1894.

ANDRE LEGATER.

6. **Birkefoged Jacob Nielsen** i Skovgaard gav 1670 en Gaard i Hoed og et Boel i Glatved til den latinske Skole. 1740 henlagdes Landgilden af disse Eiendomme, da 13 Rdl. 2 Mk., til 4 fattige Børns Fremtarv.

Legatet, som endnu c. 1820 stod under Stiftsøvrigheden som Direktører, Sognepræsten og Byfogden som Inspektører og en Kirkeværge, udredes, saavidt det har kunnet erfares, ikke længer. Fundats af 2. Jan. 1670 (Hofman III, S. 106). Rskr. 6. Juni 1740.

7. **Helene Cathrine Henningsens Legat,** stiftet 1813 af Helene Cathrine Henningsen (f. 1748 † 28. Juli 1814), Enke efter Sognepræst til Thorsager og Bregnet Peder Henningsen (f. 1725 † 8. Okt. 1793), med 50 Rdl. til de Fattige.

Legatet antages at være indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 23. Jan. 1813 (Rskr. 1814, S. 262), konfirm. 30. Juli 1814.

8. **Chr. Homoes Legat,** stiftet 1819 af Christen Jørgensen Homoe af Horstved med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Fonden bestyres af Byraadet. Gavebrev af 20. Juli 1819 (Randers Amts Leg., S. 72). Canc.-Skr. 29. Okt. 1836 (utrykt).

9. **Lille Signes Julegave,** stiftet 1884 af Mads Johan Valdemar Bay (f. 17. Okt. 1834 † 27. April 1892) og Hustru Thora Sophie Seidelin (f. 28. Okt. 1833 † 15. April 1888) med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til 2 ubemidlede Familier, Enker eller Ugifte udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Gavebrev af 12. Nov. 1884.

10. **Galop Hans' Legat** se Draaby Sogn.

GRENAA KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Grenaa Asyl,** oprettet 1882 (indviet 1. Okt. 1884) af Diakonisse-Foreningen med et for 7,880 Kr. brandforsikret Hus til Børneasyl og Menighedspleie.

Asylet bestyres under Tilsyn af en Damekomite af Sognepræsten og 6 andre Medlemmer. Vedtægter af 6. Dec. 1883.

2. **Grenaa Haandværkerforenings Alderdomshjem,** oprettet 1883 af Haandværkerforeningen med et Hus, brandforsikret for 12,655 Kr., til Fribolig for trængende Foreningsmedlemmer. Stiftelsen har en Prioritetsgjæld af 4,500 Kr.

Stiftelsen bestyres af Foreningens Bestyrelse. Vedtægter af 23. Juni 1884.

KIRKEN.

3. **Blichfeldts Legat,** stiftet 1736 af Sognepræst til Sal og Gullev Frantz Knudsen Blichfeldt (f. 1697 † 23. Febr. 1737) og Hustru Mette Christensdatter Winding († 1751) med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet antages at være indgaaet under Kirkens øvrige Kapitaler. Testamente af 18. Dec. 1736 (Hofman II, S. 428, III, S. 141), konfirm. 4. Jan. 1737.

4. **Christen Rasmussens Legat,** stiftet 1836 af Kirstine Rasmussen (f. 1779 † 21. Mai 1836), Enke efter Pensionist Christen Rasmussen, med 100 Rdl. til Kirken, mod at den vedligeholder deres Gravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen Stiftsøvr.-Skr. 9. Juni 1836.

5. **Justitsraad Aagaards Legat,** stiftet 1859 af Exekutor testamenti i Boet efter Justitsraad, By- og Herredsfoged Jacob Aagaard (f. 1778 † 15. Juni 1852) med 100 Rdl. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 22. Marts 1859 (utrykt).

6. **Jomfru Schmidts Legat,** stiftet 1875 efter Jomfru Martha Dorothea Øllegaard Schmidt (f. 1807 † 25. Nov. 1874) med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder Postmester Schmidts, Legatstifterindens m. Fleres Gravsteder i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 27. Juli 1875 (utrykt).

7. **Kjøbmand Henriksens Enkes Legat,** stiftet 1882 af Kjersten ·tensdatter (f. 1802 † 7. Okt. 1886), Enke efter Kjøbmand H. S. Henriksen, 400 Kr. til Kirken, mod et den vedligeholder deres Gravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 7. Jan. 1882 (utrykt).

8. **Vognmand Hansens Enkes Legat,** stiftet 1886 efter Rasmine Marie ıgaard (f. 1813 † 19. Dec. 1885), Enke efter Vognmand H. P. Hansen med 200 Kr. irken, mod at den vedligeholder deres Gravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 24. Marts 1886 (utrykt).

9. **Fischers Legat,** stiftet 1887 af Cand. jur. Christian Fischer (f. 4. Juni 7 † 6. Febr. 1896) med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder Generalkrigs-missær Christian Fischers (f. 1. Mai 1755 † 18. April 1822) Familiegravsted o Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 17. Febr. 1887 (utrykt).

10. **Organist Bentzens Legat,** stiftet 1888 af Organist Ivar Peter ıtzen (f. 20. Nov. 1824) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans trus og en Søns Gravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 14. Sept. 1888 (utrykt).

11. **Jomfru Madsens Legat,** stiftet 1889 efter Ane Birgitte Madsen 824 † 16. Jan. 1889) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Bager Wessings og Hustrus Gravsteder i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 27. Marts 1889 (utrykt).

12. **Grosserer Petersens Legat,** stiftet 1891 af Grosserer Petersen i ›enhavn med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder Bogholder Weide-nns Gravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 1. Juli 1891 (utrykt).

13. **Karen Marie Christensens Legat,** stiftet 1893 af Karen Marie ·istensen (f. 11. Febr. 1835) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder les Mands, Arbeidsmand Peer Svenssons Gravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvr.-Skr. 11. April 1893 (utrykt).

14. **Etatsraad Nyeborgs Legat,** stiftet 1893 af Arvingerne efter Etatsraad, og Herredsfoged Claus Gottlieb Nyeborg (f. 11. Nov. 1806 † 17. Nov. 1892) l 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted i 100 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvr.-Skr. 26. Juni 1893 (utrykt).

SKOLELEGATER.

15. **Kirsten Michelsdatter,** Enke efter Anders Pedersen Rambten, gav 1707 Skolen 2 Huse, der angives at være solgte for 38 Rdl., men af hvilke det ene endnu 1 var Skolebygning og Bolig for Forstanderen.

Testamente af 23. Sept. 1707 (Hofman III, S. 140).

16. **Endel Borgere** gav til Skolen 1731 32 Rdl., som antages indgaaede iblandt Byens øvrige Kapitaler.

Hofman III, S. 140.

17. **Anna Olrogs Legat,** stiftet 1788 af Anna Olrog født Behr med 100 Rdl., nu 180 Kr., hvis Renter tilfalde en Lærer, medens ½ af Kapitalen, som skulde anvendes til Skolehjælp for fattige Børn, er anvendt til Opførelse af en Skolebygning.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 25. Febr. 1788.

18. **Rasmine Buchs Legat for Grenaa By,** stiftet ved Testamente af 1. Juli 1879 af Jomfru Rasmine Buch (f. 3. Sept. 1858 † 2. Sept. 1879) med 4,200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Broder Marinus Buchs Gravsteder paa Lemvig Kirkegaard og Gaardeier Niels Christian Jespersens og hans Hustru Ingeborg Buchs Gravsteder paa Nørre Nissum Kirkegaard, Resten uddeles i 2 Portioner, 1 paa 100 Kr., 1 paa Resten til uformuende, unge Mennesker i 14—18 Aars Alderen til deres Uddannelse ved teknisk Skole e. l.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. April 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 87), stadf. 7. Juni 1881.

19. **Anonymt Legat til Fordel for den tekniske Skole,** stiftet til Minde om Kong Christian IX's og Dronning Louises Guldbryllup den 26. Mai 1892 med 500 Kr., nu 615 Kr., hvis Renter oplægges til 3,000 Kr., hvorefter Renterne uddeles til lærvillige og flittige Elever i Skolen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolebestyrelsen. Fundats af $\frac{\text{11. Marts}}{\text{5. Mai}}$ 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 223), stadf. 18. Juli 1892.

ANDRE LEGATER.

20. **Præsten Risoms Legat,** stiftet 1766 af Sognepræst til Grenaa Johan Risom (f. 5. Juni 1707 † 1. Marts 1781) med 100 Rdl. til den danske Skole, 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde 2 fattige Personer.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Dec. 1766 (Hofman XI, S. 447).

21. **Peder Hansen Amtjes Legat,** stiftet 1771 af Forpagter paa Ørbækgaard Peder Hansen Amtje og Hustru Martha Marie Kondrup med 100 Rdl. og ⅛ af deres Bo, udlagt 1791 med ialt 3,364 Rdl. 2 Mk. 1⅓ Sk., hvoraf der 1791—96 anvendtes 341 Rdl. til Indkjøb af 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdk. Sædeland paa Byens Mark, nu 5,370 Kr. 70 Ø., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 2. Aug. 1771, konfirm. 27. Sept. 1771.

22. **Karen Jensdatter Graabæks Legat,** stiftet 1783 af Karen Jensdatter Graabæk, Enke efter Jens Christian Juul, med 100 Rdl., udlagt 1783 med et Hus, hvortil hendes Søn Jens Christian Juul lagde 20 Rdl. til Vedligeholdelse. Huset er med Amtsfattigdirektionens Samtykke 1861 solgt. Legatet er nu 200 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 28. April 1783.

23. **Magister A. Kønigs Legat,** stiftet 1790 af Helene Sophie Lund (f. 1715 † 20. Nov. 1806), Enke efter Sognepræst til Aalsø og Hoed, Mag. Andreas Kønig (f. 10. Sept. 1716 † 14. Marts 1776) med 1,000 Rdl., nedgaaede, antagelig omskrevne til 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 12. Jan. 1790, konfirm. 5. Marts 1790. Testamente af 30. Marts 1796.

24. **Kirstine Maus Legat,** stiftet 1796 af Kirstine Rasmusdatter Schifter († 1796), Enke efter Søren Mau, med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 4. Juni 1796.

25. **Jens Christian Juuls Legat,** stiftet 1803 af Kjøbmand Jens Christian Juul med 2,000 Rdl., nedgaaet, antagelig omskrevet til 650 Rdl., nu 1,300 Kr., hvis Renter uddeles til 8 Trængende, og 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Fattigvæsenets almindelige Behov.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 14. Okt. 1803 og 4. Aug. 1810, konfirm. 4. Febr. 1811.

26. **Hans Sørensens og Sidsel Jensdatters Legat,** stiftet 1814 af Hans Sørensen ved Aastrup og Hustru Sidsel Jensdatter med 4 Møgelborg Agre, 3 Tdr. 2 Skpr. Land til de Fattige. Leieindtægten gaaer i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 25. Juli 1814, thinglæst 31. Jan. 1831.

27. **Johanne Marie Albergs Legat,** stiftet 1825 af Johanne Marie Alberg med 1,961 Rdl. 74 Sk., nu 4,008 Kr. 54 Ø., hvis Renter tildeles 2 trængende Enker eller Piger af Embeds- eller Borgerstanden.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten, Byfogden og Apothekeren. Testamente af 18. Jan. 1825, konfirm. 15. Aug. 1835.

28. **Jacob Aagaards Legat,** stiftet ved Sammenskud 24. Mai 1852 i Anledning af By- og Herredsfoged Jacob Aagaards (se ovenfor 5) 50 Aars Embedsjubilæum med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Borger eller Borgers Enke for Livstid.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Byfogden, Sognepræsten og Byraadsformanden. Gavebrev af 24. Mai 1852.

29. **Hans Severin Henriksens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Marts 1865 med Kodicil af 13. Mai 1879 af Hans Severin Henriksen og Hustru Kjersten Mortensdatter (f. 1802 † 7. Okt. 1886) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 212), stadf. 22. Nov. 1887.

30. **Emilie Annette Nyeborgs Legat,** stiftet 1871 af By- og Herredsfoged, Etatsraad Claus Gottlieb Nyeborg (se ovenfor 14) med 2,000 Kr., 1888 forøget

med 300 Kr., ialt nu 2,300 Kr., hvis Renter uddeles den 2. Jan. til 2 værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Dec. 1871 (Min.-Tid. 1872 A, S. 26), stadf. 26. Jan. 1872. Tillægsfundats af 8. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 51), stadf. 8. Marts 1888.

31. **Dyrlæge Jens Peter Linds Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Dec. 1881 af Jens Peter Lind (f. 8. Juli 1808 † 7. Juli 1882) med 10,000 Kr., hvis Renter, tildels efter Legatars Død, uddeles i Portioner paa 80 Kr. til trængende, ældre, ugifte Døtre af Indvaanere i Grenaa, fortrinsvis af den mindre Haandværksstand, udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet Fundats af 31. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 169), stadf. 13. Okt. 1883.

32. **Kjøbmand J. H. Brokmanns og Hustru Jacobine Brokmann født Thorsens Legat,** stiftet 1888 af Jacobine Thorsen (f. 3. Juli 1818), Enke efter Johan Henrik Brokmann (f. 8. Okt. 1809 † 1. Mai 1888), med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i 4 lige Portioner til værdige og gudfrygtige Trængende i Grenaa.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Juli 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 215), stadf. 19. Sept. 1888.

33. **Grenaa Haandværkerforenings Legat,** stiftet 1892 af Foreningen for Overskudet fra alm. dansk Vare- og Industrilotteri, med 500 Kr., hvis Renter 1. Jan. uddeles til et trængende Foreningsmedlem eller Enke efter et saadant.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af $\frac{14.\text{ Marts}}{18.\text{ Juli}}$ 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 241), stadf. 2. Aug. 1892.

34. **J. A. Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet 1892 af Slagtermester og Kreaturhandler Jørgen Abel Jørgensen (f. 15. Marts 1823 † 23. Juli 1896), Enkemand efter Marie Cathrine Küster (f. 1822 † 10. Dec. 1889), med 1,000 Kr., hvis Renter 1. Jan. uddeles i 2 lige store Portioner til trængende Medlemmer af Grenaa Haandværkerforening eller deres Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Kontrol af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 18. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 240), stadf. 2. Aug. 1892.

HOBRO KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Hobro Kommunes Alderdomsfriboliger,** oprettede ved frivillige Bidrag med Eiendommen Matr.-Nr. 31 c i Morellgade til Fribolig for trængende Familier. Stiftelsen er brandforsikret for 25,570 Kr. og eier en Kapital af 3,325 Kr. 1 Ø.

Stiftelsen har en af 5 Medlemmer bestaaende Bestyrelse. Fundats af 29. Dec. 1873.

2. **Apotheker H. Hansens og Hustru Anna Catharina Hansens Arbeiderfriboliger i Hobro,** oprettede 1893 af Justitsraad Hans Henrik Emil Hansen (f. 1. Juni 1841) og Anna Catharina Hansen (f. 24. Febr. 1845) med Eiendommen Matr.-Nr. 46 b af Hobro Bygrunde med en Bygning med 6 Leiligheder som Friboliger og 1,000 Kr. til Vedligeholdelse og Skatter. Stilftelsen er brandforsikret for 8,440 Kr.

Stiftelsen bestyres af Legatstifterne, derefter af Byraadet. Fundats af 10. Dec. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 15), stadf. 13. Jan. 1894.

KIRKEN.

3. **Kirsten Villadsdatter,** Enke efter Borgermester Christen Andersen, gav 1660 Jorder paa Byens Østermark til Kirken.

Fundats af 25. Marts 1660 (Hofman III, S. 88).

4. **Mette Larsdatter Skaarup,** Enke 1° efter Byfoged Lars Christensen Skipper, 2° efter Negociant i Hamborg Matthias Pedersen, gav 1718 6 Kirke-Toft-Agre til Kirken til Vedligeholdelse af Altertavle, Lysekrone og deres Begravelser.

Hofman III, S. 88.

5. **Morten Kirketerp,** Kjøbmand i Hobro (f. 31. Dec. 1699 † i Aug. 1765) gav 1765 2 Agre til Kirken til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Fundats af 18. Dec. 1766.

6. **Enken Faarups Legat,** stiftet 1876 efter Enken Ane Marie Faarup (f. 15. April 1806 † 26. Jan. 1876) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse og Fornyelse af hendes og hendes Mands Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Legatet indkom 7. Aug. 1876.

7. **Enkemadam Jørgensens Legat,** stiftet 1882 efter Laurine Amalie Jørgensen fra Haderslev (f. 19. Okt. 1812 † 9. Sept. 1881) med 200 Kr., nu 255 Kr. 10 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse og Fornyelse af hendes og hendes Mands Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Legatet indkom 19. Sept. 1882.

8. **Kjøbmand H. C. Morells og Hustru Mariane født Schjøtts Legat til Trængende m. m. i Hobro Kjøbstad** se nedenfor 20.

ANDRE LEGATER.

9. **Madam Møllers Legat,** stiftet 1790 af Johanne Nielsdatter Fars, Enke efter Poul Møller, med 2,000 Rdl., reduceret til 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., ½ af Byfogden og Sognepræsten uddeles til 4 trængende Enker udenfor Fattigvæsenet, ½ gaaer i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Øls Kirketiende, bestyres af Byraadet. Testamente af 30. Dec. 1790 efter fac. test. af 21. Dec. 1787.

10. **Trine Hempels Legat,** stiftet 1842 af Johanne Cathrine Hempel (f. 1789 † 1. Febr. 1842), Enke efter Snedkermester Simon Wolder, med samtlige hendes Efterladenskaber, udlagte med 1,224 Rdl. 5 Mk. 12 27/28 Sk. Legatet forbrugtes 1846 til Opførelsen af et Syge- og Fattighus, men skal restitueres med 2,400 Kr., hvis Renter da tilfalde Kommunen.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 1. Febr. 1842 (Rskr. 1842, S. 51), konfirm. 22. Febr. 1842. Canc.-Resol. 19. Mai 1846 (utrykt). Min.-Skr. 11. Febr. 1873 (utrykt).

11. **Mette Sofie Poulsens Understøttelseslegat,** stiftet 1870 af Justitsraad, Dr. phil. Christian Marinus Poulsen (f. 14. Marts 1818 † 20. April 1885) med 10,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Enker eller ugifte Fruentimmer i trange Kaar.

Legatet bestyres af Legatstifterens Enke, derefter af en af hende valgt Mand, derefter af Byraadet. Fundats af 30. Nov. 1870, konfirm. 3. Dec. 1870.

12. **Kjøbmand Christian Brændgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Dec. 1872 af Christian Brændgaard (f. 29. Juni 1836 † 28. Jan. 1873) med 2,265 Kr. 31 Ø., hvis Renter ere oplagte til 3,000 Kr. og nu uddeles i Portioner paa ikke under 25 Kr. til trængende Mænd eller Kvinder, fortrinsvis af Handelsstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Sept. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 137), stadf. 24. Okt. 1876.

13. **Hobro Kommunes Alderdomsunderstøttelsesfond,** stiftet 1873 ved frivillige Bidrag med 2,000 Kr., nu 2,957 Kr. 92 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende i Portioner paa 20 Kr.

Fonden bestyres af Bestyrelsen for Hobro Kommunes Alderdomsfriboliger. Fundats af 29. Dec. 1873.

14. **Jernstøber J. L. Jørgensens og Hustrus Legat,** stiftet 1881 af Johannes Lange Jørgensen (f. 4. Okt. 1827 † 30. April 1884) med 2,000 Kr., nu

2,341 Kr. 62 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende i Portioner paa 20 Kr., fortrinsvis til ældre Arbeidere i Legatstifterens Jernstøberi.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for Hobro Kommunes Alderdomsfriboliger. Fundats af 17. Mai 1881.

15. **Konsul N. E. B. Braschs og Hustrus Legat,** stiftet 1884 af Boet efter Konsul Nicolai Edinger Balle Brasch (f. 15. Marts 1817 † 29. Jan. 1884) og Hustru Rasmine Jansen (f. 15. Nov. 1825 † 1. Marts 1853) med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Velgjørenhedsselskabet. Skrivelse af 12. Febr. 1884.

16. **Skomagermester Søren Binderup og Hustru Ane Cathrine Binderup født Holms Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Okt. 1884 af Søren Binderup (f. 28. Sept. 1818 † 5. Jan. 1891), Enkemand efter Ane Cathrine Holm (f. 1806 † 16. Dec. 1879), med 1,000 Kr., hvis Renter hver Dec. uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til 4 Trængende af Haandværksstanden eller Arbeidsklassen udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens og hans Hustrus Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 146), stadf. 2. Mai 1892.

17. **Arbeidsmand i Hobro Niels Skyttes Legat for værdige, ældre Trængende af Arbeidsklassen i Hobro,** stiftet af Niels Jensen Skytte (f. 29. Jan. 1816 † 5. Nov. 1882) med 910 Kr. 56 Ø., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles til ældre Trængende af Arbeidsklassen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Velgjørenhedsselskabet. Fundats af 20. Okt. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 45), stadf. 26. Febr. 1884.

18. **Murermester N. Seemanns og Hustrus Mindelegat,** stiftet 1888 af Arkitekt i Kjøbenhavn Christian Seemann (f. 7. Febr. 1840) til Minde om hans Forældre, Murmester Nicolaus Seemann (f. 14. Sept. 1812 † 4. Marts 1880) og Meta Marie Seemann (f. 5. Sept. 1812 † 8. Okt. 1880) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en værdig, trængende, ældre Haandværksmester eller en Enke efter en saadan.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 93), stadf. 15. Mai 1888.

19. **Et til Fordel for Hobro tekniske Skole af en Anonym til Minde om Hs. Majestæt Kong Christian den IX's 25aarige Regjeringsjubilæum oprettet Legat,** stort 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Flidsbelønninger.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolens Bestyrelse. Fundats af 5. Jan. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 47), stadf. 5. Febr. 1889.

20. **Kjøbmand H. C. Morells og Hustru Mariane født Schjøtts Legat til Trængende m. m. i Hobro Kjøbstad,** stiftet af Hans Christian Morell (f. 15. Aug. 1806 † 7. Marts 1888) og Mariane Schjøtt (f. 18. Jan. 1808 † 18. Juli 1886) med 10,000 Kr., nu 10,420 Kr. 68 Ø. Af Rentens ene Halvdel anvendes 8/20 til Afbetaling af Kirkens Byggegjæld, 3/20 til Vedligeholdelse af Havnen, 2/20 til Forskjønnelse af Byens Spaseregange, 6/20 til Konfirmationsudstyr for fattige Børn og 1/20 til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted; Rentens anden Halvdel uddeles hver December

i Portioner paa 10—40 Kr. til værdige og trængende Personer, fortrinsvis Legatstifternes Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 153), stadf. 1. Juli 1890.

21. **Jomfru Laura Christine Weirsøes Legat**, stiftet 1889 af Laura Christine Weirsøe (f. 12. Okt. 1825 † 11. Febr. 1890) med 2,700 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende, fortrinsvis enligstillede Kvinder.

Legatet bestyres af Velgjørenhedsselskabet. Testamente af 24 Juni 1889.

22. **Hobro Liglavs Legat**, stiftet 1891 af det ophævede Liglav med 1,440 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 5 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Lavets Medlemmer, deres Enker og Børn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 207), stadf. 8. Aug. 1891.

23. **Apotheker H. Hansens og Hustrus Legat til Hobro Asyl**, stiftet 1893—4 af Justitsraad Hans Henrik Emil Hansen og Hustru Anna Cathrine Hansen (se ovenfor 2) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Beklædningsgjenstande for Asylbørnene.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af $\frac{\text{10. Dec. 1893}}{\text{12. Jan. 1894}}$ (Min.-Tid. 1894 A, S. 52), stadf. 31. Jan. 1894.

MARIAGER KJØBSTAD.

Mariager Klosters og Bys Historie af H. Dahlerup. Kjøbenhavn 1882.

KIRKEN.

1. **Anders Strangerum,** fh. Borgermester i Randers, gav 1635 50 Rdl. til Kirken.
Legatet er forsvundet. Fundats af 23. Sept. 1634 (Hofman III, S. 67).

2. **Matthias Christensen Bjerregrav** gav 1647 100 Rdl. til Kirken. Herfor udlagdes 1650 Bjørregaard i Ølstrup Sogn, Ribe Stift, som 1744 solgtes for 60 Rdl.
Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 1. Jan. 1647 (Hofman III, S. 67).

3. **Jens Brask** til Kjellerup gav 1725 6 Agre paa Byens Mark til Vedligeholdelse af hans Begravelseskapel i Kirken.
Agrene antages solgte og Kapitalen indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 27. Juli 1725 (Hofman III, S. 68).

4. **Christen Hostrup,** fh. Byfoged i Hobro, gav 1726 et Stykke Eng ved Skibsbroen til Kirken til Vedligeholdelse af hans Begravelseskapel i Kirken.
Engstykket antages solgt og Legatet indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 14. Nov. 1726 (Hofman III, S. 69).

5. **Kjøbmand Jens Lind** (f. 1692 † 9. Juni 1780) **og Hustru Mette Jensdatter Bloch** († 1759) gav 16. Jan. 1730 40 Rdl. til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Kirken.
Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Hofman III, S. 85.

6. **Inger Andersdatter Bloch** (f. 1672 † 1. Marts 1737), Enke efter Sognepræst til Vindblæs, residerende Kapellan i Mariager Henrik Galt (f. 1663 † 22. April 1721), gav 1736 et Stykke Eng til Kirken til Vedligeholdelse af deres Begravelseskapel i Kirken.
Engstykket antages solgt og Kapitalen indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 19. Juni 1736 (Hofman III, S. 82).

7. **Matthias de Thestrup** til Mariager Kloster, Etatsraad og Landsdommer (f. 10. Febr. 1688 † 17. Juni 1769) gav 1755 et Stykke Eng til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.
Engstykket antages solgt og Kapitalen indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 19. Aug. 1755 (Hofman III, S. 85).

ANDRE LEGATER.

8. **De Hassing'ske Legater,** stiftede 1724 af Rektor i Mariager Lauritz Mortensen Hassing († 21. April 1734) med 100 Sldr., hvis Renter tillagdes Høreren ved Latinskolen, 60 Rdl. til Lys m. m. i Kirken, hvis Renter tillagdes Degnen, 100 Rdl., hvis Renter tillagdes Høreren ved Latinskolen for at forestaa Kirkesangen, 400 Rdl. til Husleie til Fattige og 40 Rdl., hvis Renter tillagdes en Kvinde for at strø Sand paa Legatstifterens Grav. 1834 var den samlede Kapital gaaet ned til 466 Rdl. 4 Mk.,

14 Sk., som fordeltes saaledes, at 1⁰ 150 Rdl., nu 300 Kr. (de 3 førstnævnte Legater) tillagdes Skolekassen, 2⁰ 316 Rdl. 4 Mk. 14 Sk., nu 633 Kr. 62 Ø. tillagdes Fattigvæsenet.

Legatet 1⁰, der staaer i Amtsskolefonden, bestyres af Byraadet, Legat 2⁰, der staaer i Amtsfattigkassen, af Byraadet. Fundats af Mariæ Renselsesdag 1724 (Hofman III, S. 71). Fundats af 17. Marts 1734 (Hofman III, S. 73), konfirm. 29. Okt. 1735. Canc.-Skr. 14. Jan. 1834 (utrykt). Se Dahlerup, S. 153.

9. **Jens Linds Familielegat,** stiftet 1760 af Jens Lind i Maren Mølle (se ovenfor 5) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tildeles Legatstifternes Familier og Slægtninge og, naar ingen saadanne er til, uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Gavebrev af 3. Jan. 1760 (Dahlerup, S. 154).

10. **Kammerraad Matthias Povlsen Secher** til Sødringholm (f. 1743 † 30. Marts 1794) og Hustru Adolfine Sofie Møller (f. 29. Aug. 1746 † 1820) gav 1787 en Gaard i Mariager til Bolig for den residerende Kapellan. Da Kapellaniet 1803 blev nedlagt, overlodes Gaarden til Skolevæsenet.

Rskr. 23. Febr. 1787 (Dahlerup, S. 141).

11. **Kapital uden Navn,** opr. 100 Rdl., af hvilken $^{3}/_{5}$, nu 120 Kr., 1841 blev ved Mariager Kjøbstad ved Landsognets Udstillelse i Henseende til Fattigvæsenet. Renten gaaer i Kommunekassen.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres af Byraadet. Canc.-Skr. 14. Dec. 1841 (Randers Amts Leg., S. 10; Dahlerup, S. 154).

12. **Eskildsens Legat,** stiftet 1835 af fhv. Kontrollør Jens Lind Eskildsen med 600 Rbd. til Fattigvæsenet. 1843 forbrugtes Kapitalen til et nyt Fattighus.
Testamente af 28. Juli 1835 (Rskr. 1841, S. 68; Dahlerup, S. 152), konfirm. 14. April 1841.

13. **Rasmus Clausens og Hustru Else Thomasine Clausen født Møllers Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Juli 1871 med Kodiciller af 10. Febr. 1875, 10. April 1877 og 6. Marts 1884 af Kjøbmand Rasmus Clausen (f. 27. April 1796 † 20. Sept. 1875) og Else Thomasine Møller (f. 6. Febr. 1805 † 24. Dec. 1885) med 200 Kr., nu 257 Kr. 99 Ø., hvis Renter Juleaften uddeles til Lemmerne i Fattighuset.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af et Byraadsmedlem. Fundats af 8. Juli 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 151), stadf. 11. Aug. 1887.

14. **Rasmus Clausens og Hustru Else Thomasine Clausen født Møllers Legat,** stiftet 1871 af de Samme med 200 Kr., nu 207 Kr. 89 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 10. Febr. til 2 uformuende Skolebørn.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolekommissionen. Fundats af 8. Juli 1887 (Min.-Tid. 1887 A, 163; G. R. 1887, S. 79), stadf. 24. Aug. 1887.

15. **Kjøbmand Rasmus Clausens og Hustru Else Thomasine Clausen født Møllers Legat,** stiftet 1871 af de Samme med 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles hvert Aars 10. Febr. i 10 Portioner til Enker og ugifte Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Byraadet. Fundats af 8. Juli 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 171), stadf. 5. Sept. 1887.

16. **Kjøbmand Rasmus Clausens og Hustru Else Thomasine Clausen født Møllers Legat til Fordel for Borgerforeningens Sygekasse i Mariager Kjøbstad,** stiftet 1871 af de Samme med 200 Kr., hvis Renter anvendes efter Foreningens Love.

Legatet bestyres under Borgermesterens Tilsyn af Sygekassebestyrelsen. Fundats af 11. Sept. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 192), stadf. 26. Sept. 1887.

17. **Else Thomasine Clausens Legat,** stiftet 1884 af Else Thomasine Møller, Enke efter Kjøbmand Rasmus Clausen (se ovenfor 13) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Pavillonen i Lystanlæget Munkholm.

Legatet bestyres af Lystanlægets Bestyrelse. Testamentskodicil af 6. Marts 1884.

18. **Cand. jur. Hans Jacob Lindahls Legat til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted paa Mariager Kirkegaard samt til fattige Børn i Mariager Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 7. Jan. 1885 af Cand. jur. Hans Jacob Lindahl til Skjerrildgaard (f. 15. April 1812 † 29. Okt. 1885) med 2,000 Kr.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 13. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 315; G. R. 1889, S. 177), stadf. 26. Sept. 1889.

19. **Cand. phil. Rasmus Møllers og Hustru Arnolde født Grundtvigs Legat stort 1,000 Kr. til Understøttelse af en værdig trængende Enke af Borgerstanden i Mariager Kjøbstad,** stiftet 1886 af Arnolde Grundtvig, Enke efter Førstelærer Rasmus Møller († 17. April 1854), med 1,000 Kr., nu 1,240 Kr. 29 Ø., hvis Renter til 1967 anvendes til Vedligeholdelse af Hoffotograf Budtz-Møllers Grav paa Kjøbenhavns Garnisonskirkegaard, derefter uddeles i Mariager.

Legatet bestyres af Borgermesteren, Sognepræsten og 1 Medlem af Byraadet. Fundats af 6. Jan. 1886. Min.-Skr. 8. Mai 1886 (utrykt).

20. **Det Rovsing'ske Legat,** stiftet 1888 af Professor Christen Rovsing (f. 3. Dec. 1812 † 16. Jan. 1889), Kaptain Niels Michael Lange Rovsing (f. 18. Marts 1825 † 25. Febr. 1894) og Frøken Karen Marie Rovsing (f. 5. Febr. 1817 † 4. Jan. 1890) med 1,000 Rdl., hvis Renter anvendes til Kommunens Skolevæsen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 23. Jan. 1888.

21. **Partikulier af Kjøbenhavn Peter Vedels og Grosserer sammesteds Hans Müllers Legat til Understøttelse af en værdig Enke af Borgerstanden i Mariager,** stiftet 1890 af Peter Vedel og Hans Müller med 300 Kr., nu 344 Kr. 62 Ø., hvis Renter i 20 Aar anvendes til Vedligeholdelse og Beplantning af Førstelærer Rasmus Møllers Hustru Arnolde født Grundtvigs (se ovenfor 19) Gravsted paa Mariager Kirkegaard, hvorefter Renten tildeles en Enke.

Legatet bestyres af Byens øverste civile Embedsmand, Sognepræsten og 1 af Byraadet valgt Medlem. Gavebrev af 22. Dec. 1890.

RANDERS KJØBSTAD.

Statistisk og oeconomisk Beskrivelse over Randers Kiøbstad i Nørre Jylland. Forfattet af Snæbiørn Asgeyrsen Stadfeldt, Doctor i Lovkyndigheden, Raadmand og Byfoged i Randers, Herredsfoged og Skriver udi Synderhald, Østerliisberg og Rougsøe Herreder og Birkedommer ved Holbechgaards Birk. Kiøbenhavn 1804.

STIFTELSER.

1. **Randers Hospital,** oprettet 1558 af Kong Christian III, som dertil gav Provstegaarden i Randers, 15 Bøndergaarde i Nørhald, Støvring og Gjerlev Herreder, Kongetienden af Taanum, Hornbæk, Borup og Raasted Sogne og 1/3 af Kvægtienden af Dronningborg Lehn, 1573 funderet af Kong Frederik II med 49 Sognes Kongetiender af Onsild, Nørhald, Gjerlev, Støvring, Galten, Lysgaard, Rougsø og Hads Herreder samt Provstekorn af 60 Kirker i Onsild, Nørhald, Gjerlev, Støvring, Houlbjerg og Sønderhald Herreder, fik 1868 en ny Fundats, hvorefter det giver 100 Trængende fra Nørrejylland, fortrinsvis fra Aarhus Stift, Husly, Varme, Lys, Vask, Brændsel til Madlavning, Sygepleie, Lægehjælp og Medicin samt nu 3 Kr. 50 Ø. om Ugen, hvorhos der fra 1892 i Understøttelser til Trængende gives 100 Portioner paa 200 Kr., 200 paa 100 Kr. og 200 paa 50 Kr. Hospitalets Formue er 1,468,221 Kr. 31 Ø., og det oppebærer nu Kongetienden af Sønder Onsild, Nørre Onsild, Snæbum og Sem Sogne i Onsild Herred, Kastbjerg, Dalbyover, Dalbyneder, Raaby, Gjerlev, Enslev og Kjærby Sogne i Gjerlev Herred, Linde, Spentrup, Asfærg, Faarup og Kousted Sogne i Nørhald Herred, Raasted, Borup, Gimming, Harridslev, Albæk, Støvring og Mellerup Sogne i Støvring Herred, Værum, Ørum, Hadbjerg, Halling, Laurbjerg, Lerbjerg, Vissing, Rud, Holbæk, Udby, Voer, Estruplund og Ørsted Sogne i Galten Herred, Sjørslev, Vium, Alminde, Levring, Hørup, Hinge, Vinderslev, Thorning, Lysgaard og Karup Sogne i Lysgaard Herred, Hornbæk og Taanum Sogne i Sønderlyng Herred samt Bjergager Sogn i Hads Herred; Kvægtiende af Sem, Gassum, Bjerregrav, Aalum, Ørum, Hornbæk Kousted, Raasted, Borup, Spentrup og Taanum Sogne; Provstekorn af Støvring, Harridslev, Albæk, Mellerup, Lem, Gimming, Borup, Raasted, Kousted, Faarup, Asfærg, Spentrup, Gassum, Hald, Vester Tørslev, Hem, Linde, Tvede, Øster Tørslev, Kjærby, Dalbyover, Raaby, Gjerlev, Enslev, Kastbjerg, Dalbyneder, Sem, Svenstrup, Skjellerup, Falslev, Hvornum, Nørre Onsild, Sønder Onsild, Sal, Gullev, Thorsø, Houlbjerg, Vellev,

vorslev, Haurum, Sal, Gjerning, Skjød, Granslev, Skader, Søby, Gjesing, Nørager, Koed, ıusing, Auning, Øster Alling, Vester Alling, Skjørring, Aarslev, Vivild, Veilby, Hvils- ;er, Mygind og Krogsbæk Kirker. De Tiender, som for Tiden oppebæres af Hos- :alet, ere ikke ganske de samme, som oprindelig ere skjænkede til det, men naar og 'orledes Forandringerne ere skete, kan ikke oplyses.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion og Borgermesterens, Sognepræstens og By- ;dens Inspektion af en Forstander. Gavebrev af 25. Marts 1558 (Hofman II, S. 383; Stadfeldt, S. 279). ndats af 22. April 1573 (Hofman II, S 384; Stadfeldt, S. 282). Kgl. Brev 3. Juli 1573 (Stadfeldt, S. 283). ;l. Brev 3. Juli 1573 (Stadfeldt, S. 284). Rskr. 1. Sept. 1792. Rskr. 9. Nov. 1792. Canc.-Skr. 30. Okt. 1824. nc.-Skr. 13. Febr. 1830. Rskr. 20. Febr. 1835. Rskr. 28. Febr. 1855. Rskr. 14. Mai 1857. Kgl. Resol. 11. Marts 62. Kgl. Resol. 4. April 1866. Fundats af 5. Okt. 1868 (Dep.-Tid. 1868, S. 1163). Kgl. Resol. 27. Juni 1873. ;l. Resol. 16. Sept. 1874 (utrykt). Kgl. Resol. 26. Okt. 1892. Se Stadfeldt, S. 268.

2. **Provst Mogens Christian Marquard (Marcussen),** Sognepræst til ɔusted og Raasted (f. 11. Juni 1708 † 7. April 1786) gav 1739 ²/₈ Konge-Kvæg-Tiende Bjerregrav, Aalum, Nørbæk, Sønderbæk, Læsten, Hvorning, Kvorning, Hammershøi, ˌele, Vinge, Viskum, Veirum og Ørum Sogne til Hospitalet.

Gavebrev af 7. Febr. 1739 (Hofman II, S. 393; Stadfeldt, S. 285; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. . S. 378).

3. **Randers Børneasyl,** oprettet 28. Mai 1840 til Minde om Stænderinstitu- ınens Indførelse, eier Huset Nr. 1 i Lille Voldgade, brandforsikret for 11,660 Kr., mt nedenstaaende Legater.

Asylet har egen Bestyrelse. Love af 2. Febr. 1889.

4. **Kjøbmand Rasmus Clausens og Hustru Else Thomasine Clausen dt Møllers Legat til Fordel for Børneasylet i Randers Kjøbstad,** stiftet d Testamente af 25. Juli 1871 med Kodiciller af 10. Febr. 1875, 10. April 1877 og Marts 1884 af Kjøbmand i Mariager Rasmus Clausen (f. 27. April 1796 † 20. Sept. ¦75) og Hustru Else Thomasine Møller (f. 6. Febr. 1805 † 24. Dec. 1885) med ıo Kr., hvis Renter anvendes til Asylets Bedste.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Asylbestyrelsen. Fundats af 8. Juli 1887 (Min.-Tid. ¦7 A, S. 202), stadf. 28. Okt. 1887.

5a. **Felbereder Johan Hansens og Hustru Frederikke født Lemmes ˌgat,** stiftet ved Gavebrev af 16. Nov. 1888 af Johan Hansen (f. 13. Nov. 1801 ˌ. Febr. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Børneasylet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Asylbestyrelsen. Fundats af 15. Dec. 1888 (Min.-Tid. ¦9 A, S. 219), stadf. 8. Juli 1889.

5b. **Niels Brocks og Hustru Lene Bredals Legatum** se nedenfor 128 17⁰.

6. **Randers Haandværkerstiftelse,** oprettet 1867 af Haandværkerforeningen d Hjælp af frivillige Bidrag og andre Tilskud, eier et Hus i Markedsgade, der er andforsikret for 23,000 Kr. og indeholder 12 Friboliger for trængende Haandværkere ; deres Enker, som nyde Brændsel, Læge og Medicin, desuden nyde 4 Enker hver Kr. om Ugen, 2 Enker hver 1 Kr. om Ugen, 3 Mænd 100 Kr., 40 Kr. og 35 Kr. n Aaret. Stiftelsens Kapitalformue er 105,000 Kr., deri indbefattet følgende Legater ed Undtagelse af 9. Legaterne 7, 8 og 10—13 bestyres af Stiftelsens Bestyrelse.

Stiftelsen har sin egen Bestyrelse. Fundats af 18. Nov. 1867, konfirm. 8. Febr. 1868.

7. **Legat for trængende Haandværkere eller deres Enker i Randers, ɔrettet af Justitsraad Edv. Elmqvist og Hustru Emma Mathilde født**

Schwartzen den 28. December 1864, stiftet af Edvard Julius Johannes Elmqvist (f. 2. Juli 1812 † 26. Jan. 1866) og Emma Mathilde Schwartzen med 600 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 28. Dec. til to Beboere af Stiftelsen.

Fundats af 3. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 197), stadf. 16. Juli 1891.

8. **Boghandler og Bogbinder C. F. Johnsens og Hustru Karen Marie Johnsen født Westergaards Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Aug. 1869 af Bogbinder og Boghandler i Kjøbenhavn Conrad Fritz Johnsen (f. 29. Nov. 1802 † 17. Febr. 1870) og Hustru Karen Marie Westergaard (f. 1. April 1793 † 2. Marts 1888) med 2,000 Kr. til Fordel for Stiftelsen. Renten uddeles hvert Aar mellem Stiftelsens Beboere.

Legatet staaer under Magistratens Tilsyn. Fundats af 22. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 35), stadf. 28. Jan. 1889.

9. **Bogbindermester Conrad Fritz Johnsens og Hustru Karen Marie født Westergaards Legat til Fordel for værdige, trængende Bogbindere eller Enker efter Bogbindere,** stiftet ved Testamente af 3. Aug. 1869 af de Samme med 5,900 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 20—120 Kr. til værdige trængende Bogbindere eller Enker efter Bogbindere i Danmark.

Legatet er indsat i Overformynderiet og bestyres af Overretssagfører Harald Plockross og Civilingeniør Axel Thorson i Kjøbenhavn, efter deres Død af Haandværkerstiftelsen. Fundats af 24. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 176), stadf. 21. Juli 1890.

10. **Konditor Edward Haagensens Legat for værdige og trængende Haandværkere i Randers,** stiftet 1877 af Edward Haagensen (f. 2. Nov. 1829 † 2. Okt. 1877) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 2. Nov. uddeles til Beboerne af Stiftelsen.

Fundats af 25. Juli 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 103), stadf. 18. Aug. 1877.

11. **Fru Marie Haagensens Legat for værdige og trængende Haandværkere i Randers,** stiftet 1877 af Marie Nielsen (f. 22. Febr. 1823 † 29. Okt. 1881), Enke efter Edward Haagensen (se ovenfor 10) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 2. Nov. uddeles til Beboere af Stiftelsen.

Fundats af 25. Juli 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 104), stadf. 18. Aug. 1877.

12. **Læge Christian Joachim Fischers Legat til Fordel for Haandværkerstiftelsen i Randers,** stiftet ved Testamente af 25. Sept. 1885 og Kodiciller af 2. Dec. 1887 og 25. Jan. 1890 af fhv. Overlæge Christian Joachim Fischer (f. 13. Juli 1813 † 9. Marts 1892) med 12,984 Kr. 36 Ø., hvis Renter anvendes navnlig til Understøttelser af 50 Kr. til Stiftelsens Beboere.

Legatet staaer under Byraadets Tilsyn. Fundats af 10. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 45), stadf. 20. Jan. 1893.

13. **Felbereder Johan Hansens og Hustru Frederikke Hansen født Lemmes Legat,** stiftet ved Gavebrev af 16. Nov. 1888 af Johan Hansen (se ovenfor 5) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles til Stiftelsens Beboere.

Legatet staaer under Magistratens Tilsyn. Fundats af 26. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 37), stadf. 30. Jan. 1889.

14. **Proprietær Søren Møllers Legat for Indvaanere i Randers Kjøbstad** se nedenfor 155.

15 a. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Jubilæumsasyl for Smaabørn,** oprettet til Minde om deres Majestæters Regjeringsjubilæum 15. Nov. 1888 og taget i Brug paa Deres Guldbryllupsdag 26. Mai 1892, eier Huset Nr. 421 paa Missionsvei, brandforsikret for 9,840 Kr.

Asylet har egen Bestyrelse. Fundats af 26. Jan. 1898.

15 b. **Niels Brocks og Hustru Lene Bredals Legatum** se nedenfor 128 17°.

S^T. MORTENS KIRKE.

16. **Laurits Jacobsens Legat,** stiftet efter 1605 af Raadmand Laurits Jacobsen († 25. Nov. 1610) med 50 Rdl. Cr. til Lys i en af ham 1605 til Kirken skjænket Lysekrone.

Legatet et indgaaet under Kirkens Midler (Hofman II, S. 355; Stadfeldt, S. 165).

17. **Niels Jacobsens Legat,** stiftet 1613 af Borgermester Niels Jacobsen (f. 1556 † 10. Juni 1624) og Hustru Maren Pedersdatter Lassen (f. 12. Okt. 1575 † 22. Febr. 1635) med 200 Rdl., nu 426 Kr. 50 Ø., hvis Renter, 17 Kr. 6 Ø., tilfalde anden residerende Kapellan ved St. Mortens Kirke for 2 Gange aarlig at holde Gudstjeneste med Altergang paa Fattiggaarden.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 13. Mai 1613 (Hofman II, S. 360; Stadfeldt, S. 165). Min.-Skr. 17. Sept. 1892 (G. R.).

18. **Peter von Spreckelsens Legat,** stiftet 1684 af Peter von Spreckelsen til Dronningborg († i Sept. 1706) med 100 Sldr., 1688 med 100 Sldr. til Lys i en af ham til Kirken skjænket Lysekrone.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Hofman II, S. 348 og 349; Stadfeldt, S. 164).

19. **Borgermester Søren Andersen** gav 1693 en Gaard i Aastrup, Støvring Sogn, til Kirken. 1796 solgtes Gaarden for 900 Rdl.

Kapitalen er indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 26. Aug. 1693 (Hofman II, S. 349; Stadfeldt, S. 165). Rskr. 9. April 1796 (utrykt).

20. **Bodil Steens Legat,** stiftet 1700 af Husholderske paa Dronningborg Bodil Andersdatter Steen med 50 Sldr. til Lys i en af hende til Kirken skjænket Lysekrone.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 17. Mai 1700 (Hofman II, S. 351; Stadfeldt, S. 165).

21. **Maren Madsdatter** (f. 1. Aug. 1643 † 25. Juni 1723), Enke efter Assessor i Kommercekolllegiet Jens Poulsen til Sæbygaard (f. 1635 † 1687), gav 1714 en Ager i Vestervang til Vedligeholdelse af et af hende bekostet Kirkevindue samt til Tagets og Hvælvingens Reparation. Ageren er bortforpagtet.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 11. Mai 1714 (Hofman II, S. 351; Stadfeldt, S. 164).

22. **Julius Henrich Keil,** Amtsforvalter over Dronninglund, Silkeborg m. fl. Amter († 1717 18), gav 1714 Herligheden i en Bondegaard i Hald By til Kirken for hans indelukkede Begravelsessted. Gaarden er nu Præstegaard i Hald Sogn, Nørhald Herred, og dens Herlighed bortsolgtes 1794 for 250 Rdl.

Kapitalen er indgaaet blandt Kirkens Midler. Skjødebrev af 6. Nov. 1714 (Hofman II, S. 354; Stadfeldt, S. 166). Rskr. 12. Dec. 1794 (utrykt).

23. **Maren Jensdatter,** Enke efter Søren Rasmussen, gav 1719 en Ager i Østervang til Lys i Kirkens 6 Lysearme. Ageren solgtes 1891 for 500 Kr., der ere indgaaede under Kirkens Midler, og en aarlig Afgift af 6 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt. Legatstifterindens Slægt, som nød Indtægten af Ageren, uddøde 1894.

Skiftebrev af 5. Dec. 1719 (Hofman II, S. 355; Stadfeldt, S. 167). Min.-Skr. 26. Nov. 1890 (utrykt).

24. **Johan Reimers Legat,** stiftet 1748 af Apotheker Johan Reimer († i Marts 1749) med 2,000 Rdl., som 1750—51 forbrugtes til Anskaffelse af et nyt Orgelværk.

Testamente af 19. Nov. 1748 (Hofman II, S. 365; Stadfeldt, S. 167), konfirm. 13. Dec. 1748.

25. **Madam Mortensen** gav 1767 Staldgaarden til Kirken. Eiendommen solgtes 1794 for 1,230 Rdl.

Kapitalen er indgaaet blandt Kirkens Midler. Testamente af 27. Okt. 1767 (Stadfeldt, S. 166).

26. **Spliids Legat**, stiftet 1778 af fhv. Amtsforvalter, Justitsraad Niels Spliid og Hustru Elisabeth Budtz med 200 Rdl. til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Kirken og til gule Voxlys i den dertil hørende Lysekrone til Julefesten.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Testamente af 6. Mai 1778 (Stadfeldt, S. 166 og 261).

27. **Oberstinde Bockelmans Legat,** stiftet 1796 af Enken efter Oberst ved fynske gev. Inf.-Reg. Conrad Bockelman († 1761) med en Ager i Næst-Nyvang til Kirken. Ageren er bortforpagtet.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

28. **Schaarups Legat,** stiftet 1803 af Arvingerne efter Apotheker Jørgen Thomas Schaarup (f. 1722 † 8. Jan. 1801) med 200 Rdl. til Kirken, for hvis Renter hans Begravelsessted i Kirken bestandig skal vedligeholdes; bliver dette ikke efterkommet, skal Kapitalen tilfalde Byens Fattigkasse.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Gavebrev af 25. Juli 1803 (Stadfeldt, S. XIX)

29. **Enkemadame Galthens Legat,** stiftet 1822 af Enken Ane Sofie Hedevig Galthen med 25 Rdl. til Kirken til hendes Graves bestandige Vedligeholdelse.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Testamente af 15. Marts 1822.

30. **Hans Peter Hansens Legat,** stiftet før 1848 af Hans Peter Hansen med 100 Rdl. til Lys i en Lysekrone.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler.

31. **Det Cederfeld de Simonsen'ske Legat,** stiftet 1850 af Kammerherre Hans Christian Joachim Cederfeld de Simonsen til Stamhuset Erholm og Søndergaarde (f. 24. Sept. 1817) med 100 Rdl., nu 200 Kr. til Kirken, mod at ½ af Renten maa anvendes til Vedligeholdelse af hans Familiegrave.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 26. Nov. 1850.

32. **Thrues Legat,** stiftet 1855 af Instrumentmager i Grundfør Peder Mikkelsen Thrue († 23. Dec. 1857) med 50 Rdl., nu 100 Kr. til Kirken til Vedligeholdelse af hans 2 Børns Gravsted i 50 Aar.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 30. Dec. 1855.

33. **Johan Gotlieb Dibbelts Legat,** stiftet 1863 af Handelsbetjent Johan Gotlieb Dibbelt (f. 1789 † 14. Juli 1875) med 100 Rdl., nu 200 Kr. til Kirken, mod at 4 Kr. af Renten anvendes til bestandig Vedligeholdelse af hans 4 Gravsteder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 29. Aug. 1863.

34. **Provst Estrups Legat,** stiftet 1863 efter Sognepræst til Randers St. Mortens Kirke, Provst, Mag. Peter Estrup (f. 6. Okt. 1756 † 31. Dec. 1818) med 100 Rdl., nu 200 Kr. til Kirken til bestandig Vedligeholdelse af hans Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 17. Okt. 1863.

35. **Bager Hassings Legat,** stiftet 1864 af Bager Daniel Hassing (begr. 10. Mai 1892) med 75 Rdl., nu 150 Kr. til Kirken til bestandig Vedligeholdelse af hans 3 Gravsteder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 30. Juni 1864 (utrykt).

36. **Skomager Steentofts Legat,** stiftet 1865 af Christen Laursen Steentoft (f. 1817 † 3. Juni 1883) med 150 Rdl., nu 300 Kr. til Kirken, mod at 4 Kr. af Renten anvendes til bestandig Vedligeholdelse af hans 6 Gravsteder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 1. Juni 1865 (utrykt).

37. **Skomager Lauritzens Legat,** stiftet 1865 af Niels Lauritzen (begr. 20. Jan. 1871) med 125 Rdl. til Kirken til bestandig Vedligeholdelse af hans 5 Gravsteder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 11. Juni 1865 (utrykt).

38. **P. Nørlems Legat,** stiftet 1868 af Murmester Peter Nørlem (f. 1800 † 13. April 1879) med 50 Rdl., nu 100 Kr. til Kirken, mod at hans Gravsted vedligeholdes til 1968.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 11. Juli 1868.

39. **Proprietær Schumachers Legat,** stiftet 1870 efter Johan Schumacher (begr. 30. Okt. 1868) med 100 Rdl., nu 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1943.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 14. Nov. 1870.

40. **Handelsbetjent M. M. Sørensens Legat,** stiftet 1871 efter Marcus Michael Sørensen (begr. 19. Dec. 1870) med 50 Rdl., nu 100 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1920.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 23. Jan. 1871.

41. **Snedker P. Jensens Legat,** stiftet 1872 efter Peter Jensen (begr. 16. Jan. 1871) med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1972.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 23. Juni 1872.

42. **Gartner L. Michelsens Legat,** stiftet 1872 af Laurs Michelsen (begr. 19. Okt. 1880) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 2 Gravsteder til 1905.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 7. Dec. 1872.

43. **Hattemager Jespersens Legat,** stiftet 1876 af Jesper Jespersen (begr. 22. Juni 1874) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1926.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 29. April 1876.

44. **Bedemand Albrechts Legat,** stiftet 1876 efter Johan Frederik Albrecht (begr. 13. April 1860) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1926.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 28. Sept. 1876.

45. **Enkefru Erasmine Petersens Legat,** stiftet 1878 efter Erasmine Petersen (begr. 29. Mai 1877) med 100 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Gravsted til 1903.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 11. Sept. 1878.

46. **Søren Møllers Legat,** stiftet 1880 efter Søren Møller til Slyngborg (f. 1808 † 12. Jan. 1880) med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 4 Gravsteder til 1980.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Min.-Skr. 3. April 1880 (utrykt).

47. **Møller N. A. Vellings Legat,** stiftet 1883 efter Niels Andersen Velling (begr. 16. Nov. 1849) med 276 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1983.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 27. April 1883.

48. **Mads Chr. Nielsens Legat,** stiftet 1884 efter Mads Christian Nielsen (begr. 17. Juli 1879) med 93 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1907.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 6. Febr. 1884.

49. **Hospitalsforstander H. G. Nissens Legat,** stiftet 1884 efter Hans Georg Nissen († 1864) med 296 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1933.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 6. Febr. 1884.

50. **Bomuldsvæver Hansens Legat,** stiftet 1884 efter Niels Hansen (begr. 25. April 1871) med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1972.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 8. Marts 1884.

51. **Etatsraad Fischers Legat,** stiftet 1885 efter Etatsraad, Borgermester Christian Fischer (f. 13. Juli 1816 † 29. Juni 1885) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1985.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 23. Nov. 1885.

52. **Bødker M. Ankerstjernes Legat,** stifter 1886 efter Martinus Ankerstjerne (begr. 15. Sept. 1865) med 150 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1936.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 2. Febr. 1886.

53. **Kancelliraad J. P. Hammers Legat,** stiftet 1886 efter Johan Peter Hammer (begr. 17. Aug. 1883) med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1935.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 24. Mai 1886.

54. **Avlsbruger Chr. P. Søgaards Legat,** stiftet 1888 efter Christian Petersen Søgaard (begr. 9. Juli 1877) med 348 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1936.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 14. Jan. 1888.

55. **Pastor Hansens Legat,** stiftet 1888 efter første residerende Kapellan og Hospitalspræst i Randers Jacob Hansen (f. 28. Sept. 1819 † 11. Sept. 1887) med 150 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1988.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

56. **Bøssemager Helbechs Legat,** stiftet 1888 efter Matthias Helbech (begr. 24. Aug. 1876) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1937.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 6. Febr. 1888.

57. **Arbeidsmand N. C. Sørensens Legat,** stiftet 1888 efter Niels Christian Sørensen (begr. 3. Jan. 1884) med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1988.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 11. Juni 1888.

58. **Anna Hartzs Legat,** stiftet 1888 efter Anna Hartz (begr. 18. Okt. 1887) med 100 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Gravsted til 1912.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 21. Juni 1888.

59. **Frøken Seidelins Legat,** stiftet 1888 efter Sabine Mariane Seidelin (begr. 22. Febr. 1888) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Gravsted til 1937.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 11. Sept. 1888.

60. **Handskemager P. Chr. Holms Legat,** stiftet 1888 efter Peter Christian Holm (begr. 21. Nov. 1847) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1938.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 19. Okt. 1888.

61. **Vinhandler S. H. Schmidts Legat,** stiftet 1889 efter Søren Hansen Schmidt (begr. 18. Mai 1873) med 278 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1938.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 7. Marts 1889.

62. **Høker J. Holsts Legat,** stiftet 1889 efter Jens Holst (begr. 13. Jan. 1870) med 150 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1938.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 4. Juli 1889.

63. **Justitsraad Reiersens Legat,** stiftet 1890 efter Herredsfoged i Rougsø, Sønderhald og Østerlisberg Herreder, Justitsraad Anders Ludvig Reiersen (f. 27. Febr. 1787 † 9. Sept. 1850) med 50 Rdl. til Kirken, mod at 2 Kr. af Renten anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted til 1990.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 25. Aug. 1890.

64. **Bager Joh. Schmidts Legat,** stiftet 1890 efter Johan Schmidt (begr. 1858) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 3 Gravsteder til 1925.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 23. Juli 1890.

65. **Felbereder Joh. Hansens Legat,** stiftet 1890 efter Johan Hansen (se ovenfor 5) med 700 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 4 Gravsteder til 12. Febr. 1989.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 31. Juli 1890.

66. **Jens Møller Jørgensens Legat,** stiftet 1890 efter Partikulier Jens Møller Jørgensen (begr. 25. Marts 1889) med 500 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 2 Gravsteder til 14. Juni 1988.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 31. Juli 1890.

67. **Proprietær Frosts Legat,** stiftet 1891 efter Erhard Christian Frost (begr. 26. Aug. 1879) med 150 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 2 Gravsteder til 1915.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 13. Sept. 1891.

68. **Kjøbmand Fr. Michaelsens Legat,** stiftet 1891 efter Frederik Peder Michaelsen (begr. 18. April 1862) med 150 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 2 Gravsteder til 13. Sept. 1916.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 13. Okt. 1891.

69. **Ane Bauchs Legat,** stiftet 1892 efter Ane Bauch født Bach (begr. 18. Sept. 1891) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Gravsted til 1941.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 15. Febr. 1892.

70. **P. J. Veibyes Legat,** stiftet 1892 efter Skrædder Peder Jacob Veibye (begr. 1857) med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 2 Gravsteder til 1924.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 15. Febr. 1892.

71. **Partikulier Johan Hansens Legat,** stiftet 1892 efter Johan Hansen (begr. 7. Sept. 1891) med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 2 Gravsteder til 1991.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 15. Marts 1892.

72. **Adjunkt Bischoffs Legat,** stiftet 1892 for fhv. Adjunkt ved Randers lærde Skole Peter Jacob Julius Bischoff (f. 5. Okt. 1818 † 12. Dec. 1891) med 125 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1. Jan. 1992.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 31. Aug. 1892.

73. **Melchiorsens Legat,** stiftet 1892 efter Gerhard Fasting Melchiorsen (begr. 26. Okt. 1877) og Hans Henrik Thomelius Melchiorsen (begr. 24. Febr. 1888) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder deres 4 Gravsteder til 12. Sept. 1917.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 12. Sept. 1892.

74. **Kjøbmand Søren Jensens Legat,** stiftet 1893 efter Søren Jensen (begr. 1853) med 600 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans 3 Gravsteder til 1973 og 3 andre til 1954.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 18. Aug. 1893.

75. **Skomager J. C. Mørcks Legat,** stiftet 1893 efter Johannes Christian Mørck med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 31. Aug. 1993.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 9. Sept. 1893.

76. **Høker Brøndbergs Legat,** stiftet 1893 efter Jens Thomsen Brøndberg (begr. 15. Marts 1863) med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 24. Sept. 1990.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 8. Dec. 1893.

77. **Dampskibsfører H. J. Mühlheimers Legat,** stiftet 1894 efter Hans Joseph Mühlheimer (begr. 11. Febr. 1879) med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 22. Marts 1969.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsskrivelse af 16. Febr. 1894.

78. **Niels Brocks og Hustrue Lene Bredals Legatum** (se nedenfor 128 1°).

LATINSKOLEN.

79. **Bagers Legat,** stiftet 1602 af Christen Andersen Bager og Hustru Inger Ibsdatter med 100 Sølvdaler, omsatte til 83 Rdl. 2 Mk., hvis Renter tillagdes fattige og flittige Skolebørn til Klæder og Bøger.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 12. Aug. 1602 (Hofman II, S. 371; Selmer acad. Tid. 1835, S. 555; Stadfeldt, S. 205; Skoleprogram 1833, S. 45).

80. **Margrethe Brahes Legat,** stiftet af Margrethe Brahe Ottesdatter (f. 1551 † 10. Marts 1614), Enke efter Christen Skeel til Fusingø (f. 23. Juni 1543 † 26. Aug. 1595), med 200 Rdl. Sp., omsatte til 214 Rdl. 2 Mk., hvis Renter tillagdes fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 24. Jan. 1617 (Hofman II, S. 373; Selmer acad. Tid. 1835, S. 555; Stadfeldt, S. 206; Skoleprogram 1833, S. 46).

81. **Lauge Gundesens Legat,** stiftet 1646 af Præst ved Randers Hospital Lauge Gundesen med 50 Sldr., omsatte til 33 Rdl. 2 Mk., til Træsko og Strømper til de allerarmeste Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 11. Dec. 1646 (Hofman II, S. 374; Selmer acad. Tid. 1835, S. 555; Stadfeldt, S. 206; Skoleprogram 1833, S. 47).

82. **Maren Nielsdatters Legat,** stiftet 1656 af Maren Nielsdatter (f. 5. Jan. 1611 † 1687) med 1,000 Rdl. Sp., omsatte og med oplagte Renter forøgede til 1,369 Rdl. 12 Sk., hvis Renter tillagdes 12 fattige Disciple. Kapitalen maa antages i sin Tid at være bleven udsat med Byens samtlige offenlige Stiftelsers Midler, derunder ogsaa Skolens egne Kapitaler samt de til Disciplenes Understøttelse henlagte Ressourcer. Et Andragende om Legatets Restitution er 1850 blevet afslaaet af Ministeriet.

Fundats af 5. Jan. 1656 (Hofman II, S. 375; Stadfeldt, S. 206; Skoleprogram 1833, S. 48). Min.-Skr. 24. Dec. 1850 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—50, S. 314).

83. **Søren Christensens Legat,** stiftet 1657 af Søren Christensen med 200 Sldr., hvis Renter tillagdes 4 fattige Personer i Skolen. For Kapitalen udlagdes 4 Agre.

Den aarlige Leieafgift indgaaer i Stipendiefonden. Fundats af 23. Jan. 1657 (Hofman II, S. 377; Selmer acad. Tid. 1835, S. 555; Stadfeldt, S. 206; Skoleprogram 1833, S. 50).

84. **Maren Jensdatters Legat,** stiftet 1666 af Maren Jensdatter, Enke efter Jens Jensen Haurum, med 300 Sldr., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn. For Kapitalen udlagdes 4 Agre.

Den aarlige Leieafgift indgaaer i Stipendiefonden. Testamente af 23. Mai 1666 (Hofman II. S. 378; Selmer acad. Tid. 1835, S. 556; Stadfeldt, S. 206; Skoleprogram 1833, S. 51).

85. **De Geistliges Kapital,** stiftet 1689 af Byens Præster og Skolens Rektor med nogle i Aarene 1676—1682 til Byens Fattige istedetfor til Disciplene urigtig uddelte, men senere refunderede Summer, 121 Sldr., opvoxede til 358 Rdl. 28 Sk., hvis Renter tillagdes skolesøgende Sønner af geistlige Embedsmænd eller Rektor.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 15. Febr. 1689 (Hofman II, S. 379; Selmer acad. Tid. 1835, S. 556; Stadfeldt, S. 207; Skoleprogram 1833, S. 53).

86. **Hassings Legater,** stiftede 1734 af Rektor i Mariager Laurids Mortensen Hassing († 21. April 1734) med 166 Rdl. 4 Mk. til Bøger til Disciplene i Mariager Latinskole og 200 Rdl. til Klæder til samme Skoles fattige Disciple. 1740 henlagdes Legaterne til Randers Skole med 366 Rdl. 4 Mk.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Gavebrev af 17. Marts 1734 og 30. Marts 1734 (Hofman II, S. 381, III, S. 71, 73 og 79; Selmer acad. Tid. 1835, S. 556; Stadfeldt, S. 207; Skoleprogram 1833, S. 58), konfirm. 29. Okt. 1735. Rskr. 6. Juni 1740.

87. **Blichfeldts Legat,** stiftet 1736 af Sognepræst til Sal og Gullev Frants Knudsen Blichfeldt (f. 1697 † 23. Febr. 1737) og Hustru Mette Christensdatter Winding († 1751) med 300 Rdl. til Disciple i Grenaa Latinskole. 1770 kom Legatet til Randers Latinskole, saaledes at det kun skulde gives til Disciple fra Grenaa, ellers oplægges. Legatet, der var indgaaet i Stipendiefonden, udskiltes 1837 som et særligt Legat. Det udgjør nu 3,088 Kr. 68 Ø.

Legatet bestyres af Skolens Forstanderskab. Testamente af 18. Dec. 1736 (Hofman II, S. 428; Selmer acad. Tid. 1835, S. 557; Medd. om det lærde Skolev. 1857—78, S. 137; Stadfeldt, S. 208, 221), konfirm. 4. Jan. 1737. Rskr. 16. Febr. 1770 (Skoleprogram 1833, S. 61). Skoledir. Skr. 25. Nov. 1837, 13. Jan. 1838 og 19. Jan. 1839 (Selmer acad. Tid. 1836—40, S. 497—98).

88. **Niels Brocks og Hustrue Lene Bredals Legat,** stiftet 1776, 1796 og 1802 af Grosserer i Kjøbenhavn Niels Brock (f. 17. Marts 1731 † 4. Okt. 1802) og Lene Bredal (f. 25. April 1736 † 15. Sept. 1786) med 1° 3,780 Rdl., nu 10,500 Kr., af hvis Renter Rektor nyder 83 Kr. 15 Ø., den ældste Overlærer 41 Kr. 57 Ø., de to ældste Adjunkter tilsammen 27 Kr. 72 Ø., 16 Kr. tilfalde Skolebibliotheket, 124 Kr. 72 Ø. tildeles trængende Disciple til Bøger m. v., 126 Kr. 84 Ø. tildeles den af Skolens Kandidater, som befindes at have gjort sig mest Flid, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustrus Slægt; 2° 1,280 Rdl., nu 3,600 Kr., hvis Renter gives til en i det paagjældende Aar fra Randers Skole dimitteret Student til Hjælp ved hans Universitetsstudier (dette Legat forøges af Skolen med Renter af oplagte 419 Kr. 50 Ø.); 3° 600 Rdl., nu 1,700 Kr., hvis Renter anvendes til Præmier for de flittigste Disciple

(dette Legat vil med Tiden blive forøget ved Skolen med Renten af oplagte 364 Kr. 41 Ø).

Legatet bestyres af Borgermesteren, Byfogden, Sognepræsten og 2 Byraadsmedlemmer. Testamente af 6. Nov. 1776 (Hofman XI, S. 399; Stadfeldt, S. 209, 211; Skoleprogram 1833, S. 64). Testamente af 19. Dec. 1778 efter fac. test. af 6. Juni 1777. Testamente af 19. Febr. 1796 med Tillæg af 24. Febr. 1802 (Coll.-Tid. 1802, S. 685; E. Jürgensen: De Brock-Bredalske Legater for Randers; Selmer acad. Tid. 1833, S. 244; 1834, S. 109; 1835, S. 299 og 555). Min.-Skr. 14. Sept. 1886 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1886, S. 177).

89. **Det Steenfeldt'ske Legat,** stiftet 1781 af Cathrine Marie Foss, Enke efter Kancelliraad Matthias Steenfeldt, med 2,800 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige, skikkelige og flittige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 1780 med Kodicil af 9. Marts 1781 (Skoleprogram 1833, S. 62; Stadfeldt, S. 208).

90. **Anne Regine Stadius' Legat,** stiftet 1783 af Anne Regine Stadius, Enke efter Svend Stadius, med 195 Rdl. 28 Sk., hvis Renter skulde anvendes til Vedligeholdelse af Skolen. Renten oppebares af Kirken, hvilken Skolens Vedligeholdelse paahvilede. Kapitalen existerer ikke mere. Et Andragende fra Skolens Rektor om Legatets Restitution er 1851 blevet afslaaet af Ministeriet.

Testamente af 20. Okt. 1783 (Stadfeldt, S. 177 (16), 210), konfirm. 20. Marts 1795. Kgl. Resol. 2. Dec. 1850. Min.-Skr. 29. Jan. 1851 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 315).

91. **Det Teilman'ske Legat,** stiftet 1790 af Etatsraad Andreas Charles Teilmann til Stamhuset Nørholm (f. 1723 † 27. Juli 1790) med 20 Rdl., nu 40 Kr. om Aaret af Nørholm til Vedligeholdelse af Skolens Bogsamling.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Nørholm. Erektionspatent af 2. Febr. 1790 (i Extrakt i Badens Univ. Journal 1794, S. 28 og i Engelstofts Annaler 1810, S. 101; Stadfeldt, S. 212, 230; Skoleprogram 1833, S. 71).

92. **Stipendium Fosianum,** stiftet 1792 af Sognepræst til St. Mortens Kirke i Randers, Provst, Mag. Mikkel Jacobsen Fosie (f. 10. Jan. 1724 † 22. Mai 1794) og Hustru Anne Jensdatter Foss (f. 1732 † 18. Febr. 1809) med 400 Rdl., omskrevne til 180 Rdl., som yderligere nedgik til 100 Rdl. og derefter ved Renteoplæg forøgedes til 130 Rdl., nu 260 Kr., hvis Renter gives til Dimissi fra Skolen efter Rektors Indstilling.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Testamente af 14. Marts 1792 (Engelstofts Annaler 1811 II. S. 86; Skoleprogram 1833, S. 18; Selmer acad. Tid. 1834, S. 108; Univ. Leg. 1890, S. 660).

93. **St. Mortens Kirkes Stipendium,** stiftet 1796 med 20 Rdl. aarlig af St. Mortens Kirke til en Discipel i øverste Klasse som en Erstatning for den af Skolen afstaaede Ret til at beskikke Underdegne. Beløbet indbetales i Skolens Kasse.

Legatet bestyres af Skoleforstanderskabet. Rskr. 11. Marts 1796 (Skoleprogram 1833, S. 71). Skoledir.-Skr. 24. Jan. 1829 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 558; 1834, S. 108). Min.-Skr. 6. Mai 1863 (Medd. om det lærde Skolev. 1857—78, S. 212).

94. **Estrups Legat,** stiftet 1834 af Direktor ved Sorø Akademi, Dr. phil. Hektor Frederik Janson Estrup til Kongsdal (f. 5. Jan. 1794 † 29. Dec. 1846) med 600 Rbd., nu 1,500 Kr., hvis Renter, efter Fradrag af Udgifterne ved Vedligeholdelsen

af Stifterens Gravmæle, tildeles en Enke efter en Rektor ved Randers lærde Skole paa Livstid eller, hvis ingen saadan findes, anvendes til Forøgelse af Skolens Bibliothek.

Legatet bestyres af Skolens Rektor. Fundats af 30. Jan. 1834 (Rskr. 1834, S. 183; Selmer acad. Tid. 1834, S. 112; 1836—40, S. 499). konfirm. 24 Mai 1834.

95. **Nis Nissens Legat til Disciple i Randers lærde Skole,** stiftet 1845 af Nis Nissen til Spøttrup (f. 15. Febr. 1770 † 29. Juli 1848) med 13,165 Rbd. 15 Sk., nu 26,333 Kr. 83 Ø., hvis Renter uddeles med 4/5 til uformuende, 1/5 til andre flittige Disciple. Den ene Halvdel af Understøttelsen udbetales strax, den anden oplægges, indtil den efter bestaaet Afgangsexamen kan udbetales.

Legatet bestyres under Skolens øvrige Midler og bortgives af Rektor, Overlærere og Adjunkter. Testamente af 19. April 1845 (Rskr. 1848, S. 240), konfirm. 25. Aug. 1848. Fundats af 11. Sept. 1851 (Rskr. 1851, S. 310; Dep.-Tid. 1852, S. 186; Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 305; Univ.-Leg. 1890, S. 668), konfirm. 2. Okt. 1851. Min.-Skr. 5. Sept. 1859 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1857—78, S. 137). Kgl. Resol. 23. Sept. 1890 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1890—91, S. 147).

96. **Rektor H. K. Whittes Jubilæumslegat,** sammenskudt 1882 i Anledning af Rektor, Dr. phil. Hans Kofod Whittes (f. 8. Nov. 1810 † 26. Febr. 1894) 25aarige Bestyrelse af Randers Skole med 1,200 Kr., nu 1,922 Kr. 23 Ø., hvis Renter efter 2 Legatarers Død tildeles en trængende Discipel ved hans Optagelse i Skolen.

Legatet bestyres af Skolens Forstanderskab. Fundats af 24. Sept. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 203; Medd. om det lærde Skolev. 1882—83, S. 180), stadf. 4. Okt. 1882.

97. **Pastor C. F. C. Reiersens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1884 af fhv. Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai Reiersen (f. 10. April 1818 † 19. Febr. 1890) med 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til 2 fattige Disciple.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 27. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 345; Medd. om det lærde Skolev. 1890—91, S. 142; Skoleprogram 1896, S. 50), stadf. 29. Dec. 1890.

98. **Discipel Hans Bojes Mindelegat,** stiftet 1885 af hans Fader, Kjøbmand Hans Boje (f. 6. Sept. 1836) med 1,500 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Mai tildeles en flittig, trængende, studerende Discipel.

Legatet bestyres af Skoleforstanderskabet. Fundats af 18. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 62; Medd. om det lærde Skolevæsen 1885, S. 207), stadf. 11. Mai 1885.

ANDRE SKOLELEGATER.

99. **Jacob Jensens Legat,** stiftet 1610 af Sognepræst til Randers St. Mortens Kirke, Mag. Jacob Jensen († 1614) og Hustru Maren Thøgersdatter med 100 Rdl., nu 212 Kr., til Tolvprædiken hver Søndag i Slotskirken. Da denne Prædiken 1739 afskaffedes, henlagdes Renten til Kateketen og indgaaer nu i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Sept. 1610 (Hofman II, S. 358; Stadfeldt, S. 215).

100. **Oluf Olufsen Bagers Legat,** stiftet 1651 af Oluf Olufsen Bager med 50 Sldr., nu 66 Kr. 66 Ø., hvis Renter tillagdes fattige Børn i den danske Skole til Sko og Strømper, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman II, S. 400; Stadfeldt, S. 215).

101. **Borgermester Lauritzens Legat,** stiftet af Borgermester Jesper Lauritzen († 1675) og Hustru Karen Nielsdatter med 100 Rdl., nu 212 Kr. 50 Ø., til den Kapellan, der forrettede Lørdagsprædikenen i det af Legatstifteren opførte Kapel paa St. Laurentii Bakke. 1739 henlagdes Legatet til Læreren ved de Fattiges Skole. Renten gaaer nu i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman II, S. 365; Stadfeldt, S. 148, 215).

102. **Anne Nielsdatter Chur,** Enke efter Kapellan til Vor Frue Kirke i Randers Mikkel Madsen (Wilsbye) († 4. Juli 1688 som designeret Sognepræst), gav 1688 en øde Bygningsplads og Haveplads paa St. Mortensgade med Markjorder til Forbedring af den Præsts Løn, som forretter Tolvprædiken.

Fundats af 28. Sept. 1688 (Hofman II, S. 365; Stadfeldt. S. 218).

103. **Mette Jørgensdatter Seidelin** († 1736), Enke efter Sognepræst til Borup og Hald Jens Lassen Lydichsen (f. 14. Aug. 1685 † 20. Juli 1722), gav 1729 400 Rdl., for hvis Renter 12 fattige Børn skulde holdes i Skole.

Legatet forbrugtes 1869 til Opførelsen af en ny Friskole. Fundats af 14. Dec. 1729 (Hofman II, S. 401; Stadfeldt, S. 216), konfirm. 1. Dec. 1730. Min.-Skr. Jan. 1869 (utrykt).

104. **Hans Jacobsen Tønders Legat,** stiftet 1738 af Veier og Maaler Hans Jacobsen Tønder med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tillagdes Kateketen ved den danske Skole, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Jan. 1738 (Hofman II, S. 403; Stadfeldt, S. 216).

105. **Niels Grams Legat,** stiftet 1763 af Maren Brock (f. 14. Okt. 1734 † 17. Nov. 1804), Enke efter Kaptain, Overekvipagemester ved Handelskompagniet i Kjøbenhavn Niels Hansen Gram (f. 1715 † 17. Febr. 1760), med 200 Rdl. til 2 fattige Pigebørn til Klæder.

Legatet forbrugtes 1869 til Opførelse af en ny Friskole. Gavebrev af 12. Marts 1763 (Hofman XI, S. 384). Min.-Skr. 26. Jan. 1869 (utrykt).

106. **Lunds Legat,** stiftet 1771 af Farver Christian Hugo Lund og Hustru Elisabeth Maria Juul med 100 Rdl. til Skolen.

Legatet forbrugtes 1869 til Opførelse af en ny Friskole. Fundats af 2. Mai 1771 (Hofman XI, S. 386; Stadfeldt. S. 216). Min.-Skr. 26. Jan. 1869 (utrykt).

107. **Dines Pedersens Legat,** stiftet 1772 af Lene Rasmusdatter, Enke efter Dines Pedersen, med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tillagdes de Fattiges Skole, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 18. Mai 1772 (Hofman XI, S. 387; Stadfeldt, S. 216).

108. **Jens Rudolphsen Bay** († 26. Nov. 1781) gav 1776 en Skole paa Vestergade til Byen og lagde 200 Rdl. til dens Reparation. Skolen solgtes 1826 for 1,300 Rdl.

Kapitalen og Legatet forbrugtes 1869 til Opførelse af en ny Friskole. Fundats af 14. Sept. 1779 (Hofman XI, S. 388; Stadfeldt, S. 214). Min.-Skr. 26. Jan. 1869 (utrykt).

109. **Etatsraad, Kjøbmand Ditlev Kirketerp** (f. 8. Sept. 1725 † 12. Juni 1792) gav 1778 en Skole paa Brødregade til Byen. Skolen solgtes 1826 for 1,093 Rdl. 72 Sk.

Kapitalen forbrugtes 1869 til Opførelse af en ny Skole. Fundats af 20. Jan. og 6. April 1778 (Hofman XI; S. 390; Stadfeldt, S. 218), konfirm. 20. Mai 1778. Min.-Skr. 26. Jan. 1869 (utrykt).

110. **Jens Nielsen (Nicolai) Bays Legat**, stiftet 1789 af Kjøbmand i Bordeaux Jens Nicolai Bay med 1,000 Livres, omsatte til 130 Rdl., til Bays danske Skole.

Legatet forbrugtes 1869 til Opførelse af en ny Friskole. Testamente af 17. Sept. 1789 (Stadfeldt, S. 217, 231). Min. 26. Jan. 1869 (utrykt).

111. **Magister Fosies og Hustrus Legat**, stiftet 1793 af residerende Kapellan, senere Sognepræst ved St. Mortens Kirke, Mag. Mikkel Jacobsen Fosie og Hustru Anna Jensdatter Foss (se ovenfor 92) med 250 Rdl., nu 225 Kr. 50 Ø., hvis Renter tillagdes den tydske Skole paa Brødregade til 2—3 Børns frie Undervisning, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 14. Marts 1792.

112. **Agent Hansens og Hustrus Legat**, stiftet 1807 af Agent Hans Christian Hansen og Hustru Ane Cathrine Wedege med 1,500 Rdl. til Søndagsskolen, efter hvis Nedlæggelse Legatet med 750 Kr. gik ind i „Randers Søndagsskoles Legat til Randers tekniske Skole" (se nedenfor 115).

Testamente af 5. April 1807.

113. **Frøken von der Lippes Legat**, stiftet 1814 af Frøken von der Lippe med 500 Rbd. til Skolevæsenet.

Kapitalen er 1869 forbrugt til den nye Friskoles Opførelse. Testamente af 26. Febr. 1814 (Rskr. 1815, S. 139). konfirm. 19. Mai 1815. Min.-Skr. 26. Jan. 1869 (utrykt).

114. **Randers Søndagsskoles Legat til Randers tekniske Skole,** stiftet 1888 ved Søndagsskolens Nedlæggelse af dens Midler, deriblandt Agent Hansens og Hustrus Legat (se ovenfor 113) med 1,500 Kr., hvis Renter tilflyde den tekniske Skole.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 109), stadf. 25. April 1889.

115. **Felbereder Johan Hansens og Hustru Frederikke Hansen født Lemmes Legat,** stiftet ved Gavebrev af 16. Nov. 1888 af Johan Hansen (se ovenfor 5) med 3,000 Kr., hvis Renter anvendes til Flidsbelønninger m. m. i den tekniske Skole.

Legatet bestyres under Magistratens Tilsyn af Bestyrelsen for den tekniske Skole. Fundats af 16. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 42), stadf. 31. Jan. 1889.

116. **Legat til Fordel for Randers tekniske Skoles Præmiefond,** stiftet 1890 af en Anonym med 1,000 Kr., nu 4,168 Kr. 35 Ø., hvis Renter og Rentes Renter lægges til Kapitalen, til den er 5,000 Kr., hvorefter Renten anvendes til Præmier til Elever, der have besøgt Skolen i mindst 2 Vinterhalvaar.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolens Bestyrelse. Fundats af 1. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 103), stadf. 19. Mai 1890.

117. **Niels Brocks og Hustrue Lene Bredals Legatum** se nedenfor 128 3°, 4° og 5°.

118. **Enkemadame Ane Marie Brøndbergs Legater** se nedenfor 161.

ANDRE LEGATER.

119. **Peder Gyldenstiernes Legat,** stiftet af Peder Gyldenstierne til Bidstrup med 100 Rdl. in sp., nu 202 Kr. 58 Ø., hvis Renter tillagdes Fattige og Husarme, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman II, S. 394; Stadfeldt, S. 253). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

120. **Margrethe Brahes Legat,** stiftet 1617 af Margrethe Brahe, Enke efter Christen Skeel (se ovenfor 80) med 200 Rdl., nu 414 Kr. 6 Ø., hvis Renter tillagdes fattige Husarme, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Jan. 1617 (Hofman II, S. 373 og 394; Stadfeldt, S. 253). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

121. **Dr. S. Hofmans Legat,** stiftet 1638 af Dr. med. Søren Hofman (f. 6. April 1600 † 31. Marts 1649) med 100 Rdl., nu 202 Kr. 58 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Kgl. Bevilling af 16. Juli 1638. Fundats af 1. Aug. 1638 (Hofman II, S. 394; Stadfeldt, S. 254). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

122. **Maren Housings Legat,** stiftet 1666 af Sønnebørnene efter Maren Madsdatter Housing, Enke efter Mogens Schou, med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tillagdes 4 fattige Borgerenker, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Nov. 1666 (Hofman II, S. 395; Stadfeldt, S. 254). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

123. **Brødrene Anchersens Legat,** stiftet 1667 af Stud. theol. Jens Pedersen Anchersen og Jens Ancher Pedersen med Hustru Gedske Matthiasdatter med 50 Rdl., nu 101 Kr. 29 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Sept. 1667 (Hofman II, S. 395; Stadfeldt, S. 254). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

124. **Thomas Berings Legat,** stiftet 1729 af Handelsmand og Konsumtionsforpagter Thomas Michelsen Bering (f. 1663 † 10. April 1734) med 800 Rdl. Cour., nu 1,600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Fattige og Husarme.

Legatet, der staaer i Vindblæs Sogns Kongetiende, skal bestyres af Øvrigheden og Sognepræsterne, men bestyres af Byraadet. Fundats af 25. Juli 1729 (Hofman II, S. 396; Stadfeldt, S. 255).

125. **Niels Schiwes Legat,** stiftet 1741 af Sognepræst til Voldum og Rud Niels Schiwe (f. 8. Aug. 1694 † 4. Mai 1764) med 120 Rdl. Cour., nu 229 Kr. 31 Ø., hvis Renter tillagdes en trængende Enke af geistlig eller civil Stand, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet skal bestyres af Sognepræsten og Borgermesteren, men bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juni 1741 (Hofman II, S. 399; Stadfeldt, S. 255). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

126. **Koffardikaptain Grams Enkes Legat,** stiftet 1763 af Maren Rasmusdatter Brock, Enke efter Overekvipagemester ved Handelskompagniet i

Kjøbenhavn, Kaptain Niels Hansen Gram (se ovenfor 106) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tillagdes 2 fattige Pigebørn til Klæder, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 12. Marts 1763 (Stadfeldt, S. 255). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

127. **Spliids Legat,** stiftet 1778 af fh. Amtsforvalter, Justitsraad Niels Spliid og Hustru Elisabeth Budtz (se ovenfor 26) med 2,400 Rdl., nu 5,141 Kr. 57 Ø., hvis Renter tilfalde fattige Enker og Jomfruer, fortrinsvis af deres Slægt eller Svogerskab, samt 4 fattige Skolebørn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Magistraten. Testamente af 8. Mai 1778 (Stadfeldt, S. 256, 261).

128. **Niels Brocks og Hustrue Lene Bredals Legatum,** stiftet ved Testamente af 19. Dec. 1778 (efter fac. test. af 6. Juni 1777) af Grosserer i Kjøbenhavn Niels Brock og Hustru Lene Bredal (se ovenfor 88), 1796 og 1802 af Førstnævnte alene med 1° 666 Rdl. 4 Mk., nu 1,900 Kr., til St. Mortens Kirke; 2° 2,000 Rdl. til en Friskole, 1868 udbetalt til en ny Friskolebygning med 2,599 Rdl. 7³/₄ Sk.; 3° 5,600 Rdl., nu 15,300 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse for 30 fattige Børns Undervisning; 4° 500 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter uddeles som Flids- og Ærespræmier til Børn fra Friskolen; 5° 3,000 Rdl., nu 8,200 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunekassen til Løn for Læreren ved Friskolen; 6° 13,866 Rdl. 4 Mk., nu 40,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 160 Kr. til fattige eller uformuende Enker og Enkemænd af Handelsstand eller af Byens Magistrat eller dens geistlige Stænder af Præster, Rektorer og Hørere eller af andre hæderlige og trængende Familier eller gamle og svagelige Jomfruer, fortrinsvis af Legatstifternes Slægtninge og Paarørende; 7° 2,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter hver Paaske og Mikkelsdag uddeles i 5 livsvarige Portioner til Trængende; 8°, 9°, 10° og 11° (se ovenfor 88); 12° 2,500 Rdl., nu 6,900 Kr., hvis Renter anvendes til Havnens Vedligeholdelse; 13° 600 Rdl. til en Muddermaskine, udbetalte til Havnevæsenet 1804—12 med 900 Rdl.; 14° 400 Rdl. til 2 Pramme, udbetalt 1804—12 til Havnevæsenet med 600 Rdl.; 15° 1,000 Rdl., nu 2,800 Kr. til et Skibsværft, hvis Renter indgaa i Havnekassen; 16° 1,200 Rdl., nu 8,600 Kr., hvis Renter tildeles unge Sømænd til deres Uddannelse; 17° 1,200 Rdl., nu 3,300 Kr., hvis Renter tillagdes 4 fattige Fiskere i Randers, som fiske mest og længst fra Byen, men naar ingen kvalificeret Ansøger melder sig, tildeles begge Asylerne; 18° 35,000 Rdl., nu 95,600 Kr., hvis Renter uddeles 1 Gang om Aaret, 2 Gange til Udstyr til en uformuende Pige fra Randers, fortrinsvis af Legatstifternes Familie, 1 Gang til en ved ulykkeligt Tilfælde i Armod kommmen Families Opreisning eller til en Fabrikant eller Kunstners Etablering; 19° 13,866 Rdl. 4 Mk., nu 40,000 Kr., hvis Renter uddeles i 10 Portioner til fader- eller moderløse Børn, fortrinsvis Legatstifternes Slægtninges og Paarørendes; 20° 1,200 Rdl., nu 3,300 Kr., hvis Renter til-

lagdes Distriktslægen for at tilse fattige Syge, men nu gaa i Kommunens Kasse; 21° 500 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunen for Medicin til fattige Syge; 22° 2,000 Rdl., nu 5,500 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunens Kasse til Pleie- og Arbeidsvæsenets Understøttelse; 23° 2,000 Rdl., nu 5,500 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunekassen til Skolevæsenet; 24° 500 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter tildeles en Kusk, Gaards- eller Arbeidskarl, som har tjent tro, lydig og skikkelig mindst 8—9 Aar paa eet Sted; 25° 500 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter tildeles en Tjenestepige eller Amme med samme Tjenestetid; fremdeles 4,240 Rdl., nu 9,100 Kr., hvis Renter anvendes til Administrationsomkostninger. Der er oplagt en Fond paa 29,773 Kr. 76 Ø., hvis Renter anvendes til Forøgelse af Børne- og Enkelegaterne.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Borgermesteren, Byfogden, Sognepræsten og 2 for 3 Aar valgte Medlemmer af Byraadet. Testamente af 19. Febr. 1796 med Kodicil af 24. Febr. 1802 (Coll.-Tid. 1802, S. 684; Stadfeldt, S. 61, 166, 218, 233, 259, 385). Canc.-Skr. 24. Nov. 1832. Canc.-Skr. 11. Jan. 1834. Canc.-Skr. 30. Dec. 1834. Canc.-Skr. 27. Jan. 1838. Canc.-Skr. 8. Juni 1839. Canc.-Skr. 22. April 1841. Canc.-Skr. 12. Marts 1846. Canc.-Skr. 26. Marts 1846.

De Brock-Bredalske Legater for Randers, udgivet af Legaternes Administration ved sammes Medlem, Byfoged Emil Jürgensen. Randers 1886.

Legatstifteren Grosserer Niels Brocks og Hustru Lene Brock, født Bredals Slægt, Mands- og Kvindelinie, samlet og udgiven af Peter Jacob Schmidt, 5. Udgave, gjennemseet af Genealogisk Institut. Kjøbenhavn 1891.

129. **Kancelliraadinde Steenfeldts Legat,** stiftet 1780 af Cathrine Marie Foss, Enke efter Kancelliraad Matthias Steenfeldt (se ovenfor 89), med 9,000 Rdl. D. C., nu 17,933 Kr. 38 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Enker, Husarme og Almisselemmer, fortrinsvis Legatstifternes Beslægtede og Besvogrede.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 11. Jan. 1780 med Kodiciller af 26. Febr. og 9. Marts 1781 (Stadfeldt, S. 223 og 256).

130. **Enken Stadius' Legat,** stiftet 1783 af Ane Regine, Enke efter Svend Stadius (se ovenfor 90), med 400 Rdl. D. C., udlagt med 390 Rdl. 56 Sk., nu 746 Kr. 44 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 20. Okt. 1783 (Stadfeldt, S. 127 og 256), konfirm. 20. Marts 1795. Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

131. **Jens Nielsen (Nicolai) Bays Legat,** stiftet af Kjøbmand i Bordeaux Jens Nicolai Bay (se ovenfor 112) med 1,000 Livres, nu 248 Kr. 33 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Notarialakt af 17. Sept. 1789 (Stadfeldt, S. 257). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

132. **Magister Fosies og Hustrus Legat,** stiftet 1790 af residerende Kapellan, senere Sognepræst til St. Mortens Kirke, Mag. Mikkel Jacobsen Fosie og Hustru Anna Jensdatter Foss (se ovenfor 92) med 400 Rdl., nu 764 Kr. 55 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Stadfeldt, S. 257). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

133. **Fru Bockelmans Legat,** stiftet 1796 af Enken efter Oberst ved fynske gev. Inf.-Reg. Conrad Bockelman (se ovenfor 27), med 50 Rdl., nu 95 Kr. 54 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Ingen Fundats (Stadfeldt, S. 257). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

134. **Drastrups Legat,** stiftet 1798 af Christen Rasmussen Drastrup med 608 Rdl., nu 1,162 Kr., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 22. Dec. 1798 (Stadfeldt, S. 257, 264). Min.-Skr. 2. Okt. 1890 (utrykt).

135. **Agent Hansens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 5. April 1807 af Agent Hans Christian Hansen og Hustru Ane Cathrine Wedege (se ovenfor 113) med 10,000 Rdl., nu 5,100 Kr., hvis Renter tillægges 4 trængende Kjøbmandsenker, fortrinsvis Enker af Familien uden Hensyn til Stand eller Opholdssted.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Juni 1812, konfirm. 7. Aug. 1812.

136. **Det Fuchs'ske Legat,** stiftet 1813 af Mariane Cathrine Bredal (f. 12. Juli 1740 † 10. Juli 1813), Enke efter Professor, Rektor Christian Carl Frederik von Fuchs (døbt 30. Juni 1726 † 24. Okt. 1780), med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes en trængende Embedsmandsenke.

Om dette Legat, som skulde bestyres af Sognepræsten, Borgermesteren og den Nærmeste af Familien, kan Intet oplyses. Testamente af 5. Juli 1813, konfirm. 12. Juli 1813. Rskr. 23. April 1814.

137. **Lihmes Legat,** stiftet 1839 af Kjøbmand Jacob Lihme og Hustru Ane Thomine Meldgaard med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 fattige Enker af Kjøbmandsstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 25. Febr. 1839, konfirm. 21. Sept. 1867.

138. **Lihmes Familielegat,** stiftet 1839 af de Samme med Halvageren Matr.-Nr. 476 i Østervang paa Randers Bymark af Htk. 3 Fdk. 1½ Alb. til Randers By til forsvarlig Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Randers Kirkegaard, saaledes at Indtægten deraf tilfalder en af Legatstifternes Familie, som er nærmest, mod at besørge Vedligeholdelsen.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 25. Febr. 1839, konfirm. 21. Sept. 1867.

139. **Kjøbmand Joseph Carl Wulffs og Hustru Caroline født Cantors Legat i Randers,** stiftet 1840 af Joseph Carl Wulff (f. 1766 † 23. Sept. 1845) og Hustru Caroline Cantor (f. 1772 † 1. Juli 1843) med Eiendommen Matr.-Nr. 736 i Rosengade ti! et Fideikommis, hvis Overskud uddeles til deres Descendenter og andre Trængende. 1885 blev Huset solgt og af Salgssummen og Kassebeholdningen oprettet et Legat paa 9,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 45 Kr. med ¼ til Trængende udenfor Fattigvæsenet, ¾ til Legatstifternes Descendenter, hvorhos Legatstifterens Gravsted paa den mosaiske Kirkegaard i Randers vedligeholdes.

Legatet bestyres under Magistratens Overtilsyn af 3 af den udnævnte Mænd af mosaisk Trosbekjendelse, af hvilke en er Descendent af Legatstifterne, en Medlem af det mosaiske Samfunds Repræsentant-

skab i Randers. Testamente af 28. Juli 1840, konfirm. 7. Dec. 1842. Ny Fundats af 19. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 49), stadf. 13. Marts 1886.

140. **Kjøbmand Søren Christiansen Knabes Enke, Maren Knabe født Bachs Legat til Randers By,** stiftet 1841 af Maren Bach, Enke efter Søren Christiansen Knabe, dels med 500 Rdl., hvis Renter tilfaldt en Enke eller ugift Kvinde til Husleiehjælp, dels med Huset Matr.-Nr. 456, nyt Nr. 376 i Vester Kirkestræde til Bolig for 2 Enker eller ugifte Kvinder, dels med 200 Rbd. til Husets Vedligeholdelse. Huset er solgt og Kjøbesummen lagt til Legatets øvrige Kapitaler, der nu udgjøre 5,945 Kr. 86 Ø.; Renten af de førstnævnte 1,000 Kr. uddeles til 1, Renten af Resten i 2 lige store Portioner til Husleiehjælp for 2 trængende Enker eller gamle, svage, ugifte Kvinder, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 27. Aug. 1841 (Rskr. 1841, S. 191), konfirm. 7. Okt. 1841. Ny Fundats af 8. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 43), stadf. 2. Marts 1886.

141. **Hans Peter Hansens Legat,** stiftet 1845 af Felbereder Hans Peter Hansen (f. 4. Mai 1770 † 20. Aug. 1848) med 5,000 Rbd., nu 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige store, livsvarige Portioner til gamle Jomfruer, Enker eller Enkemænd af Legatstifterens og hans Hustrus, Ellen Marie Rydigers Familie og til Andre, naar Ingen af Familien søger Legatet.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Magistraten og 1 eller 2 af Familien. Gavebrev af 21. Dec. 1845 (Rskr. 1846, S. 48), konfirm. 5. Febr. 1846.

142. **Niels Møllers Stiftelse,** oprettet 1853 af Eier af Marienborg ved Randers Niels Møller (f. 3. Dec. 1774 † 26. Juni 1857) og Hustru Mette Marie Møller (f. 1790 † 1856) med Eiendommen gl. Matr.-Nr. 172, nyt Matr.-Nr. 162 af Randers Kjøbstad, som 1894 solgtes for 14,000 Kr., af hvis Renter der sammen med Renten af en opsparet særlig Fond paa 2,756 Kr. 80 Ø. aarlig henlægges 150 Kr., til den særlige Fond har naaet 10,000 Kr. Resten uddeles i 1—2 Portioner til Enker eller ældre, gifte Personer, som ere Børn og Børnebørn indtil de sildigste Efterkommere af Stifterens Søn af 1. Ægteskab, Kjøbmand i Randers Christian Møller og af Stifterens Datterdatter Ane Kirstine Møller Bang, Datter af Niels Berg Bang, og deres afdøde Datter Ane Kirstine Møller, med lige Ret for samtlige disse Efterkommere, og som kunne have Understøttelse behov. Renten af den særlige Fond anvendes til Nytte for 1—2 af den adgangsberettigede Slægt, fortrinsvis Piger eller unge Mænd til Fremhjælp, derefter til trængende Personer af Embedsstanden eller Kjøbmandsstanden.

Stiftelsen bestyres af Byraadet og en Mand af den adgangsberettigede Slægt. Fundats af 22. Marts 1853, konfirm. 15. April 1854. Kgl. Resol. 23. Jan. 1893. Ny Fundats af 28. Febr. 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 109), stadf. 6. April 1895.

143. **Thrues Legat,** stiftet 1855 af Instrumentmager og Kunstdreier af Grundfør Peder Mikkelsen Thrue (se ovenfor 32) med 1,000 Rdl., nu 2,027 Kr.

83 Ø., hvis Renter tildeles en trængende Instrumentmager, Kunstdreier, Mekanikus, Uhrmager eller Guldsmed.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af dette i Forening med en utrængende Kunstner og en gammel skikkelig Borger. Testamente af 30. Dec. 1855 (Rskr. 1859, S. 48). Kgl. Resol. 26. Dec. 1858 (ibid.).

144. **Kjøbmand Jens Krogsgaards og tidligere afdøde Hustru Marie Elisabeth født Anhuths Legat,** stiftet 1857 af Jens Peter Krogsgaard (f. 29. April 1785 † 12. Nov. 1857) med 10,000 Rbd., nu 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i 10 livsvarige Portioner paa 80 Kr. til ældre, trængende, ugifte Døtre eller Enker efter Kjøbmænd, Embedsmænd o. l.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 147), stadf. 4. Sept. 1882.

145. **Bent Cortnums og Birgitte Therchilsens Legat,** stiftet 1859 af Birgitte Therchilsen (f. 21. Nov. 1790 † 13. April 1864), Enke efter Kjøbmand Bent Cortnum, med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 lige livsvarige Portioner til Trængende, fortrinsvis 2 af Legatstifterindens Mands, 4 af hendes egen Slægt, derefter fortrinsvis til trængende Kjøbmænd, Kjøbmandsenker og Kjøbmandsdøtre.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 9. Febr. 1859 (Rskr. 1865, S. 48), konfirm. 16. Marts 1865.

146. **Johan Gotlieb Dibbelts Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Jan. 1862 og Kodicil af 4. Aug. 1865 af Handelsbetjent Johan Gotlieb Dibbelt (se ovenfor 33) med 5,400 Rdl., nu 10,800 Kr. Renten af 600 Kr. tillægges Regnskabsføreren, Renten af 200 Kr. Undergraveren ved St. Mortens Sogns gamle Kirkegaard for Renholdelse af Legatstifterens og hans Faders Gravsteder, Renten af 10,000 Kr. uddeles i livsvarige Portioner paa 80 Kr. til Descendenter af Legatstifterens 2 Søstre, derefter til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Juli 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 99), stadf. 15. Aug. 1876.

147. **Skibsbygmester Mads Madsens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Febr. 1862 af Mads Madsen med 2,500 Rbd., nu 5,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Skibsbygmestre, Skippere og deres Enker.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Magistraten. Fundats af 21. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1891 A. S. 280), stadf. 31. Aug. 1891.

148. **Frøken Frederikke Sophie Roeds Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Juli 1863 af Frederikke Sophie Roed (f. 1794 † 30. Juli 1873) med 14,500 Rdl., nu 29,169 Kr. 53 Ø., af hvis Renter forlods udredes Udgifterne til Vedligeholdelsen af Legatstifterindens og hendes Forældres Gravsted paa Randers Kirkegaard, Resten uddeles efter nogle Legatarers Død i livsvarige Portioner paa 100 Kr. til ældre, trængende Jomfruer udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af residerende Kapellan ved St. Mortens Kirke, Konsistorialraad Nicolai Eeg Kruses (f. 13. Jan. 1797 † 14. Jan. 1868) Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Febr. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 93), stadf. 25. April 1874.

149. **28de Mais Selskabs Stiftelse,** oprettet 1864 af Borgerforeningen af 28. Mai 1841 med 5,000 Rdl., hvoraf dog omtrent 3,000 Rdl. da ansaaes for tabte under

Pengekrisen 1857, nu 5,190 Kr. 49 Ø., hvis Renter uddeles i 5 lige store, livsvarige Portioner til trængende Interesserede i Foreningen og deres Afkom over 25 Aar udenfor Fattigvæsenet.

Stiftelsen bestyres af Byfogden, Byraadsformanden, et næringsdrivende Byraadsmedlem og 3 af Foreningens Interessenter og deres mandlige Afkom, de sidste 4 valgte af Byraadet. Fundats af 1. April 1864, konfirm. 13. April 1864.

150. **Konsistorialraad Kruses Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Nov. 1865 med Kodicil af 23. Febr. 1867 af residerende Kapellan ved Randers St. Mortens Kirke, Konsistorialraad Nicolai Eeg Kruse (se ovenfor 147) med 15,193 Rdl. 18 Sk., nu 34,095 Kr. 2 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 100 Kr. til ugifte og gudfrygtige, mindst 35 Aar gamle Jomfruer, Døtre af Embedsmænd, Kjøbmænd og anseelige Haandværkere, 1/4 fortrinsvis til Legatstifterens Søsterbørn og deres Descendenter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. April 1870, konfirm. 24. Jan. 1871.

151. **Madam B. C. Thorsens Legat,** stiftet 1866 af Birgitte Cathrine Bondgaard, Enke 1° efter Rasmus Skifter, 2° efter Gaardeier af Ingerslev Christen Thorsen, med 9,000 Rdl., nu 18,395 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 40—50 Kr. til ældre, trængende Jomfruer eller Enker, som have hørt til de bedre stillede Klasser, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes første Mands Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 7. Nov. 1866, konfirm. 3. Juli 1868.

152. **Murmester P. Nørlems Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1869 af Peter Nørlem (se ovenfor 38) med 2,000 Rbd., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til trængende Haandværkere eller deres Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Marts 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 94), stadf. 31. Juli 1880.

153. **Felbereder Johan Hansens og Hustrus Legat,** oprettet ved Testamente af 16. Jan. 1877 af Johan Hansen og Frederikke Lemme (se ovenfor 5) med 51,000 Kr., hvis Renter uddeles i 10 livsvarige Portioner til gamle, værdige og trængende Haandværkere og disses Enker eller andre værdige og trængende Folk, fortrinsvis Legatstifternes før 12. Febr. 1889 fødte Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 233), stadf. 15. Sept. 1890.

154. **Kjøbmand Søren Balles og Hustru Nille Margrethe født Hansens Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Juli 1878 af Søren Balle med 12,000 Kr., hvis Renter tildeles Medlemmer af Kjøbmændenes Hjælpeforening, derefter trængende Kjøbmænd, Kjøbmandsenker og Kjøbmandsdøtre.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Sept. 1884, stadf. 29. April 1885.

155. **Proprietær Søren Møllers Legater for Indvaanere i Randers Kjøbstad,** stiftede ved Testamente af 2. Jan. 1879 af Søren Møller til Slyngborg (se ovenfor 46) med 175,000 Kr., nu 179,078 Kr. 70 Ø. Renten af 50,000 Kr. gives til

Brudeudstyr for en uformuende, men agtet Mands Datter, Renten af 75,000 Kr. uddeles i Portioner paa 100 Kr. til trængende, ældre, ugifte Kvinder eller gamle, ugifte Mænd (begge Legaterne fortrinsvis til Legatstifterens Slægtninge i 50 Aar), Renten af 10,000 Kr. tilfalde Kjøbmændenes Hjælpeforening, Renten af 10,000 Kr. Haandværkerstiftelsen, Renten af 10,000 Kr. Randers Skipperlavs Bombebøsse, Renten af 10,000 Kr. Arbeiderbyggeforeningens Alderdomsunderstøttelsesfond, Renten af 10,000 Kr. uddeles til trængende Konfirmander udenfor Fattigvæsenet eller til Asylbørn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 27. Juli 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 131), stadf. 25. Okt. 1880.

156. **Skibskaptain P. T. Petersens Legat,** stiftet 1880 at Peter Tobias Petersen (f. 28. Febr. 1826) med 300 Kr., hvis Renter af Skipperlavet tildeles en trængende Enke efter et Lavsmedlem paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Marts 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 52), stadf. 7. April 1880.

157. **Maren og Gjertrud Schmidts Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Juni 1880 af Frøken Maren Schmidt (f. 30. April 1808 † 5. Mai 1890) med 12,000 Kr., nu 12,025 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 3 paa 80 Kr., Resten lige store, til mindst 35 Aar gamle, trængende Enker eller ugifte Døtre af Borgere udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterindens før hendes Død fødte Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 267), stadf 19. Aug. 1891.

158. **Skomager C. L. Steentofts Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Febr. 1881 af Christen Laursen Steentoft (se ovesfor 36) med 1,000 Kr., nu 1,016 Kr. 78 Ø., hvis Renter tildeles en trængende Skomager eller Skomagerenke.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af Febr. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 84), stadf. 3. April 1884.

159. **Randers Haandværkerforenings Legat,** ogsaa kaldet **Garver Chr. Bjørns Mindelegat,** stiftet 1882 med 2,000 Kr. af Overskuddet af Jyllands Varelottori, nu 5,421 Kr. 65 Ø., hvis Renter hvert Aars 15. Okt. uddeles i Portioner paa 40 Kr. til trængende Medlemmer, deres Enker og ugifte Døtre paa over 50 Aar.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 30. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 7), stadf. 9. Jan. 1883.

160. **Randers Snedkerlavs Legat for værdige og trængende Medlemmer og deres Efterladte,** stiftet 1883 ved Lavets 200aarige Bestaaen med 500 Kr., hvis Renter ere oplagte til 1,000 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Lavets Oldermand og 2 Mænd af Lavet. Fundats af 15. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 82), stadf. 5. Mai 1883.

161. **Enkemadame Ane Marie Brøndbergs Legater,** stiftede ved Testamente af 17. Nov. 1883 med Kodicil af 15. Sept. 1890 af Ane Marie Christensen (f. 25. Jan. 1815 † 19. Sept. 1890), Enke efter Høker Jens Thomsen Brøndberg (se ovenfor 76) med 9,109 Kr. 26 Ø., af hvis Renter 10 Kr. anvendes til Juletræ for Lemmerne i Fattiggaarden, 10 Kr. til et Barn i Pigeskolen til Hjælp til Konfirmationsklæder, 40 Kr. til Præmier til flinke Elever i den tekniske Skole, 20 Kr. til Arbeidernes

Bygge- og Alderdomsunderstøttelsesforening, 20 Kr. til Bombebøssen, 20 Kr. til den første i Randers stiftede Totalafholdsforening, Resten uddeles paa Livstid til 2 ældre, trængende Mænd eller Kvinder udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Arbeider- og Haandværkerklassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Dec. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 351), stadf. 28. Dec. 1894.

162. **Pastor C. F. C. Reiersens Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Aug. 1884 af fhv. Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai Reiersen (se ovenfor 98) med 8,000 Kr., hvis Renter anvendes til Beplantning eller anden Forskjønnelse af Byen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 27. Aug. 1890 (Min.-Tid 1890 A, S. 347), stadf. 29. Dec. 1890.

163. **Justitsraad Andreas Ludvig Reiersens og Hustru Charlotte Cathrine Reiersens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1884 af deres Søn, fhv. Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai Reiersen (se ovenfor 98) med 124,000 Kr., nu 124,745 Kr. 86 Ø., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles til Julen i livsvarige Portioner paa 100—200 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Jan. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 34), stadf. 3. Febr. 1891.

164. **Randers Navigationsskoles Legat for unge Sømænd,** stiftet 1884 ved Skolens Ophævelse med 1,749 Kr. 5 Ø., nu 1,797 Kr. 63 Ø., hvis Renter tildeles 1 eller flere Sømænd til deres Uddannelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 75), stadf. 21. Marts 1884.

165. **Frøken Liebenbergs Udstyrslegat,** stiftet 1884 af Clothilde Caroline Liebenberg (f. 1832 † 13. Febr. 1884) med 13,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død dels anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens Gravsted til 1937, dels tildeles en dydig og fattig Pige af Arbeidsklassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Dec. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 13), stadf. 20. Jan. 1888.

166. **Discipel Hans Bojes Mindelegat,** stiftet 1885 af hans Fader, Kjøbmand Hans Boje (se ovenfor 97) med 1,800 Kr., nu 2,000 Kr., hvis Renter For- og Efteraar tildeles 2 fattige Konfirmander fra Kommunens Friskoler, hvis Forældre ere udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 133; G. R. 1885, S. 254). stadf. 25. Sept. 1885.

167. **Kjøbmand Niels Krogsgaards Legat,** stiftet 1887 af Clara Elsine Dich (f. 12. Aug. 1851), Enke efter Niels Krogsgaard, med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Portioner paa 100 Kr., 2 til trængende Sømænd eller deres Enker, 2 til trængende Kjøbmandsenker eller Kjøbmandsdøtre.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Febr. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 110), stadf. 23. Mai 1887.

168. **Ane Kirstine Hennings Legat,** oprettet ved Testamente af 14. Juli 1888 af Ane Kirstine Henning (f. 1806 † 24. Juli 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter

hvert Aar ved Juletid uddeles i 2 lige store Portioner til 2 værdige og trængende, mindst 50 Aar gamle Jomfruer, fortrinsvis Døtre af Haandværkere, Vognmænd og Arbeidere.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 146), stadf. 21. Juni 1890.

169. **Randers Kommunes Arbeider-Legat,** stiftet 1888 af Byraadet med 3,500 Kr., nu 3,626 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner af 30—40 Kr. til trængende Medlemmer af Arbeidernes Bygge- og Alderdomsunderstøttelsesforening.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Juli 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 202), stadf. 28. Aug. 1888.

170. **Handskemager Peter Chr. Holms Enke Mette Kirstine født Bøttrups Legat,** stiftet af Mette Kirstine Bøttrup (f. 1806 † 12. Sept. 1888), Enke efter Peder Christian Holm med 5,000 Kr., nu 5,065 Kr., hvis Renter hvert Nytaar uddeles for 1 Aar ad Gangen i Portioner paa 50 Kr. til ældre værdige og trængende Haandværkere eller saadannes Enker, fortrinsvis til Legatstifterindens og hendes Mands Søskende og deres Børn, som levede ved hendes Død.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 25. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 94), stadf. 5. April 1889.

171. **Kjøbmand Michael Isaacsens og Hustru Pouline født Bergs Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1889 af Herredsskriver Balthazar Isaacsen (f. 15. Mai 1830 † 29. Juli 1889), udlagt med 47,000 Kr., nu 47,746 Kr. 17 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i Portioner paa 100—200 Kr. til Trængende i Kjøbmands-, Haandværker- og Sømandsstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 9. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 95), stadf. 3. Marts 1892.

172. **Konsul P. T. Petersens og Hustru Karen Marie Petersen født Thomsens Legat for værdige og trængende Kjøbmænd, Fabrikanter eller Embedsmænd i Randers eller Enker efter Saadanne,** stiftet 1890 af Konsul Peter Tobias Petersen (se ovenfor 154), Enkemand efter Karen Marie Thomsen (f. 2. Aug. 1826 † 18. Aug. 1885) med 10,500 Kr., hvis Renter uddeles i 5 lige store, livsvarige Portioner, fortrinsvis til deres ægte Descendenter med 2 Portioner i 50 Aar fra hans Død, og efter en Legatars Død til Legatstifterindens Søskende Christian Thomsens og Johanne Wendelbo født Thomsens ægte Descendenter med 2 Portioner i samme Aarrække.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Febr. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 278), stadf. 1. Nov. 1890.

173. **Konsul P. T. Petersens og Hustru Karen Marie Petersen født Thomsens Legat for værdige og trængende Arbeidere i Randers,** stiftet 1890 af den Samme med 6,300 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens Død uddeles i 6 lige store, livsvarige Portioner à 40 Kr., fortrinsvis til hans egne Arbeidere.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Febr. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 280), stadf. 1. Nov. 1890.

174. **Arbeidsmand Christen Jensen Havns og Hustru Karen født Christensdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Jan. 1891 af Christen

Jensen Havn med 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i halvaarlige Portioner paa 20 Kr. til ældre trængende Medlemmer af Arbeidernes Bygge- og Alderdomsunderstøttelses-forening.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Dec. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 352), stadf. 28. Dec. 1894.

175. **Læge Christian Joachim Fischers Legat,** stiftet af fhv. Overlæge Christian Joachim Fischer (f. 13. Juli 1813 † 9. Marts 1892) med 38,808 Kr. 9 Ø., nu 39,521 Kr. 83 Ø., hvis Renter, tildels efter 2 Legatarers Død, uddeles i Portioner paa 100 Kr. til trængende Enker og ugifte Døtre af kongelige Embedsmænd, Læger, kommunale Bestillingsmænd, Borgere og Næringsdrivende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Borgermesteren. Fundats af 10. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 67), stadf. 11. Febr. 1893.

176. **Frøken Magdalene Petersens Mindelegat,** stiftet 1893 af hendes Fader, Driftsinspektør Poul Frederik Petersen (f. 17. Mai 1819) med 6,705 Kr. 2 Ø., nu 6,528 Kr. 9 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 5 lige Dele til trængende, ugifte Lærerinder.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Borgermesteren. Fundats af 16. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 408), stadf. 13. Dec. 1893.

RANDERS AMTS LANDSOGNE.

Aalsø og Hoed Sogne.

1. **Ide Lunges Legat,** stiftet 1646 af Ide Jørgensdatter Lunge (f. 1. Sept. 1612 † 30. Okt. 1671), Enke efter Otto Albrechtsen Skeel til Broholm m. v. (f. 29. Nov. 1605 † 26. Mai 1644), med 5 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg aarlig af Katholm til Fattige paa Katholm Gods, 5 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg aarlig af Hessel til Fattige paa Hessel Gods.

Legatet er forlængst traadt ud af Kraft. Fundats af 14. Jan. 1646 (Hofman III, S. 119).

2. **Palle Krags Legat,** stiftet af Geheimeraad, Generalløitnant, Stiftamtmand over Viborg Stift, Amtmand over Halds Amt Palle Krag til Katholm m. v. (f. 6. Juli 1657 † 23. Juli 1723) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., anvendes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Begravelse i Aalsø Kirke.

Legatet, der staaer i en Gaard i Albøge, bestyres af Kirketiendeeieren (Hofman III, S. 121).

3. **Mette Benzons og Peder Rosenørns Legat,** stiftet 1743 af Mette Benzon (f. 10. Nov. 1693 † 1752), Enke efter Generalmajor Poul Rosenørn til Meilgaard og Katholm (f. 25. Jan. 1670 † 26. Nov. 1737) med 500 Rdl., af hendes Søn, Geheimekonferensraad, Kammerherre, Overskænk, Assessor i Høiesteret Peder Rosenørn til Katholm og Ulriksholm (f. 20. Aug. 1711 † 29. April 1790) 1776 forøget med 300 Rdl., ialt nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Katholm Gods i Aalsrode og Høbjerg i Aalsø Sogn.

Legatet, der staaer i Katholm Gaard og Gods, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Gavebrev af 27. Marts 1743 (Hofman III, S. 128; Rand. Amts Leg., S. 60). Gavebrev af 10. April 1776 (Hofman XI, S. 442; Rand. Amts Leg., S. 62).

4. **Det Todberg'ske Legat,** stiftet 1786 af Birgitte Jensdatter Bennis, Enke efter Sognedegn til Aalsø og Koed Niels Todberg, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Katholm Gods i Aalsrode og Høbjerg i Aalsø Sogn samt til den Fattigste i Aalsø By.

Legatet, der staaer i Katholm Gaard og Gods, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 11. Okt. 1786 (Rand. Amts Leg., S. 63), læst ved Landsthinget 12. Sept. 1787.

5. **Aalsø Kirkesangerenkesæde,** oprettet 1826 af Sognedegn og Skolelærer Ole Christian Ravn med 4 Fag Hus ved Degneboligens vestre Ende i Aalsø.

1896 solgtes Enkesædet paa Grund af Brøstfældighed til Nedbrydning for 55 Kr., hvis Renter tilfalde Enker efter Lærere i Aalsø.

Legatet er indsat i Amtsskolefonden og bestyres af Amtsskoledirektionen. Rskr. 7. April 1826 (Coll.-Tid. 1826, S. 254). Min.-Skr. af 26. Juni 1896.

Aarslev og Hørning Sogne.

1. **Den Hørning'ske Stiftelse,** oprettet 1697 af Oberst Hans Friis til Hevringholm m. v. (f. 6. Jan. 1625 † 14. Dec. 1697), giver fri Bolig og Varme, Brændsel til Madlavning, Læge og Medicin samt 2 Skpr. Rugmel, 2 Skpr. Malt og 6 Kr. 50 Ø. om Maaneden, desuden 10 Kr. om Aaret til 12 Lemmer fra Aarhus Stift, fortrinsvis af Aarslev og Hørning Sogne, 100 Kr. om Aaret til 16 Trængende udenfor Stiftelsen, 100 Kr. om Aaret til 5 fattige, forældreløse Skolebørn fra Aarhus Stift, fortrinsvis fra Aarslev og Hørning Sogne, og 350 Kr. om Aaret til 8 fattige Adelspersoner. Læreren i Hørning nyder 4½ Tdr. Rug og 4½ Tdr. Byg efter Kapitelstaxt samt 16 Kr., Organisten i Østbirk 60 Kr. Stiftelsen eier c. 230,000 Kr., Aarslev, Hørning, Vivild, Veilby, Kristrup og Østbirk Kirketiender samt Bøndergods af Htk. 4 Tdr. 1 Skpr. „ Fdk. ¼ Alb. Hospitalsbygningen er brandforsikret for 80,890 Kr.

Stiftelsen bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn, Biskoppens Direktion og Sognepræstens Inspektion af en Hospitalsforvalter. Af Adelslegatportionerne bortgives 4 af den Ældste af de Friis'ers Slægt (f. T. Greve Corfitz Christian Beck Friis til Borringekloster), 4 af den Ældste af de Marsvin'ers Slægt (f. T. Christian Ditlev Adolph Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard). Fundats af 11. Marts 1697 (Hofman III, S. 142). Canc.-Skr. 16. Juli 1831 og 27. Jan. 1838 (Rskr. 1838, S. 25; Coll.-Tid. 1838, S. 194). Canc.-Skr. 11. Mai 1839. Rskr. 4. Mai 1847. Min.-Skr. 29. April 1851 (G. R. 1851, S. 225). Min. Skr. 24. Juli 1855. Fundats af 27. Marts 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 67), stadf. 30. April 1895.

2. **Sass' Legat,** stiftet 29. Nov. 1743 af Karen Jensdatter, Enke efter Sognepræst til Gjesing og Nørager Andreas Kragballe († 1732 som Kjøbmand i Randers), dennes Broder Vilhelm Kragballe og Sognepræst til Aarslev, Hørning og Lime Poul Nielsen Sass (f. 1706 † 1. Dec. 1763) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Aarslev.

Legatet, af hvilket ½ er optaget blandt den Hørningske Stiftelses Midler, ½ staaer til 5 pCt. i Hovedgaarden Bruusgaard, bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Ingen Fundats (Hofman III, S. 178).

3. **Anders Elgaards og Hustrus Gave,** stiftet 1882 af fh. Gaardmand af Fløistrup Anders Christensen (Elgaard) (f. 15. Juli 1829 † 27. Aug. 1882) og Hustru Elle Sørensen (f. 2. Juli 1828 † 2. Nov. 1892) med 3,000 Kr., hvis Renter tilfalde Sygekassen.

Legatet bestyres af Kassens Bestyrelse. Testamente af 17. Aug. 1882.

4. **Forhenværende Gaardeier i Moeskjær Andreas Severin Knudsens Legat for Aarslev Pastorats Syge-, Begravelses- og Alderdomsunderstøttelseskasse, eventuelt for Trængende i Aarslev og Hørning Sogne,** stiftet

ved Testamente af 18. Mai 1883 af Andreas Severin Knudsen (f. 13. Dec. 1819 † 20. Mai 1883) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes efter Kassens Øiemed og efter dennes Ophævelse uddeles til trængende Arbeidere udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Kassens Bestyrelse. Fundats af 18. Aug. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 9), stadf 19. Jan. 1885.

5. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

Agri og Egens Sogne.

1. **Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1772 af Geheimeraad Frederik Christian Rosenkrantz til Møllerup (f. 19. Jan. 1724 † 15. Mai 1802) med 10 Rdl., nu 20 Kr. til Læreren i Grønfeldt og 6 Skpr. Rug, 6 Skpr. Byg og 1 Rdl. 24 Sk., nu 2 Kr. 50 Ø. om Aaret til Agri Sogns Fattige, alt af Møllerup Hovedgaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Afhandling af 9. Okt. 1772. Skjøde af 31. Dec. 1796 (Rand. Amts Leg., S. 77), læst ved Landsthinget 25. Jan. 1798.

2. **Det Reventlow-Trolle'ske Legat,** stiftet 1773 af Formynderne for Comtesse Juliane Frederikke Christiane Reventlow til Stamhuset Frisenvold og Krenkerup (f. 15. Febr. 1759 † 17. Mai 1793), senere gift med Geheimeraad, Elefantridder, preussisk Statskansler, Fyrst Carl August Hardenberg (f. 31. Mai 1750 † 26. Nov. 1822), og Birgitte Restorff Johan Adolfsdatter (f. 1701 † 26. Juni 1790), Enke efter Kammerherre Knud Trolle til Møllerup, Bogensholm og Holmegaard (f. 1705 † 29. Mai 1760), med 2 Rdl. 3 Mk., nu 5 Kr., 1 Td. Rug og 1 Td. Byg samt 4 Læs Træ, omsat til 2 Favne Brænde, om Aaret af Kalø Gods til Læreren i Egens.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af $\frac{\text{30. April}}{\text{6. Mai og 26. Juni}}$ 1773.

Øster og Vester Alling Sogne.

Charlotte Skeels Legat se Fausing og Auning Sogne.

Anholt Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Asfærg og Faarup Sogne.

1. **Vivilds Legat,** stiftet 1734 af Kirsten Iversdatter Abel (f. 1. Okt. 1662 † 1. Okt. 1742), Enke efter Sognepræst til Asfærg og Faarup Lauritz Eskildsen

Vivild (f. 1664 † 13. April 1734), med 4 Agre paa Hobro Mark til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Epitafium i Asfærg Kirke. Indtægten af Agrene tilfalder Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeværgerne i Asfærg. Fundats af 2. Aug. 1734 (Hofman II, S. 431).

2. **Jens Ibsens Legat,** stiftet 1822 af Jens Ibsen til Svallinggaard († 22. Jan. 1822) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til nyttige Bøgers Anskaffelse og Uddeling til fattige Skolebørn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 9. Jan. 1822, konfirm. 23. Jan. 1822.

3. **Gaardeier i Asfærg Jens Sørensens og Hustru Kirsten Marie Laursdatters Legat til Fordel for Trængende i Asfærg Sogn i Nørhald Herred, Randers Amt,** stiftet ved Testamente af 18. Nov. 1843 og 2. Marts 1865 af Jens Sørensen og Kirsten Marie Laursdatter († 21. Febr. 1887) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 5 lige store Portioner til Sognets mest Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stifts. øvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 28. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 235; G. R. 1890, S. 368), stadf. 15. Sept. 1890.

4. **Sognepræst A. Valeurs og Hustru Grethe født Møllers Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Sept. 1888 af Sognepræst til Asfærg og Faarup Anton Martin Valeur (f. 30. Okt. 1821 † 19. Febr. 1890), Enkemand efter Grethe Grotum Møller (f. 16. Nov. 1821 † 23. Marts 1875), med 1,000 Kr., for hvis Renter deres Familiegravsted paa Asfærg Kirkegaard vedligeholdes, og Resten uddeles før Jul til Trængende udenfor Fattigvæsenet med 5/8 i Asfærg Sogn, 3/8 i Faarup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Medlemmer af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 18. Mai 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 265; G. R. 1892, S. 472), stadf. 25. Aug. 1892.

Borup Sogn.

1. **Overbechs Legat,** stiftet af Jobst von Overbech i Hamborg med 100 Rdl. til Vedligeholdelse af Gravkapellet ved Kirken.

Legatet er optaget blandt Kirkens Midler. Kgl Resol. 17. Dec. 1725 (Hofman II, S. 411; XI, S. 398).

2. **Knud Jenssens Legat,** stiftet 1804 af Knud Jenssen i Bjergby med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter 1/2 tilfalde Præsteenker af Borup Kald, 1/4 Lærerenker af Borup, 1/4 anvendes til Skolebøger for fattige Skolebørn.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og Kirketiendeeieren. Testamente af 25. Mai 1804 (Rskr. 1804, S. 568), konfirm. 22. Juni 1804.

3. **Bødkers Legat,** stiftet 1842 af fhv. Gaardmand Anders Nielsen Bødker med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunekassen.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 24. Febr. 1842 (Rand. Amts Leg., S. 22), konfirm. 11. April 1846.

4. **Lanngs Legat,** stiftet 1844 af Jens Iversen Lanng i Aussenbeimir med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 26. Marts 1844 (Rand. Amts Leg., S. 23), konfirm. 11. April 1846.

5. **Gaardeier i Asfærg Jens Sørensens og Hustru Kirsten Marie Laursdatters Legat til Fordel for Trængende i Borup Sogn i Støvring Herred, Randers Amt,** stiftet ved deres Testamente af 18. Nov. 1843 og 2. Marts 1865 (se Asfærg og Faarup Sogne 3) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 5 lige store Portioner til Sognets mest Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 28. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 235; G. R. 1890, S. 369), stadf. 15. Sept. 1890.

Dalbyneder og Dalbyover Sogne.

1. **Holcks Legat,** stiftet 1762 af Kammerherre, Major, Baron Erik Rosenkrantz Holck til Baroniet Holckenhavn og til Trudsholm (f. 19. Juli 1730 † 3. Mai 1777) og Hustru Hedevig Margrethe Raben (f. 26. Okt. 1723 † 19. Okt. 1791) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter skulle anvendes til Etatsraad Peder Marsvins til Trudsholm (f. 4. Febr. 1695 † 18. Dec. 1758) og Hustru Regitze Sophie Reedtzs (døbt 8. Aug. 1692 † i Aug. 1760) Begravelse i Dalbyover Kirke. Af Renten nød Degnen tidligere 2 Kr. for Tilsynet. Kisterne ere fra Begravelsen i Kirken nedsatte i Jorden.

Legatet staaer i Trudsholm Hovedgaard og stod tidligere under Sognepræstens Tilsyn. Fundats af 26. Juni 1762 (Hofman XI, S. 411), konfirm. 22. Okt. 1762.

2. **Bachs Legat,** stiftet 1802 af Hans Christopher Bach († i Dec. 1802) med 50 Rdl., nu 31 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles til en trængende Husmand eller Kone i Dalbyover Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Okt. 1803 (Rand. Amts Leg., S. 11).

3. **N. P. B. Ulstrups og Hustrus Legat** se Raaby og Sødring Sogne.

Draaby Sogn.

(Annex til Ebeltoft Kjøbstad.)

1. **Benzons Legat,** stiftet 1711 af Christine Glud (f. 1668 † 12. Juli 1724), Enke efter Justitsraad, Landsdommer Hans Benzon til Skjærsø (f. 1650 † 24. Dec. 1704), med 400 Rdl., af deres Søn Christian Benzon til Stamhuset Skjærsø (f. 25. Sept. 1696 † 4. Febr. 1730) 1726 forøget med 400 Rdl., nu 1,700 Kr., hvis Renter, 84 Kr., Juleaften uddeles til Fattige, hvorhos Sidstnævnte gav 20 Rdl., nu 40 Kr., og 30 Læs Tørv aarlig af Skjærsø til Læreren i Draaby.

Legatet, der staaer i Skjærsø Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier, Sognepræsten og Sogneraadet. Gavebrev af 2. Juli 1711. Erektionsbrev for Stamhuset Skjærsø af 10. April 1722 med Tilføielse af 26. Jan. 1726 (Hofman III. S. 111; Rand. Amts Leg., S. 78; Bøttiger: Ebeltoft, S. 272).

2. **Kirsten Hansdatters Legat,** stiftet 1764 af Kirsten Hansdatter, Enke efter Christen Bødker af Egsmark, med 42 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Fattige.

Legatet staaer i Skjærsø Hovedgaard og bestyres af dens Eier. Rskr. 17. Febr. 1764 (Bøttiger: Ebeltoft, S. 272).

3. **Udstyrshjælpslegat,** stiftet af en Unævnt (Jørgen Pedersen og Maren Volle) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles med 1/2 ved hver Konfirmation til en fattig Konfirmand fra Boeslum By eller Mark, fortrinsvis til Fiskerbørn.

Legatet er indbetalt i Amtsfattigkassen og uddeles under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af „Rolund" og Husmoderen i Gaarden Matr.-Nr. 3 af Boeslum. Fundats af 9. Febr. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 81), stadf. 5. Mai 1883.

4. **Chresten Trolls og den gamle Smeds Legat,** stiftet af en Unævnt med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles med 5 Kr. til den flittigste Konfirmand, Resten til 1 eller flere trængende Konfirmander fra Boeslum By og Mark.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 15. Juli 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 120; G. R. 1886, S. 353), stadf. 18. Aug. 1886.

5. **Galop Hans's Legat,** stiftet 1889 af en Unævnt med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattiglem paa Holme Fattiggaard Hans Jørgen Sørensen og hans legitime Efterkommere i Ebeltoft og Draaby Sogne eller til en eller flere trængende Familier i Draaby, Holme eller Boeslum.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn af Sognepræsten Fundats af 5. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 177; G. R. 1889, S. 95), stadf. 20. Mai 1889.

6. **Galop Hans' Gravstedslegat,** stiftet 20. Dec. 1894 af en Unævnt med 200 Kr., nu 203 Kr. 26 Ø., til Vedligeholdelse af Galop Hans' Gravsted paa Draaby Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sognepræsten.

Falslev og Vindblæs Sogne.

1. **Ane Jørgensens Legat,** stiftet 1797 af Ane Jørgensen med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Fattige af Ballegaard Gods i Falslev Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Febr. 1797 (Rand. Amts Leg., S. 11), konfirm. 24. Marts 1797.

2. **Lunds Legat,** stiftet 1859 af Sognepræst til Falslev Christian Meyer Lund (f. 22. Aug. 1791 † 4. Marts 1859) og Hustru Nicoline Dienstmann (f. 3. Dec. 1812 † 13. Juli 1860) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter 1/2 anvendes til nyttige Bøgers Anskaffelse eller paa anden Maade til Undervisningens Fremme i Falslev Skole, 1/2 tildeles Læreren i Falslev uden Afkortning i hans Løn.

Legatet, der er optaget i Amtsskolefonden, bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 2. Marts 1859 (Rskr. 1859, S. 214; G. R. 1859, S. 312), konfirm. 8. Juli 1859.

Fausing og Auning Sogne.

1. **Auning Hospital,** stiftet af Rigsmarsken Jørgen Skeel til Sostrup m. v. (f. 13. Mai 1578 † 19. Juli 1631) og Greve Jørgen Skeel til Grevskabet Skeel (f. 5. Jan. 1718 † 5. Marts 1786) med et Hus ved Auning og 2,600 Rdl., nu 5,200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., anvendes til 7 Lemmers og en Forstanderindes Underhold. De faae hver 18 Skpr. Rugmel, 18 Skpr. Malt, 3 Skpr. Byg, 2¼ Lpd. Flæsk, 1 Lam og 1 Fdk. Salt samt 7 Kr. 27 Ø., desuden leveres til Hospitalet 40 Læs Tørv og fornødent Kvas.

Hospitalet bestyres af Besiddereu af Stamhuset Gammel Estrup. Kapitalen staaer i Stamhuset. Ingen Fundats (Hofman III, S. 142; Rand. Amts Leg., S. 49).

2. **Skeelernes Skolelegat,** stiftet af en Besidder af Stamhuset Gammel Estrup med en Skole i Fausing og 10 Rdl., nu 20 Kr. af Stamhuset til Læreren samt 12 Rdl., nu 24 Kr. til Læreren i Auning.

Ingen Fundats (Hofman III, S. 142).

3. **Charlotte Skeels Legat,** stiftet 1796 af Charlotte Louise von Plessen (f. 23. Nov. 1720 † 17. Sept. 1801), Enke efter Greve Jørgen Skeel (se ovenfor 1) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende paa Stamhuset Gammel Estrups Gods i Fausing, Auning, Veilby, Øster og Vester Alling, Mariemalene, Lime, Hørning, Vissing, Essenbæk, Kristrup, Ørsted og Holbæk Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stamhusets Besidder. Testamente af 20. Aug. 1796 (Rand. Amts Leg., S. 49).

Feldballe og Nødager Sogne.

1. **Elisabeth Rosenkrantzs og Hylleborg Gyldenstiernes Legat,** stiftet 1720 af Elisabeth Rosenkrantz Eriksdatter (f. 2. Dec. 1657 † 2. Nov. 1721), Enke 1° efter Knud Gyldenstierne til Møllerup m. m. (f. 12. Juli 1652 † 6. Okt. 1682), 2° efter Generalmajor, Amtmand over Skanderborg og Aakjær Amter Joachim Schack (f. 1628 † 21. Aug. 1700), og hendes Datter Hylleborg Gyldenstierne Knudsdatter († 17. Dec. 1736), Enke efter Generaladjutant, Oberstløitnant Christian Trolle til Rygaard († 1709), med 6 Rdl. og 2 Tdr. Rug bagt i Brød, af deres Søn, Kammerherre Knud Trolle til Møllerup (f. 1705 † 29. Juni 1760) forandret til ialt 10 Rdl., nu 20 Kr. af Møllerup, som Juleaften uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Møllerup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognerаadet og Sognepræsten. Fundats af 12. Dec. 1720 (Hofman III, S. 122; Rand. Amts Leg., S. 75).

2. **Hiortevangs Legat,** stiftet ved Gavebrev af 24. April 1748 af Jens Andersen Hiortevang af Ebeltoft med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter, 5 pCt.,

der tillagdes Læreren i Feldballe 3/5, Læreren i Nødager 2/5. Førstnævnte nyder nu 38 Kr., Sidstnævnte 25 Kr. 33 Ø. af Møllerup.

Legatet staaer under Biskoppens og Sognepræstens Tilsyn i Møllerup Hovedgaard. Fundats af 18. Marts 1749 (Hofman III, S. 126).

3. **Buchholtzs Legat,** stiftet 1833 af Henrich Buchholtz paa Møllerup († 2. Mai 1839) med 100 Rdl. til Feldballe Sogns Fattigvæsen.

Legatet er 1853 anvendt til et Fattighus i Feldballe. Testamente af 31. Marts 1833 (Rand. Amts Leg., S. 76), konfirm. 8. Juli 1839. Canc.-Skr. 2. Marts 1844 (utrykt).

Fjellerup og Glæsborg Sogne.

1. **Busses Legat,** stiftet af Skipper af Fjellerup Anders Sørensen Busse med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Fjellerup.

Legatet, der staaer i Østergaard, bestyres af Sogneraadet. Rskr. 9. Sept. 1768 (Hofman III, S. 137; XI, S. 447).

2. **Præsten Berings Legat,** stiftet af Sognepræst til Fjellerup og Glæsborg Christen Bering (f. 1712 † 5. Febr. 1766) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Fjellerup Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse (Rand. Amts Leg., S. 53).

3. **Laulunds Legat,** stiftet af Lærer i Hedegaard Poul Laulund († i Marts 1800) med 100 Rdl., nu 90 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Glæsborg Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse (Rand. Amts Leg., S. 53).

4. **Det Brygmann-Kørbitz'ske Legat,** stiftet 1817 af Charlotte Dorothea Gotholdine von Kørbitz (f. 15. Marts 1752 † 29. April 1821), Enke efter Kammerjunker Hans Frederik Brügmann til Meilgaard (f. 2. Febr. 1742 † 1. April 1800), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 fattige og husarme Familier i Glæsborg Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 20. Dec. 1817 (Rskr. 1821, S. 272; Rand. Amts Leg., S. 54), konfirm. 7. Sept. 1821.

5. **Høstlegatet,** tilveiebragt 1859 ved Indsamling i Kirkerne efter Høstprædiken med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til husarme Familier.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse eller, hvis denne bliver nedlagt, af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Fundats af 20. Juni 1859 (Rskr. 1862, S. 332; G. R. 1862, S. 287; Rand. Amts Leg., S. 54), konfirm. 21. Nov. 1862.

6. **Reiersens Fattiglegat,** stiftet 1868 af Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai Reiersen (f. 10. April 1818 † 19. Febr. 1890) med 100 Rdl., nu 207 Kr. 17 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 14. April 1868, konfirm. 22. Sept. 1868.

7. **Christian Frederik Olsens og Hustru Louise Amalie Olsens Gave for Trængende i Fjellerup-Glæsborg Kommune,** stiftet 1868 af Jægermester Christian Frederik Olsen til Meilgaard († 21. Febr. 1869) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. **Fundats af 24. Febr. 1868** (Rand. Amts Leg., S. 56), konfirm. 9. April 1869.

8. **Erik Vævers Legat,** stiftet ved Testamente af 2. April 1870 af Husmand Erik Rasmussen Væver med 250 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til Trængende i Fjellerup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 23. Juni 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 126; G. R. 1880, S. 344), stadf. 18. Okt. 1880.

9. **Reiersens Konfirmandlegat,** stiftet 1879 at Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai Reiersen (se ovenfor 6) med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa 10 og 20 Kr. til af ham konfirmerede Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 24. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 102; G. R. 1880, S. 317), stadf. 12. Aug. 1880.

10. **Baron Juel-Brockdorffs Legat for Trængende i Glæsborg Sogn,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1886 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til Meilgaard (f. 10. Nov. 1827 † 25. April 1888) med 10,000 Kr., nu 10,778 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles hvert Aars 10. Nov. i Portioner paa 40 Kr. til trængende Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Eieren af Meilgaard og Sognepræsten. Fundats af 15. Juli 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 231), stadf. 13. Sept. 1890.

Galten og Vissing Sogne.

1. **Thyra Larsens Mindelegat,** stiftet 1894 af Læge Frederik Christian Ludvig Bergmann Larsen (f. 22. Okt. 1839) og Hustru Petra Dorothea Magdalene Kühnel (f. 31. Mai 1848) til Minde om deres Adoptivdatter Thyra Georgia Larsen (f. 23. Marts 1877 † 31. Juli 1893) med 10,000 Kr., hvis Renter tildeles en ung Pige fra Hadsten Stationsby under hendes Forberedelse til Lærerindeexamen, almindelig Forberedelsesexamen eller Examen artium eller under hendes Uddannelse til Sygepleierske.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Lægen ved Hadsten Station (af flere den længst praktiserende) og 2 af Stationsbyens Familiefædre, som vælges for 2 Aar af Hadstens Familiefædre. Fundats af 12. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 247), stadf. 29. Sept. 1894.

2. **Læge F. B. Larsens Jubilæumslegat** se Vitten, Haldum og Hadsten Sogne i Aarhus Amt.

Gjerlev og Enslev Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Gjerrild og Hemmed Sogne.

1. **Birkedommer Arnets og Hustrus Legat,** stiftet ved deres Testamente af 31. Okt. 1771 med 340 Rdl., restitueret ved Tillægsbevillingslov for 1875/6 af 30. Marts 1876 med 680 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Gjerrild Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Sept. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 133; Rand. Amts Leg., S. 58), stadf. 12. Okt. 1876.

2. **Severin Svendsens Legat,** stort 28 Kr. 89 Ø., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Min.-Skr. 13. Okt. 1863 (Rand. Amts Leg., S. 58).

Gjesing og Nørager Sogne.

1. **Knud Jensens Legat,** stiftet af Knud Jensen i Ny Mølle med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Nørager.

Legatet staaer i Løvenholm. Ingen Fundats (Hofman III, S. 178).

2. **Birkedommer Juuls Legat,** stiftet ved 1819 af Birkedommer i Grevskabet Scheels Birk Michael Juul (f. 1771 † 2. Jan. 1820) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Rand. Amts Leg., S. 49).

3. **Enkefru Laura Pind født Faiths Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Nov. 1879 af Laura Faith (f. 1812 † 9. April 1890), Enke efter Christen Pind til Løvenholm, med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 29. Jan. uddeles i Portioner paa mindst 20 Kr. til værdige Trængende i Gjesing Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til tidligere Arbeidere paa Løvenholm.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 19. Nov. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 329), stadf. 1. Dec. 1890.

Gimming og Lem Sogne.

1. **Magister Fosies Legat,** stiftet 1792 af Sognepræst til St. Mortens Kirke i Randers, Mag. Mikkel Jacobsen Fosie (f. 10. Jan. 1724 † 22. Mai 1794) og Hustru Anna Jensdatter Foss (f. 1732 † 18. Febr. 1809) med 150 Rdl., nu 135 Kr.,

hvis Renter anvendes til Bøger for fattige og Præmier for flittige Børn med ²/₃ i Gimming Sogn, ¹/₃ i Lem Sogn.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 14. Marts 1792, konfirm. 27. Febr. 1795.

2. **Sognepræst til Gimming-Lem Menigheder Hans Steenstrup Ipsens og Hustru Johanne Christiane født Møllers Legat for værdige Trængende i Gimming og Lem Sogne,** stiftet 1879 af Sognepræst til Gimming og Lem Hans Steenstrup Ipsen (f. 10. April 1808 † 25. Mai 1896) og Johanne Marie Christiane Møller (f. 20. Febr. 1814 † 8. Okt. 1895) med 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 24. Juni 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 217; Rand. Amts Leg., S. 21), stadf. 17. Dec. 1879.

3. **Gaardeier i Gimming Niels Jensen Ladekarls og Hustru Maren Sørensdatter Skjødts Guldbryllupslegat for værdige Trængende i Gimming og Lem Sogne,** stiftet 1885 af Maren Sørensdatter Skjødt (f. 11. Dec. 1812), Enke efter Niels Jensen Ladekarl (f. 12. Okt. 1807 † 23. Dec. 1884), med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 24. Okt. uddeles til 1 trængende Familie udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten samt Indehaveren af Gaarden Nr. 7 i Gimming, naar han eller hun nedstammer fra Legatstifterinden. Fundats af 12. Mai 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 22), stadf. 25. Jan. 1886.

Glenstrup Sogn.

1. **Det Ursin'ske Legat,** stiftet 1780 af Sognepræst til Glenstrup, Provst Theodosius Ursin (f. 1. Jan. 1710 † 22. Marts 1782) med 500 Rdl., nu 1,522 Kr. 81 Ø., af hvis Renter ¹/₂ tilfalder Læreren i Handest, ¹/₂ hvert andet Aar tilfalder en Lærerenke eller tildeles 2 fattige Drenge til Klæder, hvert andet Aar oplægges.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Febr. 1780, konfirm. 15. Mai 1782.

2. **Tommerups Legat,** stiftet 1798 af Præstesønnen fra Glenstrup Christian Jensen Tommerup i Randers (f. 1731 † 20. Mai 1801) og Hustru Maren Madsdatter Udbye med 2 Agre paa Randers Mark (Nr. 49 og 50 i Østervang). Jordleien deles lige mellem Udby og Glenstrup Sogne og hver Part i 3 Portioner, som uddeles til trængende Enker eller faderløse Børn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadene. Testamente af 18. Dec. 1798 (Rand. Amts Leg., S. 7), konfirm. 1. Juni 1801.

Hald og Kjærby Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Hammelev og Enslev Sogne.

1. **Munchs Legat,** stiftet 1852 af Manufakturhandler engros og Fabrikentreprenør Frederik Ludvig Christian Munch (f. 11. Sept. 1803 † c. 1853) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Trængende af Hammelev Sogn.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Okt. 1852 (Rand. Amts Leg., S. 59).

2. **Anders Sørensens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Nov. 1853 af Anders Sørensen (f. 1773 † 11. Marts 1856) og Hustru Dorthe Mikkelsdatter (f. 1783 † 5. April 1862) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til en trængende Familie i Enslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Sept. 1870 (Min.-Tid. 1871 A, S. 100; Rand. Amts Leg., S. 60), konfirm. 12. Mai 1871.

Harridslev og Albæk Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Haslund og Ølst Sogne.

1. **Windings Legat,** stiftet 1759 af Sognepræst til Horsens, tidligere til Haslund og Ølst, Mag. Anders Winding (f. 1645 † 1715) med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 26. April 1759 (Hofman II, S. 188 og 419; Rand. Amts Leg., S. 26).

2. **Det Søndergaardske Legat til Trængende i Haslund og Ølst Sogne,** stiftet 1849 af fhv. Eier af Bruusgaard Søren Søndergaard af Tustrup († 17. Sept. 1854) med 700 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter fortrinsvis uddeles til Legatstifterens Slægt i nedstigende Linie, naar de opholde sig inden Pastoratets Grænser eller i Sammes umiddelbare Nærhed, ellers i 4 Portioner paa 14 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testators Slægt eller Sognepræsten have Forslagsret. Gavebrev af 27. Dec. 1849 (Rand. Amts Leg., S. 26).

3. **Søndergaards Begravelseslegat,** stiftet af den Samme med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted paa Haslund Kirkegaard.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Kskr. 17. Jan. 1850 (G. R. 1850, S. 9; Kskr.).

4. **Peder Pedersen Kræmers Legat for værdige Trængende i Haslund-Ølst Kommune,** stort 1,500 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i 3 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis i Haslund Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Jan. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 32), stadf. 2. Febr. 1891.

Helgenæs Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Hem og Sem Sogne.

Pastor Ole Christian Kahrs' og Hustru Anna Henriette Elisabeth Kahrs født de Neergaards Legat, stiftet ved Testamente af 17. Juni 1890 af Sognepræst til Hem og Sem Ole Christian Kahrs (f. 20. Marts 1822 † 10. Dec. 1891) og Hustru Anna Henriette Elisabeth Neergaard (f. 24. Sept. 1835 † 19. Dec. 1891) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i Portioner paa 10 Kr. til Mænd og Kvinder udenfor Fattigvæsenet, 1/2 af Sogneraadet, 1/2 af Sognepræsten.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 184), stadf. 14. Juni 1892.

Hjortshøi og Egaa Sogne.

Peder Nicolai Sechers Legat se Todbjerg og Meilby Sogne.

Holbæk og Udby Sogne.

1. **Christen Skeels Legat,** stiftet 1642 af Christen Skeel til Holbækgaard (f. 27. Juli 1603 † 30. Marts 1659) med 5 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg aarlig til Sognepræsten, 200 Rdl., hvis Renter tilfalde Læreren i Holbæk med 24 Kr., 100 Rdl., hvis Renter tilfalde Læreren i Udby med 12 Kr., og 466 Rdl., hvis Renter uddeles til Trængende, som ere fødte i Holbæk og Udby Sogne, med Rug for 56 Kr. Kornafgiften til Sognepræsten synes bortfalden.

Legatet, der staaer i Holbækgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 21. Jan. 1642 (Hofman II, S. 434; Rand. Amts Leg., S. 42). Ny Fundats af 30. Juli 1754 (Hofman II, S. 436; Rand. Amts Leg., S. 43), læst ved Landsthinget 7. Aug. 1754.

2. **Birthe Skeels Legat,** stiftet 1709 af Birthe Skeel Christensdatter (f. 26. Marts 1644 † 5. Juli 1720), Enke efter Generalløitnant Niels Rosenkrantz til

ugaard og Alsted (f. 31. Marts 1627 † 3. Juli 1676), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis nter tilfalde Eieren af Udby Kirke til dens Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer i Holbækgaard, bestyres af Kirketiendeeieren. Fundats af 16. Dec. 1709 (Hof- II, S. 438). Ny Fundats af 30. Juli 1754 (Hofman II, S. 436; Rand. Amts Leg., S. 43).

3. **Lassens Legat,** stiftet 1789 af Sognepræst til Holbæk og Udby Lau- s Lassen (f. 8. Juli 1702 † 1789) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter gives til eller flere forældreløse Børn under deres Skolegang.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren Holbækgaard. Fundats (Rskr. 1789, S. 228; Rand. Amts Leg., S. 45), konfirm. 30. Okt. 1789.

4. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

5. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige ges Pleie** se Voer og Estruplund Sogne.

6. **Tommerups Legat** se Glenstrup Sogn.

Hornslet Sogn.

1. **Hornslet Hospital,** opført af Holger Rosenkrantz til Rosenholm 14. Dec. 1574 † 28. Okt. 1642) til Bolig for 5 fattige, hjælpeløse og skrøbelige Men- sker, Mands- eller Kvindespersoner, og 1,000 Rdl., 1672 udvidet til 7 Lemmer og en pital af 1,400 Rdl., 1890 indrettet til 2 Leiligheder, hvori der tillagdes 2 ældre skrøbe- Mænd, Kvinder eller Familier af Stamhuset Rosenholm udenfor Fattigvæsenet fri lig, Brændsel og hver 70 Kr.

Hospitalet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Rosenholm. Fundats af Dec. 1646 (Hofman III, S. 184; Rand. Amts Leg., S. 50). Fundats af 25. Sept. 1746 (utrykt). Fundats 11/24. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 338), stadf. 22. Dec. 1890.

2. **Elisabeth Rosenkrantz og Hylleborg Gyldenstiernes Legat,** stiftet 1720 af isabeth Rosenkrantz Eriksdatter (f. 2. Dec. 1657 † 2. Nov. 1721), Enke 1° efter ud Gyldenstierne til Møllerup m. m. (f. 12. Juni 1652 † 6. Okt. 1683), 2° efter neralmajor, Amtmand over Skanderborg og Aakjær Amter Jochum Schack (f. 1628 1. Aug. 1700), og hendes Datter Hylleborg Gyldenstierne Knudsdatter († 17. Dec. 34), Enke efter Generaladjutant, Oberstløitnant Christian Trolle til Rygaard († 1709), d 6 Rdl. og 2 Tdr. Rug bagt i Brød af Rosenholm, som Juleaften skulde uddeles til Fattige.

Legatet, der stod i Stamhuset Rosenholm, uddeles ikke længer, idet det antages at være gaaet ind er Hornslet Hospital. Fundats af 12. Dec. 1720 (Hofman III, S. 122; Rand. Amts Leg., S. 75).

3. **Holger Rosenkrantz** til Rosenholm (se ovenfor 1) gav 1632 en Gaard Hornslet til Sognekaldet.

Fundats af 15. Jan. 1632 (Hofman III, S. 183).

4. **Holger Rosenkrantz** til Rosenholm (se ovenfor 1) gav en Skole til rnslet og lagde dertil en Gaards Avling i Hornslet By.

Hofman III, S. 187.

5. **Jens Andersen Ostenfelds og Hustru Inger Pedersens Familie- gat,** stiftet af deres Søn, Ungkarl Anders Jensen Ostenfeld af Korup

(f. 19. Marts 1842) med 10,000 Kr., af hvis Renter ½ uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til Efterkommere efter Legatstifterens Faders Broder, Husmand af Skjødstrup Søren Andersen Ostenfeld (f. 29. Jan. 1805 † 4. Jan. 1874) og Hustru Kirstine Nielsdatter (f. 1809 † 5. Marts 1871), dog ikke ud over 4. Led efter Sidstnævntes Fader, Gaardmand af Skjødstrup Anders Jensen Ostenfeld (f. 1768 † 24. Jan. 1833) og Hustru Karen Sørensdatter, derefter til dennes andre Descendenter indtil 4. Led, ½ i 2 lige store, livsvarige Portioner til Efterkommere efter Legatstifterens Moders ældste Broder, Gaardmand af Kradberg Christen Pedersen (f. 16. Mai 1807 † 24. Mai 1854) dog ikke ud over 4. Led efter hendes Fader, Gaardmand af Kradberg Peder Rasmussen (f. 1772 † 17. Sept. 1849), derefter til dennes andre Descendenter i 4. Led. Finder der ikke nogen af den ene eller den anden Slægt, uddeles Portionerne til andre Trængende i Skjødstrup og Hornslet Sogne.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Herredsfogden for Østerlisberg Herred og Sognepræsterne i Skjødstrup og Hornslet Sogne. Fundats af 29. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 120), stadf. 26. Mai 1888.

6. **P. J. Guldmanns Legat,** stiftet ved Testamente af 21. April 1884 af Destillatør i Kjøbenhavn Peder Jacobsen Guldmann († 1889) med 500 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. Termin til 1 af Sognets Trængende, fortrinsvis af Testators Familie.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 34), stadf. 17. Febr. 1890.

7. **Lærer J. C. Christiansens Legat til Oplysningens Fremme i Hornslet Pastorat,** stiftet 1893 af pens. Lærer i Hornslet Jens Christian Christensen (f. 8. Aug. 1821) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til et Sognebibliothek eller til Præmier for flittige Elever eller til et Børneasyl og, saasnart en Fortsættelses- eller Realskole oprettes, til Læremidler, Fripladser eller Flidsbelønninger ved denne.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Provsten, Sognepræsten, Førstelæreren og Sogneraadsformanden. Fundats af 1. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 40), stadf. 18. Jan. 1894.

8. **Lærer J. C. Christiansens Legat til Hornslet Sogns Sygekasse,** stiftet 1893 af den Samme med 1,000 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sygekassens Bestyrelse. Fundats af 29. Okt. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 404), stadf. 7. Dec. 1893.

Hvilsager og Lime Sogne.

1. **Holger Rosenkrantz** til Rosenholm (f. 14. Dec. 1574 † 28. Okt. 1642) gav 1632 en Gaard i Hvilsager til Sognekaldet.

Fundats af 15. Jan. 1632 (Hofman III, S. 179).

2. **Det Brunow'ske Legat,** stiftet 1836 af Ane Andersdatter Brunow i Lime (f. 1777 † 28. Aug. 1836), Enke efter Husmand i Mygind Peder Mogensen, med et Hus i Lime til Enkesæde for Degneenker paa Lime Skolekald og 150 Rdl.,

hvis Renter tillagdes Læreren i Lime med Forpligtelse til Enkesædets Vedligeholdelse. 1896 bortsolgtes Hus og Grund for 46 Kr., og heraf og af nævnte 150 Rdl. oprettedes et Legat paa 346 Kr., hvis Renter tildeles Lærerenker i Hvilsager-Lime Kommune.

Legatet, der er indbetalt i Amtsskolefonden, bestyres af Amtsskoleraadet. Testamente af 11. Aug. 1836 *), konfirm. 13. Dec. 1836. Fundats af 27. April 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 164 *)), stadf. 1. Juni 1896.

3. **Professor, Dr. theol. Christen Hermansens og Hustru Edel Kirstine Margrethe Hermansen født Sechers Legat for trængende og værdige Enker og ugifte Fruentimmer i Hvilsager Sogn,** stiftet ved Testamente af 27. Juni 1879 af Professor ved Kjøbenhavns Universitet, Dr. theol. Christen Hermansen (f. 31. Jan. 1806 † 19. Okt. 1882) og Edel Kirstine Margrethe Secher (f. 10. Nov. 1813 † 4. Aug. 1879) med 10,000 Kr., nu 10,484 Kr. 52 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til mindst 40 Aar gamle Enker og ugifte Fruentimmer, som ikke i de sidste 5 Aar have nydt urefunderet Fattigunderstøttelse, første Gang og derefter hver anden Gang fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterindens Bedsteforældre, Justitsraad Peder Nicolai Secher til Skaarupgaard (f. 23. Nov. 1735, begr. 17. Okt. 1819) og Kirstine Mørch (f. 1747 † 21. April 1798), Kammerraad Matthias Povlsen Secher (f. 1743 † 30. Marts 1794) og Adolfine Sophie Müller (f. 29. Aug. 1746 † 1820).

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 9. Nov. 1883, stadf. 23. Jan. 1884.

4. **Det Hermannsen-Secher'ske Familielegat,** stiftet ved Testamente af 27. Juni 1879 af Professor ved Kjøbenhavns Universitet, Dr. theol. Christen Hermansen og Hustru Edel Kirstine Margrethe Secher (se ovenfor 3) med 18,944 Kr. 3 Ø., hvis Renter tillægges trængende Slægtninge af Legatstifterne, fortrinsvis Descendenter efter Kammerraad Jørgen Mørch Secher til Skaføgaard (f. 23. Juli 1772 † 8. Jan. 1852) og Dorthea Nicoline Marie Secher (f. 6. Dec. 1773 † 25. Mai 1857). Melder ingen Ansøger sig, deles Renten foreløbig mellem de Fattiges Kasser i Store Brøndum og Hvilsager Kommuner med 1/2 til hver.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af en af dette udnævnt Bestyrer. Fundats af 31. Jan. 1884, stadf. 7. Febr. 1884.

5. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

Hvornum og Snæbum Sogne.

1. **Niels Vognsens Legat,** stiftet 1827 af fhv. Eier af Brøndum Mølle Niels Vognsen paa Trinderup (f. 1751 † 3. April 1832) med 150 Rbd., nu 300 Kr., hvis Renter uddeles til de mest Trængende i Hvornum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Gavebrev af 4. Aug. 1827 (Rand. Amts Leg., S. 4). Canc.-Skr. 27. Okt. 1827 (ibid. S. 6).

*) Legatstifterinden kaldes her urigtig Ane Mogensdatter Bruno.

2. **Jens Rings Legat,** stiftet 1837 af Jens Ring til Trinderup (f. 1763 † 28. Marts 1837) med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til 6 trængende Familier eller Personer i Hvornum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Eieren af Trinderup Hovedgaard. Testamente af 8. Marts 1837 (Rand. Amts Leg., S. 6), konfirm. 29. Marts 1837.

3. **Proprietær Jens Rings Begravelseslegat,** stiftet 1837 af den Samme med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Hvornum Kirkegaard.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten. Testamente af 8. Marts 1837, konfirm. 29. Marts 1837.

4. **Mølleeier Anders Olesen Hoppes og Hustru Johanne Hoppes Legat for Ubemidlede i Hvornum Sogn, der ikke faae Fattigunderstøttelse,** stiftet ved Testamente af 17. Juni 1879 af Johanne Nielsdatter (f. 3. Juni 1816 † 16. Dec. 1881), Enke efter Møller af Lille Mølle Anders Olesen Hoppe (f. 21. Marts 1823 † 25. Febr. 1878), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 16. Dec.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden, Sogneraadsmedlemmerne fra Hvornum Sogn og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 21. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 119), stadf. 20. Juni 1883.

5. **Sognefoged Niels Jensen Gaardsøes og Hustru Ane Marie Andersdatters Legat for Ubemidlede i Hvornum Sogn,** stiftet 1885 af Ane Marie Andersdatter (f. 10. Marts 1810 † 15. Jan. 1897), Enke efter Gaardeier og Sognefoged af Hvornum Niels Jensen Gaardsøe (f. 27. Jan. 1815 † 3. Jan. 1878), med 1,200 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Dec. uddeles til Ubemidlede i Hvornum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden, Hvornum Sogneraadsmedlemmer og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 12. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 66), stadf. 19. April 1886.

Hyllested og Rosmus Sogne.

1. **Schiøtts Stiftelse,** oprettet 1855 af Kammerraad Mads Johan Schiøtt til Rugaard og Hustru Lovise Ingerslev med Huset „Colindhus" i Hyllested Sogn til Fribolig for 4 fattige Familier udenfor Fattigvæsenet. Kommunen vedligeholder Huset.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Rugaard og Sogneraadet, der hver besætte 2 Pladser. Gavebrev af 29. Juli 1855 (Rskr. 1855, S. 338; G. R. 1855, S. 432; Rand. Amts Leg., S. 76), konfirm. 27. Okt. 1855.

2. **Schiøtts Kirkelegat,** stiftet 1857 af de Samme med et Orgel til Hyllested Kirke og et Orgel til Rosmus Kirke samt Huset Matr.-Nr. 44 i Hyllested, som udleies; Leieindtægten anvendes til Orgelernes Vedligeholdelse og Spil.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Eieren af Rugaard. Gavebrev af 14. April 1857 (Rskr. 1858, S. 21; G. R. 1858, S. 112), konfirm. 28. Jan. 1858.

3. **Mønsteds Sølvbryllupslegat,** stiftet 1868 af Peter Frederik Severin Mønsted til Attrupgaarden († 29. Sept. 1881) og Hustru Erike Birgitte Zimsen († 23. Nov. 1893) med en Leieafgift af en Husgrund af 4 Rdl., nu 8 Kr., som uddeles til trængende Familier i Rosmus Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og 2 Gaardmænd i Attrup eller Ørup. Gavebrev af 14. April 1868.

Karlby og Voldby Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Knebel og Rolse Sogne.

Præsteenken Gleerups Legat, stiftet 1745 af Margrethe Cathrine Trellund, Enke efter Sognepræst til Knebel og Rolse Laurits Vognsen Gleerup (f. 1667 † 1743) med 121 Rdl., nu 242 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Knebel med 6 Kr. 33 Ø., Læreren i Vrinders med 5 Kr. 67 Ø.

Legatet, der staaer i Rolsegaard, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 20. Juli 1745 (Hofman III, S. 114).

Kolind, Ebdrup og Skarresø Sogne.

1. **Wilsters Legat,** stiftet 1753 af Jørgen Fogh Wilster til Ryomgaard (f. 1714 † 17. Marts 1756) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Ebdrup.

Legatet, der staaer i Ryomgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 15. Dec. 1753 (Hofman III, S. 170).

2. **Aftægtsmand Henrik Sørensens og Hustru Ane født Sørensens Legat i Ebdrup,** stiftet af Henrik Sørensen (f. 10. Dec. 1817 † 24. Juni 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 10. Dec. uddeles i 4 lige store Portioner til 4 Trængende i Ebdrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 316), stadf. 13. Okt. 1892.

3. **Peder Foghs Fattiglegat** se Mariemalene og Kod Sogne.

Kousted og Raasted Sogne.

1. **Marquards Legat,** stiftet 1748 af Sognepræst til Kousted og Raasted, Provst Mogens Christian Pedersen Marquard (Marcussen) (f. 11. Juni 1708 † 7. April 1786) med Landgilden af en halv Bondegaard, nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Kousted.

Legatet staaer i Aagaard. Gavebrev af 19. April 1748 (Hofman II, S. 432; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. III, S. 378).

2. **Briems Legat,** stiftet 1854 af Sognepræst til Kousted og Raasted Johan Gunløg Gunløgsen Briem (f. 19. April 1801 † 6. Marts 1880) med 50 Rdl., nu 192 Kr. 38 Ø., af hvis Renter 3/4 anvendes til Uddeling af opbyggelige og fædrelandshistoriske Bøger blandt den konfirmerede Ungdom, 1/4 oplægges til 400 Kr.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 9. April 1854 (Rskr. 1855, S. 213; G. R. 1855, S. 346; Dep.-Tid. 1855, S. 962), konfirm. 12. Juli 1855.

3. **Niels Andersens og Malene Jensdatters Legat,** stiftet 1855 af Malene Jensdatter af Broberggaard (f. 22. Mai 1785 † 12. Jan. 1861), Enke 1° efter Peder Jacobsen Ettrup, 2° efter Niels Andersen (f. 20. Sept. 1796 † 31. Dec. 1853), med 400 Rdl., af hvis Renter 1/4 uddeles hvert Aars 9. April i lige Dele til 2—3 Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes anden Mands Slægt, 1/8 anvendes til Indkjøb af nyttige Skolebøger til Uddeling til Børn, 1/4 uddeles hvert Aars 9. April til Fattige, 3/8 oplægges til 2,000 Kr., hvorefter 1/5 af Renten uddeles til 2—4 Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1/10 anvendes til Bogindkjøb, 1/5 uddeles til Fattige 1/2 oplægges til 4,000 Kr., af hvis Renter 2/5 uddeles til 8—10 Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1/10 til Bogindkjøb, 1/4 uddeles til Fattige, 1/4 overlades det til Bestyrelsens Bedømmelse at anvende til Oplæg eller til Landboflids Fremme o. l. Legatkapitalen er nu 1,763 Kr. 62 Ø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 29. Okt. 1855 (Rskr. 1856, S. 234; G. R. 1856, S. 209; Rand. Amts Leg., S. 23), konfirm. 23. Juli 1856.

4. **Gaardmand Christen Nielsen Bondes Legat,** stiftet 1876 af Gaardmand af Kousted Christen Nielsen Bonde (f. 24. Mai 1806 † 6. Mai 1877) med 400 Kr., nu 454 Kr. 39 Ø., af hvis Renter først 3, senere 4 pCt. tildeles Lærerne ved Kousted Skole, Resten oplægges til 600 Kr. og derpaa følgende Forhøielse af Renten til Læreren.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 3. Juni 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 136; G. R. 1876, S. 243), stadf. 18. Okt. 1876.

5. **Niels Christian Jensens Legat,** stiftet af Ungkarl af Raasted Niels Christian Jensen (f. 19. April 1856 † 26. Juni 1880) med 200 Kr., hvis Renter af Læreren ved Raasted Skole anvendes til Bøger for flittige Skolebørn.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 1. Juni 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 155; G. R. 1881, S. 131), stadf. 7. Nov. 1881.

Kristrup Sogn.

(Annex til Sønderlyng Sogn i Viborg Amt.)

1. **Præsten Froms Legat,** stiftet 1837 af Sognepræst til Kristrup Joachim Otto From (f. 17. Jan. 1769 † 1838) med 125 Rdl., nu 250 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 2 fattige Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 6. Okt. 1837 efter fac. test. af 25. Aug. 1809 (Rand. Amts Leg., S. 50).

2. **Huseier i Christrup Ole Pedersen Bachs Legat for Christrup Sygekasse,** stiftet ved Testamente af 26. Jan. 1885 af Ole Pedersen Bach (f. 1820 † 1. Marts 1885) med 1,000 Kr.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Sygekassens Bestyrelse. Fundats af 25. Aug. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 159), stadf. 9. Nov. 1886.

3. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

Laurbjerg og Lerbjerg Sogne.

1. **P. F. S. Hviids Legat,** sammenskudt 1882 af Sogneboerne til Minde om Gaardeier paa Laurbjerg Peter Frederik Sigvardt Hviid (f. 6. Aug. 1836 † 24. Aug. 1884) med 250 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Enker med mange smaa Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 105), stadf. 19. Juni 1882.

2. **Jægermester F. de Lichtenbergs Legat for fattige Konfirmander i Laurberg Sogn,** stiftet 1890 af Hofjægermesterinde Marie Sophie Dorothea Honnens de Lichtenberg til Stamhuset Bidstrup (f. 1. Okt. 1833 † 2. Nov. 1892), Etatsraadinde Tychine Andrea Hvass (f. 14. Mai 1835), Godseier Gerhard de Lichtenberg til Hessel (f. 4. Marts 1845), Ritmester Herluf Trolle de Lichtenberg (f. 15. Febr. 1848 † 2. April 1894), Fuldmægtig Frederik Crone og Oberst Christian Carl Wegener (f. 6. Sept. 1817) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Beklædning af 2 eller 3 fattige Konfirmander i Laurbjerg Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadets Formand, Sognepræsten og Eieren af Løistrup. Fundats af 11. Marts 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 144), stadf. 20. Juni 1890.

Lyngby og Albøge Sogne.

1. **Palle Krag** til Katholm m. v. (f. 6. Juli 1657 † 20. Juli 1723), Geheimeraad, Generalløitnant, Stiftamtmand over Viborg Stift, Amtmand over Halds Amt, gav 1779 en Skole til Lyngby og doterede Læreren med 10 Skpr. Rug af Kirken for Ringning og 24 Sk. for at stille og renholde Kirkens Uhrværk.

Denne Afgift ydes ikke mere. Fundats af 27. Juni 1709 (Hofman III, S. 120).

2. **Chr. Homaaes Legat,** stiftet 1819 af Christen Jørgensen Homaae af Horstved med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunekassen.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 20. Juli 1819 (Rand. Amts Leg., S. 72), konfirm. 7. Febr. 1820.

3. **Generalinde Sehesteds Legat** se Tirstrup og Fuglslev Sogne.

Mariager Landsogn.

1. **Thestrups Legat,** stiftet 1790 af Kammerherre, Landsdommer Frantz Thestrup til Mariagerkloster (f. 30. Nov. 1721 † 15. Juni 1796) med 1° 1,000 Rdl., nu 435 Kr. 34 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende paa Mariagerklosters Gods, 2° 1,000 Rdl., nu 435 Kr. 34 Ø., hvis Renter tilfalde Skolevæsenet.

Legaterne, af hvilke det sidstnævnte staaer i Amtsskolefonden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente efter fac. test. af 5. Nov. 1790 (Rand. Amts Leg., S. 8). Høiesteretsdom af 19. Mai 1798 (ibid., S. 9).

2. **Kapital uden Navn,** opr. 100 Rdl., af hvilken ⁴/₅, nu 80 Kr., 1841 tilfaldt Landsognet ved dets Udskillelse fra Mariager Kjøbstad i Henseende til Fattigvæsenet. Renten gaaer i Kommunekassen.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats. Canc.-Skr. 14. Dec. 1841 (Rand. Amts Leg., S. 10).

Mariemalene og Kod Sogne.

1. **Peder Foghs Skolelegat,** stiftet 1738 af Etatsraad Peder Fogh til Ryomgaard (f. 31. Aug. 1675 † 7. April 1753) med 266 Rdl. 4 Mk., nu 533 Kr. 33 Ø., af hvis Renter der tillagdes Læreren i Mariemalene ³/₄, medens ¹/₄ skulde anvendes til Skrivematerialier. Legatet gaaer nu i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Ryomgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 11. Dec. 1738 og 10. April 1742 (Hofman III, S. 162). Fundats af 15. Dec. 1753 (Hofman III, S. 170).

2. **Peder Foghs Fattiglegat,** stiftet 1738 af den Samme med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Fattige paa Ryomgaards Gods i Mariemalene, Skarresø, Nimtofte og Ebdrup Sogne.

Legatet, der staaer i Ryomgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsterne. Fundats af 11. Dec. 1738 og 10. April 1742 (Hofman III, S. 162). Fundats af 15. Dec. 1753 (Hofman III, S. 170).

3. **Distelbergs Legat,** stiftet ved 1776 af Hans Distelberg til Vedø med 127 Rdl. 74 Sk., nu 255 Kr. 57 Ø., hvis Renter, 5 pCt., tildeles en Fattig af Kod Sogn under Vedø Gods.

Legatet, der staaer i Vedø Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skjøde af 13. Juni 1795 (Rand. Amts Leg., S. 49).

4. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

Mygind, Krogsbæk og Skjørring Sogne.

1. **Det Ostenfeld-Dinesen'ske Legat,** stiftet 1856 af Dorthea Kirstine Dinesen (f. 8. Febr. 1787 † 25. Marts 1858), Enke efter Prokurator Lauritz Ostenfeld til Christianslund (f. 5. Aug. 1789 † 4. Juli 1856), med 150 Rdl., nu 333 Kr. 93 Ø.,

hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Fæster af Skjørring Mølle Søren Ostenfelds (f. 1742 † 25. Okt. 1827) og Hustru Maren Christensdatters (f. 1770 † 29. Aug. 1877) samt hans Søster Trine Marie Ostenfelds (f. 1807 † 25. Nov. 1832) Gravsteder paa Skjørring Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 8. Aug. 1856.

2. **Dyrlæge Jens Peter Linds Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Dec. 1881 af Jens Peter Lind (f. 8. Juli 1808 † 7. Juli 1882) med 12,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6—8 livsvarige Portioner paa 60—80 Kr. til trængende Piger eller Enker i Mygind Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Aug. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 151), stadf. 20. Aug. 1883.

3. **Dyrlæge Jens Peter Linds Gravstedslegat,** stiftet 1881 af den Samme med 150 Kr., nu 208 Kr. 8 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Mygind Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 6. Aug. 1883.

Mørke Sogn.

1. **Jørgen Pedersen Bachs Legat for Mørke Sogns Pogeskoler** og Sammes **Legat for Mørke Sogns Arbeider-Sygekasse,** stiftet ved Testamente af 6. Dec. 1883 af Partikulier Jørgen Pedersen Bach af Ommestrup (f. 14. Mai 1818 † 18. Jan. 1886) med 3,000 Kr., hvis Renter skulde uddeles i Portioner paa indtil 20 Kr. til fattige, ikke skolepligtige Børn, men nu anvendes til Løn for en Lærerinde i Pogeskolen, og 2,000 Kr., hvis Renter anvendes af Sygekassen til Støtte for dens Medlemmer.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 31. Dec. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 119), stadf. 17. Juni 1887.

2. **Kammerherreinde Gersdorff født Pfluegs Legat til Skolelærernes Lønningsforbedring og Skolevæsnets Forbedring paa Vosnæsgaards Gods i Skjødstrup og Mørke Sogne** se Skjødstrup Sogn.

Nimtofte og Tøstrup Sogne.

1. **Peder Foghs Skolelegat,** stiftet 1738 af Etatsraad Peder Fogh til Ryomgaard (f. 31. Aug. 1675 † 7. April 1753) med 200 Rdl., ved Testamente af 14. Dec. 1750 med 200 Rdl., ialt nu 800 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Nimtofte.

Legatet, der staaer i Ryomgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 11. Dec. 1738 og 10. April 1742 (Hofman III, S. 162). Fundats af 15. Dec. 1753 (Hofman III, S. 170).

2. **Peder Foghs Fattiglegat** se Mariemalene og Kod Sogne.

Sønder og Nørre Onsild Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Raaby og Sødring Sogne.

1. **Anne Lykke Pedersdatter**, Enke 1° efter Hr. Anders Bille til Søholm († 23. Okt. 1552), 2° efter Rigsmarsken, Hr. Otte Krumpen til Trudsholm og Demstrup († 29. Juni 1569), gav 1573 et Hospital til 4 Fattige ved Demstrup og lagde 2 Gaarde i Dalbyneder til deres Underhold.

Hospitalet er forlængst forsvundet. Fundats af 30. Jan. 1573 (Hofman II, S. 420).

2. **N. P. B. Ulstrups og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Mai 1870 med Kodicil af 1. Dec. 1883 af Partikulier i Snekkersten Niels Peter Balle Ulstrup (f. 28. Marts 1814 † 1. April 1893) og Hustru Emma Vilhelmine Døhne med 32,000 Kr. og Huset Nr. 31 b i Udbyhøi, Raaby Sogn, som tjener til Fribolig for 2—3 fattige, ældre eller svagelige Jomfruer, medens Kapitalens Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 100, 120 og 140 Kr. til trængende Jomfruer, fortrinsvis fra Dalbyneder, Raaby og Sødring Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 76), stadf. 30. Juni 1885.

3. **Sechers Legat**, stiftet 1770 af Johanne Marie Anchersen (f. 1706, begr. 7. Juni 1775), Enke efter Sognepræst til Udbyneder og Kastberg Niels Nielsen Secher til Sødringholm (døbt 13. Nov. 1704 † 12. Mai 1768), med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til 6 gamle Fattige og 4 fattige, forældreløse Børn paa Sødringholms Gods.

Legatet, der staaer i Sødringholm Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 14. April 1770 (Hofman XI, S. 407; Rand. Amts Leg., S. 14), læst ved Landsthinget 19. Mai 1770.

4. **Steenfeldts Legat**, stiftet 1780 af Katrine Marie, Enke efter Kancelliraad Hans Eilersen Steenfeldt til Sødringholm og Demstrup, med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Raaby Sogn.

Legatet, der staaer i Raaby Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 11. Jan. 1780 med Kodicil af 3. Sept. 1784 (Rand. Amts Leg., S. 14). Rskr. 23. April 1790 (ibid.).

Rimsø og Kastbjerg Sogne.

1. **Chr. Høsts og Hustrus Legat,** stiftet 1779 af Sognepræst til Rimsø og Kastbjerg Christen Høst (f. i Okt. 1721 † 6. Sept. 1779) og Hustru Anne Anchersen med 1,000 Rdl., restitueret ved Tillægsbevillingslov 1875/6 af 30. Marts 1876 med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende, 6 i Rimsø Sogn, 4 i Kastbjerg Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 4. Sept. 1779 (Min.-Tid. 1876 A, S. 133), stadf. 12. Okt. 1876.

2. **T. L. Hammers Legat til Rimsø-Kastbjerg,** stiftet 1885 af Sognepræst til Rimsø og Kastbjerg Thomas Laurits Hammer (f. 30. Dec. 1817 † 25. Jan. 1893) med Jordlodden Matr.-Nr. 46 i Rimsø og 1,200 Kr., nu 1,827 Kr. 27 Ø., hvis Renter lægges til Kapitalen, indtil der for den kan oprettes en Asylskole eller Pogeskole paa Lodden.

Legatet bestyres af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 16. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 53; G. R. 1886, S. 317). stadf. 20. Marts 1886.

Skjellerup Sogn.

(Annex til Hobro Kjøbstad.)

Poul Møllers Legat, stiftet 1777 af Poul Møller til Skovsgaard med 450 Rdl., nu 900 Kr., af hvis Renter 4/9 hvert Aars 25. Jan. uddeles til Husarme og mest Trængende, medens 5/9 tilfalde Læreren i Skjellerup.

Legatet, der indestaaer i Sognets Kongetiende, bestyres af Sogneraadet. Testamente af 27. Febr. 1777 efter fac. test. af 8. Febr. 1771 (Rand. Amts Leg., S. 3). Enkens Obligation af 2. Juli 1791 (ibid.).

Skjødstrup Sogn.

1. **Kammerherreinde Gersdorff født Pfluegs Legat til Skolelærernes Lønningsforøgelse og Skolevæsenets Forbedring paa Vosnæsgaards Gods i Skjødstrup og Mørke Sogne,** stiftet ved Testamente af 19. Aug. 1808 af Geheimekonferensraad, Stiftamtmand over Aarhus Stift Paul Rosenørn Gersdorff (f. 8. Nov. 1743 † 10. Juni 1810), Enkemand efter Ane Rebekka Pflueg (f. 27. Aug. 1734 † 16. Aug. 1808), med 6,000 Rdl., nu 3,446 Kr. 29 Ø., af hvis Renter 1/2 anvendes til Forbedring af Lærernes Løn, 1/2 til Haandgjernings Fremme.

Legatet, der staaer i Amtsskolefonden, bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Provsten. Fundats af 7. Dec. 1811, konfirm. 12. Juni 1812. Min.-Skr. 8. Dec. 1862 (utrykt). Min.-Skr. 6. Sept. 1866 (G. R.).

2. **Bager Sørensens Gravstedslegat,** stiftet 1893 af Maria Düring (f. 18. April 1824 † 7. Okt. 1894), Enke efter Bager i Skjødstrup Hans Peter Sørensen (f. 24. Juni 1817 † 4. Juli 1893), med 200 Kr., af hvis Renter 1/2 tilfalder Graveren for Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Skjødstrup Kirkegaard, 1/2 Sognepræsten for Tilsyn dermed.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Testamente af 11. Okt. 1893.

3. **Jens Andersen Ostenfelds og Hustru Inger Pedersens Familielegat** se Hornslet Sogn.

Spentrup og Gassum Sogne.

1. **Spentrup Præsteenkesæde,** oprettet 1785 af Sognepræst til Spentrup og Gassum Peter Daniel Blicher (f. 1753 † 6. Okt. 1810) med et Hus, som 1855 solgtes for 350 Rdl., nu 700 Kr., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten.

Kapitalen er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Rskr. 3. Juni 1785 (utrykt). Min.-Skr. 31. Dec. 1855 (utrykt).

2. **Rasmus Carlsens Legat,** stiftet 1807 af Rasmus Carlsen til Hastrupgaard med 400 Rdl., udlagt paa Skiftet med 313 Rdl. 4 Mk. $5^{1}/_{7}$ Sk., nu 627 Kr. 43 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende i Spentrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 24. Juni 1807 (G. R. 1856, S. 31; Rand. Amts Leg., S. 17). Min.-Skr. 14. Febr. 1856 (G. R.).

Støvring og Mellerup Sogne.

1. **Støvringgaards adelige Jomfrukloster,** stiftet ved Testamente af 23. Nov. 1735 (konfirm. 7. Jan. 1736) af Christine Baronesse Fuiren (f. i Okt. 1682 † 24. Nov. 1735), Enke efter Geheimeraad Jens Harboe (f. 6. Nov. 1646 † 7. Febr. 1709), med den frie adelige Sædegaard Støvringgaard med dens Bøndergods, Tiender og anden Herlighed samt en Kapital paa 15,200 Rdl. Croner og 43,956 Rdl. 47 Sk. Cour. foruden $^{1}/_{2}$ af den uvisse Gjæld 14,559 Rdl. 14 Sk. og $^{1}/_{2}$ af de til Legatarer udsatte 10,300 Rdl. Cour., til Ophold for en Priorinde og 12 Jomfruer af de 5 første Rangklasser, fødte af danske eller norske Forældre og af den evangelisk-lutherske Religion, der fik, Priorinden 120 Rdl., Jomfruerne hver 80 Rdl. om Aaret [1]). 1779 forøgedes Priorindens Hæving med 50 Rdl., Jomfruernes med 20 Rdl. [2]). 1793 paalagdes det Jomfruerne hvert Aar inden Marts Maaneds Udgang under en Mulkt af 10 Rdl. at indmelde deres Opholdssted til Patronerne [3]). 1796 forøgedes Priorindens Hæving med 50 Rdl., de 4 ældste Jomfruers med 50 Rdl., hvorhos der oprettedes 8 Exspektantindepladser paa 60 Rdl. [4]). 1798 tillagdes der Sognepræsten et Tillæg af 30 Rdl. til de i Fundatsen bestemte 50 Rdl. [5]). 1810 forøgedes de 8 yngste Jomfruers Hæving med 20 Rdl., og der oprettedes 6 nye Exspektantindepladser paa 60 Rdl. [6]). 1813 tillodes det, at der maatte være 100 Exspektantindepladser, at besætte af Kongen 6 ad Gangen [7]). 1831 inddroges 6 Hævingspladser og Tillæget af 20 Rdl. til de 8 yngste Jomfruer, 8 Hævinger til Exspektantinder samt Tillæget af 50 og 30 Rdl. til Priorinden og de 4 ældste Konventualinder paa Grund af den store Nedgang i Klosterets Indtægter [8]). 1835 indskærpedes Rskr. 20. Dec. 1793 om den aarlige Melding om Opholdssted med nye Bestemmelser [9]). 1839 tillagdes der atter Priorinden 250 Rdl., de 4 ældste Konventualinder 150 Rdl., de 8 yngste 140 Rdl., de 8 ældste Exspektantinder 60 Rdl. [10]).

1845 gjenoprettedes de 1831 inddragne 6 Hævingspladser paa 60 Rdl., de 8 yngste Konventualinder fik et Tillæg af 10 Rdl. og de 8 Exspektantinder et Tillæg af 40 Rdl. [11]). 1853 tillagdes der Priorinden og Konventualinderne et Tillæg af 15—30 Rdl., de 4 ældste Exspektantinder et Tillæg af 40 Rdl., og der oprettedes 10 nye Hævingspladser paa 60 Rdl. [12]). 1857 forøgedes Priorindens og de 12 Konventualinders Hæving med 50 Rbd., og der oprettedes 6 nye Hævingspladser paa 60 Rbd. [13]). 1860 tildeltes der Priorinden og Konventualinderne et Ordenstegn [14]). 1863 forøgedes Priorindens Hæving med 200 Rdl. og Konventualindernes med 100 Rdl., de 12 ældste Exspektantinders med 50, de 18 følgendes med 40 Rdl., hvorefter der oprettedes 20 nye Hævingspladser paa 60 Rdl. [15]). 1866 gaves der yderligere Bestemmelser om Konventualindernes Ret til at tage Ophold i Klosteret [16]). 1869 paalagdes det Direktionen, naar 6 Exspektantindepladser ere blevne ledige, at udstede Bekjendtgjørelse derom med Tilføielse, at der ikke tages Hensyn til tidligere indgivne Ansøgninger [17]). 1872 forhøiedes Hævingen for de 30 ældste Exspektantinder med 50 Rdl. og for de 20 følgende med 40 Rdl., og der oprettedes 25 nye Hævingspladser paa 60 Rdl. og 25 nye Exspektantindepladser [18]). 1876 forhøiedes Hævingerne for de 4 Klasser af Exspektantinder til 500, 400, 300 og 200 Kr., og deres Antal bestemtes til 16 i 1., 20 i 2., 24 i 3. og 40 i 4. Klasse, der oprettedes 25 nye Exspektantindepladser, og det Priorinden og Konventualinderne 1853 tilstaaede Tillæg forhøiedes til 100 og 50 Kr. [19]). 1881 bestemtes Exspektantindernes Antal til 185, deraf 20 med 500 Kr., 25 med 400 Kr., 30 med 300 Kr., 50 med 200 Kr. i Hæving [20]). 1884 forhøiedes Antallet af hævingnydende Exspektantinder med 4 paa 400 Kr. og 8 paa 300 Kr., hvorhos der oprettedes 10 nye Exspektantindepladser [21]). 1894 inskrænkedes Antallet af hævingnydende Exspektantinder atter med 4 paa 400 og 3 paa 300, og Antallet af Exspektantindepladser indskrænkedes med 5 Pladser [22]). 1895 bifaldtes det, at største Delen af Hovedgaardens Jorder bortforpagtes, og at Posterne som Godsforvalter og Kasserer forenes til eet Embede [23]).

Klostret eier under Hovedgaarden 38 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdk. 1/2 Alb. Ager og Engs Hartkorn samt Fæstegods af 11 Tdr. 2 Skpr. 1/2 Alb. Hartkorn, 420 Tdr. Land Skov og 1,408,056 Kr. 99 Ø. i Kapitaler foruden Arvefæsteafgift af bortsolgte 396 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdk. 2 1/2 Alb. Htk.

Klosteret bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktion af en Godsforvalter. 1. Fundats af 12. Marts 1745 (Hofman II, S. 405). — 2. Rskr. 25. Aug. 1779. — 3. Rskr. 20. Dec. 1793. Rskr. 10. Mai 1794. — 4. Rskr. 3. Juni 1796. — 5. Rskr. 12. Jan. 1798. Rskr. 16. Jan. 1801 (Coll.-Tid. 1803, S. 59). — 6. Rskr. 2. Jan. 1810 (Coll.-Tid. 1810, S. 57). — 7. Rskr. 10. Aug. 1813. — 8. Rskr. 9. Febr. 1831. — 9. Kgl. Resol. 28. Febr. 1835 (Coll.-Tid. 1835, S. 153). — 10. Rskr. 27. Marts 1839 (Coll.-Tid. 1839, S. 307). — 11. Rskr. 3. Jan. 1845 (Coll.-Tid. 1845, S. 83). — 12. Rskr. 26. Juni 1853 (Dep.-Tid. 1853, S. 781). — 13. Rskr. 12. Mai 1857 (Dep.-Tid. 1857, S. 530). — 14. Rskr. 25. Sept. 1860. Kgl. Resol. 6. Juni 1861. — 15. Rskr. 11. Mai 1863 (Dep.-Tid. 1863, S. 452). — 16. Kgl. Resol. 29. Nov. 1866 (Dep.-Tid. 1867, S. 346). — 17. Kgl. Resol. 3. April 1869 (utrykt). — 18. Kgl. Resol. 23. April 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 141). — 19. Kgl. Resol. 18. Sept. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 121). — 20. Kgl. Resol. 31. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 16). — 21. Kgl. Resol. 3. Okt. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 212). — 22. Kgl. Resol. 18. Juli 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 202). — 23. Kgl. Resol. 17. Jan. 1895 (utrykt).

2. **Niels Lyngbyes Legat,** stiftet 1767 af Forvalter paa Støvringgaards Kloster Niels Lyngbye (f. 1687 † 1767) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende paa Klosterets Gods i Støvring og Mellerup Sogne.

Legatet, der staaer i Støvringgaards Kloster, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af dettes Direktion. Testamente af 22. Juli 1767 (Hofman XI, S. 407; Rand. Amts Leg., S. 20), konfirm. 7. Sept. 1767. Canc.-Skr. 15. Juni 1830.

3. **Mads Christensen Aastrups Legat,** stiftet 1855 af fhv. Brændevinsbrænder Mads Christensen Aastrup († 1856) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til de Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 11. Aug. 1855 (Rand. Amts Leg., S. 20).

Søby, Skader og Halling Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Thorsager og Bregnet Sogne.

1. **Præsten Henningsens Legat,** stiftet 1783 af Sognepræst til Thorsager og Bregnet Peder Henningsen (f. 1725 † 8. Okt. 1793) med 200 Sldr., 1813 omskrevne til 133 Rdl. 2 Mk., nu 266 Kr. 66 Ø., af hvis Renter ½ uddeles til 8 Trængende i Thorsager, ½ anvendes til Skolebøger for fattige Børn i Thorsager Skole.

Legatet bestyres under Amtsraadets og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 18. Dec. 1783, konfirm. 9. Dec. 1791. Fundats af 28. Juli 1800 (Rand. Amts Leg., S. 53).

2. **Det Ostenfeld-Dinesen'ske Legat,** stiftet 1856 af Dorthe Kirstine Dinesen (f. 9. Febr. 1787 † 25. Marts 1858), Enke efter Prokurator Lauritz Ostenfeld til Christianslund (f. 5. Aug. 1789 † 4. Juli 1856) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens Broder, Forpagter Jens Dinesens (f. 18. Juli 1778 † 3. Juli 1816) Gravminde paa Bregnet Kirkegaard. Sognepræsten nyder 4 Kr. for Tilsynet og Regnskabsførelsen, Resten tilfalder Skolevæsenet til Flidsbelønninger.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 8. Aug. 1856.

3. **Jens Ostenfelds og Hustrus Legat,** stiftet 1877 af Anders Jensen Ostenfeld i Korup (f. 19. Marts 1842) med 10,000 Kr., af hvis Renter hele Junirenten tilfalder det danske Missionsselskabs Hedningemission, af Decemberrenten fordeles 50 Kr. som Præmier til Tyende i Bregnet Sogn for lang og tro Tjeneste i mindst 10 Aar; 100 Kr. uddeles i lige Portioner til trængende, ældre, ugifte Piger eller Enker med uforsørgede Børn af Bregnet Sogn, 50 Kr. tildeles de Fattiges Kasse eller anvendes i andet velgjørende Øiemed.

Legatet bestyres af Sognepræsten og 4 Gaardmænd. Fundats af 19. Marts 1877.

Tirstrup og Fuglslev Sogne.

1. **En Ubekjendts Legat**, stiftet 1747 med 50 Sldr., hvis Renter tillagdes et fattigt Skolebarn.

Legatet er forsvundet. Fundats af 2. April 1747 (Hofman III, S. 134).

2. **Ole Jensen Berns Legat**, stiftet ved Testamente af 4. Okt. 1763 (fac. test. 24. Juni 1763) af Forpagter paa Høgholm Ole Jensen Bern med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til 3 fattige Konfirmander i Tirstrup Sogn til Klæder.

Legatet, der staaer i Høgholm Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Forskrivning af 26. April 1765 (Hofman XI, S. 434; Rand. Amts Leg., S. 71).

3. **Bechers Legat**, stiftet af Adrian Becher paa Søholt og Hustru Catharina Westerholt med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter i Paasken uddeles til de Fattige i Fuglslev Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Ingen Fundats (Hofman III, S. 132; Rand. Amts Leg, S. 71). Canc.-Skr. 24. Juni 1834.

4. **Generalinde Sehesteds Legat**, stiftet 1803 af Pauline Fabritius Tengnagel (f. 30. Mai 1738 † 28. Jan. 1819), Enke efter Generalløitnant Johan Frederik Sehested til Høgholm (f. 1725 † 10. Juni 1785), med 4,000 Rdl., 1803, 1804 og 1805 forøget med 1,500 Rdl., 1809 med 1,000 Rdl., ialt nu 13,000 Kr., af hvis Renter 18 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Tirstrup Hospital, 4 Kr. til Vedligeholdelse af Begravelseskapellet i Tirstrup Kirke, 80 Kr. tillægges Lærerne i Tirstrup, Fuglslev, Lyngby og Albøge, hver med 20 Kr., 4 fattige Skolebørn i Tirstrup nyde hver 4 Kr. og 5 i Fuglslev hver 2 Kr., 10 Fattige i Tirstrup og Fuglslev Sogne erholde hver 20 Kr., 6 Fattige i Lyngby og Albøge Sogne hver 20 Kr., Sognepræsterne i Tirstrup og Lyngby hver 18 Kr.

Legatet, af hvilket 11,000 Kr. staa i Høgholm Hovedgaard, 2,000 Kr. i Obdrupgaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne til Tirstrup og Fuglslev og til Lyngby og Albøge. Gavebrev af 19. Marts 1803 med Paategninger af 6. og 25. April samt 26. Nov. 1803, 13. Aug., 8. Sept. og 16. Okt. 1804 og 2. April 1805 (Rand. Amts Leg., S. 65). Gavebrev af 22. Sept. 1809 (Rand. Amts Leg., S. 67). Gavebrev af 27. Jan. 1810 (Rand. Amts Leg., S. 69).

5. **Helene Cathrine Henningsens Legat**, stiftet 1813 af Helene Cathrine Vestphal i Assens (f. 1748 † 28. Juli 1819), Enke efter Sognepræst til Thorsager og Bregnet Peder Henningsen (f. 1725 † 8. Okt. 1793), med 50 Rdl., hvis Renter tillagdes en af de mest Trængende i Sognedistriktet.

Legatet er forsvundet. Testamente af 23. Jan. 1813 (Rskr. 1814, S. 262), konfirm. 30. Juli 1814.

6. **Maren Simonsdatter Krogs Legat**, stiftet 1815 af Maren Simonsdatter Krog med Restbeholdningen af hendes Bo, udlagt med 369 Rdl. 24 Sk., nu 780 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til Tirstrup Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 25. Nov. 1815 (Rand. Amts Leg., S. 70).

Todbjerg og Meilby Sogne.

1. **Peder Nicolai Sechers Legat,** stiftet 1769 af Justitsraad Peder Nicolai Secher til Skaarupgaard (f. 23. Nov. 1735, begr. 17. Okt. 1819) med 1,200 Rdl., nu 2,400 Kr. Renten af 2,200 Kr. uddeles til Trængende paa Skaarupgaards Gods i Elsted, Todbjerg, Elev og Hjortshøi Sogne, Renten af 200 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Søren Rasmussen Bagges Begravelse i Aarhus Domkirke.

Legatet, der staaer i Skaarupgaard, bestyres af dennes Eier og Sognepræsterne. Fundats af 30. Sept. 1769 (Hofman XI, S. 443; Aarh. Amts Leg., S. 88).

2. **Lanngs Legat,** stiftet 1844 af Jens Iversen Lanng i Aussenbeimir med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 26. Marts 1844 (Rand. Amts Leg., S. 23 og 52), konfirm. 11. April 1846.

3. **Huseier Christopher Andreasens Legat for værdige Trængende af begge Kjøn i Todbjerg Sogn,** stiftet 1879 af Sara Kirstine Bøggild, Enke efter Christopher Andreasen af Todbjerg, med hele hendes Bo, hvis Renter efter en Legatars Død skulde uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet. Legatstifterinden har senere annulleret Legatet.

Legatet skulde have været indsat i Overformynderiet og under Amtets Tilsyn bestyret af Sognepræsten. Testamente af 24. Aug. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 79), stadf. 1. Mai 1882.

Tved Sogn.

1. **Leegaardsminde,** oprettet 1817 af Kirkesanger og Skolelærer Peder Leegaard (f. 1752 † 28. Juni 1831) og Hustru Kirstine Leegaard med et Hus i Tved til Enkesæde for Enker efter Skolelærere og Kirkesangere. Det bortsolgtes 1865, og Legatkapitalen fastsattes 1866 til 2,200 Rdl., nu 5,900 Kr. 22 Ø., hvis Renter tilfalde Enker efter Skolelærere i Tved Sogn.

Legatet er indbetalt i Randers Amts Skolefond og bestyres under Skoleraadets Tilsyn af Provsten, Sognepræsten og den længst fungerende Lærer. Fundats af 2. Sept. 1816, konfirm. 17. Okt. 1817. Kgl. Resol. 2. Aug. 1865 (Rskr. og G. R). Ny Fundats af 20. Aug. 1866 (G. R. 1866, S. 74), konfirm. 29. Sept. 1866.

2. **Gersdorffs Begravelseslegat,** stiftet ved Testamente af 19. Aug. 1808 af Geheimekonferensraad, Stiftamtmand over Aarhus Stift Poul Rosenørn Gersdorff (f. 8. Nov. 1743 † 10. Juni 1810), Enkemand efter Ane Rebekka Pflueg (f. 27. Aug. 1734 † 16. Aug. 1808), med 800 Rdl., nu 1,533 Kr. 86 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Tved Kirke, saaledes at Provsten for Tilsynet nyder Renten af 248 Kr. 33 Ø.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 7. Dec. 1811, konfirm. 9. Juni 1812.

Tvede og Linde Sogne.

1. **Etatsraad Hans Folsach** til Gjessinggaard (f. 18. Okt. 1684 † 3. Juli 1758) gav 1753 en Skole til Tvede og tillagde Læreren 3 Tdr. Rug, 3 Tdr. Byg, 16 Læs Tørv og 6 Rdl. af Gjessinggaard.

Legatet udredes ikke mere. Fundats af 6. Juni 1735 (Hofman II, S. 431), konfirm. 29. Okt. 1735.

2. **Hofjægermester Johannes von Folsachs Legat,** stiftet 1879 af Arvingerne efter Hofjægermester Johannes Folsach til Gjessinggaard (f. 22. Febr. 1801 † 11. Juni 1878) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 5 Portioner paa 5/50, 3 paa 4/50, 3 paa 3/50 og 2 paa 2/50 af den samlede Renteindtægt til Trængende i Tvede Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Gjessinggaard, Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 16. Juli 1879 (Min.-Tid. 1879 A. S. 190), stadf. 26. Nov. 1879.

Vester Tørslev og Svenstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Øster Tørslev Sogn.

Kancelliraad Gothard Braem til Gjessinggaard (døbt 6. Aug. 1688 † 12. Nov. 1733) gav en Skole til Øster Tørslev og lagde dertil en Kornafgift af enhver Gaard i Sognet.

Fundats af 6. Juni 1735 (Hofman II, S. 427), konfirm. 2. Dec. 1735.

Udbyneder og Kastbjerg Sogne.

1. **Udbyneder Hospital,** stiftet 1577 af Rigsraad, Hr. Jørgen Lykke til Overgaard og Hverringe († 26. Dec. 1583) og Hustru Beate Brahe Aagesdatter († 24. Juli 1602) med et Hus til 6 Fattige, som hver nyde 18 Skpr. Rug, 18 Skpr. Byg, 12 Kr. samt 6 Kr. i Dec. til Klæder, derhos ialt indtil 26 gode Læs Tørv, alt af Overgaard.

Hospitalet bestyres under Amtets og Sognepræstens Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Overgaard. Fundats af Mand. post. fest. omn. sanct. 1577 (Hofman II, S. 421; Rand. Amts Leg., S. 12). Nyt Reglement af 20. Jan. 1802 (Rskr. 1802, S. 584), konfirm. 18. Mai 1802. Min.-Skr. 13. Sept. 1851 (Rand. Amts Leg., S. 13).

2. **Niels Krags Legat,** stiftet 1648 af Niels Krag til Trudsholm m. m. (f. 14. Mai 1574 † 14. Mai 1650) og Hustru Jytte Høeg Styggesdatter (f. 19. Nov. 1589 † 11. Juli 1659) med en Skole til Kastbjerg og en Gaard i Hornum, 1650 af Sidstnævnte med endnu en Gaard i Hornum. De to Gaarde svare tilsammen 80 Kr., hvoraf Læreren i Kastbjerg nyder 60 Kr. og 20 Kr. anvendes til Skolebøger.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Marts 1648 (Hofman II, S. 422). Fundats af 6. Juni 1650 (Hofman II, S. 425).

3. **Marie Benthea Koch født Lymanns Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Juni 1870 af Georg Heinrich Koch til Trudsholm (f. 14. Nov. 1787 † 17. Mai 1871), Enkemand efter Marie Benthea Lymann (f. 12. Sept. 1794 † 1. Okt. 1865), med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. og 1. Juli uddeles til 4 trængende Husmandsfamilier i Kastbjerg Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Trudsholm og uddeles af ham og Sognepræsten. Fundats af 9. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A. S. 120), stadf. 18. Juli 1882.

4. **Legat til Vedligeholdelse af Slægterne Pastor Bies og Pastor Fontenays Familiegravsted paa Udbyneder Kirkegaard,** stiftet 1888 af Agent og Bryggerieier i Hobro Hans Jørgen Anker Bie (f. 3. Aug. 1821), Kjøbmand i Hobro Hans Peter Anton Bie (f. 18. Aug. 1817 † 21. Aug. 1895), Sognepræst til Skrøbelev Frits Ludvig Rasmus Le Sage de Fontenay (f. 2. Nov. 1852) og Sparekassedirektør i Hobro Michael Bie (f. 28. Juni 1847) med 1,000 Kr., af hvis Renter 1/4 tillægges Sognepræsten for at besørge Gravstedet vedligeholdt, 1/2 uddeles til 2 Trængende og 1/4 skal oplægges til Monumentets Vedligeholdelse.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 19. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1888 A. S. 267; G. R. 1888, S. 222), stadf. 3. Dec. 1888.

Veggerslev og Villersø Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Veilby og Homaa Sogne.

1. **Haslunds Legat,** stiftet 1769 af Anne Sørensdatter, Enke efter Anders Haslund paa Ingvorstrup, med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter skulde uddeles hvert Aars 2. Jan. i Portioner paa mindst 4 Kr. til Fattige paa Ingvorstrup Gods i Fladstrup og Revn Byer eller i Veilby Sogn, men nu tilfalde alene Veilby Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Ingvorstrup, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Testamente af 22. Juni 1769 (Hofman XI, S. 440; Rand. Amts Leg., S. 73), konfirm. 15. Sept. 1769. Canc.-Skr. 24. Juni 1834.

2. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

Virring og Essenbæk Sogne.

1. **Laurs Frandsens og Hustrus Legat,** stiftet 1874 af Gaardeier paa Drastrup Mark Laurs Frandsen (f. 1. Dec. 1826 † 1. Febr. 1892) og Hustru Birthe

Nielsen med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker i Essenbæk Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 30. Mai 1874

2. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

Vistoft Sogn.

1. **Vistoft Præsteenkesæde,** oprettet 1781 af Sognepræst til Vistoft, Provst Erik Gjørup Begtrup (f. 15. April 1713 † i Jan. 1786) med et Hus med Jord, som 1856 solgtes for 1,210 Rdl., nu 3,067 Kr. 14 Ø., hvis Renter tilfalde Præsteenker paa Kaldet eller trængende Børn efter Sognepræster eller Sognepræsten, som dog først oppebærer Renten, naar den har naaet 200 Kr.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Rskr. 12. Sept. 1781. Kgl. Resol. 13. Dec. 1856 (Rskr. og G. R.).

2. **Kjøbmand Mogens Pedersens og Hustru Marie Pedersen født Madsens Sølvbryllupslegat til Fordel for troende og værdige Trængende i Vistofte Sogn,** stiftet 1887 af Mogens Pedersen i Begtrup (f. 1. Nov. 1840) og Marie Madsen (f. 1. Nov. 1840) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til 11. Dec. af Sognepræsten.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 3. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 77), stadf. 6. April 1888.

Vivild og Veilby Sogne.

1. **Christian Friis' Legat,** stiftet af Oberst Christian Friis til Stamhuset Hevringholm (f. 1652 † 2. Juli 1727) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Vivild.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af Biskoppen. Fundats af 12. Jan. 1731 (Hofman III, S. 160).

2. **Jens Jensen Skovfogeds Legat,** stiftet 1865 af Jens Jensen Skovfoged (f. 1796 † 29. Sept. 1876) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse for Vivild Sogn med ²/₃, for Veilby Sogn med ¹/₃.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelserne for de Fattiges Kasser. Gavebrev af 17. Mai 1865 (Rand. Amts Leg., S. 48). Fundats af 17. Dec. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 154; G. R. 1881, S. 129), stadf. 4. Nov. 1881.

3. **Aftægtsmand Niels Olesens Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Juni 1865 af Niels Olesen i Vivild (f. 1803 † 7. Marts 1898) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende med ²/₃ til Vivild Sogn, ¹/₃ til Veilby Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelserne for de Fattiges Kasser. Fundats af 23. Febr. 1871 (Min.-Tid. 1872 A, S. 28; G. R. 1872, S. 7), stadf. 29. Jan. 1872.

Voer og Estruplund Sogne.

1. **Axel Billes Legat,** stiftet af Etatsraad Axel Bille til Ørumgaard, Holbækgaard og Stenalt (f. 1659 † 1739) og Hustru Sophie Seefeldt Christensdatter (f. 24. Juni 1683 † 5. Juni 1753) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 6 pCt., tilfalde Læreren i Voer.

Legatet staaer i Stenalt Hovedgaard (Hofman II, S. 440).

2. **Christen Billes Legat,** stiftet af Justitsraad Christen Bille (f. 20. Nov. 1706 † 9. Juli 1765) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Voer.

Legatet staaer i Stenalt Hovedgaard (Hofman XI, S. 421).

3. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie,** stiftet 1845 af Kammerherre, Kaptain Johan Caspar Mylius til Stamhuset Rønninge Søgaard, Estruplund m. v. (f. 22. Okt. 1776 † 15. Sept. 1852) og Hustru Wilhelmine Christiane Ulrikke von Holstein-Rathlou (f. 1. Juni 1784 † 12. Juni 1861) med 1,000 Rbd., nu 2,087 Kr. 10½ Ø., halvt til Skolevæsenet, halvt til syge Familiers Pleie paa Estruplund Gods i Estruplund, Holbæk og Ørsted Sogne.

Legatet bestyres af Eiereu af Estruplund og Sognepræsterne. Fundats af 22. Okt. 1845 (Kskr. 1846, S. 35; Rand. Amts Leg., S. 45), konfirm. 27. Jan. 1846.

4. **Enken Thorsens Legat,** stiftet 1866 af Birgitte Cathrine Bondgaard (f. 1. Okt. 1792 † 3. April 1867), Enke 1° efter Rasmus Skifter, 2° efter Gaardeier i Ingerslev Christen Thorsen, med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 16 lige store Portioner, ½ i Voer Sogn, ½ i Estruplund Sogn, til fattige Mænd, Enker eller ugifte Fruentimmer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Testamente af 7. Nov. 1866 (Rand. Amts Leg., S. 47), konfirm. 3. Juli 1868.

5. **Ørsted Hospital** se Ørsted Sogn.

Voldum og Rud Sogne.

1. **Voldum Hospital,** oprettet af Oberst Hans Friis til Clausholm og Hevringholm (f. 6. Jan. 1625 † 14. Dec. 1697), fornyet 1710 af Sophie Amalie von Hahn til Seekamp (f. 25. Marts 1664 † 29. Marts 1722), Enke efter Storkansler, Greve Conrad Reventlow til Clausholm, Frisenvold og Løistrup (f. 21. April 1644 † 21. Juli 1708), med et Hus ved Voldum Kirke til 6 Fattige og 2,000 Rdl. Der er oplagt 4,052 Kr. 87 Ø. til Opførelse af et nyt Hospital. Der er tillagt Lemmerne frit Brændsel af Clausholm.

Hospitalet bestyres af Besidderen af Clausholm, Legatet, der staaer i Clausholm, af Sognepræsten. Fundats af 24. Dec. 1710 (Hofman II, S. 415; Rand. A. Leg., S. 31), konfirm. 11. Sept. 1718. Se Hofman II, S. 414 Anm. Canc.-Skr. 10. Sept. 1839. Til Hospitalet er følgende Legat knyttet:

2. **Prinsesse Emma Schønaich-Carolaths Legat for Voldum Hospital,** stiftet ved Testamente af 26. Mai 1870 af Emma von Oppen-Schilden (f. 18. April 1822 † 15. Juni 1871), Enke efter Prins Karl Schönaich-Carolath (f. 28. Juni 1820 † 2. Marts 1871), med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige Dele til Lemmerne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 30. Sept. 1872 (Min.-Tid. 1872, S. 296; Rand. A. Leg., S. 34), stadf. 27. Dec. 1872.

3. **Det Schilden-Huitfeldt'ske Legat,** stiftet af Geheimekonferensraad Hans Heinrich Friccius von Schilden Huitfeldt til Clausholm og Haseldorf (f. 16. April 1745 † 31. Jan. 1816) med 450 Rdl., nu 1,000 Kr., til Hospitalets Udvidelse.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Besidderen af Clausholm (Rand. A. Leg., S. 31).

4. **Kammerherre og Kammerherrinde von Oppen-Schildens Stiftelse for værdige Trængende i Voldum og Rud Sogne,** oprettet af Kammerherre Carl August Rudolph von Oppen-Schilden (f. 19. Jan. 1792 † 5. Nov. 1872) og Hustru Rosalie Friccius von Schilden til Clausholm (f. 26. Sept. 1786 † 1864) med 10,000 Rdl., bestaaer af en Bygning med 8 Stuer til Fribolig for ældre Trængende udenfor Fattigvæsnet, fortrinsvis Blinde og Værkbrudne, og en Kapital paa 4,000 Kr., af hvis Renter der kan tilstaaes enkelte Lemmer 50 Kr., medens Resten deles mellem de øvrige.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af det von Schildens jydske Fideikommis, derefter af Sogneraadet. Fundats af 17. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A. S. 86; Rand. A. Leg., S. 36), stadf. 3. April 1875.

5. **Det Huitfeldt'ske Sogne- og Skolebibliothek,** hvortil Geheimekonferensraad, Kammerherre, Oberstløitnant, fh. Stiftamtmand over Viborg Stift og Amtmand over Skivehus Amt Matthias Vilhelm Huitfeldt (f. 1725 † 25. Sept. 1803) 30. Juni 1800 gav 1,000 Rdl. d. C., eier nu en Kapital af 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bogkjøb.

Legatet, hvoraf 100 Kr. staaer i Amtsskolefonden, bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 5. Febr. 1839 (Rskr. 1839, S. 74), konfirm. 19. Marts 1839.

6. **Buhmanns Legat for Voldum Pastorats Fattige,** stiftet af Ole Borch Buhmann til Hadberg med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 20 Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 8. Dec. 1866 (Rand. A. Leg., S. 35), konfirm. 18. Marts 1867.

7. **Ludvig Schucanys og Hustru Maren Marie Schucany født Buhmanns Legat,** stiftet 1877 af Maren Marie Buhmann, Enke efter Ludvig Schucany, med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Hjælp til Klæder til trængende Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 25. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 128; G. R. 1877, S. 358), stadf. 23. Okt. 1877.

8. **Det af Kammerherre og Kammerherreinde Berner-Schilden til Clausholm stiftede Sølvbryllupslegat,** stiftet 3. Dec. 1878 af Kammerherre, Ritmester, Baron Berner-Schilden-Holsten (f. 5. Aug. 1823 † 20. Juni 1889) og Hustru Sophie Magdalene Baronesse Holsten (f. 20. Juli 1830) med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Sognenes Alderdomsforsørgelseskasse og Sygekasse med lige Dele og efter Kassernes Ophævelse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsnet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 9. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1890 A, S. 49), stadf. 15. Marts 1890.

9. **Forhenværende Gaardeier i Bramstrup Jens Møller Jørgensens Legat,** stiftet af Jens Møller Jørgensen med 1,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død hver 11. Dec. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsnet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 30. Juli 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 54; G. R. 1891, S. 40), stadf. 19. Febr. 1891.

10. **Læge F. B. Larsens Jubilæumslegat** se Vitten-Haldum-Hadsten Sogne i Aarhus Amt.

Vorup Sogn.

(Annex til Randers Kjøbstad.)

Ingen Legater eller Stiftelser.

Værum og Ørum Sogne.

1. **Jacob Mathiasens og en „Syndere"s Legat,** stiftet nogle Aar før 1764 af Staldkarl paa Friisenvold Jacob Matthiasen med 40 Rdl. og af en „Syndere" med 160 Rdl., ialt nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 17. Marts 1764 (Hofman II, S. 420, X. S. 19; Rand. Amts Leg., S. 17). Rskr. 24. April 1789.

2. **Knud Mammens Legat,** stiftet af Knud Mammen med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Rand. Amts Leg., S. 28). Askr. 24. April 1789.

3. **Det Hardenberg-Reventlow-Strøver'ske Legat,** stiftet, antagelig 1798, af Greve Christian Henrik August Hardenberg-Reventlow til Grevskabet Hardenberg-Reventlow og Stamhuset Friisenvold (f. 12. Febr. 1775 † 16. Sept. 1840) og Andreas Strøver af Friisenvold med 50 Rdl., af Kommunen 1883 forøget til 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Rand. Amts Leg., S. 28).

4. **Det Hardenberg-Reventlow'ske Legat,** stiftet, antagelig 1798, af Greve Christian Henrik August Hardenberg-Reventlow (se ovenfor 3) med 3 Favne Bøgebrænde af Christianslund til Ørum Skole og 3 Favne Brænde af Friisenvold til Værum Skole.

Ingen Fundats kjendes.

5. **Hans Pedersens Legat,** stiftet 1806 af Hans Pedersen med 80 Rdl., af Kommunen 1873 forøget til 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 11. Jan. 1806 (Rand. Amts Leg., S. 29), konfirm. 20. Juli 1806.

6. **Reiersens Legat,** stiftet 1851 af Sognepræst til Værum og Ørum, senere til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai Reiersen (f. 10. April 1818 † 19. Febr. 1890) med 50 Rdl., 1855 med 50 Rdl., ialt nu 200 Kr., hvis Renter Juleaften uddeles til 1—2 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Bonder. Fundats af 4. Dec. 1856 (Rand. Amts Leg., S. 26), konfirm. 11. Sept. 1857.

7. **Det Ostenfeld-Dinesen'ske Legat,** stiftet 1856 af Prokurator Lauritz Ostenfeld til Christianslund (f. 5. Aug. 1789 † 4. Juli 1856) og Hustru Dorthea Kirstine Dinesen (f. 9. Febr. 1787 † 25. Marts 1858) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted paa Ørum Kirkegaard og forøvrigt til Undervisningens Fremme.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Sogneraadet. Testamente af 8. Aug. 1856.

8. **Pastor C. F. C. Reiersens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1884 af fh. Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup Christian Frederik Cai Reiersen (se ovenfor 6) med 4,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Randers Byraad, og Renten uddeles af Sogneraadet. Fundats af 27. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 347), stadf. 29. Dec. 1890.

9. **Ungkarl Christen Madsens Legat til værdige Trængende i Værum og Ørum Sogne,** stiftet 1894 af Else Marie Jensen for Christen Madsen (f. 6. Sept. 1873 † 14. Dec. 1893) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 132), stadf. 22. Mai 1894.

Ødum og Hadbjerg Sogne.

1. **Elisabeth K. Brøndsted fodt Kraghs Legat for trængende og værdige, ugifte Døtre af Præster og Skolelærere,** stiftet 1884 af fh. Sognepræst til Ødum og Hadbjerg Frederik Severin Brøndsted (f. 10. Juni 1805 † 19. Juni 1893) med 4,000 Kr. og et senere bortsolgt Hus i Ødum med Have Matr.-Nr. 16,

Hartkorn $1^{3}/_{4}$ Alb., ialt nu 5,531 Kr. 85 Ø. Renten af 400 Kr. anvendes til Vedligeholdelse og Fornyelse af Legatstifterens og hans Hustrus Gravsted paa Ødum Kirkegaard; hvad der ikke forbruges, oplægges. Efter en Legatars Død bortgives Renterne i 1 eller flere livsvarige Portioner paa ikke under 50 Kr., fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifteren, derefter fortrinsvis til Døtre af Præster og Skolelærere i Ødum Sogn.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres af Stiftsovrigheden. Fundats af 27. Marts 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 192; G. A. 1884, S. 88), stadf. 1. Sept. 1884. Fundatstillæg af 19. Sept. 1884 (G. R. 1885, S. 171), stadf. 19. Febr. 1885.

2. **Læge F. B. Larsens Jubilæumslegat** se Vitten, Haldum og Hadsten Sogne i Aarhus Amt.

Ørsted Sogn.

1. **Ørsted Hospital,** oprettet 1639 af Tyge Tygesen Kruse til Stenalt (f. 16. April 1629 † 16. Mai 1649) med 2,500 Rdl. in sp., fornyet 1649 af Jørgen Seefeldt (f. 17. Dec. 1606 † 1666) og Hustru Karen Sehested Clausdatter (f. 1606), som var den første Stifters Moder i hendes 1. Ægteskab med Tyge Enevoldsen Kruse (f. 2. April 1604 † 2. Febr. 1629), 1738 forbedret af Etatsraad Axel Bille til Ørumgaard, Holbækgaard, Stenalt og Faarupgaard (f. 1659 † 1739) og Hustru Sophie Seefeldt Christensdatter (f. 24. Juni 1683 † 5. Juni 1753) med 2,500 Rdl., nu ialt 10,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., deles mellem 14 Almisselemmer, 7 af Ørsted, 7 af Voer Sogn, og 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter opr. tilfaldt Læreren, men nu uddeles til 5 Almisselemmer tilligemed de 40 Kr. af Stenalt, som oprindelig vare bestemte til Hospitalsbygningens Vedligeholdelse og Ildebrændsel.

Hospitalsbygningen solgtes 1869 til Kommunen. Legatkapitalerne, af hvilken 10,000 Kr. staa i Stenalt, 200 Kr. i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundatser af 15. Mai 1639, 6. Juni 1649 og 3. Nov. 1738 (Hofman II, S. 432). Tillægsfundats af 29. Nov. 1869 (Rand. Amts Leg., S. 38), konfirm. 24. Dec. 1869.

2. **Jens Jacobsens Legat,** stiftet 1720 af Forpagter paa Nøragergaard Jens Jacobsen med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Ørsted.

Legatet staaer i Randers Amts Skolefond (Hofman II, S. 438).

3. **Provst Jespersens Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Marts 1758 af Sognepræst til Ørsted og Estruplund, Provst Anders Lauritsen Jespersen (f. 1. April 1686 † 1761) med et Hus i Ørsted, solgt for 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tilfalde Læreren i Ørsted.

Legatet, der staaer i Stenalt Hovedgaard, bestyres under Provstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 26. April 1862 (Hofman XI, S. 418).

4. **Christen Billes Legat,** stiftet af Justitsraad Christen Bille (f. 20. Nov. 1706 † 9. Juli 1765) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Ørsted.

Legatet staaer i Stenalt Hovedgaard (Hofman XI, S. 421).

5. **Justitsraad Nyegaards Legat,** stiftet 1866 af Justitsraad, siden Etatsraad Malte Bruun Nyegaard til Stenalt (døbt 20. Okt. 1789 † 1. April 1877) med 1,000 Rdl., nu 2,039 Kr. 95 Ø., hvis Renter uddeles til Husarme udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 11. Marts 1866 (Rand. Amts Leg., S. 39), konfirm. 12. Juli 1866.

6. **Peder Rasmussen Neymanns Legat til værdige Konfirmander fra Lille Sjørup eller Ørsteds Bys Skoledistrikt,** stiftet 1874 af Ungkarl af Lykkegaard Peder Rasmussen Neymann († 1. Febr. 1874) med 100 Rdl., nu 210 Kr. 20 Ø., hvis Renter hver Paaske tildeles en trængende Konfirmand fra Lille Sjørup eller Ørsted By udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmet for Lille Sjørup. Fundats af 15. Juni 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 155; Rand. Amts Leg., S. 40), stadf. 28. Aug. 1874.

7. **Gaardeier Niels Jensen Glavinds Legat til trængende Konfirmander fra Hevring i Ørsted Sogn, Randers Amt,** stiftet ved hans Testamente af 14. Febr. 1873 med 200 Kr., nu 210 Kr. 20 Ø., hvis Renter gives til Paaske til en fattig Konfirmand fra Hevring udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Hevring Sogneraadsmedlem. Fundats af 9. Sept. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 174; Rand. Amts Leg., S. 41), stadf. 3. Okt. 1874.

8. **Charlotte Skeels Legat** se Fausing og Auning Sogne.

9. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie** se Voer og Estruplund Sogne.

Ørum og Ginnerup Sogne.

1. **Christen Skeels Legat,** stiftet 1641 af Christen Skeel til Sostrup, Skjærvad, Gammel Estrup, Ulstrup og Ørbækgaard m. v., senere Geheimeraad og Assessor i Statskollegiet og Høiesteret, Stiftamtmand i Viborg og Amtmand over Hald og Skivehus Amter (f. 23. Jan. 1623 † 23. Marts 1688) med 2 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg af Ørbækgaard til Sognepræsten for ugenlig Onsdagsgudstjeneste i Ginnerup Kirke. Kornafgiften uddeles nu til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Eierne af Skjærvad og Ørbækgaard, Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 17. Jan. 1641. Min.-Skr. 20. Juli 1859 (utrykt).

2. **Præsteenken Heerfordts Legat,** stiftet 1820 af Olea Erica Munch (f. 1751 † 14. Sept. 1822), Enke efter Sognepræst til Ørum og Ginnerup Jacob Cappel Heerfordt (f. 26. Jan. 1739 † 5. Mai 1803), med Ørums Sogns Kongetiende, 16¹/₁₀ Skpr. Byg, som tilfalder Kommunens Kasse i Ørum Sogn.

RIBE STIFT.

RIBE STIFT.

1. **Provst Castensens Legat** (kaldet **„det Mathurin'ske Legat"**), stiftet 1747 af Sognepræst til Jerne og Skads, Provst Marturin Castensen (f. 1670 † 7. Nov. 1747) med 19,467 Rdl. 4 Mk. $4^{13}/_{20}$ Sk., nu 56,310 Kr., foruden en Kornafgift af $31^{1}/_{2}$ Tdr. Byg og 697 Kr. Jordleieafgifter. Legatet uddeles paa Livstid blandt fattige Enker og andre Trængende af geistlig og civil Stand i Ribe Stift.

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 4. Nov. 1747 (Hofman IV, S. 586). Kgl. Resol. 11. Juli 1821. Canc.-Skr. 28. Febr. 1832. Kgl. Resol. 10. Mai 1864 (R. og G. R.).

2. **Provst Braschs og Hustrus Legat,** stiftet 1780 af Sognepræst til Dybe, Provst Christian Arnt Brasch (f. 12. Mai 1716 † 1781) med 6,666 Rdl. 4 Mk., nu 13,333 Kr. 33 Ø. Renten af 3,000 Kr. uddeles af Provsten til Fattige af Vandfuld Herred, saaledes at 4 nyde hver 13 Kr. 33 Ø., 4 hver 10 Kr. 66 Ø., 4 hver 6 Kr.; Renten af 2,000 Kr. er tillagt Dybe Hospital, saaledes at de 4 Lemmer nyde hver 13 Kr. 33 Ø. foruden hver 2 Kr. til Brændsel, til Husets Vedligeholdelse henlægges 5 Kr. 33 Ø.; Renten af 2,000 Kr. anvendes til Uddeling af Bibler m. v. med $^{1}/_{2}$ i Holmslund Sogn, $^{1}/_{4}$ i Lemvig Kjøbstad, $^{1}/_{4}$ i Dybe Sogn; Renten af 1,000 Kr. uddeles til 2 fattige Præsteenker i Vandfuld Herred, dernæst i Skodborg Herred eller i næstværende Herred med 8 Kr. til hver, til 4 fattige Degneenker med 5 Kr. 33 Ø. til hver, til 1 fattig Lærerenke med 2 Kr. 66 Ø.; Renten af 4,000 Kr. anvendes til Uddeling af nye Testamenter til Konfirmander i Ribe Stift; Renten af 1,333 Kr. 33 Ø. uddeles til 4 fattige, faderløse, vanføre og skrøbelige Børn i Lemvig Kjøbstad samt Holmsland og Dybe Sogne med 12 Kr. til hver, hvorhos Degnen i Dybe nyder 5 Kr. 33 Ø. for at vedligeholde Lysekronen i Dybe Kirke og Legatstifterens og hans Formands Grave paa Dybe Kirkegaard.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 13. Mai 1780 (Ringkj. Amts Leg., S. 20).

3. **Bispinde Blochs Legat,** stiftet 1789 af Johanne Dorothea Rosenberg (f. 19. Febr. 1714 † 20. Juni 1793), Enke efter Biskop over Ribe Stift, Dr. theol. Jørgen Carstens Bloch (f. 12. Juni 1717 † 8. Jan. 1773), med Halvdelen af hendes Bo, 1794 opgjort til 1,899 Rdl. 2 Mk. 2 Sk., nu 3,800 Kr., hvis Renter uddeles til 2 ældre Tjenestepiger og 4 faderløse Embedsmandsdøtre i Ribe Stift.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Kolding Byraad. Testamente af 15. April 1789. Min.-Skr. 16. Juli 1850 (G. R.). Min.-Skr. 10. Dec. 1850 (G. R. 1850, S. 122 Note).

4. **Det Bang'ske Legat,** stiftet af Sognepræst til Vester Vedsted Hans Jørgen Bang (f. 1728 † 28. Dec. 1806) med 400 Rdl. Cour., nu 200 Kr., og 1846 af Marie Margrethe Cecilie Bjerring (f. 9. Juli 1782 † 30. Juni 1872), Enke efter Sognepræst til Vester Vedsted Jørgen Bang (f. 26. Nov. 1768 † 12. Juni 1846), med 300 Rbd., nu 600 Kr., ialt nu 800 Kr., hvis Renter tildeles 2 Trængende af den Bang'ske Familie og, dersom ingen melder sig, 2 trængende Præsteenker fra Ribe Stift.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Canc.-Skr. 5. Nov. 1846 (G. R.).

5. **Frøken Marie Eilers Legat for ældre, ugifte, trængende Kvinder,** stiftet 1878 af 5 Sødskende af Marie Eiler (f. 1. April 1829 † 11. Febr. 1877) med 2,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 2 Kvinder fra Ribe Stift, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres af Kolding Byraad. Fundats af 30. April 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 113), stadf. 17. Aug. 1878.

6. **Fhv. Sognepræst C. B. Th. Foghs og Hustru Johanne Fogh født Strøms Legat for Døtre af Præster i Ribe Stift,** stiftet ved testamentarisk Kodicil af 4. Juli 1889 af fh. Sognepræst til Tørring og Heldum Conrad Balthasar Theodor Fogh (f. 6. Febr. 1812 † 12. Nov. 1894) og Hustru Johanne Strøm (f. 20. Aug. 1813 † 25. Jan. 1895) med 10,000 Kr., hvis Renter bortgives paa Livstid af Landemodet.

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 23. Jan. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 30; G. R. 1890, S. 261), stadf. 5. Febr. 1890.

7. **Biskop Balslevs Jubilæumslegat,** stiftet 1894 af Biskop over Ribe Stift, Dr. theol. Carl Frederik Balslev (f. 10. Jan. 1805 † 11. Marts 1895) med et af Stiftets Præster sammenskudt Beløb af 3,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Portioner, 1 til en trængende Enke, 1 til en trængende, ugift Datter efter en Præst i Stiftet.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Landemodet. Fundats af 11. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 154), stadf. 29. Mai 1894.

RIBE AMT.

RIBE AMT.

1. **Det Eenholm'ske Legat,** stiftet 1768 af Justitsraad Christian Siegfried Eenholm til Breiningsgaard med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Legatstifterens og hans første Hustru Sophie Dorothea Bruuns trængende Slægtninge, derefter til trængende Præsteenker eller fattige Degneenker i daværende Riberhus Amt.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Stiftsprovsten og Borgermesteren i Ribe. Testamente af 2. og 3. Nov. 1768 efter fac. test. 8. Mai 1751.

2. **Legat for Trængende i Sognene Hjarup-Vamdrup, Fardrup, Villerslev-Hunderup, V. Vedsted, Ø. Vedsted, Seem, Hjortlund, Kalslund og Seest,** stiftet 1879 med disse Sognes Andel i Christine Frederikke Stiftelsen i Haderslev (oprettet 1812 af Christine Frederikke von Holstein (f. 6. Juni 1741 † 17. Juni 1812), Enke efter Kammerherre Christian Frederik von Holstein til Faurvraa (f. 18. Febr. 1741 † 18. Marts 1798)), hvilken Andel blev fastsat til 4,097 Kr. 60 Ø., nu 4,400 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Hjarup-Vamdrup Sogn med 40 Kr., i Farup Sogn med 27 Kr., i Vilslev Sogn med 21 Kr., i Vester Vedsted Sogn med 30 Kr., i Øster Vedsted Sogn med 4 Kr., i Seem Sogn med 5 Kr., i Hjortlund Sogn med 24 Kr., i Kalvslund Sogn med 23 Kr. og i Seest Sogn med 2 Kr.

Legatet bestyres af Amtsraadet og uddeles af Sogneraadene eller Bestyrelserne for de Fattiges Kasser. Testamente af 26. Mai 1812 (fac. test 1. April 1797), konfirm. 29. Juli 1812. Fundats af Nov. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 11), stadf. 14. Jan. 1880.

3. **Det Betzer'ske Legat for værdige og trængende Enker og Døtre efter Skolelærere i Ribe Amt,** stiftet ved Testamente af 15. April 1878 med kodicillariske Bestemmelser af 26. Sept. 1878, 9. Juni 1881, 29. Okt. 1883, 10. Dec. 1883, 29. Sept. 1885, 30. April 1889 og 17. Aug. 1891 af Mathea Falck (f. 17. Sept. 1813 † 15. Febr. 1892), Enke efter Klokker ved Ribe Domkirke og Lærer ved Ribe Domskole Iver Christian Betzer (f. 3. Marts 1807 † 14. Dec. 1877), med 71,305 Kr. 10 Ø., hvoraf 400 Kr. anvendes som Grundfond til Vedligeholdelse og Fornyelse af Legatstifterindens Familiegravsted paa St. Catharinæ Kirkegaard, saaledes at Over-

skudet, hver Gang Gravstedet er fornyet, deles mellem den ældste Lærerenke og den ældste Lærerdatter, som have Understøttelse af Legatet. Renten af Hovedkapitalen anvendes efter nogle Legatarers Død med 1/2 i livsvarige Portioner paa 100 Kr. til trængende Enker efter og med 1/2 i livsvarige Portioner paa 50 Kr. til trængende, ugifte Døtre paa mindst 40 Aar efter Borger- og Almue-Skolelærere i Ribe Amt.

Legatet, der under Kirkeministeriets Tilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres af Stiftamtmanden, Biskoppen og Stiftsprovsten. Fundats af 17. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 58), stadf. 6. Febr. 1894.

4. **Stiftamtmand Henrik Christian Nielsens Jubilæumslegat,** stiftet 1882 af Stiftamtmand over Ribe Stift, Amtmand over Ribe Amt Henrik Christian Nielsen (f. 14. Dec. 1805 † 19. Nov. 1885) med et ham af Amtets Beboere ved hans 25aarige Embedstjenestetid den 11. Mai 1880 overleveret Beløb af 3,684 Kr. 23 Ø., som ved Renter er suppleret og derhos afrundet til 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 1 Portion paa 50 Kr., 1 paa 30 Kr., 3 paa 20 Kr. og 2 paa 10 Kr., de 2 første Portioner paa Livstid, til Tjenestetyende paa Landet og i Kjøbstæderne i Ribe Amt for lang og tro Tjeneste i samme Familie.

Legatet bestyres af Amtsraadet. Fundats af 22. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 153), stadf. 9. Sept. 1882.

5. **Det Block-Hartmann'ske Legat** se Veile Amt.

6. **Kunstnernes Fond til Understøttelse af forulykkede Vesterhavsfiskeres Enker, stiftet i Anledning af Stormen den 20. November 1893** se Hjørring Amt.

RIBE KJØBSTAD.

Inscriptiones Ripenses, latinæ, danicæ, germanicæ, cum præmissa brevi urbis descriptione exscriptæ per Petrum Terpagerum. Hafniæ MDCCII.

Ripæ Cimbricae seu urbis Ripensis in Cimbria sitæ descriptio ex antiquis monumentis, bullis, diplomatibus eruta et variis iconibus æri incisis et suis locis insertis illustrata per Petrum Terpager Ripensem. Flensburgi 1736.

Ribe Bys Historie og Beskrivelse indtil Reformationen af J. Kinch. Ribe 1869. — Ribe Bys Historie og Beskrivelse. 2den Del. Fra Reformationen indtil Enevoldsmagtens Indførelse (1536—1660) af J. Kinch. Odder 1884.

STIFTELSER.

1. **Ribe Hospital**, oprettet 1543 af Kong Christian III med Sortebrødrekloster og Helligaandsgaarden samt et Vikarie i Vorbasse Nebel, hvortil han 1553 lagde Puggaarden, fik 1652 sin Anordning. Det optager 20 Lemmer (2 Mænd og 18 Fruentimmer), der nyde fri Bolig, Lys og Varme, Vask, Medicin og Lægehjælp samt 34 Ø. daglig og 6 Personer af den dannede Middelstand, som foruden Brændsel, Medicin og Lægehjælp, Vask og Opvartning nyde hver 170 Kr. om Aaret. Desuden nyde 9 Personer udenfor Hospitalet 32—64 Kr. om Aaret. Hospitalet eier Jord af Hartk. 11 Tdr. 2 Fdk. 3 Alb. samt Kongetienden af Gaverslund, Næsberg, Aarre, Veirup, Starup, Grimstrup. Roust og Hjortkjær, Lustrup og Henne Sogne og en Kapital af 159,481 Kr. 52 Ø. Hospitalets Bygninger ere brandforsikrede for 58,780 Kr.

Hospitalet bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktion og under Borgermesterens, St. Catharinæ Kirkens Sognepræsts og Fysikus' Inspektion af en Forstander. Fundats af 20. Dec. 1543 (Terpager Ripæ Cimbr., S. 524; Kinch II, S. 36 og 789). Fundats af 1553 (Terpager, S. 531). Anordning af 14. Sept. 1652 (Hofman IV, S. 554). Rskr. 7. Nov. 1795. Rskr. 23. Sept. 1796. Rskr. 5. Sept. 1806. Min.-Skr. 5. Juli 1858. Kgl. Resol 19. Mai 1865 (utrykt). Min.-Skr. 1. April 1882 (utrykt).

2. **Almisseboderne**, oprettede 1602 af Raadmand Bertel Struck (f. 1549 ell. 1550 † 28. Mai 1621) og Hustru Dorothe Sørensdatter Stage (f. 1558 † 10. Aug. 1602), Enke efter Raadmand Peder Baggesen († 1591), med 7 Boder i Klostergade til Friboliger for fattige Dannemænd og Dannekvinder, fortrinsvis af deres Slægt. Søster Frederikke Foss gav 1743 til Bodernes Vedligeholdelse 200 Rdl.

Boderne solgtes c. 1844. Kjøbesummen og Legatet ere indgaaede i Kommunens Kasse (Kinch II, S. 251). Fundats af 30. Okt. 1743 (Hofman IV, S. 502).

3. **Pastor Bruuns Stiftelse**, oprettet 1822 af Sognepræst til Roager Andreas Christian Bruun (f. 1764 † 1824) med Huset Matr.-Nr. 93 og 94 i Hundegade

til Fribolig for en Præsteenke af Ribe Stift og for en Enke af Borgerstanden i Ribe, fortrinsvis nogle Slægtninge af Stifteren, samt 2 Lodder i Marken og 320 Rdl., nu 4,027 Kr., deri indbefattet nedenstaaende Legat. Stiftelsen er brandforsikret for 2,120 Kr.

Stiftelsen bestyres af Stiftsøvrigheden. Gavebrev af 26. Dec. 1822.

4. **Pastor Høhnes Legat,** stiftet 3. April 1867 af Sognepræst til Roager Andreas Fridsch Høhne (f. 1. Nov. 1792 † 29. Sept. 1867) med 1,000 Rdl. til Stiftelsen.
Gavebrev af 28. Febr. og 1. Marts 1867, konfirm. 3. April 1867.

5. **Pastorinde Bangs Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 25. Okt. 1865 af Marie Margrethe Cecilie Biering (f. 9. Juli 1782 † 30. Juni 1872), Enke efter Sognepræst til Vester Vedsted Jørgen Bang (f. 26. Nov. 1768 † 12. Juni 1846), med Huset Nr. 212 i Skolegade til 2 Friboliger for en Enke og en ugift Datter af en Embedsmand og 500 Kr. til Vedligeholdelse m. v. Stiftelsen er brandforsikret for 5,220 Kr.

Stiftelsen bestyres af Stiftsøvrigheden. Kapitalen er under Kirkeministeriets Tilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 3. Nov. 1873 (Min.-Tid. 1873 A. S. 213), stadf. 29. Nov. 1873.

Til Stiftelsen ere følgende Legater skjænkede:

6. **Forhenværende Sognepræst for Glenstrup Menighed i Aarhus Stift Carl Peter Biering hans Legat til Hjælp til Vedligeholdelse af Pastorinde Bangs Stiftelse i Ribe,** stiftet af Sognepræst til Glenstrup Carl Peter Biering (f. 5. Juni 1812 † 25. Juli 1894) med 500 Kr.
Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden. Ingen Fundats. Min.-Skr. 18. Jan. 1888 (utrykt).

7. **Enkefru Bolette Müllers Legat,** stiftet af Bolette Bautrup (f. 25. April 1817 † 9. Juni 1891), Enke efter Strandkontrollør Thomas Vilhelm Müller (f. 1810 † 1879), med 600 Kr. til Stiftelsens Vedligeholdelse.
Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden. Ingen Fundats. Min.-Skr. 29. Dec. 1891 (utrykt).

8. **Dronning Louises Asyl,** stiftet 9. Okt. 1876, eier Eiendommen Nr. 199 i Puggaardsgade, brandforsikret for 10,520 Kr., og efterstaaende Legater.

Asylet har sin egen Bestyrelse.

9. **Avlsbruger Ole Gottliebsens Legat,** stiftet 1863 af Ole Gottliebsen (f. 25. Juni 1799 † 6. Aug. 1864) med 400 Kr.
Testamente af 28. Sept. 1863.

10. **Frøknerne Eilschous Legat,** stiftet 1868 af Henriette Eilschou (f. 27. Juni 1816 † 6. Aug. 1878) og Elisabeth Jochomine Eilschou (f. 10. Aug. 1819 † 23. April 1877) med 4,000 Kr.
Testamente af 14. Sept. 1868 med Kodicil af 14. Sept. 1876.

11. **Skolelærer Jørgensens Enkes Legat,** stiftet 1869 af Kristine Marie Andersen, Enke efter Lærer Jørgensen († 29. Mai 1869) med 184 Kr. 67 Ø.

12. **Frøken Eulalia Ussings Legat,** stiftet 1877 af Eulalia Ussing (f. 12. Dec. 1820 † 4. Jan. 1877) med 100 Kr.

13. **Bager Aagaards Enkes Legat,** stiftet 1883 af Søstrene Maren Aagaard og Caroline Aagaard († 16. Juni 1896) med 400 Kr.

14. **Kjøbmand Bentzens Legat,** stiftet 1884 af Vilhardus Bentzen († 22. Marts 1884) med 1,000 Kr.

15. **Enkefru Hanne Ballins Legat,** stiftet 1887 af Hanne Dessauer (f. 11. Sept. 1810 † 13. Juli 1891), Enke efter Grosserer i Kjøbenhavn Samuel Salomon Ballin (f. 31. Dec. 1801 † 14. Juni 1871) med 500 Kr.

Testamente af 10. Dec. 1887.

16. **Frederik Vilhelm Sophus Bjelke Fahrners Mindelegat,** stiftet 1889 af Anna Elisabeth Møller, g. m. Ritmester Michael Vilhelm Conrad Fahrner, med 200 Kr., saaledes at der hvert Aars 21. Dec. skal lægges en Krans paa hans Grav paa Ribe Kirkegaard.

Fundats af 15. Nov. 1889.

17. **Sigfred Ballins Legat,** stiftet 1894 af Grosserer i Kjøbenhavn Sigfred Ballin (f. 22. Juni 1837) med 500 Kr.

Gavebrev af 6. Juni 1894.

18. **Frøken Emma Gjerns Legat,** stiftet 1894 af Herredsfoged i Ribe Herred August Michael Gjern (f. 14. Febr. 1826) og Hustru Adelaide Brun (f. 28. Marts 1844) til Minde om deres Datter Emma (f. 7. Juli 1878 † 21. Sept. 1894) med 3,000 Kr., hvis Renter anvendes til Pensionering af trængende, afgaaede Asylmødre.

Gavebrev af 3. Dec. 1894.

19. **Chr. Gjørtz og Enkes Legat** se nedenfor 131.

DOMKIRKEN.

20. **Niels Olufsen,** Kapellan ved Ribe Domkirke († 19. Sept. 1572) gav ved sin Død en Bo i Sviegade til Domkirken.

Huset er antagelig solgt (Kinch II, S 70).

21. **Else Norby** til Uggerslevgaard (f. 1548 † 28. Aug. 1632) gav 1621 100 Rdl. in Sp. til Domkirken for sit Begravelsessted i Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Fundats af 5. April 1621 (Hofman IV, S. 506; Terpager S. 498; Kinch II. S. 332).

22. **Niels Grisbeks Legat,** stiftet af Raadmand Niels Hansen Grisbek (f. 1549 † 11. Dec. 1618) med 200 Rdl. in Sp., nu 800 Kr., til hans Lysearm i Domkirken.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 1624 (Hofman IV, S. 495; Kinch II, S. 313).

23. **Magnus Graves Legat,** stiftet 1627 af Raadmand Magnus Grave (f. 1553 † 17. Febr. 1635) og Hustru Gunder Lambertsdatter (f. 1555 † 19. Aug. 1644) med 200 Rdl. in Sp., nu 800 Kr., til Lys i Armen overfor Prædikestolen; for at tænde Lysene tillagdes der Klokkeren 1 Rdl., hvilken han dog ikke længer nyder.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 17. Sept. 1627 (Hofman IV, S. 494; Kinch II, S. 342).

24. **Albret Skeels Legat,** stiftet af Rigsraad, Befalingsmand paa Riberhus Albret Skeel til Hegnet, Fusingø m. v. (f. 23. Nov. 1572 † 9. April 1639) med 66 Rdl. 4 Mk., hvis Renter tillagdes Klokkeren for at renholde hans Begravelse i Domkirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Hofman IV, S. 495).

25. **Casten Tønnesens Legat,** stiftet 1655 af Borgermester Casten Tønnesen (f. 1616 † 26. April 1667) og Hustru Mette Christensdatter († 12. Aug. 1659) med 200 Rdl. in Sp., nu 800 Kr., til Lys i den af ham til Domkirken skjænkede Lysearm.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 11. Dec. 1655 (Hofman IV, S. 495; Kinch II, S. 434).

26. **Speckhahns Legat,** stiftet af Geheimeraad, Stiftamtmand over Ribe Stift Frantz Eberhard von Speckhahn (f. 1628 † 27. Dec. 1697) med 200 Rdl. Cour. til Domkirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Hofman IV, S. 495).

27. **Peder Baggesens Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Jan. 1722 af Kjøbmand Peder Jensen Baggesen (f. 24. Dec. 1685 † 1722) og Hustru Sophie Dorthea Andersdatter Bruun, Enke efter Raadmand Mads Pedersen Fridsch og senere g. m. Justitsraad Christian Sigfried Eenholm til Breininggaard, med 200 Rdl. Cour., nu 400 Kr., til Lys i den af hende skjænkede Lysearm i Domkirken.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 30. Nov. 1729 (Hofman IV, S. 495; Kinch II, S. 524).

28. **Bispinde Middelboes Legat,** stiftet 1827 af Georgine Grubbe Kaas (f. 17. Jan. 1760 † 19. Mai 1835), Enke efter Biskop over Ribe Stift, Dr. theol. Stephan Middelboe (f. 22. Sept. 1731 † 1. Dec. 1811), med 100 Rdl., nu 200 Kr., til Vedligeholdelse af deres Gravsted.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 11. Juni 1827.

29. **Enkepastorinde Bangs Legat til Domkirken i Ribe,** stiftet ved Testamente af 25. Okt. 1865 af Marie Magdalene Cecilie Biering, Enke efter Sognepræst til Vester Vedsted Jørgen Bang (se ovenfor 5), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Legatstifterindens og hendes Mands Begravelsessted paa Ribe Domkirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 3. Nov. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 217), stadf. 29. Nov. 1873.

30. **Frøknerne Eilschous Legat,** stiftet 1868 af Henriette Eilschou og Elisabeth Jocomine Eilshou (se ovenfor 10) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Kirken.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Testamente af 14. Sept. 1868.

31. **Eilschous Familielegat,** stiftet 1883 af Apotheker i Lemvig Andreas Michael Eilschou (f. 28. April 1808 † 1891), Ingeborg Kirstine Eilschou (f. 23. Sept. 1814 † 18. Jan. 1885), Enke efter Justitsraad, Borgermester og Byfoged i Ribe, Birkedommer i Riberhus Birk Hans Gotfred Tranberg (f. 1. Aug. 1796 † 17. Juli 1839), Apotheker i Nykjøbing S. Christian Eilschou (f. 6. Febr. 1818), Sophie Eilschou (f. 8. Marts 1823 † 9. Mai 1895), Enke efter Adjunkt ved Ribe Kathedralskole Carl Emil Nørager d'Origny (f. 5. April 1818 † 7. Nov. 1861) og Apotheker i Varde Rasmus Christian Cornelius Nielsen (f. 4. Marts 1839) med 800 Kr. til Vedligeholdelse af deres Familiegravsted.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 10. Nov. 1883.

32. **Divert Broks Legat,** stiftet 1884 af Divert Larsdatter Brok (f. 6. Jan. 1810 † 6. Dec. 1888) med 200 Kr. til Vedligeholdelse af Gravsted.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 13. Febr. 1884.

33. **Enkefru d'Orignys Legat,** stiftet 1890 af Sophie Eilschou, Enke efter Adjunkt ved Ribe Kathedralskole Carl Emil Nørager d'Origny (se ovenfor 31), med 250 Kr. til Vedligeholdelse af Gravsteder.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 11. Sept. 1890.

34. **Guldsmed Ussings Legat,** stiftet 1891 af Guldsmed Niels Christian Carl Ussing (f. 7. Juni 1825) og Hustru Thala Ussing (f. 11. Marts 1824) med 250 Kr. til Vedligeholdelse af Gravsteder.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 19. Nov. 1891.

35. **Distriktsjordemoder Bentsens Legat,** stiftet 1892 af Christine Tarp (f. 18. Marts 1813), Enke 1° efter Kapelmester Johan Carl Vilhelm Lorentzen (f. 1786 † 1856), 2° efter Typograf Ove Engstrøm Bentzen (f. 1822 † 1872), med 200 Kr. til Vedligeholdelse af Gravsteder.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 18. Okt. 1892.

36. **Jens Andersen Mahlers Legat** se nedenfor 108.

ST. CATHARINÆ KIRKE.

37. **Thomas Bonums Legat,** stiftet af Raadmand Thomas Bonum (f. 1527 † 6. April 1606) med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Kinch II, S. 261).

38. **Thomas Jørgensens Legat,** stiftet 1606 af Raadmand, Gildeforstander Thomas Jørgensen († 11. April 1606) med 40 Dr. til Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Kinch II, S. 250).

39. **Kapellan Holms Legat,** stiftet 1635 af Kapellan ved St. Catharinæ Kirke Iver Christensen Holm († 1635) med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Kinch II, S. 320).

40. **Klyns Legat,** stiftet af Jens Andersen Klyn (f. 1643 † 1700) med 100 Rdl. til Kirken og 40 Rdl. til Reparation af hans Oldefaders, Søren Jacobsen Stages Ligtavle.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. I, S. 299; Kinch II, S. 301).

41. **Jomfru Foss' Legat** se nedenfor 107.

42. **Worms Legat,** stiftet 1750 af Justitsraad, Præsident i Ribe Casten Matthisen Worm (f. 1676 † 1753) og Hustru Christiane Marie Foss (f. 1684 † 1753) med en Toft til Kirken.

Fundats af 25. Marts 1750 (Hofman IV, S. 505).

43. **Steenstrups Legat,** stiftet 1842 af Rebekka Catharina Elisabeth (f. 12. Okt. 1785 † 1851), Enke efter By- og Herredsskriver i Ribe Paul Resen Steenstrup (f. 1777 † 29. Nov. 1840), med 250 Rbd., nu 500 Kr., til Vedligeholdelse af Steenstrups Familiegravsted til 1900, hvorefter Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

44. **Provst Brøchners og Hustrus Legat,** stiftet 1852 af Regise Dorthea Skovboe (f. 19. Mai 1784 † 1. Marts 1859), Enke efter Sognepræst til Nusrup, Amtsprovst Hans Otto Brøchner (f. 2. Mai 1766 † 22. Okt. 1847), med 400 Rbd.,

nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til bestandig Vedligeholdelse af deres og deres Datters Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 25. Okt. 1852.

45. **Provstinde Tolstrups Legat,** stiftet 1853 efter Mathilde Klara Sibylla Kaas (f. 21. April 1765 † 21. Mai 1852), Enke efter Sognepræst til Hvorslev og Gjerning, Provst Laurits Tolstrup (f. 28. Sept. 1760 † 28. Jan. 1812) med 50 Rbd., nu 100 Kr., til Fornyelse af hendes Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

46. **Skolelærerenke Jørgensens Legat,** stiftet 1870 efter Kirstine Marie Jørgensen (f. 1806 † 29. Mai 1869), Enke efter Lærer og Kirkesanger Andreas Jørgensen (f. 1798 † 4. Jan. 1866), med 50 Rbd., nu 100 Kr., til Vedligeholdelse af hendes Gravsted, saa længe Fornyelse finder Sted, hvorefter Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsresol. af 18. Dec. 1870.

47. **Jomfru Andersens Legat,** stiftet 1894 efter Herle Beyer Andersen († 21. Febr. 1894) med 200 Kr. til Vedligeholdelse af Gravstederne Nr. 875—878 til 1955, hvorefter Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsresol. af 13. April 1894.

48. **Justitsraadinde Schmidts Legat,** stiftet 1894 efter Benedicte Antonette Bruun (f. 7. Marts 1826 † 15. Jan. 1894), Enke efter Justitsraad, Amtsveiinspektør Christian Schmidt (f. 6. Febr. 1820 † 2. Okt. 1891), til Vedligeholdelse af deres og deres Søns Gravsteder til 1964, hvorefter Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Stiftsøvrighedsresol. af 7. Juni 1894.

49. **Johannes Schades Legat** se nedenfor 106.

50. **Jens Andersen Mahlers Legat** se nedenfor 108.

KATHEDRALSKOLEN.

51. **Biskop Christians Stiftelse,** oprettet 1298 af Biskop i Ribe Stift Christian (1288—1313) med Godset „Puggaard“ til Understøttelse for 20 fattige Skolebørn, der vare tjenlige til at studere, og som skulde tages fra alle Dele af Stiftet, med fælles Bolig og Bespisning i Ribe [1]), stadfæstet 1303 af Pave Benedict XI [2]), fik 1304 Skattefrihed af Kong Erik Menved [3]) og styredes af en Forstander, som havde egen Bolig paa Puggaard, medens Skolebørnene boede i Pughuset. Stiftelsen modtog efterhaanden flere Forøgelser: en Kvinde ved Navn Søster gav 1299 16 Læs Hø aarlig i Lille Jerne Enge i Skads Sogn [4]), 1338 gav Vilhelm, Præst og Forstander for Pughus, sin Gaard i St. Hansgade i Ribe [5]), og 1350 gav Præsten Peder Niklæssen (Pusæl) Vestergaard i Ottersbøl [6]). 1554 henlagdes Stiftelsen under Ribe Hospital, hvor 12 Disciple foruden Conrector og 5 Hørere fik Kosten [7]), som senere forandredes til Kostpenge: 391 Rdl. 6⁶/₇ Sk. for Conrector og Hørerne, 209 Rdl. 11 Sk. for Dis-

ciplene, af hvilke det førstnævnte Beløb nu indgaaer i Latinskolens Kasse[8]), det andet i Skolens Stipendiefond[9]).

1. Gavebrev af 7. April 1298 (Hofman IV, S. 547; Pontopp. Annal. eccl. Dan. I, S. 779; Terpager, S. 466; Kinch I, S. 123). — 2. Pavebrev af 20. Nov. 1303 (Terpager, S. 469; Kinch I, S. 126). — 3. Kongebrev af 1. Juli 1304 (Terpager, S. 471; Kinch I, S. 126). — 4. Brev af 16. April 1299 (Terpager, S. 468; Kinch I, S. 125). — 5. Testamente af 25. Mai 1338 (Kinch I. S. 183). — 6. Kinch I, S. 203. — 7. Kongebrev 11. Jan. 1554 (Terpager, S. 483; Kinch II, S. 54). — 8. Univ.- og Skoledir.-Skr. 30. Nov. 1811 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 561). — 9. Canc.-Skr. 5. Jan. 1836. — Se fremd. Indbydelsesskrift 1825 S. 17, 1826 S. 1—28 samt Selmer acad. Tid. 1835, S. 560—62.

52. **Jens Wiborgs Legat,** stiftet 1574 af Erkedegn i Ribe Jens Pedersen Wiborg (ogsaa kaldet Jens Kansler) (f. 1500 † 7 Mai 1581) med 300 Rdl., senere formindsket til 133 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Forskrivning af Mandagen post convers. Sancti Pauli 1574 (Dänische Bibliothek I, S. 172; Ribe Skoleprogram 1826, S. 36; Kinch II, S. 183, 735) Univ.- og Skoledir.-Skr. 15. Aug. 1835 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 292).

53. **Fynboes Legat,** stiftet 1581 af Skolemester Oluf Clemensen Fynboe († 1581) og Hustru Gjertrud Nielsdatter med 100 Rdl., senere forøgede til 130 Rdl., hvis Renter bestemtes til Vadmel og Lærred for fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Forskrivning af Tirsdagen post Dominicam Palmarum 1581 (Dänische Bibliothek I, S. 172; Ribe Skoleprogram 1826, S. 40; Kinch II, S. 736, 765). Univ.- og Skoledir.-Skr. 15. Aug. 1835 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 292).

54. **Kirstine Lauridsdatters Legat,** stiftet 1604 af Kirstine Lauridsdatter († 1634), Enke efter Raadmand i Ribe Anders Sørensen Klyn († 4. Mai 1598) med 400 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn hvert Aars St. Andreæ Dag til Bøger og Klæder.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 25. Febr. 1604 (Ribe Skoleprogram 1826, S. 44; Kinch II, S. 219, 738). Univ.- og Skoledir.-Skr. 15. Aug. 1835 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 292). Se Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. I, S. 276.

55. **Thomas Bonums Legat,** stiftet 1606 af Mette Lauridsdatter (f. 1525 † 18. Mai 1606), Enke efter Raadmand i Ribe Thomas Bonum (se ovenfor 37), med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Ingen Fundats (Ribe Skoleprogram 1826, S. 44; Kinch II, S. 261, 739). Univ.- og Skoledir.-Skr. 15. Aug. 1835 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 292).

56. **Albret Skeels I. Legat,** stiftet 1614 af Rigsraad, Befalingsmand paa Riberhus Albret Skeel (se ovenfor 24) med 500 Rdl., af hvis Renter der tillagdes øverste Hører i femte Lektie 16 Rdl. og øverste Hører i fjerde Lektie 14 Rdl.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Skolens Kasse. Fundats af 24. Dec. 1614 (Terpager, S. 497; Kinch II, S. 306, 730).

57. **Legatum Struckianum,** stiftet 1616 af Raadmand Bertel Struck (se ovenfor 2) med 300 Rdl. til Ribe Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Kasse. Ingen Fundats (Ribe Skoleprogram 1825, S. 2; Kinch II, S. 252, 730).

58. **Biskop Resens Legat,** stiftet 1620 af Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Hans Povelsen Resen (f. 2. Febr. 1561 † 14. Sept. 1638) med den ham efter

hans Fader i Resen By tilkommende Anpart i Mark og Gaard sammesteds, udbragt til 200 Rdl. Sp., hvis Renter tillagdes fattige Disciple i Holstebro Latinskole. For Legatkapitalen indkjøbtes 15 Agre paa Holstebro Mark, der atter bleve solgte for en aarlig Afgift af 6 Tdr. Rug og 485 Rdl. Cour., hvilken Kapital ved Omskrivningen formindskedes til 145 Rdl. 48 Sk. Sølv. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet er indgaaaet i Stipendiefonden, i hvilken ogsaa den aarlige Kornafgift indbetales. Fundats af 24. Juli 1620 (Hofman IV, S. 535; Selmer acad. Tid. 1835, S. 291). Rskr. 4. Marts 1740.

59. **Else Norbys Legat,** stiftet 1621 af Else Norby til Uggerslevgaard (se ovenfor 21) med 100 Rdl. Sp., hvis Renter tillagdes tredie Lektiehører Juleaften.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Skolens Kasse. Fundats af 5. April 1621 (Hofman IV, S. 506 og 528; Terpager, S. 498; Kinch II, S. 332, 730).

60. **Albret Skeels II. Legat,** stiftet 1623 af Rigsraad, Befalingsmand paa Riberhus Albret Skeel til Hegnet, Fusingø m. v. (se ovenfor 24) med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes en Discipel til Bøger.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 30. Sept. 1623 (Hofman IV, S. 505 og 517; Selmer acad. Tid. 1835, S. 289; Kinch II, S. 306).

61. **Regitze Vestenis Legat,** stiftet 1631 af Regitze Vesteni Eriksdatter, Enke efter Otte Kaas til Søgaard († 1647) med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes Høreren i Ringkjøbing Latinskole. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Skolens Kasse. Fundats af 4. Okt. 1631 (Hofman IV, S. 529). Rskr. 4. Marts 1740.

62. **Legatum Welleianum,** stiftet af Mette Hansdatter Laugesen († 1633), Enke efter Mag. Anders Sørensen Vedel (f. 9. Nov. 1542 † 13. Febr. 1616), med 150 Sldr., hvis Renter tillagdes Skolens fattige Børn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Ingen Fundats (Hofman IV, S. 517; Selmer acad. Tid. 1835, S. 289; Kinch II, S. 280, 739).

63. **Karen Lunges Legat,** stiftet af Karen Lunge Ovesdatter til Eskjær († 21. Dec. 1626), Enke efter Holger Ulfstand til Vosborg (f. 6. Dec. 1553 † 31. Marts 1617), med 250 Sldr., hvis Renter tillagdes en Discipel i Holstebro Latinskole. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 24. Jan 1636 (Hofman IV, S. 536; Selmer acad. Tid. 1835, S. 291). Rskr. 4. Marts 1740.

64. **Legatum Romdorphianum,** stiftet 1641 af Rektor, Mag. Anders Pedersen Romdrup (f. 1605 † 29. Marts 1649) med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 30. Marts 1641 (Hofman IV, S. 521; Selmer acad. Tid. 1835, S. 289; Kinch II, S. 460, 740).

65. **Legatum Frisio-Scheelianum,** stiftet 1641 af Berthe Friis Nielsdatter (f. 27. Febr. 1583 † 31. Jan. 1652), Enke efter Albret Skeel til Fusingø (se ovenfor 24) med 200 Rdl. Sp., hvis Renter tillagdes Læreren i Aulum. 1732 var Kapitalen ved oplagte Renter voxet til 745 Rdl. Kroner, hvoraf 500 Rdl. eller 531 Rdl. 24 Sk. Cour. af hendes Arvinger, Geheimeraad Christian Ludvig Plessen til

Fusingø (f. 20. Dec. 1676 † 30. Aug. 1752) og Geheimeraad Iver Rosenkrantz til Rosenholm (f. 5. Dec. 1674 † 13. Nov. 1745) lagdes til Ribe Latinskole, saaledes at Renten skulde uddeles til 5 Disciple i Mesterlektien.

Den Ribe Kathedralskole tilfaldne Del af Legatet er indgaaet under Stipendiefonden. Fundats af 30. Sept. 1641 og ny Fundats af 30. Sept. 1732 (Hofman IV, S. 523; Selmer acad. Tid. 1835, S. 290).

66. **Margrethe Rantzaus Legat,** stiftet 1643 af Margrethe Rantzau, g. m. Ditlev Buchwald til Tviskloster, med 50 Rdl. in Sp., senere gaaet ned til 46 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes en Discipel i Holstebro Latinskole. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 20. Okt. 1643 (Hofman IV, S. 538; Selmer acad. Tid. 1835, S. 291). Rskr. 4. Marts 1740.

67. **Præsten Brems' Legat,** stiftet 1656 af Sognepræst til Jegindø Povel Jensen Brems († 1668) med 20 Sp. Daler, hvis Renter tillagdes en Discipel i Holstebro Latinskole. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Gavebrev af 13. Aug. 1656 (Hofman IV, S. 538; Selmer acad. Tid. 1835, S. 291). Rskr. 4. Marts 1740.

68. **Oberst Overbechs Legat,** stiftet 1658 af svensk Oberst Christopher Overbech med 50 Rdl. Sp., hvis Renter bestemtes til Korsangens Bevarelse i Holstebro. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Skolens Kasse. Fundats af 11. Okt. 1658 (Hofman IV, S. 530). Rskr. 4. Marts 1740.

69. **Niels Sørensens Legat,** stiftet af Borgermester i Holstebro Niels Sørensen Solgaard med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Skolemesteren i Holstebro. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Skolens Kasse. Revers af 21. Dec. 1661 (Hofman IV, S. 530). Rskr. 4. Marts 1740.

70. **Knud Gjerdings Legat,** stiftet 1664 af Borgermester i Holstebro Knud Nielsen Gjerding († 1691) med 20 Rdl. in Sp., hvis Renter tillagdes Skolemesteren i Holstebro. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Skolens Kasse. Fundats af 1. Jan. 1664 (Hofman IV, S. 530). Rskr. 4. Marts 1740.

71. **Legatum Povchio-Welleianum,** stiftet af Provinciallæge i Ribe, Dr. med. Ludvig Pouch (f. 14. Okt. 1620 † 18. April 1681) og Hustru Dorothea Sørensdatter Vedel (f. 1620 † 17. Jan. 1673), Enke efter Rektor, Mag. Anders Pedersen Romdrup (se ovenfor 64) med 100 Rdl.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman IV, S. 522; Selmer acad. Tid. 1835, S. 290).

72. **Legatum Egidio-Brodeanum,** stiftet 1683 af Vibeke Ægidiidatter (f. 1617 † 18. Mai 1683), Enke efter Rektor, Mag. Christen Brod (f. 1609 † 2. Febr. 1651), med 40 Rdl. til Skolen.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Skolens Kasse. Ingen Fundats (Hofman IV, S. 522).

73. **Maren Graafods Legat,** stiftet 1684 af Maren Pedersdatter (Graafod), Enke efter Mads Hansen, med 2 Enge ved Varde, 9 Dagslæt. Af Indtægten bestemtes ²/₃ til Understøttelse af Disciple i Varde Latinskole, ved hvis Ned-

læggelse 1740 denne Del af Legatet overgik til Kolding Latinskole og derfra 1856 til Ribe Kathedralskole; 1/3 tilfalder Varde Kirke.

Legatindtægten indgaaer i Stipendiefonden. Testamente af 19. Sept. 1684 (Hofman IV, S. 596 og 688 i); IX, S. 22). Rskr. 4. Marts 1740. Univ.- og Skoledir.-Skr. 19. April 1845 (Selmer acad. Tid. 1845. S. 238). Lov 10. April 1855 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 432)

74. **Legatum Borrichianum**, stiftet 1689 af Professor ved Kjøbenhavns Universitet Oluf Borch (f. 7. April 1626 † 13. Okt. 1690) med 600 Rdl., nu 1,275 Kr., hvis Renter tildeles 2 Disciple for 2 Aar i Skolen og 1 Aar ved Universitetet.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Biskoppen og Rektoren. Testamente af 4. Okt. 1689 (Hofman I, S. 86, IV, S. 521; Univ. Leg. 1890, S. 185; Scheel, Coll. og Stip., S. 67; Selmer acad. Tid. 1835, S. 289). Min.-Skr. 6. Dec. 1862, 7. Dec. 1869 og 24. Febr. 1874 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1857—78, S. 138).

75. **Helene Rosenbergs Legat**, stiftet 1694 af Helene Rosenberg med Gaarden Debelmose i Borris Sogn af Htk. 1 Td. 5 Skpr. 2 Fdk., hvoraf der svaredes 2 Rdl. 4 Mk. til fattige Disciple i Lemvig Skole. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Legatet kjendes ikke længer. Fundats af 20. Aug. 1694 (Hofman IV. S. 529). Rskr. 4. Marts 1740.

76. **Christen Lindes Legat**, stiftet 1706 af Christen Linde til Volstrup (f. 26. Dec. 1626 † 9. Aug. 1706) med 1,000 Sldr., af hvis Renter der tillagdes Disciplene i Holstebro Latinskole 6/10, Rektor 3/10, Høreren 1/10. 1740 faldt Legatet til Ribe Latinskole.

Den Disciplene tilfaldne Del af Legatet er indgaaet i Stipendiefonden, den øvrige Del maa antages at være indgaaet i Skolens Kasse. Fundats af 1706 (Hofman IV, S. 530). Rskr. 4. Marts 1740. Rskr. 24. Marts 1741 (Hofman IV, S. 534; Rskr.: Selmer acad. Tid. 1835, S. 291).

77. **Leegels Legat**, stiftet 1720 af Generalmajor, Kommandant i Fredericia Christian Liebman Leegel (f. 1659 † 1729) og Hustru Ingeborg Loss med 600 Rdl. til Fredericia Latinskoles fattige Disciple, derfra overgaaet til Kolding Skole og derfra 1856 til Ribe Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 1. Juli 1720 (Hofman IV, S. 703 og 716). Kgl. Resol. 2. Okt. 1817 (Engelstoft Annal. 1823, S. 343; Selmer acad. Tid. 1835, S. 295). Lov 10. April 1855 (Medd. om det lærde Skolev. 1849—56, S. 432).

78. **Legatum Mahlero-Baggæanum**, stiftet 1723 af Anders Hansen Mahler og Hustru Vibeke Jensdatter Bagge med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes en af Skolens øverste Disciple ved Dimissionen, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 11. Dec. 1723 (Hofman IV, S. 522; Selmer acad. Tid. 1835, S. 289).

79. **Legatum Scheelio-Krabbeanum**, stiftet 1724 af Birgitte Skeel Ottesdatter til Egholm og Krabbesholm (f. 7. Jan. 1669 † 26. Jan. 1737), Enke efter Geheimeraad Otte Krabbe til Holmegaard, Broxø og Bækkeskov (f. 1. Jan. 1641 † 13. Juli 1719), med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Disciplene i de 2 nederste Lektier.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 24. Juli 1724 (Hofman IV, S. 523; Selmer acad. Tid. 1835, S. 289).

80. **Legatum Fossianum**, stiftet 1724 af Anne Margrethe Svane (f. 1654 † 1728), Enke efter Kancelli- og Kammerraad, Assessor i Høiesteret, Læge

Jens Foss til Svanø (f. 6. Mai 1629 † 9. Marts 1687), med 400 Rdl., hvis Renter tillagdes 4 Disciple, 2 i øverste og 2 i de andre Klasser, til lige Deling, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 11. Dec. 1724 (Hofman IV, S. 518; Selmer acad. Tid. 1835, S. 290).

81. **Legatum Fabero-Schadeanum,** stiftet 1731 af Raadmand Peder Christiansen Faber og Hustru Johanne Pedersdatter Schade med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes 2 fattige, i Ribe fødte Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 17. Okt. 1731 (Hofman IV, S. 525; Selmer acad. Tid. 1835, S. 290).

82. **Iver Christensens Legat,** stiftet af Foged paa Voldbjerg Iver Christensen med 200 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes fattige latinske Skolebørn i Lemvig. 1740 faldt Legatet til Ribe Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman IV, S. 529, 645; Selmer acad. Tid. 1835, S. 291). Rskr. 4. Marts 1740.

83. **Pohls Legat,** stiftet 1772 af Lehnsskriver Zacharias Pohl med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes 2 Disciple i Kolding Latinskole, hvorfra Legatet 1856 kom til Ribe Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Gavebrev af 8. Aug. 1772 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 295), konfirm. 15. Okt. 1792. Lov 10. April 1855 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 421—32).

84. **Det Müller'ske Legat,** stiftet 1774 af Anna Paludan (f. 1735 † 1787), Enke efter Kjøbmand i Drøbak Christen Carlsen († 1771), 2° g. m. Naturforskeren, Konferensraad Otto Frederik Müller (f. 2. Marts 1730 † 26. Dec. 1784) med 800 Rdl., af hvis Renter ½ tillagdes den Lærer ved Ribe Latinskole, som underviser Disciplene i de første Grunde af Naturhistorien og Plantelæren, ¼ de 2 Disciple, som have været flittigst i Fysik, ¼ 2 Disciple, som have udmærket sig ved en dydig Handling.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 18. Mai 1774, konfirm. 7. Jan. 1785. Gavebrev af 14. Febr. 1786 (Ribe Skoleprogram 1823, S. 4; Badens Univ. Journal 1794, S. 27; Selmer acad. Tid. 1835, S. 290). Rskr. 4. April 1818.

85. **Neuchs' Legat,** stiftet 1783 af Sognepræst til Veile og Hornstrup, Provst Hans Henrik Neuchs (f. 14. Dec. 1719 † 13. Marts 1785) med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes en Discipel i Kolding Latinskoles øverste Lektie. 1856 overgik Legatet til Ribe Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 20. Mai 1783 (Selmer acad. Tid. 1835, S. 295). Lov 10. April 1855 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 421—32).

86. **Biskop Bangs Legat,** stiftet 1783 af Biskop i Throndhjem Marcus Frederik Bang (f. i Nov. 1710 † 15. Juni 1789) med 200 Rdl. til Bøger til Uddeling som Præmier for Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Gavebrev af 21. Juni 1783 (Ribe Skoleprogram 1825, S. 3; Badens Univ. Journal 1794, S. 27; Selmer acad. Tid. 1835, S. 290).

87. **Det Teilmann'ske Legat,** stiftet 1790 af Etatsraad Andreas Charles Teilmann til Stamhuset Nørholm (f. 1723 † 27. Juli 1790) med 20 Rdl., nu 40 Kr. aarlig af Nørholm til Vedligeholdelse af Skolens Bibliothek. De de lærde Skoler i Fredericia og Kolding tillagte Portioner ere efter disse Skolers Nedlæggelse tilfaldne Ribe Kathedralskole, saaledes at denne nu oppebærer 3 Portioner med 120 Kr.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Nørholm. Erektionspatent af 2. Febr. 1790 (i Extrakt i Badens Univ. Journal 1794, S. 28 og Engelstofts Annaler 1810 II, S. 101). Lov 10. April 1855 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 432 sh. m. S. 430).

88. **H. G. Sahls Legat,** stiftet 1796 af Sognepræst til Haldens Præstegjæld i Norge Henrik Garboe Sahl (f. 26. Juli 1729 † 20. Marts 1800) med 100 Rdl., udbragte til 76 Rdl. 41 Sk., til Kolding Skole, saaledes at Renten skulde anvendes til Indkjøb af Skolebøger. 1856 overgik Legatet til Ribe Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 25. Juni 1796 (Selmer acad. Tid. 1833, S. 245 og 330, 1835 S. 296), konfirm. 20. April 1801. Canc.-Skr. 4. Febr. 1832. Lov 10. April 1855 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 429—32).

89. **Det Thura-Falster'ske Legat,** stiftet 1828 paa flere Bidragyderes og egne Vegne til Minde om Biskop Laurids Thura (f. 20. Aug. 1657 † 10. Nov. 1713) og Rektor Christian Falster (f. 1. Jan. 1690 † 24. Okt. 1752) af Rektor ved Kathedralskolen, Professor, Dr. phil. Peter Nicolai Holmbo Thorup (f. 3. April 1780 † 26. Okt. 1846) med 321 Rbd. 4½ Sk., nu 5,375 Kr. 22 Ø., hvis Renter anvendes til Latinskolens Forskjønnelse.

Legatet bestyres under Skolens øvrige Midler. Fundats af 4. Marts 1828 (Rskr. 1828, S. 162; Selmer acad. Tid. 1833, 327; Selmer Aarb. 1845, S. 236), konfirm. 19. April 1828.

90. **Nis Nissens Legat til Disciple i Ribe lærde Skole,** stiftet 1845 af Nis Nissen til Spøttrup Hovedgaard (f. 15. Febr. 1770 † 29. Juli 1848) med 13,165 Rbd. 15 Sk., nu 26,331 Kr. 16 Ø., hvis Renter uddeles i Dec. med 4/5 til uformuende, 1/5 til andre flittige Disciple. Den ene Halvdel udbetales strax, den anden oplægges til Udbetaling ved Afgangen fra Skolen.

Legatet bestyres under Skolens øvrige Midler og uddeles af Skolens Rektor, Overlærere og Adjunkter. Testamente af 19. April 1845 (Rskr. 1848, S. 240), konfirm. 25. Aug. 1848. Fundats af 11. Sept. 1851 (Rskr. 1851, S. 310; Dep.-Tid. 1852, S. 186; Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 305), konfirm. 2. Okt. 1851. Min.-Skr. 5. Sept. 1859, 7. Okt. 1869, kgl. Resol. 2. Sept. 1874 (Medd. om det lærde Skolevæsen 1857—78, 3. H. S. 138). Kgl. Resol. 23. Sept. 1890 (Medd. om det lærde Skolev. 1890—91, S. 147).

91. **Johanne Schades Legat** se nedenfor 106.

92. **Jens Andersen Mahlers Legat** se nedenfor 108.

93. **Grev Moltkes Legat til Skoledisciple** se Roskilde Kjøbstad 23.

ANDRE SKOLELEGATER.

94. **Rektor Falsters Legat,** stiftet 1742 af Rektor Christian Falster (se ovenfor 89) og Hustru Margrethe Bager (f. 1692 † 1789) med 100 Rdl., hvis

Renter tillagdes Byens Lærere. For Kapitalen er udlagt en Eng paa 10 Tdr. Land paa Vestermark. Desuden eier Legatet en Kapital af 230 Kr. Af Indtægten tilfalder ½ Skolevæsenet, ½ de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Ingen Fundats (Hofman IV, S. 502).

95. **Dr. Anchersens Legat,** stiftet 1760 af Provincialmedicus, Dr. med. Ancher Anchersen (f. 6. Jan. 1702 † 28. Aug. 1760) og Hustru Ingeborg Christine Fridsch († 31. Jan. 1790) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., til Fordel for det danske Skolevæsen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Febr. 1760 efter fac. test. 25. Aug. 1752 (Hofman IX, S. 3; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. X, S. 94).

96. **Jens Andersen Mahlers Legat** se nedenfor 108.

ANDRE LEGATER.

97. **Karen Termansdatters Legat,** stiftet paa Bythinget 25. Okt. 1586 af Karen Termansdatter, Enke efter Borgermester Hans Pedersen Fanninger († 30. April 1584), med 200 Dr. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Kinch II, S. 154).

98. **Else Norbys Legat,** stiftet 1621 af Else Norby til Uggerslevgaard (se ovenfor 21) med 200 Rdl. in Sp., hvis Renter tillagdes Husarme.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens øvrige Midler. Fundats af 5. April 1621 (Hofman IV, S. 506; Kinch II, S. 332).

99. **Albret Skeels Legat,** stiftet 1623 af Rigsraad, Befalingsmand paa Riberhus Albret Skeel til Hegnet, Fusingø m. v. (se ovenfor 24) med 900 Rdl., hvis Renter tillagdes 4 Husarme.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 30. Sept. 1623 (Hofman IV, S. 505; Kinch II, S. 306).

100. **Magnus Graves Legat,** stiftet 1631 af Raadmand Magnus Grave og Hustru Gunde Lambertsdatter (se ovenfor 23) med 1,000 Sldr., nu 1,333 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles paa Livstid til 25 Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Juni 1631 (Hofman IV, S. 506; Terpager, S. 319; Kinch II, S. 328, 343 og 783).

101. **Jens Andersen Klyn** (se ovenfor 39) gav 40 Rdl. til de Fattige.

Legatet maa forlængst være indgaaet i Kommunens Kasse (Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. I, S. 299).

102. **Anne Terpagers Legat,** stiftet 1709 af Anne Terpager, Enke efter Niels Knudsen, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter skulle uddeles 8 Dage før St. Hansdag og 8 Dage før Jul med 66 Ø. til fattige Sengeliggende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Aug. 1706 (Hofman IV, S. 509), konfirm. 16. Febr. 1711.

103. **Cathrine Ribers Legat,** stiftet 1719 af Cathrine Mortensdatter Riber med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles i begge Terminerne til fattige Sengeliggende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. April 1719 (Hofman IV, S. 511).

104. **Else Luxdorphs Legat,** stiftet af Else Luxdorph († 5. Febr. 1722), Enke efter Justitiarius i Høiesteret, kgl. Bibliothekar og Historiograf, Professor Villum Worm (f. 11. Sept. 1633 † 17. Marts 1704), med 1,000 Rdl., nu 2,125 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige, 1/6 til 3 fattige Barselkoner.

Legatet bestyres af Biskoppen, Borgermesteren og Sognepræsten til Domkirken. Fundats af 21. Sept. 1722 (Hofman IV, S. 499), konfirm. 9. Juli 1728.

105. **Mahlers Legat,** stiftet 1724 af Anders Hansen Mahler og Hustru Vibeke Jensdatter med Kornafgift af en Gaard i Roager af Htk. 4 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdk. 1/2 Alb. Indtægten tillagdes de Fattige, som ere komne i Nød ved ulykkelig Hændelse, fortrinsvis Legatstifternes Paarørende i indtil 3. og 4. Led. Kornafgiften er af den preussiske Regjering afløst med 2,257 Kr. 17 Ø.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Stiftsprovsten og Borgermesteren. Fundats af 21. Febr. 1724 (Hofman IV, S. 511).

106. **Johanne Schades Legat,** stiftet 1731 af Johannes Pedersdatter Schade, Enke efter Raadmand Peder Christensen Faber, med Landgilden af 2 Gaarde i Hygum og 31 Rdl. 4 Mk., nu 63 Kr. 33 Ø. Landgilden er 19 Tdr. 6 5/8 Skpr. Byg. Af Legatets Indtægt tillagdes 1/3 fattige Enker, 1/3 fattige Skolebørn, 1/3 bestemtes til Lys i den af hende til St. Catharinæ Kirke skjænkede Krone. Nu nyder Ribe Kathedralskole og St. Catharinæ Kirke hver 6 2/3 Skpr. Rug, 8 Skpr. Byg, 6 2/3 Skpr. Havre og Skolen 4 Kr. 6 Ø., Kirken 85 Ø.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Okt. 1731 (Hofman IV, S. 512).

107. **Jomfru Foss' Legat,** stiftet 1783 af Søster Frederikke Foss (se ovenfor 2) med 6,946 Rdl. 4 Mk. og nogen Jord, nu 10,723 Kr. 8 Ø., hvis Renter uddeles til 3 trængende Enker og 3 Jomfruer, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt. Af Renten tillagdes der Legatbestyrelsen 30 Rdl.

Legatet bestyres under Stiftsamtets Tilsyn af Magistraten. Fundats af 30. Okt. 1743 (Hofman IV, S. 502). Min.-Skr. 20. Juli 1863.

108. **Jens Andersen Mahlers Legat,** stiftet 1749 af Jens Andersen Mahler med 1,000 Rdl., hvis Renter tillagdes Enker af geistlig og Kjøbmands-Stand, 1,000 Rdl. til Domkirken, 1,000 Rdl. til St. Catharinæ Kirke, 500 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Sengeliggende, 500 Rdl. til Skolevæsenet, 500 Rdl. til Latinskolen, 500 Rdl., hvis Renter tillagdes Øvrigheden for Legatets Bestyrelse, ialt nu 7,608 Kr. 92 Ø., af hvis Renter 60 Kr. uddeles til geistlige og Kjøbmands-Enker, 60 Kr. tilfalder Domkirken, 60 Kr. St. Catharinæ Kirke, 30 Kr. Kathedralskolen, 30 Kr. Kommuneskolen, Resten anvendes til Honorar for Regnskabsføreren samt til Syge og Sengeliggende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 4. Okt. 1749 (Hofman IV, S. 497).

109. **Worms Legat,** stiftet 1750 af Justitsraad, Præsident Casten Matthisen Worm og Hustru Christiane Marie Foss (se ovenfor 42) med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 25. Marts 1750 (Hofman IV, S. 505).

110. **De Samme** gav 1750 2 Enge Nr. 12 og 14 paa Vestermarken til Ribe By, tilsammen c. 10 Tdr. Land, en Del af Matr.-Nr. 15 d af Ribe Bymark.

Jorderne drives under Fattiggaarden. Fundats af 25. Marts 1750 (Hofman IV, S. 505).

111. **Holger Skeels Legat**, stiftet 1750 af Geheimeraad, Stiftamtmand i Ribe, senere i Sjælland Holger Skeel til Birkelse (f. 2. April 1699 † 9. Marts 1764) med 140 Rdl. til de Fattige i Domsognet.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Hofman IV, S. 513).

112. **Geheimeraadinde Gabels Legat**, stiftet 1755 af Anne Benedicte Steensen Eriksdatter (f. 1685 † 16—17. April 1756), Enke 1° efter Generalmajor Christian Rantzau Friis til Bramminge (f. 21. Okt. 1682 † 15. Mai 1731), 2° efter Geheimeraad, Stiftamtmand i Ribe Christian Carl Gabel til Giesegaard m. v. (f. 10. Nov. 1679 † 3. Aug. 1748), med 1° 200 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter en skikkelig Kone i Bramminge nyder 2 Kr. for at renholde Geheimeraad Gabels Grav paa Bramminge Kirkegaard, Gartneren paa Bramminge 2 Kr. for at føre Tilsyn med Træerne og forny dem, Resten tilfalder Ribe Bys Fattige, og 2° 3,625 Rdl., nu 6,829 Kr. 39 Ø., hvis Renter tildeles 4 fattige Embedsmands-Enker i Ribe.

Legatet 1° bestyres af Byraadet, Legatet 2° af Biskoppen, Borgermesteren og Stiftsprovsten. Testamente af 3. Okt. 1755 (Hofman IV, S. 513).

113. **Borgermester Fridschs Legat**, stiftet 1778 af Justitsraad, Borgermester Peder Fridsch († 1787) med 1,000 Rdl, nu 1,710 Kr., hvis Renter tillagdes Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 22. Sept. 1778.

114. **Doctorinde Anchersens Legat**, stiftet 1782 af Ingeborg Christine Fridsch, Enke efter Provincialmedicus i Ribe Ancher Anchersen (se ovenfor 95) med 1,000 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter tilfalde deres trængende Familie og ellers gives til 2 ubemidlede Jomfruer af Middelstanden.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Stiftsprovsten og Borgermesteren. Fundats af 17. Sept. 1782 (Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. X, S. 94).

115. **Dreiers Legat**, stiftet 1812 af Dreier Jens Thomsen med 500 Rdl. dansk Cour., udlagt med 100 Rdl., omskrevne til 53 Rdl. 2 Mk., nu 106 Kr. 66 Ø., hvis Renter tildeles et trængende Fruentimmer.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 11. Aug. 1812, konfirm. 9. Dec. 1812.

116. **Johannes Godschs Legat**, stiftet 1816 af Kjøbmand Johannes Godsch og Hustru Ingeborg Christensdatter med 4,708 Rdl. 23 Sk., nu 9,416 Kr. 47 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 40 Kr. til fattige Enker efter Kjøbmænd eller Lærredshandlere.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Byraadet. Testamente af 28. Febr. 1816, konfirm. 2. Juli 1816.

117. **Madam Hobolts Legat for trængende og værdige Enker eller ugifte Fruentimmer i Ribe,** stiftet ved Testamente af 25. Juli 1839 af Anne Cathrine Sørensen († 1841), Enke efter Organist Peder Hobolt, med 300 Rdl. Cour., nu 960 Kr., hvis Renter uddeles i 3 livsvarige Portioner, fortrinsvis til Enker efter Organister i Ribe og Slægtninge efter nævnte Ægtefolk.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Juni 1841 (Rskr. 1842, S. 90; Coll.-Tid. 1842, S. 850), konfirm. 15. Marts 1842.

118. **Bjerrums Legat,** stiftet 1839 af Lovise Nicolette Gerdes, Enke efter Kjøbmand Christian Carl Bjerrum, med 2,000 Rbd., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Portioner til hendes trængende Efterslægt, iøvrigt til trængende Enker og Børn af Kjøbmænd og Borgere i Ribe.

Legatet bestyres af Magistraten og en agtbar Borger, saavidt muligt af Stifterindens eller hendes Mands Slægt. Fundats af 21. Nov. 1839 (Rskr. 1840, S. 19), konfirm. 25. Jan. 1840.

119. **Organist Hobolts Legat,** stiftet 1843 af Hans Henrich Hobolt med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles 2 trængende Enker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Øvrigheden. Testamente af 29. Marts 1843, konfirm. 7. Juli 1843.

120. **Jomfru Maren Bytzovs Legat,** stiftet 1849 af Maren Bytzov (f. 1795 † 25. Okt. 1849) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter gives til et fattigt Pigebarn af Borgerstanden, fortrinsvis Haandværksstanden, ved hendes Konfirmation, skiftevis af Domsognet og St. Catharinæ Sogn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren og begge Sognepræsterne. Fundats af 26. Mai 1849, konfirm. 5. Jan. 1851.

121. **Sørensens Legat,** stiftet 1846 af Avlsbruger Niels Christian Sørensen (f. 1798 † 21. Juni 1856) med 320 Rdl., nu 640 Kr., hvis Renter gaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Magistraten. Testamente af 6. Marts 1846. Min.-Skr. 7. Dec. 1857.

122. **Rahrs Legat,** stiftet af Kjøbmand Rasmus Rahr med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til 2 af den mindre godt aflagte Embedsstands og den mere dannede Borgerstands Døtre, fortrinsvis af Legatstifterens Familie.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 13. Marts 1858 (Rskr. 1858, S. 102), konfirm. 17. April 1858.

123. **Amalie Tachau født Friedschs Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Sept. 1863 af Kjøbmand i Ribe Abraham Salomon Tachau († 1863) med 1,250 Rdl., nu 2,500 Kr., hvis Renter uddeles i 5 lige store Portioner til Trængende ved Lodtrækning.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Juni 1867, konfirm. 30. Sept. 1867.

124. **Kancelliraad von Støckens Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Marts 1865 af Kancelliraad, Apotheker Frederik Hansen von Støcken (f. 7. Nov. 1796

† 14. Aug. 1868) med Jordlodderne Matr.-Nr. 1 c og 1 d af Ribe Sædegaardsmark af Areal 30 Tdr. Land. Indtægten anvendes til Opdragelse af fattige Drengebørn fra Ribe og Omegn samt gives til en uformuende Pige sammesteds fra.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Biskoppen og Stiftsprovsten samt 2 af Byraadet valgte ansete Borgere. Fundats af 16. Jan. og 8. Mai 1868, konfirm. 9. Febr. 1869.

125. **Etatsraad, Grosserer H. Puggaards Stiftelse,** oprettet 1866 af Etatsraad Hans Puggaard (f. 3. Sept. 1788 † 8. April 1866) med 15,000 Rdl., nu 33,000 Kr., hvis Renter anvendes til Opdragelse af fattige Børn fra Ribe og nærmeste Omegn, særlig Farup Sogn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Biskoppen og Stiftsprovsten samt 2 af Byraadet valgte agtede Borgere. Fundats af 8. Dec. 1866, konfirm. 22. Marts 1867.

126. **Søstrene Jocomine og Henriette Eilschous Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Sept. 1868 af Elisabeth Jocomine Eilschou og Henriette Eilschou (se ovenfor 10) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 22. Dec. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 17), stadf. 5. Febr. 1879.

127. **J. C. Jensens Legat,** stiftet 1870 af Tjener i Kjøbenhavn Jørgen Christian Jensen med hele hans Bo, udlagt 1874 med 1,845 Kr., nu 1,885 Kr. 49 Ø., af hvis Renter 4 Kr. anvendes i 20 Aar til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted paa Holmens Kirkegaard i Kjøbenhavn, Resten uddeles i Portioner paa 10 Kr. i Husleiehjælp til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 11. April 1870.

128. **Enkepastorinde Bangs Legat for Trængende i Ribe,** stiftet ved Testamentskodicil af 20. Juni 1872 af Marie Margrethe Cecilie Biering, Enke efter Sognepræst til Vester Vedsted Jørgen Bang (se ovenfor 5), med 800 Kr., hvis Renter anvendes ved Juletid til Uddeling af 1—2 Skpr. Rug til fattige Folk og 2 Kr. til Fruentimmerne paa Arbeidsanstalten.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsterne til Domkirken og St. Catharinæ Kirke. Fundats af 3. Nov. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 216), stadf. 29. Nov. 1873.

129. **Jens Christian Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 13. Dec. 1875 af Bissekræmmer Jens Christian Petersen (f. 1794 † i Dec. 1875) med 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. efter en Legatars Død uddeles i 8 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 22. Aug. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 124), stadf. 8. Sept. 1881.

130. **C. R. Andresens og Hustru Sinnet Marie Andresens født Jessens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 30. Mai 1876 med Kodicil af 28. Marts 1886 af Bankdirektør Carsten Richtsen Andresen (f. 7. Febr. 1808 † 6. Juni 1886) og Hustru Sinnet Marie Jessen (f. 17. April 1825) med 37,000 Kr., nu 36,212 Kr. 8 Ø.,

hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 3 Portioner til hans nærmeste Slægtninge: hans Søskende, deres Børn og Børnebørn, derefter til Trængende i Ribe, fortrinsvis Efterkommere af begge Legatstifternes Søskende eller trængende Kjøbmænd og deres Enker eller forældreløse Børn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsterne til Domkirken og St. Catharinæ Kirke samt en af dem tilkaldt Kjøbmand. Fundats af 31. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 107), stadf. 22. Mai 1888.

131. **Chr. Gjørtzs og Enkes Legat,** stiftet 1877 af Nicoline Bjerrum (f. 17. Sept. 1806 † 8. Aug. 1879), Enke efter Fabrikant Christian Gjørtz (f. 22. Sept. 1790 † 10. Mai 1860), med 36,000 Kr., nu 45,000 Kr., af hvis Renter der tildeles Dronning Louises Asyl 100 Kr. og det Gjørtz'ske Familiegravsted vedligeholdes, medens Resten efter nogle Legatarers Død uddeles i Jan. og Juli i livsvarige Portioner paa 100 Kr. til Legatstifterindens Afkom, derefter til trængende Enker eller Børn af næringsdrivende Borgere, fortrinsvis Slægtninge af hende og hendes Mand.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Stiftsøvrigheden og Legatstifterindens Søn, Fabrikant Gjørtz, derefter en tilkaldt agtet Borger. Fundats af 15. Aug. og 6. Okt. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 73), stadf. 24. Mai 1878.

132. **Alexander Dessauers Legat til Ribe Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 29. April 1883 af Grosserer i Kjøbenhavn Alexander Dessauer († 1885) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 25 Kr. til Trængende, fortrinsvis til ugifte Kvinder over 30 Aar, atter fortrinsvis af den mosaiske Religion.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 85), stadf. 13. Juli 1885.

133. **Kjøbmand Rasmus N. Gregersens Legat for Enker og ugifte Piger i Ribe Kjøbstad,** stiftet 1888 af Bankdirektør Carl Bernhard Henrik Bruun (f. 21. Marts 1848) og Hustru Birgitte Cathrine Gregersen (f. 20. Nov. 1848) med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles den 7. April med $1/4$ til Embedsmænds Enker og ugifte Døtre i Portioner paa 40 Kr., med $1/4$ til Kjøbmænds Enker og ugifte Døtre i Portioner paa 40 Kr., med $1/4$ til Haandværkeres Enker og ugifte Døtre i Portioner paa 30 Kr., med $1/4$ til Arbeidsmænds Enker og ugifte Døtre i Portioner paa 20 Kr., alle paa Livstid.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Sognepræsterne. Fundats af $\frac{18.\text{ Okt.}}{20.\text{ Nov.}}$ 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 194), stadf. 11. Juni 1889.

VARDE KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Varde Hospital,** oprettet 1520 af Markvard Nielsen, hvortil Kong Frederik II 1580 gav Gods i Linding og Gjeldrup samt Kronens Tiende af Tistrup, Thorstrup og Hodde Sogne, ialt 96 Tdr. 3⁷/₂₀ Fdk. Rug og 17 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdk. Byg, giver til 9 kvindelige Lemmer fri Bolig, Varme m. m. og til hver 67 Kr. 60 Ø., 13 Skpr. Rug og 13 Skpr. Byg efter Kapitelstaxt om Aaret, derhos til 2 Mænd udenfor Hospitalet hver 52 Kr., 13 Skpr. Rug og 13 Skpr. Byg efter Kapitelstaxt om Aaret. Hospitalet eier en Kapital af 28,352 Kr. 12 Ø., en Eng paa 13²/₈ Tdr. Land og en Kjærlod paa 1¹/₄ Tdr. Land. Det er brandforsikret for 6,630 Kr.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion og under Byfogdens og Sognepræstens Inspektion af en Forstander. Gavebrev af 24. Marts 1580 (Hofman XI, S. 624). Rskr. 1. April 1791. Rskr. 7. Nov. 1795. Min.-Skr. 5. Juli 1858. Fundats af 27. Juni 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 275), stadf. 19. Juli 1893.

Til Hospitalet ere følgende Legater skjænkede, der ere indbefattede i dets Formue:

2. **Albret Skeel** til Hegnet, Fusingø m. v., Rigsraad og Admiral, Befalingsmand paa Riberhus (f. 23. Nov. 1572 † 9. April 1639), gav 1638 200 Daler Sp. til Hospitalet at kjøbe Smør for Renten.
Gavebrev af 24. Okt. 1638 (Hofman XI, S. 628).

3. **Christen Christensen Tarup og Hustru Karen Christensdatter** gav 1639 50 Sldr. til Hospitalet, de sattes 1713 i en Eng, som 1740 solgtes for 100 Sldr.
Gavebrev af 15. Juli 1639 (Hofman XI, S. 629).

4. **Morten Friede** i Kjøbenhavn gav 1750 20 Rdl. til Hospitalet.
Testamente af 11. Dec. 1750 (Hofman XI, S. 630), konfirm. 8. Jan. 1751.

5. **Borgermester Bertel Taulou** gav 1753 10 Rdl. til Hospitalet.
Hofman XI, S. 630.

6. **Varde Fribolig,** erhvervet ved opsamlede Midler, yder fri Bolig til 50 Aar gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet. Stiftelsen er brandforsikret for 10,700 Kr. og eier følgende Legater.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Tilsyn af et Syvmandsraad, der supplerer sig selv. Fundats af $\frac{24. \text{Nov. } 1874}{11. \text{Jan. } 1875}$ (Min.-Tid. 1875 A, S. 89), stadf. 3. Juli 1875.

7. **Apotheker i Varde A. F. Helms' Legat,** stiftet 1875 af Apotheker Andreas Fridsch Helms (f. 11. Aug. 1808 † 26. Juni 1880) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Beboere af Friboligen, hver med 20 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelsesraad. Fundats af 25. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 88), stadf. 3. Juli 1875.

8. **Agent Poul Debells og Hustru Nicoline Debells Legat,** stiftet 1876 af Poul Debell (f. 24. Nov. 1811 † 1. Mai 1882) og Hustru Anna Nicoline Teubner (f. 1811 † 19. Jan. 1878) med 500 Kr., hvis Renter tildeles den eller de mest trængende blandt Medlemmerne af Friboligen.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelsesraad. Fundats af 15. April 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 160), stadf. 30. Dec. 1876.

9. **Lauge Tranbergs og Mette Maria Tranbergs Legat,** stiftet paa deres Sølvbryllupsdag 1878 af Avlsbruger i Varde Lauge Tranberg (f. 1826 † 9. Juni 1886) og Hustru Mette Maria Harck (f. 1828 † 6. Nov. 1884) med 500 Kr., hvis Renter tildeles det mest trængende Medlem af Friboligen paa Livstid.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelsesraad. Fundats af 11. Mai 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 130), stadf. 26. Sept. 1878.

10. **Kjøbmand, Ridder O. Palludans og Hustru Sine Palludan født Teubners Legat til Stiftelsen „Varde Fribolig",** stiftet 3. Juli 1888 af Kjøbmand Ole Carl Tidemann Palludan (f. 26. Febr. 1822 † 5. Aug. 1895), Enkemand efter Sine Teubner (f. 1809 † 1. Nov. 1881), med 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Stiftelsens Bygninger, Resten uddeles i lige Portioner til Stiftelsens Beboere.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelsesraad. Fundats af 27. Juli 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 265), stadf. 1. Dec. 1888.

11. **Stiftelsen Aldersly,** oprettet 1894 af Kjøbmand Ole Carl Tidemann Palludan (se ovenfor 10) med Parcellerne Matr.-Nr. 53 t og 53 v af Varde Kjøbstads Markjorder af Hartk. $2^{3}/_{4}$ Alb. og de derpaa opførte Bygninger med 4 Friboliger paa Livstid for Enker med eller uden Børn, ældre Ægtefolk og ældre enlige Personer, der have kjendt bedre Livsvilkaar og kunne trænge til lidt Støtte, fortrinsvis Folk af Handelsstanden. Stiftelsen er brandforsikret for 18,060 Kr.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Tilsyn af 5 i Varde bosiddende Mænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 12. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 232), stadf. 4. Sept. 1894.

KIRKEN.

12. **Maren Graafods Legat** se Ribe Kjøbstad 73.

ANDRE LEGATER.

13. **Laurids Christensens Legat,** stiftet 1860 af Kjøbmand Laurids Christensen (f. 1787 † 8. Aug. 1861) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til trængende Enker eller Enkemænd udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustru Else Pedersdatters Slægt.

Legatet bestyres under Stiftsovrighedens Tilsyn af Inspektionen for Varde Hospital og Byraadsformanden. Gavebrev af 29. Juli 1860 (Rskr. 1861, S. 290), konfirm. 28. Sept. 1861.

14. **Boghandler og Bogbinder Peter Kreibergs og Hustru Cecilie Marie Kreibergs Legat til Varde Hospital,** stiftet 1860 af Boghandler og Bogbinder i Thisted Peter Kreiberg (f. 1809 † 7. Aug. 1874) og Hustru Cecilie Marie Bruun (f. 1794 † 18. Jan. 1888) med 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter i 2 lige store, livsvarige Portioner uddeles til 2 trængende Enker eller ugifte Fruentimmer af

Varde Haandværks-, Handels- eller Middelklasse udenfor Hospitalet, fortrinsvis blandt Legatstifternes Descendenter.

Legatet bestyres med Hospitalets øvrige Midler og bortgives af Stiftsøvrigheden efter Indstilling af Hospitalsinspektionen og Byraadsformanden. Fundats af 31. Okt. 1860 (Rskr. 1861, S. 68), konfirm. 13. Marts 1861.

15. **Guldagers Legat,** stiftet 1861 af Mette Helene Kathrine Guldager, Enke efter Prokurator Andreas Guldager, med 700 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter tildeles 2 trængende Enker.

Legatet bestyres af Byfogden, Sognepræsten og Byraadsformanden. Fundats af 10. Sept. 1861 (Rskr. 1861, S. 348), konfirm. 25. Nov. 1861.

16. **Maren Ulfs Legat,** stiftet 1864 af Jordemoder Maren Pedersdatter Ulf med 1,600 Rdl., 1868 med 660 Rdl., ialt nu 4,520 Kr. til Varde Hospital, hvis Renter uddeles paa Livstid til 5 trængende Enker, og 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles paa 1 Aar til husarme Familier eller enkelte Personer.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn blandt Hospitalets Midler og uddeles af Hospitalsinspektionen og Forstanderen. Gavebrev af 14. Jan. 1864 (Rskr. 1864, S. 200), konfirm. 19. Juni 1864. Gavebrev af 27. Aug. 1868, konfirm. 17. Febr. 1869.

17. **Malermester Hans Jensens Legat til Varde Hospital,** stiftet 1865 af Hans Jensen med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Haandværkerenke.

Legatet er under Stiftsøvrighedens Tilsyn optaget blandt Hospitalets Midler og uddeles af Hospitalsinspektionen og Byraadsformanden. Gavebrev af 12. Dec. 1865 (Rskr. 1866, S. 57), konfirm. 26. Febr. 1866.

18. **Enkefru A. E. Vindfeldts Legat,** stiftet 1877 af Ane Elisabeth Teubner (f. 1812 † 10. Marts 1890), Enke efter Prokurator Niels Sehestedt Vindfeldt († 1858), med 800 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Enke eller ugift Kvinde.

Legatet er under Stiftsøvrighedens Tilsyn optaget blandt Hospitalets Midler og uddeles af Hospitalets Bestyrelse og et Byraadsmedlem. Fundats af 5. April 1877, stadf. 18. Sept. 1877.

19. **Jomfru Laura Borchs Legat for fattige Enker eller gamle Piger i Varde,** stiftet ved Testamente af 16. April 1878 af Laura Borch med 2,898 Kr. 12 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til fattige Enker eller gamle Piger.

Legatet er indsat i Overformynderiet og uddeles af Byraadet. Fundats af 31. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 36), stadf. 11. Marts 1881.

20. **Agent Poul Debells Legat,** stiftet 1883 af Poul Debell (se ovenfor 8) med 18,000 Kr., nu 18,320 Kr., hvis Renter uddeles i 10 Portioner til Kjøbmænds Enker og Døtre, derefter til Enker og Døtre efter Embeds- og Bestillingsmænd og til Enker efter Haandværksmænd.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Hospitalsbestyrelsen og den ældste Descendent af Legatstifterens Forældre. Fundats af 7. Aug. 1883, stadf. 23. Febr. 1884.

21. **Skrædder Peder Wulffs Legat,** stiftet af Peder Wulff (f. 1815 † 29. Jan. 1883) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til en ældre trængende Mand eller Kvinde.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Hospitalsbestyrelsen. Fundats af 14. Febr. 1884, stadf. 27. Juni 1884.

22. **Marie Wulffs Legat,** stiftet 1884 af Marie Wulff med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til en ældre, trængende, ugift Kvinde eller Enke.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Hospitalsbestyrelsen. Fundats af 14. Febr. 1884, stadf. 27. Juni 1884.

23. **Kjøbmand, Ridder O. Palludan og Hustru Sine Palludan født Teubners Legat til Handelsstandens Understøttelsesfond i Varde,** stiftet 1888 af Ole Carl Tidemann Palludan (se ovenfor 10) med 5,000 Kr., som bestyres efter Fondens Regler. Renten bortgives i 3—4 Portioner paa mindst 50 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Fondens Bestyrelse. Fundats af 29. Sept. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 37), stadf. 30. Jan. 1889.

24. **Maler Hans Jensens og Hustru Marie Cathrine født Staus Legat,** stiftet 1891 af Hans Jensen (se ovenfor 17) og Hustru Marie Cathrine Stau (f. 29. Okt. 1814 † 29. Aug. 1893) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Hjælp ved Oplærelse og Opdragelse af en 6aars Haandværkersøn fra Varde til hans 18. Aar.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 182), stadf. 10. Juni 1891.

RIBE AMTS LANDSOGNE.

Aal Sogn.

1. **Hesselmed Hospital,** oprettet 1802 af Dorthe Margrethe Rosenberg († 21. Juli 1809), Enke efter Kancelliraad Christen Hansen til Hesselmed († 16. Dec. 1778) med 300 Rdl. til et Hospital ved Aal Kirke til 4 Lemmer fra Aal og Billum Sogne, fortrinsvis fra Hesselmed' Gods, 2,000 Rdl., nu 2,400 Kr., af hvis Renter Lemmerne nyde 57 Kr. 60 Ø. og 4 fattige Børn udenfor Hospitalet hver 6 Kr. til deres Konfirmation, Resten 14 Kr. 40 Ø. anvendes til Brændsel og Vedligeholdelse, samt 400 Rdl., nu 480 Kr., hvis Renter, 19 Kr. 20 Ø., anvendes til Bøger til et Almuebibliothek, 500 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde Sognepræsten, og 100 Rdl., nu 120 Kr., hvis Renter, 4 Kr. 80 Ø., anvendes til Vedligeholdelse af Hesselmed-Begravelserne.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion af Eieren af Hesselmed og Sognepræsten. Testamente af 6. Sept. 1802 (Rskr. 1802, S. 767; Coll.-Tid. 1802, S. 667), konfirm. 8. Okt. 1802.

2. **Dorthe Kirkegaards Legat,** stiftet 1738 af Dorthe Jensdatter Kirkegaard (f. 1674 † 1742), Enke efter Christen Sørensen Rygaard til Hesselmed (f. 1666 † 1722), med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter anvendes til Skolebøger til fattige Skolebørn.

Legatet, der staaer i Hesselmed Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Testamente af 28 Dec. 1738 (Hofman IV, S. 599; IX, S. 22).

3. **Kancelliraad Hansens Fattiglegat,** stiftet 1779 af Kancelliraad Christen Hansen til Hesselmed (se ovenfor 1) med 200 Rdl., nu 240 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Enker.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hesselmed og Sognepræsten. Testamente af 16. Jan. 1779, konfirm. 13. Aug. 1784.

4. **Kancelliraad Hansens Skolelegat,** stiftet 1779 af den Samme med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Skolebøger for fattige Børn.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Eieren af Hesselmed og Sognepræsten. Testamente af 16. Jan. 1779, konfirm. 13. Aug. 1784.

5. **Mette Hansdatters Legat,** stiftet 1832 af Mette Hansdatter (f. 1757 † 29. Jan. 1837) med Resten af hendes Bo, nu 338 Kr. 75 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Juni 1832, konfirm. 2. Juni 1836.

6. **Lene Nielsdatters Legat,** stiftet 1844 af Lene Nielsdatter (f. 1769 † 17. Juni 1845) med 160 Rdl., nu 320 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 29. April 1844.

7. **Ib Ibsen Jacobsens Legat til ældre, værdige Tjenestetyender,** stiftet ved Testamente af 27. Sept. 1877 af Ib Ibsen Jacobsen (døbt 12. Juli 1812 † 18. April 1883) med 2,345 Kr. 92 Ø., nu 2,400 Kr., hvis Renter uddeles til Nytaar i Portioner paa mindst 10 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Okt. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 89), stadf. 16. April 1884.

8. **Legat til Søren Hansens og Hustru Ane Marie født Johnsens Minde,** stiftet 1877 af Jens Wissing Stochholm til Hesselmed (f. 12. Nov. 1807 † 10. Juni 1895) og Hustru Dorthea Margrethe Rosenberg Hansen (f. 1814 † 25. Dec. 1892) med 1,400 Kr. til Sygehjælps-Foreningen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 20. Okt. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 72), stadf. 24. Mai 1878.

9. **Jens Wissing Stochholms og Hustru Dorthea Margrethe Rosenberg født Hansens Guldbryllupslegat,** stiftet 1885 af de Samme med 2,000 Kr., hvis Renter af Sognets Sygehjælpsforening uddeles til dens mest trængende Medlemmer, som ere over 60 Aar gamle.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 2. Juni 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 67), stadf. 20. April 1886.

10. **Pastor Blochs Legat for Trængende i Aal Sogn,** stiftet 1892 af Sognepræst til Aal Peter Otto Bloch (f. 25. Marts 1810 † 12. Nov. 1892) med 500 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død anvendes til et fattigt Barns Beklædning.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 28. Febr. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 314; G. R. 1892, S. 498), stadf. 12. Okt. 1892.

Aastrup og Starup Sogne.

1. **Kirsten Pedersdatter** af Terpling gav hele sit Bo til de Fattige, „hvis hun ingen Livsarvinger efterlader sig".

Legatet kjendes ikke. Thingsvidne af 2. Juli 1799 (Coll.-Tid. 1799, S. 589), konfirm. 13. Sept. 1799.

2. **Sognepræst J. Stampes og Hustrus Legat til Fordel for Trængende i Starup Sogn,** stiftet ved Testamente af 25. Jan. 1865 med Kodicil af 12. Sept. 1867 af Sognepræst til Nørre Nebel og Lydom Jacob Stampe (f. 2. Okt. 1800 † 15. Aug. 1870) og Hustru Charlotte Nicoline Grundahl (f. 15. Aug. 1806

† 15. Dec. 1889) med 920 Kr. 13 Ø., hvis Renter, efterat der nu er oplagt 240 Kr. til Nørre Nebel Kirke til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted, uddeles til Sognets Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 132), stadf. 6. April 1892.

3. **Sognepræst J. Stampes og Hustrus Legat til Fordel for Trængende i Aastrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 25. Jan. 1865 med Kodicil af 12. Sept. 1867 af de Samme med 920 Kr. 13 Ø., hvis Renter, efterat der nu er oplagt 240 Kr. til Nørre Nebel Kirke til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted, uddeles til Sognets Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Kontrol af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 134), stadf. 6. April 1892.

4. **Hans og Karen Niemanns Legat,** stiftet 1891 af Karen Jacobsdatter (f. 7. April 1815 † 14. Febr. 1891), Enke efter Skomager i Terpling Hans Lauridsen Niemann (f. 3. Aug. 1819 † 9. Dec. 1890), 1892 udlagt med 5,570 Kr., af hvis Renter 20 Kr. af Sogneraadet uddeles til Trængende i Aastrup Sogn udenfor Fattigvæsenet, 40 Kr. tilfalde Diakonissestiftelsen i Frederiksberg, Resten anvendes til Bedste for Hedningemissionen, enten til Uddannelse af danske Missionærer eller til Støtte for Missionen i Hedningelande.

Legatet bestyres af Høiskolelærer Heinrich von Nutzhorn i Askov, Høiskoleforstander Ludvig Peter Schrøder i Askov og Fabrikant Johannes Lauridsen paa Grønvang ved Veien. Bestyrelsen supplerer sig selv. Til Suppleant er valgt Sognepræst til Veien og Læborg John Charles Louis Richter. Testamente af 7. Febr. 1891.

5. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Alslev og Hostrup Sogne.

1. **Peder Berthelsens Legat,** stiftet 1779 af Peder Berthelsen i Aarre med en aarlig Afgift af 4 Kr. af en Eng i Gjellerup Enge, som uddeles Juleaften til de til Forsørgelse antagne Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Jan. 1779.

2. **Peder Christian Hansens Legat,** stiftet 1867 af Peder Christian Hansen i Toftnæs (f. 1805 † 6. Nov. 1864) og Hustru Ane Marie Carlsen (f. 11. Febr. 1814 † 11. April 1879) med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende i Alslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne for Alslev Sogn. Fundats af 11. Febr. 1867, konfirm. 29. Febr. 1868.

3. **Niels Christian Christensens og Hustrus Legat,** stiftet 1871 af Pernille Fransdatter (f. 1811 † 27. Jan. 1879), Enke efter Sognefoged, Aftægtsmand

af Toftnæs Niels Christian Christensen (f. 1811 † 2. April 1871), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til en Trængende i Alslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 18. Juli 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 258), stadf. 4. Dec. 1871.

4. **Grethe Madsdatters Legat**, stiftet 1875 af Grethe Madsdatter (f. 1796/7 † 23. Febr. 1877), Enke efter Gaardeier af Vibeke Anders Christensen Lund, med 200 Kr., hvis Renter gives til en trængende Familie udenfor Fattigvæsenet med Forpligtelse til at holde Legatstifterindens og hendes Mands Begravelsesplads paa Alslev Kirkegaard i sømmelig Orden.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af $\frac{24.\text{ Marts}}{5.\text{ Juni}}$ 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 11; G. R. 1876, S. 124), stadf. 13. Jan. 1876.

5. **Niels Christensens og Ingeborg Knudsens Legat**, stiftet 1880 af Gaardmand i Alslev Niels Christensen (f. 4. Nov. 1822 † 16. Aug. 1888), Enkemand efter Ingeborg Knudsen (f. 27. Okt. 1826 † 12. Dec. 1879), med 200 Kr., hvis Renter gives til en Trængende udenfor Fattigvæsenet for at vedligeholde deres Begravelsesplads paa Alslev Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Juli 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 148), stadf. 12. Nov. 1880.

6. **Hans Nielsen Jensens og Karen Lavstesdatters Legat**, stiftet 1882 af Aftægtsmand af Hostrup Østermark Hans Nielsen Jensen (f. 1800 † 2. Sept. 1884) med 200 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til en trængende Familie eller Enkeltperson udenfor Fattigvæsenet, mod at renholde Legatstifterens, hans Hustrus og deres Datters Begravelsesplads paa Hostrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 10. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 121), stadf. 18. Juli 1882.

Andsager Sogn.

1. **Jens Nielsens og Hustrus Legat**, stiftet 1814 af Jens Nielsen i Lærkeholt og Hustru Maren Mikkelsdatter med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme og faderløse Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Juli 1814, konfirm. 3. April 1815.

2. **Aftægtsmand Christian Laugesens Legat for værdige Trængende udenfor det offenlige Fattigvæsen**, stiftet af Christian Laugesen i Aalling (f. 30. Marts 1823 † 24. Marts 1894) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 11. Dec. Termin.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Juni 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 290), stadf. 27. Okt. 1894.

3. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Anst Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Brøndum og Vester Nebel Sogne.

1. **Hans Christensens og Hustru Maren Jeppesdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Aug. 1876 af Aftægtsmand Hans Christensen af Hygom (f. 1800 † 15. Febr. 1887) med 400 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i 4 Portioner til Trængende i Vester Nebel Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Jan. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 92), stadf. 15. Mai 1888.

2. **Præsten Hansens Legat,** stiftet 7. Juli 1883 af Sognepræst til Brøndum og Vester Nebel Niels Vilhelm Theodor Hansen (f. 7. Febr. 1810 † 14. Jan. 1883) og Hustru Emilie Caroline Christine Astrup (f. 28. Aug. 1812 † 7. Juni 1893) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Brøndum Kirkegaard.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Kirkeværgerne.

3. **Ungkarl af Øllufvad Anders Nielsens Legat til Fordel for trængende, gamle Mennesker i Vester Nebel Sogn,** stiftet ved Testamente af 8. Jan. 1892 af Anders Nielsen (f. 1825 † 11. Jan. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 20. Juni 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 52), stadf. 28. Jan. 1893.

4. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Brørup og Holsted Sogne.

1. **Jes Lorensen Georgsens Legat,** stiftet 1890 af Gaardaftægtsmand af Holsted Jes Lorensen Georgsen (f. 27. April 1812 † 18. Dec. 1896) med Stedet Matr.-Nr. 2 i med Have af Nørre Holsted, Holsted Sogn, og en Panteobligation stor 1,000 Kr. Huset med Have tjener til Fribolig for 3 Familier eller enlige Personer, Renterne af Kapitalen til Vedligeholdelse og Skatter, saaledes at Resten tilfalder den frie Fattigkasse.

Stiftelsen og Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Sognepræsten og Sogneraadsformanden føre Tilsyn med Friboligen. Fundats af 18. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 307; G. R. 1890, S. 402), stadf. 15. Nov. 1890.

2. **Peder Windings Præsteenkelegat,** stiftet 1754 af Sognepræst til Brørup og Lindknud Peder Winding († 12. Mai 1754) med et Enkesæde, som 1890 solgtes

*) I Ministerialtidende staaer feilagtig Georigsen.

for 3,800 Kr., nu 3,822 Kr. 20 Ø., hvis Renter tilfalde en Enke paa Præstekaldet, ellers Sognepræsten.

Legatet er under Kirkeministeriets Tilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Rskr. 23. Aug. 1754 (Hofman IX, S. 21). Rskr. 24. April 1890 (utrykt).

3. **Ebbe Nielsen Kielbergs Legat,** stiftet af Ebbe Nielsen Kielberg af Lintrup med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Brørup og Lindknud Sogne udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats. Legatet indkom 1796.

4. **Laurids Truelsens Legat,** stiftet 1805 af Anne Marie Thomasdatter, Enke efter Laurids Truelsen af Sønder Holsted, med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Gavebrev af 11. Marts 1805 (Rskr. 1807, S. 253), konfirm. 23. Okt. 1807.

5. **Niels Hansens Skolelegat,** stiftet 1860 af Skolelærer og Kirkesanger i Eskelund Niels Hansen (f. 6. Juni 1793 † 6. Juli 1860) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til 3 nye Testamenter eller Bibler til de 3 flinkeste Børn i Eskelund, Holsted og Stenderup (Føvling Sogn) Skoler.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Gavebrev af 29. Juni 1860.

Darum og Bramminge Sogne.

1. **Thomas Nielsens Legat,** stiftet 1798 af Thomas Nielsen i Darum med 40 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Darum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 13. Jan. 1798, konfirm. 24. Mai 1805.

2. **Termann Øllgaards Legat,** stiftet 1821 af Justitsraad Termann Øllgaard til Bramminggegaard, som 1821 gav nogle Jordlodder af Hartkorn 3 Skpr., 1823 yderligere en Tønde Land og 1,000 Rdl. Sølv samt en grundmuret Skolebygning med Vaaning og Udhus for Læreren.

Legatet er bortfaldet ved et mellem Eieren af Bramminge Hovedgaard og Sogneraadet under 3. Aug. 1877 afsluttet Forlig. Gavebrev af 31. Jan. 1821, konfirm. 4. April 1821. Fundats af 23. Aug. 1823 (Rskr. 1823, S. 366; Coll.-Tid. 1823, S. 773), konfirm. 19. Nov. 1823. Min.-Skr. 28. Sept. 1877 (utrykt).

3. **Gaardmand Jørgen Frandsens og Hustru Grethe Nielsdatters Legat,** stiftet 1867 af Gaardmand i Darum Jørgen Frandsen (f. i April 1797 † 16. Jan. 1881) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til 4 Trængende i Darum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Formanden for den frie Fattigforsørgelse. Fundats af 20. Juli 1867, stadf. 29. Nov. 1867.

4. **Aftægtsmand i Nøraa Terman Hansens Legat,** stiftet 1871 af Terman Hansen (f. 11. Febr. 1798 † 25. Aug. 1875) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i lige store Dele til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 11. Dec. 1871 (Min.-Tid. 1872 A, S. 131), stadf. 6. April 1872.

5. **Kristen Jensen Kristensens Legat for to trængende Konfirmander i Darum Sogn,** stiftet 1886 af Gaardeier i Darum Kristen Andersen Kristensen (f. 5. Nov. 1834) til Minde om hans Søn Kristen Jensen Kristensen (f. 20. April 1861 † 15. April 1886) med 500 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Marts uddeles til 2 Konfirmander af Husmands- eller Indsidderfamilier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Førstelæreren. Fundats af 4. Mai 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 109; G. R. 1887, S. 52), stadf. 21. Mai 1887.

6. **Gaardmand Niels Thomsens og afdøde Hustru Maren Jensdatters Legat,** stiftet 1890 af Aftægtsmand i Darum Nørreby Niels Thomsen († 18. Sept. 1892) med 10,000 Kr. Renten af 4,000 Kr. uddeles i 4 livsvarige Portioner til gamle Enkemænd og Enker i Darum Sogn; Renten af 6,000 Kr. deles, efter Fradrag af Udgifterne til Vedligeholdelsen af Legatstifterens Gravsted, i 10 lige livsvarige Portioner til Trængende, som ere barnefødte i Sognet eller have opholdt sig der i mindst 10 Aar.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og tvende Mænd i Sognet. Fundats af 1. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1890 A, S. 64), stadf. 10. April 1890.

7. **Geheimeraadinde Gabels Legat** se Ribe Kjøbstad 112.

Esbjerg Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Faaborg og Aarre Sogne.

1. **Peder Berthelsens Legat,** stiftet 1779 af Peder Berthelsen i Aarre med en aarlig Afgift af 4 Kr. af en Eng i Gjellerup Enge, hvilke 4 Kr. Juleaften uddeles til de til Forsørgelse antagne Fattige i Aarre Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Jan. 1779.

2. **Niels Silladsens Legat,** stiftet 1824 af Smed Niels Silladsen i Aarre med 160 Rdl., nu 325 Kr. 10 Ø., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet i Aarre Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 4. April 1824.

3. **Laust Pedersens og Hustrus Legat til Fordel for værdige Trængende i Aarre Sogn,** stiftet af Laust Pedersen i Aarre (f. 1. Febr. 1821 † 3. Juni 1878) og Hustru Kirsten Christensdatter (f. 1814 † 22. Juni 1878) med 400 Kr., nu 410 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1882 A, S. 34), stadf. 13. Febr. 1882.

4. **Peder Pedersens Legat for værdige Trængende i Aarre Sogn,** stiftet af Peder Pedersen i Aarre (f. 4. Okt. 1804 † 2. Mai 1884) med 200 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til 1 eller flere Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Mai 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 132), stadf. 22. Sept. 1885.

5. **Peder Martin Nielsens Legat til de Fattiges Kasse for Faaborg Sogn,** stiftet 1888 af hans Moder Mette Kjerstine Mortensdatter (f. 29. Mai 1818 † 10. Juni 1890), Enke efter Gaardmand i Faaborg Niels Pedersen, med 3,200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens, hendes Mands og Søns Gravsteder paa Faaborg Kirkegaard, Resten uddeles til Trængende i Faaborg Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 15. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 84; G. R. 1888, S. 152), stadf. 28. April 1888.

5. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Farup Sogn.

1. **Jeppe Mikkelsens Legat til Fordel for Almisselemmer i Farup Sogn,** stiftet ved Gavebrev af 14. Dec. 1802 af Jeppe Mikkelsen med 100 Rdl., nu 200 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 20. Jan. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 191), stadf. 12. Nov. 1883.

2. **Kjøbmand i Ribe Johannes Godschs og Hustru Ingeborg Christensdatters Legat til Fordel for Fattige i Farup Sogn,** stiftet 1816 med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til 1 trængende Enke udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Febr. 1816, konfirm. 2. Juli 1816. Fundats af 20. Jan. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 192), stadf. 12. Nov. 1883.

3. **Niels Hansens Legat,** stiftet 1882 af Sognefoged Niels Hansen (f. 25. Jan. 1790 † 27. Nov. 1883) med 200 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Testamente af 24. Nov. 1882.

4. **Nis Nissens og Hustrus Legat** se Vilslev Sogn.

5. **Legat for Trængende i Sognene Hjarup osv.** se Ribe Amt 2.

6. **Etatsraad, Grosserer H. Puggaards Stiftelse** se Ribe Kjøbstad 105.

Føvling Sogn.

1. **Christen Jacobsens Legat,** stiftet 1775 af Christen Jacobsen af Plovstrup med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Juni 1775 (Hofman XI. S. 620), konfirm. 28. Juli 1775.

2. **Præsten Debberts og Hustrus Legat,** stiftet 1810 af Inger Katrine Graa i Astofte (f. 1755 † 16. Nov. 1810), Enke efter Sognepræst til Føvling og Holsted Johan Daniel Vandeler Debbert (f. 4. Sept. 1740 † 19. Marts 1799), med 777 Rdl. 67 Sk., omskrevne til 69 Rdl. 12⁴/₆ Sk. S. V., nu 138 Kr. 27 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 25. Juli 1810, konfirm. 21. Jan. 1811.

3. **Søren Elbæks Legat,** stiftet 1867 af Aftægtsmand i Bobøl Søren Veirup Pedersen Elbæk († 6. Juni 1867) med 100 Rdl., nu 1,606 Kr. 52 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende, fortrinsvis til Legatstifternes Slægt, til praktisk Uddannelse.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten og et Familiemedlem. Testamente af 30. Mai 1867, konfirm. 14. Aug. 1867.

4. **Christen Thomsen Rammers Legat,** stiftet ved Gavebrev af 28. Nov. 1873 med Tilføielse af 6. April 1874 af Aftægtsmand af Hyldelund, Lindknud Sogn Christen Thomsen Rammer († 8. Febr. 1878) med 200 Kr., hvis Renter før Jul tildeles en trængende Familie udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 151), stadf. 10. April 1893.

5. **Peter Iversen Jensens Legat,** stiftet af Aftægtsmand Peder Iversen Jensen († 25. Juli 1886) med 500 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i Portioner paa ikke under 5 Kr. til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 216), stadf. 23. Nov. 1887.

6. **Mads Sørensen Elbæks Legat,** stiftet 1890 af Snedker i Tobøl Mads Sørensen Elbæk (f. 1810, begr. 1. Mai 1890) med 1,860 Kr., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 6. April 1890.

7. **Lærer Løbners Legat for Stenderup Skole,** stiftet 1893 af pens. Lærer i Stenderup Hans Madsen Løbner (f. 9. April 1837) i Anledning af, at han den 13. Jan. 1893 havde været Lærer ved Stenderup Skole i 25 Aar, med 500 Kr., hvis Renter uddeles efter Foraarsexamen i 6 lige Dele, 1 til den dygtigste Elev, 1 til den flittigste Elev og 4 til de iøvrigt flinkeste Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Stenderup Førstelærer og et Skolekommissionsmedlem. Fundats af $\frac{\text{30. Nov. 1892}}{\text{25. Juli 1893}}$ (Min.-Tid. 1893 A, S. 304), stadf. 17. Aug. 1893.

8. **Niels Hansens Skolelegat** se Brørup og Holsted Sogne.

Gjesten Sogn.

Villads Nissens og Hustrus Legat, stiftet 1873 af Aftægtsmand af Øster Gjesten Villads Nissen (f. 1793 † 2. Dec. 1879) og Hustru Else Marie Steffensdatter med 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Aug. tildeles en Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Livstid, fortrinsvis Legatstifternes Beslægtede.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Aug. 1873 (Min.-Tid. 1874 A, S. 7), stadf. 15. Jan. 1874.

Gjørding og Veirup Sogne.

1. **Morten Lauridsens Legat Nør Lourup,** stiftet ved Testamente af 9. Juni 1875 af Morten Lauridsen i Nør Lourup (f. 25. Mai 1848 † 21. Juni 1875) med 100 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til en Trængende i Gjørding Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Søskende eller deres Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Sept. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 145), stadf. 11. Nov. 1876.

2. **Sognefoged Iver Christensens og Hustru Dorthea født Lauridsdatters Guldbryllupslegat til Fordel for værdige og trængende Fattige i Veirup Sogn, Ribe Amt,** stiftet 1883 af Iver Christensen (f. 1. Mai 1812 † 26. Marts 1898) og Dorthea Lauridsdatter (f. 1812 † 14. Aug. 1889) med 800 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Dec. uddeles i 2 Portioner paa 16 Kr. til fattige Mennesker og Drenge, der ville lade sig oplære i et Haandværk.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sognefogden. Fundats af 19. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 207), stadf. 29. Dec. 1883.

Grimstrup og Nykirke Sogne.

1. **Niels Jacobsens Legat,** stiftet af Provsteskriver Niels Jacobsen med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Nykirke Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman IV, S. 592).

2. **Morten Friis' Legat,** stiftet 1825 af Morten Friis i Vester Nykirke med 2 Hedeparceller Nr. 6 og 7 af Roust til Fattigvæsenet. 1882 bortsolgtes de for 250 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet i Grimstrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 20. Aug. 1825, thinglæst 6. Sept. 1825.

3. **Christen Madsens Legat,** stiftet 1848 af Christen Madsen i Vong (f. 1773 † 29. Marts 1861) med 40 Rdl., nu 80 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige og Trængende i Nykirke Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 27. Juni 1848.

4. **Peder Michelsens Legat**, stiftet ved Gavebrev af 11. Dec. 1855 af Peder Michelsen i Størsbøl (f. 16. Nov. 1788 † 23. Marts 1868) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Familier i Nykirke Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Sept. 1869, konfirm. 19. Nov. 1869.

5. **Jens Jepsens Legat**, stiftet 1859 af Jens Jepsen i Roust (f. 3. Sept. 1796 † 8. Febr. 1863) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Salmebøger for fattige Konfirmander, til Skolebøger for fattige Børn og til Bøger til Skolebrug.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

6. **Det Teilmann'ske Børneplejelegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Grindsted og Grene Sogne.

1. **Niels Hansens Legat,** stiftet 1786 af Niels Hansen med 66 Rdl. 4 Mk., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter tilfalde Grindsted Sogns Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Jan. 1786.

2. **Peder Nielsen Veiles Legat,** stiftet 1817 af Almisselem Peter Nielsen Veile i Kjærboel, Grindsted Sogn, med 121 Rdl., nu 242 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunens Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 9. Dec. 1817, konfirm. 29. Sept. 1818.

3. **Gaardeier Hans Chr. Berthelsens Legat til Fordel for værdige Trængende udenfor det offenlige Fattigvæsen i Grindsted Sogn,** stiftet ved Testamente af 18. April 1882 af Hans Christian Berthelsen af Sønder Lundgaard, Tjørring Sogn (f. 12. Juli 1819 † 6. Jan. 1883) med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til en eller flere Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 1. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 300), stadf. 10. Sept. 1889.

4. **Jens Kristian Nielsens Legat,** stiftet 1889 af Mølleeier af Løvlund Jens Kristian Nielsen (f. 18. Juni 1827 † 5. Juli 1890) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Grene Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 7. Mai 1889.

5. **Jens Petersens Legat,** stiftet 1889 af Gaardeier i Billund Jens Petersen (f. 8. Okt. 1827 † 7. Febr. 1896) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Grene Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 16. Nov. 1889.

6. **Laust Jensens og Hustrus Legat til Fordel for værdige Trængende udenfor den offenlige Fattigforsørgelse i Grindsted Sogn,** stiftet 1891

af Laust Jensen i Udtoft (f. 25. Okt. 1822 † 14. Juni 1895) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 5 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af et Sogneraadsmedlem og 2 Medlemmer af den frie Fattigkasse. Fundats af 8. Jan. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 196), stadf. 16. Juli 1891.

7. **Rasmus Lauridsens Legat,** stiftet 1891 af Rasmus Lauridsen i Grindsted (f. 21. Marts 1820 † 29. Febr. 1892) med 20 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Grindsted Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Overenskomst af 22. Nov. 1891.

Guldager Sogn.

1. **Konsul Mathiesens og Hustru Ane Helene Mathiesens Legater,** stiftede ved Testamente af 12. Sept. 1856 af Ane Helene Bagge (f. 1792 † 30. Sept. 1860), Enke efter Konsul Espen Mathiesen (f. 1785 † 15. Marts 1856), med a) et Hus i Hjerting til Fribolig, „Frihavn", for 4 trængende Sømænd eller Sømænds Enker og 400 Rdl., nu 800 Kr., til Vedligeholdelse; b) 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 gamle, trængende Sømænd eller deres Enker og 4 ugifte, svagelige Piger over 40 Aar; c) 1,250 Rdl., nu 2,500 Kr., hvis Renter tildeles Læreren i Hjerting, mod at han hver Dag efter endt Skoletid underviser Børn over 12 Aar i 2 Timer, eller henlægges, indtil en privat Lærer kan holdes i Hjerting for Renten til ved et lille Tilskud fra Forældrene at undervise i forskjellige Fag; d) 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter oplægges, til en Sømand kan tage Styrmandsexamen for Renten.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 4 Mænd, der supplere sig selv. Fundats af 9. Jan. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 282), stadf. 15. Febr. 1871.

2. **Kammerraad Stochholms Legat,** stiftet 1798 og 1799 af Kammerraad Christen Stochholm til Hennegaard med 2,000 Rdl., nu 3,432 Kr., hvis Renter uddeles til 6 Skipper- eller Søfarendes Enker i Hjerting.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 4 af Hjerting Bys bosiddende Skippere eller Søfarende. Testamente af 16. Nov. 1798 og 21. Jan. 1799 efter fac. test. af 9. Dec. 1791.

3. **C. L. Gauners Legater,** stiftede ved Testamente af 8. Dec. 1867 af Christen Lyche Gauner (f. 1791 † 9. Dec. 1867) med 217 Rdl. 24 Sk., nu 434 Kr. 50 Ø., hvis Renter anvendes til at fremhjælpe Privatskolen i Hjerting eller, hvis ingen saadan findes, uddeles til 2 trængende Enker, og med 41 Rdl. 74½ Sk., nu 83 Kr. 55 Ø., hvis Renter tilfalde Organisten.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 4 Skippere i Hjerting (Bestyrelsen af Kammerraad Stochholms Legat). Fundats af 5. Sept. 1869, konfirm. 15. Juni 1870.

4. **Hans Hansen Kjælders og Hustrus Legat,** stiftet af Husmand i Guldager Hans Hansen Kjælder (f. 1814 † 8. Jan. 1890) og Hustru Ane Gundersdatter (f. 1820 † 18. Nov. 1880) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store

Portioner til 2 Familier, Enker eller Enkemænd udenfor Fattigvæsenet, som have opholdt sig mindst 10 Aar i Sognet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Marts 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 270; G. R. 1890, S. 389), stadf. 31. Okt. 1890.

Henne og Lønne Sogne.

1. **Kammerraad Stochholms Legat,** stiftet 1798 og 1799 af Christen Stochholm til Hennegaard med 58 Rdl. 1½ Sk., nu 116 Kr. 3 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende i Henne Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 16. Nov. 1798 og 21. Jan. 1799.

2. **Kammerraad Stochholms Legat til Fordel for Degnen eller Degne-Enker i Henne Sogn,** stiftet 1798 og 1799 af den Samme med 58 Rdl. 1½ Sk., nu 116 Kr. 3 Ø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 16. Nov. 1798 og 21. Jan. 1799. Fundats af 1. Juni 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 231), stadf. 16. Dec. 1887.

3. **Niels Christian Christensens Legat til Fordel for Trængende i Henne og Lønne Sogne,** stiftet ved Testamente af 22. Marts 1868 af Niels Christian Christensen af Nymindegab (f. 1808 † 5. Mai 1876) og Hustru Mette Marie Rasmusdatter med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Aug. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 189), stadf. 25. Nov. 1879.

4. **Søren Maegaards og Hustrus Legat til Lønne Sogns Fattige,** stiftet ved Testamente af 2. Marts 1876 af Gaardmand af Nørre Nebel Sogn Niels Søren Larsen (f. 1844 † 2. Marts 1876) og Hustru Marie Pedersen med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sognets Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 28. Juli 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 172), stadf. 25. Okt. 1879.

5. **Christen Jepsens Legat til Fordel for Trængende i Henne-Lønne Sogne,** stiftet af Christen Jepsen i Lønnestak (f. 1808 † 16. Febr. 1882) med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i Portioner paa mindst 5 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 9. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 167), stadf. 4. Okt. 1883.

6. **Lars Christensens og Hustru Ane Marie Mortensens Legat for Trængende udenfor Fattigvæsenet i Henne Sogn,** stiftet 1884 af Lars Christensen i Stavsø (f. 20. April 1819 † 20. Febr. 1892) og Hustru Ane Marie Mortensen med 500 Kr., hvis Renter sidst paa Aaret uddeles i 4 Portioner paa mindst 5 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. April 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 71), stadf. 13. Juni 1885.

Hjarup Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Hjortlund og Kalvslund Sogne.

1. **Thuns Legat,** stiftet af Sognepræst til Hjortlund og Kalvslund Peder Thun (f. 25. Dec. 1708 † som Sognepræst til Østerlindet 16. Aug. 1783) med 40 Rdl., nu 80 Kr., hvis Renter tilfalde Kalvslund Kommunes Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

2. **Søren Nissens Legat,** stiftet uvist naar med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter tilfalde Kalvslund Kommune.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

3. **Lene Marie Knudsens Legat,** stiftet ved Testamente af 14. April 1875 af Lene Marie Knudsen i Hjortlund (f. 1798 † 30. April 1875) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende i Hjortlund Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 15. Dec. 1875 (Min.-Tid. 1880 A, S. 93), stadf. 28. Juli 1880.

4. **Kristen Iversens og Hustrus Legat,** stiftet 1887 af Aftægtsmand af Hedegaard Kristen Iversen (f. 15. Juni 1801 † 21. Aug. 1887) med 250 Kr., hvis Renter uddeles til 1 eller 2 Fattige i Hjortlund Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 28. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 106), stadf. 22. Mai 1888.

5. **Balslevs Legat til Hjortlund og Kalslund Sogne,** stiftet 1889 af Sognepræst til Strø Martin Julius Balslev (f. 22. Okt. 1817) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Hjælp til at anbringe fattige Børn paa Børnehjem.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformændene. Fundats af 20. Marts 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 304), stadf. 14. Sept. 1889.

6. **Legat for Trængende i Sognene Hjarup osv.** se Ribe Amt 2.

Ho og Oxby Sogne.

1. **Japsens Legat,** stiftet 1741 af Jens Nielsen Japsen med 40 Rdl., hvis Renter tillagdes Fattige i Ho Sogn.

Legatet, der skulde staa i Præstegaarden, er forsvundet. Forlig af 20. Jan. 1741 (Hofman IV, S. 600).

2. **Jens Sørensen Møllers Legat,** stiftet 1790 af Jens Sørensen Møller i Ho og Hustru Maren Jensdatter Bachensen med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Ho Sogns Fattige i Portioner paa 66 Ø.—1 Kr. 33 Ø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og en Mand af Legatstifternes Slægt. Testamente af 16. April 1790, konfirm. 11. Juni 1790.

3. **Junkers Legat,** stiftet 1802 af Hans Nielsen Junker i Ho og Hustru Kirsten Larsdatter med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Bedste for Ho Skole, især til Salmebøger.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 29. Marts 1802, konfirm. 13. Dec. 1802.

4. **Jørgen Hansens Legater,** stiftede 1805 af Ungkarl Jørgen Hansen i Ho († 1805) med 100 Rdl., udbetalt 1828 af hans Arvinger med 100 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Ho Sogn udenfor Fattigvæsenet, og ? Rdl., nu 220 Kr., hvis Renter tjene til at fremme fattige Børns Undervisning i Ho Sogn; begge Legaterne tilkomme fortrinsvis Legatstifterens Slægt.

Legaterne skulde bestyres af Sognepræsten, men bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Forlig af 16. Dec. 1828.

5. **Præsten Spandets Legat,** stiftet 1810 af Sognepræst til Ho og Oxby Niels Spandet (f. 21. Aug. 1749 † 10. Marts 1810) med hele hans efterladte Formue, udlagt med 612 Rdl. 11 Sk. D. C., nu 1,224 Kr. 22 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 11. Marts 1810, konfirm. 28. Febr. 1812.

6. **Clemen Tanes Legat,** stiftet 1829 af Christen Nielsen Tane, Jens Nielsen Tane, Hans Christian Lauridsen, Niels Sørensen Gade og Hans Johnsen til Minde om deres 1821 forliste Broder og Svoger, Skibskaptain Clemen Nielsen Tane med 40 Rbd., nu 80 Kr., hvis Renter tjene til Vedligeholdelse af et Model-Skib i Oxby Kirke.

Legatet, der under Kirkeministeriets Tilsyn staaer i Stiftsmidlerne, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 30. Dec. 1829.

7. **Søren Nielsen Rasks Legat,** stiftet 1846 af Søren Nielsen Rask i Ho (f. 1783 † 27. Aug. 1848) og Hustru Maren Hansdatter med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til ikke over 4 Trængende i Ho Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt, saaledes at Legatnyderne skulle vedligeholde Legatstifternes Gravsted paa Ho Kirkegaard.

Legatets Bestyrelse er tillagt Sognepræsten og en Mand af Legatstifternes Slægt, men det bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 30. Okt. 1846.

8. **Aftægtsmand Hans Hansens og Hustru Ane Kirstine Nielsdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Aug. 1866 af Hans Hansen Bekker i Vesterballe (f. 1807 † 14. Sept. 1866) og Ane Kirstine Nielsdatter (f. 1792 † 17. Jan. 1875) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Ho Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Sept. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 21), stadf. 3. Febr. 1877.

9. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Hodde og Tistrup Sogne.

1. **Mads Hansens Legat til Fordel for værdige Trængende i Thistrup Sogn,** stiftet ved Gavebrev af 31. Marts 1885 af fhv. Gaardeier i Tistrup Mads Hansen (f. 30. Aug. 1827 † 27. Mai 1885) med 750 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i ikke over 3 Portioner til Trængende i Tistrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Juni 1886 (Min.-Tid. 1886 A. S. 184), stadf. 17. Dec. 1886.

2. **Gaardeier af Hesselbo Johannes Madsens Legat til Fordel for værdige Fattige, som have fast Bopæl i Thistrup Sogn, og som ikke nyde offenlig Fattigunderstøttelse,** stiftet ved Testamente af 18. Juli 1890 af Johannes Madsen (f. 18. Febr. 1855 † 20. Aug. 1890) med 1,000 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i ikke over 4 Portioner, fortrinsvis til Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Marts 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 308). stadf. 1. Okt. 1892.

3. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Janderup og Billum Sogne.

1. **Præsten Borrebyes Legat,** stiftet 1741 af Sognepræst til Gudum og Fabjerg Poul Borrebye (f. 9. Sept. 1691 † 17. Mai 1748) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Janderup.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skolefundats af 3. Juni 1741 (Hofman IV, S. 599).

2. **Rygaards Legatum,** stiftet 1797 af Maren Agerholm Jessen til Store Hebo (f. 25. Nov. 1755 † 5. Okt. 1834), Enke efter Mads Rygaard, i hendes andet Ægteskab med Børge Quist († 1825) med 1° 1,800 Rdl., nu 3,600 Kr., hvis Renter tilfalde Organisten ved Janderup Kirke, 2° 1,000 Rdl., nu 3,770 Kr. 17 Ø., hvis Renter hvert Aars 24. Juni uddeles til 8 Trængende i Janderup Sogn og til Degne- og Organistenker.

Legat 1° staaer under Kirkeministeriets Overtilsyn i Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten og Kirkeværgerne. Legat 2° bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Kirkeværgerne. Fundats af 21. Marts 1797 (Rskr. 1797, S. 160), konfirm. 7. Juli 1797.

3. **Peter Vandborgs Legat,** stiftet 1820 af Peter Vandborg i Janderup (f. 1784 † 28. April 1822) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter 4/5 uddeles til Hjælp til de fattigste Børns Undervisning i Janderup Skole, mod at de Børn, som nyde godt deraf, 2 Gange om Aaret skulle rense Legatstifterens Grav for Græs under Opsigt af Kirkesangeren, som derfor nyder 1/5 af Renten.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 16. April 1820 (Rskr. 1822, S. 150; Coll.-Tid. 1822, S. 302), konfirm. 24. Mai 1822.

4. **Kirsten Marie Jensdatters Legat,** stiftet ved testamentarisk Disposition af 22. April 1850 af Kirstine Marie Jensdatter af Janderup (f. 1805 † 11. Okt. 1857) med 109 Rdl. 21 Sk., nu 218 Kr. 43 Ø., hvis Renter uddeles til trængende Familier i Janderup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 30. Okt. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 46), stadf. 3. April 1876.

5. **Jens Nicolay Hansens og Hustru Mariane Jessens Legat til Fordel for Fattige i Jandrup Sogn,** stiftet 1886 af Jens Nicolay Hansen i Hylderslev (f. 1811 † 2. Juni 1895), Enkemand efter Mariane Jessen (f. 1799 † 28. Okt. 1880), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 8 lige store Portioner til Fattige i Janderup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Marts 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 111), stadf. 30. Juli 1886.

6. **Afdøde Ungkarl af Øllufvad Anders Nielsens Legat til Fordel for trængende, gamle Mennesker i Jandrup-Billum Kommune,** stiftet ved Testamente af 8. Jan. 1892 af Anders Nielsen (f. 14. Marts 1824 † 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 374), stadf. 24. Dec. 1892.

7. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

Jerne og Skads Sogne.

1. **Jerne Præsteenkesæde,** oprettet 1789 af Sognepræst til Jerne og Skads Johannes Tobias Bøtcher (f. c. 1719, begr. 17. Febr. 1792) og Hustru Anna Lethe Bruun (f. c. 1725 † 31. Mai 1806) med et Hus med Jord, som 1854 solgtes for 421 Rdl. 80 Sk., nu 2,180 Kr. 75 Ø., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, af flere den, der først blev Enke, ellers Sognepræsten.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Gavebrev af 7. April 1789 (Rskr. 1789, S. 134), konfirm. 12. Juni 1789. Min.-Skr. 1. Nov. 1866 (utrykt).

2. **Niels H. Vestergaards og Hustrus Legat,** stiftet uvist naar, stort 82 Kr. 85 Ø., hvis Renter tilfalde Sognenes Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

3. **Niels N. Veldbæks Legat,** stiftet uvist naar, stort 136 Kr. 85 Ø., hvis Renter tilfalde Sognenes Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

4. **Søren Spangsbergs Legat,** stiftet 1800 af Søren Christensen Spangsberg og Hustru Mette Sørensdatter med 20 Rdl., nu 81 Kr. 50 Ø., hvis Renter anvendes til gode Bøger til Skolerne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 25. Sept. 1800.

5. **Niels Lambertsens og Hustrus Legat,** stiftet 1825 af Niels Lambertsen i Jerne og Hustru Karen Villadsdatter med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde Jerne Sogns Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Juni 1825, konfirm. 2. Sept. 1825.

6. **Hans Sørensen Brixbøls Legat,** stiftet 1858 med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 26. Juni 1858.

7. **Ungkarl Niels Nielsens Legat,** stiftet 1871 af Niels Nielsen i Andrup med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Sept. 1871 (Min.-Tid. 1874 A, S. 95), stadf. 27. April 1874.

8. **Ole Olsens og Hustrus Legat,** stiftet 1879 af Ole Olsens Enke Kjerstine Lauridsdatter i Jerne med 200 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af $\frac{\text{8. Nov. 1879}}{\text{31. Aug. 1880}}$ (Min.-Tid. 1880 A, S. 138), stadf. 26. Okt. 1880.

9. **Lavst Kristensens og Hustrus Legat,** stiftet 10. Aug. 1889 af Sidstnævnte med 200 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Fattige i Skads Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 82), stadf. 22. April 1890.

Jernved Sogn.

1. **Thomas Lauritzens, Maren B. Svitzers, Christen Jakobsens og Kirsten Knudsdatters Legater,** stiftede af Thomas Lauritzen med 200 Rdl., 1775 af Christian Jacobsen i Plovstrup med 50 Rdl., af Maren B. Svitzer ved Testamente af 6. Aug. 1791 med 50 Rdl., af Kirsten Knudsdatter ved Testamente af 28. Jan. 1812 med 50 Rdl., tilsammen nu 690 Kr. 20 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Juni 1775 (Hofman XI, S. 620), konfirm. 28. Juli 1776. Fundats af 26. Aug. 1878, stadf. 27. Mai 1879.

2. **Berthel Mogensens Legat,** stiftet 1838 af Husmand i Jernved Berthel Mogensen og Hustru Margrethe Andersdatter med 40 Rdl., nu 109 Kr. 8 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 8. Juni 1838, konfirm. 17. Aug. 1863. Ny Fundats, stadf. 1. Febr. 1879.

3. **Mads Jessens Legat til Fordel for Fattige i Jernvedlund By,** stiftet ved Testamente af 25. April 1881 af Gaardmand i Jernvedlund Mads Jessen (f. 21. Juli 1824 † 3. Juni 1881) med 500 Kr., hvis Renter udbetales til Julen i 4 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 26. Jan. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 23), stadf. 28. Jan. 1884.

Kvong Sogn.

(Annexet Lyne ligger i Ringkjøbing Amt.)

Ingen Legater eller Stiftelser.

Leirskov og Jordrup Sogne.

1. **Jens Scheldes Legat,** stiftet 1782 af Jens Andersen Schelde i Ferup (f. 1715) med 100 Rdl. Cour., nu 33 Kr. 2 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Leirskov Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Juli 1782.

2. **Jens Schelde Lauridsens Legat,** stiftet af Jens Schelde Lauridsen af Ferup (f. 1803 † 24. Febr. 1870) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tildeles 1—2 Trængende i Leirskov Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (G. R. 1869, S. 83), konfirm. 18. Okt. 1869.

Lindknud Sogn.

1. **Juhl Jacobsens Legat,** stiftet af Juhl Jacobsen af Hulvad med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats. Legatet indkom 1798.

2. **Ebbe Nielsen Kielbergs Legat** se Brørup Sogn.

Lunde og Outrup Sogne.

1. **Hornstrups Legat,** stiftet 1759 af Cathrine Simonsen, Enke efter Løitnant Peder Jørgensen Hornstrup, med alt hendes Efterladenskab, udlagt med 209 Rdl., nu 418 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Outrup Sogn og anvendes til

Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Grave paa Outrup Kirkegaard; 1/8 af Renten tilfalder Sognepræsten.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 25. Nov. 1759 (Hofman XI. S. 616), konfirm. 14. Dec. 1764.

2. **Rosenvinges Legat,** stiftet af Oberstløitnant Hans Vilhelm Rosenvinge til Ballesgaard (f. 28. Marts 1716 † 26. Marts 1776) med 200 Rdl., nu 412 Kr., hvis Renter tillagdes 2—4 Fattige af Lunde Sogn paa Frøstrupgaards Gods, men nu indgaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Juni 1777 (Hofman XI. S. 630).

3. **Det Wester'ske Legat,** stiftet 1810 af Henriche Cathrine Sahl (f. 28. Marts 1728 † 28. Jan. 1814), Enke efter Sognedegn Christian Benedikt Wester, med 25 Rdl., nu 50 Kr., af hvis Renter 1 Kr. 33 Ø. anvendes til et Gravsteds Vedligeholdelse, Resten gaaer til Kommunens Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Fattiggaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

4. **Ane Andersdatters Legat,** stiftet 6. Dec. 1820 af Ane Andersdatter i Torbøl (f. 1752 † 19. Febr. 1839) med 61 Rdl., nu 122 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunens Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Fattiggaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats.

5. **Casper Hansens og Hustrus Legat,** stiftet 1854 af Aftægtsmand af Løftgaard Casper Hansen (f. 1786 † 12. Juli 1855) og Hustru Ane Nielsdatter (f. 1777 † 18. Nov. 1854) med 160 Rdl., nu 320 Kr., hvis Renter tilfalder Fattigkassen, mod at Legatstifternes Grave paa Outrup Kirkegaard vedligeholdes.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 21. Mai 1854 (Rskr. 1854. S. 309), konfirm. 14. Aug. 1854.

6. **Peder Jensens og Hustrus Legat,** stiftet 4. Febr. 1892 af Aftægtsmand i Nørre Tarp Peder Jensen (f. 20. Jan. 1815) med 200 Kr., af hvis Renter 2 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustru Jessine Lauridsdatters (f. 1819 † 23. Juli 1890) Gravsted paa Lunde Kirkegaard, Resten uddeles til Trængende i Lunde Sogn.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

Malt og Folding Sogne.

1. **Professor, Dr. theol. H. N. Clausens Legat til danske Bøgers Udbredelse i Hertugdømmet Slesvig,** stiftet 1853 af Professor ved Kjøbenhavns Universitet, Dr. theol. Henrik Nicolai Clausen (f. 22. April 1793 † 28. Marts 1877)

med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter udbetales til Forstanderen for Høiskolen i Askov.

Legatet bestyres af Biskoppen i Ribe. Gavebrev af 31. Dec. 1853 (Rskr. 1855, S. 128; G. R. 1855, S. 274; Dep-Tid. 1855, S. 607), konfirm. 10. April 1855. Min.-Skr. 8. Marts 1866 (G. R.).

2. **Morten Jørgensens Legat,** stiftet 1882 af Gaardmand i Fløistrup, Vindelev Sogn, Morten Jørgensen (f. 1808 † 12. Juli 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til en Friplads for en Pige paa Sommerskolen i Askov.

Legatet bestyres af Forstanderen for Askov Høiskole. Gavebrev af 19. Juni 1882 (Høiskolebladet 1884 II, Sp. 502).

3. **Frøknerne Goldts Legat for Fattige i Malt og Folding Sogne,** stiftet af Caroline Goldt (f. 23. Febr. 1806 † 4. April 1884) og Sofie Goldt (f. 3. Okt. 1810 † 25. Aug. 1884) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 20 lige store Portioner til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 270), stadf. 11. Juli 1893.

4. **Rasmus Fengers Legat,** stiftet 1891 af Fabriksbestyrer i Bolbro Rasmus Fenger (f. 25. Marts 1835) med 2,800 Kr., hvis Renter anvendes til Udvidelse af Askov Høiskoles Eiendom, Afbetaling af Gjæld eller paa anden Maade til Støtte for Skolen.

Legatet bestyres af Høiskolens 3 ældste Lærere. Gavebrev af 5. Juli 1891.

5. **Sognepræst Hans Sveistrups Jubilæumslegat** se Veien og Læborg Sogne.

Mandø Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Nørre Nebel og Lydum Sogne.

1. **Præsten Stampes Legat,** stiftet 1865 af Sognepræst til Nørre Nebel og Lydum Jacob Stampe (f. 2. Okt. 1800 † 15. Aug. 1870) og Hustru Charlotte Nicoline Grundahl (f. 15. Aug. 1806 † 15. Dec. 1889) med 900 Rdl., nu 1,800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende, og 240 Rdl., nu 480 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted paa Nørre Nebel Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 25. Jan. 1865.

2. **Christen Vads og Hustrus Legat for værdige Trængende i Nørre Nebel Kommune m. v.,** stiftet 1890 af Christen Vad til Sædding Vadgaard (f. 30. Juni 1819 † 15. Mai 1894) og Hustru Jensine Mortensen (f. 28. Marts 1825) med 20,000 Kr., nu 27,150 Kr., af hvis Renter til 1900 uddeles 200 Kr. og i hvert

følgende Tiaar 200 Kr. mere til Trængende udenfor Fattigvæsenet, medens Resten oplægges til 22. Nov. 1989, da der skal afstaaes 2,000 Kr. til Henne og Lønne Kommune, 2,000 Kr. til Lunde og Outrup Kommune, 750 Kr. til Kvong Sogn, 750 Kr. til Lyhne Sogn, 1,500 Kr. til Sønder og Nørre Bork Kommune, 1,500 Kr. til Hemmet og Sønder Vium Kommune, 1,500 Kr. til Lønborg Sogn og 1,000 Kr. til Holmslandsklit, Bjerggaard med Klegod til Sogneraadenes Bestyrelse og Renteuddeling til Trængende udenfor Fattigvæsenet. Har Legatet naaet 250,000 Kr., anvendes Renten med 1/2 til Trængende, 1/2 til andre velgjørende Øiemed.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Marts 1890 (Min.-Tid. 1893 A, S. 36), stadf. 13. Jan. 1893.

Nordby Sogn.

1. **Skibskaptain Andersens Legat,** stiftet før 1804 med 65 Rdl., nu 130 Kr., hvis Renter tilflyde de Fattiges Kasse paa Fanø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

2. **Lauritz Mortensens Legat,** stiftet 1810 med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter tilflyde de Fattige Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

3. **Mette Lauridsdatters Legat,** stiftet 1812 af Mette Lauridsdatter (f. 1742 † 28. Jan. 1819), Enke efter Søren Hansen Winthersen i Nordby, 2. Gang g. m. Søren Lauridsen (Vognsbøll) i Nordby, med 1,000 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilflyde de Fattiges Kasse, men fortrinsvis uddeles til Legatstifterindens trængende Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 26. Dec. 1812.

4. **Mette Mortensdatters Legat,** stiftet 1815 af Mette Mortensdatter af Odden (f. 24. Sept. 1794 † 23. Jan. 1816) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Indkjøb af Salmebøger til Skolerne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Skolekommissionen. Testamente af Dec. 1815.

5. **Ib Andersens Legat,** stiftet 1831 af Kjøbmand i Horsens Ib Andersen med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 6 trængende og gamle Skippere eller andre Søfolk.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Birkedommeren og Sognepræsten. Testamente af 8. Febr. 1831, konfirm. 22. Marts 1831. Se Canc.-Skr. 24. Sept. 1831 (hvor Legatstifteren feilagtig kaldes H. Andersen).

6. **Skibskaptain Jørgen Andersens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Mai 1846, konfirm. 13. Jan. 1848, af Skibskaptain i Nordby Jørgen Andersen (f. 28. Okt. 1818 † 8. Aug. 1846), Enkemand efter Mette Engers (f. 5. Marts

1818 † 13. Juni 1843), med 5,675 Rdl. 78 Sk., nu 12,787 Kr. 46 Ø., af hvis Renter ⅕ oplægges til 25,000 Kr., Resten anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustrus Gravsteder og til Hjælp paa forskjellig Viis til unge Mennesker i Nordby, fortrinsvis til Legatstifterens og hans Hustrus Slægt til Søskendes Afkom i 4. Led.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten, 2 Skibsførere, deraf 1 af Legatstifterens Slægt, og 2 Mænd i Nordby. Fundats af 26. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 51), stadf. 24. Febr. 1887.

7. **Skibskaptain Niels Matthias Iversens Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Okt. 1848 af Skibskaptain af Hamborg Niels Matthias Iversen (f. c. 1778 i Oxby † c. 1848 i Hamborg) med 533 Rdl. 32 Sk., nu 1,066 Kr. 66 Ø., hvis Renter hvert Aars 1. Okt. uddeles i 5 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Dec. 1853 (Kskr. 1854, S. 36), konfirm. 24. Jan. 1854.

8. **Graadybs Tønde- og Kabelvæsens Legat,** stiftet ved Stiftamtets Skrivelse af 3. Febr. 1849 med 800 Rdl., nu 1,718 Kr., hvis Renter tillægges 2—3 agtværdige og trængende Skippere udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Birkedommeren og 2 hvert Aar udvalgte Skippere. Kgl. Resol. 11. Sept. 1847 (utrykt). Fundats af 21. Jan. 1850, approb. af Stiftamtet 12. Febr. 1850.

9. **Johanne Hansdatters Legat til Fordel for Fattige i Nordby Sogn paa Fanø,** stiftet ved Testamente af 31. Okt. 1853 af Johanne Hansdatter af Odden (f. 31. Marts 1794 † 4. April 1857), nu 1,618 Kr., hvis Renter uddeles hver Jul i Portioner paa 4 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Sept. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 288), stadf. 24. Okt. 1894.

10. **A. K. Schmidts Legat,** stiftet af Seilmager i Altona Andreas Kaarsberg Schmidt (f. c. 1799 † c. 1865) med 1,200 Rdl., nu 3,872 Kr. 24 Ø., af hvis Renter ¾ uddeles til 3 trængende, i Nordby bosiddende Enker efter Skippere paa Fanø med ¼ til hver, ¼ oplægges til 4,000 Kr., hvorefter der uddeles 4 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Mænd i Nordby. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 4. April 1866, konfirm. 21. Sept. 1866.

11. **H. H. Nielsens og Hustrus Legat,** stiftet af Hans Hansen Nielsen (f. 23. Aug. 1780 † 27. Dec. 1872) og Hustru Karen Jensdatter (f. 1800 † 4. Mai 1861) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 27. Dec. uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, særlig blandt Sømandsstanden, fortrinsvis af H. H. Nielsens og Hustrus Børn, Børnebørn og Børnebørnsbørn samt deres Broder- og Søsterbørn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og en Mand af Slægten. Fundats af 22. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 212), stadf. 14. Dec. 1882.

12. **Fanø Industriforenings Legat,** stiftet 1876 med et Lotterioverskud paa 100 Kr., hvis Renter Juleaften uddeles til trængende Haandværkerenker, gamle

Haandværkere eller forældreløse Haandværkerbørn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Foreningsmedlemmer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 18. Aug. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 14), stadf. 23. Jan. 1877.

13. **N. L. Engers' Legat,** stiftet 1880 af fhv. Skibsfører i Altona Niels Lauridsen Engers (f. 6. Jan. 1814 † 25. April 1891) med 30,000 Kr., nu 31,572 Kr. 37 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 80 Kr. til navngivne Personer, saafremt de ere trængende og udenfor Fattigvæsenet, af Resten oplægges 1/2 til 60,000 Kr., og 1/2 tilfalder med 1/2, høist 300 Kr., de Fattiges Kasse, 1/2 uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 Mænd af Nordby. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 3. Okt. 1880 (Min.Tid. 1881 A, S. 41), stadf. 18. Marts 1881.

14. **Skibskaptain C. P. Clausens og Hustrus Legat,** stiftet 1884 af Claus Peter Clausen i Hamborg (f. 29. Nov. 1808 † 6. Dec. 1888) og Hustru Karen Engers (f. 9. Sept. 1810) med 1,000 Kr., nu 1,171 Kr. 92 Ø., af hvis Renter 3/4 hvert Aars 9. Jan. uddeles til trængende Enker og faderløse Børn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt, 1/4 oplægges til 1,500 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Mænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 30. Aug. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 33), stadf. 19. Marts 1885.

15. **Jens Søren Pedersens og Hustru Johanne Pedersdatters Legat,** stiftet 1885 af Niels Mathiesen Pedersen i Brooklyn (f. 8. Jan. 1826) til Minde om hans Svoger Jens Søren Pedersen (f. 26. Dec. 1819 † 11. Juli 1870 paa Søen) og dennes Hustru Johanne Pedersdatter (f. 6. Jan. 1820 † 21. April 1883) med 800 Kr., hvis Renter, der ere oplagte til 1,000 Kr., anvendes til Vedligeholdelse af hans nævnte Søsters og hendes Mands Gravsted og hvert Aars 6. Jan. uddeles til trængende Enker eller faderløse Børn, fortrinsvis af Legatstifterens og hans nævnte Svogers Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Mænd i Nordby. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 1. Juni 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 1), stadf. 2. Jan. 1886.

16. **Skibskaptain M. M. Andersens og Hustrus Legat,** stiftet 1887 af Matthias Matthiasen Andersen (f. 21. April 1813 † 11. Juli 1896), Enkemand 1° efter Mette Dorthea Jørgiane Jørgensdatter (f. 28. April 1814 † 12. Febr. 1840), 2° efter Anna Mortensdatter (f. 1. Dec. 1821 † 24. Jan. 1865) med 1,000 Kr., nu 1,116 Kr. 63 Ø., af hvis Renter de 3/4 hver 10. Jan. uddeles i Portioner af ikke under 5 Kr. til trængende Enker eller faderløse Børn i Nordby Sogn, fortrinsvis til Legatstifterens og hans Hustrus Slægtninge indtil 4. Led og deres Søskendes Børn og Børnebørn, 1/4 oplægges til 1,500 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet blandt Legatstifterens Hustruers Slægt valgte Mænd i Nordby. Fundats af 22. April 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 128), stadf. 26. Mai 1888.

17. **Nordby,** stiftet 1887 af en Anonym med 100 Kr., hvis Renter uddeles til en Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Juni 1887 (Min.-Tid. 1887 A. S. 221), stadf. 28. Nov. 1887.

18. **Nordbys tekniske Skoles Præmiefond,** stiftet 1890 af en Anonym med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Mai.

Legatet bestyres under Amtsraadets og Sogneraadets Tilsyn af Skolebestyrelsen. Fundats af 24. Juni 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 345), stadf. 6. Nov. 1891.

19. **Pigen Johanne Nielsens Legat til Fordel for værdige og trængende, navnlig forældreløse Konfirmander i Nordby Sogn paa Fanø,** stiftet 1890 af Johanne Nielsen (f. 22. Jan. 1873 † 14. Juni 1890) med 500 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Medlemmer af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 30. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 376), stadf. 21. Dec. 1891.

Obbekjær Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Seem Sogn.

1. **Peder Sørensens Legat,** stiftet 1750 af Ungkarl Peder Sørensen i Høm med 50 Sldr., hvis Renter tillagdes de Fattige.
Legatet er forsvundet efter 1810 (Hofman IX, S. 14).

2. **Jørgen Michelsens Legat,** stiftet 1766 af Jørgen Michelsen i Skallebæk Mølle og Hustru Anne Cathrine Pedersdatter med 33 Rdl. 2 Mk., 1768 af ham forøget med 33 Rdl. 2 Mk., hvis Renter tillagdes de Fattige.
Legatet, der er forsvundet efter 1810, skulde bestyres af Sognepræsten. Fundats af 31. Aug. 1766 (Hofman XI, S. 613). Fundats af 21. Febr. 1768 (Hofman XI, S. 614).

3. **Anne Kirstine Lorentzens Legat,** stiftet 1887 af Aftægtsmand i Faurholt Jens Eskildsen Wind (f. 24. Febr. 1813) med 1,800 Kr., nu 1,825 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende, særlig til saadanne, der have udvist Troskab i Tjenesteforhold, til Vedligeholdelse af Anne Kirstine Lorenzens Gravsted i 50 Aar. Hvert andet Aar kan en Del af Renten anvendes til et for Sognets Beboere almennyttigt Foretagende.

Bestyrelsen bestaaer af Sognepræsten og 2 Mænd under Amtsraadets Tilsyn. Fundats af 30. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 47). stadf. 1. Marts 1888.

4. **Legat for Trængende i Sognene Hjarup-Vamdrup osv.** se Ribe Amt 2.

Seest Sogn.

1. **Wissings Legat,** stiftet 1842 af Kjøbmand i Kolding Jens Peter Wissing (f. 3. Marts 1788 † 15. Dec. 1867) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Kirkens Forskjønnelse.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Ingen Fundats.

2. **Jørgensens Legat,** stiftet 1852 af Møller Jørgen Jørgensen (f. 31. Marts 1817 † 12. Jan. 1890) med 50 Rbd., nu 100 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Mai uddeles til værdige og gudfrygtige Trængende med 2—4 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 3. Juli 1852 (Kskr. 1852, S. 309; G. R. 1852, S. 179), konfirm. 24. Aug. 1852.

3. **Det Hansen'ske Legat til Fordel for værdige Trængende i Seest Sogn,** stiftet ved Testamente af 24. Nov. 1877 af fhv. Gaardeier i Seest, Partikulier i Kolding Lauge Hansen (f. 5. Nov. 1797 † 17. April 1885) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familiegravsted paa Seest Kirkegaard, og Resten uddeles til Julen til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 9. Nov. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 108), stadf. 20. Juli 1886.

4. **Partikulier Jens Nielsens og Hustru Grethe født Harthes Legat for værdige og trængende Familier eller enlige Personer i Seest Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1886 af Grethe Pedersdatter Harthe (f. 12. Juli 1826), Enke efter Jens Pedersen Nielsen (f. 22. Aug. 1825 † 7. Aug. 1884), med 2,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles til Julen i Portioner paa ikke under 4 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 71), stadf. 29. April 1886.

5. **Legat for Trængende i Sognene Hjarup-Vamdrup osv.** se Ribe Amt 2.

Skanderup Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Sneum og Tjæreborg Sogne.

1. **Wenzel Rothkirchs Legat,** stiftet af Wenzel Rothkirch til Krogsgaard (f. 24. Juni 1597 † 5. Marts 1655) med 2 Rdl. 4 Mk., nu 5 Kr. 33 Ø. om Aaret af Krogsgaard til Kirkesangeren i Tjæreborg.

Ingen Fundats.

2. **Præsten Galthens Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Juni 1727 (konfirm. 10. Aug. 1736) af Sognepræst til Sneum og Tjæreborg Venzel Galthen (f. 8. Sept. 1683 † 10. Juli 1736) og Hustru Vibekke Pedersdatter Terpager (døbt 20. Okt. 1685) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 25. Okt. uddeles til syge og trængende eller fader- og moderløse Børn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 22. Okt. 1750 (Hofman IV, S. 589), konfirm. 27. Nov. 1750.

3. **Sidelmanns Legat,** stiftet 1799 af Sognepræst til Sneum og Tjæreborg Lauge Sidelmann (f. 19. Mai 1741 † 23. Dec. 1812) med 350 Rdl. ved Salg af Jord fra Allerup Præstegaard, nu 175 Kr., hvis Renter tilfalde Skoleholderne i Sneum og Tjæreborg til lige Deling.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Kgl. Resol. 19. Dec. 1798 (utrykt). Rskr. 20. Marts 1799.

4. **Morten Nielsens og Hustru Karen Nielsens Legat, Krogsgaard Mark, til Fordel dels for fattige Trængende og dels til fattige Konfirmander i Tjæreborg Sogn,** stiftet ved Gavebrev af 13. Nov. 1851 af Morten Nielsen (f. 1803 † 12. Okt. 1855) med 300 Rdl., nu 600 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Juni 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 24), stadf. 28. Jan. 1884.

5. **Gaardmand Mads Mortensens Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Jan. 1867 af Mads Mortensen (f. 1805 † 2. Febr. 1867) med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter $^{1}/_{3}$ uddeles til Trængende i Sneum Sogn udenfor Fattigvæsenet, $^{1}/_{3}$ anvendes til Indkjøb af Bøger til fattige Børn i Opsneum Skole, $^{1}/_{3}$ tilfalder Sneum Kirkes Eiere til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustrus Gravsteder paa Sneum Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadets Formand. Fundats af 4. Nov. 1868, stadf. 31. Dec. 1868.

6. **Therkild Lauridsens og Soster Ane Margrethe Lauridsens Legat,** stiftet 1882 af Ane Margrethe Lauridsen (f. 18. Dec. 1821) med 800 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. i 4 Portioner paa 8 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden, Sogneraadsformanden og Formanden i Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 14. Juni 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 27), stadf. 6. Febr. 1883.

7. **Kristen Kristensens og Ane Sørensens Legat,** stiftet af Gaardeier i Allerup Kristen Kristensen (f. 1813 † 24. Mai 1888) og Hustru Ane Sørensen (f. 1829 † 24. Okt. 1887) med 800 Kr., af hvis Renter $^{1}/_{4}$ tilfalder Sneum Kirke for Legatstifterens Gravsted, $^{1}/_{4}$ anvendes til Gravstedets Vedligeholdelse, $^{1}/_{4}$ tilfalder Kirkesangeren i Sneum for Gravstedets Renholdelse, $^{1}/_{4}$ anvendes til Bøger til Flidsbelønninger for Børn i Allerup Skole.

Legatet bestyres af Kirkeværgerne og Kirkesangeren.

Sønderho Sogn.

1. **Thomas Sønnichsens Legat,** stiftet 1780 af Thomas Sønnichsen (f. 4. Okt. 1717 † 4. Febr. 1780) med 100 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter 1/3 tilfalder Fattigvæsenet, 1/3 Skolevæsenet, 1/3 de Fattiges Kasse; 1/3 af Legatet var indbetalt til den ny Kirkes Opførelse i Sønderho.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 4. Dec. 1780.

2. **Peder Thomsens Legat,** stiftet 1808 af Peder Thomsen (f. 28. Okt. 1744 † 5. April 1816) med 1° 200 Rdl., nu 340 Kr., af hvis Renter 1/2 tilfalder Fattigvæsenet, 1/2 Skolevæsenet, 2° 10,000 Rdl., nu 7,000 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigkassen, naar 4 Børnebørn og disses Descendenter ere uddøde.

Legatet 1°, der staaer i Sønderho Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 22. Marts 1808, konfirm. 1. Juli 1808.

3. **Peder Knudsens Legat,** stiftet 1820 af Peder Knudsen (f. 1740 † 29. Juli 1830) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Dec. 1820.

4. **Peder Nielsen Gammelbys Legat,** stiftet 1833 af Peder Nielsen Gammelby (f. 1758 † 27. Juli 1846) med 160 Rdl., nu 320 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Sømænd, som ved Forlis have mistet Klæder og Eiendom.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 8. Mai 1833.

5. **Hans Hansen Frederiksens og Hustru Anne Jensdatters Legat til Sønderho Sogns Skole- og Fattigvæsen,** stiftet 1836 af Hans Hansen Frederiksen i Sønderho (f. 1759 † 26. Nov. 1840) og Anne Jensdatter med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter deles mellem Skole- og Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Jan. 1836.

Thorstrup og Horne Sogne.

1. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat,** stiftet 1790 af Etatsraad Andreas Charles Teilmann til Stamhuset Nørholm (f. 1723 † 27. Juli 1790) med 300 Rdl., nu 600 Kr. aarlig af Nørholm til Pleie og Uddannelse i godt Bondearbeide indtil Konfirmationsalderen af fattige Børn, som opholde sig paa Nørholms tidligere Gods i Thorstrup, Horne, Tistrup, Hodde, Ansager, Øsse, Næsbjerg, Faaborg, Starup, Grimstrup, Vester Nebel, Janderup og Oxby Sogne samt Varde Landsogn, og hvis Forældre have eller have havt Hus eller Gaard i Fæste af Godset, eller som ere Afkom af saadanne.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Besidderen af Nørholm. Erektionspatent af 2. Febr. 1790.

2. **Claus Pedersens og Else Marie Pedersens Legat for værdige Trængende i Horne Sogn,** stiftet ved Testamente af 15. Sept. 1882 af Else Marie

Pedersdatter i Malle (f. 1813 † 18. Dec. 1882), Søster til Claus Pedersen i Malle (f. 1804 † 22. Aug. 1882) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Sept. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 8), stadf. 4. Jan. 1884.

3. **Peder Lauridsens Legat for værdige Trængende i Horne Sogn,** stiftet ved Testamente af 19. Dec. 1885 af Aftægtsmand i Stundsig Peder Lauridsen (f. 10. Sept. 1823 † 22. Juni 1886) med 500 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 88), stadf. 3. Mai 1887.

4. **Christian Peder Nielsens Legat for værdige Trængende i Thorstrup-Horne Kommune,** stiftet af Christian Peder Nielsen i Rotbøl (f. 1803 † 26. Marts 1888) med 250 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. Termin.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 258), stadf. 10. Nov. 1888.

5. **Peder Larsens Legat for værdige Trængende i Thorstrup-Horne Kommune,** stiftet ved Gavebrev af 11. Mai 1890 af Peder Larsen af Yderik (f. 5. Juli 1818 † 4. Aug. 1890) med 800 Kr., hvis Renter uddeles i en eller flere Portioner til Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 205), stadf. 26. Aug. 1890.

6. **Aftægtsmand John Jensen af Tange og Hustru Maren Villadsdatters Legat for trængende Konfirmander i Thorstrup Sogn,** stiftet af John Jensen (f. 1816 † 24. Sept. 1888) og Maren Villadsdatter (f. 1812 † 13. Jan. 1890) med 1,564 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til Konfirmander udenfor Fattigvæsenet med ½ til Drenge, ½ til Piger.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 24. Nov. 1890 (Min.-Tid. 1893 A, S. 123), stadf. 18. Marts 1893.

Vamdrup Sogn.

1. **Maren Nielsens Legat,** stiftet 1871 af Maren Nielsen (f. 1. Marts 1807 † 29. April 1885), Enke efter Knud Nielsen Hvolbøl, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til at stemme Kirkeorgelet.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 28. Nov. 1871.

2. **Maren Kroghs Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Dec. 1876 af Maren Krogh (f. 8. Mai 1809 † 15. Jan. 1891), Enke efter Gaardeier af Dyrgaard Peter Krogh, med 8,000 Kr., for hvis Renter der indkjøbes gode, religiøse Bøger for 50 Kr. til Uddeling i Sognet, særlig til Husmænd og Tyende, og Salmebøger for 25 Kr. til

Uddeling blandt Konfirmander, Resten anvendes til Læge og Medicin for trængende Syge udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 383; G. R. 1892, S. 510), stadf. 20. Okt. 1892.

3. **Paulins Legat,** stiftet af Kristian Jensen Paulin (f. 17. Dec. 1803 † 26. Juni 1884) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 13. Dec. 1884.

4. **Legat for Trængende i Sognene Hjarup osv.** se Ribe Amt 2.

Varde Landsogn.

Det Teilmann'ske Børnepleielegat se Thorstrup og Horne Sogne.

Vester Vedsted Sogn.

1. **Gaardeier Kristen Hansens og Hustru Marie Krusgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Sept. 1886 af Marie Krusgaard (f. 25. Okt. 1814 † 25. Okt. 1891), Enke efter Kristen Hansen i Vester Vedsted, med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 25. Okt. uddeles i 2 Portioner paa 20 Kr. og 4 Portioner paa 10 Kr. til trængende Enker og ugifte, fattige Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Sogneraadsformanden. Fundats af 7. Okt. 1893 (Min.-Tid. 1894 A. S. 49), stadf. 30. Jan. 1894.

2. **Legat til Trængende i Sognene Hjarup osv.** se Ribe Amt 2.

Øster Vedsted Sogn

(Ribe Domkirkes Landsogn).

Legat til Trængende i Sognene Hjarup osv. se Ribe Amt 2.

Veien og Læborg Sogne.

1. **Ebbe N. Kielbergs og Mads Salomonsens Legat,** stiftet 1794 af Mads Salomonsen med 400 Rdl., 1795 af Ebbe Nielsen Kielberg af Lintrup med 50 Rdl., ialt nu 80 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Læborg Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebreve af 4. Juni 1794 og 3. Aug. 1795.

2. **Madame Poders Legat,** stiftet 1835 af Magdalene Dorothea Fog (f. 1765 † 6. Febr. 1843), Enke efter Landinspektør C. Poder af Veien Mølle (f. 1764

† 27. Marts 1834), nu 468 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende under og udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

3. **Morten Nielsens Legat,** stiftet 1859 af Gaardmand af Gammelby Morten Nielsen (f. 1778 † 22. Mai 1859) med 35 Rdl., nu 70 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Læborg Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 21. Mai 1859.

4. **Jeppe Andersens og Hustru Ane Kirstine Andersens Legat til Trængende i Læborg Sogn,** stiftet ved Testamente af 1. Jan. 1882 af Ane Kirstine Madsdatter (f. 1814 † 28. Mai 1888), Enke efter Gaardmand i Drostrup Jeppe Andersen (f. 1800 † 13. Okt. 1874) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Julen i 8 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, som er indsat i Statskassen, bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 27. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A. S. 132), stadf. 14. Juli 1883.

5. **Malene Bloks Legat,** stiftet af Magdalene Sørensdatter (f. 1793 † 21. Jan. 1882), Enke efter Aftægtsmand i Gammelby Niels Andersen Blok († 10. Marts 1864), med 50 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Læborg Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af Jan. 1887. Min.-Skr. 26. Nov. 1888.

6. **Sognepræst Hans Sveistrups Jubilæumslegat,** stiftet 1891 af Sognepræst til Veien og Læborg Hans Kristian Janus Nikolai Baltasar Krarup Sveistrup (f. 20. Jan. 1815 † 31. Juli 1893) med 2,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død anvendes til Støtte for en Karl eller Pige fra Veien eller Læborg Sogn, som ønsker Uddannelse paa Askov Høiskole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og Høiskoleforstanderen. Fundats af 25. Mai 1891 / 25. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 82; G. R. 1892, S. 334), stadf. 27. Febr. 1892.

7. **Svend Trøst Sveistrups Legat til Trængende i Veien Sogn,** stiftet 1892 af Methea Thomsen (f. 5. Nov. 1862), Enke efter Landinspektør Svend Trøst Sveistrup (f. 24. Aug. 1860 † 30. Aug. 1887), nu gift med Tegner ved Artilleriet Johannes Scheller, med 500 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Julen i 2—4 Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 84; G. R. 1892, S. 332), stadf. 27. Febr. 1892.

Verst og Bække Sogne.

Niels Nissens Legat, stiftet af Smed Niels Nissen (døbt 28. Sept. 1803 † 13. Juli 1885) med 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Dec. uddeles i 4 Portioner til

Trængende i Bække eller Kragelund Distrikter udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 2 Sognemænd, derefter af Sognepræsten. Fundats af 21. Okt. 1889 (Min.-Tid. 1891 A, S. 46), stadf. 13. Febr 1891.

Vilslev og Hunderup Sogne.

1. **Frederik Gersdorff** til Kjærgaard og Bramminge, Geheimeraad og Generalløitnant (f. 11. Juni 1651 † 6. Mai 1724), gav en Gaard i Holsted og 4 Gaarde i Nørre Lintrup til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Hunderup *) Kirke.

Legatet existerer ikke mere. Fundats af 22. Juni 1728 (Hofman IV, S. 583).

2. **Fru Gersdorffs Legat**, antagelig stiftet af Edel Margrethe Kragh Eriksdatter (f. 13. Sept. 1663 † 17. Marts 1739), Enke efter Frederik Gersdorff (se ovenfor 1) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Hunderup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Hunderup Sogns Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats.

3. **Maren Bangs Legat**, stiftet 1778 af Maren Bang med 100 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter 1/2 tjener til Vedligeholdelse af Lys i Vilslev Kirke, 1/2 til fattige Børns Skolegang i Vilslev.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 2. Febr. 1778.

4. **Peder Juuls Legat**, stiftet 1792 af Skoleholder Peder Pedersen Juul med 100 Rdl., nu 306 Kr. 81 Ø., hvis Renter gives til fattige Børn i Jedsted Skole.

Legatet bestyredes oprindelig af Sognepræsten og Sognefogden og bestyres nu under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 12. Mai 1792, konfirm. 1. Juni 1792.

5. **Peder Nissens og Hustrus Legat**, stiftet 1845 af Nis Nissen til Spøttrup (f. 15. Febr. 1770 † 29. Juli 1848) med 8/60 af hans Bo, nu 39,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, 8 paa 72 Kr., 8 paa 48 Kr., 8 paa 36 Kr., Resten paa 24 Kr., til Trængende i Vilslev Sogn, fortrinsvis af Jedsted og Hillerup Byer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 19. April 1845 (Rskr. 1848, S. 240), konfirm. 25. Aug. 1848. Fundats af 8. Nov. 1847 (G. R. 1848, S. 123; Rskr. 1847, S. 294; Rskr. 1862, S. 190), konfirm. 7. Dec. 1847. Min.-Skr. 1. Nov. 1852. Min.-Skr. 3. Juli 1862. Min.-Skr. 27. Febr. 1864.

6. **Hans Andersens Legat**, stiftet 1882 af Gaardeier i Jedsted Hans Andersen med 35 Kr., hvis Renter tilfalde Eieren af Vilslev Kirketiende, mod at han vedligeholder den i Krigen 1864 faldne Soldat Ib Andersens Grav paa Vilslev Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeværgen.

7. **Anders Jepsens og Hustrus Legat til Fordel for fattige fader- og moderløse Børn eller til uformuende Drenge eller Piger, som ønske at**

*) Hos Hofman staaer feilagtig „Hundborg".

lære et Haandværk, stiftet af Gaardmand i Vilslev Anders Jepsen (f. 1783 † 1858) og Hustru Johanne Hansdatter (f. 1790 † 1859) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles i 1—2 Portioner til Børn eller Trængende fra Vilslev By.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 155), stadf. 16. Nov. 1885.

8. **Gaardeier af Vilslev Søren Andersens og Hustru Bodil Marie Pedersens Legater,** stiftede ved Testamente af 28. Okt. 1887 af Søren Andersen (f. 5. April 1831 † 10. Sept. 1888), Enkemand efter Bodil Marie Pedersen (f. 1808 † 27. Jan. 1877), med 2,000 Kr., nu 2,100 Kr. 44 Ø., af hvis Renter ½ uddeles i 2 lige store Portioner til 2 forældreløse 8—14 Aar gamle Børn eller til unge Mennesker i 14—18 Aars Alderen fra Vilslev By, som ville lære et Haandværk, ½ i 2 lige store Portioner til fattige og syge Mennesker i Vilslev By udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af Dec. 1888 (Min.-Tid. 1889 A. S. 256), stadf. 29. Juli 1889.

9. **Legat for Trængende i Sognene Hjarup osv.** se Ribe Amt 2.

Vorbasse og Heinsvig Sogne.

1. **Provst Christopher Sølling,** Sognepræst til Grindsted og Heinsvig, senere til Thorstrup og Horne (f. 24. April 1729 † 20. Mai 1809), gav 1774 en Jordlod i Heinsvig af Htk. 2 Skpr. 1½ Fdk. til en Skole i Heinsvig.

Gavebrev af 13. Marts 1774 (Hofman XI, S. 664).

2. **Peder Christensens Legat,** stiftet 1893 af Aftægtsmand af Daugaard Peder Christensen (f. 29. Febr. 1828 † 5. Juli 1893) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 3. Juni 1893.

Ølgod Sogn.

(Annexet Strelluf ligger i Ringkjøbing Amt.)

1. **Peder Nielsens I. Legat,** stiftet 1859 af Peder Nielsen i Østbæk (f. 1791 † 3. Mai 1870) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Ølgod Kommune.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 23. Dec. 1859.

2. **Peder Knudsens Legat,** stiftet 1868 af Peder Knudsen af Vallund (f. 1807 † 4. Sept. 1884) med 25 Rdl., der nu sammen med Legaterne 3, 5 og 6 ere indbefattede i en Sum af 550 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 11. Dec. 1868.

3. **Peder Nielsens II. Legat,** stiftet 1869 af Peder Nielsen (se ovenfor 1) med 200 Rdl., der nu sammen med Legaterne 2, 5 og 6 ere indbefattede i en Sum af 550 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 11. Juni 1869.

4. **Pastor Frederik Holmsted Palludans Mindelegat,** stiftet 1881 af Kjøbmand i Aalborg Jacob Peter Palludan (f. 1. Jan. 1829) til Minde om hans Fader, Sognepræst til Sæby og Hallenslev Frederik Holmsted Palludan (f. 15. Jan. 1782 † 25. Jan. 1855) med 1,250 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner paa 20 Kr. og 1 paa 10 Kr. til trængende Konfirmander udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og 3 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 19. Dec. 1881 (Min-Tid. 1882 A, S. 35; G. R. 1882, S. 173), stadf. 18. Febr. 1882.

5. **Kristian Johannes Bertelsens Legat,** stiftet 1883 af Kristian Johannes Bertelsen af Vognslund (f. 1810 † 7. Juli 1880) med 50 Kr., der sammen med Legaterne 2, 3 og 6 ere indbefattede i en Sum af 550 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

6. **Graves Madsens Legat,** stiftet 1885 af Graves Madsen i Hjedding (f. 1807 † 15. Febr. 1885) med 200 Kr., der sammen med Legaterne 2, 3 og 5 ere indbefattede i en Sum af 550 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

7. **Luise Augusta Palludan født Jenssens Mindelegat,** stiftet 1888 af Kjøbmand i Aalborg Jacob Peter Palludan (se ovenfor 4) til Minde om hans Moder Luise Augusta Palludan født Jenssen (f. 5. Febr. 1788 † 3. Febr. 1863), Enke efter Sognepræst til Sæby og Hallenslev Frederik Holmsted Palludan (se ovenfor 4) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Konfirmander i 2 Portioner paa 15 Kr. og 1 paa 10 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og 3 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 30. Jan. 1888.

Øsse og Næsbjerg Sogne.

1. **Niels Jensens og Hustru Ester Marie Jensen født Pedersens Legat til Fordel for trængende Familier i Øsse-Næsbjerg Kommune,** stiftet 1887 af Niels Jensen (f. 31. Jan. 1829) og Ester Marie Pedersen (f. 27. April 1837) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til 1 Familie udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Febr. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 123), stadf. 27. Juni 1887.

2. **Det Teilmann'ske Børnepleielegat** se Thorstrup og Horne Sogne.

RINGKJØBING AMT.

RINGKJØBING AMT.

Samling af Bestemmelser angaaende Legater og Stiftelser til Fordel for Skole- og Fattigvæsenet i Ringkjøbing Amtsraadskreds. Udgivne ved Ringkjøbing Amtsraads Foranstaltning. (Afsluttet den 31. Dec. 1881.) Ringkjøbing 1882.

---

1. **Niels Jacobsens og Mad. Anna Maria Wandborgs Gave,** skjænket 1774 af Niels Jacobsen i Lemvig og Hustru Anna Maria Wandborg med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til 5 Præsteenker i Skodborg og Vandfuld Herreder.

Legatet, der staaer i Nørre Nissum Sogns Konge-, Korn- og Kvægtiende, bestyres af Provsten og Sognepræsten i Lemvig. Gavebrev af 20. Jan. 1774 (Ringkj. Amts Leg., S. 55).

2. **Provst Braschs Præsteenke- og Konfirmandlegat** se Dybe og Ramme Sogne.

3. **Provst Braschs og Hustrus Legat** se Ribe Stift 2.

4. **Kunstnernes Fond til Understøttelse af forulykkede Vesterhavsfiskeres Enker, stiftet i Anledning af Stormen den 20. November 1893** se Hjørring Amt.

5. **Holstebro og Omegns Sparekasses Legat til Understøttelse for trængende Personer i Holstebro Kjøbstad og Hjerm-Ginding Herreder** se Holstebro Kjøbstad 24.

6. **Kjøbmand V. Wiums og Hustrus Legat** se Holstebro Kjøbstad 26.

HOLSTEBRO KJØBSTAD.

Holstebro, en historisk, topografisk og statistisk Købstadbeskrivelse ved L. Ch. Th. Frølund, Kordegn. Aalborg 1871.

KIRKEN.

1. **Tvisklosters Legat,** stiftet 1662 af Wolf Buchwald til Tviskloster og Hustru Margrethe Rantzau med 50 Rdl. til deres Begravelses Vedligeholdelse.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Gavebrev af 1. Mai 1662 (Hofman IV, S. 653; Frølund, S. 164).

2. **Christen Linde** til Volstrup m. v. (f. 26. Dec. 1626 † 9. Aug. 1706) gav 1670 til Kirken 12 Agre (114,365 □ Alen) af Htk. 7 Skpr. 3 Fdk. 1/4 Alb.

Frølund, S. 164.

3. **Niels Hansen Rafn** († 1679) **og Hustru Ane Jensdatter Nørager** († 1686) gav 1682 til Kirken 5 Agre (45,631 □ Alen) af Htk. 2 Skpr. 3 Fdk. 1 1/288 Alb.

Gavebrev af 17. Aug. 1682 (Hofman IV, S. 655; Frølund, S. 164).

4. **Kægebens Legat,** stiftet 1690 af Farver Peder Kægeben († 1701) med 33 Rdl. 2 Mk. til hans Begravelses Vedligeholdelse.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Hofman IV, S. 654; Frølund, S. 164).

5. **Christen Nielsens Legat,** stiftet 1703 af Arvingerne efter Borgermester Christen Nielsen († 1698) med 20 Rdl. til hans Begravelses Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt til Kirkens Reparation. Skjøde af 4. April 1703 (Hofman IV, S. 655).

6. **Kirsten Hartvigsdatter** (f. 1649 † 1729), Enke efter Kjøbmand Milter Hansen, gav 1720 6 Agre (4,988 □ Alen) af Htk. 2 Skpr. 3 Fdk. 2 1/2 Alb. til Kirken til Vedligeholdelse af Stakitværket omkring deres Gravsted.

Skjøde af 12. Marts 1720 (Hofman IV, S. 655; Frølund, S. 143 og 165).

7. **Præsteenken Lugges Legat,** stiftet 1730 af Anna Friis Basballe († i Marts 1736), Enke efter Sognepræst til Holstebro og Maabjerg, Mag. Søren Lugge (f. 1678 † 17. Marts 1730), med 50 Rdl. til deres Gravsteds Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt til Kirkens Reparation (Hofman IV, S. 655; Frølund, S. 165).

8. **Graaes Legat,** stiftet 1731 af Kjøbmand Mourids Graae med 60 Sldr. til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Gavebrev af 16. Nov. 1731 (Hofman IV, S. 655; Frølund, S. 165).

9. **Gersdorffs Legat,** stiftet 1742 af Karen Ibsdatter Solgaard (f. 26. Jan. 1663 † 9. Okt. 1742), Enke 1° efter Farver Wulf († 1690), 2° efter Farver Peder Kægeben (se ovenfor 4), 3° efter Ritmester Heinrich Burchard von Münch-

hausen († 1709), 4° efter Konferensraad, Stiftamtmand i Sjælland, Amtmand i Roskilde og Tryggevælde Amter, Baron Rudolph Gersdorff (f. 1660 † 11. Sept. 1729), med 11 Agre (126,498 □ Alen) af Htk. 1 Tdr. 2 27/32 Alb. og 200 Rdl., nu 400 Kr. til Kirken til hendes Gravsteds Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeværgen. Legatkapitalen staaer i Ausumgaard. Kodicil af 1742 (Hofman IV. S. 654; Frølund, S. 94, 165 og 215).

10. **Nyboes Legat**, stiftet 1794 af Christen Larsen Nyboe († 1803) med 25 Rdl. til Lys i hans Krone.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler (Frølund, S. 168).

11. **Lugges Legat**, stiftet 1798 af Christine Frederikke Holst, Enke efter Assessor i Hof- og Stadsretten, Etatsraad Enevold Berregaard Lugge, med 2 Agre paa Lægaard Toft, som Præsten nyder mod at svare 2 Rdl., nu 4 Kr., til Kirken til Vedligeholdelse af hendes Mands Farmoders, Præsteenken Lugges (se ovenfor 7) Begravelse, og 100 Rdl. til Kirken, af hvis Renter Klokkeren skal nyde 1 Rdl. for at rengjøre Begravelsen.

Legatkapitalen er indgaaet blandt Kirkens Midler (Frølund, S. 144 og 165).

12. **Det Jacobsen'ske Legat**, stiftet 1818 af Kjøbmand Niels Jacobsen med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Gavebrev af 2. Sept. 1818 (Frølund, S. 165 og 216).

13. **Knud Brøns Husteds Arvingers Legat til Holstebro Kirke**, stiftet 1882 af Arvingerne efter Knud Brøns Husted († 1879) med 500 Kr., af hvis Renter 1/2 skal anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Holstebro Kirkegaard, 1/2 skal oplægges til Gravstedets Fornyelse, saa længe Fornyelse ske kan, hvorefter Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeværgen. Fundats af 21. Mai 1882 (G. R. 1882, S. 256), konfirm. 16. Okt. 1882.

14. **Rygaards Legat**, stiftet 1891 af Enkefru Rygaard med 100 Kr. til Kirken, mod at Cand. Richters Gravsted vedligeholdes til 1910.

Legatet bestyres af Kirkeværgen.

15. **V. Wiums og Hustrus Legat til Holstebro og Meirup** se nedenfor 27.

ANDRE LEGATER.

16. **Peder Skrivers Legat**, stiftet 1629 af Peder Nielsen Skriver med 50 Rdl. til Holstebro Latinskole.

Legatet er ikke med Skolens øvrige Legater overgaaet til Ribe Latinskole (Frølund, S. 108).

17. **Gersdorffs Legat**, stiftet 1742 af Karen Ibsdatter Solgaard (se ovenfor 9) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet staaer i Ausumgaard Hovedgaard og bestyres af Gaardens Eier. Kodicil af 1742 (Hofman IV, S. 656; Frølund, S. 98 og 215).

18. **Schandorphs Legat**, stiftet 1771 af residerende Kapellan til Hjerm og Gimsing Søren Pedersen Schandorph (f. 17. Marts 1731 † 1789 som Sognepræst til Spandet) for hans Fader Peder Sørensen Schandorph med 8 Agre paa

Holstebro Østermark af Htk. 1 Skp. 1 Fdk. 1/4 Alb., som ere overladte til Niels Larsen Nyboe og hans Arvinger for en aarlig Afgift af 6 Kr. 66 Ø., der hvert Aars 29. Juli uddeles til 5 Fattige.

Legatet bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Fundats af 19. Nov. 1771 (Frølund, S. 99).

19. **Brevigs Legat,** stiftet 1797 af Thomas Christian Brevig († 1797) med 1,000 Rdl. (se næste Legat), hvis Renter tillagdes 10 Trængende paa Livstid.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Byfogden og en tredie Mand, som beskikker sin Eftermand. Testamente af 9. Juli 1797 (Frølund, S. 99 og 117).

20. **Ellen Larsdatters Legat,** stiftet 1797 af Ellen Larsdatter († 20. Okt. 1804), Enke efter Student Mads Borch († 12. Aug. 1797), med 1,000 Rdl., hvis Renter tillagdes Skoleholderen. Dette Legat eier nu tilligemed det nærmest foregaaende Legat en Kapital af 4,300 Kr., af hvis Renter 47 Kr. 66 Ø. tilfalde Skolevæsenet, medens Resten uddeles til 20 Trængende.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Byfogden og en tredie Mand, som beskikker sin Eftermand. Testamente af 7. Okt. 1797 (Frølund, S. 99 og 117), konfirm. 3. Nov. 1797.

21. **Chr. Larsen Nyboes Legat,** stiftet 1801 af Christen Larsen Nyboe (se ovenfor 10) med 12 Vinge-Agre paa Holstebro Søndermark af Htk. 1 Skp. 2 Fdk. 1 5/6 Alb., som ere overladte til Kjøbmand Niels Bigum og hans Arvinger mod en aarlig Afgift af 4 Kr., der uddeles til 4 Trængende paa Livstid.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Fundats af 12. Jan. 1801 (Frølund, S. 100).

22. **Postmester Grøns Legat,** stiftet 1801 af Postmester i Holstebro Peder Pedersen Grøn († 1801) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter skulle deles lige mellem Byens Fattige og den danske Skoleholder.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 22. Nov. 1801 (Frølund, S. 98 og 117).

23. **P. Holmarks Legat,** stiftet 1831 af Kjøbmand Peder Holmark med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., og et Stykke Jord paa Byens Mark, „Christian Pikørs Jord" kaldet. Renten og Jordleien uddeles i Juni Maaned til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 14. Sept. 1831, konfirm. 22. Nov. 1842.

24. **Holstebro og Omegns Sparekasses Legat til Understøttelse for trængende Personer i Holstebro Kjøbstad og Hjerm-Ginding Herreder,** stiftet 1856 med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 4—30 Kr.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sparekassebestyrelsen. Fundats af 9. Aug. 1856 (Kskr. 1857, S. 193), konfirm. 27. Juni 1857. Fundats af Marts 1885 (Min-Tid. 1885 A, S. 48), stadf. 17. April 1885.

25. **M. E. Grøns og Hustru Caroline Louise Mikkelsens Legat,** stiftet 1868 af Grosserer i Kjøbenhavn Marinus Emanuel Grøn (f. 16. Okt. 1799 † 19. Febr. 1877) med 5,000 Rdl., nu 10,225 Kr. 27 Ø., hvis Renter hvert Aars 16. Okt. og 13. Marts uddeles i livsvarige Portioner, 6 paa 25 Kr. og 4 paa 12 Kr. 50 Ø. til Trængende udenfor Fattigvæsenst. 1875 forøgede Legatstifterens Søn Grosserer Jens Ludvig

Tønnes Grøn (f. 14. Aug. 1827) Legatet med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i Forbindelse med Faderens Legat.

Legatet bestyres af Byraadet og Sognepræsten. Fundats af 10. Aug. 1868, konfirm. 5. Jan. 1869. Tillægsfundats af 9. Juni 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 41; Frølund, S. 99), stadf. 26. April 1876.

26. **Kjøbmand V. Wiums og Hustrus Legat,** stiftet 1878 af Sophie Dorothea Jacobsen (f. 6. Juli 1825), Enke efter Vilhelm Peter Wium, med 3,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Dec. uddeles i 3 Portioner paa 50 Kr. til trængende Tyende fra Holstebro eller Hjerm-Ginding Herreder udenfor det offenlige Fattigvæsen.

Lsgatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Juni 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 97), stadf. 12. Juli 1878.

27. **V. Wiums og Hustrus Legat til Holstebro og Meirup,** stiftet 1879 af den Samme med 6,000 Kr., hvis Renter tilfalde Holstebro Sognekirke med 1/3, Holstebro Haandværkerskole med 1/3, Holstebro Hedeplantager med 1/6, Meirup Frifattigkasse med 1/6.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. Jan. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 61; Ringkj. Amts Leg., S. 50), stadf. 23. April 1879.

28. **Toldforvalter Schous Legat,** stiftet 1879 af Toldforvalter Frederik Christian Schou (f. 1. Sept. 1795 † 9. Sept. 1889) med 600 Kr., hvis Renter gives til en Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og Legatstifteren, derefter en af hans Sønner, derefter en af Borgermesteren og Sognepræsten valgt Mand i Holstebro. Fundats af 21. Juli 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 177), stadf. 4. Nov. 1879.

29. **Ole Nyboes og Hustrus Legat,** stiftet af Petrine Jacobsdatter Hald (f. 13. Okt. 1798 † 24. April 1875), Enke efter Ole Christian Nyboe, med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Juni uddeles i lige store Dele til trængende Haandværkerenker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og det ældstvalgte Byraadsmedlem. Fundats af 23. Juli 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 185), stadf. 22. Nov. 1879.

30. **Jubilæumslegatet af 15. Nov. 1888,** sammenskudt 1888 i Anledning af Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Regjeringsjubilæum den 15. Nov. 1888 med 1,100 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Nov. uddeles til 2 værdige Trængende i Holstebro udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 264), stadf. 23. Nov. 1888.

31. **Fru Gleerups Legat,** stiftet 1892 af Børnene efter Justitsraad, Distriktslæge Mouritz Gleerup (f. 30. Okt. 1810 † 16. Dec. 1889) og Marie Sophie Smith (f. 20. April 1817 † 15. Marts 1892) med 1,400 Kr., hvis Renter dels anvendes til Vedligeholdelse af det Gleerup'ske Familiegravsted paa Holstebro Kirkegaard og Matthias Smiths og Hustrus Gravsted paa Lemvig gl. Kirkegaard, dels uddeles ved Julen til Trængende.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Kirkeværgen. Fundats af 30. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 345; G. R. 1892, S. 533), stadf. 22. Nov. 1892.

LEMVIG KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Lemvig Hospital**, oprettet 1634, paany opført 1749 til 6 Lemmer, som nød fri Bolig, Brændsel og 33 Ø. om Ugen. Hospitalet existerer ikke mere.

Fundats af 8. Marts 1634 (Hofman IV, S. 643).

KIRKEN.

2. **Munks Legat**, stiftet 1685 af Peder Pedersen Munk paa Kabbel med 200 Sldr. til Kirken.

Legatet er indgaaet blandt Kirkens Midler. Testamente af 24. Juni 1685 (Hofman IV, S. 645).

3. **Fru Gleerups Legat** se Holstebro Kjøbstad 31.

ANDRE LEGATER.

4. **Anders Langes Legat**, kaldet „**Frederik III's Gave**", stiftet 1652 af Anders Lange til Vennergaard for Ægteskabs Bevilling med Karen Pogwisch Lauridsdatter med 1,000 Rdl., hvoraf Kong Frederik III tillagde Lemvig 400 Rdl.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 11. April 1652 (Hofman IV, S. 670; Ringkj. Amts Leg., S. 97).

5. **Munks Legat**, stiftet 1685 af Peder Pedersen Munk paa Kabbel med 200 Sldr., hvis Renter Himmelfartsdag skulde uddeles til 12 Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 24. Juni 1685 (Hofman IV, S. 645)

6. **Kammerraadinde Pedersens Skolelegat**, stiftet 1747 af Anne Marie Madsdatter, Enke efter Kammerraad Matthias Pedersen til Kongensgaard, med 500 Rdl., nu 1,250 Kr., hvis Renter tilfalde Skolekassen.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 8. Juli 1747 (Hofman IV, S. 646), konfirm. 15. Sept. 1747. Rskr. 27. Sept. 1805.

7. **Kammerraadinde Pedersens Fattiglegat**, stiftet 1754 af den Samme med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Fattige og Husarme.

Legatet staaer i Gaarden Nørmark og bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Jan. 1754, konfirm. 29. Marts 1754.

8. **Niels Jacobsens og Mad. Anna Maria Wandborgs Gave**, skjænket 1774 af Niels Jacobsen i Lemvig og Hustru Anna Maria Wandborg med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Fattige.

Legatet, som staaer i Nørre Nissum Sogns Konge-, Korn- og Kirketiende, bestyres af Byraadet. Gavebrev af 20. Jan. 1774 (Ringkj. Amts Leg., S. 55).

9. **Rasmus Øllgaard Andreas Andrups Velgjørenheds Legat,** stiftet 1871 af Ansine Marie Stougaard (f. 3. Dec. 1808 † 4. Marts 1887), Enke efter Kammerraad, Postmester i Lemvig Andreas Vidalius Andrup (f. 1811 † 13. Febr. 1868), med 10,000 Kr., nu 10,591 Kr. 91 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Velgjørenhedsselskabet. Fundats af 3. Dec. 1871 (Min.-Tid. 1872 A, S. 147), stadf. 1. Mai 1872.

10. **Gave fra en Anonym,** skjænket 1891 med 500 Kr., nu 640 Kr. 4 Ø., til Grundlæggelsen af en Sømandsskole i Lemvig. Renten oplægges indtil videre.

Legatet staaer under Byraadets Kontrol. Gavebrev af 10. Mai 1891.

11. **Mathias Møllers og Hustru Marie Møller født Vestergaards Legat af 6. Juli 1891,** stiftet 1891 af Kjøbmand og Sparekassebogholder Mathias Møller (f. 8. April 1815 † 27. Marts 1893), Enkemand efter Catharina Marie Vestergaard (f. 21. Nov. 1815 † 12. Sept. 1869) med 100 Kr., hvis Renter tildeles en fattig Konfirmand som Beklædningshjælp.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 9. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 60), stadf. 9. Febr. 1892.

12. **Mathias Møllers og Hustru Marie Møller født Vestergaards Velgjørenhedslegat af 6. Juli 1891,** skjænket af den Sammes Medborgere ved hans 50 Aars Borgerjubilæum s. D. med 1,300 Kr., hvis Renter hvert Aars 6. Juli uddeles i lige store, livsvarige Portioner til trængende Enker eller enligstillede Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Velgjørenhedsselskabet. Fundats af 18. Sept. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 74; G. R. 1892, S. 286), stadf. 19. Febr. 1892.

13. **Provst Braschs og Hustrus Legat** se Ribe Stift 2.

RINGKJØBING KJØBSTAD.

Samling af kommunale Vedtægter, Regulativer, Instruxer, Fundatser m. m. for Ringkjøbing Kjøbstad. Udgivet efter Foranstaltning af Ringkjøbing Byraad 1893. Ringkjøbing 1893.

STIFTELSER.

1. **Ringkjøbing Friboliger,** oprettede 1880 paa en af Konsul Christen Husted (f. 12. Aug. 1807 † 11. Marts 1881) skjænket Grund, giver Fribolig til over 50 Aar gamle Trængende udenfor Fattigvæsenet. Stiftelsen er brandforsikret for 7,000 Kr. og eier nedenstaaende Legater.

Bestyrelsen bestaaer af 2 af Byraadet, 2 af Handelsforeningen og 2 af Haandværkerforeningen valgte Medlemmer. Love af 18. Jan. 1889 (Ringkj. Fund., S. 174).

2. **Konsul Husteds Legat,** stiftet 1882 af Konsul A. C. Husted med 1,000 Kr. til Stiftelsen.

Legatet bestyres af Stiftelsens Bestyrelse. Gavebrev af 6. Okt. 1882 (Ringkj. Fund., S. 175).

3. **Marie Kirstine Vads Legat,** stiftet 1883 af Pigen Marie Kirstine Vad med 1,066 Kr. 63 Ø. til Stiftelsen.

Legatet bestyres af Stiftelsens Bestyrelse. Testamente af 9. April 1883 (Ringkj. Fund., S. 175).

4. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Jubilæumslegat,** sammenskudt af Beboere i Ringkjøbing i Anledning af Kong Christian IX's 25 Aars Regjeringsjubilæum med 1,500 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Nov. uddeles til Stiftelsens Beboere.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelse. Fundats af 14. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 85; Ringkj. Fund., S. 167 og 175), stadf. 19. Marts 1889.

KIRKEN.

5. **Iver Christensen, Foged paa Voldbjerg,** gav 1626 300 Sldr. til Korsang i Kirken. Kapitalen forbrugtes 1629 til Raadhusets Opførelse, men er atter restitueret med 400 Kr. Kordegnen nyder Renten med 16 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 1. Mai 1626 (Hofman IV, S. 670; Ringkj. Fund., S. 172).

6. **Kjøbmand Christen Hansen Honums Arvinger** gav en Ager til Lys i en af ham 1691 til Kirken skjænket Lysekrone.

Hofman IX, S. 30.

7. **Thue Olufsens Legat,** stiftet 1716 af Thue Olufsen med 20 Rdl., nu 40 Kr., til Korsangens Fremme. Renten indgaaer nu i Kommunens Kasse som Bidrag til Kordegnens Løn.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 12. Mai 1716 (Ringkj. Fund., S. 171).

8. **Johanne Bruun,** Enke efter Distriktskirurg i Lemvig Johan David Kressin († 1795), gav 1795 Huset Nr. 85 paa Vestergade til Kapellanbolig.

Gavebrev af 28. Marts 1795 (Rskr. 1797, S. 115), konfirm. 24. April 1795.

SKOLELEGATER.

9. **Nicolai Wissings Legat,** stiftet 1803 af Nicolai Wissing med 700 Rdl., nu 1,500 Kr., hvis Renter anvendes til at skaffe opvakte Drenge af uformuende Forældre frie Bøger i Skolen.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Gavebrev af 5. Mai 1803 (Ringkj. Fund., S. 171). Canc.-Skr. 13. Juni 1843 (ibid.).

10. **Legat til Fordel for Ringkjøbing tekniske Skoles Præmiefond,** stiftet 1889 af en Anonym til Minde om Kong Christian IX's 25 Aars Regjeringsjubilæum med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 15. April til Opmuntring og Belønning for flittige og dygtige Elever.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 75; Ringkj. Fund., S. 166), stadf. 7. Marts 1889.

11. **Anonymt Legat,** stiftet 1891 med 1,000 Kr., nu 1,300 Kr. 73 Ø., til Grundlæggelse af en Sømandsskole.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 5. Juni 1891 (Ringkj. Fund., S. 172).

12. **Jacob Meyers Legat,** stiftet 1891 af Jacob Meyer i Hamborg med 500 Kr., nu 650 Kr. 37 Ø., til Grundlæggelse af en Sømandsskole.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 5. Juni 1891 (Ringkj. Fund., S. 173).

ANDRE LEGATER.

13. **Anders Langes Legat** (kaldet **„Frederik III's Gave"**), stiftet 1652 af Anders Lange til Vennergaard for Ægteskabs Bevilling med Karen Pogwisch Lauridsdatter med 1,000 Rdl., hvoraf Kong Frederik III tillagde Ringkjøbing 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter indgaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. April 1652 (Hofman IV, S. 670; Ringkj. Amts Leg., S. 97; Ringkj. Fund., S. 149).

14. **Mogens Sehesteds Legat,** stiftet 1656 af Mogens Sehested til Holmgaard (f. 13. Sept. 1598 † 15. Febr. 1657) med 1,000 Rdl. til Oprettelse af et Hospital, udbetalt efter Høiesteretsdom af 12. Juni 1706 med paaløbne Renter, ialt 1,400 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter indgaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 1. Dec. 1656 (Hofman IX, S. 31; Ringkj. Fund., S. 149).

15. **Axel Sehesteds Gave,** skjænket 1686 af Axel Sehested til Timgaard (f. 1639 † 1710) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter indgaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 1686 (Ringkj. Fund., S. 150).

16. **Clemen Fischers Legat,** stiftet 1738 af Clemen Fischer, vistnok Regimentskvartermester Clemens Fischer (f. 1684 † 29. Juni 1781), nu 40 Kr., hvis Renter indgaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 1738 (Ringkj. Fund., S. 150).

17. **Præsten Eilertzs Legat,** stiftet 1747 af Sognepræst til Rødby og Ringsebølle, Mag. Søren Eilertz (f. 14. Jan. 1692 † 30. Okt. 1753) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter indgaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 16. April 1747 (Hofman IX, S. 31; Ringkj. Fund., S. 150).

18. **Kirsten Staunings Legat,** stiftet 1775 af Kirsten Jensdatter Stauning, Enke efter Christian Holm, med 2 Agre i Østermelskift. Afgiften uddeles i Julen til de mest Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 9. Aug. 1775 (Rskr. 1807, S. 248; Ringkj. Fund., S. 151), konfirm. 9. Okt. 1807.

19. **Ole Bertelsens Legat,** stiftet 1792 af Borger Ole Bertelsen med 5 Agre i Byens Mark Vester-Skovmose Nr. 12, 13, 14, 15 og 16, som udleies til Fordel for Fattige og Trængende.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Byfogden Gavebrev af 27. Dec. 1792 (Rskr. 1807, S. 243; Ringkj. Fund., S. 153), konfirm. 9. Okt. 1807.

20. **Jens Kroners Legat,** stiftet 1804 af hans Datter Anne Catharine Kroner og hendes Ægtemand, Kjøbmand Jens Moldberg med et Hus i Østermeldstrandgaden til Fribolig for 5 trængende Borgerfamilier, fortrinsvis af Legatstifternes Familie i Ringkjøbing. 1855 solgtes Huset for 170 Rdl., 1857 Grunden for 415 Rdl., nu ialt 1,170 Kr., hvis Renter tillægges nævnte Familier.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 26. Juni 1804 (Rskr. 1807, S. 245; Ringkj. Fund., S. 154), konfirm. 9. Okt. 1807. Min.-Skr. 13. Juni 1854 (G. R.). Min.-Skr. 1. Juni 1855 (Ringkj. Fund., S. 155 Note 6). Min.-Skr. 17. April 1857 (ibid.).

21. **Kammerjunker Benzons Legat,** stiftet 1817 af Kammerjunker Christian Frederik Otto Benzon til Lønborggaard og Lundenæs (f. 23. Marts 1786 † som Kammerherre 4. Juni 1875) med den ham som Eier af Lundenæs tilkommende Rettighed til Gjesteripenge og Kirkeskat af nogle Præster og Kirker i Bølling, Hammerum, Hjerm og Ginding Herreder, da ialt 93 Rdl. 2 Mk. 12 Sk., nu 148 Kr. 13 Ø. om Aaret, der indgaa i Kommunekassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 2. Aug. 1817 (Rskr. 1817, S. 408; Coll.-Tid. 1817, S. 951; Ringkj. Fund., S. 172), konfirm. 12. Nov. 1817.

22. **Anne Cathrine Rindoms Legat,** stiftet 1818 af Kjøbmandsenken Anne Cathrine Rindom med en Eng paa Ringkjøbing Mark, som udleies til Indtægt for Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Skiftebrev af 30. Juli 1819 (Ringkj. Fund., S. 157).

23. **Moster Mørks Legat,** stiftet 1821 af Jomfru Mørk (begr. 6. Aug. 1821) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter indgaa i Fattigkassen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Aug. 1821 (Ringkj. Fund., S. 158).

24. **Skolelærer Christensens og Hustrues Legat,** stiftet ved Testamenter af 5. Juni 1851, 25. Marts 1853 og 13. Mai 1855 af Lene Petersen, Enke efter Skolelærer Hans Christensen (begr. 21. Febr. 1851), med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter anvendes til Brændselhjælp for 5 Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Febr. 1859 (Ringkj. Fund., S. 158), konfirm. 9. April 1859.

25. **J. C. Juulsgaards Legat,** stiftet af Kjøbmand og Strandingskommissær Jens Christian Juulsgaard (f. 1778 † 1854) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Familie udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Marts 1861 (Ringkj. Fund, S. 158).

26. **Etatsraad, Borgermester, By- og Herredsfoged C. G. Leunings og Hustru Christine Louise Leuning født Cramers Legat,** stiftet 1871 af Etatsraad Carl Georg Leuning (f. 30. Jan. 1798 † 16. Okt. 1872) og Christine Louise Cramer (f. 24. Juni 1807 † 17. April 1880) med et ham ved hans 25 Aars Embedsjubilæum af Byraadet overleveret Beløb af 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Aug. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 210; Ringkj. Fund., S. 161), stadf. 30. Sept. 1871.

27. **Justitsraad, Landvæsenskommissær Andreas Carl Koefoeds og Hustru Ingeborg Koefoed født Lassens Legat,** stiftet 1871 af Justitsraad Andreas Carl Koefoed til Aldershvile (f. 6. Nov. 1795 † 22. Jan. 1879) og Ingeborg Lassen (f. 23. Sept. 1799 † 6. Febr. 1882) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 18. Aug. uddeles til 3 trængende Enker eller ugifte Fruentimmer.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Aug. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 210; Ringkj. Fund., S. 160), stadf. 30. Sept. 1871.

28. **Ane Andersdatters Gave til Ringkjøbing Kommune,** stiftet ved Testamente af 7. Sept. 1871 af Ane Andersdatter (f. 1799 † 7. Okt. 1872) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til dem, der nyde Jens Kroners Legat.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Okt. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 210; Ringkj. Fund., S. 162), stadf. 8. Dec. 1874.

29. **Konsul Chr. Husteds Legat,** stiftet 1881 af Christen Husted (se ovenfor 1) med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 12. Aug. uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende af Handelsstanden, deres Enker og ugifte Døtre.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Handelsforeningen, efter dennes Ophævelse af Byraadet. Fundats af 25. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 111; Ringkj. Fund., S. 163), stadf. 6. Aug. 1881.

30. **Synaalslegatet,** stiftet ved Testamente af 27. Marts 1882 af Overretsprokurator i Kjøbenhavn Niels Peder Sørrensen (f. 29. April 1817 † 26. April 1882) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner til over 50 Aar gamle, trængende Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 148; Ringkj. Fund., S. 164), stadf. 4. Sept. 1882.

31. **Søstrene Ane og Christiane Munksgaards Legat til ugifte Kvinder i Ringkjøbing Kjøbstad,** stiftet 1889 af Prokurator i Skive Søren Munksgaard (f. 16. April 1819 † 25. Jan. 1894) til Minde om hans Søstre Ane Marie Munksgaard (f. 2'. Okt. 1815 † 8. Febr. 1884) og Christiane Laurentze Munksgaard (f. 7. Febr. 1832 † 9. Dec. 1888) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 1 Portion paa Livstid.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten, et Byraadsmedlem og et tredie Medlem. Fundats af 31. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 326; Ringkj. Fund., S. 168), stadf. 8. Okt. 1889. Tillæg (Min.-Tid. 1892 A, S. 130), stadf. 31. Marts 1892.

32. **Sparekassekasserer Oluf Arents og Hustru Ulrikke Christiane født Storms Legat for værdige og trængende Personer i Ringkjøbing By,** stiftet 1882 af Ulrikke Christiane Storm (f. 16. Jan. 1804 † 27. Okt. 1893), Enke efter Sparekassekasserer Oluf Arent (f. 26. Febr. 1804 † 10. Juli 1879), med 2,500 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til 2 trængende Personer udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Febr. 1882 (Min.-Tid. 1894 A, S. 64), stadf. 14. Febr. 1894.

33. **Rostrups og Hustruers Legat,** stiftet 1889 af forhenv. Redaktør i Ringkjøbing Niels Thygesen Rostrup (f. 29. April 1815) til Minde om hans Hustruer Ellen Sophie Thorup (f. 1818 † 1869) og Martine Ansine Thorup (f. 13. Okt. 1820 † 14. Marts 1878) med 1,500 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens Død uddeles i 3 lige store, livsvarige Portioner til 3 værdige og trængende Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 9. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 11; Ringkj. Fund., S. 170), stadf. 9. Jan. 1890.

RINGKJØBING AMTS LANDSOGNE.

Aadum Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Arnborg Sogn.

Kjeld Thomsen Langkjærs Legat for Husarme af Arnborg Sogn, stiftet 1853 af Kjeld Thomsen Langkjær af Tornvig Mølle og Hustru Maren Pedersdatter (f. 1796 † 21. Febr. 1874) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles efter Samtykke af Christen Skønberg og den Ældste af hans Familie af Mandslinien. Gavebrev af 1. Dec. 1853 (Ringkj. Amts Leg., S. 71).

Aulum og Hodsager Sogne.

1. **Legatum Frisio-Scheelianum,** stiftet 1641 af Berte Friis Nielsdatter (f. 27. Febr. 1583 † 31. Jan. 1652), Enke efter Albret Skeel til Fusingø (f. 23. Nov. 1572 † 9. April 1639) med 200 Rdl. in sp., hvis Renter tillagdes Læreren i Aulum, fornyet 1732 af Geheimeraad Christian Ludvig von Plessen (f. 20. Dec. 1676 † 30. Aug. 1752) og Geheimeraad Iver Rosenkrantz til Rosenholm (f. 5. Dec. 1674 † 13. Nov. 1745) med 240 Rdl. i Croner, hvis Renter Læreren i Aulum nu nyder med 25 Kr. 50 Ø.

Legatet staaer i Gaarden Lergrav. Fundats af 30. Sept. 1641 (Hofman IV, S. 608). Ny Fundats af 30. Sept. 1732 (Hofman IV, S. 523; Ringkj. Amts Leg., S. 1). Se Ribe Kjøbstad 65.

2. **Den Neuling'ske Skolefond** se Vildbjerg, Timring og Nøvling Sogne.

Borbjerg Sogn.

1. **Præsten Koldings Legat,** stiftet af Sognepræst til Borbjerg Knud Poulsen Kolding (f. 1615 † 10. Dec. 1680) med 100 Sldr. til de Fattige, hvorfor efter hans Død udlagdes den østre Søndergaard i Skave af Htk. 2 Tdr. 3 Skpr. 1/4 Alb., som 1870 solgtes for 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 2).

2. **Det Levetzau'ske Legat,** stiftet 1838 af Sophie Henriette Frederikke Levetzau (f. 28. Dec. 1790 † 19. April 1862) med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Faders, Kammerjunker Gerhard Didrik Levetzaus (døbt 22. Dec. 1755 † 20. Febr. 1791) Kiste i Kirkens søndre Taarn.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Kirkesynets Kontrol af Kirkeværgerne.

3. **Ane Andersdatters Minde** se Haderup Sogn.

Bording Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Sønder og Nørre Bork Sogne.

1. **Søren Maegaards og Hustrus Legat til Fattige i Nørre Bork Sogn,** stiftet ved Testamente af 2. Marts 1876 af Gaardmand af Nørre Nebel Sogn Niels Søren Larsen (f. 24. Febr. 1844 † 2. Marts 1876) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Nørre Bork Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sognets Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 12. Sept. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 171; Ringkj. Amts Leg., S. 77), stadf. 25. Okt. 1879.

2. **Ungkarl Niels Christian Larsens Legat,** stiftet 1888 af Niels Christian Larsen af Nørre Bork (f. 2. Jan. 1820) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 5 Kr. til Trængende i Nørre Bork Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 28. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 49), stadf. 7. Febr. 1889.

3. **Pastor Jørgensens og Hustrus Mindelegat for Nørre Bork Sogn,** stiftet ved Testamente af 28. Juli 1890 af fh. Sognepræst til Nørre og Sønder Bork Ernst Frederik Jørgensen (f. 24. Okt. 1813 † 4. Febr. 1891) og Hustru Julie Kerstens (f. 31. Okt. 1847) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Nørre Bork Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne i Nørre Bork. Fundats af 23. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 370), stadf. 12. Dec. 1891.

4. **Pastor Jørgensens og Hustrus Mindelegat for Sønder Bork Sogn,** stiftet ved de Sammes Testamente af 28. Juli 1890 med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Sønder Bork Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og de i Sønder Bork boende Medlemmer af Sogneraadet. Fundats af 23. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 372), stadf. 12. Dec. 1891.

5. **Ane Christensdatters Legat,** stiftet af Pigen Ane Christensdatter (f. 22. Jan. 1829 † 7. April 1891) med 400 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. Termin til Trængende i Nørre Bork Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 30. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 313), stadf. 10. Okt. 1892.

Borris og Faster Sogne.

1. **Provstinde Stephansens Legat,** stiftet 21. Mai 1795 af Else Vest Jørgensdatter Hauch (f. 1731 † i Mai 1795), Enke efter Sognepræst til Borris og Faster, Provst Stephan Pedersen Stephansen (f. 9. Dec. 1738 † 31. Juli 1794) med 500 Rdl., udlagt paa Skiftet 9. Jan. 1798 med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter anvendes til Lærerlønninger.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Dec. 1799 (Ringkj. Amts Leg., S. 3).

2. **Niels Hansens og Hustru Laurentia Thygesens Legat** se Lønborg og Egvad Sogne.

Bølling og Sæding Sogne.

1. **Niels Sedings Minde,** stiftet 1802 af Michael Pedersen Kierkegaard i Kjøbenhavn (f. 1756 † 9. Aug. 1838) og Hustru Ane Sørensdatter Lund med et Hus i Sæding By til Skolebygning og 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter tilfalde Skolelæreren i Sæding, dog at deraf 32 Kr. anvendes til gode Bøgers Anskaffelse til Skolens Brug, 12 Kr. til Legatets Bestyrelse.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Overbestyrelse af Skolekommissionen. Testamente af 20. Sept. 1802, konfirm. 9. Nov. 1802. Fundats af 9. Juni 1821 (Rskr. 1821, S. 350; Coll.-Tid. 1822, S. 18; Ringkj. Amts Leg., S. 4), konfirm. 21. Nov. 1821.

2. **Michael Pedersen Kierkegaards Minde,** stiftet 1843 af hans Søskendebarn Michael Andersen Kierkegaard (f. 1800 † 1867) med 1,250 Rdl., nu 2,500 Kr., hvis Renter uddeles i 3 Portioner paa 14 Kr. og 3 Portioner paa 10 Kr. til nødlidende Syge og Trængende i Sæding Sogn, 24 Kr. tilfalde Skolen og 4 Kr. Sogneraadet.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 10. Okt. 1843 (Rskr. 1843, S. 226; Ringkj. Amts Leg., S. 6), konfirm. 9. Nov. 1843.

3. **Niels Christian Jensens og Hustru Elisabeth Christiansens Legat for værdige Trængende i Bølling Sogn,** stiftet 11. Juni 1884 af Niels Christian Jensen af Ny Kastbjerg (f. 1. Dec. 1817 † 8. Sept. 1889) og Elisabeth Christiansen (f. 19. Okt. 1823 † 18. Mai 1893) med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Febr. uddeles i Portioner paa 30—50 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten, det ældste Sogneraadsmedlem og Formanden for de Fattiges Kasse. Fundats af 7. Sept. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 162), stadf. 16. Juli 1888.

Bøvling og Flynder Sogne.

1. **Niels Schacks Legat,** stiftet 1810 af Niels Nielsen Schack til Ørumgaard i Thisted Amt med 300 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Flynder med 1 Kr. 30 Ø., Læreren i Harris, Brede Sogn, med 1 Kr. 31 Ø. og Læreren i Brøns med 1 Kr. 31 Ø.

Legatet er under Kultusministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Gavebrev af 31. Mai 1810 (Ringkj. Amts Leg., S. 15), konfirm. 17. Aug. 1810.

2. **Donnerups Legat,** stiftet 1821 af Tiendekommissær Jørgen Donnerup til Annebjerg med 1/24 af hans efterladte Formue, hvilken Part nu udgjør 300 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Bøvling Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Febr. 1821 (Rskr. 1821, S. 400; Ringkj. Amts Leg., S. 14), konfirm. 28. Marts 1821.

3. **Anders Christensen Bekmarkbros og Hustru Karen Christensen Bros Legat,** stiftet 1880 af Karen Christensen Bro, Enke efter Kroeier Anders Christensen Bekmarkbro (f. 14. Jan. 1797 † 4. Marts 1853), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende, mindst 60 Aar gamle Enker og ugifte Kvinder i Flynder Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, et Medlem af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse og Anders Bro Jensen, efter ham en af Herredsfogden og 2 Sogneraadsmedlemmer valgt Mand. Fundats af 3. Febr. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 37; Ringkj. Amts Leg., S. 101), stadf. 10. Marts 1880.

4. **Provst P. E. Blumes Mindelegat for Trængende i Bøvling-Flynder Sognemenighed,** stiftet 1894 af Sognepræst til Tikjøb, Provst Peter Emil Blume (f. 5. Dec. 1835) med en ham ved hans Bortgang fra Bøvling og Flynder Sogne af Menigheden overrakt Sum af 1,250 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 15—20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet er under Kultusministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 4 Sognemænd, deraf mindst 1 af Flynder Sogn. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 4. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 155), stadf. 29. Mai 1894.

5. **Christen Lindes Legat** se Bredsten Sogn i Veile Amt.

6. **Stausholms Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

7. **Grünings Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

Deibjerg og Hanning Sogne.

1. **Lauge Thomsens og Pastor Brøllunds Legat,** stiftet 1809 af Lauge Thomsen paa Lærkenborg i Hanning Sogn (f. 1746 † 2. Juni 1809) med Hustru Gunder Pedersdatter og Sognepræst til Stauning, senere til Stadil Lars Brøllund (f. 1755 † 11. Dec. 1818) med 400 Rdl., omskrevne til 180 Rdl., nu 360 Kr., hvis Renter tilfalde Præsteenker paa Kaldet, ellers Hanning Sogns Skolevæsen.

Legatet staaer i Deibjerg Præstegaard. Fundats af 22. Mai 1809 (Rskr. 1814, S. 181; Ringkj. Amts Leg., S. 16), konfirm. 10. Juni 1814. Kgl. Resol. 23. Nov. 1876 (G. R.).

2. **Det Bang-Strandbygaard'ske Legat,** stiftet 1810 af Sognepræst til Vester Vedsted Jørgen Bang (f. 26. Nov. 1768 † 12. Juni 1846) og Niels Strandbygaard til Store Skindbjerg med 100 Rdl. til Deibjerg Sogns Fattige.

Legatet er forsvundet. Gavebrev af 25. Juni 1810 (Rskr. 1810, S. 273), konfirm. 28. Sept. 1810.

Dybe og Ramme Sogne.

1. **Dybe Hospital,** stiftet 1777 af Sognepræst til Dybe, Provst Christian Arent Brasch (f. 12. Mai 1716 † 1780) og Hustru Gjertrud Lauridsdatter Kier med et Hus i Dybe til 4 Fattige, som hver nyde 13 Kr. 33 Ø. om Aaret af „Provst Braschs og Hustrus Legat“ (se Ribe Stift 2) og have Andel i „Provst Braschs Fattiglegat“ (se nedenfor 3).

Hospitalet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 12. Juni 1777 (Hofman XI, S. 646; Ringkj. Amts Leg., S. 20).

2. **Provst Braschs Præsteenke- og Konfirmandlegat,** stiftet 1753 af den Samme med Stedet „Stokbro“ i Dybe Sogn til Enkesæde for Enker paa Kaldet eller i Mangel deraf for en anden fattig Præsteenke i Vandfuld Herred eller i næste Herred og saa videre, samt med Afgiften af „Helligkildegaard“ dels til Enkesædets Vedligeholdelse, dels til Anskaffelse af nye Testamenter til Konfirmander i Vandfuld Herred. Enkesædet er 1868 solgt for 800 Rdl., nu 1,600 Kr., og en aarlig Afgift af 4 Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt. „Helligkildegaard“ er bortarvefæstet for 8 Tdr. Byg i Landgilde og 8 Tdr. Byg i Rekognition ved Eierskifte.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Provsten. Fundats af 8. Febr. 1753 (Hofman IV, S. 635, XI, S. 646; Ringkj. Amts Leg., S. 17), konfirm. 29. Juni 1753. Min.-Skr. 3. April 1868 (utrykt).

3. **Provst Braschs Fattiglegat,** stiftet 1756 af den Samme med Afgiften af Gaarden „Lisberg“ i Dybe Sogn, 1804 fastsat til 5 Tdr. Rug, til de Fattige.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 20. Febr. 1756 (Hofman IV, S. 640, XI, S. 643; Ringkj Amts Leg., S. 19), konfirm. 17. Mai 1756. Kgl. Resol. 4. Nov. 1804 (Ringkj. Amts Leg., S. 22).

4. **Grünings Legat,** stiftet 1756 af Strandrider paa Baroniet Rysensteen Johannes Grüning med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige paa Rysensteens Gods i Harboøre og Engbjerg Sogne med 21 Kr. 34 Ø., i Hygum

og Hove Sogne med 18 Kr. 66 Ø., i Dybe og Ramme Sogne med 16 Kr., i Vandborg og Ferring Sogne med 16 Kr., i Fjaltring og Trans Sogne med 16 Kr., i Bøvling og Flynder Sogne med 16 Kr. og i Lomborg og Rom Sogne med 16 Kr.

Legatet, der staaer i Hovedgaarden Rammegaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Provsten og Sognepræsterne med 2 Medhjælpere. Testamente af 1. Mai 1756 efter fac. test. 10. Okt. 1755 (Hofman XI. S. 647; Ringkj. Amts Leg., S. 10).

5. **Stausholms Legat,** stiftet 1766 af Forvalter paa Rammegaard Jens Stausholm med 8,000 Rdl., nu 16,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende paa Rysensteens og Rammegaards Godser i Skodborg og Vandfuld Herreder, i Harboøre og Engberg Sogne med 136 Kr., i Hygum og Hove Sogne med 88 Kr., i Dybe og Ramme Sogne med 80 Kr., i Vandborg og Ferring Sogne med 76 Kr., i Fjaltring og Trans Sogne med 84 Kr-, i Bøvling og Flynder Sogne med 90 Kr., i Lomborg og Rom Sogne med 86 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Besidderen af Substitutionen for Baroniet Rysensteen, Provsten og Sognepræsterne, hver med 2 af Sogneraadene udnævnte Mænd. Testamente af 6. Nov. 1766 (Hofman XI, S. 648; Ringkj. Amts Leg., S. 7), konfirm. 5. Dec. 1766.

Estvad og Rønbjerg Sogne.

1. **A. F. Lundsgaards og Hustrus Sølvbryllupslegat,** stiftet 1879 af Anders Frederik Lundsgaard til Langesgaard (f. 1. Sept. 1820 † 13. Jan. 1895) og Hustru Ane Cathrine Hestbæk (f. 23. Okt. 1825) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 11. Mai og Nytaar uddeles i 8 lige store Portioner til Trængende i Estvad Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten, Eieren af Estvadgaard og en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 11. Mai 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 221; Ringkj. Amts Leg., S. 102), stadf. 22. Dec. 1879.

2. **Conrad Lundsgaards og Hustrus Legat,** stiftet 1879 af Conrad Lundsgaard til Østertoftum (f. 18. Mai 1785 † 20. Marts 1882) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 18. Mai og Nytaar uddeles i 8 lige store Portioner til Trængende i Estvad Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Tyende.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten, Eieren af Estvadgaard og en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 10. Sept. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 6; Ringkj. Amts Leg., S. 103), stadf. 9. Jan. 1880.

3. **Estvadgaards Stiftelse** vil blive opført under de almindelige, for hele Landet gjældende Legater.

Nørre Felding og Tvis Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Sønder Felding og Assing Sogne.

1. **Paarups Legat,** stiftet 1810 af Hosekræmmer i Kjøbenhavn Jens Nielsen Paarup og Hustru Ane Marie Christensdatter med 1,350 Rdl., udlagte med 225 Rdl., nu 409 Kr. 37 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til 2 trængende Mænd og 2 trængende Kvinder i Assing Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 25. Aug. 1810 (Ringkj. Amts Leg., S. 75), konfirm. 7. Sept. 1810.

2. **Pastor Engelkens Legat,** stiftet 1810 af Sognepræst til Sønder Felding og Assing Johan Engelken (f. 1762 † 1. Juli 1827) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., anvendes til Skolebøger for fattige Børn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 19. Okt. 1810 med Kodiciller af 19. Okt. 1821 og 20. Juli 1826 (Ringkj. Amts Leg., S. 76).

3. **Jens Carstensens Legat til Fattige i Sønder Felding Sogn,** stiftet ved Testamente af 26. Juni 1878 af fh. Bybud i Kjøbenhavn, Partikulier af Vesterby, Borris Sogn Jens Carstensen (f. 13. Sept. 1820 † 8. April 1884) med 11,600 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død hvert Aar i Jan. og Juli uddeles i Portioner paa 40 Kr., fortrinsvis til Legatstifterens Familie.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet i Sønder Felding. Fundats af $\frac{\text{20. Sept.}}{\text{29. Dec.}}$ 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 220), stadf. 8. Juli 1889.

4. **Sognepræst Østergaards Legat for ældre, værdige Trængende i Sønder Felding og Assing Sogne,** stiftet 1881 af Sognepræst til Husby og Sønder Nissum Christen Christensen Østergaard (f. 14. Juli 1804 † 21. Marts 1883) og Hustru Juliane Eleonore Garnæs (f. 28. Juni 1811 † 20. Dec. 1883) med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul og ved St. Hansdagstid til 6—10 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, de 2 Sognefogder og de 2 Bestyrelser for de Fattiges Kasser. Fundats af 16. Sept. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 47; G. R. 1882, S. 185*), stadf. 30. Marts 1882.

Fjaltring og Trans Sogne.

1. **Jens Lauridsens Legat,** stiftet af Jens Lauridsen († 28. Nov. 1838) med 24 Specier, nu 161 Kr. 91 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Trans Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Udateret Testamente (Ringkj. Amts Leg., S. 24).

2. **Poul Christensens Legat,** stiftet 1859 af Arvingerne efter Gaardmand i Fjaltring Poul Christensen (f. 1831 † 13. Marts 1868) med 300 Rdl., nu 600 Kr.,

hvis Renter uddeles til Trængende i Fjaltring Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til hans Søskendes og Enkes Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 1—2 af Sogneraadet valgte Mænd. Regnskabet fremlægges til almindeligt Eftersyn. Fundats af 24. Dec. 1859 (Rskr. 1860, S. 239; Ringkj. Amts Leg., S. 23), konfirm. 9. Okt. 1860.

3. **Stausholms Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

4. **Grünings Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

Gjellerup og Sunds Sogne.

1. **De Lund'ske Friboliger,** opførte ved Aarhundredets Begyndelse ved Gaver fra Grossererne i Kjøbenhavn Jens Lund (f. 1760 † 1824) og Ole Lund (f. 11. Okt. 1768 † 10. Marts 1843), og hvortil Opretternes Slægt senere har givet 500 Kr., bortgives til 2 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og 2 valgte Mænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 30. Dec. 1880 (Min.-Tid. 1882 A. S. 20), stadf. 25. Jan. 1882.

2. **Børnehjemmet „Gamle Minder",** oprettet 1889 af Frøken Pauline Thomasine Blom (f. 1842 † 12. Mai 1890) med et Hus i Gjelleruplund til Hjem for daarlig stillede Pigebørn, om muligt helst fra Kjøbenhavn og 1,500 Kr., nu 1,241 Kr.

Stiftelsen bestyres under den indre Missions Bestyrelses Tilsyn af Sognepræsten og 5 Mænd og 3 Kvinder i Pastoratet. Testamente af 9. Juni 1889.

Gimsing og Struer Sogne.

1. **Kancelliraad Christen Moth** til Kvistrup (f. 1700 † 12. Marts 1766) gav 1741 en Skole til Gimsing og lagde dertil 4 Agre samt 10 Rdl., 4 Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg af Kvistrup til Læreren.

Fundats af 2. Okt. 1741 (Hofman IV, S. 618; Ringkj. Amts Leg., S. 25), konfirm. 9. Febr. 1742.

2. **Fischers Legat,** stiftet 1770—80 af Ritmester Henrik Fischer til Kvistrup (f. 1731(4) † 7. Aug. 1794) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Gimsing.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 27).

3. **Hvidbergs Legat,** stiftet af Jens Lauridsen Hvidberg i Kvistrup Mølle med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tillagdes 6 Fattige i Gimsing Sogn, deraf 4 Fattige af Kvistrup Gods, nu uddeles i begge Sogne.

Legatet, der staaer i Kvistrup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten med 1 Medhjælper. Fundats af 1. Okt. 1772 (Hofman XI, S. 641; Ringkj. Amts Leg., S. 25).

4. **Stougaards Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Febr. 1863 af Skipper af Struer Jens Christian Stougaard (f. 1796 † 5. Okt. 1879) med 500 Rdl., nu

1,000 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. til Trængende i Gimsing og Struer Sogne udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 29. April 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 133), stadf. 24. Sept. 1881.

5. **Stougaards Skolelegat,** stiftet 1871 af den Samme med 20 Kr. aarlig af Struer Kommune som Vederlag for en den overladt Byggegrund, hvilken Sum anvendes til Klæder for flittige, fattige Børn i Struer Borgerskole.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Gavebrev af 10. Dec. 1871.

6. **Rasmussens Legat,** stiftet 1887 af afskediget Toldmedhjælper Hans Rasmussen (f. 25. Marts 1817) med 5,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens og en Legatars Død uddeles i Portioner paa 20 Kr. til Trængende i Struer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Juni 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 16), stadf. 21. Jan. 1888.

7. **Fiskehandler Jens Christian Mikkelsens Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Jan. 1893 af Fiskehandler af Struer Jens Christian Mikkelsen (f. 20. Jan. 1843 † 7. Jan. 1893) og Hustru Frederikke Ane Johanne Skaarup (f. 22. Juli 1864) med 10,000 Kr., hvis Renter efter Sidstnævntes Død uddeles i 8 lige store Portioner til trængende Fiskere i Struer eller Enker efter saadanne udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Juli 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 33), stadf. 18. Jan. 1894.

Gjørding, Vemb og Bur Sogne.

Paaske Tofts Legat, stiftet af Paaske Jensen Toft (f. 1735 † 8. Jan. 1818) med 40 Rdl., nu 80 Kr., hvis Renter flyde i Kommunekassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 28).

Grove og Simmelkjær Sogne.

Ane Andersdatters Minde se Haderup Sogn.

Gudum og Fabjerg Sogne.

1. **Madam Jespersens Legat,** stiftet, uvist naar, med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter flyde i Kommunekassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 29).

2. **Karen Lauridtzdatters Legat,** stiftet 1794 af Karen Lauridtzdatter af Drosvadhus, Enke efter Christen Larsen, med 200 Rdl., nu 333 Kr. 50 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende i Gudum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 18. Mai 1794 (Ringkj. Amts Leg., S. 28), konfirm. 4. Juli 1794. Min.-Skr. 7. Nov. 1872 (ibid., S. 29).

3. **Jens Peter Christensen Hauskovs Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Nov. 1880 med Kodiciller af 5. Juni 1881 og 15. Juli 1883 af Gaardeier af Hauskov Jens Peter Christensen (f. 1811 † 6. Dec. 1885) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til værdige Trængende i Gudum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 27. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 290; G. R. 1890, S. 396), stadf. 7. Nov. 1890.

Haderup Sogn.

1. **Provstinde Sadolins Præsteenkelegat,** stiftet 1774 af Christine Marie Ørsted, Enke efter Sognepræst til Haderup, Provst Knud Henrik Sadolin (f. 21. Juni 1705 † 19. April 1773) med Halvgaarden „Østergaard" til Præsteenkesæde; 1846 afstodes Huset for 25 Rdl., og 1851 solgtes Gaarden til Arvefæste for 500 Rdl. og en aarlig Afgift af 2 Tdr. Rug. Renten af Kjøbesummen og Kornafgiften tilfalder den ældste Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten. Kapitalen er nu 1,342 Kr. 95 Ø.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 27. Mai 1774 (Hofman XI, S. 632), konfirm. 24. Aug. 1774. Canc.-Skr. 5. Nov. 1846 (G. R.). Kgl. Resol. 28. Jan. 1851.

2. **Provstinde Sadolins Legat,** stiftet 1787 af den Samme med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 24. Jan. 1787 (Ringkj. Amts Leg., S. 96).

3. **Jørgen Møllers Legat,** stiftet 1802 af Major og Brygger i Kjøbenhavn Jørgen Møller og Hustru Vibeke Herløv med Fjerdedelen af deres Bo til Haderup Sogns Fattige.
Der er hidtil ikke tilfaldet Sognet Noget af dette Legat. Testamente af 30. Juni 1802 (Coll.-Tid. 1802, S. 633; Ringkj. Amts Leg., S. 96), konfirm. 30. Juli 1802.

4. **Ane Andersdatters Minde,** stiftet ved Testamente af 25. Marts 1887 af fhv. Sognepræst til Mygind, Krogsbæk og Skjørring Gerhard Tage Valdemar Hald (f. 10. Juli 1808 † 1. Okt. 1891) til Minde om hans mangeaarige og tro Husholderske Ane Andersdatter med 2,000 Kr., hvis Renter dels anvendes til Vedligeholdelse af Ane Andersdatters Gravsted paa Haderup Kirkegaard, dels hvert Aars 16. April uddeles til Tjenestetyende for lang og tro Tjeneste paa mindst 5 Aar fra Haderup og Grove Sogne, event. fra Borbjerg Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet i Forening med Sognepræsten. Fundats af $\frac{7.\text{ Febr.}}{15.\text{ Sept.}}$ 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 360), stadf. 19. Okt. 1893.

Harboøre og Engbjerg Sogne.

1. **Thomas Houmøllers Legat,** stort 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til Trængende i Harboøre Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 207), stadf. 18. Juni 1889.

2. **Stausholms Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

3. **Grünings Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

Hee og No Sogne.

1. **Anders Langes Legat,** ogsaa kaldet **„Frederik III's Benaadning til Fattige",** stiftet 1652 af Anders Lange til Vennergaard for Ægteskabs Bevilling med Karen Pogwisch Lauridsdatter med 1,000 Rdl., hvoraf Kong Frederik III tillagde Hee Sogn 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten sammen med Provsten. Fundats af 11. April 1652 (Hofman IV, S. 670; Ringkj. Amts Leg., S. 97).

2. **Otte Kraghs Legat,** ogsaa kaldet **„Frederik III's Benaadning til Skolevæsnet",** stiftet 1653 af Otte Krag til Voldbjerg (f. 29. Aug. 1611 † 4. Febr. 1666) for Ægteskabs Bevilling med Anne Rosenkrantz (f. 10. Juli 1619 † 10. Juni 1688) med 400 Rdl., hvoraf Kong Frederik III. 1652 havde tillagt Hee Sogn 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Degnen i Hee.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Jan. 1652 (Hofman IV, S. 671; Ringkj. Amts Leg., S. 97).

3. **Niss Nissens Legat,** stiftet 1845 af Niss Nissen til Spøttrup (f. 15. Febr. 1770 † 29. Juli 1848) med ²/₆₀ af hans Bo, udlagt med 13,152 Rdl. 64 Sk., nu 26,200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Hee Sogn.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sogneraadet. Testamente af 19. April 1845 (G. R. 1848, S. 123; Ringkj. Amts Leg., S. 96), konfirm. 25. Aug. 1848.

4. **Peder Pedersen Kiærs og Hustru Maren Jensdatters Legat for ældre og værdige Trængende i No og Hee Sogne,** stiftet 1884 af Maren Jensdatter († 2. Aug. 1888), Enke efter Peder Pedersen Kiær i Øster No, med 2,000 Kr., hvis Renter før Julen uddeles til 8—10 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 28. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 139), stadf. 27. Juni 1884.

5. **Anders Andersens og Hustru Ane Nielsdatters Legat for værdige Trængende i Hee Kommune,** stiftet 1885 af Ane Nielsdatter († 11. Okt.

1886), Enke efter Anders Andersen i Eistrup, med 2,000 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til 8—10 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Juli 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 147), stadf. 19. Okt. 1885.

6. **Sognepræst P. Rasmussens og Hustru Emilie Rasmussens Legat for værdige Trængende i Hee og No Sogne,** stiftet 1886 af Thomasine Nikoline Vilhelmine Emilie Rosendahl (f. 12. Mai 1812), Enke efter Sognepræst til Hee og No Peter Rasmussen (f. 3. Okt. 1801 † 24. Sept. 1868), med 2,000 Kr., nu 2,055 Kr. 23 Ø., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles til Trængende og Konfirmander udenfor Fattigvæsenet, halvt i hvert Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 12. Mai 1886 (Min.Tid. 1886 A, S. 154), stadf. 4. Nov. 1886.

7. **Iver Thullesens Legat for værdige Trængende i Hee og No Sogne,** stiftet 1894 af Iver Thullesen i Hamborg med 4,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens og 2 Legatarers Død i Midten af Dec. uddeles i 4 lige store Dele til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 307), stadf. 9. Nov. 1894.

Hemmet og Sønder Vium Sogne.

1. **Aftægtsmand Christen Christensens og Hustru Ane Lovise Jens Christiansens Legat til Fordel for værdige Trængende i Sønder Vium Sogn,** stiftet 1888 af Christen Christensen i Sønder Vium (f. 25. Okt. 1819 † 4. Mai 1892) og Hustru Ane Lovise Jens Christiansdatter (f. 16. Aug. 1827) med 500 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles til en eller flere Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 25. Juni 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 55; G. R. 1889, S. 36), stadf. 15. Febr. 1889.

2. **Ane Christensens Legat til Fordel for værdige Trængende i Sønder Vium Sogn,** stiftet af Ane Christensen i Sønder Vium (f. 17. April 1830 † 7. April 1891) med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 19. Juli 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 354; G. R. 1891, S. 219), stadf. 10. Nov. 1891.

3. **Niels Hansens og Hustru Laurentia Thygesens Legat** se Lønborg og Egvad Sogne.

4. **Kaptain Jermiins og Hustrus Legat** se Lønborg og Egvad Sogne.

Herning Sogn.

1. **Hammerum Herreds Børnehjem,** oprettet 1882 af Hans Christian Bertelsen af Herning (f. 1820 † 6. Jan. 1883) med 4,000 Kr., som ere anvendte til Indkjøb af en fast Eiendom med Bygning, der er brandforsikret for 11,220 Kr.

Stiftelsen har sin egen Bestyrelse, der staaer under Amtsraadets Tilsyn og supplerer sig selv. Vedtægter af 26. Jan. 1883.

Til Stiftelsen er følgende Legat knyttet:

2. **Generalkonsul Pontoppidans Legat til Fordel for Hammerum Herreds Børnehjem,** stiftet 1892 til Minde om Deres Majestæter Kong Christian den IX's og Dronning Louises Guldbryllupsfest af Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (f. 7. April 1814) med 500 Kr.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Stiftelsens Bestyrelse. Gavebrev af 26. Mai 1892.

3. **Generalkonsul H. Pontoppidans Legat til en Præmiefond for den tekniske Skole i Herning,** stiftet 1887 af den Samme med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til flittige Elever, som have besøgt Skolen i mindst 2 Vinterhalvaar.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Skolebestyrelsen. Fundats af 8. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 80), stadf. 17. April 1888.

4. **Gaardeier Otto Knudsens og Hustru Kirsten Jensdatters Legat for værdige Trængende i Herning Sogn,** stiftet 1889 af Kirsten Jensdatter (f. 8. Marts 1816 † 8. Aug. 1890), Enke efter Gaardeier af Holing Otto Knudsen, med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 89), stadf. 29. April 1890.

5. **Provst Berings Legat** se Rind Sogn.

Hjerm Sogn.

1. **Anne Cathrine Friis Christensdatter** (f. 1630 † 26. Sept. 1698), Enke efter Tønne Juul til Thaarupgaard og Søgaard (f. 12. April 1620 † 28. Aug. 1684), gav 5. Marts 1685 et lidet Bondested med 1/2 Tdr. Hartkorn ved Hjerm Kirke til Vedligeholdelse af hendes Svoger Axel Juuls (f. 13. Okt. 1606 † 18. Nov. 1671) og Hustru Elisabeth Friis Christensdatters (f. 14. Nov. 1619 † 23. April 1677) Begravelse og Epitafium i Hjerm Kirke.

Stedet er inddraget under Kirketiendeeierens Partikulærgods, og Begravelsen vedligeholdes af Kirketiendeeieren (Hofman III, S. 433).

2. **Christen Lindes Legat,** stiftet af Ellen Maria von Obelitz (f. 1678 † 1727), Enke efter Christen Linde til Volstrup (f. 1664 † 1723), med en Skole til Sognet, hvortil hun lagde noget Gods, som 1796 solgtes for 1,632 Rdl., nu 1,572 Kr.,

hvis Renter anvendes til Skolevæsenet og til Vedligeholdelse af Linde'rnes Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 30. Mai 1732 (Hofman IV, S. 613; Ringkj. Amts Leg., S. 34).

3. **Jens Christensen Damgaards Legat,** stiftet 1738 af Jens Christensen Damgaard og Hustru Apelone Nielsdatter Juel med 8 Agre i Holstebro Nørre Mark af Htk. 4 Skpr. 2 Fdk. ²/₃ Alb., som ere udleiede til den da levende Anne Nøragers Arvinger for 10 Kr., der uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 18. Febr. 1738 (Hofman IV, S. 618; Ringkj. Amts Leg., S. 36).

4. **Christen Christensens Legat,** stiftet før 1783 af Christen Christensen i Vester Ausum og Hustru Ane Marie Madsdatter med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 38).

5. **Henrik Høeghs Legat,** stiftet 1794 af Forpagter paa Vinderup Henrik Høegh med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 10. Juni 1799 (Ringkj. Amts Leg., S. 38).

Holmsland Sogn.

1. **Det Amnidsbøll'ske Legat,** ogsaa kaldet **„Søgaards Legat"**, stiftet 1817 af Assessor Hans Peter Amnidsbøll til Søgaard (f. 1759 † 27. Dec. 1821) og Hustru Susanne Elisabeth Tafteberg med 2,000 Rdl., paa Skiftet udlagte med 508 Rdl. 4 Mk. 12 Sk., nu 1,020 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles til 4 Trængende af Søgaards Fæstere paa Holmslands Nysogns Klit.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Søgaard og Sognefogden. Testamente af 9. Dec. 1817 (Ringkj. Amts Leg., S. 39), konfirm. 16. Jan. 1822.

2. **Christen Christensens og Hustru Marie Cathrine Simonsdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Juni 1868 af Gaardmand af Sønder Lyngvig Christen Christensen (f. 1783 † 3. Okt. 1873) og Marie Cathrine Simonsdatter (f. 1800 † 3. April 1886) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter hver 1. Jan. uddeles til 4 af de mest Trængende af deres Slægt indtil 3. Led af deres Forældre Christen Pedersen og Magdalene Christensen, Simon Vig og Johanne, derefter til Trængende paa Klitten.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden paa Klitten og Eieren af Legatstifternes Gaard. Fundats af Sept. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 221), stadf. 22. Sept. 1888.

3. **M. P. Christiansens Legat,** stiftet 1878 af Mads Peter Christiansen (f. 26. Dec. 1817) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Holmslands Sygekasse, event. de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Sygekassens Bestyrelse. Gavebrev af 5. Jan. 1878.

4. **Sognefoged Peter Christian Andersens Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Marts 1890 af Peder Christian Andersen af Kloster (f. 29. Marts 1825 † 4. Marts 1890) med 5,000 Kr., hvis Renter 1. Juli og 18. Dec. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet og anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted paa Ny Sogns Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden for Ny Sogns Opland og Holmslands Sogneraadsformand. Fundats af 5. Febr. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 98), stadf. 25. Marts 1891.

5. **Provst Braschs og Hustrus Legat** se Ribe Stift 2.

Houen Sogn.

(Annex til Sønder Omme Sogn i Veile Amt.)

1. **Det Bang'ske Legat,** stiftet af Sognepræst til Sønder Omme og Houen, senere til Vester Vedsted Hans Jørgen Bang (f. 1728 † 28. Dec. 1806) med 80 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 83; Ringkj. Amts Leg., S. 98), stadf. 7. Mai 1883.

2. **Det John'ske Legat for Trængende i Houen Sogn,** stiftet 1. Jan. 1869 af Aftægtsmand i Ørbæk John Jensen (f. 9. Mai 1808 † 22. Jan. 1886) og Hustru Ane Cathrine Matthiasdatter (f. 22. Nov. 1811 † 29. Juli 1868) med 50 Rdl., nu 100 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 23. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 27; Ringkj. Amts Leg., S. 98), stadf. 24. Febr. 1881.

3. **Johannes Forsums Legat,** stiftet 1882 af Krestine Sørensen (f. 1808 † 21. April 1889), Enke efter Aftægtsmand af Ørbæk Johannes Bertelsen (Forsum), med 50 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 122), stadf. 22. Juni 1883.

4. **Mads Christian Pedersens og Hustru Karen Marie Pedersens Legat for værdige Trængende i Houen Sogn,** stiftet 1886 af Aftægtsmand af Ørbæk Mads Christian Pedersen (f. 16. Sept. 1816 † 11. Juli 1898) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Portioner paa ikke over 40 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og et af Sogneraadet valgt Medlem. Fundats af 16. Sept. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 29), stadf. 10. Febr. 1887.

5. **Mads Christian Pedersens og Hustru Karen Marie Pedersens Legat til Houen Kirke,** stiftet 1886 af de Samme med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vin og Brød i Kirken.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 16. Sept. 1886.

6. **Christen Nielsen Hvolmoses Legat,** stiftet 1889 af Christen Nielsen af Hvolmose (f. 29. Sept. 1814 † 14. Mai 1891) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Fordel for Totalafholdssagen i Sognet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Febr. 1889, stadf. 26. Juni 1889.

Husby og Sønder Nissum Sogne.

1. **Kierulfs Legat,** stiftet 1748 af Ridefoged paa Udstrup Bertel Bertelsen Kierulf († c. 1755) med 2,000 Rdl. 1757 blev et Hospital opført for de indtil da paaløbne Renter til fem Fattige, som hver nød 15 Rdl. Senere forøgedes Kapitalen med 400 Rdl. af Opretterens Brodersøns Dattersøn, Foged paa Søbygaard Jacob Gjested Kierulf († 1813), som 1784 optoges i Hospitalet. Efterat hele Legatkapitalen 1813 var omskreven til 890 Rdl., nu 1,780 Kr., blev Hospitalet 1822 overladt Sognene til Fattighus, og Renterne af Legatkapitalen uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 13. Juni 1748 (Hofman IV, S. 664). Fundats af 1. Aug. 1757 (Ringkj. Amts Leg., S. 78). Canc.-Skr. 21. Dec. 1822.

2. **Sognepræst Østergaards Legat for ældre, værdige Trængende i Husby Sogn,** stiftet 1881 af Sognepræst til Husby og Sønder Nissum Christen Christensen Østergaard (f. 14. Juli 1804 † 21. Marts 1883) og Hustru Juliane Eleonore Garnæs (f. 28. Juni 1811 † 20. Dec. 1883) med 3,000 Kr., hvis Renter før Jul og ved St. Hansdagstid uddeles til 6—8 Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Sept. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 50; G. R. 1882, S. 183), stadf. 30. Marts 1882.

3. **Sognepræst Østergaards Legat for ældre, værdige Trængende i Sønder Nissum Sogn,** stiftet 1881 af de Samme med 3,000 Kr., hvis Renter før Jul og ved St. Hansdagstid uddeles til 6—8 Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Sept. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 51; G. R. 1882, S. 185*), stadf. 30. Marts 1882.

4. **Frantz Lindes Legat** se Staby Sogn.

Hygum og Hove Sogne.

1. **Provst Bies Legat,** stiftet 1728 af Sognepræst til Hygum, Provst Niels Pedersen Bie (f. 1660 † 1729) og Hustru Maren Lauritsdatter Brædstrup

med „Klostergaarden“ til Hygum Sogns Skolevæsen. 1818 solgtes Gaarden, som aarlig svarer 40 Kr. foruden 160 Kr. ved Eierskifte.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 5. Jan. 1728 (Hofman IV, S. 641; Rskr. 1829, S. 157*; Ringkj. Amts Leg., S. 41). Rskr. 4. April 1829.

2. **Stausholms Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

3. **Grünings Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

Idom Sogn.

1. **Søren Pedersens Legat,** stiftet 1871 af Gaardmand i Hestbjerg Søren Pedersen i (f. 1805 † 7. Mai 1890) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 24. Marts 1871.

2. **Frantz Lindes Legat** se Staby Sogn.

Ikast Sogn.

1. **Fonnesbechs Legat,** stiftet 1809 af Hosekræmmer i Kjøbenhavn Mads Andresen Fonnesbech og Hustru Johanne Christine Andreasdatter Ellermand med 15,000 Rbd., udlagt med 1,600 Rbd., nu 4,000 Kr., af hvis Renter 4/5 anvendes til Fordel for Skolevæsenet, 1/5 til Fordel for Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 9. April 1809. Fundats af 9. Febr. 1852 (Rskr. 1852, S. 190; G. R. 1852, S. 112; Ringkj. Amts Leg., S. 42), konfirm. 30. April 1852.

2. **Lunds Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Mai 1855 af Peder Nielsen Lund paa Holgersdal († 1855) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren ved Fonnesbæk Skole.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Mai 1860 (Rskr. 1860, S. 169; G. R. 1860, S. 48; Ringkj. Amts Leg., S. 44), konfirm. 28. Juni 1860.

3. **Fonnesbæk Skole,** oprettet 1859 af Jægermester, senere Konseilpræsident, Indenrigs- og Finansminister, Geheimekonferensraad, Kammerherre Christian Andreas Fonnesbech til Vesterbygaard (f. 7. Juli 1817 † 17. Mai 1880) med Parcelstedet „Lille Fonnesbæk“.

Skolen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 5. Juni 1859 (Ringkj. Amts Leg., S. 44).

4. **Jens Christian Harreskovs Legat,** stiftet 1877 af Jens Christian Harreskov i Grødde (f. i Dec. 1808 † 5. Aug. 1882) med 200 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Trængende.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 9. Febr. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 30; Ringkj. Amts Leg., S. 45), stadf. 21. Febr. 1877.

5. **Christen Hvirgel Sørensens Legat for værdige Trængende i Ikast Sogn,** stiftet 1888 af Christen Hvirgel Sørensen paa Juelsgaard (f. 9. Marts

1814 † 21. Jan. 1895) med 500 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa ikke over 4 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af $\frac{\text{18. Febr.}}{\text{25. Marts}}$ 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 87), stadf. 7. Mai 1888.

6. **Niels Brøndums Legat** se Skive Kjøbstad.

Lem og Ølstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Lomborg og Rom Sogne.

1. **Morten Jacobsen Bødkers Legat,** stiftet 1784 med 100 Rdl., nu 50 Kr., til Lomborg Sogns Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 12. Juli 1784 (Ringkj. Amts Leg., S. 46).

2. **Morten Jacobsen Præstegaards Legat,** stiftet før 1813 med 50 Rdl., nu 25 Kr., hvis Renter anvendes til nyttige Skolebøgers Anskaffelse i Rom Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 46).

3. **Romleds Legat,** stiftet 1813 af Poul Christen Romled af Rom med 166⅔ Rbd., nu 293 Kr. 50 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Rom.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 27. Dec. 1813 (Ringkj. Amts Leg., S. 46), konfirm. 28. Jan. 1814. Canc.-Skr. 18. Marts 1815.

4. **Stausholms Legat** se Dybe og Ramme Sogne.
5. **Grünings Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

Lyne Sogn.

(Annex til Kvong Sogn i Ribe Amt.)

Niels Hansens og Hustru Laurentia Thygesens Legat se Lønborg og Egvad Sogne.

Lønborg og Egvad Sogne.

1. **Niels Hansens og Hustru Laurentia Thygesens Legat,** stiftet af Kancelliraad Niels Hansen til Stamhuset Lønborggaard († 1792) og Hustru Laurentia Thygesen med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., af hvis Renter 17/20 uddeles dels i Portioner paa 2, 4 og 6 Kr. til Aftægtsfolk udenfor Fattigvæsenet, dels til forældreløse Drenge til deres Uddannelse i Læreaarene, dels til 1—2 fattige Pigers Brudeudstyr,

alt paa Lønborggaards Gods i Lønborg Sogn, 3/20 uddeles til Fattige paa Lønborggaards Gods i Stauning, Faster, Egvad, Hemmet og Lyne Sogne.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Lønborggaard og 4 Mænd i Lønborg. Fundats af 26. Okt. 1793 (Ringkj. Amts Leg., S. 47).

2. **Kaptain Jermiins og Hustrus Legat,** stiftet af Kaptain Niels Jermiin til Engelsholm og Lundenæs (f. 2. Juli 1750 † 23. Okt. 1808) og Hustru Christence Hansen til Stamhuset Lønborggaard (f. 22. Febr. 1768 † 13. Dec. 1810) med 2,000 Rdl., nu 3,600 Kr., hvis Renter uddeles dels i Portioner paa 2, 4 og 6 Kr. til Aftægtsfolk udenfor Fattigvæsenet, dels til forældreløse Drenge til deres Uddannelse i Læreaarene, dels til 1—2 fattige Pigers Brudeudstyr, alt paa Lønborggaards Gods i Lønborg, Egvad, Stauning og Hemmet Sogne.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Lønborggaard og 4 Mænd, 1 fra hvert af Sognene. Fundats af 16. Jan. 1808 (Ringkj. Amts Leg., S. 48).

3. **Det Lønborg'ske Julelegat,** stiftet 1847 af Gaardeier i Vostrup Søren Thomsen (f. 1795 † 7. April 1877) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter 4/5 til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Lønborg Sogn, 1/5 gaaer i det danske Missionsselskabs Kasse til Missionens Fremme.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S 49).

4. **Forhenværende Murmester i Næstved Matthias Petersens Legat for værdige Trængende i Lønborg Sogn,** stiftet 1885 af Matthias Petersen (f. 16. Febr. 1800 † 17. Aug. 1893) med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 3—4 Trængende i Lønborg Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og Gaardeier Christen Andersen i Vostrup, efter ham Eieren af Gaarden. Fundats af 14. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 163), stadf. 11. Dec. 1885.

Maabjerg Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Meirup Sogn.

V. Wiums og Hustrus Legat til Holstebro og Meirup se Holstebro Kjøbstad.

Møborg og Nes Sogne.

1. **Karen Christensdatters Legat,** stiftet 1696 af Karen Christensdatter (f. 2. Mai 1631 † 1698), Enke efter Sognepræst til Møborg og Nes Jens

Mortensen (f. 8. Nov. 1619 † 1695), med 8 gode Malkekøer til Sognekaldet, som ved Embedstiltrædelsen af Formanden afleveres til Eftermanden efter Vurdering af 8 uvillige Mænd.

Fundats af 18. Febr. 1696 (Hofman IV, S. 647).

2. **Jens Olesens Legat,** stiftet før 1792 af Forpagter paa Uldsund Jens Olesen med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Nes Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Min.-Skr. 23. April 1857 (Ringkj. Amts Leg., S. 55).

3. **Donnerups Legat,** stiftet 1821 af Tiendekommissær Jørgen Donnerup til Annebjerg med 1/24 af hans efterladte Formue, hvilken Part nu udgjør 320 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 28. Febr. 1821 (Rskr. 1821, S. 400; Ringkj. Amts Leg., S. 14), konfirm. 28. Marts 1821.

4. **Chr. Schmidts Legat,** stiftet 1877 af Hans Christian Louis Schmidt til Uldsund med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Nes Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Juni 1877.

5. **J. Chr. Harpøths og Hustru Kirsten Jensen Fjordsides Legat,** stiftet 1877 af Sognefoged Jens Christian Harpøth af Frostesgaard (f. 1804 † 31. Juli 1878) med 250 Kr., hvis Renter uddeles til gamle Enker i Nes Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Aug. 1877 (Ringkj. Amts Leg., S. 55).

6. **Christen Lindes Legat** se Bredsten Sogn i Veile Amt.

Naur og Sir Sogne.

1. **Madame Reimers Legat,** stiftet 1774 af Anne Magrete Wedel (f. 25. Okt. 1700 † 29. Dec. 1790), Enke efter Sognepræst til Naur og Sir Christian Reimer (f. 25. Juni 1696 † 14. Febr. 1749), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Naur Sogn.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 3. Juli 1774 efter fac. test. af 11. Juli 1766. Fundats af 8. Juli 1794 (Ringkj. Amts Leg., S. 53), thinglæst 22. Mai 1795.

2. **Brønsholmshus-Legatet,** stiftet 1794 af Maren Nielsdatter Horslund († 1794) med 100 Sldr., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til 2 Fattige i Naur Sogn og 2 Fattige i Sir Sogn.

Legatet bestyres under Biskoppen og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 13. Okt. 1794 (Ringkj. Amts Leg., S. 54), thinglæst 9. Jan. 1790.

3. **Marie Cathrine Holsts Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Sept. 1879 af hendes Søn, Grosserer i Kjøbenhavn Jens Holst (f. 15. April 1821 † 18. Aug. 1881)

med 25,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 50 Kr. til Trængende i Naur Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Slægt hvor som helst i Danmark.

Legatet, som er indsat i Overformynderiet, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og Naur Sogns ældste Lærer. Fundats af 27. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 131; G. R. 1883, S. 343), stadf. 14. Juli 1883.

4. **Det Lindtorp'ske Legat** se Ølby, Asp og Fausing Sogne.

Nørre Nissum Sogn.

1. **Kalboers Legat,** stiftet, uvist naar, af Hans Pedersen Høiborg Kalboer med 50 Sldr., nu 16 Kr. 66 Ø., hvis Renter flyde i Kommunekassen.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 64).

2. **Thomas Bergs Legat,** stiftet 1735 af Sognepræst til Nørre Nissum Thomas Berg (f. 15. Jan. 1692 † 29. April 1743) med Eiendommen „Varhede" af Hartkorn 3 Skpr. 1 Fdk. til et Præsteenkesæde, til hvis Vedligeholdelse han gav 100 Sldr. 1825 overgik Eiendommen og Legatet, nu 33 Kr. 66 Ø., til Skolevæsenet, mod at Enker paa Kaldet nyde 20 Kr. i Leieafgift af Enkesædet.

Fundats af 23. Juli 1735 (Hofman IX, S. 23), konfirm. 2. Dec. 1735. Rskr. 4. Febr. 1825 (Rskr.; Coll.-Tid. 1825, S. 98).

3. **Mette Pedersdatters Legat,** stiftet 1790 af Mette Pedersdatter af Smertlund, Enke efter Mads Jensen, med 450 Rdl., nu 900 Kr., af hvis Renter 4/9 tilfalde Enker paa Sognekaldet, derefter Læreren, 1/9 Læreren, 4/9 uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 14. Jan. 1790 (Ringkj. Amts Leg., S. 62), konfirm. 16. April 1790. Rskr. 5. Febr. 1825 (Rskr.; Coll.-Tid. 1825, S. 98).

Nørlem Sogn.

(Annex til Lemvig Kjøbstad.)

1. **Stiernhielms Hospital,** oprettet 1780 af Anna Maria Wandborg, Enke efter Niels Jacobsen i Lemvig, til Minde om deres Søn Jens Wandborg de Stiernhielm († 25. Marts 1780) med et Hus til Skolestue og Lærerbolig samt til Fribolig for 4 Hospitalslemmer af Kabbel Gods og 2,000 Rdl., hvis Renter skulde tjene til Hospitalslemmernes Underhold og Forøgelse af Lærerens Løn, hvorhos Eieren af Kabbel Hovedgaard skulde vedligeholde Hospitalet og levere Tørv til Læreren og Lemmerne. 1890 er Hospitalet overgaaet til Nørlem Kommune, saaledes at de 6 vestre Fag i Hospitalet bevares til Bolig for 4 vanføre Personer eller Enkemænd og Enker eller svagelige, ugifte Karle og Piger, medens den opr. til Skole bestemte Del af Huset kan anvendes til Fribolig for Trængende udenfor Fattigvæsenet. Lemmerne nyde hver 2 Kr. 66 Ø. om Maaneden og 2 Kr. Juleaften, Læreren 40 Kr. Efter den nuværende Lærers Afgang forøges Lemmeportionerne med hans Anpart. Kabbel Hovedgaards

Vedligeholdelsespligt og Tørveleverance er afløst med 500 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse til Hospitalets Vedligeholdelse og Lærerens og Lemmernes Forsyning med henholdsvis 12 og 12 Læs Skudtørv.

Hospitalet og Legatmidlerne, af hvilke 4,000 Kr. staa i Kabbel Hovedgaard, 500 Kr. under Indenrigsministeriets Overtilsyn ere optagne blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Aug. 1780 (Ringkj. Amts Leg., S. 57). Ny Fundats af 27. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 299), stadf. 15. Nov. 1890.

2. **Niels Jacobsens og Mad. Anna Maria Wandborgs Gave,** skjænket 1774 af de Samme med I. 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Fattige og Nødlidende, II. 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes og deres Søn Jens Wandborg de Stiernhielms Begravelse i Nørlem Kirke.

Legatet, hvoraf 600 Kr. staa i Nørre Nissum Sogns Konge-, Korn- og Kvægtiende, 400 Kr. i Gaarden „Lem Kirkegaard", bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hovedgaarden Kabbel og Sognepræsten. Gavebrev af 20. Jan. 1774 (Ringkj. Amts Leg., S. 55).

3. **Christen Christensens Schougaards Legat,** stiftet 1791 af Christen Christensen Schougaard af Vester Skovgaard med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Kabbel Hovedgaard og Sognepræsten. Fundats af 16. Juni 1791 (Ringkj. Amts Leg., S. 60).

Nørre Omme og Bregninge Sogne.

1. **Det Bang'ske Legat,** stiftet af Sognepræst til Nørre Omme og Breining Christian Frederik Bang (f. 14. Marts 1742 † 17. Aug. 1829) med 2 Mk. 6²/₅ Sk., nu 80 Ø. aarlig af Gaarden Kodals Konge-Korntiende, som uddeles til Trængende, hvorhos Tiendeeieren er forpligtet til at vedligeholde Legatstifterens og Hustrus Gravsteder paa Nørre Omme Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Obligation af 29. Aug. 1830 (Ringkj. Amts Leg., S. 64), thinglæst 23. Marts 1831.

2. **Fru Baches Legat,** stiftet af Kriminalretsassessor Lars Bache (f. 27. Febr. 1833) med 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 24. Juni eller 12. Dec. bortgives til en fattig Pige, der skal konfirmeres.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 10. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 142; G. R. 1882, S. 242), stadf. 29. Aug. 1882.

Resen og Humlum Sogne.

1. **Vandborgs Begravelseslegat,** stiftet af Jens Larsen Vandborg til Kongensgaard († 1716) med Afgiften af Jakobsgaard i Resen By af Htk. 3 Tdr.

2 Skpr. 1 Fdk. 1 Alb. til Vedligeholdelse af hans Gravkapel i Kirken. 1855 tillod Kirke- og Undervisningsministeriet Kapellets Nedbrydelse, men afgjorde Intet om Forholdet mellem Kirketiendeeieren og den til Kapellet berettigede Familie.

Kgl. Bevilling 13. Okt. 1682 (Hofman IV, S. 647). Min.-Skr. 31. Aug. 1855 (G. R.).

2. **Karen Lauridtzdatters Legat,** stiftet 1794 af Karen Lauridtzdatter af Drosvadhus, Enke efter Christen Larsen, med 120 Rdl., nu 240 Kr., af hvis Renter 1/2 uddeles til Trængende i Resen Sogn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse, 1/2 tilfalder Læreren i Resen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 18. Mai 1794 (Ringkj. Amts Leg., S. 28), konfirm. 4. Juli 1794. Min.-Skr. 7. Nov. 1872 (ibid., S. 29).

3. **Alrums Legat,** stiftet 1797 af Jeppe Christensen Alrum og Hustru Mariane Christensdatter Møller med 100 Rdl. til en Skolefond for Resen Sogn.

Legatet maa antages at være forbrugt. Testamente af 2. Mai 1797, konfirm. 11. April 1801. Rskr. 10. Okt. 1801.

4. **Conrad Lundsgaards og Hustrus Legat,** stiftet 1879 af Conrad Lundsgaard til Østertoftum (f. 1785 † 20. Marts 1882) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 18. Mai og Nytaar uddeles hver Gang i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Tyende.

Legatet er under Indenrigsministeriets Tilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Strandbjerggaard og en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 10. Sept. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 7; Ringkj. Amts Leg., S. 65), stadf. 9. Jan. 1880.

5. **Jens Nielsen Mattrups Legat for værdige og trængende Familier i Resen Sogn,** stiftet af Jens Nielsen Mattrup til Mattrup (f. 6. Jan. 1838 † 12. April 1883) med 2,500 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles i 10 Portioner til trængende Familier i Resen Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og Eieren af Mattrup. Fundats af 21. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 238), stadf. 31. Dec. 1884.

Rind Sogn.

Provst Berings Legat, stiftet 1762 af Sognepræst til Rind og Herning, Provst Vitus Pedersen Bering (f. i Sept. 1694 † 8. Sept. 1766) og Hustru Elisabeth Lauritsdatter Lasson (f. 1707 † 29. April 1786) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 2 Fattige i Rind, 2 i Herning Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af de 2 Sognepræster og 2 Mænd i hvert Sogn. Fundats af 2. Febr. 1762 (Hofman XI, S. 637; Ringkj. Amts Leg., S. 66), konfirm. 3. Sept. 1762.

Rindom Sogn.

(Annex til Ringkjøbing Kjøbstad.)

Lottigs Legat, stiftet 1726 (1736?) af Generalmajor Johan Georg von Lottig (f. 1666 † 12. Mai 1742) og Hustru Valentina Dorothea von Blücher († 1760 i Ægteskab med Generalmajor Hans Frederik Wintz (f. 12. Juli 1702 † 3. April 1765)) med 100 Rdl., nu 240 Kr., af hvis Renter 1/2 skulde tjene til deres Begravelse i Kirken, 1/2 uddeles til Trængende. Efterat Ligene 1880 ere jordede paa Kirkegaarden, uddeles hele Renten til Trængende.

Legatet, der staaer i Kirketienden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 13. Jan. 1726 (Hofman IV, S. 670; Ringkj. Amts Leg., S. 68).

Ryde og Hanbjerg Sogne.

1. **Handbjerg Hospital,** stiftet 1759 af Henrik Linde til Hanbjerggaard (f. 1709 † 1783) med et Hus ved Kirken til 4 Fattige af Hanbjerggaards Gods og 250 Rdl., nu 500 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., de hver nyde 4 Kr. 66 Ø., medens 6 Kr. 33 Ø. uddeles til Sognets Fattige, hvorhos han lagde Landgilden af en Gaard i Hanbjerg til Vedligeholdelse af hans Familiebegravelse i Hanbjerg Kirke.

Legatet bestyres af Eieren af Hanbjerggaard, Sognepræsten og Kirkeværgerne. Fundats af 4. Marts 1759 (Ringkj. Amts Leg., S. 30), konfirm. 7. Sept. 1759.

2. **Fru Margrethe Reedtz** († 1697), Enke efter Malte Sehested til Rydhave (f. 13. Nov. 1596 † 20. Juli 1661), gav 1684 en Skole til Ryde og dertil 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 6 pCt., tilfalde Læreren.

Legatet staaer i Rydhave Hovedgaard. Fundats af 25. Marts 1684 (Hofman IV, S. 625; Ringkj. Amts Leg., S. 68).

3. **Lehnsgreve, Kammerherre, Hofjægermester, Doctor philosophiæ Gregers Christian Rabens Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Juli 1872 med Kodicil af 19. Jan. 1874 af Greve Gregers Christian Raben til Grevskabet Christiansholm (f. 22. Marts 1796 † 26. Mai 1875) med 1/4 af hans private Formue, udlagt 1877 med 139,881 Kr. 19 Ø., nu 139,166 Kr. 4 Ø., af hvis Renter efter nogle Legatarers Død 1/4 uddeles i livsvarige Portioner til Trængende i Ryde Sogn.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn af Eieren af Rydhave, Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 6. Okt. 1876 (Min.-Tid. 1877 A. S. 49; Ringkj. Amts Leg., S. 69), stadf. 21. Marts 1877. Se Nysted Landsogn i Lolland-Falsters Stift.

Sal og Eising Sogne.

1. **Præsten Buchhaves Legat,** stiftet af Sognepræst til Sal og Eising Henrik Rudolph Buchhave (f. 24. Mai 1802 † 4. Dec. 1865) med 100 Rdl., nu

200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tjene til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Sal Kirkegaard.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres af Sognepræsten. Ingen Fundats.

2. **Anders Pedersen Møgeltofts Legat,** stiftet 1866 af Anders Pedersen Møgeltoft (f. 16. Dec. 1824 † 4. Juni 1866) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 4. Juni uddeles til en eller flere Trængende i Eising Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 4. Mai 1866 (Ringkj. Amts Leg., S. 23).

Sevel Sogn.

1. **Jørgen Møllers Legat,** stiftet 1802 af Major og Brygger i Kjøbenhavn Jørgen Møller og Hustru Vibeche Herløv med Fjerdedelen af deres Bo til Sevel Sogns Fattige.

Der er hidtil ikke tilfaldet Sognet Noget af dette Legat. Testamente af 30. Juni 1802 (Coll.-Tid. 1802, S. 633; Ringkj. Amts Leg., S. 96), konfirm. 30. Juli 1802.

2. **Sevel Sogns Spare- og Laanekasses Legat,** stiftet 1885 med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Febr. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 160), stadf. 23. Nov. 1885.

Skarrild Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Skjern Sogn.

1. **Niels Kjærgaards Legat for værdige Trængende i Skjern Sogn,** stiftet 1885 af Gaardeier af Skjern Niels Jensen Kjærgaard (f. 1808 † 15. Sept. 1885) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Portioner paa ikke over 40 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 20. Juli / 5. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 17), stadf. 19. Jan. 1886.

2. **H. Ebbesens og Kone Ane Christensdatters Legat til Kirkeorglet i Skjern,** stiftet 1890 af Møller i Ganer Mølle Hans Ebbesen (f. 21. Juni 1825 † 30. Jan. 1896) og Hustru Anna Cathrine Christensdatter (f. 24. Dec. 1822) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes dels til Vedligeholdelse af det af dem til Skjern Kirke skjænkede Orgel, dels til Honorar til de Personer, der betjene det ved Kirketjenesten.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 262), stadf. 24. Okt. 1890.

Sneibjerg og Tjørring Sogne.

Gaardeier af Lundgaard Hans Chr. Berthelsen og Hustru Ane Marie Christensens Legat til Fordel for værdige Trængende i Tjørring Sogn, stiftet ved Testamente af 18. April 1882 af Hans Christian Berthelsen (f. 12. Juli 1819 † 6. Jan. 1883) og Ane Marie Christensen (f. 3. Nov. 1817 † 27. Mai 1894) med 1,000 Kr., hvis Renter hver Jul uddeles til 1 eller flere Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 1. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1889 A. S. 299), stadf. 10. Sept. 1889.

Staby Sogn.

1. **Mads Pedersens og Vibeke Jensdatter Bjørns Legat,** stiftet 1701 af Mads Pedersen af Brundsbjerg (f. 3. Dec. 1641 † 19. Marts 1713) og Hustru Vibeke Jensdatter Bjørn (f. 27. Okt. 1640 † 5. Dec. 1707) med 170 Sldr., nu 301 Kr. 85 Ø., af hvis Renter Degnen nyder 4 Kr. 27 Ø., 6 Kr. 40 Ø. uddeles til Fattige og 1 Kr. 33 Ø. tilfalder Kirken for Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 25. Nov. 1701 (Hofman IV, S. 663; Ringkj. Amts Leg., S. 72). Min.-Skr. 7. Nov. 1872 (ibid., S. 72).

2. **Frantz Lindes Legat,** stiftet 1751 af Frantz Rantzau Linde til Pallisbjerg m. v. (f. 1681 † i Aug. 1765) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende med 40 Kr. 3 Ø. i Staby Sogn, med 20 Kr. i Raasted Sogn, med 20 Kr. i Ulvborg Sogn, med 20 Kr. i Idom Sogn, med 13 Kr. 33 Ø. i Husby Sogn, med 13 Kr. 33 Ø. i Madum Sogn, hvorhos Degnene i Staby og Idum og Læreren i Raasted nyde hver 6 Kr. 66 Ø., Præsterne i nævnte Sogne hver 2 Kr. 65 Ø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Provsten og Præsterne. Fundats af 17. April 1751 (Hofman IV, S. 660; Ringkj. Amts Leg., S. 40). Min.-Skr. 7. Nov. 1872 (ibid., S. 41).

Stadil Sogn.

1. **Laurids Jensens Legat,** ogsaa kaldet **„Syndervangslegatet“,** stiftet af Laurids Jensen til Søgaard paa Holmsland († 1681), senere Slotsfoged hos Otte Thott paa Bahus, med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til de Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Ingen Fundats (Hofman IV. S. 673; X, S. 5; Ringkj. Amts Leg., S. 73). Rskr. 7. Juni 1788. Rskr. 12. Dec. 1789.

2. **Niels Nielsens Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Febr. 1874 af Niels Nielsen i Meilby (f. 1826 † 10. Marts 1878) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Okt. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 67; Ringkj. Amts Leg., S. 74), stadf. 30. April 1881.

3. **Niels Jensen Nygaards Kirkelegat,** stiftet 21. Mai 1876 af Niels Jensen (Nygaard eller Slug) (f. 1807 † 3. Jan. 1884) med 100 Kr., hvis Renter anvendes til Kirkens Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeværgerne.

4. **Sammes Fattiglegat,** stiftet 21. Mai 1876 med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

5. **Kjøbmand og Gaardeier J. P. Godtfredsens og Hustru Maren Kirks Sølvbryllupslegat,** stiftet 1879 af Jens Peder Godtfredsen i Dalsgaard (f. 17. Nov. 1824 † 3. Marts 1888) og Hustru Maren Kirk (f. 7. Juni 1826) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til 2 fattige Konfirmander, og 14 Kr., nu 25 Kr. 43 Ø., hvis Renter oplægges til 100 Kr. til en ny Portion.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Mai 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 121; Ringkj. Amts Leg., S. 73), stadf. 16. Juli 1879).

Stauning Sogn.

1. **Lauge Thomsens og Pastor Brøllunds Legat,** stiftet 1809 af Lauge Thomsen paa Lærkenborg i Hanning Sogn og Hustru Gunder Pedersdatter (f. 1746 † 2. Juni 1809) samt af Sognepræst til Stauning Lars Graversen Brøllund (f. 1755 † 11. Dec. 1818) med 400 Rdl., omskrevne til 180 Rdl., nu 360 Kr., hvis Renter tilfalde Enker efter Sognepræster til Stauning og, naar ingen Præsteenker findes, overgaa til det frie Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Stauning Præstegaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 22. Mai 1809 (Rskr. 1814, S. 181; Ringkj. Amts Leg., S. 16), konfirm. 10. Juni 1814. Kgl. Resol. 23. Nov. 1876 (G. R.).

2. **Et Fattiglegat,** stiftet uvist naar af en Del af Sognets Beboere med 850 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

3. **Pastor Cramers Legat,** stiftet 1879 af Sognepræst til Stauning Hans Billeskov Jansen Cramer (f. 21. Febr. 1810) med 150 Kr., hvis Renter ere oplagte til 200 Kr. og nu uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Præstegaardsparcellisterne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 20. Mai 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 99; G. R. 1879, S. 170; Ringkj. Amts Leg., S. 74), stadf. 26. Juni 1879.

4. **Laurids Chr. Nielsens og Hustrus Legat,** stiftet 1892 af Gaardeier i Strandby Laurids Christian Nielsen (f. 9. Juni 1832) og Hustru Mette Marie Nielsen (f. 11. Juni 1845) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 20. Juni 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 255), stadf. 27. Juni 1893.

5. **Chr. Holms Legat,** stiftet af Aftægtsmand af Bovsø Chr. Christensen Holm (f. 10. Aug. 1811 † 24. Febr. 1887) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 15. Aug. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 257), stadf. 27. Juni 1893.

6. **Niels Jensens Legat,** stiftet 1892 af Aftægtsmand af Østerby Niels Jensen (f. 21. Nov. 1818) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 23. Dec. 1892.

7. **Niels Hansens og Hustru Laurentia Thygesens Legat** se Lønborg og Egvad Sogne.

8. **Kaptain Jermiins og Hustrus Legat** se Lønborg og Egvad Sogne.

Strelluf Sogn.

(Annex til Ølgod Sogn i Ribe Amt.)

1. **Mads Peder Pedersens Legat,** stiftet 1879 af Mads Peder Pedersen i Øst Tarp (f. 27. Dec. 1815 † 18. Febr. 1892) med 500 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Jan. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 79; Ringkj. Amts Leg., S. 75), stadf. 14. Mai 1879.

2. **Pastor Frederik Holmsted Palludans Mindelegat,** stiftet 1881 af Kjøbmand i Aalborg Jacob Peter Palludan (f. 1. Jan. 1829) til Minde om hans Fader, Sognepræst til Sæby og Hallenslev Frederik Holmsted Palludan (f. 15. Jan. 1782 † 25. Jan. 1855) med 750 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner paa 20 og 10 Kr. til trængende Konfirmander udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og 3 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 19. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 36), stadf. 18. Febr. 1882.

3. **Luise Augusta Palludan født Jenssens Mindelegat,** stiftet 1888 af Kjøbmand i Aalborg Jacob Peter Palludan (se ovenfor 2) til Minde om hans Moder Luise Augusta Jenssen (f. 5. Febr. 1788 † 3. Febr. 1863), Enke efter Sogne-

præst til Sæby og Hallenslev Frederik Holmsted Palludan (se ovenfor 2) med 250 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og 3 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 30. Jan. 1888.

Tim og Madum Sogne.

1. **Søren Tangs Legat,** stiftet af Kancelliraad Søren Tang til Timgaard (f. 24. Mai 1743 † 5. Dec. 1795) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Tim Sogns Trængende.

Legatet staaer i Tim Sogns Kongetiende og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Ingen Fundats (Ringkj. Amts Leg., S. 94). Min.-Skr. 5. Nov. 1856 (Rskr.; G. R.). Min.-Skr. 29. Dec. 1857.

2. **Niels Jakobsens Legater,** stiftede af Niels Jakobsen til Aaberg i Vedersø (f. 29. Aug. 1799 † 31. Marts 1878) med 1° 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Tim Sogn, 2° 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Madum Sogn.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn 1° af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse, 2° af Sogneraadet. Fundats af 16. April 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 67; Ringkj. Amts Leg., S. 104), stadf. 28. April 1881.

3. **Christen Kjærgaards Legat til Fordel for værdige Trængende i Madum Sogn,** stiftet 1888 af Else Kirstine Graversdatter (f. 1819 † 20. Aug. 1891), Enke efter Christen Kjærgaard til Madumkjærgaard, med 200 Kr., hvis Renter uddeles i Dec. af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Juli 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 192), stadf. 13. Aug. 1888.

4. **Frantz Lindes Legat** se Staby Sogn.

Torsted og Hover Sogne.

1. **Frantz Lindes Legat,** stiftet 1758 af Frantz Rantzau Linde til Pallisbjerg m. v. (f. 1681 † i Aug. 1765) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tillagdes Sognepræsten, dog at 4 Kr. skulde gives til en Enke paa Kaldet.

Legatet radiceredes i Præstegaarden, men opføres nu ikke blandt Embedets Indtægter. Fundats af 14. Dec. 1758 (Hofman IX, S. 32).

2. **Jens Nielsen Aarups Gave,** skjænket 1814 af Niels Jens Aarup med 120 Rdl., c. 1818 forøget af hans Fader Jens Nielsen Aarup med 200 Rdl., nu 425 Kr. 8 Ø., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse i Torsted Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Canc.-Skr. 3. Marts 1838 (Ringkj. Amts Leg., S. 95). Fundats af 27. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 49), stadf. 30. Marts 1883.

Tørring og Heldum Sogne.

Det Høyland'ske Legat, stiftet 1830 af Marthe Lauritsdatter Schmidt (f. 1754 † 27. April 1831), Enke efter Degnen Christen Olsen Høyland, med 100 Rbd., nu 320 Kr., hvis Renter, 4 pCt., hvert Aars 25. Sept. uddeles til nogle ganske faa værdige Trængende.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 2. Aug. 1830 (Rskr. 1830, S. 351; Ringkj. Amts Leg., S. 81), konfirm. 24. Sept. 1830.

Ulvborg og Raasted Sogne.

1. **Gyldenstiernes Legat,** stiftet 1635 af Knud Gyldenstierne til Skovsbo (f. 27. Juni 1591 † .....), Henrik Gyldenstierne til Skovsbo (f. 5. April 1584 † 7. Sept. 1669), Jørgen Brahe til Hvedholm (f. 22. Mai 1585 † 12. Febr. 1661) og Birgitte Gyldenstierne Predbjørnsdatter (f. 12. Aug. 1595 † 1675), Enke efter Axel Urne til Rugaard (f. 15. Aug. 1591 † 15. Jan. 1626), med en Eng, kaldet „Stovel Eng", hvoraf Sognekaldet til Vedligeholdelse af det af Predbjørn Gyldenstierne til Vosborg (f. 26. Okt. 1548 † 13. Juli 1616) og Hustru Mette Hardenberg Eriksdatter til Skovsbo (f. 22. Dec. 1569 † 4. Mai 1629) byggede Begravelseskapel ved Ulvborg Kirke svarer 16 Kr., saaledes at Renten, naar der er oplagt 40 Kr. til Kapellets Vedligeholdelse, uddeles til 6 Fattige i Ulvborg Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 30. Sept. 1635 (Hofman IV, S. 657; Ringkj. Amts Leg., S. 81).

2. **Det Tang-Vosborg'ske Legat,** stiftet 1879 af Marie Elise Fenger (f. 16. April 1807 † 5. Febr. 1885), Enke efter Etatsraad Andreas Evald Meinert Tang til Nørre Vosborg (f. 26. Mai 1803 † 12. Aug. 1868), med 2,000 Kr., en Arvefæsteafgift af Korsgaard paa 30 Kr., Rekognition ved Eierskifte af Korsgaard 60 Kr. og Lodderne Matr.-Nr. 42 c og 42 d af Ulvborg Sogns nordre Del med samlet Hartkorn 1 Skp. 2 Fdk. 1 Alb. Af Indtægterne henlægges 1/4 til en Reservefond, nu 237 Kr. 21 Ø., derhos vedligeholdes Familien Tangs Gravhøi paa Ulvborg Kirkegaard, og Resten uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Nørre Vosborg, Sognepræsten og 1 Sogneraadsmedlem. Fundats af 9. Jan 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 33; Ringkj. Amts Leg., S. 82), stadf. 10. Marts 1880.

3. **Frantz Lindes Legat** se Staby Sogn.

Vandborg og Ferring Sogne.

1. **Mads Ovesen Damsgaards Legat for Ferring,** stiftet ved Testamente af 27. Jan. 1877 af Mads Ovesen Damsgaard af Houe Sogn (f. c. 1804 † 15. Juli

1877) med 2,123 Kr. 82 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles 2 trængende Enker eller ugifte Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Amtsraadet. Fundats af 20. Mai 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 139; Ringkj. Amts Leg., S. 84), stadf. 24. Sept. 1879.

2. **Skibsfører Christen Nielsen Damsgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Mai 1879 af Christen Nielsen Damsgaard (f. c. 1804 † 1879) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en fattig Dreng af Ferring Sogn til Uddannelse paa Høiskole, Handelsskole o. l.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 22; Ringkj. Amts Leg., S. 85), stadf. 10. Febr. 1881.

3. **Damsgaards Legat** se Raklev Sogn i Holbæk Amt 20.

4. **Stausholms Legat** se Dybe og Ramme Sogne.

5. **Grünings Legat** se Dybe og Ramme Sogn.

Vedersø Sogn.

1. **Det Møller-Lassen'ske Legat,** stiftet af Kammerraad Møller og Lassen til Aabjerg med et Hus i Husby med Have til de Fattige. 1840 solgtes Huset for 32 Rdl. 48 Sk., nu 107 Kr. 20 Ø., hvis Renter tildeles en husarm Familie.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 3. Okt. 1805 (Ringkj. Amts Leg., S. 90). Min.-Skr. 22. Marts 1851 (G. R.).

2. **Niels Mølgaards Legat,** stiftet af Niels Jacobsen (Mølgaard) til Aabjerg (f. 1799 † 31. Marts 1878) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 141), stadf. 2. Aug. 1883.

Veirum Sogn.

1. **Veirum Sogns Fattighus,** 1811 skjænket af Helle Sophie Lüttichau (f. 1. Juni 1764 † 12. Juli 1820), Enke efter Kammerjunker Jens Jermiin til Stamhuset Ausumgaard (f. 6. Sept. 1747 † 25. April 1810), Gaardeier Niels Christensen af Thing og Sognepræst til Veirum Janus Balthasar Krarup (f. 5. Dec. 1772 † 10. Juli 1852).

Fattighuset er nedrevet. Gavebrev af 29. Dec. 1811 (Kskr. 1812. S. 278; Coll.-Tid. 1813, S. 105), konfirm. 21. Aug. 1812.

2. **Roenborgs Legat,** stiftet 1756 af Christen Christensen Roenberg († 17. Nov. 1756) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 5—6 Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Fundats af 1. Dec. 1775 (Hofman XI, S. 637; Ringkj. Amts Leg., S. 87).

3. **Det Qvistgaard'ske Legat,** stiftet 1791 af Mads Andersen Qvistgaard til Sønder Qvistgaard (f. c. 1723 † 6. April 1804) og hans Søster Kirsten Andersdatter Qvistgaard (f. c. 1723 † 12. Nov. 1807) med 40 Rdl., nu 80 Kr. aarlig af Asp og Ølby Sognes Kongetiende, hvoraf ½ uddeles til Fattige med ikke over 3 Kr. i hver Termin, ½ tilfalder Sognepræsten mod at holde Aftensangsgudstjenete om Sommeren, 1802 med en aarlig Afgift af Gaarden Sønder Qvistgaard af 16 Kr. til Kirkesangeren, mod at han vedligeholder Legatstifternes og Families Begravelse med Ligstene paa Veirum Kirkegaard under en Bøde af 4 Kr. til de Fattige for hvert Aar, dette forsømmes.

Legatet bestyres under Provstens og Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Fundats af 6. Jan. 1791 (Rskr. 1791, S. 158; Ringkj. Amts Leg., S. 86), konfirm. 15. Juli 1791.

4. **Krarups Legat,** stiftet 1799 af Sophie Dorothea Schouboe (f. 1746 † 1828), Enke efter Sognepræst til Veirum, Provst, Konsistorialassessor Niels Bygum Krarup (f. 31. Dec. 1727 † 14. Febr. 1799), med 100 Rdl., hvoraf ½ anvendtes til Anskaffelse af et Sognebibliothek, medens Renten af ½, nu 100 Kr., anvendes til nye Bøgers Indkjøb.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 16. Okt. 1799 (Ringkj. Amts Leg, S. 88).

5. **Det Ausumdal'ske Legat,** stiftet 1884 af Sognepræst til Veirum Christian Frederik Koch (f. 9. Febr. 1827 † 2. Juli 1895 som Stiftsprovst i Ribe) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles for 2—3 Aar til et ungt Menneske til Uddannelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for det Qvistgaard'ske Legat. Fundats af 3. Juni 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 235; G. R. 1884, S. 142), stadf. 24. Nov. 1884.

Velling Sogn.

1. **Bodil Lylovs Legat,** stiftet 1733 af Bodil Christophersdatter Lylov (f. 3. Marts 1673 † 8. April 1753), Enke 1° efter Sognepræst til Velling Jeppe Nielsen Colding (f. c. 1648, begr. 11. April 1708), 2° efter Sognepræst til Velling Henrik Reutze (f. 8. April 1668 † 15. Dec. 1728), med et Hus ved Præstegaarden til Enkesæde. 1874 solgtes Huset mod en Afgift af 4 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt til Enker paa Kaldet. Er der ingen Enke, tilfalder Afgiften Sognepræsten.

Fundats af 17. Juli 1733 (Hofman IV, S. 672). Rskr. 23. Marts 1874 (utrykt).

2. **Ole Graversens Legat,** stiftet 1809 af Ole Graversen i Vest Tarp med 50 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognets største Lodseier. Testamente af 3. Febr. 1809 (Ringkj. Amts Leg., S. 89), konfirm. 5. April 1809.

3. **Det Nøragér-Hoegh'ske Legat,** stiftet 1823 af Jomfru Benedicte Dorothea Hoegh (f. 1748 † 18. Aug. 1829) med 199 Rdl., nu 673 Kr. 98 Ø., af hvis Renter 12 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af det Nørager-Hoegh'ske Gravsted, Resten oplægges.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeværgen. Testamente af 24. Dec. 1823, konfirm. 9. Marts 1830.

4. **Jens Larsens Legat,** stiftet 1853 af Sognepræst til Velling Peter Tang (f. 5. Dec. 1797 † 16. Febr. 1876) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter efter Jens Larsens Død uddeles til Husarme.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 31. Marts 1853 (Ringkj. Amts Leg., S. 89).

5. **Anders Hansens og Hans Ole Hansens Legat,** stiftet 1880 af Rebekka Hansen Forsøe af Vest Tarp (f. 1799 † 21. Febr. 1883) til Minde om hendes Brødre Anders Hansen (f. 1794 † 25. Okt. 1879) og Hans Ole Hansen (f. 1802 † 29. Febr. 1880) med 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. April 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 87; Ringkj. Amts Leg., S. 90), stadf. 7. Juli 1880.

6. **Rebekka Hansen Forsøes Legat,** stiftet af den Samme med 200 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 129), stadf. 10. Juli 1883.

Venø Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Vildbjerg, Timring og Nøvling Sogne.

1. **Jens Mogensen** til Sindbjerggaard (f. 1. Nov. 1559 † 5. April 1635) gav 1624 til Sognekaldet en Gaard, kaldet „Durnsgaard", som, saavidt sees, er nedlagt. Navnet findes kun bevaret som Navn paa en Ager under Nøvling gamle Præstegaard.
Gavebrev af 24. Okt. 1624 (Hofman IV, S. 609).

2. **Mads Pedersen Lillelund** til Sindinggaard gav 1745 et Stykke Eng til Degnen i Nøvling. Et Aaret iforveien af Samme til Degnebolig givet Boel under Ørnhoved er overgaaet i andre Herreder, men der ydes nu af Sindinggaard aarlig 8 Kr. til Degnen og 6 Kr. 66 Ø. i Kirke-Lysepenge.

Gavebreve af 19. Febr. 1744 og 5. Febr. 1745 (Hofman IV, S. 609).

3. **Den Neuling'ske Skolefond,** oprettet 1819 ved Salget af Nøvling Præstegaard med 1,150 Rdl., nu 1,650 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Lærerne og til Messefaldspenge til Lærerne i Vildbjerg, Timring og Nøvling Sogne, og en aarlig Kornafgift af 16 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdk. Byg, konverteret til 11 Tdr. Rug,

hvoraf Lærerne i Nøvling og Sinding nyde hver 2 Tdr. 4 Skpr., Lærerne i Vildbjerg, Timring, Ørre og Hodsager hver 1 Td. 4 Skpr.

Fonden bestyres under Kirkeministeriets Tilsyn af Skoledirektionen. Rskr. 30. Sept. 1818 (Ringkj. Amts Leg., S. 99). Canc.-Skr. 26. Febr. 1839 (ibid.). Canc.-Skr. 23. April 1840 (ibid.).

4. **Jens Hansens og Hustru Maren Lauridtzdatters Legat,** ogsaa kaldet **„det Rødding'ske Skolelegat"**, stiftet 1830 af Jens Hansen i Thusing (f. 1767 † 19. Nov. 1842) og Hustru Maren Lauridtzdatter (f. 1757 † 22. Nov. 1835) med 50 Rbd., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Bøger for at bruges i Vildbjerg Sogns vestre Skole.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Gavebrev af 17. Mai 1830 (Rskr. 1830, S. 232; Coll.-Tid. 1830, S. 630; Ringkj. Amts Leg., S. 98), konfirm. 7. Juli 1830.

Vinding og Vind Sogne.

1. **Niels Olesens Legat,** stiftet af Niels Olesen af Tegagerhus (døbt 24. Mai 1781 † 13. April 1842) med 80 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Vinding Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Obligation af 11. Dec. 1842 (Ringkj. Amts Leg., S. 92).

2. **Jens Christian Knudsen Hvirgels og Hustru Marie Kirstine Frederiksdatters Legat,** stiftet 1881 af Marie Kirstine Frederiksdatter (f. 5. Sept. 1805 † 5. April 1895), Enke efter Gaardmand af Hvirgel Jens Christian Knudsen, med 500 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 17. Febr. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 111; G. R. 1881, S. 90; Ringkj. Amts Leg., S. 91), stadf. 5. Aug. 1881.

3. **Lærer Madsens Jubilæumslegat af 1882,** stiftet 1882 af Lærer i Vinding Anders Madsen (f. 14. Marts 1813 † 15. April 1889) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Skolepræmier.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 25 Mai / 28. Juni 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 157; G. R. 1883, S. 353), stadf. 6. Sept. 1883.

Vorgod og Nørre Vium Sogne.

Christen Mortensens og Hustru Kirsten Nielsdatters Legat for Trængende i N. Vium Sogn, stiftet ved Testamente af 26. Juni 1870 af Gaardmand af Egense Christen Mortensen (f. 16. Dec. 1797 † 27. Juni 1870) og Kirsten Nielsdatter (f. 18. April 1816 † 28. April 1871) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Nørre Vium Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af Dec. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 52; Ringkj. Amts Leg., S. 92), stadf. 5. April 1881.

Ølby, Asp og Fausing Sogne.

1. **Det Lindtorp'ske Legat,** stiftet af Anne Margrethe Grøn, Enke efter Jens Henrik Brasch til Lindtorp (f. 17. Marts 1707 † 5. April 1760), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til fattige Børns Undervisning og Skolegang, Faderløses Ophold og Opdragelse samt Almisselemmers Pleie med ³/₅ i Naur Sogn, ²/₅ i Asp Sogn, og af Sidstnævnte med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter Kristi Himmelfartsdag uddeles til 4—6 af de fattigste Husarme i Asp Sogn med 12 Kr., til 2 eller flere gamle Sengeliggende med 8 Kr., hvorhos 4 Kr. anvendes til Skolebøger for fattige Børn, 1 Kr. 33 Ø. gives til en Fattig for at renholde Legatstifterens Gravsted paa Asp Kirkegaard, 14 Kr. 66 Ø. anvendes til Underholdning og Klæder for fattige Skolebørn.

Legatet, der staaer i Gaarden Lindtorp, bestyres af Gaardens Eier og Sognepræsten og uddeles i Medhjælpernes og 2 af Sognenes bedste Mænds Overværelse. Fundats af 15. Okt. 1794 (Ringkj. Amts Leg., S. 51), læst ved Nørrejyllands Landsthing i Mai 1795.

2. **Peder Jacobsens og Hustru Ane Margrethe Christensens Legat for værdige Trængende i Asp Sogn,** stiftet 1885 af Peder Jacobsen i Nørby (f. 20. Febr. 1819 † 17. Febr. 1892) og Ane Margrethe Christensen (f. 11. Aug. 1821 † 12. Aug. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Asp Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse og Sognepræsten. Fundats af 28. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 26; G. R. 1886, S. 301), stadf. 4. Febr. 1886.

Ørre og Sinding Sogne.

1. **Morten Mortensens og Hustru Karen Pedersdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Juli 1846 af Gaardeier af Ørre Morten Mortensen († 11. Juli 1846) og Hustru Karen Pedersdatter († 23. April 1879) med 200 Rdl., udlagt med 268 Kr. 16 Ø., nu 265 Kr., hvis Renter uddeles med ³/₄ til en fattig Konfirmand, ¹/₄ til Julen til de mest trængende Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 5. Juni 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 144; Ringkj. Amts Leg., S. 93), stadf. 3. Nov. 1880.

2. **Den Neuling'ske Skolefond** se Vildbjerg, Timring og Nøvling Sogne.

VEILE AMT.

40

VEILE AMT.

Beretning om de af Private skjænkede Legater til Skoler og Fattige i Veile Amt. Veile 1866.

---

1. **Jomfru Anne Kirstine Thurahs Legat,** stiftet 1768 af Anne Kirstine Thurah i Kolding med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles en fattig, skrøbelig Jomfru i Brusk Herred.

Legatet bestyres af Amtsraadet. Gavebrev af 11. Nov. 1768 (Hofman XI, S. 668), konfirm. 3. Febr. 1769. Fundats af 16. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 195), stadf. 7. Nov. 1882.

2. **Hagar Kristine Bruuns Legat,** stiftet 1810 af Hagar Kristine Iversen († 6. Sept. 1818), Enke efter Sognepræst til Harte og Bramdrup Anders Bruun (døbt 28. Jan. 1748 † 7. Aug. 1798), med 300 Rdl., udlagte med 152 Rdl. 5 Mk. 13 21/48 Sk., hvis Renter tillagdes den mest trængende Enke efter en Præst i Brusk Herred eller, hvis ingen saadan er, skulde anvendes til Opdragelse eller Underhold for 2 Børn efter Præster i Brusk Herred.

Legatet er forsvundet. Testamente af 19. Nov. 1810, konfirm. 15. Marts 1811.

3. **Præsteenken Krahes Legat,** stiftet 1814 af Christiane Sophie Berthelsen (f. 27. Mai 1755 † 11. Mai 1826), Enke efter Sognepræst til Gammel Haderslev Johan Peter Krahe (f. i Dec. 1730 † 29. Juni 1789), med 1,000 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes Lærere i Haderslev Amt, der sidde i smaa Kaar og muligvis for deres Tros Skyld sættes tilbage for Andre i Befordring til andet Embede. 1895 er en forholdsmæssig Andel gaaet over til de ved Danmark forblevne otte slesvigske Sogne Vonsild, Dalby, Bjært, Sønder Stenderup, Heils, Veistrup, Taps og Ødis med 511 Kr. 46 Ø., nu 650 Kr.

Legatet bestyres uden Tilsyn af en Præst i ovennævnte 8 Sogne, som udnævner sin Eftermand, f. T. af Pastor Diemer i Heils. Fundats af 31. Dec. 1814 (Tillæg til Nationaltidende 1884, Nr. 3049).

4. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat,** stiftet 1815 af den Samme med 1,000 Rdl. Cour. til Anskaffelse af Bøger for Skolelærere i Haderslev Amt. Af dette Legat er en forholdsmæssig Andel gaaet over til de ved Danmark forblevne otte slesvigske Sogne Vonsild, Dalby, Bjært, Sønder Stenderup, Heils, Veistrup, Taps og Ødis med 1,142 Kr. 94 Ø., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes i nævnte Øiemed.

Legatet bestyres af Elbo m. fl. Herreders Skoledirektion. Fundats af 15. Marts 1815. Ny Fundats af 21. Juni 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 252; G. R. 1889, S. 139), stadf. 23. Juli 1889.

5. **Sygelegatet for S. Bjært, Vonsild, Dalby, S. Stenderup, Veistrup, Heils, Taps og Ødis Sogne,** stiftet 1877 af disse Sognes Andel i Christine-Frederikke Stiftelsen i Haderslev (oprettet 1812 af Christine Frederikke von Holstein (f. 6. Juni 1741 † 17. Juni 1812), Enke efter Kammerherre Christian Frederik von Holstein til Faurvraa (f. 18. Febr. 1741 † 18. Marts 1798)), hvilken Andel blev fastsat til 32,746 Kr. 94 Ø., nu 39,333 Kr. 39 Ø., hvis Renter anvendes til hele eller halve Fripladser i Kolding Sygehus for Syge udenfor Fattigvæsenet fra disse 8 Sogne.

Legatet bestyres af Amtsraadet. Testamente af 25. Mai 1812 (fac. test. 1. April 1797), konfirm. 29. Juli 1812. Fundats (Min.-Tid. 1877 A. S. 82), stadf. 11. Juni 1877.

6. **Det Bloch-Hartmann'ske Familielegat,** stiftet ved Testamente af 12. Dec. 1874 med Kodicil af 28. Jan. 1875 af fh. Distriktslæge, Kancelliraad Frederik Peter Emil Bloch (f. 4. Juni 1801 † 20. April 1877) og Hustru Vilhelmine Auguste Elise Hartmann (f. 20. Okt. 1807 † 15. Juni 1874) med hele deres fælles Formue, nu 34,400 Kr., af hvis Renter der tillægges en Lægeenke fra Veile eller Ribe Amter, fortrinsvis fra Kolding, derefter Enken efter en i eller paa Reisen til eller fra Grønland død Læge, fortrinsvis en Distriktslægeenke, 200 Kr. paa Livstid, Kolding Børneasyl nyder 40 Kr., 1/2 af Resten deles efter nogle Legatarers Død mellem de 2 ældste af den nærmeste Linie af Legatstifterens Familie, 1/2 mellem de 2 ældste af den nærmeste Linie af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres under Kolding Skifterets Tilsyn af en af denne beskikket Bestyrer. Fundats af 14. Aug./8. Sept. 1877, stadf. 25. Sept. 1877.

FREDERICIA KJØBSTAD.

Samling af Fundatser for Legater m. v., tilhørende Fredericia Commune. Fredericia 1884. — Tillæg 1898.

STIFTELSER.

1. **Fredericia Hospital,** til hvis Oprettelse Kong Frederik IV 1705 henlagde Tavlepenge fra Ribe Stifts Kirker samt Kjendelser for Ægteskabsbevillinger og Straffebøder, oprettet 1750, giver fri Bolig, Brændsel, Lys, Læge og Medicin samt 1 Kr. 34 Ø. — 2 Kr. 1 Ø. om Ugen til 9 fattige Kvinder. Hospitalet, hvis Bygninger ere brandforsikrede for 25,090 Kr., eier 28,740 Kr., deri indbefattede nedenstaaende Legater 2 og 3.

Hospitalet bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktion samt under Borgermesterens og Trinitatis Kirkes Sognepræsts Inspektion af en Forstander. Rskr. 4. Dec. 1705 (Hofman IV, S. 705). Rskr. 7. Okt. 1735. Rskr. 29. Juli 1740. Rskr. 11. Mai 1743. Fundats af 1. Sept. 1750 (Hofman IV, S. 705), konfirm. 25. Sept. 1750. Rskr. 7. Nov. 1795. Kgl. Resol. 4. Juni 1885 (utrykt).

2. **Det Falckenberg'ske Legat,** stiftet 1787 af Søren Falckenberg med 500 Rdl., hvis Renter Nytaarsaften uddeles til Lemmerne med 37 Kr. 53 Ø.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Testamente af 1. Marts 1787, konfirm. 19. Marts 1790.

3. **Toldindspektør Jens Emmiche Hwiids Legatum,** stiftet 1809 af Told- og Konsumtionsinspektør i Stavanger Jens Emmiche Hwiid († 28. Nov. 1809) med 20,000 Rdl., udlagt 1813 med 16,445 Rdl. 21½ Sk., indgaaet med 14,166 Rdl. 4 Mk., omskrevne til 4,156 Rdl. 4 Mk., til et Arbeidshus ved Hospitalet, i hvilket der skulde indtages fattige Børn til Opdragelse, Syge og Sengeliggende til Pleie samt ørkesløse, friske og arbeidsføre Almisselemmer og Betlere. 1822 blev Legatkapitalen delt mellem Hospitalet og Fattigvæsenet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets og Kommunens Kasse. Udateret Testamente (Rskr. 1810, S. 74; Coll.-Tid. 1810, S. 377), konfirm. 23. Marts 1810.

4. **Det Thomsen'ske Legat** se nedenfor 77.

5. **Den Geelmuyden'ske og Jaunsen'ske Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 24. April 1853 af Kjøbmand og Konsul Geert Christopher Frederik Geelmuyden og Hustru Dorthea Jaunsen, eier Eiendommen Matr.-Nr. 506 b, Danmarksgade Nr. 75, som er brandforsikret for 17,100 Kr., til Fribolig for 6 Enker eller ugifte Jomfruer over 40 Aar, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt indtil 4. Sidelinie

og ikke ud over 7. Grad, og en Kapital paa 13,000 Kr. Stiftelsen eier en Reservefond paa 2,113 Kr. 2 Ø.

Stiftelsen bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Byfogden og de 2 ældste Byraadsmedlemmer Fundats af 30. Nov. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 185; Fr. Leg. Till., S. 7), stadf. 18. Dec. 1886.

6. **Dagmarasylet**, stiftet 13. Marts 1866 (Grundstenen lagdes 26. Mai 1867), eier Huset Matr.-Nr. 335, Nr. 10 i Dalegade, brandforsikret for 10,480 Kr., hvori der indestaaer 5,400 Kr. Prioriteter, og nedenstaaende Legater.

Asylet og Legaterne bestyres af 8 Herrer, valgte af en Generalforsamling, og en Kreds af Damer, som supplerer sig selv.

7. **Uhrmager Mørchs Legat**, stiftet 1869 af J. M. Mørch med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Klæder for fattige Børn i Asylet.
Fundats af 13. Juli 1869.

8. **Ane Margrethe Frost født Lauritzens Legat**, stiftet 1875 med 200 Kr. til Asylets Brug.
Fundats af 3. April 1875.

9. **Høker P. Christensens og Hustrus Legat**, stiftet 1886 med 4,041 Kr. 65 Ø. til Asylets Brug.
Fundats af 12. Juni 1886.

10. **Regjeringsjubilæumslegatet**, stort 1,250 Kr., tilveiebragt ved Indsamling til Fordel for Asylet.
Legatet staaer under Byraadets Tilsyn. Fundats af 27. Nov. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 28; Fr. Leg. Till., S. 12), stadf. 4. Febr. 1890.

11. **Dagmar Ahlmanns Legat**, stiftet 1891 af Kjøbmand Thomas Jørgen Ahlmann (f. 4. April 1814 † 3. Jan. 1892) og Hustru Marie Dorothea Hundewadt (f. 19. Okt. 1817) til Minde om deres Datter Dagmar Ahlmann (f. 3. Mai 1848 † 26. Mai 1891) med 2,500 Kr. til Asylets Brug.
Fundats af 3. Juni 1891.

12. **Anonymt Legat**, stiftet 1892 af „en Ven af Asylet“ med 200 Kr. til Asylets Brug.
Fundats af 3. Okt. 1892.

13. **Holger Andresens Legat**, stiftet 1892 af Ingeborg Marie Lorenzen (f. 14. Jan. 1853), Enke efter Direktør Holger Andresen (f. 14. Juli 1856 † 3. Dec. 1892), med 1,000 Kr. til Asylets Brug.
Fundats af 16. Dec. 1892.

14. **Fabrikant D. Ohlsens og Hustrus Sølvbryllupslegat**, stiftet 1893 af Ditlev Ohlsen (f. 27. Febr. 1840) og Hustru Christine Ahlmann (f. 29. Aug. 1846) med 1,000 Kr. til Asylets Brug.
Fundats af 31. Mai 1893.

15. **Bogtrykker J. M. Eibeschütz og Hustru Bolette Eibeschütz født Texieres' Legat for Byen Fredericia** se nedenfor 88.

16. **Fredericia Kommunes Friboliger**, oprettede 1883 af Byraadet med Eiendommen Matr.-Nr. 600 b i Sjællandsgade, et kontant Beløb og Byggepladsen Matr.-Nr. 600 a til Trængende udenfor Fattigvæsenet. Eiendommen er brandforsikret for 13,720 Kr. og har en Prioritetsgjæld paa 10,000 Kr.

Friboligen bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Sept. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 82; Fr. Leg., S. 44), stadf. 2. April 1884.

TRINITATIS KIRKE.

17. **Hans Marcussens Legat,** stiftet 1764 af Kancelliraad Hans Marcussen til Rask (f. 1692 † 12. Sept. 1764) med 800 Rdl. til Kirkens Vedligeholdelse og 300 Rdl. til Vedligeholdelse af hans murede Begravelse i Kirken.

Legatet er 1770 indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 15. Juni 1764 (Hofman X, S. 5).

18. **Det Thomsen'ske Legat** se nedenfor 77.

S^T^. MICHAELIS KIRKE.

19. **Hans Marcussens Legat,** stiftet 1764 af Kancelliraad Hans Marcussen til Rask (se ovenfor 17) med 400 Rdl. til Kirkens Vedligeholdelse.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 15. Juni 1764 (Hofman X, S. 5).

20. **Det Thomsen'ske Legat** se nedenfor 77.

DEN REFORMERTE MENIGHED.

Die Wohlthäter der reformirten Gemeinde zu Fredericia. Fredericia 1885.

21. **Grev Aldenburgs Legat,** stiftet 1737 af Geheimeraad, Overkammerherre, Greve Anton af Aldenburg til Varel, Knyphausen og Doerwart (f. 27. Juni 1681 † 6. Aug. 1738) med 1,500 Rdl. til Præsteembedets Underhold.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohlthäter, S. 2).

22. **Grev Gyldensteens Legat,** stiftet 1741 af Jean Henri Huguetan, Baron d'Odyk, Greve af Gyldensteen (f. 1654 † 14. Juni 1749) med 2,000 Rdl. til Præsteembedets Underhold.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohlthäter, S. 1).

23. **Peschés Legat,** stiftet af Etienne Pesché (f. 1659 † 7. Mai 1745) og Hustru Marie Dumas († 22. Juli 1743) med 800 Rdl. til Menighedens Fattige.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohlthäter, S. 2).

24. **Susanne Latours Legat,** stiftet af Susanne Martin (f. 1680 † 28. Marts 1767), Enke efter Sognepræst ved den reformerte Menighed i Kjøbenhavn David de La Tour d'Aliès des barons de Caussade († 9. Sept. 1711) med 500 Rdl. til Menigheden.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohlthäter, S. 2).

25. **Prætorius' Legat,** stiftet af Wilhelmine Marie von Prætorius († 6. Juni 1763) med 400 Rdl. til Menigheden.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohltäter, S. 2).

26. **Luccardts Legat,** stiftet 1764 af Johannes Luccardt i Follerup († 1765) og Hustru Dorothea Andersdatter med et Hus til Bolig for en Lærer. Huset er solgt for 241 Rdl.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue. Testamente af 7. Febr. 1764 (Die Wohlthäter, S. 17).

27. **Mariots Legat,** stiftet 1768 af Frøken Sophia Amalia Mariot i Horsens († 1782) med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., af hvis Renter ²/₃ tillagdes en Lærer, ¹/₃ uddeles til 2 fattige Enker af Menigheden.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Testamente af 10. Sept. 1768 (Die Wohlthäter, S. 18), konfirm. 21. Juni 1782.

28. **Dufours Legat,** stiftet af Jacob Dufour (f. 27. April 1738 † 17. Juli 1812) med 500 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohlthäter, S. 2).

29. **Det Desmercières'ske Legat**, stiftet 1777 af Geheimekonferensraad Johan Henrik Desmercières (f. 8. Mai 1687 † 15. Marts 1778) med 30 Rdl., nu 60 Kr. om Aaret til Kirken og 100 Rdl., nu 200 Kr. om Aaret, begge Dele af det Desmercières'ske Fideikommis til Menighedens Fattige.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentantskab. Testamente af 26. Mai 1777 (Die Wohlthäter, S. 19).

30. **Bretonvilles Legat**, stiftet af Sekretær hos Grev Gyldensteen François René de Bretonville (f. 1707 † 8. Jan. 1781) med 1,600 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohlthäter, S. 2).

31. **Hollards Legat**, stiftet 1782 af Præst ved Fredericia reformerte Menighed Moïse Hollard (f. 29. Okt. 1782) med 1,200 Rdl., hvis Renter udbetales til Enker efter Menighedens Præster med 130 Kr.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Testamente af 20. Okt. 1782 (Die Wohlthäter, S. 2), konfirm. 8. Mov. 1782. Kgl. Resol. 21. April 1797 (utrykt).

32. **Frøken Duguays Legat**, stiftet 1782 af Marianne Duguay de Bretonville (f. 20. Juni 1715 † 2. Juli 1801) med 4 Aktier i Asiatisk Kompagni, som solgtes for 2,800 Rdl., af hvis Renter ½ tillagdes de Fattige, ½ Præsten.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue. Testamente af 1782 og 1789 (Die Wohlthäter, S. 23).

33. **Feuts Legat**, stiftet 1782 af Planter Jacques Feut (f. 1723 † 6. Mai 1797) med 20 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue.

34. **Rieus Legat**, stiftet 1821 af Præst ved den reformerte Menighed i Fredericia Charles Rieu (f. 11. Aug. 1792 † 28. Juni 1821) med Halvdelen af hans Bo, udlagt med 2,438 Rdl., til Menigheden. Dette Legat synes forsvundet. Under samme Navn eier Menigheden 1,600 Kr., Overskud fra en af Pastor Rieu foretagen Kollekt til Opførelse af en Skole, hvis Renter anvendes til Skolebrug.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentantskab. Testamente af 21. Juni 1821 (Die Wohlthäter, S. 24).

35. **Jacques Honorés Legat**, stiftet 1827 af Jacques Honoré (f. 8. April 1766 † 17. Jan. 1836) med en kgl. Obligation paa 400 Species Daler, hvis Renter oplægges til 100 Rdl., nu 200 Kr., og da anvendes til Kirkens Reparation o. s. fr.

Legatet bestyres af Præsten og Kirkens Ældste. Testamente af 4. Nov. 1827 (Die Wohlthäter, S. 26).

36. **Devantiers Legat**, stiftet 1846 af Peter Abraham Devantier (f. 8. Juli 1796 † 9. April 1846) med 1,000 Rdl., hvis Renter tillagdes en Andenlærer.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue (Die Wohlthäter, S. 3).

37. **Geelmuydens Legat**, stiftet 1853 af Konsul Geert Christopher Frederik Geelmuyden og Hustru Dorothea Jaunsen med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder Legatstifterens Moders Gravsted; forsømmes dette, falder Kapitalen til „den Geelmuyden'ske og Jaunsen'ske Stiftelse" (se ovenfor 5).

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue. Testamente af 24. April 1853 (Die Wohlthäter, S. 3).

38. **Dalgas' Legat**, stiftet 1859 af Konsul i Livorno Christian August Dalgas (f. 24. April 1789 † 2. Sept. 1863) med 1,500 Mark Banco, nu 2,031 Kr. 67 Ø.,

hvis Renter tilfalde Præsteenker af den reformerte Menighed eller anvendes til Skolebøger.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Gavebrev af 6. Dec. 1859 (Die Wohlthäter, S. 3).

39. **Pastorinde Schwarzs Legat,** stiftet 1873 af Anna Barbara Schmidt (f. 2. Sept. 1804 † 25. April 1874), g. m. Præst ved den reformerte Menighed Johan Jacob Schwarz (f. 1827) med 800 Kr., af hvis Renter 1/2 anvendes til Kirkens Opvarming, 1/2 til Forbedring af Lærerlønningen.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentantskab. Testamente af 9. Dec. 1873 (Die Wohlthäter, S. 29).

40. **Louisons Legat,** stiftet 1875 af Væver Hans Abraham Louison (f. 4. Aug. 1817 † 30. Jan. 1879) og Hustru Catharine Honoré (f. 21. Marts 1812 † 6. Aug. 1878) med 600 Kr., af hvis Renter 4 Kr. anvendes til deres Gravsteders Vedligeholdelse, Resten tilfalder Skolen.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentantskab. Testamente af 30. Dec. 1875 (Die Wohlthäter, S. 28).

41. **Avlsbruger Villiens og Hustrus Legat,** stiftet 1876 af Sara Fèvre (f. 18. Mai 1802 † 3. Dec. 1881), Enke efter Avlsbruger Jacob Villien (f. 18. Jan. 1799 † 21. Mai 1876), med 2,000 Kr., af hvis Renter 1/10 tilfalder Kirketjeneren for at holde deres Gravsted i smuk Stand, 9/10 anvendes til Brændsel til Kirkens Opvarming, event. tillige til Skolen.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentantskab. Testamente af 30. Aug. 1876 (Die Wohlthäter, S. 27).

42. **Væver Hans Matthias Hermanns og Hustru Marie Petersen Devantiers Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Marts 1879 af Hans Matthias Hermann (f. 22. Sept. 1805 † 11. Nov. 1884), Enkemand efter Marie Petersen Devantier (f. 12. Sept. 1805 † 3. Marts 1879), med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Dec. uddeles i 4 lige store Portioner til Enker, event. gamle Familier i reformert Menighed.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Fundats af 8. Juli 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 141), stadf. 10. Okt. 1885.

43. **Daniel Peter Deleurans og Hustrus Legat,** stiftet 1879 og 1896 af Daniel Peter Deleuran (f. 10. Sept. 1810 † 22. Mai 1896) og Hustru Sara Blond (f. 22. Jan. 1810 † 2. Dec. 1895) med 1,400 Kr., deraf 4/7 til Husfattige, 1/7 til deres Gravsteds Vedligeholdelse, 2/7 til Kirken efter Præstens nærmere Bestemmelse.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Gavebreve af 5. Aug. 1879 og 21. April 1896.

44. **Jacob Betacs Legat,** stiftet 1884 af Jacob Betac (f. 16. Okt. 1825 † 1. Jan. 1885) med 600 Kr., udlagt med 314 Kr., til Kirken.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue. Gavebrev af 21. Juli 1884 (Die Wohlthäter, S. 7).

45. **Avlsbruger Bernhard Allivertis og Hustrus Legat,** stiftet 1887 af Dyrlæge i Odense Bernhard Anthony Alliverti (f. 30. Sept. 1848) til Minde om

hans Forældre Bernhard Alliverti (f. 1. Nov. 1815 † 29. Marts 1886) og Marie Blond (f. 2. Marts 1817 † 11. Juni 1887) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Forældrenes Gravsteder i 100 Aar, Resten til Beklædning af fattige Konfirmander af Menigheden.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Fundats af 21. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 53; G. R. 1888, S. 134), stadf. 9. Marts 1888.

46. **Murer Hans Blonds og Hustrus Legat,** stiftet 1892 af Hans Blond (f. 14. Nov. 1826 † 13. Jan. 1892) og Hustru Anne Marie Nielsen (f. 16. Febr. 1824 † 21. Jan. 1892) med 1,000 Kr., udlagt med 685 Kr., til Kirken.

Legatet er optaget i Menighedens Kapitalformue. Gavebrev af 14. Jan. 1892.

47. **Murmester Peter P. Hermanns Legat,** stiftet 1892 af Peter P. Hermann (f. 3. Marts 1809 † 14. Aug. 1897) med 700 Kr. til Kirken.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Gavebrev af 30. April 1892.

48. **Marie Hermanns Legat,** stiftet 1893 af Marie Honoré (f. 10. Dec. 1817 † 26. Dec. 1895), Enke efter Detaillist Matthias Hermann (f. 2. Dec. 1810 † 1. Aug. 1898), med 600 Kr., hvis Renter i 30 Aar skulle anvendes til deres Gravsteds Vedligeholdelse og til Kirkens Forskjønnelse.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Gavebrev af 30. Mai 1893.

49. **Biancos Fattiglegat** se nedenfor 78.

DEN KATHOLSKE MENIGHED.

50. **Biancos Kirke-Legat,** stiftet 1811 af Vinhandler i Kjøbenhavn Christian Peter Bianco (f. 1745 † 2. Juli 1813) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til det katholske Kapels Restauration, ½ tilfalder Præsterne ved den katholske Menighed.

Legatet bestyres af Menighedens Forstanderskab. Testamente af 15. Juni 1811 (Fr. Leg., S. 12), konfirm. 9. Juli 1813.

51. **Majorinde von Buchtas Legat** se nedenfor 74.

52. **Biancos Fattiglegat** se nedenfor 78.

DEN MOSAISKE MENIGHED.

53. **Isaac Hartvigs Legat,** stiftet 1842 af Isaac Hartvig i Hamborg († 4. Aug. 1842) med 10,000 Mark Cour., nu 8,900 Kr., hvis Renter uddeles til Menighedens Fattige.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentanter. Fundats af 15. Nov. 1842.

54. **Joseph Nathan Levys Legat,** stiftet 1850 af The- og Porcelænshandler Joseph Nathan Levy med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 3 trængende Medlemmer af den mosaiske Menighed i Fredericia til Husleiehjælp og efter dens Ophør tilfalder det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af det kjøbenhavnske mosaiske Trossamfunds Repræsentanter. Testamente af 26. Marts 1850 (Rskr. 1859, S. 67).

55. **Berendt Wulffs Legat,** stiftet 1857 af Behrendt Wulff i Middelfart († 26. Sept. 1857) med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted og til Sjælemesse paa hans Dødsdag.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentanter. Fundats af 15. Sept. 1857.

56. **Moses I. Levys Legat,** stiftet 1885 af Moses I. Levy med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Forældres Gravsted.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentanter. Fundats af 17. Sept. 1885.

57. **Kjøbmand Joseph Salomons og Hustru Birgitte født Cohens Mindelegat,** stiftet 1886 af Børn og Børnebørn efter Joseph Salomon († 4. Marts 1863) og Birgitte Cohen († 4. Mai 1886) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres og Paarørendes Gravsteder.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentanter. Fundats af Sept. 1886.

58. **David Davidsens og Hustru Birgitte Davidsen født Cantors Legat,** stiftet af David Davidsen og Birgitte Cantor med 400 Kr., af hvis Renter 1/2 gives til en fattig Mand af Menigheden for at holde Sjælemesse og besøge deres Gravsteder paa deres Fødselsdage, 1/2 anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsteder.

Legatet bestyres af Menighedens Repræsentanter.

SKOLELEGATER.

59. **Det Pontoppidan'ske Legat,** stiftet 1782 af Mette Pagh (f. 1715 † 25. Juni 1783), Enke efter Sognepræst ved Helligaands Kirke i Kjøbenhavn David Pontoppidan (f. 1710 † 4. April 1760), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en Discipel i Latinskolen, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt, naar han dimitteres til Universitetet.

Legatet bestyres af Kommissionen for Latin- og Realskolen og den nærmeste af Legatstifterindens Paarørende. Gavebrev af 9. April 1782 (Engelstofts Annaler 1809 I, S. 278). Kgl. Resol. 2. Okt. 1817 (Engelstofts Annaler 1823, S. 339 og 343).

60. **Det Bruun'ske Legat,** stiftet 1824 af Justitsraad, Overlandmaalings-inspektør Søren Bruun (f. 20. Jan. 1751 † 7. April 1830) med 1,000 Rbd. Sølv, nu 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bestridelse af Kontingentet for en uformuende og haabefuld Discipel i Latinskolen. Naar denne bliver et privat Institut, skal 1/2 af Legatet tilfalde Trinitatis Kirke, saaledes at Renten anvendes til Kirkens Bedste, 1/2 af Kapitalen tilfalde dem af Legatstifterens Broders Børn eller Descendenter, som bo i Fredericia.

Legatet bestyres af Kommissionen for Latin- og Realskolen. Testamente af 27. Juli 1814 (Rskr. 1830, S. 185; Selmer acad. Tid. 1834, S. 109; Skoleprogrnm 1870), konfirm. 1. Juni 1830.

61. **Det Fenger'ske Legat,** stiftet 1878 af Tobaksfabrikant Peter Emil Fenger og Hustru Silke Helene Møller med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2—3 af de flittigste Elever i Haandværkerforeningens tekniske Skole.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 2. April 1878 (Min.-Tid. 1879 A. S. 9; Fr. Leg., S. 19), stadf. 13. Jan. 1879.

62. **Fabrikant Andreas Andresens og Hustru Laura Andresen født Seidelins Legat,** stiftet 1893 af Laura Seidelin (f. 8. Juli 1825), Enke efter Fabrikant Andreas Andresen (f. 1819 † 25. Marts 1888), med 25,000 Kr., hvis Renter tildeles 1—2 Elever af den tekniske Skole til en Studiereise i Udlandet i Portioner paa 200—300 Kr., Resten anvendes til Udvidelse af Skolens Undervisning. Efter 10 Aars Forløb tages Spørgsmaalet om hele Rentens Anvendelse til Reisestipendier under Overveielse.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den tekniske Skole. Fundats af 3. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 232; Fr. Leg. Till., S. 13), stadf. 2. Juni 1893. Tillæg (Min.-Tid. 1895 A, S. 17; Fr. Leg. Till., S. 15), stadf. 24. Jan. 1895.

63. **Det Pagh'ske Legat** se nedenfor 76.

64. **Det Thomsen'ske Legat** se nedenfor 77.

65. **Grev Moltkes Legat til Skoledisciple** se Roskilde Kjøbstad 23.

66. **Bogtrykker J. M. Eibeschütz og Hustru Bolette Texieres' Legat for Byen Fredericia** se nedenfor 88.

ANDRE LEGATER.

67. **Niels Iversens Legat,** stiftet 1720 af Kjøbmand Niels Iversen (Erritzøe) (begr. 7. Jan. 1741) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tillagdes Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet, men er inddraget under Fattigvæsnets Midler. Gavebrev af 10. April 1720 (Hofman IV, S. 705; Fr. Leg., S. 5).

68. **Leegels Legat,** stiftet 1729 af Generalmajor Christian Leibman Leegel (f. 1659 † 1729) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter hvert Aars 21. Dec. uddeles til 4 Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet og Sognepræsterne. Gavebrev af 2. Nov. 1729 (Hofman IV, S. 704; Fr. Leg., S. 5).

69. **Beenfeldts Legat,** stiftet 1736 af Kancelliraad, Præsident Christopher Poul Beenfeldt (f. 1680 † 1759) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter hvert Aars 12. Juli uddeles til 2 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 15. Aug. 1736 (Hofman IV, S. 704; Fr. Leg., S. 6).

70. **Sognepræst Valentin Bonifacius' Legat,** stiftet 1749 af Sognepræst til St. Michaelis Kirke og Erritsø Valentin Bonifacius (f. 3. Febr. 1697, begr. 14. Dec. 1764) og Hustru Birgitte Marie Friis (f. 1710 † 19. Juni 1781) med $^1/_2$ af deres

Efterladenskaber, 1782 udlagt med 155 Rdl. 1 Mk. 12½ Sk., nu 310 Kr. 59 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet, men er inddraget under Fattigvæsnets Midler. Testamente af 19. Sept. 1749 (Fr. Leg., S. 7), konfirm. 17. Okt. 1749.

71. **Hans Marcussens Legat,** stiftet 1764 af Kancelliraad Hans Marcussen til Rask (se ovenfor 17) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til 20 Fattige udenfor Hospitalet.

Legatet bestyres af Byraadet og Sognepræsterne. Testamente af 15. Juni 1764 (Hofman X, S. 5; Fr. Leg. S. 7).

72. **Det Lüttichau'ske Legatum,** stiftet 1775 af Generalløitnant af Kavalleriet, Kammerherre Cæsar Læsar Lüttichau (f. i Aug. 1713 † 24. Juni 1787) og Hustru Catharine Angenege Lüttichau (f. 1. Dec. 1731 † 25. Jan. 1799) med hele deres Efterladenskab, nu 43,177 Kr., af hvis Renter mindst ⅓ skulde oplægges til 40,000 Rdl. og da uddeles med 104 Rdl. til 4 Fattige i Fredericia med tilsammen 2 Kr. om Ugen, medens der til trængende Medlemmer af Slægten Lüttichau i Danmark uddeles Portioner paa 400 Kr., undtagelsesvis til en Lüttichau med Hustru og mange Børn 800 Kr., derefter til Medlemmer af Slægten Schulenburg-Dincklage i Danmark, derefter til Andre af Adel i Danmark, der kunne legitimere sig at nedstamme fra disse 2 Familier. Uddøer den Lüttichau'ske Familie her i Landet, uddeles Renten til gamle, fattige Officerer, deres Enker eller til deres Børns Opdragelse i Portioner paa ikke over 200 Kr. Nu uddeles der ved Fredericia Byraad 90 Kr. til fattige Enker efter Militære.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Tjele og et andet Medlem af Slægten Lüttichau, hvilket sidste Bestyrelsesmedlem efter Slægten Lüttichaus Uddøen udnævnes af Kongen. Fundats af 1. Mai 1775 (Coll.-Tid. 1824, S. 34; Fr. Leg., S. 13) efter fac. test. af 20. Juli 1774. Canc.-Skr. 21. Mai 1842 (utrykt)

73. **Haabers Legat,** stiftet 1782 af Direktør for asiatisk Kompagni, Justitsraad Otto Christian Haaber (døbt 31. Dec. 1736, begr. 9. Mai 1783) med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter tillagdes arbeidsløse Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet, men er inddraget under Fattigvæsnets Midler. Gavebrev af 20. Marts 1782 (Fr. Leg., S. 9).

74. **Majorinde von Buchtas Legat,** stiftet 1785 af Marie Elisabeth de Gabillot Fleury, Enke efter Major i nørrejydske nationale Regiment Frederik von Buchta (f. 1720 † 28. Dec. 1783), med Resten af hendes Bo til lige Deling mellem de lutherske og de katholske Fattige. 1786 blev der til de lutherske Fattige udlagt 335 Rdl. 3 Mk. 13½ Sk., nu 671 Kr. 28 Ø., til de katholske et lignende Beløb.

Førstnævnte Halvdel bestyres af Byraadet, men er inddraget under Fattigvæsnets Midler. Testamente af 12. April 1785 (Fr. Leg., S. 10), konfirm. 26. Aug. 1785.

75. **Anna Marie Helts Legat,** stiftet 1785 af Anna Marie, Enke efter Niels Helt, med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet, men er inddraget under Fattigvæsnets Midler. Testamente af 26. Sept. 1785 (Fred. Leg., S. 11), konfirm. 21. Okt. 1785.

76. **Det Pagh'ske Legat,** stiftet 1790 af Konsumtionsbetjent Niels Madsen Pagh og Hustru Maren Møller med 2,000 Rdl., nu 10,000 Kr., af hvis Renter 3/5 anvendes til at betale Halvdelen af den Pris, hvorfor en eller flere Bagere forpligte sig til i Maanederne Nov.—Febr. at sælge Brød til Fattige, 2/5 tilfalde Trinitatis Sogns danske Skole.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Byens lutherske Præster og den reformerte Præst samt den Ældste af Legatstifterens Slægt. Testamente af 6. Mai 1790 (Rskr. 1829, S. 33; Fr. Leg., S. 41), konfirm. 31. Dec. 1790. Canc.-Skr. 24. Jan. 1829. Canc.-Skr. 13. Jan. 1848 (G. R. 1848, S. 5). Revideret Fundats af 1. Dec. 1854 (Rskr. 1854, S. 412; G. R. 1854, S. 186; Fr. Leg. Till., S. 5), konfirm. 21. Dec. 1854.

77. **Det Thomsen'ske Legat,** stiftet 1802 af Brødrene, Raadmand i Fredericia Hans Thomsen og Veiermester i Kjøbenhavn Andreas Thomsen med 153,717 Rdl. 51 Sk., nu 160,000 Kr. foruden en oplagt Reservefond paa 1,016 Kr.; af Renten uddeles 15 Portioner paa 40 Kr. og 1 Portion paa 56 Kr. til trængende Enker, St. Michaelis Kirke faaer 1,280 Kr., Trinitatis Kirke 160 Kr., Kommuneskolen 2,480 Kr., Hospitalet 400 Kr., indtil 400 Kr. anvendes til Understøttelse for Trængende, indtil 640 Kr. til Beklædning af flittige Elever i Kommuneskolen, Magistraten nyder 64 Kr., hver af de øvrige Bestyrelsesmedlemmer 56 Kr. og Regnskabsføreren 96 Kr.

Legatet bestyres af en Kommission, der bestaaer af Magistraten, Byens 2 Sognepræster og 2 af Magistraten valgte Byraadsmedlemmer. Testamente af 7./11. Dec. 1802 med Kodiciller af 9./23. Juli 1808, 3. Mai 1811, 6. Aug. 1816, 17. Juni 1817 og 30. Marts 1818 (Coll.-Tid. 1818, S. 733; Fr. Leg., S. 28). Canc.-Skr. 31. Mai 1825 (Fr. Leg., S. 40). Canc.-Skr. 10. Marts 1827. Canc.-Skr. 16. Marts 1830 (Fr. Leg., S. 40).

78. **Biancos Fattiglegat,** stiftet 1811 af Kjøbmand i Kjøbenhavn Christian Peter Bianco (se ovenfor 50) med 3,000 Rdl., reduceret til 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tillagdes de Fattige. 1819 deltes Legatet med 3/5 til de lutherske, 1/5 til de reformerte og 1/5 til de katholske Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet, men er inddraget under Fattigvæsnets Midler. Testamente af 15. Juni 1811 (Fr. Leg., S. 12). konfirm. 9. Juli 1813. Canc.-Skr. 3. Juli 1819.

79. **Hans Kgl. Høihed Prins Frederik Carl Christians Stiftelse for veltjente, afskedigede Underofficerer af det Fynske Infanteriregiment,** oprettet 1836 af Prinsen med 3,000 Rbd., nu 8,721 Kr. 65 Ø., hvis Renter tildeles veltjente, afskedigede Underofficerer af Fynske Infanteri-Regiment, nu 12. Bataillon, naar de afskediges efter 25 Aars Tjeneste eller paa Grund af Invaliditet, og naar der ikke mere lever nogen til Understøttelse kvalificeret Underofficer, da til Opklædning af fattige Børn i Fredericia, fortrinsvis Børn af Militære.

Legatet bestyres af Kommandantskabet, i sidstnævnte Tilfælde af Magistraten og Præsterne med Tilkaldelse af en af Byens Repræsentanter. Gavebrev af 4. Mai 1836 (Rskr. 1836, S. 435; Møller: Militære Legater, S. 86), konfirm. 22. Nov. 1836. Tillægsbestemmelser af 20. Okt. 1842, 29. Nov. 1847, 17. Marts 1852, 3. Jan. 1857, 27. Juli 1898.

80. **Brødrene Anton og Frantz Schüttens Legat for flittige og tro Avlsbrugere i Fredericia,** stiftet 1852 af Jomfru Mariane Schütten for hendes Brødre Anton Schütten (f. 1774 † 18. Nov. 1849) og Francisco Schütten (f. 1776

† 13. Aug. 1844) med 1,000 Rbd., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige Dele til 4 Tjenestepiger.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten for Trinitatis Menighed og 2 Byraadsmedlemmer, der ere Avlsbrugere. Gavebrev af 28. April 1852 (Fr. Leg., S. 46).

81. **Behrend Wulffs Legat,** stiftet 1857 af Kjøbmand i Middelfart Behrend Wulff (se ovenfor 55) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 29. Sept. (Legatstifterens Begravelsesdag) uddeles til 4 trængende Enker, deriblandt mindst 2 jødiske.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 15. Sept. 1857 (Fr. Leg., S. 15).

82. **Agent Wissings Legat,** stiftet 1858 af Jens Peter Wissing i Kolding (f. 3. Marts 1788 † 15. Dec. 1867) med 100 Rdl., hvis Renter skulle anvendes til Monumentet for Generalløitnant Niels Rubek Henrik Bülow.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Gavebrev af 30. Aug. 1858 (Fr. Leg., S. 43).

83. **Farver J. C. Struntzes Legat for Værdige og Trængende i Fredericia,** stiftet 1874 af Johan Christoffer Struntze (f. 3. April 1807 † 30. Dec. 1874) med 5,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens Enkes Død uddeles i 8 livsvarige Portioner, 2 paa 40 Kr., 6 paa 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Dec. 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 21; Fr. Leg., S. 16), stadf. 5. Febr. 1875.

84. **Bogtrykker I. M. Eibeschütz Legat,** stiftet 1874 af Israel Mayer Eibeschütz (f. 7. Nov. 1812 † 10. Mai 1884) til Minde om „Fredericia Avis"' 25. Aarsdag den 8. Dec. 1874 med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død hvert Aars 8. Dec. uddeles til 1—2 Trængende, fortrinsvis Typografer fra Bladets Trykkeri.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Mai 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 83; Fr. Leg., S. 18), stadf. 16. Juni 1875.

85. **Ludvig Schucanys og Hustru Maren Marie Schucany født Buhmanns Legat,** stiftet af Sidstnævnte med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til Hjælp til Klæder til trængende Konfirmander i St. Michaelis Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og 2 af Byraadet valgte Mænd. Fundats af 25. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 129; Fr. Leg., S. 46), stadf. 23. Okt. 1877.

86. **Skibsfører H. Jansens og Hustrus Legat,** stiftet 1880 af Skibsfører i Fredericia Hans Hansen Jansen (f. 14. Juni 1817) med 10,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død hvert Aars 22. Dec. uddeles i livsvarige Portioner paa 50—100 Kr. til trængende Sømænd, deres Enker og ugifte Døtre, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustrus Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Febr. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 69; Fr. Leg., S. 20), stadf. 15. Mai 1880.

87. **Knud Dahls og Hustrus Legat,** stiftet 1882 af Sophie Dahl, Enke efter Grosserer i Kjøbenhavn H. Dahl, med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Avlsbruger eller Enke efter en saadan udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 17. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 108; Fr. Leg., S. 22), stadf. 6. Juli 1882.

88. **Bogtrykker I. M. Eibeschützs og Hustru Bolette Eibeschütz født Texieres Legat for Byen Fredericia,** stiftet ved Testamente af 6. Sepl. 1882 med hans Kodicil af 2. Juli 1883 af Israel Mayer Eibeschütz (se ovenfor 84) og Hustru Bolette Texieres (f. 21. Dec. 1813 † 26. Dec. 1882) med 43,750 Kr., hvis Renter af 1,000 Kr. udbetales til Bestyrelsen for Haandværkerforeningen til at anvende med 1/2 til dens Alderdomsunderstøttelseskasse, 1/2 til den tekniske Skole, af 10,000 Kr. til Præmier for de flinkeste Elever eller til Klædningsstykker for trængende Elever i Borgerskolerne, af 5,000 Kr. til 1—2 Fripladser i Latin- og Realskolen, af 5,000 Kr. til den jødiske Menighed, af 10,000 Kr. i 8 lige store Portioner til ældre Haandværkere og Arbeidere, af 2,500 Kr. til Pleieforeningen, af 1,250 Kr. til Børneasylet.

Legatet er indsat i Overformynderiet og bestyres af Byraadet. Fundats af 25. Aug. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 219; Fr. Leg., S. 51), stadf. 23. Okt. 1884.

89. **Agent og Fabrikant D. Krackes og Hustru Sabine født Høsts Legat for Enker eller ugifte Døtre af Borgere i Fredericia,** stiftet 1883 af Børn og Svigerbørn efter Diedrich Hermann Kracke (f. 19. Sept. 1819 † 19. Juli 1865) og Claudiane Sabine Cathrine Høst (f. 13. Febr. 1817 † 23. Aug. 1882) med 10,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifternes og nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 100 Kr., særlig til Legatstifterens Descendenter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af Okt. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 10; Fr. Leg., S. 24), stadf. 10. Jan. 1883.

90. **Skrædder Ebbesens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Juli 1887 af Skræddermester Ebbe Madsen Ebbesen (f. c. 1815 † 28. Sept. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter aarlig tildeles 4 Enker efter Haandværkere med 1/4 til hver.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Nov. 1889 (Min.-Trd. 1890 A, S. 11; Fr. Leg. Till., S. 11), stadf. 9. Jan. 1890.

91. **Direktør Holger Andresens og Hustru Ingeborg Andresens Legat til Fordel for Arbeidere ved Aktieselskabet Bloch & Andresens Fabrik i Fredericia,** stiftet 1892 af Ingeborg Marie Lorenzen, Enke efter Direktør Holger Andresen (se ovenfor 13), med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Febr. uddeles til 2—4 trængende Arbeidere eller Arbeidersker.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten ved Trinitatis Kirke, Legatstifterinden og 1 af hende udseet Arbeider, derefter af 2 af Fabrikkens Arbeiderpersonale valgte Arbeidere. Fundats af 24. Dec. 1892 / 7. Juni 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 262; Fr. Leg. Till., S. 15), stadf. 1. Juli 1893.

KOLDING KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Kolding Hospital** (St. Jørgens Hospital), oprettet 1558 af Kong Christian III, som dertil lagde Anst, Bække, Gjesten, Jordrup, Vamdrup og Verst Sognes Kongetiende, optager 27 Lemmer, 12 Mænd og 15 Kvinder, der foruden fri Bolig, Lys, Varme, Lægehjælp og Medicin nyde en Dagpenge af 25—30 Ø. Hospitalet, der er brandforsikret for 34,785 Kr., eier desuden Jelling Kongetiende og en Kapital af 108,649 Kr. 66 Ø.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion og Sognepræstens og Borgermesterens Inspektion af en Forstander. Fundats af 15. Dec. 1558 (Hofman IV, S. 698). Rskr. 18. Aug. 1721. Rskr. 7. Nov. 1795. Canc.-Skr. 2. Juni 1798. Kgl. Resol. 18. Febr. 1803. Min.-Skr. 5. Juli 1858.

2. **Den Gjedberg'ske Brakkerstiftelse,** oprettet 1817 af Jens Sørensen Gjedberg og Hustru Cathrine Hansdatter Valtersdorff med Huset Matr.-Nr. 380 i Slotsgade til fri Bolig for fattige, husvilde Borgerfolk, særlig af Legatstifternes Slægt. Huset er brandforsikret for 400 Kr.

Stiftelsen bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Gavebrev af 17. Marts 1817 (Coll.-Tid. 1817, S. 695), konfirm. 29. Juli 1817.

3. **Kolding Haandværker- og Industriforenings Fribolig,** oprettet 1884 med en 2etages Bygning ved Seestveien syd for Kolding med 12 Leiligheder, der bortgives til trængende Medlemmer af Foreningen. Grunden, der bestaaer af Parcellerne Matr.-Nr. 24 e, 24 f og 32 c af Kolding Markjorders 1. Afdeling, er skjænket af Kancelliraad, Prokurator Otto Frederik Kralund (f. 16. Marts 1813 † 13. Jan. 1892). Stiftelsen er brandforsikret for 18,000 Kr.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 23. Sept. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 227), stadf. 29. Okt. 1884.

KIRKEN.

4. **Oberst Poul Beenfeldt** (f. 1610 † 26. Mai 1676) gav 50 Rdl. for sin Begravelse i Kirken, til hvis Vedligeholdelse hans Enke Margrethe Fischer (f. 1620 † 1681) 23. Aug. 1681 gav en Gaard i Bindeballe, Randbøl Sogn, som er solgt for 400 Rdl.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkebestyrelsen (Hofman XI, S. 670).

5. **Hans Pedersens Legat,** stiftet 1725 af Borgermester Hans Pedersens Arvinger med „Kjærhuset i Taulov" til Kirken. Stedet solgtes 1864 for 709 Kr. 62 Ø. og en Arvefæsteafgift af 3 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt.

Legatet bestyres af Kirkebestyrelsen. Gavebrev af 27. Sept. 1725. Min.-Skr. 8. Jan. 1864.

6. **Daniel Michelsen,** Raadmand og Kjøbmand (døbt 21. Nov. 1700, begr. 6. Mai 1759), gav 1759 en Toft i Søndervang til Kirken til Vedligeholdelse af sin Begravelse i Kirken.

Fundats (Hofman IX, S. 38), konfirm. 1. Mai 1759.

7. **Wissings Legat,** stiftet 1856 af Agent Jens Peter Wissing (f. 3. Marts 1788 † 15. Dec. 1867) med en Fredskovlod i Seest Skov til Kolding Kirke og endvidere 500 Kr. Indtægten af Skoven og Renten anvendes til Kirkens indvendige Forskjønnelse.

Skoven bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkebestyrelsen. Gavebrev af 4. Febr. 1856 (Rskr. 1856, S. 72; G. R. 1856, S. 80), konfirm. 22. Marts 1856.

8. **Helts og Pelts Legat** se nedenfor 19.

9. **Kolliins Legat** se nedenfor 22.

SKOLELEGATER.

10. **Georg Saxilds Legat,** stiftet ved Gavebrev af 9. Mai 1844 af Agent Jens Peter Wissing (se ovenfor 7) med 550 Rdl., nu 1,100 Kr., af hvis Renter $^{3}/_{11}$ anvendes til Fordeling mellem de Kommuneskolebørn, som synge ved Begravelse, $^{4}/_{11}$ til Præmier i den borgerlige Betalingsskole, $^{4}/_{11}$ til Præmier i den borgerlige Friskole.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Skolekommissionen. Fundats af 7. Juli 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 141; G. R. 1879, S. 206), stadf. 24. Sept. 1879.

11. **Kolding Borgeres Legat,** stiftet 1845 af Agent Jens Peter Wissing (se ovenfor 7) med 500 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til Præmier for Disciplene i Kolding lærde Skole. Ved Skolens Nedlæggelse 1855 tilfaldt Kapitalen Byen, men Renten anvendes fremdeles til Bogpræmier til den nuværende Skole for Sang og Deklamation, og disse Præmier uddeles af Skolens Bestyrer.

Legatet bestyres af Byraadet (Selmers Aarbog 1845, S. 234). Lov 10. April 1855, jfr. Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 430 og 432.

12. **Skolelærer Hans Adolph Graffs Legat til Hjælp til Konfirmationsudstyr for 8 Børn, nemlig 4 af Kolding Borgerskole og 4 af Kolding Friskole,** stiftet 1875 af Kjerstine Jacobsen (f. 27. Dec. 1810 † 26. Marts 1887), Enke efter Slagtermester Jørgen Christian Graff (f. 27. Marts 1810 † 10. Sept. 1867), med 3,400 Kr., hvis Renter uddeles ved hver halvaarlig Konfirmation til 4 Børn.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Byens Præster, den ældst ansatte Lærer ved Borgerskolen og den ældst ansatte Lærer ved Friskolen. Fundats af 27. Sept. 1875 (Min.-Tid. 1889 A, S. 43), stadf. 2. Febr. 1889.

13. **Professor H. C. F. Lassens Legat til Kolding Latin- og Realskole,** stiftet 1883 af Arvingerne efter Professor, Rektor Hans Christian Funch Lassen

(f. 6. Juli 1803 † 28. Sept. 1881) med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde en flittig Elev i de to øverste Klasser.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolens Bestyrer og Forstanderskab. Fundats af 2. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 95), stadf. 19. Mai 1883.

14. **Lærer H. C. Geills Legat,** indsamlet 1885 til Minde om Lærer Hans Christian Geill (f. 3. Marts 1812 † 22. Mai 1884) med 1,000 Kr., hvis Renter tjene til at betale Skolepenge for fattige Børn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 21; G. R. 1886, S. 298), stadf. 23. Jan. 1886.

15. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat for trængende Elever i Kolding tekniske Selskabs Skole,** stiftet 1892 med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til indtil 10 Fripladser eller til Opmuntringspræmier.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolens Bestyrelse. Fundats af 6. Mai 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 283), stadf. 14. Sept. 1892.

16. **Helts og Pelts Legat** se nedenfor 19.

17. **Kolliins Legat** se nedenfor 22.

18. **Gjedbergs Legat** se nedenfor 25.

ANDRE LEGATER.

19. **Helts og Pelts Legat,** stiftet 1750 af Etatsraad, Høiesteretsassessor, Borgermester i Kjøbenhavn Peder Helt og Hustru Dorothea Maria Pelt med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr. samt en aarlig Afgift af 20 Kr. Af Renterne uddeles 144 Kr. i hver Juni Termin til 9 fattige Borgere eller Enker, 21 Kr. 34 Ø. tilfalde Kirken og 14 Kr. 66 Ø. anvendes til Bogindkjøb til de fattigste og lærvilligste Skolebørn i den danske Skole.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 14. Okt. 1750 (Hofman IV, S. 693; Selmer acad. Tid. 1835, S. 295 og 562; Selmers Aarbog 1844, S. 236). Univ.-Dir.-Skr. 16. Febr. 1836. Lov 10. April 1855, jfr. Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 421—32.

20. **Daniel Michelsens Legat,** stiftet 1759 af Raadmand og Kjøbmand Daniel Michelsen (se ovenfor 6) med 500 Rdl. til de Fattige.

Legatet er antagelig indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats (Hofman IX, S. 38), konfirm. 1. Mai 1759.

21. **Kommerceraad Jens Riis' Legat,** stiftet 1765 af Kommerceraad, Kontrollør og Postmester i Kolding Jens Riis med en Toft syd for Byen, Matr.-Nr. 7 af Markj. I, Htk. 6 Skpr. 3 Fdk. ½ Alb. Af Jordleien tilfalder 10 Kr. Givskud Sogns fattige Lemmer, mod at Legatstifterens Gravsten paa Givskud Kirkegaard vedligeholdes; af Resten uddeles 18 lige store, livsvarige Portioner paa 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, det overskydende Beløb i Extraportioner for 1 Aar ad Gangen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Nov. 1765 (Hofman XI, S. 670). Tillæg af 7. Marts 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 99), stadf. 6. Mai 1874.

22. **Kolliins Legat,** stiftet 1784 af Forvalter Christen Kolliin med 9,000 Rdl., nu 18,600 Kr., af hvis Renter 453 Kr. 32 Ø. anvendes til Undervisning i Haandgjerning i de kommunale Skoler, 102 Kr. tilfalde en Student fra Kolding Skole, 120 Kr. ud-

deles til Fattige, 40 Kr. tilfalde Kirken og 26 Kr. 68 Ø. anvendes til Beklædningshjælp for Konfirmander.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Borgermesteren. Testamente af 19. Nov. 1784 (Medd. om det lærde Skolev. 1849—56, S. 430). Canc.-Skr. 12. Sept. 1835. Canc.-Skr. 29. Dec. 1835. Lov 10. April 1855. Min.-Skr. 31. Okt. 1862 og Min.-Skr. 31. Marts 1886 (Medd. om det lærde Skolev. 1886, S. 178).

23. **Justitsraad Junghans og Hustrus Legat,** stiftet 1800 af Justitsraad, By- og Herredsfoged i Kolding Hans Junghans (f. 1726 † 1818) og Hustru Elisabeth Just († 11. Nov. 1801) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles 2 trængende Enker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 17. April 1800 (Rskr. 1800, S. 583), konfirm. 20. Mai 1800.

24. **Egtveds Legat,** antagelig stiftet af Sognepræst til Arninge Jørgen Egtved (f. 1739 † 23. Nov. 1812) til Fordel for Kolding lærde Skoles Bibliothek, men ved dennes Nedlæggelse i 1856 overgaaet til Byen med 34 Rdl.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Lov 10. April 1855 jfr. Medd. om det lærde Skolev. 1849—56, S. 430 og 432.

25. **Gjedbergs Legat,** stiftet 1817 af Jens Sørensen Gjedberg og Hustru Cathrine Hansdatter Valtersdorff (se ovenfor 2) med 1,000 Rdl., 1827 med 2,200 Rdl., nu 8,607 Kr. 83 Ø. Renten af 6,400 Kr. uddeles til 8 trængende Enker eller Andre af borgerlig Stand, Resten anvendes til fattige Børns Undervisning i Haandgjerning.

Legatet bestyres af Borgermesteren og Sognepræsten. Gavebrev af 17. Marts 1817 (Rskr. 1817, S. 275; Coll.-Tid. 1817, S. 695), konfirm. 29. Juli 1817. Gavebrev af 31. Mai 1817.

26. **Asmus Philipsens Legat,** stiftet 1824 af Rugbrødsbager Asmus Philipsen med en Eng ved Byens Klosterport af Hartkorn 1 Fdk. 2¼ Alb., som 1872 solgtes for en aarlig Afgift af 100 Kr., hvoraf 60 Kr. oplægges til 1903. Legatet eier nu en Kapital af 9,334 Kr. 89 Ø., hvis Renter aarlig tildeles en trængende Borger eller Borgerenke, helst af Haandværkerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 27. Marts 1824, konfirm. 10. Sept. 1824.

27. **Legatet til Laura E. C. Blichers Minde,** stiftet 1836 af Cand. jur. John Johnsen (f. 24. Febr. 1800 † 7. Juli 1881 som Etatsraad og thv. Byfoged og Raadmand i Aalborg Birk og Herredsfoged i en Del af Fleskum Herred) med 400 Rbd., nu 800 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Enke eller forældreløs, ugift Datter af Embedsklassen eller agtede Borgerfolk for 3 Aar, fortrinsvis Slægtninge af Laura Blicher.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Gavebrev af 4. Mai 1836 (Rskr. 1836, S. 220), konfirm. 3. Juni 1836.

28. **Jomfruerne Johanne og Margrethe Wissings Legat,** stiftet 1847 af Johanne Wissing (f. 20. Dec. 1773 † 26. Aug. 1847) for sig og Søsteren Margrethe Wissing (f. 4. Febr. 1771 † 14. Febr. 1847) med 1,600 Rdl., nu 3,200 Kr., hvis Renter tildeles 4 Enker eller Jomfruer.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Præsten og Borgermesteren. Testamente af 24. Febr. 1847. Min.-Skr. 12. Mai 1862.

29. **Leidersdorffs Legat,** stiftet 1852 af Grosserer Sigismund Leidersdorff i Paris for at ihukomme Aarsdagen for Slaget ved Kolding, da Byens Borgere led under den slesvigholstenske Hærs Angreb, med 7,500 Mark Banco, nu 10,000 Kr., af hvis Renter 40 Kr. hvert Aars 23. April anvendes til et Maaltid for de Fattige i Byens Arbeidsanstalt, 40 Kr. samme Dag uddeles til 10 Fattige under Fattigvæsenet, 320 Kr. i 10 Portioner paa 20 Kr. og 12 Portioner paa 10 Kr. til Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 1. Juni 1852. Min.-Skr. 6. Mai 1854.

30. **Slagtermester Jørgen Christian Graffs og Hustru Kirstine Graff født Jacobsens Understøttelseslegat for værdige Trængende af begge Kjøn i Kolding,** stiftet 1875 af Kjerstine Graff født Jacobsen (se ovenfor 12) med 7,472 Kr. 96 Ø., nu 7,549 Kr. 43 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 50 Kr., fortrinsvis til Haandværkere og deres Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af $\frac{\text{27. Sept. 1875}}{\text{31. Dec. 1881}}$ (Min.-Tid. 1889 A. S. 149), stadf. 1. Mai 1889.

31. **Kirstine Graffs Legat for fattige Koner i Kolding,** stiftet ved den Sammes Testamente af 17. Sept. 1883 med 700 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid i Portioner paa 4 Kr.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Hoteleier S. Svensson og Sagfører C. W. Sørensen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 20. Aug. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 246), stadf. 17. Okt. 1888.

32. **Detaillist Jens Strandbyes og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Jan. 1890 af Christiane Charlotte Amalie Beckhøffel (f. 3. April 1816 † 10. April 1891), Enke efter Jens Strandbye (f. 29. Sept. 1808 † 27. Febr. 1873), med 3,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 2 ugifte Haandværkerdøtre paa over 50 Aar.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Febr. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 169), stadf. 20. Mai 1892.

33. **M. E. Grøn & Søns Legat for Kjøbmandsenker i Kolding,** stiftet 1891 af Grosserer i Kjøbenhavn Ludvig Jens Tønnes Grøn (f. 14. Aug. 1827) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Halvaar uddeles til en i Kolding bosiddende trængende Enke efter en Kjøbmand eller Detaillist, der har været etableret i Kolding.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A. S. 8), stadf. 2. Jan. 1892.

34. **Marie Elisabeth v. Lützau født Wissings Legat,** stiftet af Marie Elisabeth Wissing (f. 29. Marts 1803 † 29. Dec. 1890), Enke efter Kammerjunker, Ritmester Vilhelm Magnus Lützau (f. 1. Nov. 1795 † 23. Marts 1836), med 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Døtre af Embedsmænd eller Borgere udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Borgermesteren. Fundats af 10. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 241), stadf. 15. Juni 1893.

35. **Vinhandler Chr. Friis' og Hustrus Sølvbryllupslegat,** stiftet 1893 af Hans Christian Thomsen Friis (f. 25. Sept. 1842) og Hustru Mathilde Kriegsmann (f. 31. Jan. 1845) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Mai uddeles til et trængende Medlem af Kolding Handelsforening eller en Enke efter et Medlem.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Dec. 1893 (Min.-Tid 1894 A. S. 20), stadf. 16. Jan. 1894.

36. **Det Bloch-Hartmann'ske Familielegat** se Veile Amt 6.

VEILE KJØBSTAD.

Efterretninger om Weile Kiobstæd samlede af Archiv- og andre paalidelige Documenter ved Georg Friederich Gaarmann. Fredericia 1794.

STIFTELSER.

1. **Veile Hospital,** hvortil Kong Christian III 1558 lagde Kongekorntienden af Omme, Ringgive, Vindelev (solgt 1796), Uldum, Hveisel, Givskud, Sindbjerg, Snede og Hornstrup Sogne, optager 10 Pensionærer af den dannede Middelstand, fortrinsvis Piger, Enker eller forladte Koner, som faae fri Bolig, Varme, Lys m. m. og 3 Kr. 50 Ø. om Ugen, samt 14 Lemmer med 3 Kr. 25 Ø. om Ugen, hvorhos 4 Fruentimmer udenfor Hospitalet nyde hver 34 Kr. 66 Ø. af Leths Legat (se nedenfor 4) og 1 Fruentimmer 40 Kr. Hospitalet, der foruden nogle Jordeiendomme eier en Kapital af 180,874 Kr. 56 Ø., er brandforsikret for 38,540 Kr.

Hospitalet bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktion samt under Borgermesterens og Sognepræstens Inspektion af en Forstander. Fundats af 16. Dec. 1558 (Hofman IV, S. 732; Gaarmann, S. 51). Rskr. 29. Juli 1740. Rskr. 7. Nov. 1795. Min.-Skr. 5. Juli 1858. Fundats (Min.-Tid. 1874 A. S. 67), stadf. 21. Marts 1874. Kgl. Resol. 29. Okt. 1883.

Til Hospitalet ere følgende Legater skjænkede:

2. **Johan Brockenhuus** til Lerbæk († 1512) gav en Gaard i Thorlund til Hospitalet. Gaarden maa være solgt.

Hofman IV, S. 735.

3. **Stalknechts Legat,** stiftet af Hospitalsforstander Key Stalknecht med nogen Jord til Veile Hospital og 400 Rdl., af hans Søn, Sognepræst til Nykirke og Give Lorentz Stalknecht (f. 23. Okt. 1724 † 13. Febr. 1799) forøged til 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter gives til en eller flere Trængende, som enten kan være i Veile By nærværende eller fraværende, og det allermest af Fundators med Kones, Kirstine Kirchebyes Slægt. 140 Rdl., som Key Stalknecht desuden gav til de Fattige, ere indgaaede blandt Kommunens Midler.

Legatet bestyres af Hospitalsdirektionen. Fundats af 14. Marts 1758 (Hofman VI, S. 741), konfirm. 26. Mai 1758.

4. **Leths Legat** se Horsens Kjøbstad 4.

5. **Sparekassens Stiftelse i Veile,** oprettet 1836 af Veile Bys og Amts Sparekasses Overskud, eier Gaarden Matr.-Nr. 401 i Kirkegade med Fribolig for 10 Enker, som tillige nyde fri Læge og Medicin, 1 Favn Brænde, 1,000 Tørv og 2 Kr. om Ugen hver. Med Sparekassens Ophør tilfalder dens Formue Stiftelsen, der er brandforsikret for 51,820 Kr.

Stiftelsen bestyres af Sparekassens Direktion, derefter af Amtsforvalteren og 2 Medlemmer af Byraadet. Fundats af 26. Febr. 1836 (Rskr. 1836, S. 135; Coll.-Tid. 1836, S. 327), konfirm. 5. April 1836.

6. **Linnemanns Jomfrukloster i Veile,** oprettet 1856 af Agent Andreas Deichmann Linnemann (f. 3. Dec. 1785 † 5. April 1861) og Hustru Ane Maria

Smidt (f. 28. Juli 1799 † 29. Sept. 1864) med Gaarden Matr.-Nr. 286 b paa Gammelhavn med Fribolig for 5 trængende Jomfruer, fortrinsvis Legatstifternes Slægtninge, og 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse; Resten deles mellem Klosterets Beboere. Stiftelsen er brandforsikret for 12,220 Kr.

Klosterets bestyres under Amtets Tilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og Legatstifternes nærmeste myndige, mandlige Descendent i Veile eller Byraadsformanden. Fundats af 30. Aug. 1856 (Rskr. 1856, S. 402), konfirm. 15. Dec. 1856.

KIRKEN.

7. **Hans Lorentzens Legat,** stiftet 1844 af Jordegodseier Hans Lorentzen (f. 1769 † 17. Jan. 1848) med 200 Rdl., nu 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 28. Jan. 1948.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Testamente af 10. Febr. 1844.

8. **Havemanns Legat,** stiftet 1844 af Kirstine Birgitte Vinding (f. 1763 † 25. Febr. 1845), Enke efter Apotheker Anton Heinrich Havemann (f. 13. Juni 1766 † 20. Sept. 1819), med 6,392 Rdl., nu 12,784 Kr., og en aarlig Arvefæsteafgift af 12 Kr. til Kirken, mod at deres Familiegravsted stedse bibeholdes og vedligeholdes og 2 Voxlys hver Jul sættes paa Alteret.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Testamente af 18. Jan. 1845.

9. **Søren Olesens Legat,** stiftet 1855 af Skomager Søren Olesen (f. 1800 † 4. April 1856) med 100 Rdl., nu 200 Kr. til Kirken, mod at hans Familiegravsted vedligeholdes til 9. April 1916.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Teamente af 8. Dec. 1855.

10. **Jens Madsens Legat,** stiftet 1858 af Skibstømrer Jens Madsen (f. 1807 † 11. Jan. 1859) med 100 Rdl., nu 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted for Renten.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Testamente af 21. Dec. 1858.

11. **Søren Wissings Legat,** stiftet 1873 efter Partikulier Søren Wissing († 20. April 1873) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted til 1908.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

12. **Jenners Legat,** stiftet 1876 af Jacobine Elisabeth Haarsløv († 21. Febr. 1876), Enke efter Politibetjent Lorentz Jenner († i Dec. 1864), med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder deres og Toldbetjent Haarsløvs Gravsteder til 1926.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeintpektionen.

13. **Neergaards Legat,** stiftet 1882 af Hornstrup Sogneraad med 1,500 Kr. til Kirken, mod at den bestandig bevarer og vedligeholder Proprietær Dankvard Neergaards (f. 1802 † 5. Juni 1881) Familiegravsted.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Overenskomst af 13. Okt. 1882.

14. **Jens Frederik Hansens Legat,** stiftet 1885 efter Læderhandler Jens Frederik Hansen (f. 1839 † 18 Okt. 1884) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 1934.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

15. **Hans Hansen Bæks Legat,** stiftet 1885 efter Skibstømrer Hans Hansen Bæk med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 1904.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

16. **Storms Legat,** stiftet 1888 af Margrethe Sophie Frederikke Bassewitz (f. 23. Marts 1815 † 3. Febr. 1888), Enke efter Kaptain, Postmester Frederik Vilhelm Guldbrandt Storm (f. 11. Okt. 1800 † 3. Dec. 1881), med 5,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde Kirken, mod at den vedligeholder deres Gravsted til 1938.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

17. **Provst Lerche-Jørgensens Legat,** stiftet 1890 af Arvingerne efter Sognepræst til Veile og Hornstrup, Provst Jacob Lerche Jørgensen (f. 28. Aug. 1779 † 15. Febr. 1864) med 200 Kr. til Kirkan, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 1929.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

18. **Niels Sørensen Lønborgs Legat,** stiftet 1890 efter fhv. Gjæstgiver Niels Sørensen Lønborg (f. 1810 † 17. April 1888) med 300 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 1930.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

19. **Tyge Kjers Legat,** stiftet 1890 af Partikulier Tyge Kjer med 100 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 1992.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

20. **Konditor Sørensens Legat,** stiftet 1890 af Gertrud Katrine Sørensen (f. 29. April 1821 † 10. Sept. 1896), Enke efter Konditor Jørgen Andersen Sørensen, med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder deres Familiegravsted til 1956.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

21. **Kammerraad Rasmussens Legat,** stiftet 1891 af Kammerraad Anders Rasmussen (f. 3. Aug. 1819 † 16. April 1897) med 150 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 1951.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

22. **Fabrikant Christiansens Legat,** stiftet 1893 af Fabrikant Jens Christian Christiansen (f. 23. April 1836) med 1,000 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted til 1989.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen.

SKOLELEGATER.

23. **Præsteenken Thusenius' Legat**, stiftet 1746 af Susanne Marie Seipin († 1746), Enke efter Sognepræst til Høien og Jerlev Hans Rasmussen Thosan eller Thusenius (f. c. 1666 † 18. Okt. 1736), med al hendes Efterladenskab, udlagt 1748 med 115 Rdl. 14¾ Sk., hvis Renter skulde anvendes til Klæder for fattige Skolebørn.

Legatet antages indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 10. Dec. 1746 (Hofman IV, S. 740), konfirm. 19. Mai 1747.

24. **Møller Bergs Legat**, stiftet 1784 af Møller Hans Christian Berg og Hustru Ingeborg Marie Busck med 400 Rdl., hvis Renter tillagdes Skoleholderen til hans lidet Levebrøds Forbedring.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 7. Juni 1784, konfirm. 2. Juli 1784.

25. **Kammerraad Søren Foghs Legat for 20 fattige og nødtrængende Skolebørn, 12 Drenge og 8 Piger, i Veile By**, stiftet ifølge fac. test. af 20. Nov. 1767 af Kammerraad Søren Fogh († 31. Aug. 1794) med en Skolebygning og 8,800 Rdl., hvortil kom 2,200 Rdl. af nedenstaaende Legat 35, nu 22,000 Kr., hvis Renter anvendes til Fripladser i Borger- og Realskolen samt til Pengehjælp til Klæder og Bøger m. m.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Aug. 1804 (Rskr. 1805, S. 4; Coll.-Tid. 1805, S. 305), konfirm. 11. Jan. 1805. Fundats af 5. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 169; G. R. 1892, S. 169), stadf. 20. Mai 1892.

26. **Findsteens Legat**, stiftet 1809 af Told- og Konsumtionsbetjent i Veile Lauritz Findsteen med 760 Rdl., hvis Renter tillagdes Byens Borgerskole.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 8. Dec. 1809 (Coll.-Tid. 1810, S. 542), konfirm. 8. Dec. 1809, antagelig af Amtet. Rskr. 21. April 1810.

27. **Fru Steenstrups Legat**, stiftet 1847 af Sophie Hedevig Brockdorff (f. 8. Juni 1772 † 13. Aug. 1851), Enke efter Justitsraad, Herredsfoged Arendt Steenstrup († 1815) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Testamenter og Salmebøger, som uddeles til Skolebørn.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolekommissionen. Testamente af 4. Sept. 1847.

28. **Christian Eckardts Legat til Veile Amts Landboforening**, stiftet 1877 af Etatsraad Johan Christian Frederik Eckardt til Ørumgaard (f. 3. Juli 1823) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Landbrugsskolen i Veile.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats (Min.-Tid. 1877 A, S. 117), stadf. 26. Sept. 1877.

29. **Oberstinde Krabbes Legat** se nedenfor 36.

ANDRE LEGATER.

30. **Overhofmesterinde Grabows Legat**, stiftet 1750 af Benedicte Øllegaard Rantzau, Enke efter Oberst Rudolph Günther Grabow (f. 1663 † 14. Dec. 1716), med 145 Rdl. 1 Mk. 6 Sk., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til nødlidende og mesttrængende Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Juni 1750 (Hofman IV, S. 738).

31. **Birkedommer Dørups Legat,** stiftet 1752 af Birkedommer paa Samsø Anders Nielsen Dørup († 12. Juni 1755) og Hustru Deliana med 500 Rdl., hvis Renter skulde uddeles til fattige Enkemænd og Enker.

Legatet antages at være indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 29. Aug. 1752 (Hofman III, S. 201; IV, S. 740).

32. **Assessor Lautrups Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Sept. 1761 af Kammerassessor Christian Frederik Lautrup til Skovdallund med 800 Rdl., hvis Renter skulde uddeles til Fattige.

Legatet antages at være indgaaet blandt Kommunens Midler. Høiesteretsdom af 5. Marts 1767 (Hofman XI, S. 649).

33. **Jomfru Bloms Legat,** stiftet 1764 af Dorthe Cathrine Blom med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter uddeles til 8 gamle, skrøbelige Fattige paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Marts 1764 (Hofman X, S. 8), konfirm. 13. April 1764.

34. **Elisabeth Holsts Legat,** stiftet 1765 af Elisabeth Holst, Enke efter Sekretær Frederik Andreas Johansen til Brandbjerg, med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til fattige Børns Opdragelse, fortrinsvis blandt Legatstifterindens Paarørende.

Legatet skulde bestyres af Sognepræsten og Magistraten, men bestyres af Byraadet. Testamente af 16. Dec. 1765 (Hofman XI, S. 653).

35. **Kammerraad Søren Foghs Legat,** stiftet efter fac. test. af 20. Nov. 1767 af Søren Fogh (se ovenfor 25) med Resten af hans Bo, udlagt 30. Juli 1808 med 6,856 Rdl. 2 Mk. 5½ Sk., hvoraf en Kapital af 2,200 Rdl., hvis Renter vare tillagte en Skoleholder, er afgivet til Skolen (se ovenfor 25), medens Renten af Resten, nu 2,800 Kr., uddeles til fattige, gamle Enker eller ugifte Kvinder til Husleie og Brændselshjælp.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Aug. 1804 og 30. Juli 1808.

36. **Oberstinde Krabbes Legat,** stiftet 1797 af Sophie Magdalene Baronesse Gyldenkrone (f. 6. Mai 1740 † 28. Febr. 1799), Enke efter Oberst Georg Christopher Krabbe (f. 18. Aug. 1707 † 23. Jan. 1787), med 400 Rdl., nu 800 Kr., af hvis Renter der tillagdes Skoleholderen 12 Kr., Resten uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 6. Mai 1797.

37. **Jomfru C. D. Haagens Legat,** stiftet 1800 af Cathrine Dorthea Haagen (f. 1766 † 9. Juli 1832) med 100 Rdl. til de Fattige.

Legatet antages at være indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 13. Febr. 1800, konfirm. 21. Juli 1832.

38. **Toldbetjent Krones Enkes Legat,** stiftet 1841 af Marine Elisabeth Bech (f. 1762 † 10. Okt. 1845), Enke efter Toldbetjent Peter Andreas Krone, med 200 Rbd., nu 400 Kr., af hvis Renter ½ tildeles en trængende Enke udenfor Fattigvæsenet, ½ gives til Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 9. Sept. 1841.

39. **Det Havemann'ske Legat,** stiftet 1845 af Kirstine Birgitte Vinding, Enke efter Apotheker Anton Heinrich Havemann (se ovenfor 8), med

1,000 Rbd., nu 2,027 Kr. 87 Ø., hvis Renter hvert Aars 19. Jan. uddeles til 2 trængende Enker af Embeds- eller Borgerklassen.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Testamente af 18. Jan. 1845.

40. **Veile Handelstands Legat for værdige og trængende Enker efter afdøde Handlende i Veile,** stiftet 1860 ved frivillige Bidrag med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Kjøbmandsenker paa Livstid.

Legatet bestyres af Byfogden, Sognepræsten og 3 af de Handlende valgte Medlemmer af Veile Handelsstand. Fundats af 4. Juni 1860 (Rskr. 1860, S. 240), konfirm. 10. Okt. 1860.

41. **Skræddermester Niels Ferdinand Larsens Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Aug. 1870 af Niels Ferdinand Larsen (f. 1818 † 20. Aug. 1870) med 400 Rdl., nu 792 Kr., hvis Renter anvendes til Konfirmationsklæder til et Barn af en trængende Familie udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 9. Jan. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 219), stadf. 19. Okt. 1871.

42. **Severin Lautrup Hendriksens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Marts 1875 af Slagtermester i Aarhus Severin Lautrup Hendriksen (f. 8. Sept. 1811 † 23. Marts 1875) og Hustru Rasmine Nicoline Nielsen med 1,000 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 2 lige store Dele til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Febr. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 26), stadf. 23. Febr. 1881.

43. **Niels Sørensen Lønborgs og Hustru Marie Lønborgs Legat for Fattige i Veile Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 20. Juli 1887 af fh. Gjæstgiver Niels Sørensen Lønborg (se ovenfor 18) og Hustru Marie Simonsen (f. 1810 † 4. Febr. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter af Velgjørenhedsforeningen uddeles til Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 178), stadf. 22. Juli 1890.

44. **Herredsskriver Isaacsens Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1889 af Herredsskriver Balthazar Isaacsen (f. 15. Mai 1830 † 29. Juli 1889) med 5,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i Portioner paa 50 Kr. til trængende, ugifte Kvinder udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 9. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 93). stadf. 3. Marts 1892.

45. **Kjøbmand N. H. Prips Legat til Fordel for en værdig og trængende Enke af Handelsstanden i Veile,** stiftet ved Testamente af 15. April 1889 af Kjøbmand i Horsens Nicolai Hansen Prip († 16. Dec. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles paa Livstid.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. Nov. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 16), stadf. 14. Jan. 1891.

46. **Oberstinde Brockdorffs Fattiglegat** se Hornstrup Sogn.

VEILE AMTS LANDSOGNE.

Alminde og Viuf Sogne.

1. **Seests Legat,** stiftet 1778 af Anne Margrethe Bredahl († 1797), Enke efter Kammerraad og Regimentsskriver over Kolding Rytterdistrikt Simon Seest, med 112 Rdl. 48 Sk., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Alminde Kirkegaard, Resten til Bøger og Papir til Skolebørn af Alminde Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 25. Okt. 1778, konfirm. 30. Okt. 1778. Fundats af 16. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 197), stadf. 14. Nov. 1882.

2. **Brandinspektør Krøyers Legat,** stiftet 6. Marts 1800 af Edel Kirstine Bornemann († 1805), Enke efter Brandinspektør i Horsens Krøyer, med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 4 af de mest trængende Fattige i Alminde Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 161), stadf. 25. Sept. 1882.

3. **Henrik Andersens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Alminde Sogn,** stiftet 1886 af Henrik Andersen i Alminde (f. 4. Dec. 1810 † 12. April 1890) med 400 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 30), stadf. 14. Febr. 1887.

4. **Jacob Jørgensens og Hustru Dorthe Iversdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Mai 1886 af Husmand i Almind, Sogneraadsmedlem Jacob Jørgensen (f. 15. Okt. 1805 † 25. Juni 1886) og Dorthe Iversdatter (f. i Sept. 1804 8. Juni 1887) med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 5 lige store Dele til 5 trængende Familier i Alminde Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 4. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 231; G. R. 1889, S. 137), stadf. 23. Juli 1889.

5. **Forhenværende Møller i Dons Ludvig Christian Jørgensens og Hustrus Legat for Trængende i Alminde Sogn,** stiftet 1890 af Ludvig Chri-

stian Jørgensen i Kolding (f. 1. Nov. 1815 † 3. Juni 1891) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 232), stadf. 13. Sept. 1890.

6. **Peter Larsens Legat,** stiftet 1893 af Sogneraadet med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Eier af Donsgaard Ole Peter Holm Larsen (Skræppenborg)s (f. 8. Okt. 1802 † 6. Jan. 1873) Søn Johannes Larsens (f. 26. Febr. 1826 † 30. Marts 1862) Gravsted paa Alminde Kirkegaard og i Dec. uddeles til Trængende i Alminde Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 231), stadf. 2. Juni 1893.

As og Klakring Sogne.

1. **Fru Arenfeldts Legat,** stiftet ved Testamente, konfirm. 8. Febr. 1771, af Mette Bille Axelsdatter († 5. Febr. 1771), Enke efter Kancelliraad Hans Lorents Arenfeldt til Knivholt (f. 1701 † 1744), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 8 fattige Bønderbørn paa Palsgaards Gods i As Sogn.

Legatet, der staaer i Palsgaard Hovedgaard, uddeles af Sognepræsten. Fundats af 16. Febr. 1771 (Hofman XI, S. 349).

2. **Lille Niels Juel Reedtzs Børnelegat,** stiftet 1833 af Kammerjunker Otto Arenfeldt Reedtz til Tamdrup Bisgaard (f. 8. Nov. 1802 † som Kammerherre 29. Nov. 1887) og Hustru Helga Magdalene Boisen (f. 3. Juli 1812 † 14. Aug. 1840) til Minde om deres Søn Niels Juel Reedtz (f. 30. Marts 1833 † 3. Sept. 1838) med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 30. Marts og 3. Sept. uddeles med ½ til et skikkeligt, trængende eller sygeligt Barn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Palsgaard. Fundats af 9. Sept. 1839 (Rskr. 1839. S. 343), konfirm. 5. Nov. 1839.

3. **Det Reedtz-Benzon'ske Legat,** stiftet af Catharine Sophie Vilhelmine Benzon (f. 28. Aug. 1773 † 25. Dec. 1854), Enke efter Kammerjunker, Major Niels Juel Reedtz til Palsgaard (f. 26. April 1771 † 3. Marts 1830), med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles i 6 Portioner paa 8 Kr. til de flinkeste, trængende Konfirmander fra Palsgaards Gods, 4 fra As Sogn, 2 fra Klakring Sogn.

Legatet bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 28. Mai 1855 (Rskr. 1855, S. 261; G. R. 1855, S. 379; Dep.-Tid. 1855, S. 961), konfirm. 7. Aug. 1855.

4. **Laudams Legat,** stiftet 1873 af Niels Thomasen paa Laudam (f. 1806 † 8. Mai 1876) med 200 Kr., hvis Renter tildeles en flink, trængende Konfirmand i As Sogn.

Legatet bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Dec. 1873 Min.-Tid. 1874 A, S. 84), stadf. 7. April 1874.

5. **Dyrgaards Legat,** stiftet 1879 af Aftægtsmand i Aslykke Niels Jensen (f. 1808 † 20. Jan. 1882) med 200 Kr., hvis Renter til Mikkelsdag uddeles til en flink, trængende Konfirmand af As Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. Aug. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 163), stadf. 2. Okt. 1879.

6. **Cathrinebergs Legat,** stiftet 1881 af Juel Kristensen af Cathrineberg (f. 1804 † 23. Dec. 1886) med 200 Kr., hvis Renter til Mikkelsdag uddeles til en trængende Konfirmand af As Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Marts 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 99), stadf. 6. Juli 1881.

7. **Burgaards Legat,** stiftet af Gaardeier af Overby Rasmus Jørgensen (f. 1812 † 9. Mai 1892) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 fattige Konfirmander af As Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Okt. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 67), stadf. 22. Febr. 1894.

Barrit og Vrigsted Sogne.

1. **Frederik Jensens Legat,** stiftet 1712 af Præstesønnen fra Barrit Frederik Jensen paa Høvergaard med 42 Rdl. 83 Sk., nu 6 Kr. 44 Ø., hvis Renter tillagdes Læreren i Barrit, men nu tilfalde Skolekassen i Barrit Sogn.

Legatet bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Dec. 1712 (Hofman II, S. 274).

2. **Reedtzs Legat,** stiftet 1764 af Lucie Emerentze Levetzau (døbt 24. Juli 1710 † 17. Juni 1774), Enke efter Kammerherre Tønne Reedtz til Barritskov (døbt 24. Aug. 1700 † 18. Dec. 1743), med 600 Rdl., nu med oplagte Renter 2,400 Kr., hvis Renter skulle anvendes til Vedligeholdelse af Reedtzernes Begravelse i Barrit Kirke og uddeles til Fattige; senere med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tillagdes 11 Trængende paa Godset i Barrit Sogn, saaledes at de 5 mest Trængende nød hver 4 Kr., de øvrige 6 hver 2 Kr., medens Renten nu gaaer i de Fattiges Kasse.

Legatet, hvoraf 2,000 Kr. staa i Barritskov Hovedgaard, bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds, Provstens og Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 2. April 1764 (Hofman X, Aarhus Stift S. 11; XI, S. 348). Min.-Skr. 12. Mai 1862.

3. **Præsteenke Charlotte Amalie Wandalls Legat til Fordel for Skolelæreren i Barritskovby,** stiftet ved Testamente af 5. Jan. 1805 af Charlotte Amalie Svale (f. c. 1725 † 5. Mai 1808), Enke efter Sognepræst til Stouby og Hornum Nicolai Wandal (f. c. 1726, begr. 13. April 1778), med 70 Rdl. 30 Sk., nu 164 Kr. 10 Ø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Dec. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 99), stadf. 19. Mai 1884.

4. **Sognefoged Kristian Poulsens Legat til Fordel for værdige Trængende i Breth,** stiftet 1880 af Merretline Christiansen (f. 1817 † 10. Dec.

1895), Enke efter Kristian Poulsen i Breth (f. 1820 † 19. April 1880), med 400 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende i Breth By eller Barrit Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 30. Juni 1880 (Min.-Tid. 1880 A. S. 101), stadf. 6. Aug. 1880.

5. **Sognepræst Peter Andreas Ingerslevs Mindelegat for tvende værdige og trængende Konfirmander i Barrit-Vrigsted Sogne,** stiftet af Sognepræst til Barrit og Vrigsted Peter Andreas Ingerslev (f. 2. Nov. 1833 † 4. Marts 1892) med 200 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Skolekommissionen. Fundats af 16. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 233), stadf. 3. Juni 1893.

6. **Studiosus David Davidsens Legat** se Aarhus Stift 6.

7. **Søren de Hofmans Legat** se Nebsager og Bjerge Sogne.

8. **Tycho de Hofmans Legat** se Nebsager og Bjerge Sogne.

Bjært Sogn.

1. **Andreas Hansen Becks Legat til Skolefornødenheder for fattige Skolebørn af Agtrup By,** stiftet ved Gavebrev af 6. Febr. 1874 af Andreas Hansen Beck i Agtrup (f. 1803 † 29. Marts 1881) med 131 Kr. 45 Ø., hvis Renter anvendes til Julen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 162), stadf. 26. Sept. 1882.

2. **Christen Nissen Linds Legat,** stiftet 1876 af Kirkeværge, Gaardmand i Skartved Christen Nissen Lind (f. 26. Juni 1804 † 16. April 1886) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet i 4 Portioner paa 10 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1876 A, S. 10; G. R. 1876, S. 123), stadf. 12. Jan. 1876.

3. **Anne Kathrine Kaads Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Sønder Bjært Sogn,** stiftet ved Testamente af 19. Marts 1878 af Anne Kathrine Kaad i Agtrup (f. 1808 † 16. Dec. 1892) med 59 Kr. 71 Ø., nu 60 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 10. Nov. 1893. Min.-Skr. 14. Febr. 1894 (utrykt).

4. **Gaardeier Hans Hansen Raffnsøe Hauge og Hustru Bolette Kathrine født Bengaard af Sønder Bjært Marks Legat for fattige Skolebørn i Sønder Bjært Sogn,** stiftet af Hans Hansen Raffnsøe Hauge i Bjært (f. 23. Aug. 1824 † 5. Jan. 1891) og Bolette Kathrine Bengaard (f. 1. Jan. 1830

† 15. Dec. 1891) med 1,000 Kr., af hvis Renter 4/10 anvendes til Børn af Bjært Skole, 3/10 til Børn af Agtrup Skole, 3/10 til Børn af Agtrupskov Skole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Skolekommissionen og et af denne valgt Medlem af Legatstifternes Familie. Fundats af 30. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 332), stadf. 8. Dec. 1894.

5. **Præsteenken Krahes Legat** se Veile Amt 3.

6. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat** se Veile Amt 4.

7. **Sygelegatet for S. Bjært m. fl. Sogne** se Veile Amt 5.

Brande Sogn.

1. **Risoms Kirkelegat,** stiftet 1750 af Sognepræst til Brande, Konsistorialassessor Jens Risom († 1758) og Hustru Maren Pedersdatter Arensberg med Gaardene „Askjær", „Dørslund" og „Hyvild", der 1803 ere solgte for 590 Rdl., omskrevne til 465 Rdl., nu 680 Kr., hvis Renter tilfalde Organisten.

Legatet er under Kirkeministeriets Tilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 23. Febr. 1750 (Hofman IV, S. 754; IX, S. 45), konfirm. 28. Okt. 1757. Rentekammerskr. af 8. Juni 1803 (utrykt).

2. **Risoms Fattiglegat,** stiftet 1757 af de Samme med Afgiften af 5 Huse i Brandlund, 2 Kr. 8 Ø. af hvert, som uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 23. Okt. 1750 (Hofman IV, S. 754; IX, S. 45), konfirm. 28. Okt. 1757.

3. **Maren Brandts I. Legat,** stiftet 1765 af Maren Jensdatter (f. 1720 † 1801), Enke efter Laurids Jensen Brandt til Brandholm (f. 1716 † 1761), med 2 Bøndergaarde i Uhre af 5 Tdr. Hartkorn, 1863 solgte for 3,700 Rdl., nu 7,400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 27. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 653), konfirm. 31. Jan. 1766. Min.-Skr. 12. Marts 1863 (utrykt). Fundats af 1. Juni 1884 (Min.Tid. 1885 A, S. 70; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 13. Juni 1885.

4. **Maren Brandts II. Legat,** stiftet 1787 af den Samme med 2 Tdr. Rug af Brande Kirkes Tiende, som uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 8. Marts 1787 (Veile Amts Leg., S. 2), konfirm. 25. Mai 1787. Fundats af 1. Juni 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 68), stadf. 13. Juni 1885.

5. **Thomas Larsens Legat,** stiftet 1805 med 20 Rdl., nu 40 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 61; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 14. April 1883.

6. **Præsten Froms Legat,** stiftet 6. Okt. 1837 af Sognepræst til Brande Joachim Otto From (døbt 13. Jan. 1769 † 18. Febr. 1838 som Sognepræst til Kristrup og Hornbæk) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 61; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 14. April 1883.

7. **Kjeld Thomsen Langkjærs Legat,** stiftet 1854 af Gaardmand i Brande og Eier af Tornvig Mølle Kjeld Thomsen (Langkjær) (f. 1779 † 10. Okt. 1854) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. April uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt. Den Ældste af hans mandlige Slægt deltager i Uddelingen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 23. Juni 1854 (Rskr. 1854, S. 124; G. R. 1854, S. 54; Veile Amts Leg., S. 2), konfirm. 10. April 1854. Fundats af 29. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883, S. 61), stadf. 14. April 1883.

8. **Jomfru Ane Hansens Legat,** stiftet 25. Febr. 1857 af Ane Hansen (f. 1792 † 14. Juli 1857) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Bøger til fattige Børn af Forældre udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 144; G. R. 1883, S. 348), stadf. 7. Aug. 1883.

9. **Gaardeier Niels Kristensens Legat af 30. April 1884 til værdige Trængende udenfor det offenlige Fattigvæsen i Brande Sogn,** stiftet 1884 af Niels Kristensen (Overgaard) i Brandlund (f. 23. Dec. 1823 † 15. Sept. 1890) med 500 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Sept. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 35), stadf. 23. Marts 1885.

10. **Johannes Kristensens og Hustru Ane Marie Andersens Legat,** stiftet af Johannes Kristensen i Risbjerg (f. 1839 † 19. Juni 1889) og Ane Marie Andersen (f. 1842 † 24. Aug. 1883) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 183), stadf. 11. Juni 1892.

Bredsten Sogn.

1. **Christen Lindes Legat,** stiftet 1778 af Christen Linde til Engelholm (f. 16. Juli 1726 † 15. Mai 1790) med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter, 3 pCt., uddeles til Fattige med 60 Kr. i Nørup Sogn, 20 Kr. i Randbøl Sogn, 60 Kr. i Bredsten Sogn, 20 Kr. i Skibet Sogn, forsaavidt de ere fødte i Ruhe og Jennum Byer eller der have havt Huse og Gaarde, 26 Kr. 66 Ø. i Møborg Sogn, 26 Kr. 66 Ø. i Nes Sogn, 26 Kr. 66 Ø. i Flynder Sogn.

Legatet, der staaer i Kjeldkjær Hovedgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Bestyrelserne for de Fattiges Kasse og Sognepræsterne. Testamente af 19. Juni 1778 (Ringkj. Amts Leg., S. 9).

2. **Provst Frederik Petersens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 3. April 1833 (konfirm. 21. Juni s. A.) af Anna Kirstine Heilesdatter (døbt 30. Jan. 1763 † 6. April 1833), Enke efter Sognepræst til Bredsten, Provst Frederik

Petersen (f. 24. Okt. 1759 † 2. Juni 1823), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 27. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 204), stadf. 17. Nov. 1882.

3. **Jeppe Gregersens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 11. Okt. 1847 af Gaardeier af Steensgaard Jeppe Gregersen (f. 1784 † 5. Aug. 1856) med 25 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter i Jan. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er indbetalt i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 27. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 205), stadf. 17. Nov. 1882.

Bredstrup Sogn.

Mette Dorthea Ebbesen født Fengers Legat, stiftet ved Testamente af 5. Juli 1887 af Skræddermester i Fredericia Ebbe Madsen Ebbesen (f. c. 1815 † 28. Sept. 1889) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 28. Sept. uddeles i Portioner paa 8—10 Kr. til trængende Husmænd udenfor Fattigvæsenet, særlig til den Husmand, som holder Legatstifterens Gravhøi vedlige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 12. Nov. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 105), stadf. 20. Mai 1890.

Egtved Sogn.

Egtved Præsteenkesæde, oprettet 1729 af Provst, Sognepræst til Egtved, Mag. Peder Storm (f. 1668 † 1742) med et Hus til Enkesæde, som 1821 solgtes for 55 Rdl., nu 1,341 Kr. 99 Ø., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers oplægges. Af Renten faaer Egtved Kirke 2 Kr.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 7. April 1729 (Hofman IV, S. 721). Rskr. 22. Aug 1821.

Eltang og Sønder Vilstrup Sogne.

1. **Landerupgaard** se Høve og Flakkebjerg Sogne i Sorø Amt.

2. **Hans Seidelins Fattiglegat,** stiftet 1800 af Student Hans Seidelin (døbt 19. Dec. 1731) med 1,100 Rdl., omskrevne til 880 Rdl., nu 1,760 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 8 Kr. til trængende Enker og faderløse Børn udenfor Fattigvæsenet med 5/11 i Eltang Sogn, 6/11 i Sønder Vilstrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 26. April 1800 (Rskr. 1801, S. 58; Coll.-Tid. 1802, S. 377), konfirm. 18. Febr. 1801. Fundats af 2. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 93), stadf. 18. Mai 1883.

3. **Hans Seidelins Skolelegat,** stiftet 1800 af den Samme med 1,200 Rdl., omskrevne til 960 Rdl., nu 1,920 Kr., af hvis Renter 64 Kr. tilfalde Læreren i Sønder

Vilstrup, 12 Kr. 80 Ø. anvendes til Bøger og Landkort til trængende Skolebørn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 26. April 1800 (Rskr. 1801, S. 58; Coll.-Tid. 1802, S. 377), konfirm. 18. Febr. 1801. Fundats af 11. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 119; G. R. 1883, S. 335), stadf. 21. Juni 1883.

4. **Poul Seidelins Fattiglegat,** stiftet 1801 af Poul Jørgensen Seidelin i Fredericia (døbt 27. Marts 1740) med 300 Rdl., omskrevne til 270 Rdl., nu 546 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 3 Kr. til trængende Enker og faderløse Børn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 7. Nov. 1801 (Coll.-Tid. 1807, S. 643), konfirm. 28. April 1804. Fundats af 2. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 93), stadf. 18. Mai 1883.

5. **Poul Seidelins Skolelegat,** stiftet 1801 af den Samme med 900 Rdl., omskrevne til 405 Rdl., nu 810 Kr., af hvis Renter 21 Kr. 60 Ø. tilfalde Læreren i Sønder Vilstrup, 10 Kr. 80 Ø. anvendes til Bøger og Landkort til trængende Skolebørn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 7. Nov. 1801 (Coll.-Tid. 1807, S. 643), konfirm. 28. April 1804. Fundats af 11. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 119; G. R. 1883, S. 335), stadf. 21. Juni 1883.

6. **Jomfru Seidelins Legat,** stiftet 1804 af Anna Cathrine Seidelin i Fredericia (f. 1738) med 700 Rdl., omskrevne til 106 Rdl. 4 Mk., nu 213 Kr. 33 Ø., af hvis Renter 6 Kr. 8 Ø. tilfalde Læreren i Sønder Vilstrup, 2 Kr. 45 Ø. anvendes til Bøger og Landkort til trængende Skolebørn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 20. Febr. 1804 (Coll.-Tid. 1807, S. 644), konfirm. 28. April 1804. Fundats af 11. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 119; G. R. 1883, S. 335), stadf. 21. Juni 1883.

7. **Justitsraad Bjergs Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Mai 1828 af Justitsraad Jeppe Andreas Bjerg med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter 12 Kr. uddeles til 2 trængende Konfirmander, 4 Kr. anvendes til Bøger og Landkort til trængende Skolebørn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 119; G. R. 1883, S. 335), stadf. 21. Juni 1883.

8. **Hans Damkjærs Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1847 af Hans Damkjær til Vellinggaard med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Familier med mange Børn og især til Trængende af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 93), stadf. 18 Mai 1883.

9. **Hans Smidts Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Sept. 1849 af Hans Smidt i Kolding og Hustru Ane Marie Christensdatter med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 93), stadf. 18. Mai 1883.

10. **Mikkel Jensens Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Mai 1867 af Gaardeier i Lildballe Mikkel Jensen med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, ½ til Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 93), stadf. 18. Mai 1883.

11. **Aftægtsmand Peter Andersens Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Juli 1867 af Peter Andersen af Nørre Bjært (f. 1797 † 7. Juni 1874) med 800 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til 4 Trængende i Eltang Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Juni 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 87), stadf. 2. Juli 1875.

12. **Lauritz Velling Mikkelsens Legat,** stiftet 1878 af fhv. Gaardeier i Nørre Bjært Peder Mikkelsen (f. 9. April 1815) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Eltang Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Sept. 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 162), stadf. 5. Dec. 1878.

13. **Anders Mikkelsens og Maren Mikkelsens Legat til værdige Trængende i Eltang Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Kommunens Fattigvæsen,** stiftet ved Testamente af 18. Mai 1879 med Kodiciller af 29. Juli 1879 og 17. Nov. 1881 af Maren Mikkelsen af Strandhuse (f. 2. Nov. 1818 † 4. Okt. 1884) med 2,000 Kr., af hvis Renter ½ uddeles til Trængende i Eltang Sogn, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt, ½ anvendes af Kirkeinspektionen til Vedligeholdelse af den i 1889 i Nørre Bjært byggede Kirke.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 120), stadf. 8. Sept. 1885.

14. **Andreas Buhls og Hustrus Legat,** stiftet 1890 af Inger Cecilie Bjert (f. 11. Dec. 1827), Enke efter Gaardeier af Stenderup Andreas Buhl († 2. Nov. 1888), med 6,000 Kr., hvis Renter anvendes dels til Vedligeholdelse af deres Familiegravsted paa Eltang Kirkegaard, dels til Uddeling hvert Aars 2. Nov. i Portioner paa 20—50 Kr. til Trængende i Eltang Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Kirkesangeren og Sognefogden. Fundats af 18. Mai 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 29; G. R. 1891, S. 18), stadf. 29. Jan. 1891.

15. **Iver Petersens Legat,** stiftet 1892 af en Arving efter Iver Petersen af Nørre Bjært (f. 23. Nov. 1823 † 28. Dec. 1891) med 200 Kr., hvis Renter hver 28. Dec. tildeles en enlig, hæderlig Kvinde i Nørre Bjært By.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Mai 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 276), stadf. 8. Sept. 1892.

16. **Dorthea Johansens Legat,** stiftet 1893 af Dorthea Sophie Thomsen (f. 3. Juni 1829), Enke efter Gaardeier af Nørre Bjært Niels Johansen (f. 24. Dec.

1824 † 10. Dec. 1891), med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Nørre Bjært Kirke og Kirkegaard samt til et Gravsteds Vedligeholdelse.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens og Provstesynets Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 7. Marts 1893.

Engom Sogn.

1. **Engom Hospital,** stiftet 1626 af Henrik Bille til Billeskov, Skjærrildgaard, Ørumgaard og Gjelskov († 3. Marts 1655) og Hustru Lisbeth Bryske Eilersdatter til Tirsbæk (f. 14. Okt. 1585 † 4. Dec. 1674), som byggede et Hus til Bolig for Fattige og dertil lagde Landgilden af en Gaard i Engom, som forlængst er bortsolgt. 1875 fik Hospitalet en ny Fundats, hvorefter Eieren af Tirsbæk vedligeholder Hospitalet, i hvilket 4 Trængende af Tirsbæk Gods udenfor Fattigvæsenet have fri Bolig og derhos hver aarlig af 4 Gaarde i Engom nyde 2½ Skpr. Rug, 6 Skpr. Byg, 5 Skpr. Havre, 1 Lpd. Smør og 2 Kr. 33 Ø. og tilsammen 16 Læs Brændsel af Tirsbæk. Hospitalet eier 200 Kr., hvis Renter tilfalde Lemmerne, en oplagt Kapital af 473 Kr. 99 Ø. samt efterstaaende Legat.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Tirsbæk og Sognepræsten, der skiftevis belægge ledige Pladser. Fundats af 1. Mai 1626 (Hofman II, S. 265). Tillæg af $\frac{24. \text{Sept.}}{6. \text{Okt.}}$ 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 13), stadf. 13. Jan. 1875.

2. **Etatsraad A. N. Hansens og Hustrus Legat for Hospitalet i Engom,** stiftet 1891 af deres Døtre Emily Berry, Mary Westenholz og Ellen Plum med 2,000 Kr., nu 2,132 Kr. 48 Ø., hvis Renter hvert Halvaar uddeles til de i Hospitalet optagne Personer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Hospitalsbestyrelsen. Fundats af 29. Juli 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 15), stadf. 13. Jan. 1892.

3. **Poul Iversens og Hustrus Legat for Husarme,** stiftet 1852 af Aftægtsmand af Assendrup Poul Iversen (f. 1778 † 1. Juni 1858), Enkemand efter Maren Rasmussen (f. 1779 † 9. Dec. 1849), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Husarme.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 4 af ham valgte Sognemænd. Gavebrev af 29. Juni 1852.

4. **Niels Pedersen Kjærs Legat,** stiftet 1863 af Niels Pedersen Kjær af Assendrup (f. 6. Febr. 1816 † 10. Mai 1868) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tildeles 1 Husarm.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Ingen Fundats.

5. **Jens Sørensen Kjærs og Hustrus Legat,** stiftet 1870 af Jens Sørensen Kjær af Assendrup (f. 24. Nov. 1800 † 15. Dec. 1873) og Hustru Karen Sofie Knudsen (f. 21. Marts 1812 † 22. Marts 1886) med 250 Rdl., nu 1,040 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles til 3 Husarme udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af ham valgte Sognemænd. Fundats (Min.-Tid. 1871 A, S. 306), stadf. 6. Dec. 1871.

6. **Ane Margrethe Jensens Legat for Trængende i Engom Sogn,** stiftet ved Testamente af 11. Sept. 1877 af Ane Margrethe Jensen af Veile (f. 13. Sept. 1833 † 22. Sept. 1877) med 2,000 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i 4 lige store Portioner til Næsttrængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fatt ges Kasse. Fundats af 11. Jan. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 78), stadf. 14. Mai 1879.

7. **Ane Margrethe Jensens Gravstedslegat,** stiftet 1877 af den Samme med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes og hendes Forældres Gravsted paa Engom Kirkegaard.

Legatet bestyres af Kirkeværgerne. Testamente af 11. Sept. 1877.

8. **Søren Peter Sørensens og Hustrus Legat for værdige Trængende i Engom Sogn,** stiftet 1886 af Nelle Katrine Hansen (f. 24. Ang. 1840), Enke efter Gaardeier i Bredal Søren Peter Sørensen (f. 26. Juni 1834 † 12. Febr. 1886), med 8,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec., tildels efter nogle Legatarers Død, uddeles i Portioner paa 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 21. Sept. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 133), stadf. 9. Juli 1887.

9. **Kammerraad Hans Bredals Legat** se Langaa og Øxendrup Sogne i Svendborg Amt.

Erritsø Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Gaarslev Sogn.

1. **Det Bolwig'ske Legat,** stiftet 1804 af Major Enevold Bolwig til Nebbegaard (f. 24. Marts 1745, 7. Juli 1779 dimitteret fra Jydske Reg. Rytteri med Ritmesters Kar., † 10. Okt. 1811) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 10 Fattige i Gaarslev og Pjedsted Sogne paa Livstid.

Legatet, der staaer i Nebbegaard Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Herredsfogden og Sognepræsten samt 1 Mand af Gaarslev og 1 Mand af Pjedsted Sogn. Saafremt der i nævnte Sogne findes Slægtninge af Legatstifteren, har en af disse Ret til at deltage i Legatets Bestyrelse. Kjøbekontrakt af 21. Dec. 1804.

2. **Enevold Bolwigs Legat,** stiftet 1835 af Gaardeier i Follerup Enevold Bolwig (f. 24. Aug. 1786 † 15. Juli 1848) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Gaarslev og Pjedsted Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Herredsfogden og Sognepræsten. Testamente af 12. Sept. 1835.

Gadbjerg og Lindeballe Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Gauerslund Sogn.

1. **Jørgen Madsen Brøndsteds Legat,** stiftet 1782 af Jørgen Madsen Brøndsted af Gauerslund Sogn med 260 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Brøndsted.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Testamente af 19. Aug. 1782, konfirm. 17. Okt. 1786. Canc.-Skr. 5. April 1828.

2. **Hans Qvists og Hustrus Legater,** stiftede 1876 af Hans Nielsen Qvist af Gauerslund (f. 7. Dec. 1814 † 21. Nov. 1889) og Hustru Mette Marie Nielsen (f. 1. Dec. 1819), 1° med 2,000 Kr., hvis Renter gjennem Sygekassen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, hvortil i oplagte Renter er kommet 500 Kr., der udgjøre et 17. Dec. 1887 stiftet, særligt Legat med samme Øiemed som Legat 1°; 2° med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Lys i de af Legatstifterne til Gauerslund Kirke skjænkede Lysekroner, Resten uddeles som 1° Legat. Af Legat 1° er paany oplagt 453 Kr. 39 Ø.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Juni 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 11; G. R. 1877, S. 271), stadf. 19. Jan. 1877.

3. **Gauerslund Sogns Sygekasses Legat,** stiftet 1881 ved frivillige Bidrag med 1,500 Kr., hvis Renter tilfalde Sygekassen.

Legatet, som staaer i Gauerslund Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Febr. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 73), stadf. 10. Mai 1881.

4. **Anders Pallesens Legat for værdige Trængende i Gauerslund Sogn,** stiftet ved Testamente af 1. April 1891 af Gaardeier af Børkop Anders Pallesen (f. 8. Jan. 1828 † 20. Aug. 1893) med 600 Kr., hvis Renter uddeles i ikke under 2 Portioner.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 4. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 147), stadf. 4. April 1894.

Givskud Sogn.

1. **Borreschmidts Legat,** stiftet 1776 af Peder Olesen (Borreschmidt) i Harresø og Hustru Maren Pedersdatter med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 7. Juli 1776, konfirm. 12. Juli 1776. Gavebrev af 28. Febr. 1787. Fundats af 7. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 149), stadf. 7. Sept. 1882.

2. **Poul Christian Nielsens og Christian Poul Christiansens Legat,** stiftet 1868 af Poul Christian Nielsen og Christian Poul Christiansen i Hveisel med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 12. Mai 1868.

3. **Niels Jensens og Mette Marie Nielsens Legat,** stiftet 1880 af Mette Marie Nielsen, Enke efter Gaardeier af Givskud Niels Jensen, med 1,000 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 22. Aug. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 153), stadf. 20. Nov. 1880.

4. **Hans Peter Jakobsens og Hustru Birtha Kirstine Kristiansens Legat,** stiftet 1892 med 400 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 278), stadf. 9. Sept. 1892.

5. **Niels Peter Nielsens Legat,** stiftet 1894 af Niels Peter Nielsen med 250 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Givskud Sogn.

Fonden bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 313), stadf. 16. Nov. 1894.

6. **Kommerceraad Jens Riis' Legat** se Kolding Kjøbstad 21.

7. **Poul Christian Nielsens og Christian Poulsen Christiansens Legat** se Hveisel Sogn.

8. **En god gammel Vens Legat** se Hveisel Sogn.

9. **Jørgen Tørrings Legat** se Hveisel Sogn.

Glud og Hjarnø Sogne.

1. **Hans Gluds Legat,** stiftet 1764 af Sognepræst til Glud og Hjarnø, Konsistorialraad Hans Glud (f. 14. Aug. 1717 † 3. Okt. 1780) og Hustru Drude Cathrine Clausen († 18. Nov. 1781) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 7 Fattige i Glud Sogn med 28 Kr. og til 3 Fattige i Hjarnø Sogn med 12 Kr.

Legatet bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Sognepræsten og de 2 bedste Sognemænd i hvert Sogn. Fundats af 1. Jan. 1764 (Hofman X app. t. Aarh. Stift, S. 7).

2. **Jørgen Rasmussens Legat,** stiftet 1812 af Jørgen Rasmussen i Over Glud med 30 Rdl., nu 60 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til 1 Trængende i Glud Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 69), stadf. 13. Juni 1885.

3. **Det Jensgaard'ske Legat**, stiftet ved Gavebrev af 1. Nov. 1832 af Justitsraad Poul Glud til Jensgaard (f. 11. Marts 1762 † 2. Febr. 1842) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter sidst i Juni uddeles til 8—10 af Sognenes mest Trængende til Brændsel.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 69). stadf. 13. Juni 1885.

4. **Fæstegaardmand Hans Sørensens Legat** (ogsaa kaldet **„Peder Badens Minde"**), stiftet 1833 af Hans Sørensen i Øster Risholt (f. 1783 † 19. Mai 1842) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Juli uddeles til 2 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet, en i Glud, en i Hjarnø Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og 1 Medlem af Legatstifterens nærmeste Slægt. Gavebrev af 13. Juni 1833 (Rskr. 1834, S. 217; Coll.-Tid. 1834, S. 525), konfirm. 10. Juni 1834.

5. **Chresten Pedersens Legat**, stiftet 1842 af Selveiergaardmand af Glud Mark Chresten Pedersen (f. 1766 † 20. Juni 1844) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til 1 eller flere Trængende i Glud Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 67), stadf. 13. Juni 1885.

6. **Peder Sørensens Legat**, stiftet 1850 af Aftægtsmand i Sønderby Peder Sørensen (f. 1775 † 20. Aug. 1853) med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 1—2 Trængende i Glud Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 6. April 1850 (Rskr. 1850, S. 106; G. R. 1850, S. 84), konfirm. 4. Mai 1850.

7. **Kammerraad Jacob Andreas Gluds og Frues Cecilie Marie Søltofts Legat**, stiftet 1867 af Kammerraad Jacob Andreas Glud til Jensgaard (f. 8. Mai 1800 † 22. Febr. 1884) og Hustru Cecilie Marie Søltoft (f. 13. April 1805 † 2. Okt. 1887) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter gives til 7 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres under Stiftsovrighedens Tilsyn af Sogneraadet, Sognepræsten og Eieren af Jensgaard, saalænge han er en Glud. Fundats af 6. Mai 1867, stadf. 9. Nov. 1867.

8. **Kammerraad, Godseier Jacob Andreas Gluds og Hustru Cecilie Marie Gluds Guldbryllupslegat**, stiftet 1877 af de Samme med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres under Stiftsovrighedens Tilsyn af Sogneraadet, Sognepræsten og Eieren af Jensgaard, saalænge han er af den Glud'ske Slægt. Fundats af $\frac{23.\ \text{Marts}}{23.\ \text{Juli}}$ 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 99), stadf. 14. Aug. 1877.

9. **Rasmus Sørensens Legat,** stiftet 1880 af fhv. Gaardmand af Østrup Rasmus Sørensen (f. 1798 † 4. April 1880) med 200 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet i Forening med en af Legatstifterens mandlige Efterkommere. Fundats af 13. Jan. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 61), stadf. 19. April 1880.

10. **Rasmus Jørgensens Legat,** stiftet 1882 af Gaardeier i Nørby Rasmus Jørgensen (f. 24. Juli 1810 † 28. Juni 1875) ved Sønnen, Gaardeier i Nørby Niels Rasmussen (f. 28. Marts 1840) med 250 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død i hvert Aars Marts uddeles til en trængende Konfirmand i Glud Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Aarhus Stiftsovrigheds Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Gaarden Matr.-Nr. 17 a og 18 a i Nørby. Fundats af 31. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 46), stadf. 20. Marts 1882.

11. **Maren Hansdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Febr. 1879 af Maren Hansdatter (f. 27. Juli 1805 † 24. Febr. 1882), Enke efter Gaardeier i Østrup Peter Christian Eriksen (f. 1844 † 8. Juni 1876), med 200 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles til 1—2 Trængende i Glud Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Okt. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 38), stadf. 16. Marts 1883.

12. **Rasmus Clausens Legat,** stiftet af Boelsmand af Østrup Rasmus Clausen (f. 1812 † 30. Juni 1888) med 200 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til 1—2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4/12. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1889 A. 151), stadf. 2. Mai 1889.

Greis og Sindbjerg Sogne.

1. **Kammerraad Søren Foghs Legat for Sindbjerg Sogns uformuende Ungdom,** stiftet ifølge fac. test. af 20. Nov. 1767 af Søren Fogh († 31. Aug. 1794) med 200 Rdl., nu 400 Kr., for hvis Renter der hvert Foraar og Efteraar uddeles Nye Testamenter, Salmebøger m. m. til flittige Skolebørn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Provsten og Sognepræsten. Fundats af 10. Jan./16. April 1891 (MinTid. 1891 A, S. 166), stadf. 9. Juni 1891.

2. **Anton Hansens Legat,** stiftet af Ungkarl af Lindved Anton Hansen (f. 19. Marts 1842 † 1. April 1865) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Sindbjerg Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 47), stadf. 12. April 1875.

3. **Ole Christian Pedersens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 16. April 1887 af Anders Marius Olsen af Vester Ørum (f. 4. April 1866 † 24. April

1887) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Sindbjerg Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Sept. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 282), stadf. 21. Dec. 1888.

4. **Niels Sørensen Lønborgs og Hustru Marie Lønborg født Simonsens Legat for Fattige i Sindbjerg Sogn,** stiftet af fh. Gjæstgiver i Lindved Kro Niels Sørensen Lønborg og Hustru Marie Simonsen med 1,000 Kr., hvis Renter 2 Gange aarlig af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Mai 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 14), stadf. 13. Jan. 1891.

Harte og Bramdrup Sogne.

1. **Jens Ørbechs Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Nov. 1811 (konfirm. 16. Sept. 1808) af Sognedegn i Paaby, Jens Ørbech med 50 Rdl., udlagt med 200 Rdl., omskrevne til 70 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter 1/4 af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse tildeles 2 af de mest trængende Personer udenfor Fattigvæsenet, 3/4 af Sognepræsten anvendes til Indkjøb af Bøger til Sognebogsamlinger, deraf 2/3 til Harte Skoles, 1/3 til Bramdrup Skoles.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 208), stadf. 24. Nov. 1882.

2. **Hagar Kristine Bruuns Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Nov. 1810 (konfirm. 15. Marts 1811) af Hagar Kristine Iversen († 6. Sept. 1818), Enke efter Sognepræst til Harte og Bramdrup Anders Bruun (døbt 28. Jan. 1748 † 7. Aug. 1798) med 200 Rdl., udlagte med 101 Rdl. 5 Mk. 14 1/9 Sk., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 207), stadf. 24. Nov. 1882.

3. **Jens Vissing Krarups Legat for værdige Trængende i Harte Sogn, Veile Amt,** stiftet 1885 af Jens Vissing Krarup i Stenvad Mølle (f. 2. Mai 1807 † 20. Marts 1885) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa høist 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, som have tjent Legatstifteren i Stenvad Mølle.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Mænd af Sognet, som udnævnes af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 8. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 8), stadf. 9. Jan. 1886.

Hatting og Thorsted Sogne.

1. **Forvalter Mønsters Legat for Fattige og Nødlidende af Bygholm Gods,** stiftet 1774 af Forvalter i Bygholms Mølle Peder Mønster (f. 25. Sept. 1711 † 5. Dec. 1775) med 700 Rdl. og 100 Rdl. som Fond til et Hospital, hvilken Fond ophævedes 1874 efter at være oplagt til 1,440 Rdl. 37 Sk., tilsammen 2,240 Rdl. 37 Sk., nu 5,731 Kr. 20 Ø. Renten af 4,000 Kr. uddeles i 9 Portioner paa 20 Kr. til gamle, svage Trængende udenfor Fattigvæsenet, den øvrige Rente oplægges til Oprettelse af nye Legatportioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Bygholm og Sognepræsten. Testamente af 28. Dec. 1774 (Hofman XI, S. 341). Min.-Skr. 27. April 1854 (R. og G. R.). Fundatstillæg af 17. Juli 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 169), stadf. 22. Sept. 1874.

2. **Forvalter i Bygholms Mølle Peder Mønsters Legat,** stiftet 1774 af den Samme med 1,312 Rdl. 3 Mk., nu 2,625 Kr.; Renten af 2,400 Kr. uddeles i Dec. i 12 lige store Portioner paa 8 Kr., af hvilke 11 tildeles Skolebørn i Hatting og Thorsted Sogne, 1 et Skolebarn i Ølsted Skole, Renten af 225 Kr. fordeles i 12 lige store Portioner paa 75 Ø. til Lærerne, saaledes at hver Lærer modtager det samme Antal Portioner, som der i hans Skole er uddelt Portioner til Skolebørnene.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Bygholm og Sognepræsten. Testamente af 28. Dec. 1774 (Hofman XI, S. 341). Min.-Skr. 27. April 1854 (R. og G. R.). Fundats af Okt. 1883/4 (Min.-Tid. 1884 A, S. 233; G. R. 1884, S. 140). stadf. 16. Nov. 1884.

3. **Etatsraad Lars de Thygesons Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Juli 1810 af Lars de Thygeson til Bygholm (f. 2. Juni 1741 † 28. Jan. 1812) med 1,900 Rdl., 1814 omskrevne til 475 Rdl., nu 950 Kr., hvis Renter uddeles i 3 Portioner paa 10 Kr. til Lærerne i Korning, Ølsted og Thorsted, 1 paa 8 Kr. til Læreren i Eriknauer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Bygholm og Sognepræsten. Fundats af Okt. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 202; G. R. 1884, S. 116), stadf. 19. Sept. 1884.

4. **Etatsraad Lars de Thygesons Legat for sande Nødlidende paa Bygholms Gods,** stiftet 1810 af den Samme med 2,700 Rdl., 1814 omskrevne til 1,300 Rdl., nu 2,600 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 18 Portioner paa 5 Kr. 50 Ø.: 7 i Hatting og Thorsted, 3 i Ølsted, 2 i Urlev og Stenderup, 2 i Løsning og Korning, 2 i Tamdrup og 2 i Hedensted og Dalby Sogne, samt 2 Portioner paa 2 Kr. 50 Ø.: 1 i Hatting og Thorsted, 1 i Hedensted og Dalby Sogne til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Bygholm og Sognepræsten. Testamente af 2. Juli 1810 (Rskr. 1854, S. 148; Skand. Amts Leg., S. 79). Min.-Skr. 27. April 1854 (R. og G. R.). Fundats af Okt. 1883/4 (Min.-Tid. 1884 A. S. 231), stadf. 11. Nov. 1884.

5. **Ladefoged paa Bygholm Søren Grams Legat,** stiftet 1812 af Søren Gram med 400 Rdl., 1814 omskrevne til 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 2 lige store Portioner til trængende og flittige Skolebørn i Thorsted Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Bygholm og Sognepræsten. Testamente af 8. Febr. 1812 (Rskr. 1854, S. 148). Min.-Skr. 27. April 1854 (R. og G. R.). Fundats af Okt. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 212; G. R. 1884, S. 121), stadf. 9. Okt. 1884.

6. **August Schyttes Legat for værdige Trængende i Hatting og Thorsted Sogne, der ikke nyde offenlig Fattigunderstøttelse,** stiftet 1873 af Hofjægermester August Theodor Schütte til Bygholm (f. 2. Marts 1804 † 15. Jan. 1889) med 2,000 Kr., nu 3,092 Kr. 51 Ø., af hvis Renter 1/2 til Julen uddeles med 2/3 i Hatting Sogn, 1/3 i Thorsted Sogn, 1/2 oplægges, til Renten er 100 Kr., som da anvendes paa samme Maade, o. s. fr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Jan. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 56), stadf. 17. Marts 1873.

7. **Søren Nielsen Lærches og Hustru Ane Cathrine Mikkelsdatters Legat for værdige Trængende i Thorsted Sogn,** stiftet 1880 af fh. Gaardeier og Sognefoged i Thorsted Søren Nielsen Lærche (f. 1. Aug. 1790 † 13. Jan. 1882) og Ane Cathrine Mikkelsdatter (f. 26. Dec. 1799 † 2. Mai 1891) paa deres Diamantbryllupsdag med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 6. Nov. uddeles i 2 Portioner paa 15 Kr., 1 paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne. Fundats af 6. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 105), stadf. 21. Juli 1881.

8. **Kammerherre, Hofjægermester A. T. Schüttes Legat,** stiftet 1883 af Kammerherre, Hofjægermester August Theodor Schütte til Bygholm (se ovenfor 6) med 3,000 Kr., nu 3,806 Kr. Renten af 1,000 Kr. oplægges til 500 Kr., hvis Renter da med Renten af 2,000 Kr. til Julen uddeles til Dagleiere paa Bygholm Hovedgaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Bygholm og Sognepræsten. Fundats af 8. Dec. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 78), stadf. 26. Marts 1882.

9. **Kammerherre, Hofjægermester Schüttes Legat,** stiftet 1884 ved Uddelingen af den 2. Portion af det af den Samme 1878 oprettede Legat „til Understøttelse og Fremme af almennyttige og veldædige Formaal i Danmark“ med 5,000 Kr., nu 6,000 Kr. 92 Ø., af hvis Renter 100 Kr. til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, Resten oplægges til 5,000 Kr., hvorefter atter 1/4 af Renten af 10,000 Kr. oplægges til 5,000 Kr. o. s. fr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Marts 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 52), stadf. 8. April 1878. Fundats af 5. Mai 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 111; G. R. 1884, S. 36), stadf. 27. Mai 1884.

10. **Margrethe og Sophie Rosendahls Legat** se Horsens Kjøbstad 201.

Hedensted og Store Dalby Sogne.

1. **Ane Marie Jacobsdatters Legat,** stiftet 1827 af Ane Marie Jacobsdatter, Enke efter Gaardeier af Store Dalby Niels Hansen, med 100 Rdl., nu 241 Kr. 84 Ø., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. uddeles til 2 af Sognenes mest Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Kgl. Resol. 31. Aug. 1827 (utrykt). Fundats af 12. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A. S. 164), stadf. 27. Sept. 1882.

2. **Kaptain Vilhelm Jørgensens Legat,** stiftet af Koffardikaptain Vilhelm Jørgensen (f. 1804 † 7. Nov. 1855) med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Gravsted paa Hedensted Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sognepræsten.

3. **Ole Nielsens Legat,** stiftet af Gaardmand i Store Dalby Ole Nielsen (f. 1796 † 16. Juli 1863) med 300 Rdl., nu 558 Kr., hvis Renter uddeles til 3 Husarme.

Legatet bestyres af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af Juni 1865.

4. **Ane Christensens Legat,** stiftet 1867 af Ane Christensen (f. 1797 † 18. Marts 1873), Enke efter Husmand af Hedensted Jørgen Hansen, med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Hedensted Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og 1 Sogneraadsmedlem. Fundats af 28. Marts 1867.

5. **Gaardeier Rasmus Hansens og Hustru Kristine Hansens Legat for Fattige i Store Dalby Sogn,** stiftet 1877 af Gaardeier i Store Dalby Rasmus Hansen (f. 6. Juli 1837 † 24. Mai 1877) med 1,000 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 3 Portioner, 1 paa 1/2, 2 paa hver 1/4, til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 1 Sogneraadsmedlem. Fundats af 24. Mai 1877 (Min.-Tid. 1878 A. S. 129), stadf. 20. Sept. 1878.

6. **Mads Laursens Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Juli 1885 af Gjæstgiver af Horsens Mads Laursen med 600 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Trængende i Store Dalby Sogn udenfor Fattigvæsenet med 1/2 til hver, dog at Legatstifterens Forældres Gravsteder paa Store Dalby Kirkegaard vedligeholdes for Renten af 100 Kr. i 20 Aar.

Skolen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A. S. 231), stadf. 2. Juni 1893.

7. **Jens Nielsen Linnets Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Juli 1891 af Jens Nielsen Linnet i Veile († 5. Dec. 1891) med 800 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Hedensted Kirkegaard og uddeles til Trængende i Hedensted Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 277), stadf. 8. Sept. 1892.

8. **Jorgen Møller Jacobsen Dues Legat for Skoleborn i Hedensted,** stiftet 1894 af Gaardeier i Hedensted Ole Jacobsen Due til Minde om hans nævnte Søn (f. 7. Jan. 1865 † 13. Dec. 1890) med 1,400 Kr., hvis Renter anvendes til Juletræ for Børn af Hedensted Skoledistrikt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Førstelæreren ved Hedensted Skole og et i Hedensted boende Medlem af Sogneraadet. Fundats af 17. Aug. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 257), stadf. 3. Okt. 1894.

9. **Etatsraad Lars de Thygesons Legat for sande Nødlidende paa Bygholms Gods** se Hatting og Thorsted Sogne.

Heils Sogn.

1. **Præsteenken Krahes Legat** se Veile Amt 3.
2. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat** se Veile Amt 4.
3. **Sygelegatet for S. Bjært m. fl. Sogne** se Veile Amt 5.

Herslev Sogn.

Ungkarl Christen Jensens Legat til Fordel for Værdige og Trængende af Herslev Sogn, stiftet ved Testamente af 23. Aug. 1878 af Christen Jensen af Fredericia (f. 7. Mai 1823 † 19. April 1893) med 2,000 Kr., hvis Renter til St. Hansdag og til Jul uddeles i Portioner paa 8—10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 20. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 53), stadf. 31. Jan. 1894.

Hornstrup Sogn,

Annex til Veile Kjøbstad.

1. **Oberstinde Brockdorffs Skolelegat,** stiftet 1774 af Sophie Hedevig Grabow til Grundet, Høigaard og Bratskov (f. 16. Sept. 1713 † 14. Jan. 1784), Enke efter Oberst Schack Brockdorff (f. 15. Marts 1712 † 20. Febr. 1761), med 200 Rdl., nu 140 Kr., af hvis Renter 5/8 tilfalde Læreren i Hornstrup, 3/8 anvendes til Skolebøger til flittige Skolebørn.

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Overtilsyn samt under Tilsyn af Eieren af Grundet Hovedgaard af Sognepræsten. Fundats af 20. Mai 1774 (Hofman XI, S. 651).

2. **Oberstinde Brockdorffs Fattiglegat,** stiftet 1778 af den Samme med 800 Rdl., nu 960 Kr., hvis Renter uddeles med 1/2 til Fattige paa Grundet Gods i Hornstrup Sogn, med 1/2 til Fattige i Veile.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Grundet Hovedgaard og Sognepræsterne til Hornstrup og Veile. Fundats af 8. Aug. 1778 (Hofman XI, S. 650).

3. **Provst Neuchs' Legat,** stiftet 4. Juni 1782 af Sognepræst til Veile og Hornstrup, Provst Hans Henrik Neuchs (f. 14. Dec. 1719 † 13. Marts 1785) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Bredballe.

Legatet, der staaer i Tirsbæk Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 162), stadf. 27. Sept. 1882.

4. **Moltkes Legat,** vistnok stiftet af General, Greve Caspar Herman Gottlob Moltke til Tirsbæk (f. 6. Okt. 1738 † 17. April 1800) med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Bredballe.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 163), stadf. 27. Sept. 1882.

5. **Gaardmand af Lille Lysholt Steffen Christensens og Hustru Ane Pedersdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Dec. 1840 af Steffen Christensen (f. 31. Marts 1780 † 19. Aug. 1862) og Ane Pedersdatter (f. 1778 † 3. Marts 1843) med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 25. Sept. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 44), stadf. 5. Marts 1873.

6. **Dankvard Neergaards og Hustru Anna Cathrine Neergaards Legat for Fattige i Hornstrup Sogn,** stiftet af Dankvard Neergaard til Lille Grundet (f. 6. Mai 1802 † 5. Juni 1881) og Hustru Anna Catharine Leth (f. 15. Jan. 1798 † 6. Juni 1871, g. 1° m. Generalløitnant, Greve Frederik Ahlefeldt-Laurvigen til Grevskaberne Langeland og Laurvigen, f. 17. Nov. 1760 † 8. Marts 1832, skilte 1820), med 40,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. og 1. Juli uddeles i Portioner paa 10—100 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 73), stadf. 19. Marts 1887.

7. **Meta Buchs Legat til to trængende Konfirmander i Hornstrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 7. Aug. 1885 af Meta Dorthea Cathrine Margrethe Matzen (f. 1832 † 14. Febr. 1888), Enke efter Slagter Jørgen Andersen Nielsen Buch, med 500 Kr., hvis Renter uddeles paa Aarets første Konfirmationsdag.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadets Formand. Fundats af 4. Febr. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 85), stadf. 26. April 1890.

8. **Jens Andersens Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Aug. 1888 af Ungkarl af Hornstrup Jens Andersen (f. 19. Nov. 1825 † 22. Aug. 1888) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Hornstrup Kirkes Opvarming.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Kirkens Værger. Fundats af 29. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 131; G. R. 1890, S. 328), stadf. 13. Juni 1890.

Hveisel Sogn.

1. **Jørgen Tørrings Legat,** stiftet ved Gavebrev af 10. Mai 1804 af Jørgen Christensen Tørring og Hustru Maren Markusdatter i Ildved med 160 Rdl.,

nu 200 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende i Hveisel og Givskud Sogne udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 7. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 151), stadf. 7. Sept. 1882.

2. **Peder Nielsens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 11. Juni 1841 af Aftægtsmand i Sandvad Peder Nielsen med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 151), stadf. 7. Sept. 1882.

3. **Hans Christensens Legat,** stiftet 1845 af Gaardmand i Bjerlev Hans Christensen med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter Nytaarsdag uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Gavebrev af 11. Dec. 1845.

4. **Marie E. Pedersens Legat,** stiftet 1865 af Marie Elisabeth Pedersen med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

5. **En god gammel Vens Legat,** stiftet 1879 af Sognepræst til Hveisel og Givskud Eiler Sophus Wolff (f. 22. Juni 1800 † 24. Febr. 1888) med 600 Kr., hvis Renter i Julen uddeles til 6 Trængende i Hveisel og Givskud Sogne udenfor Fattigvæsenet i lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats (Min.-Tid. 1879 A, S. 28), stadf. 20. Febr. 1879.

6. **Jørgen Christian Svanes og Hustru Ane Marie Svanes Legat,** stiftet 19. Juni 1879 af Ane Marie Svane (f. 1805 † 24. Aug. 1883), Enke efter Jørgen Christian Svane i Ildved (f. 1809 † 14. April 1878), med 400 Kr., af hvis Renter 1/2 tilfalde Bestyrelsen for de Fattiges Kasse, 1/2 Sygekassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 168), stadf. 17. Dec. 1885.

7. **Poul Christian Nielsens og Christian Poulsen Christiansens Legat,** stiftet 1879 af Poul Christian Nielsen og Christian Poulsen Christiansen i Hveisel med 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 4/5 i Hveisel Sogn, 1/5 i Givskud Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 19. Juni 1879.

8. **Niels Peter Nielsens Legat,** stiftet af Niels Peter Nielsen af Ris med 250 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende i Hveisel Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 314), stadf. 16. Nov. 1894.

Høien og Jerlev Sogne.

1. **Sognemændenes Legat,** stiftet 1776 af samtlige Jerlev Sogns Beboere med 100 Sldr., hvis Renter anvendtes til Lys paa Alteret.

Legatet er inddraget. Fundats af 10. Jan. 1776 (Hofman XI, S 658).

2. **Gaardeier Jens Poulsens Legat til Jerlev Sogns Syge- og Ligkasse-Forening,** stiftet af Jens Poulsen i Jerlev (f. 1805 † 14. Sept. 1879) med 1,600 Kr., nu 2,100 Kr., hvis Renter anvendes til at forøge Medlemmernes Syge- og Begravelseshjælp, det uanvendte Renteoverskud indgaaer i Kassen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Kontrol af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 14. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 20), stadf. 29. Jan. 1883. Tillæg af 9. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 53), stadf. 30. Jan. 1893.

3. **Jens Nielsens Legat for værdige Trængende i Høien,** stiftet af Jens Nielsen i Veile med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af den af Bodil Jensen Pjedgaard til Høien Kirke skjænkede Lysekrone og af Legatstifterens og hans Hustrus Gravsted paa Høien Kirkegaard, Resten uddeles i lige store Portioner til 4—5 Trængende i Høien Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 6. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 275; G. R. 1891, S. 164), stadf. 28. Aug. 1891.

4. **Gaardeier Jens Jørgensens og Hustru Maren Jørgensens Legat,** stiftet 1890 af Gaardeier af Pjedsted Thomas Jørgensen til Minde om hans Forældre Jens Jørgensen (f. 1820 † 7. Juli 1886) og Maren Jensen (f. 1820 † 15. Mai 1879) med 1,000 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles til Trængende i Høien Sogn udenfor Fattigvæsenet, særlig Familier med mange Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Proprietær N. N. Winkel til Horstedgaard eller Sogneraadsformanden. Fundats af 3. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 361), stadf. 24. Nov. 1891.

Jelling og Hover Sogne.

1. **Johan Brockenhuus** til Lerbæk (f. 11. Okt. 1588 † 18. Dec. 1648) og Hustru Helvig Bille Eriksdatter († 1674) gav en Skole til Hover og 200 Speciesdaler, hvis Renter tillagdes Læreren.

Legatet er forsvundet. Fundats af 6. Febr. 1655 (Hofman IV, S. 751).

2. **Landsdommer Nissens Legat,** stiftet før 1728 af Landsdommer Nicolai Nissen med 100 Rdl., hvorfor der kjøbtes en Eiendom paa Veile Mark. Indtægten tilfalder Hover Sogns Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman IV, S. 751).

3. **Jomfru C. D. Haagens Legat,** stiftet 1800 af Cathrine Dorthea Haagen (f. 1766 † 9. Juli 1832) med 50 Rdl., nu 367 Kr., hvis Renter udbetales til Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 13. Febr. 1800, konfirm. 21. Juli 1832. Fundats af 5. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 109), stadf. 7. Juli 1882.

4. **Kammerraad Nellemanns Legat,** stiftet ved Kjøbekontrakt af 24. Mai 1802 om Lerbæk mellem Stiftamtmand i Norge Niels Emanuel de Thygeson til Stamhuset Mattrup (f. 19. April 1772 † 16. Mai 1860) og Kammerraad, senere Justitsraad Jens Nellemann til Lerbæk (f. 1754 † 1824), bestaaer af en Lerbæk Hovedgaad paahvilende aarlig Afgift af 60 Kr., som oprindelig tilfaldt Læreren i Hover, nu uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Hover Sogn i Portioner paa ikke under 20 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Lerbæk og Sognepræsten. Fundats af 22. Aug. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 15), stadf. 28. Jan. 1878.

5. **Fru Ane Pauline von Binzers Legat til Trængende i Jelling og Hover Svgne,** stiftet 1853 af Landvæsenskommissær Jørgen Hansen til Bøgelund (f. 11. April 1791 † 1. Marts 1871) og Hustru Maren Hansen (f. 24. Dec. 1786 † 28. Juni 1854) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., af hvis Renter ³/₄ hvert Aars 22. Okt. uddeles til 6 trængende, kristelige Familier eller Enker udenfor Fattigvæsenet, ¹/₄ gives i Brudegave til en sædelig og kristelig Pige, som i det Aar skal have Bryllup.

Legatet, der staaer i Bøgelund, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Provsten, Sognepræsten og en af Amtet udnævnt Eiendomsbesidder i Sognene. Gavebrev af 1. Okt. 1853 (Rskr. 1853, S. 332; G. R. 1853, S. 315), konfirm. 22. Okt. 1853.

6. **Lars Sørensens Legat,** stiftet 1870 af Lars Sørensen i Jelling (f. 1787 † 2. Okt. 1871) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Jelling Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 29. Nov. 1870, stadf. 12. April 1871.

7. **De to Søstres Legat og Legatet til Hover,** stiftede af Sognepræst til Jelling og Hover Hans Jørgen Marius Svendsen (f. 22. Marts 1816 † 24. Sept. 1872) med 1,000 Kr. og 600 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Portioner paa ikke under 10 Kr. i Jelling og ikke under 4 Kr. i Hover Sogn.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Marts 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 142), stadf. 4. Juli 1874.

8. **Niels Sørensen Plougstrups Legat,** stort 200 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i Portioner paa ikke under 4 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 3. Sept. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 185), stadf. 26. Nov. 1875.

9. **Hans Jensen Hørups Legat til Fordel for værdige Trængende i Jelling Sogn,** stort 1,000 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Jan. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 31), stadf. 19. Marts 1885.

10. **Legat til Vedligeholdelse af det den 29. Nov. 1882 ved Jelling Kirkegaard opreiste Mindesmærke over Sognepræst og Seminarieforstander**

H. J. M. Svendsen, stiftet 1885 af Venner fra hele Landet, som rejste en Mindesten over Hans Jørgen Marius Svendsen (se ovenfor 7), med 350 Kr.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Skolelæreren i Jelling. Fundats af 28. Nov. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 116), stadf. 3. Aug. 1886.

11. **Legat til Vedligeholdelse af det den 1. Nov. 1880 paa Jelling Kirkegaard opreiste Mindesmærke over Dr. med. C. J. Boye,** stiftet 1885 af Venner fra hele Landet, som reiste en Mindesten over Claudius Julius Boye (f. 16. Juli 1823 † 5. Aug. 1879), med 430 Kr.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Skolelæreren i Jelling. Fundats af 28. Nov. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 115), stadf. 3. Aug. 1886.

12. **Sadelmager Michael Johannes Paghs og Hustrus Legat,** stort 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familiegravsted paa Jelling Kirkegaard og til Julen uddeles i Portioner paa ikke under 5 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Kirkeværgerne. Fundats af 11. Okt. 1892 / 20. Juni 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 298), stadf. 15. Aug. 1893.

13. **Legat til Vedligeholdelse af et paa Jelling Kirkegaard opreist Mindesmærke over Sognepræst og Seminarieforstander Jens Christian Madsen og Hustru Caroline Vilhelmine Gravesen,** stiftet 1894 af Venner, som reiste Mindesmærket over Sognepræst til Jelling og Hover Jens Christian Madsen (f. 22. Okt. 1839 † 29. Nov. 1883) og Hustru Caroline Vilhelmine Gravesen (f. 13. April 1848 † 16. Marts 1894) med 250 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Skolelæreren i Jelling. Fundats af 3. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 304), stadf. 6. Nov. 1894.

Kollerup og Vindelev Sogne.

1. **Margrethe Wissings Legat,** stiftet 1762 af Margrethe Pedersdatter Wissing (f. c. 1677), Enke efter Sognepræst til Kollerup og Vindelev Lauritz Haarslund (f. 20. Mai 1674 † 25. Nov. 1755), med Vindelev Sogns Konge-Kvægtiende, nu fastsat til 10 Skpr. Byg efter Kapitelstaxt, til Enker paa Kaldet; er der ingen Enke, tilfalder Tienden Sognepræsten.

Fundats af 26. Mai 1762 (Hofman XI, S. 656).

2. **Gaardeier i Fløistrup Henrik Sørensens Legat,** stiftet 1852 af Henrik Sørensen († 6. Aug. 1852) med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter anvendes til Bibler og Nye Testamenter til Trængende i Vindelev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 126), stadf. 27. Juni 1883.

3. **P. N. Beks og Hustrus Legat,** stiftet 1878 af Johanne Cathrine Jacobsdatter (f. 1806 † 27. Sept. 1881), Enke efter Gaardeier af Hygum Peter

Nielsen (Bek) (f. 1809 † 31. Mai 1878), med 400 Kr., hvis Renter tilfalde Kollerup Sogns Sygekasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn og Sogneraadets Kontrol af Sygekassens Bestyrelse. Fundats af $\frac{10. \text{Sept.}}{20. \text{Dec.}}$ 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 55), stadf. 17. April 1879.

4. **P. N. Beks og Hustrus Legat,** stiftet 1878 af den Samme med 1,800 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles til Trængende paa over 60 Aar i Kollerup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Legatstifterinden eller en af hendes Arvinger og 3 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 10. Sept. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 56), stadf. 17. April 1879.

5. **P. N. Beks Legat,** stiftet 1878 af den Samme med 600 Kr., hvis Renter anvendes til Salmebøger og Nye Testamenter til over 10 Aar gamle, fattige Børn af Kollerup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Læreren i Hygum. Fundats af 10. Sept. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 23; G. R. 1879, S. 131), stadf. 7. Febr. 1879.

6. **Legatet af 26. Okt. 1880,** stiftet af en Unævnt med 100 Kr., hvis Renter udbetales med 1/2 til Kollerup Sogns, 1/2 til Vindelev Sogns Sygekasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 51), stadf. 31. Marts 1883.

7. **Sognefoged og Dannebrogsmand Jens Jensens Legat,** stiftet Paaskemorgen 1883 af Jens Jensen (f. 21. Nov. 1800 † 25. Marts 1883) med 200 Kr., hvis Renter tilfalde Vindelev Sogns Sygekasse eller de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 108), stadf. 9. Juni 1883.

Løsning og Korning Sogne.

1. **Det Matthias Pedersen'ske Legat,** stiftet 20. Marts 1846 af fhv. Gaardmand og Dannebrogsmand af Kragelund Matthias Pedersen († 25. Mai 1855) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 3. Juli 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 96), stadf. 7. Aug. 1880.

2. **Det Serène'ske Legat,** stiftet ved Kodicil af 15. Dec. 1874 til Testamente af 17. Nov. 1872 af Frøken Margarethe de Serène d'Acqueria (døbt 7. Jan. 180[illegible] † 31. Jan. 1875) med 2,000 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles t[illegible] Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Merringgaard og Sognepræsten. Fund[illegible] af 24. Okt. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 110), stadf. 12. Aug. 1878.

3. **Søren Hansens Legat,** stiftet 1882 af fhv. Gaardeier i Sæbberup Sør Hansen (f. 1811 † 1. Febr. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. D

uddeles i Portioner paa mindst 10 Kr. til Trængende i Løsning Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 165), stadf. 27. Sept. 1882.

4. **Etatsraad Lars de Thygesons Legat for sande Nødlidende paa Bygholm Gods** se Hatting og Torsted Sogne.

Nebsager og Bjerre Sogne.

1. **Henrik Bille** til Skjærrildgaard (f. 1. Nov. 1656 † 18. Sept. 1701) og Hustru Elisabeth Tønnesdatter Reedtz (f. 1. Okt. 1656 † 21. Aug. 1701) gav en Skole til Nebsager og lagde dertil af Nebsager Sogns Kongetiende 18 Rdl., nu 36 Kr. om Aaret, hvilke nu tilfalde Læreren i Nebsager.

Fundats af 26. Jan. 1704 (Hofman II, S. 269), læst paa Landsthinget 16. Juli 1711.

2. **Søren de Hofmans Legat,** stiftet 1744 af Kancelliraad Søren de Hofman til Skjærrildgaard (f. 1688 † som Justitsraad 14. Jan. 1771) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., hvert Aars Kyndelmissedag uddeles til 3 Trængende paa over 56 Aar, eller til 3 hjemløse, fattige Drenge eller til 3 Enker paa over 60 Aar paa Skjærrildgaards Gods i Nebsager, Bjerre, Raarup, Barrit og Vrigsted Sogne.

Legatet, der staaer i Skjærrildgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsterne. Fundats af 21. Dec. 1744 (Hofman II, S. 274).

3. **Tycho de Hofmans Legat,** stiftet 1754 af Justitsraad, Assessor i Høiesteret Tycho de Hofman (f. 15. Dec. 1714 † 14. Febr. 1754) med 300 Rdl., af hans Fader Søren de Hofman (se ovenfor 2) forøget med 100 Rdl., ialt 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter hvert Aars 14. Febr. uddeles til 4 Fattige paa Skjærrildgaards Gods i Nebsager, Bjerre, Raarup, Barrit og Vrigsted Sogne, dog saaledes at en fattig Præsteenke paa Sognekaldet skal nyde 1/2 af Renten.

Legatet, der staaer i Bjerre Sogns Kongetiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsterne. Fundats af 14. Febr. 1755 (Hofman II, S. 281).

4. **Hans de Hofmans Legat,** stiftet 1764 af Justitsraad, Præsident i Fredericia Hans de Hofman (f. 10. Juli 1713 † som Konferensraad og Amtmand over Koldinghus Amt 3. Febr. 1793) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter skulle anvendes til Vedligeholdelse af hans Familiebegravelse med Epitafium i Nebsager Kirke.

Legatet staaer under Præstesynets Tilsyn i Nebsager Kirketiende. Fundats af 31. Marts 1764 (Hofman X app. t. Aarhus Stift, S. 9).

5. **Kammerraad Niels Sørensen Lerches og Hustru Marie Lerche født Rasmussens Legat,** stiftet 1888 af Marie Rasmussen (f. 14. Jan. 1830 † 13. Febr. 1897), Enke efter Kammerraad Niels Sørensen Lerche (f. 25. April 1820

† 24. Marts 1888), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 6 Trængende i Bjerre Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Fundats af 29. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 298), stadf. 9. Sept. 1889.

6. **Gaardeier i Bjerre Johan Nicolai Petersens og Hustru Mette Cathrine født Madsens Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Marts 1869 af Johan Nicolai Petersen (f. 1805 † 2. Juli 1874) og Hustru Mette Cathrine Madsen (f. 1806 † 1872) med 3,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 8 Portioner, 2 paa 10 Kr., 2 paa 18 Kr., 2 paa 16 Kr. og 2 paa 20 Kr., til Trængende, ligelig fordelte paa begge Sognene, og 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted paa Bjerre Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Juni 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 122; G. R. 1878, S. 99), stadf. 12. Sept. 1878.

7. **Apotheker Niels Peter Willemoes's Legat for Trængende i Nebsager Sogn,** stiftet 1889 af Søskende til Niels Peter Willemoes (f. 1816 † 24. Juli 1878) med 2,100 Kr., hvis Renter uddeles i begge Terminerne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og en Mand af Sognet. Fundats af 1. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1892 A, S. 159), stadf. 14. Mai 1892.

8. **Jørgen Pedersen Ellings og Hustru Johanne Jensdatters Opmuntringslegat,** stiftet 1894 af Abelone Jørgensen (f. 9. Okt. 1848), Datter af Husmand af Nebsager Mark Jørgen Pedersen Elling (f. 7. Dec. 1812 † 27. April 1894) og Johanne Jensdatter (f. 11. Sept. 1812) med 2,000 Kr., hvis Renter hver Dec. Termin uddeles i lige Parter til 4 hæderlige Familier af Smaakaarsolk i Nebsager Sogn, som ikke nyde Fattighjælp, eller saadanne, som ved Sygdom og Savn ere stedte i trange Kaar.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sognefogden og Forstelæreren ved Nebsager Skole. Fundats af 27. Febr. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 293), stadf. 31. Okt. 1894.

Nykirke Sogn.

1. **Niels Andersens Legat,** stiftet 1756 af Niels Andersen af Vonge og Hustru Bodel Andersdatter med 200 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 14. Jan. 1756 (Hofman IV, S. 744). Fundats af 1. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 196; Veile Amts Leg., S. 4), stadf. 14. Nov. 1882.

2. **Gravers Jensens Legat,** stiftet 1760 af Gravers Jensen Nyekirche i Nørre Kollemorten med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 14. Juli 1760 (Hofman IX, S. 45). Fundats af 1. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 196; Veile Amts Leg., S. 4), stadf. 14. Nov. 1882

3. **Pastor Stallknechts Legat,** stiftet 1804 af Sognepræst til Nykirke og Give Lorents Stallknecht (f. 1773 † 27. Aug. 1816) med 15 Rdl., nu 30 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 11. Juni 1804. Fundats af 1. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 196; Veile Amts Leg., S. 4), stadf. 14. Nov. 1882.

4. **Maren Andersdatters Legat,** stiftet 1808 af Gaardmandsenken af Egholm Maren Andersdatter med 25 Rdl., nu 33 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet (se Aale og Tørring Sogne i Aarhus Amt).

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 197; Veile Amts Leg., S. 4), stadf. 14. Nov. 1882.

5. **J. Donnerups Legat,** stiftet af Tiendekommissær Jørgen Donnerup af Aneberg med 1,895 Rbd. 5 Mk. 14 5/6 Sk., nu 3,790 Kr., hvis Renter uddeles til de 2 mest Trængende af hans Familie paa Livstid, derefter til Fattige i Øster Nykirke og Give Sogne. Sognepræsten i Øster Nykirke nyder 8 Kr.

Skoven er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 28. Febr. 1821 (Kskr. 1829, S. 186*)). Canc.-Skr. 2. Mai 1829. Canc.-Skr. 21. April 1846 (utrykt).

6. **Christen Pedersen Tiisvads Legat,** stiftet 1858 af Christen Pedersen Tiisvad af Vonge (f. 1774 † 2. Nov. 1861) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 23. Dec. 1858. Fundats af 1. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 197; Veile Amts Leg., S. 4), stadf. 14. Nov. 1882.

7. **Jens Sabroes Legat,** stiftet af Partikulier paa Alstedgaard Jens Sabroe (f. 1793 † 2. Febr. 1864) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter 1/2 uddeles til Trængende, 1/2 deles mellem Kirken og Graveren for Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. Nov. 1864, konfirm. 19. April 1865.

8. **Troels Andersens Legat,** stiftet 1880 af Aftægtsmand af Nørre Kollemorten Mølle Troels Andersen (f. 1806 † 3. Okt. 1881) med 200 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 48), stadf. 28. Marts 1881.

9. **Aftægtsmand Jens Villumsens Legat,** stiftet 1888 af Jens Villumsen i Nørre Kollemorten (f. 1804 † 3. Dec. 1893) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 89), stadf. 27. Marts 1889.

Nørup og Randbøl Sogne.

1. **Margrethe Lange Eriksdatter** til Engelsholm (begr. 24. Aug. 1622), Enke 1⁰ efter Jens Kaas til Gudumlund (f. 1516 † 14. Dec. 1578), 2⁰ efter Knud Brahe til Tostrup (f. 24. Aug. 1555 † 3. Febr. 1615), gav 1620 en Bondegaard til Sognekaldet, mod at Præsten skulde holde Passionsprædiken hver Uge i Fasten. 1787 solgtes Gaarden for 475 Rdl., nu 950 Kr., hvis Renter tilfalde Præstekaldet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Gavebrev af 8. Febr. 1621; (Hofman IV, S. 749; D. Mag. IV, S. 273). Kgl. Resol. 22 Juni 1787 (utrykt).

2. **Jermiins Legat,** stiftet 1808 af Kaptain Niels Jermiin til Lønborggaard († 23. Okt. 1807) med 2,000 Rdl., 1813 omskrevne til 1,600 Rbd., nu 3,200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Nørup Sogn.

Legatet, der staaer i Nørup Sogns Kongetiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Obligation af 13. Juni 1808. Min.-Skr. 2. April 1852 (utrykt).

3. **Bernhard Christopher Riisbrichs Legat for Trængende, der ikke nyde Fattigunderstøttelse, i Nørup Sogn og Frederikke Christiane Riisbrichs Legat for Trængende, der ikke nyde Fattigunderstøttelse, i Nørup Sogn,** stiftede 1875 af Frederikke Christiane Riisbrich til Engelsholms Ladegaard (f. 1806 † 16. Okt. 1879) med henholdsvis 1,000 Kr. og 1,000 Kr., hvis Renter uddeles før Jul.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden og Skolelæreren i Limskov. Fundats af 14. Sept. 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 12), stadf. 13. Jan. 1875.

4. **Kjøbmand i Svendborg Johan Christian Riisbrichs og Hustru Anne Cathrine født Grønvalds Legat,** stiftet ved Testamente af 7. April 1883 af Johan Christian Riisbrich (f. 22. Aug. 1812 † 10. Marts 1889) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Nørup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 24. Juli 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 237), stadf. 17. Sept. 1890.

5. **Christen Lindes Legat** se Bredsten Sogn.

Sønder Omme Sogn.

(Annexet Houen ligger i Ringkjøbing Amt.)

1. **Claus Svitzers Legat,** stiftet 1759 af Claus Svitzer til Jullingsholm med 60 Rdl. 64 Sk., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 19. Juni 1759. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 200; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

2. **Præsten Bangs Legat,** stiftet 1800 af Sognepræst til Sønder Omme og Houen Hans Jørgen Bang (f. 1728 † 28. Dec. 1806 som Sognepræst til Vester Ved-

sted) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 201; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

3. **Christen Johnsens Legat,** stiftet 1801 af Christen Johnsen til Jullingsholm (f. 1742 † 26. Mai 1833) og Hustru Ingeborg Madsdatter (f. 1755 † 28. Aug. 1830) med 66 Rdl. 64 Sk., nu 133 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 13. Juni 1801. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 201; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

4. **Hans Møbjergs Legat,** stiftet 1821 af Smed og Aftægtsmand i Møbjerg Hans Christensen (f. 1764 † 27. Juni 1826) med 53 Rdl. 32 Sk., nu 106 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 201; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

5. **Niels Andersens Legat,** stiftet 1836 af Gaardeier i Omvraa Niels Andersen (f. 1772 † 9. Sept. 1836) med 16 Rdl., nu 32 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 201; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

6. **Peder Møbjergs Legat,** stiftet 1840 af Aftægtsmand i Møbjerg Peder Hansen (f. 1775 † 5. Juni 1843) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 201; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

7. **Christen Madsens Legat,** stiftet 1844 af Arvingerne efter Aftægtsmand i Lille Brande Christen Madsen (f. 1759 † 23. Febr. 1842) med 80 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 201; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

8. **Therkild Andersens Legat,** stiftet 1855 af Aftægtsmand af Kirkeby Therkild Andersen (f. 1797 † 20. Okt. 1869) og Hustru Anne Birgitte Andersdatter (f. 1800 † 18. Nov. 1861) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 24. Dec. 1855. Fundats af 27. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 202; Veile Amts Leg., S. 2), stadf. 16. Nov. 1882.

9. **Poul Pedersens og Hustrus Legat,** stiftet 1871 af Ane Kathrine Hansdatter (f. 1794 † 30. Mai 1876), Enke efter Aftægtsmand i Bøvel Poul Pedersen

(f. 22. Marts 1801 † 21. Okt. 1869), med 80 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats (Min.-Tid. 1871 A, S. 149), stadf. 11. Juli 1871.

10. **Ungkarl Mads Pedersens Legat,** stiftet 1881 af Bestyrer af Jullingholms Mølle Mads Pedersen (f. 8. Okt. 1820 † 30. Aug. 1883) med 300 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til Trængende i Vestersognet udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Febr. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 33), stadf. 19. Marts 1885.

11. **Jens Peter Hansens Legat,** stiftet 1881 af Aftægtsmand af Engebæk Jens Peter Hansen (f. 16. Marts 1817) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

12. **Madsine Madsens Legat,** stiftet c. 1881 af Arvingerne efter Pigen Madsine Christine Madsen af Bøvel Mark (f. 21. Aug. 1863 † 20. Nov. 1880) med 50 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

13. **Marie Christensens Legat,** stiftet 1883 af Marie Pedersdatter (f. 1811 † 2. Sept. 1891), Enke efter Aftægtsmand af Lille Brande Mads Christensen, med 300 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

14. **Erik Jensens Legat,** stiftet 1890 til Minde om Aftægtsmand i Bovlund Erik Jensen (f. 1795 † 18. Sept. 1873) af hans Søn Christen Eriksen i Bovlund (f. 1. Sept. 1837) med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Legatstifteren, derefter af Sogneraadet.

15. **Jens Christian Mortensens og Hustrus Legat,** stiftet 1893 af Aftægtsmand af Hallundbæk Jens Christian Mortensen (f. 9. Marts 1832) med 300 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

Pjedsted Sogn.

1. **Gaardmand Thomas Andersens Legat,** stiftet 1872 af Thomas Andersen i Pjedsted (f. 17. Jan. 1818) med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Legatstifterens Gaard. Fundats af $\frac{3. \text{April}}{28. \text{Mai}}$ 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 269), stadf. 1. Nov. 1872.

2. **Gaardeier Hans Elkjærs og Hustru Johanne Elkjærs Legat,** stiftet 1873 af Hans Elkjær i Pjedsted (f. 10. Aug. 1793 † 19. Juli 1876) og Johanne

Pallesen (f. 1. Marts 1799 † 11. Mai 1873) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 24. Dec. tildeles 2 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og en af ham og Sogneraadet valgt Gaardeier udenfor Sogneraadet. Fundats af 2. Nov. 1873 (Min.-Tid. 1874 A, S. 90), stadf. 16. April 1874.

3. **Enken Mette Kirstine Nielsens Legat,** stiftet 1884 af Mette Kirstine Gamst (f. 11. Marts 1816), Enke efter Gaardeier i Pjedsted Peder Nielsen (f. 19. Febr. 1817 † 18. Jan. 1883), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Konfirmander.

Legatet bestyres af Legatstifterinden, derefter af hendes Søn, Gaardeier N. M. Nielsen, derefter af Eieren af dennes Gaard og Sognepræsten. Fundats af 22. Febr. 1884.

4. **Peder Pedersens Legat for værdige Trængende i Pjedsted Sogn,** stiftet 1889 af Gaardeier i Pjedsted Peder Pedersen (f. 1816 † 6. Marts 1889) og Hustru Mette Marie Iversen (f. 28. Febr. 1823 † 16. Nov. 1891) med 500 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles til 2 Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 28. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 297), stadf. 9. Sept. 1889.

5. **Det Bolvig'ske Legat** se Gaarslev Sogn.

6. **Enevold Bolvigs Legat** se Gaarslev Sogn.

Raarup Sogn.

1. **Gyldenstiernernes Begravelseslegat,** stiftet af Knud Gyldenstjerne til Møgelkjær (f. 1575 † 7. Febr. 1627) og Hustru Sophie Lindenov Hansdatter (f. 1. Marts 1589 † 1666) med en Gaard i Gramrode paa 10 Tdr. Htk. til Begravelsens Vedligeholdelse. Af Gaarden svares nu Afgift til Rosenvold, hvis Besidder Vedligeholdelsen paahviler.

Hofman II S. 268 (f).

2. **Hans Jørgen Winthers Legat,** stiftet ved Gavebrev af 1. Juni 1782 af Hans Jørgensen Winther i Kleis (f. 1719 † 1783) og Hustru Ane Cathrine Christophersdatter med 100 Rdl., nu 221 Kr. 6 Ø., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. April 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 22), stadf. 30. Jan. 1883.

3. **Raarup Præsteenkesæde,** oprettet 1796 af Sognepræst til Raarup, Provst Hans Frederik Plesner (f. 25. Okt. 1745 † 20. Marts 1796) med et paa Præstegaardens Grund opført Hus, som 1888 solgtes til Nedbrydning for 543 Kr. 25 Ø., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten. De til Enkesædet hørende Jorder inddroges samtidig under Præsteembedet, mod at dette svarer 16 Tdr. 6 Skpr. Byg til en Enke.

Kapitalen er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler. Rskr. 23. Sept. 1796. Rskr. 25. Okt. 1888 (G. R.).

4. **Just Hansens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 2. Dec. 1797 af Ungkarl af Raarup Just Hansen († 14. Marts 1803) med 100 Rdl., nu 221 Kr. 6 Ø., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. April 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 21), stadf. 30. Jan. 1883.

5. **Maren Eliasdatters Legat,** stiftet ved Gavebrev af 10. Juli 1804 af Maren Eliasdatter, Enke efter Knud Jørgensen i Ikjær, med 100 Rdl., nu 221 Kr. 6 Ø., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. April 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 21), stadf. 30. Jan. 1883.

6. **Selveiergaardmand Søren Nielsens og Hustru Maren Frederiksdatters Legat,** stiftet 1807 af Søren Nielsen i Raarup og Maren Frederiksdatter med 100 Rdl., nu 221 Kr. 63 Ø., hvis Renter tilfalde Skolelæreren i Raarup By.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 16. Aug. 1807, konfirm. 27. Mai 1829. Fundats af 29. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 137; G. R. 1882, S. 230), stadf. 15. Aug. 1882.

7. **Jens Jørgen Jacobsens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 3. Sept. 1825 af Gaardmand i Kleis Jens Jørgen Jacobsen (f. 1742 † 10. Mai 1826) med 160 Rdl., nu 320 Kr., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. April 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 26), stadf. 30. Jan. 1883.

8. **Jomfru Kruses Legat,** stiftet 1826 af Elisabeth Kirstine Kruse (f. 1754 † 1. Marts 1826) med 50 Rdl., nu 110 Kr. 54 Ø., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 20. Jan. 1826 (Min.-Tid. 1883 A, S. 26), stadf. 30. Jan. 1883.

9. **Raarup Sogns Skolelærerenkesæde,** oprettet 1857 af Lærer i Kleis Mikkel Hansen Revsgaard (f. 1787 † 16. Sept. 1860) med Eiendommen Matr.-Nr. 4 c paa Kleis Mark af Hartk. 1 Skp. 3/4 Alb. og Bygninger til Bolig og Brug for Skolelærerenker i Raarup Sogn.

Legatet er ved Dom erklæret ugyldigt. Tilsynet skulde føres af Sognepræsten og Læreren i Kleis. Fundats af 12. Marts 1857 (Rskr. 1857, S. 148), konfirm. 26. Mai 1857.

10. **Det Stourup'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Juli 1868 af Rasmine Rasmusdatter, Enke efter Gaardeier Niels Jørgensen, med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 2 trængende Familier.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats (Min.-Tid. 1871 A, S. 86), stadf. 26. April 1871.

11. **Jens Johan Sørensens og Hustru Ane Marie Madsdatters Legat for Trængende af Raarup Sogns vestre Fogderi under Veile Amt,** stiftet ved Testamente af 29. Sept. 1879 med Kodiciller af 29. Febr. 1884 og 23. Dec. 1886 af Sognefoged i Lindved Jens Johan Sørensen (f. 1806 † 6. Jan. 1887) og Ane Marie Madsdatter (f. 1805/6 † 19. Marts 1886) med 1,400 Kr.; Renten af

400 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted, Renten af 1,000 Kr. uddeles i 4 Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 19. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 83), stadf. 24. April 1888.

12. **Mette Cathrine Raarups Gave**, skjænket af Mette Cathrine Hansen (f. 28. Aug. 1810 † 2. Aug. 1892), Enke efter Brygger Johannes Poulsen Raarup (f. 28. Aug. 1810 † 22. Juni 1856), med 2,000 Kr., hvis Renter i begge Terminerne af Sognepræsten uddeles til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet, saaledes at 3 faae 10 Kr., den 4. Resten, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterindens og hendes Mands Forældre.

Legatet er under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres af Aarhus Stiftsøvrighed. Fundats af 11. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 378; G. R. 1892, S. 562), stadf. 31. Dec. 1892.

13. **Gartner i Horsens Jørgen Peter Jørgensens Legat til Fordel for gamle, trængende Enker i Raarup Sogn**, stiftet 1894 af Jørgen Peter Jørgensen med 1,000 Kr., hvis Renter af Sognepræsten ved Juletid uddeles til 4 Enker.

Legatet er under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres af Aarhus Stiftsøvrighed og Sognepræsten. Fundats af 10. Marts 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 150; G. R. 1894, S. 354), stadf. 23. April 1894.

14. **Søren de Hofmans Legat** se Nebsager og Bjerge Sogne.

15. **Tycho de Hofmans Legat** se Nebsager og Bjerge Sogne.

Ringgive og Give Sogne.

1. **Niels Andersens Legat,** stiftet 1756 af Niels Andersen af Vonge og Hustru Boel Andersdatter med 200 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Give Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 14. Jan. 1756 (Hofman IV, S. 744). Fundats af 28. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 176), stadf. 29. Okt. 1883.

2. **Pastor Stallknechts Legat,** stiftet 1804 af Sognepræst til Nykirke og Give Lorents Stallknecht (f. 1773 † 27. Aug. 1816) med 30 Rdl., nu 30 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Give Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 11. Juni 1804. Fundats af 28. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 177), stadf. 29. Okt. 1883.

3. **Rechnagels Legat,** stiftet 1804 af Frederik Rechnagel med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Give Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 11. Juni 1804. Fundats af 28. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 177), stadf. 29. Okt. 1883.

4. **Jens Villadsens Legat,** stiftet 1855 af Jens Villadsen af Ullerup med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Give Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn at Sogneraadet. Gavebrev af 30. Okt. 1855. Fundats af 28. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 177), stadf. 29. Okt. 1883.

5. **Niels Skovs Legat,** stiftet 1865 af Niels Skov af Neder Donnerup med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Give Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 177), stadf. 29. Okt. 1883.

6. **Aftægtsmand af Store Karlskov Hans Hansens og Hustrus Legat,** stiftet 1871 af Hans Hansen (f. 1. Jan. 1801 † 24. Juni 1882) og Hustru Ane Eskesdatter (f. 1. Juli 1798 † 1. Okt. 1882) med 50 Rdl., 1876 forhøiet til 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Ringgive Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 29. Aug. 1871 (Min.-Tid. 1872 A, S. 142), stadf. 25. April 1872. Ny Fundats af 6. Juli 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 151), stadf. 29. Nov. 1876.

7. **Christen Hansen (Vindbergs) og Hustru Else Katrine Iversdatters Legat,** stiftet 1873 af Christen Hansen (f. 1807 † 25. Mai 1890) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Ringgive Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Jan. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 66), stadf. 12. April 1873.

8. **Else Marie Hansdatters Legat,** stiftet 1874 af Aftægtskonen Else Marie Hansdatter (f. i Aug. 1805 † 3. Okt. 1879), Enke efter Gaardmand af Ulkind Hans Sørensen, med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Ringgive Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 19 Nov. 1874 / 7. Juni 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 85), stadf. 19. Nov. 1875.

9. **Christen Pedersens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 30. Juni 1887 af Aftægtsmand af Kirkebjerg. Søndersthoed Mark, Christen Pedersen med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Give Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Juli 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 11), stadf. 18. Jan. 1888.

10. **Jens Christensen Mosgaards Legat,** stiftet 1887 af Sognefoged, Dannebrogsmand Jens Christensen af Neder Donnerup (f. 1. Aug. 1817 † 25. Mai 1892) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Give Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets og Sogneraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 10. Dec. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 67; G. R. 1888, S. 137), stadf. 20. Marts 1888.

11. **Husmand Christoffer Hansens og Hustrus Legat for værdige Trængende i Ringgive Sogn,** stiftet 1889 af Christoffer Hansen af Sønder Langelund (f. i Marts 1827 † 27. Nov. 1890) og Hustru Ane Madsen med 100 Kr., hvis Renter uddeles til en eller flere Trængende i Ringgive Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Overtilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 30. Nov. 1889 (Min.-Tid. 1890 A. S. 53; G. R 1890, S. 285), stadf. 26. Marts 1890.

12. **J. Donnerups Legat** se Nykirke Sogn.

Skibet Sogn.

1. **Lindes Legat,** stiftet 1757 af Vilhelmine Frederikke Heinson (f. 1709 † 6. Nov. 1770), Enke efter Kaptain Balthasar Gebhard Linde (f. 1704 † 1747), med 50 Rdl. til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Skibet Kirke.

Legatet kjendes nu ikke. Fundats af 17. Juni 1757 (Hofman IV, S. 753).

2. **Peder Andersen Nielsen Buchs og Hustru Ane Marie Peders-datters Legat for Trængende, som ikke nyde Fattigunderstøttelse i Skibet Sogn,** stiftet 1881 af Gaardeier i Jennum Peder Andersen Nielsen Buch (f. 18. Aug. 1830 † 21. Aug. 1893) med 2,000 Kr.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 22. Nov. 1881.

3. **Christen Lindes Legat** se Bredsten Sogn.

Skjolde Sogn.

1. **Det Stourup'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Juli 1868 af Erasmine Rasmusdatter (f. 30. Sept. 1808 † 21. Juli 1868), Enke efter Gaardeier i Stourup Niels Jørgensen, med 1,000 Kr., hvis Renter Dagen før Jul uddeles til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Descendenter af Murer i Bisholt Søren Taaning (f. 10. Okt. 1829 † 10. Sept. 1896) og Skomager i Brund Rasmus Johansen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 15. Juli 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 310), stadf. 26. Aug. 1893.

2. **Karen Thomasdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Mai 1872 af Karen Thomasdatter (f. 1796 † 15. Sept. 1878), Enke efter Gaardeier af Brund Jens Sørensen Degn, med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Sognepræsten. Fundats af 24. Jan. 1879 (Min.-Tid. 1879 A. S. 209), stadf. 12. Dec. 1879.

3. **Niels Badens Legat,** stiftet 1883 af Gaardeier af Vestergaard Niels Baden med 200 Kr., hvis Renter i Dec. gives til 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Mai 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 161), stadf. 13. Sept. 1883.

4. **Palle Christensens Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Febr. 1885 af Kammerraad, Lærer og Gaardeier i Brund Palle Christensen (f. 9. Febr. 1812 † 7. Jan. 1892) og Hustru Sørine Christensen med 1,000 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til Indkjøb af Bøger m. m. til fattige Børn i Brund Skole, ½ uddeles i 5 lige store Præmier ved Foraarsexamen til de 5 flittigste Børn i Brund Skole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Skolekommissionen. Fundats af 23. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 315; G. R. 1892, S. 500), stadf. 13. Okt. 1892.

5. **Aftægtsmand Hans Sørensens Legat** se Glud og Hjarnø Sogne.

Smidstrup Sogn.

1. **Sognepræst Johannes Angel Sørensens 50aarige Embeds-Jubilæumslegat,** stiftet 1879 af Sognepræst til Smidstrup og Skjærup Johannes Angel Sørensen (f. 22. Mai 1801 † 25. April 1894) med 1,100 Kr., hvis Renter uddeles til 3 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og de to Sognefogder. Fundats af 10. Okt. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 11), stadf. 24. Jan. 1879.

2. **Sognefoged, Dannebrogsmand Lauritz Madsens og Hustru Mette Henriksdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Juli 1881 af Lauritz Madsen i Lille Velling (f. 17. April 1810 † 4. Juli 1881), Enkemand efter Mette Henriksdatter (f. 1. Juni 1806 † 26. Marts 1873) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og de 2 Sognefogder. Fundats af 7. Juli 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 150), stadf. 18. Aug. 1883.

3. **Hans Christensens Legat for Trængende i Smidstrup Sogn,** stiftet af Hans Christensen paa Jensgaard i Tjufkjær (f. 14. Juli 1811 † 22. Febr. 1884) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 4. Juni 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 145), stadf. 17. Okt. 1885.

4. **Ungkarl Jens Peter Mikkelsens Legat,** stiftet af Jens Peter Mikkelsen i Tjufkjær (f. 6. April 1840 † 6. Jan. 1877) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Konfirmander til Bøger e. l.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne. Fundats af 30. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 57; G. R. 1886, S. 320), stadf. 25. Marts 1886.

5. **Mads Nielsens og Hustru Maren Nielsens Legat,** stiftet 1887 af Arvingerne efter Mads Nielsen i Store Velling (f. 14. Mai 1820 † 6. April 1875) og

Hustru Maren Nielsdatter (f. 27. Sept. 1819 † 3. Dec. 1884) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og de 2 Sognefogder. Fundats af 7. Marts 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 155), stadf. 11. Aug. 1887.

6. **Iver Koed Poulsens Legat for værdige Trængende i Smidstrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 12. Nov. 1886 af Anders Bundgaard Poulsen i Haastrup (f. 16. Jan. 1851 † 5. Marts 1887) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles hver 20. Juni og 20. Dec.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Legatstifterens Fødegaard Matr.-Nr. 20 i Haastrup. Fundats af 6. Febr. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 176), stadf. 30. Juli 1888.

7. **Birthe Marie Hansdatter Lomholts Legat af 26. September 1894 for værdige Trængende i Smidstrup-Skjærup Kommune, som ikke nyde Fattigunderstøttelse,** stiftet 1894 af Birgitte Marie Hansdatter Lomholt af Andkjær (f. 9. Mai 1819) med 400 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26. Sept. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 344), stadf. 21. Dec. 1894.

Øster Snede Sogn.

1. **Mouritz Jørgensens Legat,** stiftet 1753 af Mouritz Jørgensen til Agersbøl (begr. 25. April 1753) med 50 Rdl., nu 66 Kr. 66 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Deklara- af 23. Juni 1753 (Hofman IV, S. 745). Fundats af 8. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 170), stadf. 3. Okt. 1882.

2. **Marcussens Legat,** stiftet 1779 af Peder Marcussen til Agersbøl (f. 8. Nov. 1726 † 18. Dec. 1779) og Hustru Inger Nielsdatter Saabye med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter ½ af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, ½ tildeles Læreren i Kragelund til Bøger til fattige Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 29. Mai 1779 (Skand. Amts Leg., S. 85). Fundats af 8. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 169), stadf. 3. Okt. 1882.

3. **Matthias Pedersens Legater,** stiftede af Gaardmand i Kragelund Matthias Pedersen Møller (f. 1770 † 25. Mai 1855) 30. Dec. 1835 med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter af Lærerne anvendes til Bøger m. m. til fattige Børn udenfor Fattigvæsenet; 3. Juni 1837 med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter af Sognepræsten og 2 tilkaldte Mænd i Oktober uddeles til Tjenestefolk i nordre Fogderi, og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter af Sogneraadet og Sognepræsten før Jul anvendes til Føde, Bøger m. m. til trængende Børn; 16. Jan. 1840 til Minde om Kong Frederik VI med

100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter af Sogneraadet, Sognepræsten og 2 tilkaldte Mænd hvert Aars 16. eller 28. Jan. uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legaterne, af hvilke 1,000 Kr. staa i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 170), stadf. 3. Okt. 1882.

4. **Gregers Pedersens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 28. April 1849 af Gaardmand i Kragelund Gregers Pedersen (f. 1787 † 17. Aug. 1849) og Hustru Ane Elisabeth Jensdatter med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 199), stadf. 15. Nov. 1882.

5. **Hans Olesens Legat til værdige Trængende i Øster Snede Sogn,** stiftet ved Testamente af 15. Febr. 1884 af Hans Olesen til Løgballegaard (f. 13. Juni 1840 † 28. Mai 1884) med 5,000 Kr., hvis Renter i begge Terminerne uddeles i Portioner paa 10—20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 4. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 133), stadf. 26. Sept. 1885.

Øster Starup og Vester Nebel Sogne.

1. **Knud A. Møllers Legat,** stiftet 1806 af Knud Andersen Møller af Landerupgaard med 100 Rdl., nu 200 Kr, hvis Renter uddeles til ugifte Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Okt. 1806, stadf. 28. Nov. 1806. Fundats af 4. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 136), stadf. 20. Juni 1884.

2. **Erik Niels Lysholts Legat,** stiftet 1830 af Erik Niels Lysholt med 30 Rdl., nu 60 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Øster Starup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 136), stadf. 20. Juni 1884.

3. **Pastor Froms Legat,** stiftet 6. Okt. 1837 af Sognepræst til Kristrup og Hornbæk Joachim Otto From (døbt 13. Jan. 1769 † 18. Febr. 1838), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Øster Starup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 136), stadf. 20. Juni 1884.

4. **Gaardmand i Boerslev Conrad Andersens Legat,** stiftet ved hans Testamente af 8. Marts 1879 med 500 Kr., hvis Renter tilfalde den frie Fattigkasse i Øster Starup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 106), stadf. 23. Juli 1881.

5. **Gaardeier i Hesselballe Niels Brødsgaards Legat,** stiftet 1885 af Niels Brødsgaard (f. 30. Nov. 1824) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til de 10 ældste blandt de trængende Medlemmer af Syge-Hjælpeforeningen udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 4. Juni 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 167), stadf. 16. Dec. 1885.

Stenderup Sogn.

1. **Poul Michelsens og Hustrus Legat i Varmark,** stiftet ved Testamente af 5. Mai 1876 med Kodicil af 23. Juni s. A. af Gaardeier i Varmark, Dannebrogsmand Paul Michelsen (f. 20. Febr. 1794 † 28. Dec. 1882) og Hustru Bodil Marie Thygesen (f. 17. Aug. 1806 † 16. Febr. 1878) med 10,000 Kr., hvis Renter hvert Aar paa Stifternes Fødselsdage uddeles i 4—5 lige store, livsvarige Portioner til Trængende, fortrinsvis Enker, udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og Sognefogden. Fundats af 5. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 97), stadf. 16. Mai 1884.

2. **Præsteenken Krahes Legat** se Veile Amt 3.

3. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat** se Veile Amt 4.

4. **Sygelegatet for Bjært m. fl. Sogne** se Veile Amt 5.

Stouby og Hornum Sogne.

1. **Mads Jørgensen Winthers Legat,** stiftet ved Testamente af 12. April 1876 af Mads Jørgensen Winther til Gravengaard (f. 6. April 1824 † 20. Juni 1875) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Stouby Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Febr. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 98), stadf. 4. Juli 1881.

2. **Maren Pedersdatter Staunings Legat** se Horsens Kjøbstad 7.

Taps Sogn.

1. **Jacob Eriksens og Hustrus Legat,** stiftet 1880 af Mette Marie Andresen (f. 16. Febr. 1820), Enke efter Jacob Eriksen af Tingskovhede (f. 20. Jan. 1817 † 17. Jan. 1874), med 1,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles i Portioner paa ikke under 5 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Tingskov-

hede, 1888 forøget med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens Familiegravsted.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden og Kirkeværgen. Fundats af $\frac{12. \text{Jan.}}{12. \text{April}}$ 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 81; G. R. 1880, S. 289), stadf. 14. Juni 1880. Tillægsfundats af 17. Jan. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 231; G. R. 1888, S. 210), stadf. 3. Okt. 1888.

2. **Jens Lunds og Hustrus Legat,** stiftet 1880 af Mette Cathrine Taysen (f. 3. Juli 1819 † 27. Aug. 1880), Enke efter Jens Lund i Tapsore (f. 11. Juli 1806 † 20. Mai 1880), med 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende i Tapsore udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sognefogden. Fundats af 27. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 89), stadf. 20. Mai 1882.

3. **Præsteenken Krahes Legat** se Veile Amt 3.

4. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat** se Veile Amt 4.

5. **Sygelegatet for S. Bjært m. fl. Sogne** se Veile Amt 5.

Taulov Sogn.

1. **Det Bruun'ske Legat,** stiftet 1805 af Sognepræst til Taulov Jens Bruun (f. 1. Dec. 1752 † 17. Juni 1810) og Hustru Bartholine Cathrine Hoë (f. 7. Nov. 1760, begr. 10. Juli 1812) med 337 Rdl. 3 Mk., nu 675 Kr., hvis Renter ved hvert Aars Udgang uddeles i 3 Portioner paa 9 Kr. til trængende Forældre udenfor Fattigvæsenet med mindst 2 skolepligtige Børn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 24. Juli 1805, konfirm. 18. Juli 1810. Fundats af 9. Mai 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 131), stadf. 23. Sept. 1881.

2. **E. M. D.s Legat,** stiftet 1876 af Sognepræst til Taulov David Carl Davidsen (f. 5. Juni 1823 † 1. Juni 1895) til Minde om Else Marie Davidsen (f. 20. April 1856) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til en trængende Familie, hvor Manden er blind eller haardt hjemsøgt af Sygdom.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 3. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 66), stadf. 25. April 1882.

Tyregod og Vester Sogne.

1. **Kjæld Mathiasens og Hustrus Legat,** stiftet 1887 af Karen Nielsen (f. 18. Sept. 1826), Enke efter Kjæld Mathiasen i Seirup (f. 25. Jan. 1815 † 10. Dec. 1886) med 200 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende i Tyregod Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 71), stadf. 17. Marts 1887.

2. **Jens Nielsens og Hustru Johanne Nielsdatters Legat,** stiftet 1892 af Aftægtsmand af Tyregodlund Jens Nielsen (f. 30. Jan. 1809 † 9. Okt. 1895) med 100 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende i Tyregod Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 132), stadf. 1. April 1892.

3. **Niels Rasmussens og Peter Johansens Legat,** stiftet 1892 af Niels Rasmussen i Seirup (f. 20. Mai 1836) og Peter Johansen i Seirup (f. 2. Marts 1826 † 5. Juni 1892) med 150 Kr., hvis Renter anvendes til Indkjøb af Bibler m. m. til Uddeling til uformuende Medlemmer af Folkekirken i Tyregod Sogn.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 5. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 384; G R. 1892, S. 511), stadf. 21. Okt. 1892.

Tyrsted og Uth Sogne.

1. **Uth Hospital,** stiftet af Kirstine Munk til Boller (f. 6. Juli 1595 † 19. April 1658) med et Hus ved Kirken til 6 fattige Lemmer og en Skole.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Hovedgaarden Boller. Fundats af 1. Mai 1664 (Hofman II, S. 264).

2. **Christian Frijs' Legat,** stiftet 1854 af Kammerherre, Greve Jens Christian Carl Krag-Juel-Vind-Frijs til Grevskabet Friisenborg (f. 12. Febr. 1779 † 22. Nov. 1860) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Besidderen af Grevskabet Friisenborg. Fundats af 10. Sept. 1854.

3. **Jens Olesens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 3. Juni 1881 af Gaardforpagter i Uth Jens Olesen (f. 10. Jan. 1824 † 6. Juni 1881) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Familier i Uth Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1883 A, S. 194), stadf. 19. Nov. 1883.

4. **Pastor Jens Christian Schmidts og Hustru Alvilda Schmidt født Meyers Legat for værdige Trængende i Thyrsted og Uth Sogne,** stiftet 1886 af Sognepræst til Tyrsted og Uth Jens Christian Schmidt (f. 6. Nov. 1803 † 2. Dec. 1893) med 800 Kr., 1890 forøget til 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Okt. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 82; G. R. 1887, S. 28), stadf. 2. April 1887. Fundats af 8. Marts 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 71; G. R. 1890, S. 294), stadf. 12. April 1890.

5. **Ane Cathrine Nielsen Hjerrilds Legat for værdige Trængende i Tyrsted Sogn, navnlig i Dallerup By,** stiftet af Pigen Ane Cathrine Nielsen Hjerrild af Dallerup (f. 28. Okt. 1807 † 25. Aug. 1890) med 1,200 Kr., hvis Renter

ved Juletid uddeles i 1 Portion paa 20 Kr., 1 paa 16 Kr. og 1 paa Resten til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, den ældste af Legatstifterindens mandlige Slægtninge og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 14. Mai 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 337), stadf. 27. Okt. 1891.

6. **Forpagter C. E. Langhorns og Hustrus Legat til Fordel for Trængende i Uth Sogn,** stiftet 1891 af Forpagter paa Christiansminde Carl Emil Langhorn (f. 19. Febr. 1830) og Hustru Marie Christine Ravn (f. 7. Febr. 1838) med 2,000 Kr., hvis Renter 1. Mai uddeles i 4 Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, som have tjent eller arbeidet paa Christiansminde.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Legatstifterne, derefter af deres ældste i Sognet boende mandlige Efterkommer, derefter af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Mai 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 357), stadf. 18. Nov. 1891.

7. **Sognefoged Jørgen Nielsens Legat for værdige Trængende i Uth Sogn,** stiftet 1892 af Jørgen Nielsen i Uth (f. 21. Marts 1822) med 560 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i 2 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Legatstifteren, derefter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 24. Febr. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 222; G. R. 1892, S. 433), stadf. 18. Juli 1892.

Uldum og Langskov Sogne.

1. **Ib Andersens Legat,** stiftet 1831 af Kjøbmand i Horsens Ib Andersen med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Bønder i Langskov Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 8. Febr. 1831, konfirm. 22. Dec. 1831. Fundats af 31. Marts 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 172), stadf. 11. Okt. 1882.

2. **Jakob Simonsens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 25. Febr. 1842 af Gaardeier af Ølholm Jakob Simonsen (f. 1795 † 5. Marts 1842) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles med 1/2 til Trængende i Langskov Sogn udenfor Fattigvæsenet, med 1/2 til Skolebøger for fattige Børn i samme Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Marts 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 172), stadf. 11. Okt. 1882.

3. **Christen Nielsen Rosendahls Legat,** stiftet ved Gavebrev af 26. Sept. 1868 af Christen Nielsen Rosendahl i Uldum (f. 1795 † 7. Okt. 1870) med 140 Rdl., nu 308 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Uldum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsmedlemmerne i Uldum Sogn. Fundats af 28. Sept. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 39), stadf. 28. Marts 1879.

4. **Gartner Christen Jacob Christensens Legat for værdige og trængende Enkemænd og Enker af Uldum Sogn,** stiftet ved Testamente af 23. Aug. 1870 af Christen Jacob Christensen i Svendborg med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 19. April uddeles i 4 lige store Portioner til 2 Enkemænd og 2 Enker, som skulle være over 60 Aar.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S 46), stadf. 3. Febr. 1892.

5. **Petrine Haas' Legat,** stiftet 1870 af Lærer i Uldum Peter Haas til Minde om hans Datter Petrine Jensine Frederikke Haas († 19. Juli 1870) med en Aktie i Horsens Bank paa 100 Rdl., solgt for 160 Rdl., nu 320 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Uldum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Nov. 1870, stadf. 21. Febr. 1871.

6. **Langskovs Julelegat,** stiftet 1873 af en Unævnt med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter med 3/4 af Sognepræsten og Sogneraadsmedlemmerne uddeles til 4—6 trængende Familier i Langskov Sogn udenfor Fattigvæsenet, med 1/4 af Læreren anvendes til Bøger til Skolebørn til Julen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats (Min.-Tid. 1873 A, S. 167). stadf. 27. Aug. 1873.

7. **Henrik Sørensens og Hustrus Legat for værdige Trængende i Uldum Sogn,** stiftet ved Testamente af 5. Jan. 1877 af Henrik Sørensen i Uldum (f. 1811 † 6. Jan. 1877) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens og Hustrus Grave paa Uldum Kirkegaard og uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Dec. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 40), stadf. 1. April 1879.

8. **Gaardeier Jorgen Jensen m. Fleres Legat,** stiftet 1882 af Jørgen Jensen i Vindelev († 27. Juni 1884) med 300 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Mindestøtten for Gaardeier Jens Jørgensen til Bjerregaard.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. April / 14. Juli 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 134), stadf. 31. Juli 1882.

9. **Hans Lauesens og Hustrus Legat,** stiftet 20. Okt. 1886 af Ane Marie Pedersen, Enke efter Hans Lauesen af Hvolgaard Mark, med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende i Langskov Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Okt. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 180), stadf. 10. Dec. 1886.

10. **Mads Sørensens Legat for værdige Trængende i Uldum Sogn,** stiftet ved Testamente af 6. Juni 1887 af Mads Sørensen i Hesselballe (f. 1801

† 3. Marts 1887) med 1,000 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse før Jul uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1893 A, S. 102), stadf. 3. Marts 1893.

11. **Johanne Olesens Legat,** stiftet af Johanne Olesen (f. 1833 † 4. Jan. 1883) med 500 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse før Jul uddeles til Trængende i Uldum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1893 A, S. 107), stadf. 4. Marts 1893.

12. **Marcussens Legat** se Hvirring og Hornborg Sogne i Aarhus Amt.

Urlev og Stenderup Sogne.

1. **Gaardeier Peder Mikkelsens og Hustru Mette Elisabeth Østergaards Legat for værdige trængende Personer i Urlev og Stenderup Sogne,** stiftet 1875 af Gaardeier i Braa Peder Mikkelsen (f. 3. April 1823 † 17. Febr. 1893), Enkemand efter Mette Elisabeth Østergaard (f. 1833 † 17. Juli 1873), med 400 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Sognepræsten. Fundats af 3. Juni 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 121), stadf. 31. Aug. 1875.

2. **Gaardeier Niels Hansens og Hustrus Legat for trængende Familier i Urlev og Stenderup Sogne,** stiftet 1883 af Gaardeier i Spettrup Niels Hansen (f. 12. Febr. 1840) og Hustru Gjertrud Kirstine Pedersen (f. 9. Jan. 1839) med 300 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Julen uddeles i 2 lige store Portioner til trængende Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Aug. 1883 (Min.-Tid. 1885 A, S. 111), stadf. 14. Aug. 1885.

3. **Uhrmager Mads Jorgensens Legat for værdige Trængende i Urlev-Stenderup Kommune, særlig i Stenderup Sogn,** stiftet 1890 af Mads Jørgensen i Stenderup (f. 1843 † 8. April 1890) med 500 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til 2 Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 4. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 45; G. R. 1892, S. 275), stadf. 3. Febr. 1892.

4. **Uhrmager Mads Jørgensens Legat til Søndagsskolens Julefest i Stenderup Missionshus,** stiftet 1890 af den Samme med 930 Kr.

Legatet bestyres under Tilsyn af Indre Missions Bestyrelse af Sognepræsten og Missionshusets Bestyrelse. Fundats af 1. April 1890.

5. **Pastor Brammers Legat til Bedste for Urlev-Stenderup Sygepleie-Forening,** stiftet 1892 af fhv. Sognepræst til Urlev og Stenderup Christian

Georg Høst Brammer (f. 16. Okt. 1827 † 10. Nov. 1897) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Syge.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Gavebrev af 1. Aug. 1892.

6. **Etatsraad Lars de Thygesons Legat for sande Nødlidende paa Bygholms Gods** se Hatting og Torsted Sogne.

Veilby Sogn.

1. **Søren Nielsen Lassens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Veilby Sogn,** stiftet ved Testamente af 30. Dec. 1866 af Gaardeier af Trelde Søren Nielsen Lassen (f. 3. Jan. 1808 † 20. Juni 1867) med 1,000 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 106), stadf. 24. Juni 1882.

2. **Peder Hansen Lomholts Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Veilby Sogn,** stiftet af Gaardeier af Trelde Peder Hansen Lomholt (f. 5. April 1797 † 29. Sept. 1868) med 100 Kr., dog saaledes at 1/2 uddeles til Trængende i Trelde.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Juni 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 107), stadf. 24. Juni 1882.

Veistrup Sogn.

1. **Præsteenken Krahes Legat** se Veile Amt 3.
2. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat** se Veile Amt 4.
3. **Sygelegatet for S. Bjært m. fl. Sogne** se Veile Amt 5.

Vinding og Skjærup Sogne.

1. **Ritmesterinde Blohms Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Marts 1785 med Kodiciller af 9. Dec. 1788 og 10. Mai 1792 af Ellen Marie Falck til Skjærupgaard (f. 27. Dec. 1720 † 19. Jan. 1799), Enke efter Ritmester ved 1. jydske Rytter-Reg. Lorentz Blohm (f. 10. Juni 1697 † 10. Juni 1773), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Skjærup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden og Sogneraadsmedlemmerne i Skjærup Sogn. Fundats af 28. Febr. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 52), stadf. 2. April 1883.

2. **Søren Pedersen Lomholdts og Hustru Kirsten Hansdatters Legat,** stiftet 1842 af Søren Pedersen Lomholdt i Skjærup (f. 1769 † 24. Febr. 1843) og Kirsten Hansdatter (f. 1756 † 14. April 1847) med 45 Rdl., nu 100 Kr.,

hvis Renter anvendes til nyttige Bøger for fattige Børn af Skjærup Sogn, hvis Forældre ere udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Skolekommissionen. Gavebrev af 14. Aug. 1842 (Rskr. 1847, S. 244; G. R. 1847, S. 285), konfirm. 14. Okt. 1847. Fundats af 30. Marts 1882 (Min.-Tid. 1882 A. S. 141; G. R. 1882, S. 241), stadf. 29. Aug. 1882.

3. **Søren Pedersen Lomholdts og Hustru Kirsten Hansdatters Kirkelegat,** stiftet 1842 af de Samme med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Juni-Rente tilfalder Kirken til dens Forbedring og Forskjønnelse, medens December-Renten uddeles til Trængende i Skjærup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Kirkeværgerne. Gavebrev af 14. Aug. 1842 (G. R. 1847, S. 286), konfirm. 14. Okt. 1847.

4. **Dannebrogsmand, Kirkesanger og Skolelærer Johannes Petersens og Hustru Maren Olesdatters Legat af 28. Juli 1852,** stiftet ved Gavebrev af 28. Juli 1852 af Johannes Petersen (f. 1777 † 18. Marts 1853) og Hustru Maren Olesdatter (f. 1775 † 11. Nov. 1852) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Skjærup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden og Sogneraadsmedlemmerne i Skjærup Sogn. Fundats af 28. Febr. 1883 (Min.-Tid. 1883 A. S. 54), stadf. 2. April 1883.

5. **Niels Pedersen Ryeholms og Hustru Johanne Jensdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Juli 1852 af Niels Pedersen Ryeholm paa Vinding Mark (f. 1780 † 17. Okt. 1855) og Hustru Johanne Jensdatter (f. 1783 † 15. Okt. 1863) med 150 Rdl., nu 325 Kr., af hvis Renter 1/3 anvendes til Trængende i Vinding Sogn udenfor Fattigvæsenet, 1/3 til Præmier til 3 flittige Børn, 1/3 til Lys i Kirken.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A. S. 76), stadf. 19. Juni 1885.

6. **Ellen Sophie Nicolaisdatters Legat af 12. Dec. 1856,** stiftet ved Gavebrev af 12. Dec. 1856 af Pigen Ellen Sophie Nicolaisdatter (f. 4. Dec. 1804 † 20. Febr. 1856) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Skjærup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden og Sogneraadsmedlemmerne i Skjærup Sogn. Fundats af 28. Febr. 1883 (Min.-Tid. 1883 A. S 56), stadf. 2. April 1883.

7. **Niels Pallesens og Hustru Malene Nicolaisdatters Legat til værdige Trængende i Skjærup Sogn,** stiftet 1874 af Malene Nicolaisdatter (f. 14. Nov. 1798 † 14. April 1885), Enke efter Gaardeier af Skjærup Niels Pallesen (f. 11. Marts 1804 † 8. April 1869), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Skjærup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden og Skjærup Sogns Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 28. Juli 1874 (Min.-Tid. 1874 A. S. 159), stadf. 4. Sept. 1874.

8. **Lars Jensens og Hustrus Legat,** stiftet 5. Juli 1882 af Gaardeier i Damkjær Lars Jensen (f. 1812 † 6. Juli 1882) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Skjærup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden og Sogneraadsmedlemmerne i Skjærup Sogn. Fundats af 1. Juni 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 111), stadf. 12. Juni 1883.

9. **Hans Madsens og Hustru Karen Hansdatter Lomholts Legat af 11. December 1888 for Trængende i Skjærup Sogn, som ikke nyde Fattigunderstøttelse,** stiftet af Gaardeier af Skjærup Søren Lomholt Hansen (f. 1813 † 7. Okt. 1888), Enkemand efter Karen Hansdatter Lomholt (f. 1810 † 19. Febr. 1885), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles ved Juletid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognefogden og Sogneraadsmedlemmerne i Skjærup Sogn. Fundats af 5. Jan. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 186), stadf. 1. Juni 1889.

10. **Maren Pedersen Bjerths Legat til Fordel for værdige Trængende i Vinding Kommune,** stiftet ved Testamente af 27. Aug. 1889 af Maren Hansdatter Axel (f. 22. Dec. 1807 † 16. Jan. 1891), Enke efter Gaardeier af Vinding Jeppe Pedersen Bjerth (f. 1805 † 18. April 1855), med 4,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i Portioner paa 25—40 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sognefogden. Fundats af $\frac{\text{23. Febr.}}{\text{27. Juli}}$ 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 300), stadf. 24. Sept. 1891.

11. **Hans Jeppesen Bjerths og Hustrus Legat til Fordel for værdige Trængende i Vinding Sogn,** stiftet 1891 af Kirsten Mortensen (f. 19. Febr. 1854), Enke efter Gaardeier af Vinding Hans Jeppesen Bjerth (f. 1. Aug. 1834 † 3. Febr. 1891), nu gift med Gaardeier Jeppe Madsen, med 1,000 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i Portioner paa 10—20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Kirkesangeren og Sognefogden. Fundats af 7. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 190), stadf. 15. Juni 1892.

12. **Hans Jeppesen Bjerths og Hustrus Legat til Bedste for Vinding Kirke,** stiftet 1891 af den Samme med 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til hendes Familiegravsteds bestandige Vedligeholdelse og til Kirkens Opvarming og Forsyning med Brændsel.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten, Kirkesangeren og Sognefogden. Fundats af 7. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 47; G. R. 1892, S. 276), stadf. 3. Febr. 1892.

13. **Birthe Marie Hansdatter Lomholts Legat af 26. Sept. 1894 for værdige Trængende af Smidstrup-Skjærup Kommune, som ikke nyde Fattigunderstøttelse** se Smidstrup Sogn.

Vonsild og Dalby Sogne.

1. **Elise og Andres Wissings Legat til Fordel for Trængende i Vonsild Sogn,** stiftet 1877 af Marie Wiggersa Tolderlund (f. 2. Dec. 1811

† 25. Dec. 1879), Enke efter Hans Michael Wissing til Sønderskovgaard (f. 8. Febr. 1807 † 19. Juni 1872), med 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Vonsild Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Landsthingsmand Simon Raben af Vonsild, Proprietær Peter Wissing til Sønderskovgaard og Amtsraadsmedlem Niels Tingleff af Vonsild. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 5. Juni 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 112), stadf. 14. Sept. 1877.

2. **Asmus Georg Johansens Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Jan. 1887 af Urmager paa Vonsild Mark, Dannebrogsmand Asmus Georg Johansen (f. 20. Jan. 1822 † 29. April 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Vonsild Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 25. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 348), stadf. 19. Nov. 1889.

3. **Jes Peter Hansens Legat til Fordel for værdige Trængende udenfor Fattigvæsnet i Vonsild Sogn under Veile Amt,** stiftet 1889 af Mette Kirstine Lind (f. 20. Mai 1844), Enke efter Gaardeier i Vonsild Jes Peter Hansen (f. 15. Febr. 1827 † 9. April 1880), med 2,000 Kr., hvis Renter hver 15. Febr. uddeles i 3 Portioner paa 30, 30 og 20 Kr., efter at Familiegravstedet paa Vonsild Kirkegaard er vedligeholdt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 Sognemænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 3. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 225), stadf. 20. Juli 1889.

4. **Sognepræst M. Mørk-Hansens Jubilæumslegat,** stiftet 1891 af Vonsild og Dalby Sognes Menigheder til Minde om Sognepræsten Mourits Mørk-Hansens (f. 28. Sept. 1815 † 18. Aug. 1895) 25 Aars Jubilæum i dette Sogn med 1,000 Kr., nu 1,161 Kr. 6 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse af Enker efter Lærere.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og de 4 Kirkeværger. Fundats af Mai 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 270; G. R. 1891, S. 162), stadf. 25. Aug. 1891.

5. **Præsteenken Krahes Legat** se Veile Amt 3.

6. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat** se Veile Amt 4.

7. **Sygelegatet for S. Bjært m. fl. Sogne** se Veile Amt 5.

Ødis Sogn.

1. **Nicolay Nielsens Legat,** stiftet 1785 af Nicolay Nielsen († 1800) med 500 Rdl. Cour., 1800 med 500 Rdl., nu ialt 2,600 Kr., hvis Renter uddeles som Haandpenge til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets og Sogneraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

2. **Thygesens Legat,** stiftet 1808 af Fuldmægtig Niels Thygesen († 1808) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles som Haandpenge til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets og Sogneraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

3. **Degn Pors' Legat,** stiftet 1890 af Degn i Ødis Søren Jensen Pors (f. 8. April 1825 † 3. Jan. 1892) med 1,200 Kr., hvis Renter anvendes til at fremhjælpe et fattigt og bravt ungt Menneskes Uddannelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Førstelæreren og et Sogneraadsmedlem. Fundats af 20. Febr. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 225), stadf. 13. Sept. 1890.

4. **Præsteenken Krahes Legat** se Veile Amt 3.
5. **Afdøde Pastorinde Krahes Legat** se Veile Amt 4.
6. **Sygelegatet for S. Bjært m. fl. Sogne** se Veile Amt 5.

Ødsted Sogn.

Ane Cathrine Jørgensen født Jespersens Legat, stiftet 1877 af Ane Cathrine Jespersen (f. c. 1812 † c. 1894), Enke efter Gaardeier af Tudvad Søren Jørgensen (f. 24. Mai 1833 † 19. Aug. 1866), med 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 30. Mai uddeles til husarme Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1877 A, S. 120*)), stadf. 28. Sept. 1877.

Ølsted Sogn.

1. **Sognepræst N. Secher og Hustrus Sølvbryllupslegat,** stiftet 1866 af Sognepræst til Ølsted Napoleon Secher (f. 18. Okt. 1808 † 10. Okt. 1884) og Hustru Margrethe Dorthea Kaarsberg (f. 11. Febr. 1819 † 25. Nov. 1889) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter først vare bestemte til tro og sædelige Tjenestepiger efter 3 Aars Tjeneste paa 1 Sted med hæderlig Skudsmaal, at udbetale 1 Aar efter Bryllupet, naar de ikke befandtes at have været frugtsommelige inden dette, senere udvidet til ogsaa at gjælde ugifte Tjenestepiger efter 5 Aars Tjeneste paa 1 Sted, naar de havde godt Skudsmaal og ikke havde født uægte Børn.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 5. Okt. 1866.

2. **Etatsraad Lars de Thygesons Legat for sande Nødlidende paa Bygholm Gods** se Hatting og Torsted Sogne.

Ørum og Daugaard Sogne.

1. **Lindes Legat,** stiftet af Kaptain Baltzar Gebhard Linde (f. 1704 † 1747) med 20 Rdl., af Sognepræst til Ørum og Daugaard Matthæus Plesner (f. 9. Aug. 1701, begr. 29. Sept. 1778) forøget med 20 Sldr., hvis Renter have været anvendte til Bøger for fattige Skolebørn i Daugaard Sogn.

Legatet er 1872 indbetalt i Kommunens Kasse med 50 Rdl. 90 Sk. Ingen Fundats (Hofman II, S. 440). Min.-Skr. af Mai 1872 (utrykt).

*) I Ministerialtidende staaer urigtig Ølsted.

2. **Forhenværende Eier af Ørumgaard ved Veile Peder Marcussens og Hustrus Legat,** stiftet af Peder Marcussen (f. 8. Nov. 1726 † 18. Dec. 1779) og Hustru Inger Nielsdatter Saabye med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter 1/2 tilfalde Læreren i Ørum, 1/2 uddeles til Trængende i Ørum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Ørum Sogns Kongetiende, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Ørum Kirketiende. Rskr. 17. Juni 1796. Fundats af 1. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 158), stadf. 14. Sept. 1882.

3. **Christian Eckardts og Hustru Jensine Eckardts Sølvbryllupslegat til Trængende i Ørum Sogn,** stiftet 1877 af Etatsraad Christian Eckardt til Ørumgaard (f. 3. Juli 1823) og Hustru Jensine Hansen (f. 4. Mai 1829) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, særlig til faste Arbeidere paa Ørumgaard.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og et af Sognets Husmænd valgt Medlem. Fundats af 7. Juli 1877 (Min.-Tid. 1877 A. S. 135), stadf. 3. Nov. 1877.

4. **Sognepræst Gustav Christoffer Engelsteds Legat for fattige og flittige Konfirmander i Daugaard Sogn,** stiftet 16. Søndag efter Trinitatis 1880 af 103 Sogneboere til Minde om, at Gustav Christopher Engelsted (f. 23. Okt. 1814 † 21. Juli 1884) den Dag havde været Præst i 25 Aar, med 500 Kr., hvis Renter deles mellem 2 Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sognets Vælgere valgte Mænd. Fundats af 23. Sept. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 152), stadf. 31. Okt. 1881.

5. **Cand. theol. Frederik Anton Søltofts Legat for Trængende i Daugaard Sogn,** stiftet af Frederik Anton Søltoft af Daugaarden (f. 22. Mai 1815 † 13. Marts 1882) med 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til at sætte unge Mennesker i Stilling og uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten, Eieren af Daugaarden og en af Sogneraadet for 3 Aar valgt Mand. Fundats af 28. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 48), stadf. 7. Marts 1884.

6. **Sognefoged Poul Pedersens og Hustru Margrethe Hansdatters Legat for Trængende i Daugaard Sogn,** stiftet af Margrethe Hansdatter (f. 6. Nov. 1799 † 20. Dec. 1883), Enke efter Sognefoged Poul Pedersen (f. 9. Febr. 1804 † 11. Marts 1874), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 47), stadf. 27. Febr. 1888.

7. **Styrmand Anders Hansen Andersens Legat for Trængende i Ørum Sogn, Veile Amt,** stiftet 1890 af Aftægtsmand i Ørum Anders Andersen († 24. Aug. 1893) til Minde om hans Søn Anders Hansen Andersen (f. 14. Mai 1859 † 29. Dec. 1889) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 26. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 351; G. R. 1890, S. 410), stadf. 5. Dec. 1890.

RETTELSER OG TILFØIELSER.

TIL II. BIND.

S. 41, L. 12 f. o. Forandres saaledes: Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 20. Marts 1854 (Rskr. 1856, S. 26). Rskr. 4. Febr. 1856.

- 42, - 12 f. o. Tilføies: Testamente af 16. Juli 1853 (Rskr. 1859, S. 374), konfirm. 22. Nov. 1858. Rskr. 1. Dec. 1859.

TIL III. BIND.

S. 116, L. 6 f. n. Hansen læs: Jensen.

- 133, - 11 f. n. Christian læs: Matthias.

- 150, - 16 f. o. Frøken von der Lippe læs: Dorothea Magrethe von der Lippe (f. 1748 † 8. April 1815).

TIL VI. BIND.

S. 28, L. 1 f. n. Sandberg læs: Sundberg.

- 114, - 8 f. o. Hans læs: Jensen.

- 130, - 5 f. o. Tilføies:

Lærer Søegaards og Hustrus Legat til Hobro Kirke, stiftet 1890 med 400 Kr., nu 492 Kr. 2 Ø., til Vedligeholdelse og Fornyelse af Gravsteder.
Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

Christen Christiansens og Hustrus Legat til Hobro Kirke, stiftet 1894 med 400 Kr., nu 441 Kr., til Vedligeholdelse og Fornyelse af Gravsteder.
Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

S. 189, - 21 f. n. 18 Kr. læs: 88 Kr.; 4 Kr. læs: 8 Kr.

- 198, - 3 f. o. Efter Ørbækgaard tilføies: samt 2 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg af Skærvad.

- - - 4 f. o. Efter Fattigvæsnet tilføies: særlig i Ginnerup Sogn.

[redacted]

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER.

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET 1894.

Værket udkommer i 6 Bind:

I Bind omfattende Kjøbenhavn.
II — Sjællands Stift.
III — Lolland-Falsters og Fyns Stifter.
IV — Aarhus og Ribe Stifter.
V — Aalborg og Viborg Stifter, Færøerne, Island, Grønland og de vestindiske Øer.
VI — Universitetslegater, Hærens og Flaadens Legater, Familiegodser, Fideikommisser og Familielegater, almindelige for hele Landet gjældende Legater samt Registre over alle sex Bind.

Repertoriet er oprindelig udgaaet i Hefter, hvert omfattende et Amt; enkelte saadanne Amtshefter kunne faaes, saalænge Forraad haves, til en Pris af 25 Øre pr. Sættet Ark.

Ved Subskription paa hele Værket eller Kjøb af enkelte Bind beregnes Prisen efter [illegible]

Subskription modtages i alle Boghandler samt hos Hovedforhandleren

Universitetsboghandler G. E. C. Gad.

